



Helsingin kaupunki  
Helsingfors stad

---

**Talousarvio 2015  
ja taloussuunnitelma 2015–2017**

**Budget 2015  
och ekonomiplan 2015–2017**

---

Kvsto - Stge 5.11.2014

**Kaupunginhallituksen ehdotus  
Stadsstyrelsens förslag**

---

	<b>YLEISPERUSTELUT – ALLMÄNNA MOTIVERINGAR</b>	9
	<b>PÄÄTÖSEHDOTUKSET – FÖRSLAG TILL BESLUT</b>	79
	<b>TALOUSARVION SITOVUUS – BUDGETENS BINDANDE VERKAN</b>	82
	<b>Selityksiä – Förklaringar</b>	85
	<b>KÄYTTÖTALOUSOSA – DRIFTSEKONOMIDELLEN</b>	
<b>1</b>	<b>KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA – STADSDIREKTÖRSROTELN</b>	91
1 01	Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi – Val, till centralvalnämndens disposition	92
1 02	Kaupunginvaltuusto, kaupunginkanslian käytettäväksi – Stadsfullmäktige, till stadskansliets disposition	93
1 03	Tarkastuslautakunta ja -virasto – Revisionsnämnden och -kontoret	94
1 04	Kaupunginhallitus – Stadsstyrelsen	99
1 10	Kaupunginkanslia – Stadskansliet	104
1 14	Keskitetysti maksettavat menot – Utgifter som betalas centraliserat	119
1 27	Kunnallisverotus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Kommunalbeskattning, till stadskansliet disposition	121
1 35	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän maksuosuudet, kaupunginkanslian käytettäväksi – Betalningsandelar till Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster, till stadskansliet disposition	122
1 39	Muu yleishallinto – Övrig allmän förvaltning	123
	Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads ekonomiförvaltningstjänst	130
<b>2</b>	<b>RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI – BYGGNADS- OCH MILJÖVÄSENDET</b>	139
2 05	Helsingin kaupungin tukkutori – Helsingfors stads partitorg	140
2 08	Hankintakeskus – Anskaffningscentralen	145
2 09	Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto – Nämnden för allmänna arbeten och byggnadskontoret	150
2 10	Rakentamispalvelu (Stara) – Byggtjänsten (Stara)	166
2 35	Pelastustoimi – Räddningsväsendet	173
2 37	Ympäristötoimi – Miljöväsendet	181
2 42	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän maksuosuudet, kaupunginkanslian käytettäväksi – Samkommunen Helsingforsregionens trafiks betalningsandelar, till stadskansliet disposition	190
	Helsingin kaupungin HKL -liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads trafikverk HST	191
	Helsingin kaupungin Palmia -liikelaitos – Helsingfors stads affärsverk Palmia	200
<b>3</b>	<b>SOSIAALI-, TERVEYS- JA VARHAISKASVATUSTOIMI – SOCIAL-, HÄLSOVÅRDS- OCH BARNOMSORGSVÄSENDET</b>	209
3 10	Sosiaali- ja terveysvirasto – Social- och hälsovårdsverket	210
3 20	Varhaiskasvatusvirasto – Barnomsorgsverket	238
<b>4</b>	<b>SIVISTYSTOIMI – BILDNINGSVÄSENDET</b>	255
4 02	Opetusvirasto – Utbildningsverket	256
4 04	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tukeminen, Khn käytettäväksi – Stöd till Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, till Stns disposition	282
4 11	Suomenkielinen työväenopisto – Finska arbetarinstitutet	283
4 12	Ruotsinkielinen työväenopisto – Svenska arbetarinstitutet	291
4 15	Kaupunginkirjasto – Stadsbiblioteket	297
4 16	Helsingin taidemuseo – Helsingfors konstmuseum	304
4 17	Kulttuuritoimi – Kulturväsendet	312
4 18	Kaupunginmuseo – Stadsmuseet	324
4 19	Orkesteritoiminta – Orkesterverksamhet	332

4 21	Korkeasaaren eläintarha – Högholmens djurgård	339
4 31	Nuorisotoimi – Ungdomsväsendet	346
4 41	Liikuntatoimi – Idrottsverksamhet	354
4 53	Työterveyskeskus – Företagshälsovårds-centralen	362
4 55	Tietokeskus – Faktacentralen	368
	Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads personalutvecklingstjänster	378
<b>5</b>	<b>KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIIINTEISTÖTOIMI – STADSPLANERINGS- OCH FASTIGHETSVÄSENDET</b>	<b>387</b>
5 11	Kaupunkisuunnittelutoimi – Stadsplaneringsväsendet	388
5 21	Kiinteistötoimi – Fastighetsväsendet	400
5 22	Asuntotuotantotoimisto – Bostadsproduktions-byrån	418
5 31	Rakennusvalvonta – Byggnadstillsyn	425
	<b>TULOSLASKELMAOSA – RESULTATRÄKNINGSDELEN</b>	
	Tuloslaskelma – Resultaträkning	437
	Helsingin kaupungin tuloslaskelma – Helsingfors stads resultaträkning	438
<b>7</b>	<b>TULOSLASKELMAOSA – RESULTATRÄKNINGSDELEN</b>	
7 01	Toiminnan rahoitus – Finansiering av verksamheten	439
7 02	Rahoitus- ja sijoitustoiminta – Finansierings- och investeringsverksamhet	441
7 03	Rahastointi – Fondering	446
7 05	Poistoerot – Avskrivningsdifferenser	448
	<b>INVESTOINTIOSA – INVESTERINGSDELEN</b>	
<b>8</b>	<b>INVESTOINTIOSA – INVESTERINGSDELEN</b>	<b>457</b>
8 01	Kiinteä omaisuus – Fast egendom	453
8 02	Talonrakennus – Husbyggnad	456
8 03	Kadut, liikenneväylät ja radat – Gator, trafikleder och banor	461
8 05	Väestönsuojat – Skyddsrum	468
8 06	Puistorakentaminen – Anläggande av parker	469
8 07	Liikuntarakentaminen, liikuntalautakunnan käytettäväksi – Byggnad av idrottsplatser, till idrottsnämndens disposition	471
8 08	Korkeasaaren eläintarha – Högholmens djurgård	473
8 09	Irtaimen omaisuuden perushankinta – Grundanskaffning av lös egendom	474
8 18	Helsingin kaupungin tukkutori – Helsingfors stads partitorg	476
8 21	Kuntayhtymät, kaupunginkanslian käytettäväksi – Samkommuner, till stadskansliet disposition	477
8 22	Arvopaperit, Khn käytettäväksi – Värdepapper, till Stns disposition	478
8 29	Muu pääomatalous – Övrig kapitalhushållning	479
	<b>RAHOITUSOSA – FINANSIERINGSDELEN</b>	
	Rahoituslaskelma – Finansieringskalkyl	485
	Helsingin kaupungin rahoituslaskelma – Helsingfors stads finansieringskalkyl	486
<b>9</b>	<b>RAHOITUSOSA – FINANSIERINGSDELEN</b>	<b>487</b>
9 01	Pitkävaikutteinen rahoitus – Långfristig finansiering	487
	Rahastot – Fonder	495

### **Talousarvion liittyvät taulukot – Tabeller till budgeten**

1. Ottolainat – Upptagna lån

### **Talousarvion liitteet – Bilagor till budgeten**

1. Vuoden 2015 talousarvion sisällyvistä avustusmäärärahoista sidotut avustukset ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat – Understöd och understödmässiga ersättningsanslag, som skall anvisas ur understödsanslagen i 2015 års budget
2. Vuoden 2015 talousarvion sisällyvien jäsenmaksujen erittely – Specifikation av medlems-avgifterna i 2015 års budget
3. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja säätiöt – Bolag och stiftelser inom koncernen
4. Investointiohjelma vuosiksi 2015–2024 – Investeringsprogram för åren 2015–2024
5. Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2015–2024 – Byggnadsprogram för husbyggnadsprojekt för åren 2015–2024
6. Vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2015–2017 – Hyres- och aktieobjekt, planerade ny- och ombyggnadsprojekt under åren 2015–2017
7. Liikuntatoimen rakentamishjelma vuosiksi 2015–2024 – Byggnadsprogram för idrottsplatser för åren 2015–2024
8. HKL -liikelaitoksen investoinnit 2015–2024 – Investeringar vid affärsverket HST 2015–2024

**TALOUSARVIO – BUDGET**

**TALOUSSUUNNITELMA – EKONOMIPLAN**



## YLEISPERUSTELUT

### 1 JOHDANTO

Vuoden 2015 talousarvioesitys perustuu lauta- ja johtokuntien tekemiin talousarvioehdotuksiin, joiden valmistelu pohjautui kaupunginhallituksen 24.3.2014 antamiin talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisoheisiin.

Laatimisoheissa edellytettiin, että lauta- ja johtokunnat laativat talousarvioehdotuksensa sopeuttamalla toiminnasta aiheutuvat menot ohjeissa annetun raamin tasolle. Talousarvioesityksessä on otettu huomioon kaupungin strategiaohjelman tavoitteet, toiminnalliset muutokset ja väestönkasvu sekä viimeisin talouden ja toiminnan seurantaraportin ennuste.

## ALLMÄNNA MOTIVERINGAR

### 1 INLEDNING

Förslaget till budget för år 2015 utgår från nämndernas och direktionernas budgetförslag, vilka baserar sig på stadsstyrelsens anvisningar 24.3.2014 om hur budgetförslaget och ekonomiplaneförslaget ska utarbetas.

Enligt anvisningarna för budgetarbetet ska nämnderna och direktionerna utarbeta sina budgetförslag genom att anpassa utgifterna för verksamheten till den ram som ges i anvisningarna. Budgetförslaget beaktar målen i stadens strategiprogram, de funktionella ändringarna, befolkningstillväxten och den senaste prognosen i uppföljningsrapporten för ekonomin och verksamheten.

## 2 YLEINEN TALOUSTILANNE JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

### 2.1 Yleinen talouskehitys

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (15.9.2014) esitettyyn arvioon suhdannenäkymistä.

Suomen talous on supistunut kaksi vuotta peräkkäin. Samanaikaisesti on jatkunut teollisuuden ja koko talouden rakennemuutos, mikä on vaikuttanut myös talouden pidemmän ajan kasvunäkymiin. Talouden ei odoteta kasvavan vielä tänä vuonna ja myös keskipitkällä aikavälillä kasvun odotetaan olevan historiaan nähden hidasta.

Vuonna 2014 Suomen BKT:n ei ennusteta kasvavan. Jos kokonaistuotanto olisi jäänyt viime vuoden lopun tasolle, BKT:n kuluvan vuoden supistumiseksi olisi muodostunut 0,1 %. Ennuste pitää siis sisällään hyvin maltillisen suhdannekäänteen. Tavaroiden ja palvelujen vienti lisääntyy 0,4 %, kun taas tuonti vähenee edelleen. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun on selvästi positiivinen ja merkittävin tekijä kuluvan vuoden kasvun käynnistymisessä.

Tuonin vaikeuden taustalla on osittain yksityisen kulutuksen vaatimaton kehitys. Tänä vuonna yksityinen kulutus ei lisääntynyt edellisvuodesta, sillä reaalisen ostovoiman kehitys on vaikeaa ja odotukset tulevasta talouskehityksestä sekä työmarkkinoiden tilanne eivät myöskään tue yksityistä kulutusta. Yksityiset investoinnit laskevat 4,6 %, mikä johtuu etupäässä asuinrakennusinvestointien sekä kone- ja laiteinvestointien heikosta kehityksestä.

Teollisuustuotannon alamäen ennustetaan jatkuvan jo neljättä vuotta peräkkäin ja tuotannon supistuvan hieman yli 2 % kuluvana vuonna. Palvelutuotannon ennustetaan kääntyvän hyvin maltilliseen kasvuun tänä vuonna. Työmarkkinoiden tilanne heikkenee edelleen. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 8,6 prosenttiin ja työllisyys heikkenee edellisestä vuodesta 0,4 prosentilla. Tuottavuus mitattuna työtunneilla nousee vain noin 0,5 % ja kehitys koko ennustehorisontin ajan on vaikeaa. Inflaatio jää 1,1 prosenttiin. Suomen työllisyyskehitys poikkeaa eurooppalaisesta kehityksestä. Euroopassa työttömyys on laskusuunnassa.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan Helsingissä oli vuoden 2014 kesäkuun lopussa 37 557 työtöntä työnhakijaa. Helsingin työttömien määrä kasvoi vuoden takaisesta 18 %. Työttömyysaste oli kesäkuussa 11,6 %. Vastaava luku edellisvuoden kesäkuussa oli 9,9 %.

Vuoden 2015 kasvuksi muodostuu 1,2 % ja kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Muutos kesäkuun ennusteesta johtuu lähinnä heikommasta vientikysynnästä. Yksityinen kulutus lisääntyy hieman, 0,3 %, huolimatta siitä, että kotitalouksien reaalitulot polkevat paikallaan. Työllisyystilanteen hienoinen koheneminen ja taloudellisen aktiviteetin piristyminen luovat edellytyksiä kuluttajien kokeman epävarmuuden hälvenemiselle. Kotitalouksien säästämisaste alenee edelleen ja kotitalouksien velkaantumisaste taittuu.

## 2 DET ALLMÄNNA EKONOMISKA LÄGET OCH OMVÄRLDEN

### 2.1 Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Den allmänna ekonomiska utvecklingen granskas utifrån de prognoser om konjunktursiktterna som presenterades i samband med budgetpropositionen (15.9.2014).

Finlands ekonomi har krympt två år i följd. Samtidigt har strukturförändringen inom industrin och hela ekonomin fortsatt, vilket också har påverkat de ekonomiska tillväxtutsiktterna på längre sikt. Ekonomin förväntas inte heller i år växa och även på medellång sikt förväntas tillväxten vara historiskt långsam.

År 2014 förutspås Finlands BNP inte växa alls. Om totalproduktionen hade stannat på nivån i slutet av fjolåret, skulle BNP ha krympt med 0,1 % i år. Prognosen innehåller alltså en mycket försiktig konjunkturvändning. Exporten av varor och tjänster ökar med 0,4 %, medan importen minskar ytterligare. Nettoexportens inverkan på den ekonomiska tillväxten är klart positiv och den viktigaste faktorn för att få i gång tillväxten i år.

En bidragande orsak till den dämpade importen är att den privata konsumtionen utvecklas anspråklöst. I år ökar inte den privata konsumtionen jämfört med i fjol, eftersom utvecklingen av den reala köpkraften är dämpad och förväntningar på den framtida ekonomiska utvecklingen samt situationen på arbetsmarknaden inte heller stöder privat konsumtion. De privata investeringarna minskar med 4,6 %, främst på grund av den svaga utvecklingen för investeringar i bostadsbyggnader samt maskiner och anordningar.

Utförsbacken för industriproduktionen förutspås fortsätta för fjärde året i rad och produktionen krympa med något över 2 % i år. Serviceproduktionen förutspås vända i en mycket måttfull tillväxt i år. Situationen på arbetsmarknaden försämras ytterligare. Arbetslöshetsgraden förutspås stiga till 8,6 % och sysselsättningen försämras med 0,4 % från i fjol. Produktiviteten mätt med antalet arbetstimmar ökar endast med ungefär 0,5 % och utvecklingen är dämpad under hela prognosperioden. Inflationen stannar på 1,1 % Sysselsättningsutvecklingen i Finland avviker från den europeiska utvecklingen. I det övriga Europa är trenden för arbetslösheten sjunkande.

Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik fanns det 37 557 arbetslösa arbetssökande i Helsingfors vid utgången av juni 2014. Antalet arbetslösa i Helsingfors ökade med 18 % från året innan. Arbetslöshetsgraden var 11,6 % i juni. Motsvarande siffra för juni 2013 var 9,9 %.

År 2015 blir tillväxten 1,2 % och basen för den breddas. Förändringen jämfört med prognosen från juni beror i första hand på försämrade exportefterfrågan. Den privata konsumtionen ökar något, med 0,3 %, trots att hushållens realinkomster stannar på stället. Det något förbättrade sysselsättningsläget och den livligare ekonomiska aktiviteten skapar förutsättningar för att skingra den osäkerhet som konsumenterna upplever. Hushållens spargrad sjunker ytterligare och hushållens skuldsättningsgrad bryts.



Maaillankaupan virkoamisen vanavedessä vienti kasvaa 4 %. Viennin kasvu jää kuitenkin maailmankaupan kasvua hitaammaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen jatkuu edelleen. Tuonnin virkoamisen taustalla on ensisijaisesti investointien elpyminen. Investointien alueristä vain t&k-investoinnit eivät ensi vuonna lisäänty. Tarjonnan puolella teollisuuden tuotanto lisääntyy hieman yli prosentilla. Teollisuuden virkoamisen ja kotimaisen kysynnän maltillisen nousun myötä myös palveluiden tuotanto lisääntyy vajaalla puolellatoista prosentilla.

Työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona. Työttömyys alenee 8,5 prosenttiin edellisvuodesta ja työllisyys lisääntyy vajaalla puolella prosentilla. Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelmat ovat edelleen merkittävät ja rakenteellisen työttömyyden taso korkea. Inflaation ennustetaan pysyvän noin 1,5 prosentin tuntumassa.

Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,4 %. Kotimainen kysyntä muodostuu edellisvuosia merkittävämmäksi kasvun lähteeksi. Nettoviennin kontribuutio pysyy myös positiivisena, mutta edelleen Suomen viennin ennustetaan kehittyvän maailmankauppaa hitaammin. Vuosien 2014–2016 BKT:n kumulatiivinen kasvu jää vain 2,6 prosenttiin.

Suomen julkisen talouden tila on heikko ja näkymät vaisut. Taantuma käänsi julkisen talouden rahoitusaseman selvästi alijäämäiseksi. Julkinen talous on heikentynyt pitkään jatkuneen heikon suhdannetilanteen vuoksi, mutta myös rakenteelliset tekijät, kuten väestön ikääntyminen, ovat alkaneet heikentää julkista taloutta. Ikärakenteen muutos pienentää taloudessa tarjolla olevaa työn määrää ja kasvattaa ikäsidonaisia julkisia eläke-, hoito- ja hoivamenoja erityisen nopeasti seuraavan parin vuosikymmenen aikana.

**Taulukko – Tabell 1. Kansantalouden muutos edelliseen vuoteen verrattuna – Samhällsekonomisk förändring jämfört med föregående år**

	2013	2014	2015	2016
BKT, kasvu – BNP, ökning %	-1,2	0,0	1,2	1,4
Kulutus, kasvu – Konsumtion, ökning %	0,0	0,1	0,3	0,9
Investoinnit – Investeringar %	-4,9	-3,7	2,4	2,9
Työttömyys – Arbetslöshet, %	8,2	8,6	8,5	8,2
Kuluttajahinnat, nousu – Konsumentpriser, ökning %	1,5	1,1	1,5	1,8

Lähde: VM – Källa: FM

## 2.2 Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (15.9.2014) VM:n julkaiseman peruspalvelubudjetin tietoihin.

Kuntatalouteen on viime vuosina syntynyt tulojen ja menojen epäsuhta. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate riitti vuonna 2013 niukasti kattamaan poistot mutta ei nettoinvestointeja. Kuntatalouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen nousi 8 prosenttiin. Kansantalouden tilinpidon käsittein tarkasteltuna kuva kuntatalouden tilasta oli samanlainen; kuntatalouden alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen oli 0,8 % vuonna 2013.

I kölvattnet av den livligare världshandeln ökar exporten med 4 %. Exporten ökar dock långsammare än världshandeln och sålunda fortsätter vi att förlora marknadsandelar. Den främsta orsaken till att importen blir livligare är att investeringarna återhämtar sig. Av investeringarnas underposter är det bara FoU-investeringarna som inte ökar nästa år. På utbudssidan ökar industriproduktionen med något över 1 %. I och med att industrin återhämtar sig och den inhemska efterfrågan ökar måttfullt växer även tjänsteproduktionen med knappt 1,5 %.

Situationen på arbetsmarknaden förblir svag. Arbetslösheten sjunker till 8,5 % från året innan och sysselsättningen ökar med knappt 1 %. Matchningsproblemen på arbetsmarknaden är fortfarande betydande och nivån på den strukturella arbetslösheten är hög. Inflationen förutspås hålla sig kring cirka 1,5 %.

Den ekonomiska tillväxten förutspås bli 1,4 % år 2016. Den inhemska efterfrågan blir en mer betydande tillväxtkälla än under tidigare år. Nettoexporternas kontribution förblir också positiv, men Finlands export förutspås fortfarande utveckla sig långsammare än världshandeln. Under 2014–2016 blir den kumulativa tillväxten endast 2,6 %.

Läget för Finlands offentliga finanser är svagt och utsikterna är dämpade. Recessionen vände saldot i de offentliga finanserna i ett klart underskott. Den offentliga ekonomin har försvagats på grund av det långvariga svaga konjunkturläget, men även strukturella faktorer, till exempel den åldrande befolkningen, har börjat försämra den offentliga ekonomin. Åldersstrukturens förändring minskar den mängd arbete som står till buds inom ekonomin och ökar de åldersrelaterade pensions-, vård- och omsorgsutgifterna speciellt snabbt under ett par årtionden framöver.

## 2.2 Kommunernas ekonomiska läge

Kommunernas ekonomiska läge granskas utifrån uppgifterna i den basservicebudget som finansministeriet publicerade i samband med budgetpropositionen (15.9.2014).

Det har under de senaste åren uppstått en diskrepans mellan inkomsterna och utgifterna inom kommunalekonomin. Kommunernas och samkommunernas sammanlagda årsbidrag räckte år 2013 knappt till att täcka avskrivningarna, men inte nettoinvesteringarna. Skulden inom kommunalekonomin steg i förhållande till bruttonationalprodukten till 8 procent. Underskottet inom kommunalekonomin mätt enligt nationalräkenskaperna var 0,8 % i förhållande till bruttonationalprodukten år 2013.

Vuonna 2014 kuntatalouden alijäämä pysyy edelleen 0,8 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen. Verotulojen arvioidaan kasvavan veropohjien heikosta kehityksestä huolimatta 2,3 %. Verotulojen kasvua kiihdyttävät kuntien veroprosenttien korotukset. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi vuoden alussa 19,74 prosenttiin (nousu 0,36 prosenttiyksikköä) ja osa kunnista nosti kiinteistöveroprosenttejaan. Myös kiinteistöjen arvostamisperusteisiin tehdyt muutokset kasvattavat kuntien verotuloja. Vuoden 2013 verotuksen valmistumisesta saadut ennakkotiedot osoittavat, että pääomatuloveron määrä v. 2013 oli ennustettua korkeampi ja kuntaryhmän vuodelle 2013 käytetty jakoosuus on ollut liian korkea. Tästä johtuva oikaisu vähentää kunnallisveron kertymää arviolta 110 milj. euroa vuonna 2014.

Kuntien saamat valtionosuudet supistuvat valtion sopeutustoimien seurauksena. Vuonna 2014 käyttötalouden valtionosuudet vähenevät 2,3 %. Peruspalvelujen valtionosuutta alennetaan, ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotuksia tänä vuonna. Toisaalta valtionosuuksia kasvattaa jäteveron tuottoa vastaavan lisäyksen ohjaaminen kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Kireä taloustilanne pakottaa kunnat hillitsemään menojen kasvua kuluvana vuonna. Kunnista jää vuosittain noin 16 000 työntekijää eläkkeelle ja kuntien oletetaan jättävän osan avoimista tehtävistä täyttämättä. Myös maltillinen palkka- ja kustannustason kehitys sekä kuntatyönantajan sosiaalivaikutusmaksujen aleneminen hidastavat kuntatalouden menokehitystä.

Taluskasvu elpyy vuonna 2015, mutta työllisyystilanne pysyy kuitenkin edelleen heikkona. Ansiotason kasvu hidastuu ja kustannuskehitys jatkuu maltillisena. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate heikkenee 1,8 mrd. euroon eikä riitä kattamaan poistoja. Kuntatalouden tuloksesta muodostuu selvästi alijäämäinen. Kuntatalouden alijäämän arvioidaan kasvavan 1,1 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen. Arvio on tehty muuttumattoman politiikan periaatetta noudattaen, eli se sisältää vain ne sovitut toimenpiteet, joista on riittävästi tietoa saatavilla. Arviossa ei ole oletettu kunnallisveroprosenttien korotuksia tai muita kuntien omia sopeutustoimia. Kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan 1,8 % vuonna 2015. Laskelmaan ei sisälly oletusta kunnallisveroprosenttien korotuksista. Hallitus on päättänyt sekä kuntien verotuloja lisääviä että vähentäviä veroperustemuutoksia, joiden yhteisvaikutuksena kuntien verotulot alenevat vuonna 2015 noin 83 milj. euroa. Valtionosuuksiin tehdään vastaavan suuruinen kompensatio, joten veroperustemuutoksilla ei ole vaikutusta kuntatalouden rahoitusasemaan. Kiinteistöveron tuottoa lisäävät kiinteistöverotulojen lisäystä vastaava määrä kuitenkin vähennetään kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta. Käyttötalouden valtionosuudet alenevat 1,7 % vuonna 2015. Osana valtiontalouden sopeutustoimia tehdyt valtionosuuden leikkaukset alentavat valtionosuuksien tasoa yht. 188 milj. euroa. Yhteensä valtionosuuksien ja verotulojen arvioidaan kasvavan 0,8 % vuonna 2015.

Ilman uusia sopeutustoimia kuntatalouden velkaantuminen jatkuu vuosina 2016–2018. Muuttumattoman politiikan mukainen arvio kuntatalouden näkymistä vuosille 2016–2018 on synkkä. Ilman uusia toimenpiteitä menojen kasvu jatkuu huomattavasti tulojen kasvua nopeampana. Kuntatalouden alijäämä syvenee 2,6 mrd. euroon eli 1,1 prosenttiin

År 2014 är underskottet i kommunekonomin fortfarande kring 0,8 % i relation till bruttonationalprodukten. Trots att skatteunderlagen utvecklas svagt beräknas skatteinkomsterna öka med 2,3 %. Kommunernas höjningar av skattesatserna sätter fart på skatteinkomsternas tillväxt. I början av året steg den genomsnittliga kommunalskattesatsen till 19,74 % (stegringen 0,36 procentenheter) och en del av kommunerna höjde sina fastighetsskattesatser. Även ändringarna i värderingsgrunderna för fastigheter ökar kommunernas skatteinkomster. Enligt förhandsuppgifterna för beskattningen 2013 var kapitalinkomstskattens belopp år 2013 högre än förväntat och den kvotandel för kommunerna som använts 2013 allt för hög. Den korrigering detta leder till minskar uppskattningsvis kommunalskatteinäkterna med 110 miljoner euro 2014.

Statsandelarna till kommunerna krymper till följd av statens anpassningsåtgärder. Statsandelarna för driftsekonomi minskar med 2,3 %. Statsandelen för basservice sänks, och statsandelarna för undervisning och kultur indexjusteras inte i år. Å andra sidan ökar statsandelarna då en ökning som motsvarar avfallsskattens avkastning styrs till kommunerna via statsandelssystemet. Det strama ekonomiska läget tvingar kommunerna att dämpa utgiftsökningen i år. I kommunerna går varje år ungefär 16 000 arbetstagare i pension och kommunerna väntas låta bli att tillsätta en del av lediga befattningar. Även löne- och kostnadsnivåns återhållsamma utveckling samt sänkningen av kommunarbetsgivarens socialförsäkringsavgifter fördröjer utgiftsutvecklingen inom kommunekonomin.

Under 2015 börjar den ekonomiska tillväxten sakta tillta. Sysselsättningsläget förblir dock dåligt. Tillväxten i inkomstnivån avmattas och kostnadsutvecklingen är fortsatt moderat. Kommunernas och samkommunernas sammanlagda årsbidrag minskar till under 1,8 miljarder euro och täcker inte avskrivningarna. Den kommunala ekonomin uppvisar ett tydligt underskott. Underskottet i kommunekonomin beräknas öka till 1,1 % i relation till bruttonationalprodukten. Beräkningen har gjorts med iakttagande av principen om oförändrad politik, det vill säga den innehåller endast redan avtalade åtgärder som det finns tillräckligt med information om. Beräkningen innehåller inga antaganden om höjningar av kommunalskattesatserna eller kommunernas övriga egna anpassningsåtgärder. Kommunernas skatteinkomster beräknas öka med 1,8 % under 2015. I kalkylen ingår inga antaganden om höjda kommunalskattesatser. Då regeringen beslutat om sådana ändringar i skattegrunderna som både ökar och minskar kommunernas skatteintäkter, är den sammanlagda effekten att kommunernas skatteinkomster 2015 minskar med ca 83 miljoner euro. Då en lika stor compensation görs i statsandelarna, inverkar ändringarna i skattegrunderna inte på kommunernas finansiella ställning. Fastighetsskattens avkastning stiger då taket för fastighetsskattesatserna höjs. Ett belopp som bedöms motsvara ökningen i fastighetsskatteinkomster dras dock från statsandelarna för basservice. Statsandelarna för driftsekonomi minskar 2015 med 1,7 %. Som en del av anpassningen av statsfinanserna skärs statsandelarna ned med sammanlagt 188 miljoner euro. Sammanlagt beräknas statsandelarna och skatteinkomsterna 2015 minska med 0,8 %.

Utan nya anpassningsåtgärder fortsätter skuldsättningen öka i den kommunala ekonomin 2016–2018. Beräkningen av utsikterna för kommunekonomin under 2016–2018 är dyster om man antar att politiken förblir oförändrad. Utan nya åtgärder som stärker kommunekonomin fortsätter utgifterna att öka snabbare än inkomsterna. Underskottet i

bruttokansantuotteesta vuoteen 2018 mennessä. Kuntatalouden velan määrä kasvaa runsaaseen 26 mrd. euroon eli yli 11 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Hallitus on sitoutunut vähentämään rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti kuntien tehtäviä ja velvoitteita 1 mrd. eurolla vuoteen 2017 mennessä. Toimenpideohjelman tavoitteena on lisäksi vahvistaa kuntataloutta 1 mrd. eurolla kuntien omin toimenpitein. Tavoiteltuja säästövaikutuksia voidaan sisällyttää kuntatalouden kehitysarvioon siinä tahdissa kuin toimenpiteistä on päätetty ja niiden vaikutukset voidaan luotettavasti arvioida. Julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2015–2018 sisällytetyt toimet kattoivat alustavan laskennallisen arvion mukaan reilun kolmanneksen tavoitellusta miljardin euron säästöistä. Kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävistä toimenpiteistä on laskelmassa huomioitu toimet siltä osin kuin niiden on arvioitu johtavan kuntatalouden säästöihin vuoteen 2018 mennessä. Kuntien omia toimenpiteitä ei ole muuttumattoman politiikan periaatteen mukaisesti huomioitu. Kuntatalouden kestävyyyden turvaaminen edellyttää rakennepoliittisen ohjelman täysimittaista toimeenpanoa. Kuntatalouden vakauttaminen edellyttää myös, että kunnat sitoutuvat jatkamaan talouden sopeuttamista ja tuottavuutta parantavia toimia. Väestön ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeen kasvu vaikeuttaa kuntien pyrkimyksiä hillitä menojen kasvua. Siksi ilman tehtävien ja velvoitteiden merkittävää vähentämistä kuntatalouden velkaantumisen taittaminen merkitsisi huomattavia kunnallisveroprosenttien korotuksia.

### 2.3 Taludellinen tilanne Helsingin seudulla ja Helsingissä

#### 2.3.1 Seudun talous- ja työllisyystilanne

Suomalaisyriyten näkymät loppuvuodelle ovat yhä varsin vaatimattomat. EK:n elokuussa julkaiseman luottamusindikaattorin mukaan keväällä hieman virinneet nousuodotukset ovat kesän jälkeen yhä heikentyneet. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan tavanomaista vaisummaksi kaikilla päätoimialoilla.

Teollisuustuotannon arvioidaan kasvavan vuoden jälkipuoliskolla, mutta kasvuvauhti jäisi hyvin hitaaksi. Rakentamisessa tuotannon volyymi pysyisi samalla tasolla kuin alkuvuonna. Palveluyriyten myynti kehittyi alkukesällä odotuksia heikommin ja myyntiluvut laskivat vähän. Lähikuukausina myynnin arvioidaan pysyvän ennallaan, ja aivan loppuvuodelle on hentoja kasvuodotuksia. Henkilökunnan määrä väheni rakentamisessa ja palvelualoilla, kun taas teollisuudessa se pysyi lähes ennallaan. Odotukset ovat varovaiset, ja henkilöstömäärän ennustetaan laskevan loppuvuonna kaikilla päätoimialoilla.

EK:n elokuussa julkaiseman suhdannebarometrin mukaan Uudellamaalla teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät laimenivat lievästi, mutta lähikuukausille odotetaan edelleen hienoista paranemista. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa tiedustelussa 10 (huhtikuussa 13). Heinäkuussa paranemista ennakoiti 20 prosenttia alasta ja kymmenesosa arvioi suhdanteiden heikkenevän. Uudenmaan vastaajien suhdannenäkymät ovat koko maan

kommuneekonomin fördjupas till 2,6 miljarder euro, det vill säga 1,1 % av bruttonationalprodukten före 2018. Kommunekonomin skuld stiger till drygt 26 miljarder euro, det vill säga över 11 % i relation till bruttonationalprodukten.

Regeringen har i enlighet med det strukturpolitiska programmet förbundit sig att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser med 1 miljard euro före 2017. Ett mål med åtgärdsprogrammet är dessutom att stärka kommuneekonomin med 1 miljard euro genom kommunernas egna åtgärder. De eftersträlvade spareffekterna kan tas in i beräkningen av kommuneekonomin utveckling i den takt som man har beslutat om åtgärdena och kan få tillförlitliga bedömningar av deras effekter. De åtgärder som tagits in i Planen för de offentliga finanserna för 2015–2018 omfattade enligt en preliminär kalkylmässig uppskattning drygt en tredjedel av de eftersträlvande besparingarna på 1 miljard euro. Av de åtgärder som minskar kommunernas uppgifter och förpliktelser har i denna kalkyl beaktats de som beräknats leda till besparingar i kommuneekonomin före 2018. Kommunernas egna åtgärder har inte beaktats i enlighet med principen om oförändrad politik. För att trygga en hållbar kommuneekonomi förutsätts att det strukturpolitiska programmet genomförs fullt ut. För att stabilisera kommuneekonomin förutsätts också att kommunerna förbinder sig att fortsätta med åtgärder för att anpassa ekonomin och förbättra produktiviteten. Det växande servicebehovet till följd av förändringen i befolkningens åldersstruktur försvårar kommunernas strävanden att dämpa utgiftsökningen. Utan betydande minskningar av uppgifterna och förpliktelserna innebär det därför betydande höjningar av kommunskattsatserna om man ska vända kommuneekonomin skuldsättning.

### 2.3 Det ekonomiska läget i Helsingforsregionen och Helsingfors

#### 2.3.1 Det ekonomiska läget och sysselsättningsläget i regionen

De finländska företagens utsikter inför slutet av året är alltför mycket osäkra. Enligt EK:s förtroendeindikatorfrån augusti har de något bättre utsikter som man förutspådde på våren bara försämrats efter sommaren. För närvarande är konjunkturläget i alla huvudbranscherna sämre än vanligt.

Industriproduktionen beräknas öka under andra hälften av året, men tillväxten är mycket långsam. I byggbranschen väntas produktionsvolymen hålla sig på samma nivå som i början av året. Försäljningen i tjänsteföretagen blev på försommaren sämre än väntat och försäljningsvolymen minskade något. De närmaste månaderna väntas försäljningen inte öka, men just före årets slut tror man på en försiktig uppgång. Personalstyrkan minskade såväl i byggbranschen som i tjänstesektorn, medan den i industrin var så gott som oförändrad. Förväntningarna är försiktiga, och personalstyrkan bedöms under slutet av året minska i alla huvudbranscher.

Enligt EK:s konjunkturbarometer från augusti försämrades konjunkturutsikterna i Nyland inom industrin och byggbranschen något, men de närmaste månaderna förväntas en liten förbättring. Saldotalet för konjunkturutsikterna var vid förfrågan i juli 10 (i april 13). I juli förutsågs 20 procent av branschen en förbättring, medan 10 procent trodde att konjunkturerne skulle försämrats. Respondenterna i Nyland gav ljusare konjunkturutsikter än genomsnittet för hela landet. Produkt-

keskiarvoa valoisimmat. Tuotanto lisääntyi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä ja tuotannon ennakoidaan kasvavan myös lähikuukausien aikana. Tuotantokapasiteetti on kohdallisesti hyödynnettyä, sillä 75 prosentilla alasta kapasiteetti on kokonaan käytössä. Tilaustilanne on lievästi normaalia heikompi ja valmiiden tuotteiden varastot ovat kohonneet tavallista suuremmiksi. Lähikuukausina työvoimaa suunnitellaan supistettavan vähän. Kannattavuus on pysynyt viime kuukausina ennallaan, mutta sen odotetaan paranevan lähikuukausina. Investoinnit ovat loivassa nousussa.

Koko maassa teollisuusyritysten suhdannetilanne on parantunut aavistuksen loppukevään ja alkukesän aikana. Suhdanteiden kuvataan silti olevan alle keskimääräisellä tasolla ja lähitulevaisuuden suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -2 (huhtikuussa +1). Näkymissä on edelleen selvästi hajontaa yrityskentän sisällä, mutta keskimäärin yritykset odottavat suhdanteiden pysyvän vuoden jälkipuoliskolla nykyisen kaltaisina. Teollisuusyritysten tuotannon määrä pysyi ennallaan huhti-kesäkuussa. Seuraavalla neljänneksellä tuotannon arvioidaan kasvavan aavistuksen, ja myös vuoden viimeiselle vuosineljännekselle on hyvin varovaisia kasvuodotuksia. Tuotantokapasiteetin käyttöaste on edelleen alle pitkäaikaisen keskiarvon. Teollisuusyritysten henkilöstön määrä ei juuri muuttunut alkukesällä ja työvoiman määrän odotetaan laskevan lähikuukausina.

Koko maassa rakennusyritysten suhdannekuvassa ei ole vuoden alkupuoliskolla tapahtunut suuria muutoksia. Yleisen suhdannetilanteen arvioidaan yhä olevan normaalia heikompi ja odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat varovaiset. Uusien tilausten määrä aleni hieman loppukevään ja alkukesän aikana. Tilauskanta oli edelleen hieman alle tavanomaisen tason. Myymättömien huoneistojen määrä kasvoi, ja sitä kuvattiin jo vähän tavanomaista korkeammaksi. Rakentamisen suhdannenäkymät ovat yhä yleiskuvaltaan melko varovaiset. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -12 (huhtikuussa -3). Henkilökunnan määrän odotetaan sen sijaan alenevan jonkin verran.

Uudenmaan palveluyritysten suhdannetilanteen ennakoidaan heikkenevän lievästi kesän lopussa ja syksyn alussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -13 (huhtikuussa 0). Uudenmaan palvelualojen suhdanneodotukset ovat aavistuksen verran koko maan keskiarvoa varovaisemmat. Myynnin ennakoidaan kasvavan jonkin verran vuoden lopulla. Henkilökunnan määrä supistui lievästi kesän alussa ja työvoimaa vähennettäneen hieman myös kesän lopussa. Kannattavuus on hieman vuoden takaista heikompi, eikä kannattavuuteen juuri odoteta paranemista lähikuukausinakaan.

Koko maassa palveluyritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät ovat heikentyneet aavistuksen kesän aikana. Palveluyritysten yleisten suhdannenäkymien saldoluku laski heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa loivasti -10 pisteeseen (huhtikuussa -6). Palvelualojen yritysten myynnin kehitys oli alkukesällä odotuksia heikompi, ja myyntiluvut laskivat vähän. Seuraavalla kolmen kuukauden jaksolla myyntiluvuihin ei odoteta juuri muutoksia, mutta aivan loppuvuodelle on varovaisia kasvuodotuksia. Palvelualojen yritykset kuvaavat henkilöstönsä määrän vähentyneen hieman kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Myös seuraaville kolmelle kuukaudelle ennustetaan loivaa henkilöstömäärän laskua.

ionen ökade under innevarande års andra kvartal och produktionen förutspås öka också de närmaste månaderna. Produktionskapaciteten är rätt väl utnyttjad, då den i 75 procent av branschen är utnyttjad till fullo. Orderläget är något svagare än normalt och lagren av färdiga produkter har blivit större än sedvanligt. Under de närmaste månaderna planeras en liten minskning i arbetskraften. Lönsamheten har varit oförändrad de senaste månaderna, men väntas bli bättre under de närmaste månaderna. Investeringarna stiger något.

Konjunkturläget för industriföretagen i hela landet förbättrades en aning under senvåren och försommaren. Konjunkturerne ligger ändå under den genomsnittliga nivån, saldotalet för den närmaste framtidens konjunkturutsikter var i juli -2 (i april +1). Det finns fortfarande en klar spridning i utsikterna inom företagssfären, men i snitt förväntar sig företagen att konjunkturerne förblir oförändrade under andra hälften av året. Industriföretagens produktionsvolym var oförändrad i april-juni. Under nästa kvartal beräknas produktionen öka en aning, och även för årets sista kvartal finns det mycket försiktiga tillväxtförväntningar. Nyttjandegraden för produktionskapaciteten understiger alltså långtidsmedeltalet. Antalet anställda inom industriföretagen har inte just förändrats under försommaren och arbetskraften beräknas minska de närmaste månaderna.

I konjunkturbilden för byggnadsföretagen i hela landet har det inte skett några stora förändringar under första hälften av året. Det allmänna konjunkturläget beräknas alltså vara svagare än normalt och förväntningarna för det andra halvåret är försiktiga. Ordergången sjönk något under senvåren och försommaren. Orderstocken låg fortfarande strax under den normala nivån. Antalet osålda bostäder ökade och beskrevs redan som något högre än vanligt. Konjunkturutsikterna för byggbranschen är alltså på det hela taget tämligen försiktiga. Saldotalet för konjunkturutsikterna var i juli -12 (i april -3). Antalet anställda förväntas däremot sjunka något.

Konjunkturläget för tjänsteföretagen i Nyland förutspås bli något sämre på sensommaren och förhösten. Saldotalet för konjunkturutsikterna var i juli -13 (i april 0). Konjunkturförväntningarna inom servicebranscherna i Nyland var en aning försiktigare i förhållande till medeltalet för hela landet. Försäljningen väntas öka något i slutet av året. Antalet anställda minskade något i början av sommaren och arbetskraften reduceras troligen också i någon mån i slutet av sommaren. Lönsamheten är något sämre än ett år tidigare, och någon större förbättring är inte att vänta under de närmaste månaderna.

I hela landet har konjunkturutsikterna för tjänsteföretagen för den närmaste framtiden försvagats en aning under sommaren. Saldotalet för tjänsteföretagens allmänna konjunkturutsikter sjönk något vid förfrågan i juli till -10 (i april -6). Försäljningsutvecklingen för företagen i servicebranscherna var sämre än väntat på försommaren, och försäljningssiffrorna sjönk en aning. Under följande tremånadersperiod väntas just inga förändringar i försäljningssiffrorna, men alldeles i slutet av året finns en liten chans till tillväxt. Företagen i servicebranscherna uppger att antalet anställda minskade något under årets andra kvartal. Också för de följande tre månaderna förutspås en långsam nedgång i antalet anställda.

### 2.3.2 Helsingin työllisyystilanne

Kesäkuun lopussa Helsingissä oli 10 674 pitkäaikaistyötöntä, joka oli 53 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Kansallisuudeltaan muita kuin suomalaisia oli työttömänä 7 763, joka on 1 295 enemmän kuin vuosi sitten.

Nuoria oli Helsingissä työttömänä kesäkuussa 4 129 henkilöä. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli vuoden 2014 kesäkuussa 22 % enemmän kuin vuosi sitten. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi kesäkuun lopussa 16 %:lla vuoden takaisesta.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin työttömyysaste kesäkuun lopussa on 8,7 %. Tutkimus tehdään haastattelumenetelmällä. Suomessa virallinen työttömyysaste lasketaan tästä lähteestä. Tilastokeskuksen luvuissa ei ole mukana työvoimasta poistumassa olevat henkilöt. Kuntatasolla otoksen pieni koko kyseenalaistaa tiedon luotettavuutta ja Helsingissä tietokeskus käyttää ennusteissaan työ- ja elinkeinoministeriön aineistoa.

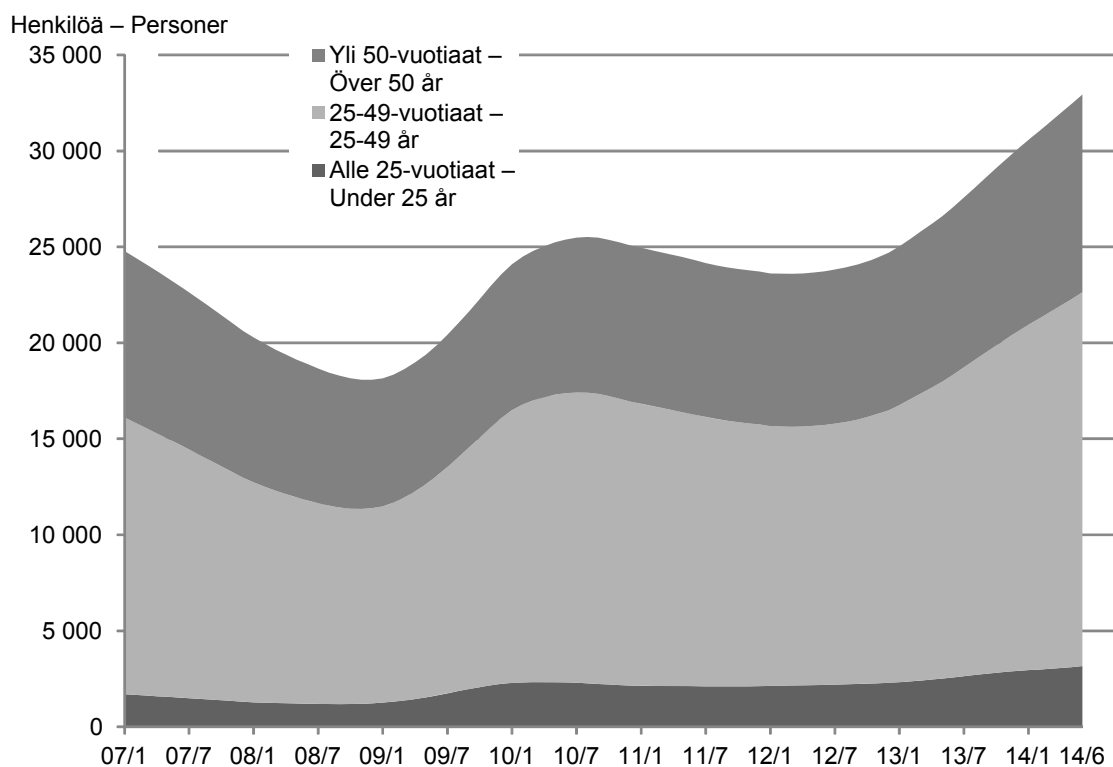
### 2.3.2 Sysselsättningsläget i Helsingfors

Det fanns 10 674 långtidsarbetslösa i Helsingfors vid utgången av juni, vilket är 53 % mer än ett år tidigare. Antalet arbetslösa som inte har finsk nationalitet var 7 763, vilket är 1 295 fler än ett år tidigare.

Det fanns 4 129 arbetslösa under 25 år i Helsingfors i juni 2014, 22 % fler än ett år tidigare. Antalet 50 år fyllda arbetslösa hade vid utgången av juli ökat med 16 % i förhållande till läget ett år tidigare.

Enligt en arbetskraftsundersökning vid Statistikcentralen var arbetslöshetsgraden i slutet av juni 8,7 % i Helsingfors. Undersökningen gjordes genom intervjuer. Den officiella arbetslöshetsgraden i Helsingfors beräknas enligt denna källa. Statistikcentralens siffror omfattar inte de personer som är på väg att lämna arbetskraften. På kommunnivå kan uppgiftens tillförlitlighet ifrågasättas då samplet är litet, och i Helsingfors använder faktacentralen arbets- och näringsministeriets material i sina prognoser.

**Kuva – Figur 1. Työttömät työnhakijat ikäryhmittäin Helsingissä 2007–2014/6 (liukuva vuosikeskiarvo) – Arbetslösa arbetssökande enligt åldersgrupp i Helsingfors 2007–2014/6 (glidande årsmedelvärde)**



### 2.3.3 Väestökehitys

Helsingin väkiluku kasvoi vuoden 2013 aikana 8 696 hengellä ja asukasluku oli 612 664 vuodenvaihteessa 2013/2014. Edellisen vuoden kasvu oli 6 584 henkeä. Muuttovoitto oli edellisvuoden tasolla ja lisäsi väestöä vuoden 2013 aikana 6 871 henkilöllä. Syntyneiden määrä kasvoi hieman, ja luonnollisen väestönkasvun osuus kasvusta oli 1 815 henkeä.

Viime vuosien väestönkasvua on lisännyt Helsingin muuttotappion huomattava väheneminen seudun muihin kuntiin. Muuttotappio oli viime vuonna -1 200 asukasta. Muualta Suomesta saatu muuttovoitto kasvoi sekin hieman edellisvuodesta, ja oli 4 450 henkeä. Ulkomailta muuttaneiden määrä oli edelleen viime vuosien korkealla tasolla, mutta koska lähtömuuttoja ulkomaille kirjattiin 800 enemmän kuin edellisena vuonna, ulkomailta saatu muuttovoitto oli edellisvuotta vastaavasti pienempi, 2 800 henkeä. Osa lähtömuuttoista ulkomaille oli kuitenkin teknisiä poistoja väestörekisteristä, eli pitemmän ajan kuluessa poismuuttaneita.

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestönkasvusta oli edelleen reilut puolet, mutta tämä osuus on vähentynyt seudullisen muuttotappion pienentyessä. Muiden kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien määrä kasvoi vuoden 2013 aikana 4 860 hengellä, ja vieraskielistä väestöä on nyt 78 470, vajaa 13 prosenttia helsinkiläisistä. Ruotsinkielisten määrä kasvoi 170 hengellä, ja osuus on 5,9 prosenttia väestöstä.

Päivähoitoikäisten eli 1–6-vuotiaiden lasten määrä kasvoi 1 220 hengellä ja oli 36 675 henkeä vuoden 2013 lopussa. Lasten määrä on nyt sama kuin edellisena huippuvuonna 1997. Peruskoulun ala-asteikäisten 6–11-vuotiaiden määrä laski vuodesta 2002 vuoteen 2011 yli 4 700 henkilöllä, mutta kääntyi vuoden 2011 aikana kasvuun. Viime vuonna kasvua oli 874 henkeä. 12–14-vuotiaiden määrä laski 57 hengellä. Peruskouluikäisistä ruotsinkielisiä on 6,4 ja vieraskielisiä 16 prosenttia.

15–17-vuotiaiden määrä on vähentynyt vuoden 2009 huipusta 1 600 hengellä ja ikäluokan koko pieneni edelleen viime vuonna 474 hengellä.

Työikäisten, 18–64-vuotiaiden määrä kasvoi lähes yhtä paljon kuin edellisvuonna, 3 750 henkeä. Tämän ikäluokan kasvusta oli 90 prosenttia muita kuin suomen ja ruotsinkielisiä.

Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi hieman edellisvuotta vähemmän, 3 450 henkeä. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvoi edellisvuotta enemmän, 826 hengellä, ja yli 85-vuotiaiden määrä kasvoi 264 hengellä. Eläkeikäisten kokonaismäärän kasvun ennustetaan hidastuvan, mutta vanhempien, yli 75-vuotiaiden määrä alkaa kasvaa nopeasti vuosikymmenen lopulla.

Kaupungin tuottamista palveluista erityisesti vanhusten palvelujen kysyntä kasvaa nopeasti. Päivähoitopalvelujen kysyntään vaikuttaa lasten määrän kehityksen lisäksi vanhempien työllisyysnäkömät ja asiakkaiden valinnat eri palvelumottojen välillä.

### 2.3.3 Befolkningsutveckling

Folkmängden i Helsingfors ökade med 8 696 år 2013 och invånarantalet uppgick till 612 664 vid årsskiftet 2013/2014. År 2012 hade folkmängden ökat med 6 584. Inflyttningsöverskottet var på samma nivå som året innan och ökade folkmängden år 2013 med 6 871. Antalet födda ökade något och den naturliga befolkningsökningens andel av ökningen var 1 815.

Det betydligt minskade utflyttningsöverskottet i förhållande till regionens övriga kommuner har under de senaste åren bidragit till befolkningsökningen. Utflyttningsöverskottet var i fjol 370, då det året innan var 1 200. Inflyttningsöverskottet i förhållande till det övriga Finland ökade även något från föregående år och var 4 450. Antalet inflyttade från utlandet var på samma höga nivå som under de föregående åren, men eftersom de som flyttade till utlandet var 800 fler än året innan, blev inflyttningsöverskottet i förhållande till utlandet mindre än ett år tidigare, 2 800 personer. En del av flytningen till utlandet gällde dock tekniska strykningar i befolkningsregistret, dvs. utflyttade under en längre tid.

Personer med utländsk bakgrund stod alltjämt för drygt hälften av befolkningsstillväxten, men andelen har sjunkit i och med att utflyttningsöverskottet i förhållande till den övriga regionen har minskat. Antalet invånare med annat modersmål än finska eller svenska steg år 2013 med 4 860 personer och antalet personer med främmande språk som modersmål uppgår nu till 78 470, knappt 13 procent av helsingforsarna. Antalet personer med svenska som modersmål ökade med 170 och andelen är nu 5,9 procent av befolkningen.

Antalet barn i dagvårdsåldern, dvs. 1–6 år, ökade med 1 220 och var 36 675 vid utgången av år 2013. Antalet barn är nu lika stort som 1997, som är det senaste toppåret. Antalet barn i lågstadieåldern 6–11 år sjönk från år 2002 till år 2011 med fler än 4 700, men började öka under år 2011. År 2013 var tillväxten 874 personer. Antalet personer i åldern 12–14 år minskade med 57. Av barnen i grundskoleåldern har 6,4 procent svenska som modersmål och 16 procent ett främmande språk som modersmål.

Antalet 15–17-åringar har minskat med 1 600 sedan toppåret 2009 och åldersklassen minskade ytterligare i fjol med 474 personer.

Antalet personer i arbetsför ålder, 18–64 år, ökade nästan lika mycket som året innan, med 3 750. I denna åldersklass hänförs sig 90 procent av tillväxten till personer med annat modersmål än finska eller svenska.

Antalet 65 år fyllda ökade något mindre än föregående år, med 3 450. Antalet 75 år fyllda ökade mer än året innan, med 826, och ökningen i fråga om 85 år fyllda var 264. Det totala antalet invånare i pensionsåldern förutspås öka långsammare, men de äldre av dem, 75 år fyllda, börjar snabbt bli fler i slutet av årtiondet.

När det gäller tjänster som staden producerar antas i synnerhet efterfrågan på äldreomsorg öka snabbt. Efterfrågan på dagvård påverkas inte bara av utvecklingen i antalet barn utan också av föräldrarnas sysselsättningsutsikter och val mellan olika dagvårdsformer.

Helsingin asukasluku on kasvanut vuoden 2014 kesäkuun loppuun mennessä yli 4 600 hengellä, hieman enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Tämän vuoden kasvuksi ennakoitaankin yli 9 000 henkeä.

Helsinki sai tammi-kesäkuussa 2014 muuttovoittoa yhtä paljon kuin edellisvuonna, reilut 3 600 henkilöä. Sekä seudullinen, muu kotimainen että ulkomainen muuttovoitto oli viimevuotisella tasolla. Kotimaan muuttoliike kasvatti Helsinkiä 2 200 hengellä ja ulkomailta saatu muuttovoitto oli 1 400 henkeä. Lapsia syntyi 100 enemmän kuin alkuvuonna 2013 ja syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden kasvoi 200 henkeä edellisvuodesta.

Helsingin väkiluku ylitti 600 000 henkilön rajan elokuussa 2012 ja 650 000 asukkaan raja saavutettaneen vuoteen 2019 mennessä. Päivähoitoikäisten 1–6-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan vuosina 2014–2016 keskimäärin 870 lapsella vuodessa. Peruskouluikäisten, 6–14-vuotiaiden määrä kasvaa aluksi tänä vuonna 1 200 hengellä mutta sen jälkeen yli 1 300 hengen vuosivauhtia vuosikymmenen loppuun. 15–17-vuotiaiden määrän ennakoitaan vähenevän vuoteen 2017 saakka, jolloin määrä on 500 nykyistä pienempi. Myös muulla Helsingin seudulla tämä ikäluokka pienenee.

Suuret ikäluokat ovat jo osittain eläkeiässä, ja yli 65-vuotiaiden määrän kasvu on hidastunut. Ikäluokka kasvaa tänä vuonna 3 100 hengellä ja keskimäärin 2 400 vuosina 2015–2019. Eläkeikäisten määrän ennustetaan olevan 15 000 henkeä nykyistä suurempi vuonna 2020. Yli 85-vuotiaiden määrän ennakoitaan kasvavan nykyisestä 12 300:sta 14 000:een tällä vuosikymmenellä.

#### 2.3.4 Helsingin taloudellinen asema elokuussa 2014

Vuosi 2013 oli Helsingin kaupungin taloudessa hieman talousarviossa odotettua myönteisempi. Kaupungin talous toteutui jokseenkin samalla tasolla kuin vuonna 2012, mutta oli kuitenkin selvästi vuotta 2011 heikompi. Helsingin verotulokehitys oli myönteinen kasvun ollessa edelliseen vuoteen nähden 5,3 prosenttia, lähes puolet tästä kasvusta oli seurausta tilitysteknisistä syistä. Verotulot toteutuivat talousarviossa ennakoitua parempina, jonka seurauksena vuosikate toteutui talousarviota parempana. Helsingin verotulokasvu oli kuitenkin maan keskimääräistä kasvua hitaampaa lähinnä sen vuoksi, että moni kunta oli nostanut kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2013. Kunnallisverotulot kasvoivat 5,9 prosenttia. Korkeaan kunnallisverotulojen kasvuun on suurelta osin (noin puolet) syynä tilitystekniset syyt, joilla ei ole suoraa yhteyttä kunnallisverokertymän pohjalla olevaan palkkasummankehitykseen. Helsingin yhteisöverotilitykset kasvoivat 1,9 prosenttia edellisestä vuodesta.

Kaupungin palvelutuotannon toimintamenojen kasvu oli 3,6 prosenttia, kun se oli edellisenä vuonna noin 4,8 prosenttia. Vuodesta 2008 Helsingin lainakanta on yli kaksinkertaistunut nykyiseen noin 1,5 miljardiin euroon. Kasvua vuodentakesästä oli vuoden 2013 lopussa noin 290 miljoonaa euroa. Lainakannan nopean kasvuvauhdin taltuttamiseksi Helsinki on pyrkinyt viime vuosina parantamaan palvelutuotannon tuottavuutta hillitsemällä vuosittaisten toimintamenojen kasvuvauhtia ja ottamalla käyttöön investointikaton. Vuonna 2013 menokasvua saatiin taitettua edellisvuodesta.

Helsingfors folkmängd ökade fram till utgången av juni 2014 med över 4 600, vilket är något mer än under motsvarande tid år 2013. Under hela detta år uppskattas ökningen uppgå till 9 000 personer.

Helsingfors inflyttningsöverskott under januari–juni 2014 var lika stort som ett år tidigare, drygt 3 600 personer. Också inflyttningsöverskottet i förhållande till den övriga regionen, det övriga Finland och utlandet var på samma nivå som i fjol. Flyttningsrörelsen till och från det övriga Finland gav Helsingfors 2 200 nya invånare och inflyttningsöverskottet i förhållande till utlandet blev 1 400 personer. Det föddes 100 fler barn än under första hälften av år 2013 och födelseöverskottet i förhållande till antalet döda ökade med 200 personer jämfört med året innan.

Folkmängden i Helsingfors överskred 600 000 i augusti 2012 och 650 000-strecket väntas bli nått före år 2019. Antalet barn i dagvårdsåldern 1–6 år förutspås under åren 2014–2016 öka med i genomsnitt 870 om året. Antalet barn i grundskoleåldern 6–14 år ökar inledningsvis i år med 1 200, men därefter med över 1 300 per år till slutet av årtiondet. Antalet 15–17-åringar förutspås minska till år 2017, då antalet är 500 mindre än nu. Den här åldersklassen minskar också i den övriga Helsingforsregionen.

De stora årskullarna är redan delvis i pensionsåldern och ökningen i antalet 65 år fyllda har blivit långsammare. Åldersklassen ökar i år med 3 100 personer och med i genomsnitt 2 400 personer under åren 2015–2019. Antalet personer i pensionsåldern beräknas år 2020 vara 15 000 större än nu. Antalet 85 år fyllda förutspås öka från nuvarande 12 300 till 14 000 vid utgången av decenniet.

#### 2.3.4 Helsingfors ekonomiska läge i augusti 2014

År 2013 var något positivare än väntat i Helsingfors stads ekonomi. Stadens ekonomiska utfall blev i stort sett det samma som år 2012, men klart sämre än år 2011. Skatteinkomstutvecklingen i Helsingfors var positiv, en ökning med 5,3 procent jämfört med året innan, men nästan hälften av tillväxten berodde på redovisningstekniska omständigheter. Skatteintäkterna blev större än i budgeten, vilket ledde till att årsbidraget utföll bättre än budgeterat. Skatteintäkterna ökar dock långsammare i Helsingfors än i Finland i medeltal, främst som en följd av att många kommuner höjde sin kommunalskattesats för år 2013. Intäkterna från kommunalskatten ökade med 5,9 procent. Att kommunalskatteintäkterna ökade så mycket har till en stor del (ungefär hälften) redovisningstekniska orsaker, utan direkt koppling till den utveckling i lönesumman som kommunalskatteutfallet baserar sig på. Helsingfors samfundsskatte-redovisningar ökade med 1,9 procent från året innan.

Omkostnaderna inom stadens tjänsteproduktion ökade med 3,6 procent, efter att ha varit ungefär 4,8 procent året innan. Från år 2008 har Helsingfors länestock mer än fördubblats till nuvarande ca 1,5 miljarder euro. Ökningen på ett år var ca 290 miljoner euro vid utgången av år 2013. För att dämpa den snabba tillväxttakten i länestocken har Helsingfors under de senaste åren velat förbättra produktiviteten inom serviceproduktionen genom att stävja tillväxten i de årliga omkostnaderna och införa ett investeringstak. År 2013 kunde utgiftsökningen minska från 2012 års höga

den korkealta tasolta, mutta edelleen Helsingin menokasvu oli selvästi koko maassa toteutunutta suurempi, sillä koko maassa kuntien ja kuntayhtymien menokasvu jäi 2,6 prosenttiin.

Kaupungin vuosikate oli hieman edellisvuotta parempi, mutta tulo-rahoitus ei edelleenkään riittänyt investointien rahoittamiseen. Tämä epäsuhta on näyttäytynyt viime vuosina nousseena lainakantana.

Helsinki rakentaa parhaillaan uusia asuinalueita satamatoiminnoilta vapautuneille alueille ja peruskorjaa aiempaa enemmän koulu-, päiväkot-, sairaala- ja muita peruspalvelurakennuksia. Tämän seurauksena kaupungin investointitaso on noussut viime vuosina merkittävästi. Vuonna 2013 kaupunki ilman liikelaitoksia investoi noin 415 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2014 toisen talousarvion toteutumisen mukaan kaupungin käyttötalouden tasapaino näyttää toteutuvan hieman talousarviossa ennakoitua parempana. Ilman liikelaitoksia tarkasteltuna vuosikatteen ennakoidaan toteutuvan talousarviota parempana. Poistoista vuosikate ilman liikelaitoksia kattaa 27 %. Vuosikate on vuoden 2013 tilinpäätökseen nähden heikompi. Koko kaupungin tasolla vuosikate kattaa poistoista 86 %. Kaupungin strategiaohjelmassa todetaan, että valtuustokaudella 2013–2016 rahoitetaan nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulo-rahoituksella. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä investointien tulo-rahoitusprosentti oli ilman liikelaitoksia tarkastellen 41 % ja koko kaupunki huomioiden 75 %. Tuoreimmissa ennusteissa vastaavan luvun arvioidaan ilman liikelaitoksia tarkastellen olevan vain 17 % ja koko kaupunki huomioiden 55 %. Ennusteen toteutuessa tällä tasolla jäätäisiin siis strategiassa asetetusta tavoitteesta selvästi.

Ennusteen mukaan toimintamenot ilman liikelaitoksia sekä nettobudjetoituja sisäisiä palveluntuottajia Staraa, Tilakeskusta ja ICT-palvelukeskusta tarkasteltuna uhkaavat toteutua 2,8 % vuotta 2013 korkeampina. Korkeaan menokasvuun ovat syynä sosiaali- ja terveysviraston oman toiminnan, toimeentulotuen, erikoissairaanhoidon (HUS) ja opetusviraston menojen ylityspaineet. Tuloslaskelmassa näkyvää menokasvua tasapainottaa Staran 40 milj. euron volyymin pieneminen ja HSL:n maksuosuuden pieneminen talousarviosta.

Mikäli ennusteen mukaista 2,8 %:n toimintamenokasvua ei kyetä hidastamaan, vaarantuu strategiaohjelman mukainen talouden tasapainottamisen ja tuottavuuden parantamisen tavoite. Strategiaohjelman tavoitteen ("kaupungin käyttömenojen reaalkasvu on asukasmäärän kasvu -1 % tuottavuustavoite") mukaan tuoreimmissa kustannustason muutoksen ennusteissa saisi kaupungin menokasvu olla vuonna 2014 vain 1,3 %.

Emokaupungin investointien ennakoidaan toteutuvan korkeampana kuin viime vuonna. Liikelaitoksissa puolestaan ennustetaan investoitavan sekä viime vuotta että talousarviossa suunniteltua enemmän. Kaupungin investointien rahoittaminen edellyttää lähes 300 milj. euron nettolainanottoa. Kaupungin henkilöstömäärä lisääntyi 346 henkilöllä viime vuoden kesäkuun lopun tilanteeseen verrattuna. Palkkoja oli maksettu kesäkuun loppuun mennessä 0,4 % enemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna.

niivä, men den var alltjämt klart högre än i landet som helhet, eftersom kommunernas och samkommunernas utgiftsökning i hela Finland enligt förhandsuppgifter förblev 2,6 procent.

Stadens årsbidrag var något bättre än året innan, men de internt tillförda medlen räckte fortfarande inte till för att finansiera investeringarna. Den här diskrepansen har under de senaste åren resulterat i en stigande länestock.

Helsingfors bygger för närvarande nya bostadsområden på platser varifrån hamnfunktioner har flyttat bort och reparerar grundligt byggnader med skolor, daghem, sjukhus och annan basservice i större utsträckning än tidigare. Stadens investeringsnivå har som en följd av detta höjts betydligt de senaste åren. År 2013 investerade staden, då affärsverken inte räknas med, för cirka 415 miljoner euro,

Enligt den andra prognosen för utfallet av 2014 års budget ser balansen i stadens driftsekonomi ut att bli något bättre än det som förutsågs i budgeten. Då affärsverken inte räknas med förutspås årsbidraget bli bättre än budgeterat. Årsbidraget, då affärsverken inte räknas med, täcker 27 % av avskrivningarna. Årsbidraget är sämre än i 2013 års bokslut. På hela stadens nivå täcker årsbidraget 86 % av avskrivningarna. I stadens strategiprogram konstateras att en betydligt större andel av investeringarna finansieras med internt tillförda medel under fullmäktigeperioden 2013–2016. Enligt 2013 års bokslutsuppgifter var andelen investeringar med internt tillförda medel med affärsverken obeaktade 41 % och med hela staden beaktad 75 %. Enligt den färskaste prognosen är motsvarande tal med affärsverken obeaktade endast 17 % och med hela staden beaktad 55 %. Om prognosen blir verklighet på denna nivå uppnås målet i strategin alltså inte på långt när.

Enligt prognosen riskerar omkostnaderna då affärsverken och de nettobudgerade interna serviceproducenterna Stara, Lokalcentralen och ICT-servicecentralen inte räknas med att bli 2,8 % högre än år 2013. Den höga utgiftstillväxten beror på överskridningsbehoven inom social- och hälsovårdsverkets egen verksamhet, utkomststödet, den specialiserade sjukvården (HNS) och utbildningsverket. Utgiftstillväxten i resultaträkningen balanseras av att Staras volym minskar med 40 mn euro och betalningsandelen till HRT minskar jämfört med budgeten.

Om den prognostiserade omkostnadsökningen på 2,8 % inte kan stävjas, äventyras både målet i strategiprogrammet att balansera ekonomin och målet att förbättra produktiviteten. Den nyaste prognosen för förändringen i kostnadsnivån ger vid handen att stadens utgiftsökning år 2014 skulle bli bara 1,3 % enligt målet i strategiprogrammet ("den reella ökningen i stadens driftsutgifter motsvarar ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är målet för produktivitetstillväxten").

Moderstadens investeringar förutspås bli större än år 2013. Affärsverken förutspås också investera mer jämfört med både fjolåret och budgeten. Finansieringen av stadens investeringar kräver en nettoupplåning på inemot 300 mn euro. Antalet anställda inom staden ökade med 346 i förhållande till läget i slutet av juni 2013. Löner hade före utgången av juni betalats 0,4 % mera än under motsvarande tid året innan.



Kaupungin vuoden 2014 tilinpäätökseen tulee merkittävästi vaikuttamaan Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittäminen. Tuloslaskelmaan kirjautuu yhtiöittämisjärjestelyjen seurauksena noin 1 000 milj. euron kirjanpidollinen myyntivoitto. Yhtiöittämisjärjestely tulee näkymään myös eräissä rahoituslaskelman erissä, mutta järjestelyssä ei synny rahavirtaa osapuolten välillä eikä sillä näin ollen ole vaikutusta kaupungin rahoitukselliseen asemaan vuonna 2014. Yhtiöittämisen vaikutuksia ei ole sisällytetty toteutumisennusteeseen. Konsernitiilinpäätöksessä nämä kirjanpidolliset voitot eliminoidaan.

Helsingin verotulojen kasvun ennakoidaan lähivuosina seuraavan koko maassa tapahtuvaa yleistä kehitystä. Helsingin veropohjan vahvistamista on edelleen jatkettava elinkeino- ja asuntopolitiikan toimin.

Kaupungin uusien alueiden ja toisaalta olemassa olevien palvelutilojen ylläpitämiseen liittyvät investointihaasteet tulevat jatkumaan koko 2010-luvun. Helsingissä lähivuosina toteutettavat uudet aluerakentamiskohteet vaativat merkittäviä investointeja. Kuitenkin tulot uusista alueista verotulojen muodossa tulevat vasta vuosien päästä. Tämä lisää paineita käyttömenojen kasvun hillitsemiselle sekä monien investointihankkeiden tarkastelulle.

Julkisella taloudella on talouskriisin mukanaan tuoman epävakauden lisäksi edessään merkittävä haaste suurten ikäluokkien eläköitymisessä ja siitä seuraavassa työvoimaan kuuluvien osuuden vähenemisessä. Edellytykset työllisten määrän kasvulle heikkenevät. Väestön ikääntymisestä aiheutuvan palvelukustannusten kasvun vuoksi muuta menokasvua joudutaan rajoittamaan. Lainakantaa joudutaan kuitenkin kasvattamaan taloussuunnitelmakauden loppuun asti, mikä on riskialtista kaupungin rahoituksellisen tasapainon kannalta. Edellä mainitut lähtökohdat asettavat tiukat puitteet toiminnan suunnittelulle lähivuosina.

Stadens bokslut för år 2014 kommer i hög grad att påverkas av bolagiseringen av Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn. Som en följd av bolagiseringsarrangemangen upptas det i resultaträkningen en bokföringsmässig försäljningsvinst på ca 1 000 mn euro. Bolagiseringsarrangemangen kommer också att synas i vissa poster i finansieringsanalysen, men det uppstår inte något penningflöde mellan parterna, och stadens finansiella ställning påverkas därmed inte år 2014. Effekterna av bolagiseringen ingår inte i utfallsprognosen. I koncernbokslutet elimineras dessa bokföringsmässiga vinster.

Tillväxtprocenten för skatteintäkterna i Helsingfors väntas de närmaste åren följa den allmänna utvecklingen i landet. Skattebasen i Helsingfors måste stärkas ytterligare genom närings- och bostadspolitiska åtgärder.

De investeringsutmaningar som hänför sig till upprätthållandet av servicelokaler i stadens nya områden och i de befintliga kommer att fortsätta hela 2010-talet. De nya områden som byggs ut i Helsingfors de närmaste åren kräver avsevärda investeringar. Inkomster i form av skatteintäkter fås emellertid från dessa områden först om flera år. Detta ökar trycket på att dämpa ökningen i driftsutgifterna och granska ett flertal investeringsprojekt.

Den offentliga ekonomin är instabil till följd av den ekonomiska krisen och står dessutom inför en betydande utmaning genom att de stora årskullarna går i pension och den andel som utgör arbetskraft följaktligen minskar. Förutsättningarna för att antalet personer som har arbete ska öka blir sämre. Att servicekostnaderna stiger då befolkningen åldras innebär att den övriga utgiftsökningen måste begränsas. Länestocken måste dock öka ända till slutet av ekonomiplanepreperioden, vilket är riskfyllt med tanke på stadens finansiella balans. De ovannämnda utgångspunkterna gör att ramarna för verksamhetsplaneringen är snäva de närmaste åren.

### 3. STRATEGIAOHJELMA 2013–2016

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.4.2013 strategiaohjelman vuosiksi 2013–2016. Strategiaohjelma on lähtökohtana valmisteltaessa vuoden 2014 talousarvioehdotusta ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosiksi 2014–16 sekä muita valtuustokauden suunnitelmia ja toimenpiteitä.

Strategiaohjelman toteuttamisen ja seurannan väline on kaupungin talousarvio. Strategiaohjelma esitetään vuosittain kaupungin talousarvion yleisperusteluosassa. Valtuustokauden aikana strategiaohjelmaa tarkistetaan, mikäli kaupungin toimintaympäristössä tapahtuu merkittäviä kaupungin toimintaan tai talouteen vaikuttavia muutoksia. Strategian tarkistamistarvetta arvioidaan vuosittain kaupunginvaltuuston talousarvioehdotuksen valmistelua koskevassa lähetekeskustelussa.

Virastot ja liikelaitokset valmistelevat keväällä talousarvioehdotuksensa lauta- ja johtokuntien päätettäväksi. Talousarvion laatimisen yhteydessä virastot, liikelaitokset ja tytäryhteisöt määrittelevät omassa strategiatyössään kaupungin strategiaohjelmasta johdetut oman toimialansa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuusto päättää talousarvion yhteydessä sitovista ja muista toiminnallisista tavoitteista.

Valtuustostrategian puolivälitarkastelu tehdään raamin 2016 yhteydessä tai sitä ennen. Tätä varten kaupunginkanslia ja virastot tuottavat arvionsa strategian tavoitteiden toteutumisen ja niiden vaikutuksista.

#### VISIO

Helsinki on asukkaiden yhteisöllinen asuinpaikka ja pääkaupunki, jossa palvelut toimivat ja päätöksenteko on avointa, ja jossa tiede, taide ja luovuus kukoistavat.

Helsinki on maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskus, jonka menestys koituu asukkaiden hyvinvoinnin ja koko Suomen hyväksi.

Metropolialuetta kehitetään yhtenäisesti toimivana alueena, jossa on luonnonläheinen ympäristö ja hyvä asua, oppia, työskennellä sekä yrittää.

#### ARVOT

Kaupungin arvot ovat:

1. Asukaslähtöisyys
2. Ekologisuus
3. Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus
4. Taloudellisuus
5. Turvallisuus
6. Osallisuus ja osallistuminen
7. Yrittäjämysty

#### EETTISET PERIAATTEET

Kaupunki painottaa kaikessa toiminnassaan rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaista kohtelua sekä avoimuutta. Kaupunki pyrkii, yhdessä kuntalaisten kanssa, rakentamaan vakaan ja turvallisen ympäristön, kunnioittamaan kuntalaisten ja henkilöstönsä laillisia oikeuksia sekä tukemaan heidän hyvinvointiaan ja viihtyvyyttään. Hyvä maine on kaupungille tärkeä toimintaa ohjaava periaate.

### 3. STRATEGIPROGRAM 2013–2016

Stadsfullmäktige godkände 24.4.2013 ett strategiprogram för åren 2013–2016. Strategiprogrammet är utgångspunkt för förslaget till budget för år 2014 och förslaget till ekonomiplan för åren 2014–2016. Strategiprogrammet är utgångspunkt också för andra planer och åtgärder under fullmäktigeperioden.

Stadens budget är ett verktyg för verkställandet och uppföljningen av strategiprogrammet. Strategiprogrammet ingår årligen i budgetens allmänna motiveringar. Strategiprogrammet justeras under fullmäktigeperioden om det har skett betydande ändringar i stadens omvärld som påverkar stadens verksamhet eller ekonomi. Behovet av att justera strategin bedöms årligen vid stadsfullmäktiges remissdebatt om beredningen av budgetförslaget.

Förvaltningarna och affärsverken bereder under våren sina förslag till budget som som föreläggs nämnderna och direktionerna. I samband med utarbetandet av budgeten fastställer förvaltningarna, affärsverken och dottersammanslutningarna i sitt eget strategiarbete de funktionella och ekonomiska målen för sitt verksamhetsområde, som härleds ur stadens strategiprogram. Fullmäktige beslutar i samband med budgeten om de bindande och övriga funktionella målen.

En halvtidsgranskning av fullmäktigestrategin görs i anslutning till rambudgeten 2016 eller tidigare. Med tanke på detta utvärderar stadskansliet och förvaltningarna hur målen i strategin har nåtts och vilka effekter målen har.

#### VISION

Helsingfors är en bostadsort med gemenskap mellan invånarna och en huvudstad där servicen fungerar, beslutsfattandet är öppet och vetenskap, konst och kreativitet blomstrar.

Helsingfors är ett centrum i världsklass för affärsverksamhet och innovationer. Dess framgång leder till ökad välfärd för invånarna och kommer hela landet till godo.

Metropolområdet utvecklas som ett enhetligt fungerande område där det finns en naturnära miljö och där det är gott att bo, studera, arbeta och driva företag.

#### VÄRDERINGAR

Stadens värderingar är:

1. Invånarcentrering
2. Ekologisk inriktning
3. Rättvisa och likabehandling
4. Resurshushållning
5. Trygghet
6. Delaktighet och medverkan
7. Företagsvänlighet

#### ETISKA PRINCIPER

Staden betonar i all sin verksamhet hederlighet, rättvisa, likabehandling och öppenhet. Den vill skapa en stabil och trygg omgivning tillsammans med invånarna, respektera invånarnas och de anställdas lagstadgade rättigheter och främja välbefinnande och trivsel hos invånare och anställda. Gott rykte är för staden en viktig princip som styr verksamheten.

Kaupunki tuottaa tai järjestää kuntalaisille laadukkaita palveluita asukaslähtöisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti kaupungin molemmilla kielillä. Kaupungin henkilöstö ymmärtää ja ennakoii kuntalaisten tarpeet. Yhteinen helsinkiläisyys kunnioittaa eri väestöryhmiin kuuluvien oman kielen ja kulttuurin säilyttämistä sekä kaikkien asukkaiden kulttuurisia oikeuksia. Helsingissä ei suvaita rasismia – helsinkiläinen voi olla monenlainen ja jokainen on yhdenvertainen. Naisten ja miesten välinen tasa-arvo on kaikkien ihmisten perusoikeus ja yhteiskunnallinen perusarvo. Päätöksenteossa huomioidaan sukupuoli-, yhdenvertaisuus- ja ympäristövaikutukset.

Kuntalaisten ja asiakkaiden tiedot käsitellään niitä koskevien säädösten mukaisesti yksityisyyden suojaa kunnioittaen.

Kaupungin viestintä on avointa, ajankohtaista, ennakoivaa ja totuudenmukaista, ja sen tulee antaa kaupunkilaisille, joukkoviestimille, viranomaisille ja muille sidosryhmille riittävät tiedot päätöksenteosta ja palveluista. Suhtautuminen sidosryhmiä kohtaan on aktiivista, palveluhenkistä ja kaupungin kokonaisuutena tukevaa.

Työntekijöiden osaaminen ja asiantuntemus on kaupungin voimavara. Jokainen kaupungin henkilökuntaan kuuluva toimii rehellisesti ja vilpittömästi. Kaupunki kohtelee sidosryhmiään yhdenmukaisten periaatteiden mukaan ja pitää lähtökohtana, että myös ne kunnioittavat kaupungin hyväksymiä eettisiä periaatteita. Kaupunki ei ohjaa sopimus-kumppania tai muuta osapuolta tekemään mitään sellaista, mitä kaupunki ei voisi säädösten tai toimintaperiaatteidensa mukaan itse tehdä.

Päätöksenteko on avointa, julkista ja tasapuolista. Läpinäkyvyyttä edistetään kaikessa taloudellisessa toiminnassa korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi. Henkilökohtainen etu ei saa vaikuttaa millään tasolla päätöksentekoon. Kaupungin henkilökuntaan kuuluvan tulee välttää sellaisia henkilökohtaisia sivutoimia tai toimintaa, jotka voivat olla ristiriidassa heidän velvollisuuksiensa kanssa kaupunkia kohtaan.

Kaupungin toiminnassa ei sallita minkäänlaisia väärinkäytöksiä tai vilpillistä toimintaa, eikä kaupungin omaisuutta tai varoja saa käyttää oman edun tavoitteluun. Väitteet tällaisesta toiminnasta tutkitaan ja ryhdytään tarvittaessa oikeudellisiin toimiin.

Kaupungin työntekijä ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä lahjaa tai muuta etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa. Esimiesten on huolehdittava, että työntekijät tuntevat kaupungin ohjeet ulkopuolisten kustantamien matkojen ja muiden taloudellisten etujen vastaanottamisesta.

Kaupunki noudattaa hankintatoiminnassaan kansainvälisen työelämän perusnormeja mm. lapsityövoiman käytön vähentämiseksi. Kaupunki torjuu aktiivisesti harmaata taloutta ja edellyttää sitä myös sopimus-kumppaneiltaan.

Kaupunki on aktiivinen yhteistyössään verottajan, muiden kaupunkien, elinkeinoelämän ja kansalaisjärjestöjen kanssa, jotta kansallisesti ja kansainvälisesti voidaan ehkäistä harmaata taloutta. Helsinki pyrkii osaltaan torjumaan vero- varojen päätymistä veroparatiiseihin.

Staden producerar själv eller ordnar högklassiga tjänster för invånarna på ett invånarcentrerat, effektivt och ekonomiskt sätt på stadens båda språk. Dess anställda förstår och förutser behov hos invånarna. Helsingfors är gemensamt, vilket betyder att det respekteras att olika befolkningsgrupper bevarar sitt eget språk och sin egen kultur och att alla invånare har kulturella rättigheter. Rasism tolereras inte i Helsingfors – helsingforsarna kan vara olika men är ändå jämlika. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande rättighet för alla och ett grundläggande samhällsligt värde. Konsekvenserna ur ett jämställdhetsperspektiv, konsekvenserna i fråga om likabehandling och miljökonsekvenserna beaktas i beslutsfattandet.

Uppgifterna om invånarna och användarna behandlas i enlighet med författningarna i fråga och med respekt för integritetsskyddet.

Stadens kommunikation är öppen, aktuell, förutseende och sanningsenlig och ska ge invånarna, medierna, myndigheterna och andra intressentgrupper tillräcklig information om beslutsfattande och service. Inställningen till intressentgrupperna är aktiv och serviceinriktad och utgår från stadens bästa.

Personalkompetens och -expertis är en resurs för staden. Alla stadens anställda uppträder hederligt och ärligt. Staden bemöter sina intressentgrupper enligt enhetliga principer och utgår från att också dessa respekterar de etiska principer som staden godkänner. Staden styr inte avtalspartner eller andra parter i syfte att få dem att göra sådant som staden inte kan göra själv på grund av författningar eller stadens egna verksamhetsprinciper.

Beslutsfattandet är öppet, offentligt och objektivt. Transparens främjas i all ekonomisk verksamhet för att korruption och mutor ska förebyggas. En personlig fördel får inte på någon som helst nivå påverka beslutsfattandet. Stadens anställda ska undvika sådana privata bisysslor och sådan verksamhet som kan strida mot deras skyldigheter mot staden.

Inga som helst oegentligheter eller ohederliga handlingar är tillåtna i stadens verksamhet, och stadens egendom och medel får inte användas när syftet är egen vinning. Påståenden om sådant undersöks, och rättsliga åtgärder vidtas vid behov.

Stadens anställda får inte kräva, ta emot eller godkänna en gåva eller en annan fördel som påverkar, är ett försök att påverka eller är ägnad att påverka den verksamhet som hänförs till anställningsförhållandet. De anställda i chefsställning ska se till att medarbetarna vet hurdana stadens anvisningar är när det gäller att ta emot resor finansierade av utomstående och andra ekonomiska fördelar.

Staden följer i sin upphandlingsverksamhet de grundläggande normerna inom det internationella arbetslivet, bl.a. den som går ut på att utnyttjandet av barnarbetskraft ska minska. Den bekämpar aktivt den grå ekonomin och kräver att avtalspartnerna gör detsamma.

Staden är aktiv i sitt samarbete med skattemyndigheten, andra städer, näringslivet och frivilligorganisationer för att den grå ekonomin ska kunna bekämpas nationellt och internationellt. Den gör sitt för att motverka att skattemedel hamnar i skatteparadis.

Helsinki on kansainvälisesti aloitteellinen, kehittyvä ja osaava toimija globaalin vastuun kantamisessa paikallisesti. Tätä toteutetaan muun muassa edistämällä taloudellista, sosiaalista sekä ympäristön huomioon ottavaa kehitystä. Helsinki kantaa vastuunsa ilmastomuutoksen torjumisessa. Globaalin vastuun kantaminen on kaupungin toiminnan kokonaisvaltaista laatua ja sen kehittämistä.

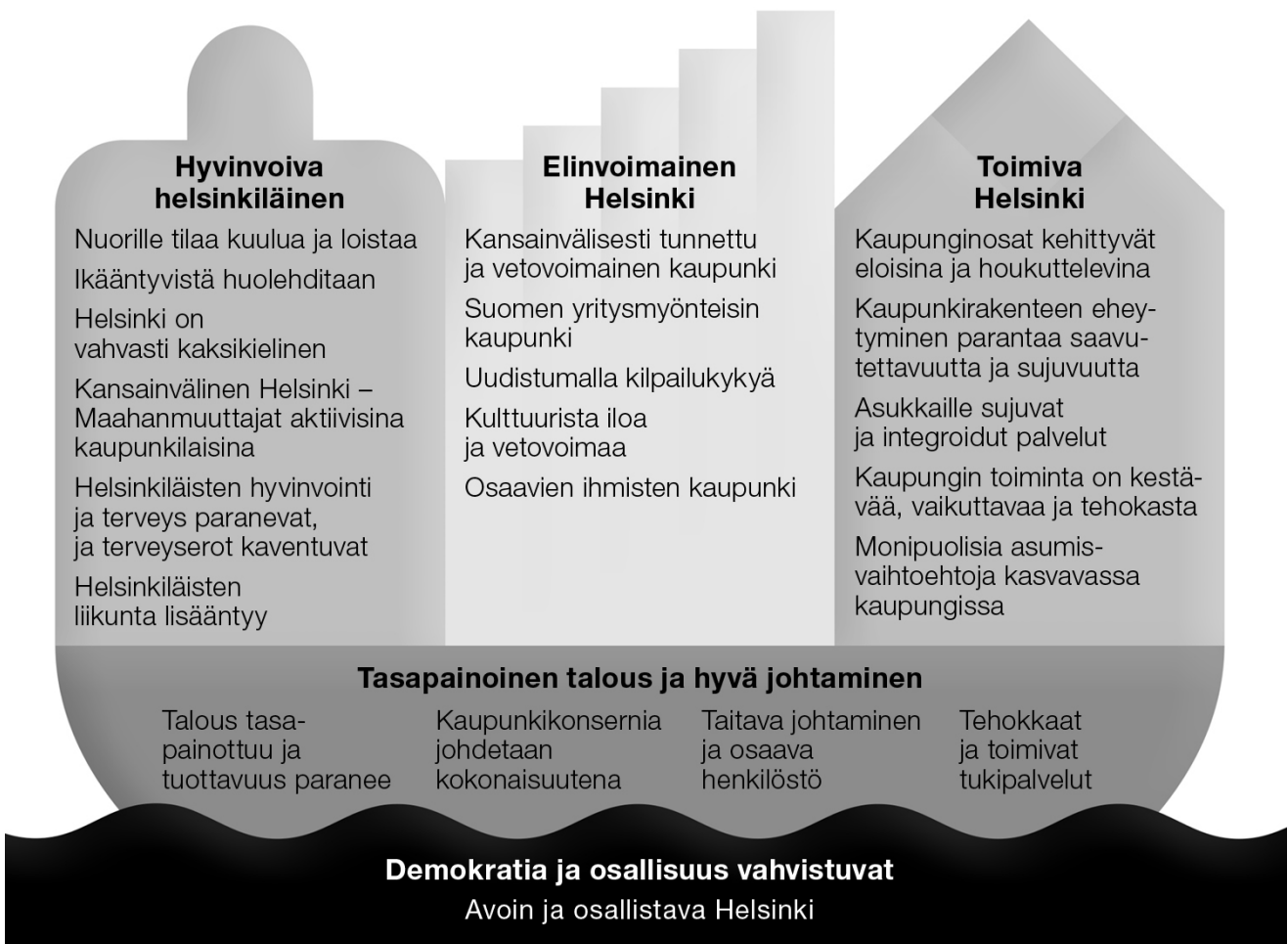
Kaupunki on kaikessa toiminnassaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa korostava työnantaja, joka kunnioittaa henkilöstönsä oikeutta mielipiteisiin, vakaumuksiin ja yhdistystoimintaan osallistumiseen. Henkilöstöön kuuluvia kohdellaan yksilöinä siten, että he voivat työskennellä parhaalla mahdollisella tavalla oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan toteuttaen. Kaupunki järjestää henkilöstölleen turvallisen ja terveellisen, tasa-arvoisen ja monimuotoisen työskentelyympäristön, jossa ei esiinny minkäänlaista syrjintää. Kaupungin työpaikoilla ei sallita työpaikkakiusaamista, sukupuolista, rasistista tai seksuaalista häirintää eikä muutakaan sopimatonta käytöstä missään muodossa. Kaupunki toimii savuton työpaikka -periaatteen mukaisesti.

Jokainen esimies vastaa osaltaan siitä, että eettiset periaatteet saatetaan henkilöstön tietoon ja että kaikki henkilöstöön kuuluvat noudattavat niitä.

Staden är initiativkraftig, utvecklingsbenägen och kunnig på internationell nivå när det gäller att ta ett globalt ansvar lokalt. Den främjar därför bl.a. en ekonomisk och social utveckling där hänsyn tas till miljön. Den tar också sitt ansvar i kampen mot klimatförändringen. Att staden tar ett globalt ansvar innebär total kvalitet och utveckling i dess verksamhet.

Staden är en arbetsgivare som i all sin verksamhet betonar likabehandling och jämställdhet och respekterar sina anställdas rätt till åsikter, övertygelser och föreningsdeltagande. De anställda behandlas som individer, på så vis att de kan arbeta på bästa möjliga sätt i enlighet med sina rättigheter och skyldigheter. Staden ordnar en trygg, sund, jämlik och heterogen arbetsmiljö där ingen som helst diskriminering förekommer. Mobbning, trakasserier på grund av kön, rasistiska trakasserier, sexuella trakasserier och annat olämpligt beteende tillåts inte i någon form på stadens arbetsplatser. Staden tillämpar principen om rökfri arbetsplats.

Alla anställda i chefsställning ansvarar för att deras medarbetare blir informerade om de etiska principerna och följer dem.



Kuva 1. Tavoitteet



Bild 1. Mål

## TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

### 1 HYVINVOIVA HELSINKILÄINEN

#### Nuorille tilaa kuulua ja loistaa

Lisätään nuorten koulutusta, työllisyyttä sekä osallisuutta yhteiskuntaan ja lähiyhteisöön. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.

Toimenpiteet:

- Toteutetaan nuorten koulutus- ja yhteiskuntatakuu. Yhteiskuntatakuun toteuttaminen koordinoidaan kaupungin tasolla yhtenä kokonaisuutena. Kaupunginhallitus ohjaa kehittämistyötä.
- Harkitaan nuorten yhteiskuntatakuun toteutumista edistävän eri toimijat yhteen tuovan Duuni-ryhmän perustamista. Olennaista on elinkeinoelämän, järjestöjen, yrittäjien ja työnantajien mukanaolo.
- Alle 18-vuotiaiden kesätyöpaikkoja lisätään yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.
- Ennaltaehkäistään nuorten työttömyyttä tulevaisuustiskillä, josta jokainen peruskoulun päättänyt nuori saa tarpeensa mukaan lyhyt- tai pitkäkestoista tukea tulevaisuuden suunnitteluun
- Toteutetaan nuorten yhteiskuntatakuuhanke Respa,

## MÅL OCH ÅTGÄRDER

### 1 VÄLMÅENDE HELSINGFORSARE

#### Utrymme för de unga att höras och lysa

Utbildningen, sysselsättningen och delaktigheten i samhället och näromgivningen ökar bland de unga. Antalet unga utanför utbildning och arbetsliv minskar.

Åtgärder:

- Utbildnings- och samhällsgarantin för unga blir uppfylld. Det som krävs för att samhällsgarantin ska bli uppfylld samordnas som en helhet som omfattar hela staden. Stadsstyrelsen styr utvecklingsarbetet.
- Staden överväger att sammanföra olika aktörer till en grupp (Duuni) som främjar arbetet med att uppfylla samhällsgarantin för unga. Det är viktigt att näringslivet, organisationer, företagare och arbetsgivare är med i gruppen.
- Staden ökar antalet sommarjobb för ungdomar under 18 år tillsammans med företag och den tredje sektorn.
- Arbetslöshet bland unga motverkas genom Framtidsdisken, där alla som gått ut grundskolan får det kort- eller långvariga stöd de behöver för sin framtidsplanering.

josta kaikki koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat alle 30-vuotiaat nuoret saavat uraohjausta ja tukea.

- Peruskoulun päättäneiden sijoittumista ja kiinnittymistä toisen asteen koulutukseen tuetaan Avoimen opiston avulla ja lisäämällä koulujen vastuuta nuorten ohjauksesta toisen asteen koulutukseen
- Nuorten kasvua aktiiviseen kansalaisuuteen sekä nuorten äänen kuulumista tuetaan. Nuorten vaikuttamiskanavat Ruuti ja RuutiExpo vakiinnutetaan, niiden vaikuttavuutta parannetaan ja varmistetaan eri sosiaaliryhmien osallistumismahdollisuudet.
- Nuorisotoimessa kokeillaan nuorten omalla vastuulla olevia tiloja.
- Nuorisotyötä tehdään aktiivisesti verkossa – nuoret kohdataan kasvokkain ja virtuaalisesti.
- Kehitetään keinoja päiväkotij- ja koulukiusaamisen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi
- Tavoitteena on, että kaikilla nuorilla on mahdollisuus harrastukseen. Lisätään ryhmälähtöiseen harrastustoimintaan osallistuvien nuorten määrää.

Lapsi ja nuori tulee autetuksi omassa lähiyhteisössään.

Toimenpiteet:

- Selvitetään terveystarkastuksista poisjääneiden lasten ja nuorten tilanne
- Tehdään syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tukemisesta yhteinen prosessi sosiaali- ja terveysviraston, varhaiskasvatuksen, opetustoimen, liikuntatoimen ja nuorisotoimen kanssa
- Palveluverkon kehittämisessä ja palvelujen määrässä otetaan huomioon eriarvoistumisen torjuminen ja nuorten määrä eri alueilla.

Lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia tuetaan varhaiskasvatustalvakuilla ja koko kaupungin kasvatuskumppanuudella.

Toimenpiteet:

- Monipuolistetaan palveluvalikoimaa ja kehitetään palveluverkkoa varhaiskasvatustalvakuissa.
- Toteutetaan varhaiskasvatuksen yhteiset prosessit muiden lapsi- ja perhepalveluja tuottavien hallintokuntien kanssa lapsen tukemisessa.
- Käytetään uudenlaisia asukasosallisuutta lisääviä vuorovaikutuksen välineitä vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä varhaiskasvatuksessa.

Lastensuojelun pitkäaikainen asiakkuus ja kodin ulkopuoliset sijoitukset vähenevät.

Toimenpiteet:

- Kehitetään kotiin vietäviä palveluja.
- Tehdään asiakassuunnitelma kuntouttavista palveluista.
- Kehitetään koulun, päiväkodin ja lastensuojelun yhteistyötä.
- Puututaan varhain asiakaslasten vanhempien mielen-terveys- ja päihdeongelmiin.
- Selvitetään toimeentulotukea saavien lapsiperheiden tilanteita ja kehitetään kohdennettua perheitä tukevaa ennalta ehkäisevää työtä.
- Erityistä tukea syrjäytymisen ehkäisyyn tarvitsevilla alueilla tiivistetään perhetyön ja neuvolatoiminnan toi-

- Projektet RESPA med koppling till samhällsgarantin för unga genomförs. Alla under 30 år som står utanför utbildning och arbetsmarknad får karriärvägledning och stöd.
- De som gått ut grundskolan får stöd som syftar till att de ska fortsätta med utbildning på andra stadiet och engagera sig i studierna. Detta sker genom öppna yrkesinstitutet och genom ett ökat ansvar för skolorna att leda de unga in på andra stadiet.
- De unga får stöd i sitt växande till aktiva medborgare och bättre möjligheter att göra sin röst hörd. De ungas påverkanskanaler Krut och KrutExpo blir etablerade och görs mer verkningsfulla, och möjligheter att delta säkras för unga ur alla socialgrupper.
- Ett försök med lokaler som de unga själva ansvarar för genomförs inom ungdomsväsendet.
- Ungdomsarbete utförs aktivt på webben – möten med de unga ansikte mot ansikte och virtuellt.
- Staden utvecklar metoder för att förebygga och ingripa mot mobbing i daghem och skolor.
- Målet är att alla unga ska kunna ha en hobby. Antalet unga som deltar i hobbyverksamhet i gruppform ökar.

Barn och unga får hjälp i sin egen näromgivning.

Åtgärder:

- Situationen hos barn och unga som stannat borta från hälsoundersökningar utreds.
- Barn och unga som riskerar att bli utslagna får stöd genom en process gemensam för social- och hälsovårdsverket, barnomsorgen, utbildningsväsendet, idrottsförvaltningen och ungdomsväsendet.
- Servicenätet utvecklas och servicevolymen slås fast utifrån en önskan att motverka en ökande ojämlikhet mellan olika områden och utifrån antalet unga i områdena.

Totalt välbefinnande hos barn främjas genom barnomsorgstjänster och genom ett partnerskap för fostran som omfattar hela staden.

Åtgärder:

- Tjänsteutbudet görs mångsidigare, och nätet av barnomsorgstjänster utvecklas.
- Barn får stöd genom processer inom barnomsorgen gemensamma för förvaltningar som tillhandahåller tjänster för barn och familjer.
- En ny typs interaktionsredskap som ökar invånardeltagandet används i samarbetet med föräldrarna kring barnomsorgen.

Långvarigt klientskap och placering utanför hemmet blir mindre vanlig inom barnskyddet.

Åtgärder:

- Tjänster förlagda till hemmet utvecklas.
- En klientplan utarbetas för rehabiliterande tjänster.
- Samarbetet mellan skolan/daghemmet och barnskyddet utvecklas.
- Mentala problem och missbruksproblem hos föräldrar till klientbarn tas tag i tidigt.
- Situationen hos barnfamiljer som får utkomststöd utreds, och förebyggande riktat arbete som stöder familjerna utvecklas.
- Den funktionella kontakten mellan familjearbetet och verksamheten på rådgivningsbyrån intensifieras i områden där det behövs särskilt stöd som motverkar ut-

minnallista yhteyttä ja ensimmäistä lastaan odottaviin perheisiin toteutetaan kotikäynti

### **Ikääntyvistä huolehditaan**

Ikääntynyt ja alle 65-vuotias toimintakyvyltään alentunut asukas saa tarvitsemansa hoidon, kuntoutuksen ja palvelut viiveettä oikeassa paikassa.

Toimenpiteet:

- Toimeenpannaan palvelualue malli ja lisätään kotona asumista.
- Määritellään palveluketjun optimaalinen palvelurakenne ja odotusajat.
- Kasvatetaan kotona asuvien osuutta 75 vuotta täytäneistä ja pienennetään laitoshoidon osuutta ympärivuorokautisesta hoidosta.
- Valtuustokauden aikana tehdään ehdotus ikääntyneiden helsinkiläisten palvelujen järjestämisen kokonaisuudesta 2020-luvulla vanhuspalvelulaki huomioiden.
- Huomioidaan ikäihmisten päihdeongelmat.
- Otetaan huomioon kasvava muistisairaiden määrä palvelujen järjestämisessä.
- Painotetaan kotipalveluita ja omaishoitoa vanhuspalveluiden järjestämisessä.
- Huomioidaan maahanmuuttaja ikäihmiset vanhuspalveluiden kehittämisessä.
- Kotipalveluja vahvistetaan.

### **Helsinki on vahvasti kaksikielinen**

Helsingin kaltaisessa pohjoismaisessa hyvinvointikaupungissa kaksikielisyys on valttia. Helsingin pitää olla maamme paras kaupunki – också på svenska! Tämä edellyttää niin toimivia palvelukokonaisuuksia, sekä johdonmukaista strategista työtä. Palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan ruotsinkielisten palveluiden tarve, jotta palvelut voidaan mitoittaa tarkoituksen mukaisesti.

Toimenpiteet:

- Kehitetään kaupungin henkilökunnan kielivarantoa.
- Palvelusetelit luovat myös mahdollisuuden täydentää kaupungin omaa tuotantoa varsinkin niillä alueilla missä tällä hetkellä on palveluiden suhteen aukkoja.

### **Kansainvälinen Helsinki - Maahanmuuttajat aktiivisina kaupunkilaisina**

Kansainvälinen Helsinki on poikkihallinnollinen kokonaisuus. Lisätään maahanmuuttajien osallisuutta ja työllisyyttä sekä pienennetään maahanmuuttajien työttömyyttä ja maahanmuuttajannuorten syrjäytymistä Tavoitteena on maahanmuuttajien ja kantavaestön yhdenvertainen asema ja yhdenvertaiset oikeudet ja velvollisuudet.

Toimenpiteet:

- Parannetaan maahanmuuttajataustaisten helsinkiläisten työllistymisen mahdollisuuksia muun muassa parantamalla opinto-ohjausta, suuntaamalla oppisopimuskoulutusta ja tuettua työllistämistä, jossa työn oppimiseen yhdistetään kielen oppimista. Nostetaan näyttökintojen määrää.
- Tuetaan maahanmuuttajaopiskelijoiden sijoittumista työmarkkinoille valmistumisen jälkeen.
- Turvataan maahanmuuttaja- ja maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten peruskoulun päättäminen ja

slagning, och ett hembesök görs hos familjer som väntar sitt första barn.

### **De äldre tas om hand**

De äldre invånarna och de invånare under 65 år som har nedsatt funktionsförmåga får den vård, den rehabilitering och de tjänster de behöver utan dröjsmål och på rätt plats.

Åtgärder:

- En modell med serviceområden införs, och andelen äldre som bor hemma ökar.
- Den optimala tjänstestrukturen och väntetiderna i tjänstekedjan preciseras.
- Andelen hemmaboende som fyllt 75 år ökar, och andelen institutionsvård i dygnetruntvården minskar.
- Ett heltäckande förslag om hur tjänsterna för äldre helsingforsare ska organiseras på 2020-talet utarbetas under fullmäktigeperioden. Lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (äldreomsorgslagen) beaktas i förslaget.
- Missbruksproblem hos äldre beaktas.
- Det ökande antalet äldre med minnesstörningar beaktas när tjänsterna organiseras.
- Hemtjänst och närstående vård betonas när äldreomsorgen organiseras.
- Äldre invandrare beaktas när äldreomsorgen utvecklas.
- Hemtjänsten stärks.

### **Helsingfors är starkt tvåspråkigt**

Tvåspråkighet är en trumf i en nordisk välfärdsstad som Helsingfors. Helsingfors ska vara landets bästa stad – också på svenska! Detta kräver såväl fungerande servicehelheter som ett konsekvent strategiskt arbete. Behovet av service på svenska beaktas när servicenätet utvecklas för att servicen ska bli dimensionerad på ett ändamålsenligt sätt.

Åtgärder:

- Språkresurserna hos stadens anställda utvecklas.
- Servicesedlar ger en möjlighet att komplettera stadens egen produktion särskilt i områden där det i dagens läge förekommer luckor i servicen.

### **Ett internationellt Helsingfors – Invandrarna som aktiva helsingforsare**

Det internationella Helsingfors är en tväradministrativ helhet. Delaktigheten och sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar bland invandrarna. Utslagningen bland invandrarungdomar minskar. Målet är att invandrarna och majoritetsbefolkningen ska ha samma ställning och samma rättigheter och skyldigheter.

Åtgärder:

- Möjligheterna till sysselsättning förbättras för helsingforsare med invandrarbakgrund bl.a. genom utvecklad studiehjälp och genom riktad läroavtalsutbildning och stödd sysselsättning där helsingforsarna i fråga lär sig språket samtidigt som de lär sig arbetet. Antalet fristående examina höjs.
- Invandrarstuderande får stöd för att komma in på arbetsmarknaden efter att ha slutfört sina studier.
- Barn och unga som kommer som invandrare eller har invandrarbakgrund garanteras möjligheter att gå ut

- toiselle asteelle pääsy ja sieltä valmistuminen.
- Maahanmuuttajaperheiden vanhemmuutta tuetaan erilaisin tukimuodoin neuvoloissa, päivähoidossa, leikkipuistossa, perhepalveluissa ja peruskoulussa.
- Maahanmuuttajataustaisten lasten kielellistä kehitystä tuetaan päivähoiton, neuvolan ja perusopetuksen toimenpitein.
- Maahanmuuttajien ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamista, tunnustamista ja täydentämistä ja työmarkkinoille siirtymistä tehostetaan yhteistyössä työhallinnon kanssa.
- Mahdollistetaan myös ruotsinkielinen kotoutuminen.
- Organisoidaan systemaattista vapaaehtoistyötä täydentämään viranomaistoimintaa.
- Virastoissa vahvistetaan osaamista maahanmuuttajien kohtaamisessa.

### **Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat, ja terveyserot kaventuvat**

Helsingiläisten terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat. Terveysvaikutukset arvioidaan kaupungin päätöksenteossa tavoitteena terveyserojen kaventaminen

Tupakointi ja päihteiden käyttö vähenevät sekä ylipainoisten helsinkiläisten määrä vähenee.

Selvitetään miten hyvinvointierojen muutoksia Helsingissä voidaan entistä tarkemmin seurata ja miten seurannan tuloksia voidaan hyödyntää hyvinvointierojen kaventamiseksi.

Toimenpide:

- Toteutetaan ohjelmat: Savuton Helsinki – ohjelma, vastuullisen alkoholinkäytön toimenpideohjelma, ylipaino-ohjelma.

Hyvinvoinnin ja terveyden suhteen huono-osaiset ovat ensisijaisia asiakkaita.

Toimenpide:

- Huolehditaan aktiivisesta ajanvaraus- ja palveluohjauksesta valituille asiakkaille hoitosuunnitelman laatimiseksi.

Päihde- ja mielenterveyspalveluja tarvitseva asukas saa hoidon tarpeen arvion jonottamatta sekä hoitosuunnitelman, hoidon, kuntoutuksen ja palvelut viiveettä oikeassa paikassa.

Toimenpiteet:

- Päihde- ja mielenterveyssyistä johtuvat sairauspoissaolot ja työkyvyttömyysjaksot vähenevät.
- Määritellään palveluketjun optimaalinen palvelurakenne ja odotusajat.
- Nimetään useita palveluja tarvitseville asiakkaille palveluohjaaja.

Psykiatrian ja päihdehuollon asiakkaiden sairaala- ja laitospaikat lyhenevät ja toistuvat sairaala- ja laitospaikat vähenevät.

- grundskolan och att fortsätta på andra stadiet och slutföra sina studier där.
- Föräldrarna i invandrarfamiljer får olika former av stöd i sitt föräldraskap på rådgivningsbyråerna, inom dagvården, i lekparkerna, genom tjänsterna för familjer och i grundskolan.
- Barn med invandrarbakgrund får stöd i sin språkliga utveckling inom dagvården, på rådgivningsbyråerna och inom den grundläggande utbildningen.
- Staden samarbetar med arbetsförvaltningen när det gäller att få kunskap som invandrare fått i andra länder identifierad, erkänd och kompletterad effektivare och övergången till arbetsmarknaden smidigare.
- Integration möjliggörs också på svenska.
- Systematiskt frivilligarbete organiseras som komplement till myndighetsverksamheten.
- Kunskapen i att bemöta invandrare stärks vid förvaltningarna.

### **Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras, och skillnaderna i hälsa blir mindre**

Skillnaderna i hälsa och välbefinnande mellan helsingforsarna minskar. Konsekvenserna för hälsan bedöms i stadens beslutsfattande med målet att skillnaderna i hälsa ska bli mindre.

Rökningen, alkoholkonsumtionen och narkotikabruket minskar, och de överviktiga helsingforsarna blir färre.

Staden utreder hur förändringar i skillnaderna i välbefinnande i Helsingfors kan följas noggrannare och hur resultaten från uppföljningen kan utnyttjas så att skillnaderna blir mindre.

Åtgärd

- Programmet Ett rökfritt Helsingfors, ett åtgärdsprogram som syftar till ansvarsfull alkoholkonsumtion och ett överviktsprogram genomförs.

Sådana som är sämre lottade i fråga om välbefinnande och hälsa kommer i första hand som klienter.

Åtgärd

- Aktiv vägledning om tidsbeställning och tjänster ordnas för vissa utvalda klienter för att en vårdplan ska kunna utarbetas.

Invånare som behöver missbrukar- och mentalvård får en bedömning över vårdbehovet utan att köa och en vårdplan, vård, rehabilitering och tjänster utan dröjsmål och på rätt plats.

Åtgärder:

- Den sjukfrånvaro och de perioder med arbetsoförmåga som beror på missbruksproblem och mentala problem minskar.
- Den optimala tjänstestrukturen och väntetiderna i tjänstekedjan preciseras.
- En servicevägledare utses för klienter som behöver flera tjänster.

Sjukhus- och institutionsperioderna förkortas för klienter inom den psykiatriska vården och missbrukarvården, och de återkommande sjukhus- och institutionsperioderna blir färre.



**Toimenpiteet:**

- Vahvistetaan varhaista puuttumista, avohoidon akuutti-toimintoja ja pitkäaikaishoitoa sekä sairaala- ja laitospaikkojen jatkohoitoja.
- Vähennetään hallitusti sairaala- ja laitospaikkoja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluihin pääsee joustavasti ja tarvittaessa lähetteettömästi.

**Toimenpiteet:**

- Käynnistetään seuranta psykiatria- ja päihdekeskusten asiakkaiden hoitosuunnitelmista sekä hoidon keskeyttäneistä potilaista ja asiakkaista.
- Käynnistetään seuranta hoidon keskeyttäneistä potilaista ja asiakkaista.

Hoidon jatkuvuus turvataan henkilöstön työtapoja uudistamalla.

**Toimenpiteet:**

- Otetaan mobiilipalvelut laajasti käyttöön.
- Tunnistetaan hoidon jatkuvuuden kannalta kriittiset asiakasryhmät.
- Palvelutarve arvioidaan moniammatillisesti asiakkaan aidossa ympäristössä, tarvittaessa yhteistyössä omaisten tai läheisten kanssa.
- Lisätään kotikäyntejä.
- Osallistutaan asiakas- ja potilastietojärjestelmän toteutukseen.
- Monisairaiden hoitoon kehitetään moniammatillisia toimintamalleja.

Palvelun saatavuus paranee keskeisissä sosiaali- ja terveyspalveluissa palvelulupausten mukaisesti.

**Toimenpiteet:**

- Määritellään palvelulupaus keskeisille palveluille, joiden saatavuutta parannetaan.
- Kiinnitetään huomiota diabeteshoitajien saatavuuteen.
- Vahvistetaan omaishoidon asemaa.

Toimeentulotuki kohdistuu nykyistä useammin lyhytaikaiseen tarpeeseen.

**Toimenpiteet:**

- Tehdään arviointi ja tarvittavat toimenpiteet varmistamaan toimeentulotuen päätösten tasalaatuisuus, ohjeiden mukaisuus ja takaisinperinnän toteutuminen.
- Edellytetään, että sosiaalityöntekijä tapaa kaikki alle 25-vuotiaat, toimeentulotukea hakevat henkilökohtaisesti ja heidän kohdallaan toimitaan aktiivisesti tilanteeseen puuttuen.

**Helsinkiäisten liikunta lisäänty**

Tavoitteena on terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen.

**Toimenpiteet:**

- Liikunnan kansalaistoimintaa aktivoidaan ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteita uudistetaan siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa.
- Asukkaita kannustetaan omaehtoiseen liikkumiseen ja liikunnallisesti aktiiviseen elämäntapaan toteuttamalla

**Åtgärder:**

- Det tidiga ingripandet och akutfunktionerna inom öppenvården stärks, likaså långtidsvården och den eftervård som hör till sjukhus- och institutionsperioderna.
- Antalet sjukhus- och institutionsplatser minskar på ett kontrollerat sätt.

Mental- och missbrukarvård fås smidigt och vid behov utan remiss.

**Åtgärder:**

- Vårdplanerna för klienterna på psykiatri- och missbrukarcentralerna och för patienter och klienter som avbrutit vården börjar följas upp.
- Patienter och klienter som avbrutit vården börjar följas upp.

Vårdkontinuiteten tryggas genom nya arbetssätt för personalen.

**Åtgärder:**

- Mobiltjänster införs i stor omfattning.
- Klientgrupper som är kritiska i fråga om vårdkontinuiteten identifieras.
- Tjänstebehovet bedöms mångprofessionellt i klientens egen omgivning. Vid behov sker detta i samarbete med anhöriga eller andra närstående.
- Antalet hembesök ökar.
- Staden är med och genomför ett klient och patientdatasystem.
- Mångprofessionella verksamhetsmodeller utvecklas för vården av sådana som har flera sjukdomar.

Tillgången förbättras i enlighet med löften om tjänster när det gäller de viktigaste social- och hälsovårdstjänsterna.

**Åtgärder:**

- Hurdant löftet om tjänster ska vara bestämt i fråga om kärntjänsterna, och tillgången förbättras.
- Att det ska finnas tillgång på diabeteskötare betonas.
- Närståendevården får starkare ställning.

Utkomststödet hänförs sig oftare till ett kortvarigt behov.

**Åtgärder:**

- En bedömning görs och behövliga åtgärder vidtas utifrån att besluten om utkomststöd ska överensstämma med varandra, anvisningarna följas och återkrav vara möjligt.
- Socialarbetarna ska personligen träffa alla under 25 år som söker utkomststöd, och ett aktivt ingripande i dessa situation ska göras.

**Helsingforsarna börjar röra på sig mer**

Målet är att den hälsofrämjande motionen ska öka och stillasittandet minska.

**Åtgärder:**

- Samhällsaktiviteten inom idrotten ökar, och grunderna för understöd till idrottsföreningar ändras så att tyngdpunkten ligger på idrott för barn och unga.
- Invånarna uppmuntras genom hälsomotionsprojekt att röra på sig på eget initiativ och välja en aktiv livsstil med motion.

- terveysliikuntahankkeita.
- Koululaisia kannustetaan välitunnilla ulkoiluun.
- Terveysvaikutukset arvioidaan kaupungin päätöksenteossa.
- Huomioidaan ulkoliikuntamahdollisuudet kouluissa ja päiväkodeissa.
- Liikunnan poikkihallinnollista järjestämistä vahvistetaan ja luodaan hyviä käytäntöjä eri virastojen välisenä yhteistyönä.
- Liikuntapaikoissa huomioidaan esteettömyys ja erityisryhmien tarpeet.
- Vahvistetaan liikuntapaikkojen suunnittelun asiakaslähtöisyyttä ja vähän liikkuvia ryhmiä kannustetaan liikumaan.

## 2 ELINVOIMAINEN HELSINKI

### Kansainvälisesti tunnettu ja vetovoimainen kaupunki

Lisätään Helsingin tunnettuutta vahvistamalla kaupungin markkinoinnin vaikuttavuutta.

#### Toimenpiteet:

- Helsinkiä markkinoidaan kohdennetusti, pitkäjänteisesti ja kaupungin vahvuuksiin perustuen.
- Kaupungin markkinoinnin periaatteet, kohteet ja toimenpiteet uudistetaan.
- Kaupunkimarkkinointia kehitetään kokonaisuutena, joka sisältää matkailumarkkinoinnin, tapahtumien ja kongressien Helsinkiin saamista koskevan markkinoinnin, investointien ja osajien houkuttelemiseksi tehtävän markkinoinnin, uusien asuin- ja työpaikka-alueiden markkinoinnin sekä kiinteistömarkkinoinnin.

Meri-Helsinki tarjoaa elämyksiä kaupunkilaisille ja matkailijoille sekä liiketoiminta-mahdollisuuksia yrityksille.

#### Toimenpiteet:

- Kaupunki edistää yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksia ranta-alueilla ja saaristossa sekä vesiliikenteen kehittymistä.
- Helsingin ranta-alueiden ja saarten virkistyskäytön lisäämiseksi sekä alueiden kehittämiseksi laaditaan poikkihallinnollinen Merellinen-Helsinki-ohjelma. Ohjelma laaditaan yhdessä kaupungin ulkoisten sidosryhmien, kuten alan järjestöjen ja yritysten kanssa. Eteläsataman aluetta kehitetään

Tapahtumien Helsinki on hauska kaupunki.

#### Toimenpiteet:

- Kaupunki laatii kuvauksen tapahtumajärjestämiseen soveltuvista paikoista koko kaupungin alueella.
- Tapahtumajärjestämisen yleiset ja yhdenvertaiset linjaukset uudistetaan liittyen esimerkiksi melurajoitukseen, aluevuokriin sekä yritys- ja järjestöyhteistyöhön.
- Helsinkiin haetaan suurtapahtumia ja kilpailukyvyyn kannalta merkittäviä kongresseja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Mahdollistetaan laaja tapahtumien kirjo koko kaupungissa yhteisöllisyyden tukemiseksi.

- Skoleleverna uppmuntras att vara ute under rasterna.
- Konsekvenserna för hälsan bedöms i stadens beslutsfattande.
- Möjligheter till utomhusidrott för skolor och daghem betonas.
- Idrott organiseras tväradministrativt i större utsträckning, och goda rutiner skapas genom samarbete mellan olika förvaltningar.
- Tillgänglighet och behov hos specialgrupper beaktas på idrottsplatserna.
- Idrottsplatser planeras mer användarcentrerat, och grupper som rör på sig för lite uppmuntras att motionera.

## 2 ETT LIVSKRAFTIGT HELSINGFORS

### En internationellt känd och attraktiv stad

Helsingfors blir bättre känt genom att marknadsföringen görs mer verkningsfull.

#### Åtgärder:

- Helsingfors marknadsförs hos vissa målgrupper, på ett långsiktigt sätt och utifrån dess styrkor.
- Principerna, objekten och åtgärderna revideras i stadens marknadsföring.
- Marknadsföringen utvecklas som en helhet, och dit hör turismmarknadsföring, marknadsföring som går ut på att få evenemang och kongresser till Helsingfors, marknadsföring avsedd att locka investeringar och expertis, marknadsföring som gäller nya bostads- och arbetsplatsområden och fastighetsmarknadsföring.

Havs-Helsingfors ger invånare och turister upplevelser och företag möjligheter till affärsverksamhet.

#### Åtgärder:

- Staden förbättrar möjligheterna till företagsverksamhet, turism och fritidsaktiviteter i strandområdena och skärgården och arbetar för en utvecklad sjötrafik.
- Ett tväradministrativt program Havs-Helsingfors utarbetas för att strandområdena och öarna i Helsingfors ska börja användas för rekreation i högre grad och för att områdena ska utvecklas. Staden utarbetar programmet tillsammans med externa intressentgrupper, såsom organisationer och företag i branschen. Södra hamnen utvecklas.

Helsingfors med sina evenemang är en rolig stad.

#### Åtgärder:

- Staden sammanställer en beskrivning över platser i hela Helsingfors lämpliga för evenemang.
- De allmänna riktlinjer som är lika för alla evenemang revideras t.ex. i fråga om bullerbegränsningar, hyror för områden och företags- och organisationsarbete.
- Staden satsar tillsammans med samarbetspartner på att få stora evenemang till Helsingfors, likaså kongresser som är viktiga vad konkurrenskraften beträffar.
- Ett brett spektrum av evenemang möjliggörs i hela Helsingfors som stöd för samhörighetskänslan.

Helsingin vetovoima erityisesti venäläisten ja aasialaisten matkailijoiden sekä investointien kohteena kasvatetaan merkittävästi.

#### Toimenpiteet:

- Matkailupalveluita kehitetään suurimpien matkailijaryhmien, erityisesti venäläisten matkailijoiden tarpeisiin.
- Kaupunki turvaa omalta osaltaan hyvät liikenne- ja elinkeinoelämän yhteydet Venäjälle, erityisesti Pietariin.
- Elinkeinoyhteistyötä edistetään Aasian suuntaan ja Helsinkiin houkutellaan lisää matkailijoita ja investointeja Aasiasta.
- Helsingin kansainvälisen edunvalvonnan periaatteet arvioidaan ja uudistetaan.
- Helsinki-Tallinna-kaksoiskaupungin kehitystä ryhdytään seuraamaan yhtenä kokonaisuutena.
- Helsinki kehittää matkailuaan myös yhteistyössä Uudenmaan ja muun Suomen kanssa.

Helsingin EU-projektitoiminta keskittyy vaikuttavuudeltaan merkittäviin aloitteisiin painottaen erityisesti saavutettavuuteen, kilpailukykyyn sekä palvelutuotannon innovointiin liittyviä hankkeita.

#### Toimenpide:

- EU-hankeissa hyödynnetään Helsingin EU-toimistoa

### **Suomen yritysmyönteisin kaupunki**

Helsinki on Suomen yritysmyönteisin kaupunki vuonna 2016. Yrityksille tarjotaan monipuolisia sijoittumismahdollisuuksia kaupungin eri osissa.

#### Toimenpiteet:

- Huolehditaan tonttitarjonnan riittävydestä varaamalla erilaisia alueita yritystoiminnan tarpeisiin. Tuotannollisen toiminnan mahdollisuudet säilyä ja laajentua varmistetaan kaupunkisuunnittelulla ja tonttipolitiikalla.
- Laaditaan suunnitelma yritysalueiden kehittämisestä.
- Elinkeinopoliittisesti merkittävimpien yritysasiakkuuksien hoitamiseen otetaan käyttöön toimintamalli.
- Huolehditaan työpaikkojen sijoittumisesta eri kaupunginosaan ja pyritään lisäämään erityisesti itäisen Helsingin työpaikkoja.
- Elinkeinoelämä otetaan nykyistä vahvemmin mukaan kokonaisvaltaiseen kaupunkisuunnitteluun.
- Hyödyntämällä ympäristöä ja mahdollistamalla innovatiivisia matkailupalveluja luodaan uusia työpaikkoja.
- Otetaan yritysvaikutusten arviointi mukaan päätöksentekoon.
- Varmistetaan pienten ja keskisuurten yritysten toimintilojen saatavuus ja teollisuuden toimintaedellytykset.
- Kaikkien merkittävien maankäytön ja rakentamisen hankkeiden osalta toteutetaan elinkeinovaikutusten arviointi. Lyhennetään investointeja harkitsevien yritysten vasteaikaa kaavoituksen osalta.
- Vahvistetaan mikroyritysten, pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuuksia (esim. Kaapelitalomalli).

Attraktionen hos Helsingfors som mål särskilt för ryska och asiatiska turister och investeringar ökar stort.

#### Åtgärder:

- Turisttjänsterna utvecklas med tanke på de största turistgruppernas, särskilt de ryska turisternas, behov.
- Staden säkrar för egen del goda trafik- och näringslivsförbindelser till Ryssland, särskilt till S:t Petersburg.
- Näringslivssamarbete med Asien främjas, och fler asiatiska turister och investeringar lockas till Helsingfors.
- Principerna för stadens internationella intressebevakning utvärderas och omarbetas.
- Hur tvillingstaden Helsingfors–Tallinn utvecklas börjar följas som en helhet.
- Staden utvecklar sin turism också i samarbete med det övriga Nyland och med Finland i stort.

Stadens EU-projektverksamhet koncentreras på initiativ med stor verkningsfullhet, och tyngdpunkten ligger särskilt på projekt som har att göra med tillgänglighet, konkurrenskraft och innovativ tjänsteproduktion.

#### Åtgärd

- Helsinki EU Office anlitas i EU-projekten.

### **Finlands mest företagsvänliga stad**

Helsingfors är Finlands mest företagsvänliga stad år 2016. Företagen får mångsidiga etableringsmöjligheter i olika delar av Helsingfors.

#### Åtgärder:

- Ett tillräckligt tomtutbud tryggas genom att olika områden reserveras för företagsverksamhet. Möjligheter att bevara och utvidga produktionsverksamhet ges genom stadsplanering och tomtpolitik.
- En plan utarbetas för hur företagsområdena ska utvecklas.
- En verksamhetsmodell tas i bruk när det gäller hur relationerna med de näringspolitiskt viktigaste företagskunderna ska skötas.
- Staden ser till att det finns arbetsplatser i de olika stadsdelarna och har som mål att arbetsplatserna ska bli fler särskilt i östra Helsingfors.
- Näringslivet inkluderas i högre grad i den övergripande stadsplaneringen.
- Nya jobb skapas genom att miljön utnyttjas och innovativa turisttjänster blir möjliga.
- Konsekvenserna för företag bedöms i beslutsfattandet.
- Tillgång på lokaler för små och medelstora företag säkras, och verksamhetsförutsättningar för industri tryggas.
- Konsekvenserna för näringslivet bedöms i fråga om alla stora markanvändnings- och byggprojekt. Svarstiden för företag som överväger investeringar förkortas vad planläggningen beträffar.
- Verksamhetsförutsättningarna för mikroföretag, små företag och medelstora företag stärks (exempelvis kan modellen Kabelhuset tillämpas).

Helsinki tarjoaa erinomaisen toiminta- ja kasvu ympäristön eri toimialojen yrityksille. Kaupunki pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan erityisesti ICT-, hyvinvointi-, matkailu-, ympäristöliiketoiminta- ja muotoilu alojen kasvuun.

#### Toimenpiteet:

- Avaintoimialojen toimintaedellytyksiä edistetään maankäytöllä ja tonttipolitiikalla, hankinnoilla ja hankintakäytäntöjen kehittämisellä sekä tiivillä vuorovaikutuksella ja uusilla yhteistyön tavoilla yritysten ja yrityksiä edustavien järjestöjen kanssa
- Alojen kehitystä edistetään perustamis- ja kasvuyritysneuvonnalla, yhteistyöllä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa, markkinointitoimenpiteillä sekä osallistumalla erilaisiin kehittämisohjelmiin ja –hankkeisiin.
- Osa työllisyyden hoidon määrärahoista kohdennetaan vahvemmin elinkeinopoliittisiin perusteisiin. Toimenpiteet suunnataan voimakkaiden rakennemuutosten aiheuttamien työmarkkinavaikutusten vaimentamiseen ja työvoimapolusta kärsivien toimialojen tarpeisiin.

Kaupungin keskustan asema maan johtavana kaupan, matkailun ja virkistyksen keskittymänä turvataan panostamalla alueen viihtyisyyteen, elävyyteen ja hyvään saavutettavuuteen eri liikennemuodoilla.

#### Toimenpide

- Keskustaa kehitetään yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Helsingin ulkoinen ja sisäinen saavutettavuus paranee ja metropolialueen merkitys lento-, juna- ja meriliikenteen solmukohtana vahvistuu. Kaupungin sisällä ja seudullisesti keskeisten työpaikka-alueiden saavutettavuus eri liikennemuodoin paranee.

#### Toimenpiteet:

- Länsisatamaan rakennetaan uusi matkustajaterminali vastaamaan Itämeren kasvavia matkustajamääriä. Selvitetään vaihtoehtot Länsiterminalin liikenneyhteyksiin sujuvuuden parantamiseksi
- Vaikutetaan valtioon, jotta Suomessa käyville risteilyaluksilta poistetaan väylämaksut tai niitä pienennetään.
- Pasila-Vallila-Kalasadama -akselia kehitetään työpaikka- ja yritysvoimavarojen ja liikenteellistä toimivuutta parannetaan esimerkiksi raideratkaisuin.
- Yritysten sijoittumista Helsinkiin parannetaan kehittämällä liikennepoliittisia ratkaisuja joustavasti yritysten tarpeisiin.

#### Uudistamalla kilpailukykyä

Yhteistyössä yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa kampuksista kehittyä innovaatio- ja liiketoimintakeskittymiä, joissa syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja.

#### Toimenpiteet:

- Toteutetaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpiteet sellaisten yritysten houkuttelemiseksi Viikin tiedepuistoon, Kumpulan kampukselle ja Meilahteen, jotka hyötyvät kyseisten kampusten läheisyydestä.
- Suunnitellaan Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampusalue. Suunnittelussa ja toteutuksessa

Helsingfors är en ypperlig verksamhets- och tillväxtmiljö för företag inom olika branscher. Staden vill med sin verksamhet gynna tillväxt särskilt inom informations- och kommunikationsteknik, välbefinnande, turism, miljöteknik (cleantech) och design.

#### Åtgärder:

- Verksamhetsförutsättningarna inom nyckelbranscherna stärks genom markanvändning och tomtpolitik, genom upphandling och bättre upphandlingsrutiner och genom tät växelverkan och nya former av samarbete med företag och med organisationer som företräder företag.
- Utveckling inom branscherna främjas genom etableringsrådgivning och rådgivning för tillväxtföretag, genom samarbete med universitet, yrkeshögskolor och forskningsanstalter, genom marknadsföring och genom medverkan i olika utvecklingsprogram och -projekt.
- En del av sysselsättningsanslagen kanaliseras i högre grad på näringspolitiska grunder. Åtgärder vidtas för att de konsekvenser på arbetsmarknaden som har att göra med kraftiga strukturförändringar ska dämpas och behoven inom branscher med arbetskraftsbrist bli tillgodosedda.

Helsingfors centrum behåller sin ledande ställning i landet när det gäller handels-, turist- och rekreativkluster tack vare satsningar på trivsel, vitalitet och god tillgänglighet med olika trafikformer.

#### Åtgärd

- Staden utvecklar Helsingfors centrum i samarbete med aktörer i området.

Helsingfors blir tillgängligare externt och internt, och metropolområdets betydelse som knutpunkt inom flyg-, tåg- och sjötrafiken stärks. De arbetsplatsområden som är viktigast i Helsingfors och regionalt sett blir tillgängligare med olika trafikformer.

#### Åtgärder:

- En ny passagerarterminal som räcker till för den växande passagerartrafiken på Östersjön byggs i Västra hamnen. En utredning görs om alternativa sätt att få trafikförbindelserna till Västra terminalen smidigare.
- Staden försöker påverka staten så att den slopar eller sänker farledsavgifterna för kryssningsfartyg som anlöper Finland.
- Axeln Böle–Vallgård–Fiskehamnen utvecklas som arbetsplats- och företagszon, och trafiken där görs smidigare exempelvis genom en spårlösning.
- Möjligheterna för företag att etablera sig i Helsingfors förbättras genom flexibla trafikpolitiska lösningar baserade på behov hos företagen.

#### Konkurrenskraft genom förnyelse

Campusområdena utvecklas med hjälp av universitet och högskolor till kluster för innovation och affärsverksamhet där nya företag etableras och jobb skapas.

#### Åtgärder:

- Staden vidtar tillsammans med universiteten åtgärder som lockar sådana företag till Viks forskarpark, Gumbäckens campus och Mejlans som har nytta av närheten till ett visst campus.
- Ett campus planeras för yrkeshögskolan Metropolia i Kvarnbäcken. Att förutsättningar för affärsverksamhet

huomioidaan liiketoimintaedellytysten luominen kam-  
puksen yhteyteen.

- Tiivistetään yhteistyötä vuoden 2013 alussa aloittavan uuden Taideyliopiston kanssa.

Helsinki on kansainvälisesti tunnettu kehittämis- ja kokei-  
luympäristö uusille tuotteille ja palveluille.

Toimenpiteet:

- Östersundomista suunnitellaan uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyvien ratkaisujen pilottialue ja houkutteleva sijaintipaikka cleantech-alojen yrityksille.
- Muissa aluerakentamisprojekteissa hyödynnetään alueiden erityispiirteet uuden liiketoiminnan edistämisessä. Uusia asuin- ja työpaikka-alueita hyödynnetään uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämis-, kokeilu- ja käyttöönottoympäristöinä.
- Selvitetään mahdollisuudet luoda Helsinkiin terveyden ja hyvinvoinnin osaamiskeskittymä, johon sijoittuisi käyttäjälähtöistä tuote- ja palvelukehitystä tekeviä yrityksiä sekä julkisen ja kolmannen sektorin toimijoita.
- Käynnistetään uusiutuvan energian käyttöön ja tuotantoon sekä energiatehokkuuteen liittyviä kokeiluja.
- Vahvistetaan julkisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä.

Helsinki vahvistaa asemaansa muotoilun suurkaupunkina käyttämällä muotoilua kaupungin uudistamisessa ja palveluiden kehittämisessä.

Toimenpiteet:

- Helsingin muotoiluprofiilia hyödynnetään kaupungin kansainvälisessä viestinnässä ja markkinoinnissa, yritysalue-markkinoinnissa sekä matkailumarkkinoinnissa
- Valituille kaupunginosille luodaan muotoilun ja teknologian avulla kaupunginosien luonnetta korostava valaistus
- Helsinki Design Weekistä kehitetään yhdessä järjestäjien, muotoilutoimialan ja seudun toimijoiden kanssa Pohjoismaiden suurin designtapahtuma

Helsinki on tunnettu ympäristöviisas vihreän talouden kaupunki. Resurssitehokkuus paranee sekä omassa toiminnassa että yhteistyössä yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa.

Toimenpiteet:

- Rakennetaan kumppanuuksia elinkeinoelämän kanssa siten, että yritysten kilpailukyky ja ympäristövastuullisuus vahvistuvat ja syntyy uutta innovatiivista liiketoimintaa esimerkiksi älykkäiden teknologioiden, resurssitehokkuuden ja hiilineutraalien tuotteiden ympärille.
- Edistetään uudenlaisten ympäristö- ja energiateknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa yhteistyössä yritysten sekä tutkimus- ja kehittämistahojen kanssa.
- Itämerihaasteen toimenpideohjelman uudistetaan.

### Kulttuurista iloa ja vetovoimaa

Helsingin omaleimainen kaupunkikulttuuri kehittyy. Kulttuuri on kaikkien ulottuvilla. Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatukseen kiinnitetään huomiota niin kouluissa kuin muissa kaupungin toiminnoissa. Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa huolehditaan sukupuolten tasa-arvoisesta kohtelusta.

bör skapas i anslutning till campus beaktas när området planeras och byggs ut.

- Staden intensifierar samarbetet med Konstuniversitetet, som inledde sin verksamhet vid ingången av år 2013.

Helsingfors är en internationellt känd utvecklings- och experimentmiljö för nya produkter och tjänster.

Åtgärder:

- Östersundom är avsett att bli pilotområde för lösningar som har att göra med förnybar energi och energieffektivitet och en attraktiv etableringsplats för företag inom cleantechbranschen.
- I andra områdesbyggnadsprojekt utnyttjas områdenas karakteristiska drag när det gäller att locka ny affärsverksamhet. Nya bostads- och arbetsplatsområden görs till utvecklings-, experiment- och introduktionsmiljöer för nya produkter och tjänster.
- En utredning görs om möjligheterna att skapa ett kunskapskluster för hälsa och välbefinnande i Helsingfors. Företag som arbetar med användarcentrerad produkt- och tjänsteutveckling kan etablera sig där, likaså aktörer inom den offentliga sektorn och den tredje sektorn.
- Försök inleds med användning och produktion av förnybar energi och med energieffektivitet.
- Samarbetet mellan aktörerna inom den offentliga sektorn och aktörerna inom den tredje sektorn stärks.

Staden stärker Helsingfors status som designstorstad genom att använda design vid förnyelse och tjänsteutveckling.

Åtgärder:

- Helsingfors designprofil utnyttjas i stadens internationella kommunikation och marknadsföring, i marknadsföringen av företagsområden och i turismmarknadsföringen.
- Vissa stadsdelar får med hjälp av design och teknik en belysning som framhäver deras karaktär.
- Staden utvecklar tillsammans med arrangörerna, designbranschen och aktörer i regionen Helsinki Design Week till det största designevenemanget i Norden.

Helsingfors är en känd miljösmart stad med grön ekonomi. Resurseffektiviteten förbättras både i stadens egen verksamhet och i samarbetet med företag och forskningsanstalter.

Åtgärder:

- Staden bygger partnerskap med näringslivet för att företagen ska bli konkurrenskraftigare och ta större miljöansvar och för att ny innovativ affärsverksamhet ska uppstå exempelvis kring smart teknik, resurseffektivitet och kolneutrala produkter.
- Staden arbetar för att ny miljö- och energiteknik ska utvecklas och börja tillämpas. Den gör detta tillsammans med företag och forsknings- och utvecklingsaktörer.
- Åtgärdsprogrammet för Östersjötmaningen revideras.

### Kulturen gläder och attraherar

Helsingfors karakteristiska stadskultur utvecklas. Kulturen är tillgänglig för alla. Kultur- och konstbildning för barn och unga ägnas särskild uppmärksamhet inte bara i skolorna utan också i andra av stadens funktioner. Att alla ska behandlas lika oberoende av kön beaktas i kultur- och idrottsverksamheten.

**Toimenpiteet:**

- Kulttuurikeskuksen aluetalot avautuvat enemmän lähiyhteisöön ja tarjoavat pienille ryhmille mahdollisuuden esitystensä esiintuomiseen.
- Koululaisten pääsyä kulttuuri- ja liikuntapalveluihin helpotetaan. Koulujen pihoja ja puistojen leikkipaikkoja käytetään lähiliikuntapaikkoina.
- Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden saatavuutta edistetään kehittämällä sähköisiä palveluja ja viemällä niitä erilaisiin kaupunkitiloihin.
- Taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan uudistettujen prosenttiperiaatteiden myötä.
- Kaupungin taide- ja museokokoelmat avataan avoimen datan hengessä kaikille nähtäväksi ja kehitetään lainausjärjestelmä.
- Keskustakirjastoa viedään eteenpäin yhteistyössä valtion ja muiden toimijoiden kanssa vaarantamatta lähikirjastoverkkoa.
- Tanssitaiteen näkyvyyttä ja toimintaedellytyksiä kaupungissa parannetaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa, mahdollisesti Tanssin talo -hanketta edistämällä

Monipuolinen kulttuurituotanto tarjoaa osallistumismahdollisuuksia. Maahanmuuttajien roolia taiteen ja kulttuurin kuluttajina ja tuottajina vahvistetaan.

**Toimenpiteet:**

- Kulttuurin avustusjärjestelmät uudistetaan muuttuvan kentän tarpeisiin.
- Liikuntaseurojen avustusjärjestelmä uusitaan ja liikuntapalvelujen tukimuotoja selvitetään.
- Taitelijoiden ja muiden kulttuuritoimijoiden yrittäjyyden toimintaedellytyksiä parannetaan.
- Kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenne uudistetaan siten, että kulttuurialan hallinnointi kokonaisuutena paranee. Kaupunginteatteri säilytetään itsenäisenä.

**Osaavien ihmisten kaupunki**

Kansainvälistä osaamisen hyödyntäminen lisääntyy Helsingin kilpailukyvyyn rakentamisessa. Vahvistetaan Helsingin kaupungin ja yliopistojen välistä yhteistyötä.

**Toimenpiteet:**

- Edistetään yhdessä yliopistojen, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden asettautumista Helsinkiin sekä heidän mahdollisuuksiaan työllistyä erityisesti yrityksiin.
- Osallistutaan työelämäyhteyksien avaamiseen Suomessa olevia osaajien ja kansainvälistä osaamista tarvitsevien yritysten yhteistyöhankkeissa.
- Kehitetään ulkomaalaisille työntekijöille ja heidän perheilleen suunnattuja asettautumispalveluja käyttäjälähtöisesti.
- Kehitetään kielikylpy ja kielisuihku toimintoja niin että tarjonta vastaa paremmin kysyntää.
- Kehitetään saamelaisten päivähoito ja kielipesätoimintaa

Koulujen eriarvoistumiskehitys pysäytetään ja lähikoulun merkitystä vahvistetaan. Varmistetaan kaikille nuorille koulutus- ja työllistymispolku.

**Åtgärder:**

- Kulturcentralens områdeshus öppnar sig mer mot näromgivningen och ger små grupper en chans att uppträda där.
- Skoleleverna får bättre möjligheter att delta i kultur- och idrottsverksamhet. Skolgårdarna och lekplatserna i parkerna används för näridrott.
- Kultur- och bibliotekstjänsterna blir tillgängligare genom att de elektroniska tjänsterna utvecklas och sådana tjänster tillhandahålls på olika platser.
- Konst börjar synas mer i stadsmiljön tack vare nya procentandelsprinciper.
- Stadens konst- och museisamlingar görs i andan av öppna data tillgängliga för alla, och ett utlåningssystem utvecklas.
- Staden går vidare med centrumbiblioteket i samarbete med staten och andra aktörer.
- Staden gör danskonsten synligare och förbättrar verksamhetsförutsättningarna för danskonst i Helsingfors i samarbete med aktörer inom branschen, eventuellt genom att främja ett projekt som gäller ett Dansens hus.

En mångsidig kulturproduktion ger möjligheter till delaktighet. Invandrarna får en starkare roll som konsumenter och producenter av konst och kultur.

**Åtgärder:**

- Systemen för kulturunderstöd revideras i enlighet med de behov som förändringar på fältet för med sig.
- Systemet för understöd till idrottsföreningar revideras, och frågan om stödformer inom idrotten utreds.
- Konstnärer och andra kulturaktörer får bättre förutsättningar för företagande.
- Beslutsfattandet och organisationen inom kulturbranscherna omstruktureras med syftet att kulturadministrationen som helhet ska förbättras. Stadsteatern förblir självständig

**En stad med kunnigt folk**

Internationell kompetens utnyttjas bättre i arbetet på att göra Helsingfors konkurrenskraftigt. Samarbetet mellan staden och universiteten stärks.

**Åtgärder:**

- Staden förbättrar tillsammans med universiteten, högskolorna och näringslivet möjligheterna för internationella högskolestuderande att bosätta sig i Helsingfors och få arbete särskilt på företag.
- Staden är med och knyter arbetslivskontakter i samarbetsprojekt mellan experter i Finland och företag i behov av internationell kompetens.
- Staden utvecklar på ett användarcentrerat sätt tjänster som utländska anställda och deras familjer behöver när de bosätter sig i Helsingfors.
- Språkbad- och språkduchverksamheten utvecklas så att utbudet bättre motsvarar efterfrågan.
- Daghems- och språkboverksamheten för samer utvecklas.

Utvecklingen mot att skolor får olika status stoppas, och närskolornas betydelse stärks. Alla ungdomar garanteras en utbildnings- och sysselsättningsväg.

**Toimenpiteet:**

- Lisätään ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen opiskelijapaikkoja.
- Positiivista erityiskohtelua vahvistetaan. Koulujen soveltuvuuskoeluokkien verkoston laajuus linjataan ja arvioidaan verkoston merkitys lähikouluperiaatteen kannalta.
- Peruskoululaisia tuetaan jatkamaan toiselle asteelle ja pysymään koulutuksessa. Oppilaan ohjausta peruskoulun viimeisellä vuodella ja toisella asteella tehostetaan niin, että ohjaus toisella astella kestää vähintään puoli vuotta.
- Vakinaistetaan maahanmuuttajanuorten lukioon ja ammatilliseen koulutukseen valmistava koulutus
- Oppilashuollon resursseja kohdennetaan positiivisen diskriminaation periaatteen mukaisesti lukioihin sekä niille ammatillisen koulutuksen aloille, joilla läpäisyaste on heikoin.
- Ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja lisätään ja ammatillisen koulutuksen tiloja yhtenäistetään ja laajennetaan.
- Kouluille turvataan riittävät mahdollisuudet erikoistua ja panostaa omiin vahvuusalueisiinsa. Myös sopimuskouluilla on tärkeä asema osana helsinkiläistä koulukenttää ja lähikouluverkostoa

Opetustilat ovat laadukkaat ja mahdollistavat yhteiskäytön.

**Toimenpiteet:**

- Koulu- ja oppilaitosverkko sopeutetaan oppilaiden ja opiskelijoiden muuttuvia palvelutarpeita vastaavasti ja tarkistamalla tilamitoitusperusteet ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset.
- Koulujen tiloja avataan asukkaiden ja kolmannen sektorin käyttöön ja käytöstä saatavia resursseja kohdennetaan kouluille.

### 3 TOIMIVA HELSINKI

#### Kaupunginosat kehittyvät eloisina ja houkuttelevina

Uusista alueista rakentuu toiminnoiltaan ja rakennetulta ympäristöltään persoonallisia sekä asukasrakenteeltaan monipuolisia kaupunginosia

**Toimenpiteet:**

- Uusien alueiden suunnittelussa ja rakentamisessa luodaan kaupunkimaista ympäristöä ja alueiden identiteettiä vahvistavia paikkoja.
- Uusilla alueilla huolehditaan julkisten ja yksityisten palvelujen oikea-aikaisesta toteuttamisesta. Alueellisten palvelukonseptien suunnittelussa otetaan huomioon alueen tarpeiden muuttuminen elinkaaren aikana.

Esikaupungit ja asuinalueet säilyttävät vetovoimansa asukkaiden ja elinkeinoelämän toimijoiden näkökulmasta.

**Toimenpiteet:**

- Kaupunginosien keskuksia vahvistetaan monipuolisella täydennysrakentamisella ja kaupunkiympäristön uudistamisella. Painopistealueena ovat poikittaiset joukkoliikennedyhteiset ja niiden mahdollistamat uudet toimintojen tiivistymät.
- Raideliikenteen asemanseutujen viihtyisyyttä ja turval-

**Ätgärder:**

- Antalet studieplatser ökar inom den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen.
- Den positiva särbehandlingen stärks. Riktlinjer dras upp för omfattningen på nätet av klasser med antagning på basis av lämplighetsprov, och nätets betydelse med tanke på närskoleprincipen bedöms.
- Grundskoleeleverna får stöd som syftar till att de ska fortsätta med utbildning på andra stadiet och stanna kvar där. Elevhandledningen effektiviserar sista året i grundskolan och på andra stadiet och pågår minst ett halvt år på andra stadiet.
- Den utbildning som förbereder invandrandedomar för gymnasie- och yrkesutbildning blir permanent.
- Elevvårdsresurser kanaliseras i enlighet med principen om positiv särbehandling till gymnasierna och de studieriktningar inom yrkesutbildningen där slutförandegraden är lägst.
- Antalet nybörjarplatser inom yrkesutbildningen ökar, och yrkesutbildningslokaler förenhetligas och byggs till.
- Skolorna får tillräckliga möjligheter att specialisera sig och satsa på sina egna styrkeområden. Avtalskolorna har en viktig ställning som en del av skolvärlden och nätet av närskolor i Helsingfors.

Undervisningslokaler är högklassiga och möjliggör sambruk.

**Ätgärder:**

- Nätet av skolor och läroanstalter anpassas efter förändringar i behoven hos elever och studerande, och grunderna för lokaldimensionering justeras med beaktande av alla skolor och läroanstalter i Helsingfors.
- Skollokaler får användas av invånarna och den tredje sektorn, och de resurser som fås genom detta kanaliseras till skolorna.

### 3 ETT FUNGERANDE HELSINGFORS

#### Stadsdelarna utvecklas som levande och lockande

De nya områdena blir personliga i fråga om funktionerna och den bebyggda miljön och mångsidiga i fråga om invånarstrukturen.

**Ätgärder:**

- Nya områden planeras och byggs ut på ett sådant sätt att det skapas en urban miljö och platser som stärker den lokala identiteten.
- Nya områden får offentlig och privat service i rätt tid. Koncepten för service i områdena planeras med beaktande av att behoven förändras under livscykeln.

Ytterstads- och bostadsområdena behåller sin attraktion hos invånarna och hos aktörer inom näringslivet.

**Ätgärder:**

- Stadsdelscentrumen stärks genom mångsidigt kompletteringsbyggande och förnyelse i stadsmiljön. Tvärgående kollektivtrafik prioriteras, liksom nya verksamhetskluster som denna trafik möjliggör.
- Trivseln och trygghetskänslan förbättras i stationsområdena för spårtrafiken.

lisuuden kokemista parannetaan.

- Yleisten alueiden aluesuunnitelmissa parannetaan katujen, virkistysalueiden ja aukoiden laatua, turvallisuutta, siisteyttä ja toimivuutta tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.
- Arvioidaan käytöstä poistuvien tai vajaakäytössä olevien asumisen, palveluiden ja yritystoiminnan tilojen ja tonttien käyttömahdollisuudet.

Helsinki on hauska ja houkutteleva kaupunki.

Toimenpiteet:

- Asukkaiden vastuunottoa lähiympäristöstään vahvistetaan lisäämällä mahdollisuuksia pitää huolta yhteisestä kaupungista sekä hyödyntää kaupunkitilaa tilapäiskäyttöön kuten tapahtumien järjestämiseen ja kaupunkiviihelyyn.
- Vahvistetaan yhteisöllisyyttä lisäävän kaupunkikulttuurin mahdollisuuksia eri alueilla.
- Julkisen kaupunkitilan käytettävyyttä kehitetään muun muassa esteettömyyttä ja turvallisuutta edistämällä.

### **Kaupunkirakenteen eheytyminen parantaa saavutettavuutta ja sujuvuutta**

Toiminnallista eheyttä vahvistetaan sekä rakentamalla uusia kaupunginosia että tiivistämällä nykyistä kaupunkirakennetta joukkoliikenneyhteyksien varteen. Kehitetään kaupunginosien keskuksista monitoimintaisia ja viihtyisiä sijoittamalla asumista, palveluita ja työpaikkoja limittäin.

Toimenpiteet:

- Valtuustokaudella laaditaan uusi yleiskaava, joka eheyttää kaupunkirakennetta ja parantaa eri osa-alueiden saavutettavuutta.
- Jokerivyöhykkeitä kehitetään liikenteen, asumisen ja työpaikkojen alueina.
- Raideliikenteen suunnittelu etenee samanaikaisesti maankäytön suunnittelun kanssa Jätkäsaarella, Kalasatamassa, Pasilassa ja Kruunuvuorenrannassa.
- Yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä perustetaan metsäinen suojeluverkosto tavoitteena nostaa suojelualueiden määrä kaupungin maa-alueista luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.
- Palveluiden ja työpaikka-alueiden saavutettavuutta parannetaan kehittämällä joukkoliikenneyhteyksiä sekä kävely- ja pyörätieverkostoja.

Parannetaan liikennepolitiikan eri osa-alueiden koordinaatiota.

Toimenpiteet:

- Yhdensuuntaistetaan liikkumista ja liikennettä koskevien eri toimenpidealueiden tavoitteet ja valinnat laatimalla Helsingin kokonaisvaltainen liikenteen kehittämissuunnitelma. Ohjelmalla parannetaan liikkumiseen kohdistettavien kaupungin resurssien vaikuttavuutta ja tuottavuutta.
- Konkretisoidaan toimenpiteitä, joilla Helsingin kaupunki tukee seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ) tavoitteiden toteutumista.
- Laaditaan HLJ 2015.

Edistetään kestävästä liikkumisesta lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä. Tavoitteena lisäys prosenttiyksiköllä vuosittain, 4 prosenttiyksikköä valtuustokauden aikana.

- Planer för allmänna områden utarbetas med utgångspunkt i att gator, rekreatiomsområden och öppna platser ska bli finare, säkrare och snyggare och börja fungera bättre i den allt tätare stadsstrukturen.
- En bedömning görs över möjligheterna att använda sådana lokaler och tomter avsedda för boende, service och företagsverksamhet som inte längre används alls eller som används ineffektivt.

Helsingfors är en rolig och lockande stad.

Åtgärder:

- Invånarna fås att ta större ansvar för närmiljön genom att de ges bättre möjligheter att ta hand om det gemensamma Helsingfors och utnyttja stadsrummet för tillfälliga ändamål, såsom evenemang, och för stadsodling.
- Möjligheterna till stadskultur som stärker samhörighetskänslan förbättras i olika områden.
- Det offentliga stadsrummet görs mer användbart bl.a. genom att tillgänglighet och trygghet främjas.

### **Stadsstrukturen kompletteras med bättre tillgänglighet och smidighet som resultat**

Helsingfors görs mer komplett både genom att nya områden byggs ut och genom att den nuvarande stadsstrukturen förtätas där det finns kollektivtrafik. Stadsdelscentrumen utvecklas så att de får olika slag av verksamhet och blir trivsamma. Detta uppnås med en blandning av bostäder, servicelokaler och arbetsplatser.

Åtgärder:

- En ny generalplan utarbetas under fullmäktigeperioden. Den gör stadsstrukturen helare och olika områden tillgängligare.
- Jokerzonerna utvecklas som trafik-, bostads- och arbetsplatsområden.
- Spårtrafik planeras parallellt med markanvändningen när det gäller Busholmen, Fiskehamnen, Böle och Kronbergsstranden.
- I samband med att generalplanen godkänns skapas det ett nätverk av skyddade skogar med målet att en större del av stadens markområden ska bli skyddade och mångfalden i naturen därmed öka.
- Serviceställena och arbetsplatsområdena blir tillgängligare genom att kollektivtrafikförbindelserna förbättras och nätet av gång- och cykelvägar byggs ut.

De trafikpolitiska delområdena samordnas bättre.

Åtgärder:

- Målen och valen inom de olika åtgärdsområdena som gäller mobilitet och trafik likriktas genom att ett heltäckande program för utveckling av trafiken i Helsingfors utarbetas. Programmet gör att de resurser som staden använder för trafiken blir mer verkningsfulla och produktiva.
- Staden konkretiserar de åtgärder som den vidtar för att målen i trafiksystemplanen för Helsingforsregionen (HLJ) ska nås.
- HLJ 2015 utarbetas.

Hållbar mobilitet främjas genom att andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik blir större i trafiken. Målet är en ökning med en procentenhet om året, vilket motsvarar fyra procentenhet under fullmäktigeperioden.



**Toimenpiteet:**

- Joukkoliikennettä kehitetään mm. HSL:n runkolinjasto-suunnitelman ja poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Joukkoliikenteen liityntäpysäköintiä ja terminaalien toimivuutta parannetaan.
- Helsingin kaupungin alueella tarvittavat joukkoliikenteen etuusjärjestelyt (mm. joukkoliikennekaistat ja liikennevaloetuuudet) toteutetaan.
- Jalankulku- ja pyöräilyverkostojen jatkuvuutta ja turvallisuutta parannetaan. Kaupunkipyöräverkko rakennetaan joukkoliikenteen osaksi ja lisätään tietoisuutta kevyen liikenteen terveys- ja ympäristöhyödyistä.
- Edistetään kattavan sähköautojen latausverkoston luomista.
- Priorsoidaan joukkoliikenteen, kävelyn tai pyöräilyn osuutta nostavat liikennehankkeita.
- Toteutetaan Pyöräilynedistämishjelman suosituksia.
- Perustetaan poikkihallinnollinen ratikkaprojekti kehittämään raitioliikennettä ja valmistautumaan sen laajentamiseen.
- Pyritään aikaistamaan raide-Jokerin toteutusta.

Turvataan kantakaupungin liikenteen toimivuus

**Toimenpide:**

- Laaditaan suunnitelma kantakaupungin liikenteen toimivuuden parantamiseksi

**Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut**

Palvelu käynnistyy ensimmäisessä koahtamispisteessä. ”Tulit juuri oikeaan paikkaan. Miten voin auttaa?”

**Toimenpiteet:**

- Arvojohtamisella vahvistetaan asiakaslähtöistä palveluasennetta ja asiakkaan arvostamista.
- Hyödynnetään käyttäjälähtöistä palvelumuotoilua sekä parannetaan palvelumuotoilun osaamista.
- Edistetään asiakkaan valinnanmahdollisuuksia.
- Huomioidaan palvelukehittämisessä myös heikommat ryhmät.

Asukas- ja asiakastytyväisyys paranee

**Toimenpiteet:**

- Asukkaita ja asiakkaita palvelee yhden oven periaatteella.
- Asukas- ja asiakasnäkökulma tuodaan esiin jokaisen työntekijän henkilökohtaisessa työn laadussa.
- Määritellään perusterveydenhuollon palveluiden sisällöt ja muodostetaan palveluista asiakaslähtöisiä kokonaisuuksia.
- Vakinaistetaan palveluseteli palvelujen järjestämis- muodoksi. Käytön laajentamisesta päätetään lauta- ja johtokunnissa. Varmistetaan tasa-arvoiset palvelut kaikissa sosioekonomisissa ryhmissä.
- Toteutetaan käytäntöjä, jotka edistävät palvelutuotannon kustannusten vertailua kaupungin yksiköiden välillä ja suhteessa muihin palvelutuottajiin.

Kuntalaisten itsepalvelua sekä palveluneuvontaa ja palveluohjausta vahvistetaan.

**Åtgärder:**

- Kollektivtrafiken utvecklas i enlighet med bl.a. en plan för huvudlinjer och en plan för utveckling av den tvärgående kollektivtrafiken som utarbetats av Helsingfors-regionens trafik.
- Infartsparkeringen i anslutning till kollektivtrafiken börjar fungera bättre, likaså terminalerna.
- Kollektivtrafiken inom Helsingfors prioriteras och får därför bl.a. egna körfält. Trafiksignalerna fungerar så att kollektivtrafiken gynnas.
- Nätet av gång- och cykelvägar blir mer sammanhängande och säkrare. Stadscykelnätet blir en del av kollektivtrafiken, och kännedomen om gång- och cykeltrafikens positiva inverkan på hälsan och miljön ökar.
- Ett heltäckande nät av laddningsplatser för elbilar främjas.
- Trafikprojekt som ökar andelen kollektiv-, gång- eller cykeltrafik prioriteras.
- Rekommendationerna i programmet för främjande av cykelåkning följs.
- En tväradministrativ projektgrupp för spårvagnar tillsätts för uppgiften att utveckla spårvägstrafiken och förbereda en utbyggnad av den.
- Staden försöker få spår-Jokern i drift tidigare.

En fungerande trafik i innerstaden tryggas.

**Åtgärd:**

- En plan för bättre fungerande trafik i innerstaden utarbetas.

**Invånarna får flexibel och integrerad service**

Servicen börjar på den första mötesplatsen. ”Du har kommit helt rätt. Vad kan jag hjälpa dig med?”

**Åtgärder:**

- Serviceattityden blir mer användarcentrerad och användarna respekteras mer tack vare värderingsbaserat ledarskap.
- Användarcentrerad tjänstedesign tillämpas, och kunskapen om tjänstedesign förbättras.
- Användarna får bättre valmöjligheter.
- Också svagare grupper beaktas när servicen utvecklas.

Invånarna och användarna blir nöjdare.

**Åtgärder:**

- Invånarna och användarna betjänas enligt principen en enda dörr in.
- Invånar- och användarperspektivet tas upp när det gäller kvaliteten på varje anställds individuella arbete.
- Innehållet i primärvårdstjänsterna preciseras, och tjänsterna sammanförs till användarcentrerade helheter.
- Servicesedeln blir permanent när det gäller olika sätt att tillhandahålla tjänster. Nämnderna och direktionerna beslutar om användningen ska utvidgas. Lika tillgång till tjänster i alla socioekonomiska grupper säkras.
- Staden inför rutiner som gör det lättare att jämföra dess enheter sinsemellan och med andra tjänsteproducenter vad kostnaderna för tjänsteproduktionen beträffar.

Självbetjäningen för invånarna, servicerådgivningen och servicevägledningen stärks.

**Toimenpiteet:**

- Tuetaan keskitetyllä palveluneuvonnalla ja -ohjauksella kaupunkilaisten arjessa selviytymistä.
- Laaditaan neuvontapalvelujen toteutusohjelma.
- Lisätään käyttäjäpaneelien käyttöä ja etsitään keinoja arvioida palveluita myös niiden ulkopuolelle jäävien näkökulmasta.

**Kaupungin toiminta on kestävä, vaikuttavaa ja tehokasta**

Ympäristökriteerien käyttöä lisätään ja resurssitehokkuutta parannetaan.

**Toimenpiteet:**

- Uuden yleiskaavan tavoitteeksi asetetaan energiatehokas kaupunkirakenne.
- Asemakaavoituksella turvataan energiatehokkaan rakentamisen toteuttamisedellytykset.
- Yleisten alueiden rakentamisen ja ylläpidon energia- ja materiaalihokkuutta parannetaan mm. tehostamalla ylijäämämassojen hyödyntämistä ja purkumateriaalien uudelleen käyttöä ja kierrätystä.
- Elinkeinoelämän ja kaupungin kumppanuuksia edistetään siten, että ympäristövastuullisuus vahvistuu ja syntyy innovatiivista ja uutta liiketoimintaa älykkäiden teknologioiden, resurssitehokkaiden palveluiden ja hiilineutraalien tuotteiden ympärille.
- Kaupunki edistää uudenlaisten ympäristö- ja energia-tekniikkatekniikkoiden käyttöönottoa rakentamisen kehittämissä hankkeissa.
- Kalasatamasta luodaan älykkään kaupunkirakentamisen mallialue.

Koko Helsingin hiilidioksidipäästöjä vähennetään 30 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta.

**Toimenpiteet:**

- Energiantuotannon päästöjä vähennetään 20 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta.
- Helsingin Energian sähkön ja lämmön tuotantorakennetta muutetaan siten, että uusiutuvien energialähteiden osuus on vuoteen 2020 mennessä noin 20 %
- Kaupunginvaltuuston käsittelyyn tuodaan vuonna 2015 päätösehdotus siitä, rakennetaanko Vuosaareen uusi biopolttoainetta hyödyntävä voimalaitos vai toteutaanko Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksilla muutosinvestoinnit biopolttoaineen osuuden kasvattamiseksi.
- Helsinki toteuttaa selvityksen vaihtoehtoisista toteuttamistavoista kustannusarvioineen päästöjen vähentämisen vuoden 2013 loppuun mennessä.

Kaupunki sopeutuu ilmastonmuutokseen.

**Toimenpiteet:**

- Parannetaan tulva- ja hulevesien sekä lumen hallintaa sekä sään ääri-ilmiöihin varautumista. Tarpeelliset tilavaraukset otetaan huomioon kaupunkisuunnittelussa.
- Monipuolisella kasvillisuudella kompensoidaan rakennettujen alueiden tuottamia kasvihuonekaasupäästöjä.

Vastuullisen energiapolitiikan tärkein työkalu on energiansäästö

**Åtgärder:**

- Invånarna får stöd genom centraliserad servicerådgivning och -vägledning för att klara sig bättre i vardagen.
- Ett program för rådgivningstjänster utarbetas.
- Staden tillämpar användarpaneler i större omfattning och söker sätt att utvärdera tjänster också från exkluderades synpunkt.

**Stadens verksamhet är hållbar och effektiv**

Miljökriterier tillämpas i större utsträckning, och resurseffektiviteten förbättras.

**Åtgärder:**

- Den nya generalplanen har en energieffektiv stadsstruktur som mål.
- Förutsättningar för energieffektivt byggande tryggas i detaljplanearbetet.
- Bättre energi- och materialeffektivitet tillämpas när allmänna områden anläggs och underhålls. Till detta hör att överskottsmassor utnyttjas och rivningsmaterial återanvänds och återvinns effektivare.
- Partnerskap mellan näringslivet och staden främjas för att miljöansvaret ska bli starkare och innovativ och ny affärsverksamhet uppstår kring smart teknik, resurseffektiva tjänster och kolneutrala produkter.
- Staden arbetar för att ny miljö- och energiteknik ska tillämpas i projekt där byggandet utvecklas.
- Fiskehamnen blir ett modellområde för smart stadsbyggande

Koldioxidutsläppen i Helsingfors som helhet ska år 2020 vara 30 % mindre än år 1990.

**Åtgärder:**

- Utsläppen från energiproduktionen ska år 2020 vara 20 % mindre än år 1990.
- Helsingfors Energi ändrar strukturen på sin el- och värmeproduktion så att andelen förnybara energikällor år 2020 har ökat till ca 20 %.
- Stadsfullmäktige får år 2015 besluta om ett förslag som går ut på att ett nytt kraftverk som delvis drivs med biobränsle ska byggas i Nordsjö eller investeringar göras i sådana ändringar på Hanaholmens och Sundholmens kraftverk att andelen biobränsle ökar.
- Staden gör en utredning om alternativa genomförandesätt inklusive kostnadskalkyler för utsläppsminskningen fram till utgången av år 2013.

Staden anpassar sig till klimatförändringen.

**Åtgärder:**

- Staden förbättrar hanteringen av översvämningsvatten, dagvatten och snö och förbereder sig bättre för extrema väderfenomen. Att behövt utrymme måste reserveras för ändamålet beaktas i stadsplaneringen.
- De utsläpp av växthusgaser som de bebyggda områdena orsakar kompenseras med mångsidig växtlighet.

Det viktigaste redskapet för ansvarsfull energipolitik är energisparande.

**Toimenpide:**

- kaupunki laatii tavoitteet energiansäästön lisäämiseksi energiasäästöneuvottelukunnan suositusten pohjalta.

**Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa kaupungissa**

Asuntotuotannolla vastataan kasvavan Helsingin tarpeisiin.

**Toimenpiteet:**

- Uudella yleiskaavalla mahdollistetaan pitkän aikavälin edellytykset riittävälle asuntotuotannolle.
- Kaupunki hankkii yhdyskuntarakentamiseen soveltuvaa maata omistukseensa. Kaupunki luovuttaa vuosittain asunto-tuotantoon tontteja vähintään 325 000 kem<sup>2</sup>.
- Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 500 000 kem<sup>2</sup>.
- Helsinkiin rakennetaan vuosittain 5 500 asuntoa uudistuotantona sekä käyttötarkoituksen muutoksin.
- Kaupungin omana asuntotuotantona rakennetaan vuosittain 1 500 asuntoa.
- ATT:n toimintaedellytykset varmistetaan.
- Kaupungin asumisen ja maankäytön ohjaamisessa noudatetaan voimassa olevan AM -ohjelman linjauksia.

Erilaisille kotitalouksille on tarjolla laadukkaita, kohtuuhintaisia ja elämäntilanteeseen sopivia asumisvaihtoehtoja.

**Toimenpiteet:**

- Vuosittaisesta asuntotuotannosta 20 % toteutuu valtion tukemina vuokra-asuntoina, 40 % hitas-, osaomistus-, asumisoikeus-, nuoriso- ja opiskelija-asuntoina sekä 40 % sääntelemättöminä vuokra- ja omistusasuntoina.
- Kaupungin omassa asuntotuotannossa 50 % asunnoista toteutetaan valtion tukemana aravuokratuotantona ja 40 % välimuodon tuotantona. Vapaarahoitteisten asuntojen osuus vuosituoannosta voi olla 10 %, mikäli se on kortteli- tai aluekokonaisuuksien tasapainoisuuden kannalta tarkoituksenmukaista.
- Eri puolille kaupunkia sijoittuvan kohtuuhintaisen asuntotuotannon turvaamiseksi tulee kaupunkisuunnittelun ja asuntorakentamisen tukea jokaisessa vaiheessa kohtuuhintaisiin asumiskustannuksiin tähtäävää toteustapaa.
- Edistetään tontinluovutuksissa määräaikaista tontinluovutuksia.
- KSV selvityksen pohjalta linjataan autopaikkojen rakentamista tavoitteena kohdistaa kustannukset paremmin autopaikkojen käyttäjille.

Asuntorakentamisella tuetaan kaupungin vetovoimaisuutta sekä kestäväää kaupunkikehitystä. Kaupunkisuunnittelun ja asutuskonseptien kehittämisen keinoin turvataan Helsingin houkuttelevuus seudun omistusasuntomarkkinoilla.

**Toimenpiteet:**

- Kaupunkimaisten pientalojen sekä houkuttelevan kerrostaloasumisen kehittämistä jatketaan ja kohteita toteutetaan sekä projektialueilla että täydennysrakentamisena.
- Omatoimista rakentamista ja rakennuttamista tuetaan luovuttamalla omakotitontteja ja priorisoimalla mahdollisuuksien mukaan tontinluovutuksessa ryhmä raken-

**Åtgärd**

- Staden ställer upp mål för ökat energisparande utifrån rekommendationer från energisparkommissionen.

**Mångsidiga boendialternativ i det växande Helsingfors**

Behoven i det växande Helsingfors tillgodoses genom bostadsproduktion.

**Åtgärder:**

- Den nya generalplanen möjliggör en tillräcklig bostadsproduktion på lång sikt.
- Staden förvärvar mark lämplig för samhällsbyggande. Den upplåter årligen tomter för en bostadsproduktion på minst 325 000 m<sup>2</sup> våningsyta.
- Detaljplaner utarbetas årligen för en bostadsproduktion på minst 500 000 m<sup>2</sup> våningsyta.
- Det tillkommer årligen 5 500 bostäder i Helsingfors, genom nyproduktion och ändringar i användningen.
- Staden bygger själv 1 500 bostäder om året.
- Verksamhetsförutsättningar säkras för bostadsproduktionsbyrån.
- Staden styr boendet och markanvändningen i enlighet med riktlinjerna i det gällande programmet för ändamålet.

Olika slags hushåll erbjuds bostäder som är av hög klass, betingar ett rimligt pris och är lämpliga i livssituationen i fråga.

**Åtgärder:**

- En andel på 20 % av den årliga bostadsproduktionen består av hyresbostäder med statligt stöd, 40 % består av hitas-, delägar-, bostadsrätts-, ungdoms- och studentbostäder, och 40 % består av hyres- och ägarbostäder utan reglering.
- En andel på 50 % av stadens egen bostadsproduktion består av Ara-hyresbostäder med statligt stöd, och 40 % består av en mellanform. Andelen fritt finansierade bostäder kan utgöra 10 % av årsproduktionen om detta är ändamålsenligt med tanke på balansen i kvarters- eller områdeshelheterna.
- Produktion av bostäder till ett rimligt pris i olika delar av Helsingfors betyder att det i alla faser av stadsplaneringen och bostadsbyggandet måste ses till att genomförandesättet är sådant att boendekostnaderna blir rimliga.
- Upplåtelse för en viss tid främjas när tomter upplåts.
- Riktlinjer för hur bilplatser ska anläggas bestäms utifrån en utredning som gjorts vid stadsplaneringskontoret, och avsikten är då att användarna i högre grad ska stå för kostnaderna.

Staden vill genom bostadsbyggandet öka Helsingfors dragningskraft och främja hållbar stadsutveckling. Den utvecklar stadsplaneringen och bostadskoncepten i syfte att göra Helsingfors attraktivt på ägarbostadsmarknaden.

**Åtgärder:**

- Staden fortsätter att främja boende i urbana småhus och attraktivt boende i flervåningshus. Hus uppförs både i projektområden och i områden där kompletteringsbyggande är aktuellt.
- Staden stöder sådana som själva vill bygga eller låta bygga och upplåter därför egnahemstomter. Den prioriterar i möjligaste mån grupper när den upplåter tomter

nuttamishankkeita.

- Pientaloalueiden rakentamista keskitetään alueille, joiden toteuttaminen on kokonaistaloudellisesti perusteltua.
- Puurakentamista sekä uusiutuvien ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien rakennusmateriaalien käyttöä edistetään.

Helsingin asuntokanta uudistuu energiatehokkaammaksi sekä elinkaariasumiseen soveltuvaksi.

Toimenpiteet:

- Kaupungin luovuttamalle asuntotontille rakennettaessa edellytetään A-luokan energiatehokkuusvaatimusta. Pyritään kohti nollaenergiarakentamista
- Kaupungin oman asuntokannan peruskorjaustoiminnassa pyritään tavoitteellisesti C-energialuokkaan.
- Esteettömiä asumisvaihtoehtoja lisätään täydennysrakentamisalueilla. Asunto-osakeyhtiöille tarjottavaa neuvontaa jatketaan hissiprojektin ja peruskorjausneuvonnan avulla.

Asunnottomuus vähenee.

Toimenpiteet:

- Laaditaan yhteinen suunnitelma kaupungin eri virastojen yhteistyönä
- Vahvistetaan asumiskuntoutusohjelma psykiatria- ja päihdepalveluissa
- Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmaa jatketaan. Kiinnitetään erityistä huomiota nuorten asunnottomuuden ehkäisemiseen.

## TASAPAINOINEN TALOUS JA HYVÄ JOHTAMINEN

### Talous tasapainottuu ja tuottavuus paranee

Velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaaliikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella 2013–2016 ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Toimenpiteet:

- Emokaupungin nettomenoille asetetaan talousarvioraami, jossa kaupungin käyttömenojen reaaliikasvu on asukasmäärän kasvu -1% tuottavuustavoite.
- Asetetaan strategiakaudelle vuotuiseksi investointien tasoksi 435 miljoonaa euroa. Otetaan käyttöön vuosittainen 10-vuotinen investointiraami osana raamiohjausta.
- Vuotuista asuinrajoituksen tavoitetta nostetaan 5500 asuntoon (500 000 km<sup>2</sup>). Tontinluovutuksessa pyritään kovan rahan asuntotuotannon osalta markkinaehtoisuuteen ja kaupungin tulonmuodostuksen maksimointiin.
- Virastot laativat suunnitelmat eläköitymiseen varautumiseksi 30.6.2013 mennessä. Suunnitelmat perustuvat valtuustostrategian tavoitteeseen tuottavuuden kasvusta. Suunnitelmissa huomioidaan kasvavan väestön aiheuttamat erot eri hallintokuntien välillä.
- Kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja

för byggherreprojekt.

- Småhusbyggandet koncentreras till platser där småhusområden är motiverade totalekonomiskt sett.
- Staden främjar träbyggande och användning av förnybara byggmaterial och sådana byggmaterial som belastar miljön så lite som möjligt.

Bostadsbeståndet i Helsingfors förnyas så att det blir mer energieffektivt och lämpar sig för boende i alla skeden av livet.

Åtgärder:

- Energieffektivitet enligt klass A krävs för byggande på bostadstomter upplåtna av staden. Målet är nollenergibyggande
- Energiklass C är målet när stadens egna bostäder renoveras.
- Alternativen för tillgängligt boende blir fler i områden med kompletteringsbyggande. Bostadsaktiebolagen får också i fortsättningen råd genom hissprojektet och renoveringsrådgivningen.

Bostadslösheten minskar.

Åtgärder:

- Olika förvaltningar inom staden utarbetar tillsammans en gemensam plan.
- Ett program för boenderehabilitering fastställs inom den psykiatriska vården och missbrukarvården.
- Programmet för minskning av långtidsbostadslösheten förlängs. Särskild vikt fästs vid att bostadslöshet bland ungdomar motverkas.

## BALANSERAD EKONOMI OCH GOTT LEDARSKAP

### Ekonomi kommer i balans, och produktiviteten förbättras

Staden bromsar under fullmäktigeperioden 2013–2016 skuldsättningsutvecklingen genom att se till att den reella ökningen i moderstadens omkostnader motsvarar ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är årsmålet för produktivetsförbättringen, och genom att finansiera en betydligt större andel av investeringarna med internt tillförda medel och inkomster från försäljning av fast egendom.

Åtgärder:

- En budgetram bestäms årligen för moderstadens nettoutgifter. Den reella ökningen i stadens omkostnader motsvarar i budgetramen ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är målet för produktivetsstillväxten.
- Ett årligt belopp på 435 miljoner euro bestäms för investeringarna under strategiperioden. En årlig tioårsram för investeringar införs som en del av ramstyrningen.
- Årsmålet för planläggningen för bostäder höjs till 5 500 bostäder (500 000 m<sup>2</sup> våningsyta) om året. Marknadsmässighet och maximering av stadens inkomstbildning är mål då tomter upplåts för fritt finansierad bostadsproduktion.
- Förvaltningarna utarbetar planer för hur de ska förbereda sig inför pensionsavgångar. Planerna ska vara klara 30.6.2013. De baserar sig på målet för produktivetsstillväxten i fullmäktigestrategin. Att befolkningsökningen påverkar förvaltningarna olika beaktas i planerna.

tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Hallintotyössä edistetään avokonttoreiden käyttöön siirtymistä. Tavoite on, että kaupungin omassa käytössä olevien kokonaistoimitilojen kokonaispinta-ala määrä ei kasva strategiakaudella.

- Jokaisen investointihankkeen yhteydessä on esitettävä selvitys onko hanke toteutettavissa sitovan investointi- ja toimintamenoraamin puitteissa sekä toteuttaako hanke, tuottavuudelle, tilatehokkuudelle ja eläköitymiseen varautumiselle strategiassa asetetut tavoitteet.
- Tonttien ja rakennusten myyntitavoitteita nostetaan velkaantumisen hillitsemiseksi.
- Kaupunki ennaltaehkäisee menojen kasvua laadukkailla ja tehokkailla julkisen sektorin hyvinvointipalveluilla.
- Kaupunki ylläpitää ja vahvistaa verotulopohjaansa harjoittamalla hyvää elinkeinopolitiikkaa ja seuraamalla työllisyysasteen kehittymistä

#### Tuottavuus paranee

##### Toimenpiteet:

- Tehdään ja toteutetaan vuosille 2013–2016 kaupungin kokonaisvaltainen tuottavuusohjelma, joka tulee esitellä kaupunginhallitukselle 30.6.2013 mennessä.
- Toteutetaan työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanke, jossa kehitetään konkreettisia toimia työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Kaupunginhallitus seuraa työhyvinvoinnin sairauspoissaolojen kehittymistä.
- Vahvistetaan kaupunginhallituksen ja keskushallinnon roolia hallintokuntien rajat ylittävien prosessien ohjauksessa.
- Tilankäytön tehostamista ohjataan keskitetysti.
- Määritellään ja toteutetaan ne palvelut ja palveluprosessien osat, jotka siirretään sähköiseksi palveluksi (esimerkiksi hakemukset ja ajanvaraukset).

Toiminnan tuottavuus paranee välitöntä asiakastyötä lisäämällä

##### Toimenpiteet:

- Kohdennetaan palveluja ja vastaanottoaikoja tarvetta vastaaviksi.
- Selkeytetään yhteistyötä ja työnjakoa sekä poistetaan päällekkäisyyksiä työn tekemisen tapaa ja tehtävärakenteita uudistaen.
- Lisätään asiakas- ja potilasvastaanottopohjiin työntekijäkohtaisesti vastaanottoaikoja.

Pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä vähennetään

##### Toimenpiteet:

- Selvitetään eri keinoja järjestää valtiolle maksettavien sanktiomaksujen sijaan työttömille veroja tuottavaa työtä tai esimerkiksi työllistymiseen johtavaa oppisopimuskoulutusta.

#### Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö

Johtaminen on kaupungissa kansallisesti ja kansainvälisesti korkeatasoista.

- Alla förvaltningar utarbetar program för lokalanvändningen och planer för effektivisering av denna och beaktar då tekniska förändringar och nya former av service och arbete. En övergång till öppna kontor främjas när det gäller administrativt arbete. Målet är att den totala ytan på de lokaler som används av staden själv inte ska öka under strategiperioden.
- För varje investeringsprojekt krävs en utredning som visar om projektet kan genomföras inom den bindande investerings- och omkostnadsramen och om projektet är sådant att målen i strategin nås i fråga om produktivitet, lokaleffektivitet och förberedelse inför pensionsavgångar.
- Målen för försäljning av tomter och byggnader höjs för att skuldsättningen ska dämpas.
- Staden förebygger en utgiftsökning genom högklassiga och effektiva friskvårdstjänster inom den offentliga sektorn.
- Staden bevarar och stärker sin inkomstskattebas genom att bedriva en god näringspolitik och följa hur sysselsättningsgraden utvecklas.

Produktiviteten förbättras.

##### Åtgärder:

- Ett övergripande produktivetsprogram utarbetas för staden för åren 2013–2016, och programmet genomförs också under denna period. Programmet ska föreläggas stadsstyrelsen före 30.6.2013.
- Ett utvecklingsprojekt som gäller arbetslivet och arbetshälsan genomförs. Projektet går ut på att konkreta åtgärder som förbättrar arbetshälsan och minskar sjukfrånvaron ska utvecklas. Stadsstyrelsen följer utvecklingen i arbetshälsan och sjukfrånvaron.
- Stadsstyrelsen och centralförvaltningen får en starkare roll i den förvaltningsövergripande processstyrningen.
- Lokalanvändningen effektiviseras genom centraliserad styrning.
- De tjänster och de delar av tjänsteprocesser som blir elektroniska (exempelvis ansökningar och tidsbeställning) preciseras och organiseras.

Verksamheten blir produktivare genom att det direkta klientarbetet ökar.

##### Åtgärder:

- Tjänster och mottagningstider kanaliseras i enlighet med behovet.
- Samarbetet och arbetsfördelningen görs klarare, och dubbleringar elimineras genom att arbetssättet och uppgiftsstrukturen revideras.
- Fler mottagningstider för klienter och patienter införs i mottagnings schemana för de enskilda anställda.

Långtids- och ungdomsarbetslösheten minskar.

##### Åtgärd:

- Staden utreder olika metoder att i stället för att betala sanktionsavgifter till staten ordna så att arbetslösa får skatteinbringande arbete eller exempelvis läroavtalsutbildning som leder till sysselsättning.

#### Skickligt ledarskap och kunnig personal

Ledarskapet hos staden är högklassigt nationellt och internationellt.

## Toimenpiteet:

- Uudistetaan kaupungin johtamisjärjestelmä. Uudistuksen tavoitteena on kunnallisvaalituloksen heijastuminen kaupungin johtoon, demokraattisen päätöksenteon ja sen vaikuttavuuden parantaminen ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen roolin vahvistaminen kaupungin johtamisessa. Uudistusta valmistelemaan nimetään kaupunginhallituksen jaosto, jossa edustettuina ovat kaikki kaupunginhallitusryhmät. Jaosto tekee esitykset johtamisjärjestelmän uudistamisesta niin, että ne voivat astua voimaan vuoden 2017 alussa.
- Palvelutoimintaa johdetaan virastoissa ja liikelaitoksissa tavoitteiden suuntaan tasapainoisella johtamisella ja hyödyntämällä palkitsemisjärjestelmää, pohditaan palkitsemisjärjestelmiä osaksi tuottavuus- ja työhyvinvointitavoitteita
- Palvelutoiminnan laadunhallinnan välineet ovat EFQM-mallin käyttö, auditoinnit, itsearviointit, ulkoiset arvioinnit, kaupunginjohtajan laatupalkintokilpailu ja valmennukset sekä prosessien johtaminen ja parantaminen.
- Toiminnan mittaaminen on osa johtamiskulttuuria.
- Johtajuutta ja urakehitystä tuetaan koulutuksella ja esimiesvalmennuksin. Johtamisen muutosvalmiutta ja palvelumuotoiluosaamista parannetaan. Johtamista seurataan esimiesarvioinnein säännöllisesti.
- Palvelujen laatuun kiinnitetään erityistä huomiota.
- Toteutetaan rakentamisen laadun parantamisen hanke tavoitteena elinkaarikustannusten pienentäminen. Hankkeessa hyödynnetään ulkopuolista osaamista ja auditointia.
- Hankintaosaamista parannetaan.
- Käydään lävitse teknisen puolen virasto- ja vastuura- kenne sekä nykyiset virastorajat leikkaavat prosessit. Uudistetaan tämän pohjalta virasto- ja lautakuntarakennetta.

Kehitetään prosessien johtamista ja johtamistapoja sekä parannetaan asukkaiden palveluketjuja tehostamalla toimialarajat ylittävien prosessien ohjausta

## Toimenpiteet:

- Määritellään konsernijohdettavat tema- ja asiakokonaisuudet strategiaohjelman pohjalta. Valituista toimenpiteistä muodostetaan kaupunginhallituksen ohjaama strategiaohjelman muutoshankkeiden toteuttamisen hankesalkku.
- Keskeisissä toimialarajat ylittävissä tavoitteissa toimenpiteet valmistellaan samaan palveluketjuun osallistuvien virastojen ja liikelaitosten yhteistyönä. Yhteiset toimenpiteet sisällytetään samansisältöisinä ao. lautaja johtokuntien talousarvioehdotuksiin.
- Toimialarajojen ylittävää johtamista toteutetaan pilottihankkeilla, joissa kokeillaan johtamisvaltuuksien muutoksia määräaikaaisesti ja tarvittaessa johtosääntöjen muutoksilla.
- Lisätään usean hallintokunnan yhteisten sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden määrää talousarviossa.
- Asetetaan vuosittain talousarviossa yhteisiä tavoitteita koko kaupungin kannalta merkittäviin tavoitteisiin (kuten asiakastytyvyisyys, johtaminen, henkilöstöön, tietotekniikka tai tilojen käyttö).
- Lisätään usean viraston ja liikelaitoksen yhteisten tulospalkkiotavoitteiden osuutta tulospalkkiojärjestelmäs-

## Ätgärder:

- Stadens ledarskapssystem reformeras. Syftena med detta är att kommunalvalsresultatet ska återspeglas hos stadens ledning, att det demokratiska beslutsfattandet ska bli bättre och mer verkningsfullt och att stadsfullmäktige och stadsstyrelsen ska få en starkare roll i arbetet med att leda staden. Stadsstyrelsen får en sektion med uppgift att bereda reformen. Alla stadsstyrelsegrupper blir representerade i sektionen. Sektionen ska komma med sina förslag enligt en sådan tidsplan att det reformerade ledarskapssystemet kan börja tillämpas vid ingången av år 2017.
- Serviceverksamheten leds vid förvaltningarna och affärsverken i riktning mot målen genom balanserat ledarskap och ett belöningsssystem. Möjligheten att belöningsystemen hänförs till målen för produktiviteten och arbetshälsan övervägs.
- Hjälpmedel för kvalitetsledning i serviceverksamheten är EFQM-modellen, auditing, självvärdering, extern värdering, tävlingen om stadsdirektörens kvalitetspris, utbildning, processledning och processförbättring.
- Verksamhetsmätning är en del av ledarskapskulturen.
- Ledarskap och karriärutveckling stöds genom utbildning och chefsträning. Förändringsbenägenheten i ledarskapet och kunskapen om tjänstedesign förbättras. Ledarskapet följs regelbundet upp genom chefsutvärdering.
- Särskild vikt fästs vid kvaliteten på tjänsterna.
- Ett projekt som gäller förbättring av byggkvaliteten genomförs med målet att livscykelkostnaderna ska sjunka. Extern expertis och auditing utnyttjas.
- Upphandlingskompetensen förbättras.
- Förvaltnings- och ansvarsstrukturen på tekniska sidan går igenom, likaså de processer som överskrider de nuvarande gränserna mellan förvaltningar. Förvaltnings- och nämndstrukturen förnyas utifrån resultatet.

Ledarskapet och ledarskapssätten i processerna utvecklas, och tjänstekedjorna för invånarna förbättras genom att processer som överskrider gränser mellan verksamhetsområden styrs effektivare.

## Ätgärder:

- Tema- och sakgrupper som ska ledas på koncernnivå preciseras utifrån strategiprogrammet. De valda åtgärderna samlas i en projektportfölj för förändringsprojekten i strategiprogrammet, och stadsstyrelsen styr portföljen.
- När det gäller primära mål som överskrider gränser mellan verksamhetsområden utarbetar de förvaltningar och affärsverk som är med i samma tjänstekedja åtgärder i samråd. De gemensamma åtgärderna tas sedan oförändrade med i nämndernas och direktionernas budgetförslag.
- Ledarskap som överskrider gränser mellan verksamhetsområden tillämpas i pilotprojekt där försök görs med tidsbundna förändringar i ledarskapsbefogenheter. Instruktionerna ändras vid behov.
- Antalet bindande ekonomiska mål och verksamhetsmål gemensamma för flera förvaltningar ökar i budgeten.
- Gemensamma mål ställs årligen upp i budgeten när det gäller mål som är viktiga för hela staden (användarnöjdhet, ledarskap, personal, IT, lokalanvändning m.m.).
- Andelen resultatpremiemål gemensamma för flera förvaltningar och affärsverk ökar i resultatpremiesy-

sä.

- Selvitetään kaupungin ulkopuolisten toimijoiden avustusten ja tukien myöntämisen keskittäminen kaupunginhallitukselle. Jatkossakin lautakunnat tekevät esityksen tukien myöntämisestä kaupunginhallitukselle. Kaupungin osallisuuteen ja demokratiaan tähtäävä aluetyö yhdistetään kaupungin kattavaksi kokonaisuudeksi.

Kaupunki on vastuullinen ja oikeudenmukainen työnantaja. Henkilöstön sairauspoissaolojen ja kokoaikaisten työkyvyttömyyseläkkeiden määrä vähenevät. Helsinki on monimuotoisuuden johtamisen mallikaupunki. Henkilöstön osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia päätöksentekoon lisätään.

Toimenpiteet:

- Vakinaisen henkilöstön palvelussuhde turvataan, jos työ organisaatiomuutosten takia tai muusta syystä loppuu. Tämä edellyttää henkilöstöltä valmiutta siirtyä tehtävästä toiseen.
- Otetaan käyttöön yhtenäiset henkilöstöhallinnon prosessit ja uusi henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä tukemaan laadukasta henkilöstöjohtamista.
- Työhyvinvointi- ja työturvallisuusriskit ennakoidaan ja hallitaan.
- Toimintaympäristön muutokset ennakoidaan strategiatyössä ja muutosten vaikutukset henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen hallitaan.
- Monimuotoisuuden johtamista parannetaan kaikissa virastoissa ja liikelaitoksissa.
- Maahanmuuttajien määrä kaupungin henkilöstössä lähenee heidän osuuttaan väestöstä.
- Kaupunki on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen. Kaupunki toteuttaa järjestelmällisesti sukupuolivaikutusten arviointia ja edistää toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Lisätään naisjohtajien määrää.
- Työpaikkatason esimiesvalmiuksia parannetaan.

### **Kaupunkikonsernia johdetaan kokonaisuutena**

Kaupunkikonsernia johdetaan kokonaisuutena

Toimenpiteet:

- Tytäryhteisöt noudattavat hyväksytyt konsernistrategian peruslinjauksia (strategia käsiteltävä hallituksissa).
- Kaupungin talousarviossa asetetaan tulostavoitteet myös merkittävimmille tytäryhteisöille.

Konserniohjausta tehostetaan ja selkeytetään

Toimenpiteet:

- Kaupunginhallituksen konsernijaoston asemaa konsernityhteisöjen ohjauksessa selkiytetään ja vahvistetaan
- Konsernijaosto ohjaa kaupunkikonsernin tytäryhteisöjä kokonaisuutena
- Kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen johtamisen kokonaisvastuu on kaupunginjohtajalla. Kaupungin palvelutuotannon osana toimivien tytäryhteisöjen substanssiohjaus on ao. rootelin johtajalla ko. sektorin kokonaisnäkömyksen varmistamiseksi. Tarvittavia eri toimialojen tytäryhteisöjen ohjaussignaaleja tuodaan johtajistokäsittelyyn kaupunkikonsernin kokonaisnäkömyksen vahvistamiseksi.
- Kilpailuilla markkinoilla toimivien tytäryhteisöjen ohjaus

stemet.

- Staden utreder om uppgiften att bevilja externa aktörer understöd och bidrag kan koncentreras till stadsstyrelsen. Det är meningen att nämnderna också i fortsättningen ska förelägga stadsstyrelsen förslag om understöd. Stadens områdesarbete med delaktighet och demokrati som syfte blir en helhet som omfattar hela Helsingfors.

Staden är en ansvarsfull och rättvis arbetsgivare. Sjukfrånvaron bland de anställda minskar, likaså antalet anställda som avgår med invalidpension på heltid. Staden är en förebild när det gäller mångfaldsledning. Personalens medbestämmande och möjligheter att påverka beslutsfattandet ökar.

Åtgärder:

- Den ordinarie personalens anställningsförhållanden är tryggade även om arbetet upphör på grund av organisationsförändringar eller andra omständigheter. Detta betyder att personalen måste vara beredd att övergå till andra uppgifter.
- Enhetliga processer införs och ett nytt datasystem tas i bruk inom personaladministrationen som stöd för en högklassig personalledning.
- Arbetshälso- och arbetarskyddsrisiker förutses och hanteras.
- Förändringar i omvärlden förutses i strategiarbetet, och de följer förändringarna har i fråga om personalbehovet och kompetensen hanteras.
- Mångfaldsledningen förbättras vid alla förvaltningar och affärsverk.
- Antalet invandrare bland stadens anställda närmar sig invandrarnas andel av befolkningen.
- Staden är jämställd och jämlik. Den gör systematiskt konsekvensanalyser ur ett jämställdhetsperspektiv och främjar jämställdhet och jämlikhet i sin verksamhet. Antalet kvinnliga chefer ökar.
- Ledarskapsfärdigheterna på arbetsplatsnivå förbättras.

### **Stadskoncernen leds som en helhet**

Stadskoncernen leds som en helhet.

Åtgärder:

- Dottersammanslutningarna följer de grundläggande riktlinjerna i den godkända koncernstrategin (strategin ska behandlas i styrelserna).
- Resultatmål ställs i stadens budget upp också för de viktigaste dottersammanslutningarna.

Koncernstyrningen effektiviseras och blir klarare.

Åtgärder:

- Stadsstyrelsens koncernsektion får en klarare och starkare ställning i uppgiften att styra dottersammanslutningarna.
- Koncernsektionen styr dottersammanslutningarna inom stadskoncernen som en helhet.
- Totalansvaret för att leda dottersammanslutningarna inom stadskoncernen ligger på stadsdirektören. När det gäller dottersammanslutningar som deltar i stadens tjänsteproduktion sköts substansstyrningen av roteldirektören i fråga för att sektorn ska bli sedd som en helhet. Behövliga styrsignaler till dottersammanslutningar inom olika sektorer behandlas av stadsdirektörskollegiet för att fokus tydligare ska ligga på stadskoncernen

keskitetään konsernijaostolle.

Omistajapolitiikkaa selkeytetään

Toimenpiteet:

- Kaupunginhallituksen konsernijaosto asettaa strategiaohjelman peruslinjauksia noudattaen tytäryhteisökohtaisesti omistuspohjaa, kehittämissävisiötä ja toimintaa koskevat omistajapolitiittiset tavoitteet.
- Tehdään tytäryhteisöjen salkuttaminen markkinaehtoiseen ja muuhun toimintaan. Kaupunginhallituksen konsernijaostolle valmistellaan salkutuksen periaatteet ja ne viedään kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Salkuk muutokset tämän jälkeen delegoidaan kaupunginhallitukselle.
- Kaupungin palvelutuotannon osana toimivien yhteisöjen tulosta arvioidaan ensisijaisesti sen perusteella, miten ja minkälaisilla kustannuksilla yhtiö hoitaa sille asetetun palvelutehtävän.
- Suoraan markkinatilanteessa toimivien kaupunkikonsernin yhtiöiden toimintaperiaatteet vastaavat kilpailijoiden toimintaperiaatteita.
- Palmian, Helsingin Energian ja Helsingin Sataman toiminta- ja hallintomallit järjestetään kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla.
- Kaupungin kilpailuilla markkinoilla olevat toiminnot järjestetään kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla
- Valmistellaan HKL:n operatiivisen toiminnan ja infran toimintamalli vuoden 2013 loppuun mennessä.

Organisaatiota kehitetään asukkaiden palvelujen parantamiseksi

Toimenpiteet:

- Tilahallinnon, rakennuttamisen ja rakentamisen toimintojen kehittämistä jatketaan toisistaan erillisiksi kokonaisuuksiksi tavoitteena selkeät työnjaot ja läpinäkyvä toimintamalli.
- Vähennetään organisaatioyksiköitä konsernin sisällä.
- Keskushallinnon kolme virastoa yhdistetään.
- Tukipalvelujen keskittämistä jatketaan.

### Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut

Tietotekniikka palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin kehittämistä

Toimenpiteet:

- Sähköisiä asiointipalveluja laajennetaan palvelujen saatavuuden parantamiseksi ja lisätään palvelujen saatavuutta verkon kautta toimistoajan ulkopuolella.
- Helsinki aktivoi eri toimijoita synnyttämään uusia ratkaisuja ja palveluja.
- Helsinki kehittää palveluprosesseja ja teknisiä rajapintoja avoimuuden, saavutettavuuden ja yhteensopivuuden periaatteiden mukaisesti.
- Forum Virium tukee kaupungin digitaalisten palvelujen ja ulkoisten palvelujen ja ICT-ekosysteemien kehittämiseen.
- Tietotekniikan ja palvelutuotannon kehittämistä jatketaan siten, että keskeisenä tavoitteena on automa-

i dess helhet.

- Styrningen av dottersammanslutningar verksamma på den konkurrensutsatta marknaden koncentreras till stadsdirektören.

Ägarpolycyn blir klarare.

Åtgärder:

- Stadsstyrelsens concernsektion ställer utifrån de grundläggande riktlinjerna i strategiprogrammet upp ägarpolitiska mål som gäller ägarbasen, utvecklingsvisionen och målen för verksamheten i de enskilda dottersammanslutningarna.
- En portfölj skapas för dottersammanslutningarna med tanke på marknadsmässig och annan verksamhet. Principer utarbetas för portföljen och föreläggs stadsstyrelsens concernsektion. Principerna ska sedan godkännas av stadsfullmäktige. Uppgiften att godkänna ändringar i portföljen delegeras till stadsstyrelsen.
- När det gäller dottersammanslutningar som deltar i stadens tjänsteproduktion utvärderas resultatet i första hand utifrån hur och till vilka kostnader bolaget i fråga sköter de tjänster som uppdragits åt det.
- Verksamhetsprinciperna för de bolag inom stadsconcernen som direkt befinner sig i en marknadssituation motsvarar verksamhetsprinciperna för konkurrenterna.
- Palmia, Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn får verksamhets- och förvaltningsmodeller som baserar sig på bestämmelserna om konkurrensneutralitet.
- Stadens funktioner på den konkurrensutsatta marknaden organiseras i enlighet med bestämmelserna om konkurrensneutralitet.
- HST får en verksamhetsmodell för den operativa verksamheten och infrastrukturen före utgången av år 2013.

Organisationen utvecklas så att tjänsterna för invånarna blir bättre.

Åtgärder:

- Lokaladministrationen, byggherreverksamheten och byggandet vidareutvecklas till separata helheter med en klar arbetsfördelning och en transparent verksamhetsmodell som mål.
- Antalet organisationsenheter inom concernen minskar.
- De tre verken inom centralförvaltningen slås ihop.
- Staden fortsätter att centralisera stödtjänster.

### Effektiva och fungerande stödtjänster

Informationstekniken gagnar invånarna och bidrar till att staden utvecklas.

Åtgärder:

- De elektroniska tjänsterna byggs ut för att tillgängligheten ska bli bättre, och tillgängligheten på webben utom kontorstid ökar.
- Staden aktiverar olika aktörer så att de kommer med nya lösningar och tjänster.
- Staden utvecklar tjänsteprocesser och tekniska gränssnitt i enlighet med principerna om öppenhet, tillgänglighet och kompatibilitet.
- Forum Virium Helsinki bidrar till att stadens digitala tjänster, de externa tjänsterna och ekosystemen inom informations- och kommunikationstekniken utvecklas.
- Informationstekniken och tjänsteproduktionen vidareutvecklas med ökad automatisering som primärt mål.



tisoinnin lisääminen.

- Tietotekniikan avulla tuetaan kaupungin työntekijöiden henkilökohtaisen työn tuottavuutta.
- Kaupunki jatkaa kaupungin yhteiskäyttöisen tietotekni- sen infrastruktuurin ja kaupunkiyhteisten tietotekniikka- palvelujen kehittämistä ja ylläpitoa turvatakseen toimin- tansa jatkuvuuden ja kehittymisen.
- Perustetaan kaupunginhallituksen alaisuuteen IT- jaosto, joka valvoo kaupungin tietotekniikkastrategiaa sekä tietohallinto- ja tietotekniikkainvestointeja eri hal- linnonaloilla. Tavoitteena on yhteisten perus - IT tehtä- vien hoitaminen keskitetysti keskushallinnossa.
- Tietotekniikan ja palvelutuotannon kehittämistä jatke- taan siten, että keskeisinä tavoitteina on automatisoin- nin lisääminen henkilöstön työn tukeminen.

Tilojen käyttöä tehostetaan.

Toimenpiteet:

- Toimitilojen käytön kehittäminen kytketään yhteen uuden yleiskaavasuunnittelun kanssa.
- Ulkopuolisille (=ei kaupungin omaan käyttöön) vuokrat- tujen toimitilojen omistuksesta luovutaan. Tavoitteena on luopua 60 000 htm<sup>2</sup> tiloja vuosittain.
- Myytäväksi tulevien asemakaavassa suojeltujen ra- kennusten suojelutavoitteet päivitetään.
- Laaditaan asukaslähtöiseen näkökulmaan perustuen pitkän tähtäimen palvelujen saatavuuden tavoitetilat, joissa tarkastellaan kokonaisuutena palvelujen saavu- tettavuus, sähköisten palvelujen laajentaminen, tilan- käytön tehostaminen ja tilojen yhteiskäyttö.
- Toteutetaan virastojen ja hallintokuntien poikki ulottuva toimitilaohjelma, jonka tavoitteena on tilankäytön tehokkuuden kasvattaminen ja säästöt tilakustannusis- ta.

Hankintatoimintaa tehostetaan ja ympäristövastuuta lisä- tään.

Toimenpiteet:

- Palvelustrategiaa monipuolistetaan jatkamalla edellisel- lä valtuustokaudella aloitettua palvelustrategiatyötä.
- Lisätään innovatiivisia hankintoja.
- Hankintojen keskittämistä kaupungin toiminnassa jat- ketaan.
- 50 %:ssa kaupungin hankinnoista huomioidaan ympä- ristönäkökulma vuoteen 2015 mennessä.
- Hankintojen hallintaa yhtenäistetään kehittämällä yhten- näistä hankintatiedon tuottamista, raportointia, mittai- rointia ja analysointia.
- Oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet uudiste- taan. Samalla arvioidaan kilpailuttamisen hyödyt ja hai- tat.

- Informationstekniken gör stadens anställdas individu- ella arbete mer produktivt.
- Staden fortsätter att utveckla och underhålla sin ge- mensamma IT-infrastruktur och sina gemensamma IT- tjänster för att säkra kontinuitet och utveckling i sta- dens verksamhet.
- Stadsstyrelsen får en IT-sektion som övervakar sta- dens IT-strategi och förvaltningarnas data- och IT- investeringar. Målet är att gemensamma grundlägg- ande IT-uppgifter ska skötas centraliserat inom centralförvaltningen.
- Informationstekniken och tjänsteproduktionen vidareut- vecklas med ökad automatisering och stöd för perso- nalens arbete som primärt mål.

Lokalerna används effektivare.

Åtgärder:

- Lokalanvändningen utvecklas som en del av plane- ringen för en ny generalplan.
- Staden avstår äganderätten till lokaler som är uthyrda till utomstående, med andra ord inte används av sta- den själv. Det är meningen att den årligen ska avstå lokaler på 60 000 m<sup>2</sup> lägenhetsyta.
- Skyddsmålen uppdateras när byggnader skyddade i detaljplanen ska säljas.
- Långsiktiga strategiska mål för tillgången till tjänster ställs upp utifrån invånarperspektivet. Tjänstetillgäng- ligheten och möjligheterna att bygga ut de elektroniska tjänsterna, effektivisera lokalanvändningen och an- vända lokaler gemensamt undersöks då som en hel- het.
- Staden genomför ett förvaltningsövergripande lokal- program i syfte att göra lokalanvändningen effektivare och spara in på lokalkostnaderna.

Upphandlingsverksamheten blir effektivare och miljöansva- ret större.

Åtgärder:

- Servicestrategin blir mångsidigare genom att strategi- arbetet, som inleddes under den föregående fullmäkti- geperioden, fortsätter.
- Innovativa upphandlingar görs i större utsträckning.
- Staden fortsätter att centralisera upphandlingen i sin verksamhet.
- Miljöaspekten ska år 2015 ha börjat beaktas i 50 % av stadens upphandlingar.
- Upphandlingshanteringen förenhetligas genom att det skapas ett gemensamt sätt att producera, rapportera om, mäta och analysera upphandlingsinformation.
- Staden reviderar principerna för konkurrensutsättning av delar av stadens egen verksamhet. Samtidigt be- dömer den för- och nackdelar med konkurrensutsätt- ning.

## DEMOKRATIA JA OSALLISUUS VAHVISTUVAT

### Avoin ja osallistava Helsinki

#### Avoin Helsinki

Avoimessa kaupungissa kaupunkilaiset ovat mukana yhteisön jäsenenä ja päätöksentekoprosessit avataan kaupunkilaisille. Kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja kaupungin ulkopuolisessa toiminnassa hyödynnettävissä. Valmistelun avoimuutta lisätään ja kannustetaan kaupunkilaisia käyttämään sähköisiä tiedonhaku-, osallistumis- ja vuorovaikutuskanavia.

#### Toimenpiteet:

- Kaupunkilaisille rakennetaan yhteispalautekanava mahdollistamaan käyttäjäpalautteen antamisen.
- Kehitetään verkkopalveluja ja vuorovaikutuskanavia sekä edistetään niiden käyttöönottoa.
- Tuotetaan uusia sähköisiä ja vuorovaikutuksellisia menetelmiä, joilla kaupunkilaiset pystyvät osallistumaan kaupungin kehittämiseen.
- Julkista tiedon avaamista jatketaan Ahjo-järjestelmää kehittämällä ja Helsinki Region Infoshare – hankkeessa.
- Virtuaalisen ja sähköisen viestinnän kehittämiseen panostetaan.

#### Osallistava Helsinki

Edustuksellista demokratiaa vahvistetaan, kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään sekä niitä koskevia menetelmiä parannetaan. Alueellisen demokratian kehittämistä jatketaan alueellisen kokeilun hankkeista saatavien kokemusten pohjalta. Tuetaan suoran demokratian toteutumismahdollisuuksia ja aktiivista kuntalaisuutta.

#### Toimenpiteet:

- Kaupunkilaisten ja hallintokuntien väliseen vuorovaikutukseen luodaan pysyvät rakenteet. Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan.
- Tuetaan alueellisen osallistumisen pilottien toteutusta ja kehitetään uusia toimintamalleja niiden pohjalta.
- Osallistavaa budjetointia kokeillaan mm. opetustoimessa, nuorisotoimessa ja kirjastotoimessa. Osallistavan budjetoinnin mahdollisuuksia selvitetään myös muissa palveluissa.
- Huolehditaan digitaalisen syrjäytymisen ehkäisemisestä tarjoamalla sähköisiä oppimis- ja osallistumismahdollisuuksia.
- Luodaan demokratiatilojen toimintamalli ja madalletaan kynnystä olemassa olevien tilojen käyttöönottamiseksi.
- Otetaan neuvoa-antavat kansanäänestykset käyttöön.
- Helsinki on Suomessa avoimen datan edellä kävijä. Muutoksella saadaan lisää innovatiivisuutta ja luovia palveluja Helsinkiin. Päätöksentekoprosesseja avataan (ICT), vaihtoehtoisten ratkaisujen tuominen päätöksenteon pohjaksi.

## DEMOKRATIN OCH DELAKTIGHETEN STÄRKS

### Ett öppet och inkluderande Helsingfors

#### Ett öppet Helsingfors

En öppen stad präglas av att invånarna har en plats i gemenskapen och beslutsprocesserna är öppna för invånarna. De handlingar och det övriga informationsmaterial som produceras av staden kan fritt, lätt och obehindrat användas av invånarna och dessutom användas i annan verksamhet än stadens egen. Beredningen blir öppnare, och invånarna uppmuntras att använda elektroniska kanaler för informationssökning, medverkan och interaktion.

#### Åtgärder:

- En gemensam feedbackkanal skapas för invånarna för att dessa ska kunna ge användarkommentarer.
- Webbtjänster och interaktiva kanaler utvecklas, och åtgärder vidtas för att de ska bli tagna i bruk.
- Det produceras nya elektroniska och interaktiva metoder genom vilka invånarna kan vara med och utveckla staden.
- Arbetet med att göra den offentliga informationen tillgänglig fortsätter genom att systemet Ahjo utvecklas och projektet Helsinki Region Infoshare pågår.
- Staden satsar på att utveckla den virtuella och den elektroniska kommunikationen.

#### Ett inkluderande Helsingfors

Den representativa demokratin stärks, invånarna får större möjligheter till delaktighet och inflytande, och metoderna i fråga förbättras. Staden fortsätter att utveckla den lokala demokratin utifrån erfarenheterna från projekten inom försöket med lokalt deltagande. Den främjar möjligheterna att genomföra direkt demokrati, likaså ett aktivt invånarskap.

#### Åtgärder:

- Permanenta strukturer skapas för växelverkan mellan invånare och förvaltningar. De unga får bättre möjligheter till delaktighet och inflytande.
- Pilotförsök med lokalt deltagande får stöd, och nya verksamhetsmodeller utvecklas utifrån försöken.
- Försök med deltagande budgetering görs bl.a. inom utbildningsväsendet, ungdomsväsendet och biblioteksväsendet. Möjligheterna till sådan budgetering utreds också när det gäller andra tjänster.
- Digital utslagning motverkas genom elektroniska möjligheter till lärande och delaktighet.
- En verksamhetsmodell för demokratilokaler skapas, och det görs lättare att börja använda befintliga lokaler för ändamålet.
- Rådgivande folkomröstningar börjar tillämpas.
- Staden är föregångare i landet i fråga om öppna data. Förändringen resulterar i mer innovation och kreativa tjänster i Helsingfors. Beslutsprocesserna blir öppna (informations- och kommunikationsteknik), och beslutsfattandet börjar basera sig på alternativa lösningar.

#### 4 HELSINKI-KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖT

Kaupunkikonserni on omistus- ja hallintorakenne, jonka tarkoituksena on mahdollistaa siihen kuuluvien yksiköiden välinen yhteensopivuus ja yhteistyö, josta koituu hyötyä kaupungin asukkaille ja alueelle. Kaupunkikonsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena ja kokonaisaloudellisesti. Helsingin kaupunkikonsernin muodostavat Helsingin kaupunki ja ne tytäryhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan kuntalain perusteella myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö. Helsingin kaupungilla on 74 tytäryhtiötä ja 11 tytär-säätiötä, suurin osa näistä yhteisöistä on kaupungin sataprosenttisesti omistamia. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja säätiöt on lueteltu liitteessä 3.

Yhteisöjä käytetään täydentämään kaupungin palvelutuotantoa ja hoitamaan konsernin eräitä muita tehtäviä. Kaupunki tuottaa tytäryhteisömuodossa palveluja mm. seuraavilla toimialoilla: opetus, kulttuuri, sosiaalitoimi, terveystoimi, kiinteistöt, pysäköinti, matkailu, liikunta, energia, bussiliikenne, elinkeino ja henkilöstö. Lähimpänä emoyhteisöä ovat palvelutoiminnan tukiyhteisöt, joiden palvelut kaupunki kokonaisuudessaan käyttää. Kilpailuilla markkinoilla toimivat palveluyhteisöt myyvät palvelujaan myös muille toimijoille. Alueen elinvoimaisuutta tukevia yhteisöjä ovat mm. kehittämis- ja markkinointiyhtiöt. Kaupungilla on sen tehtäviä toteuttavissa tytäryhteisöissä ensisijaisesti omia julkisen palvelun tavoitteita, vaikka yleistavoitteena on, että toiminta on myös kustannustehokasta ja taloudellisesti kannattavaa.

Kaupungin omistajapolitiikan lähtökohtana on kaupunginvaltuuston strategiaohjelma ja muut omistajapolitiikkaa koskevat päätökset. Strategiaohjelman 2013–2016 mukaan kaupunkikonsernia johdetaan kokonaisuutena, konserniohjausta tehostetaan ja selkiytetään, omistajapolitiikkaa selkiytetään ja organisaatiota kehitetään asukkaiden palvelujen parantamiseksi. Tytäryhteisöt noudattavat hyväksytyin strategiaohjelman peruslinjauksia. Kaupunginhallitus asettaa strategiaohjelman peruslinjauksia noudattaen tytäryhteisökohtaisesti omistuspohjaa, kehittämissiisiä ja toimintaa koskevat omistajapolitiittiset tavoitteet.

Kaupungin palvelutuotannon osana toimivien tytäryhteisöjen tulosta arvioidaan ensisijaisesti sen perusteella, miten ja minkälaisilla kustannuksilla yhteisö hoitaa sille asetetun palvelutehtävän. Tytäryhteisöt salkutetaan markkinaehtoiseen ja muuhun toimintaan. Kilpailuilla markkinoilla toimivien tytäryhteisöjen ohjaus keskitetään konsernijaostolle, ja niiden toimintaperiaatteet ovat vastaavat kuin kilpailijoilla. Kaupunkikonsernin johtamista kehitetään edelleen konsernilähtöisemmäksi ja kokonaisaloudellisemmäksi. Käytännön tasolla tytäryhteisöjä ohjataan tehokkaammin yhtenäisiin toimintatapoihin ja johtamis- ja hallintokäytäntöihin konsernin sisällä. Konserniohjamisessa korostuu palvelujen laadun, vaikuttavuuden ja tuottavuuden sekä riskienhallinnan ohjaus.

#### 4 HELSINGFORSKONCERNENS DOTTERSAMMANSLUTNINGAR

Stadskoncernen är en ägande- och förvaltningsstruktur vars ändamål är att möjliggöra sådan samordning och sådant samarbete mellan de därtill hörande enheterna som gagnar invånarna och staden som område. Stadskoncernen leds och utvecklas totalekonomiskt och som en helhet bestående av staden och av de sammanslutningar där staden har bestämmande inflytande. Helsingfors stadskoncern bildas av Helsingfors stad och av de dottersammanslutningar där staden har bestämmande inflytande. En stiftelse där staden har bestämmande inflytande jämställs enligt kommunallagen med en dottersammanslutning. Helsingfors stad har 74 dotterbolag och 11 dotterstiftelser, och staden äger största delen av dessa sammanslutningar till hundra procent. Bolagen och stiftelserna inom koncernen är förtecknade i bilaga 3.

Sammanslutningarna används för att komplettera stadens tjänsteproduktion och för att sköta vissa andra uppgifter inom koncernen. Staden producerar tjänster i form av dottersammanslutningar bl.a. på följande områden: undervisning, kultur, socialväsendet, hälsovårdsväsendet, fastigheter, parkering, turism, idrott, energi, busstrafik, näringsliv och personal. Närmast modersammanslutningen finns de stödsammanslutningar för serviceverksamhet vilkas tjänster staden anlitar helt och hållet. De servicesammanslutningar som verkar på den fria marknaden säljer tjänster också till andra aktörer. Sammanslutningar och företag som främjar områdets livskraft är bl.a. utvecklings- och marknadsföringsbolagen. Staden har i de dottersammanslutningar som utför dess uppdrag i första hand egna mål för den offentliga servicen, även om det allmänna målet är att verksamheten också ska vara kostnadseffektiv och ekonomiskt lönsam.

Utgångspunkten för stadens ägarpolitik är stadsfullmäktiges strategiprogram och de övriga beslut som gäller ägarpolitiken. I strategiprogrammet 2013–2016 anges det att stadskoncernen leds som en helhet, koncernstyrningen effektiviseras och blir klarare, ägarpoliticyn blir klarare och organisationen utvecklas så att tjänsterna för invånarna blir bättre. Dottersammanslutningarna följer de grundläggande riktlinjerna i strategiprogrammet. Stadsstyrelsen drar upp riktlinjer i strategiprogrammet, varvid sektionen beträffande de olika dottersammanslutningarna beaktar ägarunderlaget, utvecklingsvisionen och de ägarpolitiska målen för verksamheten.

Resultatet för de dottersammanslutningar som fungerar som en del av stadens tjänsteproduktion bedöms i första hand efter hur och med hurdana utgifter sammanslutningen utför serviceuppdraget som den föreskrivits. Dottersammanslutningarna delas upp i verksamhet på marknadsvillkor och annan verksamhet. Styrningen av dottersammanslutningar som fungerar på den fria marknaden koncentreras till koncernsektionen och deras verksamhetsprinciper svarar mot konkurrenternas. Ledningen av stadskoncernen utvecklas ytterligare mot en mera koncernorienterad och totalekonomisk riktning. I praktiken styrs dottersammanslutningarna effektivare till gemensamma verksamhetsätt och ledarskaps- och förvaltningsrutiner inom koncernen. I koncernstyrningen betonas styrningen av servicekvaliteten, genomslagskraften, produktiviteten och riskhanteringen.

#### 4.1 Yhteisöt

Seuraavassa luettelossa on esitetty sellaiset Helsingin kaupungin tytäryhteisöt, joiden avustamiseen on talousarviossa varattu määrärahoja.

##### Finlandia-talo Oy

Luvun Muu yleishallinto kohtaan 1 39 05, Yhteisöjen tukeminen, sisältyy 560 000 (660 000) euron avustus yhtiölle.

##### Helsinki Stadion Oy

Yhtiölle on varattu liikuntatoimen avustuksissa 580 000 (204 000) euroa.

##### Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy

Yhtiölle on varattu liikuntatoimen avustuksissa 654 000 (687 000) euroa.

##### Oy Gardenia-Helsinki Ab

Luvun Muu yleishallinto kohtaan 1 39 05, Yhteisöjen tukeminen, sisältyy 608 000 (608 000) euron avustus yhtiölle.

##### Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Luvussa 2 37 Ympäristölautakunta on varauduttu 62 000 (62 000) euron vuokra-avustukseen.

##### Urheiluhallit Oy

Liikuntatoimen avustuksiin sisältyy 2 857 000 (3 316 000) euron avustus.

##### Vuosaaren Urheilutalo Oy

Liikuntatoimen avustuksiin sisältyy 2 433 000 (2 376 000) euron avustus.

#### 4.2 Säätiöt

Kaupunki on edustettuna seuraavien säätiöiden hallintoelimissä ja kaupungilla on niissä määräysvalta.

##### Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö

Luvun Muu yleishallinto kohtaan 1 39 05, Yhteisöjen tukeminen, sisältyy 50 000 (50 000) euron avustus säätiölle.

##### Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö

Luvun Muu yleishallinto kohtaan 1 39 05, Yhteisöjen tukeminen, sisältyy 101 800 (101 800) euron avustus säätiölle.

##### Helsingin teatterisäätiö

Luvun Kulttuuritoimi kohtaan 4 17 06, Avustus Helsingin teatterisäätiölle, on varattu 9 192 000 (8 535 000) euron avustus säätiölle.

#### 4.1 Sammanslutningar

Nedan nämns de av Helsingfors stads dottersammanslutningar som i budgeten får understöd i form av anslag.

##### Finlandia-huset Ab

På momentet 1 39 05, Understöd till sammanslutningar, i kapitlet Övrig allmän förvaltning ingår ett understöd på 560 000 (660 000) euro till bolaget.

##### Helsinki Stadion Oy

Bland understöden för idrottsverksamhet finns ett understöd på 580 000 (204 000) euro till bolaget.

##### Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy

Bland understöden för idrottsverksamhet finns ett understöd på 654 000 (687 000) euro till bolaget.

##### Oy Gardenia-Helsinki Ab

På momentet 1 39 05, Understöd till sammanslutningar, i kapitlet Övrig allmän förvaltning ingår ett understöd på 608 000 (608 000) euro till bolaget.

##### Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab

I kapitlet 2 37 Miljönämnden ingår en reservation för ett hyresunderstöd på 62 000 (62 000) euro.

##### Urheiluhallit Oy

Bland understöden för idrottsverksamhet finns ett understöd på 2 857 000 (3 316 000) euro för bolaget.

##### Vuosaaren Urheilutalo Oy

Bland understöden för idrottsverksamhet finns ett understöd på 2 433 000 (2 376 000) euro för bolaget.

#### 4.2 Stiftelser

Staden är företrädd i de nedannämnda stiftelsernas förvaltningsorgan och har bestämmande inflytande i dessa.

##### Stiftelsen Helsingfors stads 450-årskonstnärshus

På momentet 1 39 05, Understöd till sammanslutningar, i kapitlet Övrig allmän förvaltning ingår ett understöd på 50 000 (50 000) euro till stiftelsen.

##### Stiftelsen för Helsingforsnejdens sommaruniversitet

På momentet 1 39 05, Understöd till sammanslutningar, i kapitlet Övrig allmän förvaltning ingår ett understöd på 101 800 (101 800) euro till stiftelsen.

##### Helsingfors teaterstiftelse

På momentet 4 17 06, Understöd till Helsingfors teaterstiftelse, i kapitlet Kulturväsendet ingår ett understöd på 9 192 000 (8 535 000) euro till stiftelsen.

### **Helsinki-viikon säätiö**

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustusmäärärahoista on varattu 1 513 000 (1 513 000) euroa säätiölle.

### **Jääkentäsäätiö**

Liikuntatoimen avustusmäärärahoista on varattu 919 000 (879 000) euroa säätiölle.

### **Stadion-säätiö**

Liikuntatoimen avustusmäärärahoista on varattu 1 502 000 (1 910 000) euroa säätiölle.

Kaupunki varautuu jatkossa osallistumaan Olympiastadionin peruskorjaukseen kaupunginvaltuuston 28.11.2012 hyväksymän Suomen valtion kanssa solmitun sopimuksen kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisesta mukaisesti.

### **UMO-säätiö**

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustusmäärärahoista on varattu 820 000 (780 000) euroa säätiölle.

### **Tytäryhteisöille asetettavat tulostavoitteet**

Talousarviossa on asetettu tytäryhteisökohtaisia tulostavoitteita kaupungin avustusta saaville tytäryhteisöille sekä muille keskeisimmille tytäryhteisöille. Strategiaohjelmassa vuosille 2013–2016 konserniajattelu painottuu aiempaa enemmän. Tytäryhteisökohtaisten tulostavoitteiden kattavuutta laajennetaan seuraavien vuosien talousarvioissa strategiaohjelman 2013–2016 linjauksiin perustuen.

### **Stiftelsen Helsingfors-veckan**

Ett anslag på 1 513 000 (1 513 000) euro ur kultur- och biblioteksnämndens understödsanslag har reserverats för stiftelsen.

### **Isbanestiftelsen**

Ett anslag på 919 000 (879 000) euro ur understödsanslagen för idrottsverksamhet har reserverats för stiftelsen.

### **Stadion-stiftelsen**

Ett anslag på 1 502 000 (1 910 000) euro ur understödsanslagen för idrottsverksamhet har reserverats för stiftelsen.

Staden bereder sig på att i fortsättningen delta i ombyggnaden av Olympiastadion enligt avtalet som ingicks med finska staten om samarbete mellan staden och staten i fråga om finansieringen av ombyggnaden av Helsingfors Olympiastadion och som stadsfullmäktige godkände 28.11.2012.

### **UMO-stiftelsen**

Ett anslag på 820 000 (780 000) euro ur kultur- och biblioteksnämndens understödsanslag har reserverats för stiftelsen.

### **Resultatmål för dottersammanslutningarna**

I budgeten har det satts resultatmål för enskilda dottersammanslutningar, närmare bestämt för de dottersammanslutningar som får understöd av staden eller som i övrigt är mest centrala. I strategiprogrammet för åren 2013–2016 betonas koncerntänkandet mer än tidigare. Resultatmålen för de enskilda dottersammanslutningarna görs mer täckande i budgetarna för de följande åren med stöd av riktlinjerna i strategiprogrammet 2013–2016.

## Tytäryhteisöjen tulostavoitteet vuodelle 2015 – Resultatmålen för dottersammanslutningarna för år 2015

<b>Kaupunginjohtajan toimiala – Stadsdirektörsroteln</b>	<b>Sitova tavoite 2015 – Bindande mål 2015</b>	<b>Muu tavoite 2015 – Övrigt mål 2015</b>
<b>Forum Virium Helsinki Oy</b>		Vaikuttavuusmittariston kehittäminen. – Utveckling av mätare för verkningsfullheten
<b>Helen Oy – Helen Ab</b>	Helsingin Energian kehitysohjelman jatko valmisteltu Kvston käsittelyyn. – Fortsättning till Helsingfors Energis utvecklingsprogram berett och förelagt Stge	Suunnitelmakaudella yhtiö jakaa tuloksestaan noin 50 % osinkona. – Utdelningen under planperioden ca 50 % av bolagets resultat.
<b>Helsingin Markkinointi Oy</b>		Yhtiön ja kaupunkiorganisaation välisen työnjaon selkeyttäminen ja viestiminen sekä kaupungin sisällä että sidosryhmille. – Tydligare arbetsfördelning mellan bolaget och stadsorganisationen och kommunikation både inom staden och med intressentgrupper.
<b>Helsingin Satama Oy – Helsingfors Hamn Ab</b>	Päätös uuden Länsiterminalin rakentamisesta tehty. – Beslut om bygge av en ny Västra terminal har fattats.	Ei osingonmaksutavoitetta tilikaudelta 2015. – Inget utdelningsmål för räkenskapsperioden 2015.
<b>Seure Henkilöstöpalvelut Oy</b>	Hintojen nousu enintään kustannustason nousua vastaava. – Prisstegringen motsvarar högst stegringen i kostnadsnivån	Tilausten täyttöaste tulee olla vähintään 89 %. – Realiseringsgraden för beställningar bör vara minst 89 %.
<b>Rakennus- ja ympäristötoimi – Byggnads- och miljöväsendet</b>	<b>Sitova tavoite 2015 – Bindande mål 2015</b>	<b>Muu tavoite 2015 – Övrigt mål 2015</b>
<b>Helsingin Bussiliikenne Oy – Helsingfors Busstrafik Ab</b>		Yhtiön tilikauden tuloksen on oltava parempi kuin vuonna 2014. – Bolagets resultat bör vara bättre under räkenskapsperioden än år 2014.
<b>MetropoliLab Oy</b>	MetropoliLab Oy varmistaa ja turvaa elintarvikkeiden, veden ja ympäristön tilan seurantaan tarvittavien laboratorioanalyysi- ja näytteenotto- ja palvelujen saatavuuden pääkaupunkiseudulla kaikissa epidemia- ja muissa poikkeus- ja häiriötilanteissa sekä takaa näiden saatavuuden alueen yrittäjille, viranomaisille ja kuntalaisille. – MetropoliLab Oy säkerställer och tryggar tillgången i huvudstadsregionen till sådana laboratorieanalys- och provtagningstjänster som behövs för uppföljningen av livsmedels-, vatten- och miljötillståndet i alla epidemisituationer och andra undantags- och störningssituationer och garanterar att sådana tjänster finns att tillgå för företagen, myndigheterna och kommuninvånarna i området.	Yhtiö toimii liiketaloudellisesti kannattavasti. – Bolaget är ekonomiskt lönsamt
<b>Oy Gardenia-Helsinki Ab</b>	Yhtiö toteuttaa vuonna 2014 laadittua talouden tervehdyttämissuunnitelmaa. – Bolaget genomför det år 2014 utarbetade programmet för sanering av ekonomin.	Helsinkiäisten oman alueen luontotietouden ja -kokemusten lisääminen tarjoamalla kaikenikäisille kaupunkilaisille suunnattuja toimintoja. Tavoitteena tavoittaa vähintään 20 000 kaupunkilaista. – Att öka helsingforsarnas naturkunskaper och naturupplevelser i deras eget område genom att erbjuda aktiviteter avsedda för stadsbor i alla åldrar. Målet är att nå minst 20 000 stadsbor
<b>Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy– Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab</b>		Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:n keskeinen tehtävä on edistää luonnonvarojen säästämistä. Tavoitetta tukeva määrällinen tavoite vuodelle 2015 on lisätä uudelleenkäyttöön ohjattujen tavaroiden määrää 10 % edellisestä vuodesta. – Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab:s viktigaste uppgift är att främja sparandet av naturresurser. Detta stöds av det kvantitativa målet för år 2015 att öka antalet föremål som styrs till återanvändning med 10 % från året innan

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi – Social-, hälsovårds- och barnomsorgsväsendet	Sitova tavoite 2015 – Bindande mål 2015	Muu tavoite 2015 – Övrigt mål 2015
Helsingin Seniorisäätiö		Säätiön palveluiden kehittämistä jatketaan samojen linjausten pohjalta kuin kaupungin omia vanhuspalveluita. Seniorisäätiön vanhainkodit muutetaan palveluasumisyksiköiksi sitä mukaa kun peruskorjaukset tehdään rakennuksiin niin, että ne täyttävät palveluasumiseen vaadittavat kriteerit. Palvelurakennemuutoksen mukaisesti lisätään niiden palvelujen tuottamista jotka kohdentuvat kotona asuville vanhuksille (mm. päivätoiminta, arviointi- ja kuntoutustoiminta). – Utvecklingen av stiftelsens tjänster fortsätter enligt samma riktlinjer som stadens egna äldretjänster. Stiftelsens ålderdomshem ändras till enheter för serviceboende allt efter som de byggs om så att de uppfyller kriterierna för serviceboende. I överensstämmelse med omstruktureringen av servicen ökas produktionen av tjänster för hemmaboende äldre (bl.a. dagverksamhet, bedömnings- och rehabiliteringsverksamhet).
Niemikotisäätiö – Stiftelsen Uddhemmet Niemikotisäätiö		Säätiön palveluiden kehittämistä jatketaan kaupungin omia mielenterveyspalveluja tukevinä palveluina. Palvelurakennetta kohdennetaan suunnitellusti psykiatristen avohoito- ja laitospalveluiden potilaille siten, että säätiön resurssit ja osaaminen hyödynnetään ja asumispalveluiden kustannusten kasvukehitys voidaan pysäyttää. – Utvecklingen av stiftelsens tjänster fortsätter så att de stöder stadens egna mentalvårdstjänster. Servicestrukturen inriktas planmässigt på patienter inom de psykiatriska öppenvårds- och institutionstjänsterna så att stiftelsens resurser och kunnande utnyttjas och den ökande trenden i kostnaderna för boendetjänster kan stoppas.
Oulunkylän sairaskotisäätiö		Säätiön ylläpitämän, kaupungin sidosyksikkönä toimivan Oulunkylän kuntoutussairaalan tuottamat palvelut ja resurssit hyödynnetään osana geriatria kuntoutuspalveluja. – Tjänsterna och resurserna vid Äggelby rehabiliteringssjukhus, en enhet anknuten till staden med stiftelsen som huvudman, utnyttjas.
PosiVire Oy		Yhtiön rooli selkiytetään ja varmistetaan tulevaisuuden toimintaedellytykset. Yhtiön ja kaupunkiorganisaation työllisyshoidon välistä työnjakoa selkeytetään. – Bolagets roll förtydligas, och de framtida verksamhetsförutsättningarna tryggas. Arbetsfördelningen mellan bolaget och sysselsättningsstjänsterna i stadsorganisationen förtydligas.
Sivistystoimi – Bildningsväsendet	Sitova tavoite 2015 – Bindande mål 2015	Muu tavoite 2015 – Övrigt mål 2015
Helsingin teatterisäätiö – Helsingfors teaterstiftelse		Tavoitteena on tuottaa vähintään 12 ensi-iltaa ja saavuttaa 240 000 katsojaa. – Stadsteatern har som mål att producera minst 12 premiärer årligen och uppnå 240 000 åskådare
UMO-säätiö		Säätiön oma varainhankinnan aste vähintään 22 %. – Målet för stiftelsens egen medelanskaffning är 22 %.
Helsinki-viikon säätiö – Stiftelsen Helsingforsveckan		<b>Ohjelma:</b> Panostetaan luoviin, osallistaviin, matalan kynnyksen hankkeisiin sekä mahdollistetaan uusien taide-esitysten syntyä mm. osatuottajapanostuksilla. – <b>Program:</b> Det satsas på kreativa projekt med låg tröskel, som sporrar till deltagande, och uppkomsten av nya konstuppvisningar

	<p>görs möjlig bl.a. med delproducentsatsningar.  <b>Yleisö:</b> Kokonaiskäyntitavoite yli 150 000 ja pääsymaksullisten esitysten täyttöaste 80 %. – <b>Publik:</b> Totalmålet för antalet åskådare är över 150 000 och beläggningsgraden på avgiftsbelagda föreställningar är 80 %.  <b>Talous:</b> Pääsylipputulosten osuus vähintään 25 % ja yritysyhteistyörahoituksen osuus 15–20 % tulobudjetista. – <b>Ekonomi:</b> Inträdesbiljetternas andel är minst 25 % och finansieringen från företagssamarbete 15–20 % av intäktsbudgeten.</p>
<b>Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy</b>	<p>Tytäryhteisöjen ja liikuntaviraston tulee yhteistyössä yhtenäistää asiakasjärjestelmiä ja erilaisia menettelytapoja, jotka parantavat sekä helpottavat helsinkiläisten ja muiden asiakkaiden liikuntapalvelujen käyttöä ja lisäävät palvelutuotannon läpinäkyvyyttä, parantavat tuottavuutta ja tuovat kustannussäästöjä – Dottersammanslutningarna och idrottsverket ska i samverkan förenhetliga kundsystemen och olika tillvägagångssätt som förbättrar och underlättar användningen av idrottstjänster för helsingforsare och övriga kunder och ökar transparensen, förbättrar produktiviteten och skapar kostnadsbesparingar i tjänsteproduktionen.</p>
<b>Urheiluhallit Oy</b>	<p>Tytäryhteisöjen ja liikuntaviraston tulee yhteistyössä yhtenäistää asiakasjärjestelmiä ja erilaisia menettelytapoja, jotka parantavat sekä helpottavat helsinkiläisten ja muiden asiakkaiden liikuntapalvelujen käyttöä ja lisäävät palvelutuotannon läpinäkyvyyttä, parantavat tuottavuutta ja tuovat kustannussäästöjä – Dottersammanslutningarna och idrottsverket ska i samverkan förenhetliga kundsystemen och olika tillvägagångssätt som förbättrar och underlättar användningen av idrottstjänster för helsingforsare och övriga kunder och ökar transparensen, förbättrar produktiviteten och skapar kostnadsbesparingar i tjänsteproduktionen.</p>
<b>Vuosaaren Urheilutalo Oy</b>	<p>Tytäryhteisöjen ja liikuntaviraston tulee yhteistyössä yhtenäistää asiakasjärjestelmiä ja erilaisia menettelytapoja, jotka parantavat sekä helpottavat helsinkiläisten ja muiden asiakkaiden liikuntapalvelujen käyttöä ja lisäävät palvelutuotannon läpinäkyvyyttä, parantavat tuottavuutta ja tuovat kustannussäästöjä. – Dottersammanslutningarna och idrottsverket ska i samverkan förenhetliga kundsystemen och olika tillvägagångssätt som förbättrar och underlättar användningen av idrottstjänster för helsingforsare och övriga kunder och ökar transparensen, förbättrar produktiviteten och skapar kostnadsbesparingar i tjänsteproduktionen.</p>
<b>Jääkenttä-säätiö – Isbanestiftelsen</b>	<p>Jatkokehittää sekä parantaa Töölön urheilukeskittymää kokonaisuutena yhteistyössä kaupunkikonsernin muiden ko. alueen liikuntasektorin toimijoiden kanssa. – Fortsätta utvecklingen av och förbättra idrottskoncentrationen i Tölö som en helhet i samverkan med stadskoncernens övriga aktörer inom idrottssektorn som är verksamma i området.</p>
<b>Stadion-säätiö – Stadionstiftelsen</b>	<p>Jatkokehittää sekä parantaa Töölön urheilukeskittymää kokonaisuutena yhteistyössä kaupunkikonsernin muiden ko. alueen liikuntasektorin toimijoiden kanssa. – Fortsätta utvecklingen av och förbättra idrottskoncentrationen i Tölö som en helhet i samverkan med stadskoncernens övriga aktörer inom idrottssektorn som är verksamma i området.</p>



Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi – Stadsplanerings- och fastighetsväsendet	Sitova tavoite 2015 – Bindande mål 2015	Muu tavoite 2015 – Övrigt mål 2015
<b>Finlandia-talo Oy – Finlandia-huset Ab</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Yhtiön toiminta-avustus vuonna 2015 pienenee 100 000 euroa vuodesta 2014 yhtiöittämisspätöksen mukaisesti. – Understödet för bolagets verksamhet minskar med 100 000 euro från år 2014 till år 2015 i enlighet med bolagiseringsbeslutet.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan.</li> <li>Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år.</li> <li>Yhtiön tulos on positiivinen. – Bolagets resultat är positivt.</li> </ul>
<b>Helsingin kaupungin asunnot Oy – Helsingfors stads bostäder Ab</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen. – Kostnadsstegringen inom fastighetsunderhållet högst lika stor som den indexstegring som beskriver underhållskostnaderna.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan.</li> <li>Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år.</li> <li>Tulevien (10 v.) energiansäästötoimenpiteiden kartoitus. – Kartläggning av framtida energisparåtgärder (10 år)</li> </ul>
<b>Helsingin Leijona Oy – Helsingfors Lejon Ab</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år.</li> <li>Tilojen vuokrausaste vähintään 95 %. – Uthyrningsgraden för lokalerna minst 95 %.</li> </ul>
<b>Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnot</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen. – Kostnadsstegringen inom fastighetsunderhållet högst lika stor som den indexstegring som beskriver underhållskostnaderna.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan.</li> <li>Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år.</li> <li>Kiinteistöjen korjausvelan seurannan toteutus. – Genomförande av uppföljning av fastigheternas reparationssskuld.</li> </ul>
<b>Kiinteistö Oy Auroranlinna – Fastighets Ab Auroraborg</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen. – Kostnadsstegringen inom fastighetsunderhållet högst lika stor som den indexstegring som beskriver underhållskostnaderna.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan.</li> <li>Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år.</li> <li>Kiinteistöjen korjausvelan seurannan toteutus. – Genomförande av uppföljning av fastigheternas reparationssskuld.</li> </ul>
<b>Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat – Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen. – Kostnadsstegringen inom fastighetsunderhållet högst lika stor som den indexstegring som beskriver underhållskostnaderna.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan.</li> </ul>

<b>Kiinteistö Oy Kaapelitalo – Fastighets Ab Kabelhuset</b>	— Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen. – Kostnadsstegringen inom fastighetsunderhållet högst lika stor som den indexstegring som beskriver underhållskostnaderna.	— Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan. — Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år. — Tilojen vuokrausaste vähintään 95 %. – Uthyrningsgraden för lokalerna minst 95 %.
<b>Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi – Fastighets Ab Helsingfors Tennispalats</b>	— Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen. – Kostnadsstegringen inom fastighetsunderhållet högst lika stor som den indexstegring som beskriver underhållskostnaderna.	— Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. – Förbrukningen av värmeenergi med beaktande av uppvärmningsbehovet sjunker med 2 % från året innan. — Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna. – Kundtillfredsställelsen förbättras jämfört med föregående år.
<b>Lasipalatsin Mediakeskus Oy – Glaspalatsets Mediacentrum Ab</b>		— Tilojen vuokrausaste vähintään 95 %. – Uthyrningsgraden för lokalerna minst 95 %.

## 5 TALOUSARVIOEHDOTUS

### 5.1 Talousarvioehdotuksen tunnuslukuja

Kuluneella hallituskaudella on tehty merkittäviä kuntien tulopohjaa leikkaavia päätöksiä. Valtion päätösten mukanaan tuomat kuntien tulopohjaa heikentävät 1,4 mrd. euron valtionosuusleikkaukset (tarkoittaa noin 15 % valtionosuuspuhjusta) toteutetaan portaittain kasvaen vuosina 2012–2017. Vuosille 2012–2017 kohdistuneiden leikkausten seurauksena kunnilta jää saamatta peruspalvelujen valtionosuuksia 6,9 milj. euroa. Tästä leikkauksesta yli kymmenesosa kohdentuu Helsingille ja heikentää siten merkittävästi Helsingin peruspalvelujen rahoitusta.

Kaupungin vuoden 2015 talousarvioon vaikuttaa merkittävästi Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittäminen. Helsingin Energian yhtiöittämisen, kaupunginvaltuuston hyväksymän Helsingin Energian kehitysohjelman sekä energiamarkkinoiden yleisen kehityksen vaikutuksesta energiayhtiön liiketuloksen tulovirrat kaupungille vähenevät vuosien 2013–2014 noin 220 milj. euron vuosittaiselta tasolta arviolta noin 80–90 milj. euron vuosittaiselle tasolle. Tulovirran väheneminen on niin huomattava, että kaupungin palvelutuotannon toimintamenojen kasvun on oltava vuosina 2015–2017 matala, jotta strategiaohjelman mukainen investointiraami sekä joukkoliikenneinvestoinnit voidaan rahoittaa ilman kohutonta lisävelkaantumista.

Viime vuosina kaupungin investoinnit ovat olleet korkealla tasolla muun muassa uusien aluerakentamiskohteiden rakentamisen käynnistämisen, joukkoliikenteeseen liittyvien hankkeiden ja kiinteistöjen korjausinvestointien vuoksi.

Kaupungin lainakannan kaksinkertaistuminen vuodesta 2008 ja tulevien investointien edellyttämät rahoitustarpeet muodostavat aikaisempaan verrattuna merkittävästi suuremman riskin. Lainakannan kasvua on hillittävä, jotta vuosittaiset lainanhoitokustannukset eivät nouse liian korkeiksi. Taloudellinen epävarmuus heikentää lainansaantia kohtuullisin ehdoin. Helsingin tavoitteena on keskipitkällä aikavälillä saavuttaa tilanne, jossa peruspalvelujen rahoitus on nykyistä kestävämmällä pohjalla.

Edellä esitettyyn kaupungin rahoituspohjan haasteeseen kaupunki vastaa valtuustokaudelle 2013–2016 asetettuun strategiaohjelman taloustavoitteita toteuttaen.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2013 todetaan, että ”strategiaohjelmassa valittua tiukan menoraamin linjaa tuottavuustavoitteineen tulee noudattaa”. Strategiaohjelman tavoitteiden tulee olla lähtökohtana ja keskeisin keino näiden tavoitteiden toteuttamisessa on menojen kasvua hidastava tavoite, jossa emokaupungin käyttömenojen kasvu pidetään kustannustason nousun sekä asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

## 5 BUDGETFÖRSLAGET

### 5.1 Nyckeltal i budgetförslaget

Under den innevarande regeringsperioden har man fattat avgörande beslut om nedskärningar som försvagar inkomstbasen för kommunerna. De nedskärningar i statsandelarna som statliga beslut för med sig och som försvagar inkomstbasen med 1,4 miljarder euro genomförs stegvis i växande takt under åren 2012–2017 (innebär ca 15 % av statsandelsgrunden). Som en följd av nedskärningarna åren 2012–2017 blir kommunerna utan statsandelar på 6,9 mn euro för baservice. En tiondel av nedskärningen gäller Helsingfors och försvagar därmed betydligt finansieringen av basservicen också i Helsingfors.

Stadens budget för år 2015 påverkas avsevärt av att Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn bolagiseras. Till följd av bolagiseringen av Helsingfors Energi, det av stadsfullmäktige godkända utvecklingsprogrammet för Helsingfors Energi och den allmänna utvecklingen på energimarknaden minskar inkomstflödet från energibolagets affärsresultat till staden under åren 2013–2014 från en årsnivå på ca 220 mn euro till en årsnivå på uppskattningsvis ca 80–90 mn euro. Minskningen i inkomstflödet är så betydande att omkostnadsökningen inom stadens serviceproduktion måste vara låg åren 2015–2017 för att det ska finnas medel för investeringsramen enligt strategiprogrammet och för finansieringen av investeringar i kollektivtrafiken utan oskälig ytterligare skuldsättning.

De senaste åren har stadens investeringsnivå varit hög i budgeten, bl.a. till följd av nya objekt för områdesbyggande, projekt som hänför sig till kollektivtrafiken och reparationsinvesteringar i fastigheter.

Fördubblingen i stadens lånestock sedan år 2008 och behovet att finansiera kommande investeringar utgör en betydligt större risk än tidigare. Tillväxten i stadens lånestock måste dämpas, så att de årliga kostnaderna för lånen inte blir för höga. Den ekonomiska osäkerheten försvagar möjligheten att få lån på rimliga villkor. På medellång sikt har Helsingfors stad som mål att nå en situation där finansieringen av basservicen är hållbarare än nu.

Staden svarar på utmaningen i fråga om stadens finansieringsbas genom att realisera budgetmålen i strategiprogrammet 2013–2016.

I revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2013 konstateras följande: ”Strategiprogrammets linje med en stram utgiftsram och produktivitetsmål bör följas.” Målen i strategiprogrammet bör vara en utgångspunkt, och det viktigaste sättet att nå dessa mål är det mål som bromsar utgiftstillväxten och enligt vilket ökningen i moderstadens driftutgifter motsvarar stegringen i kostnadsnivån och ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är årsmålet för produktivitetsförbättringen.

Vuoden 2015 talousarvion lähtökohtana on valtuustokauden 2013–2016 strategiaohjelman mukainen talouden tasapaino ja tuottavuuden parantamista koskeva tavoite:

- velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalisuus kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella 2013–2016 ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.
- Toinen valtuuston strategiaohjelman linjaus on vuotuisen investointien tason rajaaminen 435 miljoonaan euroon.

Arvio kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) vuosina 2014–2017 on pienentynyt kevään ja kesän 2014 aikana. Tuoreimman ennusteen mukaan peruspalvelujen hintaindeksin muutoksen arvioidaan olevan kuluvaan vuonna vain 0,9 % ja vuonna 2015 1,1 %.

Helsingin väkiluvun ennustetaan kasvavan 9 107 hengellä, 1,5 prosenttia vuoden 2014 aikana. Vuoden 2015 kasvun ennustetaan olevan myös 1,5 prosenttia, 9 282 henkeä. Edellisessä vuonna 2013 laaditussa ennusteessa näiden vuosien kasvuprosentit olivat 1,4 %. Helsingin väkiluvun ennustetaan olevan vuoden 2016 alussa 631 000 henkeä. Strategiaohjelman taloustavoitteen mukaisessa menokasvu ohjaavassa laskelmassa väestönkasvuennusteeksi vuodelle 2015 arvioitiin raamivaiheessa 1,6 % ja talousarviovaiheessa 1,4 %.

Tuoreimmilla kustannustason nousun ja väestönkasvun ennusteilla strategiatavoitteen mukaisesti emon kaupungin käyttömenojen kokonaistaso vuonna 2015 on 6,7 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2015 talousarvioraamin kokonaismenotaso on. Muutos on seurausta siitä, että vuodelle 2014 arvioitu kustannustason nousuvauhti on alentunut raamivaiheessa arvioidusta.

Strategiaohjelman taloustavoitteen mukainen menokasvu vuodelle 2016 on 2,0 % ja vuodelle 2017 se on 1,7 %. Talousarvion vuosia 2016–2017 koskevassa taloussuunnitelmassa on varauduttu vastaavan suuruiseen menokasvuun varamalla kaupunginjohtajan toimialan menoihin keskitetty varaus kustannustason nousun huomioimiseksi. Määräraha-varauksen suuntaamisesta päätetään näiden vuosien raamivaiheessa yhteydessä.

Vuoden 2015 talousarvio on laadittu siten, että toimintamenojen ilman liikelaitoksia tarkasteltuna kasvavat vuonna 2015 vuoden 2014 talousarvioon verrattuna 0,4 %. Strategiatavoitteen (ilman nettobudjetoituja yksiköitä) mukaan laskettuna toimintamenojen kasvu on 1,6 %. Tarkasteltaessa vuoden 2015 talousarviota vuoden 2013 tilinpäätökseen nähden kaupungin yhteenlasketut vertailukelpoiset toimintameno kasvavat organisaatiomuutokset huomioiden 3,2 %.

Budgeten för 2015 utgår från målet att förbättra den ekonomiska balansen och produktiviteten i enlighet med strategiprogrammet för fullmäktigeperioden 2013–2016:

- Staden bromsar under fullmäktigeperioden 2013–2016 skuldsättningsutvecklingen genom att se till att den reella ökningen i moderstadens driftsutgifter motsvarar ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är årsmålet för produktivetsförbättringen, och genom att finansiera en betydligt större andel av investeringarna med internt tillförda medel och inkomster från försäljning av fast egendom.
- En annan riktlinje i fullmäktiges strategiprogram är att de årliga investeringarna ska begränsas till 435 miljoner euro

Den uppskattade förändringen i kostnadsnivån (prisindexet för basservicen) för åren 2014–2017 har sjunkit under våren och sommaren 2014. Enligt den senaste prognosen beräknas prisindexet för basservicen stiga med ca 0,9 % år 2014 och med ca 1,1 % år 2015.

Folkmängden i Helsingfors beräknas öka med 9 107 personer, 1,5 procent, under år 2014. Också under år 2015 förutspås tillväxten bli 1,5 procent, 9 282 personer. I den föregående prognosen från år 2013 var tillväxtprocenten för dessa år 1,4. Antalet invånare i Helsingfors förutspås 1.1.2016 vara 631 000. Enligt kalkylen som håller styr på utgiftstillväxten i enlighet med strategiprogrammets budgetmål uppgick den prognoserade befolkningstillväxten år 2015 till 1,6 % i budgetramen och 1,4 % i själva budgeten.

De nyaste prognoserna om stegringen i kostnadsnivån och befolkningstillväxten enligt målet i strategiprogrammet ger vid handen att moderstadens sammanlagda driftsutgifter år 2015 blir 6,7 mn euro mindre än den totala utgiftsnivån i budgetramen för år 2015. Ändringen är en följd av att den beräknade tillväxttakten i kostnadsnivån år 2014 har minskat från det som beräknades i anslutning till budgetramen.

Enligt strategiprogrammets ekonomiska mål ökar utgifterna år 2016 med 2,0 % och år 2017 med 1,7 %. I ekonomiplanen för 2016–2017, som ingår i budgeten, har man förberett sig på en utgiftstillväxt av motsvarande grad genom att reservera centraliserade anslag för utgifterna inom stadsdirektörsroteln i syfte att beakta höjningen i kostnadsnivån. Hur anslagsreserveringen allokeras bestäms i samband med att budgetramen för åren i fråga bereds.

Budgeten för 2015 har utarbetats utgående från att omkostnaderna, med affärsverken obeaktade, ökar med 0,4 % år 2015 jämfört med året innan. Räknat enligt strategimålet (utan de nettobudjeterade enheterna) ökar omkostnaderna med 1,6 %. I förhållande till bokslutet 2013 ökar stadens sammanlagda jämförbara omkostnader i 2015 års budget med 3,2 % med beaktande av organisationsändringarna.

Vuoden 2014 ennusteen mukaan vuoden 2014 talousarvion toimintamenot alittuvat 6 milj. euroa ja tulot ylittyvät 6 milj. euroa. Vuoden 2015 talousarvion toimintamenojen loppusumma vertailukelpoisilla luvuilla tarkastellen on +0,5 % vuoden 2014 ennustetta suurempi. Toteutuessaan ennusteen mukainen menokasvu ei ole sovitun strategiatavoitteen mukainen.

Toimintamenokasvun niukka taso vuosina 2015–2017 ei sekään näyttäisi nykyisillä tuloarvioilla riittävän syntyneen rahoituksellisen epätasapainon oikaisemiseen.

Taloussuunnitelmakaudella Helsingin lainakanta (mukaan lukien liikelaitokset) kasvaa 750 milj. euroa. Helsingillä on taloussuunnitelmakauden 2014–2017 lopussa lainaa noin 3 000 euroa asukasta kohti.

Enligt prognosen för 2014 kommer omkostnaderna i 2014 års budget att underskridas med 6 mn euro och inkomster-na att överskridas med 6 mn euro. De sammanlagda omkostnaderna i 2015 års budget är 0,5 % större än i prognosen för 2014 granskat med jämförbara siffror. Om utgiftsökningen blir som prognostiserat, är den inte förenlig med det överenskomna strategimålet.

Den sparsamma ökningen i omkostnadstillväxten åren 2015–2017 verkar enligt de nuvarande inkomstuppskattningarna inte vara tillräcklig för att justera den finansiella obalansen.

Under ekonomiplanepreioden växer Helsingfors länestock (affärsverken inkluderade) med 750 mn euro. Vid utgången av ekonomiplanepreioden 2014–2017 har staden lån på ca 3 000 euro per invånare.

**Taulukko – Tabell 2. Helsingin kaupungin talouden tunnuslukuja (ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja, sisältäen sisäiset erät) – Nyckeltal för Helsingfors stads ekonomi (omfattar varken affärsverken eller fonder som utgör självständiga balansenheter, omfattar interna poster)**

	Käyttö – Förbr 2013	Ennuste – Progn 2014	TA – BDG 2015
	milj. €	milj. €	milj. €
Vuosikate – Årsbidrag	170	81	111
Poistot – Avskrivningar	285	297	308
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) – Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-69	-100	-47
Investoinnit – Investeringar	415	470	447
Lainakanta – Länestock	1094	1 375	1 667
Vuosikate % poistoista – Årsbidraget täcker avskrivningarna, %	60 %	27 %	36 %
Investointien tulorahoitus-% – Investeringar med internt tillförda medel, %	41 %	17 %	25 %

**Taulukko – Tabell 3. Helsingin kaupungin talouden tunnuslukuja (sisältäen liiketoiminnan ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivat rahastot) – Nyckeltal för Helsingfors stads ekonomi (omfattar affärsverksamheten och fonder som utgör självständiga balansenheter)**

	Käyttö – Förbr 2013	Ennuste – Progn 2014	TA – BDG 2015
	milj. €	milj. €	milj. €
Vuosikate – Årsbidrag	473	363	151
Poistot – Avskrivningar	403	422	345
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) – Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	160	56	-45
Investoinnit – Investeringar	647	665	609
Lainakanta – Länestock	1 499	1 793	2 012
Vuosikate % poistoista – Årsbidraget täcker avskrivningarna, %	117 %	86 %	44 %
Investointien tulorahoitus-% – Investeringar med internt tillförda medel, %	75 %	55 %	25 %

## 5.2 Verotulot

Kaupungin verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta, kiinteistöverosta ja koiraverosta. Vuonna 2015 kaupungin verotulojen arvioidaan olevan kokonaisuudessaan 3 013 milj. euroa.

### 5.2.1 Kunnallisvero

Vuonna 2014 kunnallisveroa arvioidaan kertyvän heinäkuussa tehdyn ennusteen mukaan 2 446 milj. euroa eli talousarvion mukaisesti.

Kunnallisveron tuotoksi vuonna 2015 arvioidaan 2 486 milj. euroa. Tämä on 1,6 % vuoden 2014 kunnallisveron ennustetta enemmän.

Helsingin vuoden 2015 kunnallisveron tuoton arvio perustuu valtion ja Kuntaliiton arvioihin kuntien yhteenlasketusta kunnallisveron tuoton kasvusta sekä kaupungin vuonna 2014 saamiin verotilityksiin. Helsingin kunnallisveron tuototarvion pohjana ovat valtiovarainministeriön syksyllä 2014 esittämät suhdannenäkymät vuodelle 2015, jossa Suomen vuoden 2015 bruttokansantuotteen kasvuksi ennakoitiin 1,2 %.

Jos ennusteet talouskasvusta vuodelle 2015 muuttuvat, tämä vaikuttaa työllisyyskehityksen kautta myös arvioon kunnallisverotuloista vuonna 2015. Toinen kunnallisveroenusteita vaikeuttava keskeinen tekijä on ansiotuloverojen ja pääomatuloverojen kehittymisen suhde. Talouskasvun heikentyessä pääomatulojen kasvu hidastuu ansiotulojen kasvua enemmän ja tämä saattaa muuttaa kuntien ja valtion saamiin tuloverotilitysten jakosuhteita. Näiden jakosuhteiden muuttumisen ajankohtien ennakoiminen on vaikeaa, mutta jakosuhdemuutokset saattavat vaikuttaa kuitenkin merkittävästi kullekin vuodelle kohdentuviin verotilityksiin ja tilityserien oikaisuihin.

### 5.2.2 Yhteisövero

Vuonna 2014 yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 285 milj. euroa eli 15 milj. euroa talousarviota enemmän.

Yhteisöveron tuotoksi vuonna 2015 arvioidaan 308 milj. euroa.

Helsingin vuoden 2015 yhteisöveron tuoton arvio perustuu valtion ja Kuntaliiton arvioihin kuntien yhteenlasketusta yhteisöveron tuoton kasvusta sekä kaupungin vuonna 2014 saamiin verotilityksiin. Tuottoarvion pohjana ovat valtiovarainministeriön syksyllä 2014 esittämät suhdannenäkymät vuodelle 2015.

Vuoden 2012 veropohjan kasvu yhteisöverojen osalta nosti Helsingin kuntakohtainen jako-osuuden 23,4 prosenttiin vuodelle 2014. Helsingin osuuden kehittymisen ennustaminen vuodelle 2015 ja siitä eteenpäin on hankalaa koska siihen vaikuttaa yksittäisen toimialan yritysten tuloskehityksen muutokset. Talouden heilahtelut ovat olleet suuria vuosina 2009–2014. Se on vaikuttanut mm. eri toimialojen

## 5.2 Skatteintäkter

Stadens skatteintäkter utgörs av kommunalskatt, samfundsskatt, fastighetsskatt och hundskatt. År 2015 beräknas stadens totala skatteintäkter bli 3 013 mn euro.

### 5.2.1 Kommunalsskatt

Kommunalsskatten beräknas år 2014 bli 2 446 mn euro enligt en prognos från juli. Beloppet motsvarar det budgeterade.

Intäkterna från kommunalskatten beräknas år 2015 bli 2 486 mn euro. Detta är 1,6 % mera jämfört med prognosen för kommunalskatten år 2014.

Stadens beräknade intäkter från kommunalskatten år 2015 baserar sig på statens och Kommunförbundets beräkningar över den sammanlagda tillväxten i kommunernas intäkter från kommunalskatten och på den redovisade skatt som staden fått år 2014. Prognosen för stadens beräknade intäkter baserar sig på finansministeriets konjunktutsikter för 2015 som framlades hösten 2014 och i vilka Finlands bruttointäkt beräknas öka med 1,2 % år 2015.

Om prognoserna om den ekonomiska utvecklingen år 2015 förändras, inverkar detta genom sysselsättningsutvecklingen också på de beräknade intäkterna från kommunalskatten år 2015. En annan avgörande faktor som försvårar prognostiseringen av intäkterna från kommunalskatten är utvecklingen i relationen mellan förvärvs- och kapitalinkomstskatterna. När den ekonomiska utvecklingen försvagas minskar kapitalinkomsterna mer än vad förvärvsinkomsterna ökar, vilket kan ändra fördelningen av intäkterna från inkomstskatter mellan kommunerna och staten. Det är svårt att beräkna tidpunkten för när fördelningen ändras men ändringen kan ha en betydlig inverkan på de årligen redovisade skatterna och på korrigeringarna i de redovisade beloppen.

### 5.2.2 Samfundsskatt

Samfundsskatten beräknas år 2014 inbringa 285 mn euro, dvs. 15 mn euro mer än budgeterat.

De beräknade intäkterna från samfundsskatten år 2015 uppgår till 308 mn euro.

Stadens beräknade intäkter från samfundsskatten år 2015 baserar sig på statens och Kommunförbundets beräkningar över den sammanlagda tillväxten i kommunernas intäkter från samfundsskatten och på den redovisade skatt som staden fått år 2014. De beräknade intäkterna grundar sig på finansministeriets konjunktutsikter för 2015 som framlades hösten 2014.

En ökning i skatteunderlaget i fråga om samfundsskatterna år 2012 höjde Helsingfors kommunbestämda utdelning till 23,4 procent för år 2014. Det är svårt att prognostisera hurdan Helsingfors stads andel blir år 2015 och framåt. Utvecklingen påverkas av förändringar i resultatutvecklingen vid företag inom en enskild verksamhetssektor. Fluktuationerna i det ekonomiska läget har varit stora åren 2009–2014, vilket

tuloskehityksiin ja siten yritysten maksamiin yhteisöveroihin. Vuoden 2013 verotuksen valmistuminen loppuvuodesta 2014 saattaa muuttaa Helsingin saamaa prosenttiosuutta yhteisöveron tuotosta. Yleisestä taloustilanteesta johtuvan epävarmuuden vaikutus yhteisöveropohjaan sekä Helsingin saaman osuuden ennakkoinnin vaikeus luo epävarmuutta vuoden 2015 yhteisöverotuloarvion toteutumiselle.

### 5.2.3 Kiinteistövero ja koiravero

Kiinteistöveron tuotoksi on vuonna 2015 arvioitu 219 milj. euroa. Tästä yleisen kiinteistöveron osuus on 170 milj. euroa, josta noin 70 % kertyy muista verokohteista kuin asuinrakennuksina toimivien kiinteistöjen maapohjasta maksettavasta verosta. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron osuus on 47 milj. euroa ja rakentamattomien tonttien osuus 2 milj. euroa. Arvio perustuu yleisen kiinteistöveron osalta veroprosenttiin 0,8 %. Vakituisten asuinrakennusten osalta arvio perustuu veroprosenttiin 0,37 % ja siinä on vuodesta 2014 nousua 0,05 prosenttiyksikköä. Hallituksen huhtikuussa 2014 tekemän kehyspäättöksen mukaan vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron laissa säädettyä alarajaa korotetaan. Korotus on 0,05 prosenttiyksikköä uuden alarajan ollessa siten 0,37 %. Rakennuskelpoisten, mutta rakentamattomien tonttien osalta arvio perustuu vuoden 2014 tapaan 2,3 % kiinteistöveroon.

Kiinteistöveron tuoton arvio perustuu verohallinnolta saatuihin vuoden 2014 maksuunpanon ennakkotietoihin sekä arvioon yhteenlaskettujen verotusarvojen kasvusta.

Koiraveron tuotoksi on arvioitu 0,5 milj. euroa.

## 5.3 Valtionosuudet

Vuonna 2014 valtionosuuksia arvioidaan heinäkuussa tehdyn ennusteen mukaan kertyvän Helsingissä 250 milj. euroa.

Eduskunta on kesäkuussa 2014 päättänyt kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta. Lain muutos ja valtionosuusjärjestelmän muutos tulevat voimaan 1.1.2015. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu ja laskennallisuutta lisätty. Helsingin kaupungin osalta lakimuutos vaikutti siten, että uusien laskentakriteereiden mukaan Helsinki saa enemmän valtionosuuksia kuin vanhan järjestelmän mukaan.

Vuonna 2015 valtionosuuksiin tulee kuitenkin leikkauksia, jotka perustuvat aiemmille kehyspäättöksille ja eivät ole sinänsä riippuvaisia lakimuutoksesta. Myös hallituksen kevään 2014 kehysriihessä päätettiin uusista valtionosuutta vähentävistä toimenpiteistä. Yhdessä lakimuutoksen mukaisten valtionosuusperusteiden uudistamisen vaikutusten kanssa nämä johtavat valtionosuuden merkittävään muutokseen useiden kuntien kohdalla. Valtionosuusleikkausten seurauksena myös Helsingin valtionosuustulot vuonna 2015 pienenevät vuoden 2014 tasosta, vaikka vuoden 2015 alusta voimaan tuleva järjestelmä uudistus lisää Helsingin valtionosuuksia.

har påverkat bl.a. resultatutvecklingen inom olika sektorer och därigenom de samfundsskatter företagen betalar. Beskattningen för 2013 som färdigställs i slutet av 2014 kan ändra Helsingfors stads procentandel av intäkterna från samfundsskatten. Det är oklart hurdan inverkan det osäkra allmänna ekonomiska läget har på samfundsskattebasen och svårt att förutse Helsingfors andel. Det är därför osäkert om de beräknade intäkterna från samfundsskatten år 2015 kan uppnås.

### 5.2.3 Fastighetsskatt och hundskatt

Intäkterna från fastighetsskatten beräknas år 2015 uppgå till 219 mn euro. Den allmänna fastighetsskattens andel är 170 mn euro, varav ca 70 % inflyter från andra skatteobjekt än från mark med fastigheter som består av bostadshus. En andel på 47 mn euro hänförs till hus som används för stadigvarande boende och en andel på 2 mn euro till obebyggda tomter. Beräkningen baserar sig på 0,8 % som allmän skattesats. I fråga om hus som används för stadigvarande boende baserar sig beräkningen på skattesatsen 0,37 %, en ökning med 0,05 procentenheter från år 2014. Enligt regeringens rambeslut från april 2014 höjs den lagstadgade nedre gränsen för fastighetsskatten för hus som används för stadigvarande boende. Höjningen är 0,05 procentenheter och den nya nedre gränsen blir därmed 0,37 %. I fråga om byggbara obebyggda tomter baserar sig beräkningen liksom år 2014 på en fastighetsskatt på 2,3 %.

De beräknade intäkterna från fastighetsskatten baserar sig på förhandsuppgifter från skatteförvaltningen om 2014 års debitering och på den prognostiserade ökningen av de sammanlagda beskattningssvärdena.

Hundskatten väntas inbringa 0,5 mn euro.

## 5.3 Statsandelar

Enligt en prognos från juli beräknas staden få statsandelar på 250 mn euro år 2014.

Riksdagen har i juni 2014 beslutat ändra lagen om statsandel för kommunal basservice. Lagändringen och en ändring i statsandelssystemet träder i kraft 1.1.2015. Systemet har förenklats, grunderna för bestämmandet reviderats och kalkylmässigheten ökats. För Helsingfors innebär lagändringen att staden enligt de nya kalkyleringskriterierna får mer statsandelar än enligt det gamla systemet.

År 2015 görs det dock i statsandelarna nedskärningar som baserar sig på tidigare rambeslut och inte i sig är beroende av lagändringen. Regeringen fattade vid sina ramförhandlingar våren 2014 beslut också om nya åtgärder som minskar statsandelen. Tillsammans med effekterna av att statsandelsgrunderna revideras med stöd av lagändringen leder åtgärderna till en avsevärd förändring i statsandelen för flera kommuner. Som en följd av nedskärningarna i statsandelarna minskar också Helsingfors statsandelsinkomster år 2015 från 2014 års nivå, trots att den reform av systemet som träder i kraft vid ingången av år 2015 ökar Helsingfors statsandelar.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus lasketaan siten, että kullekin kunnalle erikseen lasketusta valtionosuuden laskennallisesta perusteesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus (vuonna 2015 ennakkotietojen mukaan 3 520 euroa asukasta kohden), joka on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri. Valtionosuusprosentti on vuonna 2015 ennakkotietojen mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa 25,50 % (vuonna 2014 vastaa luku oli 29,57 %). Valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa. Peruspalvelujen valtionosuuden lisäksi kunnat saavat ns. muita opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia ja ne määräytyvät pääpiirteissään samantapaisesti kuin peruspalvelujen valtionosuus.

Vuonna 2015 valtionosuuksia arvioidaan kertyvän Helsingissä 244 milj. euroa. Tätä arviota tehtäessä ei ole ollut vielä käytettävissä valtion talousarvioehdotukseen liittyvän peruspalvelubudjetin mukaisia tietoja. Valtionosuuksien muutos vuodesta 2014 selittyy valtionosuusjärjestelmän uudistuksen aiheuttamilla muutoksilla ja mainituilla tekijöillä. Kustannustason nousua vastaava indeksikorotus (+0,6 %) nostaa valtionosuuksia. Valtiontalouden vuosien 2014–2017 ja 2015–2018 kehyspäätöksiin mukainen vuodelle 2015 kohdistuva valtionosuusleikkaus (koko kuntakentän tasolla -292 milj. euroa) sen sijaan laskee valtionosuuksia. Lisäksi valtion tekemien veroperustemuutosten kompensointi valtionosuuksien kautta muuttaa valtionosuuksia.

Valtionosuuksiin sisältyvän verotulotasaus on vuoden 2015 osalta ennakkotietojen mukaan -249 milj. euroa.

Kommunens statsandel för basservice beräknas så att det från den kalkylmässiga statsandelsgrunden, som beräknas separat för varje kommun, dras en självfinansieringsandel, som är lika stor för alla kommuner räknat per invånare (enligt förhandsuppgifterna 3 520 euro per invånare år 2015). Procenten för kommunens statsandel för basservice, som beskriver kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, är enligt förhandsuppgifterna 25,50 % år 2015 (år 2014 var motsvarande andel 29,57 %). Utom kommunens statsandel för basservice får kommunerna s.k. övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet som i huvudsak bestäms i likhet med statsandelen för basservice.

Helsingfors beräknas få statsandelar på 244 mn euro år 2015. Då denna beräkning gjordes fanns uppgifterna i basservicebudgeten i anslutning till statens budgetproposition ännu inte att tillgå. Förändringen i statsandelar jämfört med år 2014 kan förklaras med de ändringar som revideringen av statsandelssystemet medför och med faktorerna nedan. Indexhöjningen (+0,6 %) som motsvarar höjningen i kostnadsnivån ökar statsandelarna. Däremot sjunker statsandelarna till följd av nedskärningen i statsandelarna i enlighet med de statsekonomiska rambesluten för 2014–2017 och 2015–2018 (på hela kommunfältet -292 mn euro). Dessutom minskas statsandelarna av att statens ändringar i beskattningsgrunderna kompenseras via statsandelarna.

Skatteintäktsutjämningen, som hör till statsandelssystemet, uppgår år 2015 enligt förhandsuppgifter till -249 mn euro.

#### Taulukko – Tabell 4. Verotulot ja valtionosuudet - Skatteintäkter och statsandelar

	TP - BSL 2013 milj. €	TA - BDG 2014 milj. €	Ennuste - Prognos 2014 milj. €	TA - BDG 2015 milj. €	TA - BDG 2015/2014 % -muutos - förändr.%	TA/Ennuste - BDG/ Prognos % -muutos - förändr.%	TS - EP 2016 milj. €	TS - EP 2017 milj. €
Kunnallisvero – Kommunalskatt	2 442,1	2 446,0	2 446,0	2 486,0	1,6	1,6	2 595,0	2 686,0
Yhteisövero – Samfundsskatt	268,5	270,0	285,0	308,0	* 14,1	8,1	269,0	283,0
Kiinteistövero – Fastighetsskatt	195,3	205,0	207,0	219,0	** 6,8	5,8	225,0	231,0
Koiraverot – Hundskatt	0,4	0,5	0,4	0,5	0,0	25,0	0,5	0,5
Verotulot – Skatteintäkter	2 906,3	2 921,5	2 938,4	3 013,5	3,1	2,6	3 089,5	3 200,5
Valtionosuudet – Statsandelar	275,7	254,6	250,0	244,0	-4,2	-2,4	244,0	244,0
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä - Skatteintäkter och statsandelar sam- manlagt	3 182,1	3 176,1	3 188,4	3 257,5	2,6	2,2	3 333,5	3 444,5

\* Muutoksessa on mukana valtion osittain kompensoima kuntien vastuulle siirtyvä pitkäaikaistyöttömyyden hoito – Ändringen omfattar den av staten delvis kompen-serade skötseln av långtidsarbetslösheten, som överförs på kommunernas ansvar

\*\* Muutoksessa mukana valtion päättämä kiinteistöveroprosentin alarajan nosto – Ändringen omfattar den av staten bestämda höjningen av nedre gränsen för fastighetsskattesatsen



## 5.4 Toimintatulot

Toimintatulot ilman liikelaitoksia tarkasteltuna kasvavat vuonna 2015 vuoden 2014 talousarvioon verrattuna 2,7 %. Vuoden 2014 ennusteeseen nähden tulojen arvioidaan kasvavan 2,3 %.

Myyntituloja syntyy tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset kattavaan hintaan sekä maksutuloja asiakasmaksuista tai muista maksuista, joissa tuotantokustannuksia ei pyritä kattamaan, kuten esim. sairaala- ja hoitomaksut.

Tuet ja avustukset sisältävät tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteiden myynnistä tai rahoitusosuutta investointimenoon eivätkä suoraan tuloslaskelmaan kuuluvia valtionosuuksia. Tällaisia tuloja ovat mm. työllistämistuki, valtion välittämät ja kunnan suoraan EU:lta saamat EU-tuet ja avustukset.

## 5.4 Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkter ökar år 2015 med affärsverken obeaktade med 2,7 % jämfört med 2014 års budget. De beräknas öka med 2,3 % i förhållande till prognosen för år 2014.

Försäljningsinkomster fås från varor och tjänster avsedda för försäljning till ett pris som täcker produktionskostnaderna, och avgiftsinkomster fås från brukaravgifter och andra avgifter som inte förväntas täcka produktionskostnaderna, såsom sjukhus- och vårdavgifter.

Understöden och bidragen innefattar inkomstöverföringar som inte utgörs av ersättning för prestationsförsäljning, av en finansieringsandel i anslutning till investeringsutgifter eller av statsandelar som direkt ingår i resultaträkningen. Här avses bl.a. sysselsättningsstödet och EU-understöd och EU-bidrag som staten förmedlar eller som kommunen får direkt.

**Taulukko – Tabell 5. Toimintatulot – Verksamhetsintäkter**

	TP - BSL 2013 milj. €	TA - BDG 2014 milj. €	Ennuste - Prognos 2014 milj. €	TA - BDG 2015 milj. €	TA - BDG 2015/2014 % -muutos - förändr.%	TA/Ennuste - BDG/ Prognos % -muutos - förändr.%	TS - EP 2016 milj. €	TS - EP 2017 milj. €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	245,6	276,1	256,2	262,7	-4,8	2,5	262,9	264,3
Maksutulot - Avgiftsinkomster	190,3	203,0	217,8	211,4	4,2	-2,9	205,9	206,3
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	117,4	109,0	117,4	114,6	5,1	-2,4	108,9	108,9
Vuokratulot - Hyresinkomster	676,1	661,9	680,8	713,5	7,8	4,8	732,4	751,6
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	45,6	45,0	52,3	41,9	-6,9	-19,9	42,1	42,4
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	118,6	131,6	108,5	121,5	-7,7	12,0	121,6	121,5
<b>Yhteensä - Sammanlagt</b>	<b>1 393,6</b>	<b>1 426,6</b>	<b>1 432,9</b>	<b>1 465,6</b>	<b>2,7</b>	<b>2,3</b>	<b>1 473,7</b>	<b>1 495,0</b>

## 5.5 Toimintamenot

### 5.5.1 Toimintamenot yhteensä

Toimintamenot ilman liikelaitoksia tarkasteltuna kasvavat vuonna 2015 vuoden 2014 talousarvioon verrattuna 0,4 %. Strategiatavoitteen (ilman nettobudjetoituja yksiköitä) mukaan laskettuna toimintamenojen kasvu on 1,6 %.

Vuoden 2014 ennusteeseen nähden toimintamenot kasvavat 0,5 %. Toteutuessaan vuoden 2014 ennustettu menokasvu ylittää sovitun strategianmukaisen menokasvun.

## 5.5 Omkostnader

### 5.5.1 Omkostnader sammanlagt

Omkostnaderna ökar år 2015 med affärsverken obeaktade med 0,4 % jämfört med 2014 års budget. Räknat enligt strategimålet (utan de nettobudgeterade enheterna) ökar omkostnaderna md 1,6 %.

Omkostnaderna ökar med 0,5 % i förhållande till prognosen för år 2014. Om utgiftsökningen blir som prognostiserat, överskrider den överenskomna utgiftsökningen enligt strategin.

**Taulukko – Tabell 6. Toimintamenot menolajeittain – Omkostnader enligt utgiftsslag**

	TP - BSL 2013 milj. €	TA - BDG 2014 milj. €	Ennuste - Prognos 2014 milj. €	TA - BDG 2015 milj. €	TA - BDG 2015/2014 % -muutos - förändr.%	TA/Ennuste - BDG/Prognos s % -muutos - förändr.%	TS - EP 2016 milj. €	TS - EP 2017 milj. €
Palkat - Löner	1 238,9	1 279,9	1 282,5	1 288,8	0,7	0,5	1 289,5	1 287,9
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	430,9	436,3	434,7	434,9	-0,3	0,0	435,1	434,7
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 783,6	1 830,4	1 819,4	1 802,9	-1,5	-0,9	1 816,9	1 829,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	162,7	184,0	159,2	170,3	-7,5	6,9	171,0	171,5
Avustukset - Understöd	393,4	389,5	410,8	413,1	6,1	0,6	416,0	424,5
Vuokrat - Hyror	510,3	515,4	536,2	539,1	4,6	0,5	544,8	550,8
Muut menot - Övriga utgifter	20,2	33,8	20,7	37,3	10,2	80,6	70,8	156,0
Yhteensä - Sammanlagt	4 540,0	4 669,4	4 663,5	4 686,3	0,4	0,5	4 744,1	4 854,8

### 5.5.2 Kaupunginjohtajan toimiala

Pääluokan menot pienenevät 1,1 % vuoden 2014 talousarvion verrattuna.

Kaupunginkanslian kuten koko kaupungin toimintaympäristön keskeisenä haasteena on yleinen talouden toimintaympäristön muutos ja taloudellisen tilanteen epävarmuuden jatkuminen.

Maan hallituksen mukaan uusien sote-alueiden ja metropolihallinnon on määrä aloittaa vuoden 2017 alussa. Lisäksi käynnissä on erityinen kuntajakoselvitys, joten kuntajaon muutoksiakin voi tapahtua. Kaupunginkansliassa tulee varautua vuonna 2015 valmistelemaan kaupungissa em. uudistuksista aiheutuvat toimenpiteet.

Em. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen sektori ja johtamisjärjestelmä) edellyttävät uudelleenarviointia.

Kuntalain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan keväällä 2015. Uusi kuntalakiluonnos ei sisällä radikaaleja uudistuksia, mutta esim. hallintoa koskevien säännösten tarkistaminen vaikuttaa laintulkinta- ja edunvalvontatoimintaan samoin kuin päätöksenteon tekniseen suorittamiseen. Myös kuntakonsernia ja omistajaohjausta koskevat säännökset uudistuvat.

Kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta varaudutaan lisä-mään edellisen vuoden tapaan kaupunginhallituksen käyttöön varatulla keskitetyllä määrärahalta. Sillä on tarkoitus jatkaa kaupunkiympäristön viihtyisyyden hankkeita yhteistyössä asukkaiden, kaupungin hallintokuntien ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Määrärahassa varaudutaan mm. hankkeeseen, jossa vähennetään puistojen, aukoiden ja kadunvarsien roskaisuutta palkkaamalla kesäisin nuoria.

Maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen liittyviin hankkeisiin varaudutaan kaupunginhallituksen käyttövaroihin sijoitetulla 2,0 milj. euron määrärahalta.

### 5.5.2 Stadsdirektörsroteln

Utgifterna inom huvudtiteln minskar med 1,1 % jämfört med 2014 års budget.

Den största utmaningen i stadskansliets och hela stadens omvärld är den allmänna förändringen i det ekonomiska klimatet och det alltjämt osäkra ekonomiska läget.

Enligt statsrådet är det meningen att nya social- och hälsovårdsområden och en metropolförvaltning ska införas vid ingången av år 2017. Dessutom pågår en särskild utredning av kommunindelningen. Stadskansliet bör ha beredskap år 2015 att vidta de åtgärder som reformerna innebär för staden.

Om ändringarna genomförs i sin helhet måste stadskansliet under år 2015 bereda omfattande helheter med anknytning till stadens förvaltning, organisation och ekonomi. Samtidigt måste organisationsreformerna i strategiprogrammet (kulturväsendet, tekniska sektorn och ledarskapssystemet) omvärderas.

Det är meningen att en ändrad kommunlag ska träda i kraft våren 2015. Utkastet till ny kommunallag innehåller inga radikala reformer, men t.ex. en justering av bestämmelserna om förvaltningen påverkar lagtolknings- och intressebevakningsverksamheten, liksom också hur beslutsfattandet utförs tekniskt. Också bestämmelserna om kommunkoncernen och ägarstyrningen revideras.

Det är viktigt att trivseln och säkerheten ökar i Helsingfors, och liksom i föl ställs det därför ett centraliserat anslag till stadsstyrelsens disposition för att projekt som ökar trivseln i stadsmiljön ska kunna fortsätta i samråd med invånarna, stadens förvaltningar och de centrala intressentgrupperna. Anslaget är avsett bl.a. för ett projekt som går ut på att skräpigheten i parker, på öppna platser och vid gator ska minska genom att det till sommaren anställs ungdomar.

I stadsstyrelsens dispositionsmedel ingår 2,0 mn euro för projekt som förbättrar invandrares ställning på arbetsmarknaden.

Kaupunkirakennetta kehittävien hankkeiden (mm. uudet asuntoalueet sekä muiden osapuolten kanssa yhteistyössä tehtävät hankkeet) ja hankkeiden toteutukseen liittyviin selvitys- ja suunnittelutehtäviin sekä markkinointiin ja korvauksiin varaudutaan kaupunginkanslian käyttöön osoitetulla keskitetyllä 2,5 milj. euron määrärahalta.

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluneet Helsingin Energia ja Helsingin Satama yhtiötetään vuoden 2015 alusta.

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvan taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvion perusteluosat esitetään pääluokassa 1 ja vaikutukset kaupungin talousarvioon pääluokissa 7 ja 9.

### 5.5.3 Rakennus- ja ympäristötoimi

Pääluokan menot pienenevät 6,3 % vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Ilman nettobudjetoitua Staraa, HKR-Rakennuttajaa ja HSL-kuntayhtymälle suoritettavaa maksuosuutta menot pienenevät 4,9 %. Menot pienenevät pääosin, koska Helsingin Energia -liikelaitokselle kuulunut katu- ja viheralueiden ulkovalaistus siirtyy kaupungin omaisuudeksi eikä rakennusvirasto maksa tämän jälkeen valaistuksen pääomamenoja. Vastaavasti katu- ja viheralueiden investointeihin sisällytetään myös valaistuksen kustannukset. Lisäksi rakennusviraston menot pienenevät, koska kiinteistövirasto jättää jatkossa perimättä suuren osan vuokria maa-alueista, joita rakennusvirasto ei vuokraa edelleen.

Staran menojen ja tulojen erotuksena syntyvä toimintakate heikkenee 5,1 % vuoden 2014 talousarvion tasosta. HSL:n maksuosuus pienenee 0,8 % vuoden 2014 talousarviosta.

Kaupungin asuntotuotantotavoitteen nostamista edistetään nopeuttamalla suunnittelu- ja rakentamisprosessia tehostaen hallintokuntarajat ylittäviä prosesseja sekä nopeuttamalla suunnittelu- ja rakentamispalvelujen hankintaa ja toimeenpanoa.

Yleisten alueiden aluesuunnitelmissa parannetaan katujen, virkistysalueiden ja aukoiden laatua, turvallisuutta, siisteyttä ja toimivuutta tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Lisäksi painotetaan ylläpitoa tehostavia suunnitelmaratkaisuja uudis- ja peruskorjaushankkeissa sekä lisätään ylläpidon vaikuttavuutta toimenpiteiden paikallisella priorisoinnilla ja täsmäkohdennuksella.

Palveluiden ja työpaikka-alueiden saavutettavuutta parannetaan kehittämällä joukkoliikenneyhteyksiä sekä kävely- ja pyörätieverkostoja toteuttamalla katu- ja puisto-osastolle kuuluvat joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyt viivytyksittä ja varmistamalla matkaketjujen sujuvuutta ylläpidon keinoin. Kestävää liikkumista edistetään luovuttamalla paikkoja kaupunkipyöräasemille ja pyöräpysäköintiin sekä sähköautojen latauspisteille.

Koko Helsingin hiilidioksidipäästöjä on tavoite vähentää 30 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Selvitys asiasta valmistuu vuoden 2014 aikana. Lisäksi kaupunki laatii tavoitteet energiansäästön lisäämiseksi energiansääs-

Ett centraliserat anslag på 2,5 mn euro ställs till stadskansliets disposition för utredningar, planering, marknadsföring och ersättningar som hänför sig till projekt som utvecklar stadsstrukturen (bl.a. nya bostadsområden och projekt i samarbete med andra parter) och till genomförandet av projekten.

Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn, som hört till stadsdirektörsroteln, bolagiseras vid ingången av år 2015.

Motiveringsdelarna i budgeten för affärsverket ekonomiförvaltnings tjänsten inom stadsdirektörsroteln ingår i huvudtitel 1 och effekterna på stadens budget i huvudtitlarna 7 och 9.

### 5.5.3 Byggnads- och miljöväsendet

Utgifterna inom huvudtiteln minskar med 6,3 % jämfört med 2014 års budget. Då Stara med nettobudgetering, HSB-Byggherre och betalningsandelen till samkommunen HRT inte räknas med minskar utgifterna med 4,9 %. Utgifterna minskar huvudsakligen till följd av att utomhusbelysningen i gatu- och grönområden, som hört till affärsverket Helsingfors Energi, övergår i stadens ägo, och byggnadskontoret betalar därefter inte kapitalutgifterna för belysningen. På motsvarande sätt ingår kostnaderna för belysningen i investeringarna i gatu- och grönområden. Dessutom minskar byggnadskontorets utgifter, eftersom fastighetskontoret i fortsättningen inte tar ut en stor del av arrendena för sådana markområden som byggnadskontoret inte utarrenderar vidare.

Det verksamhetsbidrag som utgör skillnaden mellan Staras utgifter och inkomster försämrar med 5,1 % från nivån i 2014 års budget. Betalningsandelen till HRT minskar med 0,8 % från 2014 års nivå.

Ökandet av målen för stadens bostadsproduktion främjas med en snabbare planerings- och byggnadsprocess som uppnås genom effektivare processer över förvaltningsgränserna och snabbare upphandling och implementering av planerings- och byggnadstjänster.

I områdesplanerna för allmänna områden förbättras kvaliteten på gator, rekreationsområden och öppna platser, säkerheten, renligheten och funktionaliteten i den tätare stadsstrukturen. Dessutom betonas planlösningar som effektiviserar underhållet i ny- och ombyggnadsprojekt och ökar effektiviteten av underhållet genom lokal prioritering och specifik inriktning av åtgärder.

Tjänster och arbetsplatsområden görs lättare att nå i och med att kollektivtrafikförbindelser och gång- och cykeltrafiknätverk utvecklas genom att sådana kollektivtrafikhållplatser som hör till gatu- och parkavdelningen anordnas utan dröjsmål och smidigheten i resekedjorna säkras med hjälp av underhåll. Hållbar förflyttning främjas genom överlåtelse av platser för stadsbicykelstationer och cykelparkering och laddningspunkter för elbilar.

Ett mål är att hela Helsingfors koldioxidutsläpp ska minskas med 30 % före år 2020 jämfört med 1990 års nivå. En utredning i saken färdigställs år 2014. Dessutom tar staden fram mål för att öka energisparandet utifrån energispar-

töneuvottelukunnan suositusten pohjalta. HKR-Rakennuttaja toimii energiansäästöneuvottelukunnan koordinoijana ja käytännön työn toteuttajana sekä asiantuntijana koko kaupungin energiatehokkuustyössä.

Vanhusväestön liikkumista asuinympäristössään edistetään parantamalla yleisten alueiden esteettömyyttä rakenteellisin ja ylläpidon keinoin sekä varmistamalla terveysasemien, palvelutalojen ja senioriasuntojen esteetön saavutettavuus joukkoliikenteellä.

Helsinki LED-hanketta on toteutettu lisäämällä led-valaisimia ulkovalaistuksessa. Uudisasennuksissa led-valaisimia käytetään lähes aina, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Käyttöä rajoittaa jonkin verran laitteiden saatavuus ja standardoinnin puutteesta aiheutuvat tekniset ongelmat. Suurusluokaltaan vuonna 2014 led-valaisimia on käytössä noin tuhat. Osa nykyisistä valaisimista on jo suhteellisen energiatehokkaita eikä led-valaisimella ole saavutettavissa enää merkittäviä lisäsäästöjä. Vuonna 2014 valmistuu selvitys, jossa arvioidaan led-valaisimiin siirtymisen mahdollisuudet, kustannukset, hyödyt ja vaikutukset.

Toiminnan tuottavuutta kehitetään tehostamalla käyttötalon tuotannonohjausta ja ostopalvelujen hankintaa tuottavuustavoitteiden vaatimalla tavalla. Lisäksi optimoidaan omajohtoisen ja kilpailutetun tuotannon suhde käyttömenojen tuottavuusvaatimuksia vastaavaksi.

Sähköisiä osallistumis- ja vuorovaikutuskanavia kehitetään yleisten alueiden aluesuunnitelmien ja investointihankkeiden suunnittelussa. Merkittävässä investointihankkeissa otetaan käyttöön sähköinen keskustelufoorumi.

Tuottavuutta lisätään kehittämällä toimintatapoja ja toimintaprosesseja, lisäämällä yhteistyötä yli hallintokuntarajojen, hyödyntämällä uutta teknologiaa, kehittämällä tilaamismenetelmiä sekä satsaamalla henkilöstön osaamisen ja esimiestyön kehittämiseen.

Staran visiona on olla alansa halutuin palveluntuottaja ja työnantaja – vastuullinen ja kilpailukykyinen edelläkävijä. Visio tukee hyvin kaupungin strategiaa palveluajattelun, johtamisen ja henkilöstön osalta. Erittäin huomiota kiinnitetään vastuullisuuteen sekä edelläkävijyyteen. Eettisten vaatimusten noustessa Stara asettaa tavoitteekseen kehittää hankintojaan kaupungin strategiaohjelman mukaisesti.

Stara toimii tilaajien kanssa yhteistyössä, jotta kaupunkirakenteen strategian mukaiset tavoitteet mielenkiintoisista, toimivista ja kauniista asuinalueista ja ympäristöistä toteutuvat. Sekä asiakkaiden että asukkaiden vaatimustaso kasvaa, mikä tuo painetta asiakaspalvelun ja työn laadun nostamiseen. Kiristyneen taloustilanteen vaatimusten mukaan Stara tekee yhä enemmän kokonaisurakkatarjouksia ja uuden teknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä korostetaan.

Tuottavuuden mittareiden kehittämisyyhteistyötä jatketaan Tampereen teknillisen yliopiston kanssa tavoitteena vuonna 2014 käyttöönotettava monimuuttujamatriisi tuottavuuden seurantaan osastoittain ja toimintoittain.

kommissionens rekommendationer. HSB-Byggherre fungerar som samordnare och genomförare av det praktiska arbetet för energisparkommissionen och som expert i energieffektivitetsarbetet för hela staden.

De äldres möjligheter att förflytta sig i sin boendemiljö främjas genom att förbättra tillgängligheten i allmänna områden med hjälp av strukturella åtgärder och underhåll och säkra att hälsostationer, servicehus och seniorbostäder är obehindrat tillgängliga med kollektivtrafiken.

Projektet Helsingfors LED har genomförts genom att diodlampor har ökat i utomhusbelysningen. Vid nyinstallation används diodlampor så gott som alltid när det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Användningen begränsas i någon mån av tillgången till armaturer och tekniska problem i brist på standardisering. År 2014 finns det ungefär tusen diodlampor i bruk. En del av de nuvarande lamporna är redan relativt energieffektiva och det går inte längre att spara särskilt mycket till med diodlampor. År 2014 färdigställs en utredning, där det bedöms vilka möjligheter det finns att övergå till diodlampor och vilka kostnaderna, fördelarna och effekterna blir.

Verksamhetens produktivitet utvecklas genom att produktionsstyrningen inom driftsekomin och upphandlingen av köpta tjänster effektiviseras i enlighet med produktivitetsmålen. Dessutom optimeras förhållandet mellan självledd och konkurrensutsatt produktion så att det motsvarar produktivitetskraven för driftsutgifterna.

De elektroniska deltagande- och interaktionskanalerna utvecklas i planeringen av områdesplaner för allmänna områden och investeringsprojekt. I betydande investeringsprojekt utnyttjas ett elektroniskt diskussionsforum.

Produktiviteten ökas genom att verksamhetssätten och verksamhetsprocesserna utvecklas, samarbetet över förvaltningsgränserna ökas, ny teknologi utnyttjas, beställningsförfaranden utvecklas och satsningar görs på personalens kunskaper och utvecklingen av chefsarbetet.

Stara har som vision att vara den mest eftertraktade serviceproducenten och arbetsgivaren inom sin bransch – en ansvarsfull och konkurrenskraftig föregångare. Visionen stöder bra stadens strategi med tanke på servicetänkandet, ledarskapet och personalen. Särskild uppmärksamhet fästs vid ansvarigheten och föregångarskapet. Då de etiska kraven höjs ställer Stara som mål att utveckla sina upphandlingar i enlighet med stadens strategiprogram.

Stara samarbetar med beställarna i syfte att förverkliga målen i strategin för stadsstrukturen, dvs. bygga intressanta, funktionella och vackra bostadsområden och miljöer. Både kundernas och invånarnas kravnivå blir högre, vilket ökar trycket att höja även nivån på kundservicen och arbets kvaliteten. I enlighet med kraven i det skärpta ekonomiska läget ger Stara allt fler totalentreprenadanbud och utnyttjandet av möjligheterna som den nya teknologin erbjuder framhävs.

Samarbetet med Tammerfors tekniska universitet i utvecklingen av produktivitetsmätare fortsätter med målet att år 2014 ta i bruk en multivariabelmatriis för uppföljning av produktiviteten per avdelning och per funktion.

Pelastuslaitoksen toimintaympäristössä ei odoteta tapahtuvan Helsingin turvallisuustasoon vaikuttavia muutoksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus koskettanee myös pelastuslaitosta. Erityisiä vaikutuksia ennakoidaan olevan ensihoitopalveluiden järjestämisessä sekä tilannekeskustoiminnassa.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen varautumiseen liittyvää lainsäädäntöä kehitetään taloussuunnitelmakaudella. Terveysturvallisuuslain ja ympäristösuojelulain uudistamiset ovat käynnissä.

Ympäristökeskus edistää Helsingin kehittymistä ympäristöviisaaksi vihreän talouden kaupungiksi.

Ympäristöterveydenhuollossa elintarvikelain mukaisten valvontatehtävien tarpeen arvioidaan kasvavan. Elintarviketuoneistojen valvontatietojen julkistaminen vaatii valvonnan kattavuuden parantamista ja nykyistä useammin toistuvia tarkastuksia.

Rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvien liikelaitosten eli HKL:n ja Palmian, talousarvioiden perusteluosat esitetään pääluokassa 2 ja vaikutukset kaupungin talousarvioon pääluokissa 7 ja 9.

#### 5.5.4 Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi

Pääluokan menot kasvavat 1,3 % vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Vuoden 2014 ennusteeseen verrattuna pääluokan menot kasvavat 0,2 %.

Vuonna 2015 on tarkoitus tulla voimaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, joka muuttaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämis- ja tuottamisrakenteen vuodesta 2017 alkaen. Suomi jaetaan viiteen sote-alueeseen, jotka huolehtivat sekä perus- että erityistason sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä. Sote -alueet aloittavat toimintansa 1.1.2016 ja tuottamisvastuulliset kunnat ja kuntayhtymät 1.1.2017 ja koko uusi palvelurakenne on toiminnassa 1.1.2017. Kunnilta järjestämisvastuu poistuu ja niille tulee lakisääteinen velvollisuus kuulua sote-alueeseen. Rahoitus sote-alueille tulee kunnilta ikärakenteella ja sairastavuudella painotetun väestömäärän eli ns. kapitaatioperiaatteen mukaisesti. Sote-alueelta rahoitus palveluiden tuottajalle määritellään järjestämis päätöksellä.

Uudistuksen vaikutukset Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuoltoon tarkentuvat vielä valmistelun yhteydessä. Eduskuntaan esitys viedään syksyllä 2014. Samaan aikaan on käynnissä valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus selvitys, joka valmistuu seuraavalla hallituskaudella.

I räddningsverkets omvärld väntas inga stora förändringar som inverkar på säkerhetsnivån i Helsingfors. Den strukturella reformen av social- och hälsovården påverkar sannolikt även räddningsverket. Reformens följder väntas gälla särskilt ordnandet av den prehospitala akutsjukvården och lägescentralernas verksamhet.

Lagstiftning som hänför sig till stävjandet av klimatförändringen och förberedelserna för den utvecklas under ekonomiplanepreioden. En revidering av hälsoskyddslagen och miljöskyddslagen är på gång.

Miljöcentralen främjar utvecklingen av Helsingfors till en miljösmart stad med grön ekonomi.

Behovet av tillsynsuppgifter enligt livsmedelslagen beräknas öka inom miljö- och hälsoskyddet. Publiceringen av tillsynsinformation om livsmedelslokaler kräver att omfattningen av tillsynen ökas och att granskningar görs oftare än för tillfället.

Motiveringsdelarna i budgetarna för affärsverken inom verksamhetsområdet för biträdande stadsdirektören för byggnads- och miljöväsendet, HST och Palmia, ingår i huvudtitel 2 och effekterna på stadens budget i huvudtitlarna 7 och 9.

#### 5.5.4 Social-, hälsovårds- och barnomsorgsväsendet

Utgifterna inom huvudtiteln ökar med 1,3 % jämfört med 2014 års budget och med 0,2 % jämfört med prognosen för 2014.

Det är meningen att lagen om ordnande av social- och hälsovården ska träda i kraft år 2015. Lagen ändrar strukturen för ordnande och produktion av social- och hälsovårdstjänster räknat från 2017. Finland delas i fem social- och hälsovårdsområden som tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster på såväl bas- som specialnivå. Social- och hälsovårdsområdena inleder sin verksamhet 1.1.2016 och de produktionsansvariga kommunerna och samkommunerna 1.1.2017. Den nya servicestrukturen fungerar i sin fulla utsträckning räknat från 1.1.2017. Kommunernas ansvar för ordnande av social- och hälsovårdstjänster avskaffas och de åläggs plikten att höra till ett social- och hälsovårdsområde. Finansieringen till social- och hälsovårdsområdena kommer från kommunerna enligt den s.k. kapitationsprincipen, som innebär att avgiften grundar sig på befolkningsantalet som viktas enligt befolkningens ålderstruktur och sjukfrekvens. Finansieringen från social- och hälsovårdsområdena till serviceproducenterna fastställs genom ett beslut om ordnande av tjänsterna.

Hur reformen kommer att påverka Helsingfors stads social- och hälsovårdstjänster kommer ännu att preciseras under beredningen. Förslaget tas upp till i riksdagen hösten 2014. Samtidigt görs en riksomfattande utredning om finansieringen till social- och hälsovården. Utredningen blir färdig under nästa regeringsperiod.

Vuodesta 2014 alkaen kuntalaisilla on ollut mahdollisuus valita terveysasema ja erikoissairaanhoidon yksikkö kaikista Suomen julkisista terveysasemista ja sairaaloista. Helsingiläiset ovat toistaiseksi käyttäneet tätä mahdollisuutta vähän. Alle 5 prosenttia vaihtaa vuosittain terveysasemaa Helsingin sisällä ja kuntien välillä vaihtoa on alkuvuodesta 2014 ollut varsin vähän sekä Helsinkiin että Helsingistä muihin kuntiin. Valinnanvapauden laajeneminen on toimintaympäristössä vallitseva muutostekijä, jonka vaikutukset saattavat olla merkittäviä, mikäli kansalaisten vaihtohalukkuus kuntien välillä lisääntyy. Tarve nopeaan toiminnan ja talouden sopeuttamiseen kasvaa. Vuosina 2011–2014 on tullut ja tulee voimaan säädöksiä, jotka lisäävät asiakkaan ja potilaan valinnanmahdollisuuksia sekä muuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon sisältöä ja organisointia. Ensimmäisenä astui voimaan uusi terveydenhuoltolaki 1.5.2011. Se on yhteinen sisältöalaki perusterveydenhuollolle ja erikoissairaanhoidolle ja ensimmäinen osa sosiaali- ja terveydenhuollon vaiheittaista uudistamista. Käynnissä on lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita ja järjestämistä koskevan lainsäädännön valmistelu sekä sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistus. 1.7.2013 tuli voimaan ns. vanhuspalvelulaki eli laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Vuoden 2014 alusta Euroopan unionin potilasdirektiivi laajentaa potilaiden mahdollisuuden käyttää muiden jäsenvaltioiden sairaanhoitopalveluja. Muutoksen lopullinen sisältö ja kustannusvaikutukset ovat vielä avoimina.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (ns. vanhuspalvelulaki) on tullut voimaan pääosin 1.7.2013. Osa lain pykälistä tulee vielä voimaan asteittain vuosien 2014–2015 aikana. Vanhuspalvelulain mukaan kunnan tulee laatia suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutusta edistäviä toimenpiteitä. Kaupunkitasoinen suunnitelma laaditaan vuoden 2014 aikana. Laki oikeuttaa kaikki palvelujen tarpeessa olevat saamaan kiireettömätkin palvelut viimeistään 3 kk:n kuluessa palvelutarpeen toteamisesta. Laki sisältää myös henkilöstön määrää ja laatua koskevia velvoitteita.

Lainsäädännön muutosten lisäksi toiminnassa huomioidaan vuonna 2013 uudistetun ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen linjaukset. Samoin omaishoitoa kehitetään valtakunnallisen omaishoidon kehittämistyöryhmän suosituksen ja mahdollisten lainsäädännön muutosten pohjalta omaishoidon lisäämiseksi ja omaishoitoperheiden jaksamisen tukemiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteilla myös useita muita sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan liittyviä säädöksiä. Sosiaalihuoltolain uudistus on käynnissä ja lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2015. Valmisteilla on myös vammaispalvelulain ja kehitysvammalain yhteensovitus uudeksi vammaispalveluja koskevaksi erityislainiksi, laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan itsemääräämisoikeudesta, palveluasumisen asiakasmaksujen uudistus tavoitteena kotona asumisen tukeminen ja muutos sosiaalihuollon asia-

Räknat från 2014 har det varit möjligt för invånarna att välja sin hälsostation och enhet för specialiserad sjukvård bland alla offentliga hälsostationer och sjukhus i Finland. Bara få helsingforsare har hittills utnyttjat möjligheten. Mindre än 5 % av invånarna byter årligen hälsostation inom Helsingfors och byte av hälsostation över kommungränserna både till och från Helsingfors har varit relativt litet under början av 2014. Större valfrihet är en dominant förändringsfaktor i verkets omvärld och konsekvenserna kan vara avsevärda om invånarnas vilja att byta hälsostation till en annan kommun ökar. Behovet av snabba åtgärder och ekonomisk anpassning ökar. Flera författningar som ökar klientens och patientens valmöjligheter och förändrar innehållet i hälso- och sjukvården och sättet att organisera denna träder och har trätt i kraft åren 2011–2014. En ny hälso- och sjukvårdslag var den första av dem och trädde i kraft 1.5.2011. Laginnehållet är gemensamt för primärvården och den specialiserade sjukvården. Det är fråga om första delen av en reform som genomförs stegvis inom social- och hälsovården. Beredningen av lagstiftningen om strukturer inom och ordnandet av social- och hälsovården och förnyelsen av socialvårdslagstiftningen är dessutom aktuella. Räknat från 1.7.2013 trädde den s.k. äldreomsorgslagen, dvs. lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre, i kraft. Sedan ingången av 2014 utvidgar Europeiska unionens patientdirektiv patientens möjlighet att använda sjuk- och hälsovårdstjänster i andra EU-länder. Man vet ännu inte ändringens slutliga innehåll eller hurdana dess kostnadseffekter kommer att vara.

Räknat från 1.7.2013 trädde lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (s.k. äldreomsorgslagen) i kraft. Vissa lagparagrafer träder i kraft gradvis åren 2014–2015. Enligt äldreomsorgslagen ska kommunen utarbeta en plan om sina åtgärder som stöder den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och självständighet. I planeringen ska man betona åtgärder som främjar boendet i hemmet och rehabiliteringen. En plan på stadens nivå utarbetas år 2014. Lagen ger alla som behöver service rätt att få även icke-brådskande tjänster inom 3 månader efter att servicebehovet har konstaterats. Lagen innehåller också förpliktelser i fråga om personalantalet och servicekvaliteten.

Utöver ändringarna i lagstiftningen beaktas riktlinjerna i kvalitetsrekommendationen för tjänster för äldre som reviderades år 2013 i verksamheten. Dessutom utvecklas närståendevarlden utifrån rekommendationerna från den riksomfattande arbetsgruppen för utveckling av närståendevarlden och eventuella ändringar i lagstiftningen i syfte att öka närståendevarlden och orken i närståendevardefamiljerna.

Social- och hälsovårdsministeriet bereder för närvarande också flera andra föreskrifter som hänför sig till social- och hälsovården. En reform av socialvårdslagen är under beredning och avsikten är att lagen ska träda i kraft år 2015. För närvarande bereds dessutom sammanslagning av lagen om service och stöd på grund av handikapp och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda till en ny speciallag som gäller tjänster för personer med funktionsnedsättning, en lag om klientens självbestämmanderätt

kaslakiin liittyen asiakirjojen laatimiseen, sisältöön ja sähköistämiseen. Myös lastensuojelulakiin on esitetty muutoksia 1.1.2015 alkaen.

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman tavoitteena on vähentää kuntien tehtäviä ja velvoitteita sekä tehostaa toimintaa ja tarkistaa maksuperusteita. Sosiaali- ja terveystoimeen kohdistuu useita toimenpiteitä, joilla tulee olemaan vaikutusta sosiaali- ja terveysviraston toimintaan ja talouteen. Näitä ovat mm. toimeentulotuen maksatuksen ja laskennan siirto Kelalle, laitoshoidon vähentäminen vanhus- ja vanhustenhuollossa, kelpoisuusvaatimusten väljentäminen, turvakotien siirto valtiolle, potilastietojen paperimuotoisen arkistoinnin lopettaminen, normiluontoisten suositusten purkaminen, aikuisten hammashuollon tästätoimet, päivystysjärjestelmän uusiminen, turhien todistusten poistaminen terveydenhuollosta, yksityisten palveluntuottajien tilojen ja laitteiden tarkistamisen siirto aluehallintovirastolle, aktivointisuunnitelman ja kuntoutuksen työtoiminnan uudelleenkohdentaminen.

Rakennepoliittiseen ohjelmaan sisältyy esitys kotihoidontuen muuttamisesta budjettilakina 2014 siten, että lainsäädäntö tulisi voimaan 1.8.2015 lukien. Mikäli muutos toteutuu suunnitellusti, on oletettavaa, että ainakin alkuvaiheessa vanhempien valintaan perustuva kotihoidontuen hoitovastuun jakautuminen johtaa päivähoitossa aloittavien noin kaksivuotiaiden lasten määrän kasvuun. Rakennepoliittiseen ohjelmaan sisältyy myös esitys subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittamisesta. Lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2015 alkaen. Esiopetus muutetaan velvoittavaksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt päivähoitomaksujen korottamisesta esityksen, jonka pohjalta maksujen korotuksen toteutuksen valmistelua jatketaan edelleen. Aikataulua mahdollisesta lakimuutoksesta ei ole esitetty.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan vuoden 2014 alusta. Lain velvoitteet koskevat myös esiopetusta. Opetuksen järjestäjän tulee toteuttaa uuden lain mukaisesti järjestettyä oppilashuoltoa 1.8.2014 alkaen. Esiopetuksen oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, sosiaali- ja terveys- ja opetustoimen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Päivähoidon palvelustrategiaa arvioidaan ja päivitetään vuoden 2015 aikana ottaen huomioon mm. varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen lakimuutosten tuomat vaikutukset ja väestön kasvu. Oma palvelutuotanto on pääsääntöinen tapa järjestää päivähoitoa.

Varhaiskasvatustalvirasto kehittää jatkuvasti palvelutuotantoon. Keskeiset tavoitteet ovat varhaiskasvatuksen avoimen toiminnan kehittäminen ja asiakkaiden valinnanmahdollisuuksien lisääminen sekä talouden hallinnan parantaminen. Monimuotoista kunnallista leikkipuistotoimintaa ja kerhotoimintaa lisätään ja kehitetään edelleen. Kerhotoiminnan lisäämistä tuetaan jatkamalla kerhojen maksuttomuutta 31.12.2015 asti, mistä tehdään erillinen esitys varhaiskasvatustalvirastokunnalle. Koululaisten iltapäivähoitoa järjestetään varhaiskasvatustalvirastokunnalle leikkipuistoissa edellisten vuosien tapaan. Palvelusetelin käyttö vakinaistettiin vuoden 2014 alusta alkaen yhtenä lasten kerhotoiminnan palvelun järjestämistapana.

inom social- och hälsovården, reform av klientavgifterna inom serviceboende i syfte att främja boende hemma och ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården i fråga om upprättande av handlingar, deras innehåll och överföring till e-tjänster. Ändringar har föreslagits även i barnskyddslagen räknat från 1.1.2015.

Regeringens strukturpolitiska program syftar till att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser, effektivisera verksamheten och justera betalningsgrunderna. Till social- och hälsovårdsväsendet riktas flera åtgärder som kommer att påverka social- och hälsovårdsverkets verksamhet och ekonomi. Dessa är bl.a. överföring av betalningen och kalkyleringen av utkomststöd till FPA, minskning av institutionsvården inom äldreomsorgen, lindring av behörighetsvillkoren, överföring av skyddshem till staten, slopande av arkivering av patientuppgifter i pappersform, upplösning av normativa rekommendationer, sparåtgärder inom tandvården för vuxna, ett nytt journalsystem, slopande av onödiga intyg inom hälsovården, överföring av kontrollen av de privata serviceproducenternas lokaler och utrustning till regionförvaltningsverket samt nyinriktning av aktiveringsplanen och den rehabiliterande arbetsverksamheten.

Statsrådets strukturpolitiska program från hösten 2013 innehåller ett förslag om att ändra hemvårdsstödet genom en budgetlag år 2014 så att den nya lagstiftningen ska träda i kraft 1.8.2015. Om lagen ändras som planerat kan man anta att fördelningen av vårdansvaret inom hemvårdsstödet, som föräldrarna själva beslutar om, leder till att antalet cirka 2-åringar som börjar i dagvården ökar åtminstone i början. Det strukturpolitiska programmet innefattar också ett förslag om begränsning av den subjektiva dagvårdsrätten. Ändringarna i lagen ska träda i kraft vid ingången av 2015. Förskoleundervisningen blir obligatorisk. Undervisnings- och kulturministeriet har framställt ett förslag om höjning av dagvårdsavgifterna. Genomförandet av höjningen fortsätter att beredas utifrån förslaget. Det har inte angetts någon tidtabell för en eventuell ändring av lagen.

En lag om elev- och studerandevård trädde i kraft vid ingången av 2014. Förpliktelserna i lagen gäller också för förskoleundervisningen. Utbildningsanordnaren ska tillhandahålla elevvård i enlighet med den nya lagen räknat från 1.8.2014. Elevvården förverkligas inom förskoleundervisningen i samarbete mellan barnomsorgsväsendet, social- och hälsovårdsväsendet, utbildningsväsendet och andra samarbetsparter.

Dagvårdens servicestrategi utvärderas och uppdateras år 2015 med beaktande av dels konsekvenserna av bland annat ändringarna i lagen om barnomsorgstjänster och förskoleundervisning, dels befolkningstillväxten. Dagvården ordnas huvudsakligen som stadens egen serviceproduktion.

Barnomsorgsverket utvecklar sin serviceproduktion fortgående. De viktigaste målen är att utveckla den öppna verksamheten inom småbarnsfostran, öka klienternas möjligheter och förbättra ekonomihanteringen. Den flerformiga lekparksverksamheten och klubbverksamheten ökas och utvecklas vidare. Ökningen av klubbverksamheten stöds genom att förlänga klubbarnas avgiftsfrihet till utgången av 2015. Ett särskilt förslag om detta kommer att föreläggas barnomsorgsnämnden. Eftermiddagsverksamheten för skolelever fortsätter att ordnas i barnomsorgstjänsternas lekparker i likhet med tidigare år. Servicesedeln etablerades som ett sätt att ordna klubbverksamhet för barn räknat från ingången av 2014.

Sosiaali- ja terveystalossa on käynnistetty palveluverkon suunnittelu, jossa lähtökohdista on rakentaa verkostoa siitä lähtökohdasta että se tulevaisuudessa koostuisi: perhekeskuksista, terveys- ja hyvinvointikeskuksista sekä monipuolisista palvelukeskuksista. Osana palveluverkon kehittämistä jatketaan perhekeskusmallin suunnittelua. Tavoitteena on turvata kokonaisvaltainen, tarpeen mukainen tuki perheille kokoamalla perhekeskukseen lasten ja perheiden palveluja ehkäisevistä palveluista korjaaviin palveluihin.

#### 5.5.5 Sivistystoimi

Pääluokan menot kasvavat 1,6 % vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Vuoden 2014 ennusteeseen verrattuna pääluokan menot kasvavat noin 0,1 %, koska ennusteeseen sisältyy erillismäärärahoihin toteutettua hanketoimintaa.

Uusi 1.8.2014 voimaan astunut oppilas- ja opiskelijahuoltolaki on huomioitu talousarviossa. Se velvoitti kunnat järjestämään syksystä 2014 alkaen psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikkien kunnan alueella sijaitseville toisen asteen opiskelijoille. Tämä tarkoittaa, että Helsinki on velvollinen järjestämään palvelut itse ylläpitämiensä oppilaitosten noin 15 000 opiskelijan lisäksi noin 11 000 Helsingissä sijaitseissa yksityisissä tai valtion toisen asteen oppilaitoksessa opiskelevalle nuorelle. Toisen asteen rahoitusjärjestelmä uudistuu niin, että luovutaan rahoituksen määräytymisestä todellisten kustannusten perusteella ja rahoitus perustuu ensisijaisesti suorituksiin. Rahoitusjärjestelmämuutokset tulevat voimaan suunnittelukauden lopulla.

Kaupungin koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijamäärän lasku pysähtyi vuonna 2012 ja kääntyi vuonna 2013 kasvuun, joka jatkuu koko suunnittelukauden. Väestöennusteen mukaan lukioikäisten helsinkiläisten määrä vähenee ennakoitua vähemmän vuoteen 2017 mennessä, minkä jälkeen se lähtee kasvuun. Koulutus- ja nuorisotakuun sekä määrällisesti riittävän ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan turvaaminen alueen elinkeinoelämän ja julkisen palvelutuotannon tarpeisiin lisäävät ammatillisen koulutuksen kysyntää ja tarvetta. Ammatillista koulutusta toteutetaan entistä joustavammin yhteistyössä työpaikkojen kanssa.

Kokonaisoppilasmääräennuste kaupungin suomenkielisissä perusasteen kouluissa vuodelle 2015 on noin 35 390 oppilasta. Kaupungin suomenkielisten peruskoulujen kokonaisoppilasmäärän ennustetaan nousevan vuoden 2014 oppilasmäärästä noin 3,1 prosenttia eli noin 1 050 oppilasta vuonna 2015. Kaupungin ruotsinkielisissä perusasteen kouluissa kokonaisoppilasmääräennuste vuodelle 2015 on noin 3 300 oppilasta eli noin 30 oppilasta enemmän kuin vuonna 2014. Kaupungin suomenkielisten lukioiden opiskelijamäärän ennakoidaan olevan 7 390 opiskelijaa vuonna 2015, joka on noin 0,9 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Ruotsinkielisten lukioiden opiskelijamäärän ennakoidaan olevan lähes vuoden 2014 taso. Ruotsinkielisessä lasten päivähoiton kysynnän ennakoidaan kasvavan suunnittelukaudella hiukan. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 320 ammatillisen koulutuksen lisäkoulutuspaikkaa vuodelle 2015 opetustoimelle. Talousarvio perustuu ammatillisessa koulutuksessa 8 360 oppilaan tasoon ja oppisopimuskoulutuksen määrä on 2 800 sopimusta vuonna 2015.

Social- och hälsovårdsverket har inlett en planering av servicenätet, där nätet byggs från den utgångspunkten att det i framtiden består av: familjecenter, hälso- och välbefinnandecenter och mångsidiga servicecentraler. Som en del av utvecklingen av servicenätet fortsätter verket planera modellen med familjecenter. Målet är att trygga ett helhetsbetonat och behovsorienterat stöd till familjer genom att i familjecentret samla ihop tjänster för barn och familjer från förebyggande till reparerande tjänster.

#### 5.5.5 Bildningsväsendet

Utgifterna inom huvudtiteln ökar med 1,6 % jämfört med 2014 års budget. Utgifterna inom huvudtiteln ökar med ca 0,1 % jämfört med prognosen för år 2014, eftersom prognosen innehåller projektverksamhet som genomförs med separata anslag.

Den nya lagen om elev- och studerandevård, som trädde i kraft 1.8.2014, är beaktad i budgeten. Lagen förpliktar kommunerna att fr.o.m. hösten 2014 ordna psykolog- och kuratorstjänster för de studerande i alla läroanstalter på andra stadiet i kommunen. Detta betyder att staden måste ordna sådana tjänster inte bara för ca 15 000 studerande i läroanstalter som den själv är huvudman för utan också för ca 11 000 unga i privata och statliga läroanstalter på andra stadiet i Helsingfors. Systemet för finansiering av utbildningen på andra stadiet reformeras på det sättet att finansieringen inte baserar sig på de faktiska kostnaderna utan i första hand på prestationerna. Ändringarna i finansieringssystemet träder i kraft vid utgången av planeringsperioden.

Antalet elever och studerande i stadens skolor och läroanstalter slutade minska år 2012 och började öka år 2013. Ökningen fortsätter hela planeringsperioden. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet helsingforsare i gymnasieåldern under denna period mindre än tidigare prognostiserat. Efter år 2017 börjar antalet öka. Efterfrågan på och behovet av yrkesutbildning ökar då utbildnings- och ungdomsgarantin ska uppfyllas och ett utbud av kvantitativt tillräcklig, yrkeskunnig arbetskraft ska säkras i enlighet med behoven i arbetslivet och inom den offentliga tjänsteproduktionen i området. Yrkesutbildning ordnas flexibla och samarbete med arbetsplatserna.

Det totala antalet elever i stadens finska grundskolor väntas år 2015 bli ca 35 390. Detta innebär en ökning med ca 3,1 %, ca 1 050 elever, från år 2014. Det totala antalet elever i stadens svenska grundskolor väntas år 2015 bli ca 3 300, vilket är ca 30 mer än år 2014. Antalet studerande i stadens finska gymnasier väntas bli 7 390 år 2015, vilket är ca 0,9 % mer än år 2014. Antalet studerande i de svenska gymnasierna väntas år 2015 vara nästan lika stort som år 2014. Efterfrågan på svensk barndagvård väntas öka något under planeringsperioden. Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat utbildningsväsendet 320 tilläggsplatser inom yrkesutbildningen för år 2015. Budgeten baserar sig på att antalet elever inom yrkesutbildningen uppgår till 8 360. Läroavtalsutbildningen omfattar 2 800 avtal år 2015.



Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja opiskelijoiden määrä kasvaa edelleen. Maahanmuuttajanuorten ja -lasten koulupolkua tuetaan sen kaikissa vaiheissa. Perusopetuksessa vahvistetaan oppilaiden luku- ja kirjoitustaitoja ja lukiokoulutuksessa vakinaistetaan lukion valmistava koulutus. Erityistä tukea tarvitsevia oppilaita on noin 9 % Helsingin kaupungin omissa kouluissa. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden suhteellisen määrän ennakoidaan laskevan hieman suunnittelukaudella, mutta kehitysvammaisten ryhmissä arvioidaan edelleen pientä kasvua.

Kaupungin strategiaohjelman linjausten mukaisesti perusopetuspalvelujen mitoituksen lähtökohtana on lähikouluperiaate eli peruskoulu asuinalueen peruspalveluna ja ammatillisessa koulutuksessa koulutustakuun toteuttaminen. Opetuksen palveluverkkoa kehitetään yhdessä kaupungin virastojen kanssa. Osana kaupungin palveluverkon koinaistarkastelua koulu- ja oppilaitosverkkoa sopeutetaan muuttuviin palvelutarpeisiin. Tilojen käytön suunnittelussa otetaan lisäksi huomioon toimintaympäristön digitalisointi ja teknologian joutava käyttö.

Teknologian kehitys on edelleen nopeaa, tietoyhteiskunnan tarjoamat toimintatavat yleistyvät. Ylioppilaskirjoitukset järjestetään sähköisesti vuodesta 2016 alkaen, mikä lisää tieto- ja viestintäteknologian käyttöä lukio-opetuksessa ja arvioinnissa.

Suomenkielinen ja ruotsinkielinen työväenopistot juhlivat satavuotista toimintaansa työvuonna 2014–2015. Molemmat opistot panostavat opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa ikääntyvän väestön, ulkomaalaisten, maahanmuuttajien ja työttömien määrän kasvuun vuonna 2015 ja ovat mukana kehittämässä sähköistä asiointia pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankkeena. Verkossa tapahtuvia opetuspalveluja ja -menetelmiä kehitetään ja yhdistetään lähiopetusmuotoihin. Suomenkielinen työväenopisto lisäksi tekee jatkuvaa suunnitteluyhteistyötä kaupunginkirjaston ja nuorisoesiainkeskuksen kanssa Maunulan uudisrakennushankkeen yhteydessä. Maunulan uudisrakennus valmistuu vuonna 2016.

Kaupunginkirjasto tarjoaa käyttäjilleen vaihtoehtoisia tapoja käyttää kirjastoa sekä kirjastoverkon että verkkokirjaston kautta. Tarjolla on enenevässä määrin verkosta ladattavaa tai sen kautta käyttöön tarkoitettua aineistoa. Kaupunginkirjaston ydintoiminta on ajantasaisen ja monipuolisen aineiston tarjonta sekä tiedonsaannin turvaaminen siten, että asiakkaita myös opastetaan tiedonhaussa. Kirjastojen alueellinen ja valtakunnallinen yhteistyö vahvistuu yleisten kirjastojen keskuskirjastona toimivan kaupunginkirjaston toiminnassa suunnittelukaudella esimerkkinä valtakunnallisena yhteispalveluna luettelointi.

Keskustakirjaston suunnittelua jatketaan ja Maunulan uudisrakennus kaupungin kirjaston, suomenkielisen työväenopiston ja nuorisoesiainkeskuksen yhteishankkeena valmistuu vuonna 2016.

Taidemuseon keskeisenä menestystekijänä on korkeatasoinen erikoisnäyttelyohjelmisto, joka palvelee monipuolista kävijäkuntaa ja lisää uusien kävijäryhmien kiinnostusta kuvataiteeseen. Taidemuseon tavoitteena on luoda yhä

Antalet elever och studerande med invandrarbakgrund fortsätter att öka. Invandrarungdomar och -barn får stöd i alla etapper på studievägen. Elevernas läs- och skriftfärdigheter stärks inom den grundläggande utbildningen, och den utbildning som förbereder för gymnasieutbildning blir permanent. Cirka 9 % av eleverna i stadens egna skolor behöver särskilt stöd. Den proportionella andelen elever i behov av särskilt stöd förutspås minska något under planperioden, men en fortsatt liten ökning väntas i grupperna för utvecklingsstörda.

I enlighet med riktlinjerna i stadens strategiprogram är närskoleprincipen utgångspunkt då den grundläggande utbildningen dimensioneras, dvs. grundskolan utgör basservice i bostadsområdet, och utbildningsgarantin ska uppfyllas inom yrkesutbildningen. Utbildningsverket utvecklar servicenätet för undervisningen tillsammans med andra förvaltningar inom staden. Då stadens servicenät som helhet går igenom anpassas nätet av skolor och läroanstalter efter förändringar i servicebehoven. Lokalanvändningen planeras med beaktande av att omvärlden digitaliserar och tekniken bör kunna utnyttjas flexibelt.

Den tekniska utvecklingen fortsätter i snabb takt, och de metoder som är möjliga i informationssamhället blir allmänare. Studentskrivningar ordnas elektroniskt fr.o.m. år 2016, vilket ökar användningen av informations- och kommunikationsteknik i gymnasieundervisningen och vid bedömningen.

Finska arbetarinstitutet och svenska arbetarinstitutet firar sitt hundraårsjubileum arbetsåret 2014/2015. Båda instituten beaktar då de planerar och genomför undervisningen att den åldrande befolkningen växer och att antalet utlänningar, invandrare och arbetslösa ökar år 2015, och de är med och utvecklar den elektroniska kommunikationen genom ett projekt gemensamt för kommunerna i huvudstadsregionen. Undervisningstjänsterna och -metoderna på nätet utvecklas och kombineras med närundervisningsformer. Finska arbetarinstitutet samarbetar dessutom fortlöpande med stadsbiblioteket och ungdomscentralen när det gäller planering av en nybyggnad i Månsas. Denna blir färdig år 2016.

Stadsbiblioteket erbjuder användarna olika alternativ när det gäller biblioteksanvändning, både ett nät av bibliotek och ett webbliotek. Mängden medier som kan laddas ner från webben eller annars användas via den blir allt större. Stadsbiblioteket har som kärnverksamhet att erbjuda aktuella och mångsidiga medier och säkra tillgång till information, också på så sätt användarna får handledning i informationsökning. Stadsbiblioteket, som utgör centralbibliotek för de allmänna biblioteken, stärker i sin verksamhet bibliotekens lokala och riksomfattande samarbete under planeringsperioden. Ett exempel på gemensam riksomfattande service är katalogiseringen.

Planeringen av centrumbiblioteket fortsätter och nybyggnaden i Månsas, som är ett gemensamt projekt för stadsbiblioteket, finska arbetarinstitutet och ungdomscentralen, blir färdig år 2016.

En central framgångsfaktor för Helsingfors konstmuseum är ett högklassigt specialutställningsprogram som betjänar en mångsidig besökarkrets och gör nya besökargrupper mer intresserade av bildkonst. Konstmuseet har som mål att

parempaa, käyttäjäläheistä palvelukulttuuria kaikilla toimintansa alueilla. Sähköisiä palveluja kehitetään uudistamalla muun muassa verkkosivusto, kokoelmätietojen avaamisella verkossa ja käynnistämällä verkkokaupan suunnittelutyö.

Taidemuseo keskittää toimintansa Tennispalatsiin, jolloin päällekkäisiä toimintoja ja palveluja poistuu, mikä tehostaa työskentelyä. Tilakeskuksen johdolla taidemuseo ja kaupunginmuseo yhdessä kartoittavat tilaratkaisuvaihtoehtoja konservointi- ja kokoelmakeskukselle suunnitelmakaudella.

Kulttuurikeskus tukee laadukkaiden ja monimuotoisten taide- ja kulttuuripalveluiden saatavuutta alueellisesti omien toimipaikkojensa tarjonnan ja tuotantojen kautta sekä tukemalla avustuksin taidelaitoksia, oppilaitoksia ja festivaaleja sekä muita alan toimijoita. Taiteen tuottamisessa korostuu voimakkaammin yhteis- ja monitoimijaiset tuotantomallit. Asukaslähtöinen, alueellinen kulttuuri- ja tapahtumatoiminta vahvistuu edelleen. Kulttuuritarjonnassa huomioidaan etenkin kasvava väestö, maahanmuuttajien lisääntyvä osuus, väestön ikääntyminen ja asuinalueiden lisääntyneet erot hyvinvoinnissa.

Uuden kaupungin museon avaaminen ja museopalveluiden keskittäminen osana Torikortteleiden elävöittämistä, on kaupunginmuseon toimintaan vuosina 2015–2016 voimakkaimmin vaikuttava muutos. Kävijöiden määräksi arvioidaan 200 000 kävijää vuodessa.

Kaupunginmuseo jatkaa ja kehittää erilaisista taustoista tuleville räätälöityjen opastusten tarjontaa. Väestön ikääntyminen lisää tarvetta kohdistaa erityishuomio vanhemman väestön palvelutarpeisiin. Museon rooli kulttuurin välittäjänä korostuu myös maahanmuuttajataustaisen väestön, lasten ja perheiden keskuudessa näiden väestöryhmien kasvaessa.

Sähköisten palvelujen kysyntä kasvaa edelleen. Valokuvien verkkokauppa ja kokoelmajärjestelmien vaihtaminen valtakunnalliseen yhteiseen kokoelmanhallintajärjestelmään ovat merkittävimmät sähköisen asiointin kehittämishankkeet suunnitelmakaudella. Verkkoratkaisujen avulla kaupunginmuseo tavoittaa laajempia yleisöjä ja parantaa tietosisältöjen saatavuutta.

Kaupunginorkesterin siirtyminen uuteen Musiikkitaloon vuonna 2011 on parantanut orkesterin toiminnallisia edellytyksiä. Oheispalveluihin on kiinnitetty ennakkoon erityistä huomiota. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitu eri kuntalaisryhmien tarpeet ja lisätty vuorovaihtuteista yhteistyötä. Sähköisiä järjestelmiä hyödynnetään sekä yksityisasiakkaiden yhteydenpidossa että yritysmarkkinoinnissa. Uusi toimintamalli otetaan käyttöön 1.1.2015.

Suurena haasteena on edelleen nykyisen yleisön säilyttäminen ja uuden yleisön sitouttaminen tulevina vuosina. Haaste on myös saumattoman ja tuloksekkaan yhteistyön rakentaminen kolmen toimijan ja Musiikkitalon hallinnon välillä.

Korkeasaaren eläintarha toimii kiinteässä yhteistyössä kansainvälisten luonnonsuojelua tukevien järjestöjen kanssa.

utveckla en allt bättre användarnära servicekultur i alla sina funktionsområden. Konstmuseet utvecklar de elektroniska tjänsterna genom att bl.a. omarbeta webbplatsen, genom att göra informationen om samlingarna tillgänglig på webben och genom att börja planera en webbutik.

Tack vare att konstmuseet koncentrerar sin verksamhet till Tennispalatset försvinner dubblingarna i fråga om funktioner och tjänster, vilket gör arbetet effektivare. Konstmuseet och stadsmuseet undersöker tillsammans under ledning av fastighetskontorets lokalcentral alternativa lösningar för lokaler för en konserverings- och samlingscentral under planperioden.

Kulturcentralen stöder tillgången till högklassiga och pluralistiska konst- och kulturtjänster genom utbudet och produktionerna på sina egna verksamhetsställen och genom understöd till konstinstitutioner, läroinrättningar, festivaler och andra kulturaktörer. I konstproduktionen framhävs samproduktioner och verksamhetsmodeller med många aktörer. Den invånarcentrerade lokala kultur- och evenemangsverksamheten blir starkare. Det beaktas i kulturutbudet att befolkningen växer, att en allt större andel är invandrare, att befolkningen åldras och att skillnaderna i välbefinnande mellan invånarna i olika bostadsområden har ökat.

Den förändring som åren 2015–2016 kraftigast påverkar stadsmuseets verksamhet är att nya stadsmuseet öppnas och museitjänsterna centraliseras som en del av planerna att göra torgkvarteren mer levande. Antalet årliga besökare beräknas bli 200 000.

Stadsmuseet fortsätter med skraddarsydda guidningar för personer med olika slags bakgrund och utvecklar också utbudet. I och med att befolkningen åldras blir det angelägnare att fästa särskild vikt vid de äldres behov av tjänster. Stadsmuseets roll som kulturförmedlare blir viktigare också när det gäller befolkningen med invandrarbakgrund, barnen och familjerna eftersom dessa befolkningsgrupper växer.

Efterfrågan på elektroniska tjänster växer alltjämt. De mest betydande projekten för utveckling av den elektroniska kommunikationen under planperioden är att en webbutik med fotografier öppnas och att det egna samlingshangeringssystemet byts ut mot det nationella, gemensamma samlingshanteringssystemet. Stadsmuseet kan nå fler och göra informationsinnehållet mer tillgängligt genom webb-lösningar.

Att stadsorkestern flyttade till det nya Musikhuset år 2011 har förbättrat förutsättningarna för dess verksamhet. Särskild vikt har i förväg fäst vid kringtjänster. Olika invånargruppers behov har beaktats då verksamheten planerats och genomförts. Samtidigt har det interaktiva samarbetet ökat. Kontakterna med privatpersoner och marknadsföringen till företag sköts genom elektroniska system. En ny verksamhetsmodell införs 1.1.2015.

En stor utmaning är att behålla den nuvarande publiken och få en ny att bli trogen. En annan utmaning är att bygga upp ett friktionsfritt och resultatrikt samarbete mellan de tre aktörerna och musikhusadministrationen.

Högholmen samarbetar nära med flera internationella organisationer som stöder naturskyddet.

Korkeasaaren johtokunta on hyväksynyt vuonna 2011 laajan yleissuunnitelman, joka tähtää palvelutason nostamiseen ja alueen asteittaiseen uudistamiseen vuosina 2012–2022. Ao. kaudella on tarkoitus laatia hankesuunnitelmat eläintilojen uudistamisesta, Korkeasaaren kunnallistekniikasta, logistiikasta, kulkuväylistä ja viherrakentamisesta.

Korkeasaari jatkaa yritys- ja yhteistyöryhmien kanssa sekä yhteistyösopimuksin että tapahtumajärjestelyin omarahoituksen lisäämiseen tähtäävää kehittämissuunnitelmaa. Korkeasaari kehittää edelleen toimintaansa ympäristökasvatuksen ja kouluopetuksen tukena mm. luontokouluilla ja erilaisilla tapahtumilla. Yhteistyötä jatketaan ympäristökeskuksen kanssa Harakan saaren osalta.

Nuorisoasiankeskuksen asiakasmäärän ennakoidaan hiukan kasvavan tai pysyvän nykyisellä tasolla. Uudet palvelutarpeet pyritään tunnistamaan vuoden 2014 lopussa päätettävässä suunnantarkastuksessa.

Verkostomainen yhteistyö on tehokas tapa parantaa nuorten toimintamahdollisuuksia. Nuorisoasiainkeskus on vahvasti mukana hallintokuntien yhteishankkeissa, joissa lisätään moniammatillista toimintaa nuorten kanssa ja joissa tuotetaan lapsille ja nuorille iltapäivisin ja loma-aikoina tarjottavaa mielekästä toimintaa. Hankkeessa edistetään lasten ja nuorten mahdollisuutta osallistua paikallista nuorisotyötä ja politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Erityistä huomiota kiinnitetään vähemmistöryhmien osallistumismahdollisuuksiin ja sosioekonomisen eriarvoistumisen torjumiseen vaikuttamiskanavassa Ruuti.

Viikin nuorisotalo valmistuu syksyllä 2015 ja Maunulan suomenkielisen työväenopiston, kaupunginkirjaston ja nuorisoainkeskuksen uudishanke toukokuussa vuonna 2016. Nuorisoasiainkeskuksen johdolla valmistellaan lisäksi ydinkeskustaan hallintokuntien yhteistä nuorten palvelupistettä tarkoituksena tuottaa nuorille fyysinen ja digitaalinen ohjaus- ja palvelupiste.

Liikuntavirasto pyrkii lisäämään kaupunkilaisten liikuntaa tuottamalla palveluja erilaisille asiakasryhmille ja lisäksi aktivoimalla sekä tukemalla muita liikuntapalvelujen tuottajia, liikuntaseuroja ja liikuntalaitoksia. Liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteet uudistetaan siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa. Liikuntatoimen investoinnit suunnataan alueellisesti tasapainoisesti kaupunginosien väestön tarpeiden perusteella.

#### 5.5.6 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

Pääluokan menot kasvavat 2,6 % vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Ilman nettobudjetoituja kiinteistöviraston tilakeskusta, rakennusvalvontavirastoa ja asuntotuotantotoimistoa menot kasvavat 0,5 %. Tilakeskuksen tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate paranee. Asuntotuotantotoimiston toimintakate pysyy samansuuruisena kuin vuoden 2014 talousarviossa. Rakennusvalvontavirasto siirtyy vuoden 2015 alusta nettobudjetoituksi yksiköksi. Rakennusvalvontavirasto kattaa menonsa tuloillaan.

Direktionen för djurgården godkände år 2011 en omfattande översiktsplan som syftar till att höja servicenivån och gradvis förnya området åren 2012–2022. Det är meningen att under denna period utarbeta projektplaner för ombyggnad av djurtrymmena och för kommunalteknik, logistik, vägar och grönområden på Högholmen.

Högholmen fortsätter med ett utvecklingsprogram som syftar till ökad självfinansiering. Detta sker tillsammans med företags- och samarbetsgrupper och gäller både samarbetsavtal och evenemangsarrangemang. Högholmen utvecklar alltjämt sin verksamhet som stöd för miljöfostran och skolundervisningen, bl.a. med en naturskola och olika evenemang. Samarbetet fortsätter med miljöcentralen när det gäller verksamhet på Stora Rantan.

Antalet användare vid ungdomscentralen väntas öka eller förbli lika stort som det är nu. Nya servicebehov identifieras när beslut fattas om en kursjustering, vilket sker i slutet av år 2014.

Samarbete i form av nätverk är ett effektivt sätt att förbättra de ungas verksamhetsförutsättningar. Ungdomscentralen medverkar starkt i projekt som är gemensamma för olika förvaltningar och genom vilka den multiprofessionella verksamheten med ungdomar ökar och det produceras meningsfull verksamhet för barn och unga på eftermiddagar och under skolloven. Dessa får genom projektet bättre möjlighet att delta i behandlingen av ärenden som gäller ungdomsarbete och politik på lokal nivå. Särskild vikt fästs vid att minoritetsgrupper ska ha möjlighet att delta och att socioekonomisk segregation ska bekämpas genom påverkanskanalen Krut.

Viks ungdomsgård blir färdig hösten 2015 och nybyggnaden i Månsas, som är gemensam för finska arbetarinstitutionen stadsbiblioteket och ungdomscentralen, i maj 2016. Under ungdomscentralens ledning planeras dessutom ett för flera förvaltningar gemensamt serviceställe för ungdomar i stadskärnan med tanke på fysisk och digital handledning och service för ungdomar.

Idrottsverket syftar till att få helsingforsarna att röra på sig mera genom att tillhandahålla motions- och idrottsjänster för olika grupper och genom att aktivera och stödja andra som tillhandahåller sådana tjänster, idrottsföreningar och idrottsanläggningar. Grundarna för understöd till idrottsföreningar ändras så att tyngdpunkten ligger på idrott för barn och unga. Idrottsinvesteringarna kanaliseras balanserat geografiskt sett, utifrån behovet hos befolkningen i stadsdelarna.

#### 5.5.6 Stadsplanerings- och fastighetsväsendet

Utgifterna inom huvudtiteln ökar med 2,6 % jämfört med 2014 års budget. Då fastighetskontorets lokalcentral, byggnadstillsynsverket och bostadsproduktionsbyrån med nettobudgetering inte räknas med ökar utgifterna med 0,5 %. Det verksamhetsbidrag som utgör skillnaden mellan lokalcentralens inkomster och utgifter förbättras. Bostadsproduktionsbyråns verksamhetsbidrag håller sig på samma nivå som i 2014 års budget. Byggnadstillsynsverket blir vid ingången av år 2015 en nettobudgeterad enhet. Byggnadstillsynsverket täcker sina utgifter med sina inkomster.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen toimintaan ja tavoitteiden asetteluun taloussuunnitelmakaudella vaikuttaa merkittävästi kaupungin strategiaohjelma 2013–2016. Strategiaohjelmassa asetettiin kaupungin tavoitteeksi luoda kaavoituksella ja tonttien luovutuksella edellytykset 5 500 asunnon rakentamiseen vuosittain. Rakennettavien asuntojen hallintamuotojakauma perustuu asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaan (AM-ohjelma). Kaupunkisuunnitteluviraston ja kiinteistöviraston yhteistyöllä turvataan hallinta- ja tuotantomuotojakauman toteuttamisedellytykset.

Uusi yleiskaava laaditaan strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on, että ehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltävänä vuonna 2015 ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsiteltävänä vuonna 2016. Uudessa yleiskaavassa varmistetaan edellytykset 5 500 asunnon rakentamiselle vuosittain, yritysalueiden riittävydestä tarpeita vastaavaksi sekä varmistetaan satamien toimintaedellytykset että kansainvälisen tason logistiikan kehittämisedellytykset. Myös alue- ja alakeskuksia vahvistetaan yritysten sijoittumispaikkoina ja keskustan johtava rooli varmistetaan. Asuntotuotannon turvaaminen kaavoituksellisesti varmistetaan vuosittain vähintään 500 000 asunto k-m<sup>2</sup>:n kaavoittamisella, josta vähintään 150 000 k-m<sup>2</sup> sijaitsee täydennysrakentamisalueilla.

Täydennysrakentamisella tuetaan verkostokaupunkirakennetta. Asemakaavoissa osoitetaan sujuvat, jatkuvat ja houkuttelevat jalankulun ja pyöräilyn reitit ja toteutetaan pyöräilyn edistämishjelmaa. Suunnitelmissa turvataan ja parannetaan viherverkoston eheyttä, saavutettavuutta ja puoleensavetävyyttä sekä varmistetaan riittävät tilavaraukset virkistystoiminnoille.

Toteutetaan liikkumisen kehittämissuunnitelman toimenpiteitä. Ajoneuvoliikenteen määrä, nopeus ja pysäköinti sekä elinkeinoelämää palveleva kaupunkijakelu suunnitellaan niin, että liikenteen aiheuttamat haittavaikutukset ihmisille ja toiminnoille vähenevät ja keskustojen vetovoima kasvaa. Merkittävistä kaavoitus- ja liikennesuunnitteluhankkeista tehdään laajennetut taloudellisuus- ja elinkeinovaikutusten arvioinnit. Fiksu Kalasatama -teeman alle kootaan uusimmat kaupunkilaisten arkea helpottavat ratkaisut näyteikkunaksi Helsingin edelläkävijyydestä Smart City -konseptin toteuttamisessa kaupungin rakentamisessa.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välillä on elokuussa 2014 neuvoteltu sopimus suurten infrahankkeiden tukemisesta ja asumisen edistämisestä.

Liikenneviraston Pissararadan suunnittelua jatketaan aiemmin sovitulla tavalla. Raide-Jokerin hankesuunnittelua jatketaan yhteistyössä Espoon, Liikenneviraston ja HSL:n kanssa.

Tavoitteena on tarjota tontteja asuntorakentamiseen asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman toteuttamiseksi. Asuntorakentaminen jatkuu Jätkäsaareissa ja Kalasatamassa. Tiiviiden pientaloalueiden toteuttamista edistetään. Täydennysrakentamiskorvauksella edistetään asuntojen lisärakentamista kaupungin vuokratonteilla. Toimi-

Verksamheten och målsättningarna inom stadsplanerings- och fastighetsväsendet under ekonomiplaneprioden påverkas avsevärt av stadens strategiprogram för 2013–2016. I strategiprogrammet sattes det upp som mål att staden genom planläggning och tomtöverlåtelse ska skapa förutsättningar för byggande av 5 500 bostäder årligen. Fördelningen av besittningsformer baserar sig på programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet). Genom samarbete mellan stadsplaneringskontoret och fastighetskontoret säkerställs förutsättningarna att genomföra fördelningen av besittnings- och produktionsformer.

En ny generalplan utarbetas i enlighet med målen i strategiprogrammet. Målet är att förslaget ska föreläggas stadsplaneringsnämnden år 2015 och stadsstyrelsen och stadsfullmäktige år 2016. I den nya generalplanen säkerställs förutsättningarna att bygga 5 500 bostäder årligen, tillräckliga företagsområden som motsvarar behovet och förutsättningarna för både välfungerande hamnfunktioner och logistikutveckling på internationell nivå. Dessutom stärks områdescentrumen och lokalcentrumen som etableringsplatser för företag och stadens centrumens ledande ställning säkerställs. Bostadsproduktionen säkerställs genom planläggningen i och med att minst 500 000 m<sup>2</sup> bostadsyta planläggs årligen, varav minst 150 000 m<sup>2</sup> i områden för kompletteringsbyggande.

Kompletteringsbyggandet stöder stadens nätverksstruktur. I detaljplaner anges smidiga, oavbrutna och lockande gång- och cykelrutter och ett program för främjande av cykelåkning genomförs. I planerna säkerställs och förbättras grönområdenas enhetlighet, deras tillgänglighet och attraktionskraft och tillräckliga lokaler för rekreativfunktioner säkras.

Åtgärder i programmet för utveckling av framkomligheten genomförs. Antalet fordon, deras hastighet, parkering och stadsdistribution som tjänar näringslivet planeras så att olägenheterna från trafiken för människor och funktioner minskar och centrumen blir mer attraktiva. Vid betydande planläggnings- och trafikplaneringsprojekt utarbetas utvidgade bedömningar av konsekvenserna för ekonomin och näringslivet. Under temat Fiksu Kalasatama samlas de nyaste lösningarna som underlättar stadsbornas vardag till ett skyltfönster för Helsingfors som föregångare när det gäller att genomföra konceptet Smart City i stadsbyggnad.

Staten och kommunerna i Helsingforsregionen har i augusti 2014 ingått ett avtal om stöd för stora infrastrukturprojekt och främjande av boendet.

Staden deltar i planeringen av Trafikverkets projekt Centrumslingan på tidigare överenskommet sätt. Projektplaneringen av spår-Jokern i samarbete med Esbo stad, Trafikverket och HRT fortsätter.

Målet är att erbjuda tomter för bostadsbyggande i syfte att genomföra programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning. Byggnaderna för bostäder fortsätter både på Busholmen och i Fiskehamnen. Anläggningen av tätbebyggda småhusområden främjas. Kompletteringsbyggande av bostäder på stadens arrendetomter främjas med

tilatontteja luovutetaan lähinnä Jätkäsaaresta, Ruskeasuolta ja Pitäjänmäeltä. Teollisuus- ja varastotonttien pääasiallinen luovutuskohde on Kivikon teollisuusalue.

Strategiaohjelman 2013–2016 ja AM-ohjelman toteuttamiseksi varataan tontteja ja järjestetään erityyppisiä tontinluovutuskilpailuja. Pientalorakentamista edistetään varaamalla tontteja omatoimiseen, tuottajamuotoiseen ja rakennuttajakonsulttivetoiseen rakentamiseen. Omatoimista rakentamista ja rakennuttamista tuetaan luovuttamalla omakotitontteja ja edistämällä ryhmärakentamishankkeita.

Helsingin keskustan elinvoiman vahvistamiseksi kiinteistöviraston toiminta kohdistuu Töölönlahden, ydinkeskustan (mm. kaupungintalokorttelit), Eteläsataman, Keski-Pasilan, kampusten kehittämiseen sekä Hakaniemen kehittämiseen. Lisäksi edistetään keskustan maanalaisten hankkeiden toteutumista.

Metroasemien ja rautatieasemien vaikutusalueelta luovutetaan tontteja sekä toimitila- että asuntorakentamiseen. Tällaisia kohteita on Malmin, Ilmalan, Ruoholahden, Kalasataman, Käpylän, Herttoniemen, Itäkeskuksen, Puotilan, Myllypuron ja Mellunkylän asemien läheisyydessä.

Täydennysrakentamista edistetään kaupungin vuokratonteilla, erityisesti kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden hallinnassa olevissa kohteissa. Tärkeimmät täydennysrakentamiskohteet ovat Myllypuron alue, Ormuspelto Malmilla, Isonnevantien alue Haagassa ja Linnanpelto Mellunkylässä. Varikkoalueiden kehittämissuunnitelmoilla luodaan uusia toimitiloja ja asuntoja olemassa olevan rakenteen sisälle esim. Koskelan ja Metsälän alueille.

Kaupungin omistamien rakennusten energiatehokkuutta parannetaan korjauksien ja ylläpidon avulla ja vaikutetaan tilojen käyttäjien käyttötottumuksiin

Uudis- ja peruskorjaushankkeissa rakennukselle asetetaan energiatehokkuustavoitteet, joiden toteutumista ohjataan ja seurataan hankkeen eri vaiheissa. Uudisrakentamisessa edistetään energiatehokkaita ratkaisuja. Tähän pyritään käyttämällä tontinluovutuskilpailujen yhtenä laatukriteerinä energiatehokkuutta ja uusituvien energiamuotojen käyttöä. Tontinluovutusehtoihin sisällytetään rakennusten energiatehokkuutta koskevat ehdot.

Strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti tavoitellaan kiinteän omaisuuden vuosittaisista 100 milj. euron myyntiä. Tämän lisäksi pyritään lisäämään määräaikaista tontinluovutuksia sitovan tavoitteen mukaisesti.

Kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-ala ei saa strategiaohjelman tavoitteiden mukaan kasvaa strategiakaudella. Strategiaohjelman tavoite on mahdollista saavuttaa vain esitettyjen tilahankkeiden uudelleenarvioinnilla ja ennen kaikkea luopumalla merkittävästi suunniteltua suuremmasta määrästä tiloja vuosina 2015–2016. Kaupungin omistuksessa olevien toimitilojen käyttö- ja investointimenojen hillitsemiseksi toteutetaan rakennusomaisuuden myyntitoimia. Myynnin toteuttamiseksi tavoitellaan 20 000 htm<sup>2</sup> vuotuisia myyntimääriä. Tällä toimenpiteellä pyritään vähentämään rakennusomaisuuden ylläpitoon liittyvää kustannustaakkaa ja samalla vähentää kaupungin tukipalveluihin liittyviä kustannuksia.

ersättning för kompletteringsbyggande. Staden överläter tomter för verksamhetslokaler huvudsakligen på Busholmen, i Brunakärr och i Sockenbacka. Tomter för industri- och lagerbyggnader överläts främst i Stensböle industriområde.

Strategiprogrammet 2013–2016 och BM-programmet implementeras med tomtreserveringar och olika slags tomtöverlåtelsetävlingar. Småhusbyggande främjas genom att tomter reserveras både för självbyggeri och för byggande i producenter och byggherrekonsulters regi. Staden stöder sådana som själva vill bygga eller låta bygga genom att upplåta egna hemstomter och främja projekt för gruppbyggande.

I syfte att stärka Helsingfors centrum livskraft riktar fastighetskontoret sin verksamhet till utveckling av Tölövikens stadskärnan (bl.a. stadshus kvarteren), Södra hamnen, Mellersta Böle, campusområdena och Hagnäs. Dessutom främjar verket genomförande av de underjordiska projekten i stadens centrum.

Inom metro- och järnvägsstationernas influensområden överläts det tomter för byggande av både verksamhetslokaler och bostäder. Sådana objekt finns i närheten av stationerna i Malm, Ilmala, Gräsviken, Fiskehamnen, Kottby, Hertnäs, Östra centrum, Botby gård, Kvarnbäcken och Mellungsby.

Kompletteringsbyggandet främjas på stadens arrendetomter, speciellt i objekten i fastighetsbolagens besittning. De viktigaste kompletteringsbyggobjekten är Kvarnbäckens område, Ormusåtern i Malm, Stormyrvägens område i Haga och Borgåtern i Mellungsby. Genom projekt för utveckling av depåområdena skapar man nya områden för verksamhetslokaler och bostäder inom den befintliga stadsstrukturen, t.ex. i Forsby och Krämertsskog.

Energieffektiviteten i byggnader i stadens ägo förbättras med hjälp av reparationer och underhåll, och användningsvanorna hos lokalnehavarna påverkas.

I fråga om nybyggnads- och ombyggnadsobjekt sätter man upp mål för energieffektiviteten i byggnaderna. Hur dessa mål genomförs följs upp i olika faser av projektet. Inom nybyggnandet främjas energieffektiva lösningar. Detta sker genom att energieffektivitet utgör ett av kvalitetskriterierna i tomtöverlåtelsetävlingarna, liksom användning av förnybara energiformer. I tomtöverlåtelsetävlingarna upptas villkor om energieffektivitet.

I enlighet med strategiprogrammets mål strävar man årligen att sälja fast egendom till ett värde av 100 mn euro. Därutöver strävar man att öka antalet tomtöverlåtelser för viss tid i enlighet med det bindande målet.

Den totala ytan för verksamhetslokalerna i stadens eget bruk får enligt målen i strategiprogrammet inte öka under strategiperioden. Det går att nå målet i strategiprogrammet bara genom att omvärdera föreslagna lokalprojekt och framför allt genom att avstå från en betydligt större mängd lokaler än planerat åren 2015–2016. I syfte att dämpa ökningen i drifts- och investeringsutgifterna för verksamhetslokalerna i stadens ägo säljer staden en del av sin byggnadsegendom. För att kunna genomföra försäljningen vill staden uppnå en årlig försäljningsvolym på 20 000 m<sup>2</sup> lägenhetsyta. Med den här åtgärden strävar man att minska den kostnadsbelastning som beror på underhållet av byggnadsegendomen och samtidigt kostnaderna för stadens stödtjänster.

Asuntotuotantotoimisto rakennuttaa ja peruskorjaa asuminen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelman ja asiakkaiden tavoitteiden mukaisesti laadukkaita ja elinkaarikustannuksiltaan edullisia asuntoja. Asuntotuotantotoimiston asiakkaita ovat kaupungin asuntoja omistavat yhtiöt ja asuntojen ostajat. Asuinkiinteistöjen yhteyteen tuotetaan lisäksi palvelutiloja, kuten päiväkoteja ja myymälätiloja. Uudisrakennuskohneiden aloitusten tavoite vuodelle 2015 on 963 asuntoa ja peruskorjausten tavoite 814 asuntoa

Rakennusvalvontavirasto sitoutuu käsittelemään saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 % kuudessa viikossa.

Bostadsproduktionsbyrån låter bygga och upprustar högklassiga bostäder med förmånliga livscykelkostnader i enlighet med målen i programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning. Byråns kunder består bl.a. av stadens fastighetsbolag och av bostadsköpare. Dessutom producerar byrån servicelokaler, såsom daghem och butiker, i anslutning till bostadsfastigheter. Målet är att 963 bostäder i nybyggnadsobjekt ska börja byggas och 814 bostäder byggas om år 2015.

Byggnadstillsynsverket förbinder sig till att behandla minst 80 % av de tillståndsansökningar som kommer in inom sex veckor.

**Taulukko - Tabell 7. Käyttötalousosan menot toimialoitain - Utgifter i driftsekonomidelen enligt rotel**

	TP - BSL 2013 milj. €	TA - BDG 2014 milj. €	Ennuste - Prognos 2014 milj. €	TA - BDG 2015 milj. €	TA - BDG 2015/2014 % -muutos - förändr.%	TA/Ennuste - BDG/ Prognos % -muutos - förändr.%	TS - EP 2016 milj. €	TS - EP 2017 milj. €
Kaupunginjohtajan toimiala - Stadsdirektörsroteln	185,6	222,6	217,4	220,2	-1,1	1,3	255,7	338,1
Rakennus- ja ympäristötoimi - Byggnads- och miljöväsändet	625,3	654,9	609,3	613,9	-6,3	0,8	624,9	634,9
Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi - Social-, hälsovårds- och barnomsorgsväsändet	2 505,5	2 533,7	2 563,1	2 567,4	1,3	0,2	2 567,4	2 567,4
Sivistystoimi - Bildningsväsändet	910,3	925,3	939,6	940,6	1,6	0,1	939,0	939,6
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi - Stadsplanerings- och fastighetsväsändet	302,9	317,5	320,5	325,8	2,6	1,7	334,2	343,9
Käyttötalousosa yhteensä - Driftsekonomidelen sammanlagt	4 529,6	4 654,2	4 649,8	4 668,0	0,3	0,4	4 721,2	4 823,9
Tuet kaupunginkanslian käytettäväksi - Understöd, till stadskansliets disposition	10,4	15,2	13,7	18,4	20,6	34,3	22,9	31,0
Toimintamenot yhteensä - Omkostnader sammanlagt	4 540,0	4 669,4	4 663,5	4 686,3	0,4	0,5	4 744,1	4 854,8

### 5.5.7 Investointimenot

Kaupungin investointimenot ovat yhteensä 609,7 milj. euroa, josta kaupungin (ilman liikelaitoksia) investointiosan menot ovat 447,1 milj. euroa ja liikelaitosten investoinnit 162,6 milj. euroa. Investointien taso laskee vuoden 2014 talousarvioon verrattuna 98,7 milj. euroa (13,9 %). Ilman yhtiötettävää liikelaitoksia Helsingin Energiaa ja Helsingin Satamaa investointien taso puolestaan nousee 81,0 milj. euroa (15,3 %) vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Suunnitelmakaudella investointimenot pysyvät lähes ennallaan. Vuonna 2016 investointitaso on arvioitu olevan 610 milj. euroa ja vuonna 2017 yhteensä 609 milj. euroa.

Kaupungin (ilman liikelaitoksia) investointiosan menot ovat 2,8 % suuremmat kuin vuoden 2014 talousarviossa. Ilman investointiraamin ulkopuolisesta lähiorahastosta rahoitettavia 5 milj. euron hankkeita investointimenot ovat indeksitarkistusten (+1,6 %) investointiraamia 435 milj. euroa verran korkeammat. Olemassa olevan rakennuskannan ja kunnallistekniikan korjaamisen sekä parantamisen ohella merkittävän osan investoinneista muodostavat uusien, Jätkäsaaren, Kalasataman, Pasilan ja Kruunuvuorenrannan alueiden rakentaminen. Taloussuunnitelmakaudella investointien

### 5.5.7 Investeringsetgifter

Stadens investeringsetgifter är sammanlagt 609,7 mn euro, varav utgifterna för staden (utan affärsverken) i investeringsdelen är 447,1 mn euro och affärsverkens investeringar 162,6 mn euro. Investeringsnivån sjunker jämfört med 2014 års budget med 98,7 mn euro (13,9 %). Då de affärsverk som ska bolagiseras, Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn, inte räknas med, ökar investeringsnivån däremot med 81,0 mn euro (15,3 %) jämfört med 2014 års budget. Investeringsutgifterna under ekonomiplanepreioden förblir i det närmaste oförändrade. Investeringsnivån har beräknats uppgå till 610 mn euro år 2016 och till sammanlagt 609 mn euro år 2017.

Utgifterna för staden (med affärsverken obeaktade) i investeringsdelen är 2,8 % större än i budgeten för 2014. Utan de projekt som finansieras med 5 mn euro ur förortsfonden, som inte ingår i investeringsramen, är investeringsutgifterna 435 mn euro högre än i ramen, dvs. det som indexjusteringarna (+1,6 %) förutsätter. En stor del av investeringarna består dels av reparation och renovering av det befintliga byggnadsbeståndet och kommunaltekniken, dels av bygandet i de nya områdena Busholmen, Fiskehamnen, Bôle och Kronbergsstranden. Under ekonomiplanepreioden

taso pysyy strategiaohjelman mukaisessa investointiraimissa indeksitarkistettuna. Suunnitelmakaudella uusien alueiden esirakentamisen sekä katujen ja puistojen rakentamisen osuus kokonaisinvestoinneista on noin kolmasosa. Talonrakennuksen korjausten osuus on suunnitelmakaudella noin kolmasosa kokonaisinvestoinneista.

Taloustarviovuonna Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisen jälkeen liikelaitosten investoinnit muodostuvat käytännössä vain Helsingin liikennelaitos -liikelaitoksen investoinneista, jotka ovat 161,1 milj. euroa. Suurimmat investointikohteet ovat uudet metrovaunut 70,5 milj. euroa, uudet raitiovaunut 12,3 milj. euroa ja bussiliikenteen runkolinja 560 (Jokeri 2) 10,5 milj. euroa. Taloustarviovuonna liikelaitosten investointitaso pysyy lähes samalla tasolla. Investoinnit ovat vuonna 2016 yhteensä 163,2 milj. euroa ja vuonna 2017 yhteensä 162,4 milj. euroa.

Länsimetro toteutetaan Espoon ja Helsingin yhteisen Länsimetro Oy:n hankkeena.

håller sig investeringsnivån inom investeringsramen i strategiprogrammet, dock med en indexjustering. Grundberedningen i nya områden och byggandet av gator och parker utgör cirka en tredjedel av totalinvesteringarna under planperioden. Andelen reparationer inom husbyggnaden uppgår till ungefär en tredjedel av totalinvesteringarna under ekonomiplanepreioden.

Under budgetåret består affärsverkens investeringar efter bolagiseringen av Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn i praktiken bara av investeringarna vid affärsverket Helsingfors stads trafikverk, vilka uppgår till 161,1 mn euro. De största investeringsobjekten är nya metrovagnar för 70,5 mn euro, nya spårvagnar för 12,3 mn euro och stomlinje 560 (Jokern 2) inom busstrafiken för 10,5 mn euro. Under ekonomiplanepreioden förblir investeringsnivån så gott som oförändrad vid affärsverken. Investeringarna uppgår år 2016 till sammanlagt 163,2 mn euro och år 2017 till sammanlagt 162,4 mn euro.

Västmetron byggs av Länsimetro Oy som ett gemensamt projekt för Esbo och Helsingfors.

## Taulukko – Tabell 8. Investoinnit - Investeringar

	TP - BSL 2013 milj. €	TA - BDG 2014 milj. €	Ennuste - Prognos 2014 milj. €	TA - BDG 2015 milj. €	TA - BDG 2015/2014 % -muutos - förändr. %	TA/Ennuste - BDG/ Prognos % -muutos - förändr. %	TS - EP 2016 milj. €	TS - EP 2017 milj. €
Investointiosa - Investeringdelen	415,34	435,00	469,73	447,10	2,8	-4,8	447,10	447,10
Helsingin Energia -liikelaitos - Affärsverket Helsingfors Energi	136,33	156,51	93,00	0,00			0,00	0,00
Helsingin Satama -liikelaitos - Affärsverket Helsingfors Hamn	13,31	23,25	15,96	0,00			0,00	0,00
HKL -liikelaitos - Affärsverket HST	81,19	90,79	86,42	161,09	77,4	86,4	161,86	161,04
Palmia -liikelaitos - Affärsverket Palmia	0,94	2,50	0,00	1,00	-60,0		1,00	1,00
Taloushallintopalvelu -liikelaitos - Affärsverket Ekonomiförvaltningstjänst	0,14	0,30	0,30	0,45	50,0	50,0	0,30	0,30
Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitos - Affärsverket Personalutvecklingstjänster	0,03	0,05	0,05	0,05	0,0	0,0	0,05	0,05
Liikelaitokset yhteensä - Affärsverken sammanlagt	231,93	273,40	195,74	162,59	-40,5	-16,9	163,21	162,39
Kaikki yhteensä - Alla sammanlagt	647,27	708,40	665,46	609,68	-13,9	-8,4	610,31	609,49

## 5.6 Hallinnon kehittäminen

Hallinnon tehostamiseksi hallintoon kohdistetaan ylimääräinen säästövelvoite:

- 1,5 miljoonaa euroa keskushallinto
- 4 miljoonaa euroa muut bruttobudjetoidut virastot, nettobudjetoiduille yksiköille suhteessa vastaava säästövelvoite. Ylimääräinen säästövelvoite kohdistetaan tukipalveluihin seuraavissa luokissa: yleishallintopalvelut, viestintä- ja markkinointipalvelut, henkilöstöhallintopalvelut, tilasto- ja tutkimuspalvelut, tietohallintopalvelut ja talouspalvelut.

Keskushallinnon organisaatiota on uudistettu taloustarviovuodelle 2014. Hallintokeskus, henkilöstökeskus sekä talous- ja suunnittelukeskus yhdistyivät vuoden 2014 alussa kaupunginkansliaksi. Strategiaohjelman mukaisesti kau-

## 5.6 Utveckling av förvaltningen

I syfte att effektivisera förvaltningen blir denna föremål för en extra skyldighet att spara:

- 1,5 miljoner euro vid centralförvaltningen
- 4 miljoner euro vid de övriga förvaltningarna med bruttobudgetering, vid de nettobudgeterade enheterna proportionerligt sett samma skyldighet att spara. Den extra skyldigheten att spara gäller stödtjänsterna i följande kategorier: allmänna förvaltningstjänster, kommunikations- och marknadsföringstjänster, personaladministrationstjänster, statistik- och utredningstjänster, informationsadministrationstjänster och ekonomitjänster.

Organisationen av centralförvaltningen har reformerats för ekonomiplanepreioden 2014. Förvaltningscentralen, personalcentralen och ekonomi- och planeringscentralen slogs ihop till stadskansliet räknat från ingången av 2014. I enlighet

punginhallituksen johtamisen jaosto valmistelee esityksiä kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisesta. Tavoitteena on, että esitykset valmistuvat vuonna 2015 ja että johtamisjärjestelmän muutoksista voidaan päättää vuoden 2016 aikana.

Hallinnon kehittäminen painottuu kaupunginhallituksen 24.4.2013 hyväksymän Strategiaohjelma 2013–2016 linjauksiin. Vuonna 2014 keskeisimpiä kehittämiskohteita ovat kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistaminen sekä teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen uudistaminen virastojen vastuurakennetta ja virastorajat leikkaavia prosesseja kuvaavan selvityksen pohjalta. Lisäksi työstetään toimialarajat ylittävän johtamisen pilottihankkeita sekä liikelaitosten toiminta- ja hallintomalleja.

### 5.7 Henkilöstöpoliittiset toimenpiteet

Strategiaohjelmakauden keskeinen päämäärä on saada aikaan kaupungin toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista tukevia henkilöstöratkaisuja. Henkilöstöhallinnon toimijoiden ja esimieskunnan käyttöön tuotetaan henkilöstöasioiden hallintaa helpottavia työvälineitä ja toimintatapoja. Strategiakauden keskeinen tehtävä on varmistaa, että ko. työvälineet ja toimintatavat ovat käytössä kaikissa virastoissa ja liikelaitoksissa tasalaatuista henkilöstöpolitiikkaa toteuttaen. Yhtenäiset HR-prosessit ja niitä tukeva tietojärjestelmä varmistavat henkilöstöpolitiikan yhtenäisyyden koko kaupungissa.

Henkilöstömenojen kasvun hallinta on johdon ja henkilöstöhallinnon toimijoiden erityinen haaste. Siinä onnistuminen edellyttää pitkäjänteistä suunnittelua, henkilökunnan osaamisen kehittämistä ja toimintojen uudelleenorganisointia henkilökunnan eläköitymisen ja muun luonnollisen poistuman hyödyntämiseksi.

Tuottavuuden parantamiseksi asetettu työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanke tähtää sairauspoissaolojen vähentämiseen ja työhyvinvoinnin parantamiseen. Hanke korostaa työhyvinvointia tukevaa johtamista, työkyvyn menettämisen riskin pienentämistä ja työtapaturmien määrän vähentämistä.

Kaupungin työterveyspalveluilla edistetään strategisia tavoitteita, jotka liittyvät eläkkeelle siirtymisiin kohottamiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen. Työkykyriskejä ennakoidaan seulomalla säännöllisesti koko henkilöstöstä ne, jotka ovat työkyvyn tuen ja seurannan tarpeessa. Työterveyspäivöillä sairaanhoidolla turvataan hyvä ja tarpeenmukainen hoito työkykyä haittaavissa sairauksissa. Tavoitteena on erityisesti pitkien sairauspoissaolojen vähentäminen.

Strategiaohjelman henkilöstöä koskevan osuuden toimeenpano ja muu kehittämistyö toteutetaan yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa noudattaen voimassa olevia yhteistoiminnan periaatteita. Vakinaisen henkilöstön aseman turvaaminen edellyttää henkilöstöltä valmiutta siirtyä tarvittaessa tehtävästä ja toimintayksiköstä, myös virastosta tai liikelaitoksesta toiseen. Näissä järjestelyissä hyödynnetään kaupunginhallituksen hyväksymiä uudelleensijoituksen periaatteita.

med strategiprogrammet bereder stadsstyrelsens ledarskapssektion förslag till reformer i stadens ledningssystem. Målet är att förslagen ska bli färdiga år 2015, så att beslut om ändringar i ledningssystemet kan fattas under år 2016.

I utvecklingen av förvaltningen prioriteras riktlinjerna i strategiprogrammet för 2013–2016, godkänt av stadsstyrelsen 24.4.2013. Viktiga utvecklingsmål år 2014 är att beslutsfattandet och organisationen inom kulturbranscherna omstruktureras och att förvaltnings- och ansvarsstrukturen på tekniska sidan går igenom på basis av en beskrivande utredning om processer som överskrider den nuvarande ansvarsstrukturen och gränserna mellan förvaltningar. Dessutom utarbetas pilotprojekt för ledarskap som överskrider gränserna mellan verksamhetsområden och nya verksamhets- och förvaltningsmodeller för affärsverken bearbetas.

### 5.7 Personalpolitiska åtgärder

Ett centralt mål för strategiperioden är att åstadkomma personallösningar som gör det lättare att nå stadens verksamhetsmål. För aktörerna och cheferna inom personalförvaltningen utvecklas det verktyg och förfarings sätt som underlättar hanteringen av personalärenden. Ett viktigt mål för strategiperioden är att säkerställa att arbetsredskapen och förfarings sätten i fråga utnyttjas vid alla förvaltningar och affärsverk med tanke på en personalpolitik av jämn kvalitet. Enhetliga HR-processer och ett datasystem som stöder dessa säkerställer en harmoniserad personalpolitik i hela staden.

En speciell utmaning för ledningen och personaladministrationen är att hejda ökningen av personalutgifterna. För att detta ska lyckas krävs det långsiktig planering, utveckling av personalkompetensen och omorganisering av funktioner i syfte att utnyttja pensionsavgångar och annan naturlig avgång.

Projektet för utveckling av arbetslivet och arbetshälsan, vilket är ägnat att förbättra produktiviteten, syftar till att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetshälsan. I projektet betonas ledarskap som stöder arbetshälsan, reducering av risken att förlora arbetsförmågan och minskning av antalet arbetsolyckor.

Stadens företagshälsovård främjar de strategiska målen som hänför sig till höjning av pensioneringsåldern och främjandet av välbefinnandet i arbetet. Eventuella risker för arbetsförmågan förutses genom att regelbundet sälla fram de anställda som behöver stöd för och uppföljning av arbetsförmågan. Med sjukvård från företagshälsovårdssynpunkt säkerställs god och ändamålsenlig vård vid sjukdomar som riskerar arbetsförmågan. Målet är att minska i synnerhet långa sjukfrånvaroperioder.

Personalandelen i strategiprogrammet verkställs och det övriga utvecklingsarbetet utförs i samråd med personalen enligt de gällande samarbetsprinciperna. För att den ordinarie personalens ställning ska kunna tryggas, måste de anställda vara beredda att vid behov övergå från en enhet och en anställning till en annan. Detsamma gäller omplaceringar mellan förvaltningarna och affärsverken. Vid omplacering tillämpas omplaceringsprinciperna godkända av stadsstyrelsen.



## 5.8 Elinkeino-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikka

Elinkeino-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan tavoitteena on strategiaohjelman mukaisesti huolehtia kaupungin talouden tasapainosta lisäämällä yritysten toimintamahdollisuuksia ja työllisyyttä. Yritysten toimintaedellytyksistä huolehditaan vaikuttamalla kaupungin toimintojen tehostamiseen ja yritysmuotoisuuden lisäämiseen sekä yhteistyöllä elinkeinoelämän kanssa mm. uusien kaupunginosien kehittämisessä.

Kaupungin elinkeinopolitiikan toiminnan painopisteenä on kaupungin kilpailukyky ja sen kehitys varmistamalla yritysten toimintaedellytykset sekä näin uusien työpaikkojen synty kaupunkiin. Tätä tavoitetta toteutetaan elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaan liittyvien kehittämishankkeiden sekä elinkeinopoliittisen edunvalvonnan keinoin, kaupunkimarkkinoinnilla, toimivilla yritys- ja työllisyyspalveluilla yrittäjille ja kasvuyrityksille sekä aktiivisella maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikalla. Yritysten liiketoimintaedellytyksiä kehitetään valituilla painopistealoilla ja yrityksille tarjottavilla sijoittumismahdollisuuksilla. Keskeisenä tavoitteena on jatkaa kaupungin yritysmuotoisuuden ja siihen liittyvän palvelukulttuurin vahvistamista. Uuden ohjelmakauden käynnistyessä kansainvälisen toiminnan ja EU-hankkeiden koordinointia ja ohjausta kehitetään edelleen. Korkeakoulu-yhteistyöllä edistetään innovaatioiden kaupallistamista ja kaupungin kehittymistä vetovoimaisena opiskelijakaupunkina.

Tärkeitä kehittämiskohteita ovat myös kaupungin kansainvälisen tunnettuuden, vetovoiman lisääminen, avoimen, sallivan ja yritysmuotoisen Helsingin edistäminen ja muotoiluprofiilin vahvistaminen kaupunkimarkkinoinnin keinoin. Tavoitteena on houkuttaa entistä enemmän kansainvälisiä osaajia, opiskelijoita, matkailijoita ja investoimia Helsinkiin yhtenäisen markkinointistrategian ja brändin avulla.

Merkittävänä osana kaupungin elinkeinopolitiikkaa säilyvät matkailu- ja tapahtumaelinkeinon edistäminen ja kaupunkia elävöittävien tapahtumien järjestäminen samoin kuin tapahtumien hyödyntäminen matkailumarkkinoinnissa. Lisäksi kaupunki pyrkii edelleen parantamaan sijoitustaan kansainvälisten kongressien järjestäjänä ja saamaan erilaisia suurtapahtumia Helsinkiin.

Maahanmuuttopolitiikan tavoitteena on kaupungin kokonaisedun edistäminen maahanmuuttoon ja maahanmuuttajiin, kansainväliseen muuttoliikkeeseen sekä etniseen monimuotoisuuteen liittyvissä asioissa.

Osallistamalla mm. Innovatiiviset kaupungit –ohjelmaan (INKA), kuuden suurimman kaupungin yhteiseen 6Aika -ohjelmaan sekä muihin yhteisiin toimenpiteisiin valtion, seudun kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen sekä elinkeinoelämän kanssa tiivistetään yhteistyötä paikallisella, alueellisella sekä valtakunnallisella tasolla. Kaupunki on myös mukana käynnistämässä uusia, innovatiivisia hankkeita, joissa hyödynnetään EU:n ja kansallisen rahoituksen tarjoamat kehittämismahdollisuudet. Muotoilupääkaupunkivuoden hyviä käytäntöjä ja muotoilun menetelmiä jalkautetaan julkiselle sektorille erillisen Toimiva kaupunki -hankkeen kautta.

## 5.8 Närings-, invandrings- och sysselsättningspolitik

Närings-, invandrings- och sysselsättningspolitiken syftar till att i enlighet med strategiprogrammet sörja för stadens ekonomiska balans genom att öka verksamhetsmöjligheterna för företag och höja sysselsättningen. För företag skapas verksamhetsförutsättningar genom att påverka effektiviseringen av stadens funktioner och stärkandet av företagsvänligheten och genom samarbete med näringslivet bl.a. då de nya stadsdelarna utvecklas.

Stadens näringspolitik prioriterar i sin verksamhet stadens konkurrenskraft och dess utveckling genom att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för företag och härigenom få nya jobb i staden. Målet genomförs med hjälp av utvecklingsprojekt inom närings- och innovationspolitiken och näringspolitisk intressebevakning, stadsmarknadsföring, välfungerande företags- och sysselsättnings tjänster för företagare och tillväxtföretag och en aktiv invandrings- och sysselsättningspolitik. Företagens förutsättningar för affärsverksamhet utvecklas i valda tyngdpunktsområden och med etableringsmöjligheter som erbjuds för företag. Ett centralt mål är att alltjämt stärka stadens företagsvänlighet med därtill hörande servicekultur. När den nya programperioden inleds utvecklas samordningen och styrningen av den internationella verksamheten och EU-projekten ytterligare. Med högskolesamarbete främjas en kommersialisering av innovationer och stadens utveckling som en attraktiv stad för studerande.

Viktiga utvecklingsobjekt är också att främja stadens internationella namnkunnighet och dragningskraft, främja och marknadsföra ett öppet, tolerant och företagsvänligt Helsingfors och att stärka designprofilen med hjälp av stadsmarknadsföringen. Målet är att locka allt mer internationellt kunnigt folk, och fler studerande, turister och investeringar till Helsingfors med en enhetlig marknadsföringsstrategi och med stadens varumärke.

Att främja turist- och evenemangsnäringsen, att arrangera evenemang som gör staden levande och att utnyttja evenemangen i turistmarknadsföringen är fortfarande en betydande del av stadens näringspolitik. Dessutom vill Helsingfors alltjämt förbättra sin position som arrangör av internationella kongresser och få olika storevenemang till staden.

Målet för invandringspolitiken är att Helsingfors bästa ska främjas i frågor med anknytning till invandring, invandrare, internationell migration och etnisk mångfald.

Staden samarbetar tätare lokalt, regionalt och på riksnivå med staten, med kommunerna, universiteten och högskolorna i regionen och med näringslivet bl.a. genom att delta i programmet Innovativa städer (INKA), i programmet 6Aika, som är gemensamt för de sex största städerna, och i andra gemensamma åtgärder. Staden är också med om att inleda nya, innovativa projekt, där de utvecklingsmöjligheter som EU och den nationella finansieringen erbjuder utnyttjas. Bästa praxis och designmetoder från designhuvudstadsåret förankras i den offentliga sektorn genom det separata projektet En fungerande stad.

Kaupunki laatii vuosittain työ- ja elinkeinotoimiston kanssa työllisyydenhoidosta yhteistyösopimuksen, jossa sovitaan yhdessä toteutettavista toimenpiteistä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan puolivuositain.

Kaupunki parantaa työttömien työllistymisedellytyksiä tarjoamalla työkokeilupaiikkoja, palkkatuettuja työpaikkoja, ammatillista rekrytointi- ja oppisopimuskoulutusta sekä valmiuksia tukevia kursseja. Helsinki-lisää maksetaan yrityksille ja yhteisöille pitkäaikaistyöttömien, vajaakuntoisten ja Respan asiakaskuntaan kuuluvien nuorten palkkaamisesta palkkatuella. Proaktiiviseen toimintaan kuuluu myös uusien toimintamallien kehittäminen yhteistyössä valtion ja muiden kumppaneiden kanssa ottaen huomioon erityisesti rakennemuutoksen tuomat uudet haasteet.

Talousarvion kohdalle 1 04 02 on varattu 2,0 milj. euroa maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamisen hankkeisiin.

Kaupunginkanslian talousarvion kohdalla 1 10 04 Työllisyyspolitiikka on 34,1 milj. euroa.

Opetusviraston vuoden 2015 työllisyyden hoitamisen määrärahat eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa, koska talousarviossa nuorten työpajatoiminta on integroitu ammatilliseen koulutukseen ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkojen varmistamiseksi ja määräraha 1,9 milj. euroa siirretty talousarvion kohdasta 4 02 13 Työllisyyden hoitaminen talousarvion kohtaan 4 02 02 Kaupungin tuottamat palvelut, ammatillinen koulutus. Talousarvion kohdassa 4 02 13 Työllisyyden hoitaminen on varauduttu työllisyyden hoitamiseen yhteensä 0,3 milj. euron määrärahalta. Kokonaisuudessaan määrärahat säilyvät vuoden 2014 tasolla.

Sosiaali- ja terveystoimen talousarviokohdalla 3 10 05 Työllisyyden hoitaminen on varattu 6,1 milj. euroa työllistämiseen. Työllisyyden hoidon talousarviokohdalle on siirretty sosiaali- ja terveystoimen talousarviokohdalta valtiolle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus 26,4 milj. euroa.

Työllisyyden hoitoon on yllä mainitut varaukset yhteen laskien varattu vuodelle 2015 noin 43 milj. euroa. Valtiolta vuonna 2015 saatavat tuet ja avustukset on arvioitu edellisten vuosien suuruiseksi noin 13 milj. euroa. Kuntien aiempaa suurempaa työmarkkinatuen rahoitusosuutta korvataan osittain sillä, että kunnat saavat aiempaa suuremman osuuden yhteisöverotuloista. Helsingin osuuden arvioidaan olevan n. 7,5 milj. euroa.

## 5.9 Tuottavuuden parantaminen

Vuonna 2011 käynnistetty tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelma jatkuu vuosina 2013–2016 kaupungin kokonaisvaltaisena tuottavuusohjelmana. Strategiaohjelman mukaisesti tuottavuutta parannetaan 1 % vuosittain koko valtuustokauden ajan. Johto- ja lautakunnat ovat sisällyttäneet tuottavuuden parantamistoimet vuoden 2015 talousarvioesityksiin ja ne konkretisoituvat edelleen virastojen ja liikelaitosten vuoden 2015 käyttösuunnitelmissa. Taloussuunnitelma vuosia koskevat toimenpiteet täsmentyvät kyseisten vuosien talousarvioesityksissä.

Staden utarbetar årligen tillsammans med arbets- och näringsbyrån ett samarbetsavtal där de kommer överens om gemensamma åtgärder. Utfallet av avtalet följs upp halvårsvis.

Staden förbättrar förutsättningarna för de arbetslösa att få arbete genom att erbjuda möjligheter till arbetsprövning, lönesubventionerat arbete, yrkesinriktad rekryterings- och läroavtalsutbildning och kurser som stöder arbetsfärdigheterna. Helsingforstillägg betalas till företag och föreningar som sysselsätter långtidsarbetslösa, partiellt arbetsföra och ungdomar som är klienter i projektet Respa med lönesubvention. Den proaktiva verksamheten omfattar även utveckling av nya verksamhetsmodeller i samarbete med staten och andra partner med speciellt avseende på de utmaningar som strukturreformen medför.

På budgetmomentet 1 04 02 reserveras 2,0 mn euro för projekt som förbättrar invandrarnas ställning på arbetsmarknaden.

På stadskansliets budgetmoment 1 10 04, Sysselsättningspolitik, finns det 34,1 mn euro.

Utbildningsverkets sysselsättningsanslag är inte jämförbara år 2015 med tidigare år, eftersom verkstadsverksamheten för unga har integrerats med yrkesutbildningen i syfte att säkerställa platserna för studerande inom yrkesutbildningen och ett anslag på 1,9 mn euro har överförts från budgetmomentet 4 02 13, Sysselsättning, till budgetmomentet 4 02 02, Tjänster producerade av staden, yrkesutbildning. På budgetmomentet 4 02 13, Sysselsättning, reserveras ett anslag på sammanlagt 0,3 mn euro för sysselsättningsåtgärder. Sammantaget bevaras anslagen på 2014 års nivå.

På social- och hälsovårdsväsendets budgetmoment 3 10 05, Sysselsättning, reserveras 6,1 mn euro för sysselsättning. Till detta budgetmoment har arbetsmarknadsstödet kommunal, 26,4 mn euro, överförts. Kommundelen betalas från budgetmomentet för social- och hälsovårdstjänster till staten.

För sysselsättningsåtgärderna, inklusive reserveringarna ovan, reserveras år 2015 sammanlagt ca 43 mn euro. Stöden och bidragen från staten år 2015 uppskattas till ca 13 mn euro i likhet med tidigare år. Att kommunerna finansierar en större andel än tidigare av arbetsmarknadsstödet kompenseras delvis med att kommunerna får en större andel än tidigare av samfundsskatteintäkterna. Helsingfors andel beräknas till ca 7,5 mn euro.

## 5.9 Produktiviteten förbättras

Det produktivets- och arbetshälsoprogram som inleddes år 2011 fortsätter åren 2013–2016 som stadens helhetsbetonade produktivetsprogram. I enlighet med strategiprogrammet förbättras produktiviteten med 1 % årligen under hela fullmäktigeperioden. Direktionerna och nämnderna har inkluderat åtgärderna för bättre produktivitet i budgetförslagen 2015 och de konkretiseras i driftsplanerna för förvaltningsåren och affärsverken år 2015. Åtgärderna för ekonomiplaneåren preciseras i budgetförslagen för åren i fråga.

Tuottavuus on väline käyttömenojen kasvun hillitsemiseksi. Tuottavuuden parantavia toimenpiteitä ovat mm. investointiraamin käyttäminen, eläköitymiseen varautumiseksi laadittavat suunnitelmat, tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat sekä menojen kasvun ennaltaehkäisy.

Tuottavuuden kehittymistä mitataan tuottavuusindeksillä. Talousarviossa virastojen ja liikelaitosten tuottavuusindeksit pääosin paranevat vuonna 2015 ja koko valtuustokauden aikana. Valtuustokauden tuottavuustavoitteen saavuttaminen on kuitenkin haasteellista ja edellyttää palvelujen volyymin, sisällön, rakenteen ja tuottamistapojen laajempaa uudelleenarviointia. Tuottavuutta parantamalla virastoilla on mahdollisuus kasvattaa liikkumavaraa tarvittavien toimintojen järjestämiseen.

### 5.10 Riskienhallinta

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta määrätään kaupunginvaltuuston 11.12.2013 hyväksymissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa ja kaupunginhallituksen hyväksymissä näitä koskeissa ohjeissa sekä johtosäännöissä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohton ja hallinnon työvälineitä.

Riskienhallinnassa huomioidaan strategiset, taloudelliset ja operatiiviset riskit kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa, prosesseissa ja ulkoistetuissa palveluissa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan onnistumista seurataan osana talouden ja toiminnan raportointia.

Talousarviossa riskienhallinnan tarkastelussa keskitytään kaupunkitasolla vaikuttavien merkittävien riskien tunnistamiseen. Virastot ja liikelaitokset ovat selvittäneet talousarvioehdotuksissaan merkittävimpiä strategisia, taloudellisia ja operatiivisia riskejä sekä toimenpiteitä riskien hallinnan parantamiseksi.

Kaupunkitasolla merkittävimpiä riskejä ovat edelleen yleiseen taloustilanteeseen liittyvä epävarmuus, toimintamenojen kasvu, lisääntyvät investointitarpeet ja vuosia jatkunut lainakannan kasvu. Muita merkittäviä taloudellisia riskejä ovat tulevien yhtiöittämisten vaikutukset sekä maan hallituksen toimenpiteet kuntatalouden ja erityisesti Helsingin rahoitusasemaan liittyen.

Rakennetun varallisuuden hallintaan ja rakentamisen laatuun liittyy riskejä, joilla voi olla merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia.

### 5.11 Harmaan talouden torjunta

Helsingin kaupunkikonsernissa noudatetaan Khn 19.12.2011 hyväksymää ohjetta harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä. Ohje sisältää menettelytavat, joilla varmistetaan, että palveluiden toimittaja on täyttänyt vero-oikeudelliset ja työnantajavelvoitteensa.

Genom produktiviteten kan man dämpa ökningen i driftsutgifterna. Produktiviteten främjas bl.a. genom att utnyttja investeringsramen, utarbeta planer inför pensioneringarna, göra upp program för lokalanvändningen och för effektivisering av denna och förebygga utgiftsökningen.

Produktivitetsutvecklingen mäts med produktivetsindexet. Produktivetsindexen för förvaltningarna och affärsverken förbättras för det mesta i budgeten under år 2015 och hela fullmäktigeperioden. Det är dock en stor utmaning att uppnå produktivetsmålet för fullmäktigeperioden och detta förutsätter att servicens volym, innehåll, struktur och produktionsätt omvärderas på bredare basis. Genom att förbättra produktiviteten kan förvaltningarna öka spelrummet för att ordna de nödvändiga funktionerna.

### 5.10 Riskhantering

Bestämmelser om intern kontroll och riskhantering ingår i de av stadsfullmäktige 11.12.2013 godkända grunderna för intern kontroll och riskhantering och i de av stadsstyrelsen godkända anvisningarna om detta, likaså i instruktioner. Den interna kontrollen och riskhanteringen är en del av stadens ledningssystem och arbetsredskap för stadsledningen och förvaltningen.

I stadens riskhantering beaktas de strategiska, ekonomiska och operativa riskerna på alla organisationsnivåer, i de olika funktionerna och processerna och i de externaliserade tjänsterna. Den interna kontrollen och riskhanteringen stöder uppnåendet av de uppsatta målen och utfallet av budgeten. Utfallet av den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp som en del av rapporteringen om ekonomi och verksamhet.

I budgeten granskas riskhanteringen främst utifrån hur de största riskerna på stadsnivå identifieras. Förvaltningarna och affärsverken har i sina budgetförslag redogjort för de största strategiska, ekonomiska och operativa riskerna och för åtgärder i syfte att förbättra riskhanteringen.

Till de största riskerna på stadsnivå hör alltså den osäkerhet som är förknippad med det allmänna ekonomiska läget, tillväxten i omkostnaderna, de ökande investeringsbehoven och den i flera år fortsatta ökningen i länestocken. Andra stora ekonomiska risker är effekterna av de förestående bolagiseringarna och statsrådets åtgärder i anslutning till den kommunala ekonomin och i synnerhet Helsingfors finansiella ställning.

Till hanteringen av byggnadstillgångarna och till kvaliteten i byggandet hänförs sig risker som kan ha omfattande ekonomiska och funktionella konsekvenser.

### 5.11 Den grå ekonomin förebyggs

Vid upphandlingar följer Helsingfors stadskoncern anvisningarna om förebyggandet av den grå ekonomin, godkända av stadsstyrelsen 19.12.2011. I anvisningarna anges tillvägagångssätt med vilka det säkerställs att leverantören av varor eller tjänster har fullföljt sina skatterättsliga skyldigheter och skyldigheter som arbetsgivare.

Harmaan talouden torjuntaa tehdään osaltaan viranomaisyhteistyöllä Verohallinnon ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) kanssa. Helsingin kaupunki saa AVI:ltä säännöllisesti tiedot työsuojelutarkastusten yhteydessä havaituista kaupunkikonsernin tilaajajyksiköiden tilaajavastuulain mukaisista rikkomuksista. Kaupunki ja sen tytäryhteisöt toimittavat neljännesvuosittain tiedot kaikista yli 7 500 euron palveluhankinnoista verottajalle.

1.7.2014 astui voimaan laki rakentamiseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta, jonka nojalla tilaajilla on velvollisuus ilmoittaa tiedot Verohallinnolle rakentamiseen liittyvistä urakoista ja urakoitsijoista sekä yhteisen rakennustyömaan päätoteuttajalla velvollisuus ilmoittaa tiedot rakennustyömaalla työskentelevistä henkilöistä.

## 5.12 Tilankäytön tehostaminen

Strategiaohjelman mukaan kaupungin omassa käytössä oleva toimitilojen kokonaispinta-ala ei saa kasvaa strategia-kaudella 2013–2016. Tällöin kasvavaan väestömäärään suhteutettuna tilankäyttö tehostuisi. Lähtökohtaisesti mikään hallintokunta ei siis saa kasvattaa tilamääräänsä. Talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksiin sisältyi hallintokuntien tilankäyttösuunnitelmat, joissa hallintokunnat esittivät näkemyksensä 2015–2024 tarvitsemistaan uusista tiloista sekä arvion luovutettavista tiloista. Viime vuoden suunnitelmiin verrattuna virastot olivat onnistuneet tehostamaan tilankäyttöään, mutta kokonaisuutena tämä ei vielä riitä. Merkittävää tilamäärän kasvua vuosina 2015–2024 esittivät mm. opetusvirasto, pelastuslaitos, varhaiskasvatusvirasto, taidemuseo ja kaupunginkirjasto. Vain harva virasto esitti tilamäärän vähentymistä.

Kokonaisuudessaan kaupungin käytössä oleva tilamäärä kasvasi yhteensä noin 80 000 htm<sup>2</sup> (4 %) strategiaohjelmakaudella 2013–2016 ja 37 000 htm<sup>2</sup> (2 %) vuosina 2015–2024. Merkittäväntä kasvu on ollut vuonna 2013. Ohjelmakauden lopulla hallintokuntien tilankäyttöohjelmiin sisältyy epävarmuutta.

Investointimenojen lisäksi tilahankkeista aiheutuu kustannuksia myös virastojen käyttötalouteen. Virastojen tilakustannukset nousevat uusien tilojen lisäksi erityisesti peruskorjauksista aiheutuvien vuokratarkistusten vuoksi. Jotta tilakustannusten osuus palvelujen kokonaiskustannuksista ei kasvaisi, on tilankäytön tehostamistoimenpiteitä jatkettava. Toimenpiteitä ovat erityisesti nykyisten tilojen tilatehokkuuden parantaminen ja tilatarpeiden uudelleenarviointi, jolloin voidaan luopua merkittävästi suunniteltua suuremmasta määrästä tiloja.

Förebyggandet av den grå ekonomin effektiviseras bl.a. genom samarbete med skatteförvaltningen och regionförvaltningsverket i Södra Finland (RFV). Helsingfors stad får regelbundet uppgifter av RFV om de ekonomibrott inom stadskoncernen som bryter mot lagen om beställansvar och som upptäckts vid arbetarskyddsinspektioner. Staden och dess dottersammanslutningar lämnar kvartalsvis ut uppgifterna om alla de upphandlingar som överskrider 7 500 euro till skattemyndigheten.

Enligt en lagbestämmelse om skyldighet att lämna uppgifter i anslutning till byggarbeten, som trädde i kraft 1.7.2014, är beställarna skyldiga att lämna Skatteförvaltningen uppgifter om entreprenader och entreprenörer och den huvudsakliga genomföraren av ett byggprojekt skyldig att lämna uppgifter om dem som arbetar på byggarbetsplatsen.

## 5.12 Effektivisering av lokalanvändningen

Enligt strategiprogrammet får den totala ytan för verksamhetslokaler i stadens eget bruk inte öka under strategiperioden 2013–2016. I relation till den ökande fokmängden blir då lokalanvändningen effektivare. Utgångspunkten är alltså att ingen förvaltning får öka sin lokalyta. I förslagen till budget och ekonomiplan tog förvaltningarna upp planer för lokalanvändningen, där de kom med sin uppfattning om vilka nya lokaler de behöver åren 2015–2024 och en bedömning om de lokaler som de kan avstå. Jämfört med fjolårets planer hade förvaltningarna lyckats effektivisera sin lokalanvändning, men i det stora hela är detta ännu inte tillräckligt. En avsevärd ökning av lokalytan åren 2015–2024 föreslogs av bl.a. utbildningsverket, räddningsverket, barnomsorgsverket, konstmuseet och stadsbiblioteket. Bara några få förvaltningar föreslog en minskning av lokalytan.

Den totala yta som staden förfogar över ökar enligt planerna med ca 80 000 m<sup>2</sup> lägenhetsyta (4 %) under strategiprogramperioden 2013–2016 och med 37 000 m<sup>2</sup> lägenhetsyta (2 %) under åren 2015–2024. Tillväxten var som störst år 2013. Förvaltningarnas program för lokalanvändningen i slutet av programperioden är förknippade med osäkerhet.

Utöver investeringsutgifterna medför lokalprojekten kostnader också i förvaltningarnas driftsekonomi. Att förvaltningarnas lokalkostnader stiger beror inte bara på nya lokaler utan särskilt också på hyresjusteringar till följd av ombyggnader. För att lokalkostnadernas andel av totalkostnaderna för servicen inte ska öka, måste åtgärderna för en effektivare lokalanvändning fortsätta. Till dessa åtgärder hör speciellt förbättring av lokaleffektiviteten i befintliga lokaler och bedömning av lokalbehoven på nytt, varefter lokaler kan avstås i betydligt större utsträckning än planerat.

## PÄÄTÖSEHDOTUKSET

Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaisesti kaupunginjohtajan tehtävänä on päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehdojen muuttamisesta. Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen mukaan talousarvioinvestointien rahoittamiseksi tarvitaan 250 milj. euron lainanotto. Lisäksi tulisi varautua lyhytaikaiseen lainatarpeeseen tilapäislainavaltuuksin, mm. kuntatodistusohjelmaa käyttäen.

Kaupunginjohtaja tulisi lisäksi oikeuttaa ottamaan uutta lainaa mahdollisesti ennaikaisesti poismaaksettavien lainojen tilalle (ns. lainojen konvertointi). Konvertointiin tarvitaan lainanottovaltuus, vaikka kaupungin lainapääoma ei lisäänty.

Lisäksi kaupunginjohtaja tulisi oikeuttaa tekemään leasingosopimuksia päätösehdotuksessa mainituin ehdoin.

Kaupungin liikelaitosten johtosääntöjen mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää lainanotosta Kvston vuosittain vahvistamien lainanottovaltuuksien rajoissa. Kvsto päättää valtuuksista talousarviossa ja laina hankitaan talous- ja suunnittelukeskuksen toimesta.

HKL – liikelaitoksen johtokunnalle tulisi antaa enintään 130,5 milj euron lainavaltuus investointien rahoittamiseen. Lainarahoituksesta noin 88,5 milj. euroa kohdistuu metro- ja raitiovaunuhankintoihin. Metro- ja raitiovaunuhankintojen osalta vaihtoehtoisena rahoitusmuotona tulee varautua leasingrahoitukseen. Mahdolliset leasingosopimukset käsittävät kalustohankinnan kokonaisarvon (metrovaunut noin 146 milj. euroa ja raitiovaunut noin 113 milj. euroa). HKL – liikelaitoksen johtokunnalle tulisi siten antaa oikeus tehdä leasingosopimuksia enintään 259 milj. euron pääoma-arvosta.

Edellä olevan perusteella Khs esittää Kvston päätettäväksi,

- 1) että kaupunginjohtajalla on oikeus vuonna 2015
  - a) ottaa 500 milj. euroa kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja, joiden laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 30 vuotta ja joiden nimelliskorko lainanottohetkellä saa olla enintään 7 prosenttia tai joiden emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korko saa olla lainanottohetkellä enintään 7 prosenttia,
  - b) ottaa tilapäislainoja, joita saa kulloinkin olla enintään 200 milj. euroa,
  - c) tehdä 100 milj. euron pääoma-arvosta ja enintään 7 prosentin korolla leasingosopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 30 vuotta,

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Enligt instruktionen för stadsstyrelsen har stadsdirektören till uppgift att inom av stadsfullmäktige godkända gränser besluta om upptagande av budgetlån och tillfälliga lån, om återbetalning av lån och om ändring av lånevillkoren. Enligt förslaget till budget för år 2015 behövs det lån på 250 mn euro för finansiering av budgetinvesteringar. Likaså bör det med tanke på behovet av kortfristiga lån beviljas rätt att ta upp tillfälliga lån, bl.a. med hjälp av ett kommuncertifikatsprogram.

Stadsdirektören bör dessutom berättigas att ta upp nya lån i stället för sådana lån som eventuellt återbetalas tidigare än planerat (s.k. konvertering av lån). För konvertering behövs fullmakt att ta upp lån, fastän stadens lånekapital inte ökar.

Vidare bör stadsdirektören ha rätt att ingå leasingavtal enligt villkoren i beslutsförslaget.

Enligt instruktionerna för stadens affärsverk beslutar affärsverkets direktion om upplåning inom de av Stge årligen fastställda gränserna för upplåningsbefogenheter. Stge beslutar om befogenheterna i budgeten och lånet upptas genom stadskansliets försorg.

Direktionen för affärsverket HST bör ges rätt att uppta lån på högst 130,5 mn euro för finansiering av investeringar. Av lånefinansieringen gäller ca 88,5 mn euro metro- och spårvagnsupphandlingar. Som en alternativ finansieringsform för metro- och spårvagnsupphandlingarna bör det finnas beredskap för leasingfinansiering. Eventuella leasingavtal omfattar totalvärdet för materielupphandlingen (metrovagnar ca 146 mn euro och spårvagnar ca 113 mn euro). Direktionen för affärsverket HST bör således ges rätt att ingå leasingavtal för ett kapitalvärde på högst 259 mn euro.

På grundval av det ovanstående föreslår Stn att Stge beslutar

- 1) att stadsdirektören under 2015 har rätt
  - a) att uppta inhemska och/eller utländska lån om 500 mn euro med en löptid på minst ett år och högst 30 år och med en nominell ränta på högst 7 procent vid tidpunkten för upptagandet av lånet eller en på grundval av emissionskursen och den nominella räntan beräknad effektiv ränta på högst 7 procent vid tidpunkten för upptagandet av lånet,
  - b) att uppta tillfälliga lån, dock så att de tillfälliga lånen får uppgå till högst 200 mn euro,
  - c) att ingå leasingavtal på högst 30 år för ett kapitalvärde på 100 mn euro och med en ränta på högst 7 procent,

d) tehdä korko- ja valuuttariskin suojaamiseksi tarkoitettuja johdannaisopimuksia otettaessa uusia lainoja tai koskien olemassa olevaa lainakantaa kuitenkin siten, että sopimuksia voidaan solmia kotimaisen tai ulkomaisen osapuolen kanssa, jonka pitkäaikainen luottokelpoisuus on hyvä sekä

2) että HKL-liikelaitoksen johtokunnalla on oikeus vuonna 2015

a) ottaa enintään 130,5 milj. euroa kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja, joiden laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 30 vuotta ja joiden nimelliskorko lainanottohetkellä saa olla enintään 7 prosenttia tai joiden emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korko saa olla lainanottohetkellä enintään 7 prosenttia.

b) tehdä enintään 259 milj. euron pääoma-arvosta ja enintään 7 prosentin korolla leasingopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 30 vuotta.

Kuntalain 13 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Johtosääntömallin mukaan lautakuntien tehtävänä on päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista. Khn mielestä olisi perusteltua päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Edellä olevan perusteella Khs esittää Kvston päätettäväksi

4) että niiden maksujen, joista ei ole erikseen päätetty, yleisinä perusteina noudatetaan omakustannushinnan mukaista taikka viranomaisen päättämää alemmaa taksaa.

Khn päättämien avustusten käytön valvontaa koskevien ohjeiden mukaan kaupungin viranomaisilla ja tarkastusvirastolla on mahdollisuus ja oikeus tarkastaa avustuksensaajain varainkäyttöä avustusehtojen täyttämisen selvittämiseksi. Samalla Khs katsoo, että avustusehtoja olisi tarkoituksenmukaista täydentää siten, että avustettavien yhteisöjen tulee noudattaa Khn antamia ohjeita. Lisäksi Khn mielestä on tarpeellista, että Khlle annetaan mahdollisuus käyttää avustusmäärä-rahaa asianomaisesta toiminnasta kaupungille lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta syntyneiden saatavien korvaamiseksi. Khs esittää, että Kvsto päättäisi

5) kehottaa lauta- ja johtokuntia avustusten myöntämispäätöksissä ilmoittamaan avustuksen ehdoksi, että avustettavien yhteisöjen tulee toiminnassaan ja taloushoidossaan noudattaa Khn antamia ohjeita ja

oikeuttaa Khn käyttämään avustusmäärärahoja kaupungille avustettavasta toiminnasta lainojen takaamisen tai muun syyn johdosta mahdollisesti syntyvien saatavien korvaamiseen.

d) att ingå derivatavtal som skydd mot ränte- och valutarisker vid upptagande av nya lån eller i fråga om befintliga lån, dock så att avtal kan ingås med inhemska eller utländska parter som under en lång tid har god kreditvärdighet, och

2) att direktionen för affärsverket HST under 2015 har rätt

a) att uppta inhemska och/eller utländska lån om högst 130,5 mn euro med en löptid på minst ett år och högst 30 år och med en nominell ränta på högst 7 procent vid tidpunkten för upptagandet av lånet eller en på grundval av emissionskursen och den nominella räntan beräknad effektiv ränta på högst 7 procent vid tidpunkten för upptagandet av lånet.

b) att ingå leasingavtal på högst 30 år för ett kapitalvärde på högst 259 mn euro och med en ränta på högst 7 procent.

Enligt 13 § i kommunallagen ska fullmäktige fatta beslut om de allmänna grunderna för de avgifter som ska tas ut för kommunens tjänster och andra prestationer. Enligt instruktionsmodellen har nämnderna till uppgift att besluta om priser, avgifter, hyror och ersättningar och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan fatta beslut om sådana. Stn anser att det vore motiverat att i anslutning till godkännandet av budgeten besluta om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer. På grundval av det ovanstående föreslår Stn att Stge beslutar

4) att såsom allmänna grunder för de avgifter om vilka det inte har beslutats separat följs en taxa som motsvarar självkostnadspriset eller en lägre taxa föreskriven av en myndighet.

Enligt Stns direktiv om övervakningen av hur understöden används har stadens myndigheter och revisionskontoret möjlighet och rätt att granska understödstagarnas medelsdisponering för att utreda om villkoren för understödet uppfylls. Stn anser det vara ändamålsenligt att det i dessa villkor görs en komplettering om att de sammanslutningar som får understöd ska följa Stns direktiv. Dessutom anser Stn att Stn bör beredas möjlighet att använda understödsanslag för ersättande av utgifter som staden åsamkats genom verksamheten i fråga på grund av borgen för lån eller av annan orsak. Stn föreslår att Stge beslutar

5) uppmana nämnderna och direktionerna att i besluten om beviljande av understöd ställa som villkor för understödet att de sammanslutningar som får understöd i sin verksamhet och ekonomi följer Stns direktiv och

bemyndiga Stn att använda understödsanslag för ersättning av utgifter som staden eventuellt åsamkas genom verksamheten i fråga på grund av borgen för lån eller av annan orsak.

Kaupungin hallintokuntien toimintoihin voidaan käyttää ulkopuolista yksityistä rahoitusta siten, että hallintokunnat sisällyttävät talousarvioehdotustensa tulopuolelle alakohdan Ulkopuolisin varoin rahoitettu toiminta, jolle merkitään asianomaisen toiminnan arvioidut tulot. Vastaavat arvioidut menot merkitään ao. menolajeille. Ao. hallintokuntien talousarvioiden erityisperusteluissa on mainittu, miten suuri osa määrärahasta on varattu ulkopuolisin varoin rahoitettavaa toimintaa varten. Tätä osaa määrärahasta saa käyttää vain saman verran kuin ulkopuolista rahoitusta on kertynyt. Edellä olevan perusteella Khs esittää Kvston päätettäväksi

- 6) että hallintokunnilla, joilla on talousarviossa varattu määräraha ulkopuolisin varoin rahoitettua toimintaa varten, on oikeus käyttää kyseistä määrärahaa ainoastaan ehdolla, että tulopuolelle kertyy ulkopuolisista rahoituslähteistä vastaava summa.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Yksittäisten virastojen talousarvioasetelmien kehittämistä on edelleen jatkettu. Tarkoituksena on palvella paremmin toiminnan ohjausta ja päätöksentekoa. Talousarviorakenteen uusimisen yhteydessä on pyritty kehittämään virasto- ja laitoskohtaisesti myös sisäisiä suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä. Jotta kehitystyö saadaan joustavaksi, talousarviorakenteessa suoritettujen uudistusten hyväksyminen on tarkoituksenmukaista suorittaa edelleen talousarviokäsittelyn yhteydessä. Näin ollen Khs esittää, että Kvsto päättäisi

- 7) hyväksyä vuoden 2015 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä toteutetut talousarviorakenteen muutokset ja

oikeuttaa Khn jatkamaan virastojen ja laitosten talousarviorakenteen uudistamista sekä sisäisen laskentatoimen ja raportoinnin kehittämistä.

Kvston työjärjestyksen 22 §:n mukaan valtuutetulla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin yhteisistä asioista. Aloite, joka koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon, tulee tehdä viimeistään 15. maaliskuuta. Khn on esitettävä aloite valtuuston käsiteltäväksi talousarvion yhteydessä.

Liitteenä Khn vastaukset 42 talousarvioaloitteeseen. Edellä olevan perusteella Khs esittää, että Kvsto päättäisi

- 8) katsoa mainittujen aloitteiden 1-42 tulleen lopullisesti käsitellyiksi.

Edellä olevaan viitaten Khs esittää, että Kvsto päättäisi

- 9) hyväksyä oheisen ehdotuksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodeksi 2015 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen ohjeellisena vuosille 2016–2017.

För funktionerna vid stadens förvaltningar är det möjligt med extern privat finansiering, varvid förvaltningarna på inkomstsidan i sina budgetförslag ska införa undermomentet Externt finansierad verksamhet, på vilket de beräknade inkomsterna för funktionen i fråga antecknas. Motsvarande beräknade utgifter antecknas för de berörda utgiftsslagen. Specialmotiveringarna i de enskilda förvaltningarnas budgetar anger en hur stor del av anslagen som reserverats för externt finansierad verksamhet. Denna del av anslagen får bara användas i samma utsträckning som extern finansiering har flutit in. På grundval av det ovanstående föreslår Stn att Stge beslutar

- 6) att de förvaltningar som i budgeten har ett anslag reserverat för externt finansierad verksamhet har rätt att använda detta anslag endast på villkor att ett motsvarande belopp från externa finansieringskällor upptas på inkomstsidan.

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för följande kalenderår. I samband med att den godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Utvecklingen av de enskilda verkens budgetuppställningar har alltjämt fortsatt. Avsikten är att bättre tjäna verksamhetsledningen och beslutsfattandet. I anslutning till att budgetstrukturen läggs om har också de interna planerings- och uppföljningssystemen vid de olika verken och inrättningarna utvecklats i mån av möjlighet. För att utvecklingsarbetet ska bli smidigt, är det ändamålsenligt att förnyelserna i budgetstrukturen fortfarande godkänns i samband med budgetbehandlingen. Stn föreslår därför att Stge beslutar

- 7) godkänna de ändringar i budgetstrukturen som gjorts vid beredningen av förslaget till 2015 års budget och

bemyndiga Stn att fortsätta att förnya verkens och inrättningarnas budgetstruktur samt utveckla det interna räkenskapsväsendet och rapporteringen.

Enligt 22 § i arbetsordningen för Stge har fullmäktige rätt att väcka motioner om stadens gemensamma angelägenheter. En motion som gäller upptagande av anslag i budgeten för följande år ska väckas senast den 15 mars. Stn ska förelägga fullmäktige motionen för behandling i anslutning till budgeten.

Stns svar på 42 budgetmotioner är bifogade. På grundval av det ovanstående föreslår Stn att Stge beslutar

- 8) anse motionerna 1-42 vara slutligt behandlade.

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår Stn att Stge beslutar

- 9) godkänna bilagda förslag till Helsingfors stads budget för år 2015 och förslag till ekonomiplan som anvisning för åren 2016–2017.

## TALOUSARVION SITOVUS

### 1 YLEISTÄ

Talousarviossa kaupunginvaltuusto hyväksyy kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuuston nähden sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määritellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Toiminnallisia tavoitteita voidaan myös määritellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee sitä, että esim. määrärahaa ei voi ylittää ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Talousarviossa on bruttobudjetoituja ja nettobudjetoituja yksiköitä sekä Kvston perustamia kunnan liikelaitoksia. Näille kaikille määritellään erikseen talousarvion sitovuustaso.

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on bruttobudjetoituilla yksiköillä menojen yhteissumma (=määräraha) ja nettobudjetoituilla yksiköillä toimintakate. Kunnan liikelaitoksia sitovat erät on esitetty tuloslaskelma- ja rahoitusosassa.

Talousarviokirjassa kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät on varjostettu lukuun ottamatta liitteen 1 sitovia eriä.

Mikäli tulot yhteensä, tavoitteet sekä eräiden hallintokuntien tuottotavoitteet ovat hallintokuntia sitovia kaupunginvaltuustoon nähden, on ne erikseen määritelty ao. hallintokunnan kohdalla.

Yhteisöille myönnettävien avustusten määrärahat on määritelty sitoviksi talousarvion liitteen 1 mukaisesti (Vuoden 2015 talousarvioon sisältyvistä avustusmäärärahoista sidotut avustukset ja avustuksenluonteiset korvausmäärärahat). Lauta- ja johtokunnilla on oikeus muuttaa avustusliitteessä mainittuihin järjestön eri käyttötarkoituksiin myönnettyjen avustusten välistä jakoa kokonaisavustuksen ollessa sitova. Avustusta ei kuitenkaan voi siirtää sellaiseen käyttökohteeseen, johon talousarviovuodelle ei ole varattu avustusta.

## 2 KÄYTTÖTALOUSOSAN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT

### 2.1 Bruttobudjetoituiden yksiköt

**Menot yhteensä on sitova lukutasolla** (talousarvio-tilin kolmen merkin tarkkuudella) seuraavilla talousarvioluvuilla

1 01	Vaalit
1 02	Kaupunginvaltuusto
1 03	Tarkastuslautakunta ja -virasto
1 27	Kunnallisverotus
1 35	HSY-kuntayhtymän maksuosuudet, kaupunginkanslian käytettäväksi

## BUDGETENS BINDANDE VERKAN

### 1 ALLMÄNT

I budgeten godkänner stadsfullmäktige målen för kommunens verksamhet och ekonomi. Budgeten ska iakttas i kommunens verksamhet och hushållning. Ett anslag, en beräknad inkomst och ett verksamhetsbidrag kan i budgeten göras till en post som är bindande gentemot stadsfullmäktige. Också verksamhetsmål kan bli bindande. Att t.ex. ett anslag är bindande innebär att det inte får överskridas utan ett beslut av stadsfullmäktige.

I budgeten finns enheter med bruttobudgetering och enheter med nettobudgetering och kommunala affärsverk inrättade av Stge. För alla dessa fastställs det separat hur bindande budgeten ska vara.

I regel är de sammanlagda utgifterna (= anslagen) inom enheterna med bruttobudgetering och verksamhetsbidraget inom enheterna med nettobudgetering bindande poster gentemot stadsfullmäktige. De poster som är bindande för de kommunala affärsverken framgår av resultaträknings- och finansieringsdelen.

I budgetboken är de bindande posterna skuggade, frånsett de bindande posterna i bilaga 1.

Om de sammanlagda inkomsterna, målen och vissa förvaltningars avkastningsmål är bindande för förvaltningarna gentemot stadsfullmäktige, är de fastställda särskilt vid de olika förvaltningarna.

Anslagen för understöd till sammanslutningar är angivna såsom bindande i enlighet med bilaga 1 till budgeten (Understöd och understödmässiga ersättningsanslag som ska anvisas av understödsanslagen i 2015 års budget). Nämnderna och direktionerna har rätt att ändra fördelningen av understöd för olika i understödsbilagan avsedda ändamål inom en organisation, medan totalunderstödet är bindande. Understöd får dock inte överföras på objekt som inte har något understöd för budgetåret.

## 2 BINDANDE ANSLAG I DRIFTSEKONOMIDELN

### 2.1 Enheter med bruttobudgetering

**Utgifter sammanlagt är bindande på kapitelnivå** (de tre första siffrorna av budgetkontot) i fråga om följande budgetkapitel

1 01	Val
1 02	Stadsfullmäktige
1 03	Revisionsnämnden och -kontoret
1 27	Kommunalbeskattning
1 35	Avgiftsandelar för Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster, till stadskansliets disposition



2 35	Pelastustoimi	2 35	Räddningsväsendet
2 37	Ympäristölautakunta	2 37	Miljönämnden
2 42	HSL-kuntayhtymän maksuosuudet, kaupunginkanslian käytettäväksi	2 42	Avgiftsandelar för Samkommunen Helsingforsregionens trafik, till stadskansliets disposition
4 04	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tukeminen, Khn käytettäväksi	4 04	Stöd till Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, till Stns disposition
4 11	Suomenkielinen työväenopisto	4 11	Finska arbetarinstitutet
4 12	Ruotsinkielinen työväenopisto	4 12	Svenska arbetarinstitutet
4 15	Kaupunginkirjasto	4 15	Stadsbiblioteket
4 31	Nuorisotoimi	4 31	Ungdomsväsendet
4 55	Tietokeskus	4 55	Faktacentralen
5 11	Kaupunkisuunnittelulautakunta ja -virasto	5 11	Stadsplaneringsnämnden och -kontoret

**Menot yhteensä on sitova kohtatasolla** (talousarvio-tilin viiden merkin tarkkuudella) seuraavilla talousarvioluuvilla

1 04	Kaupunginhallitus
1 14	Keskitetysti maksettavat menot
1 10 01	Kaupunginkanslia
1 10 02	Keskitetty tietotekniikka
1 10 04	Työllisyyspolitiikka
1 10 05	Eläkkeet
1 10 06	Työsuhdematkalippu
1 39	Muu yleishallinto
2 09 01	Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto, Katu- ja viheralueiden ylläpito sekä yleishallinto
3 10	Sosiaali- ja terveysvirasto
3 20	Varhaiskasvatusvirasto
4 02	Opetusvirasto
4 17	Kulttuuritoimi (bruttobudjetoitujen yksikköjen osalta)
4 19	Orkesteritoiminta (bruttobudjetoitujen yksikköjen osalta)
5 21	Kiinteistölautakunta ja -virasto (bruttobudjetoitujen yksikköjen osalta)

## 2.2 Nettobudjetoidut yksiköt

Seuraavien lukujen/kohtien **"Toimintakate" on sitova**

1 10 03	ICT- palvelukeskus
1 39 15	Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi
2 05	Helsingin kaupungin tukkutori
2 08	Hankintakeskus
2 09 04	Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto, HKR-Rakennuttaja
2 10	Rakentamispalvelu

**Utgifter sammanlagt är bindande på momentnivå** (de fem första siffrorna av budgetkontot) i fråga om följande budgetkapitel

1 04	Stadsstyrelsen
1 14	Utgifter som betalas centraliserat
1 10 01	Stadskansliet
1 10 02	Centraliserad informationsteknik
1 10 04	Sysselsättningspolitik
1 10 05	Pensioner
1 10 06	Personalbiljett
1 39	Övrig allmän förvaltning
2 09 01	Nämnden för allmänna arbeten och byggnadskontoret, Underhåll av gatu- och grönområden, allmän förvaltning
3 10	Social- och hälsovårdsverket
3 20	Barnomsorgsverket
4 02	Utbildningsverket
4 17	Kulturväsendet (enheterna med bruttobudgetering)
4 19	Orkesterverksamhet (enheterna med bruttobudgetering)
5 21	Fastighetsnämnden och -kontoret (enheterna med bruttobudgetering)

## 2.2 Enheter med nettobudgetering

Under följande kapitel/moment är **verksamhetsbidraget bindande**

1 10 03	ICT- servicecentralen
1 39 15	Centraliserad projektverksamhet, till stadskansliets disposition
2 05	Helsingfors stads partitorg
2 08	Anskaffningscentralen
2 09 04	Nämnden för allmänna arbeten och byggnadskontoret, HSB-Byggherre
2 10	Byggtjänsten

4 16	Kaupungin taidemuseo
4 17 02	Kulttuuritoimi, Savoy-yksikkö
4 18	Kaupunginmuseo
4 19 02	Orkesteritoiminta, Käyttövarat, Khn käytettäväksi
4 21	Korkeasaaren eläintarha
4 41	Liikuntatoimi
4 53	Työterveyskeskus
5 21 03	Kiinteistölautakunta ja -virasto, Tilakeskus
5 22	Asuntotuotantotoimisto
5 31	Rakennusvalvonta

### 3 TULOSLASKELMA-, INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSAN SITOVA MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT

Pääsääntöisesti kaupunginvaltuustoon nähden **sitovia määrärahoja ovat menot** kohtatasolla (talousarvioihin viiden merkin tarkkuudella).

Investointiosassa lauta- ja johtokunnilla on oikeus tehdä alakohtien välisiä siirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa.

Kunnan liikelaitoksia sitovat perustamispäätösten mukaisesti perustamislainan korot ja peruspääoman tuotto, jotka on esitetty tuloslaskelmaosassa tuloina luvun 7 02 alakohtina, ja perustamislainan lyhennykset tuloina rahoitusosan luvun 9 01 alakohtina.

4 16	Stadens konstmuseum
4 17 02	Kulturväsendet, Savoyenheten
4 18	Stadsmuseet
4 19 02	Orkesterverksamhet, Dispositionsmedel, till Stns disposition
4 21	Högholmens djurgård
4 41	Idrottsverksamhet
4 53	Företagshälsovårdscentralen
5 21 03	Fastighetsnämnden och -kontoret, Lokalcentralen
5 22	Bostadsproduktionsbyrån
5 31	Byggnadstillsyn

### 3 BINDANDE ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER I RESULTATRÄKNINGS-, INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDELEN

I regel är **utgifterna bindande anslag** gentemot stadsfullmäktige på momentnivå (de fem första siffrorna av budgetkontot).

I investeringsdelen har nämnderna och direktionerna rätt att göra överföringar mellan undermomenten. Ett anslag får dock inte överföras på ett projekt som inte har något anslag för budgetåret.

I enlighet med grundläggningsbesluten är räntorna på grundläggningslånet och avkastningen på grundkapitalet bindande för de kommunala affärsverken. De är inkomstförda i resultaträkningsdelen som undermoment i kapitel 7 02. Amorteringarna på grundläggningslånet är inkomstförda som undermoment i kapitel 9 01 i finansieringsdelen.

## Selityksiä

Käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 2 ja investointiosan talousarviotaulukoiden sarakkeessa 3 on esitetty määrärahojen käyttö vuoden 2013 tilinpäätöksen mukaan.

Käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 3 ja investointiosassa sarakkeeseen 4 on otettu vuoden 2014 talousarvioon merkityt määrärahat. Kursiivilla on merkitty Kvston 24.9.2014 sekä sitä aikaisemmin kuluvaan vuoteen tileille myöntämät ylitysoikeudet.

Käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sarakkeeseen 4 ja investointiosassa sarakkeeseen 5 on merkitty lauta- ja johtokuntien ehdottamat määrärahat vuodelle 2015. Seuraavien lukujen/kohtien/alakohtien em. sarakkeissa olevat määrärahat ovat virastojen tai laitosten (ei lauta- tai johtokuntien) ehdottamia:

Luku	1 02	Kaupunginkanslia	Kapitel	1 02	Stadskansliet
Kohdat	1 04 01 – 1 04 04	Kaupunginkanslia	Momenten	1 04 01 – 1 04 04	Stadskansliet
Luvut	1 10 – 1 14	Kaupunginkanslia	Kapitel	1 10 – 1 14	Stadskansliet
Luku	1 27	Kaupunginkanslia	Kapitel	1 27	Stadskansliet
Luku	1 35	Kaupunginkanslia	Kapitel	1 35	Stadskansliet
Kohta	1 39 01	Tietokeskus	Moment	1 39 01	Faktacentralen
Kohdat	1 39 02 – 1 39 15	Kaupunginkanslia	Momenten	1 39 02 – 1 39 15	Stadskansliet
Luku	2 42	Kaupunginkanslia	Kapitel	2 42	Stadskansliet
Luku	4 04	Kaupunginkanslia	Kapitel	4 04	Stadskansliet
Kohta	4 17 05	Kaupunginkanslia	Moment	4 17 05	Stadskansliet
Luku	4 21	Korkeasaaren eläintarha	Kapitel	4 21	Högholmens djurgård
Luku	4 53	Työterveyskeskus	Kapitel	4 53	Företagshälsövärdcentralen
Luku	4 55	Tietokeskus	Kapitel	4 55	Faktacentralen
Luku	7 01	Kaupunginkanslia	Kapitel	7 01	Stadskansliet
Kohta	7 02 01		Moment	7 02 01	
alakohdat	01 – 69	Kaupunginkanslia	undermomenten	01 – 69	Stadskansliet
Kohta	7 02 02	Kaupunginkanslia	Moment	7 02 02	Stadskansliet
Kohta	7 02 05	Kaupunginkanslia	Moment	7 02 05	Stadskansliet
Luvut	7 03 – 7 05	Kaupunginkanslia	Kapitlen	7 03 – 7 05	Stadskansliet
Kohta	8 01 02	Kaupunginkanslia	Moment	8 01 02	Stadskansliet

lukuun ottamatta alakohtia Muu esirakentaminen ja Alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet

## Förklaringar

Kolumn 2 i budgettabellerna i driftsekonomidelen, resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 3 i tabellerna i investeringsdelen anger anslagsförbrukningen enligt bokslutet för år 2013.

Kolumn 3 i driftsekonomidelen, resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 4 i investeringsdelen består av de i 2014 års budget upptagna anslagen. De anslagsöverskridningar som Stge 24.9.2014 och tidigare beviljat för konton i 2014 års budget är angivna med kursiv.

Kolumn 5 i driftsekonomidelen, kolumn 4 resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 5 i investeringsdelen består av de anslag som föreslagits för 2015 av nämnder och direktioner. Anslagen i de ovannämnda kolumnerna i fråga om följande kapitel/moment/undermoment är föreslagna av verk och inrättningar (inte nämnder eller direktioner):

frånsett undermomenten Övrig grundberedning och Utredningar och åtgärder i anslutning till ibruktagande av områden

Kohta	8 09 10	Kaupunginkanslia	Moment	8 09 10	Stadskansliet
Kohta	8 09 23	Korkeasaaren eläintarha	Moment	8 09 23	Högholmens djurgård
Kohta	8 09 28	Työterveyskeskus	Moment	8 09 28	Företagshälsövärdcentralen
Kohta	8 09 29	Tietokeskus	Moment	8 09 29	Faktacentralen
Luku	8 22		Kapitel	8 22	
kohdat	06, 07, 12, 14, 19, 21	Kaupunginkanslia	momenten	06, 07, 12, 14, 19, 21	Stadskansliet
Luku	8 29	Kaupunginkanslia	Kapitel	8 29	Stadskansliet
Kohta	9 01 01	Kaupunginkanslia	Moment	9 01 01	Stadskansliet
Kohta	9 01 02		Moment	9 01 02	
alakohdat	52–54	Kaupunginkanslia	undermomenten	52–54	Stadskansliet
Kohta	9 01 03	Kaupunginkanslia	Moment	9 01 03	Stadskansliet

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 6, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 5 ja investointiosassa sarakkeeseen 6 on merkitty vuoden 2015 talousarvion määrärahat.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 7, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 6 ja investointiosassa sarakkeeseen 7 on merkitty vuoden 2016 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Käyttötalousosassa sarakkeeseen 8, tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa sarakkeeseen 7 ja investointiosassa sarakkeeseen 8 on merkitty vuoden 2017 taloussuunnitelmaan sisältyvät määrärahat.

Investointiosassa sarakkeeseen 1 on merkitty ao. luvun kohdan tunnus ja sarakkeeseen 2 kohdan sekä alakohdan nimike selityksineen.

Perusteluosan suluissa olevat luvut ovat vuoden 2014 lukuja, ellei tekstissä toisin ole mainittu.

Tuottavuuden kehityksen indeksisarjan perusvuosi on vuosi 2012 (= 100) ellei tekstissä ole toisin mainittu.

Taulukoissa jokainen luku on pyöristetty erikseen tarkasta arvosta, joten laskutoimitukset eivät kaikilta osin täsmää.

Yhdistelmä sidotuista avustuksista on liitteessä 1. Talousarvioon on lisäksi liitetty erittely jäsenmaksuista (liite 2) sekä luettelo konserniin kuuluvista eräistä yhtiöistä (liite 3). Liitteessä 4 on esitetty 10 –vuotinen investointiohjelma, liitteessä 5 talonrakennushankkeiden rakentamishjelma, liitteessä 7 liikuntapaikkojen rakennusohjelma viideksi vuodeksi, liite 6 vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet ja liite 8, HKL –liikelaitoksen 10-vuotinen investointisuunnitelma.

Talousarviomäärärahojen käyttöoikeus on ao. lauta- tai johtokunnalla, ellei talousarvion luvun, kohdan tai alakohdan yhteydessä ole toisin ilmoitettu.

Kolumn 6 i driftsekonomidelen, kolumn 5 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 6 i investeringsdelen består av de i 2015 års budget upptagna anslagen.

Kolumn 7 i driftsekonomidelen, kolumn 6 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 7 i investeringsdelen består av de i ekonomiplanen upptagna anslagen för 2016.

Kolumn 8 i driftsekonomidelen, kolumn 7 i resultaträkningsdelen och finansieringsdelen och kolumn 8 i investeringsdelen består av de i ekonomiplanen upptagna anslagen för 2017.

Kolumn 1 i investeringsdelen består av momentets beteckning och kolumn 2 av momentets och undermomentets beteckning med förklaring.

Siffrorna inom parentes i motiveringsdelen är 2014 års siffror, om annat inte är angivet i texten.

Grundår för den indexserie som beskriver produktivitetsutvecklingen är 2012 (= 100), om annat inte är angivet i texten.

I tabellerna är varje tal avrundat separat från det exakta värdet, och alla uträkningar stämmer därför inte.

En sammanställning över de bundna understöden utgör bilaga 1. Till budgeten har dessutom fogats en specifikation över medlemsavgifterna (bilaga 2) och en förteckning över vissa bolag inom koncernen (bilaga 3). Bilaga 4 utgörs av ett investeringsprogram för tio år, bilaga 5 av ett byggnadsprogram för husbyggnadsprojekt, bilaga 7 av ett program för anläggning av idrottsplatser för fem år, bilaga 6 av hyres- och aktieobjekt/planerade nybyggnads- och ombyggnadsprojekt och bilaga 8 av en investeringsplan för affärsverket HST för tio år.

Vederbörande nämnd eller direktion har rätt att disponera budgetanslagen, om annat inte är angivet i anslutning till kapitlet, momentet eller undermomentet.

**KÄYTTÖTALOUSOSA**  
**DRIFTSEKONOMIDELÉN**

# 1 KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA – STADSDIREKTÖRSROTELN

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	172	13 114	7 911	12 819	12 804	12 804	12 804
Maksutulot - Avgiftsinkomster	216	27	18	1 880	1 880	1 880	1 880
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	14 930	12 485	12 485	13 550	13 550	12 650	12 650
Vuokratulot - Hyresinkomster	87	68	60	153	153	153	153
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	5 001	3 874	4 391	1 957	1 957	1 743	1 743
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>20 406</b>	<b>29 568</b>	<b>24 865</b>	<b>30 359</b>	<b>30 344</b>	<b>29 230</b>	<b>29 230</b>
Palkat - Löner	64 242	66 183	66 848	62 691	62 691	63 033	61 055
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	27 195	32 271	31 436	30 636	30 636	30 729	30 267
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	69 845	88 597	91 229	90 265	88 899	89 992	90 088
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	2 382	1 489	1 970	1 193	1 193	1 203	1 173
Avustukset - Understöd	9 699	7 852	8 933	7 845	7 845	7 845	7 845
Vuokrat - Hyror	8 373	8 128	8 721	7 834	7 834	7 844	7 709
Muut menot - Övriga utgifter	3 877	18 115	8 235	21 284	21 129	55 029	139 929
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>185 613</b>	<b>222 635</b>	<b>217 372</b>	<b>221 748</b>	<b>220 227</b>	<b>255 675</b>	<b>338 066</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-165 207</b>	<b>-193 067</b>	<b>-192 507</b>	<b>-191 389</b>	<b>-189 883</b>	<b>-226 445</b>	<b>-308 836</b>
Poistot - Avskrivningar	4 114	7 225	4 778	7 254	7 254	7 238	8 778
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-169 320</b>	<b>-200 292</b>	<b>-197 285</b>	<b>-198 643</b>	<b>-197 137</b>	<b>-233 683</b>	<b>-317 614</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		44,9	-15,9	2,7	2,6	-3,7	0,0
Menot - Utgifter		19,9	-2,4	-0,4	-1,1	16,1	32,2
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	6 840	6 553	6 824	6 863	6 863	6 923	6 773

Koko kaupungin keskitetty menovaraus kustannustason nousun huomioimiseksi vuosina 2016 ja 2017 sisältyy toimialan menoihin. – En centraliserad utgiftsreservering för hela staden med tanke på beaktande av stegringen i kostnadsnivån åren 2016 och 2017 ingår i verksamhetsområdets utgifter.

## 1 01 Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi – Val, till centralvalnämndens disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	0	900	900	900	900	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>900</b>	<b>900</b>	<b>900</b>	<b>900</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	151	1 620	1 520	1 690	1 690	1 930	245
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	49	324	324	338	338	386	49
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	16	715	690	795	795	925	160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förö- denheter och varor	5	100	90	120	120	130	100
Vuokrat - Hyror	85	195	115	245	245	255	120
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>307</b>	<b>2 954</b>	<b>2 739</b>	<b>3 188</b>	<b>3 188</b>	<b>3 626</b>	<b>674</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-307</b>	<b>-2 054</b>	<b>-1 839</b>	<b>-2 288</b>	<b>-2 288</b>	<b>-3 626</b>	<b>-674</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-307</b>	<b>-2 054</b>	<b>-1 839</b>	<b>-2 288</b>	<b>-2 288</b>	<b>-3 626</b>	<b>-674</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		862,9	-7,3	7,9	7,9	13,7	-81,4
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	83	90	90	90	90	150	0

Vuoden 2015 määräraha sisältää varauksen eduskuntavaalien järjestämiseen. Vuoden 2016 määrärahoissa on varauduttu kunnallisvaalien toimittamiseen. Vuonna 2017 valmistaudutaan seuraavana vuonna (v. 2018) järjestettävään presidentinvaaliin.

Vaaleja koskevissa määrärahoissa on varauduttu yleisten ennakoäänestyspaikkojen lisääntymiseen. Ennakoäänestyspaikkojen perustamisen keskeisimmät kustannukset liittyvät henkilöstökuluihin, tietotekniikkamenoihin ja koulutukseen sekä tilojen vuokriin.

Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista. Vuoden 2016 määrärahojen kohdalla on kuitenkin huomioitu, että valtio ei maksa mitään korvauksia kunnille kunnallisten vaalien järjestämisestä.

Anslaget för år 2015 innehåller en reservering för riksdagsvalet. Anslagen för år 2016 innehåller en reservering för kommunalvalet. Anslagen för år 2017 innehåller en reservering med tanke på presidentvalet följande år (2018).

Anslagen för val innehåller en reservering för att de allmänna förhandsröstningsställena kommer att bli fler. De största kostnaderna för grundandet av förhandsröstningsställen hänförs till personalkostnader, utgifter för informationsteknik, utbildning och fastighetshyror.

Staten ersätter en del av kommunernas kostnader för statliga val. I fråga om 2016 års anslag bör det dock noteras att staten inte betalar ersättningar till kommunerna för anordnandet av kommunala val.

## 1 02 Kaupunginvaltuusto, kaupunginkanslian käytettäväksi – Stadsfullmäktige, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	882	1 060	1 070	1 060	1 060	1 060	1 060
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	12	13	11	14	14	14	14
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	253	382	267	353	325	325	325
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	0	3	4	3	3	3	3
Avustukset - Understöd	233	255	255	255	255	255	255
Vuokrat - Hyror	585	590	598	612	612	612	612
Muut menot - Övriga utgifter	16	14	10	20	20	20	20
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>1 981</b>	<b>2 317</b>	<b>2 215</b>	<b>2 317</b>	<b>2 289</b>	<b>2 289</b>	<b>2 289</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-1 981</b>	<b>-2 317</b>	<b>-2 215</b>	<b>-2 317</b>	<b>-2 289</b>	<b>-2 289</b>	<b>-2 289</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-1 981</b>	<b>-2 317</b>	<b>-2 215</b>	<b>-2 317</b>	<b>-2 289</b>	<b>-2 289</b>	<b>-2 289</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		17,0	-4,4	0,0	-1,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	585	590	598	612	612	612	612

Kaupunginvaltuuston menot muodostuvat pääasiassa valtuutettujen palkkioista ja tilakustannuksista.

Määrärahaa maksetaan kulukorvaukset ilman tilivelvollisuutta kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle 3 480 euroa ja kummallekin varapuheenjohtajalle 1 750 euroa sekä niille valtuustoryhmien puheenjohtajille, jotka eivät kuulu kaupunginvaltuuston eivätkä kaupunginhallituksen puheenjohtajistoon eivätkä ole kaupunginhallituksen jäseniä, kullekin 840 euroa.

Määrärahaan sisältyy valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen tarkoitettu 255 000 euron määräraha, joka on suuruudeltaan 3 000 euroa valtuutettua kohden. Talousarviossa on varauduttu luottamushenkilöiden asiointilippujen kustannuksiin.

Stadsfullmäktiges utgifter består i huvudsak av ledamöternas arvoden och av lokalkostnader.

Anslaget omfattar kostnadsersättningar utan redovisningsskyldighet, 3 480 euro för stadsfullmäktiges ordförande, 1 750 euro för vardera vice ordföranden och 840 euro för var och en av de ordförande för stadsfullmäktige grupper som inte hör till stadsfullmäktiges eller stadsstyrelsens presidium eller är ledamöter i stadsstyrelsen.

I anslaget ingår 255 000 euro för stöd till fullmäktige grupperna. Stödet uppgår till 3 000 euro per fullmäktige ledamot. Budgeten omfattar en reservering för biljetter för kostnader för de förtroendevaldas tjänsteärenden.



## 1 03 Tarkastuslautakunta ja -virasto – Revisionsnämnden och -kontoret

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	1 105	1 137	1 124	1 128	1 128	1 128	1 128
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	369	367	360	363	363	363	363
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	344	352	368	370	345	345	345
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	34	36	41	40	40	40	40
Avustukset - Understöd	2	3	3	3	3	3	3
Vuokrat - Hyror	201	215	213	205	205	205	205
Muut menot - Övriga utgifter	2	1	2	2	2	2	2
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 056</b>	<b>2 111</b>	<b>2 111</b>	<b>2 111</b>	<b>2 086</b>	<b>2 086</b>	<b>2 086</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 056</b>	<b>-2 111</b>	<b>-2 111</b>	<b>-2 111</b>	<b>-2 086</b>	<b>-2 086</b>	<b>-2 086</b>
Poistot - Avskrivningar	8	8	8	4	4	8	8
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 064</b>	<b>-2 119</b>	<b>-2 119</b>	<b>-2 115</b>	<b>-2 090</b>	<b>-2 094</b>	<b>-2 094</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		2,7	0,0	0,0	-1,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	189	200	198	187	187	187	187

Tarkastuslautakunta järjestää kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen, yhteen soviittaa kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen ja arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kaupunkikonsernissa.

Helsingin kaupungin tilintarkastaja huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta.

Tarkastusvirasto arvioi lautakunnan apuna valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista ja hoitaa osan lakisääteisestä tilintarkastuksesta tilintarkastajan kanssa sovitulla tavalla. Lisäksi virasto valmistelee lautakunnalle valtuuston päätettäväksi esitettävät tarkastusta koskevat asiat.

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Valtuuston hyväksymä vuosien 2013–2016 strategiaohjelma ohjaa kaupunkikonsernille asetettavien vuotuisten talousarviotavoitteiden lisäksi tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdentumista ja painotuksia. Kaupunkikonsernin rakenteessa tapahtuvilla muutoksilla on vaikutuksensa

Revisionsnämnden organiserar granskningen av stadens förvaltning och ekonomi, samordnar granskningen av staden och dess dottersammanslutningar och bedömer huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i stadskoncernen.

Helsingfors stads revisor utför den lagstadgade granskningen av stadens förvaltning och ekonomi.

Revisionskontoret biträder nämnden vid bedömningen av om de mål som fullmäktige satt upp har nåtts och sköter en del av den lagstadgade granskningen på ett sätt som överenskommit med revisorn. Verket bereder dessutom de revisionsärenden som nämnden ska förelägga fullmäktige.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Det av fullmäktige godkända strategiprogrammet för åren 2013–2016 styr utom de årliga budgetmålen för stadskoncernen också inriktningen och betoningarna i revisionsnämndens utvärderingsverksamhet. Omstruktureringsåtgärderna i stadskoncernen påverkar likaså utvärderings- och gransk-

myös arviointi- ja tarkastustoimintaan. Kuntalain tulevan kokonaisuudistuksen ennakoidaan laajentavan tarkastuslautakunnan tehtäväkenttää.

Helsingin Energia- ja Helsingin Satama -liikelaitosten yhtiöittämisen sekä kaupungin virasto-organisaatiouudistusten seurauksena ostettavien tilintarkastuspalvelujen määrä on tilintarkastussopimusta muuttamalla sovittu 400 päivään/vuosi. Päivien vähennyksellä ei ole vaikutusta tarkastustoimen talousarvioon, sillä liikelaitokset ovat vastanneet itse omista tilintarkastuskustannuksistaan.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Strategiakautteen 2013–2016 ajoittuvat kaupungin sisäiset organisaatorakenteen muutokset sekä muutokset kaupunkikonsernissa tulevat vaikuttamaan myös tilintarkastuksen ja arvioinnin toteutustapaan. Kuntalain kokonaisuudistus tuo muutoksia tarkastuslautakunnan tehtäviin.

### **Kilpailuttaminen**

Vuonna 2015 ovat voimassa vuosien 2013–2016 kilpailutuskierroksen tuloksena solmitut kaupungin ja kaupunkikonsernin tilintarkastussopimukset. Tilintarkastuspalveluiden osuus viraston bruttomenoista taloussuunnitelmakaudella on vajaat kymmenen prosenttia. Viraston muissa hankinnoissa hyödynnetään kaupungin yhteishankintaelinten suorittamaa kilpailutusta. Hankinnat tehdään vuosittain laadittavan viraston hankintasuunnitelman mukaisesti.

### **Riskienhallinta**

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittämisen vaatimat toimenpiteet otetaan toiminnan ohjauksessa huomioon kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen sekä lautakunnan syksyllä 2014 päättämän riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kuvauksen mukaisesti.

## **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Tarkastuslautakunta tuottaa arviointikertomuksella ja muilla arviointiraporteilla valtuuston strategisista ohjaustarpeista varten tietoa valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta. Arvioinnin tulokset kuvaavat demokraattisen päätöksenteon vaikuttavuutta. Arviointi toteutetaan suunnitelmallisesti ja se kohdennetaan valtuustokaudella kaupungin strategiaohjelman kaikkiin pääkohtiin.

Tarkastuslautakunta järjestää kaupunkikonsernin tilintarkastuksen niin, että se suoritetaan kustannustehokkaasti ja laadukkaasti tilintarkastusta koskevien säädösten ja määräysten sekä hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

ningsverksamheten. Den kommande totalrevideringen av kommunallagen förutspås utvidga revisionsnämndens arbetsfält.

Till följd av bolagiseringen av affärsverken Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn och omorganiseringen av stadens förvaltningar har det kommits överens om köpta revisionstjänster motsvarande 400 dagar/år genom en ändring av revisionsavtalet. Det minskade antalet dagar påverkar inte revisionsväsendets budget, eftersom affärsverken själva har svarat för sina egna revisionskostnader.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

De interna omstruktureringarna inom staden och ändringarna i stadskoncernen under strategiperioden 2013–2016 kommer också att påverka hur revisionen och utvärderingen genomförs. Totalrevideringen av kommunallagen innebär förändringar i revisionsnämndens uppgifter.

### **Konkurrensutsättning**

År 2015 gäller de revisionsavtal för staden och stadskoncernen som träffats med stöd av konkurrensutsättningen för åren 2013–2016. Revisionstjänsternas andel av verkets bruttoutgifter under ekonomiplanepreioden är knappt tio procent. I verkets övriga upphandlingar utnyttjas den konkurrensutsättning som stadens organ för gemensamma upphandlingar har genomfört. Upphandlingarna görs enligt en årlig upphandlingsplan för verket.

### **Riskhantering**

De åtgärder som utvecklingen av riskhanteringen och den interna tillsynen kräver beaktas i styrningen av verksamheten i enlighet med såväl anvisningarna för stadens interna tillsyn och riskhantering som den av nämnden hösten 2014 fastslagna beskrivningen av riskhanteringen och den interna tillsynen.

## **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

För fullmäktiges strategiska styrning producerar revisionsnämnden med utvärderingsberättelsen och andra utvärderingsrapporter behövliga uppgifter om huruvida de mål som fullmäktige satt upp har nåtts. Resultaten av utvärderingen beskriver det demokratiska beslutsfattandets genomslagskraft. Utvärderingen genomförs planmässigt och inriktas under fullmäktigeperioden på alla huvudpunkter i stadens strategiprogram.

Revisionsnämnden organiserar revisionen av stadskoncernen så att den sker kostnadseffektivt och högklassigt i enlighet med de bestämmelser och föreskrifter som gäller för revisionen, liksom också god revisionsd.

Tarkastusvirasto on päivittänyt strategiansa kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 mukaiseksi ja kaupungin strategioita tarkastusvirasto toteuttaa huolehtimalla omien palvelujensa laadusta, tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta. Henkilöstön osaamista vahvistetaan riittävällä koulutuksella ja osaamisen jakamisella sekä huolehtimalla henkilöstön työhyvinvoinnista.

Viraston tuottavuutta mitataan tuloskorttiin pohjautuvalla tuottavuusindeksillä. Tuotosindeksi koostuu kuudesta osatekijästä, joista työpanosten käyttöön liittyvien tekijöiden painoarvo on 50 %, työn laatutekijöiden painoarvo 40 % ja henkilöstötekijöiden painoarvo 10 %. Panosindeksi on muodostettu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto) deflatoiduista toimintamenoista.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Virastossa noudatetaan henkilöstön kanssa yhteistyössä päivitettyä henkilöstöohjelmaa ja kaupungin sekä viraston tasa-arvosuunnitelmaa. Työhyvinvointia edistävät toimenpiteet sisältyvät henkilöstöohjelmaan ja työhyvinvointisuunnitelmaan. Työhyvinvoinnin mittaamiseen käytetään Kunta10-tutkimuksen, työyhteisökyselyn ja motivaatiokyselyn tuloksia sekä sairauspoissaolojen seuranta. Sairauspoissaaloprosentti pyritään säilyttämään alhaisella tasolla (0,6 % vuonna 2013 ja 0,9 % vuonna 2012).

Uuteen strategiaan pohjautuva osaamisen kehittämissuunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2015 alusta. Yhteistyössä henkilöstön kanssa laaditaan kullekin toimintavuodelle koulutussuunnitelma, jonka laadinnassa otetaan huomioon viraston, henkilöstön, tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan näkökulmat. Suunnitelmassa hyödynnetään koulutuskyselyn, osaamiskartoituksen, asiakastytyväisyyskyselyjen, työhyvinvointikyselyjen ja kehityskeskustelujen tuloksia sekä yksilötason kehittämissuunnitelmia. Ammattitaidon taso ja laadukkuus pyritään varmistamaan muun muassa kannustamalla henkilökuntaa osallistumaan tilintarkastajatuokiin.

Henkilöstöhankinnassa panostetaan hyvään työnantajakuvaan ja aktiiviseen rekrytointiotteeseen. Yksi hallinnon vakanssi esitetään vuoden 2015 alusta lakkautettavaksi.

### Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Tilojen käyttöä tehostetaan luovuttamalla tarpeettomaksi käyvät työtilat sopivina kokonaisuuksina kaupungin muiden toimintojen käyttöön. Pari- ja tiimityötapoja sekä etätömahdollisuuksia kehitetään edelleen.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

Helsingin tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista vuonna 2013 oli 0,044 prosenttia, mikä sijoittui keskivaiheille vertailussa viiden muun suuren kaupungin kanssa. Merkittävät liikelaitosten yhtiöittämiset huomioon ottaen vuonna 2015 prosenttiosuus on 0,049.

Revisionskontoret har uppdaterat sina strategier så att de motsvarar stadens strategiprogram 2013–2016 och genomför stadens strategier genom att se till de egna tjänsternas kvalitet, produktivitet och genomslagskraft. De anställdas kompetens stärks med hjälp av tillräcklig utbildning och kunskapsdelning och genom omsorg om personalens arbetshälsa.

Revisionskontorets produktivitet mäts med ett produktivetsindex som baserar sig på ett balanserat styrkort. Output-index består av sex delfaktorer, där faktorer kring användningen av arbetsinsatser har 50 procents vikt, kvalitetsfaktorer kring arbetet 40 procents vikt och personalfaktorer 10 procents vikt. Input-index är bildat av omkostnaderna deflaterade med prisindex för offentliga utgifter (allmän förvaltning inom den kommunala ekonomin).

### Verkets personalplan 2015–2017

Vid revisionskontoret följs det personalprogram som uppdaterats i samråd med de anställda, likaså stadens och verkets jämställdhetsplan. Åtgärder som främjar arbetshälsan ingår i personalprogrammet och arbetshälsoplanen. Arbetshälsan mäts med resultaten av Kommun10-undersökningen, en arbetsplatsenkät och en motivationsenkät och genom uppföljning av sjukfrånvaron. Revisionskontoret försöker bevara den låga sjukfrånvaroprocenten (0,6 % år 2013 och 0,9 % år 2012).

En kompetensutvecklingsplan baserad på den nya strategin tas i bruk vid ingången av år 2015. I samråd med de anställda utarbetas en utbildningsplan för varje verksamhetsår, och i arbetet på denna beaktas verkets, personalens, revisionsnämndens och revisorns synpunkter. I planen utnyttjas resultaten av utbildningsenkäten, kunskapskartläggningen, kundnöjdhetenkäterna, arbetshälsoenkäten och utvecklingsamtalen, likaså utvecklingsplanerna på individuell nivå. Revisionskontoret vill säkerställa standarden och kvaliteten på yrkeskunskapen bland annat genom att uppmuntra anställda att avlägga revisorsexamen.

Inom rekryteringen satsas det på en fördelaktig arbetsgivarbild och ett aktivt rekryteringsgrepp. En anställning inom administrationen föreslås bli indragen vid ingången av år 2015.

### Vekets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Lokalanvändningen effektiviseras genom att arbetslokaler som blir obehövlige överläts i lämpliga helheter för andra av stadens funktioner. Sätten att arbeta i par och team och möjligheterna att arbeta på distans utvecklas alltjämt.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna \* i strategiprogrammet

Omkostnaderna inom Helsingfors revisionsväsen stod år 2013 för en andel på 0,044 procent av hela stadens omkostnader, vilket är i mittfältet jämfört med de fem andra stora städerna. Med beaktande av den omfattande bolagisering av affärsverk utgör procentandelen 0,049 år 2015.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Kaupungin tietotekniikkaohjelmaa toteutetaan viraston oman toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Tarkastusvirasto on mukana kaupungin tietotekniikka- ja viestintäosaston vastuulla olevassa työpapereiden hallintaa ja sähköistä arkistointia koskevassa kehittämishankkeessa. Tavoitteena on ottaa järjestelmä käyttöön vuoden 2015 aikana.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Arviointikertomus ja tilintarkastuskertomus valmistuvat 30.4.2015 mennessä.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Kuntalain kokonaisuudistuksesta johtuvat tarkastuslautakunnan laajenevat tehtävät hoidetaan ammattitaitoisesti kustannuksia ja henkilöresursseja kasvattamatta.

Lakisääteinen tilintarkastus suoritetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sopimustarkistuksen mukaisten 400 tarkastuspäivän puitteissa.

#### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Energiansäästöavoite on kahdeksan prosenttia vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta mukaan lukien aiempien vuosien säästöavoitteet. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön ja kaukolämmön kulutus.

Tarkastusvirasto on vuokrannut toimitilansa kiinteistöviraston tilakeskukselta, joka seuraa energiankulutusta vain koko kiinteistön tasolla. Energiansäästöä tarkastusviraston osalta ei ole mahdollista erikseen todentaa.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-strategin genomförs

Stadens IT-program genomförs i enlighet med revisionskontorets egen verkställighetsplan. Revisionskontoret deltar i ett utvecklingsprojekt som stadskansliets IT- och kommunikationsavdelning ansvarar för och som gäller hantering och elektronisk arkivering av arbetspapper. Målet är att ta systemet i bruk under år 2015.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

En utvärderingsberättelse och en revisionsberättelse färdigställs före 30.4.2015.

#### Övriga verksamhetsmål

Revisionsnämndens mer omfattande uppgifter till följd av totalrevideringen av kommunallagen sköts professionellt, utan att kostnaderna och personalresurserna ökas.

Den lagstadgade granskningen utförs högklassigt och kostnadseffektivt inom de avtalsenliga 400 revisionsdagarna.

#### Energieffektivitets- och miljömål

Energisparmålet är åtta procent jämfört med den totala energiförbrukningen år 2010, inklusive tidigare års sparmål. Målet omfattar el- och fjärrvärmeförbrukningen.

Revisionskontoret har hyrt sina lokaler av fastighetskontorets lokalcentral, som följer energiförbrukningen bara på hela fastighetens nivå. Det är inte möjligt att påvisa energibesparingen separat för revisionskontorets del.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritettavoitteet – Prestationsmål</b>						
Henkilötyöpäivät – Dagsverken	3 833	4 030	3 900	3 860	3 860	3 860
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Kustannukset/työpäivä – Kostnader/arbetsdag, € 1	453	446	508	478	478	478
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Tilintarkastuspäivät, ulkoisen tilintarkastajan toteutuneet tarkastuspäivät – Revisionsdagar, utfall för den externa revisorns revisionsdagar	500	500	500	400	400	400
Tarkastuskohteena olevat virastot ja liikelaitokset, lukumäärä – Förvaltningar och affärsverk som är föremål för revision, antal	34	32	32	30	30	30
Konserniyhteisöt, lukumäärä – Koncernsammanlutningar, antal	120	120	120	122	122	122
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä – Antal anställda	18	19	18	18	18	18
Tarkastusta ja arviointia tekevän henkilöstön määrä – Antal anställda som utför granskning och utvärdering	16	17	16	16	16	16

1 Kustannukset/työpäivä sisältävät muut paitsi JHTT-tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan aiheuttamat kustannukset – Kostnader/arbetsdag omfattar alla kostnader utom dem som föranleds av OFR-revisorn och revisionsnämnden

**Tuottavuusmittari – Produktivitetens mätare (tuottavuus 2012=100)**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tarkastus- ja arviointitoiminnan tuottavuuden kehittyminen – Produktivitetens utveckling för revisions- och utvärderingsverksamheten (2012=100)	103,2	99,7	100,9	101,0	102,5	104,0

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen kokonaispinta-ala (htm <sup>2</sup> ) – Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)	602	602	602	560	560	560

## 1 04 Kaupunginhallitus – Stadsstyrelsen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	91	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	278	0	0	10	10	10	10
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>369</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>
Palkat - Löner	6 635	1 638	8 622	1 579	1 579	1 579	1 579
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	2 036	311	2 601	276	276	276	276
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 443	398	4 687	478	266	266	266
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 126	46	830	55	55	55	55
Avustukset - Understöd	1 782	0	1 350	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	1 493	1 030	1 338	1 267	1 267	1 267	1 267
Muut menot - Övriga utgifter	558	10 719	680	10 488	10 368	10 368	10 368
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>18 073</b>	<b>14 142</b>	<b>20 108</b>	<b>14 143</b>	<b>13 811</b>	<b>13 811</b>	<b>13 811</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-17 704</b>	<b>-14 142</b>	<b>-20 108</b>	<b>-14 133</b>	<b>-13 801</b>	<b>-13 801</b>	<b>-13 801</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-17 704</b>	<b>-14 142</b>	<b>-20 108</b>	<b>-14 133</b>	<b>-13 801</b>	<b>-13 801</b>	<b>-13 801</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-21,8	42,2	0,0	-2,3	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1 058	1 030	1 038	1 267	1 267	1 267	1 267

## 1 04 01 Kaupunginhallitus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Stadsstyrelsen, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	1 332	1 630	1 614	1 570	1 570	1 570	1 570
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	326	309	298	273	273	273	273
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	220	329	305	396	184	184	184
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	20	26	20	30	30	30	30
Vuokrat - Hyror	915	1 030	938	1 267	1 267	1 267	1 267
Muut menot - Övriga utgifter	26	50	30	50	50	50	50
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 839</b>	<b>3 374</b>	<b>3 205</b>	<b>3 586</b>	<b>3 374</b>	<b>3 374</b>	<b>3 374</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 839</b>	<b>-3 374</b>	<b>-3 205</b>	<b>-3 586</b>	<b>-3 374</b>	<b>-3 374</b>	<b>-3 374</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 839</b>	<b>-3 374</b>	<b>-3 205</b>	<b>-3 586</b>	<b>-3 374</b>	<b>-3 374</b>	<b>-3 374</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		18,8	-5,0	6,3	0,0	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	915	1 030	938	1 267	1 267	1 267	1 267

Kaupunginhallituksen menot muodostuvat pääasiassa kaupunginhallituksen jäsenten, sekä komiteoiden ja toimikuntien jäsenten palkkioista, kaupunginjohtajien palkka- ja henkilöstökustannuksista ja tilakustannuksista.

Määrärahaa maksetaan kulukorvaukset ilman tilivelvollisuutta kaupunginhallituksen puheenjohtajalle 3 480 euroa, kummallekin varapuheenjohtajalle 1 750 euroa, kaupunginjohtajalle 3 480 euroa, kullekin apulaiskaupunginjohtajalle 1 750 euroa sekä Khn jäsenille kullekin 840 euroa vuodessa.

Määrärahaa maksetaan myös luottamushenkilöiden puhelien käyttökustannukset.

Stadsstyrelsens utgifter består i huvudsak av arvoden till ledamöterna i stadsstyrelsen och kommittéer, av stadsdirektörernas löne- och personalkostnader och av lokalkostnader.

Ur anslaget betalas årliga kostnadsersättningar utan redovisningsskyldighet, 3 480 euro för stadsstyrelsens ordförande, 1 750 euro för vardera vice ordföranden, 3 480 euro för stadsdirektören, 1 750 euro för varje biträdande stadsdirektör och 840 euro för varje ledamot i stadsstyrelsen.

Ur anslaget betalas också kostnader som hänförs till de förtroendevaldas telefonanvändning.

## 1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi – Dispositionsmedel, till Stns disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	91	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatulo t - Övriga verksamhetsin- täkter	275	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>366</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	5 295	0	7 000	0	0	0	0
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 708	0	2 300	0	0	0	0
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 066	0	4 150	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnö- denheter och varor	1 089	0	800	0	0	0	0
Avustukset - Understöd	1 782	0	1 350	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	578	0	400	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	18	9 831	0	9 831	9 713	9 713	9 713
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>14 535</b>	<b>9 831</b>	<b>16 000</b>	<b>9 831</b>	<b>9 713</b>	<b>9 713</b>	<b>9 713</b>
		15 000					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-14 169</b>	<b>-9 831</b>	<b>-16 000</b>	<b>-9 831</b>	<b>-9 713</b>	<b>-9 713</b>	<b>-9 713</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-14 169</b>	<b>-9 831</b>	<b>-16 000</b>	<b>-9 831</b>	<b>-9 713</b>	<b>-9 713</b>	<b>-9 713</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-32,4	62,8	0,0	-1,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	143	0	100	0	0	0	0

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin, yhteensä 9 831 000 (9 831 000) euroa, sisältyy yleiset käyttövarat sekä kaupungin viihtyisyyteen ja turvallisuuteen liittyvien hankkeiden varat.

Yleisiin käyttövaroihin sisältyy myös mm. 2,0 milj. euron määräraha maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen liittyviin hankkeisiin.

Yleisissä käyttövaroissa on myös varauduttu mm. pääkaupunkiseudun yhteistyöstä ja seutuyhteistyöstä aiheutuviin yleisiin kustannuksiin.

Kaupungin viihtyisyyteen ja turvallisuuteen osoitetulla määrärahalla on tarkoitus jatkaa kaupunkiympäristön viihtyisyyttä lisääviä hankkeita yhteistyössä asukkaiden, kaupungin hallintokuntien ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Määrärahassa varaudutaan mm. hankkeeseen, jossa vähennetään puistojen, aukoiden ja kadunvarsien roskaisuutta palkkaamalla kesäisin nuoria.

Stadsstyrelsens dispositionsmedel, sammanlagt 9 831 000 (9 831 000) euro, omfattar allmänna dispositionsmedel och medel för projekt som hänför sig till trivsels- och säkerheten i staden.

I de allmänna dispositionsmedlen ingår också bl.a. 2,0 mn euro för projekt som förbättrar invandrades ställning på arbetsmarknaden.

Allmänna dispositionsmedel reserveras också bl.a. för de allmänna kostnaderna för samarbetet i huvudstadsregionen och det övriga regionsamarbetet.

Det är tänkt att anslaget för trivsels- och säkerheten i staden ska användas för fortsatta projekt som ökar trivsels- i stadsmiljön, närmare bestämt för ett samarbete med invånarna, stadens förvaltningar och de centrala intressentgrupperna. Anslaget omfattar också en reservering bl.a. för ett projekt genom vilket skräpigheten i parker, på öppna platser och vid gator minskas genom att det för sommaren anställs ungdomar.



Kaupunginhallituksen käyttövaroihin sisältyvät varaukset kaupunginjohtajan laatupalkintokilpailun järjestämistä varten 100 000 (100 000) euroa, tiedepalkintoa varten 10 000 (10 000) euroa ja tutkimusapurahoihin 77 000 (77 000) euroa.

Av stadsstyrelsens dispositionsmedel reserveras 100 000 (100 000) euro för anordnande av kvalitetspristävlingen, 10 000 (10 000) euro för ett vetenskapspris och 77 000 (77 000) euro för forskningsstipendier.

### 1 04 03 Vieraanvaraisuus, kaupunginjohtajan käytettäväksi – PR, till stadsdirektörens disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	3	0	0	10	10	10	10
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>
Palkat - Löner	2	8	8	9	9	9	9
Henkilösivumeno - Lönebidkostnader	0	2	3	3	3	3	3
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	31	69	70	82	82	82	82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	18	20	10	25	25	25	25
Muut menot - Övriga utgifter	513	676	650	445	445	445	445
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>564</b>	<b>775</b>	<b>741</b>	<b>564</b>	<b>564</b>	<b>564</b>	<b>564</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-561</b>	<b>-775</b>	<b>-741</b>	<b>-554</b>	<b>-554</b>	<b>-554</b>	<b>-554</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-561</b>	<b>-775</b>	<b>-741</b>	<b>-554</b>	<b>-554</b>	<b>-554</b>	<b>-554</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		37,5	-4,4	-27,2	-27,2	0,0	0,0

Määräraha on varattu edustus- ja vieraanvaraisuusmenoihin.

Anslaget är reserverat för representations- och PR-utgifter.

## 1 04 04 Virkamatkak, kaupunginjohtajan käytettäväksi – Tjänsteresor, till stadsdirektörens disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	6	0	0	0	0	0	0
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	2	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	126	0	0	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	1	162	162	162	160	160	160
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>135</b>	<b>162</b>	<b>162</b>	<b>162</b>	<b>160</b>	<b>160</b>	<b>160</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-135</b>	<b>-162</b>	<b>-162</b>	<b>-162</b>	<b>-160</b>	<b>-160</b>	<b>-160</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-135</b>	<b>-162</b>	<b>-162</b>	<b>-162</b>	<b>-160</b>	<b>-160</b>	<b>-160</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		20,0	0,0	0,0	-1,2	0,0	0,0

Määräraha on varattu luottamushenkilöiden ja johtajiston virkamatkoihin.

Anslaget är reserverat för de förtroendevaldas och direktörskollegiets tjänsteresor.

## 1 10

## Kaupunginkanslia – Stadskansliet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	81	13 114	7 911	12 819	12 804	12 804	12 804
Maksutulot - Avgiftsinkomster	216	27	18	1 880	1 880	1 880	1 880
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	10 086	10 385	10 385	11 300	11 300	11 300	11 300
Vuokratulot - Hyresinkomster	87	68	60	153	153	153	153
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	3 784	3 874	4 391	1 947	1 947	1 733	1 733
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>14 254</b>	<b>27 468</b>	<b>22 765</b>	<b>28 099</b>	<b>28 084</b>	<b>27 870</b>	<b>27 870</b>
Palkat - Löner	48 866	51 526	48 614	49 191	49 191	49 293	49 000
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	26 600	30 423	29 309	30 787	30 787	30 832	30 707
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	37 152	58 216	54 851	63 021	61 923	62 886	63 747
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 165	1 304	1 005	975	975	975	975
Avustukset - Understöd	4 003	4 080	3 811	4 087	4 087	4 087	4 087
Vuokrat - Hyror	5 943	6 098	6 457	5 505	5 505	5 505	5 505
Muut menot - Övriga utgifter	353	881	258	839	839	839	839
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>124 082</b>	<b>152 528</b>	<b>144 305</b>	<b>154 405</b>	<b>153 307</b>	<b>154 417</b>	<b>154 860</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-109 828</b>	<b>-125 060</b>	<b>-121 540</b>	<b>-126 306</b>	<b>-125 223</b>	<b>-126 547</b>	<b>-126 990</b>
Poistot - Avskrivningar	4 088	7 217	4 770	7 250	7 250	7 230	8 770
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-113 916</b>	<b>-132 277</b>	<b>-126 310</b>	<b>-133 556</b>	<b>-132 473</b>	<b>-133 777</b>	<b>-135 760</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		92,7	-17,1	2,3	2,2	-0,8	0,0
Menot - Utgifter		22,9	-5,4	1,2	0,5	0,7	0,3
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	4 910	4 643	4 900	4 707	4 707	4 707	4 707

## 1 10 01

## Kaupunginkanslia – Stadskansliet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	77	610	273	315	315	315	315
Maksutulot - Avgiftsinkomster	216	27	18	10	10	10	10
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	249	285	285	300	300	300	300
Vuokratulot - Hyresinkomster	76	68	60	153	153	153	153
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1 294	1 016	1 383	1 059	1 059	845	845
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1 912</b>	<b>2 006</b>	<b>2 019</b>	<b>1 837</b>	<b>1 837</b>	<b>1 623</b>	<b>1 623</b>
Palkat - Löner	25 500	27 935	25 009	25 950	25 950	25 950	25 950
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	8 572	9 334	8 301	8 648	8 648	8 648	8 648
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	17 007	20 265	23 252	23 326	22 556	22 556	22 556
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 025	1 209	854	895	895	895	895
Avustukset - Understöd	496	80	411	87	87	87	87
Vuokrat - Hyror	5 420	5 272	5 068	4 999	4 999	4 999	4 999
Muut menot - Övriga utgifter	271	549	215	507	507	507	507
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>58 291</b>	<b>64 644</b>	<b>63 110</b>	<b>64 412</b>	<b>63 642</b>	<b>63 642</b>	<b>63 642</b>
		151					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-56 379</b>	<b>-62 638</b>	<b>-61 091</b>	<b>-62 575</b>	<b>-61 805</b>	<b>-62 019</b>	<b>-62 019</b>
Poistot - Avskrivningar	553	772	560	500	500	480	420
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-56 932</b>	<b>-63 410</b>	<b>-61 651</b>	<b>-63 075</b>	<b>-62 305</b>	<b>-62 499</b>	<b>-62 439</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		4,9	0,6	-8,4	-8,4	-11,6	0,0
Menot - Utgifter		10,9	-2,4	-0,4	-1,6	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	4 663	4 343	4 600	4 527	4 527	4 527	4 527

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Helsingin kaupunginkanslian tehtävänä on toimia kaupunginhallituksen alaisena virastona kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajiston yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginkanslian kuten koko kaupungin toimintaympäristön keskeisenä haasteena on yleinen talouden toimintaympäristön muutos ja taloudellisen tilanteen epävarmuuden jatkuminen.

Maan hallituksen mukaan uusien sote-alueiden ja metropolihallinnon on määrä aloittaa vuoden 2017 alussa. Lisäksi käynnissä on erityinen kuntajakoselvitys.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Stadskansliet, som är ett verk under stadsstyrelsen, sköter uppgiften som allmänt planerings-, berednings- och verkställighetsorgan för stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och stadsdirektörskollegiet i enlighet med de godkända målen.

Den största utmaningen i stadskansliets och hela stadens omvärld är den allmänna förändringen i det ekonomiska klimatet och det alltjämt osäkra ekonomiska läget.

Enligt statsrådet är det meningen att nya social- och hälsovårdsområden och en metropolförvaltning ska införas vid ingången av år 2017. Dessutom pågår en särskild utredning av kommunindelningen.

Em. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Kuntalaki tulee voimaan keväällä 2015 mikä edellyttää hallinnollisten säännösten tarkistamista ja vaikuttaa johtamisen jaoston valmisteluun.

Informaatioteknologiatoimialan työpaikat ja tuotanto ovat vähentyneet Suomessa dramaattisesti, ja rakennemuutoksen vaikutukset näkyvät selvästi myös metropolialueella. ICT-yrityksistä vapautunut osaaminen on kuitenkin samalla mahdollisuus etenkin uuden yritystoiminnan ja pienyritysten kasvun sekä ulkomaisten investointien houkuttelemisen kannalta.

Kilpailu kansainvälisistä investoinneista ja yritysten toimipisteiden sijainneista voimistuu, yritysten liikkuvuus lisääntyy, verosuunnittelun ja erilaisten kannusteiden merkitys kasvaa.

Toimintaympäristön sähköistyminen lisääntyy. Sähköisiä hallinnon palveluja tarjotaan kuntalaisille ja luottamushenkilöille. Myös kaupungin työntekijöiden hyödyntävät työssään entistä enemmän sähköisiä työvälineitä.

Asiakirjallisen tiedon hallinnassa siirrytään sähköiseen toimintatapaan ja sähköiseen säilyttämiseen, myös pysyvästi säilytettävän asiakirja-aineiston osalta. Kaupunkitasoiset sähköisen arkistoinnin säilyttämisen ratkaisut yleistyvät. Tulevaisuudessa tavoitteena on julkishallinnon yhteiset sähköisen säilyttämisen ja arkistoinnin ratkaisut pysyvästi säilytettävälle aineistolle. Sähköinen arkistointi pysyvästi asiakirjojen osalta käynnistyy vuonna 2015.

Avoin tieto ja tiedon tuottaminen avoimeen rajapintaan lisääntyy, mikä lisää hallinnon läpinäkyvyyttä ja mahdollisuutta hyödyntää mm. päätöksenteossa syntyvää tietoa monipuolisesti (Open Ahjo).

Henkilöstöjohtamisen tärkein tehtävä on varmistaa tavoitteiden toteuttamisen edellyttämä osaaminen, sekä tulevaisuuden strategisten tavoitteiden että tämän päivän perustehtävien kannalta.

Taloustilanteen, kasvavan osajakilpailun ja eläköitymisen kannalta henkilöstösuunnittelun kehittäminen ja tehostaminen on lähivuosien tärkein prioriteetti. Työelämähanke ja monimuotoisuuden johtaminen tähtäävät tämän tavoitteen saavuttamiseen.

Digitalisoinnin seurauksena eri toimijoiden käyttäytyminen muuttuu yhä nopeammin, mikä edellyttää myös kaupungilta entistä parempaa reagoitiherkkyttä ja ketteryyttä toteuttaa tarvittavia muutoksia. Nämä muutokset asettavat uusia vaatimuksia kaupungin tietotekniikalle.

Neuvonnan kehittyminen painottuu perinteisten neuvontapalveluiden lisäksi jatkossa yhä enemmän verkkopohjaiseen palveluun sekä erilaisten digitaalisten sovellusten hyödyntämiseen.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Om. muutosten toteutuessa kokonaisuudessaan tulee kaupunginkanslian valmisteltavaksi laajoja kaupungin hallintoon, organisaatioon ja talouteen liittyviä kokonaisuuksia vuoden 2015 aikana. Vastaavasti strategiaohjelmaan sisältyvät organisaatiouudistukset (kulttuuritoimi, tekninen puoli) edellyttävät uudelleenarviointia.

Kuntalaisten osallisuutta vahvistetaan ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä avataan. Kuntalaisten osallisuuteen kehitetään palaute- ja kuulemispalveluita päätöksenteon ja valmistelun tueksi. Kaupunginkanslia vastaa kaupunkitasoisen osallisuuden koordinoinnista.

Kaupungin viestinnässä korostuvat ennakoivuus ja suunnitelmallisuus. Kaupungin suunnitelmista ja päätöksistä ja niiden vaikutuksista pyritään tiedottamaan julkisuuteen varhain, jotta asukkailla on mahdollisuus esittää omat näkemyksensä valmistelijoille ja päättäjille. Kaupungin tärkein oma viestintäväline on hel.fi -verkkosivusto, jonka suuri uudistus viedään loppuun vuonna 2015. Kaupunginkanslian viestinnän yhtenä painopisteenä on koko kaupungin viestintätoimintojen entistä parempi koordinointi, jota tuetaan kaupunkitasoisilla viestintästrategisilla linjauksilla.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Keskushallinnon virastona kaupunginkanslia tuottaa sisäisiä hallintopalveluja kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallitukselle ja kaupunkikonsernille. Nämä ovat joko viranomaistehäviä tai strategisen suunnittelun tehtäviä, jotka tehdään kaupungin omana toimintana.

Kaupunkilaisille, vierailijoille, matkailijoille ja muille kävijöille kaupunginkanslia ostaa neuvonta- ja tiedotuspalveluja kaupungin konserniyhtiö Helsingin Markkinointi Oy:lta. Kasvava väestön ja vierailijoiden määrä lisää näiden palvelujen kysyntää ja käyttäjiä. Yrityksille tarjotaan neuvontapalveluja. Tietotekniikan osalta virasto on osaltaan mukana sähköisten asiointipalvelujen tuottajana.

### **Kilpailuttaminen**

Kaupunginkanslia käyttää hankintakeskuksen kilpailuttamia puitesopimuksia aina, kun se on mahdollista. Hankinnoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan elinkaariajattelu, kierrätys ja ympäristöystävällisyys. Tavoitteena on oikein kohdenneet ja tehokkaasti toteutetut hankinnat.

Kaupunginkanslian merkittävin hankintakokonaisuus ovat kaupungin keskitetyt tietotekniikkapalvelut ja -hankkeet, joiden kilpailuttamisen kaupunginkanslia valmistele.

Kaupunginkanslia tukee hankintojen lainmukaista ja tarkoituksenmukaista toteuttamista konsultoinnilla ja keskeisiin hankkeisiin osallistumisen kautta.

### **Riskienhallinta**

Kaupunginkanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä jatketaan, ja kanslian kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteista, toimintaperiaatteista ja menettelyistä valmistuu viimeistään vuoden 2015 aikana. Keskushallinnon jatkuvuudenhallintasuunnitelmaan liittyvien toimenpiteiden toteutusta jatketaan vuonna 2015. Kaupunginkanslian vastuualueen merkittävimmät riskit liittyvät muun muassa kaupungin taloudellisen tilanteen epävarmuuteen, prosessien sujuvuuteen ja jatkuvuuteen sekä henkilöstön osaamiseen, vaihtuvuuteen ja hyvinvointiin. Lisäksi riskeinä on tunnistettu mahdolliset tietojärjestelmähäiriöt.

Invånarnas delaktighet stärks och beslutsfattandet görs transparentare. För invånarnas delaktighet utvecklas det respons- och hörandetjänster som stöd för beslutsfattandet och beredningen. Stadskansliet svarar för samordningen av delaktigheten på stadsnivå.

I stadens kommunikation betonas framförhållning och planmässighet. Det är meningen att information om stadens planer och beslut och om deras effekter ska ges ut i offentligheten tidigt, så att invånarna får en möjlighet att komma med sina åsikter till beredarna och beslutsfattarna. Stadens viktigaste egna informationskanal är webbplatsen hel.fi, vars stora omläggning slutförs år 2015. En prioritet i stadskansliets kommunikation är allt bättre samordning av hela stadens kommunikationsfunktioner, vilket stöds med en kommunikationsstrategi på stadsnivå.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktiosätten 2015–2017**

Som ett verk inom centralförvaltningen producerar stadskansliet interna förvaltningstjänster för stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och stadskoncernen. Det är fråga om antingen myndighetsuppgifter eller strategiplaneringsuppgifter som staden själv producerar.

För helsingforsare, turister och andra besökare köper stadskansliet rådgivnings- och informationstjänster av stadens koncernbolag Helsingin Markkinointi Oy. Det växande antalet invånare och besökare i staden ökar efterfrågan på dessa tjänster och innebär nya användare. Rådgivningstjänster erbjuds även för företag. Verket deltar dessutom i att producera elektroniska tjänster.

### **Konkurrensutsättning**

Stadskansliet använder de av anskaffningscentralen konkurrensutsatta ramavtalen alltid när det går. I upphandlingarna beaktas livscykelänkande, återvinning och miljövänlighet där det är möjligt. Målet är rätt inriktade och effektivt genomförda upphandlingar.

Stadens centraliserade IT-tjänster och IT-projekt utgör stadskansliets största upphandlingshelhet. Stadskansliet bereder konkurrensutsättningen av dessa.

Stadskansliet stöder ett lagenligt och ändamålsenligt genomförande av upphandlingar genom konsultering och medverkan i de viktigaste projekten.

### **Riskhantering**

Utvecklingen av den interna kontrollen och riskhanteringen vid stadskansliet fortsätter. Stadskansliet färdigställer en beskrivning av målen, verksamhetsprinciperna och förfarandena inom den interna kontrollen och riskhanteringen senast under år 2015. Åtgärder som hänför sig till planen för kontinuitetshandling inom centralförvaltningen vidtas alltså år 2015. De största riskerna inom stadskansliets ansvarsområde hänför sig bl.a. till osäkerheten i stadens ekonomiska läge, till processernas smidighet och kontinuitet och till personalens kompetens, omsättning och välbehållande. Också eventuella störningar i datasystemen har identifierats som risker.

Viraston oman riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan lisäksi kaupunginkanslia vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisestä kaupunkikonserneissa. Lisäksi virasto arvioi riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuutta ja riittävyyttä sisäisen tarkastuksen toimesta.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Kaupunginkanslian päätehtäviä ovat johtosäännön mukaisesti elinkeinopolitiikan kehittäminen, työllisyysasioiden hoito, maahanmuuttopolitiikka, kansainvälinen toiminta, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toiminnan käytännön järjestelyt, kirjaamotoiminta, kaupunkitasoinen turvallisuuden, valmiuden ja varautumisen suunnittelu, henkilöstöpolitiikka, työnantajatoiminta, oikeudellinen edunvalvonta, talouden, toiminnan ja strategian suunnittelu, aluerakentamisen ohjaus, sisäinen tarkastus, tieto- ja viestintäteknologioiden ohjaus, neuvonta ja vuorovaikutuksen kehittäminen.

Kaupunginkanslian keskeiset tavoitteet ovat (1) varmistaa kanslian vastuulla olevien keskushallinnon toimintojen häiriötön ja luotettava toteutus, (2) strategiaohjelman toteuttamisen ohjaus kaupunkikonserneissa sekä (3) huolehtia kaupunginkanslian vastuulle kuuluvien strategiaohjelman toimenpiteiden valmistelusta ja toteuttamisesta.

Kaupunginkanslian vastuulla olevia keskeisiä kokonaisuuksia strategiaohjelman toteuttamisessa ovat:

- talouden tasapainosta huolehtiminen
- kaupungin kansainvälisen tunnettuuden ja yritysmuutoksen parantaminen
- monipuolisten asumisvaihtoehtojen edistäminen ja kaupunginosien kehittämisedellytysten mahdollistaminen
- tietotekniikan ja sähköisten palvelujen kehittäminen
- läpinäkyvän hallinnon ja osallisuuden kehittäminen
- osaavan henkilöstön ja johtamisen kehittäminen

Talouden tasapainottamiseksi kaupunginkanslia toteuttaa talouden ja toiminnan ohjaamisessa strategiaohjelman talouden ja tuottavuuden tavoitteita. Velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalkasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Keskeisenä tehtävänä on strategiaohjelman toteuttamisen ohjaus kaupunkikonserneissa. Kaupunginkanslia valmistelee talousarvion raamin, talousarvion ja talousarvio-ohjeet strategiaohjelman mukaisesti. Kaupunginkanslia seuraa talousarviovuoden aikana talousarvion toteutumista, ohjaa virastoja, liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä tavoitteiden mukaisesti ja puuttuu poikkeamiin.

Utöver verkets egen riskhantering och den interna kontrollen ansvarar stadskansliet också för utveckling av den interna kontrollen och riskhanteringen inom stadskoncernen. Dessutom bedömer stadskansliets interna revision riskhanterings och den interna kontrollens funktionalitet och tillräcklighet.

## Hur stadens strategiprogrammet följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Viktiga uppgifter inom stadskansliet enligt instruktionen är utvecklingen av näringspolitiken, sysselsättningen, invandrarpolitiken, den internationella verksamheten, de praktiska arrangemangen kring stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens verksamhet, registratorkontorets verksamhet, säkerhets- och beredskapsplaneringen på stadsnivå, personalpolitiken, arbetsgivarverksamheten, den juridiska intressebevakningen, ekonomi-, verksamhets- och strategiplaneringen, styrningen av områdesbyggandet, den interna revisionen, styrningen av data- och kommunikationsteknologierna och utvecklingen av rådgivning och växelverkan.

De viktigaste målen för stadskansliet är (1) att säkerställa att de funktioner inom centralförvaltningen som är på kansliets ansvar genomförs störningsfritt och tillförlitligt, (2) att styra genomförandet av strategiprogrammet inom stadskoncernen och (3) att bereda och verkställa de åtgärder i strategiprogrammet som hör till stadskansliets ansvar.

Stadskansliet bär ansvaret för viktiga helheter i genomförandet av strategiprogrammet:

- sörjer för stadens ekonomiska balans
- främjar stadens internationella namnkunnighet och företagsvänlighet
- främjar mångsidiga boendeanternativ och utvecklingsförsättningar för stadsdelar
- bygger upp datatekniken och de elektroniska tjänsterna
- utvecklar transparent förvaltning och delaktighet
- ordnar utbildning för att få kunnig personal och utvecklar ledarskapet

För att få budgeten i balans genomför stadskansliet strategiprogrammets ekonomi- och produktivetsmål i styrningen av ekonomin och verksamheten. Staden bromsar under fullmäktigeperioden skuldsättningsutvecklingen genom att se till att den reella ökningen i moderstadens omkostnader motsvarar ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är årsmålet för produktivetsförbättringen, och genom att finansiera en betydligt större andel av investeringarna med internt tillförda medel och inkomster från försäljning av fast egendom.

En central uppgift är att styra genomförandet av strategiprogrammet inom stadskoncernen. Stadskansliet bereder budgetramen, budgeten och anvisningarna om hur budgetförslaget ska utarbetas i enlighet med strategiprogrammet. Stadskansliet följer under budgetåret hur budgeten utfaller, styr förvaltningarna, affärsverken och dottersammanslutningarna i enlighet med målen och ingriper i avvikelser.

Helsingin seudun AM -suunnitelmat ja HLJ-suunnitelma viimeistellään vuoden 2015 alkupuolella päätöksentekoa varten. Tämän jälkeen valmistellaan MAL-HLJ-aiesopimukset. Vuonna 2015 valmistellaan uuden AM-ohjelman luonnos.

Kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle valmistellaan vuonna 2015 esityksiä johtamisjärjestelmän uudistamisesta.

Kaupunginkanslia toteuttaa 2014 laadittua, strategiaohjelmaan sisältyvää toimenpideohjelmaa kaupungin yritysmyönteisyyden lisäämiseksi sekä avaintoimialojen kasvuedellytysten vahvistamiseksi. Kaupunkimarkkinoinnin kehittämistyötä jatketaan yhteistyössä Helsingin Markkinointi Oy:n kanssa. Työllisyyden parantamiseksi haetaan uusia työllistämisen keinoja.

Yrityslinnasta kehitetään merkittävä kasvuyrityspalvelujen ja perustamisneuvonnan eri toimijoita yhdistävä keskus.

Maahanmuuton osalta jatketaan 2014 valmistuneen strategiaohjelman osion 'Kansainvälinen Helsinki – Maahanmuuttajat aktiivisina kansalaisina' toimenpiteitä sekä valmistellaan maahanmuuton aiesopimuksen uudistamista.

Sähköisten asiointipalveluiden kehittämisen tavoitteena on, että asiakas löytää Helsinkiä koskevat palvelut helposti sähköisinä. Asiakkaan tulee myös kokea asiointipalvelut helppokäyttöisiksi ja pystyä käyttämään niitä eri päätelaitteilla, ajasta ja paikasta riippumatta. Näitä tavoitteita palvelee Hel.fi:n ja asiointi.hel.fi:n yhdistäminen, joka tehdään vuoden 2015 loppuun mennessä.

Hallinnon tehostamista ja läpinäkyvyyttä toteutetaan Ahjojärjestelmää kehittämällä.

Kunnan asukkaiden edellytyksiä osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan parannetaan luomalla verkossa toimiva sähköinen kuulemispalvelu.

Luottamushenkilöportaalia kehitetään keskeiseksi luottamushenkilöiden informaatiokanavaksi. Vuonna 2015 otetaan käyttöön sähköisiä lomakkeita, mm. luottamushenkilöiden ansiomenetys- ja lastenhoitohakemukset.

Kaupungin palautejärjestelmää hyödynnetään luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden toteuttamisessa.

Koko kaupungin valmiussuunnittelussa otetaan käyttöön Huovi-järjestelmä, joka on portaali häiriö- ja kriisitilanteita varten.

Kaupunginkanslia huolehtii vastuullisen työnantajatoiminnan toteuttamisesta. Tämä tarkoittaa, että virka- ja työehtosopimukseen liittyvät tulkinnot ja ohjeet ovat ajan tasalla, palkitsemisen kokonaisuus on toimiva ja oikeudenmukainen ja että osallistaminen ja yhteistoiminta toteutuvat erityisesti muutostilanteissa. Keskeinen haaste on tasalaatuisen ja yhtenäisen henkilöstöpolitiikan toteuttaminen koko organisaatiossa. Keskitetty Hr- neuvonta edistää yhtenäisten sopimustulkintojen ja muiden henkilöstöpoliittisten linjausten toteutumista.

MB-planerna och HLJ-planen för Helsingforsregionen bearbetas slutligt i början av år 2015 med tanke på beslutsfattande. Därefter utarbetas det MBT-HLJ-avsiktsförklaringar. År 2015 tas det fram ett utkast till ett nytt BM-program.

Förslag om reformering av stadens ledarskapssystem föreläggs stadsstyrelsens ledarskapssektion år 2015.

Stadskansliet genomför det i strategiprogrammet upptagna åtgärdsprogrammet från år 2014 som syftar till att göra staden företagsvänligare och stärka tillväxtpotentialerna för nyckelsektorerna. Arbetet på att utveckla stadsmarknadsföringen fortsätter i samarbete med Helsingin Markkinointi Oy. Nya sysselsättande åtgärder tas fram i syfte att förbättra sysselsättningen.

Företagsborgen utvecklas till ett betydande centrum som förenar olika aktörer inom tillväxtföretagstjänster och etableringsrådgivning.

I fråga om invandring fortsätter åtgärderna i det år 2014 färdigställda strategiprogrammets avsnitt "Ett internationellt Helsingfors – Invandrarna som aktiva helsingforsare" och en omarbetad avsiktsförklaring om invandring förbereds.

Målet för utvecklingen av de elektroniska tjänsterna är att kunden lätt ska hitta tjänster som gäller Helsingfors i elektronisk form. Kunden bör också uppleva att e-tjänsterna är lätthanvända och kunna använda dem med olika slags terminalutrustning, oberoende av tid och plats. Sammanläggningen av hel.fi och asiointi.hel.fi, som görs före utgången av år 2015, tjänar dessa syften.

Förvaltningen effektiviserar och görs transparentare genom att systemet Ahjo utvecklas.

Kommuninvånarnas möjligheter att delta i och påverka den kommunala verksamheten förbättras med hjälp av en elektronisk hörandetjänst på nätet.

Portalen för förtroendevalda utvecklas till den centrala informationskanalen för de förtroendevalda. År 2015 införs elektroniska blanketter, bl.a. för förtroendevaldas inkomstbortfall och ersättning för vård av barn.

Stadens responssystem utnyttjas för att tillgodose de förtroendevaldas rätt att få upplysningar.

I beredningsplaneringen för hela staden införs systemet Huovi, som är en portal för störnings- och krissituationer.

Stadskansliet ser till att arbetsgivarverksamheten är ansvarsfull. Detta innebär att tolkningarna och anvisningarna med anknytning till kollektivavtalen är à jour, att belöningshelheten är fungerande och rättvis och att delaktigheten och samarbetet fullbordas särskilt i förändringssituationer. En central utmaning är att personalpolitiken ska hålla en jämn kvalitet och vara enhetlig i hela organisationen. Den centraliserade HR-rådgivningen främjar enhetliga avtals- tolkningar och andra personalpolitiska riktlinjer.



Henkilöstösuunnittelun menettelytapoja ja ohjauksen mallia parannetaan. Lisäksi tuotetaan henkilöstön osaamisen kehittämisen ohjeet ja kehitetään osaamisen hallinnan käytäntöjä.

Henkilöstön osaamista vahvistetaan tilaamalla koulutus- ja kehittämisspalveluja Oiva Akatemialta. Esimiehille kehitettävä henkilöstöasioiden perehdyttämishjelma otetaan käyttöön talousarviovuonna.

Työhyvinvointitoiminnalla parannetaan työelämän laatua ja tuetaan tuottavuuden parantumista ja vähennetään sairauspoissaoloista, työtapaturmista ja työkyvyttömyydestä aiheutuvia kustannuksia.

Keskitettyillä työhyvinvointimäärärahoilla tuetaan keskushallinnon tai useamman viraston ja liikelaitoksen yhteistyönä toteutettavia työhyvinvointihankkeita, jotka edistävät kaupungin strategiaohjelman ja työhyvinvoinnin toimintaohjelman tavoitteita.

Työkyvyn tuen kehittämiseen varatun määrärahan käytön tavoitteena on aiempaa työkykyisempi henkilöstö, joka jatkaa nykyistä pidempään työurallaan. Työkykyä ylläpitäviä ohjelmia ja kuntoremontteja suunnataan erityisesti tunnistettujen työkykyriskien torjumiseen.

Strategian mukaisesti käynnistettyä työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanketta jatketaan. Hankkeen tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja ja lisätä työhyvinvointia. Työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteet määritellään vuoden alussa käytettävissä olevien Kunta 10 -tutkimuksen tulosten perusteella.

Kaupunki tarjoaa kesätyötä 16–17 -vuotiaille nuorille ja harjoittelupaikkoja korkeakouluopiskelijoille. Kaupunginkanslian määrärahalta voidaan tarjota kesätyötä noin 800 nuorelle ja noin 80 harjoittelupaikkaa korkeakouluopiskelijoille kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa.

Monimuotoisuuden johtamisen parantamiseksi on käynnistetty kehittämishanke, johon strategiassa asetetut tavoitteet naisjohtajien määrän lisäämisestä ja muunkielisen henkilökunnan määrän kasvattamisesta sisältyvät.

HR-prosessien yhtenäistämistä kaupunkitasoisesti jatketaan. Näin myös valmistaudutaan kaupungin HR-tietojärjestelmän käyttöönottoon vuosina 2016–2017. Näillä toimenpiteillä tuetaan henkilöstöjohtamisen kehittämistä entistä laadukkaammaksi. HR-prosessien kehittäminen ja esimiesten osaamisen varmistaminen painottuu vuosina 2015–2017.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Kaupunginkanslian henkilöstöstä jää arvion mukaan eläkkeelle n. 9 % vuosina 2014–2017, mikä vaikuttaa henkilöstön rakenteeseen. Korvaavissa rekrytoinneissa huomiodaan toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset kehittämällä työnkuvia ja sisäisiä prosesseja.

Tillvägagångssätten och ledningsmodellen inom personalplaneringen förbättras. Dessutom utformas anvisningar för utveckling av personalkompetensen och utvecklas rutiner för kompetenshantering.

Personalkompetensen stärks genom beställning av utbildnings- och utvecklingstjänster från Oiva Akademia. Ett program för introduktion i personalärenden utvecklas för cheferna och införs under budgetåret.

Med arbetshälsoverksamheten förbättras kvaliteten i arbetslivet och stöds en förbättring av produktiviteten genom att kostnaderna för sjukfrånvaro, arbetsolyckor och arbetsförmågan minskas.

Med de centraliserade arbetshälsoanslagen stöds arbetshälsoprojekt som genomförs av centralförvaltningen eller i samråd mellan flera förvaltningar och affärsverk och som främjar målen i stadens strategiprogram och handlingsprogram för arbetshälsa.

Målet med anslaget för utveckling av stödet för arbetsförmågan är en allt mer arbetsför personal, som fortsätter sin arbetskarriär längre än nu. Program som upprätthåller arbetsförmågan och konditionshöjande rehabiliteringskurser inriktas särskilt på avvärijande av identifierade risker som gäller arbetsförmågan.

Det strategienliga projektet för utveckling av arbetslivet och arbetshälsan fortsätter. Målet med projektet är att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetshälsan. Åtgärder för utveckling av arbetshälsan fastslås utifrån resultatet av Kommun10-undersökningen, vilka finns att tillgå i början av året.

Staden erbjuder sommarjobb för 16–17-åriga ungdomar och praktikantplatser för högskolestuderande. Med stadskansliets anslag kan sommarjobb för ungefär 800 ungdomar och praktikantplatser för ungefär 80 högskolestuderande erbjudas vid stadens förvaltningar och affärsverk.

I syfte att förbättra mångfaldsledningen har det inletts ett utvecklingsprojekt, som inkluderar de i strategin uppsatta målen att öka antalet kvinnliga chefer och antalet anställda med främmande modersmål.

Arbetet på att förenhetliga HR-processerna på stadsnivå fortsätter. Man förbereder sig på att ta i bruk stadens HR-datasystem åren 2016–2017. Dessa åtgärder främjar utvecklingen av en allt högklassigare personalledning. Utvecklingen av HR-processerna och säkerställandet av chefskompetensen betonas åren 2015–2017.

### Verkets personalplan 2015–2017

Uppskattningsvis 9 % av stadskansliets anställda blir pensionerade åren 2014–2017, vilket påverkar personalstrukturen. Vid de ersättande rekryteringarna beaktas förändringarna i omvärlden genom att uppgiftsbeskrivningarna och de interna processerna utvecklas.

Kaupunginkanslian avustavien tehtävien arvioidaan vähenvän ja erilaisten asiantuntijatehtävien tarpeen lisääntyvän tulevien vuosien aikana. Suurin osa tehtävistä on asiantuntijatehtäviä, joissa lähtövaihtuvuus on vähäistä. Keskushallinnon tavoitteena on tehostaa yhteisiä prosesseja ja tuottavuutta tulevina vuosina.

### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Kaupunginkanslian uuden organisaation aloitettua vuoden 2014 alusta tehtiin vuoden 2014 viraston sisäiset muutot.

Kaupunginkanslia valmistelee vuoden 2015 aikana tilankäyttösuunnitelman, jossa otetaan huomioon strategiaohjelman tavoitteet toimitilojen, erityisesti hallinnon tilojen, käytön tehostamisesta

Tilankäytössä tavoitteena on, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon eri toimintojen tarpeet ja että tilaratkaisut mahdollistavat erityyppisten palvelujen sujuvan tuottaminen.

Tilankäyttösuunnittelun yhteydessä kaupunginkanslia jatkaa keskustakortteleiden elävöittämistä.

### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

Kaupunginkanslian tavoitteena on kaupungin talouden kokonaisuohjauksen lisäksi toteuttaa omassa toiminnassaan kaupungin tuottavuustavoitteet. Kaupunginkanslian toiminoista elinkeino-osaston elinkeinojen kehittäminen ja matkailu sekä talous- ja suunnitteluosaston aluerakentaminen edistävät osaltaan kaupungin verotulojen kasvattamisen tavoitteita. Hallinnon toiminnoissa tehostetaan toimintaa mm. tietotekniikkaa hyödyntämällä niin, että väestöltään kasvavan kaupungin hallinto hoidetaan nykyisin voimavaroin.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaosto seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista. Kaupunginkanslia valmistelee tietotekniikkajaostolle esityksiä tietotekniikan ja tietohallinnon periaatteista sekä tarvittavat tietotekniikan hankeohjelmaan liittyvät esitykset.

Kaupungin tietotekniikan hyödyntäminen ja ohjaus perustuvat kaupunginhallituksen kolmivuotiskausiksi hyväksyttävään tietotekniikkaohjelmaan.

Vuoden 2015 aikana jatketaan strategiaohjelman mukaisia tietotekniikka palvelue kaupunkilaisia ja kaupungin kehittämistä -osion toimenpiteitä.

Vuoden 2015 aikana ryhdytään toteuttamaan vuosien 2015–2017 tietotekniikkaohjelmaa.

Stadskansliets assisterande uppgifter beräknas minska och behovet av olika slags expertuppgifter öka under de kommande åren. Största delen av uppgifterna är expertuppgifter, där personalomsättningen är liten. Centralförvaltningen har som mål att effektivisera de gemensamma processerna och produktiviteten under åren framöver.

### **Vekets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

När stadskansliet vid ingången av 2104 inledde verksamheten med sin nya organisation gjordes årets interna flyttningar vid verket.

Stadskansliet utarbetar före år 2015 en lokalanvändningsplan med särskilt avseende på strategiprogrammets mål i fråga om effektivare användning av verksamhetslokaler och i synnerhet av lokalerna i förvaltningens bruk.

Målet för lokalanvändningen är att lokallösningarna ska beakta behoven för olika funktioner och att de ska göra det möjligt att smidigt producera olika typer av tjänster.

I samband med planeringen av lokalanvändningen fortsätter stadskansliet arbetet på att göra centrumkvarteren mer levande.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet**

Stadskansliet har som mål att utöver styrningen av stadens totalekonomi genomföra stadens produktivetsmål i sin egen verksamhet. Av stadskansliets alla funktioner främjar näringslivsavdelningens utveckling av näringarna och turism samt ekonomi- och planeringsavdelningens områdesbyggande stadens mål att öka skatteinkomsterna. Verksamheten inom förvaltningsfunktionerna effektiviseras bl.a. genom att utnyttja datateknik utgående från att förvaltningen i staden med växande folkmängd ska skötas med de nuvarande resurserna.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-strategin genomförs**

Stadsstyrelsens IT-sektion följer upp arbetet med att göra upp, verkställa och genomföra IT-programmet. Stadskansliet förelägger IT-sektionen förslag till principer för informationsteknik och informationsförvaltning och nödvändiga förslag som hänför sig till projektprogrammet för informationsteknik.

Hur staden utnyttjar och styr informationstekniken baserar sig på det IT-program som stadsstyrelsen godkänner för en treårsperiod.

År 2015 fortsätter stadskansliet med åtgärderna i enlighet med strategiprogrammets avsnitt Informationstekniken gagnar invånarna och bidrar till att staden utvecklas.

Under år 2015 börjar IT-programmet 2015–2017 genomföras.

Ahjo-järjestelmän, luottamushenkilöportaalin ja kuulemispalvelun kehittäminen jatkuu tulevina vuosina.

Ahjon sähköistä pysyväisarkistointia kehitetään ja se otetaan käyttöön ja sen toteutusta valmistellaan.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Hallintokunnat jatkavat sähköisen asioinnin sovellusten rakentamista ja julkaisevat ne kaupunkiyhteiselle asiointialustalle. Vuoden 2015 aikana kehitetään asiointikansion toiminnallisuuksia siten, että siitä tulee kuntalaisia paremmin palveleva.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteena on, että 60 % kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsitellään enintään 100 kalenteripäivässä.

Talouden ohjauksen tasapainotavoite: Pidetään emokaupungin käyttömenojen reaali kasvun asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Käynnistetään yritysten sähköisen palvelualueen valmistelu, jossa määritellään kaupungin sisäiset palvelupolut sekä laaditaan järjestelmän kustannusarvio ja toteutusaikataulu.

Sivuston [asiointi.hel.fi](http://asiointi.hel.fi) yhdistäminen [hel.fi](http://hel.fi) -sivustoon teknisesti ja toiminnallisesti.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

#### Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Ympäristön ja kestävä kehityksen näkökulma pyritään ottamaan huomioon toiminnassa. Sähköinen asioiden käsittely ja päätöksenteko vähentää paperinkulutusta koko kaupungin hallinnossa.

Hankintatoiminnassa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan elinkaarijättelu ja käyttökelpoisen materiaalin kierrätys sekä ympäristöystävälliset tuotteet.

Energiankulutusta seurataan rakennusviraston tuottamien kiinteistökohtaisten seurantatietojen avulla, ja kiinteistöissä toteutetaan vuosittain energiatohokkuutta parantavia hankkeita ja muutostöitä.

Utvecklandet av Ahjo-systemet, portalen för förtroendevalda och hörandetjänsten fortsätter de kommande åren.

Den permanenta elektroniska arkiveringen inom Ahjo utvecklas och tas i bruk och genomförandet av arkiveringen förbereds.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Förvaltningarna fortsätter att bygga upp tillämpningar för elektronisk kommunikation och publicerar dem på stadens gemensamma plattform för e-tjänster. Under år 2015 utvecklas funktionerna i ärendemappen så att den tjänar kommuninvånarna allt bättre.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Ett mål är att 60 % av de ärenden som föreläggs stadsfullmäktige och stadsstyrelsen behandlas inom högst 100 kalenderdagar.

Mål för balansering av den ekonomiska styrningen: den reella ökningen i moderstadens omkostnader motsvarar ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är års-målet för produktivetsförbättringen.

Arbetet på en plattform för e-tjänster för företag inleds med bestämmande av stadens interna vägar till tjänster och en kostnadskalkyl och tidsplan för systemet.

Webbplatsen [asiointi.hel.fi](http://asiointi.hel.fi) sammanslås tekniskt och funktionellt med webbplatsen [hel.fi](http://hel.fi).

#### Övriga verksamhetsmål

#### Energieffektivitets- och miljömål

Stadskansliet vill beakta miljöaspekten och principen för hållbar utveckling i sin verksamhet. Att behandlingen av ärenden och beslutsfattandet sker elektroniskt minskar pappersförbrukningen i hela stadsförvaltningen.

I upphandlingsverksamheten beaktas om möjligt livscykelanalys och återvinning av användbart material, liksom också miljövänliga produkter.

Energiförbrukningen följs med uppföljningsdata som byggnadskontoret producerar för de enskilda fastigheterna, och i fastigheterna genomförs det årligen projekt och ändringsarbeten som förbättrar energieffektiviteten.

## 1 10 02

## Keskitetty tietotekniikka – Centraliserad informationsteknik

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	4	0	0	0	0	0	0
Maksutulot - Avgiftsinkomster	0	0	0	1 870	1 870	1 870	1 870
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	2 334	2 758	2 908	888	888	888	888
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>2 338</b>	<b>2 758</b>	<b>2 908</b>	<b>2 758</b>	<b>2 758</b>	<b>2 758</b>	<b>2 758</b>
Palkat - Löner	2 219	3 163	2 626	3 384	3 384	3 486	3 193
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	757	1 051	866	1 123	1 123	1 157	1 059
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	15 796	20 508	18 997	21 352	21 039	21 902	22 763
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förödenheter och varor	111	73	109	55	55	55	55
Vuokrat - Hyror	311	526	709	206	206	206	206
Muut menot - Övriga utgifter	3	32	3	32	32	32	32
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>19 197</b>	<b>25 353</b>	<b>23 310</b>	<b>26 152</b>	<b>25 839</b>	<b>26 838</b>	<b>27 308</b>
		1 700					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-16 859</b>	<b>-22 595</b>	<b>-20 402</b>	<b>-23 394</b>	<b>-23 081</b>	<b>-24 080</b>	<b>-24 550</b>
Poistot - Avskrivningar	3 535	5 695	4 010	6 000	6 000	6 000	7 600
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-20 394</b>	<b>-28 290</b>	<b>-24 412</b>	<b>-29 394</b>	<b>-29 081</b>	<b>-30 080</b>	<b>-32 150</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		18,0	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		32,1	-8,1	3,2	1,9	3,9	1,8
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	52	0	0	0	0	0	0

Määräraha on tarkoitettu koko kaupungin hallintoa koskeviin tietotekniikkapalveluihin ja -hankkeisiin. Se sisältää myös kaupunkiyhteisten järjestelmien kehittämiseen ja ylläpitämiseen osallistuvan kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosaston tietotekniikkahenkilöstön henkilösivumenot.

Määrärahasssa on varauduttu kaupungin tietotekniikkaohjelman mukaisesti kehityshankkeisiin, joita ovat mm. tietoteknisen infrastruktuurin kehittäminen, kokonaisarkkitehtuurin ja menetelmien kehittäminen, sähköinen asiointi, sähköinen arkistointi, 3D-kaupunkimalli, henkilöstöhallinnon järjestelmä ja potilas- ja asiakastietojärjestelmä (Apotti). Kehittämiseen on varattu yhteensä 9 661 000 euroa, josta Apotin osuus 2 830 000 euroa.

Keskeisiä hallintokunnille toteutettuja yhteisiä palveluja ovat kaupungin tietoliikenneverkko, vakioitu työasemaympäristön hallinta, sähköposti ja pikaviestintä, sähköinen työpöytä, sähköiset asiointi- ja verkkopalvelut, asian- ja dokumentinhallinta, laskentajärjestelmä ja raportointijärjestelmä. Yhteisiin jatkuihin palveluihin on varattu 16 341 000 euroa.

Anslaget är avsett för IT-tjänster och -projekt som gäller hela stadens förvaltning. Det omfattar dessutom personalutgifterna för de anställda vid stadskansliets IT- och kommunikationsavdelning som deltar i att utveckla och upprätthålla de för hela staden gemensamma systemen.

Anslaget omfattar en reservering för utvecklingsprojekt i enlighet med stadens IT-program. Till dessa hör bl.a. utveckling av den informationstekniska infrastrukturen och av helhetsarkitekturen och metoderna, elektronisk kommunikation, elektronisk arkivering, en 3D-stadsmodell, personaladministrationssystemet och patient- och kunddatasystemet (Apotti). Sammanlagt 26 002 000 euro har reserverats för utvecklingsarbetet, varav Apottis andel är 9 661 000 euro.

Viktiga gemensamma tjänster som produceras för förvaltningarna är stadens datakommunikationsnät, hanteringen av nätet av standardiserade arbetsstationer, e-post och snabbkommunikation, det elektroniska skrivbordet, tjänster för elektronisk kommunikation och nättjänster, ärende- och dokumenthanteringen, kalkyleringssystemet och rapporteringssystemet. För fortlöpande gemensamma tjänster har 16 341 000 euro reserverats.

## 1 10 03

## ICT-palvelukeskus – ICT-servicecentralen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	0	12 504	7 638	12 504	12 489	12 489	12 489
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>12 504</b>	<b>7 638</b>	<b>12 504</b>	<b>12 489</b>	<b>12 489</b>	<b>12 489</b>
Palkat - Löner	0	1 058	465	605	605	605	605
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	0	376	153	201	201	201	201
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	0	10 650	6 500	11 278	11 263	11 263	11 263
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	0	0	20	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	0	120	500	120	120	120	120
Muut menot - Övriga utgifter	0	300	0	300	300	300	300
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>12 504</b>	<b>7 638</b>	<b>12 504</b>	<b>12 489</b>	<b>12 489</b>	<b>12 489</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Poistot - Avskrivningar	0	750	200	750	750	750	750
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>0</b>	<b>-750</b>	<b>-200</b>	<b>-750</b>	<b>-750</b>	<b>-750</b>	<b>-750</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	-38,9	0,0	-0,1	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	-38,9	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	0	120	120	0	0	0	0

ICT-palvelukeskus vastaa kaupunkiyhteisten ICT-peruspalveluiden, kuten kaupungin tietoliikenneverkon ja vakioitun työasemaympäristön sekä sähköpostin ja pikaviestintäjärjestelmän keskitetyistä tukipalveluista. ICT-palvelukeskukseen tukeutuvat vuonna 2015 kaupunginkanslia, sosiaali- ja terveystoimisto sekä varhaiskasvatusvirasto. Vuonna 2015 ICT-palvelukeskuksen kehittämisessä keskitytään palvelukeskusmallisen toiminnan ja prosessien kehittämiseen, laadukkaan palvelutuotannon vakiinnuttamiseen, valmennetaan vuosina 2016 ja 2017 liittyviä virastoja ICT-palvelukeskukseen siirtymisessä sekä tuoteistetaan uusia ICT-palvelukeskuksen toimesta järjestettäviä tietotekniikkapalveluita. ICT-palvelukeskuksen kustannukset kate-taan palveluja käyttäviltä virastoilta perittävillä maksuilla.

ICT-servicecentralen ansvarar för de centraliserade stöd-tjänsterna inom stadens gemensamma ICT-bastjänster, såsom stadens datakommunikationsnät, nätet av standardiserade arbetsstationer, e-post och snabbkommunikation. ICT-servicecentralens tjänster anlitas år 2015 av stads-kansliet, social- och hälsovårdsverket och barnomsorgs-verket. Tyngdpunkten i utvecklandet av ICT-servicecentralen år 2015 läggs på att utveckla verksamheten av servicecentermodell och processerna, att etablera en högk-lässig serviceproduktion, att förebereda de förvaltningar som börjar anlita ICT-servicecentralen åren 2016 och 2017 och att produktifiera nya IT-tjänster som ICT-servicecentralen tillhandahåller. Kostnaderna för ICT-servicecentralen täcks med medel ur de deltagande förvalt-ningarnas anslag. Kostnaderna för ICT-servicecentralen täcks med avgifter från de förvaltningar som använder dess tjänster.

## 1 10 04

## Työllisyyspolitiikka – Sysselsättningspolitik

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	9 837	10 100	10 100	11 000	11 000	11 000	11 000
Vuokratulot - Hyresinkomster	11	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	147	100	100	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>9 995</b>	<b>10 200</b>	<b>10 200</b>	<b>11 000</b>	<b>11 000</b>	<b>11 000</b>	<b>11 000</b>
Palkat - Löner	21 147	19 370	20 514	19 252	19 252	19 252	19 252
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	7 126	6 441	6 768	6 384	6 384	6 384	6 384
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 478	4 093	3 182	4 265	4 265	4 265	4 265
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	29	22	22	25	25	25	25
Avustukset - Understöd	3 507	4 000	3 400	4 000	4 000	4 000	4 000
Vuokrat - Hyror	212	180	180	180	180	180	180
Muut menot - Övriga utgifter	79	0	40	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>33 578</b>	<b>34 106</b>	<b>34 106</b>	<b>34 106</b>	<b>34 106</b>	<b>34 106</b>	<b>34 106</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-23 583</b>	<b>-23 906</b>	<b>-23 906</b>	<b>-23 106</b>	<b>-23 106</b>	<b>-23 106</b>	<b>-23 106</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-23 583</b>	<b>-23 906</b>	<b>-23 906</b>	<b>-23 106</b>	<b>-23 106</b>	<b>-23 106</b>	<b>-23 106</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		2,1	0,0	7,8	7,8	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	195	180	180	180	180	180	180

Kaupunki käyttää palkkatuetun työhön noin 15,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa toteutetaan arvon mukaan 7 250 palkkatuetun työn kuukautta, mikä tarkoittaa noin 1 200 henkilön palkkaamista keskimäärin kuuden kuukauden mittaiseen työsuhteeseen kaupungin virastoihin ja liikelaitoksiin.

Oppisopimuskoulutukseen varataan työllisyysneuvoston määrärahoja 8,5 miljoonaa euroa. Kaupungilla opiskelee työllisyysmäärärahoihin oppisopimuskoulutuksella keskimäärin 285 henkilöä / kuukausi. Oppisopimuskoulutus kestää aloitusvuoden lisäksi 2–3 vuotta ja siksi se sitoo useamman vuoden määrärahoja. Vuonna 2015 oppisopimuskoulutuksen työllisyysneuvoston määrärahoihin aloittaa noin 160 henkilöä. Suurin oppisopimuskoulutuspaikkojen tarjoaja on sosiaali- ja terveyssektori.

Kaupunki ja TE-toimisto järjestävät yhdessä rekrytointikoulutusta kaupungin ja yritysten työvoimatarpeisiin. Rekrytointikoulutusten suunnittelussa pyritään siihen, että uusia aloittavia työttömiä olisi noin 100 ja määrärahaa koulutuksia varten varataan 0,5 miljoonaa euroa.

Staden använder ca 15,6 mn euro för lönesubventionerat arbete. Med anslaget genomförs uppskattningsvis 7 250 lönesubventionerade arbetsmånader, vilket innebär att ungefär 1 200 personer anställs i arbetsavtalsförhållanden på i genomsnitt sex månader vid stadens förvaltningar och affärsverk.

Sysselsättningsanslag på 8,5 mn euro reserveras för läroavtalsutbildning. Vid staden studerar i genomsnitt 285 personer/månad i läroavtalsutbildning med sysselsättningsanslag. Läroavtalsutbildningen pågår efter begynnelseåret i 2–3 år och binder därför anslag för flera år. År 2015 inleder ungefär 160 personer läroavtalsutbildning med sysselsättningsanslag. Social- och hälsovårdssektorn erbjuder flest platser inom läroavtalsutbildningen.

Staden och arbets- och näringsbyrån ordnar tillsammans rekryteringsutbildning med tanke på stadens och företagens arbetskraftsbehov. Målet vid planeringen av rekryteringsutbildningen är att antalet arbetslösa nybörjare är ca 100 och att det reserveras anslag på 0,5 mn euro för utbildningen.

Työelämälähtöistä suomen kielen koulutusta järjestetään noin 900 maahanmuuttajalle. Työkokeilussa, kuntouttavassa työtoiminnassa tai palkkatuetussa työssä oleville henkilöille järjestetään erilaista ammatillista kehittymistä tukevaa ja työnhakuvalmiuksia parantavaa koulutusta sekä yksilöllisesti räätälöityjä kursseja tai palveluja. Näitä ovat muun muassa erilaiset työnhaun valmennuspäivät, tietotekniikan hyödyntäminen työnhaussa, ATK -koulutus, hygieniapassi - ja työturvallisuuskortti -koulutus. Henkilöt voivat saada myös henkilökohtaista uraohjausta. Määrärahoja suomen kielen koulutuksiin, valmennuksiin ja lyhytkursseihin varataan yhteensä 700 000 euroa.

Työllistämistä edistävien toimenpiteiden avustamiseen on varattu 400 000 euroa.

Tulevaisuustiski aloittaa 6. toimintavuotensa. Tavoitteena on edelleen ottaa vastaan kaikki helsinkiläiset peruskoulunsa päättäneet nuoret, jotka ovat ilman toisen asteen koulutuspaikkaa. Tulevaisuustiskin työntekijöiden tarjoaman henkilökohtaisen neuvonnan ja ohjauksen tavoitteena on, että nuori motivoituu oman tulevaisuutensa suunnittelusta ja löytää itselleen sopivan polun opiskeluun ja työhön. Ohjaus voi olla lyhytkestoista liittyen esimerkiksi koulutushakuihin ja eri vaihtoehtojen pohdintaan. Osa nuorista tarvitsee kuitenkin pitkäkestoista ohjausta ja tukea, jolloin yhdessä nuoren kanssa tehdään tulevaisuudensuunnittelua ja ohjataan tarvittaessa erityispalveluiden piiriin. Kohderyhmään kuuluvia asiakkaita on vähintään 500.

Toukokuussa 2013 käynnistynyttä kaupungin nuorten yhteiskuntatakuuhanketta RESPAa jatketaan kaupunginvaltuuston myöntämällä erillisrahoituksella. Toiminnan tavoitteena on ohjata työhön tai pitkäkestoiseen koulutukseen niitä yhteiskuntatakuun piiriin kuuluvia alle 30-vuotiaita työttömiä helsinkiläisiä, joille ei TE-toimiston toimenpitein ole löytynyt ratkaisua tilanteeseen kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta. Nuoren ohjaus RESPAan tapahtuu TE-toimistosta. RESPAssa työskentelee 20 uraohjaajaa tehden nuoren kanssa yksilöllisiä työllistymissuunnitelmia ja tukien nuorta suunnitelman toteuttamisessa. Nuoren yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi pyritään myös lisäämään ja luomaan nuorille soveltuvia työpaikkoja kaupungin eri hallintokuntien toiminnassa.

Helsingin kaupunki osallistuu valtion kuntakokeiluun. Vastuu hankkeesta on kaupunginkanslialla ja käytännön työ tapahtuu sosiaali- ja terveystieteiden osastossa sekä ostopalveluna. Kuntakokeiluun otetaan vuosittain 1 600 helsinkiläistä työttömää, jotka ovat saaneet passiivista työmarkkinatukea 500 päivän ajan. Ostopalveluna tuotettavan uravalmennuksen tavoitteena on löytää näille asiakkaille pitkäkestoisia ratkaisuja työelämässä tai koulutuksessa. Kuntakokeilun toteuttamiseen varataan työllisyshoidon määrärahoista 2,4 miljoonaa euroa, mistä valtio korvaa 75 prosenttia.

Määrärahoista varataan Helsinki-lisään 3,6 miljoonaa euroa, millä voidaan järjestää noin 7 200 tukikuukautta ja työllistää noin 1 000 henkilöä palkkatuetuun työhön yrityksiin ja järjestöihin.

Yrityspalveluissa jatketaan vuonna 2013 alkanutta NewCo Factory -hanketta. Tavoitteena on hankkeen avulla edistää yrittäjyyttä ja potentiaalisten kasvuyritysten toimintaa.

Utbildning i finska med inriktning mot arbetslivet ordnas för ungefär 900 invandrare. För personer i arbetsprövning, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller arbete med lönesubvention ordnas utbildning som främjar yrkesutveckling och färdigheter i att söka arbete och individuellt skraddarsydda kurser eller tjänster. Till dessa hör bland annat olika utbildningsdagar för arbetsökande, utnyttjande av IT vid sökande av arbete, ADB-utbildning och utbildning för hygienpass och arbetssäkerhetskort. Det går också att få personlig karriärvägledning. Anslag på sammanlagt 700 000 euro reserveras för utbildning i finska och för förberedande och korta kurser.

Som understöd för sysselsättningsfrämjande åtgärder har 400 000 euro reserverats.

Framtidsdisken inleder sitt sjätte verksamhetsår. Målet är alltjämt att ta emot alla helsingforsiska unga som gått ut grundskolan och som saknar en utbildningsplats på andra stadiet. Målet med den personliga rådgivning och vägledning som de anställda vid Framtidsdisken erbjuder är att de unga ska motiveras av att planera sin egen framtid och hitta sig en lämplig väg till studier och arbete. Vägledningen kan vara kortvarig och gälla exempelvis ansökan till utbildning och bedömning av olika alternativ. En del ungdomar behöver i alla fall långvarigare vägledning och stöd, och då utarbetas det i samråd framtidsplaner och den unga hänvisas vid behov till specialtjänster. De som hör till målgruppen är minst 500 till antalet.

Samhällsgarantiprojektet RESPA för stadens ungdomar, som inleddes i maj 2013, fortsätter med särskild finansiering beviljad av stadsfullmäktige. Målet med verksamheten är att arbetslösa helsingforsare under 30 år som omfattas av samhällsgarantin och vars situation inte har lösts med arbets- och näringsbyråns åtgärder inom tre månader efter att de anmält sig som arbetslösa ska vägledas till arbete eller långvarig utbildning. Ungdomarna hänvisas till RESPA på arbets- och näringsbyrån. Inom RESPA arbetar 20 karriärhandledare som tillsammans med ungdomarna utarbetar individuella sysselsättningsplaner och stöder de unga när planen ska förverkligas. I syfte att genomföra samhällsgarantin för unga är det också meningen att fler lämpliga arbeten för unga ska inrättas inom verksamheten vid stadens olika förvaltningar.

Helsingfors stad deltar i statens kommunförsök. Stadskansliet ansvarar för projektet och det praktiska arbetet utförs vid social- och hälsovårdsverket och i form av köpta tjänster. Kommunförsöket omfattar årligen 1 600 arbetslösa helsingforsare, som har fått passivt arbetsmarknadsstöd under 500 dagar. Målet med karriärträningen i form av köpta tjänster är att för dessa hitta långvariga lösningar i arbetslivet eller i utbildning. För genomförandet av kommunförsöket reserveras 2,4 mn euro av sysselsättningsanslaget, varav staten ersätter 75 procent.

För Helsingforstillägget reserveras 3,6 mn euro av anslaget, med vilket det går att ordna ca 7 200 stödmånader och sysselsätta ca 1 000 personer i arbete med lönesubvention i företag och organisationer.

Inom företagstjänsterna fortsätter projektet NewCo Factory, som inleddes år 2013. Målet med projektet är att främja företagsamhet och verksamheten i potentiella tillväxt-

Hankkeen toteuttamiseen varataan 350 000 euroa. Lisäksi yrityspalveluihin varataan muihin työllisyyttä edistäviin hankkeisiin 150 000 euroa.

företag. För genomförandet av projektet reserveras 350 000 euro. Dessutom reserveras det för företags tjänsterna 150 000 euro för andra projekt som främjar sysselsättningen.

## 1 10 05 Eläkkeet – Pensioner

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	10 145	13 221	13 221	14 431	14 431	14 442	14 415
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	50	0	0	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>10 195</b>	<b>13 221</b>	<b>13 221</b>	<b>14 431</b>	<b>14 431</b>	<b>14 442</b>	<b>14 415</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-10 194</b>	<b>-13 221</b>	<b>-13 221</b>	<b>-14 431</b>	<b>-14 431</b>	<b>-14 442</b>	<b>-14 415</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-10 194</b>	<b>-13 221</b>	<b>-13 221</b>	<b>-14 431</b>	<b>-14 431</b>	<b>-14 442</b>	<b>-14 415</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		29,7	0,0	9,2	9,2	0,1	-0,2

Määräraha on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisiin sekä lakkautetun leski- ja orpoeläkekassan vastuisiin perustuviin eläkkeisiin. Mukana on myös Helsingin Bussiliikenne Oy:n lisäeläkeosuus sekä kaupungin osuus KEVA:n suorittamiin eläkkeisiin (maistraatin, järjestäisyyden ja ulosottoviraston eläkkeet). Lisäksi määrärahaan sisältyvät Palmian lisäeläkevastuut, jotka on siirretty konsernin vastuulle. KuEL-eläkkeiden tasaus on myös arvioitu laskelmassa.

Anslaget är reserverat för pensioner inom stadens eget pensionssystem och för pensioner som baserar sig på ansvar hos den upplösta änke- och pupillpensionskassan. Det omfattar också den tilläggspensionsandel som hänförs till Helsingfors Busstrafik Ab och stadens andel av de pensioner som betalas av Keva (pensioner för magistraten, ordningsrätten och exekutionsverket). Dessutom omfattar det ansvaret för den tilläggspension som hänförs till Palmia. Detta ansvar har överförs på koncernen. I kalkylen beaktas också utjämnings i KomPL-pensioner.

	2014	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Kaupungin omat eläkkeet – Stadens egna pensioner	21 464	20 226	18 995	17 757
Leski- ja orpoeläkekassan eläkkeet – Änke- och pupillpensionskassans pensioner	634	642	604	566
Eläkevastuun muutos – Förändring i pensionsansvaret	-15696	-13 858	-13 215	-11 966
KuEL-eläkkeiden tasaus – Utjämnings i KomPL-pensioner	-2 738	-2 101	-1464	-1464
Helsingin Bussiliikenne Oy – Helsingfors Busstrafik Ab	1 400	1 400	1 400	1 400
Kuntien eläkevakuutus (Palmia) – Kommunernas pensionsförsäkring (Palmia)	8 000	8 000	8 000	8 000
Kuntien eläkevakuutus (HSY) – Kommunernas pensionsförsäkring (Samkommunen för huvudstadens svenskspråkiga yrkesskolor)	2	2	2	2
Kuntien eläkevakuutus valtiokonttorille – Kommunernas pensionsförsäkring till statskontoret	125	90	90	90
Hallinto - Förvaltning	30	30	30	30
<b>Yhteensä – Sammanlagt</b>	<b>13 221</b>	<b>14 431</b>	<b>14 442</b>	<b>14 415</b>



## 1 10 06 Työsuhdematkalippu – Personalbiljett

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomi- plan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomi- plan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	8	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	2 821	2 700	2 920	2 800	2 800	2 900	2 900
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 821</b>	<b>2 700</b>	<b>2 920</b>	<b>2 800</b>	<b>2 800</b>	<b>2 900</b>	<b>2 900</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 813</b>	<b>-2 700</b>	<b>-2 920</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 900</b>	<b>-2 900</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 813</b>	<b>-2 700</b>	<b>-2 920</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 900</b>	<b>-2 900</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-4,3	8,1	3,7	3,7	3,6	0,0

Työsuhdematkalippu on ympäristöystävällinen henkilöstöetu, jolla osaltaan vaikutetaan kaupungin kilpailukykyyn saada osaavaa henkilöstöä ja tuetaan kaupungin mainetta yhteiskunnallisesti vastuullisena työnantajana.

Personalbiljetten är en miljövänlig personalförmån som är avsedd att påverka stadens konkurrenskraft så att staden får kompetent personal och att bidra till att staden uppfattas som en arbetsgivare med samhällsansvar.

## 1 14 Keskitetysti maksettavat menot – Utgifter som betalas centraliserat

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	5 435	9 104	5 800	7 864	7 864	7 864	7 864
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	-2 244	800	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	12	0	0	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	0	0	0	0	0	33 900	118 800
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>3 203</b>	<b>9 904</b>	<b>4 600</b>	<b>6 664</b>	<b>6 664</b>	<b>40 564</b>	<b>125 464</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-3 203</b>	<b>-9 904</b>	<b>-4 600</b>	<b>-6 664</b>	<b>-6 664</b>	<b>-40 564</b>	<b>-125 464</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-3 203</b>	<b>-9 904</b>	<b>-4 600</b>	<b>-6 664</b>	<b>-6 664</b>	<b>-40 564</b>	<b>-125 464</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		209,2	-53,6	-32,7	-32,7	508,7	209,3

## 1 14 02 Ryhmähenkivakuutus ja matkavakuutus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Grupplivförsäkring och reseförsäkring, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	566	800	800	800	800	800	800
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	12	0	0	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>578</b>	<b>800</b>	<b>800</b>	<b>800</b>	<b>800</b>	<b>800</b>	<b>800</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-578</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-578</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>	<b>-800</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		38,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Määräraha on varattu lakisääteisestä ryhmähenkivakuutuksesta vastaavan Kevan (ent. Kuntien eläkevakuutuksen) hoitaman taloudellisen tuen maksuihin sekä virka- ja luottamusmiesten matkavakuutusten maksuun.

Anslaget är reserverat för premier för det av Keva (Kommunernas pensionsförsäkring) administrerade ekonomiska stöd som motsvarar den lagstadgade grupplivförsäkringen och för premier som hänför sig till reseförsäkringen för tjänstemän och förtroendevalda.

## 1 14 03 Menovaraus, Khn käytettäväksi – Utgiftsreservering, till Stns disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Muut menot - Övriga utgifter	0	0	0	0	0	33 900	118 800
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>33 900</b>	<b>118 800</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-33 900</b>	<b>-118 800</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-33 900</b>	<b>-118 800</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	250,4

Määrärahaan sisältyy keskitetty varaus kustannustason nousua varten. Varauksien kohdentamisesta hallintokunnille päätetään kyseisten vuosien talousarvioiden laadinnan yhteydessä.

I anslaget ingår reserveringar för stegringen i kostnadsnivån. Hur de reserverade utgiftsanslagen ska fördelas på förvaltningarna bestäms under arbetet på budgetarna för åren i fråga.

## 1 14 04 Jaksotetut henkilöstömenot, kaupunginkanslian käytettäväksi – Periodiserade personalutgifter, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	5 435	9 104	5 800	7 864	7 864	7 864	7 864
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	-2 810	0	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 625</b>	<b>9 104</b>	<b>3 800</b>	<b>5 864</b>	<b>5 864</b>	<b>5 864</b>	<b>5 864</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 625</b>	<b>-9 104</b>	<b>-3 800</b>	<b>-5 864</b>	<b>-5 864</b>	<b>-5 864</b>	<b>-5 864</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 625</b>	<b>-9 104</b>	<b>-3 800</b>	<b>-5 864</b>	<b>-5 864</b>	<b>-5 864</b>	<b>-5 864</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		246,8	-58,3	-35,6	-35,6	0,0	0,0

Muiden hallintokuntien paitsi liikelaitosten lomapalkkojen ja niihin liittyvien henkilösivumenojen jaksoituksen muutosta varten on varattu määräraha keskitetysti.

Anslag har reserverats centraliserat med tanke på en förändring i periodiseringen av semesterlöner som hänförs till andra förvaltningar än affärsverk och av därtill hörande lönebikostnader.

## 1 27

## Kunnallisverotus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Kommunalbeskattning, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	17 316	18 200	17 600	18 700	18 700	18 700	18 700
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>17 316</b>	<b>18 200</b>	<b>17 600</b>	<b>18 700</b>	<b>18 700</b>	<b>18 700</b>	<b>18 700</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-17 316</b>	<b>-18 200</b>	<b>-17 600</b>	<b>-18 700</b>	<b>-18 700</b>	<b>-18 700</b>	<b>-18 700</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-17 316</b>	<b>-18 200</b>	<b>-17 600</b>	<b>-18 700</b>	<b>-18 700</b>	<b>-18 700</b>	<b>-18 700</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		5,1	-3,3	2,7	2,7	0,0	0,0

Määrärahalla katetaan valtion veloittamat verohallintolain 11 §:n mukaiset verotuksen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Näihin kustannuksiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Med anslaget täcks i 11 § i lagen om skatteförvaltning avsedda kostnader för genomförande av beskattningen, som staten debiterar. Staden kan inte påverka dessa kostnader.

## 1 35

## Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän maksuosuudet, kaupunginkanslian käytettäväksi – Betalningsandelar till Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 943	2 085	2 085	2 085	2 085	2 085	2 085
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>1 943</b>	<b>2 085</b>	<b>2 085</b>	<b>2 085</b>	<b>2 085</b>	<b>2 085</b>	<b>2 085</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-1 943</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-1 943</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>	<b>-2 085</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa vesihuolto- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, kuntaosuuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä aiheutuviin kustannuksiin.

Enligt grundavtalet för samkommunen finansierar den sina verksamhetsutgifter genom avgifter för vattentjänst- och avfallshanteringsfunktioner, kommunandelar och andra inkomster. Samkommunen tar ut avgiftsandelar hos sina medlemskommuner för kostnader föranledda av uppgifter utöver vattentjänster eller avfallshantering.

## 1 39

## Muu yleishallinto – Övrig allmän förvaltning

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	4 844	1 200	1 200	1 350	1 350	1 350	1 350
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	940	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>5 783</b>	<b>1 200</b>	<b>1 200</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>
Palkat - Löner	1 168	98	98	179	179	179	179
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	374	33	31	58	58	58	58
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	8 366	8 249	10 680	4 463	4 460	4 460	4 460
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	51	0	0	0	0	0	0
Avustukset - Understöd	3 679	3 514	3 514	3 500	3 500	3 500	3 500
Vuokrat - Hyror	67	0	0	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	2 947	6 500	7 285	9 935	9 900	9 900	9 900
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>16 652</b>	<b>18 394</b>	<b>21 608</b>	<b>18 135</b>	<b>18 097</b>	<b>18 097</b>	<b>18 097</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-10 869</b>	<b>-17 194</b>	<b>-20 408</b>	<b>-16 785</b>	<b>-16 747</b>	<b>-16 747</b>	<b>-16 747</b>
Poistot - Avskrivningar	18	0	0	0	0	0	0
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-10 887</b>	<b>-17 194</b>	<b>-20 408</b>	<b>-16 785</b>	<b>-16 747</b>	<b>-16 747</b>	<b>-16 747</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-79,3	0,0	12,5	12,5	0,0	0,0
Menot - Utgifter		10,5	17,5	-1,4	-1,6	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	15	0	0	0	0	0	0

## 1 39 01

## Kaupungin historia, tietokeskuksen käytettäväksi – Stadens historia, till faktacentralens disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	193	98	98	179	179	179	179
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	38	33	31	58	58	58	58
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	22	178	180	13	10	10	10
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>253</b>	<b>309</b>	<b>309</b>	<b>250</b>	<b>247</b>	<b>247</b>	<b>247</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-252</b>	<b>-309</b>	<b>-309</b>	<b>-250</b>	<b>-247</b>	<b>-247</b>	<b>-247</b>
<b>Tiilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-252</b>	<b>-309</b>	<b>-309</b>	<b>-250</b>	0	0	0
					<b>-247</b>	<b>-247</b>	<b>-247</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0			
Menot - Utgifter		22,1	0,0	-19,1	0,0	0,0	0,0

Historiatoimikunnan tehtävänä on suunnitella ja valmistaa Helsingin kaupungin historian jatko-osat vuodesta 1945 nykypäivään ja Helsingin vanhemman historian uudelleen kirjoittaminen. Toimikunta suorittaa lisäksi muitakin kaupunginhallituksen sille antamia kaupungin historian selvittämiseen liittyviä tehtäviä. Vuonna 2015 julkaistaan Helsingin sotien jälkeisen historian nide 6: Martti Häikiö: Tiedon metropoli. tutkimuksen, opetuksen ja tiedonvälityksen käännekohtia ja vaikuttajia 1945–2010 ja Helsingin vanhemman historian uudelleen kirjoittamisen osa Seppo Aalto "Kruununkaupunki" (Vironniemen Helsingin historia 1640–1721). Julkaisutoiminnan lisäksi järjestetään seminaareja ja tehdään Helsingin historiaa tunnetuksi.

Historiekommittén har till uppgift att planera och utarbeta fortsättningen på Helsingfors stads historia från år 1945 till vår tid och att omskriva Helsingfors äldre historia. Kommittén utför dessutom andra av stadsstyrelsen givna uppdrag för utredning av stadens historia. År 2015 publiceras sjätte bandet av Helsingfors efterkrigshistoria om kunskapsmetropolen, vändpunkter och påverkare inom forskning, undervisning och informationsförmedling 1945–2010, av Martti Häikiö, och när det gäller omskrivningen av Helsingfors äldre historia publiceras bandet om kronostaden av Seppo Aalto (Helsingfors på Estnässkatan 1640–1721). Utöver publikationsverksamheten ordnas det seminarier och görs Helsingfors historia känd.

## 1 39 02 Osuudet ja korvaukset, kaupunginkanslian käytettäväksi – Andelar och ersättningar, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 680	4 786	4 500	4 450	4 450	4 450	4 450
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>4 680</b>	<b>4 786</b>	<b>4 500</b>	<b>4 450</b>	<b>4 450</b>	<b>4 450</b>	<b>4 450</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-4 680</b>	<b>-4 786</b>	<b>-4 500</b>	<b>-4 450</b>	<b>-4 450</b>	<b>-4 450</b>	<b>-4 450</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-4 680</b>	<b>-4 786</b>	<b>-4 500</b>	<b>-4 450</b>	<b>-4 450</b>	<b>-4 450</b>	<b>-4 450</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		2,3	-6,0	-7,0	-7,0	0,0	0,0

Määräraha on varauduttu mm. Uudenmaan liitolle maksettaviin maksuosuuksiin ja Greater Helsinki Promotion Ltd Oy:lle maksettaviin maksuosuuksiin.

I anslaget ingår reserveringar för betalningsandelar till bl.a. Nylands förbund och Greater Helsinki Promotion Ltd Oy.

## 1 39 05 Yhteisöjen tukeminen, Khn käytettäväksi – Understöd till sammanslutningar, till Stns disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	3 005	3 514	3 514	3 500	3 500	3 500	3 500
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>3 005</b>	<b>3 514</b>	<b>3 514</b>	<b>3 500</b>	<b>3 500</b>	<b>3 500</b>	<b>3 500</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-3 005</b>	<b>-3 514</b>	<b>-3 514</b>	<b>-3 500</b>	<b>-3 500</b>	<b>-3 500</b>	<b>-3 500</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-3 005</b>	<b>-3 514</b>	<b>-3 514</b>	<b>-3 500</b>	<b>-3 500</b>	<b>-3 500</b>	<b>-3 500</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		16,9	0,0	-0,4	-0,4	0,0	0,0

(Erittely liitteessä 1 – Specifikation i bilaga 1)



## 1 39 06 Jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi – Medlemsavgifter, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-49	3 285	0	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	2 939	0	3 285	3 285	3 285	3 285	3 285
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 891</b>	<b>3 285</b>	<b>3 285</b>	<b>3 285</b>	<b>3 285</b>	<b>3 285</b>	<b>3 285</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 891</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 891</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>	<b>-3 285</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

(Erittely liitteessä 2 – Specifikation i bilaga 2)

## 1 39 13 Kehittämishankkeet, kaupunginkanslian käytettäväksi – Utvecklingsprojekt, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	404	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	227	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>631</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	421	0	6 000	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	13	0	0	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	2	0	0	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	0	2 500	0	2 500	2 470	2 470	2 470
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>435</b>	<b>2 500</b>	<b>6 000</b>	<b>2 500</b>	<b>2 470</b>	<b>2 470</b>	<b>2 470</b>
		4 000					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>196</b>	<b>-2 500</b>	<b>-6 000</b>	<b>-2 500</b>	<b>-2 470</b>	<b>-2 470</b>	<b>-2 470</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>196</b>	<b>-2 500</b>	<b>-6 000</b>	<b>-2 500</b>	<b>-2 470</b>	<b>-2 470</b>	<b>-2 470</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		474,3	140,0	0,0	-1,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1	0	0	0	0	0	0

Kehittämisasiärahaa käytetään kaupunkirakennetta kehittäviin hankkeisiin (mm. uudet asuntoalueet sekä muiden osapuolten kanssa yhteistyössä tehtävät hankkeet) ja hankkeiden toteutukseen liittyviin selvitys- ja suunnittelutehtäviin sekä markkinointiin ja maksusuuksiin. Pissararadan suunnittelukustannuksiin on varauduttu kaupungin ja valtion sopimalla 17 %:n osuudella.

Utvecklingsmedlen används för projekt som utvecklar stadsstrukturen (bl.a. nya bostadsområden och projekt i samarbete med andra parter), för utrednings- och planeringsuppdrag som hänför sig till genomförandet av projekt och för marknadsföring och betalningsandelar. En andel på 17 % av planeringskostnaderna för Centrumslingan har reserverats i enlighet med avtalet mellan staden och staten.

## 1 39 15 Keskitetty hanketoiminta, kaupunginkanslian käytettäväksi – Centraliserad projektverksamhet, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	4 440	1 200	1 200	1 350	1 350	1 350	1 350
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	711	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>5 151</b>	<b>1 200</b>	<b>1 200</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>	<b>1 350</b>
Palkat - Löner	975	0	0	0	0	0	0
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	336	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	3 291	0	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	38	0	0	0	0	0	0
Avustukset - Understöd	674	0	0	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	65	0	0	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	8	4 000	4 000	4 150	4 145	4 145	4 145
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>5 388</b>	<b>4 000</b>	<b>4 000</b>	<b>4 150</b>	<b>4 145</b>	<b>4 145</b>	<b>4 145</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-237</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 795</b>	<b>-2 795</b>	<b>-2 795</b>
Poistot - Avskrivningar	18	0	0	0	0	0	0
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-254</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 800</b>	<b>-2 795</b>	<b>-2 795</b>	<b>-2 795</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-76,7	0,0	12,5	12,5	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-25,8	0,0	3,8	3,6	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	14	0	0	0	0	0	0

Talousarviokohdan määrärahoissa on varauduttu kaupungin keskitetysti maksettavien EU-projektien kustannuksiin (4 000 000) ja muulla ulkopuolisella rahoituksella maksettavien projektien kustannuksiin (150 000). Kaupunki saa Euroopan Unionin ja muiden ulkopuolisten rahoittamiin projekteihin rahoitusosuuksia suhteessa hankkeiden kustannuksiin ja siten talousarviokohdan sitovuustaso on toimintakate. Toimintakatteessa on huomioitu myös se, että tulojen ja menojen maksatuksessa saattaa tulla kaupungista riippumattomia aikataulullisia muutoksia ja siten tulot ja menot voivat ajoittua eri vuosille. Pääsääntöisesti hallintokuntien tulee sisällyttää omat EU:n tai muun ulkopuolisen rahoittamat kehittämishankkeensa omiin talousarvioihin. Keskitetyllä määrärahalta varaudutaan niiden projektien rahoittamiseen, joihin hallintokunnat eivät ole aikataulusyistä voineet varautua ja/tai joista ei ole saatu vielä EU:n tai muun rahoittajan rahoituspäätöstä tai joihin Helsinki haluaa hyötynäkökulmasta sitoutua kuntarahoittajana. Määrärahaa voidaan käyttää myös suurien hankekokonaisuuksien kustannuksiin, joissa Helsinki toimii hankkeen hallinnoijana tai hanke on monen hallintokunnan yhteinen jolloin koordinoinnin kannalta on järkevää käyttää keskitettyä määrärahaa. Lisäksi määrärahaa voidaan käyttää hankkeisiin, jotka muutoin katsotaan olevan merkittäviä koko Helsingin

Anslagen på budgetmomentet omfattar reserveringar för kostnaderna för EU-projekt som staden betalar centraliserat (4 000 000) och för projekt som betalas med annan extern finansiering (150 000). Staden får finansieringsandelar för projekt som finansieras av Europeiska Unionen och andra utomstående i förhållande till projektkostnaderna och budgetmomentet är därför bindande på verksamhetsbidragsnivån. I verksamhetsbidraget har det också beaktats att det vid utbetalningen av inkomster och utgifter kan uppstå ändringar i tidsschemat som inte beror på staden och att inkomsterna och utgifterna därmed kan hänföra sig till olika år. De utvecklingsprojekt som finansieras av EU eller någon annan utomstående bör i regel ingå i förvaltningens egen budget. Det centraliserade anslaget är avsett för sådana projekt som förvaltningarna inte har kunnat bereda sig på till följd av tidsschemat och/eller som fortfarande väntar på ett finansieringsbeslut från EU eller en annan finansör eller som Helsingfors från nyttyosynpunkt vill förbinda sig vid i egenskap av kommunal finansör. Anslaget kan likaså utnyttjas för kostnaderna för stora projekthelheter som samordnas av Helsingfors eller för projekt som är gemensamma för flera förvaltningar, varvid det med tanke på samordningen är förnuftigt med ett centraliserat anslag. Anslaget kan också utnyttjas för projekt som i övrigt anses

kannalta. Keskitetyssä EU-hankemäärärahassa on varauduttu myös kuuden isoimman kaupungin yhteiseen 6Aika strategian toteuttamiseen. Määräraha voidaan käyttää lisäksi isojen ja merkittävien hankkeiden valmistelusta aiheutuneiden kustannusten kattamiseen.

vara betydelsefulla för hela Helsingfors. Det centraliserade anslaget för EU-projekt innehåller också en reservering för genomförande av strategin 6Aika, som är gemensam för de sex största städerna. Anslaget kan dessutom användas för täckande av kostnader för förberedelse av stora och betydelsefulla projekt.

## KUNNAN LIIKELAITOKSET – KOMMUNALA AFFÄRSVERK

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat Helsingin Energia – liikelaitos ja Helsingin Satama –liikelaitos yhtiötetään vuoden 2015 alusta.

Vuonna 2015 kaupunginjohtajan toimialaan kuuluva kunnan liikelaitos on Taloushallintopalvelu-liikelaitos. Liikelaitoksen talousarvion perustelut esitetään seuraavassa.

Kunnan talousarviossa esiintyvät erät ovat tuloina perustamislainan korot, peruspääoman tuotto ja perustamislainan lyhennys sekä menoina peruspääoman korotus. Talousarviossa menoina esiintyvät lisäksi kaupungin myöntämät lainat liikelaitosten investointien rahoitukseen sekä tuloina näiden lainojen korot ja lyhennykset. Erät sisältyvät talousarvion tuloslaskelmaosaan ja rahoitusosaan.

Perusteluissa on esitetty liikelaitosten toiminnan ja talouden kehitystä kuvaavia taulukoita ja liiketalouden tunnuslukujen kehitystä sekä investointisuunnitelmat.

Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen peruspääoman tuottotavoite on talousarviossa ja taloussuunnitelmassa perustamispäätöksen mukainen.

Toimintoja ja taloutta koskevat luvut vuoden 2014 osalta ovat toteutumisenusteiden mukaiset. Toteutumisenusteissa liikelaitosten peruspääomien tuotot ja perustamislainojen korot sekä lyhennykset ovat talousarvion mukaiset.

### Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads ekonomiförvaltningstjänst

#### Liikelaitoksen toimintaympäristön muutokset

Taloushallintopalvelu -liikelaitos on kuntalain tarkoittama kunnallinen liikelaitos, joka toimii johtokunnan alaisuudessa. Liikelaitos käyttää toiminnassaan nimeä Talpa.

Talpan perustehtävä on tuottaa talous- ja palkkahallinnon palveluja Helsingin kaupunkikonsernille. Talpa osallistuu kaupunkiyhteisten talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon.

Talpa ylläpitää valmiuksia palvelujen kehittämiseen huomioiden lainsäädännössä ja toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Asiakkuudet ja palvelutuotanto toteutetaan kaupungin konsernijohtoon asettamien tavoitteiden mukaisesti.

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Talousarvioon tai taloussuunnitelmaan ei ole sisällytetty mahdollisia muutoksia asiakaskunnassa tai toimintatavoissa.

Affärsverket Helsingfors Energi och affärsverket Helsingfors Hamn, som hör till stadsdirektörsroteln, bolagiseras vid ingången av år 2015.

Ett kommunalt affärsverk inom stadsdirektörsroteln år 2015 är affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten. Budgetmotive-ringarna för affärsverket följer nedan.

De poster som förekommer i den kommunala budgeten är på inkomstsidan räntor på anläggningslån, avkastning på grundkapital och amortering på anläggningslån och på utgiftssidan höjning av grundkapital. På utgiftssidan finns desutom av staden beviljade lån för finansiering av investeringar vid affärsverken och på inkomstsidan räntor och amorteringar på dessa lån. Posterna ingår i budgetens resultaträkningsdel och finansieringsdel.

I motiveringarna ingår tabeller över verksamhetens och ekonomins utveckling vid affärsverken, de affärsekonomiska nyckeltalens utveckling och investeringsplanerna.

Målet för avkastningen på affärsverket ekonomiförvaltningstjänstens grundkapital är i budgeten och ekonomiplanen angivet enligt grundläggningsbeslutet.

Siffrorna för verksamheten och ekonomin år 2014 följer prognoserna för budgetutfallet. Avkastningen på affärsverkens grundkapital och räntorna och amorteringarna på anläggningslånen är i prognoserna desamma som i budgeten.

#### Förändringar i affärsverkets omvärld

Affärsverket Helsingfors stads ekonomiförvaltningstjänst utgör ett i kommunallagen avsett kommunalt affärsverk, som lyder under en direktion. Affärsverket använder namnet Talpa i sin verksamhet.

Talpas basuppgift är att tillhandahålla ekonomiförvaltnings- och löneadministrationstjänster för Helsingfors stadskoncern. Talpa deltar i arbetet på att utveckla och upprätthålla de datasystem inom ekonomiförvaltning och personaladministration som är gemensamma för staden.

Talpa upprätthåller färdigheten att utveckla tjänster med beaktande av ändringarna i lagstiftningen och i omvärlden. Klientskapet och serviceproduktionen baserar sig på de mål stadens koncernledning satt upp.

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

I budgeten och ekonomiplanen ingår inga eventuella förändringar i klientelet eller rutinerna.

Talousarviovuonna osallistutaan tilauksesta maksuun - projektiin, tiedonohjauksen koordinaatioryhmään, HR-hankkeeseen sekä Hijat:in rajapintaistamisen projektiin. Talous- ja palkkahallinnon projektien edetessä suunnitellaan muutosten vaikutukset Talpan käytössä oleviin järjestelmiin, palveluihin ja työntekijöihin asiakkaiden kanssa.

Liikelaitoksella on valmius ottaa uusia asiakkaita kysynnän ja kaupungin strategisten linjausten mukaisesti. Taloussuunnitelmakauden aikana selvitetään pienten osakeyhtiöiden palkanlaskentapalvelujen tuottamiseen soveltuva tietojärjestelmä.

Asiakaskunnassa odotettavissa oleva muutos on Helsingin Sataman yhtiöittäminen ja Helsingin palvelukeskuksen eli Palmian hallintomallin mahdollinen muutos vuoden alusta.

Perintälain muutos aiheuttaa jatkossa tuloksettomaa perintää osalta kuluja toimeksiantajalle. Lain muutoksen arvioidaan tuottavan lisäkuluja, jotka veloitetaan palveluna asiakkaalta.

Julkisen hallinnon suositus kuntien käyttämästä tililuettelomallista on valmistumassa valtiovarainministeriön JHS-työryhmässä. Suositukset otetaan huomioon vuoden 2015 tililuettelossa.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Taloussuunnitelmakauden aikana liikelaitoksen toimintaan tulevat mahdollisesti vaikuttamaan SOTE-uudistus, asiakas- ja potilastietojärjestelmä (Apotti) ja Metropolihallinnon valmistelu.

#### **Kilpailuttaminen**

Talpan käytössä olevien talous- ja palkkahallinnon järjestelmien kilpailutuksen toteuttamisesta vastaa pääsääntöisesti niiden omistaja eli kaupunginkanslia.

Liikelaitos kilpailuttaa yhteistyössä Hankintakeskuksen kanssa talousarviovuonna palvelukassajärjestelmän.

#### **Riskienhallinta**

Talpalle on laadittu vuosittain päivitettävä riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallintasuunnitelmassa on arvioitu toiminnan kannalta merkittävimmät riskit ja kiinnitetty erityistä huomioita riskien hallintatoimenpiteisiin. Merkittävimpien riskien hallintatoimenpiteiden toteutumista seurataan johtoryhmässä. Jatkuvuudenhallinta on kytketty osaksi johdon raportointia.

Under budgetåret deltar Talpa i projektet från beställning till betalning, i samordningsgruppen för informationsstyrning, i HR-projektet och i gränssnittprojektet inom Hijat. När projektet inom ekonomiförvaltningen och löneadministrationen avancerar, planeras det vilka effekter ändringarna har på Talpas befintliga system, tjänster och arbetsfördelning med kunderna.

Affärsverket har beredskap att inleda nya kundrelationer enligt efterfrågan och stadens strategiska riktlinjer. Under ekonomiplanepreioden klarläggs ett datasystem som lämpar sig för produktion av löneberäkningstjänster för små aktiebolag.

En ändring som är att vänta i kundkretsen hänför sig till bolagiseringen av Helsingfors Hamn och till en eventuell ändring av Helsingfors servicecentraler, dvs. Palmias, förvaltningsmodell vid ingången av året.

En ändring i indrivningslagen medför i fortsättningen kostnader för resultatlös indrivning för uppdragsgivaren. Lagändringen beräknas leda till merkostnader, som kunden debiteras för i form av service.

Finansministeriets JHS-arbetsgrupp färdigställer inom kort en rekommendation för den offentliga förvaltningen om den kontoförteckningsmodell som kommunerna använder. Rekommendationerna beaktas i 2015 års kontoförteckning.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Under ekonomiplanepreioden kommer affärsverkets verksamhet eventuellt att påverkas av social- och hälsovårdsreformen, patientdatasystemet (Apotti) och förberedelserna med tanke på en metropolförvaltning.

#### **Konkurrensutsättning**

För konkurrensutsättningen av de ekonomiförvaltnings- och löneadministrationssystem som Talpa använder svarar i regel systemens ägare, dvs. stadskansliet.

Under budgetåret konkurrensutsätter affärsverket servicekassasystemet tillsammans med anskaffningscentralen.

#### **Riskhantering**

För Talpa har utarbetats en riskhanteringsplan som uppdateras årligen. I riskhanteringsplanen bedöms de största riskerna med tanke på verksamheten och ägnas särskild uppmärksamhet åt riskhanteringsåtgärder. Ledningsgruppen följer hur åtgärderna för hantering av de största riskerna utfaller. Kontinuitetshantering utgör en del av rapporteringen till ledningen.

## Kaupungin strategiaohjelma liikelaitoksen toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen liikelaitoksen toiminnassa

Talpan taloussuunnittelukauden strategiset tavoitteet on johdettu kaupungin strategiaohjelman kohdasta tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen, jossa tavoitteena on talouden pysyminen tasapainossa ja tuottavuuden paraneminen sekä tehokkaat ja toimivat tukipalvelut.

Liikelaitoksen strategiset tavoitteet ovat kilpailukyky, kumppanuus, tehokkaat ja laadukkaat prosessit sekä osaava ja motivoitunut henkilöstö. Strategian toteutuminen todennetaan sitovilla tavoitteilla: tilikauden tulos  $\geq 0$  ja asiakastytyväisyys on vähintään 3,7. Lisäksi tuottavuudelle on asetettu taloussuunnitelmakaudelle yhden prosentin vuosittainen kasvutavoite.

Palvelujen kilpailukykyä arvioidaan palvelujen hinnalla ja laadulla verrattuna vastaaviin taloushallinnon palvelukeskuksiin. Toteutumista seurataan palvelujen yksikkökustannuksilla, työn tuottavuudella ja kokonaistuottavuudella. Työssä hyödynnetään vuonna 2014 tehtyä benchmarkingin tuloksia. Palvelujen laatua seurataan luvatus palvelutason toteutumisella ja asiakastytyväisyydellä. Tavoitteen toteutuminen varmistetaan tuottamalla johdon käyttöön tunnuslukuja, joiden avulla voidaan seurata prosesseihin tehtyjen toimenpiteiden ja työskentelytapojen muutosten vaikutuksia työn tavoitetasoihin ja tuottavuuteen.

Kumppanuudella halutaan varmistaa, että talous- ja palkkahallinnon prosesseja kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa kaupungin kokonaisuus huomioiden. Asiakkaiden osaamista ja tietoisuutta yhteisistä prosesseista tuetaan mm. järjestämällä koulutuksia, infotilaisuuksia, prosessikohtaisia tapaamisia ja päivittämällä ohjeita sekä raportoimalla palvelujen toteutumisesta. Tavoitteen toteutumista seurataan asiakastytyväisyydellä ja muulla palauteseurannalla kuten palautejärjestelmän kautta.

Tehokkaisuuteen ja laadukkaisuuteen prosesseihin tähdätään yhdenmukaisilla ja yhtenäisillä toimintatavoilla sekä toimintavarmuilla ja tietoturvallisilla tietojärjestelmillä. Tavoitteen toteutumista seurataan mm. toteutuneilla yksikkökustannuksilla ja prosessivirheisiin käytetyllä työajalla.

Henkilöstötavoitteena on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Tavoitteeseen pyritään suunnitelmallisella, osallistavalla ja kannustavalla johtamisella, panostamalla rekrytointiin ja perehdytykseen sekä vaalimalla haluttua työnantajakuvaa mm. aktiivisella oppilaitosyhteistyöllä. Tavoitteen toteutumista seurataan strategisen hyvinvoinnin mittareilla.

### Liikelaitoksen henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Eläkeiän saavuttaa 43 henkilöä. Suurimmat eläkkeelle jäävät ammattiryhmät ovat taloussihteerit (22) ja palkkasihteerit (14). Henkilöstömäärän arvioidaan pysyvän taloussuunnitel-

## Hur stadens strategiprogram följs vid affärsverket

### Hur strategiprogrammet följs vid affärsverket

Talpas strategiska mål för ekonomiplaneproduktionen har härletts ur punkten balanserad ekonomi och gott ledarskap i stadens strategiprogram, med en balanserad ekonomi och förbättrad produktivitet som mål, liksom också effektiva och fungerande stödtjänster.

Affärsverkets strategiska mål är konkurrenskraft, partnerskap, effektiva och högklassiga processer och en kunnig och motiverad personal. Att strategin blir genomförd verifieras med bindande mål: räkenskapsperiodens resultat  $\geq 0$  och kundtillfredsställelsen minst 3,7. För ekonomiplaneproduktionen har det dessutom ställs som mål att produktiviteten ska öka med en procent årligen.

Servicens konkurrenskraft bedöms med priset och kvaliteten på tjänsterna jämfört med motsvarande servicecenter för ekonomiförvaltning. Utfallet följs med hjälp av kostnaderna per enhet för tjänsterna, arbetets produktivitet och totalproduktiviteten. I arbetet utnyttjas resultaten av den benchmarking som utförts år 2014. Servicekvaliteten följs genom hur den utlovade servicenivån har nåtts och genom kundtillfredsställelsen. Att målet nås säkerställs genom nyckeltal för ledningens bruk, med hjälp av vilka det går att följa hur åtgärderna i processerna och förändringarna i arbetssätten har påverkat målnivåerna och produktiviteten i arbetet.

Med partnerskap vill Talpa säkerställa att ekonomiförvaltnings- och löneadministrationsprocesserna utvecklas tillsammans med kunderna och med beaktande av stadens helhetsintresse. Kundernas kompetens och kännedom om de gemensamma processerna stöds bl.a. med hjälp av utbildning, informationsmöten, träffar kring enskilda processer, uppdatering av anvisningar och rapporter om hur tjänsterna genomförs. I vilken grad målet nåtts följs genom kundtillfredsställelsen och annan uppföljning av responsen, exempelvis via responssystemet.

Effektiva och högklassiga processer eftersträvas med harmoniserade och enhetliga tillvägagångssätt och med funktionssäkra och datasäkra informationssystem. I vilken grad målet nåtts följs bl.a. med de faktiska kostnaderna per enhet och med den arbetstid som använts för processfel.

Personalmålet är en kunnig och motiverad personal. Målet främjas med planmässigt, inkluderande och sporrande ledarskap, med satsningar på rekrytering och introduktion och genom att värna om den önskade arbetsgivarbilden, bl.a. i form av aktivt samarbete med läroanstalter. I vilken grad målet nåtts följs med mätare för det strategiska välbefinnandet.

### Affärsverkets personalplan 2015–2017

Pensionsåldern uppnås av 43 anställda. Yrkesgrupperna med flest pensionsavgångar är ekonomisekreterarna (22) och lönesekreterarna (14). Antalet anställda beräknas under

makaudella lähes samana nykyiseen verrattuna. Toteutuviin henkilötyövuosiin vaikuttaa kuitenkin vähentävästi osaaikaisten työntekijöiden määrän lisääntyminen, koska osaaika- ja osatyökyvyttömyyseläkeläisten suhteellinen osuus koko henkilöstöstä kasvaa vuosittain. Henkilöstörakenteeseen ei ole suunniteltu merkittäviä laadullisia muutoksia.

Henkilöstön osaaminen varmistetaan toteuttamalla osaamisen kehittämisen toimintamallin mukaiset toimenpiteet koko organisaatiossa ja arvioimalla tarvittavaa osaamista säännöllisesti. Myös johtamista ja esimiestyötä kehitetään. Johtoryhmän ja esimiesten valmennusohjelmiin osallistuvat kaikki esimiehet. Lisäksi lähiesimiehille järjestetään työnohjausta.

### **Liikelaitoksen tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Talpan toimintoja on kahdessa eri toimipisteessä, Kallion virastotalon ensimmäisessä kerroksessa asiakaspalvelukas-satilat ja Konttori27 Sörnäisten rantatiellä, yhteensä 8 306 m<sup>2</sup>. Tiedossa ei ole sellaisia muutoksia, jotka suoraan vaikuttaisivat toimitilojen muutostarpeisiin.

### **Talousarvion vaikutus strategiohjelman talousmitta-reiden edistämiseen**

Talpan vuoden 2015 suunnittelussa lähdetään siitä, että palvelujen hinnat pysyvät edellisvuoden tasolla. Kustannustason nousu katetaan omaa toimintaa tehostamalla.

Tällä tuetaan Helsingin muita kuntia korkeampien palvelujen yksikkökustannusten lähentämistä muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa.

Tavoite tukee myös liikelaitoksen omaa yhden pisteen tuotavuustavoitteen saavuttamista. Talpan tuottavuuslaskenta uudistetaan.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Taloushallintopalvelusta ollaan aktiivisesti mukana talous- ja palkkahallinnon toiminnoissa käytettävien järjestelmien hankkeissa, kuten HR-hanke ja tilauksesta maksuun -hanke sekä sähköisen arkistoinnin työryhmän ehdottamassa tiedonohjauksen koordinoitiryhmässä.

Uutena palvelumuotona otetaan käyttöön M2-järjestelmän mobiiliversio.

Tietotekniikkaohjelman mukaisesti valmistaudutaan Talpan ICT-palvelujen liittämiseen kaupungin ICT-palvelukeskukseen vuonna 2017.

Talousarviovuonna varaudutaan puhelinpalvelujen kilpailutuksen valmistumiseen ja mahdolliseen puhelinoperaattorin vaihtumiseen. Samoin selvitetään, miten asiakaspalvelua voitaisiin parantaa.

ekonomiplaneperioden förbli på nästan samma nivå som nu. Det faktiska antalet årsverken minskas dock av att antalet deltidanställda ökar, då den relativa andelen deltidspensionärer och delinvalidpensionstagare av alla anställda ökar årligen. Det har inte planerats några större kvalitativa förändringar i personalstrukturen.

Personalkompetensen säkerställs med åtgärder i enlighet med verksamhetsmodellen för kompetensutveckling inom hela organisationen och genom regelbunden bedömning av vilket slags kompetens som behövs. Också ledarskapet och chefsarbetet utvecklas. Alla chefer deltar i träningsprogram för ledningen och cheferna. För närmaste chefer ordnas det arbetshandledning.

### **Affärsverkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Talpa har verksamhet på två olika ställen, kassalokaler med kundtjänst i bottenvåningen på ämbetshuset i Berghäll och Konttori27 vid Sörnäs strandväg, sammanlagt 8 306 m<sup>2</sup>. Sådana ändringar som direkt påverkar behovet av omdisponeringar i lokalerna är inte kända.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet**

Talpas planering inför år 2015 utgår från att priset på tjänsterna hålls på samma nivå som året innan. Stegningen i kostnadsnivån kompenseras genom att den egna verksamheten effektiviseras.

Detta bidrar till att kostnaderna per enhet för servicen, vilka är högre i Helsingfors än i andra kommuner, kan närma sig genomsnittet för de andra största städerna.

Målet gör det också lättare att nå affärsverkets eget mål att öka produktiviteten med en poäng. Talpas produktivetsberäkning läggs om.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-programmet genomförs**

Ekonomiförvaltningstjänsten är aktivt med i projekt för system som används inom ekonomiförvaltningen och löneadministrationen, såsom HR-projektet och projektet från beställning till betalning, likaså i den av arbetsgruppen för elektronisk arkivering föreslagna samordningsgruppen för informationsstyrning

Som en ny serviceform införs en mobilversion av M2-systemet.

I enlighet med IT-programmet görs det förberedelser för anslutning av Talpas ICT-tjänster till stadens ICT-servicecentral år 2017.

Under budgetåret förbereder sig Talpa på att konkurrensutsättningen av telefontjänsterna slutförs och att telefonoperatören eventuellt byts. Likaså utreds det hur kundtjänsten kan förbättras.



## Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Liikelaitoksessa on käytössä sähköinen arkistointi. Taloussuunnitelmakaudella tehdään sähköisen arkistoinnin kehittämismahdollisuuksien selvitys.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Tilikauden tulos  $\geq 0$
- Asiakastytyväisyys on vähintään 3,7 asteikolla 1-5 (3,7 vuonna 2013)

### Muut toiminnalliset tavoitteet

#### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Talpan energiansäästösuunnitelma päivitetään vuoden 2014 aikana. Suunnitelmassa on tavoitteena -2 %:n energiansäästö vuosittain vuodesta 2010 alkaen.

Liikelaitokselle on nimetty ekotukihenkilö, jonka tehtävänä on tiedottaa ja tuoda henkilökunnalle esille käytäntöjä, joilla noudatetaan kestävä kehitystä ja vähennetään jätteitä.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitatiiva och ekonomiska mål

## Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Affärsverket har tillgång till elektronisk arkivering. Under ekonomiplanepreioden görs en utredning om vilka möjligheter det finns att utveckla den elektroniska arkiveringen.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

- Räkenskapsperiodens resultat  $\geq 0$
- Kundtillfredsställelsen är minst 3,7 på skalan 1–5 (3,7 år 2013)

### Övriga verksamhetsmål

#### Energieffektivitets- och miljömål

Talpas energisparplan uppdateras under år 2014. Målet i planen är en årlig energibesparing på -2 % från år 2010.

Affärsverket har utsett en ekostödperson med uppgift att informera och upplysa de anställda om förfaranden som följer hållbar utveckling och minskar avfallet.

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>					
<b>Laskutus – Fakturering</b>					
Myyntilaskut ja myyntireskontralaskut, lkm – Försäljningsfakturer och försäljningsreskontrafakturer, antal	1 231 000	1 316 700	1 331 500	1 331 500	1 331 500
Maksumuistutukset ja perintätoimeksiannot, lkm – Betalningspåminnelser och inkassouppdrag, antal	316 000	183 300	183 300	183 300	183 300
<b>Ostolaskut – Inköpsfakturer</b>					
Ostolaskut, lkm – Inköpsfakturer, antal	775 000	780 000	780 000	780 000	780 000
<b>Palkanlaskenta – Löneberäkning</b>					
Palkka- ja palkkiolipukkeet, lkm – Löne- och arvodesbesked, antal	755 000	774 000	774 000	774 000	774 000
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>					
Myyntilaskut ja perintätoimenpiteet kpl/hvt – Försäljningsfakturer och inkassoåtgärder st./årsverke	35 330	31 900	32 200	32 500	32 800
Palkka- ja palkkiolipukkeet kpl/hvt – Löne- och arvodesbesked, st./årsverke	7 523	7 500	7 575	7 650	7 730
Palvelussuhdeasiat kpl/hvt –Anställningsärenden st./årsverke	1 050	1 050	1 060	1 070	1 080
Automaattisesti täsmäytyneet ostolaskut/kaikki ostolaskut – Automatiszt avstämnda inköpsfakturer/alla fakturer, %	11,6	12,5	14,0	15,0	17,0
Sähköisesti ilmoitetut poissaolot/kaikki poissaolot – Elektroniskt anmäld frånvaro/alla frånvaronmälningar, %	66,6	75,0	85,0	95,0	100,0
Sähköiset palkkalipukkeet/kaikki palkkalipukkeet – Elektroniska lönebesked/alla lönebesked, %	62,2	70,0	80,0	90,0	100,0
<b>Resurssit – Resurser</b>					
Henkilötyövuodet – Årsverken	379	384	377	373	370

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Liikevaihto/henkilötyövuosi – Omsättning/årsverke, 1 000 €	70	71	73	73	73
Sijoitetun pääoman tuotto – Avkastning på investerat kapital, %	3,4	6,7	6,7	6,7	6,7
<b>Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)</b>	105	106	107	108	109

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Toimitilat – Lokaler, m <sup>2</sup>	8 306	8 306	8 306	8 306	8 306
Tilat, neliötä/henkilötyövuosi – Lokaler, m <sup>2</sup> /årsverke	21,9	21,6	22,0	22,2	22,5

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>26 368</b>	<b>27 160</b>	<b>27 680</b>	<b>27 400</b>	<b>27 130</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	28	20	40	40	40
Varsinaiset kulut - Kostnader	-26 258	-27 014	-27 564	-27 284	-27 014
Poistot - Avskrivningar	-81	-110	-100	-100	-100
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>56</b>	<b>56</b>	<b>56</b>	<b>56</b>	<b>56</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Rahoituskulut - Finansiella kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-56	-56	-56	-56	-56
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Kassavirta från verksamheten</b>					
Liiketoimintajäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	56	56	56	56	56
Poistot - Avskrivningar	81	110	100	100	100
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-56	-56	-56	-56	-56
Muut - Övriga	0	0	0	0	0
<b>Investointien rahavirta - Kassavirta från investeringar</b>					
Investointimenot - Investeringar - Investeringar	-136	-300	-450	-300	-300
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassavirta</b>	<b>-55</b>	<b>-190</b>	<b>-350</b>	<b>-200</b>	<b>-200</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansiering</b>					
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	653	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansiering</b>	<b>653</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>598</b>	<b>-190</b>	<b>-350</b>	<b>-200</b>	<b>-200</b>

Kaupungin talousarvion tuloslaskelmaosaan lukuun 7 02 sisältyvät seuraavat erät:

Kapitel 7 02 i resultaträkningsdelen i stadens budget innehåller följande poster:

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Peruspääoman tuotto – Avkastning på grundkapitalet (8 %)	56	56	56	56	56

## 2 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI – BYGGNADS- OCH MILJÖVÄSENDET

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	148 558	163 473	145 286	152 096	152 055	152 296	153 127
Maksutulot - Avgiftsinkomster	19 873	18 507	19 406	18 942	18 942	19 287	19 638
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	5 472	4 406	4 484	4 625	4 625	4 625	4 625
Vuokratulot - Hyresinkomster	19 386	21 069	19 281	19 438	19 438	19 489	19 633
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	13 399	14 677	15 207	15 503	15 503	15 794	16 091
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	116 242	129 204	106 112	118 976	118 976	119 056	118 876
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>322 930</b>	<b>351 336</b>	<b>309 776</b>	<b>329 580</b>	<b>329 539</b>	<b>330 547</b>	<b>331 990</b>
Palkat - Löner	114 770	120 209	113 115	116 985	116 760	116 866	116 904
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	39 676	40 225	37 420	38 895	38 820	38 855	38 867
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	388 716	406 275	378 514	381 682	378 743	389 771	399 653
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	48 470	53 171	46 558	52 058	52 058	52 069	52 071
Avustukset - Understöd	333	315	355	358	358	358	358
Vuokrat - Hyror	29 965	32 530	31 165	24 962	24 962	24 862	24 881
Muut menot - Övriga utgifter	3 334	2 221	2 146	2 159	2 159	2 161	2 151
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>625 265</b>	<b>654 946</b>	<b>609 273</b>	<b>617 099</b>	<b>613 860</b>	<b>624 942</b>	<b>634 885</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-302 335</b>	<b>-303 610</b>	<b>-299 497</b>	<b>-287 519</b>	<b>-284 321</b>	<b>-294 395</b>	<b>-302 895</b>
Poistot - Avskrivningar	76 609	80 816	80 700	81 660	81 660	83 951	85 510
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-378 944</b>	<b>-384 426</b>	<b>-380 197</b>	<b>-369 179</b>	<b>-365 981</b>	<b>-378 346</b>	<b>-388 405</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-378 944</b>	<b>-384 426</b>	<b>-380 197</b>	<b>-369 179</b>	<b>-365 981</b>	<b>-378 346</b>	<b>-388 405</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		8,8	-11,8	-6,2	-6,2	0,3	0,4
Menot - Utgifter		4,7	-7,0	-5,8	-6,3	1,8	1,6
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	25 138	24 326	25 088	19 436	19 436	19 340	19 359

## 2 05 Helsingin kaupungin tukkutori – Helsingfors stads partitorg

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	222	218	218	224	224	224	224
Vuokratulot - Hyresinkomster	5 444	5 645	5 641	5 971	5 971	5 881	5 881
Muut toaintulot - Övriga verksamhetsintäkter	151	57	61	53	53	53	53
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>5 817</b>	<b>5 920</b>	<b>5 920</b>	<b>6 248</b>	<b>6 248</b>	<b>6 158</b>	<b>6 158</b>
Palkat - Löner	1 210	1 305	1 305	1 318	1 318	1 318	1 318
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	423	435	434	438	438	438	438
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	2 039	2 072	2 072	2 150	2 142	2 163	2 163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 337	1 327	1 327	1 336	1 336	1 349	1 349
Avustukset - Understöd	2	3	3	3	3	3	3
Vuokrat - Hyror	1 206	1 264	1 264	1 488	1 488	1 364	1 364
Muut menot - Övriga utgifter	226	31	31	32	32	32	32
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>6 443</b>	<b>6 437</b>	<b>6 436</b>	<b>6 765</b>	<b>6 757</b>	<b>6 667</b>	<b>6 667</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-627</b>	<b>-517</b>	<b>-516</b>	<b>-517</b>	<b>-509</b>	<b>-509</b>	<b>-509</b>
Poistot - Avskrivningar	847	790	790	850	850	860	860
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-1 473</b>	<b>-1 307</b>	<b>-1 306</b>	<b>-1 367</b>	<b>-1 359</b>	<b>-1 369</b>	<b>-1 369</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-1 473</b>	<b>-1 307</b>	<b>-1 306</b>	<b>-1 367</b>	<b>-1 359</b>	<b>-1 369</b>	<b>-1 369</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		1,8	0,0	5,5	5,5	-1,4	0,0
Menot - Utgifter		-0,1	0,0	5,1	5,0	-1,3	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1 033	1 088	1 088	1 311	1 311	1 191	1 191

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Pitkästä aikaa yli kymmeneen vuoteen Helsingin kaupungilla on kolme aktiivista elintarvikkeita myyvää kauppahallia samanaikaisesti avoinna. Tämä tuo haasteita toiminnan kehittämiseen. Näiden lisäksi Tukutorilla sijaitseva Teuras-tamo kehittyy ja etsii sijaansa ruokapalveluiden ja tapahtumien alueena. Toimintavuoden aikana pitäisi alkaa myös uuden pakastamon rakentaminen, joka muuttaa olennaisesti tilannetta Tukutorilla.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Nu, efter tio år, har staden tre samtidigt verkamma och aktiva saluhallar som säljer livsmedel i Helsingfors. Detta medför utmaningar med tanke på verksamhetsutvecklingen. Utöver saluhallarna utvecklas Slakthuset i partitorgets område som ett område för mattjänster och evenemang. Under verksamhetsåret börjar sannolikt även det nya fryshuset att byggas, vilket väsentligt kommer att ändra omständigheterna i partitorgets område.

## Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Toistaiseksi palvelujen kysyntä on pysynyt hyvänä niin tukkupalveluja tarjoavien tilojen kuin vähittäiskaupan ja ravintolapalveluita tarjoavien tilojen osalta.

Kiinnostus kauppahalleja ja ruokakulttuuria kohtaan on lisääntynyt ja Tukkutorilla uskotaan, että myös kolmen kauppahallin pitäminen aktiivisina ei ole mahdoton tehtävä. Vuodelle 2016 suunniteltu Hakaniemen hallin peruskorjaus muuttaa tilannetta jälleen paljon, sillä hallin kauppiaille pitää löytää sopivat väistötilat vajaa kaksi vuotta kestävä peruskorjauksen ajaksi. Hietalahden halli tukee tätä muutosta.

Talouden taantuma ja kuluttajien vähentynyt ostovoima voivat aiheuttaa kaupankäyntiin vaikeuksia, mikä saattaa heijastua myös ongelmina Tukkutorin vuokrauksiin.

### Kilpailuttaminen

Tukkutorin kilpailutettavat hankinnat koskevat pääosin peruskorjauksiin liittyviä investointeja, jotka kilpailutetaan hankintalain mukaisesti.

Tämän lisäksi Tukkutori kilpailuttaa strategisesti tärkeiden kohteiden vuokrauksia. Näiksi katsotaan taloudelliselta arvoltaan merkittävät vuokrauskohteet esim. kauppahallien tai Teurastamon toimitilat.

### Riskienhallinta

Tukkutorilla on kahden vuoden välein päivitettävä riskienhallintasuunnitelma. Merkittävimmät riskit ovat oleelliset muutokset toiminnallisessa ympäristössä ja talouden tavoitteiden saavuttamisessa, jos yleinen taloustilanne heikentyy.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Tukkutori toteuttaa elinvoimainen Helsinki -strategiaa lisäämällä kaupungin vetovoimaa ja tunnettavuutta sekä yleistä aktiivisuutta. Tätä toteutetaan edistämällä yritystoimintaa, tapahtumallisuutta, työpaikkojen määrää ja niiden myötä tulevien verotulojen lisäystä.

Tukkutori luotsaa koko kaupungin ruokakulttuuristrategiaa edistämällä kaupungin kehittymistä yhdeksi Euroopan mielenkiintoisimmista ruokamatkailukohteista.

## Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

Hittills har efterfrågan på tjänster varit bra i fråga om lokaler för såväl partihandel och detaljhandel som restaurangtjänster.

Intresset för saluhallarna och matkulturen har ökat och partitorget anser det som möjligt att hålla tre aktiva saluhallar i gång. Den för år 2016 planerade ombyggnaden av Hagnäs hall medför en stor förändring i nuläget eftersom man ska hitta tillfälliga lokaler för försäljarna i saluhallen för ombyggnadstiden på knappa två år. Sandvikens hall stöder förändringen.

Den ekonomiska regressionen och konsumenternas försvagade köpkraft kan leda till svårigheter i handeln, vilket kan återspeglas som problem i partitorgets uthyrningsverksamhet.

### Konkurrensutsättning

Partitorget konkurrensutsätter främst de upphandlingar som har att göra med investeringar i ombyggnader. Konkurrensutsättningen genomförs i enlighet med upphandlingslagen.

Dessutom konkurrensutsätter partitorget uthyrning av strategiskt viktiga objekt. Sådana är hyresobjekt som är avsevärt ekonomiskt värde, såsom saluhallarna och Slakthusets verksamhetslokaler.

### Riskhantering

Partitorget har en riskhanteringsplan som uppdateras vartannat år. De största riskerna gäller väsentliga förändringar i omvärlden och möjligheterna att nå de ekonomiska målen om det allmänna ekonomiska läget ytterligare försvagas.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Partitorget verkställer huvudsakligen strategin Ett livskraftigt Helsingfors genom att öka stadens attraktivitet och allmänna aktivitet och göra staden bättre känd. Det här verkställs med främjande av företagsverksamheten, antalet evenemang och arbetstillfällen och den påföljande ökningen i skatteinkomster.

Partitorget leder hela stadens matkulturstrategi genom att främja stadens utveckling till ett av de intressantaste matresmålen i Europa.

Toimiva Helsinki -osion osalta Teurastamon ja toriympäristöjen kehittäminen osaksi toimivaa ja viihtyisää kaupunkirakennetta on yksi Tukkutorin päätehtävistä. Yhteistyö esim. kaupunkiviljelijöiden ja erilaisten tapahtumatuottajien kanssa lisää kiinnostusta kaupunkia kohtaan.

Lisäksi pyrimme kehittämään kaupunkia ympäristöystävälliseksi omien toimintojemme osalta. Merkittävin hanke on nykyisen pakastamon korvaaminen ympäristöystävällisellä uudella pakastamolla ja tekniikalla.

Taitava johtaminen, henkilöstön hyvinvointi ja taloudellisen toiminnan edistäminen ovat osa Tukkutorin omia kehittämissuunnitelmia.

### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Helsingin Tukkutori pyrkii selviämään nykyisestä työmäärästään olemassa olevalla henkilömäärällä. Kirpputoripaikkojen siirtyminen sähköiseen varausjärjestelmään vähentää yhden asiakaspalvelupisteen ja kesätyöntekijöiden määrää.

Suunnitteilla olevan organisaatiomuutoksen avulla vuokraustoimintaa selkiytetään, mutta siitä huolimatta Tukkutori joutuu varautumaan lisähenkilöiden palkkaamiseen vuokraustoiminnan osalta, jos ne muutetaan kuntalain mukaisesti aikaisempaa julkisemmiksi ja valituskelpoisemmiksi.

### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Tukkutorilla on käytössään toimivat tilat. Tukkutori jatkaa edelleen Tukkutorialueella ja erityisesti Teurastamolla tilojen kehittämistä ja muuttamista uusia käyttötarkoituksia varten.

### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Tukkutorin toiminta poikkeaa olennaisesti muista kuntapalveluista, koska viraston kaikki tulot tulevat yksityissektorilta. Tukkutori pyrkii kehittämään toimintaansa ja erityisesti vuokraustoimintansa niin, että niiden kannattavuus koheenee ja kaupunkilaisten tyytyväisyys kuntansa palveluihin ja houkuttelevuuteen paranee. Tähän pyritään erityisesti kehittämällä kaupungin ruokakulttuuria, kauppahallien, Teurastamon ja torien houkuttelevuutta.

Tavoitteiden toteutumista mitataan asiakastyytyväisyyskyselyllä ja tilojen käyttöastetta seuraamalla.

I fråga om delen Fungerande Helsingfors är utvecklingen av Slakthuset och torgmiljöerna till en fungerande och trivsamt del av stadsstrukturen en av huvuduppgifterna för partitorget. Samarbeta t.ex. med stadsodlare och olika slags evenemangsproducenter ökar intresset för staden.

Partitorget har för avsikt att utveckla staden mot ett miljövänligt håll i fråga om sina funktioner. Det viktigaste projektet är att ersätta det nuvarande fryshuset med ett nytt miljövänligt fryshus med ny teknik.

Skickligt ledarskap, personalens välbefinnande och utvecklingen av den ekonomiska verksamheten är en del av partitorgets egna utvecklingsprogram.

### **Verkets personalplan 2015–2017**

Helsingfors stads partitorg strävar att klara av den nuvarande arbetsmängden med de nuvarande personalresurserna. Eftersom bokningen av loppmarknadsplatser överförs till ett elektroniskt system läggs ett av service-ställena ned och antalet sommarjobb minskar.

Uthyrningsverksamheten kommer att bli enklare genom den planerade organisationsreformen, men partitorget måste ändå förbereda sig på att anställa ny personal för uthyrningsfunktionerna om de görs offentligare och mer överklagbara än tidigare i enlighet med kommunallagen.

### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Partitorget har funktionella lokaler i sitt bruk. Partitorget fortsätter vidareutveckla och bygga om lokalerna i partitorgets område och speciellt i Slakthuset för nya ändamål.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Partitorgets verksamhet avviker på ett väsentligt sätt från andra kommunala tjänster eftersom förvaltningens alla inkomster kommer från den privata sektorn. Partitorget syftar till att utveckla sin verksamhet och i synnerhet sina uthyrningsfunktioner så att de blir mer lönsamma och invånarnas tillfredsställelse med de kommunala tjänsterna förbättras och tjänsterna blir mer attraktiva. Detta görs genom att vidareutveckla stadens matkultur och öka attraktiviteten hos saluhallarna, Slakthuset och torgen.

Hur målen uppnås mäts med en enkät om kundtillfredsställelse och genom att följa upp lokalernas användningsgrad.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Tukkutori kehittää tietotekniikkapalveluita yhteistyössä kaupungin muiden virastojen ja keskushallinnon kanssa. Uutena otetaan käyttöön sähköinen toripaikkojen varaus- ja maksujärjestelmä.

Tulevan pakastamon tietotekniikkajärjestelmiin investoidaan, jotta laitoksen logistinen hallinta paranisi. Tämän lisäksi investoidaan Hakaniemen kauppahallin verkkolaitteisiin hallin avautuessa vuonna 2017.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Sähköistä asiointia lisätään edellä mainittujen varausjärjestelmien avulla.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sitovina tavoitteina ovat asiakastytyväisyys vähintään 3,4 ja toimitilojen käyttöaste vähintään 88 %.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Lisäksi mitataan ja seurataan vuokrattuja neliöitä ja asiakastytyvyyttä kohteittain tuottavuuden kehittymisen seurannassa.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Tukkutorin oma energiankäyttö on vähäistä. Suurimman osan energiasta kuluttavat vuokralaiset, joiden toiminta myös aiheuttaa suurimman osan ympäristövaikutuksista. Tukkutori pyrkii mahdollisuuksien mukaan edistämään oman energiansäästönsä ohella vuokralaisten energiansäästöä mm. asentamalla mittareita vuokralaisten toimitiloihin ja kannustamalla mm. jätteiden lajitteluun ja jätemäärän vähentämiseen.

Uuden pakastamon myötä pyritään 50 prosentin energiansäästöön. Lisäksi tavoitteena on laatia Hakaniemen hallille sen uudelleen avaamisen yhteydessä ympäristöohjelma, jonka avulla hallia profiloidaan yhä enemmän kestävä kaupankäynnin paikkana.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Partitorget utvecklar IT-tjänsterna i samarbete med stadens andra förvaltningar och stadens centralförvaltning. Ett nytt reserverings- och betalningssystem för torgförsäljningsplatser tas i bruk.

Investeringar görs i datasystemen för det nya fryshuset för att förbättra anläggningens logistikadministration. Partitorget investerar dessutom i nätutrustningen för Hagnäs saluhall när den öppnas år 2017.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Andelen elektroniska tjänster ökar i och med att reserveringsystemen ovan tas i bruk.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Bindande mål är kundtillfredsställelsen minst 3,4 och användningsgraden för lokalerna minst 88 %.

### Övriga verksamhetsmål

Antalet uthyrda kvadratmetrar och produktiviteten mäts och följs upp, likaså den objektspecifika kundtillfredsställelsen.

### Energieffektivitets- och miljömål

Partitorgets egen energiförbrukning är låg. Största delen av energiförbrukningen orsakas av hyresgäster vilkas verksamhet dessutom medför största delen av miljökonsekvenserna. Partitorget försöker att utöver sina egna energibesparingar enligt möjligheterna främja hyresgästernas energisparande bl.a. genom att installera mätare i hyreslokaler och uppmuntra till att sortera och minska avfall.

Det nya fryshuset väntas medföra energibesparingar på 50 %. Dessutom har partitorget som mål att göra upp ett miljöprogram för den ombyggda Hagnäs hall och med hjälp av programmet profilera hallen som en handelsplats för allt hållbarare handel.



**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
Asiakastyytyväisyys – Kundtillfredsställelse (1–5)	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Toimitilojen käyttöaste vähintään – Användningsgrad för lokalerna minst, %	90	87	87	88	88	88
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Vuokratut tilat, tukkutorialue – Uthyrd lokal, partitorgsområdet, m <sup>2</sup>	17 433	16 900	16 900	16 500	16 500	16 500
Vuokratut tilat, kauppahallit, – Uthyrd lokal, saluhallar, m <sup>2</sup>	2 581	4 002	4 002	3 385	2 132	2 132
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä – Antal anställda	34	34	34	35	35	35

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2013=100)	95	97	97	97	96	96

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Toimitilojen käyttöaste vähintään – Användningsgrad för lokalerna minst, %	90	87	87	88	88	88

## 2 08 Hankintakeskus – Anskaffningscentralen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	13 443	11 970	13 200	13 300	13 300	13 300	13 300
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807
Vuokratulot - Hysesinkomster	1	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	0	0	50	50	50	50	50
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>15 251</b>	<b>13 777</b>	<b>15 057</b>	<b>15 157</b>	<b>15 157</b>	<b>15 157</b>	<b>15 157</b>
Palkat - Löner	1 951	2 062	1 990	1 995	1 995	1 995	1 995
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	674	690	656	662	662	662	662
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 156	1 025	1 180	1 170	1 152	1 152	1 152
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	11 018	9 760	10 960	11 033	11 033	11 033	11 033
Avustukset - Understöd	9	9	9	9	9	9	9
Vuokrat - Hyror	415	414	423	423	423	423	423
Muut menot - Övriga utgifter	2	9	6	9	9	9	9
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>15 226</b>	<b>13 969</b>	<b>15 224</b>	<b>15 301</b>	<b>15 283</b>	<b>15 283</b>	<b>15 283</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>25</b>	<b>-192</b>	<b>-167</b>	<b>-144</b>	<b>-126</b>	<b>-126</b>	<b>-126</b>
Poistot - Avskrivningar	0	50	25	50	50	50	50
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>25</b>	<b>-242</b>	<b>-192</b>	<b>-194</b>	<b>-176</b>	<b>-176</b>	<b>-176</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>25</b>	<b>-242</b>	<b>-192</b>	<b>-194</b>	<b>-176</b>	<b>-176</b>	<b>-176</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-9,7	9,3	10,0	10,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-8,3	9,0	9,5	9,4	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	385	380	385	385	385	385	385

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Olenaisia muutoksia toimintaympäristöön ei ole tiedossa.

#### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Hankintojen sääntelyn ja monimutkaistumisen johdosta (hankintalaki, kilpailulainsäädäntö, verolainsäädäntö, tilaajavastuulaki, harmaan talouden torjunta, kestävä kehitys ja sosiaaliset hankinnat ym.) asiantuntijaosaamisen kysyntä kasvaa edelleen ja puoltaa hankintojen ja osaamisen keskittymistä. Tätä kehitystä tukevat myös kaupungin strategiaohjelma ja hankintastrategia.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Inga väsentliga ändringar i omvärlden förväntas.

#### Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

Efterfrågan på expertkunskaper ökar fortfarande på grund av regleringen av upphandlingar och på grund av att de blir mera komplicerade (upphandlingslagen, konkurrenslagstiftningen, lagen om beställarens ansvar, bekämpning av grå ekonomi, hållbar utveckling och sociala upphandlingar m.m.), vilket talar för en centralisering av upphandlingar och kunskaper. Stadens strategiprogram och upphandlingsstrategi stöder också den här utvecklingen.

## Kilpailuttaminen

Hankintakeskus on hankintalain mukainen yhteishankintayksikkö, joka huolehtii kaupungin yhteishankintojen sekä virastojen ja liikelaitosten toimeksiannosta niiden hankintojen kilpailuttamisesta. Merkittävä osa hankintasopimuksista on myös kaupungin tytäryhteisöjen käytettävissä Helsingin Konsernihankinta Oy:n kautta.

## Riskienhallinta

Hankintakeskuksella on omaan toimintaansa liittyvä riskienhallintasuunnitelma. Merkittävimpiä riskejä ovat hankintojen kilpailuttamiseen, hankintasopimuksiin, tietojärjestelmiin ja toimitilojen käyttöön liittyvät riskit. Kaupungin riskienhallinnan arviointiraportti 2013 sisältää hankintoihin liittyvien riskien hallintaa parantavia kehitystoimenpiteitä, joiden toteuttamisessa hankintakeskus on mukana.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Strategiaohjelman mukaan hankintatoimintaa tehostetaan ja ympäristövastuuta lisätään. Toimenpiteitä ovat mm. kaupungin palvelustrategian monipuolistaminen, oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteiden uudistaminen, innovatiivisten hankintojen lisääminen, hankintojen keskittäminen, ympäristönäkökulmien huomioiminen hankinnoissa, hankintatiedon raportoinnin ja analysoinnin kehittäminen.

Hankintakeskus osallistuu omalta osaltaan em. toimenpiteiden toteuttamiseen.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Henkilöstömäärän arvioidaan pysyvän toistaiseksi nykyisellä tasolla (54 vakanssia).

### Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Nykyiset toimitilat vastaavat tarvetta, tilamuutoksia ei ole suunnitteilla.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen

Hankintakeskuksen tavoitteet on johdettu strategiaohjelman hankintoja koskevista tavoitteista, jotka tähtäävät kaupungin hankintojen tehostumiseen, parempaan hallintaan ja johtamiseen.

## Konkurrensetsättning

Anskaffningscentralen är en upphandlingsenhet i enlighet med upphandlingslagen, som sköter konkurrensetsättningen av stadens gemensamma upphandlingar och på uppdrag av förvaltningar och affärsverk konkurrensetsättningen av deras upphandlingar. En betydande del av upphandlingskontrakten står även stadens dotterbolag till förfogande via Helsingfors Koncernupphandling Ab.

## Riskhantering

Anskaffningscentralen har en riskhanteringsplan för sin egen verksamhet. De största riskerna är risker i anslutning till konkurrensetsättning av upphandlingar, datasystem och användningen av verksamhetslokaler. Stadens bedömningsrapport om riskhantering 2013 innehåller utvecklingsåtgärder för att förbättra riskhanteringen i anslutning till upphandlingar, och anskaffningscentralen deltar i genomförandet av dessa.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Enligt strategiprogrammet blir upphandlingsverksamheten effektivare och miljöansvaret större. Åtgärder är bl.a. att göra stadens servicestrategi mångsidigare, revidera principerna för konkurrensetsättningen av stadens egen verksamhet, öka antalet innovativa upphandlingar, centralisera upphandlingar, beakta miljöaspekter i upphandlingar och utveckla rapporteringen om och analysen av upphandlingsinformation.

Anskaffningscentralen deltar i genomförandet av de ovan nämnda åtgärderna.

### Verkets personalplan 2015–2017

Antalet anställda beräknas tills vidare stanna på den nuvarande nivån (54 anställningar).

### Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

De nuvarande verksamhetslokaler motvarar behovet, inga ändringar i lokalerna planeras.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet

Anskaffningscentralens mål har härletts ur strategiprogrammets mål i fråga om upphandlingar, vilka har som syfte att effektivisera stadens upphandlingsverksamhet och förbättra upphandlingshanteringen och ledarskapet.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Hankintakeskus on aktiivisesti mukana erityisesti hankintaan liittyvien järjestelmien kehittämisessä ja käyttöönotossa strategiaohjelman ja hankintastrategian tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkiyhteisistä järjestelmistä kehittämisvaiheessa ovat tilauksesta-maksuun järjestelmät, sopimushallinnan järjestelmä sekä kaupungin hankintojen raportoinnin kehittäminen.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Hankintakeskuksella ei ole suoraan kuntalaisille suunnattuja palveluja ja sähköisen asioinnin kehittämisen kohteena ovat asiakasvirastoille ja yhteistyökumppaneille tarjotut palvelut ja niihin liittyvät järjestelmät, kuten hankinta-, tilaus- ja varastojärjestelmät.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

50 %:ssa hankintakeskuksen tekemistä hankinnoista huomioidaan ympäristönäkökulma.

Asiakastyytyväisyys 3,8 (asteikolla 1-5).

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Hankintakeskus kehittää markkinakartoitusmenetelmiään luomalla yhtenäisen mallin markkinakartoitusten tekemiseen.

### Energiehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Huomioitu sitovassa tavoitteessa.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Anskaffningscentralen deltar aktivt särskilt i utvecklingen och implementeringen av system som hänför sig till upphandling i enlighet med målen i strategiprogrammet och upphandlingsstrategin. I fråga om stadens gemensamma system är systemen från beställning till betalning, systemet för avtalshantering och utvecklingen av rapporteringen om stadens upphandlingar i utvecklingsfasen.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Anskaffningscentralen har ingen service som riktar direkt till kommuninvånarna och de objekt som är föremål för utveckling i form av e-tjänster är tjänster och samhörande system som erbjuds till kundförvaltningar och samarbetspartner, såsom upphandlings-, beställnings- och lagringsystemen.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Miljöperspektivet beaktas i 50 % av de upphandlingar som anskaffningscentralen utför.

Kundtillfredsställelse 3,8 (på skalan 1–5)

### Övriga verksamhetsmål

Anskaffningscentralen utvecklar sina metoder för kartläggning av marknaden genom att skapa en gemensam modell för kartläggning av marknaden.

### Energieffektivitets- och miljömål

Beaktade i det bindande målet.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Kestävä kehitys – Hällbar utveckling</b>						
Hankintakilpailutukset, joissa ympäristönäkökulma on huomioitu – Konkurrenssatsättning av upphandlingar, i vilka miljöperspektivet beaktats	44	45	45	50	55	60
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Keskimääräinen työpanos/kilpailutus, htp – Arbetsinsats i genomsnitt/konkurrenssättning, dagsverken	48,0	50,8	48,6	48,0	48,0	48,0
Keskimääräinen työpanos/1 000 toimitusriviä, htp – Arbetsinsats i genomsnitt/1 000 leveransrader, dagsverken	16,2	17,3	16,0	16,0	16,0	16,0
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Hankintakilpailutusten määrä, kpl – Antalet konkurrenssatta upphandlingar, st.	102	95	100	100	100	100
Logistiikkakeskuksen toimitusrivien määrä, 1 000 kpl – Logistikcentralen, antal leveransrader, 1 000 st.	396	400	400	400	400	400
Logistiikkakeskuksen varaston arvo, 1 000 euroa – Värdet på logistikcentralens lager, 1 000 €	917	830	850	850	850	850
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstömäärä 31.12. – Antalet anställda 31.12	53	55	54	54	54	54
Toimitilat – Verksamhetslokaler, m <sup>2</sup>	4 168	4 168	4 168	4 168	4 168	4 168

**Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017 (tuottavuus 2013=100)**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Tuottavuusluku – Produktivitet</b>	100	98	98	100	100	100
(Tuottavuusmatriisi, jossa työpanosten tuottavuuden painoarvo 80 % ja asiakastytyväisyyden 20 % – Produktivitetmatriis, där betydelsen av arbetsinsatsernas produktivitet är 80 % och kundtillfredsställelsen 20 %)						

**Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017 – Utfallet för effektiviteten inom lokalanvändningen 2013–2017**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen kokonaispinta-ala, htm <sup>2</sup> – Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)	4 168	4 168	4 168	4 168	4 168	4 168

## 2 09 Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto – Nämnden för allmänna arbeten och byggnadskontoret

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	17 736	17 423	17 229	21 274	21 233	21 474	22 305
Maksutulot - Avgiftsinkomster	17 092	17 290	17 290	17 280	17 280	17 625	17 976
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	419	213	219	213	213	213	213
Vuokratulot - Hyresinkomster	7 914	7 668	7 561	7 311	7 311	7 452	7 596
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	11 660	13 220	14 039	14 800	14 800	15 091	15 388
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	10 835	12 695	12 179	12 840	12 840	12 920	12 740
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>65 655</b>	<b>68 509</b>	<b>68 517</b>	<b>73 718</b>	<b>73 677</b>	<b>74 775</b>	<b>76 218</b>
Palkat - Löner	20 197	22 000	21 036	23 189	22 964	23 070	23 108
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	6 967	7 349	7 015	7 689	7 614	7 649	7 661
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	99 804	95 969	97 134	84 175	84 020	84 020	83 950
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	2 844	2 739	2 217	8 037	8 037	8 035	8 037
Avustukset - Understöd	44	65	65	65	65	65	65
Vuokrat - Hyror	11 247	12 931	11 706	5 680	5 680	5 704	5 723
Muut menot - Övriga utgifter	2 232	1 683	1 659	1 613	1 613	1 615	1 605
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>143 336</b>	<b>142 736</b>	<b>140 832</b>	<b>130 448</b>	<b>129 993</b>	<b>130 158</b>	<b>130 149</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-77 680</b>	<b>-74 227</b>	<b>-72 315</b>	<b>-56 730</b>	<b>-56 316</b>	<b>-55 383</b>	<b>-53 931</b>
Poistot - Avskrivningar	69 169	72 768	72 699	73 863	73 863	76 144	77 703
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-146 849</b>	<b>-146 995</b>	<b>-145 014</b>	<b>-130 593</b>	<b>-130 179</b>	<b>-131 527</b>	<b>-131 634</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-146 849</b>	<b>-146 995</b>	<b>-145 014</b>	<b>-130 593</b>	<b>-130 179</b>	<b>-131 527</b>	<b>-131 634</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		4,3	0,0	7,6	7,5	1,5	1,9
Menot - Utgifter		-0,4	-1,3	-8,6	-8,9	0,1	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	10 909	12 272	11 018	5 126	5 126	5 150	5 169

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Taloudelliset näkymät ovat epävarmoja, kaupunkirakenne tiivistyy, ylläpidettävät alueet laajenevat ja monimutkaistuvat, tehtävävastuut lisääntyvät. Katu- ja viheralueiden palveluverkoston pitäminen käyttökelpoisena on haastavaa muuttuvassa toimintaympäristössä.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2014

De ekonomiska utsikterna är osäkra, stadsstrukturen blir tätare, de områden som ska underhållas blir större och mer invecklade och ansvaret för uppgifterna ökar. Att upprätthålla servicenätet för gatu- och grönområden i brukbart skick är en utmaning i den föränderliga omgivningen.

Ikääntyvien asukkaiden suhteellinen osuus alueiden käyttäjistä kasvaa. Asukasaktiivisuus lisääntyy. Julkisen kaupunkiympäristön ja palvelutarjonnan merkitys korostuu.

Katu- ja viheralueet laajenevat rakentamisen myötä, mikä edellyttää jatkossakin tiukkaa kustannusohjausta ja voimavarojen oikeaa suuntaamista.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon laatutaso pidetään pääosin nykytasolla. Näin ollen palvelujen järjestämisen ja ostopalvelujen tuottavuuden parantamiseen on panostettava aiempien vuosien tapaan.

Laajeneva kiinteistöjen hoitovastuiden ottaminen kaupungille edellyttää toimintatapojen muutoksia. Niistä keskeisimpiä ovat katujen talvihoitoa ja puhtaanapitoa tehostavat kadunvarsipysäköintijärjestelyt, pysyvän lumenvastaanottoaikaverkoston osoittaminen tilavarauksina sekä alueiden ja ylläpitotoiminnan valvontamenettelyn tehostaminen.

Uusien alueiden rakentaminen ja muiden alueiden katujen, siltojen ja puistojen välttämätön peruskorjaaminen samanaikaisesti edellyttävät tarkkaa ohjelmointia investointimäärärahöjen puitteissa.

Helsinki LED-hanketta on toteutettu lisäämällä led-valaisimia ulkovalaistuksessa. Uudisasennuksissa led-valaisimia käytetään lähes aina, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Käyttöä rajoittaa jonkin verran laitteiden saatavuus ja standardoinnin puutteesta aiheutuvat tekniset ongelmat. Suurusluokaltaan vuonna 2014 led-valaisimia on käytössä noin tuhat. Koko valaisinkannan uusiminen kerralla tavoitteen mukaisesti vuoteen 2016 mennessä led-valaisimiksi olisi erittäin kallista. Osa nykyisistä valaisimista on jo suhteellisen energiatehokkaita eikä led-valaisimella ole saavutettavissa enää merkittäviä lisäsäästöjä. Vuonna 2014 valmistuu selvitys, jossa arvioidaan led-valaisimiin siirtymisen mahdollisuudet, kustannukset, hyödyt ja vaikutukset.

Vuonna 2013 voimaan tullut uusi ajoneuvoasetus nosti ajoneuvoyhdistelmän suurimman sallitun painon 60 tonnista 76 tonniin. Useille kymmenille silloille joudutaan tekemään kantavuustarkastelut, joiden perusteella päätetään, mille silloille asetetaan painorajoitus pitkäaikaiskestävyyden turvaamiseksi.

Vuoden 2015 alusta yhtiötettävän Helsingin Energia -liikelaitoksen toiminta siirtyy uudelle perustettavalle osakeyhtiölle. Katu- ja viheralueiden ulkovalaistuksen suunnitteluttaminen, rakennuttaminen ja ylläpidon teettäminen jää Helsingin kaupungille ja siirtyy rakennusviraston tehtäväksi. Tehtävästä vastannut henkilökunta, noin 15 henkilöä, siirtyy

Den proportionella andelen åldrande invånare av de som använder områdena stiger. Invånaraktiviteten ökar. Betydelsen av den offentliga stadsmiljön och serviceutbudet framhävs.

Gatu- och grönområdena utvidgas genom byggande, vilket även i fortsättningen förutsätter stram kostnadsstyrning och en korrekt fördelning av resurserna.

Kvalitetsnivån på underhållet av gatu- och grönområden ska huvudsakligen bevaras på den nuvarande nivån. Därför är det nödvändigt att likt tidigare år satsa på en förbättring av ordnandet av tjänster och produktiviteten för köpta tjänster.

Stadens ansvar för fastighetsunderhållet blir större, vilket förutsätter ändringar i verksamhetssätten. De viktigaste är gatuparkeringsarrangemangen som effektiviserar vinterunderhållet och renhållningen av gatorna, upptagandet av ett permanent nätverk av platser för mottagning av snö i form av platsreserveringar och effektiviseringen av tillsynsförfarandet i fråga om områden och underhållsverksamhet.

Byggandet i nya områden och den samtidiga nödvändiga ombyggnaden av gator, broar och parker i andra områden förutsätter noggrann programmering inom ramen för investeringsanslagen.

Projektet Helsingfors LED har avancerat i enlighet med beslutet. Användningen av diodlampor har ökat i utomhusbelysningen. Vid nyinstallation används diodlampor så gott som alltid när det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Användningen begränsas i någon mån av tillgången till armaturer och tekniska problem i brist på standardisering. År 2014 finns det ungefär tusen diodlampor i bruk. Att byta ut alla lampor på en gång före år 2016 till diodlampor skulle bli mycket dyrt och i synnerhet när det gäller nya lampor är möjligheterna till energibesparing små. År 2014 färdigställs en utredning, där det bedöms vilka möjligheter det finns att övergå till diodlampor och vilka kostnaderna, fördelarna och effekterna blir.

Fordonsförordningen som trädde i kraft år 2013 höjde den största tillåtna tyngden för fordonskombinationer från 60 ton till 76 ton. Tiotals broar måste bli föremål för bärkraftsgranskning, och utifrån granskningarna tas beslut om vilka broar som förses med en tyngdbegränsning för att säkra långtidshållbarheten.

Affärsverket Helsingfors Energi bolagiseras i början av år 2015, varvid dess verksamhet övergår till ett nytt aktiebolag. Utförandet av planering, byggande och underhåll av utomhusbelysningen i gatu- och grönområden blir kvar hos Helsingfors stad och överförs till byggnadskontoret. De anställda som ansvarar för uppgiften, cirka 15 personer,



tehtävineen rakennusvirastoon. Samalla ulkovalaistusverkko siirtyy rakennusviraston omaisuudeksi. Vastaavasti rakennusviraston palveluiden ostot pienenevät.

Myös Helsingin Sataman yhtiöittäminen vaikuttaa rakennusviraston toimintaan sekä tehtävä- että omaisuusvastuiden muodossa. Uusien vastuiden hoitaminen edellyttää myös tarvittavien resurssien kohdentamista.

Palveluosaston tulot kasvavat asukaspysäköintitunnusten hinnan noustessa ja määrän mahdollisesti lisääntyessä. Uusien alueiden liittyminen asukaspysäköintijärjestelmän piiriin lisää valvonnan tarvetta, muuttaa pysäköinninvalvontaa ja edellyttää siirtymään enenevässä määrin kameroilla varustettujen autojen avulla tehtävään valvontaan. Pysäköintitunnusten ja matkapuhelimella tehtyjen pysäköintimaksujen valvonta tehdään jo rekisteritunnuksen avulla. Tavoitteena on vähentää kolikkomaksamista ja lisätä maksetupajoja, jotka voidaan valvoa samalla tavoin. Muutokset lainsäädännössä ja kaupungin pysäköintijärjestelmässä edellyttävät myös muutoksia pysäköinninvalvonnan toiminnanohjausjärjestelmään, mikä lisää osaston menoja. Palveluosaston menot vähenevät kiinteistöviraston perimien maanvuokrien pienentyessä.

Kunnallinen automaattinen liikennevalvonta etenee osana tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta.

Tiukentuva talous pakottaa tehostamaan toimintaa. Toimintaprosesseja kehitetään ja resurssien kohdentamista arvioidaan uudelleen.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Kaupungin talousnäkyvät pakottavat arvioimaan tarjottavien julkisten palveluiden tarpeellisuutta myös katu- ja viheralueilla. Näin erityisesti, koska samanaikaisesti kehitetään joukkoliikennettä, pyöräilyä ja jalankulkua. Samoin ikääntyneiden suhteellinen osuus katu- ja viheralueiden käyttäjistä on kasvamassa. Näiden painopistemuutosten huomioon ottaminen tulee yhä keskeisemmäksi. Jatkossa välttämättömien palveluiden turvaaminen on etusijalla ja muita palveluita harkitaan mahdollisuuksien mukaan.

Asukkaiden toiveita voidaan ottaa huomioon talousarvion puitteissa. Katualueille asukkaat toivovat panostusta lumenpoistoon, etenkin asuntokaduilla sekä jalankulku- ja pyöräteillä. Toinen selkeä toive on päällysteiden kunnossapidon parantaminen. Myös pölyämisen vähentämistä ja roskien poistoa on toivottu tehtävän nykyistä enemmän. Puistoalueiden käyttäjät taas pitävät tärkeinä penkkejä ja valaistusta sekä kukkaistutuksia. Myös käymälöihin ja leikkipaikkoihin tulisi asukkaiden mielestä panostaa nykyistä enemmän.

övärgår med sina uppgifter till byggnadskontoret. Samtidigt blir utomhusbelysningsnätverket byggnadskontorets egendom. På motsvarande sätt minskar byggnadskontorets köp av tjänster.

Även bolagiseringen av Helsingfors Hamn påverkar byggnadskontorets verksamhet i form av både uppgifts- och egendomsansvar. Skötandet av de nya ansvaren förutsätter också allokering av de behövliga resurserna.

Serviceavdelningens inkomster ökar då priset på tecknen för boendeparkering stiger och antalet eventuellt ökar. Anslutandet av nya områden till systemet för boendeparkering ökar behovet av övervakning, ändrar parkeringsövervakningen och förutsätter allt oftare en övergång till övervakning med bilar som utrustas med kameror. Övervakningen av parkeringstecken och parkeringsavgifter som betalas med mobiltelefon sköts redan nu med hjälp av registreringstecknet. Målet är att minska på betalningen med mynt och utöka antalet betalningssätt som kan övervakas på samma sätt. Ändringarna i lagstiftningen och stadens parkeringssystem förutsätter också ändringar i parkeringsövervakningens system för verksamhetsstyrning, vilket ökar avdelningens utgifter. Serviceavdelningens utgifter minskar när de arrenden som fastighetskontoret tar ut sjunker.

Den kommunala automatiska trafikövervakningen fortskrider som en del av helhetsreformen av vägtrafiklagstiftningen.

Den allt stramare ekonomin gör att verksamheten måste effektiviseras. Verksamhetsprocesserna utvecklas och allokeringen av resurser bedöms på nytt.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017**

Stadens ekonomiska utsikter förutsätter en omvärdering av de offentliga tjänsterna även i gatu- och grönområden. Så särskilt eftersom kollektivtrafiken och gång- och cykeltrafiken utvecklas samtidigt. Den proportionella andelen äldre människor som nyttjar gatu- och grönområden håller likaså på att öka. Att beakta de här tyngdpunktsändringarna blir allt centralare. I fortsättningen är säkrandet av nödvändiga tjänster en prioritet och andra tjänster övervägs i den mån det är möjligt.

Invånarnas önskemål kan beaktas inom ramen för budgeten. Satsningsobjekt i gatuområden som invånarna har önskat är snöröjning särskilt på bostadsgator och gång- och cykelstråk. Ett annat tydligt önskemål är bättre underhåll av beläggningen. Dessutom önskas större satsningar på minskningen av damm och borttagning av skräp. Användarna av parkområden prioriterar bänkarna, belysningen och blomsterplanteringarna. Invånarna vill också se större satsningar på toaletter och lekplatser.

Niillä toiminta-alueilla, joissa kaupungilla on omia tuotantoyksiköitä, hankinnat jaetaan omajohtoisen tuotannon ja kilpailutettujen toimittajien kesken. Hankintojen hajautuksella eri toimittajille halutaan varmistaa palvelujen saatavuus ja luoda kehittämisorientoitunut kilpailutilanne eri tuottajien välille siten, että palvelujen vaikuttavuus sekä hinta- että laatukriteereillä arvioituna paranee. Olennaista kuitenkin on, että kumpikin tuotantotapa säilyy tilaajan kannalta toiminta- ja kilpailukykyisenä. Rakennusvirasto varmistaa omalta osaltaan kaupungin rakentamispalvelu Staran työllisyyden erikseen hyväksyttävän yleisten alueiden hankintasuunnitelman mukaisesti.

Ulkoisilta markkinoilta ostettujen palvelujen ja tuotteiden hankinnoissa pyritään pitkäjänteiseen kokonaistaloudellisuuteen siten, että toimivat kilpailumarkkinat säilyvät. Hankinnoissa pyritään pitämään tasapaino pitkäkestoisten puitejärjestelyjen ja hankekohtaisten tarjouskilpailujen kesken riittävien kilpailumahdollisuuksien luomiseksi. Kokonaistaloudellisuusarvioissa etsitään laatu- ja hintatekijöiden tasapainoa sen varmistamiseksi, että arviointi mahdollistaa myös uusien toimittajien menestymisen tarjouskilpailussa. Staran kapasiteetti hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti.

Maankäyttölupien ja -sopimusten sekä kadun kunnossapitovelvoitteiden noudattamisen ja luvattoman maankäytön valvontaa lisätään nykyisten resurssien puitteissa. Tehty valvonta dokumentoidaan järjestelmällisesti.

Pysäköinninvalvonnassa avustamista eli yksityisalueiden yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön toimeenpano muuttaa ja lisää pysäköinninvalvonnan ja asiakaspalvelun tehtäviä. Viraston tulot ja menot kasvavat.

Kiinteistöjen tulee kustantaa alueellaan tapahtuva yksityinen pysäköinninvalvonta, rakennusvirasto ei budjetoi tähän määrärahaa. Kunnallinen pysäköinninvalvonta tekee pyynnöstä vastakin valvontaa yksityisalueilla resurssiensa puitteissa.

Uudet julkisen kaupunkitilan käyttötavat, kuten Ravintolapäivä, Siivospäivä ja uusimpana ketterät kioskit muuttavat alueidenkäytön lupien hallintaa ja valvontaa.

Mobiiliteknologiaa hyödynnetään asiakaspalautteen keräämiseen, valvontatiedon välittämiseen kentältä ja maksulliseen pysäköintiin.

Yleisten alueiden käytöstä johtuvien vahingonkorvausvaatimusten käsittelyn ja korvausten maksamisen mahdollinen siirtäminen vakuutusyhtiölle selvitetään yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

I de verksamhetsområden där staden har egna verksamhetsenheter delas upphandlingarna upp mellan självstyrd produktion och konkurrensutsatta entreprenörer. Genom en spridning av upphandlingarna till olika leverantörer vill byggnadskontoret säkra tillgången till tjänster och skapa en utvecklingsorienterad konkurrenssituation mellan olika producenter så att tjänsternas effektivitet blir bättre mätt enligt både pris- och kvalitetskriterier. Väsentligt är dock att båda produktionssätten bevaras funktions- och konkurrenskraftiga för beställaren. Byggnadskontoret tryggar byggtjänsten Staras sysselsättning enligt upphandlingsplanen för allmänna områden som godkänns separat.

I upphandlingen av tjänster och produkter som köps på den externa marknaden eftersträvas ett långsiktigt totalekonomiskt perspektiv, så att den fungerande konkurrensmarknaden bevaras. I upphandlingarna eftersträvas en balans mellan långvariga ramavtal och enskilda projekt med anbudsfordaranden för att skapa tillräckliga konkurrensmöjligheter. I den totalekonomiska bedömningen föreslås en balans mellan kvalitets- och pridfaktorer för att säkra att bedömningen gör det möjligt även för nya aktörer att klara sig i ett anbudsfordarande. Staras kapacitet utnyttjas så effektivt som möjligt.

Kraven på noggrannare iakttagande av tillstånd och avtal och av gatuunderhållsförpliktelserna och på bättre övervakning av olaglig markanvändning ökar.

Verkställandet av lagstiftningen om biträdande vid parkeringsövervakning dvs. privat parkeringsövervakning i privata områden, ändrar och ökar uppgifterna inom parkeringsövervakningen och kundservicen. Verkets inkomster och utgifter ökar.

Fastigheterna bör bekosta den privata parkeringsövervakningen i sitt område, byggnadskontoret budgeterar inte anslag för detta. Den kommunala parkeringsövervakningen utför även i fortsättningen på begäran övervakning i privata områden inom ramen för sina resurser.

De nya sätten att använda stadsrummet, såsom Restaurangdagen, Städ dagen och det nyaste initiativet smidiga kiosker, ändrar förvaltningen och tillsynen av tillstånden för områdesanvändning.

Mobilteknologi utnyttjas för kundrespons, förmedling av övervakningsuppgifter från fältet och avgiftsbelagd parkering.

Behandlingen av skadeståndsanspråk som beror på användningen av allmänna områden och en eventuell överföring av betalningen av skadestånd till ett försäkringsbolag utreds i samverkan med stadskansliet.

## Kilpailuttaminen

Hankintatoimintaa ja kilpailuttamista kehitetään vuonna 2012 valmistuneen rakennusviraston hankintastrategian ja siihen perustuvan, vuonna 2014 hyväksyttävän yleisten alueiden hankintasuunnitelman linjausten mukaisesti.

Rakennusvirasto ja Stara tekevät vuonna 2014 pitkäkestoisen yleisten alueiden rakentamisen ja ylläpidon kumppanuussopimuksen, jossa linjataan virastojen yhteistyön periaatteet ja kehittämissuunnat palvelujen hankinnasta ja toiminnan yhteisestä kehittämisestä erityisesti tuottavuuden parantamiseksi.

Yksityissektorilla teetetävät katu- ja viheralueiden ylläpitourakat sekä rakentamishankkeet kilpailutetaan.

Rakennusvirasto kehittää aktiivisesti hankintamenettelyjä alan järjestöjen, tilaajien ja palveluntuottajien kanssa

Hankintojen johtamisen ja tilaajaosaamisen merkitys korostuu. Esimerkiksi eettiset ja ympäristölliset vaatimukset tulee osata ottaa hankinnoissa nykyistä paremmin huomioon. Toiminta rakentamisessa esiintyvien epäterveiden ilmiöiden, kuten harmaan työvoiman ja harmaan talouden estämiseksi korostuu.

## Riskienhallinta

Rakennusvirasto laatii vuoden 2014 aikana riskienhallinnan suunnitelman, jossa kuvataan strategisten, taloudellisten ja operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja vastuut.

Prosessiriskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on liitetty osaksi viraston toimintaprosessien kuvaamista ja kehittämistä.

Jatkuvassa toiminnan tehokkuuden ja tuloksellisuuden seurannassa on käytössä SAP ja Business Warehouse -järjestelmien tuottamat raportit sekä sähköinen laskujen hallinta.

Hankintariskejä on vähennetty laatujärjestelmää kehittämällä ja panostamalla asiakirjojen valmisteluun hankintaprosessin aikana. Lisäksi hankintalakimiehet tarkastavat sopimusasiakirjojen oikeellisuuden.

Työsuojelullisia riskejä vähennetään vakiintunein työsuojelutoimenpitein, työsuojeluorganisaation avulla sekä henkilöstön jatkuvalla koulutuksella.

Ympäristöriskien vähentämiseksi rakennusvirasto laatii lautakunnan hyväksymän ympäristöohjelman nelivuotiskausittain, voimassa oleva ympäristöohjelma on vuosille 2013–2016.

## Konkurrensutsättning

Upphandlingsverksamheten och konkurrensutsättningen utvecklas enligt byggnadskontorets upphandlingsstrategi som färdigställdes år 2012 och riktlinjerna i den på upphandlingsstrategin baserade upphandlingsplanen för allmänna områden som godkänns år 2014.

Byggnadskontoret och Stara ingår år 2014 ett långvarigt partnerskapsavtal om byggande och underhåll av allmänna områden, med principer för samarbetet mellan förvaltningarna och utvecklingsriktlinjer för tjänsteupphandlingar och den gemensamma utvecklingen av verksamheten särskilt för att förbättra produktiviteten.

De entreprenader för gatu- och grönområdesunderhåll och byggprojekt som beställs hos den privata sektorn konkurreras ut.

Byggnadskontoret utvecklar aktivt upphandlingsförfarandena med organisationer, beställare och serviceproducenter inom branschen.

Betydelsen av ledning och beställarkunskap i upphandlingar betonas. Exempelvis etiska och miljörelaterade krav ska i upphandlingar tas i beaktande bättre än nu. Verksamheten för att hindra osunda fenomen i byggbranschen, såsom grå arbetskraft och grå ekonomi, betonas.

## Riskhantering

Byggnadskontoret utarbetar under år 2014 en riskhanteringsplan med beskrivning av principer och ansvar för hantering av strategiska, ekonomiska och operativa risker.

Identifiering, bedömning och hantering av processrisker har gjorts till en del av beskrivningen och utvecklingen av förvaltningens verksamhetsprocesser.

I den kontinuerliga uppföljningen av effektivitet och produktivitet utnyttjas rapporter och elektronisk fakturahantering producerade med hjälp av systemen SAP och Business Warehouse.

Upphandlingsriskerna har minskats genom utveckling av kvalitetssystem och satsningar på beredningen av dokument under upphandlingsprocessen. Dessutom granskar upphandlingsjuristerna riktigheten av avtalsdokumenten.

Risker som hänför sig till arbetarskydd minskas genom vedertagna arbetarskyddsåtgärder, arbetarskyddsorganisationen och kontinuerlig utbildning av personalen.

Byggnadskontoret tar vart fjärde år fram ett av nämnden godkänt miljöprogram för att minska miljöriskerna. Det gällande miljöprogrammet är för åren 2013–2016.

Vuoden 2013 aikana laadittiin viraston valmiussuunnitelma, jolla varmistetaan tärkeimpien tehtävien hoitaminen erilaisissa häiriötilanteissa.

Eriyisen runsaslumisina talvina toimitaan vuonna 2013 päivitetyn talvihoidon varautumissuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstön osalta pyritään varmistamaan mahdollisten sijaisuuksien toimivuus sopimalla sijaisuusjärjestelyt ennakolta ja tunnistamalla toiminnan kannalta tärkeimmät työkokonaisuudet. Eläkkeelle siirtymisistä tai työpaikan vaihtamisesta johtuviin henkilöstöriskihin varaudutaan ennakoivalla rekrytoinnilla ja henkilöstön asiantuntijuutta laajentamalla. Henkilöstön työkuormien kohtuullisuus ja tasapainoisuus varmistetaan henkilöjohtamisen ja työhyvinvointipalvelujen keinoin.

Kaupunkilaiset haluavat yhä aktiivisemmin osallistua katu- ja puistohankkeiden suunnitteluun. Henkilöstön vuorovaikutusvalmiuksia hankkeiden valmistelun tueksi lisätään. Eri käyttäjäryhmien ristiriitaiset näkemykset suunnitelman sisältöön lisäävät hankkeiden viivästymisriskiä. Suunnitelmavaraantumaa kasvattamalla voidaan tällaisissa tapauksissa lähteä toteuttamaan vaihtoehtoisia hankkeita.

## **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

#### **Toimiva Helsinki**

Asuntotuotannolla vastataan kasvavan Helsingin tarpeisiin

- Edistetään kaupungin asuntotuotantotavoitteen toteutumista nopeuttamalla suunnittelu- ja rakentamisprosessia tehostamalla hallintokuntarajat ylittäviä prosesseja sekä nopeuttamalla suunnittelu- ja rakentamispalvelujen hankintaa ja toimeenpanoa.

Esikaupunkien ja asuinalueiden vetovoima

- Yleisten alueiden aluesuunnitelmissa parannetaan katujen, virkistysalueiden ja aukoiden laatua, turvallisuutta, siisteyttä ja toimivuutta tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Lisäksi painotetaan ylläpitoa tehostavia suunnitelmatarkeuksia uudis- ja peruskorjaushankkeissa sekä lisätään ylläpidon vaikuttavuutta toimenpiteiden paikallisella priorisoinnilla.

Kaupunkirakenteen eheyttäminen

- Osallistutaan uuden yleiskaavan valmisteluun ja yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä perustettavan metsäisen suojeluverkoston suunnitteluun.

Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistäminen

- Parannetaan palveluiden ja työpaikka-alueiden saavutettavuutta kehittämällä joukkoliikenneyhteyksiä sekä

Under år 2013 utarbetades byggnadskontorets beredningsplan, med hjälp av vilken det säkerställs att de viktigaste uppgifterna blir skötta i olika slags störningssituationer.

Den år 2013 uppdaterade beredningsplanen för vinterunderhåll följts i fall av exceptionellt snörika vintrar.

I fråga om personalen ordnas vikarieringsarrangemangen i förväg och identifieras de för verksamheten viktigaste arbetshelheterna för att säkra funktionaliteten av eventuella vikariat. Personalerisker som orsakas av pensioneringar eller byte av arbetsplats åtgärdas genom förutseende rekrytering och utvidgning av personalens expertis. Att personalens arbetsbörda är rimlig och i balans säkras med hjälp av personledarskap och arbetshälsotjänster.

Stadsborna vill allt aktivare delta i planeringen av gatu- och parkprojekt. Interaktionsfärdigheterna ska förbättras till stöd för beredningen av projekten. De olika användargruppernas motstridiga åsikter i fråga om planens innehåll ökar risken för att projekten fördröjs. I dylika fall kan alternativa projekt genomföras genom att planreserven ökas.

## **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

#### **Ett fungerande Helsingfors**

Behoven i det växande Helsingfors tillgodoses genom bostadsproduktion.

- Ökandet av målen för stadens bostadsproduktion främjas med en snabbare planerings- och byggnadsprocess som uppnås genom effektivare processer över förvaltningsgränserna och snabbare upphandling och implementering av planerings- och byggnadstjänster.

Förorterernas och bostadsområdenas dragningskraft

- I områdesplanerna för allmänna områden förbättras kvaliteten på gator, rekreationsområden och öppna platser, säkerheten, renligheten och funktionaliteten i den tätare stadsstrukturen. Dessutom betonas planlösningar som effektiviserar underhållet i ny- och ombyggnadsprojekt och ökar effektiviteten av underhållet genom lokal prioritering.

Harmonisering av stadsstrukturen

- Byggnadskontoret deltar i beredningen av den nya generalplanen och i planeringen av skogarnas skydds nätverk, som grundas i samband med godkännandet av generalplanen.

Främjande av gång, cykelåkning och kollektivtrafik

- Tjänster och arbetsplatsområden görs lättare att nå i och med att kollektivtrafikförbindelser och gång- och

toteuttamalla kävely- ja pyörätieverkostoja ja katu- ja puisto-osastolle kuuluvat joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyt viivytyksittä ja varmistamalla matkakettujen sujuvuus ylläpidon keinoin.

- Edistetään kestävästä liikkumisesta luovuttamalla paikkoja kaupunkipyöräasemille ja pyöräpysäköintiin sekä sähköautojen latauspisteille.

Turvataan kantakaupungin liikenteen toimivuus

- Osallistutaan kokonaisvaltaisen liikenteen kehittämissuunnitelman laatimiseen mm. pysäköinninvalvonnan ja maksullisen pysäköinnin osalta.

Ympäristökriteerien käyttöä lisätään ja resurssitehokkuutta parannetaan

- Katu- ja viheralueiden rakentamisen ja ylläpidon energia- ja materiaali- ja energiatehokkuutta parannetaan tehostamalla talvihoidon lumilogistiikkaa, hajauttamalla lumenvastaanottoa, varmistamalla ylijäämämassojen jalostuksen ja hyötykäytön edellytykset sekä hyödyntämällä täysimääräisesti kaupungin rakennuskohteista syntyvä asfaltti- ja betonipurkumateriaali.

Ilmaston muutokseen sopeutuminen

- Kaavayhteistyöllä edistetään riittäviä ylläpitotöiden edellyttämiä tilavaroja ja toimivan kaupunkiympäristön syntymistä.
- Laajennetaan puistokasvien ja kaupunkipuitten lajivalikoimaa paremmin muuttuviin ilmasto-oloihin sopivaksi. Ehkäistään vieraslajien leviämistä.
- Poikkeuksellisen runsaslumisina talvina toteutetaan talvihoidon varautumissuunnitelmaa.
- Edistetään tulva- ja hulevesien hallintaa sekä toimintamalleja jatkamalla tulvantorjuntasuunnitelman mukaisten tulvansuojeluhankkeiden toteuttamista ja kehittämällä hulevesitulvariskikohteiden suunnitteluratkaisuja. Hyödynnetään Kuninkaantammen hulevesiprojektin kokemuksia hulevesien hallinnassa viheralueilla.

Koko Helsingin hiilidioksidipäästöjä vähennetään 30 prosenttia vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Vastuullisen energiapolitiikan tärkein työkalu on energiansäästö

- HKR-Rakennuttaja toimii energiansäästöneuvottelukunnan koordinoijana ja käytännön työn toteuttajana sekä asiantuntijana koko kaupungin energiatehokkuustyössä.
- Rakennusvirasto asettaa energiansäästötoimenpiteet energiansäästötoimittajien pääsemiseksi vuosittain päivitettävässä viraston energiansäästön toimintasuunnitelmassa.

Helsinki on hauska ja houkutteleva kaupunki

- Vahvistetaan asukkaiden vastuunottoa lähiympäristöstään lisäämällä mahdollisuuksia pitää huolta yhteisestä kaupungista.

cykeltrafiknätverk utvecklas genom att sådana kollektivtrafikhållplatser som hör till gatu- och parkavdelningen anordnas utan dröjsmål och smidigheten i resekedjorna säkras med hjälp av underhåll.

- Hållbar förflyttning främjas genom överlåtelse av platser för stadscykelstationer och cykelparkering och laddningspunkter för elbilar.

Smidig trafik i innerstaden säkerställs

- Byggnadskontoret deltar i utarbetandet av ett övergripande trafikutvecklingsprogram bl.a. i fråga om parkeringsövervakning och avgiftsbelagd parkering.

Miljökriterier tillämpas i större utsträckning, och resurseffektiviteten förbättras

- Energi- och materialeffektiviteten i byggandet och underhållet av allmänna områden främjas genom att snölogistikens inom vinterunderhållet förbättras, snömottagningen sprids, förutsättningarna för förädling och nyttobruk av överskottsmassor säkras och asfalt- och betongrivningsmaterialet från stadens byggnadsobjekt utnyttjas fullständigt.

Anpassning till klimatförändringen

- Genom samarbete i planläggningen främjas tillräckliga lokalreserveringar och skapandet av en fungerande stadsmiljö.
- Sortimentet av parkväxter och stadsträd utökas så att det bättre lämpar sig för de föränderliga klimatförhållandena. Spridningen av främmande arter hindras.
- Beredningsplanen för vinterunderhåll följs i fall av exceptionellt snörika vintrar.
- Hanteringen och verksamhetsmodellerna för översvämningsskydd och dagvatten främjas genom att genomförandet av projekten för översvämningsskydd fortsätter i enlighet med planen för översvämningsskydd och planeringslösningarna i objekten med risk för översvämning av dagvatten utvecklas. Erfarenheterna från Kungsekens dagvattenprojekt utnyttjas i hanteringen av dagvatten på grönområden.

Hela Helsingfors koldioxidutsläpp minskar med 30 procent före år 2020 jämfört med 1990 års nivå. Det viktigaste redskapet för en ansvarsfull energipolitik är energisparande.

- HSB-Byggherre fungerar som samordnare och genomförare av det praktiska arbetet för energisparkommissionen och som expert i energieffektivitetsarbetet för hela staden.
- Byggnadskontoret fastställer energisparåtgärderna för att uppnå energisparmålet i handlingsplanen för energisparande, som uppdateras årligen.

Helsingfors är en rolig och lockande stad

- Invånarna ansvarstagande för närmiljön ökas genom att de ges bättre möjligheter att ta hand om den gemensamma staden.

- Tuetaan asukkaiden osallisuutta ja yhdessä tekemistä osoittamalla asukkaiden käyttöön kaupunkiviljelyyn soveltuvia alueita.
- Luodaan edellytyksiä kaupunkitilan hyödyntämiseen tilapäiskäyttöön, kuten tapahtumien järjestämiseen ja kaupunkiviljelyyn kehittämällä ja päivittämällä yleisten alueiden käytön periaatteita.
- Julkisen kaupunkitilan käytettävyyttä kehitetään esteettömyyttä ja turvallisuutta edistämällä.

#### Asukas- ja asiakastytyväisyys

- Vahvistetaan henkilöstön asiakaslähtöistä palveluasennetta.

### Elinvoimainen Helsinki

Meri-Helsinki tarjoaa elämyksiä kaupunkilaisille ja matkailijoille sekä liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille.

- Osallistutaan Merellinen Helsinki -ohjelman laadintaan.

Tapahtumien Helsinki on hauska kaupunki.

- Osallistutaan kuvausten laatimiseen tapahtumajärjestämiseen soveltuvista paikoista.
- Rakennusvirasto luo edellytyksiä tehdä Helsingistä tapahtumakaupunki.
- Sähköistä asiointia lisätään tapahtumahallinnassa voimakkaasti edistäen samalla yhden luukun periaatetta tapahtumaluvissa. Uudet, muiden virastojen kanssa yhtenäistetyt taksat ja tapahtumille luodut ympäristövaatimukset otetaan käyttöön.
- Rakennusvirasto viestittää sosiaalisessa mediassa ja muutoin yleisten alueiden eri käyttötapojen yhteensovittamisen ja tämän edellyttämän suvaitsevaisuuden tärkeyttä.
- Mahdollistetaan tapahtumien järjestäminen keskeisillä aukioilla ja merkittävimmässä puistoissa.

Helsinki vahvistaa asemaansa muotoilun suurkaupunkina käyttämällä muotoilua kaupungin uudistamisessa

- Osallistutaan valittujen kaupunginosien luonnetta korostavan valaistuksen luomiseen muotoilun ja teknologian avulla.

### Hyvinvoiva helsinkiläinen

Ikääntyvistä huolehditaan

- Edistetään vanhusväestön liikkumista asuinympäristössään parantamalla yleisten alueiden esteettömyyttä rakenteellisin ja ylläpidon keinoin sekä varmistamalla terveysasemien, palvelutalojen ja senioriasuntojen esteetön saavutettavuus joukkoliikenteellä.

- Invånarnas delaktighet och gemensamma strävanden stöds genom att invånarna anvisas områden som lämpar sig för stadsodling.
- Förutsättningar för tillfälligt utnyttjande av stadsrummet, till exempel för arrangerande av evenemang och stadsodling, skapas genom att principerna för användning av allmänna områden utvecklas och uppdateras.
- Det offentliga stadsrummets användbarhet utvecklas genom att tillgängligheten främjas.

#### Invånar- och kundtillfredsställelse

- Personalens kundorienterade serviceattityd stärks.

### Ett livskraftigt Helsingfors

Havs-Helsingfors ger invånare och turister upplevelser och företag möjligheter till affärsverksamhet.

- Byggnadskontoret deltar i utarbetandet av programmet Havs-Helsingfors.

Helsingfors med sina evenemang är en rolig stad.

- Byggnadskontoret deltar i sammanställandet av beskrivningar över platser lämpliga för evenemang.
- Byggnadskontoret skapar förutsättningar för Helsingfors transformation till en äkta evenemangsstad.
- Den elektroniska kommunikationen ökar kraftigt inom evenemangsadministrationen medan principen för en lucka samtidigt främjas i fråga om evenemangstillstånd. Nya, med andra förvaltningar förenhetligade taxor och miljökrav som fastställts för evenemang tas i bruk.
- Byggnadskontoret informerar i sociala medier och annars om sammanjämkningen av olika användningsätt och vikten av tolerans i sammanhanget.
- Att arrangera evenemang görs möjligt på centrala öppna platser och i de mest betydande parkerna.

Helsingfors stärker sin status som designstadsstad genom att använda design vid förnyelse av staden

- Staden deltar i skapandet av belysning som betonar karaktären av utvalda stadsdelar med hjälp av design och teknologi.

### Välmående Helsingforsare

De äldre tas om hand

- De äldres möjligheter att förflytta sig i sin boendemiljö främjas genom att förbättra tillgängligheten i allmänna områden med hjälp av strukturella åtgärder och underhåll och säkra att hälsostationer, servicehus och seniorbostäder är obehindrat tillgängliga med kollektivtrafiken.

## Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

### Tuottavuuden ja laadun parantaminen

- Tehostetaan ylläpidon tuotannonohjausta ja ostopalvelujen hankintaa. Kaupungin oman ja kilpailutetun tuotannon suhde mitoitetaan tuottavuusvaatimusten mukaisesti.
- Varmistetaan katu- ja puistohankkeiden toteutus talousarvion investointien puitteissa ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti hankesuunnittelulla ja -ohjauksella
- Toteutetaan rakentamisen laadun parantamisen hanke tavoitteena elinkaarikustannusten pienentäminen.
- Lisätään ylläpidettävyystavoitteiden painoa investointihankkeissa.

### Organisaatiorakenteiden kehittäminen

- Osallistutaan teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen sekä nykyisten virastorajat leikkaavien prosessien läpikäyntiin ja uudistamiseen.
- Osallistutaan tilahallinnon, rakennuttamisen ja rakentamisen toimintojen kehittämiseen.

### Tietotekniikka palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin kehittämistä

- Sähköistä asiointia lisätään osana toimintaprosessien ja tietojärjestelmien kehittämistyötä.

### Hankintatoimintaa tehostetaan ja ympäristövastuuta lisätään

- Kehitetään kestäviä hankintoja siten, että 50 prosentissa hankinnoista otetaan huomioon ympäristönäkökulma vuoteen 2015 mennessä.

## Demokratia ja osallisuus vahvistuvat

### Avoin ja osallistava Helsinki

- Kehitetään sähköisiä osallistumis- ja vuorovaikutuskanavia yleisten alueiden aluesuunnitelmien ja investointihankkeiden suunnittelussa.
- Merkittävässä investointihankkeissa vuorovaikutusta kehitetään sekä ennakoiemmaksi että osallistavammaksi.
- Osallistutaan alueellisen osallistumisen pilottien toteuttamiseen yleisten alueiden osalta.
- Annetaan viraston toimintaan liittyvää suunnitelma- ja kartta-aineistoa sekä yleisten alueiden rekisterin aineistoa Helsinki Region Infoshare -verkkopalveluun.

## Balanserad ekonomi och gott ledarskap

### Förbättring av produktiviteten och kvaliteten

- Produktiviteten förbättras genom produktionsstyrning och utveckling av upphandlingen av köpta tjänster. Förhållandet mellan stadens egen produktion och den konkurrensutsatta produktionen dimensioneras efter produktivetskraven.
- Byggnadskontoret säkrar att gatu- och parkprojekt genomförs inom ramen för budgeten och i enlighet med produktivetsmålen genom projektplanering och projektstyrning.
- Ett projekt för att förbättra kvaliteten på byggandet genomförs med syfte att minska livscykelkostnaderna.
- Underhållsmålens betydelse i investeringsprojekten ökas.

### Utveckling av organisationsstrukturerna

- Byggnadskontoret deltar i genomgången och förnyandet av förvaltnings- och ansvarsstrukturen inom tekniska sektorn och processerna som överskrider de nuvarande förvaltningsgränserna.
- Byggnadskontoret deltar i den fortsatta utvecklingen av funktionerna inom lokalförvaltningen, byggherre- verksamheten och byggandet.

### Informationstekniken gagnar invånarna och bidrar till att staden utvecklas

- De elektroniska tjänsterna utökas som en del av utvecklingen av verksamhetsprocesser och datasystem.

### Upphandlingsverksamheten blir effektivare och miljöansvaret större.

- Hållbara upphandlingar utvecklas så att miljöperspektivet beaktas i 50 % av upphandlingarna före år 2015.

## Demokratin och deltagandet stärks

### Ett öppet och inkluderande Helsingfors

- De elektroniska kanalerna för deltagande och interaktion utvecklas i planeringen av områdesplaner för allmänna områden och investeringsprojekt.
- I betydande investeringsprojekt utvecklas interaktionen mot ett mera förutseende och inkluderande håll.
- Byggnadskontoret deltar i genomförandet av lokala pilotprojekt för deltagande i fråga om allmänna områden.
- Planerings- och kartmaterial som hör till byggnadskontorets verksamhet och material som ingår i registret för allmänna områden överläts till webbtjänsten Helsinki Region Infoshare.

## Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Henkilökunnan määrä on 440 henkilöä. Viiden vuoden kuluessa lähtee eläkkeelle 77 henkilöä. Uuden henkilökunnan rekrytointi perustuu kattavaan henkilöstösuunnitteluun. Tulevaisuuden osaamistarpeiden ja tehtävien määrittely sekä töiden suorittamiseen liittyvä oikea resursointi ovat pääasiallisia painopistealueita henkilöstösuunnittelussa.

Rakennusviraston vetovoimaisuutta työnantajana parannetaan edelleen, sillä työvoiman saatavuuteen kohdistunee haasteita. Erityisesti panostetaan nuorten osajien rekrytointiin sekä riittävien työharjoittelupaikkojen tarjoamiseen opiskelijoille.

Johtamisen kehittäminen on viraston strategian mukaisesti yhtenä painopistealueena. Osaamisen johtamista vahvistetaan mm. henkilökunnan suunnitelmallisella koulutuksella. Huolehditaan riittävästä panostuksesta henkilöstön koulutukseen. Urasuunnittelua ja tehtäväkiertomahdollisuuksia lisätään sekä kehitetään muita työssä oppimisen muotoja. Työn tekemisen uusia tapoja tutkitaan ja kehitetään.

Tarkastellaan ja kokeillaan mitä vaikutuksia työtilalla on työn menestykselliseen suorittamiseen ja miten tulee johtaa työympäristöä, tiloja ja uusia työn tekemisen tapoja. Hyvin toimivat ja helposti eri tilanteisiin muuntuvat työtilat mahdollistavat avoimen vuorovaikutuksen sekä tiedonsiirron. Ne kannustavat myös intensiiviseen yhteistyöhön.

Henkilökunnan motivoitumista ja sitoutumista edistetään tuomalla yhteistoimintaan liittyviä osallistumismahdollisuuksia sekä yhteisöllisyyttä entistä aktiivisemmin henkilöstön tietoisuuteen. Henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön, työympäristöön ja työpaikan päätöksentekoon vahvistetaan.

## Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Rakennusvirasto on tehostanut tilojen käyttöä merkittävästi vuodesta 2010 alkaen, kun kaikki rakennusviraston toiminnot siirrettyjen ajoneuvojen varastointia lukuun ottamatta on keskitetty viraston toimitaloon (Kasarmikatu 21). Toimitalo on tehokkaassa käytössä eikä käyttämätöntä tilaa ole. Keskittämällä on saavutettu huomattava säästö tilakustannuksissa.

Rakennusvirasto on mukana teknisten virastojen yhteisessä toimitilahankkeessa.

## Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

Helsingin kuntakohtainen yhteisöveron jako-osuus pysyy yli 20 prosentin tasolla valtuustokaudella

## Verkets personalplan 2015–2017

Antalet anställda är 440 personer. Under de följande fem åren går 77 personer i pension. Rekryteringen av ny personal grundar sig på omfattande personalplanering. Den noggrannare definieringen av de framtida kunskapsbehoven och uppgifterna och den korrekta allokeringen av resurser för utförandet av arbeten är huvudsakliga prioriteringar inom personalplaneringen.

Byggnadskontorets attraktivitet som arbetsgivare förbättras fortfarande, eftersom det förekommer utmaningar i tillgängligheten på arbetskraft. Särskilt görs satsningar på rekryteringen av unga proffs och att studerande erbjuds ett tillräckligt antal arbetspraktikplatser.

Utveckling av ledarskapet är ett prioriteringsområde i enlighet med verkets strategi. Kunskapsledningen stärks bl.a. genom systematisk utbildning för personalen. Byggnadskontoret säkrar att tillräckliga satsningar görs på utbildning för personalen. Karriärplanering och möjligheterna till rotation utökas och andra sätt för lärande på arbetsplatsen utvecklas. Nya arbetssätt undersöks och utvecklas.

Byggnadskontoret granskar och testar hur arbetslokalen påverkar det framgångsrika utförandet av arbete och hur arbetsmiljön, lokalerna och de nya sätten att utföra arbete ska ledas. Välfungerande lokaler och lokaler som enkelt kan omorganiseras enligt ändamål gör det möjligt med öppen interaktion och utbyte av information. De uppmuntrar även till intensiv samverkan.

Personalens motivation och engagemang främjas genom att gemenskap och möjligheterna att delta i samverkan ställs aktivare till personalens kännedom. Personalens möjligheter att påverka sitt eget arbete, arbetsmiljön och beslutsfattandet på arbetsplatsen stärks.

## Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Byggnadskontoret har effektiviserat användningen av lokaler betydligt sedan år 2010, då byggnadskontorets funktioner med undantag av förvaringen av flyttade fordon har centraliserats till verkets verksamhetshus (Kaserngatan 21). Huset är i effektivt bruk och det finns inga outnyttjade lokaler. Centraliseringen har lett till betydande besparingar i lokalkostnaderna.

Byggnadskontoret deltar i de tekniska förvaltningarnas gemensamma projekt för verksamhetslokaler.

## Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet

Stadens andel av kommunernas utdelning av intäkterna från samfundsskatten överstiger 20 % under fullmäktigeperioden



- Rakennusvirasto panostaa yleisten alueiden investoinneissa ja ylläpidossa erityisesti yritystoiminnan toiminta- ja kehitysedellytyksiin. Lisäksi tavoitteena on nopeuttaa asemakaavan toteutusta infra-investointien osalta.
- Rakennusvirasto mahdollistaa myös erilaiset tapahtumat ja kehittää yleisten alueiden käytön periaatteita. Tämä luo edellytyksiä matkailuun liittyvälle yritystoiminnalle.

Helsinkiäisten verotettavat ansiotulot/asukas nousevat muita Helsingin seudun kuntia nopeammin

- Rakennusvirasto edistää kaupungin asuntotuotantotavoitteen toteutumista kaavayhteistyöllä ja ajoittamalla yleisten alueiden investointihankkeiden suunnittelu ja rakentaminen siten, että ne tukevat uusien aluekokonaisuuksien toteutuksen kokonaisaikataulua. Asuntotuotannon edellytysten luominen aikaistaa verotulojen kehitystä, kun tontit voidaan luovuttaa aikaisemmin.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Viraston tietotekniikkapalvelut toteuttavat ja hyödyntävät kaupunkitasoisia linjauksia ja periaatteita, kuten tietotekniikkaohjelmaa, kokonaisarkkitehtuuri- ja hankeohjelmamennettelyä. Toiminnassa tukeudutaan kaupunkitasoisiin palveluihin ja niiden kehittämisessä pyritään olemaan tiiviisti mukana.

Viraston tietotekniset ratkaisut toteutetaan aina osana kaupungin kokonaisarkkitehtuuria, näin lisätään järjestelmien yhteen toimivuutta ja voidaan hyödyntää yhteisiä tieto- ja palvelualueita.

Kaupungin tietotekniikkalinjaukset ja ICT -palvelukeskus muuttavat viraston tietotekniikkapalvelujen painopistettä perustietotekniikan ja -tietojärjestelmien hoitamisesta kohti viraston ydintoimintaa tukevien tietojärjestelmien kehittämistä. Näitä ovat mm. pysäköinninvalvonnan, ylläpidon urakanohjauksen ja infrarakentamisen tietomallintamisen järjestelmät.

Virastossa toimii tietotekniikkaryhmä joka edistää viraston tietojärjestelmien kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista kehittämistä osana osastojen ydintoimintojen kehittämistä.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Kehittämishankkeiden keskeisiä tavoitteita ovat sähköisten palveluiden lisääminen, vuorovaikutuksen tukeminen sekä tuottavuuden, IT-tehokkuuden ja -osaamisen kartuttaminen.

- Byggnadskontoret satsar i investeringarna och underhållet av allmänna områden särskilt på verksamhets- och utvecklingsförutsättningarna för företagsverksamhet. Dessutom eftersträvas snabbare genomförande av detaljplaner i fråga om investeringar i infrastruktur.
- Byggnadskontoret gör även olika slags evenemang möjliga och utvecklar principerna för användning av allmänna områden. Det här skapar förutsättningar för företagsverksamhet i anslutning till turism.

De beskattningsbara förvärvsinkomsterna per invånare stiger mer i Helsingfors än i de andra kommunerna i Helsingforsregionen

- Byggnadskontoret främjar höjandet av stadens mål för bostadsproduktion genom samarbete inom planläggningen och genom att tidsplanera planeringen och byggandet av investeringsprojekt för allmänna områden så att de stöder helhets-schemat för byggandet av nya områdeshelheter. Skapandet av förutsättningar för bostadsproduktion tidigarelägger skatteinkomstutvecklingen, då tomterna kan överlätas tidigare.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-strategin genomförs

Byggnadskontorets IT-tjänster genomför och utnyttjar riktlinjer och principer på stadsnivå, såsom IT-programmet, helhetsarkitektur- och projektprogramförfarandet. Verksamheten grundar sig på tjänster på stadsnivå och byggnadskontoret strävar att aktivt delta i utvecklingen av dem.

Byggnadskontorets informationstekniska lösningar genomförs alltid som en del av stadens helhetsarkitektur, så ökas systemens kompatibilitet och görs det möjligt att utnyttja gemensamma data- och tjänsteplattformar.

Stadens IT-riktlinjer och ICT-servicecentral flyttar tyngdpunkten för byggnadskontorets IT-tjänster från grundläggande datateknik och datasystem mot utveckling av datasystem som stöder verkets kärnfunktioner. Sådana är bl.a. systemen för parkeringsövervakning, underhållets entreprenadstyrning och informationsmodellering inom infrastrukturbyggande.

Vid verket fungerar en IT-grupp som främjar den övergripande och systematiska utvecklingen av verkets IT-system som en del av utvecklingen av avdelningarnas kärnfunktioner.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Centrala mål för utvecklingsprojekten är att utöka antalet elektroniska tjänster, stöda interaktion och förbättra produktiviteten, IT-effektiviteten och IT-kunskaperna.

Tiedonhallintaan kehitetään kokonaisvaltaisesti ottamalla huomioon viraston sisäiset tarpeet, lukuisten tietojärjestelmien tarpeet, virastorajat ylittävät prosessit, kaupungin ulkopuolinen käyttö sekä hanke- ja projektihallinta.

Tietoaineistojen avaamista jatketaan mahdollisimman kattavasti avoimen datan periaatteiden mukaisesti, samalla kuitenkin unohtamatta itse prosessien avaamista ja tiedon avaamista toisille hallintokunnille.

## Tavoitteet ja mittarit

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

1. Katupölyn (PM<sub>10</sub>) pienhiukkasmäärät eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja Mannerheimintien mittauspisteessä. (HKR:n ja Ymk:n yhteinen tavoite).
2. Helsingin katu- ja puistorakentamisessa muodostuvista maa-aineksista vähintään 70 prosenttia hyötykäytetään kaupungin rakennuskohteissa.
3. Rakennusvirasto vaatii liikenteellisesti merkittävillä alueille maankäyttölupaa hakevilta työstä aiheutuvien haittojen hallintasuunnitelman, jonka perusteella hanketohtaiset lupaehdot asetetaan.
4. Liikenteen ja liikkumisen toimivuutta talviolosuhteissa parannetaan lumilogistiikkaa tehostamalla asuntokatu- ja talvihoidon laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
5. Rakennusvirasto laatii rakennetut ja luonnonmukaiset alueet kattavan viheralueohjelman suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon ohjausvälineeksi.
6. Rakennusviraston energiansäästötavoite 2015 on energiansäästöneuvottelukunnan ohjeistuksen mukaisesti 8 % vuoden 2010 kokonaisenergiakulutuksesta mukaan lukien aiempien vuosien säästötavoitteet.

Informationshanteringen utvecklas på ett helhetsbetonat sätt, genom att ta i beaktande verkets interna behov, behoven av ett flertal datasystem, processer som överskrider förvaltningsgränserna, användning utanför staden och projekthantering.

Öppnandet av datamaterial fortsätter så länge som möjligt enligt principerna för öppna data, dock utan att glömma att öppna själva processerna och data för andra förvaltningar.

## Mål och mätare

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

1. Andelen partiklar (PM<sub>10</sub>) från gatudamm överskrider inte gränsvärdena i luftkvalitetsförordningen på mätstationsstationen vid Mannerheimvägen. (Gemensamt mål för HSB och Miljöcentralen)
2. Minst 70 procent av marksubstansen som uppstår i Helsingfors gatu- och parkbyggande utnyttjas i stadens byggnadsobjekt.
3. Byggnadskontoret kräver att aktörer som ansöker om markanvändningstillstånd på trafikmässigt betydande områden uppvisar en hanteringsplan för olägenheter som orsakas av arbetet.
4. Möjligheterna till en smidig trafik och till att ta sig fram i vinterförhållanden förbättras genom en effektivisering av snölogistikens för att uppnå kvalitetskriterierna för vinterunderhåll av bostadsgator.
5. Byggnadskontoret utarbetar ett grönområdesprogram som omfattar byggda och naturenlige områden till ett styrredskap för planering, byggande och underhåll.
6. Byggnadskontorets energisparmål för 2015 är i enlighet med energisparkommissionens anvisningar 8 % av den totala energiförbrukningen år 2010, inklusive de tidigare årens energisparmål.



**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	Ennuste Prognos	2015	2016	2017
<b>Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)</b>						
Ylläpidon teettäminen – Underhåll som verket låter utföra	102	113	113	114	115	116
Investointien teettäminen – Investeringar som verket låter utföra	84	99	99	104	106	107
Pysäköinninvalvonta – Parkeringsövervak- ning	101	102	86	103	104	105

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	Ennuste Prognos	2015	2016	2017
Tilojen kokonaispinta-ala (htm <sup>2</sup> )– Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)	20 119	20 119	20 119	20 119	20 119	20 119
Pinta-ala (htm <sup>2</sup> )/työntekijä – Yta (m <sup>2</sup> lägen- hetsyta)/anställd	47,76	47,19	47,19	47,19	47,42	47,75

**2 09 01 Katu- ja viheralueiden ylläpito – Underhåll av gatu- och grönområden**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	13 539	13 488	13 848	17 309	17 309	17 465	18 125
Maksutulot - Avgiftsinkomster	17 092	17 290	17 290	17 280	17 280	17 625	17 976
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	198	213	213	213	213	213	213
Vuokratulot - Hyresinkomster	7 914	7 668	7 561	7 311	7 311	7 452	7 596
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	11 627	13 220	13 976	14 800	14 800	15 091	15 388
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	4 982	5 370	5 370	5 370	5 370	5 370	5 370
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>55 353</b>	<b>57 249</b>	<b>58 258</b>	<b>62 283</b>	<b>62 283</b>	<b>63 216</b>	<b>64 668</b>
Palkat - Löner	14 823	15 754	15 385	16 822	16 597	16 597	16 597
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	5 112	5 272	5 150	5 577	5 502	5 502	5 502
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	98 600	94 409	96 034	82 665	82 524	82 524	82 524
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	2 669	2 526	1 954	7 817	7 817	7 817	7 817
Avustukset - Understöd	44	65	65	65	65	65	65
Vuokrat - Hyror	10 278	11 834	10 617	4 550	4 550	4 550	4 550
Muut menot - Övriga utgifter	2 204	1 616	1 609	1 544	1 544	1 544	1 544
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>133 730</b>	<b>131 476</b>	<b>130 814</b>	<b>119 040</b>	<b>118 599</b>	<b>118 599</b>	<b>118 599</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-78 377</b>	<b>-74 227</b>	<b>-72 556</b>	<b>-56 757</b>	<b>-56 316</b>	<b>-55 383</b>	<b>-53 931</b>
Poistot - Avskrivningar	69 169	72 768	72 699	73 863	73 863	76 144	77 703
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-147 546</b>	<b>-146 995</b>	<b>-145 255</b>	<b>-130 620</b>	<b>-130 179</b>	<b>-131 527</b>	<b>-131 634</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-147 546</b>	<b>-146 995</b>	<b>-145 255</b>	<b>-130 620</b>	<b>-130 179</b>	<b>-131 527</b>	<b>-131 634</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		3,4	1,8	8,8	8,8	1,5	2,3
Menot - Utgifter		-1,7	-0,5	-9,5	-9,8	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	9 940	11 175	9 929	3 996	3 996	3 996	3 996

## 2 09 04 HKR-Rakennuttaja – HSB-Byggherre

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	4 197	3 935	3 381	3 965	3 924	4 009	4 180
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	221	0	6	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	32	0	63	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	5 853	7 325	6 809	7 470	7 470	7 550	7 370
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>10 303</b>	<b>11 260</b>	<b>10 259</b>	<b>11 435</b>	<b>11 394</b>	<b>11 559</b>	<b>11 550</b>
Palkat - Löner	5 374	6 246	5 651	6 367	6 367	6 473	6 511
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 855	2 077	1 865	2 112	2 112	2 147	2 159
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 205	1 560	1 100	1 510	1 496	1 496	1 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	175	213	263	220	220	218	220
Vuokrat - Hyror	969	1 097	1 089	1 130	1 130	1 154	1 173
Muut menot - Övriga utgifter	28	67	50	69	69	71	61
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>9 606</b>	<b>11 260</b>	<b>10 018</b>	<b>11 408</b>	<b>11 394</b>	<b>11 559</b>	<b>11 550</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>697</b>	<b>0</b>	<b>241</b>	<b>27</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>697</b>	<b>0</b>	<b>241</b>	<b>27</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>697</b>	<b>0</b>	<b>241</b>	<b>27</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		9,3	-8,9	1,6	1,2	1,4	-0,1
Menot - Utgifter		17,2	-11,0	1,3	1,2	1,4	-0,1
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	969	1 097	1 089	1 130	1 130	1 154	1 173

## 2 10 Rakentamispalvelu (Stara) – Byggtjänsten (Stara)

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	109 325	125 375	106 719	109 375	109 375	109 375	109 375
Maksutulot - Avgiftsinkomster	613	0	300	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	36	30	33	30	30	30	30
Vuokratulot - Hyresinkomster	3 816	5 359	3 922	3 859	3 859	3 859	3 859
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	550	1 400	917	600	600	600	600
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	105 407	116 509	93 933	106 136	106 136	106 136	106 136
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>219 746</b>	<b>248 673</b>	<b>205 824</b>	<b>220 000</b>	<b>220 000</b>	<b>220 000</b>	<b>220 000</b>
Palkat - Löner	59 083	61 198	55 337	56 960	56 960	56 960	56 960
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	20 408	20 348	18 256	18 888	18 888	18 888	18 888
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	94 902	112 827	87 819	97 856	97 602	97 602	97 602
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	29 076	35 402	27 961	27 623	27 623	27 623	27 623
Avustukset - Understöd	41	0	40	41	41	41	41
Vuokrat - Hyror	9 406	10 047	9 917	9 604	9 604	9 604	9 604
Muut menot - Övriga utgifter	482	398	336	398	398	398	398
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>213 398</b>	<b>240 220</b>	<b>199 666</b>	<b>211 370</b>	<b>211 116</b>	<b>211 116</b>	<b>211 116</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>6 349</b>	<b>8 453</b>	<b>6 158</b>	<b>8 631</b>	<b>8 884</b>	<b>8 884</b>	<b>8 884</b>
Poistot - Avskrivningar	4 465	4 231	4 241	4 200	4 200	4 200	4 200
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>1 883</b>	<b>4 222</b>	<b>1 917</b>	<b>4 431</b>	<b>4 684</b>	<b>4 684</b>	<b>4 684</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>1 883</b>	<b>4 222</b>	<b>1 917</b>	<b>4 431</b>	<b>4 684</b>	<b>4 684</b>	<b>4 684</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		13,2	-17,2	-11,5	-11,5	0,0	0,0
Menot - Utgifter		12,6	-16,9	-12,0	-12,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	5 697	4 546	5 600	5 617	5 617	5 617	5 617

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Talousarvion toimintakate on yli 2 milj. euroa edellisvuotta suurempi toiminnan volyymin säilyessä enintään vuoden 2013 tasolla. Tavoitteen saavuttaminen vaatii selkeää tuottavuuden parantamista ja kustannustehokkuuden lisäämistä kaikilla liiketoiminta-alueilla. Viraston on pystyttävä tuottamaan enemmän samalla rahalla.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Verksamhetsbidraget i budgeten är över 2 mn euro större än föregående år, medan verksamhetsvolymen håller sig högst på 2013 års nivå. För att målet ska nås krävs det en klart bättre produktivitet och ökad kostnadseffektivitet inom alla områden för affärsverksamheten. Verket måste kunna producera mer för samma peng.

Omat lisähaasteensa muodostavat merkittävien tilaajien vähentyneet tilaukset sekä tilattavien töiden hankekokojen pieneneminen.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Staran päätilaajien tilaukset ovat olleet viime vuosina laskussa. Yksityisiä palveluntuottajia käytetään aiempaa enemmän. Stara kehittää edelleen prosessejaan saavuttaakseen kustannussäästöjä hintakilpailukyvyyn parantamiseksi. Stara tehostaa kokonaisvaltaisesti taloudellista kilpailukykyään.

### **Kilpailuttaminen**

Stara toimii kaupungin teknisten tuotteiden ja palveluiden yhteishankintayksikkönä. Ulkopuolisten palveluiden määrää tullaan tulevaisuudessa vähentämään niiltä osin, kun se on taloudellisesti ja strategisesti järkevää. Tällä hetkellä on käynnissä kehityshankkeita, joissa mietitään sisäisen palveluntuottamisen uusia mahdollisuuksia.

Hankintojen kilpailuttamisessa ei ole vireillä tai suunnitteilla merkittäviä muutoksia. Kilpailutetut hankinnat muodostavat jatkossakin merkittävän osan Staran toiminnasta, tuotannon alihankintapalveluiden suuren osuuden takia. Hankintatoimintaa kehitetään edelleen, Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymän strategiaohjelman 2013–2016 linjausten mukaan.

Kaupungin strategiaohjelman mukaan Helsinki on eturivin toimija globaalien vastuun kantamisessa, mikä ilmenee esimerkiksi ympäristönsuojelussa sekä hankintapolitiikassa. Strategiaohjelman tavoitteena on hankintatoiminnan tehostamisen ohella lisätä ympäristövastuuta. Vuoteen 2015 mennessä 50 %:ssa kaupungin hankinnoista huomioidaan ympäristönäkökulma. Stara kaupungin toimijana torjuu aktiivisesti harmaata taloutta hankintatoiminnassaan. Stara kehittää edelleen sopimusehtojaan eettisten periaatteiden mukaan sekä menettelytapojaan sosiaalisen vastuun toteuttamiseksi strategiaohjelman mukaan. Lisäksi hankintaosaamista parannetaan edelleen.

Helsingin kaupungin hankintatoimen yleiset linjaukset on määritetty strategiaohjelmassa, jota täydentävät hankintastrategia sekä muut toimintaohjelmat, joissa on painotettu erityisesti rakentamissektorin yksiköiden yhteistyötä ja roolia hankintojen koordinoinnissa ja harmaan talouden torjunnassa.

Färre beställningar från viktiga beställare och mindre projektvolym i fråga om beställda arbeten utgör ytterligare utmaningar.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Beställningarna från Staras huvudsakliga kunder har minskat de senaste åren. Privata serviceproducenter används mer än förr. Stara vidareutvecklar sina processer i syfte att nå kostnadsbesparingar som förbättrar förmågan att konkurrera med priserna. Stara effektiviserar sin ekonomiska konkurrenskraft heltäckande.

### **Konkurrensutsättning**

Stara är stadens inköpscentral för tekniska produkter och tjänster. Mängden externa tjänster kommer i framtiden att minska i den mån det är ekonomiskt och strategiskt förnuftigt. För närvarande pågår det utvecklingsprojekt, där nya möjligheter för den interna serviceproduktionen övervägs.

När det gäller konkurrensutsättningen av upphandlingar är inga större ändringar förestående eller planerade. De konkurrensutsatta upphandlingarna utgör också framöver en betydande del av Staras verksamhet till följd av den stora andelen underleveranstjänster inom produktionen. Upphandlingsverksamheten vidareutvecklas i enlighet med riktlinjerna i det av stadsfullmäktige godkända strategiprogrammet 2013–2016.

Enligt Helsingfors strategiprogram går staden i bräschen när det gäller att ta ett globalt ansvar, vilket kommer fram exempelvis i miljöskyddet och upphandlingspolitiken. Ett mål i strategiprogrammet är att vid sidan om effektiviseringen av upphandlingsverksamheten öka miljöansvaret. Miljöaspekten ska år 2015 ha börjat beaktas i 50 % av stadens upphandlingar. Som en betydande aktör i staden bekämpar Stara aktivt den grå ekonomin i sin upphandlingsverksamhet och följer de grundläggande normerna inom det internationella arbetslivet. Stara vidareutvecklar sina avtalsvillkor efter etiska principer och sina tillvägagångssätt i syfte att bära sitt sociala ansvar i enlighet med strategiprogrammet. Dessutom förbättras upphandlingskompetensen ytterligare.

Allmänna riktlinjer för Helsingfors stads upphandlingar ingår i strategiprogrammet, som kompletteras av en upphandlingsstrategi och andra handlingsprogram, vilka betonar särskilt samarbetet mellan enheterna i byggsektorn och deras roll när det gäller att samordna upphandlingar och bekämpa den grå ekonomin.



Stara kehittää hankintatoimintaansa systemaattisesti ja edellä mainitut näkökohdat huomioidaan hankintojen kehittämisessä myös jatkossa. Hankintatoiminnassa ja kilpailutuksissa tullaan kiinnittämään huomiota myös muihin strategiaohjelman tavoitteisiin. Lisäksi Stara osallistuu aktiivisesti hankintoihin liittyvien järjestelmien sekä käytänteiden kehittämiseen erityisesti sopimushallinnan sekä tilauksesta maksuun -hankkeen kautta.

### **Riskienhallinta**

Staralla riskienhallintaa koordinoi virastotasoinen riskienhallinnan kehittämisryhmä, joka tukee riskienhallinnan kehittämistä sekä arvioi ja välittää riskienhallintaan, riskiennusteisiin ja vuosittaisiin selontekoihin liittyviä tietoja.

Staran hallintomalliselvitys ja teknisten virastojen rakenteiden mahdolliset muutokset saattavat oleellisesti muuttaa Staran toimintaa jatkossa. Kilpailukyvyyn parantaminen on olennaisin keino vastata tulevaisuuden haasteisiin. Tilaajatuottajamalliin liittyy Staran kannalta erilaisia riskejä, joihin Staran on varauduttava toiminnassaan.

Merkittävin taloudellinen riski liittyy työkannan supistumisen uhkaan ja sen mukanaan tuomiin kannattavuushaasteisiin. Toiminta on tärkeää sopeuttaa sellaiseksi, että resurseille on täysimääräinen käyttö kaikissa olosuhteissa.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät kohdistuvat toimialalla tyypillisesti henkilöriskeihin ja erityisesti vakavien työtapaturmien mahdollisuuksiin. Kaupunkitason merkittävimmistä riskeistä rakentamisen huonon laadun parantaminen koskee suoraan myös Staraa, joka osallistuu laadunvarmistustyöhön monin eri tavoin.

### **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

#### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Staran visiona on olla alansa halutuin palveluntuottaja ja työnantaja – vastuullinen ja kilpailukykyinen edelläkävijä. Visio tukee kaupungin strategian palvelu-, johtamis- ja henkilöstötavoitteita. Erityistä huomiota kiinnitetään vastuullisuuteen sekä edelläkävijyyteen. Stara on asettanut tavoitteekseen kehittää hankintojaan kaupungin strategiaohjelman mukaisesti ottamalla entistä enemmän huomioon myös eettisiä periaatteita.

Stara toimii tilaajien kanssa yhteistyössä, jotta kaupunkirakenteen strategian mukaiset tavoitteet mielenkiintoisista, toimivista ja kauniista asuinalueista ja ympäristöistä toteutuvat. Sekä asiakkaiden että asukkaiden vaatimustaso kasvaa, mikä tuo tarvetta asiakaspalvelun ja työn laadun nostamiseen. Kiristyneessä taloustilanteessa Stara tekee

Stara utvecklar sin upphandlingsverksamhet systematiskt och synpunkterna ovan beaktas också i fortsättningen då upphandlingarna utvecklas. I upphandlingsverksamheten och vid konkurrensutsättningar kommer också de övriga målen i strategiprogrammet att beaktas. Stara deltar dessutom aktivt i utvecklingen av system och praxis i anslutning till upphandlingar, speciellt genom avtalshantering och projektet från beställning till betalning.

### **Riskhantering**

Riskhanteringen vid Stara koordineras på verksnivån av en utvecklingsgrupp för riskhantering, som stöder utvecklingen av riskhanteringen och bedömer och förmedlar information som hänför sig till riskhantering, riskestimat och årliga redogörelser.

Utredningen av förvaltningsmodellen för Stara och eventuella omstruktureringar vid de tekniska verken kan väsentligt förändra Staras verksamhet i fortsättningen. Att förbättra konkurrenskraften är det främsta sättet att möta de framtida utmaningarna. Till beställar-utförarmodellen hänför sig från Staras synpunkt olika risker, som Stara måste vara beredd på i sin verksamhet.

Den största ekonomiska risken är förknippad med hotet om en minskad arbetsmängd och de lönsamhetsutmaningar detta för med sig. Det är viktigt att anpassa verksamheten så att resurserna utnyttjas till fullo under alla förhållanden.

De mest betydande operativa riskerna är typiska för branschen och har att göra med personrisker och särskilt eventuella allvarliga arbetsolyckor. En förbättring av dålig kvalitet inom byggandet, som är en av de största riskerna på stadsnivå, gäller direkt också Stara, som på många olika sätt deltar i arbetet på att säkra kvaliteten.

### **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

#### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

Stara har som vision att vara den mest eftertraktade serviceproducenten och arbetsgivaren inom sin bransch – en ansvarsfull och konkurrenskraftig föregångare. Visionen stöder service-, ledarskaps- och personalmålen i stadens strategi. Särskild uppmärksamhet fästs vid ansvarigheten och föregångarskapet. Stara har ställt som mål att utveckla sina upphandlingar i enlighet med stadens strategiprogram genom att i allt högre grad beakta också etiska principer.

Stara samarbetar med beställarna i syfte att förverkliga målen för stadsstrukturen i strategin, dvs. bygga intressanta, funktionella och vackra bostadsområden och miljöer. Både kundernas och invånarnas kravnivå blir högre, vilket ökar trycket att höja även nivån på kundservicen och arbets kvaliteten. I det skärpta ekonomiska läget ger Stara allt

yhä enemmän kokonaisurakkatarjouksia ja uuden teknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä korostetaan. Uudistetun ympäristöohjelman käyttöönotto on asetettu keskeiseksi tavoitteeksi. Järjestelmä on tehty ekokompassi-mallin mukaan.

Perustehtäviensä mukaan tekninen toimi huolehtii muun muassa rakennusten kunnosta ja turvallisuudesta sekä hoitaa luonnonsuojelu- ja virkistyspeltoja ja -alueita. Stara vastaa tilaustensa mukaisesti turvallisista ja toimivista kevyen liikenteen väylistä. Staran entiseen ratakuiluun rakentama Baana on saanut kansainvälistä tunnustusta.

### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Vuoden 2013 lopussa Staralla työskenteli vakituisia ja määräaikaisia työntekijöitä yhteensä 1 545 henkilöä. Vuoden 2017 lopun tilanteessa ennustetaan olevan 1 428 työntekijää. Taloussuunnitelmakautena henkilöstömäärän laskevan trendin ennustetaan siten tasaisesti jatkuvan vuosittain, mikä vastaa jo muutaman vuoden kehitystä.

Vuosina 2014–2017 Staralla eläköityy noin 155 henkilöä. Muun vaihtuvuuden ennustetaan olevan 52 henkilöä. Kokonaisvaihtuvuus taloussuunnitelmakautena on ennusteen mukaan siten 207 henkilöä. Korvaavia rekrytointia vuosina 2014–2017 suoritetaan suunnitelman mukaan 97. Poistumaa korvaavat rekrytoinnit ovat välttämättömiä ja perustuvat näkemykseen palvelutuotannon kehityksestä sekä siitä, missä määrin osaamisen kehittämällä ja prosessien tehostamisella voidaan tuotantoa tehostaa. Lisäksi toiminnan tavoitteiden toteutuminen ja tuottavuus turvataan tehokkaammilla prosesseilla ja tietojärjestelmillä sekä käyttämällä toiminnan ulkoistuksia ja henkilövuokrausta silloin kun se on kokonaistaloudellisesti edullista ja tehokasta.

Vuosien 2012 lopussa ja 2013 alussa Staralla keskitettiin hallinnollisia resursseja tuotannosta hallintoyksikköön. Keskittämällä tavoitellaan myös tehokkaampia hallinnollisia prosesseja sekä henkilöstön laaja-alaisempaa osaamista. Osaltaan toimenpide vastaa kaupungin tavoitteeseen hallintohenkilöstön määrän kasvun pysäyttämistä, jolloin vapautuvat paikat pyritään täyttämään sisäisin järjestelyin. Tavoitetta tukee myös vuoden 2014 alussa aloitettu hallinnon osaamisen kehittämisen projekti. Osaamisen kehittämistä jatketaan taloussuunnitelmakaudella.

Stydiksi nimetty strateginen työhyvinvointiohjelma painopistealueineen päättyi vuoden 2014 lopussa. Henkilöstöstrategiset painopistealueet tulee määrittää taloussuunnitelmakaudelle siten, että ne tukevat Staran strategisia tavoitteita ja tuotanto-osastojen toimintaa. Lisäksi tulee varmistaa Stydin saavutusten käyttöönotto osaksi toimintaa. Staran toimialasta ja kaupungin strategiasta johtuen keskeisinä

fler totalentreprenadanbud, och utnyttjandet av möjligheterna som den nya teknologin erbjuder framhävs. Ibruktagnandet av det förnyade miljöprogrammet har ställts upp som ett centralt mål. Systemet har tagits fram enligt modellen Ekokompassen.

Enligt sina grundläggande uppgifter sörjer tekniska väsendet bland annat för byggnaders skick och säkerhet och sköter naturskyddsområden och rekreationsfält. Stara ansvarar i enlighet med beställningarna för trygga och fungerande gång- och cykelstråk. Banan, som Stara har anlagt i ett före detta banschakt, har fått internationell erkänsla.

### **Verkets personalplan 2015–2017**

Vid utgången av år 2013 hade Stara sammanlagt 1 545 ordinarie anställda och visstidsanställda. Vid utgången av år 2017 beräknas antalet vara 1 428. Under ekonomiplanepreioden förutspås den sjunkande trenden i personalnumrären således fortsätta jämnt årligen. Utvecklingen har varit sådan redan i några år.

Under åren 2014–2017 går cirka 155 personer i pension på Stara. Den övriga personalomsättningen beräknas till 52 anställda. Den totala personalomsättningen under ekonomiplanepreioden omfattar därmed enligt prognosen 207 anställda. Antalet ersättande rekryteringar under åren 2014–2017 planeras bli 97. De rekryteringar som ersätter avgångar är nödvändiga och baserar sig på uppfattningen om hur serviceproduktionen utvecklas och på i vilken mån produktionen kan effektiviseras genom kompetensutveckling, dvs. ökad multikompetens, och genom effektivare processer. Att verksamhetsmålen nås och att verksamheten är produktiv säkerställs dessutom med effektivare processer och datasystem och genom att externalisera verksamhet och hyra in personal då detta är totalekonomiskt förmånligt och effektivt.

I slutet av år 2012 och i början av år 2013 centraliserade Stara administrativa resurser från produktionen till förvaltningsenheten. Med centraliseringen eftersträvas också effektivare förvaltningsprocesser och en bredare personalkompetens. Åtgärden bidrar till stadens mål att stoppa ökningen i den administrativa personalen. Platser som blir lediga tillsätts om möjligt genom interna arrangemang. Målet stöds också av projektet för utveckling av den administrativa kompetensen, vilket inleddes i början av år 2014. Kompetensutvecklingen fortsätter under ekonomiplanepreioden.

Det strategiska arbetshälsoprogrammet Stydi avslutas vid utgången av år 2014. Personalstrategiska prioriteringsområden bör slås fast för ekonomiplanepreioden så att de stöder Staras strategiska mål och produktionsavdelningarnas verksamhet. Dessutom bör det säkerställas att det som uppnåtts med Stydi blir en del av verksamheten. Med hänsyn till Staras verksamhetsområde och stadens

suorituskykymittareina pidetään edelleen jo Stydissä esiintyneet sairauspoissaoloprosentti ja tapaturmataajuus, jotka ovat parantuneet lähtötasostaan. Suunnitelmakauden yhtenä painopistealueena tulee olemaan esimiestyön ja johtamisen kehittäminen, myös kaupunkitasoisen HR-tietojärjestelmähankkeen käyttöönoton kautta.

Stara noudattaa kaupungin tasa-arvosuunnitelmaa sekä palvelutoiminnassaan että henkilöstö- ja palkkapolitiikassaan.

Staralla on myös kaupungin sisäisiä henkilöstön uudelleensijoitukseen, työkokeiluun ja osatyökykyisten työllistämiseen liittyviä vastuita.

Stara työllistää kesäisin koululaisia ja opiskelijoita muun muassa ympäristönhoidon tehtäviin puistojen, lähi- ja virkistysmetsien ja muiden yleisten viheralueiden siivous- ja hoitotehtävissä. Staran vuosittaiset noin 70 kesätyöpaikkaa on suunnattu 16–17 -vuotiaille nuorille. Lisäksi Stara on työllistänyt vuosittain kesätöihin 18–20 -vuotiaita tiiminvetäjänuoria. Tiiminvetäjän työ on kouluikäisten kesätyötä vastuullisempaa edellyttäen aikaisempaa työkokemusta.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Staran toimitilastrategia kiinnittää entistä enemmän huomiota energiatalouteen sekä logistiikan hallintaan toimitilankäytelmästä.

Staran toimitiloissa tapahtuu strategiakaudella 2014–2017 muutamia muutoksia, suurimpana uuden maanalaisen tukikohdan valmistuminen Jätkäsaareen 2017. Uusi tukikohta korvaa nykyisen Jätkäsaaren tukikohdan, joka otetaan muuhun käyttöön alueen rakentuessa.

Vuoteen 2024 mennessä Staran toimitilojen määrän ennustetaan hieman laskevan. Staran tiloista huomattava osa on ajoneuvo- ja kalustohallikäytössä.

#### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

Staralla on käynnissä useampivuotinen kehittämisohjelma, jonka tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja. Erityinen painoarvo on asetettu lyhyiden sairauspoissaolojen vähenemiselle. Tavoite liittyy kaupungin strategiaohjelman mukaiseen tavoitteeseen vähentää sairauspoissaoloja strategiakaudella 0,5 prosenttiyksikköä.

strategiä on de viktigaste mätarna på prestationsförmågan alltjämt sjukfrånvaroprocenten och olycksfallsfrekvensen, som redan var med i Stydi och som har förbättrats jämfört med utgångsläget. Ett prioriteringsområde under planperioden kommer att vara utveckling av chefsarbetet och ledarskapet, också genom att ett HR-datasystemsprojekt införs på stadsnivå.

Stara följer stadens jämställdhetsplan både i sin serviceverksamhet och i sin personal- och lönepolitik.

Stara har också internt inom staden ansvar som hänför sig till omplacering av personal, arbetsprövning och sysselsättning av partiellt arbetsföra.

Stara sysselsätter på sommaren skolelever och studerande bland annat i miljövårdsuppgifter, såsom städning och skötsel av parker, när- och rekreationsskogar och andra allmänna grönområden. Staras årliga sommarjobb, ungefär 70 platser, är riktade till ungdomar i åldern 16–17 år. Dessutom har Stara årligen anställt 18–20-åringar som teamledare över sommaren. Arbetet som teamledare är mer ansvarsfullt än skolelevernas sommarjobb och kräver tidigare arbetserfarenhet.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

I Staras strategi för verksamhetslokaler beaktas energiekonomi och logistikhanteringen i verksamhetslokalerna i allt större utsträckning.

Under strategiperioden 2014–2017 sker det några förändringar i Staras verksamhetslokaler, den största är att en ny underjordisk arbetsstation på Busholmen blir färdig 2017. Den nya arbetsstationen ersätter den nuvarande på Busholmen, som tas i bruk för annat när området byggs ut.

Fram till år 2024 förutspås en liten minskning i Staras verksamhetslokaler. En betydande del av Staras lokaler används som fordons- och utrustningshallar.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Vid Stara har i flera år pågått ett utvecklingsprogram i syfte att minska sjukfrånvaron. Särskild vikt har lagts vid att minska kortvarig sjukfrånvaro. Målet är förknippat med målet i stadens strategiprogram att minska sjukfrånvaron med 0,5 procentenheter under strategiperioden.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Staran keskeisenä kehityshankkeena on sähköisen työnohjauksen kehittäminen ja työläjitetietojen kerääminen työkooneilta. Hanke käynnistettiin 2011 ja tähän mennessä järjestelmään on kehitetty poikkeamakirjaukset mobiililaitteella, reitti- ja työläjitiedon kerääminen työajoneuvoilta, työnohjauspilotti sekä sähköistä työmaapäiväkirjaa. Vuoden 2013 ja 2014 aikana on avattu avoimena datana reitti- ja työläjitietoa sovelluskehittäjien käyttöön. Kehittäminen tulee jatkumaan vuoden 2015 aikana, jolloin automatisoidaan työkooneilta tapahtuvaa työläjitiedon keruuta sekä SAP -järjestelmän integroimisella työnohjaukseen.

Stara osallistuu kaupunkiyhteiseen sopimushallintajärjestelmä työhön. Tämän työn tavoitteena on saada Staralle sähköinen sopimushallintajärjestelmä, joka on tuotantokäytössä vuoden 2015 alussa.

Stara osallistuu kaupunkiyhteiseen tilausrekisterihankkeen määrittelyyn ja samalla pyrkii rakentamaan polun, joka tulevaisuudessa mahdollistaisi siirtymisen kaupungin Laske-järjestelmään.

Kehityshankkeissa Stara pyrkii aina huomioimaan kaupungin yhteisen tavoitearkkitehtuurin sekä oman tietojärjestelmäarkkitehtuuri kokonaisuuden.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Stara ottaa käyttöön vuoden 2014 aikana kaupunkiyhteisen asiakaspalaute-järjestelmän. Samalla operatiiviseen toimintaan liittyvät palautteet tullaan ohjaamaan sähköisesti Staran työnohjausjärjestelmään, joka integroidaan tilatietojen ja työn kuvauksen osalta kaupungin yhteiseen palautejärjestelmään.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Energiansäästö tavoite on 8 % vuoden 2010 energiankulutuksesta mukaan lukien aiempien vuosien säästö tavoitteet. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön- ja kaukolämmönkulutus.

Työhyvinvointia kehitetään siten, että sairauspoissaolojen määrä vähenee vuodesta 2014 vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Staras centrala datatekniska projekt är utveckling av elektronisk arbetsstyrning och insamling av arbetslagsinformation från arbetsmaskiner. Projektet inleddes 2011 och hittills har för systemet utvecklats registrering av avvikelser med mobil utrustning, insamling av rutt- och arbetslagsinformation från arbetsfordonen, ett pilotprojekt för arbetsstyrning och en elektronisk arbetsplatsdagbok. Under åren 2013 och 2014 har rutt- och arbetslagsinformation utbudits som öppna data till applikationsutvecklare. Utvecklingen kommer att fortsätta under år 2015, då insamlingen av arbetslagsinformation från arbetsmaskiner automatiseras och genom integrering av SAP-systemet i arbetsstyrningen.

Stara deltar i arbetet på stadens gemensamma avtalshanteringsystem med målet att Stara ska få ett elektroniskt avtalshanteringsystem som är i produktionsbruk i början av år 2015.

Stara medverkar i projektspecificeringen för stadens gemensamma beställningsregister och avser samtidigt att konstruera en väg som i framtiden medger övergång till stadens Laske-system.

I sina utvecklingsprojekt har Stara alltid som mål att beakta stadens gemensamma målsättningsarkitektur och sin egen datasystemarkitekturhelhet.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Vid Stara införs år 2014 det för hela staden gemensamma systemet för kundrespons. Samtidigt kommer respons som hänför sig till den operativa verksamheten att elektroniskt överföras till Staras arbetsstyrningssystem, som integreras med stadens gemensamma responsystem i fråga om lokaldata och arbetsbeskrivningen.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Energisparmålet är 8 % av energiförbrukningen år 2010, inklusive de tidigare årens energisparmål. I målet ingår el- och fjärrvärmeförbrukningen.

Arbetshälsan utvecklas så att sjukfrånvaron minskar med minst 0,2 procentenheter från år 2014.

Tuottavuutta parannetaan alentamalla kiinteitä kustannuksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Produktiviteten förbättras genom att de fasta kostnaderna sänks jämfört med året innan.

#### Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

50 % Staran hankintaprosesseista sisältää ympäristökriteerejä.

#### Energieffektivitets- och miljömål

I 50 % av Staras upphandlingsprocesser ingår det miljö-kriterier.

#### Määri- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Liikevaihto/henkilö – Omsättning/person, 1 000€	142,2	164,1	139,1	148,0	154,5	160,4
Jalostusarvo/henkilö – Förädlingsvärde/person, 1 000€	64,1	64,3	60,2	68,9	70,2	71,3
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Liikevaihdon muutos – Förändring i omsättningen, %	-8,5	13,2	-15,3	-11,5	2,0	2,0
Investoinnit liikevaihdosta – Investeringar av omsättningen, %	1,7	1,4	1,7	1,5	1,5	1,5
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä – Antal anställda (31.12.)	1 545	1 515	1 515	1 486	1 453	1 428
<b>Kannattavuus</b>						
Käyttökate – Driftsbidrag, %	2,9	3,4	2,5	3,9	4,0	4,3
Liikelyijäämä liikevaihdosta – Rörelseöverskott av omsättningen	0,9	1,7	0,5	2,0	2,2	2,4

#### Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017 (tuottavuus 2013=100) – Produktivitetsutfall 2013–2017 (produktivitet 2013=100)

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus (jalostusarvo/hlö) – Produktivitet (förädlingsvärde/person)	98	103	97	103	105	108

#### Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
	100	100	100	98	93	93

## 2 35

## Pelastustoimi – Räddningsväsendet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	7 552	8 223	7 650	7 653	7 653	7 653	7 653
Maksutulot - Avgiftsinkomster	1 348	350	954	800	800	800	800
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	3 186	2 330	2 400	2 550	2 550	2 550	2 550
Vuokratulot - Hyresinkomster	2 208	2 397	2 157	2 297	2 297	2 297	2 297
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1 001	0	140	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>15 296</b>	<b>13 300</b>	<b>13 301</b>	<b>13 300</b>	<b>13 300</b>	<b>13 300</b>	<b>13 300</b>
Palkat - Löner	26 306	27 362	27 253	27 241	27 241	27 241	27 241
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	9 101	9 236	8 990	9 133	9 133	9 133	9 133
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 233	4 264	4 607	4 611	5 149	5 149	5 149
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	4 019	3 851	3 994	3 934	3 934	3 934	3 934
Avustukset - Understöd	140	141	141	141	141	141	141
Vuokrat - Hyror	6 580	6 770	6 641	6 573	6 573	6 573	6 573
Muut menot - Övriga utgifter	313	28	27	20	20	20	20
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>50 692</b>	<b>51 652</b>	<b>51 653</b>	<b>51 653</b>	<b>52 191</b>	<b>52 191</b>	<b>52 191</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-35 396</b>	<b>-38 352</b>	<b>-38 352</b>	<b>-38 353</b>	<b>-38 891</b>	<b>-38 891</b>	<b>-38 891</b>
Poistot - Avskrivningar	1 760	2 600	2 568	2 320	2 320	2 320	2 320
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-37 157</b>	<b>-40 952</b>	<b>-40 920</b>	<b>-40 673</b>	<b>-41 211</b>	<b>-41 211</b>	<b>-41 211</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-37 157</b>	<b>-40 952</b>	<b>-40 920</b>	<b>-40 673</b>	<b>-41 211</b>	<b>-41 211</b>	<b>-41 211</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,9	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	6 135	5 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Toimintaympäristössä ei odoteta tapahtuvan Helsingin turvallisuustasoon vaikuttavia muutoksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus koskettanee myös pelastuslaitosta. Erityisiä vaikutuksia ennakoidaan olevan ensihoitopalveluiden järjestämisessä sekä tilannekeskustoiminnassa. Lähivuosina toimintaympäristössä voi esiintyä merkittäviä rakenteellisia muutoksia valtionhallinnon rakenneuudistusten myötä.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

I räddningsväsendets omvärld väntas inga stora förändringar som inverkar på säkerhetsnivån i Helsingfors. Den strukturella reformen av social- och hälsovården påverkar sannolikt även räddningsverket. Reformens följder väntas gälla särskilt ordnandet av den prehospitala akutsjukvården och lägescentralernas verksamhet. Inom de närmaste åren kan omfattande strukturella ändringar förekomma i omvärlden som följd av statsförvaltningens strukturereform.

Pelastus- ja ensihoidon tehtävämäärä on kääntynyt lievään laskuun viimeisen puolen vuoden aikana, mutta laskun säilyttäminen edellyttää edelleen monipuolisia toimenpiteitä ja resursseja. Ensihoitotehtävissä toimivien tehtäväsido- naisuusajasta on edelleen erittäin korkea (41 % v. 2013). Tilanteen jatkuessa uhkana on ensihoidopalvelun laadun heikentyminen ensihoitoyksiköiden pidentyvien toiminta-aikojen ja henkilöstön uupumisen johdosta. Operaatiivisten tehtävien määrän arvioidaan kokonaisuutena kasvavan asukasluvun muutoksen suhteessa.

Tulevina vuosina onnettomuuksien ehkäisytyö vaatii kasvavia resursseja seuraavissa toiminnoissa: Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipaikkojen poistumisturvallisuusselvitysten käsittely, suurempien tuotantolaitosten ulkoiset pelastussuunnitelmat sekä yleisötilaisuuksien määrän kasvu. Länsisataman, Kalasataman, Pasilan, länsimetron sekä korkean rakentamisen ja puurakentamisen suunnitteluun asiantuntijana osallistuminen vaativat edelleen panostuksia asiantuntijapalveluihin.

Öljytorjuntatoiminnan osalta toimintaympäristön muutokset ja kasvaneet riskit on huomioitu erikseen Helsingin kaupungin öljytorjuntasuunnitelmassa.

Pelastustoimen talousarviossa on varattu 0,2 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) ja jäsenkuntien välisen kuntatekniikan yhteistyötä koskevan sopimuksen mukaiseen sammutuskäyttöön tarkoitettujen palovesiasemien ja palopostien ylläpitoon Helsingissä.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Pelastus- ja ensihoidon tehtävämäärä on kääntynyt lievään laskuun, mutta riittävän valmiuden ylläpitäminen edellyttää edelleen monipuolisia toimenpiteitä ja resursseja. Ensihoitopalvelun osalta tehtävämäärän kehitykseen vaikuttaa olennaisesti myös Hätäkeskuslaitoksen toiminta. Yhtenä vaikuttavana tekijänä arvioidaan olevan Lohjan ja Keravan hätäkeskusten yhdistämisestä aiheutuvat toimintakulttuurin muutokset. Tehtävämäärän laskeva trendi pyritään säilyttämään tukemalla Hätäkeskusta sen henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Pelastustoiminnassa tuotantoprosessit ovat vakiintuneita ja pelastustoiminnan ohella siihen varattua resurssia hyödynnetään jatkossa myös onnettomuuksien ehkäisytyössä. Valvontatyössä on vakiinnutettu kohteen omatoimisen varautumisen auditointiin perustuva palotarkastusmalli. Asuin- kiinteistöjen turvallisuustyötä tuetaan 2014 pilotoitavien valvonnallisten ja viestinnällisten menetelmien mukaisesti.

Antalet uppdrag inom räddningsverksamheten och den prehospitala akutsjukvården har sjunkit något under de senaste sex månaderna, men att bevara denna utveckling förutsätter mångsidiga åtgärder och resurser. Den andel av beredskapstiden som anställda i den prehospitala akutsjukvården är bundna vid uppdrag är fortfarande på mycket hög nivå (41 % år 2013). Om situationen fortsätter finns risken att kvaliteten på den prehospitala akutsjukvården försämras på grund av längre verksamhetstider för enheterna för prehospital akutsjukvård och utmattning bland personalen. Det totala antalet operativa uppgifter väntas öka i relation till invånartalet.

Under de kommande åren kräver förebyggandet av olyckor allt mer resurser i följande funktioner: behandling av utredningarna om nödutgångarnas säkerhet på social- och hälsovårdens verksamhetsställen, externa räddningsplaner för större produktionsanläggningar och det ökade antalet evenemang för allmänheten. Deltagandet som expert i planeringen av Västra hamnen, Fiskehamnen, Böle, västmetron, högt byggande och byggande i trä kräver fortfarande satsningar på experttjänster.

I fråga om oljebekämpningsverksamhet har förändringarna i omvärlden och de ökade riskerna beaktats separat i oljebekämpningsplanen för Helsingfors stad.

I budgeten för räddningsväsendet har 0,2 mn euro reserverats för upprätthållande av sådana för släckningsbruk avsedda brandvattenstationer och brandposter i Helsingfors som ingår i avtalet om kommunaltekniskt samarbete mellan samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) och medlemskommunerna.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017**

Antalet uppdrag inom räddningsverksamheten och den prehospitala akutsjukvården har börjat sjunka något, men mångsidiga åtgärder och resurser är fortfarande nödvändiga för att kunna upprätthålla en tillräcklig beredskapsnivå. Nödcentralverkets verksamhet påverkar också väsentligt utvecklingen i antalet uppdrag inom den prehospitala akutsjukvården. Förändringarna i verksamhetskulturen efter sammanslagningen av Lojo och Kervo nödcentraler anses som en bidragande faktor. Räddningsverket strävar att bibehålla den sjunkande utvecklingen genom att stödja nödcentralen att utveckla personalens kompetens.

Produktionsprocesserna inom räddningsverksamheten är etablerade och de för räddningsverksamheten reserverade resurserna utnyttjas i fortsättningen också i det förebyggande arbetet mot olyckor. I inspektionsarbetet har man etablerat en brandinspektionsmodell som bygger på kontroll av egen beredskap. Säkerhetsarbetet i bostadsfastigheter stöds med inspektions- och kommunikationsmetoder som

Turvallisuusviestinnässä hyödynnetään nykyaikaisen viestinnän mahdollisuudet monipuolisesti. Varautumisen osalta pelastuslaitos tukee edelleen kaupunkikonsernin varautumista suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin.

Öljyntorjunnassa varaudutaan suuronnettomuuksiin yhteistyössä kaupungin eri virastojen ja valtion laitosten kanssa öljyntorjuntatoimintaan osoitettujen resurssien puitteissa.

### **Kilpailuttaminen**

Pelastuslaitos kilpailuttaa hankinnat kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti. Yhteishankintamenettelyä kaupungin virastojen ja laitoksien sekä pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten kesken jatketaan. Kaupungin sisältä hankitaan pääosin siivous- ja ruokapalvelut, rakentamis- ja rakennuttamispalvelut, taloushallintopalvelut, työterveyshuolto sekä toimitilat. Ostot ulkopuolisilta toimittajilta ovat noin 22 % pelastuslaitoksen hankinnoista.

### **Riskienhallinta**

Pelastuslaitoksen päätehtävä on tuottaa monipuolisia onnettomuus- ja henkilöriskienhallinnan palveluita omalla toimialueellaan. Toiminta kohdentuu alueen ihmisiin, yrityksiin, yhteisöihin sekä kaupunkikonsernin toimijoihin.

Virastona pelastuslaitos arvioi säännöllisesti taloudellisia ja toiminnallisia riskejä toimintaansa liittyen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menetelmät tarkennetaan vuoden 2015 alusta osana kaupungin pilottihanketta. Sisäisissä ja ulkoisissa tarkastuksissa havaittuihin epäkohtiin puututaan välittömästi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vaikuttavuutta parannetaan liittämällä kyseinen prosessi osaksi kokonaisvaltaisen toiminnanohjauksen prosessia.

## **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Pelastuslaitos on uudistanut strategiaohjelmansa vuosille 2015–2018. Strategiaohjelmassa on huomioitu kaupungin strategiaohjelman tavoitteet ja varauduttu siihen, että kaupungin seuraava strategiaohjelma saattaa edellyttää strategisia muutoksia myös pelastuslaitokselta. Pelastuslaitoksen uuden strategian keskeisenä tavoitteena on pelastuslaitoksen tuottavuuden parantaminen. Tuottavuudella tarkoitetaan kokonaisvaltaista tuottavuutta eli prosessien tehokkuutta, resurssien suuntaamista sekä kaikkia muita tekijöitä, joiden avulla saavutetaan asiakkaiden ja yhteiskunnan kannalta paras lopputulos. Strategiakaudella palvelutarjontaa tullaan monipuolistamaan ja kohdentamaan entistä paremmin eri asiakasryhmien tarpeisiin. Lisäksi yhtenä strategisena tavoitteena on olla entistäkin vastuullisempi toimija organisaationa.

provas år 2014. I säkerhetskommunikationen utnyttjas mångsidigt moderna kommunikationsmöjligheter. I fråga om beredskap stöder räddningsverket fortfarande stadskonsernens beredskap för storolyckor och undantagsförhållanden.

När det gäller oljebekämpning bereder sig räddningsverket i samråd med stadens verk och statliga verk inför storolyckor inom ramen för resurserna som allokerats för oljebekämpning.

### **Konkurrensutsättning**

Räddningsverket konkurrensutsätter upphandlingarna i enlighet med stadens upphandlingsdirektiv. De gemensamma upphandlingarna mellan stadens förvaltningar och mellan räddningsverken i huvudstadsregionen fortsätter. Inom staden köper verket främst städ- och mattjänster, bygg- och byggherreupdrag, ekonomiförvaltningstjänster, företagshälsovård och verksamhetslokaler. Ungefär 22 % av verkets upphandlingar köps hos utomstående.

### **Riskhantering**

Räddningsverkets huvuduppgift är att producera mångsidiga tjänster för olycks- och personriskhantering i sitt eget verksamhetsområde. Verksamheten riktas till människor, företag, sammanslutningar och stadskonsernens aktörer i området.

Räddningsverket bedömer som förvaltning regelbundet ekonomiska och funktionella risker för sin verksamhet. Metoderna för intern kontroll och riskhantering preciseras i början av 2015 som en del av stadens pilotprojekt. Verket ingriper omedelbart i olägenheter som upptäcks vid interna och externa granskningar. Den interna kontrollens och riskhanterings effekt förbättras genom att inkludera deras utveckling i processen för helhetsbetonad verksamhetsstyrning.

## **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

Räddningsverket har förnyat sitt strategiprogram för åren 2015–2018. Målen för stadens strategiprogram har beaktats i räddningsverkets strategiprogram och verket har förberett sig på att stadens följande strategiprogram kan förutsätta strategiska ändringar också vid räddningsverket. Det centrala målet för räddningsverkets nya strategi är att förbättra räddningsverkets produktivitet. Med produktivitet avses här helhetsbetonad produktivitet dvs. effektiva processer, inriktning av resurser och alla andra faktorer som bidrar till det bästa resultatet för kunderna och samhället. Under strategiperioden kommer serviceutbudet att utvidgas och inriktas allt bättre enligt de olika kundgruppernas behov. Ett av de strategiska målen är dessutom att vara en ännu mer ansvarsfull aktör som organisation.



### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Pelastustoimen vakanssimäärä pysyy nykyisellä tasollaan. Henkilöstön käyttöä tehostetaan työnkuvia ja tehtäväjakoja kehittämällä. Tavoitteena on saavuttaa tasapaino käytössä olevien henkilöstömäärärahojen ja laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi tarvittavan henkilöstömäärän välillä. Pelastuslaitos selvittää tarpeet kehittää henkilöstörakennetta, työnkuvia ja henkilöstöpolitiikkaa tulevaisuuden pelastustoimen vaatimusten mukaiseksi. Pelastuslaitos arvioi jatkuvasti palveluiden tuottamiseksi tarvittavien henkilötyövuosien määrää suhteessa hyväksytyyn palvelutasoon.

### Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Pelastuslaitos tehostaa tilahallintaansa luopumalla muista kuin ydintoimintojen kannalta välttämättömistä tiloista. Tarpeettomista väestönsuojatiloista ja niiden ylläpidosta luovutaan, mutta kriittiset johtokeskustilat pidetään pelastuslaitoksen hallussa. Palvelutasopäätöksen mukaisesti kartoitetaan tarvetta suunnitella pelastusasemia tunnistetuille katvealueille riskianalyysin perusteella.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen

Pelastuslaitos seuraa aktiivisesti talousmittareita ja reagoi niissä havaittujen indikaatioiden perusteella. Pelastuslaitos on kehittänyt oma-aloitteisesti tuottavuuden ja toiminnan mittaamista. Talousohjaus on kytketty toiminnanohjaukseen ja mittaamiseen. Pelastuslaitos kehittää toimintaa ohjaavaa mittaamista osana uutta strategiaohjelmaa vuosina 2015–2018. Uudet mittarit ja niiden tavoitearvot siirretään testikäytön jälkeen vaiheittain osaksi talousarvion seurannassa tarkasteltavia tavoitteita.

Pelastuslaitoksen visiona on 1.1.2015 alkaen olla Suomen tuottavin pelastuslaitos. Osatavoitteena on, että Helsingin alueen pelastustoimen ja kiireellisen ensihoitopalvelun kustannukset ovat kilpailukykyiset vertailualueiden kustannusten kanssa. Pelastuslaitos tehostaa tilojen hallintaa keskittymällä ydintoimintojen kannalta kriittisiin tiloihin. Pelastuslaitos ottaa vuonna 2015 käyttöön palvelutuotannon toimintolaskennan kustannusten analysoinnin ja kehittämisen tehostamiseksi.

### Verkets personalplan 2015–2017

Antalet anställningar inom räddningsverksamheten stannar på den nuvarande nivån. Utnyttjandet av personalen effektiviseras genom utveckling av uppgiftsbeskrivningar och fördelningen av uppgifter. Målet är att under ekonomiplaneproduktionen uppnå en balans mellan de tillbudsstående personalanslagen och det nödvändiga personalantalet för att kunna producera högklassiga tjänster. Räddningsverket utreder behoven att utveckla personalstrukturen, uppgiftsbeskrivningar och personalpolitiken enligt de framtida kraven för räddningsväsendet. Räddningsverket bedömer kontinuerligt det för serviceproduktionen nödvändiga antalet årsverken i förhållande till den godkända servicenivån.

### Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Räddningsverket effektiviserar sin lokalhantering genom att avstå från de lokaler som är mindre viktiga med tanke på kärnfunktionerna, bl.a. onödiga skyddsrum och deras underhåll, men bevarar lokalerna för de kritiska ledningscentralerna i sin besittning. Verket kartlägger i enlighet med servicenivåbeslutet behovet att planera räddningsstationer i områden som visat sig vara svårnådda på basis av en riskanalys.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

Räddningsverket följer aktivt upp de ekonomiska mätarna och reagerar på basis av deras indikationer. Räddningsverket har självständigt utvecklat modeller för produktivitet- och verksamhetsmätning. Ekonomistyrningen är kopplad till verksamhetsstyrningen och mätningen. Räddningsverket utvecklar den verksamhetsstyrande mätningen som en del av strategiprogrammet 2015–2018. De nya mätarna och målvärdena för dessa överförs etappvis efter testbruket till målen för uppföljning av budgetens utfall.

Räddningsverkets vision är att vara det mest produktiva räddningsverket i Finland räknat från ingången av 2015. Ett delmål är att ha konkurrenskraftiga kostnader för räddningsväsendet och den prehospitalkostnaden i Helsingfors i förhållande till jämförelseområdena. Räddningsverket effektiviserar lokalhanteringen genom att koncentrera sig på de lokaler som är kritiska för kärnfunktionerna. Räddningsverket börjar år 2015 tillämpa aktivitetsbaserad kalkylering inom serviceproduktionen i syfte att effektivisera kostnadsanalysen och kostnadsutvecklingen.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Pelastuslaitos osallistuu hankkeisiin kaupunkiyhteisten tietojärjestelmien ja alustojen aikaansaamiseksi. Pelastuslaitos on osallisena valtakunnallisissa IT-hankkeissa (kenttäjohtamisjärjestelmä KEJO, tilannekuvajärjestelmä ERICA sekä tietovaranto- ja valvontasovellushanke VARANTO).

Sisäasianministeriö selvittää parhaillaan vaihtoehtoja toteuttaa pelastustoimen tilannekeskukset Suomessa. Helsingin osalta tämä tarkoittaa todennäköisesti joko oman tilannekeskuksen rakentamista tai liittymistä Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon ERVA-alueen yhteiseen tilannekeskukseen yhdessä alueen ERVA-alueen muiden aluepelastuslaitosten, sosiaali- ja terveystoimen sekä mahdollisesti poliisin kanssa.

Pelastuslaitoksen operatiivinen henkilöstösuunnittelu ja työajan hallinnan tietojärjestelmä uusitaan vuonna 2015. Järjestelmä on olennainen osa kaupunkiyhteistä HR-arkkitehtuuria ja tulee tehostamaan pelastuslaitoksen HR-prosesseja sekä kustannuslaskentaa.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Pelastuslaitos on ottanut käyttöön kaupunkiyhteisen asiointipalvelun liittyen yleisötapahtumista sekä onnettomuusriskeistä tehtäviin ilmoituksiin. Onnettomuusriski-ilmoituksen kautta kuka tahansa voi ilmoittaa havaitsemastaan mahdollisesta onnettomuusriskistä sähköisesti ja tietoturvallisesti. Kaupunkiyhteistä palautejärjestelmää hyödynnetään täysipainoisesti vuoden 2015 alusta.

Pelastuslaitos osallistuu valtakunnalliseen VARANTO -hankkeeseen, jossa kehitetään tietojen varastoinnin lisäksi valvonta-sovellusta, jossa olisi asiakkaille muodostettu rajapinta sähköistä asiointia varten. Hanke on suunnitteluvaiheessa ja toteutuessaan se edellyttää mahdollisesti investointeja vuodesta 2016 alkaen Pelastuslaitos hyödynnä sosiaalista mediaa osana onnettomuuksien ehkäisytyötä ja viestintää.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuteen ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2015 turvallisuuspestekertymätavoite on vähintään 8 000.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Räddningsverket deltar i projekt som syftar till att åstadkomma gemensamma datasystem och plattformar på stadens nivå. Räddningsverket medverkar dessutom i riksomfattande IT-projekt (fältledningssystemet Kejo, lägesbildsystemet Erica och datareserv- och inspektionsapplikationsprojektet Varanto).

Inrikesministeriet utreder för närvarande alternativa sätt att förverkliga räddningsverkets lägescentraler i Finland. I Helsingfors innebär detta sannolikt att antingen bygger staden en egen lägescentral eller centralen inkorporeras i den gemensamma lägescentralen för specialupptagningsområdet för social- och hälsovården i Nyland tillsammans med de övriga regionala räddningsverken, social- och hälsovårdsväsendena och eventuellt polisen i specialupptagningsområdet.

Räddningsverkets datasystem för operativ personalplanering och arbetstidshantering förnyas år 2015. Systemet är en väsentlig del av stadens gemensamma HR-arkitektur och kommer att effektivisera räddningsverkets HR-processer och kostnadskalkylering.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Räddningsverket har tagit i bruk stadens gemensamma tjänst för anmälan om evenemang för allmänheten och olycksrisker. Genom en elektronisk anmälan om en olycksrisk kan vem som helst som upptäcker en eventuell olycksrisk meddela detta via en datasäker förbindelse. Stadens gemensamma responssystem börjar utnyttjas i dess fulla utsträckning räknat från ingången av 2015.

Räddningsverket deltar i det riksomfattande projektet Varanto, som har till syfte att bygga upp ett datalager och ett kontrollprogram som omfattar ett användargränssnitt för elektroniska tjänster för kunderna. Projektet är i planeringsfasen och det eventuella genomförandet av projektet förutsätter investeringar år 2016 och framåt. Räddningsverket utnyttjar de sociala medierna som en del av förebyggandet av olyckor och kommunikationen.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

- För att olyckor ska förebyggas och den egna beredskapen utvecklas utförs det årligen säkerhetsgranskningar och olycksriskförebyggande åtgärder som gäller invånarna och aktörerna i kommunen. För granskningarna och åtgärderna räknas säkerhetspoäng. År 2015 samlas minst 8 000 säkerhetspoäng.

- I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia vähintään 60 %:ssa tehtävistä.
- Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia vähintään 70 %:ssa kiireellisyyssluokkien A ja B tehtävistä.
- Väestönsuojelun ja suuronnettomuuksien johto- ja erityishenkilöstöä koulutetaan vuosittain kymmenessä harjoituksessa.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

- Määräaikaisen valvontatoiminnan piirissä olevissa valvontakohteissa riskiluvun 3–5 saaneiden kohteiden osuus kaikista valvonnan piirissä olevista kohteista kasvaa.
- Maallikoiden havaitsemista kammiovärinäpotilaista selviytyy vähintään 32 %.
- Ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonnaisuus ei nouse vuoteen 2014 verrattuna.
- VATU-menettelyt toteutuvat 100 %
- Täydennyskoulutuksen määrä on vähintään sama kuin vuonna 2014.
- Väestönsuojelun ja suuronnettomuuksien johtamisjärjestelmä on kuvattu.
- Pelastuslaitoksen viestinnän ja kriisiviestinnän suunnitelmat on päivitetty.
- Pelastustoimialueen alueellisen pelastusliiton sekä sopimuspalokuntien tuottavat onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyviä palveluja kuntalaisille enemmän kuin vuonna 2014.
- Pelastuspalveluorganisaation koulutustarve on määritetty.
- Operatiivinen henkilöstösuunnittelujärjestelmä HESU on otettu käyttöön.

- Den genomsnittliga utrycknings- och körtiden till objektet för den första räddningsenheten med bemanningsberedskapen 1+3 är högst 6 minuter i 60 % av uppdragen i riskområde I.
- Insattstiden i den prehospitala akutsjukvården är högst 8 minuter i minst 70 % av uppdragen i prioritetssklasserna A och B.
- Ledningen och specialpersonalen inom befolkningskyddet och vid storolyckor utbildas årligen vid tio övningar.

#### Övriga verksamhetsmål

- Andelen objekt i riskkategorierna 3–5 inom den tidsbestämda övervakningsverksamheten av alla objekt inom övervakningen ökar.
- Minst 32 % av de hjärtflimmerpatienter som lekmän upptäckt klarar sig.
- Uppdragsbundenheten inom enheterna för prehospital akutsjukvård ökar inte jämfört med 2014.
- Åtgärder enligt produktivitets- och resultatprogrammet Vatu genomförs till 100 %.
- År 2015 ordnas minst lika mycket kompletterande utbildning som år 2014.
- En beskrivning av ledningssystemet inom befolkningskyddet och vid storolyckor utarbetas.
- Räddningsverkets planer för kommunikation och kris-kommunikation uppdateras.
- Det regionala räddningsförbundet och avtalsbrandkårerna i räddningsområdet producerar fler tjänster för förebyggande av olyckor och egen beredskap än år 2014.
- Räddningstjänstorganisationens utbildningsbehov preciseras.
- Det operativa personalplaneringssystemet Hesu tas i bruk.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetaivoitteet – Prestationsmål</b>						
Turvallisuuspisteet – Säkerhetspoäng	6 200	5 702	6 200	8 000	8 000	8 000
Väestönsuojelukoulutukset – Utbildningstillfällen i befolkningskydd	10	10	10	10	10	10
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Kaukolämmön kulutus – Fjärrvärmeförbrukning (2010=100)	111	96	94	92	90	88
Sähköns kulutus – Elförbrukning (2010=100)	94	89	94	92	90	88
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhets omfattning</b>						
Asukasluku - Invånartal	596 081	603 968	612 600	622 386	631 069	636 874
Palo- ja pelastustehtävät ilman ensivastetta – Brand- och räddningsuppdrag exkl. första insatsen	7 307	7 317	6 500	6 700	6 800	6 900
Enzivastetehtävät – Första insatsen-uppdrag	1 111	1 334	1 200	1 300	1 400	1 500
Ensihoitotehtävät ensivaste mukaan lukien – Prehospital akutsjukvård inkl. första insatsen	50 055	53 227	53 000	54 000	55 000	56 000
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Vakanssit vuoden lopussa – Anställningar vid utgången av året, 31.12.	694	694	693	693	693	693
Palkansaaajat keskimäärin tilikaudella – Löntagare under redovisningsperioden	---	643	655	669	686	686
Bruttokäyttömenot – Bruttodriftsutgifter	50 327	50 691	51 652	51 652	51 652	51 652
Nettokäyttömenot – Nettodriftsutgifter	39 392	35 396	38 352	38 352	38 352	38 352

## Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Bruttokäyttömenot, euroa/asukas – Bruttodriftsutgifter, euro/invånare	84,4	83,9	84,3	83,0	84,2	85,4
Nettokäyttömenot, euroa/asukas – Nettodriftsutgifter, euro/invånare	66,1	58,6	62,6	61,6	63,1	64,5
Uusi tuottavuusindeksi – Nytt produktivetsindex, (2012=100)	100,0	99,9	104,2	102,6	104,3	106,0
1) Energiaindeksit on sääkorjattu takautavasti vuonna 2014 – Energiindexen är retroaktivt väderjusterade år 2014						

Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen kokonais-pinta-ala (htm <sup>2</sup> ) – Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)	91 307	91 307	90 037	86 671	86 671	87 851
Tilojen pinta-alamäärä (htm <sup>2</sup> ) suhteessa asukasmäärään. Vrt 2012 – Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta) i relation till antalet kunder, jmf. 2012	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
Vuokrakustannukset euroa vuodessa – Hyreskostnader per år	6 242 844	6 242 844	6 062 868	5 763 398	5 763 398	6 413 249
Toimipaikkojen määrä – Antal verksamhetsställen	9	10	11	10	10	10

## 2 37

## Ympäristötoimi – Miljöväsendet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	280	264	270	270	270	270	270
Maksutulot - Avgiftsinkomster	820	867	862	862	862	862	862
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	23	26	25	25	25	25	25
Vuokratulot - Hyresinkomster	3	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	38	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1 164</b>	<b>1 157</b>	<b>1 157</b>	<b>1 157</b>	<b>1 157</b>	<b>1 157</b>	<b>1 157</b>
Palkat - Löner	6 022	6 282	6 194	6 282	6 282	6 282	6 282
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	2 104	2 167	2 069	2 085	2 085	2 085	2 085
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	2 257	2 718	3 002	2 690	2 825	2 825	2 825
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	176	92	99	95	95	95	95
Avustukset - Understöd	97	97	97	99	99	99	99
Vuokrat - Hyror	1 111	1 104	1 214	1 194	1 194	1 194	1 194
Muut menot - Övriga utgifter	78	72	87	87	87	87	87
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>11 845</b>	<b>12 532</b>	<b>12 762</b>	<b>12 532</b>	<b>12 667</b>	<b>12 667</b>	<b>12 667</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-10 681</b>	<b>-11 375</b>	<b>-11 605</b>	<b>-11 375</b>	<b>-11 510</b>	<b>-11 510</b>	<b>-11 510</b>
Poistot - Avskrivningar	368	377	377	377	377	377	377
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-11 049</b>	<b>-11 752</b>	<b>-11 982</b>	<b>-11 752</b>	<b>-11 887</b>	<b>-11 887</b>	<b>-11 887</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-11 049</b>	<b>-11 752</b>	<b>-11 982</b>	<b>-11 752</b>	<b>-11 887</b>	<b>-11 887</b>	<b>-11 887</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		5,8	1,8	0,0	1,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	979	1 040	997	997	997	997	997

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Ilmastonmuutoksen hillintä sekä muutoksiin varautuminen ja sopeutuminen edellyttävät tehokasta yhteistyötä kaikilta hallintokunnilta ja muilta toimijoilta. Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen varautumiseen liittyvää lainsäädäntöä kehitetään. Hallitusohjelmaan mm. sisältyy ilmastolain valmistelu.

Ympäristönsuojelulain uudistaminen on käynnissä. Suurin muutos lienee ympäristönsuojelun valvonnan muuttuminen osin maksulliseksi.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Stävjandet av klimatiförändringen samt förberedelserna och anpassningen till förändringarna kräver effektivt samarbete mellan alla förvaltningar och andra aktörer. Lagstiftning som hänförs till stävjandet av klimatiförändringen och förberedelserna för den utvecklas. I regeringsprogrammet ingår bl.a. beredningen av en klimatlag.

En revidering av miljöskyddslagen är på gång. Den största ändringen har troligen att göra med att övervakningen av miljöskyddet delvis blir avgiftsbelagd.

Terveysturvajelu- ja elintarvikevalvontaan on suunnitteilla vuosivalvontamaksu hallituksen rakennepoliittisen ohjelman myötä. Vuosivalvontamaksu todennäköisesti lisää valvonnasta saatavia tuloja selvästi verrattuna nykytilanteeseen.

Valtionalouden tarkastusvirasto on tehnyt ympäristöterveydenhuoltoa koskevan arvion, joka valmistuu vuoden 2014 aikana. Alustavien tietojen perusteella arvioinnissa tullaan kiinnittämään huomiota ympäristöterveydenhuollon raskaaseen kolmiportaiseen valvontamalliin, velvoitteiden ja resurssien tasapainoon sekä yhteisten tietojärjestelmien toimivuuteen. Selvityksen ja siitä mahdollisesti aiheutuvien muutosten laajuus ja aikataulu on vielä avoin.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Ympäristönsuojelussa palvelujen kysynnän arvioidaan kasvavan. Tähän vaikuttavat toiminnanharjoittajien ja asukkaiden ympäristötietoisuuden ja -vastuullisuuden lisääntyminen, mikä puolestaan lisää mm. neuvonnan, ohjauksen ja tiedotuksen tarvetta. Myös ympäristön tilaa koskevan vaatimustason kasvu tulee lisäämään ympäristönsuojelun edistämisen- ja valvontatehtäviä. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumiseen liittyvien toimien suunnittelu ja toteutus edellyttää entistä enemmän poikkihallinnollista yhteistyötä, kumppanuutta sidosryhmien kanssa sekä tehokkaampaa sisäistä ja ulkoista tiedotusta.

Ympäristöterveydenhuollossa elintarvikelain mukaisten valvontatehtävien tarpeen arvioidaan kasvavan. Elintarvikehuoneistojen valvontatietojen julkistaminen vaatii valvonnan kattavuuden parantamista ja nykyistä useammin toistuvia tarkastuksia. Ruokamyrkytyspäilyjen ja elintarvikevaaratilanteiden määrän arvioidaan lievästi kasvavan uusien elintarvikkeiden käyttötapojen ja kansainvälisen elintarvikekaupan kasvun myötä.

Terveysturvajelu-, tupakka- ja kuluttajaturvallisuuslain mukaisten valvontatehtävien määrä tulee kasvamaan. Erittäin asumisterveydessä sekä mm. koulujen ja päivähoitotilojen terveydellisten olosuhteiden valvonnassa tehtävät ovat monimutkaistuneet.

Valtion keskusviranomaisten ohjaus on lisääntynyt koko ympäristöterveydenhuollon alalla erityisesti valvonnasta kerättävien tietojen osalta. Tuotantotavat säilyvät lähivuosina pääpiirteittäin ennallaan. Suurin muutos koskee sähköisen asioinnin lisääntymistä. Osa lainsäädännön edellyttämistä lupa- ja ilmoitusasioista tullaan hoitamaan sähköisesti. Lisäksi nykyistä suurempi osa neuvonnasta tulee tapahtumaan mm. Internetin ja sähköpostin välityksellä.

En årlig avgift för hälsoskydds- och livsmedelstillsynen är under planering i enlighet med regeringens strukturpolitiska program. Den årliga avgiften väntas klart öka inkomsterna från tillsynen jämfört med nuläget.

Statens revisionsverk har gjort upp en bedömning om miljö- och hälsoskyddet som blir färdig under år 2014. Enligt preliminära uppgifter kommer man att fästa avseende vid den tunga trestegsmodellen för miljö- och hälsoskyddet, balansen mellan förpliktelserna och resurserna och funktionaliteten hos de gemensamma datasystemen. Det är ännu inte bestämt hur omfattande utredningen och de eventuella ändringar som utredningen ger upphov till blir. Också tidtabellen är ännu öppen.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Inom miljöskyddet beräknas efterfrågan på tjänster öka. Det här orsakas av ökad miljökunskap och miljöansvar hos verksamhetsutövare och invånare, vilket ökar behovet av rådgivning, styrning och informering. Även ökningen av kravnivån för miljöns tillstånd kommer att öka antalet uppdrag angående främjande och tillsyn inom miljöskyddet. Planeringen och genomförandet av åtgärderna för stävjan av klimatförändringen och anpassningen till förändringarna förutsätter allt mer tvärdministrativt samarbete, partnerskap med intressentgrupper och effektivare intern och extern kommunikation.

Behovet av tillsynsuppgifter enligt livsmedelslagen beräknas öka inom miljö- och hälsoskyddet. Publiceringen av tillsynsinformation om livsmedelslokaler kräver att omfattningen av tillsynen ökas och att granskningar görs oftare än för tillfället. Antalet misstänkta matförgiftningsfall och livsmedelsrisksituationer beräknas stiga något på grund av nya sätt att använda livsmedel och tillväxten i den internationella livsmedelshandeln.

Antalet tillsynsuppgifter i enlighet med hälsoskyddslagen, tobakslagen och konsument säkerhetslagen kommer att stiga. Särskilt inom tillsynen av boendehälsa och bl.a. skolornas och daghemmens hälsomässiga omständigheter har uppgifterna blivit mera komplicerade.

De statliga centralmyndigheterna styr i allt större omfattning hela miljö- och hälsoskyddssektorn särskilt när det är fråga om vilka uppgifter som ska samlas in i samband med granskningar. Produktionssätten kommer i huvuddrag inte att ändras inom de närmaste åren. Den största reformen gäller ökningen i antalet elektroniska tjänster. Vissa tillstånds- och anmälningsärenden som förutsätts i lagen kommer att skötas elektroniskt. Dessutom kommer rådgivningen i allt större mån att ske via Internet och e-post.

## Kilpailuttaminen

Löytöeläinten hoidosta on vastannut toiminnan alusta 1.10.2006 lähtien Kiantimes Oy. Toiminta kilpailutettiin uudestaan vuonna 2012 ja Kiantimes Oy jatkaa palveluntarjoajana. Samalla löytöeläinten eläinlääkintähuolto on siirretty Vantaalta Helsingin ympäristökeskuksen hoidettavaksi. Helsingin osuus löytöeläintoiminnan kustannuksista on vuosittain noin 170 000 euroa.

Ympäristökeskus on ostanut elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimus- ja näytteenottopalveluja vuodesta 2008 asti Metropolilab Oy:ltä. Palvelut on kilpailutettu vuonna 2013

## Riskienhallinta

Ympäristökeskus osallistuu aktiivisesti eri hallintokuntien edustajista kootun sisäilmatyöryhmän toimintaan. Tavoitteena on eri hallintokuntia koskevien prosessien sujuvoittaminen, todettujen terveyshaittojen viivytyksetön korjaaminen ja haittojen ennaltaehkäisy. Kiinteistöjen kuntoon ja ylläpitoon liittyviä haasteita sekä rakentamiseen liittyviä ongelmia pidetään kaupunkitasoisina riskeinä (Riskienhallinnan koordinaatiotyöryhmä), joiden hallinnassa ympäristökeskuksella on roolia myös kiinteistöjen ja rakentamisen energiakäytön tehokkuuden kehittämisen kautta. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, joka on keskeisiä kaupungintasoisia ympäristöriskejä myös taloudellisessa mielessä, haetaan suunnitelmallisuutta valmistelemalla kaupunkitasoinen ilmastonmuutoksen tiekartta yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Ympäristökeskuksella on edustaja kaupungin riskienhallinnan koordinaatiotyöryhmässä. Ympäristökeskus laatii vuoden 2014 aikana kuvauksen viraston riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Hyvinvoiva helsinkiläinen

Ympäristökeskuksen henkilöstön osaamista vahvistetaan maahanmuuttajataustaisten yrittäjien kohtaamisessa erityisesti elintarvikevalvonnassa. Neuvontaa kohdennetaan maahanmuuttotautaisille ja ketjuihin kuulumattomille yrittäjille.

Asuntojen ja sisätilojen terveellisyys ja turvallisuus varmistetaan suunnitelmallisen valvonnan kattavuutta parantamalla ja kohdentamalla riskiperusteisesti sekä neuvontaa lisäämällä.

## Konkurrensutsättning

Sedan hittedjursverksamheten inleddes 1.10.2006 har Kiantimes Oy handhaft skötseln av hittedjur. Verksamheten konkurransutsattes på nytt år 2012 och Kiantimes Oy fortsätter som serviceleverantör. Samtidigt har veterinärvården av hittedjur flyttats från Vanda till Helsingfors miljöcentral. Helsingfors andel av kostnaderna för hittedjursverksamheten är årligen ca 170 000 euro.

Miljöcentralen har från och med år 2008 köpt forsknings- och provtagningsjänster för livsmedels-, vatten- och miljöprover av Metropolilab Ab. Tjänsterna konkurransutsattes år 2013.

## Riskhantering

Miljöcentralen deltar aktivt i verksamheten för inomhusluftsarbetsgruppen som består av representanter för olika förvaltningar. Målet för arbetsgruppen är att göra de processer som angår flera förvaltningar smidigare, att utan dröjsmål undanröja sanitära olägenheter som redan konstaterats och att förebygga olägenheter. Utmaningarna rörande fastigheternas skick och underhåll och problem i byggverksamheten betraktas som risker på stadens nivå (samordningsgruppen för riskhantering), i vilkas hantering miljöcentralen har en roll även genom utvecklingen av effektiviseringen av energianvändningen i fastigheter och byggande. Klimatförändringen är en central miljörisk gemensam för staden även ur ett ekonomiskt perspektiv. Miljöcentralen strävar efter planlighet inom anpassningen till klimatförändringen genom att utarbeta en gemensam vägkarta på stadsnivå i samarbete med de övriga förvaltningarna.

Miljöcentralen har en representant i stadens samordningsgrupp för riskhantering. Miljöcentralen utarbetar år 2014 en beskrivning om förvaltningens riskhanteringsplan och interna kontroll.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Välsmående helsingforsare

Miljöcentralens personalkompetens stärks i bemötandet av företagare med invandrabakgrund särskilt i livsmedelstillsynen. Rådgivning riktas särskilt till företagare som har invandrabakgrund eller som inte hör till någon kedja.

En hälsosam och trygg inomhusmiljö i bostäder och lokaler säkras genom att utöka och riskbaserat inrikta den planmässiga tillsynens omfattning och genom att öka rådgivningen.



## Elinvoimainen Helsinki

Ympäristökeskus koordinoi ja seuraa Itämerihaaste-toimenpideohjelman toteutusta sekä toteuttaa omalta osaltaan ohjelman toimenpiteitä. Ympäristökeskuksessa kehitetään, koordinoidaan ja laajennetaan Itämerihaastekampanjaa Suomessa.

Yhteistyötä kehitetään tapahtumiin liittyvässä valvonnassa ja neuvonnassa sekä hyödynnetään sosiaalista mediaa muuttuvan tapahtumakentän ohjeistuksessa.

Yrityksille suunnattuja palveluja parannetaan sujuvoittamalla lupa- ja ilmoitusmenettelyjä, neuvontaa ja ohjeistusta kehittämällä, sekä tehostamalla operatiivisten tietojärjestelmien ja sähköisen asioinnin välineiden käyttöä.

Ympäristökeskus edistää Helsingin kehittymistä ympäristöviisaaksi vihreän talouden kaupungiksi.

## Toimiva Helsinki

Asukkaille ja asiakkaille taataan sujuvat ja integroidut palvelut osallistumalla keskitettyjen palveluiden kehittämiseen ja johtamalla toimintaa hyvän asiakaskokemuksen suuntaan sekä korostamalla työntekijöiden asiakasnäkökulmaa joka-päiväisessä työssä.

Ympäristökeskus toimii liikenteen ilmanlaatu- ja meluhaittojen pienentämiseksi kantakaupungissa. Ympäristökeskus edistää ja toteuttaa toimenpiteitä vähäpäästöisyyden edistämiseksi. Kaupungin ilman-suojelun toimintaohjelman ja meluntorjunnan toiminta-suunnitelman toteutusta edistetään ja seurataan.

Ympäristökeskus toteuttaa luonnonsuojeluohjelmaa sekä edistää luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelman toteutusta ja seurantaa. Osallistutaan asiantuntijana yleiskaavan ympäristövaikutusten arvioimiseen ja kaupungin luonnonsuojelun suunnitteluun.

Ympäristökeskus toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa. Keskeistä on kaupungin ympäristöpolitiikan mukaisten ilmastonsuojeluun liittyvien päämäärien toteutuksen edistäminen ja seuranta. Tehdään yhteistyötä kuuden suuren kaupungin kanssa kaupunginjohtajien ilmastoverkostossa.

Ympäristöpolitiikan toteutusta edistetään ja seurataan ympäristöpolitiikan johtoryhmässä ja ympäristöraportoinnin kautta.

## Ett livskraftigt Helsingfors

Miljöcentralen samordnar och följer förverkligandet av åtgärdsprogrammet Östersjöutmaningen och genomför åtgärder i programmet. Vid miljöcentralen utvecklas, koordineras och utvidgas kampanjen Östersjöutmaningen i Finland.

Samarbetet inom tillsynen och rådgivningen i samband med evenemang byggs ut och de sociala medierna utnyttjas i att ge anvisningar till aktörer i den föränderliga evenemangssektorn.

Tjänster avsedda för företag förbättras genom att tillstånds- och anmälningsförfarandena görs smidigare, rådgivningen och anvisningarna utvecklas och användningen av operativa datasystem och elektroniska tjänster effektiviseras.

Miljöcentralen främjar utvecklingen av Helsingfors till en miljösmart stad med grön ekonomi.

## Ett fungerande Helsingfors

Miljöcentralen garanterar smidiga och integrerade tjänster för invånarna och kunderna genom att delta i att utveckla de centraliserade tjänsterna och leda verksamheten mot goda kunderfarenheter samt genom att betona de anställdas kundperspektiv i det dagliga arbetet.

Miljöcentralen fungerar för att minska luft- och bullerolägenheter från trafiken i innerstaden. Miljöcentralen främjar och genomför åtgärder för att främja låga emissioner. Genomförandet av stadens handlingsprogram för luftvård och handlingsplanen för bullerbekämpning främjas och följs upp.

Miljöcentralen verkställer naturskyddsprogrammet och främjar genomförandet och uppföljningen av handlingsprogrammet för naturens mångfald. Miljöcentralen deltar som sakkunnig i bedömningen av miljökonsekvenserna av generalplanen och i planeringen av stadens naturvård.

Miljöcentralen fungerar aktivt i stävandet av och anpassningen till klimatförändringen. Centralt är att främja och följa upp målsättningarna som hänför sig till klimatskydd i stadens miljöpolicy. Miljöcentralen samarbetar med sex stora städer i stadsdirektörernas klimatnätverk.

Miljöpolicyen främjas och följs upp i ledningsgruppen för miljöpolicyen och genom miljörapporteringen.

## Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

Tuottavuutta parannetaan toteuttamalla toimenpideohjelma työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Varmistetaan, että johtaminen ympäristökeskuksessa on korkeatasoista, mm. johtoryhmäkoulutuksella, esimiesvalmennuksella ja henkilöstön urapolun kehittämisellä. Asiantunteva palvelu varmistetaan osaavalla henkilöstöllä, ajantasaisella palkitsemisjärjestelmällä. Lisäksi kehitetään toimintamalli osaamisen jakamiselle.

Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut taataan prosessien kehittämisellä, sähköisten asiointipalveluiden laajentamisella sekä ajantasaisilla tietoteknisillä ratkaisulla.

Ympäristökeskus työskentelee ympäristönäkökohtien sekä ympäristövaikutusten selvittämisen sisällyttämiseksi osaksi hallintokuntien johtamista ja toimintaa. Ympäristökeskus ohjaa, neuvoo ja opastaa hallintokuntia sisällyttämään ympäristöjohtamisen toimintaansa Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän avulla. Kaupungin työntekijöiden valmiuksia toimia ympäristövastuullisesti vahvistetaan hallintokuntien ekotukitoimintaa koordinoiten.

## Demokratia ja osallisuus

Ympäristöraportoinnin tiedon keruuta kehitetään avoimena datana. Kehitetään osallistamista hyödyntämällä sosiaalista mediaa ja muita osallistavia menetelmiä valmistelutyössä, esim. ilmansuojelusuunnitelman laatimisessa.

## Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Vuoden 2014 alusta voimaan tulleen uuden organisaation keskeisenä toiminnallisena tavoitteena on turvata viraston palvelujen laadullinen ja määrällinen myönteinen kehitys henkilöstön uudistuessa eläköitymisestä johtuen. Toimintojen yhdistäminen ja tehtäväjärjestelyt mahdollistavat henkilöstön osaamisen laajentumisen ja vahvistumisen, joka osaltaan varmistaa toiminnan häiriöttömän jatkumisen henkilöstössä tapahtuvista muutoksesta huolimatta

Ympäristökeskus on viranomaisorganisaatio, jonka henkilöstöstä valtaosa tekee ympäristönsuojeluun ja ympäristöterveyteen liittyvää valvontatyötä. Tämän vuoksi viraston toiminnan kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että niihin tehtäviin, joista eläköityminen on suurinta, rekrytoinnit onnistuvat. Kriittisiä tehtäviä ovat ympäristötarkastajien ja terveystarkastajien tehtävät.

## Balanserad ekonomi och gott ledarskap

Produktiviteten ökas genom ett handlingsprogram för ökning av välbefinnande i arbetet och minskning av sjukfrånvaron.

Det säkerställs att ledarskapet i miljöcentralen är högkvalitativt. Detta görs genom att bl.a. utbilda ledningsgruppen, ge coaching för chefer och göra det möjligt för personalen att kliva framåt på karriärstigen. Sakkunnig service säkerställs genom kompetent personal och ett tidsenligt belöningsystem. Dessutom byggs det upp en verksamhetsmodell för kunskapsdelning.

Effektiva och fungerande stödtjänster garanteras genom att utveckla processerna och utvidga de elektroniska tjänsterna och genom tidsenliga datatekniska lösningar.

Miljöcentralen arbetar för att inkludera utredningen av miljöaspekter och miljökonsekvenser i förvaltningarnas ledning och verksamhet. Miljöcentralen styr och ger råd och handledning till förvaltningarna om hur de kan inkludera miljöledning i sin verksamhet med hjälp av miljösystemet Ekokompassen. Stadens anställdas färdigheter att fungera så att de bär ansvar för miljön stärks genom att samordna förvaltningarnas ekostödverksamhet.

## Demokrati och delaktighet

Insamlingen av uppgifter genom miljörapportering i form av öppna data utvecklas. Delaktigheten ökas genom att utnyttja sociala medier och andra delaktiggörande metoder i beredningsarbetet, bl.a. i att utarbeta en luftvårdsplan.

## Verkets personalplan 2015–2017

Det funktionella målet för den nya organisationen som trädde i kraft räknat från början av 2014 har som mål att trygga en positiv kvalitativ och kvantitativ utveckling för förvaltningens tjänster när personalen byts ut med anledning av pensionering. Genom att kombinera funktioner och organisera uppgifter har det blivit möjligt att bredda och stärka personalkompetensen, vilket i sin tur säkrar att verksamheten fortsätter utan störningar trots att det sker ändringar i personalen.

Miljöcentralen är en myndighetsorganisation där merparten av personalen utför tillsynsarbete inom miljöskyddet och miljö- och hälsoskyddet. Därför är det med tanke på förvaltningen av största vikt att rekryteringen till de uppgifter som mest påverkas av pensionsavgångar lyckas. Kritiska uppgifter är miljöinspektörernas och hälsoinspektörernas uppgifter.

## Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Viraston Viikinkaari 2a:ssa sijaitsevien tilojen käyttöaste on n. 110 %. Tämä johtuu siitä, että lisääntyneen henkilöstön käyttöön on otettu sekä kokous- että käytävätiloja.

Työnteon tehostamiseksi ja kustannusten säästämiseksi virasto pyrkii edelleen vuokraamaan vuoden 2014–2015 aikana keskustasta etätyötilan työntekijöidensä käyttöön. Vuokrattava tila on kaupungin omassa käytössä, joten kaupungin toimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

Helsingissä ympäristöterveydenhuollon (elintarviketurvallisuus ja ympäristöterveys) nettokustannukset vuonna 2012 olivat 4,3 €/asukas, kun ne koko maassa olivat 14,3 €/asukas ([www.kunnat.net](http://www.kunnat.net)). Espoon osalta vastaava kustannus oli 4,8 €/asukas ja Vantaan osalta 7,2 €/asukas, joten ympäristöterveydenhuollon kustannukset ovat Helsingissä muita pääkaupunkiseudun kuntia alhaisemmat.

### Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

#### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Tietotekniikan hyödyntämistä pyritään lisäämään kehittämällä järjestelmien integrointia sähköisiin lomakkeisiin, kehittämällä tärkeimpiä tietojärjestelmiä ja edistämällä liikkuvan työn tekemistä. Sähköistä asiointia pyritään laajentamaan yhä useampiin lupa- ja ilmoitusmenettelyihin. Kokonaisarkkitehtuurilla pyritään yhteentoimivuuteen sidosryhmien kanssa ja parantamaan viraston tehokkuutta.

#### Sähköisen asiointin kehittämishankkeet

Sähköiseen asiointiin lisätään lomakkeita, jotka ovat asiakkaiden käytettävissä verkkoympäristössä, ja asioiden käsittelyprosessia tehostetaan luomalla asiakaslomakkeiden ja operatiivisen järjestelmän välille toimiva yhteys. Sähköistä asiointia kehitetään asiakaslähtöisesti.

Virasto pyrkii avaamaan tuottamia julkaisukelpoisia tietoja mahdollisimman paljon tulevalla jaksolla. Tietojen avaamisesta voivat hyötyä tutkijat, yritykset ja media. Avaamalla tietoja voi syntyä kaupunkia hyödyttäviä uusia tuotteita tai tietoja sekä ihmisten tietämys viraston asioista paranee.

## Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Användningsgraden för miljöcentralens lokaler vid Viksbågen 2 a uppgår för tillfället till ca 110 %, vilket beror på att mötesrum och korridorer har tagits i bruk som arbetslokaler för den ökade personalen.

Förvaltningen strävar fortfarande att hyra lokaler för distansarbete för sina anställda år 2014–2015 i syfte att effektivisera arbetet och spara i kostnader. Lokalen som hyrs är i stadens eget bruk varför den totala ytan för stadens verksamhetslokaler inte ökar.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

Nettokostnaderna för miljö- och hälsoskyddet (livsmedelsäkerhet och miljöhälsa) i Helsingfors var 4,3 euro/invånare respektive 14,3 euro/invånare i hela landet år 2012 ([www.kunnat.net](http://www.kunnat.net)). I Esbo uppgick kostnaderna till 4,8 euro/invånare och i Vanda till 7,2 euro/invånare. Kostnaderna för miljö- och hälsoskyddet är alltså lägre i Helsingfors än i de övriga kommunerna i huvudstadsregionen.

### IT och elektronisk kommunikation

#### Hur IT-programmet genomförs

Miljöcentralen strävar efter att öka utnyttjandet av datateknik genom att mer effektivt integrera system till elektroniska blanketter, vidareutveckla de viktigaste datasystemen och främja det rörliga arbetet. E-kommunikationen utvidgas till allt fler tillstånds- och anmälningsförfaranden. Verket strävar efter att utnyttja helhetsarkitekturen för att uppnå samverkan med intressentgrupper och förbättra sin effektivitet.

#### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

I fråga om elektronisk kommunikation ökas antalet blanketter som kunderna kan använda i nätverksmiljön och behandlingsprocessen för ärenden effektiviseras genom att skapa en fungerande förbindelse mellan kundblanketterna och det operativa systemet. Den elektroniska kommunikationen utvecklas kundorienterat.

Miljöcentralen strävar att offentliggöra den publiceringsbara information som förvaltningen producerat i så stor omfattning som möjligt under den kommande budgetperioden. Detta kan vara till nytta till forskare, företag och medier. Genom öppna data kan nya produkter eller uppgifter komma till som staden kan få nytta av. Samtidigt ökar människornas kunskaper om förvaltningens arbete.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Katupölypitoisuudet Mannerheimintien mittausasemalla eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja. (HKR:n kanssa yhteinen tavoite)

Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä 80 % on ratkaistu 220 vuorokaudessa asian vireille tulosta.

Suunnitelmallisia elintarviketarkastuksia tehdään vähintään 2 400 kpl

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Ympäristövalvonnan suunnitelmallisen valvonnan mukaisesta tarkastustavoitteesta (500 tarkastusta) tehdään vähintään 80 %, 400 kpl

Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä vähintään 80 % otetaan käsittelyyn 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta

Pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevista ilmoituksista 80 % on ratkaistu 80 vuorokaudessa.

Ympäristöterveydenhuollossa, pois lukien elintarvike- ja talousvesivalvonta, tehdään vähintään 600 tarkastusta tai näytteenottoa. Suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset kohdistetaan riskiperusteisesti.

Oleskelutilojen – mm. päiväkodit, koulut, vanhainkodit, majoitustilat – ja nk. hygieniiaa edellyttävien huoneistojen käyttöönottoa koskevista ilmoituksista 80 % käsitellään alle 100 vuorokaudessa.

Yksittäisten ruokamyrkytyspäilyjen käsittelyaika on enintään 7 vrk.

### Energiätehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Sitova energiansäästötavoite

Ympäristötalon kokonaisenergiankulutus on 2 % alhaisempi kuin vuonna 2014.

### Muut ympäristötavoitteet

Toteutetaan kaikki toimenpiteet, jotka on aikataulutettu Ekokompassin päivitettyssä ympäristöohjelmassa vuodelle 2015.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Gatudammhalterna överskrider inte gränsvärdena i förordningen om luftkvaliteten på mätningstationen vid Mannerheimvägen (gemensamt mål med byggnadskontoret).

Sammanlagt 80 % av ansökningarna om boendehygieniska åtgärder avgörs inom 220 dygn.

Minst 2 400 systematiska livsmedelsinspektioner utförs.

### Övriga verksamhetsmål

Minst 80 %, 400 inspektioner, av inspektionsmålet för planenlig tillsyn inom miljötillsynen (500 inspektioner) utförs.

Minst 80 % av begäran om åtgärder rörande hälsoolägenheter i bostäder tas upp till behandling inom 60 dygn efter att ärendet blivit aktuellt.

Sammanlagt 80 % av anmälningarna om sanering av förorenad mark avgörs inom 80 dygn.

Inom miljö- och hälsoskyddet, med undantag av tillsyn av livsmedel och hushållsvatten, genomförs minst 600 inspektioner eller provtagningar. Inspektionerna inom ramen för den planenliga tillsynen inriktas riskbaserat.

Sammanlagt 80 % av anmälningarna om ibruktagande av vistelselokaler, bl.a. daghem, skolor, äldreboenden, inkvarteringslokaler, och lokaler med högre hygienkrav behandlas inom högst 100 dygn.

Misstänkta enstaka matförgiftningsfall behandlas inom högst 7 dygn.

### Energieffektivitets- och miljömål

Bindande energisparmål

Miljöhusets totala elförbrukning är 2 % lägre än år 2014.

### Övriga miljömål

Alla åtgärder i Ekokompassens uppdaterade miljöprogram som planerats för 2015 genomförs.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Tunnusluvut - Nyckeltal</b>						
Asiantuntijatoiminta – Sakkunnigverksamhet						
— Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat – Undersökningar, utredningar, program	49	51	53	51	51	51
— Konsultointi – Konsultation	1 334	1 295	1 325	1 465	1 475	1 485
— Kirjalliset lausunnot – Skriftliga utlåtanden	1 526	1 606	1 406	841	848	850
Valvonta – Tillsyn						
— Luvat ja ilmoitukset – Tillstånd och an- mälningar	1 419	1 490	1 570	1 660	1 665	1 670
— Valvontatarkastukset ja näytteenotto – Tillsynskontroller och provtagning	7 262	6 400	5 700	4 250	4 255	4 260
Asiakaspalvelut – Kundservice						
— Neuvonta – Rådgivning	13 561	13 000	13 800	13 600	13 610	13 610
— Tiedotus ja valistus – Information och upplysning	606	698	558	508	512	514
Tuotteet yhteensä – Prestationer totalt	25 757	24 540	24 412	22 375	22 416	22 440

\*) Organisaatiomuutoksen yhteydessä tehdyt tehtävien siirrot osastolta toiselle ovat aiheuttaneet paineita tarkistaa suoritteiden sisältöjä ja laskentatapoja. Tästä johtuen tässä vaiheessa ei ole mahdollista esittää aikasarjaa siten, että kaikki tunnusluvut olisivat aiemmille vuosille täysin vertailukelpoisia. – Överföring av uppgifter till nya avdelningar i samband med organisationsreformen har medfört tryck att justera prestationernas innehåll och kalkylsätt. Det är därför inte längre möjligt att i denna fas ändra tidsserien för att göra nyckeltalen för de föregående åren jämförbara.

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	108,9	111,7	111,7	113,9	116,1	118,4

Ennusteessa 2014 tuottavuus 2011=100 –  
I prognosen för 2014 produktivitet 2011=100

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen pinta-alamäärä (htm <sup>2</sup> ) suhteessa asiakasmääriin – Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta) i relation till antalet kunder	98,7	97,3	97,3	96,2	94,9	94,0
Tilojen kokonaispinta-ala (htm <sup>2</sup> ) – Total yta för lokalerna (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)	3 489	3 489	3 489	3 504	3 504	3 504
Toimipaikkojen määrä – Antal verksamhetsställen	2	3	3	3	3	3

## 2 42 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän maksuosuudet, kaupunginkanslian käytettäväksi – Betalningsandelar till Samkommunen Helsingforsregionens trafik, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	184 325	187 400	182 700	189 030	185 853	196 860	206 812
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>184 325</b>	<b>187 400</b>	<b>182 700</b>	<b>189 030</b>	<b>185 853</b>	<b>196 860</b>	<b>206 812</b>
<i>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</i>	<i>-184 325</i>	<i>-187 400</i>	<i>-182 700</i>	<i>-189 030</i>	<i>-185 853</i>	<i>-196 860</i>	<i>-206 812</i>
<i>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</i>	<i>-184 325</i>	<i>-187 400</i>	<i>-182 700</i>	<i>-189 030</i>	<i>-185 853</i>	<i>-196 860</i>	<i>-206 812</i>
<i>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</i>	<i>-184 325</i>	<i>-187 400</i>	<i>-182 700</i>	<i>-189 030</i>	<i>-185 853</i>	<i>-196 860</i>	<i>-206 812</i>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,7	-2,5	0,9	-0,8	5,9	5,1

## KUNNAN LIIKELAITOKSET – KOMMUNALA AFFÄRSVERK

Rakennus- ja ympäristötoimeen kuuluvia kunnan liikelaitoksia ovat HKL-liikelaitos ja Palmia-liikelaitos. Liikelaitosten talousarvioiden perustelut esitetään seuraavassa.

Palmia liikelaitoksesta yhtiöitetään osa vuoden 2015 alusta kaupunginvaltuuston päätöksen 8.10.2014 mukaisesti.

Kunnan talousarviossa esiintyvät erät ovat tuloina perustamislainan korot, peruspääoman tuotto ja perustamislainan lyhennys ja HKL:n infrakorko sekä menoina peruspääoman korotus, muu tuki tai avustus. Talousarviossa menoina esiintyvät lisäksi kaupungin myöntämät lainat liikelaitosten investointien rahoitukseen sekä tuloina näiden lainojen korot ja lyhennykset. Erät sisältyvät talousarvion tuloslaskelmaosaan ja rahoitusosaan.

Perusteluissa on esitetty liikelaitosten toiminnan ja talouden kehitystä kuvaavia taulukoita ja liiketalouden tunnuslukujen kehitystä sekä investointisuunnitelmat.

Liikelaitosten peruspääomien tuottotavoitteet ovat talousarviossa ja taloussuunnitelmassa perustamispäätösten mukaiset. Rakennus- ja ympäristötoimen liikelaitoksilla ei ole perustamislainoja.

Toimintoja ja taloutta koskevat luvut vuoden 2014 osalta ovat toteutumisenusteiden mukaiset. Toteutumisenusteissa laitosten peruspääomien tuotot ovat talousarvion mukaiset.

Kommunala affärsverk inom byggnads- och miljöväsendet är affärsverket HST och affärsverket Palmia. Budgetmotiveringarna för affärsverken följer nedan.

En del av affärsverket Palmia bolagiseras vid ingången av år 2015 i enlighet med stadsfullmäktiges beslut 8.10.2014.

De poster som förekommer i den kommunala budgeten är på inkomstsidan räntor på anläggningslån, avkastning på grundkapital och amortering på anläggningslån och HST:s infrastrukturränta och på utgiftssidan höjning av grundkapital, annat stöd eller bidrag. På utgiftssidan finns dessutom av staden beviljade lån för finansiering av investeringar vid affärsverken och på inkomstsidan räntor och amorteringar på dessa lån. Posterna ingår i budgetens resultaträkningsdel och finansieringsdel.

I motiveringarna ingår tabeller över verksamhetens och ekonomins utveckling vid affärsverken, de affärsekonomiska nyckeltalens utveckling och investeringsplanerna.

Målen för avkastningen på affärsverkens grundkapital är i budgeten och ekonomiplanen angivna enligt grundläggningsbesluten. Affärsverken inom byggnads- och miljöväsendet har inga anläggningslån.

Siffrorna för verksamheten och ekonomin år 2014 följer prognoserna för budgetutfallet. Avkastningen på verkens grundkapital är i prognoserna desamma som i budgeten.

## Helsingin kaupungin HKL -liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads trafikverk HST

### Liikelaitoksen toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Vuonna 2015 HKL:n toimintaympäristössä ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia joilla olisi suoraa vaikutuksia HKL:n talousarvioon vuonna 2015.

#### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Suunnitelmakaudella metroliikenteessä tapahtuu isoja muutoksia. Automaattimetron puoliautomaattiajo ja Länsimetron liikenne käynnistyvät elokuussa 2016. Metroliikenteessä on tarkoitus siirtyä täysautomaattiajoon loppuvuodesta 2017. HKL tulee vastaamaan Länsimetron liikennöinnistä ja radan ylläpidosta. Lisäksi HKL osallistuu uusien metroasemien ylläpitoon.

### Förändringar i affärsverkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Under år 2015 håller det inte på att ske sådana betydande ändringar i HST:s omvärld som har direkta konsekvenser för HST:s budget år 2015.

#### Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

Under planperioden sker stora ändringar i metrotrafiken. Trafiken med västmetron och den halvautomatiska körningen av metron börjar i augusti 2016. I slutet av år 2017 är det meningen att metrotrafiken övergår till helt automatisk körning. HST kommer att ansvara för trafikeringen av västmetron och underhållet av banan. Dessutom deltar HST i underhållet av de nya metrostationerna.



Metroliikenteessä suoritettua tulee kasvamaan lähes 70 %:lla, kun Länsimetron liikenne alkaa vuonna 2016.

Raitioliikenteessä ei tapahdu suuria muutoksia vuosina 2015–2016. Vuoden 2017 syksyllä raitioliikenteen linjasto-uudistuksen muutokset lisäävät ajokilometrejä noin 10 %:lla.

### Kilpailuttaminen

HKL noudattaa hankinnoissaan erityisalojen hankintalakia, kaupungin hankinta-ohjeita ja niiden perusteella annettuja sisäisiä kilpailuttamisen, hankintapäätösten laatimisen sekä tilaustenteon menettelytapohjeita.

### Riskienhallinta

Liikennelaitoksen yksiköt ja johtoryhmä ovat arvioineet HKL:n toimintaympäristöön ja liikenteen hoitoon liittyviä riskejä. Valituille riskeille on tehty riskikuvaukset ja määritelty toimenpiteitä, joilla riskien toteutumisen vaikutuksia lievennetään ja toteutumisen todennäköisyyttä pienennetään.

Suunnitelmakaudella riskikuvauksia ja toimenpiteitä tarkistetaan vuosittain vastaamaan muutoksia toimintaympäristössä. Samassa yhteydessä tunnistetaan uusia riskejä ja kehitetään riskienhallintaa osana suunnittelua, toimintaa ja seurantaa. Riskeille määritellyjä toimenpiteitä on pyritty sisällyttämään investointihankkeiden suunnitteluun. Kaikkien investointihankkeiden perustietoihin kuuluu hankkeen oma riskinarviointi.

### Kaupungin strategiaohjelma liikelaitoksen toiminnassa

#### Strategiaohjelman toteuttaminen liikelaitoksen toiminnassa

##### Hyvinvoiva helsinkiläinen

- HKL on tae korkeatasoisesta joukkoliikenteestä

##### Elinvoimainen Helsinki

- Laajentunut raitiovaunu- ja metroliikenne on luotettava ja sujuvaa
- HKL luo yhdessä kumppaneidensa kanssa edellytykset Helsingin menestyvälle joukkoliikenteelle

##### Toimiva Helsinki

- Laajentunut raitiovaunu- ja metroliikenne on luotettava ja sujuvaa
- HKL:n raideliikenne säilyttää asemansa seudun ympäristöystävällisimpänä liikennemuotona

I metrotrafiken kommer prestationsmängden att öka med nästan 70 procent då trafikeringen av västmetron börjar år 2016.

I spårvägstrafiken sker inga stora förändringar under åren 2015–2016. Under hösten 2017 ökar körkilometrarna med ca 10 procent på grund av ruttändringar i spårvägstrafiken.

### Konkurrensutsättning

HST följer i sin upphandling försörjningslagen, stadens anvisningar för upphandling och på basis av dessa angivna interna anvisningar för förfaringssätt vid konkurrensutsättning, upphandlingsbeslut och beställning.

### Riskhantering

Trafikverkets enheter och ledningsgrupp har utvärderat eventuella risker i HST:s omvärld och inom trafikfunktionerna. För de valda riskerna har det utarbetats riskbeskrivningar och bestämts åtgärder i syfte att lindra konsekvenserna och att minska sannolikheten för dem.

Under planperioden justeras riskbeskrivningarna och åtgärderna årligen för att stämma överens med ändringarna i omvärlden. Samtidigt identifieras nya risker och utvecklas riskhanteringen som en del av planeringen, de praktiska åtgärderna och uppföljningen. Målet har varit att binda de åtgärder som definierats för riskerna till planeringen av investeringsprojekt. Projektets egen riskbedömning har lagts till den grundläggande informationen för alla investeringsprojekt.

### Hur stadens strategiprogram följs vid affärsverket

#### Hur strategiprogrammet följs vid affärsverket

##### Välstånd Helsingfors

- HST garanterar en högklassig kollektivtrafik.

##### Ett livskraftigt Helsingfors

- Den utbyggda spårvagns- och metrotrafiken är tillförlitlig och smidig
- HST skapar i samverkan med sina partner förutsättningar för framgångsrik kollektivtrafik i Helsingfors

##### Ett fungerande Helsingfors

- Den utbyggda spårvagns- och metrotrafiken är tillförlitlig och smidig
- HST:s spårtrafik bevarar sin ställning som den mest miljövänliga trafikformen i regionen

### Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

- HKL tarjoaa merkityksen ihmisen työlle
- HKL:n talous hoidetaan hyvin

### **Liikelaitoksen henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

HKL:n henkilömäärä on 1 163 henkilöä vuonna 2017. Vuodesta 2014 henkilömäärä kasvaa 72 henkilöllä.

Metroliikenteessä henkilömäärä nousee 54 henkilöllä vuodesta 2014 vuoteen 2017. Metrovaunujen kuljettajia tarvitaan 29 lisää, jotta Länsimetron operointi voidaan hoitaa syksystä 2016 alkaen. Myös metrovaunujen huoltoon ja metroratojen kunnossapitoon tarvitaan lisää henkilökuntaa.

Raitioliikenteessä henkilömäärä kasvaa 11 henkilöllä ja Infrapalveluissa 7 henkilöllä vuodesta 2014 vuoteen 2017. Hallinto- ja talousyksikössä henkilömäärä pysyy suunnitelukaudella samalla tasolla.

### **Liikelaitoksen tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Koskelan raitiovaunuvarikon laajennus on hankesuunnitelmavaiheessa. Varikon laajennus toteutetaan nykyisten suunnitelmien mukaan vuosina 2016–2019. Varikon laajennusta suunnitellaan tulevien raitioliikennelaajennusten tarvitsemalle kalustolle. Tulevia suunniteltuja laajennuksia ovat mm. Jätkäsaari, Topeliuskatu, Ilmala, Kalasatama ja Hermanninranta, Eteläinen kantakaupunki sekä Yliskylä ja Kruunuvuorenranta. Toimistotilojen käyttöä tehostetaan siirtymällä osin avokonttoriin ja osittain kahden hengen huoneisiin. Toimistotilaa vapautuu pääkonttorilta n. 700 m<sup>2</sup>.

### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

HKL:n toiminnallisissa tavoitteissa on kytkeä talousmittareiden edistämiseen ennen kaikkea palvelujen yksikkökustannuksiin:

- HKL osallistuu aktiivisesti raitioliikenteen nopeuttamista edistävien hankkeiden suunnitteluun yhdessä KSV:n ja HSL:n kanssa ja toteuttaa omalta osaltaan kaikki suunnitellut toimenpiteet asetettujen tavoiteaikataulujen puitteissa.
- Toteutetaan kuljettajakohtaisen, reaaliaikaisen oman ajotavan seurantajärjestelmän pilotti. Tulosten analysointi ja mahdollinen hankepäätös.
- Raitiovaunujen vikamäärää vähennetään vuoden 2013 tasosta (257 vikaa / milj.km tasoon 130 vikaa / milj.km).
- Kiinteistöjen energiansäästöön toimintasuunnitelmaa toteutetaan systemaattisesti.

### Balanserad ekonomi och gott ledarskap

- HST tillskriver människans arbete betydelse
- HST:s ekonomi sköts väl

### **Affärsverkets personalplan 2015–2017**

Antalet anställda vid HST är 1 159 år 2017. Antalet anställda ökar med 63 jämfört med år 2014.

I metrotrafiken ökar antalet anställda med 43 från år 2014 till år 2017. Det behövs 29 nya metrotågsförare så att trafikeringsplaneringen av västmetron kan skötas från hösten 2016. Även inom servicen av metrovagnar och underhållet av metrobanorna behövs ny personal.

Inom spårvägstrafiken ökar antalet anställda med 14 och inom infrastrukturtjänsterna med 7 från år 2014 till år 2017. Antalet anställda vid förvaltnings- och ekonomienheten förblir detsamma under hela planeringsperioden.

### **Affärsverkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Utbyggnaden av Forsby spårvagnsdepå är i projektplaneringsfasen. Utbyggnaden av depån genomförs enligt de nuvarande planerna under åren 2016–2019. Utbyggnaden av depån planeras för materielen som de kommande utbyggnaderna av spårvägstrafiken behöver. Kommande planerade utbyggnader är bl.a. Busholmen, Topeliusgatan, Ilmala, Fiskehamnen och Hermanstadsstranden, södra innerstaden, Uppby och Kronbergsstranden. Användningen av kontorslokaler effektiviseras delvis genom att byta till öppna kontor och delvis genom att övergå till rum för två personer. På huvudkontoret blir lokaler på cirka 700 m<sup>2</sup> lediga.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

I HST:s verksamhetsmål finns ett samband till främjandet av följande ekonomiska mätare särskilt i fråga om kostnaderna per enhet för tjänster:

- HST deltar aktivt i planeringen av projekt som främjar en snabbare spårvägstrafik tillsammans med stadsplaneringskontoret och HRT och implementerar alla planerade åtgärder inom ramen för de uppställda målen i tidsschemana.
- Det genomförs ett pilotprojekt för ett förarspecifikt realtidssystem för uppföljning av det egna körsättet. Analys av resultatet och eventuellt beslut om projekt.
- Antalet fel i spårvagnar minskar från 2013 års nivå (från 257 till 130 fel per miljoner km).
- Verksamhetsplanen för energibesparing i fastigheter genomförs systematiskt.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

HKL parantaa rakentamis- ja korjaustoimintojensa laatua ja vähentää kustannuksia laajentamalla teknisten dokumenttien sähköistä arkistointia. Metrokaluston kunnossapitoa kehitetään ja ratahuollon tiedonlaatua parannetaan uudella työnohjausjärjestelmä. Raitiovaunukaluston kunnossapitoa kehitetään lisäämällä huoltojen suunnittelu- ja kalustonvaraustoiminnallisuus kuljettaja- ja kalustokierron suunnitteluohjelmaan. Valmistaudutaan Länsimetron käynnistymiseen turvallisuustoimintoja parantavan tilannekuva-järjestelmän avulla.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

HKL:llä ei ole sähköisen asioinnin kehittämishankkeita. Vuodesta 2010 alkaen Helsingin seudun liikenne (HSL) on vastannut joukkoliikenteen sähköisen asioinnin järjestelmistä.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Tilikauden tulos vähintään nolla.
- Raitio- ja metroluikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2013 tasolla (Raitio 2013: 3,96; Metro 2013: 3,99).
- Raitioluikenteen luotettavuus on 99,85 % (2013: 99,87 %) ja metroluikenteen 99,96 % (2013: 99,96 %).
- Metroasemat ovat siistit ja odottamisolosuhteet raitiovaunupysäkeillä ovat hyvät, tavoite 3,72 (2013: 3,70).

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

- Uusien raitiovaunujen hankinta etenee aikataulun mukaisesti, ensimmäiset kaksi vaunua matkustajaliikenteessä. Sarjatuotanto käynnissä.
- HKL osallistuu aktiivisesti raitioluikenteen nopeuttamista edistävien hankkeiden suunnitteluun yhdessä KSV:n ja HSL:n kanssa ja toteuttaa omalta osaltaan kaikki suunnitellut toimenpiteet asetettujen tavoiteaikataulujen puitteissa.
- Toteutetaan kuljettajakohtaisen, reaaliaikaisen oman ajotavan seurantajärjestelmän pilotti. Tulosten analysointi ja mahdollinen hankepäätös.
- Raitiovaunujen vikamäärää vähennetään vuoden 2013 tasosta (257 vikaa / milj.km tasoon 130 vikaa / milj.km).
- Uusien metrovaunujen hankinta etenee päivitetyn aikataulun mukaisesti.

## IT and elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

HST höjer kvaliteten på sina bygg- och reparationsfunktioner och drar ner kostnaderna genom att utveckla elektronisk arkivering av tekniska dokument. Underhållet av metromaterielen utvecklas och datakvaliteten inom banunderhållet förbättras genom att arbetsstyrningssystemet förnyas. Underhållet av spårvagnsmaterielen utvecklas genom att en planerings- och materielreserveringsfunktionalitet för underhållet läggs till planeringsprogrammet för förar- och materielrotation. HST förbereder sig för trafikeringen av västmetron med hjälp av ett situationsbildsystem som förbättrar säkerhetsfunktionerna.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

HST har inga utvecklingsprojekt för elektronisk kommunikation. Helsingforsregionens trafik (HRT) har från och med år 2010 ansvarat för ordnandet av elektronisk kommunikation inom kollektivtrafiken.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

- Räkenskapsperiodens resultat minst noll.
- Kundtillfredsställelsen inom spårvägs- och metrotrafiken minst på 2013 års nivå (3,96 resp. 3,99).
- Tillförlitligheten inom spårvägstrafiken är 99,85 % (2013: 99,87 %) och inom metrotrafiken 99,96 % (2013: 99,96 %).
- Metrostationerna är städade och förhållandena för väntande vid spårvagnshållplatserna är goda, mål 3,72 (2013: 3,70).

#### Övriga verksamhetsmål

- Upphandlingen av nya spårvagnar framskrider enligt tidsschemat, de två första vagnarna är i passagerartrafik. Serieproduktionen är i gång.
- HST deltar aktivt i planeringen av projekt som främjar en snabbare spårvägstrafik tillsammans med stadsplaneringskontoret och HRT och implementerar alla planerade åtgärder inom ramen för de uppställda målen i tidsschemana.
- Det genomförs ett pilotprojekt för ett förarspecifikt realtidssystem för uppföljning av det egna körsättet. Analys av resultatet och eventuellt beslut om projekt.
- Antalet fel i spårvagnar minskar från 2013 års nivå (från 257 till 130 fel per miljoner km).
- Anskaffningen av nya metrovagnar fortskrider enligt det uppdaterade tidsschemat.

- Metron toimintaohjeiden päivityksen III vaihe valmis.
- Koskelan varikkoalueen uudistamisen toteutusvaihe käynnissä.
- HKL osallistuu aktiivisesti Raide-Jokerin ja Laajasalon raitiovaunuyhteyden suunnitteluun.
- HKL osallistuu aktiivisesti Länsimetron toteuttamiseen.
- Automaattimetron aiheuttamat metroasemien muutostyöt valmistuneet.
- Automaattimetroprojekti etenee kustannusarviossa.
- M100-junien sarja-asennukset valmistuneet 85-prosenttisesti ja M200-junan protoasennukset valmiit.
- Automaattimetron vaihe 2d (testit matkustajien kanssa) meneillään.
- Automaattimetron aiheuttamien tehtävämuutosten yksityiskohtainen suunnitelma valmis.
- Myllypuron metroaseman peruskorjaus etenee hankesuunnitelman mukaisesti.
- Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjaus etenee hankesuunnitelman mukaisesti.
- Jokeri 2-tunneli ja Kuusmiehentien joukkoliikennekatu ovat valmistuneet.
- Kiinteistöjen energiansäästöön toimintasuunnitelmaa toteutetaan systemaattisesti.
- Johtamisen ja esimiestoiminnan kehittämisohjelma toteutuksessa.
- Laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät sertifioitu.
- Fas III i uppdateringen av verksamhetsanvisningarna för metron färdig.
- Genomförandefasen av förnyandet av depåområdet i Forsby pågår.
- HST deltar aktivt i planeringen av Spår-Jokern och Degerö spårvagnsförbindelse.
- HST deltar aktivt i byggandet av västmetron.
- Ändringsarbetena på metrostationerna som orsakar av automatmetron har färdigställts.
- Automatmetroprojektet fortskrider enligt kostnads-kalkylen.
- Serieinstallationerna av tågen M100 färdiga till 85 procent och prototypinstallationerna av tågen M200 färdiga.
- Fas 2d av automatmetron (tester med passagerare) pågår.
- Planeringen av en detaljerad plan om de uppgifts-ändringar som automatmetron orsakar har färdigställts.
- Ombyggnaden av Kvarnbäckens metrostation fortskrider enligt projektplanen.
- Ombyggnaden av biljetthallen på Hagnäs metrostation fortskrider enligt projektplanen.
- Jokern 2-tunneln och kollektivtrafikgatan på Sexmansvägen har färdigställts.
- Verksamhetsplanen för fastigheternas energibesparing implementeras systematiskt.
- Utvecklingsprogrammet för ledning och chefsverksamhet verkställs.
- Ledningssystemen för kvalitet, miljö, arbetshälsa och säkerhet certifierade.

#### **Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet**

- HKL:n kiinteistöissä 8 % energiansäästö energiankulutuksessa vuonna 2015 vuoteen 2010 verrattuna ja energiatohokkuussopimuksen mukaisesti 9 % vuonna 2016 vuoteen 2010 verrattuna.
- Raitioliikenteessä tavoitteena on kulutustaso 50,0 MWh/milj. paikkakilometriä vuonna 2015 (2013: 50,59).
- Metroliikenteessä kehitetään ajoenergian mittausta ja seuranta.
- HKL:n ympäristöjärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2015.

#### **Energieffektivitets- och miljömål**

- Energiförbrukningen i HST:s fastigheter minskar med 8 procent år 2015 jämfört med 2010 års nivå och enligt energieffektivitetsavtalet med 9 procent år 2016 jämfört med 2010 års nivå.
- Elförbrukningsmålet inom spårvägstrafiken är 50,0 MWh/miljoner platskilometer under år 2015, (50,59 MWh år 2013).
- Inom metrotrafiken utvecklas mätandet och uppföljningen av körenergien.
- HST:s miljösystem har tagits i bruk år 2015.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritettavoitteet – Prestationsmål</b>					
Paikkakilometrit – Platskilometer					
Raitioliikenne – Spårvägstrafik	595,6	595,0	601,0	616,6	660,6
Metroliiikenne – Metrotrafik	2 124,9	2 145,0	2 169,6	2 720,8	3 708,6
Yhteensä – Totalt	2 720,5	2 740,0	2 770,6	3 337,5	4 369,1
Paikkakilometrit – Platskilometer					
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>					
Liikelijäämä – Rörelseöverskott, %	20,9	18,4	17,1	16,9	17,8
Koko pääoman tuotto – Avkastning på hela kapitalet,%	4,7	4,1	3,5	3,5	4,0
Sijoitetun pääoman tuotto – Avkastning på investerat kapital, %	5,1	4,3	3,7	3,7	4,2
Omavaraisuusaste – Soliditetsgrad, %	66,2	63,0	53,8	47,1	42,2
Paikkakilometrikustannus – kostnader/platskilometer, €	0,318	0,063	0,065	0,062	0,056
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>					
Liikevaihto – Omsättning, milj. €	144,6	152,8	158,6	185,7	225,8
Liikevaihto/henkilö – Omsättning/person, 1000 €	138,3	140,1	144,0	161,6	194,2
Liikevaihdon muutos – Ändring i omsättningen, %	3,5	5,6	3,8	17,1	21,6
<b>Resurssit – Resurser</b>					
Henkilöstö keskimäärin – Personal i medeltal	1 046	1 091	1 101	1 149	1 163

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	101	99	98	98	104

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma – Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin – Stöd för kapitalkostnader för infra- strukturinvesteringar	61 671	7 361	11 998	16 579	24 643
Muut myyntitulot – Övriga försäljningsinkomster	82 976	145 429	146 553	169 079	201 158
<b>Liikevaihto – Omsättning</b>	<b>144 647</b>	<b>152 790</b>	<b>158 551</b>	<b>185 658</b>	<b>225 801</b>
Valmistus omaan käyttöön – Tillverkning för eget bruk	6 304	5 175	5 331	5 331	5 331
Liiketoiminnan muut tuotot – Övriga intäkter av affärsverksamheten	21 852	16 929	15 526	14 755	14 755
Varsinaiset kulut – Kostnader	-108 872	-111 578	-115 697	-129 755	-150 529
Poistot – Avskrivningar	-33 635	-35 220	-36 546	-44 554	-55 218
<b>Liikelyijäämä/alijäämä – Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>30 296</b>	<b>28 096</b>	<b>27 165</b>	<b>31 435</b>	<b>40 140</b>
Rahoitustuotot – Finansiella intäkter	26	42	0	0	0
Rahoituskulut – Finansiella kostnader					
Korkokulut kaupungin lainasta – Räntekostnader för stadens lån	0	-206	-193	-251	-262
Muut korkomenot – Övriga ränteutgifter	-2 219	-4 018	-6 857	-10 525	-17 370
Korvaus peruspääomalle – Ersättning på grundkapitalet	-19 368	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Muut rahoitusmenot – Övriga finansieringsutgifter	0	-11 159	-11 518	-12 986	-15 089
<b>Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia – Överskott/underskott före reser- veringar</b>	<b>8 735</b>	<b>4 313</b>	<b>155</b>	<b>-769</b>	<b>-1 023</b>
Poistoeron muutos – Förändring i avskrivningsdifferens	-1 437	2 371	2 586	2 967	2 792
Varausten muutos – Förändring i reserveringar	-4 971	-4 313	-2 741	-2 198	-1 769
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) – Räkenskapsperiodens överskott (un- derskott)</b>	<b>2 327</b>	<b>2 371</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Rahoituslaskelma – Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta – Kassaflöde från verksamheten</b>					
Liikelyijäämä/alijäämä – Rörelseöverskott/underskott	30 296	28 096	27 165	31 435	40 140
Poistot – Avskrivningar	33 635	35 220	36 546	44 554	55 218
Rahoitustuotot ja -kulut – Finansiella intäkter och kostnader					
Korvaus peruspääomalle – Ersättning på grundkapitalet	-19 368	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Korkokulut kaupungin lainasta – Räntekostnader för stadens lån	0	-206	-193	-251	-262
Muut – Övriga	-2 193	-15 135	-18 375	-23 511	-32 459
Investointien rahavirta – Kassaflöde från investeringar					
Investointimenot – Investeringsutgifter	-81 190	-86 424	-161 087	-161 859	-161 038
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta – Verksamhetens och investe- ringarnas kassaflöde</b>	<b>-38 821</b>	<b>-46 891</b>	<b>-124 386</b>	<b>-118 074</b>	<b>-106 843</b>
Rahoituksen rahavirta – Kassaflöde från finansiering					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys – Minskning av långfristiga lån	-1 992	-1 988	-1 988	-1 988	-1 988
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys – Ökning i långfristiga lån från andra	0	43 000	130 500	133 500	129 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys – Ökning av långfristiga lån	70 000	0	0	0	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys – Minskning i långfristiga lån från andra	0	-4 212	-5 952	-12 882	-19 646
Muut maksuvalmiuden muutokset – Övriga förändringar i likviditeten	-27 098	10 091	1 826	-556	-523
<b>Rahoituksen rahavirta – Kassaflöde från finansiering</b>	<b>40 910</b>	<b>46 891</b>	<b>124 386</b>	<b>118 074</b>	<b>106 843</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen – Effekt på likviditeten</b>	<b>2 089</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Rahoitus ja investoinnit

HKL nostaa uutta lainaa 393,0 milj. euroa vuosina 2015–2017. Tästä lainamäärästä kohdistuu infrainvestointien sekä varikoiden laajennuksien ja peruskorjauksien rahoittamiseen 147 milj. euroa. Uusien metrovaunujen rahoittamiseen tarvitaan lainarahoitusta 162,5 milj. euroa ja uusien raitiovaunujen 85,5 milj. euroa.

Omavaraisuusaste on 53,8 % vuonna 2015, 47,1 % vuonna 2016 ja 42,2 % vuonna 2017.

HKL:n investoinnit ovat 1 183,3 milj. euroa vuosina 2015–2024. Suurin investointi on Kruunusillan ja siihen liittyvien ratakokonaisuuksien investointi 163,0 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita ovat uudet metrovaunut 121,1 milj. euroa, raidejokerin rata ja varikko 116,5 milj. euroa, uudet NRV2010-raitiovaunut 108,9 milj. euroa ja raidejokerivaunut 95,0 milj. euroa.

HKL:n investointiohjelma vuosille 2015–2024 on esitetty talousarvion liitteessä 8.

Vuoden 2015 suurimmat investointikohteet tulevat olemaan uudet metrovaunut 70,5 milj. euroa, uudet NRV2010-raitiovaunut 12,3 milj. euroa ja bussijokeri 2 10,5 milj. euroa.

HKL:n investointisuunnitelma käsitellään raamibudjetin 2016 yhteydessä ja varmistetaan tarvittavien raideinvestointien taso.

## Vaikutus kaupungin talouteen

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 8,4 milj. euroa vuosittain. Lisäksi HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa infran korkotulon kaupungille. Koron määrä on 11,5 milj. euroa vuonna 2015. Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 12,0 milj. euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, mitä HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

Kaiken kaikkiaan HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on 8,0 milj. euroa vuonna 2015.

Vuosina 2016–2017 nettovaikutus kaupungin budjettiin tulee olemaan 4,8 milj. euroa ja -1,1 milj. euroa.

## Finansiering och investeringar

Under åren 2014–2016 upptar HST nya lån på 393,0 mn euro. Av beloppet går 147 mn euro till investeringar i infrastruktur och till finansiering av utbyggnad och ombyggnad av depåer. För finansiering av nya metrovagnar och nya spårvagnar upptas nya lån på 162,5 mn euro respektive 85,5 mn euro.

Soliditetsgraden är 53,8 % år 2015, 47,1 % år 2016 och 42,2 % år 2017.

Under åren 2015–2024 kommer HST investeringar att vara sammanlagt 1 248,7 mn euro. Den största investeringen är Kronbron och därtill hörande spårvägsinvesteringar på 163,0 mn euro. Andra investeringsobjekt är nya metrovagnar, 121,1 mn euro, spårjokerns bana och depå, 116,5 mn euro, nya NRV2010-spårvagnar, 108,9 mn euro, och spårjokervagnar, 95,0 mn euro.

HST:s investeringsprogram för åren 2015–2024 framgår av bilaga 8 till budgeten.

De största investeringsobjekten år 2015 är nya metrovagnar, 70,5 mn euro, nya NRV2010-spårvagnar, 12,3 mn euro, och bussjokern 2, 10,5 mn euro.

HST:s investeringsplan behandlas i anslutning till rambudgeten 2016 och nivån för de behövliga spårinvesteringarna säkerställs.

## Konsekvenser för stadens ekonomi

HST betalar staden årligen en avkastning på grundkapitalet på 8,4 mn euro. Dessutom återbetalar HST staden den av HRT fakturerade ränteinkomsten för infrastruktur. Räntan uppgår till 11,5 mn euro år 2015. Staden betalar HST direkt understöd på 11,8 mn euro. Stadens understöd täcker huvudsakligen de kostnader för infrastruktur som HST inte kan fakturera HRT eller en annan instans.

HST:s nettoeffekt på stadens budget är totalt 8,0 mn euro år 2015.

Åren 2016–2017 kommer nettoeffekten på stadens budget att vara 4,8 mn euro respektive -1,1 mn euro.

Investoinnit – Investeringar	2013	ennuste		2015	2016	2017
		prognos	2014			
Joukkoliikenteen perusinvestoinnit – Grundinvesteringar i kollektivtrafiken	47 105	59 426		61 119	64 430	74 497
Tuotantoinvestoinnit – Produktionsinvesteringar	19 667	4 701		2 330	3 355	4 630
HKL-Raitioliikenne – HST-Spårvägstrafik	7 902	9 412		15 002	44 112	40 235
HKL-Metroliiikenne – HST-Metrotrafik	1 891	17 249		82 636	49 962	41 676
Yhteensä – Totalt	76 564	90 787		161 087	161 859	161 038

**HKL:n suurimmat investoinnit ovat seuraavat – De största investeringarna vid HST är följande:**

	2015	2016	2017
Uudet metrovaunut – Nya metrovagnar	70 521	42 754	4 945
Uudet raitiovaunut, NRV2010 – Nya spårvagnar, NRV2010	12 300	39 600	35 900
Automaattimetro, infra – Automatmetron, infrastruktur	8 500	5 500	29 000
Automaattimetro, junalaitteet – Automatmetron, tågutrustning	8 500	1 500	23 000
Ratakorjaamo – Banverkstaden	760	12 400	8 573
Raitioratojen peruskorjaukset – Ombyggnad av spårvägar	4 620	5 200	5 400
Keski-Pasila – Mellersta Böle	4 286	5 484	4 343
	7 750	5 170	0

Kaupungin talousarvion tuloslaskelmaosan lukuun 7 02 ja rahoitusosan lukuun 9 01 sisältyvät seuraavat erät

Kapitel 7 02 i resultaträkningsdelen och kapitel 9 01 i finansieringsdelen i stadens budget innehåller följande poster:

	2013	ennuste		2015	2016	2017
		prognos	2014			
Peruspääoman tuotto – Avkastning på grundkapitalet	8 442	8 442		8 442	8 442	8 442
Infran korkotulo – Ränteinkomst för infrastruktur	10 926	11 159		11 518	12 986	15 089
Tuki kaupungilta – Stadens stöd	-4 695	-7 361		-11 998	-16 579	-24 643
Netto	14 673	12 240		7 962	4 849	-1 112
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys – Minskning i långfristigt främmande kapital	1 988	1 988		1 988	1 988	1 988
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko – Ränta på långfristigt främmande kapital	191	207		193	251	262



## Helsingin kaupungin Palmia -liikelaitos – Helsingfors stads affärsverk Palmia

### Toiminta-ajatus

Palmian toiminta-ajatuksena on tuottaa catering-, sekä puhelin- ja hyvinvointipalveluja Helsingin kaupungin virastoille ja laitoksille. Tehtäviin kuuluu myös kaupungin valmius-, päivittäistavara- ja pelastuspalvelusuunnitelmissa määritellyjä poikkeusolojen ruoka- ja huoltotehtäviä.

Asiakkaita ovat koulut, ammattioppilaitokset, sairaalat ja terveysasemat ja päiväkodit.

Palmian toimintaan liittyy kaksi kaupungin kokonaan omistamaa yhtiötä: Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 ja Työmaahuolto Oy Ab. Kiinteistöyhtiö omistaa ja hallitsee Vantaalla sijaitsevaa ruokatehdaskiinteistöä, jossa Palmian catering-yksikkö on vuokralaisena. Työmaahuolto Oy Ab huolehtii tehdaskiinteistön sekä koneiden ja laitteiden kunnossapidosta.

### Liikelaitoksen toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 Palmian toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä 1.1.2015 lukien siten, että:

- Palmian ruokahuoltopalvelutoimintaa (pl. henkilöstöruokailu) sekä puhelin-/hyvinvointipalvelutoimintaa jatketaan liikelaitosmuodossa kilpailuneutraaliteettisäännösten edellytykset täyttävällä tavalla
- perustetaan Palmian henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintoja välittömästi jatkava palveluyhtiö, jolle ko. palvelutoiminnot siirretään 31.12.2014 mennessä.

Vuoden 2015 toimintaan sisältyy kaupungin sisäisten, kilpailuttamattomien palvelujen hintoihin 1,5 %:n korotus (arvio). Korotuksella kompensoidaan tuotantokustannusten nousua.

#### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Palmia arvioi hoivapalvelujen kysynnän kasvavan tasaisesti. Palmia pyrkii kehittämään tuotantoprosesseja sekä sähköisiä asiakkaiden asiointiprosesseja.

Palmian tuottavuutta kehitetään sähköistämällä sisäisiä prosesseja, esimerkiksi luomalla kaikille palmialaisille käyttäjätunnukset verkko- ja ympäristöön, tuomalla esimiesten käyttöön sähköisiä lomakkeita ja sähköistämällä ateriapalveluiden tilaus- ja toimitusprosesseja.

### Verksamhetsidé

Palmia har som verksamhetsidé att producera catering-, telefon- och välbefinnandetjänster för stadens förvaltningar och affärsverk. Till Palmias uppgifter hör också de matjänster för undantagsförhållanden som är angivna i stadens planer rörande beredskap, dagligvaruförsörjning och räddningstjänst.

Palmias kunder är skolor, yrkesläroanstalter, sjukhus, hälsostationer och daghem.

Till Palmias verksamhet hör två bolag som staden helt och hållet äger: Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 och Työmaahuolto Oy Ab. Fastighetsbolaget äger och innehar en matfabriksfastighet i Vanda, där Palmias catering-enhet är hyrestagare. Työmaahuolto Oy Ab underhåller och reparerar fastigheten, maskinerna och anläggningarna.

### Förändringar i affärsverkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Stadsfullmäktige beslutade 8.10.2014 att Palmias verksamhets- och förvaltningsmodeller 1.1.2015 ska omorganiseras:

- så att Palmias matjänstverksamhet (frånsett personalmåltiderna) och funktioner med telefon- och välbefinnandetjänster fortsätter i affärsverksform på ett sätt som uppfyller kraven i föreskrifterna om konkurrensneutralitet
- så att det bildas ett servicebolag som omedelbart fortsätter Palmias funktioner med personalmåltids-, fastighets-, städ- och säkerhetstjänster och till vilka dessa servicefunktioner överförs senast 31.12.2014.

I verksamheten 2015 ingår en höjning på 1,5 % (uppskattning) av priserna på stadens interna, icke-konkurrensutsatta tjänster. Höjningen kompenserar ökningen av produktionskostnaderna.

#### Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsmetoderna 2015–2017

Palmia uppskattar att efterfrågan på omsorgstjänster ökar stabilt. Palmia strävar att utveckla produktionsprocesserna och de elektroniska processerna i kundkommunikationen.

Palmias lönsamhet utvecklas genom att interna processer görs elektroniska, till exempel genom att skapa ett användar-ID för alla anställda på Palmia, ge cheferna tillgång till elektroniska blanketter och göra beställnings- och leveransprocesserna för måltidstjänsten elektroniska.

## Kilpailuttaminen

Palmia hankkii tarvitsemansa aineet, tarvikkeet ja palvelut pääosin hankintakeskuksen ja muiden kaupungin yhteishankintayksiköiden kilpailuttamien hankintasopimusten mukaan.

## Riskienhallinta

Palmiassa kehitetään toimintaa, prosesseja ja riskienhallintaa kokonaisvaltaisesti. Palmian keskeisistä riskeistä on laadittu riskienhallintasuunnitelma riskiluokituksineen ja toimenpiteineen. Liikelaitostason riskienhallintasuunnitelman pohjalta yksiköiden riskikarttojen esitystapaa yhtenäistetään. Vuosittain pidetään esimiehille riskienhallintapäivä, jossa käydään läpi riskienhallintaan liittyviä toimenpiteitä.

Toiminnan ja palvelujen laatua kehitetään päämääränä asiakastyytyväisyys ja sujuva toiminta niin asiakkaan kuin Palmiankin kannalta. Asiakaspalauteprosessin kehittämisen jatkuu edelleen vuonna 2015.

Palmian hoitoalan ruokapalveluilla, Catering Pakkalalla sekä kouluissa ja oppilaitoksissa tuotettavilla ruokapalveluilla on sertifioitu ISO 9001-laaturjestelmä sekä ISO 14001 ympäristöjärjestelmä. Lisäksi puhelin- ja hyvinvointipalveluilla on ISO 14001-ympäristöjärjestelmä.

Pakkalan kiinteistöissä tehdyssä kuntokartoituksessa havaittu heikentynyt kunto ja tuotannon toimintavarmuuden ylläpito edellyttävät peruskorjaus- ja perusparannustoimenpiteitä. Investointien toteutuksesta ja rahoituksesta vastaa kiinteistöyhtiö ja kustannukset tulevat näkymään Palmian vuokramenojen kasvuna.

Taloudellisina ja toiminnallisina riskeinä on terveystakeskusten ravintokeskuksien mahdollisista saneerauksista johtuva väistöilojen käyttöönotto.

## Kaupungin strategiaohjelma liikelaitoksen toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen liikelaitoksen toiminnassa

Palmian toimintaa ohjaa Helsingin kaupungin strategiaohjelmasta erityisesti talouden tasapainoa ja hyvää johtamista koskeva osio. Strategiaohjelman mukaan tukipalvelujen keskittämistä edelleen jatketaan.

Strategiaohjelman mukaisesti Palmian palvelujen laatua kehitetään mm. auditointien, itsearviointien ja prosessien kehittämisen avulla.

## Konkurrensumsättning

Det material och de förnödenheter och tjänster som Palmia behöver skaffar Palmia främst i enlighet med de upphandlingsavtal som anskaffningscentralen och stadens övriga enheter för gemensam upphandling konkurrensumsatt.

## Riskhantering

Palmia utvecklar verksamheten, processerna och riskhanteringen på ett övergripande sätt. Det har gjorts upp en riskhanteringsplan över de centrala riskerna för Palmia. I planen ingår riskklassificeringar och åtgärder. Framställningen i enheternas riskkartläggningar harmoniseras på basis av riskhanteringsplanen på affärsverksnivå. Årligen hålls en riskhanteringsdag för cheferna under vilka åtgärder som hänförs till riskhanteringen går igenom.

Kvaliteten i verksamheten utvecklas med kundtillfredsställelse och en smidig verksamhet som mål från såväl kundens som Palmias perspektiv. Kundresponssystemet utvecklas vidare år 2015.

Palmias mattjänster inom vårdsektorn, Catering Pakkala och mattjänsterna i skolor och läroanstalter har ett certifierat ISO 9001-kvalitetssystem och ett ISO 14001-miljösystem. Dessutom har telefon- och välbefinnandetjänsterna ett ISO 14001-miljösystem.

Det svaga skicket på byggnaden i Backas kom fram vid kartläggningen av byggnaden, vilket kräver ombyggnads- och renoveringsåtgärder med tanke på leveranssäkerheten. Fastighetsbolaget svarar för att investeringarna görs och finansieras, och kostnaderna kommer att synas som högre hyresutgifter för Palmia.

Ekonomiska och operationella risker är ibruktagnings av tillfälliga lokaler som orsakas av eventuella saneringar i social- och hälsovårdsverkets kostcentraler.

## Hur stadens strategiprogram följs vid affärsverket

### Hur strategiprogrammet följs vid affärsverket

Den del av Helsingfors stads strategiprogram som styr Palmias verksamhet är i synnerhet strategin om ekonomisk balans och verkningsfullare serviceproduktion. Centraliseringen av stödtjänsterna fortsätter i enlighet med strategiprogrammet.

Kvaliteten på Palmias tjänster utvecklas i enlighet med strategiprogrammet bl.a. med hjälp av auditeringar, självutvärderingar och utveckling av processer.

Palmia tekee tiivistä yhteistyötä mm. sosiaali- ja terveystoimen, opetustoimen ja tilakeskuksen kanssa palvelujen kehittämiseksi. Esimerkiksi erityisryhmien kuljetusten välityspalvelua kehitetään yhteistyössä sosiaali- ja terveysviraston kanssa kouluruokalistoja ja yhteisiä prosesseja kehitetään järjestelmällisesti yhteistyössä opetusviraston kanssa. Yhteistyötä myös varhaiskasvatusviraston kanssa kehitetään yhä järjestelmällisempään suuntaan. Kotiateriapalvelut on keskitetty Palmiaan, ja toimintaa kehitetään ja tehostetaan pitkällä aikavälillä yhdessä sosiaali- ja terveysviraston kanssa.

### **Liikelaitoksen toimenpiteet kaupungin tuottavuusohjelmassa 2013–2016**

Palmian toiminta alkoi vuonna 2003. Palmian keskeinen tuottavuusmittari on jalostusarvoindeksi ja sitä on onnistuttu kehittämään suotuisasti joka vuosi vuodesta 2004 lähtien. Palkkaindeksi on noussut Palmian olemassaolon aikana 21,5 % ja elintarvikkeiden hinnat esimerkiksi vuodesta 2008 13,3 %. Tästä huolimatta Palmian palvelujen myyntihinnat ovat nousseet sen olemassaolon aikana vain 8,3 %. Jatkuva tuottavuuden kehittäminen on perusedellytyksenä sille, että Palmia tekee vuosittain positiivisen taloudellisen tuloksen. Tuottavuutta kehitetään suunnitelmallisesti sekä Palmian liiketoimintayksiköissä että tukitoiminnoissa päivittäisen johtamisen, jatkuvan parantamisen ja kehitysprojektien avulla. Tähän Palmia panostaa myös tulevaisuudessa. Koska tuottavuuden parantaminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan, Palmialla ei ole erillistä tuottavuusohjelmaa.

Palmian vuosittain valittavat kehitysteemat muodostuvat erilaisista näkökulmista tuottavuuden kehittämiseen. Vuosi 2015 on talouden teemavuosi. Vaikuta valinnoilla – taitoja talouteen. Tavoitteena on tuoda talousasiat osaksi jokaisen palmialaisen arkipäivää ja lisätä ymmärrystä jokaisen vaikutusmahdollisuuksista Palmian tulokseen ja menestykseen.

### **Liikelaitoksen henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Kilpailutilanteessa menestymisen edellytys on korkeaa osaamista edustava, motivoitunut ja jaksava henkilöstö.

Palmia panostaa erityisesti henkilöstön työhyvinvointiin, ammatilliseen täydennyskoulutukseen, ja henkilöstön jaksamiseen.

Palmian esimiehiä ja asiantuntijoita koulutetaan ja valmennetaan uuden HR -järjestelmän edellyttämiin toimintatapoihin ja prosesseihin kaudella 2013–2016.

Tasa-arvosuunnitelma on päivitetty 2013 ja sen avulla varmistetaan tasa-arvolain tavoitteellinen ja suunnitelmallinen toteuttaminen Palmiassa.

Palmia samarbetar intensivt med bl.a. social- och hälsovårdsväsendet, utbildningsväsendet och lokalcentralen när det gäller att utveckla tjänsterna. Exempelvis utvecklas förmedlingen av färdtjänster för specialgrupper tillsammans med social- och hälsovårdsverket och skollunchlistor och gemensamma processer tillsammans med utbildningsverket. Även samarbetet med barnomsorgsverket utvecklas mot det mera systematiska hållet. Måltidstjänsten till hemmen har koncentrerats till Palmia och verksamheten utvecklas och effektiviserar på sikt tillsammans med social- och hälsovårdsverket.

### **Åtgärder vid affärsverket i stadens produktivetsprogram 2013–2016**

Palmia inledde sin verksamhet år 2003. Palmias centrala produktivetsmätare är förädlingsvärdesindexet och det har utvecklats på ett lyckat sätt sedan år 2004. Löneindexet har under Palmias existens stigit med 21,5 % och priserna på livsmedel till exempel sedan år 2008 med 13,3 %. Trots detta har försäljningspriserna på Palmias tjänster under dess existens ökat endast med 8,3 %. En fortsatt utveckling av produktiviteten är en grundläggande förutsättning för att Palmia årligen ska nå ett positivt ekonomiskt resultat. Produktiviteten utvecklas systematiskt både i Palmias affärsenheter och stödfunktioner genom dagligt ledarskap, fortsatt förbättrande och utvecklingsprojekt. Det här satsar Palmia på även i framtiden. Eftersom förbättringen av produktiviteten har byggts in i all verksamhet har Palmia inget separat produktivetsprogram.

Palmias årligen valda utvecklingsteman formas av olika perspektiv på utveckling av produktiviteten. År 2015 är ett temaår för ekonomi. Vettiga val – effektiv ekonomi. Ett mål är att göra det ekonomiska till en del av vardagen för alla anställda på Palmia och öka förståelsen i fråga om alla möjligheter att påverka Palmias resultat och framgång.

### **Affärsverkets personalplan 2015–2017**

För framgång i konkurrensen krävs att de anställda är högt kunniga och motiverade och att de orkar i arbetet.

Palmia satsar särskilt på personalens arbetshälsa, kompletterande yrkesutbildning för de anställda och personalens arbetsenergi.

Under perioden 2013–2016 utbildas och tränas Palmias chefer och sakkunniga i fråga om de verksamhetssätt och processer som det nya HR-systemet förutsätter.

Jämställdhetsplanen har uppdaterats år 2013 och med hjälp av den säkras en målmedveten och systematisk implementering av jämställdhetslagen på Palmia.

Palmiassa on kehitetty yhtenäiset kriteerit kertapalkkioiden myöntämiseksi kaupungin palkkiojärjestelmän mukaisesti. Lisäksi toteutetaan omaa tuottavuuteen tähtäävää palkitsemisjärjestelmää.

#### **Liikelaitoksen tilankäyttösuunnitelma 2015–2019**

Palmia -liikelaitos toimii tilakeskuksen kanssa tiiviissä yhteistyössä tilojenkäyttösuunnitelmissa ja toteutuksessa.

#### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

##### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Palmia pyrkii avaamaan kuntalaisia koskevat tietonsa kuntalaisille ja kolmannen osapuolen toimijoille kehittämällä ravintoloidensa ruokalistojen julkaisujärjestelmää. Palmia seuraa ja käyttää aktiivisesti sosiaalista mediaa mm. rekrytoinnissa ja asiakaspalautteiden käsittelyssä. Palmia osallistuu kaupunkiyhteisten tukijärjestelmien kehitystyöhön ja käyttöönottoon osaltaan. Palmia pyrkii kehittämään tuottavuutta ja turvaamaan palvelujensa laadun sähköistämällä sisäisiä prosessejaan, esimerkiksi ruoan tilauksessa ja tuomalla kaikille työntekijöilleen käyttäjätunnukset yhteisiin tietojärjestelmiin.

##### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Palmia kehittää ravintoloidensa ruokalistojen sähköistä julkaisua.

#### **Tavoitteet ja mittarit**

##### **Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet**

Palmian ympäristötavoitteita ohjaavat ISO 14001 – ympäristösertifikaatti ja Palmian ympäristöohjelma 2015–2017.

Toimintaa kehitetään tukemaan mm. kaupungin energiatehokkuussopimuksen toteutumista. Henkilöstöä koulutetaan ottamaan huomioon ympäristönäkökohdat toiminnassa.

Palmia osallistuu omalta osaltaan kaupungin 2 %:n vuosittaisen energiansäästötavoitteen saavuttamiseen. Palmia keskittyy energiansäästötyössään ammattikeittiöiden energiankulutuksen ja ajoneuvojen polttoaineenkulutuksen vähentämistöimiin.

Polttoaineenkulutusta vähennetään taloudellisen ajotavan koulutusten avulla sekä kehittämällä autoilun tarvetta vähentäviä palveluratkaisuja. Keittiöiden toimenpiteitä ovat mm. astianpesua vähentävän yhden lautasen mallin käytön laajentaminen, energiansäästöä tukevien koulutusten ja opastusten järjestäminen sekä ohjemateriaalien tuottaminen.

Palmia har utvecklat enhetliga kriterier för beviljande av engångsersättningar. Dessutom genomförs ett eget bonus-system för att uppnå en bättre produktivitet.

#### **Affärsverkets plan för lokalanvändningen 2015–2019**

Affärsverket Palmia samarbetar tätt med lokalcentralen i fråga om planer för lokalanvändning och i genomförandet av planerna.

#### **IT och elektronisk kommunikation**

##### **Hur IT-strategin genomförs**

Palmia strävar att öppna sina data om kommuninvånarna för kommuninvånarna och tredje partens aktörer genom att utveckla publiceringssystemet för sina restaurangers matlistor. Palmia följer och utnyttjar aktivt de sociala medierna bl.a. i rekrytering och hantering av kundrespons. Palmia deltar i utvecklingsarbetet och ibruktagandet av stadens gemensamma stödsystem. Palmia strävar att utveckla produktiviteten och säkra kvaliteten på sina tjänster genom att göra sina interna processer elektroniska, till exempel beställningen av mat, och genom att skapa ett användar-ID för alla anställda till de gemensamma datasystemen.

##### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Palmia utvecklar den elektroniska publiceringen av sina restaurangers matlistor.

#### **Mål och mätare**

##### **Verksamhetsmål för miljön**

Palmias miljömål styrs av miljöcertifikatet ISO 14001 och Palmias miljöprogram 2015–2017.

Verksamheten utvecklas för att stödja bl.a. uppfyllelsen av stadens avtal om energieffektivitet. Personalen utbildas så att den kan beakta miljöaspekten i verksamheten.

Palmia bidrar till att stadens årliga energibesparingsmål om 2 % ska uppnås. Palmia koncentrerar sig i sitt energispararbete på att komma med åtgärder som minskar energiförbrukningen i yrkeskök och bränsleförbrukningen för fordon.

Bränsleförbrukningen minskas med hjälp av utbildning i ett miljövänligt körsätt och genom att utveckla servicelösningar som minskar behovet av biltransporter. Åtgärder i köken är bl.a. att utvidga användningen av modellen med en tallrik, vilket minskar behovet av diskning, att arrangera utbildningar och handledning som stöder energibesparing och att producera anvisningar till stöd för personalen.

## Palmian talouden kehittyminen

Palmian talouden kehitykseen jatkossa vaikuttavat kaupungin päätökset cateringpalvelujen kilpailuttamisesta.

Vuoden 2015 talousarvioon sisältyy kaupungin sisäisten, kilpailuttamattomien palvelujen hintoihin 1,5 %:n korotus (arvio).

Puhelin- ja hyvinvointipalveluiden suhteellinen osuus Palmian liiketoiminnoista kasvaa. Hyvinvointipalveluista on tavoitteena kehittää ikäihmisten kotona asumista tukeva palvelukokonaisuus.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet:

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sitovana toiminnallisena tavoitteena on asiakastyytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1-5).

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Muut toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2015 ovat:

- Liikelyijäämä vähintään 0,8 % liikevaihdosta
- Sijoitetun pääoman tuotto on vähintään 3,1 %.
- Henkilöstökulut (ml. työvoiman ostot) enintään 64 % liikevaihdosta.

#### Toiminnallisten tavoitteiden kytkeytyminen strategiaohjelman talousmittareihin

Palmian keskeiset toiminnalliset tavoitteet on kytketty strategiaohjelmaan.

### Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitatiiva mål och ekonomiska mål

**Suoritetavoitteet, tehokkuus/taloudellisuus, toiminnanlaajuustiedot, resurssit ja tuottavuus - Prestationsmål, effektivitet/lönsamhet, verksamhetens omfattning, resurser och produktivitet**

Kehityksen tunnusluvut – Nyckeltal för utvecklingen	Käyttö	Ennuste	TAE	TSE	TSE
	2013	2014	2015	2016	2017
<b>Toiminnan laajuus – Verksamhetens omfattning</b>					
Liikevaihdon muutos – Förändring i omsättningen, %	2,6	1,9	-43,9	-5,3	-5,3
Henkilöstön määrä – Antal anställda (31.12.)	2 924	2 924	1 521	1 438	1 359
Investoinnit liikevaihdosta – Investeringar av omsättningen, %	0,6	1,5	1,1	1,2	1,2
<b>Tehokkuus – Effektivitet</b>					
Liikevaihto/henkilö – Omsättning/person, 1 000 €	54,8	55,8	60,2	60,3	60,4
<b>Tuottavuus (Jalostusarvo/henkilö) – Produktivitet (Förädlingsvärde/person), (2011=100)</b>	104	107	54	50	47
<b>Kannattavuus – Lönsamhet</b>					
Liikelyijäämä liikevaihdosta – Rörelseöverskott av omsättningen, %	2,4	1,3	0,9	0,1	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto – Avkastning på investerat kapital, %	11,3	5,8	3,2	0,3	0,3
<b>Rahoitusrakenne – Finansieringsstruktur</b>					
Omavaraisuusaste – Soliditetsgrad, %	62,2	64,2	67,7	67,4	66,9

## Den ekonomiska utvecklingen vid Palmia

Den ekonomiska utvecklingen vid Palmia påverkas i fortsättningen av stadens beslut om konkurrensutsättning av cateringtjänster.

I budgeten för 2015 ingår en höjning på 1,5 % (uppskattning) av priserna på stadens interna, icke-konkurrensutsatta tjänster.

Telefon- och välbefinnandetjänsternas relativa andel av Palmias affärsverksamhet ökar. Avsikten är att organisera välbefinnandetjänsterna som en helhet till stöd för äldre som bor hemma.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Kundtillfredsställelsen minst 3,5 (på skalan 1–5) som bindande verksamhetsmål.

#### Övriga verksamhetsmål

Övriga verksamhetsmål för 2015:

- Rörelseöverskottet minst 0,8 % av omsättningen
- Avkastningen på investerat kapital minst 3,1 %
- Personalkostnaderna (inkl. köp av arbetskraft) högst 64 % av omsättningen

#### Hur verksamhetsmålen hänger samman med de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

Palmias centrala verksamhetsmål har bundits till strategiprogrammet.

Palmian talouden kehitys arvioidaan seuraavaksi:

Den ekonomiska utvecklingen vid Palmia beräknas bli följande:

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>160 317</b>	<b>163 291</b>	<b>91 568</b>	<b>86 695</b>	<b>82 130</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	1 408	1 152	471	471	448
Varsinaiset kulut - Kostnader	-156 705	-161 061	-90 690	-86 494	-81 804
Poistot - Avskrivningar	-1 157	-1 213	-495	-592	-694
<b>Liikeliijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>3 864</b>	<b>2 169</b>	<b>854</b>	<b>80</b>	<b>80</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Rahoituskulut - Finansiella kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-168	-168	-80	-80	-80
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	0	-1	0	0	0
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>3 696</b>	<b>2 000</b>	<b>774</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Rahoituslaskelma arvioidaan seuraavaksi:

Finansieringskalkylen beräknas bli följande:

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten</b>					
Liikeliijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	3 864	2 169	854	80	80
Poistot - Avskrivningar	1 157	1 213	495	592	694
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-168	-168	-80	-80	-80
Muut - Övriga	0	-1	0	0	0
<b>Investointien rahavirta - Kassaflöde från investeringar</b>					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-940	0	-1 000	-1 000	-1 000
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde</b>	<b>3 913</b>	<b>3 213</b>	<b>269</b>	<b>-408</b>	<b>-306</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>					
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	2 376	0	250	432	892
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>	<b>2 376</b>	<b>0</b>	<b>250</b>	<b>432</b>	<b>892</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>6 289</b>	<b>3 213</b>	<b>519</b>	<b>24</b>	<b>586</b>

Kaupungin talousarvion tuloslaskelmaosan lukuun 7 02 sisältyvät seuraavat erät:

Kapitel 7 02 i resultaträkningsdelen i stadens budget innehåller följande poster:

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Peruspääoman tuotto – Avkastning på grundkapitalet (8 %)	168	168	80	80	80

Palmialla ei ole perustamislainaa.

Palmia har inget grundläggningslån.

Palmian investoinnit ovat seuraavat:

Investeringarna vid Palmia är följande:

	Käyttö	Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous-suunnitelma Ekonomiplan	Talous-suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2016	2017	
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €

**Käyttöomaisuusinvestoinnit – Investeringar i anläggningstillgångar**

Yhteensä – Sammanlagt

940	2 500	1 000	1 000	1 000
-----	-------	-------	-------	-------

Investoinnit ovat pääasiassa irtaimen käyttöomaisuuden korvausinvestointeja sekä toimipaikkojen peruskorjausten yhteydessä tehtäviä koneiden ja kalusteiden perushankintoja.

Investeringarna gäller främst ersättning av lösa anläggningstillgångar och nyanskaffning av maskiner och inventarier i anslutning till ombyggnad av verksamhetslokaler.

## 3

**SOSIAALI-, TERVEYS- JA VARHAISKASVATUSTOIMI – SOCIAL-, HÄLSO-  
VÅRDS- OCH BARNOMSORGSVÄSENDET**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	51 060	46 300	54 996	47 126	47 326	47 326	47 326
Maksutulot - Avgiftsinkomster	139 512	156 754	149 528	150 699	150 699	150 699	150 699
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	76 063	80 622	76 168	78 100	78 100	78 100	78 100
Vuokratulot - Hyresinkomster	6 324	4 101	6 224	6 131	6 131	6 131	6 131
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsin- täkter	16 811	21 303	23 255	16 874	16 874	16 874	16 874
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	36	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>289 806</b>	<b>309 080</b>	<b>310 171</b>	<b>298 930</b>	<b>299 130</b>	<b>299 130</b>	<b>299 130</b>
Palkat - Löner	681 836	710 263	710 345	712 780	712 914	712 914	712 914
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	242 690	240 359	242 834	239 939	240 005	240 005	240 005
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 066 553	1 058 128	1 073 049	1 069 881	1 069 568	1 069 568	1 069 568
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	48 494	60 974	47 521	52 373	52 373	52 373	52 373
Avustukset - Understöd	315 774	308 540	329 938	320 070	330 070	330 070	330 070
Vuokrat - Hyror	143 936	150 506	155 841	157 297	157 297	157 297	157 297
Muut menot - Övriga utgifter	6 243	4 940	3 582	5 213	5 213	5 213	5 213
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 505 526</b>	<b>2 533 710</b>	<b>2 563 110</b>	<b>2 557 553</b>	<b>2 567 440</b>	<b>2 567 440</b>	<b>2 567 440</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 215 720</b>	<b>-2 224 630</b>	<b>-2 252 939</b>	<b>-2 258 623</b>	<b>-2 268 310</b>	<b>-2 268 310</b>	<b>-2 268 310</b>
Poistot - Avskrivningar	17 203	18 338	18 338	18 376	18 376	18 376	18 376
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 232 923</b>	<b>-2 242 968</b>	<b>-2 271 277</b>	<b>-2 276 999</b>	<b>-2 286 686</b>	<b>-2 286 686</b>	<b>-2 286 686</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		6,7	0,4	-3,3	-3,2	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,1	1,2	0,9	1,3	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	136 677	126 143	128 143	141 850	141 850	141 850	141 850



### 3 10 Sosiaali- ja terveystoimisto – Social- och hälsovårdsverket

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	49 178	44 152	52 848	45 429	45 629	45 629	45 629
Maksutulot - Avgiftsinkomster	106 571	123 200	114 713	117 000	117 000	117 000	117 000
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	76 003	80 600	76 146	77 850	77 850	77 850	77 850
Vuokratulot - Hyresinkomster	6 207	4 000	6 123	6 000	6 000	6 000	6 000
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	16 409	20 977	22 929	16 500	16 500	16 500	16 500
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	36	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>254 404</b>	<b>272 929</b>	<b>272 759</b>	<b>262 779</b>	<b>262 979</b>	<b>262 979</b>	<b>262 979</b>
Palkat - Löner	540 032	555 749	562 803	559 919	560 020	560 020	560 020
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	192 541	188 984	192 357	189 250	189 299	189 299	189 299
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 017 194	1 012 665	1 021 808	1 018 475	1 018 614	1 018 614	1 018 614
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	44 397	57 031	43 354	48 197	48 197	48 197	48 197
Avustukset - Understöd	244 650	235 410	257 137	245 090	255 090	255 090	255 090
Vuokrat - Hyror	103 521	109 033	112 444	112 923	112 923	112 923	112 923
Muut menot - Övriga utgifter	4 195	4 021	2 390	4 028	4 028	4 028	4 028
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 146 530</b>	<b>2 162 893</b>	<b>2 192 293</b>	<b>2 177 882</b>	<b>2 188 171</b>	<b>2 188 171</b>	<b>2 188 171</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-1 892 126</b>	<b>-1 889 964</b>	<b>-1 919 534</b>	<b>-1 915 103</b>	<b>-1 925 192</b>	<b>-1 925 192</b>	<b>-1 925 192</b>
Poistot - Avskrivningar	15 653	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-1 907 779</b>	<b>-1 906 764</b>	<b>-1 936 334</b>	<b>-1 931 903</b>	<b>-1 941 992</b>	<b>-1 941 992</b>	<b>-1 941 992</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		7,3	-0,1	-3,7	-3,6	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,8	1,4	0,7	1,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	96 790	87 143	87 143	98 050	98 050	98 050	98 050

### 3 10 01 Sosiaali- ja terveystalvelut – Social- och hälsovårdstjänster

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	37 315	38 370	43 094	39 647	39 847	39 847	39 847
Maksutulot - Avgiftsinkomster	106 568	123 200	114 713	117 000	117 000	117 000	117 000
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	7 850	8 600	2 800	8 000	8 000	8 000	8 000
Vuokratulot - Hyresinkomster	6 207	4 000	6 123	6 000	6 000	6 000	6 000
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	8 527	11 477	15 747	9 000	9 000	9 000	9 000
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	36	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>166 504</b>	<b>185 647</b>	<b>182 477</b>	<b>179 647</b>	<b>179 847</b>	<b>179 847</b>	<b>179 847</b>
Palkat - Löner	537 000	552 830	559 892	557 000	557 101	557 101	557 101
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	191 509	188 000	191 409	188 266	188 315	188 315	188 315
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	500 066	491 789	491 448	495 000	495 761	495 761	495 761
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	44 295	56 834	43 157	48 000	48 000	48 000	48 000
Avustukset - Understöd	49 477	48 995	51 422	73 000	56 585	56 585	56 585
Vuokrat - Hyror	102 521	108 110	111 447	112 000	112 000	112 000	112 000
Muut menot - Övriga utgifter	4 190	4 007	2 390	4 014	4 014	4 014	4 014
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>1 429 057</b>	<b>1 450 565</b>	<b>1 451 165</b>	<b>1 477 280</b>	<b>1 461 776</b>	<b>1 461 776</b>	<b>1 461 776</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-1 262 553</b>	<b>-1 264 918</b>	<b>-1 268 688</b>	<b>-1 297 633</b>	<b>-1 281 929</b>	<b>-1 281 929</b>	<b>-1 281 929</b>
Poistot - Avskrivningar	15 628	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-1 278 182</b>	<b>-1 281 718</b>	<b>-1 285 488</b>	<b>-1 314 433</b>	<b>-1 298 729</b>	<b>-1 298 729</b>	<b>-1 298 729</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		11,5	-1,7	-3,2	-3,1	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,5	0,0	1,8	0,8	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	96 790	86 598	86 598	98 000	98 000	98 000	98 000

Työmarkkinatuen kuntaosuus on siirretty talousarviokohdalla 3 10 01 Sosiaali- ja terveystalvelut talousarviokohdalle 3 10 05 Työllisyyden hoitaminen. – Arbetsmarknadsstödets kommunandel har överförs från budgetmomentet 3 10 01 Social- och hälsovårdstjänster till budgetmomentet 3 10 05 Sysselsättning.

## Viraston toimintaympäristön muutokset

### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talousarvioon 2015

Vuonna 2015 on tarkoitus tulla voimaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, joka muuttaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämis- ja tuottamisrakenteen vuodesta 2017 alkaen. Suomi jaetaan viiteen sote-alueeseen, jotka huolehtivat sekä perus- että erityistason sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä. Sote-alueet aloittavat toimintansa 1.1.2016 ja tuottamisvastuulliset kunnat ja kuntayhtymät 1.1.2017. Koko uusi palvelurakenne on toiminnassa 1.1.2017.

Järjestämisvastuu poistuu kunnilta ja niille tulee lakisääteinen velvollisuus kuulua sote-alueeseen. Sote-alueiden rahoitus tulee kunnilta ikärakenteella ja sairastavuudella painotetun väestömäärän eli ns. kapitaatioperiaatteen mukaisesti. Sote-alueelta rahoitus palveluiden tuottajalle määritellään järjestämispäätöksellä.

Valtakunnallisen sote-uudistuksen tavoitteena on:

- yhdenvertaiset palvelut riippumatta asuinkunnasta
- toimivat palveluketjut, joissa asiakasta ei pompotella
- purkaa hallintoa ja hallinnon raja-aitoja sekä vähentää palvelujen tarpeetonta päällekkäisyyttä
- turvata varhainen puuttuminen, siirtää painopistettä ehkäiseviin ja oikea-aikaisiin palveluihin
- kaventaa väestön hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata palvelujen rahoitus
- turvata osaavan henkilöstön saatavuus, osaaminen ja työhyvinvointi.

Uudistuksen vaikutukset Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuoltoon tarkentuvat vielä valmistelun yhteydessä. Esitys viedään eduskuntaan syksyllä 2014. Samaan aikaan on käynnissä valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus selvitys, joka valmistuu seuraavalla hallituskaudella.

Vuodesta 2014 alkaen kuntalaisilla on ollut mahdollisuus valita terveysasema ja erikoissairaanhoidon yksikkö kaikista Suomen julkisista terveysasemista ja sairaaloista. Helsinkiläiset ovat toistaiseksi käyttäneet tätä mahdollisuutta vähän. Alle 5 prosenttia vaihtaa vuosittain terveysasemaa Helsingin sisällä ja kuntien välillä vaihtoa on alkuvuodesta 2014 ollut varsin vähän sekä Helsinkiin että Helsingistä muihin kuntiin. Valinnanvapauden laajeneminen on toimintaympäristössä vallitseva muutostekijä, jonka vaikutukset saattavat

## Förändringar i verkets omvärld

### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Det är meningen att lagen om ordnande av social- och hälsovården ska träda i kraft år 2015. Lagen ändrar strukturen för ordnande och produktion av social- och hälsovårdstjänster räknat från 2017. Finland delas i fem social- och hälsovårdsområden som tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster på såväl bas- som specialnivå. Social- och hälsovårdsområdena inleder sin verksamhet 1.1.2016 och de produktionsansvariga kommunerna och samkommunerna 1.1.2017. Den nya servicestrukturen fungerar i sin fulla utsträckning räknat från 1.1.2017.

Kommunernas ansvar för ordnande av social- och hälsovårdstjänster avskaffas och de åläggs plikten att höra till ett social- och hälsovårdsområde. Finansieringen till social- och hälsovårdsområdena kommer från kommunerna enligt den s.k. kapitationsprincipen, som innebär att avgiften grundar sig på befolkningsantalet som viktas enligt befolkningens ålderstruktur och sjukfrekvens. Finansieringen från social- och hälsovårdsområdena till serviceproducenterna fastställs genom ett beslut om ordnande av tjänsterna.

Den landsomfattande social- och hälsovårdsreformen syftar till:

- jämlika tjänster oberoende av boendekommun
- funktionella servicekedjor som inte förutsätter att kunden bOLLAS mellan flera verksamhetsställen
- att avveckla administrationen och dess gränser och minska onödiga överlappningar
- att säkerställa tidig intervention, flytta prioritetsområdet mot förebyggande och rättidiga tjänster
- att minska skillnaderna i befolkningens välbefinnande och hälsa
- att trygga finansieringen till servicen
- att trygga tillgången till personal och personalens kompetens och välbefinnande i arbetet

Hur reformen kommer att påverka Helsingfors stads social- och hälsovårdstjänster kommer ännu att preciseras under beredningen. Förslaget tas upp till i riksdagen hösten 2014. Samtidigt görs en riksomfattande utredning om finansieringen till social- och hälsovården. Utredningen blir färdig under nästa regeringsperiod.

Räknat från 2014 har det varit möjligt för invånarna att välja sin hälsostation och enhet för specialiserad sjukvård bland alla offentliga hälsostationer och sjukhus i Finland. Bara få helsingforsare har hittills utnyttjat möjligheten. Mindre än 5 % av invånarna byter årligen hälsostation inom Helsingfors och byte av hälsostation över kommungränserna både till och från Helsingfors har varit relativt litet under början av 2014. Större valfrihet är en dominant förändringsfaktor i verkets omvärld och konsekvenserna kan vara avsevärda

olla merkittäviä, mikäli kansalaisten vaihtohalukkuus kuntien välillä lisääntyy. Tarve nopeaan toiminnan ja talouden sopeuttamiseen kasvaa.

Euroopan unionin potilasdirektiivi laajensi vuoden 2014 alusta potilaiden mahdollisuutta käyttää muiden jäsenvaltioiden sairaanhoitopalveluja. Jos lääketieteellisesti perusteltua hoitoa ei voida järjestää julkisessa terveydenhuollossa hoitotakuulainsäädännön määräaikojen mukaisesti, kansalaisella on oikeus saada ennakkolupa hoidon saamiseksi toisessa EU- tai Eta-valtiossa tai Sveitsissä. Lupa voidaan jättää antamatta, jos julkinen terveydenhuolto voi järjestää tarvittavan hoidon hoitotakuulainsäädännön mukaisesti. Ennakkolupa haetaan Kelasta, joka huolehtii myös hoitokustannusten korvauksista (Kela-korvaus). Kustannuksista vastaa sairausvakuutusrahasto.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (ns. vanhuspalvelulaki) on tullut voimaan pääosin 1.7.2013. Osa lain pykälistä tulee vielä voimaan asteittain vuosien 2014 ja 2015 aikana. Vanhuspalvelulain mukaan kunnan tulee laatia suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutusta edistäviä toimenpiteitä. Kaupunkitasoinen suunnitelma laaditaan vuoden 2014 aikana. Laki oikeuttaa kaikki palvelujen tarpeessa olevat saamaan kiireettömätkin palvelut viimeistään 3 kuukauden kuluessa palvelutarpeen toteamisesta. Laki sisältää myös henkilöstön määrää ja laatua koskevia velvoitteita. Lainsäädännön muutosten lisäksi toiminnassa huomioidaan vuonna 2013 uudistetun ikäihmistien palvelujen laatusuosituksen linjaukset. Samoin omaishoitoa kehitetään valtakunnallisen omaishoidon kehittämissuositusten ja mahdollisten lainsäädännön muutosten pohjalta omaishoidon lisäämiseksi ja omaishoitoperheiden jaksamisen tukemiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteilla myös useita muita sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan liittyviä säädöksiä. Sosiaalihuoltolain uudistus on käynnissä ja lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2015. Valmisteilla on myös vammaispalvelulain ja kehitysvammalain yhteensovitus uudeksi vammaispalveluja koskevaksi erityislaiksi, laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan itsemääräämisoikeudesta, palveluasumisen asiakasmaksujen uudistus kotona asumisen tukemiseksi ja muutos sosiaalihuollon asiakaslakiin liittyen asiakirjojen laatimiseen, sisältöön ja sähköistämiseen. Myös lastensuojelulakiin on esitetty muutoksia 1.1.2015 alkaen.

Työttömyys lisää toimeentulotuen tarvetta. Perustoimeentulotuen saajien määrä kasvoi 5,8 prosenttia Helsingissä vuonna 2013. Yhteensä Helsingissä perustoimeentulotukea

om invånarnas vilja att byta hälsostation till en annan kommun ökar. Behovet av snabba åtgärder och ekonomisk anpassning ökar.

Från ingången av 2014 utvidgade Europeiska unionens patientdirektiv patientens möjlighet att använda sjuk- och hälsovårdstjänster i andra EU-länder. Om det inte går att ordna medicinskt motiverad sjukvård inom tidsfristerna inom den offentliga hälsovården i bosättningslandet har medborgaren rätt att få förhandstillstånd för vård i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz. Tillstånd behöver inte beviljas om den offentliga hälsovården kan ordna den nödvändiga vården enligt lagstiftningen om vårdgaranti. FPA beviljar förhandstillstånd på ansökan och betalar ersättning för vårdkostnaderna. Sjukförsäkringsfonden ansvarar för kostnaderna.

Räknat från 1.7.2013 trädde lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (s.k. äldreomsorgslagen) i kraft. Vissa lagparagrafer träder i kraft gradvis åren 2014–2015. Enligt äldreomsorgslagen ska kommunen utarbeta en plan om sina åtgärder som stöder den åldrande befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och självständighet. I planeringen ska man betona åtgärder som främjar boendet i hemmet och rehabiliteringen. En plan på stadens nivå utarbetas år 2014. Lagen ger alla som behöver service rätt att få även icke-brådskande tjänster inom 3 månader efter att servicebehovet har konstaterats. Lagen innehåller också förpliktelser i fråga om personalantalet och servicekvaliteten. Utöver ändringarna i lagstiftningen beaktas riktlinjerna i kvalitetsrekommendationen för tjänster för äldre som reviderades år 2013 i verksamheten. Dessutom utvecklas närståendevården utifrån rekommendationerna från den riksomfattande arbetsgruppen för utveckling av närståendevården och eventuella ändringar i lagstiftningen i syfte att öka närståendevården och orken i närståendevårdsfamiljerna.

Social- och hälsovårdsministeriet bereder för närvarande också flera andra föreskrifter som hänför sig till social- och hälsovården. En reform av socialvårdslagen är under beredning och avsikten är att lagen ska träda i kraft år 2015. För närvarande bereds dessutom sammanslagning av lagen om service och stöd på grund av handikapp och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda till en ny speciallag som gäller tjänster för personer med funktionsnedsättning, en lag om klientens självbestämmanderätt inom social- och hälsovården, reform av klientavgifterna inom serviceboende i syfte att främja boende hemma och ändring av lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården i fråga om upprättande av handlingar, deras innehåll och överföring till e-tjänster. Ändringar har föreslagits även i barnskyddslagen räknat från 1.1.2015.

Arbetslösheten ökar behovet av utkomststöd. Antalet mottagare av grundläggande utkomststöd ökade med 5,8 % i Helsingfors år 2013. Sammanlagt 58 463 personer får

sai 58 463 henkilöä 39 983 taloudessa. Helsingissä lisäys vuoden 2014 kolmena ensimmäisenä neljänneksenä verrattuna vuoteen 2012 on ollut noin 8 prosenttia

Kaupunginosien erot ovat suuria väestön terveydessä ja hyvinvoinnissa, koulutuksessa, tulotasossa, työttömyydessä ja vieraskielisten osuudessa väestöstä. Sosioekonomiset terveys- ja hyvinvointierot näkyvät sairastavuustilastoissa ja ennenaikaisessa kuolleisuudessa. Terveys- ja hyvinvointierot syntyvät ja kehittyvät useiden erilaisten tekijöiden vaikutuksesta koko elämän aikana. Niiden syntyyn voidaan sosiaali- ja terveydenhuollon keinoin vaikuttaa vain osittain. Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen on kaikkien hallintokuntien yhteinen tehtävä.

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman tavoitteena on vähentää kuntien tehtäviä ja velvoitteita sekä tehostaa toimintaa ja tarkistaa maksuperusteita. Sosiaali- ja terveystoimeen kohdistuu useita toimenpiteitä, joilla tulee olemaan vaikutusta sosiaali- ja terveysviraston toimintaan ja talouteen. Näitä ovat mm. toimeentulotuen maksatuksen ja laskennan siirto Kelalle, laitoshoidon vähentäminen vanhus- ja lastenhuollossa, kelpoisuusvaatimusten väljentäminen, turvakotien siirto valtiolle, potilastietojen paperimuotoisen arkistoinnin lopettaminen, normiluontoisten suositusten purkaminen, aikuisten hammashuollon säästötoimet, päivystysjärjestelmän uusiminen, turhien todistusten poistaminen terveydenhuollosta, yksityisten palveluntuottajien tilojen ja laitteiden tarkistamisen siirto aluehallintovirastolle, aktivointisuunnitelman ja kuntouttavan työtoiminnan uudelleenkohdentaminen.

Apotti-hankkeen tarkoituksena on kehittää ja yhtenäistää sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja palveluja hankkimalla yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä, jonka käyttöönotto HUSissa, Helsingissä, Vantaalla, Kauniaisissa ja Kirkkonummella alkaa vuoden 2016 loppupuolella. Järjestelmän hankkiminen ja käyttöönotto tarkoittaa laajamittaista toiminnan muutosta ja muutoksen johtamista suunnitelmakaudella. Vuosien 2015–2017 siirtymävaiheen aikana järjestelmäkustannuksia tulee Apotti-hankkeen aiheuttamien kustannusten lisäksi nykyisten järjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannuksista.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Toimeentulotuen perusosan maksatus siirtyy Kelalle vuoden 2017 alussa. Siirtoon valmistautuminen jatkuu vuonna 2015.

Ostovolyymeiltään suurissa lastensuojelussa ja vammaistyössä turvataan omavaraisuuden kannalta riittävä osaaminen ja volyymi sekä monipuolinen palveluvalikoima. Palvelujen kysynnän muutoksia hallitaan ostopalveluilla. Vam-

grundläggande utkomststöd i 39 983 hushåll i Helsingfors. När utfallet under de tre första kvartalen år 2014 jämförs med utfallet år 2012 har mottagarantalet ökat med cirka 8 %.

Skillnaderna mellan stadsdelarna är stora i fråga om invånarnas hälsa och välbefinnande, utbildning, inkomstnivå, arbetslöshet och andelen invånare med främmande modersmål. De socioekonomiska skillnaderna i hälsa och välbefinnande syns i sjukfrekvensstatistiken och i förtida dödlighet. Skillnaderna i hälsa och välbefinnande uppstår och utvecklas i samverkan av flera olika faktorer under hela livet. Man kan bara delvis förhindra uppståendet av skillnader genom social- och hälsovårdsåtgärder. Det är alla förvaltningsgemensamma uppgifter att minska skillnaderna i hälsa och välbefinnande.

Regeringens strukturpolitiska program syftar till att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser, effektivisera verksamheten och justera betalningsgrunderna. Till social- och hälsovårdsväsendet riktas flera åtgärder som kommer att påverka social- och hälsovårdsverkets verksamhet och ekonomi. Dessa är bl.a. överföring av betalningen och kalkyleringen av utkomststöd till FPA, minskning av institutionsvården inom äldreomsorgen, lindring av behörighetsvillkoren, överföring av skyddshem till staten, upplösning av normativa rekommendationer, slopande av arkivering av patientuppgifter i pappersform, sparåtgärder inom tandvården för vuxna, ett nytt jourssystem, slopande av onödiga intyg inom hälsovården, överföring av kontrollen av de privata serviceproducenternas lokaler och utrustning till regionförvaltningsverket samt nyinriktning av aktiveringsplanen och den rehabiliterande arbetsverksamheten.

Meningen med projektet Apotti är att utveckla och förenhetliga verksamheten och tjänsterna inom social- och hälsovården genom att anskaffa ett gemensamt klient- och patientdatasystem som HNS, Helsingfors, Vanda, Grankulla och Kyrkslätt börjar införa i slutet av 2016. Att systemet upphandlas och tas i bruk innebär en omfattande verksamhetsförändring och förutsätter förändringsstyrning under planperioden. Under övergångsperioden åren 2015–2017 orsakar såväl Apotti som användning och underhåll av de nuvarande systemen systemkostnader.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Betalningen av utkomststödets grunddel övergår till FPA räknat från ingången av 2017. Förberedelserna på överföringen fortsätter år 2015.

Inom barnskyddet och tjänsterna för handikappade, som har de största volymerna av köpta tjänster, säkerställs tillräckliga kunskaper och volymer för självförsörjning och ett mångsidigt serviceutbud. Ändringarna i efterfrågan på tjäns-

maistyössä henkilökohtaisen avun tuottamistapa muuttuu, sillä henkilökohtaisen avun palveluntuottajia ei kilpailuteta. Henkilökohtaisen avun tuottamistavat ovat jatkossa työnantajamalli ja palveluseteli.

Lastensuojelussa tavoitteena on arvioinnin toteuttaminen omana toimintana ja arviointitoiminnan ostopalvelujen lopettaminen. Avohuoltoa kehitetään sijoitusten ja huostaanottojen tarpeen vähentämiseksi. Palvelurakennetta kevennetään vähentämällä laitoshuoltoa. Perhehoidon laajentamista jatketaan kehittämällä monimuotoista perhehoitoa, ammatillista perhekotihoitoa, perhehoidon ostopalvelua sekä lisäämällä läheisverkostosijoituksia.

Kehitysvammaisten yksilöllisen asumisen suunnitelman (Asu-hanke) mukaan kehitysvammaisten omat laitospalvelut lakkaavat vuoden 2017 loppuun mennessä ja ne korvataan asumispalveluilla. Asu-hankkeen suunnitelmaan kuuluu laitospalvelujen purkamisen lisäksi asumispalvelujen järjestäminen kehitysvammaisille henkilöille, jotka asuvat vielä vanhempiensa kanssa ja jonottavat asumispalveluihin pääsyä. Vuoden 2015 aikana otetaan käyttöön Majakan, Hermannin ja Savulaisten asuntoryhmät, jotka kaikki tarjoavat palveluja lapsuuden kodeistaan muuttaville henkilöille. Uusien asumispalvelujen käyttöönoton kustannus on arviolta kolme miljoonaa euroa vuonna 2015. Laskelmassa on huomioitu uusien asuntoryhmien kustannusten lisäksi vuonna 2014 käyttöön otettujen asumisyksiköiden käyttökustannukset kokovuotisina.

Sosiaali- ja terveysviraston järjestämisvastuulla olevat vammaispalvelulain, sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain ja kehitysvammalain mukaiset asiakaskuljetukset siirrettiin Palmian toteuttaviksi kesäkuussa 2014 lukuun ottamatta joitakin yksikkökohtaisia päivätoimintakuljetuksia, joiden toteuttaminen on jatkossakin sosiaali- ja terveysviraston vastuulla. Siirrot eivät aiheuta lisäkustannuksia vuonna 2015. Sosiaali- ja terveysviraston talous- ja tukipalveluiden osastoon perustetaan kuljetuspalveluyksikkö vuoden 2014 aikana. Muutos toteutetaan kustannusneutraalisti olemassa olevan henkilöstön ja vakanssien avulla, joten tästä ei aiheudu lisäkustannuksia vuonna 2015.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Esiopetuksen oppilashuolto on osoitettu sosiaali- ja terveysviraston tehtäväksi. Lain mukaan esiopetuksessa olevalle lapselle on järjestettävä mahdollisuus psykologin tai kuraattorin tapaamiseen viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä sen jälkeen, kun sitä on pyydetty ja kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana päivänä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain lisäksi vuonna 2014 vakinaistetaan huoltoriitojen

ter hanteras med köpta tjänster. Inom tjänsterna för handikappade kommer produktionssättet för personlig hjälp att ändras i det avseendet att serviceproducenterna inte konkurreras ut. I fortsättningen produceras den personliga hjälpen enligt arbetsgivarmodellen eller med servicesedlar.

Inom barnskyddet har man som mål att genomföra bedömningen som verkets egen verksamhet och att sluta utnyttja köpta tjänster inom bedömningsverksamheten. Öppenvården utvecklas för att minska behovet av placeringar och omhändertaganden. Servicestrukturen görs lättare genom att minska institutionsvården. Familjevården fortsätter att utvidgas genom att utveckla den mångformiga familjevården, yrkesmässiga vården i familjehem och köpta tjänster inom familjevården och genom att öka placeringar inom närståendenätverket.

Enligt planen för individuellt boende för utvecklingsstörda (Asu-projektet) kommer den egna institutionsvården för utvecklingsstörda att upphöra vid utgången av 2017 och ersättas med boendetjänster. Det hör till projektplanen att utöver att avveckla institutionstjänster ordna boendetjänster för de utvecklingsstörda som fortfarande bor hos sina föräldrar och köar till boendetjänster. År 2015 tas gruppboendena Fyren och Hermanstad och Savulaiset ry:s gruppboende i bruk. De erbjuder tjänster för personer som flyttar ut från sitt barndomshem. Kostnaderna för ibruttagandet av nya boendetjänster beräknas uppgå till tre miljoner euro år 2015. I kalkylen har man utöver kostnaderna för de nya gruppboendena beaktat de årliga driftkostnaderna för de boendeheter som togs i bruk år 2014.

Färdtjänster som ordnas med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp, socialvårdslagen, barnskyddslagen och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, och som social- och hälsovårdsverket ansvarar för, överförs till Palmia i juni 2014 med undantag av vissa enhetsspecifika färdtjänster inom dagverksamheten som social- och hälsovårdsverket sköter även i fortsättningen. Överföringarna orsakar inga merkostnader år 2015. På social- och hälsovårdsverkets avdelning för ekonomi- och stödtjänster grundas en färdtjänstenhet år 2014. Ändringen genomförs kostnadsneutralt med den befintliga personalen och de nuvarande anställningarna och medför därför inga merkostnader år 2015.

En lag om elev- och studerandevård träder i kraft räknat från ingången av augusti 2014. Elevvården inom förskoleundervisningen anvisas till social- och hälsovårdsverket. Enligt lagen ska ett barn inom förskoleundervisningen ges möjlighet till ett personligt samtal med elevhälsans psykolog eller kurator senast den sjunde arbetsdagen efter det att detta har begärts. I brådskande fall ska möjlighet till ett samtal ges samma eller nästa arbetsdag. Förutom lagen

tuomioistuinsovittelee. Näiden tehtävien hoitamiseen varaudutaan olemassa olevia resursseja uudelleen kohdentamalla.

Osana palveluverkon kehittämistä jatketaan perhekeskustallin suunnittelua. Tavoitteena on turvata kokonaisvaltainen, tarpeen mukainen tuki perheille kokoamalla perhekeskukseen lasten ja perheiden palveluja ehkäisevistä palveluista korjaaviin palveluihin.

Sosiaali- ja terveystieteiden osallistuu keskustan alueella käynnistyvään nuorten palvelupisteeseen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Helsingissä oleville nuorille kohdennetun palvelupisteen käynnistämiseksi sovitetaan yhteen olemassa olevia palveluja.

Kriisimajoituskustannusten hillitsemiseksi ja erityisryhmien kuten lastensuojelun jälkihuoltoon nuorten asumisen prosessin tehostamiseksi yhteistyötä kiinteistöviraston kanssa tiivistetään. Kriisimajoitus kilpailutetaan.

Palvelujen kysyntä kasvaa terveysasemilla väestönkasvua nopeammin väestön ikääntymisen, työttömyyden ja köyhyyden vuoksi. Myös saatavuuden parantamiseksi tehtävät toimet lisäävät terveysasemalajien kysyntää. Palveluverkkoselvityksessä suunnitellaan integroitua terveysasema-, sosiaali-, psykiatria- ja päihdepalvelujen toimintamallia ns. terveys- ja hyvinvointikeskukseen, joka tulee ottaa huomioon terveysasemien toimintaa kehitettäessä. Myös Apotti-tietojärjestelmähankkeen eteneminen ja siihen liittyvä prosessien kehittäminen edellyttää terveysasemalajien tuottamistavan uudelleen arviointia. Kuntarajat ylittävä valinnanvapaus ei ole toistaiseksi merkittävästi vaikuttanut palvelujen tuotantoon, mutta vuosina 2015–2017 valintojen tekeminen voi lisääntyä.

Myös suun terveydenhuollon palvelujen kysynnän kasvu on merkittävää ja siihen vastaaminen edellyttää tuotantotapojen muutosta. Vuosina 2015–2017 on selvitettävä sellaisen monituottajamallin käyttöönotto, joka mahdollistaa kysynnän ohjaamista suuremman omavastuullisen maksuosuuden palvelumuotoihin, esimerkiksi palvelusetelitoimintaan.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa kysynnän kasvun aiheuttamaa palvelutarpeen kasvua voidaan hallita hyvin tuotantotapojen muutoksella. Palvelurakenteen keventämisen jatkaminen laitospalveluja vähentämällä ja avohoitoa vahvistamalla lisää hoidettujen potilaiden ja asiakkaiden määrää sekä psykiatriassa että päihdepalveluissa. Psykiatrian ja päihdepalvelujen integraatiolla voidaan purkaa merkittävästi päällekkäisiä toimintoja. HUSin ja Helsingin psykiatrian neuvotteluissa tehostetaan edelleen palvelurakenteen keventämistä. Avohoitopalveluja tehostetaan myös nettite-

om elev- och studerandevården permanentas år 2014 medling i vårdnadstvist i domstol. Verket förbereder sig på att sköta dessa uppgifter genom att nyinrikta befintliga resurser.

Som en del av utvecklingen av servicenätet fortsätter verket planera modellen med familjecenter. Målet är att trygga ett helhetsbetonat och behovsorienterat stöd till familjer genom att i familjecentret samla ihop tjänster för barn och familjer från förebyggande till reparerande tjänster.

Social- och hälsovårdsverket deltar tillsammans med samarbetspartner i verksamheten vid servicestället för unga som inleder sin verksamhet i centrumområdet. Det nya servicestället för unga fogar samman befintliga tjänster för ungdomarna i Helsingfors.

Samarbetet med fastighetskontoret intensifieras i syfte att stävja kostnaderna för krisinkvartering och effektivisera processerna för boendetjänsterna för specialgrupper, såsom ungdomar inom barnskyddets eftervård. Tjänsterna för krisinkvartering konkurrensutsätts.

Efterfrågan på tjänster på hälsostationerna ökar snabbare än befolkningen på grund av att befolkningens åldras och arbetslösheten och fattigdomen ökar. Även åtgärderna för att förbättra tillgången till tjänster ökar efterfrågan på tjänster på hälsostationer. I utredningen om servicenätet planeras ett s.k. hälso- och välbefinnandecenter med en integrerad verksamhetsmodell för hälsostationstjänster, socialvård, psykiatrisk vård och missbrukarvård. Modellen ska beakta när hälsostationernas verksamhet utvecklas för att motsvara servicebehovet. Fortskridningen av data-systemprojektet Apotti och utvecklingen av de processer som hänför sig till projektet förutsätter att produktionssättet för hälsostationstjänster bedöms på nytt. Den kommungränsöverskridande valfriheten har hittills inte väsentligt påverkat serviceproduktionen men antalet byten kan öka åren 2015–2017.

Också efterfrågan på tjänster inom mun- och tandvården har avsevärt ökat och ökningen kan förutsätta ändringar i produktionssätten. Åren 2015–2017 ska man utreda om det möjligt att införa en multiproducentmodell som gör det möjligt att styra efterfrågan mot servicemodeller med större självriskbetalningsandel, såsom servicesedelverksamheten.

Inom den psykiatriska vården och missbrukarvården kan det till följd av större efterfrågan ökade servicebehovet bra hanteras genom ändring av produktionssätten. En lättare servicestruktur genom att minska institutionsvården och öka öppenvården ökar antalet vårdade patienter och klienter inom både den psykiatriska vården och missbrukarvården. Genom att integrera den psykiatriska vården och missbrukarvården kan man i betydlig mån avveckla överlappande funktioner. Den lättare servicestrukturen fortsätter att effektiviseras i förhandlingarna mellan HNS och Helsing-

rapioilla, jotka vapauttavat merkittävästi perustason mielen-terveys- ja päihdetyön resursseja. Kaikessa psykiatria- ja päihdepalvelujen tuotantotapojen kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä HUSin kanssa ja noudatetaan Terveyden ja hyvinvoinnillaitoksen (THL) toimeenpanosuunnitelmaa kansallisen mielen-terveys- ja päihdesuunnitelman mukaisesti.

Päivystyspalvelujen kysyntä kasvaa väestön kasvun ja ikääntymisen tahdissa. Päivystyksen tuotantotavassa integroidaan psykiatrian ja päihdepalvelujen päivystystoiminnot somaattisen päivystyksen kanssa vuoteen 2015 mennessä. Vuoden 2015 aikana selvitetään sosiaali- ja kriisipäivystyksen integraatio ja varmistetaan päällekkäisyyksien poisto HUSin päivystysten kanssa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa palvelujen kysyntä tulee kasvamaan väestön ikääntyessä ja palvelutarpeiden kasautuessa myöhäisempään ikään. Kaupunkilaisten valinnanvapauden ja osallisuuden lisääntyminen edellyttävät aiempaa monimuotoisempia ja yksilöllisempiä palvelujen järjestämis- ja tuottamisvaihtoehtoja. Palvelusetelin osuutta palvelujen järjestämistapana kasvatetaan ja otetaan käyttöön uusia palvelusetelivaihtoehtoja. Omaishoidon tuen käyttöä yhtenä palvelujen järjestämistapana tuetaan.

Ikääntyneelle väestölle suunnatun palveluneuvonnan ja -ohjauksen toimintamalli kuvataan osana sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvonnan kehittämistä. Palvelutarpeen arviointia keskitetään soveltuvin osin.

Voimavaroja vapautetaan ympärivuorokautisista palveluista ja siirretään aiempaa enemmän kotona asumisen tukemiseen. Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee. Iäkkäiden pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoidon paikkojen kokonaismäärää suhteessa iäkkäiden määrään vähennetään. Lisäksi palveluasumisen osuutta näistä paikoista lisätään ja laitoshoidon osuutta vähennetään asteittain sekä omassa toiminnassa että ostopalveluissa. Sairaala-toiminnan painopistettä siirretään geriatrisen akuuttihoiton ja kuntoutuksen suuntaan. Palvelurakenteen keventäminen toteutetaan turvaten samalla palveluketjujen sujuvuus.

Kaikkea kaupungin järjestämää somaattista sairaalatoimintaa ja muuta lyhytaikaista ympärivuorokautista palvelua tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena. Hoitoketjujen sujuvoiduttua ympärivuorokautisia hoitopaikkoja vähennetään asteittain, ja vapautuvia voimavaroja kohdennetaan muihin kotona asumista tukeviin palveluihin, kuten palvelukeskus- ja päivätoimintaan, kotihoitoon ja kuntoutukseen. Myös ympärivuorokautisen hoidon mitoituksia tarkastellaan kriittisesti ja vapautetaan mahdollisuuksien mukaan niistä henkilö- ja voimavaroja kotona asumista tukeviin palveluihin.

Selvitetään mahdollisia kustannustehokkuutta lisääviä oman toiminnan määräaikaista ulkoistamisia.

fors stads psykiatriska vård. Öppenvården effektiviseras också genom internetterapi som frigör resurser i betydlig mån på basnivån inom mental- och missbrukarvården. Inom all utveckling av produktionssätten för den psykiatriska vården och missbrukarvården samarbetar verket tätt men HNS och följer THL:s verkställighetsplan enligt den nationella planen för mentalvårds- och missbruksarbete.

Efterfrågan på jourtjänster ökar i takt med befolkningstillväxten och åldrandet. Jourtjänsternas produktionssätt ändras så att jourfunktionerna för den psykiatriska vården och missbrukarvården integreras i jouren för somatiska sjukdomar senast år 2015. År 2015 utreder verket möjligheterna att slå ihop social- och krisjouren och säkerställer att överlappningarna med jouren vid HNS slopas.

Inom sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster kommer efterfrågan att öka när befolkningen åldras och servicebehoven ackumuleras till högre ålder. Större valfrihet och delaktighet för invånarna förutsätter allt mångformigare och mer individuella alternativ att ordna och producera tjänster. Servicesedelns andel som serviceproduktionsätt ökar och nya servicesedelalternativ tas i bruk. Stödet för närståendevård stärks som ett serviceproduktionsätt.

Verksamhetsmodellen för serviceproduktion och servicehandledning för äldre tas upp som en del av utvecklingen av rådgivningen i social- och hälsotjänster. Bedömningen av servicebehovet centraliseras till tillämpliga delar.

Resurser frigörs inom tjänsterna för dygnetruntvård och flyttas kraftigare till stödet för boendet i hemmet. Andelen hemmaboende personer som fyllt 75 år ökar. Det totala antalet vårdplatser inom den långfristiga dygnetruntvården för äldre minskar jämfört med antalet seniorer. Dessutom höjs andelen serviceboende av vårdplatserna och institutionsvårdens andel minskar gradvis inom både den egna verksamheten och köpta tjänster. Sjukhusverksamhetens prioriteringsområde flyttas mot den geriatriska akutvården och rehabiliteringen. En lättare servicestruktur förverkligas och samtidigt tryggas smidiga servicekedjor.

All somatisk sjukhusverksamhet och andra kortvariga dygnetrunttjänster i stadens regi granskas som en helhet. När vårdkedjorna blivit smidigare minskar gradvis antalet vårdplatser inom dygnetruntvården och de resurser som blivit lediga riktas till andra tjänster som stöder boendet i hemmet, såsom tjänster vid servicecentraler, dagverksamheten, hemvården och rehabiliteringen. Också dimensioneringarna inom dygnetruntvården granskas kritiskt och personalresurser frigörs enligt möjligheterna från dygnetruntvården till tjänster som stöder boendet i hemmet.

Möjligheterna att eventuellt tidsbestämt externalisera den egna verksamheten för att öka kostnadseffektiviteten utreds.



Terveyspalvelujen neuvonta (ns. 10023-palvelu) kotiutetaan viraston omaksi toiminnaksi ja kehitetään neuvontapalvelujen kokonaisuutta. Ympäri vuorokautinen terveydenhoitopalvelujen neuvonta on toteutettu pääkaupunkiseudun kuntien ja HYKSin yhteisenä ostopalveluna. Palvelutoimittajan kanssa tehty sopimus päättyy vuoden 2014 lopussa. Palvelun kotiuttaminen Helsingin sosiaali- ja terveysviraston omaksi toiminnaksi vuoden 2015 alusta tehdään kustannusneutraalisti.

Toimialan tytäryhteisöt (Helsingin Seniorisäätiö, Niemikotisäätiö, Oulunkylän sairaskotisäätiö ja PosiVire) ovat osa toimialan palvelukokonaisuutta ja omaan toimintaan rinnastettava tuotantotapa.

### Kilpailuttaminen

Sosiaali- ja terveysvirasto toteuttaa hankinnoissaan kaupungin hankintastrategiaa. Viraston hankintavolyymit ovat markkinoiden kannalta merkittäviä. Asiakaspalvelujen ostot ovat suurin ostoryhmä, johon kuuluu noin 293 miljoonaa euroa. Näistä vanhuspalvelujen osuus on noin 110 miljoonaa euroa, vammaispalvelujen osuus noin 80 miljoonaa euroa, lastensuojelun osuus noin 50 miljoonaa euroa, asumispalvelujen osuus noin 40 milj. euroa ja suun terveydenhuollon osuus noin 10 miljoonaa euroa.

Toimivien markkinoiden syntyminen ja ylläpito on kaupungin edun mukaista. Sosiaali- ja terveysvirasto huomioi pienten ja keskisuurten palveluntuottajien mahdollisuuden tarjota palveluja käyttämällä tarjouspyynnöissään tarkoituksenmukaisia osakokonaisuuksia. Palveluntuottajien kanssa pyritään lisäämään teknistä vuoropuhelua kilpailutusten yhteydessä.

Ympäristönäkökuulma otetaan entistä paremmin huomioon viraston hankinnoissa. Innovatiivisten hankintojen mahdollisuutta terveyspalveluissa selvitetään edelleen. Myös sosiaalisia näkökohtia huomioidaan kilpailutuksissa mahdollisuuksien mukaan.

Palveluseteli on hyväksytty yhdeksi palvelujen järjestämistavaksi. Sosiaali- ja terveysvirastossa on 11 palveluvaihtoehtoa.

### Riskienhallinta

Sosiaali- ja terveysviraston tavoitteena on vuoden 2015 aikana edelleen parantaa sisäistä ja toimintaympäristöön liittyvää tilannekuvaa ja ennakointia, koordinoita riskienhallintaan liittyvää toimintaa sekä kehittää siihen liittyvää seuranta- ja raportointia. Tavoitteena on vuonna 2015 toteuttaa virastotason kokonaisvaltainen riskienarviointi, jossa huomioidaan taloudelliset, operatiiviset ja strategiset riskit.

Hälsörådgivningen (tjänsten på numret 10023) blir verkets egen verksamhet och helheten med rådgivningstjänster utvecklas. Hälsörådgivningen dygnet runt har förverkligats som en gemensam köpt tjänst för kommunerna i huvudstadsregionen och HUCS. Avtalet som ingåtts med serviceproducenten upphör vid utgången av 2014. Överföringen av tjänsten till social- och hälsovårdsverkets egen verksamhet räknat från ingången av 2015 genomförs kostnadsneutralt.

Dottersammanslutningarna inom verksamhetssektorn (Helsingin Seniorisäätiö, Stiftelsen Uddhemmet, Oulunkylän sairaskotisäätiö och PosiVire Oy) utgör en del av servicehelheten inom branschen och ett produktionssätt som kan likställas med den egna verksamheten.

### Konkurrensutsättning

Social- och hälsovårdsverket genomför stadens upphandlingsstrategi inom sina upphandlingar. Verkets upphandlingsvolym är avsevärda med tanke på marknaden. De största upphandlingarna gäller kundtjänster, ca 293 mn euro. Av kundtjänsterna uppgår äldreomsorgen till ca 110 mn euro, tjänsterna för handikappade till ca 80 mn euro, barnskyddstjänsterna till ca 50 mn euro, boendetjänsterna till ca 40 mn euro och tjänsterna för mun- och tandvården till ca 10 mn euro.

Det ligger i stadens intresse att bygga upp och upprätthålla en välfungerande marknad. Social- och hälsovårdsverket tar hänsyn till de små och medelstora serviceproducenternas möjligheter att erbjuda tjänster i och med att delhelheterna i anbudsbegäran är ändamålsenliga. Man strävar att öka den tekniska dialogen med serviceproducenterna vid konkurrensutsättningar.

Miljöperspektivet beaktas i allt högre grad vid förvaltningens upphandlingar. Möjligheten till innovativa upphandlingar inom hälso- och sjukvårdstjänsterna utreds ytterligare. Vid konkurrensutsättningar beaktas dessutom sociala aspekter enligt möjligheterna.

Servicesedeln har godkänts som ett sätt att ordna service. Vid social- och hälsovårdsverket kan servicesedeln utnyttjas inom 11 olika tjänster.

### Riskhantering

Social- och hälsovårdsverket har som mål att år 2015 ytterligare förbättra den interna och omvärldsbundna lägesbildningen och prognoseringen, samordna principerna och funktionerna för riskhantering samt utveckla uppföljningen av och rapporteringen om dessa. Målet är att år 2015 genomföra en förvaltningsövergripande riskbedömning i vilken man beaktar de ekonomiska, operativa och strategiska riskerna.

Sisäinen valvonta sisältyy käsitteellisesti riskienhallintaan. Sisäisen valvonnan toteuttamista jatketaan vuonna 2015 osana normaalia esimiestyötä sekä talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja. Sisäisessä valvonnassa hyödynnetään tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen tarkastusraportteista saatuja tietoja prosessien kehittämiseksi.

Sosiaali- ja terveysvirasto tunnistaa perustoimintansa merkittävimmiä riskeiksi toimitilojen ja kiinteistöjen kuntoon ja ylläpitoon liittyvät riskit, henkilöstöön liittyvät riskit, tietojärjestelmien toimintaan liittyvät riskit ja taloustilanteen muutosten negatiiviset vaikutukset viraston talouteen.

Sosiaali- ja terveysviraston tavoitteena vuonna 2015 on säilyttää talouden tasapaino ja tuottavuutta kehittämällä suunnata resursseja viraston strategioiden mukaisesti. Talousarvion tasapainoa tukevat kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantaminen, talouden ohjauksen parantaminen, prosessien toimivuuden varmistaminen, resurssien oikea kohdentaminen, tehokkuutta ja tuottavuutta parantavien innovaatioiden edistäminen sekä henkilöstöresurssien tarpeen ennakointi ja siihen vaikuttaminen.

Terveydenhuoltolain mukaan terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Lakia tarkentavassa asetuksessa edellytetään, että potilaat ja heidän läheisensä voivat edistää laadunhallinnan ja potilasturvallisuuden toteutumista. Palvelujen käyttäjien osallisuus toimintaan parantaa potilas- ja asiakasturvallisuutta, lisää toiminnan laatua (mm. sitouttaa potilaita omaan hoitoonsa) ja on taloudellisesti tuottavaa. Sosiaali- ja terveysvirastossa edistetään potilasturvallisuutta potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti.

## **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 4.6.2013 uuden viraston ensimmäisen strategiasuunnitelman vuosille 2014–2016. Suunnitelmassa on määritelty kaupungin strategiaohjelmasta johdetut sosiaali- ja terveysviraston tavoitteet lähivuosille. Virastolla on kuusi strategista tavoitetta:

1. Palvelukulttuuri uudistuu
2. Väestön terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat
3. Integroidut palvelut ja hoito
4. Palvelurakenne kevenee
5. Palvelujen saatavuus ja tuottavuus paranevat
6. Vetovoimaiset työtyötehtävät

Begreppet intern kontroll ingår i riskhanteringen. Den interna kontrollen fortsätter år 2015 som en del av det normala chefsarbetet och de ekonomiska och personaladministrativa processerna. Informationen i revisorernas och den interna kontrollens rapporter utnyttjas inom den interna kontrollen i syfte att utveckla processerna.

Som de största operativa riskerna för social- och hälsovårdsverkets basverksamhet identifieras risker i samband med iståndsättning av verksamhetslokaler och fastigheter, personalrelaterade risker, risker som hänför sig till funktionerna i datasystemen och det ekonomiska lägets negativa inverkan på verkets ekonomi.

Social- och hälsovårdsverket år 2015 som mål att bevara den ekonomiska balansen och genom att öka produktiviteten inrikta resurserna i enlighet med verkets strategier. Till en balanserad budget bidrar bättre kostnadseffektivitet och ökad produktivitet, effektivare ekonomistyrning, säkra funktionella processer, rätt inriktning av resurserna, stöd till effektivitets- och produktivitetsfrämjande innovationer och prognosering av behovet av personalresurser och inverkan på detta.

Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska verksamheten inom hälso- och sjukvården vara högkvalitativ och säker och bedrivs på behörigt sätt. I en förordning som preciserar lagen förutsätter man att patienterna och deras anhöriga ska ha möjlighet att främja och påverka kvalitetsledningen och patientsäkerheten. Att de som använder servicen engageras i verksamheten förbättrar patient- och klient-säkerheten, höjer servicekvaliteten (bl.a. engagerar patienterna i sin egen vård) och är ekonomiskt produktivt. Social- och hälsovårdsverket främjar patientsäkerheten i enlighet med patientsäkerhetsplanen.

## **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

Social- och hälsovårdsnämnden godkände 4.6.2013 den första strategiplanen för det nya verket för åren 2014–2016. I planen har man fastställt målen för social- och hälsovårdsverket för de närmaste åren utifrån stadens strategiprogram. Verket har sex strategiska mål:

1. Servicekulturen förnyas
2. Skillnaderna i befolkningens hälsa och välbefinnande blir smalare
3. Servicen och vården integreras
4. Servicestrukturen blir lättare
5. Tillgången till service och produktiviteten förbättras
6. Attraktiva arbetsgemenskaper

Jokainen strateginen tavoite on jaettu tarkempiin tavoitteisiin, joille on määritelty toimenpiteet ja mittarit.

#### 1. Palvelukulttuuri uudistuu

Sosiaali- ja terveysvirasto nojaa Helsingin kaupungin arvoihin. Tavoitteena on, että palvelu käynnistyy ensimmäisessä kohtaamispaikassa. Periaatetta kuvaa lause: Tulit juuri oikeaan paikkaan. Miten voin auttaa? Arvojohtamisella vahvistetaan asiakaslähtöistä palveluasennetta ja asiakkaan arvostamista. Asiakas ja potilas arvioidaan hoitosuunnitelmaa varten lähtökohtaisesti vain kerran. Hyödynnetään käyttäjälähtöistä palvelumuotoilua sekä parannetaan palvelumuotoilun osaamista koko virastossa. Edistetään aktiivisesti asiakkaan valinnanmahdollisuuksia.

#### 2. Väestön terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat

Talouden laskusuhdanne ja terveystalouden mahdollinen epätasainen jakautuminen tai käyttö luo kasvupohjaa terveyseroille. Erojen kaventaminen on tärkeää työllisyysasteen nostamiseksi, työurien pidentämiseksi ja sairauskulujen vähentämiseksi. Tämä edellyttää kaikkien hallintokuntien toimia. Terveystaloudenhuoltoon kuuluu kuntien ottamaan huomioon, ei ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan vaikutukset, vaan kunnan kaikkien hallinnonalojen päätösten vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Hallintokuntien valmiuksia terveystalouden arviointiin vahvistetaan koulutuksella. Tupakoinnin ja päihitteiden käytön vähentämiseksi toteutetaan Savuton Helsinki -ohjelmaa ja vastuullisen alkoholinkäytön toimenpideohjelmaa. Lihavuusohjelman tavoitteena on ylipainosta johtuvien sairauksien ehkäisy ja hoito. Hyvinvoinnin ja terveyden suhteen huono-osaiset ovat avainasiakkaita. Huolehditaan aktiivisesta ajanvaraus- ja palveluohjauksesta valituille asiakkaille hoitosuunnitelman laatimiseksi. Ehkäisevää toimeentulotukea kohdennetaan vähävaraisille lapsiperheille.

Sosiaali- ja terveysviraston tavoitteena on löytää nuoret, joilla on riski syrjäytyä pysyväisluotoisesti ja yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa huolehtia, että koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee. Tämä edellyttää mm. työn ja vastuunjaon sekä toimintatapojen mallintamista nuorisotakuun toimeenpanossa sekä alle 25-vuotiaiden terveystaloustoiminnan ja siihen liittyvän tilannearvion ja palveluohjauksen toteutumista. Toteutetaan nuoret tavoitettavia palvelukäytäntöjä ja jalkautumista nuorten pariin alueille ja tapahtumiin. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrän vähentämiseksi tehdään vuosittain vähintään 2 000 terveystaloustaloutta näille nuorille.

De strategiska målen är uppdelade i mer detaljerade mål med fastställda åtgärder och mätare.

#### 1. Servicekulturen förnyas

Social- och hälsovårdsverket bygger på Helsingfors stads värderingar. Målet är att servicen börjar vid första mötet. Principen kan beskrivas med meningen: "Du har kommit till rätt ställe. Hur kan jag hjälpa dig?" Den kundorienterade serviceattityden och uppskattningen för klienten förstärks genom värdeledarskap. Utgångspunkten är att klienten och patienten utvärderas för en vårdplan bara en gång. Användarorienterad servicedesign utnyttjas och kunskaperna i servicedesignen förbättras inom hela förvaltningen. Klientens valmöjligheter främjas aktivt.

#### 2. Skillnaderna i befolkningens hälsa och välbefinnande blir smalare

Den ekonomiska lågkonjunkturen och den eventuella ojämna fördelningen eller användningen av hälso- och sjukvårdstjänster bidrar till en ökning av hälsoskillnaderna. Det är viktigt att sträva att minska skillnaderna för att höja sysselsättningsgraden, förlänga arbetskarriärerna och minska sjukdomsrelaterade utgifter. Detta förutsätter att samtliga förvaltningar ska skrida till åtgärder. Hälso- och sjukvårdslagen förpliktar kommunerna att utöver konsekvenserna av social- och hälsovårdsverksamheten beakta konsekvenserna av de kommunala besluten vid förvaltningarna för invånarnas hälsa och sociala välbefinnande. Förvaltningarnas beredskap att bedöma hälsoeffekterna främjas genom utbildning. I syfte att minska rökning och användning av rusmedel genomförs programmet Ett rökfritt Helsingfors och ett åtgärdsprogram som syftar till ansvarsfull alkoholkonsumtion. Programmet för förebyggande av fetma syftar till att avvärja och sköta överviktsrelaterade sjukdomar. De som är sämst lottade i fråga om välbefinnande och hälsa är verkets s.k. nyckelkunder. Man ser till att valda klienter aktivt får handledning i tidsbeställning och servicehandledning i syfte att göra upp en vårdplan. Förebyggande sysselsättningsstöd riktas till mindre bemedlade barnfamiljer.

Social- och hälsovårdsverket har som mål att hitta de ungdomar som riskerar att bli permanent utslagna och i samarbete med övriga förvaltningar ta hand om att antalet unga som fallit utanför utbildning och arbetslivet minskar. Detta förutsätter bland annat att det ska utarbetas beskrivningar om arbetet och ansvarsfördelningen samt om tillvägagångssätten för hur ungdomsgarantin genomförs. Dessutom ska man förverkliga verksamheten med hälsokontroll för ungdomar i under 25 års ålder, göra en lägesbedömning och genomföra servicehandledning. Servicepraxis som når ungdomar genomförs och tillämpas i praktiken bland ungdomar i områdena och vid olika evenemang. I syfte att minska antalet ungdomar som fallit utanför utbildning och arbetslivet ordnas hälsokontroll årligen för minst 2 000 av dessa ungdomar.

Asumisen ja vuokranmaksun ongelmat on nostettu asiakastyön keskiöön ja ongelmiin on etsitty ennaltaehkäiseviä ratkaisuja yhdessä asiakkaiden, asumisneuvonnan ja kiinteistöviraston sekä yksityisten vuokranantajien kanssa.

### 3. Integroidut palvelut ja hoito

Sosiaali- ja terveystieteiden rakenne mahdollistaa asioiden tekemisen uudella tavalla asiakas- ja potilaskeskeisesti sosiaali- ja terveyspalveluja integroiden. Isot ydintoiminnan osastot kattavat keskeisten hoitoketjujen kokonaisuuksia. Avo- ja laitospalvelut ovat samassa osastossa samoin kuin ehkäisevät ja hoitavat toiminnot. Näkemys eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä on mahdollista muodostaa aikaisempaa kokonaisvaltaisemmin. Haasteena on osastorajat ylittävien palveluprosessien sujuva turvaaminen.

Ikääntyneiden ja monisairaiden palveluketjun sujuvuutta parannetaan. Siirtoviivehoitopäivämaksut poistetaan. Päihde- ja mielenterveyspalveluja tarvitseva asukas saa hoidon tarpeen arvion jonottamatta sekä hoitosuunnitelman, hoidon, kuntoutuksen ja palvelut viiveettä oikeassa paikassa. Avainasiakkaille nimetään vastuutyöntekijä. Luodaan mielenterveys- ja päihdeongelmien konsultaatio- ja hoitonsuunnitelma lastensuojelun asiakaslasten vanhemmille. Turvataan asumispolku lastensuojelun laitoshuollossa oleville nuorille.

Integroidut tukipalvelut auttavat jatkuvassa palvelutuotannon parantamisessa, toiminnan kehittämisessä ja tiedolla johtamisessa. Kehitetään johtamisessa tarvittava, ajantasaiseen tietoon perustuva ja eri mittareista koostuva seuranta malli.

### 4. Palvelurakenne kevenee

Uuden viraston sosiaali- ja terveyspalveluissa on mahdollista huomioida vahvemmin ennaltaehkäisy sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja siirtää painopistettä raskaimmista palveluista kevyempiin. Lasten neuvolapalvelut ja lastensuojelu, nuorten terveysneuvonta ja sosiaalityö, päihde- ja mielenterveyspotilaiden hoito sekä ikääntyneiden ja toimintakyvyltään alentuneiden henkilöiden ehkäisevät, hoitavat ja kuntouttavat palvelut on mahdollista tuottaa aiempaa asiakaskeskeisemmin ja kustannusvaikuttavammin.

Tavoitteena on, että lapsi ja nuori tulee autetuksi omassa lähiyhteisössään. Selvitetään terveystarkastuksista poisjääneiden lasten ja nuorten tilanne. Lisätään kotikäyntejä. Tehdään syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tukemisesta yhteinen prosessi mm. varhaiskasvatuksen, opetustoimen ja nuorisotoimen kanssa. Tavoitteena on, että psykiatrian ja päihdehuollon asiakkaiden sairaala- ja laitoksot lyhenevät ja toistuvat sairaala- ja laitoksot vä-

I klientarbetet har man lyft upp problemen med boende och hyresbetalningar och sökt förebyggande lösningar till dessa tillsammans med klienterna, boenderådgivningen och fastighetskontoret samt privata hyresgivare.

### 3. Servicen och vården integreras

Social- och hälsovårdsverkets struktur gör det möjligt att göra saker och ting på ett nytt sätt med klient- och patientprioritering och genom att integrera social- och hälsovårdstjänster. De stora avdelningarna för kärnfunktionerna omfattar helheter för viktiga vårdkedjor. Öppenvården och institutionstjänsterna lyder under samma avdelning, likaså de förebyggande tjänsterna och vårdtjänsterna. Det är möjligt att bilda en mer helhetsbetonad uppfattning än tidigare om välbefinnandet och hälsan hos invånare i olika åldrar. Utmaningen är att säkra smidigheten i de avdelningsöverskridande serviceprocesserna.

Servicekedjan för äldre och personer med flera sjukdomar görs smidigare. Avgifterna för fördröjningsdagar inom vården avskaffas. Invånare som behöver missbrukar- eller mentalvård får en bedömning av vårdbehovet utan att köa och en vårdplan, vård, rehabilitering och service utan fördröjning på rätt ställe. För nyckelkunderna utses en svarsarbetare. En modell för konsultation och vårdhänvisning byggs upp för de föräldrar till barnklienter inom barnskyddet som har problem med den mentala hälsan eller missbruket. För ungdomarna inom barnskyddets institutionsvård säkerställs en boendestig.

De integrerade stödtjänsterna hjälper i att kontinuerligt förbättra serviceproduktionen, utveckla verksamheten och leda med kunskap. För ledarskapet utarbetas en uppföljningsmodell som bygger på uppdaterad kunskap och består av flera mätare.

### 4. Servicestrukturen blir lättare

Inom det nya verkets social- och hälsovårdstjänster är det möjligt att bättre beakta de förebyggande åtgärderna, främja hälsan och välbefinnandet och flytta prioriteringen från den tunga servicen till lättare serviceformer. Barnrådgivningen och barnskyddet, hälsorådgivningen och socialarbetet för unga, vården av missbrukar- och mentalpatienter och den förebyggande, vårdande och rehabiliterande servicen för äldre och för personer med nedsatt funktionsförmåga kan produceras mer kundorienterat och kostnadseffektivt än tidigare.

Målet är att barn och unga ska få hjälp i sin egen närmiljö. Situationen för de barn och unga som fallit utanför hälsokontroller utreds. Antalet hembesök ökar. Stödet för barn och unga i utslagningsrisk blir en gemensam process för bland annat barnomsorgen, utbildningsväsendet och ungdomsväsendet. Man syftar till att sjukhus- och institutionsperioderna för klienterna inom den psykiatriska vården och missbrukarvården blir kortare och de återkommande sjuk-

henevät. Vahvistetaan avohoidon akuuttitoimintoja sekä sairaala- ja laitosjaksojen jatkohoitoja. Vähennetään hallitusti psykiatrian ja päihdehuollon sairaala- ja laitospaikkoja. läkkäiden ja alle 65-vuotiaiden toimintakyvyltään alentuneiden kotiin annettavat ja kotona asumista tukevat palvelut lisääntyvät ja laitoshoido vähenee. Lisätään kotiin vietäviä ja kotona asumista tukevia palveluja sekä omaishoitoa. Kasvatetaan kotona asuvien osuutta. Vähennetään laitoshoidoa ja lisätään tehostettua palveluasumista ja palvelusetelin käyttöä ympärivuorokautisessa hoidossa.

#### 5. Palvelujen saatavuus ja tuottavuus paranevat

Sosiaali- ja terveystalouden käytöllä ja palveluista saadulla hyödyillä on yhteys sosioekonomisiin hyvinvointi- ja terveyseroihin. Kaikille kuntalaisille avoimien ja hyvin toimivien peruspalvelujen saatavuus on oikeudenmukaisen terveydenhuollon lähtökohta. Kustannustehokkaat palvelut varmistetaan joustavilla palvelukokonaisuuksilla ja monituottajamallilla. Yhteistyötä ja kumppanuutta kolmannen sektorin ja järjestöjen kanssa vahvistetaan. Palvelujen saatavuutta turvataan uudenaikaisilla, kotiin jalkautuvilla palveluilla ja asiakkaita ja potilaita aktiivisella tavalla.

Tavoitteena on, että palvelun saatavuus paranee keskeisten toimintojen palvelulupausten mukaisesti. Määritellään palvelulupausten perusterveydenhuollon, mielenterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon vastaanottopalveluille, joiden saatavuutta parannetaan. Käynnistetään seuranta psykiatria- ja päihdekeskusten asiakkaiden hoitosuunnitelmista sekä hoidon keskeytyksistä. Varmistetaan lakisääteisten määräaikojen toteutuminen kaikissa toiminnoissa. Vahvistetaan kuntalaisten itsehoitoa ja omaishoitoa, omaishoitoa sekä palveluneuvontaa ja palveluohjausta. Tuetaan keskitetyllä palveluneuvonnalla ja -ohjauksella kaupunkilaisten arjessa selviytymistä ja laajennetaan keskitetty neuvonta ympärivuorokautiseksi. Selvitetään sähköisen asioinnin mahdollisuus kaikissa palveluissa. Sähköistä asiointia lisätään. Lisätään omaishoidon tuen piirissä olevien läkkäiden asiakkaiden määrää. Laajennetaan palvelusetelitoimintaa.

Toiminnan tuottavuutta parannetaan välitöntä asiakastyötä ja asiakkaiden määrää lisäämällä. Tavoitteena on, että toiminnan tuottavuus paranee 1 prosentilla vuonna 2015. Uusi toiminta tuotetaan aiempaa kustannustehokkaammin. Kohdennetaan palveluja ja vastaanottoaikoja tarvetta vastaaviksi. Selkeytetään yhteistyötä ja työnjakoa sekä poistetaan päällekkäisyyksiä työn tekemisen tapaa ja tehtäväkentteitä uudistaen. Lisätään asiakas- ja potilasvastaanottoon pohjiiin työntekijäkohtaisesti vastaanottoaikoja. Tavoitteena on, ettei toimitilaneliöiden määrä kasva suunnitelmakaudella. Huolehditaan oman toiminnan käyttöasteesta.

hus- ja instituutioperioderna färre. De akuta funktionerna inom öppenvården och den fortsatta vården efter sjukhus- och instituitionsperioder stärks. Antalet vårdplatser på sjukhus och instituitioner inom den psykiatriska vården och missbrukarvården minskar kontrollerat. Hemtjänsterna och tjänster som stöder boendet hemma för äldre och personer under 65 år med nedsatt funktionsförmåga ökar och instituitionsvården minskar. Hemtjänster och tjänster som stöder boendet hemma samt närståendevården ökar. Andelen klienter som bor hemma ökar. Instituitionsvården minskar och effektiverat serviceboende och användningen av servicesedeln inom dygnetruntvården ökar.

#### 5. Tillgången till service och produktiviteten förbättras

Utnyttjandet av social- och hälsovårdstjänster och nyttan av tjänsterna är förknippade med de socioekonomiska skillnaderna i hälsa och välbefinnande. Tillgången till öppen och välfungerande basservice för kommunens alla invånare är utgångspunkten för en rättvis hälso- och sjukvård. Kostnadseffektiva tjänster säkerställs genom flexibla servicehelheter och multiproducentmodellen. Samarbetet och partnerskapet med tredje sektorn och organisationer stärks. Tillgången till tjänster säkras med nya slags hemtjänster och metoder som aktiverar klienterna och patienterna.

Målet är att tillgången till service blir bättre i enlighet med servicelöftena om de viktigaste funktionerna. För mottagningstjänsterna inom primärvården, mentalvården och mun- och tandvården fastställs ett servicelöfte om att tillgången till tjänsterna ovan förbättras. Man börjar följa upp vårdplanerna och de avbrutna vårdperioderna för klienterna på vårdcentralerna för psykiatrisk vård och missbrukarvård. Man säkerställer att de lagstadgade tidsfristerna följs inom alla funktioner. Invånarnas egenvård, självvård och närståendevård samt servicerådgivningen och servicehänvisningen stärks. Staden stöder invånarna i vardagen genom centraliserad servicerådgivning och -handledning och den centraliserade rådgivningen utvidgas till dygnetrunts verksamhet. Möjligheten till elektroniska tjänster utreds i alla tjänster. Antalet elektroniska tjänster ökar. Antalet äldre invånare som är berättigade till stödet för närståendevård ökar. Servicesedelsverksamheten utvidgas.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att öka det direkta klientarbetet och antalet klienter. Målet är att verksamhetens produktivitet ökar med 1 % år 2015. Den nya verksamheten produceras mer kostnadseffektivt än tidigare. Tjänster och mottagningstider inriktas så att de motsvarar behovet. Samarbetet och arbetsfördelningen görs klarare och överlappningar avlägsnas genom att förnya arbetsmetoder och uppgiftsstrukturer. Antalet mottagningstider på klient- och patientmottagningsunderlagen för varje anställd ökar. Målet är att ytan för verksamhetslokaler inte ökar under planperioden. Man tar hand om användningsgraden för verkets egen verksamhet.

## 6. Vetovoimaiset työyhteisöt

Työyhteisön toimivuus vaikuttaa merkittävästi henkilöstön työhyvinvointiin ja työkykyyn. Toimivat työyhteisöt ovat vetovoimaisia. Toimivan työyhteisön perusta on luottamus ja sitoutuminen. Osaavien ja hyvin toimivien työyhteisöjen rakentaminen edellyttää, että työyhteisöjen perustehtävä on kirkastettu ja henkilöstön roolit ovat selkeät. Työyhteisöillä on yhteiset mitattavat tavoitteet. Sitoutumista ja luottamusta rakennetaan työyhteisötaitoja ja avointa viestintää kehittämällä. Tulos- ja kehityskeskustelut toteutetaan kattavasti. Esimiehet seuraavat henkilöstön sairauspoissaoloja ja puuttuvat varhain poissaoloihin. Tavoitteena on, että henkilöstön palkkataso vastaa pääkaupunkiseudun palkkatasoa keskeisissä ammattiryhmissä. Osallistutaan kaupungin henkilöstötietojärjestelmän suunnitteluun ja henkilöstöraportoinnin kehittämiseen. Määritellään sosiaali- ja terveystieteiden omat keskeiset henkilöstötunnusluvut. Mitoitetaan optimaalinen henkilöstörakenne asiakas- ja potilastyöhön. Arvioidaan henkilöstörakenne keskeisissä toiminnoissa osana ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Esimiesten sitoutumista henkilöstön työkyvyn seurantaan ja ristiriitojen käsittelyyn vahvistetaan esimieskoulutuksella ja valmennuksella. Jokaisen työyhteisön jäsenen vastuuta työyhteisön toimivuudesta ja hyvinvoinnista korostetaan nykyistä enemmän. Henkilöstöä motivoidaan ja sitoutetaan kannustamalla ja palkitsemalla hyvistä työsuorituksista.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Sosiaali- ja terveystieteiden vakanssien määrän arvioidaan olevan vuoden 2014 lopussa noin 13 950. Vuosina 2015–2017 eläkeiän saavuttaa 940 vakanssissa palveluksessa olevaa henkilöä. Tuottavuuden lisääminen edellyttää tehtävärakenteiden ja työnjakojen arviointia, ja tästä todennäköisesti aiheutuu muutoksia vakanssien sijoitteluun ja työtehtävien sisältöihin.

Viraston henkilöstötarpeen ennakkointi vuosille 2014–2016 valmistui maaliskuussa 2014. Henkilöstötarpeen ennakkoinnissa osaamisen kehittämisen painopisteiksi nousivat palveluohjaus, monitoimijaisuus, sähköinen palvelu, kotiin vietävät palvelut ja jalkautuminen sekä palvelusetelitoiminta. Henkilöstömäärää koskevien tulosten mukaan virastossa on vuosina 2015–2017 vähintään 2 100 uuden työntekijän rekrytointitarve, kun otetaan huomioon eläköitymisen lisäksi myös muu lähtövaihtuvuus.

Henkilöstön saatavuutta edistetään koulutusyhteistyöllä, oppisopimuskoulutuksella, rekrytointikoulutuksella sekä henkilöstöhankintaa kehittämällä. Maahanmuuttajataustaisen henkilöstön osuus kasvaa. Ennakoivaan henkilöstö-

## 6. Attraktiiviset työyhteisöt

Arbetsgemenskapens funktionalitet har en avsevärd inverkan på personalens arbetshälsa och arbetsförmåga. Välfungerande arbetsgemenskaper har attraktionskraft. En kompetent arbetsgemenskap bygger på förtroende och engagemang. Kompetenta och välfungerande arbetsgemenskaper förutsätter att arbetsgemenskapen har en klar grundläggande uppgift och de anställda har tydliga roller. Arbetsgemenskaperna har gemensamma mätbara mål. Engagemang och förtroende byggs upp genom att man utvecklar de sociala kunskaperna och öppen kommunikation i arbetsgemenskapen. Resultat- och utvecklingssamtalen genomförs på omfattande basis. Cheferna följer personalens sjukfrånvaro och ingriper i frånvaro i en tidig fas. Målet är att personalens lönenivå i de centrala yrkesgrupperna motsvarar lönenivån i huvudstadsregionen. Verket deltar i planeringen av stadens system för personaluppgifter och i utvecklingen av personalrapporteringen. För social- och hälsovårdsverket fastställs egna viktiga personalnyckeltal. För klient- och patientarbetet dimensioneras en optimal personalstruktur. Personalstrukturen i de centrala funktionerna utvärderas som en del av prognoserande personalplanering. Chefernas förpliktelse till uppföljning av personalens arbetsförmåga och behandling av konflikter stärks genom chefsutbildning och coachning. Ansvaret för arbetsgemenskapens funktionalitet hos varje enskild medlem i arbetsgemenskapen betonas mer än tidigare. Personalen motiveras och engagemanget ökas genom uppmuntran och belöning av goda arbetsprestationer.

### Verkets personalplan 2015–2017

Antalet anställningar inom social- och hälsovårdsverket beräknas uppgå till ca 13 950 i slutet av 2014. Åren 2015–2017 kommer 940 fast anställda personer att uppnå pensionsåldern. Produktivitetstillväxten förutsätter att uppgiftsstrukturerna och arbetsfördelningen ska granskas, vilket sannolikt medför ändringar i anställningarnas placering och arbetsuppgifternas innehåll.

Prognosen om personalbehovet vid verket åren 2014–2016 blev färdig i mars 2014. I prognosen lyftes servicestyrningen, multiaktörsmodellen, e-tjänsterna, tjänsterna förlagda till hemmet, de uppsökande tjänsterna och servicesedelverksamheten upp som prioriterade områden för kompetensutvecklingen. Enligt resultaten om personalantalet måste verket åren 2015–2017 rekrytera minst 2 100 nya anställda med beaktande av både pensioneringen och den övriga personalomsättningen.

Tillgången till personal främjas med hjälp av utbildnings-samarbete, läroavtalsutbildning, rekryteringsutbildning och utveckling av personalanskaffningen. Andelen personal med invandrarbakgrund ökar. Med hänvisning till prognose-

suunnitteluun liittyen jatketaan henkilöstörakenteen ja -mitoituksen arviointia keskeisissä toiminnoissa, mikä osaltaan edesauttaa tuottavuuden kehittämistoimia.

Hallinnon resurssia on merkittävästi vähennetty organisaatiomuutoksen yhteydessä, ja tästä syystä hallinnon toimivuutta ja resurssien riittävyttä arvioitiin vuonna 2013. Uusi arviointi tehdään vuoden 2014 aikana. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, että hallinnon sisällä ja ydintoiminnoissa resurssi käytetään koulutusta vastaavaan ja tehtäväkuvan mukaiseen työhön.

Työhyvinvointia kehitetään tiiviissä yhteistyössä Oiva Akatemian sekä työterveyskeskuksen kanssa. Kehittämisen painopisteenä on työhyvinvoinnin johtaminen ja muutoksen johtaminen. Työyhteisöjen toimivuutta edistetään selkeyttämällä työnjakoa ja määrittämällä työyhteisöille selkeät mitattavat tavoitteet. Henkilöstön sitoutumista ja luottamusta rakennetaan oikeudenmukaisella johtamisella, vahvalla yhteistoiminnalla ja avoimella viestinnällä. Esimiehiä valmennetaan muutosten läpiviemiseen, ristiriitojen käsittelyyn ja henkilöstölle järjestetään koulutusta työyhteisötaitojen parantamiseksi.

Työsuojelussa tavoitteena on turvallisuusjohtamisen parantaminen.

Sosiaali- ja terveysvirastossa henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu viraston strategiaan tavoitteisiin ja henkilöstötarpeen ennakointiin. Lähtökohtana on pitkäjänteinen osaamisen kehittämisen suunnitelma, jonka pohjalta laaditaan vuosittaiset osastokohtaiset täydennyskoulutusohjelmat.

Henkilöstön täydennyskoulutuksessa painotetaan ammatillisen koulutuksen ohella johtamisen ja esimiestyön vahvistamista, työyhteisötaitoja, sähköisten palvelujen ja asiointin kehittämistä sekä käyttäjälähtöisten menetelmien hallintaa mm. palvelumuotoilun keinoilla. Henkilöstön osaamista vahvistetaan erityisesti verkostomaiseen työotteeseen, mm. toimisto- ja osastorajat ylittävissä prosesseissa liittyen.

Palkkarakenteen yhtenäistäminen ja palkitsemisen kehittäminen jatkuvat vuonna 2015. Koko henkilöstö on tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Palkitsemisella kannustetaan henkilöstöä hyviin työsuorituksiin sekä tuetaan toiminnan ja tuottavuuden kehittämistä.

Sosiaali- ja terveysvirasto osallistuu kaupungin henkilöstöjohtamisen (HR) prosessien kehittämiseen. Tavoitteena on henkilöstöjohtamisen parantaminen organisaation kaikilla tasoilla. Henkilöstöhallinnon päätöksentekotavat ja delegoinnit yhdenmukaistetaan. Esimiesten osaamista vahvistetaan esimieskoulutuksilla ja valmennuksilla. Henkilöstöraportointia kehitetään. Kaikki uudet esimiehet suorittavat esimiesten ABC-verkkokoulutuksen.

rande personalplanering fortsätter utvärdering av personalstrukturen och personaldimensioneringen i de viktigaste funktionerna, vilket för sin del bidrar till åtgärderna för produktivetsförbättring.

Förvaltningsresurserna har betydligt skurits ner i samband med organisationsreformen och därför bedömdes förvaltningens funktionalitet och resursernas tillräcklighet år 2013. En ny bedömning görs under år 2014. Man fäster speciell uppmärksamhet vid att resurserna inom förvaltningen och i kärnfunktionerna utnyttjas i sådana arbeten som motsvarar utbildningen och uppgiftsbeskrivningen.

Välbefinnandet i arbetet utvecklas genom tätt samarbete med Oiva Akademia och företagshälsovårdscentralen. Prioritetsområdet för utvecklingsarbetet är arbetshälsa- och förändringsledning. Arbetsgemenskapernas funktionalitet främjas genom att förtydliga arbetsfördelningen och sätta upp klara mätbara mål för arbetsgemenskapen. Personalens engagemang och förtroende byggs upp genom rättvist ledarskap, kraftig gemensam verksamhet och öppen kommunikation. Cheferna får utbildning i att genomföra förändringar och hantera konflikter, och personalen utbildas i syfte att öka de sociala färdigheterna i arbetsgemenskapen.

Arbetarskyddet har som mål att förbättra säkerhetsledningen.

Utvecklingen av personalens kunskaper vid social- och hälsovårdsverket baserar sig på verkets strategiska mål och prognoseringen av personalbehovet. Utgångspunkten är en kompetensutvecklingsplan på lång sikt som de årliga avdelningsspecifika programmen för kompletterande utbildning bygger på.

I den kompletterande utbildningen för personalen betonar man vid sidan av yrkesutbildningen också starkare ledarskap och chefsarbete, de sociala färdigheterna i arbetsgemenskapen, utvecklingen av elektroniska tjänster och kompetensen i användarorienterade metoder bl.a. genom tjänstedesign. Personalens kompetens stärks särskilt i nätverkande arbetssätt bl.a. i fråga om byrå- och avdelningsöver-skridande processer.

Förenhetligandet av lönestrukturen och utvecklingen av belöningsätten fortsätter år 2015. Resultatlönesystemet omfattar hela personalen. Belöningen uppmuntrar personalen till goda arbetsprestationer och stöder verksamhets- och produktivetsutvecklingen.

Social- och hälsovårdsverket deltar i att utveckla processerna för stadens personalledning (HR). Målet är att förbättra personalledningen på organisationens alla nivåer. Sätten att fatta beslut och att delegera beslutsmyndighet för enhetligas. Chefernas kunskaper stärks genom chefsutbildning och coachning. Personalrapporteringen utvecklas. Alla nya chefer genomgår en ABC-webbutbildning för bra ledarskap.

## Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Sosiaali- ja terveysviraston tavoitteena on tilankäytön tehostaminen uusien toimintamallien avulla, laajentamalla sähköisiä palveluja sekä lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä. Tilankäyttöä tiivistetään sopeuttamalla uudet toiminnot olemassa oleviin tiloihin. Uudet tilat suunnitellaan monikäyttöisiksi hyödyntämällä esimerkiksi avokonttoreita ja mobiiliyöpisteitä. Viraston tilankäyttösuunnitelma perustuu lainsäädäntöön ja seuraaviin periaatteisiin, joita päivitetään viraston palveluverkkosuunnitelman mukaan:

Laitoshoitoa puretaan, luovutaan laitosrakennuksista ja laitosasuminen korvataan ryhmäkodeilla, palveluasunnoilla sekä palvelutiloilla. Monipuolisia palvelukeskuksia kehitetään ja kehitysvammaisten asumishanketta jatketaan.

Integroidaan sosiaali- ja terveyspalveluja hyvien liikenneyhteyksien solmukohtiin, kuten Kalasataman tai keskustan terveys- ja hyvinvointikeskushankkeet. Virasto tavoittelee mahdollisimman suuria tilakokonaisuuksia, joihin keskittään toimintoja useista toimipisteistä.

Keskitetään sairaalatoimintaa täydennysrakentamisen avulla Laakson, Malmin, Haartmanin, Suursuon ja Auroran sairaala-alueille sekä luovutaan Herttoniemen sairaalasta, jolloin sairaala-alue vapautuu esimerkiksi asuinrakentamiselle.

Lisäksi toteutetaan hankkeita, joissa parannetaan tilojen sisäilmaolosuhteita, korjataan tiloja viranomaismääräysten mukaisiksi tai lisätään tilojen tehokasta käyttöä.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

Kaupungin strategiaohjelman mukaan käyttömenojen reaali-  
kasvu pidetään asukasmäärän kasvun mukaisena vähen-  
nettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen kasvul-  
la.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen kustannusero muihin  
suuriin kaupunkeihin on jatkuvasti pienentynyt 2000-luvun  
aikana, mutta Helsingin kustannukset ovat edelleen naapu-  
rikuntia suuremmat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvät lain-  
säädännölliset muutokset, kuten sote-alueet tulevat aset-  
tamaan merkittäviä haasteita myös kustannustason näkö-  
kulmasta. Tätä korostaa vuonna 2017 käynnistyvien uusien  
sote-alueiden kapitaatioperusteinen rahoitus, joka tulee  
merkitsemään resurssien tasaamista eri alueiden kesken.  
Helsingin kustannustaso huomioiden tämä merkitsee mer-  
kittävää haastetta kustannustason alentamiseksi.

## Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Social- och hälsovårdsverket syftar till att effektivisera loka-  
lanvändningen genom nya verksamhetsmodeller, utvidga  
elektroniska tjänster och öka sambruket av lokaler. Lokal-  
användningen effektiviseras också genom att anpassa nya  
funktioner enligt de befintliga lokalerna. Nya lokaler plane-  
ras bli multifunktionella lokaler som utnyttjar till exempel  
öppna kontorslösningar och mobila arbetsstationer. Verkets  
loktanvändningsplan bygger på lagstiftningen och följande  
principer som uppdateras enligt verkets servicenätsplan:

En del av institutionsvården avvecklas, man avstår från  
byggnader för institutionsvården och ersätter institutionsbo-  
endet med grupphem, servicebostäder och servicelokaler.  
De mångsidiga servicecentralerna utvecklas och boende-  
projektet för utvecklingsstörda fortsätter.

Social- och hälsovårdstjänster integreras i knutpunkterna  
för goda trafikförbindelser såsom projekten för hälso- och  
välbefinnandecentren i Fiskehamnen och centrum. Verket  
strävar efter så stora lokalhelheter som möjligt för att kunna  
centralisera funktioner från flera verksamhetsställen där.

Sjukhusverksamheten centraliseras med hjälp av komplet-  
teringsbyggande i Dals, Malms, Haartmanska, Storkärrs  
och Aurora sjukhusområden och verket avstår från Hert-  
onäs sjukhus, vilket frigör sjukhusområdet i Hertonaäs för till  
exempel byggande av bostäder.

Dessutom genomförs projekt som förbättrar luftförhållan-  
dena inne i lokalerna och lokalerna repareras i enlighet med  
myndighetsföreskrifter och används mer effektivt.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strate- giprogrammet

Enligt stadens strategiprogram ser staden till att den reella  
ökningen i omkostnaderna motsvarar ökningen i antalet  
invånare minskad med 1 %, som är årsmålet för produktivi-  
tetsförbättringen.

Skillnaden mellan kostnaderna för social- och hälsovårds-  
väsendet i Helsingfors och i de andra stora städerna har på  
2000-talet hela tiden minskat, men de är fortfarande högre i  
Helsingfors än i grannkommunerna.

Ändringarna i lagstiftningen om ordnande av social- och  
hälsovården, såsom indelningen i social- och hälsovårds-  
områden, kommer att medföra betydande utmaningar  
också med tanke på kostnadsnivån. Detta framhävs av den  
kapitulationsbaserade finansieringen till de nya social- och  
hälsovårdsområdena från början av 2017 som kommer att  
innebära att resurser utjämnas mellan områdena. Det är en  
mycket stor utmaning att sänka kostnadsnivån från den  
nuvarande nivån i Helsingfors.



Taluarvioesityksessä on otettu huomioon strategiaohjelmaan sisältyvät tavoitteet yksikkökustannusten ja asukas-kohtaisten kustannusten näkökulmasta.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Sosiaali- ja terveysviraston keskeinen tietojärjestelmähanke on kuntien ja HUSin yhteinen Apotti-hanke. Apotti-hankkeessa hankittavan järjestelmäkokonaisuuden kilpailutus saadaan päätökseen vuoden 2014 loppuun mennessä ja sopimus järjestelmätoimittajan kanssa tehdään alkuvuodesta 2015. Tämä tarkoittaa, että järjestelmän käyttöönottoon liittyviä investointi- ja käyttötalouden kustannuksia kohdentuu jo vuodelle 2015. Apotti-hankkeen alustavan suunnitelman mukaisesti hankintakustannuksista 1 prosentti kohdistuu taluarviovuodelle 2015, talussuunnitelmavuoden 2016 aikana kustannuksista tulee maksettavaksi noin 8 prosenttia ja vuoden 2017 aikana noin 30 prosenttia. Hankinta- ja käyttöönottokustannusten suurin osa, noin 60 prosenttia, tulee maksettavaksi vuoden 2018 aikana.

Apotissa mukana olevien tahojen tarkoituksena on perustaa vuoden 2014 aikana osakeyhtiö hallinnoimaan koko hankekokonaisuutta. Tämä tarkoittaa, että hankkeessa mukana olevat tahot hankkivat järjestelmän ja sen käyttöpalvelut palveluna tuolta perustettavalta osakeyhtiöltä. Näin ollen Apotin hankinta ja myöhemmin käyttö on kokonaisuudessaan käyttötalouden piiriin kuuluvaa. Investointeja aiheutuu vain kunnan sisäisten liittymien ja integraatioiden rakentamisesta tai tietokonversioiden tekemisestä. Helsingissä näitä sisäisiä liittymiä ovat esimerkiksi liittymät mahdollisiin käyttöön jääviin asiakas- ja potilastietojärjestelmiin, joita Apotti ei pysty korvaamaan, sekä liittymät Helsingin omiin mm. taloushallinnon järjestelmiin.

Apotin lisäksi nykyisiin järjestelmiin toteutetaan vain aivan välttämättömimmät toimenpiteet. Näitä ovat mm. potilastiedon arkiston liittymisen vaatima kehitys ja hammashuollon liittyminen potilastiedon arkistoon vuonna 2016, lainsäädännön vaatimat muutokset, rinnakkaiskäytön vaatimat toimenpiteet ja mahdollisesti tarvittavat väliaikaiset integraatiot nykyisiin järjestelmiin. Lisäksi varaudutaan niiden toiminta-alueiden järjestelmien kehittämiseen, joita Apotti-hanke ei kata. Asiakas- ja potilastyön järjestelmiin tehtävät muutokset edellyttävät vastaavia muutoksia tilastointiin ja tietovaraston poimintoihin, vain välttämättömiin muutoksiin varaudutaan. Lisäksi varaudutaan vuonna 2014 käyttöönotettavan Malmin sairaalan ja vuonna 2017 käyttöönotettavan Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen tietojärjestelmä- ja tietotekniikkainvestointeihin. Vuodelle 2015 kehittämishankkeina toteutettaviin tietoteknisiin investointeihin varataan yhteensä 3,0 miljoonaa euroa.

Strategiprogrammets mål har beaktats i budgetförslaget i fråga om enhets- och invånarspecifika kostnader.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Ett viktigt datasystemprojekt för social- och hälsovårdsverket är projektet Apotti som är gemensamt för kommunerna och HNS. Konkurrensutsättningen för den systemhelhet som ska upphandlas inom ramen för Apotti blir klar senast vid utgången av 2014 och avtalet med systemleverantören ingås i början av 2015. Detta innebär att investerings- och driftsekonomikostnader som hänförs till ibruktageandet av systemet förekommer redan år 2015. Enligt den preliminära planen för projektet reserveras 1 % av anskaffningskostnaderna för budgetåret 2015, cirka 8 % för ekonomiplaneåret 2016 och cirka 30 % för året 2017. Största delen, dvs. cirka 60 % av kostnaderna för anskaffningen och ibruktageandet, kommer att reserveras för ekonomiplaneåret 2018.

De medverkande aktörerna i Apotti har för avsikt att år 2014 bilda ett aktiebolag som ska förvalta hela projekthelheten. Projektparterna kommer alltså att anskaffa systemet och driftstjänsterna hos det bolag som ska bildas. Härigenom hör anskaffningen och senare även användningen av Apotti i sin helhet under driftsekonomin. Investeringar görs bara i att bygga upp kommunernas interna anslutningar och integrationer och för datakonversion. Interna anslutningar i Helsingfors är till exempel anslutningar till eventuella klient- och patientdatasystem som Apotti inte kan ersätta och som därför bevaras och anslutningar till stadens egna system inom bl.a. ekonomiförvaltningen.

Förutom Apotti genomförs bara de nödvändiga åtgärderna i de nuvarande systemen. Sådana är bl.a. den utveckling som är nödvändig för att staden ska kunna ansluta sig till arkivet för patientinformation och åtgärderna i samband med att tandvården ansluter sig till arkivet för patientinformation år 2016, de förändringar som förutsätts i lagen, nödvändiga åtgärder för parallell användning och eventuellt nödvändiga tillfälliga integrationer för beskådande, överföring eller konversion av informationen i de nuvarande systemen. Dessutom förbereder man sig på att utveckla systemen i sådana verksamhetsområden som inte ingår i Apotti. Ändringarna i klient- och patientsystemen förutsätter motsvarande ändringar i statistiken och i utdragen ur data-lagret. Verket förbereder sig bara på de nödvändiga ändringarna. Dessutom förbereder verket sig på investeringar i datasystemen och informationstekniken i Malms sjukhus som ska inleda sin verksamhet år 2014 och i det kommande hälsovårds- och välbefinnandecentret i Fiskeham-

Työntekijöiden työasemahankinnat, tietoliikenneverkon hankinnat ja verkkoon liittyvät laitteet ovat kaupungin keskitetyn ICT-palvelukeskuksen vastuulla. Viraston vastuulla on mm. asiakastyöasemat, järjestelmien pienkehitys ja tulostimet. Näihin viraston vastuulla oleviin ATK-investointeihin varataan yhteensä 2,0 milj. euroa.

Keskitetyn IT-käyttötalouden kustannukset kasvavat vuonna 2014 toteutettujen investointien vuoksi järjestelmähankkeiden osalta noin 700 000 euroa. Työasemamäärän kasvun takia Microsoftin lisenssejä joudutaan hankkimaan n. 100 000 eurolla entisen lisäksi. Kustannuksia kasvattaa vielä Kanta-palvelujen vuosimaksu, joka on vuonna 2015 noin 400 000 euroa. Käyttötalouden kustannuslisäys on yhteensä 1,2 miljoonaa euroa.

### Sähköisen asiainnin kehittämishankkeet

Helsingissä sähköisen asiainnin kuntalais- ja asiakaspalvelut on koottu kaupunkitasoiseen asiointi.hel.fi-portaaliin

Sosiaali- ja terveystaloudessa sähköistä asiointia on tällä hetkellä käytössä suun terveydenhuollossa, neuvoloissa, terveysasemilla, ammattikorkeakouluissa ja omahoitotarvikelijakelussa. Vuoden 2014 huhtikuusta alkoi toimeentulotuen sähköisen asiainnin käyttöönotto, joka saadaan valmiiksi vuoden 2014 lokakuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen toimeentulotuen sähköinen asiointi on tuotantokäytössä.

Sähköistä asiointia laajennetaan toiminnan tarpeiden mukaisesti määrärahojen puitteissa ottaen huomioon Apotti-hanke, valtiontalouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet mm. perustoimeentulotuen siirtyminen Kelaan sekä sote-uudistuksen eteneminen. Tämä tarkoittaa, että sähköisen asiainnin kehittämisessä keskitytään olemassa olevien palvelujen syventämiseen ja laajentamiseen. Uusia laajoja investointeja ei tehdä.

Sosiaali- ja terveystaloudessa sähköisen asiainnin asiakas- ja potilastietojen taustajärjestelmiä ovat Pegasos, suunterveydenhuollon Effica ja ATJ. Lisäksi sosiaali- ja terveystaloudessa on käytössä kaupunkitasoinen palautejärjestelmä ja useita hallinnon palveluihin liittyviä sähköisen asiainnin järjestelmiä.

Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden keskitetyn palveluneuvonnan sähköisiä kanavia kehitetään vuosien 2014 ja 2015 aikana laadittavan neuvontastrategian linjausten ja tavoitteiden mukaisesti.

nen som blir färdigt år 2017. För IT-investeringar som genomförs som utvecklingsprojekt år 2015 reserveras sammanlagt 3,0 miljoner euro.

Stadens centraliserade ICT-central ansvarar för upphandling av arbetsstationer för personalen, datanät och datautrustning och -anordningar. Verket har ansvaret för arbetsstationerna för kunderna och för finutveckling av systemen och skrivarna. För dessa IT-investeringar som är på verkets ansvar reserveras sammanlagt 2,0 miljoner euro.

Kostnaderna för den centraliserade IT-driftskonomin ökar med cirka 700 000 euro i fråga om systemupphandlingar på grund av investeringarna år 2014. Eftersom antalet arbetsstationer har ökat måste verket anskaffa nya Microsoftlicenser för cirka 100 000 euro. Kostnaderna ökar dessutom med anledning av KanTa-tjänsternas årsavgift som uppgår till cirka 400 000 euro år 2015. Kostnaderna för driftskonomin ökar med sammanlagt cirka 1, 2 euro.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

I Helsingfors har de elektroniska tjänsterna för kommunens invånare och klienter samlats i en gemensam plattform för stadens elektroniska tjänster på adressen asiointi.hel.fi.

Inom social- och hälsovårdsverket erbjuder mun- och tandvården, rådgivningsbyråerna, hälsostationerna, yrkeshögskolorna och utdelningen av egenvårdsartiklar möjlighet att använda elektroniska tjänster. I april 2014 började införandet av en tjänst för elektronisk ansökan om utkomststöd som kommer att tas i bruk före utgången av oktober 2014. Därefter är den elektroniska ansökan om utkomststöd i produktionsbruk.

E-tjänsterna utvidgas inom anslagsramen enligt verksamhetens behov med beaktande av projektet Apotti, åtgärderna i det statsekonomiska balanseringsprogrammet, bl.a. överföring av det grundläggande utkomststödet till FPA, och framskridningen av social- och hälsovårdsreformen. Detta innebär att utvecklingen av e-tjänsterna ska fokuseras på fördjupning och utvidgning av de befintliga tjänsterna. Verket kommer inte att göra nya omfattande investeringar.

Social- och hälsovårdsverkets elektroniska bakgrundssystem för patient- och klientuppgifter är Pegasos, Effica inom mun- och tandvården och ATJ. Dessutom använder social- och hälsovårdsverket responssystemet på stadens nivå och flera elektroniska system som hänför sig till de administrativa tjänsterna.

Elektroniska kanaler för social- och hälsovårdsverkets centraliserade servicerådgivning utvecklas dessutom i enlighet med riktlinjerna och målsättningarna i den rådgivningsstrategi som ska utarbetas år 2014–2015.

Sosiaali- ja terveysviraston sähköisen asioinnin määrä kasvoi voimakkaasti vuoden 2013 aikana. Kokonaisuuden kehittämisen ja ylläpidon hallinnointi on uusittu vuoden 2014 alussa perustamalla sähköisen asioinnin omistajaryhmät viraston tavoitteiden mukaisesti. Lähtökohtana on, että sähköisen asioinnin tulee näkyä viraston asiakkaille ja kuntalaisille yhtenäisenä kokonaisuutena ja että sähköiseen asiointipalveluun toisaalta lisätään palveluja ja toisaalta vauhditetaan sähköisen palvelukanavan käyttöä.

### **Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet**

Lastensuojelussa palvelurakennemuutoksen eteneminen on tuottavuuden kannalta keskeisin toimenpide. Palvelurakennetta kevennetään vähentämällä omana ja ostopalveluna järjestettävää laitospaikoista perhekuntoutusta ja lisäämällä sekä perhehoidon että läheisverkostosiioitusten suhteellista osuutta. Samalla huolehditaan omien lastenkotien täyskäytöstä ja vähennetään laitoshoidon ostopalveluja.

Vammaispalveluissa toimenpiteinä ovat henkilökohtaisen avun tarvearviointi, henkilökohtaisen avun tuottamistapojen muuttaminen palvelusetelin käyttöä lisäämällä sekä kuljetuspalvelujen omavastuuosuuksien korottaminen naapurikuntien tasolle.

Terveys- ja päihdepalveluissa keskeisinä toimenpiteinä tulevat olemaan laitospaikkojen vähentäminen ja avohoitopainotteisiin palveluihin siirtyminen, päihde- ja mielenterveyspalvelujen asumispalvelun prosessin tehostaminen sekä ostopalvelujen vähentäminen.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa palvelurakenteen muutosta jatketaan, ja kevyempien palvelujen osuus kasvaa edelleen, kun toiminnan painopistettä siirretään kotona asumisen tukemiseen.

Ympäri vuorokautisten hoitopaikkojen määrän vähentämistä jatketaan vuoden 2015 aikana. Sairaaloiminnan painopistettä siirretään geriatrisen akuuttihoiton ja kuntoutuksen suuntaan. Käyttöasteet optimoidaan ympärivuorokautisissa palveluissa ja päivätoiminnassa niin, että voimavarat ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä. Sekä sairaala- että arviointi- ja kuntoutustoiminnassa hoitojaksot lyhenevät ja aiempaan asumiseen palaavien osuus nousee.

Välittömän asiakasajan osuus työajasta nousee kotihoidossa muun muassa toiminnanohjausjärjestelmän käytön vakiinnuttua. Myös muissa palveluissa tavoitellaan välittömän asiakasajan osuuden nostamista.

Volymen på social- och hälsovårdsverkets elektroniska tjänster har ökat kraftigt år 2013. Administrationen av utvecklingen och upprätthållandet av social- och hälsovårdsverkets helhet av elektroniska tjänster förnyades i början av 2014 när de elektroniska tjänsternas ägargrupper grundades enligt förvaltningens målsättningar. Utgångspunkten är att verkets klienter och kommuninvånarna ska se de elektroniska tjänsterna som en harmonisk helhet. Man kommer både att ta i bruk nya elektroniska tjänster och att sätta fart på användningen av e-tjänsterna.

### **Mål som granskas vid budgetuppföljningen**

Den viktigaste produktionsökande åtgärden inom barnskyddet är att främja servicestrukturreformen. Servicestrukturen görs lättare genom att minska både egna och köpta tjänster inom familjerehabiliteringen vid institutioner och öka den relativa andelen familjevård och placeringar inom närstående nätverket. Samtidigt tar man hand om att verkets egna barnhem utnyttjas till deras fulla kapacitet och att andelen köpta tjänster inom institutionsvården minskar.

Produktionen främjas inom tjänsterna för handikappade genom att bedöma behovet av personlig hjälp, ändra produktionsätten för personlig hjälp i och med att mer utnyttja servicesedeln och genom att höja egenriskandelen för färdtjänsterna till samma nivå som i grannkommunerna.

Inom hälsovårds- och missbrukartjänster är de viktigaste åtgärderna att minska antalet patientplatser inom institutionsvården och att övergå till öppenvårdsbetonade tjänster, att effektivisera processen för boendetjänsterna inom missbrukar- och mentalvården och att minska andelen köpta tjänster.

Servicestrukturreformen fortsätter inom sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster. Andelen lättare tjänster ökar ytterligare när verksamhetens prioriteringsområde flyttas till att stöda boendet i hemmet.

Antalet vårdplatser inom dygnetruntvården minskar ytterligare år 2015. Prioriteringen för sjukhusverksamheten flyttas till den geriatriska akutvården och rehabiliteringen. Beläggningsgraderna optimeras inom dygnetrunttjänster och dagverksamheten utgående från att resurserna utnyttjas så effektivt som möjligt. Vårdperioderna blir kortare både inom sjukhusverksamheten och inom bedömningen och rehabiliteringen. Andelen klienter som återgår till sin tidigare boendeform ökar.

Andelen direkt patienttid av arbetstiden ökar inom hemvården när bl.a. användningen av systemet för verksamhetsstyrning har blivit etablerad. Också inom andra tjänster strävar man efter att öka andelen direkt patienttid.

Palvelusetelin osuutta palveluasumisen järjestämistapana nostetaan edelleen ja otetaan käyttöön uusia palveluseteli-vaihtoehtoja. Omaishoidon tuen käyttöä yhtenä palvelujen järjestämistapana tuetaan.

Hallinnon osastojen sopeutukset sisältyvät edellä mainittuihin ydintoiminnan muutoksiin. Tämä tulee näkymään erilaisen tukipalvelujen, kuten esimerkiksi laitoshuollon tai toimistopalvelujen vähentämisenä samassa suhteessa kuin ydintoiminnoissa toteutetaan toimintojen sopeutuksia.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveysvirasto seuraa strategian toteutumista talousarvioon asetettujen sitovien toiminnallisten tavoitteiden kautta.

### Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2 000 vuodessa.
- Perhehoidon ja läheisverkostojen suhteellinen osuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
- Kiireettömän hoidon odotusaika terveysasemilla enintään neljä viikkoa.
- Suun terveydenhuollossa hoidettujen potilaiden määrä lisääntyy 1 % -yksikköä väestönkasvua enemmän käytössä oleviin resursseihin suhteutettuna.
- Päivystysosastojen kotiutusprosentti kasvaa vuoteen 2014 verrattuna ilman että keskimääräiset hoitoajat pitenevät yli puolella vuorokaudella.
- Kotona asuvien osuus 75 -vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2014 verrattuna.
- Sekä somaattisen että psykiatrisen erikoissairaanhoidon siirtoviivehoitopäivämaksut vähenevät vuodesta 2014.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Sosiaali- ja terveysvirasto varautuu suunnitelmakaudella 2015–2017 toteuttamaan Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan sekä kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 ympäristötavoitteita. Huomiota kiinnitetään erityisesti energian säästämiseen, jätteen määrän vähentämiseen, jätteiden oikeaan lajitteluun, työntekijöiden ympäristötietoisuuden lisäämiseen sekä ympäristöjohtamiseen ja -raportointiin. Sosiaali- ja terveysviraston ympäristöä koskevat tavoitteet ovat:

- Vähennetään energiankulutusta viraston toimipaikoissa.
- Tehostetaan jätteen synnyn ehkäisyä ja jätteiden lajittelua.
- Otetaan hankinnoissa huomioon ympäristömyönteisyys.
- Luodaan ekotukihenkilötoiminnasta vakiintunut osa viraston toimintaa ja rakennetaan kattava ekotukihenkilöverkosto.

Servicesedelns andel som ett sätt att ordna serviceboende höjs ytterligare och nya alternativa servicesedeljänster införs. Utnyttjandet av närståendevård stöds som ett sätt att ordna service.

Ändringarna i kärnverksamheten ovan omfattar anpassningar i de administrativa avdelningarna. Detta kommer att synas till exempel i att olika stödtjänster, såsom institutionsvården eller kontorsuppgifter, minskar i samma mån som anpassningar genomförs i kärnfunktionerna.

### Bindande verksamhetsmål

Social- och hälsovårdsverket följer upp hur strategin genomförs genom de bindande verksamhetsmålen i budgeten.

### Social- och hälsovårdstjänster

- Hälsokontroll för 2 000 ungdomar som hamnat utanför utbildningen och arbetslivet om året
- Den relativa andelen klienter inom familjevården och placeringar inom närståendenätverket ökar jämfört med 2014
- Högst 4 veckors väntetid till icke-brådskande vård på hälsostationer
- Antalet patienter som får vård inom mun- och tandvården ökar med 1 procentenhet mer än befolkningen i förhållande till de tillgängliga resurserna.
- Andelen patienter som skickas hem från jouravdelningar ökar jämfört med 2014 utan att vårdperiodernas genomsnittliga längd stiger med mer än ett halvt dygn.
- Andelen hemvårdsklienter av de invånare som fyllt 75 år ökar jämfört med 2014.
- Fördröjningsdagar som leder till vårdavgifter minskar inom både den somatiska och den psykiatriska specialiserade sjukvården jämfört med 2014.

### Energieffektivitets- och miljömål

Social- och hälsovårdsverket förbereder sig på att genomföra miljömålen i Helsingfors stads miljöstrategi och i stadens strategiprogram 2013–2016 under ekonomiplanepreioden 2015–2017. Särskild vikt fästs vid att spara energi, minska mängden avfall, korrekt sortering av avfall, ökning av personalens miljökanndom samt miljöledning och miljörapportering. Social- och hälsovårdsverkets miljömål är följande:

- Energiförbrukningen minskar på social- och hälsovårdsverkets verksamhetsställen
- Uppkomsten av avfall och avfallssorteringen effektiviseras
- Miljövänligheten beaktas vid upphandling
- Verksamheten med ekostödpersoner blir en etablerad del av verksamheten och ett täckande nätverk av ekostödpersoner byggs upp

Ekotukitoiminnalla lisätään työpaikkojen ympäristötietoisuutta. Ekotukihenkilöt neuvovat työyhteisöään ympäristöasioissa sekä motivoivat henkilökuntaa ympäristömyönteisiin työtapoihin. Sosiaali- ja terveysviraston ympäristöasiantuntija toimii viraston ekotukiyhdyshenkilönä. Vuonna 2015 ekotukihenkilöverkosta vahvistetaan ja kannustetaan henkilökuntaa osallistumaan ekotukikoulutuksiin.

Sosiaali- ja terveysvirasto tekee yhteistyötä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa jätemäärien seurannassa. Toimipaikkakohtaisen jäteseurannan avulla tehostetaan jätteiden synnyn ehkäisyä ja lajittelua. Lääkejätehuollon malli laajennetaan kattamaan koko virastoa. Jätteen synnyn ehkäisemisestä tiedotetaan ja koulutetaan henkilökuntaa. Sosiaali- ja terveysvirasto sisällyttää hankintoihin ympäristönäkökoh-  
tia.

Virastossa kiinnitetään huomiota myös ympäristömyönteisiin liikkumismuotoihin. Työntekijöitä kannustetaan tekemään työ- ja työasiointimatkoja pyörällä ja kävellen. Sosiaali- ja terveysviraston Uusix-verstaat kunnostaa polkupyöriä virkakäyttöön.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä ympäristöpolitiikka edellyttää kevennettyjen ympäristöjärjestelmien periaatteiden käyttöönottoa virastoissa. Ympäristöjärjestelmän rakentaminen aloitetaan sosiaali- ja terveysvirastossa vuoden 2015 aikana. Sosiaali- ja terveysviraston ympäristöohjelma on käytössä vuonna 2015. Viraston ympäristöjohtamista kehitetään.

### **Energiansäästöavoitteet**

Ilmastonmuutoksen torjumiseksi, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä kustannusten säästämiseksi sosiaali- ja terveysviraston energiansäästöavoite vuodelle 2015 on kahdeksan prosentin säästö vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta energiansäästöneuvottelukunnan esityksen mukaisesti. Vuonna 2015 tämä tarkoittaa 10 340 megawattitunnin säästöavoitetta. Seuranta tehdään yhteistyössä HKR-Rakennuttajan energianhallintayksikön ja tilakeskuksen kanssa. Sosiaali- ja terveysvirasto osallistuu energiansäästöneuvottelukunnan toimintaan.

Sosiaali- ja terveysviraston energiansäästösuunnitelma on voimassa vuoteen 2015. Energiansäästösuunnitelmassa nimettyjen kymmenen esimerkkikohteen energiankulutusta seurataan erityisen tarkasti. Yksiköitä ja toimipaikkoja neuvotaan ja opastetaan energiansäästöissä.

Ekostödverksamheten ökar miljökanndomen på arbetsplatser. Ekostödpersonerna ger sin arbetsgemenskap råd i miljöfrågor och motiverar personalen till miljövänliga arbets-sätt. Social- och hälsovårdverkets miljöexpert fungerar som kontaktperson för verkets ekostöd. År 2015 kommer nätverket av ekostödpersoner att stärkas och personalen uppmuntras att delta i ekostödutbildning.

Social- och hälsovårdsverket samarbetar med fastighetskontorets lokalcentral i att följa upp avfallsmängderna. Avfallsmängderna på de enskilda verksamhetsställena följs upp, vilket gör det möjligt att mer effektivt förebygga uppkomsten av avfall och sortera. Modellen för hantering av läkemedelsavfall utvidgas så att den täcker hela verket. Personalen får information om och utbildning i hur man kan förebygga uppkomsten av avfall. Social- och hälsovårdsverket beaktar miljösynpunkter i sina upphandlingar.

Verket fäster uppmärksamhet också vid miljövänliga färd-sätt. De anställda uppmuntras att cykla eller promenera på sina arbets- och tjänsteresor. Social- och hälsovårdsverkets Uusix-verkstäder renoverar cyklar för tjänstebruk.

Den av stadsfullmäktige godkända miljöpolicyen förutsätter att förvaltningarna börjar tillämpa principerna för lättare miljösystem. Social- och hälsovårdsverket börjar bygga upp ett miljösystem år 2015. Social- och hälsovårdsverkets miljöprogram tillämpas år 2015. Miljöledningen vid verket utvecklas.

### **Energisparmål**

I enlighet med energisparkommissionens förslag är social- och hälsovårdsverkets energisparmål för 2015 att uppnå besparingar på 8 % från den totala energiförbrukningen år 2010 för att förebygga klimatförändringen, minska drivhusgasutsläppen och sänka kostnaderna. År 2015 uppgår social- och hälsovårdsverkets energisparmål till 10 340 MWh. Utfallet följs upp i samarbete med HSB-Byggherres energihanteringsenhet och lokalcentralen. Social- och hälsovårdsverket deltar i energispar-kommissionens verksamhet.

Social- och hälsovårdsverkets energisparplan gäller för 2015. Energiförbrukningen i de tio exempelobjekten som tas upp i energisparplanen följs upp särskilt noggrant. Enheterna och verksamhetsställena får rådgivning och handledning i energisparande.

**Määrä- ja taloustavoitteet**

Suoritetavoitteet pohjautuvat vuoden 2014 ennustettuun tasoon, minkä lisäksi tavoitteissa on huomioitu tiedossa olevat toiminnalliset muutokset. Terveysneuvonnassa osallta on aiemmasta poiketen eroteltu terveydenhoitajan ja lääkäri käynnit.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottavuus määritellään kustannusten ja suoritteiden välisenä suhteena. Indexi ei kaikilta osin ota huomioon toimintojen sisällöissä tapahtuvia muutoksia.

**Kvantitatiiva ja ekonomiska mål**

Prestationsmålen bygger på en prognoserad nivå för år 2014 och de funktionella ändringar som man har kännedom om har beaktats i målen. I fråga om hälsorådgivning har man till skillnad från tidigare år skilt mellan besök hos hälsovårdare och besök hos läkare.

Relationen mellan kostnaderna och prestationerna avspeglar social- och hälsovårdens produktivitet. Indexet visar inte förändringarna i funktionsinnehållen till alla delar.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitatiiva och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmålen</b>						
Terveysneuvonta, terveydenhoitajakäynti <sup>1)</sup> – Hälsorådgivning, besök	285 000	258 000	— <sup>1)</sup>	285 000	310 000	310 000
Terveysneuvonta, lääkärikäynti <sup>1)</sup> – Hälsorådgivning, besök hos läkare <sup>1)</sup>	52 000	52 000	— <sup>1)</sup>	52 000	52 000	52 000
Terveydenhoitajan vastaanotto, kouluterveydenhuolto – Besök hos hälsovårdare, skolhälsovården	131 000	131 000	131 000	131 000	131 000	131 000
Terveydenhoitajan vastaanotto, opiskeluterveydenhuolto – Besök hos hälsovårdare, studerandehälsovården	57 000	61 000	61 000	60 000	60 000	60 000
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto – Besök hos hälsovårdare, skol- och studerandehälsovården	24 000	20 000	24 000	24 000	24 000	24 000
Lastensuojelun perhehoito, hoitovrk – Barnskydd, familjevård, dygn	295 000	325 000	320 000	320 000	320 000	320 000
Lastensuojelun laitoshoido, hoitovrk – Barnskydd, institutionsvård, dygn	291 000	247 000	229 105	235 000	235 000	235 000
Läihiverkostosjoiutukset, hoitovrk 2) – Placeringar inom närståendenätverket, dygn 2)	85 000	90 000	— <sup>2)</sup>	90 000	90 000	90 000
Kasvatus ja perheneuvonta, käynti – Familjerådgivningsbyråer, besök	24 000	19 000	19 000	23 000	23 000	23 000
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti – Hemtjänsten för barnfamiljer, besök	32 000	28 000	35 000	32 000	32 000	32 000
Kehitysvammapalvelun asumispalvelut, paikat – Omsorger om utvecklingsstörda, boendeservice, platser	826	882	861	892	899	994
Kehitysvammapalvelun laitoshuolto, paikat – Omsorger om utvecklingsstörda, institutionsvård, platser	167	104	139	130	130	130
Lääkärin vastaanottokäynti – Besök hos läkare	731 000	707 000	730 000	707 000	717 000	717 000
Terveydenhoitajan vastaanottokäynti – Besök hos hälsovårdare	710 000	586 000	715 000	700 000	710 000	710 000
Hammashuolto, käynti – Tandvård, besök	477 000	465 000	477 000	480 000	480 000	480 000
Pki-vastaanotto – Poliklinikmottagning, besök	79 000	82 000	82 000	82 000	82 000	82 000
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti – Medicinsk jourpoliklinik, besök	38 000	36 000	36 000	38 000	38 000	38 000
Tk-päivystys, käynti – Hälso centralsjour, besök	126 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät – Vård dagar inom den somatiska jourverksamheten	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Psykiatrian avohoitokäynti – Besök inom den psykiatriska öppenvården	215 000	212 000	212 000	221 000	221 000	221 000
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät – Vård dagar på psykiatrisk bäddavdelning	94 000	93 000	90 900	88 000	88 000	88 000
Psykiatrian avohoitopäivä – Vård dagar inom den psykiatriska öppenvården	68 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Polikliininen päihdehuolto, as. käynnit vuoden aikana – Poliklinisk missbrukarvård, besök	55 000	69 000	56 700	60 000	60 000	60 000
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana – Substitutionsbehandling, besök	121 000	136 000	123 800	125 000	125 000	125 000
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht. – Missbrukarvård, boendeservice, antal dygn	56 000	61 000	68 750	63 000	63 000	63 000
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht. – Missbrukarvård, institutionsvård, antal dygn	58 000	66 000	56 000	55 000	55 000	55 000
Kotihoito, käynti – Hemvård, besök	2 577 000	2 600 000	2 600 000	2 650 000	2 750 000	2 850 000
Somaattinen sairaalahoito, päättyneet hoitojaksot – Somatisk sjukhusvård, avslutade vårdperioder	27 000	30 000	30 000	32 000	33 000	34 000
lääkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen, vrk – Långvarigt serviceboende för äldre, dygn	1 087 000	970 000	1 050 000	1 100 000	1 120 000	1 140 000
lääkkäiden ympärivuorokautinen laitoshoido, vrk – Långvarig institutionsvård för äldre, dygn	632 000	580 000	590 000	560 000	540 000	520 000
Toimeentulotukiasiakastalouksia – Hushåll med utkomststödsklienter	40 928	40 800	42 974	42 000	42 000	42 000

<sup>1)</sup> Käynnit on jaettu uudella tavalla. – Besöken är fördelade på ett nytt sätt.

<sup>2)</sup> Uusi suorite – Ny prestation

### Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017

Vuonna 2013 sosiaali- ja terveysvirasto vähensi tilojaan yhteensä 2 834 neliometriä. Vuoden 2014 aikana otetaan käyttöön kaksi uudisrakennusta, Malmin sairaala ja terveydenhuollon keskusarkisto, jotka lisäävät tilaneliöitä. Toimintaa on tehostettu kokonaisuudessaan siten, että vuonna 2014 irtisanotaan yhteensä 23 500 neliometriä tiloja. Yhteensä nettona tilaneliöitä tulee lisää vuonna 2014 noin 2 600 neliometriä.

Vuosien 2015–2017 tilahankkeiden aikataulut ovat vielä epävarmoja, eikä tilojen käyttöönottoajat tai tiloista luopumissajat ole vielä tiedossa. Vuonna 2015 tilaneliöiden arvioidaan vähenevän noin 4 200 neliometrillä edellyttäen, että tilahankkeiden suunnitellut aikataulut pysyvät. Vuonna 2016 tilaneliöitä kasvatetaan laitoshoidon purkamisen hankkeet, kasvua noin 4 100 neliometriä. Vuoden 2017 lopussa valmistuu Kalasataman sosiaali- ja terveysaseman hanke, jolloin voidaan luopua useista muista tiloista. Tämän hetken tiedon mukaan tilaneliöt vähenevät hieman vuonna 2017. Alustavan arvion mukaan vuonna 2017 sosiaali- ja terveysviraston tilojen määrä on pienempi kuin vuoden 2013 alussa.

### Tuottavuusmittari – Produktiviteetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	106	102	97	104	104	104

### Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilat m <sup>2</sup> / henkilöstömäärä – Lokaler m <sup>2</sup> /antal anställda	30,86	31,06	-	30,8	30,95	32,98

### Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017

År 2013 minskade social- och hälsovården lokalernas kapacitet med sammanlagt 2 834 m<sup>2</sup>. År 2014 tar man i bruk två nybyggnader, Malms sjukhus och centralarkivet för hälsovården, vilka ökar den totala lokalytan. Verksamheten har effektiviserats i sin helhet så att man år 2014 säger upp lokaler på sammanlagt 23 500 m<sup>2</sup>. Nettoytan av verksamhetslokaler ökar år 2014 med sammanlagt cirka 2 600 m<sup>2</sup>.

Tidtabellerna för lokalprojekten 2015–2017 är ännu osäkra och man vet ännu inte när lokaler kan tas i bruk eller måste överlämnas. År 2015 väntas ytan av verksamhetslokaler minska med cirka 4 200 m<sup>2</sup> med den förutsättningen att de planerade tidtabellerna för lokalprojekten hålls. År 2016 kommer lokalytan att öka med cirka 4 100 m<sup>2</sup> på grund av projekten för avveckling av institutionsvården. I slutet av 2017 blir projektet för Fiskehamnens social- och hälsostation färdigt och då kan verket avstå från flera andra lokaler. Enligt de nuvarande uppgifterna kommer lokalytan att minska något år 2017. Enligt en preliminär bedömning är social- och hälsovårdsverkets lokalyta mindre år 2017 än i början av 2013.



### 3 10 04 Toimeentulotuki – Utkomststöd

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	11 712	5 552	9 524	5 552	5 552	5 552	5 552
Maksutulot - Avgiftsinkomster	3	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	68 153	72 000	73 346	69 850	69 850	69 850	69 850
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	7 882	9 500	7 182	7 500	7 500	7 500	7 500
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>87 750</b>	<b>87 052</b>	<b>90 052</b>	<b>82 902</b>	<b>82 902</b>	<b>82 902</b>	<b>82 902</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	3	0	0	0	0	0	0
Avustukset - Understöd	168 761	170 000	179 300	172 090	172 090	172 090	172 090
Muut menot - Övriga utgifter	1	0	0	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>168 765</b>	<b>170 000</b>	<b>179 300</b>	<b>172 090</b>	<b>172 090</b>	<b>172 090</b>	<b>172 090</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-81 015</b>	<b>-82 948</b>	<b>-89 248</b>	<b>-89 188</b>	<b>-89 188</b>	<b>-89 188</b>	<b>-89 188</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-81 015</b>	<b>-82 948</b>	<b>-89 248</b>	<b>-89 188</b>	<b>-89 188</b>	<b>-89 188</b>	<b>-89 188</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-0,8	3,4	-4,8	-4,8	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,7	5,5	1,2	1,2	0,0	0,0

#### Toimeentulotuki

Toimeentulotuen raami nousee 1,2 prosenttia kuluvaan vuoteen talousarvioista. Talousarviossa pysyminen edellyttää toimeentulotukimenojen kääntämistä selvään laskuun. Täydentävän toimeentulotuen kasvua hillitään mm. vähentämällä kalliin kriisimajoituksen tarvetta yhteistyössä kiinteistöviraston kanssa. Tämän työn tulokset näkyvät osittain jo vuoden 2014 aikana.

Ehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille lapsiperheille.

#### Utkomststöd

Budgetramen för utkomststöd ökar med 1,2 % från 2014 års budget. Förutsättningen för att hålla sig till budgeten är att utgifterna för utkomststöd klart ska börjar sjunka. Ökningen i det kompletterande utkomststödet stävjas bl.a. genom att minska behovet av dyr krisinkvartering i samarbete med fastighetskontoret. Resultaten syns delvis redan år 2014.

Av anslagen för utkomststöd används 3 % för förebyggande utkomststöd och minst hälften av det förebyggande utkomststödet riktas till mindre bemedlade barnfamiljer.

### 3 10 05 Työllisyyden hoitaminen – Sysselsättningen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	150	230	230	230	230	230	230
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>150</b>	<b>230</b>	<b>230</b>	<b>230</b>	<b>230</b>	<b>230</b>	<b>230</b>
Palkat - Löner	3 032	2 919	2 911	2 919	2 919	2 919	2 919
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 032	984	948	984	984	984	984
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	482	1 070	1 054	1 070	1 070	1 070	1 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	102	197	197	197	197	197	197
Avustukset - Understöd	26 412	16 415	26 415	0	26 415	26 415	26 415
Vuokrat - Hyror	999	923	997	923	923	923	923
Muut menot - Övriga utgifter	4	14	0	14	14	14	14
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>32 064</b>	<b>22 522</b>	<b>32 522</b>	<b>6 107</b>	<b>32 522</b>	<b>32 522</b>	<b>32 522</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-31 914</b>	<b>-22 292</b>	<b>-32 292</b>	<b>-5 877</b>	<b>-32 292</b>	<b>-32 292</b>	<b>-32 292</b>
Poistot - Avskrivningar	25	0	0	0	0	0	0
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-31 939</b>	<b>-22 292</b>	<b>-32 292</b>	<b>-5 877</b>	<b>-32 292</b>	<b>-32 292</b>	<b>-32 292</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		52,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-29,8	44,4	-72,9	44,4	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1	545	545	50	50	50	50

Työmarkkinatuen kuntaosuus on siirretty talousarviokohdalla 3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut talousarviokohdalle 3 10 05 Työllisyyden hoitaminen. – Arbetsmarknadsstödet kommunandel har överförts från budgetmomentet 3 10 01 Social- och hälsovårdstjänster till budgetmomentet 3 10 05 Sysselsättning.

#### Työllisyyden hoitaminen

Työllisyyden hoidon kustannukset pysyvät vuoden 2014 tasolla. Työllisyyden hoidossa erityisenä painopisteenä ovat nuoret aikuiset ja maahanmuuttajat. Asiakkaiden palvelu- ja hoitoketjujen sujuvuutta edistetään työllisyyden hoidon, päihde- ja mielenterveyspalvelujen sekä sosiaalityön uusia käytäntöjä kehittämällä.

Työllisyyden hoidon kaupunkitasoiset ratkaisut ovat keskeisessä asemassa siinä, kuinka työmarkkinatuen määrä kehittyy.

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1 800 henkilöä vuodessa.

#### Sysselsättning

Kostnaderna för sysselsättningsåtgärder stannar på 2014 års nivå. De viktigaste grupperna för stadens sysselsättningstjänster är unga vuxna och invandrare. Smidigheten i service- och vårdkedjorna för klienterna främjas genom att utveckla ny praxis inom sysselsättningen, missbrukar- och mentalvården och socialarbetet.

Sysselsättningslösningarna på stadsnivå har en central ställning med avseende på hur arbetsmarknadsstödet belopp utvecklas.

Arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte omfattar 1 800 personer under året.

## 3 10 06

## Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä – Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palvelujen stot - Köp av tjänster	516 643	519 806	529 306	522 405	521 783	521 783	521 783
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>516 643</b>	<b>519 806</b>	<b>529 306</b>	<b>522 405</b>	<b>521 783</b>	<b>521 783</b>	<b>521 783</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-516 643</b>	<b>-519 806</b>	<b>-529 306</b>	<b>-522 405</b>	<b>-521 783</b>	<b>-521 783</b>	<b>-521 783</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-516 643</b>	<b>-519 806</b>	<b>-529 306</b>	<b>-522 405</b>	<b>-521 783</b>	<b>-521 783</b>	<b>-521 783</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,6	1,8	0,5	0,4	0,0	0,0

## HUS-kuntayhtymä

HUSin talousarviokohta sisältää HUSin helsinkiläisille tuottamat terveystaloudelliset eli ns. kuntalaskutettavat palvelut, joista sosiaali- ja terveystaloudelliset maksaa HUSin hinnaston mukaisesti. Lisäksi terveystaloudelliset osallistuu HUSin talousarvion mukaisesti Myrkytystietokeskuksen palvelujen rahoittamiseen sekä kattaa osuutensa kalliin hoidon tasausmaksusta. HUSin talousarviokohta sisältää myös mahdolliset ylikäyttömaksut sekä muut vastaavan tyyppiset erikseen laskutettavat erät. HUSin talousarviokohta sisältää myös erikoissairaanhoidon ostot muista sairaanhoitopiireistä.

HUSin talousarvion kasvu on 0,5 prosenttia vuoden 2014 talousarvioon nähden.

## Samkommunen HNS

Budgetmomentet för HNS omfattar vissa hälso- och sjukvårdstjänster som HNS producerar för helsingforsarna, och för vilka social- och hälsovårdsverket betalar enligt HNS taxa. Verket deltar också i finansieringen av Giftinformationscentralens tjänster, som ingår i budgeten för HNS, och täcker sin andel av utjämningsavgiften för dyr vård. Budgetmomentet för HNS innehåller även eventuella överbeläggningsavgifter och övriga motsvarande poster som faktureras separat. Budgetmomentet omfattar dessutom upphandlingar inom den specialiserade sjukvården hos andra sjukvårdsdistrikt.

Ökningen av budgeten för HNS uppgår till 0,5 % jämfört med 2014 års budget.

Terveydenhuoltolain mukainen terveydenhuollon järjestämissuunnitelma määrittelee periaatteet, joiden mukaan HUS-kuntayhtymän kanssa sovitaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon työnjaosta ja yhteistyöstä sekä hoitoketjuista HUS-kuntayhtymän ja Helsingin sosiaali- ja terveysviraston välillä. Kaikissa työnjakoon ja yhteistyöhön liittyvissä muutosneuvotteluissa arvioidaan suunniteltujen muutosten vaikutukset talousarviokohtiin 3 10 01 sosiaali- ja terveystalvet ja 3 10 06 Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri, pyrkimällä kuluja vähentävään nettovaikutukseen. Työnjakoon ja yhteistyöhön liittyvät muutokset on hyväksyttävä HUS-kuntayhtymän ja Helsingin sosiaali- ja terveysviraston yhteisissä terveystalvetkokouksissa. Järjestämissuunnitelma on hyväksytty HUSin valtuustossa.

Tavoitteena on, että siirtoviivepäivien poistuessa HUS vähentää vastaavan määrän sairaalaosastopaikkoja omasta toiminnastaan.

I planen för organisering av hälsovården i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen fastställs de principer enligt vilka Helsingfors med samkommunen HNS kommer överens om arbetsfördelningen inom primärvården och den specialiserade sjukvården och om samarbetet och vårdkedjorna mellan samkommunen HNS och Helsingfors social- och hälsovårdsverk. Vid alla förhandlingar om arbetsfördelningen och samarbetet i samband med servicereformen bedöms konsekvenserna av de planerade ändringarna för budgetmomenten 3 10 01, Social- och hälsovårdstjänster, och 3 10 06, Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, i syfte att uppnå en nettoeffekt som minskar utgifterna. Ändringarna i arbetsfördelningen och i samarbetet ska godkännas vid de gemensamma sammanträdena för planering av hälso- och sjukvården för samkommunen HNS och Helsingfors social- och hälsovårdsverk. Fullmäktige för samkommunen HNS har godkänt planen för ordnande av hälso- och sjukvården.

Målet är att när fördröjningsdagarna avskaffas ska HNS inom sin egen verksamhet minska ett motsvarande antal vårdplatser på sjukhusavdelningarna.

## 3 20

## Varhaiskasvatusvirasto – Barnomsorgsverket

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	1 882	2 148	2 148	1 697	1 697	1 697	1 697
Maksutulot - Avgif sinkomster	32 941	33 554	34 815	33 699	33 699	33 699	33 699
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	61	22	22	250	250	250	250
Vuokratulot - Hyresinkomster	116	101	101	131	131	131	131
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	402	326	326	374	374	374	374
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>35 402</b>	<b>36 151</b>	<b>37 412</b>	<b>36 151</b>	<b>36 151</b>	<b>36 151</b>	<b>36 151</b>
Palkat - Löner	141 804	154 514	147 542	152 861	152 894	152 894	152 894
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	50 149	51 375	50 477	50 689	50 706	50 706	50 706
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	49 359	45 463	51 241	51 406	50 954	50 954	50 954
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	4 097	3 943	4 167	4 176	4 176	4 176	4 176
Avustukset - Understöd	71 124	73 130	72 801	74 980	74 980	74 980	74 980
Vuokrat - Hyror	40 415	41 473	43 397	44 374	44 374	44 374	44 374
Muut menot - Övriga utgifter	2 048	919	1 192	1 185	1 185	1 185	1 185
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>358 996</b>	<b>370 817</b>	<b>370 817</b>	<b>379 671</b>	<b>379 269</b>	<b>379 269</b>	<b>379 269</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-323 594</b>	<b>-334 666</b>	<b>-333 405</b>	<b>-343 520</b>	<b>-343 118</b>	<b>-343 118</b>	<b>-343 118</b>
Poistot - Avskrivningar	1 550	1 538	1 538	1 576	1 576	1 576	1 576
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-325 144</b>	<b>-336 204</b>	<b>-334 943</b>	<b>-345 096</b>	<b>-344 694</b>	<b>-344 694</b>	<b>-344 694</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		2,1	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		3,3	0,0	2,4	2,3	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	39 887	39 000	41 000	43 800	43 800	43 800	43 800

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talousarvioon 2015

Lasten määrä Helsingissä kasvaa edelleen. Viimeisimmän väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten 1–6-vuotiaiden lasten määrä kasvaa vuonna 2014 noin 1 100 lapsella ja vuonna 2015 noin 870 lapsella. Tulevina vuosina kasvun arvioidaan jatkuvan samankaltaisena.

Helsinkiäisistä 1–6-vuotiaista lapsista noin 60 prosenttia on kunnan järjestämässä päivähoitossa, yksityisen hoidon tukea saa noin 7 prosenttia lapsista ja noin 20 prosenttia lapsista on kotihoidon tuen piirissä. Päivähoidon osuus lisääntyy iän myötä siten, että 3–6-vuotiaista jo noin 95 prosenttia hoidetaan joko julkisessa tai yksityisessä päivähoitossa. Päivähoitopalvelujen kysyntään vaikuttaa

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Antalet barn fortsätter att öka i Helsingfors. Enligt den senaste befolkningsprognosen väntas antalet barn under skolåldern, alltså i 1–6 års ålder, öka med cirka 1 100 år 2014 och cirka 870 år 2015. Tillväxten prognoseras fortsätta på samma nivå under de kommande åren.

I Helsingfors omfattar den kommunala barndagvården cirka 60 % av barnen i 1–6 års ålder. Cirka 7 % av barnen omfattas av stödet för privat vård och cirka 20 % av barnen vårdas i hemmet med hemvårdsstöd. Andelen dagvård är större bland äldre barn i och med att cirka 95 % av barnen i 3–6 års ålder vårdas inom antingen offentlig eller privat dagvård. Utöver utvecklingen av barnantalet inverkar föräld-

lasten määrän kehityksen lisäksi vanhempien työllisyystilanne ja asiakkaiden valinnat eri palvelumuotojen välillä sekä muuttoliike.

Tällä hetkellä lapsia, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, on noin 16 prosenttia 1–6-vuotiaista. Vuoteen 2020 mennessä tämän osuuden ennustetaan nousevan 18 prosenttiin. Monikulttuuristen lasten ja perheiden osuus kasvaa kaikissa lapsiperheiden palveluissa tulevina vuosina.

Tärkeimmät kasvualueet ovat asuntorakentamiseen vapautuvilla satama-alueilla Jätkäsaarella, Kalasatamassa ja Kruunuvuoressa sekä Pasilan alueella. Lisäksi Alppikylässä ja Myllypurossa väkiluku kasvaa rakentamisen vuoksi. Täydennysrakentamista suunnitellaan eri puolille kaupunkia, merkittäviä täydennysrakentamisalueita on mm. Mellunkylässä. Päivähoitoikäisten määrän kasvu kohdistuu etenkin isoille uusille asuntoalueille.

Varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistaminen on käynnissä ja varhaiskasvatusviraston toimintaan tulee kohdistumaan useampia muitakin lainsäädäntömuutoksia. Muutoksien kustannusvaikutukset eivät ole vielä tiedossa 2015 talousarvion laadintavaiheessa.

Valtioneuvoston syksyn 2013 rakennepoliittisessa ohjelmassa on todettu, että esiopetus muutetaan velvoittavaksi. Lainsäädäntö tullaan antamaan budjettilakina vuonna 2014 niin, että se tulisi voimaan 1.1.2015. Esiopetuksen valtakunnallinen opetussuunnitelmauudistus on käynnissä opetushallituksessa. Kun valtakunnalliset perusteet valmistuvat vuoden 2014 syksyllä, kuntien on tämän pohjalta laadittava omat opetussuunnitelmansa siten, että niiden tulee olla hyväksytyt ja otettu käyttöön 1.8.2016 mennessä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan vuoden 2014 alusta. Lain velvoitteet koskevat myös esiopetusta. Opetuksen järjestäjän tulee toteuttaa uuden lain mukaisesti järjestettyä oppilashuoltoa 1.8.2014 alkaen. Esiopetuksen oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveys- ja opetustoimen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Esiopetuksen oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut järjestetään sosiaali- ja terveysvirastosta. Varhaiskasvatusvirasto osallistuu vastaavan kuraattorin vakanssin kustannuksiin.

Valtioneuvoston syksyn 2013 rakennepoliittiseen ohjelmaan sisältyy esitys kotihoidon tuen muuttamisesta budjettilakina vuonna 2014 siten, että lainsäädäntö tulisi voimaan 1.8.2015 lukien. Mikäli muutos toteutuu suunnitellusti, on oletettavaa, että ainakin alkuvaiheessa vanhempien valintaan perustuva kotihoidon tuen hoitovastuun jakautuminen johtaa päivähoitossa aloittavien noin kaksivuotiaiden lasten

rarnas sysselsättningssituation, kundernas val mellan olika serviceformer och flyttningsrörelsen på efterfrågan på dagvårdstjänster.

För närvarande uppgår andelen barn med annat modersmål än finska, svenska eller samiska till cirka 16 % av barnen i 1–6 års ålder. Andelen prognoseras öka till 18 % fram till år 2020. Andelen mångkulturella barn och familjer kommer att öka inom alla tjänster för barnfamiljer under de kommande åren.

De viktigaste tillväxtområdena är de gamla hamnområdena Busholmen, Fiskehamnen och Kronbergsstranden som blir lediga för bostadsbyggande samt Böle. Dessutom ökar invånartalet i Albyn och Kvarnbäcken i takt med att nya bostäder byggs. Kompletteringsbyggande planeras i olika delar av staden. Viktiga områden för kompletteringsbyggande finns bland annat i Mellungsby. Antalet barn i dagvårdsåldern ökar främst i de stora nya bostadsområdena.

Lagstiftningen om småbarnsfostran förnyas som bäst och dessutom kommer flera andra ändringar i lagstiftningen att påverka barnomsorgsverkets verksamhet. Under utarbetandet av 2015 års budget vet man ännu inte hurdana kostnadseffekter ändringarna kommer att medföra.

I statsrådets strukturpolitiska program från hösten 2013 konstaterar man att förskoleundervisningen blir obligatorisk. Lagen kommer att stiftas som en budgetlag år 2014 och den ska träda i kraft räknat från ingången av 2015. En riksomfattande reform av läroplanen för förskoleundervisningen är under arbete vid utbildningsstyrelsen. Efter att de riksomfattande grunderna hösten 2014 har blivit färdiga ska kommunerna bereda sina egna lokala läroplaner utgående från att de har blivit godkända och införda senast vid ingången av augusti 2016.

En lag om elev- och studerandevård trädde i kraft vid ingången av 2014. Förpliktelserna i lagen gäller också för förskoleundervisningen. Utbildningsnämnden ska tillhandahålla elevvård i enlighet med den nya lagen räknat från 1.8.2014. Elevvården förverkligas inom förskoleundervisningen i samarbete med social- och hälsovårds- väsendet, utbildningsväsendet och andra samarbetsparter. Social- och hälsovårdsverket ordnar psykologtjänster och tjänster som tillhandahålls av ansvarig kurator inom förskoleundervisningen. Barnomsorgsverket deltar i kostnaderna för anställning av en ansvarig kurator.

Statsrådets strukturpolitiska program från hösten 2013 innehåller ett förslag om att ändra hemvårdsstödet genom en budgetlag år 2014 så att den nya lagstiftningen ska träda i kraft 1.8.2015. Om lagen ändras som planerat kan man anta att fördelningen av vårdansvaret inom hemvårdsstödet, som föräldrarna själva beslutar om, leder till att antalet cirka 2-åringar som börjar i dagvården ökar åtminstone

määrän kasvuun. Rakennepoliittiseen ohjelmaan sisältyy myös esitys subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittamisesta. Lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2015 alkaen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt päivähoitomaksujen korottamisesta esityksen, jonka pohjalta maksujen korotuksen toteutuksen valmistelua jatketaan edelleen. Aikataulua mahdollisesta lakimuutoksesta ei ole esitetty.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Päivähoidon palvelustrategiaa arvioidaan ja päivitetään vuoden 2015 aikana ottaen huomioon mm. varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen lakimuutosten tuomat vaikutukset ja väestön kasvu. Oma palvelutuotanto on pääsääntöinen tapa järjestää päivähoitoa.

Varhaiskasvatusvirasto kehittää jatkuvasti palvelutuotantoaan. Keskeiset tavoitteet ovat varhaiskasvatuksen avoimen toiminnan kehittäminen ja asiakkaiden valinnanmahdollisuuksien lisääminen sekä talouden hallinnan parantaminen. Monimuotoista kunnallista leikkiopistotoimintaa ja kerhotoimintaa lisätään ja kehitetään edelleen. Kerhotoiminnan lisäämistä tuetaan jatkamalla kerhojen maksuttomuutta 31.12.2015 asti, mistä tehdään erillinen esitys varhaiskasvatuslautakunnalle. Koululaisten iltapäivähoitoa järjestetään varhaiskasvatuspalvelujen leikkiopistoissa edellisten vuosien tapaan. Palvelusetelin käyttö vakinaistettiin vuoden 2014 alusta alkaen yhtenä lasten kerhotoiminnan palvelun järjestämistapana.

Palvelurakennemuutoksella on pyritty vähentämään päivähoidon kustannuksia, mikä nostaa päivähoidon kokonaistuottavuutta. Yksityisen päivähoidon tarjonta on lisääntynyt. Yksityisiä palveluntuottajia on tuettu toiminnan käynnistämiseksi talousarviovuosittain. Tuen käyttöönotolla on pystytty turvaamaan yksityisen päiväkotitoiminnan kasvu ja monimuotoisuus Helsingissä. Myös vuoden 2015 talousarviossa varaudutaan käynnistämistuen käyttöön.

Varhaiskasvatusvirasto arvioi yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen kuntalisän suuruutta talousarvioesityksen yhteydessä vuosittain. Vuoden 2015 talousarvioehdotuksessa varaudutaan korottamaan alle 3-vuotiaiden päiväkotihoidossa olevien lasten yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä arvioidaan yksityisen hoidon tuen kuntalisän kohdentumista tarkemmin.

i början. Det strukturpolitiska programmet innefattar också ett förslag om begränsning av den subjektiva dagvårdsrätten. Ändringarna i lagen ska träda i kraft vid ingången av 2015.

Undervisnings- och kulturministeriet har framställt ett förslag om höjning av dagvårdavgifterna. Genomförandet av höjningen fortsätter att beredas utifrån förslaget. Det har inte angetts någon tidtabell för en eventuell ändring av lagen.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017**

Dagvårdens servicestrategi utvärderas och uppdateras år 2015 med beaktande av dels konsekvenserna av bland annat ändringarna i lagen om barnomsorgstjänster och förskoleundervisning, dels befolkningstillväxten. Dagvården ordnas huvudsakligen som stadens egen serviceproduktion.

Barnomsorgsverket utvecklar sin serviceproduktion fortgående. De viktigaste målen är att utveckla den öppna verksamheten inom småbarnsfostran, öka klienternas valmöjligheter och förbättra ekonomihanteringen. Den flerformiga lekparksverksamheten och klubbverksamheten ökas och utvecklas vidare. Ökningen av klubbverksamheten stöds genom att förlänga klubbarnas avgiftsfrihet till utgången av 2015. Ett särskilt förslag om detta kommer att föreläggas barnomsorgsnämnden. Eftermiddagsverksamheten för skolelever fortsätter att ordnas i barnomsorgstjänsternas lekparker i likhet med tidigare år. Servicesedeln etablerades som ett sätt att ordna klubbverksamhet för barn räknat från ingången av 2014.

Syftet med servicestrukturreformen har varit att minska kostnaderna för dagvården, vilket höjer den totala produktiviteten inom dagvården. Utbudet av privata dagvårdstjänster har ökat. Privata serviceproducenter har varje budgetår fått understöd i form av startpeng. Genom att bevilja understöd har det varit möjligt att trygga tillväxten av den privata daghemsverksamheten i Helsingfors och dess mångformighet. Också i 2015 års budget förbereder verket sig på att utnyttja startpengen.

Barnomsorgsverket utvärderar årligen storleken av kommuntillägget för stödet för privat vård och för hemvårdsstödet i samband med budgetförslaget. I budgeten 2015 förbereder man sig på att höja kommuntillägget för stödet för privat vård när det gäller barn under 3 år inom daghemsvården. I samband med att driftsplanen utarbetas utvärderas mer i detalj hur kommuntillägget för stödet för privat vård ska riktas.

Varhaiskasvatusvirastossa kiinnitetään lapsimäärien kasvaessa huomiota asiakasohjaukseen palvelustrategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Perhepäivähoidon suoritemäärä pyritään säilyttämään tulevaisuudessa nykyisellä tasolla. On tärkeää panostaa kotona tapahtuvan perhepäivähoidon säilymiseen. Varhaiskasvatuspalvelua täydentävää kansalaistoimintaa tuetaan järjestöavustuksin vuosittain määrärahojen puitteissa. Määräraha pidetään samalla tasolla kuin vuonna 2014.

### Kilpailuttaminen

Varhaiskasvatusvirastossa ei ole taloussuunnitelmakauden 2015–2017 aikana tulossa merkittäviä asiakaspalveluja koskevia kilpailutuksia. Helsingin päiväkotihoidon oma palvelutuotanto täydentyy yksityisen hoidon tuella avustettavalla päiväkotihoidolla ja asiakaspalvelujen ostoja ei tämän vuoksi ole suunniteltu lisättävän.

Palmialta hankittavat ravitsemus- ja puhtauspalvelut ovat volyymiltään viraston ostopalvelujen merkittävimmät. Palmian toiminta- ja hallintomallin järjestäminen kilpailuneutraaliteettisäännösten edellyttämällä tavalla vaikuttaa Palmian toimintaan, ja sen mahdolliset vaikutukset varhaiskasvatusviraston toimintaan selviävät loppuvuoden 2014 aikana.

### Riskienhallinta

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat hyvän johtamis- ja hallintotavan edellytyksiä ja palvelujen laadun varmistamista. Hyvin järjestetyssä hallinnossa riskienhallinta ja sisäinen valvonta toteutuvat osana päivittäistehtäviä ja toimintaprosesseja.

Suurin osa varhaiskasvatusviraston organisaatiosta on toiminut jo pitkään, joten riskejä on pyritty eliminoimaan ja hallitsemaan osana toiminnan ja prosessien suunnittelua.

Toimitilojen ja kiinteistöjen kuntoon liittyvä riskien hallinta on merkittävässä osassa varhaiskasvatusviraston riskien hallinnan järjestämisessä, koska virastolla on toimintaa noin 400 osoitteessa. Äkilliset kiinteistöjen vesivahingot, tulipalot ja lisääntyneet sisäilmaongelmat voivat aiheuttaa huomattavia ongelmia sekä kustannuksia toiminnalle. Varhaiskasvatusvirastoon on perustettu poikkihallinnollinen sisäilmatyöryhmä, joka on osa näiden riskien hallintaa.

Varhaiskasvatusvirasto tunnistaa perustoiminnan riskeiksi ja epävarmuustekijöiksi myös toimitila- ja palveluverkon kehittämiseen ja ylläpitoon liittyvät haasteet, tietojärjestelmiin liittyvät riskit sekä taloustilanteen muutosten vaikutukset varhaiskasvatusviraston talouteen. Erityisesti taloudelli-

Med anledning av att barnantalet ökar fäster barnomsorgsverket avseende vid klienthänvisningen i syfte att uppnå de servicestrategiska målen. Man strävar att hålla prestationerna inom familjedagvården på nuvarande nivå i framtiden. Det är viktigt att satsa på att familjedagvården hemma fortsätter. Ett alternativ som kompletterar tjänsterna för småbarnsfostran är medborgarverksamheten som årligen beviljas understöd inom ramen för budgetanslagen. Beloppet planeras stanna på samma nivå som år 2014.

### Konkurrensutsättning

Inga betydliga konkurrensutsättningar eller upphandlingar är aktuella vid barnomsorgsverket under ekonomiplanepreioden 2015–2017. Helsingfors stads egen produktion av daghemsvård kompletteras med daghemsvård som ordnas med stödet för privat vård och därför har verket inte planerat öka andelen köpta tjänster.

Närings- och rengöringstjänster som upphandlas hos Palmia utgör den största volymen av barnomsorgsverkets köpta tjänster. Att reformera Palmias verksamhets- och förvaltningsmodell på det sätt som bestämmelserna om konkurrensneutralitet förutsätter påverkar Palmias verksamhet, och eventuella konsekvenser för barnomsorgsverkets verksamhet blir klara först under den resterande delen av det innevarande året.

### Riskhantering

Riskhanteringen och den interna kontrollen är förutsättningar för gott ledarskap och god förvaltning och de säkerställer en bra kvalitet på servicen. Genom en välorganiserad förvaltning blir riskhanteringen och den interna kontrollen en del av de dagliga uppgifterna och verksamhetsprocesserna.

Största delen av barnomsorgsverkets organisation har varit verksam redan länge och man har strävat att eliminera och hantera risker som en del av verksamhets- och processplaneringen.

Riskhanteringen i fråga om verksamhetslokalernas och fastigheternas skick spelar en betydande roll i ordnandet av riskhanteringen vid barnomsorgsverket eftersom verket driver verksamhet på cirka 400 olika adresser. Akuta vattenskador, bränder och ökade problem med inneluften i fastigheterna kan orsaka stora problem och kostnader för verksamheten. Barnomsorgsverket har tillsatt en tväradministrativ arbetsgrupp för inneluften som en riskhanteringsåtgärd.

Barnomsorgsverket identifierar som risker och osäkerhetsfaktorer för basverksamheten också utmaningarna i utvecklingen och underhållandet av lokal- och servicenätet, risker som hänför sig till datasystemens funktionalitet och effekterna av förändringarna i det ekonomiska läget på barnom-



sina riskeinä nähdään hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan ja varhaiskasvatustalouden uudistukseen liittyvien toimenpiteiden kustannusvaikutukset viraston vuoden 2015 menoihin. Riskienhallinnan kehittämisen näkökulmasta on huomioitava myös henkilöstön rekrytointiin liittyvät riskit. Erityisesti on turvattava kelpoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön saatavuus mm. ennakoivalla rekrytoinnilla.

Varhaiskasvatusvirasto on ottanut käyttöönsä harmaan talouden torjunnassaan Tilajavastuu.fi-palvelun. Tämän myötä käytössä on myös Valvoja-palvelu, joka lähettää sähköpostitse ilmoituksen, mikäli toimittajan tiedoissa on huomautettavaa. Virastossa tehdään työtä sen eteen, että palveluun kuulumattomat toimittajat saadaan mukaan palvelun käyttäjiin.

Varhaiskasvatusviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaukset laaditaan vuoden 2014 aikana varhaiskasvatuslautakunnan päätettäväksi. Raportissa Merkittävien riskien arviointi Helsingin kaupunkikonsernissa 2013 esitettyjä riskejä analysoidaan ja raporttia käytetään hyväksi riskien arvioinnissa, kun koko virastoa koskeva riskien kartoitus tehdään vuoden 2015 aikana. Vuonna 2015 sisäiseen valvontaan kiinnitetään erityisesti huomiota viraston esimieskoulutuksissa, toimintojen prosessien kuvaamisessa ja huolehtimalla ohjeiden ajantasaisuudesta.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Varhaiskasvatusviraston strategiset tavoitteet perustuvat kaupunginvaltuuston hyväksymään Helsingin strategiaohjelmaan vuosille 2013–2016. Strategiasta on johdettu viisi painopistettä vuosille 2014–2016. Vuoden 2015 toiminnassa painopisteet näkyvät seuraavasti:

#### 1. Hyvinvoiva helsinkiläinen

Lapsi voi hyvin

Lapsen hyvinvoinnin tukeminen on varhaiskasvatuspalvelujen keskeinen sisältö. Hyvinvoinnin arvioimisessa on tärkeää kuulla lasta itseään oman päivähoitoympäristönsä kokemuksissa lapsen ikä- ja kehitystaso huomioon ottaen. Vuonna 2015 liitetään 4-vuotiaiden lasten varhaiskasvatussuunnitelmaan vanhempien toteuttama lapsen haastattelu. Sen tarkoituksena on tuoda esiin lapsen kokemus omasta päivähoitopaikastaan. Lasten haastattelukysymykset ovat käytettävissä myös englannin-, venäjän-, somalin- ja vironkielisinä. Suunnitellaan pilottia perhekeskustoimintamalliin yhteistyössä sosiaali- ja terveysviraston kanssa.

sorgsverkets ekonomi. Som särskilda ekonomiska risker anses kostnadseffekterna av åtgärderna inom ramen för regeringens strukturpolitiska program och reformen av lagen om småbarnsfostran på verkets utgifter år 2015. Ur perspektivet för utveckling av riskhanteringen ska även riskerna i rekrytering av ny personal beaktas. Man ska säkerställa i synnerhet tillgången till behörig vård- och fostringspersonal bland annat med hjälp av förutseende rekrytering.

Barnomsorgsverket har tagit i bruk webbtjänsten Tilajavastuu.fi i syfte att förebygga den grå ekonomin. Därigenom har man dessutom tillgång till tjänsten Valvoja som skickar ett e-postmeddelande om det finns någonting att påpeka i leverantörens uppgifter. Verket arbetar för att de producenter som ännu inte är användare ska inskriva sig i tjänsten.

År 2014 gör barnomsorgsverket upp beskrivningar för den interna kontrollen och riskhanteringen och förelägger barnomsorgsnämnden dessa. Riskerna i rapporten om bedömning av de största riskerna inom Helsingfors stadskoncern år 2013 analyseras, och rapporten utnyttjas i bedömningen av riskerna vid kartläggningen av risker för hela barnomsorgsverket år 2015. Barnomsorgsverket kommer att fästa särskilt avseende på den interna kontrollen vid chefsutbildning, på beskrivning av funktionsprocesser och på att anvisningarna hålls uppdaterade.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Barnomsorgsverkets strategiska mål bygger på strategiprogrammet 2013–2016 för Helsingfors stad godkänt av stadsfullmäktige. Ur strategin har barnomsorgsverket härlett fem prioriteringsområden för 2015 enligt följande:

#### 1. Välmående helsingforsare

Barnet mår bra

Barnomsorgstjänsternas viktigaste innehåll är att stöda barnets välbefinnande. För att kunna bedöma välbefinnandet är det viktigt att lyssna på barnet själv om erfarenheterna i daghemsmiljöns vardag med beaktande av barnets ålders- och utvecklingsnivå. År 2015 kommer en intervju av barnet utförd av föräldrarna att läggas till planen för småbarnsfostran för barn i 4 års ålder. Meningen med intervjun är att lyfta fram barnets egen erfarenhet av vården i daghemmet. Intervjufrågorna är tillgängliga också på engelska, ryska, somali och estniska. Ett pilotprojekt för en verksamhetsmodell som bygger på familjecenter planeras i samarbete med social- och hälsovårdsverket.

Kuusivuotiaiden lasten esiopetuksessa on tavoitteena, että kasvuun ja oppimiseen liittyvät myönteiset kokemukset vahvistavat lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Esiopetusvuosi on tärkeä siirtymävaihe varhaiskasvatuksesta kouluun. Esiopetus suunnitelman uudistuneiden perusteiden pohjalta laaditaan uusi kaupunkitasoinen esiopetus suunnitelma. Varhaiskasvatusviraston ja opetusviraston yhteisenä tavoitteena on, että lapsella on hyvä koulun aloitus. Kasvun ja oppimisen polku -toimintamalli päiväkotien ja koulujen välillä tukee lapsen hyvää koulun aloitusta.

Leikkipuistojen kesätoimintaa ja -ruokailua järjestetään koulujen koko loma-ajan määrärahojen puitteissa. Asia esitellään käyttösuunnitelmasta päätettäessä.

## 2. Kulttuurista iloa, liikunta lisääntyy

### Aistit auki Stadissa

Pienet lapset ovat kaupungin asukkaita ja kaupunkiympäristö on heidän kasvuympäristönsä. Toiminnassa vahvistetaan lasten mahdollisuuksia ottaa toimintaympäristö haltuunsa, vaikuttaa ja osallistua kaupungin liikunta- ja kulttuuritoimintaan. Toiminnassa lisätään lasten monipuolista liikkumista sisällä, ulkona, pihalla ja luonnossa. Varhaiskasvatusvirasto tekee kumppanuuteen perustuvaa yhteistyötä tämän toiminnan liittämiseksi osaksi lasten varhaiskasvatuspäivää taide- tai liikunta-alan osaajien ja alan oppilaitosten sekä hoito- ja kasvatustyöntekijöiden kanssa.

## 3. Elinvoimainen Helsinki

### Vireät ja vastuulliset varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut vaikuttavat helsinkiläisten perheiden arkielämään. Varhaiskasvatusalueilla ja päiväkodeissa innovoidaan lasten varhaiskasvatuksen tarpeeseen vastavia ryhmärakenteita ja toimintamalleja. Koko kaupungin tasolla jatketaan lapsen tukemisen, esiopetuksen ja yksityisen päivähoiton auditointeja. Perheille vaihtoehtona olevan yksityisen päivähoiton tarjontaa lisäävää tukea ylläpidetään ja kehitetään edelleen. Perheille tarjolla olevista eri hoitovaihtoehdoista viestitetään, mm. lisäämällä viraston sivuille tietoa yksityisistä päiväkodeista ja hoitajan kotiin palkkaamisesta liittyvistä käytännön asioista.

Virasto valmistelee lautakunnalle selvityksen erilaisten yksityisen hoidon tuen käyttöä tukevien mallien vaikutuksista. Selvityksessä arvioidaan ainakin yksityisen hoidon tuolosidonnaisen hoitolisän, yksityisen perhepäivähoidon kuntalisän ja alle 3-vuotiaiden yksityisen hoidon tuen kuntalisän tasojen muuttamisen vaikutuksia.

Inom förskoleundervisningen för 6-åriga barn har man som mål att helhetsbetonat förstärka barnets välbefinnande genom positiva erfarenheter om uppväxt och inläring. Året inom förskoleundervisningen är en viktig övergångsfas från småbarnsfostran till skolan. Utifrån de nya grunderna för läroplanen för förskoleundervisningen utarbetas en ny lokal läroplan för förskoleundervisningen på stadens nivå. Barnomsorgsverket och utbildningsverket har ett gemensamt mål att ge alla barn en bra början på skolgången. Verksamhetsmodellen om en uppväxt- och inlärningsstig mellan daghem och skola bidrar till en bra skolstart för barnet.

I lekparken ordnas sommarverksamhet och måltidstjänster inom ramen för resurserna under hela skolåret. Frågan tas upp i samband med att beslut om driftsplanen fattas.

## 2. Kulturen gläder, helsingforsarna börjar röra på sig mer

### Öppna sinnen i Stadin

Små barn är invånare i staden och stadsmiljön är deras uppväxtmiljö. Barnens möjligheter att tillägna sig sin egen verksamhetsmiljö och möjligheterna att påverka och delta i stadens idrotts- och kulturverksamhet främjas. Barnens mångsidiga möjligheter att röra sig inomhus, utomhus, på gården och i naturen ökas. Barnomsorgsverket samarbetar på partnerskapsbasis med experter och läroanstalter inom konst- och idrottsbranschen och vård- och fostringspersonalen i syfte att göra verksamheten ovan till en del av barnens vardag inom småbarnsfostran.

## 3. Ett livskraftigt Helsingfors

### Aktiva och ansvarsfulla barnomsorgstjänster

Barnomsorgstjänsterna påverkar familjernas vardag i Helsingfors. Inom verksamhetssektorerna för småbarnsfostran och på daghem införs nya gruppstrukturer och verksamhetsmodeller som svarar på behovet av småbarnsfostran. På hela stadens nivå fortsätter auditering inom stödet till barn, förskoleundervisningen och den privata dagvården. Stödet för ökning av utbudet av privat vård, som är ett alternativ för familjerna, upprätthålls och utvecklas ytterligare. Familjerna informeras om de olika tillgängliga vårdalternativen bland annat genom att på verkets webbsidor ge mer information om privata daghem och om praktiska frågor vid anställning av en vårdare till hemmet.

Barnomsorgsverket bereder för barnomsorgsnämnden en utredning om effekterna av de olika modellerna som bidrar till att stödet för privat vård utnyttjas. I utredningen bedöms åtminstone konsekvenserna av att ändra nivåerna för det inkomstrelaterade vårdtillägget, kommundillägget för privat familjedagvård och kommundillägget för privat vård för barn under 3 år.

#### 4. Hyvä johtaminen

##### Lapsen leikille tilaa

Päiväkotien sisätoimitilat on vuonna 2014 tarkasteltu yhte-näisellä tavalla ja kullekin toimitilalle on määritelty käytössä olevat tilapaikat. Lapsiryhmien muodostamisessa on otettu käyttöön kuvaus siitä, miten hoidossa olevat lapset liittyvät nimettyjen hoito- ja kasvatushenkilöiden vastuulle. Varhaiskasvatuspäivään kuuluu monenlaisia toimintoja.

Toimintaa on nimetyissä lapsiryhmissä, erilaisissa toimin-nallisissa pienryhmissä tai koko päiväkodin yhteisissä tilai-suuksissa. Kaikkea varhaiskasvatustoimintaa, kuten liikku-mista, leikkimistä, tutkimista ja taiteilemista toteutetaan päivän aikana sekä sisällä että ulkona. Vuoden 2015 aika-na jatketaan vuonna 2014 aloitettua lapsikohtaisen tilanor-min tarkastelua.

Kaikkiin päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja leikkipuistoihin suunnataan vuoden 2015 aikana tietty summa rahaa mää-rärahojen puitteissa lasten leikkivälineisiin (sekä sisä- että ulkoleikkeihin).

#### 5. Avoin ja osallistava Helsinki

##### Lapsi ja perhe toimijoina yhteisössä

Kehitetään ja otetaan käyttöön lasten osallisuutta lisääviä menetelmiä leikki- ja toimintaympäristössä. Asiakaskyselyä uudistetaan ja samalla vahvistetaan vanhempien osallisuut-ta yksikkökohtaisen asiakaspalautteen käytettävyyttä pa-rantamalla. Vanhempien tapaamisissa käydään varhaiskasvatuksen sisältöä ja toimintaa koskevaa keskustelua. Jatketaan asukasfoorumien järjestämistä.

#### 6. Tasapainoinen talous

##### Talous tasapainottuu ja tuottavuus paranee

Virasto on mukana tulospalkkiojärjestelmässä. Tuotta-vuusmatriisin käyttöä johtamisen välineenä kehitetään ja lisätään entisestään. Vuoden 2015 aikana testataan uuden-laista talousarvioon sovellettavaa suoritemallia, jossa yksik-kökustannusten laskennassa käytetään vuoden lopun suo-ritteiden sijaan kuukausikohtaista keskiarvoa.

Talouden raportoinnin kehittämistä ja toiminnan yksikkökus-tannusten järjestelmällistä seurantaa jatketaan ja raportoin-tia kehitetään edelleen. Myös toiminnan tunnuslukujen kehittämistä jatketaan vuoden 2015 aikana.

Varhaiskasvatustalouden tilojen käytön tehostamista ja yhteiskäyttöä tarkastellaan yhteistyössä tilakeskuksen ja muiden hallintokuntien kanssa. Tilakeskuksen kanssa tutki-

#### 4. Gott ledarskap

##### Utrymme för barnens lek

År 2014 har daghemmens verksamhetslokaler inomhus enhetligt granskats och för varje verksamhetställe har man angett ett antal tillgängliga vårdplatser. I att bilda barn-grupper har man tagit i bruk en beskrivning om hur barnen inom daghemsvården är på vissa utsedda anställdas an-svar inom vården och fostran. En dag inom småbarns-fostran omfattar flera olika funktioner.

Verksamhet ordnas i utsedda barngrupper, olika funktio-nella smågrupper eller i hela daghemmens gemensamma tillställningar. All verksamhet för småbarnsfostran såsom rörelse, lek, utforskning och pyssel förverkligas både inom-hus och utomhus under dagens lopp. År 2015 fortsätter granskningen av den barnspecifika lokalnormen som inled-des år 2014.

För barnens lekredskap (för lek både inomhus och utom-hus) på alla daghem, familjedaghem och lekparkar reser-vas år 2015 ett visst eurobelopp inom ramen för anslagen.

#### 5. Ett öppet och inkluderande Helsingfors

##### Barnet och familjen som aktörer i gemenskapen

Metoder som ökar barnens delaktighet utvecklas och tas i bruk i lek- och verksamhetsmiljön. Klientenkäten förnyas och samtidigt ökas föräldrarnas delaktighet genom att för-bättra användbarheten hos den enhetsvisa kundrespon-sen. Vid möten med föräldrarna förs diskussion om småbarns-fostrans innehåll och verksamhet. Invånarforum fortsätter att ordnas.

#### 6. Balanserad ekonomi

##### Ekonomi kommer i balans, och produktiviteten förbättras.

Verket tillämpar resultatpremiesystemet. Användningen av systemet med produktivetsmätare som ett av verktygen för ledarskapet ska utvecklas och ökas. År 2015 provas en ny slags prestationsmodell som bygger på att man i stället för prestationer som beskriver utfallet vid utgången av året utnyttjar ett månatligt genomsnitt i kalkyleringen av kosta-erna per enhet.

Verket fortsätter utveckla rapporteringen om ekonomin och den systematiska uppföljningen av kostaderna per enhet för verksamheten och rapporteringen om dessa. Också nyckel-talen för verksamheten fortsätter utvecklas år 2015.

Möjligheterna till effektivare användning och sambruk av barnsomsorgsverkets lokaler granskas i samarbete med lokalcentralen och de övriga förvaltningarna. Med lokal-

taan talonrakentamishjelmassa olevien uudishankkeiden ja peruskorjausten vaihtoehtoisia ratkaisuja. Päiväkotirakentamisen moduulikonsepti -kehittämishankkeen tavoitteena on löytää kustannuksiltaan ja tilaoinnoiltaan tehokas ja muuntojoustava päiväkotimalli. Myös uusien leikki-puistorakennusten tilakonsepti on valmisteilla.

Varhaiskasvatusvirasto on tarkistanut vuoden 2014 aikana nykyisten päiväkotiensä tilapaikkoja kaupunginvaltuuston edellyttämällä tavalla. Tarkastelun tuloksena tilapaikkoja voidaan lisätä noin 300 paikkaa verrattuna siihen, miten tilat ovat olleet käytössä tammikuun 2014 lopussa. Palvelutalaverkon tarkastelussa pyritään vähentämään erillisten toimipisteiden määrää keskittämällä toimintaa.

Uusilla asuinalueilla on tärkeää, että asunto- ja palvelutilojen rakentaminen etenevät suunnitellusti niin, että palvelut voidaan turvata lisääntyvälle asiakasmäärälle. Myös tiloihin liittyvää seurantaa ja mittaamista kehitetään.

#### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Varhaiskasvatusviraston henkilöstösuunnitelmassa 2015–2017 on huomioitu alle kouluikäisten, 1–6-vuotiaiden, lasten määrän kasvun myötä tapahtuva lisähenkilöstön tarve. Viraston uudishankkeiden ja poistuvien tilakohteiden yhteisvaikutukset henkilöstötarpeisiin on otettu suunnitelmassa huomioon. Viraston henkilöstö kasvaa suunnitelmakaudella yhteensä 206 henkilöllä verrattuna vuoden 2014 tulosbudjettiin. Vakansseina lisäys tarkoittaa 172 lisävakanssia. Verrattuna vuoden 2013 tilinpäätökseen henkilöstömäärän lisäys on 322 henkilöä ja vakanssilisäys 268. Kaikki lisäykset kohdistuvat palvelutoimintaan. Viraston korvaavat rekrytoinnit suunnitelmakaudella vastaavat poistuman suuruutta. Taloussuunnitelmakaudella 2015–2017 varhaiskasvatusviraston nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä (4 697) 316 henkilöä eli 6,7 prosenttia saavuttaa eläkeiän.

Perhepäivähoitajien määrä pyritään taloussuunnitelmakaudella 2015–2017 pitämään ennallaan. Loppuvuodesta 2014 varhaiskasvatusvirasto järjestää 3–4 varhaiskasvatusalueen yhteisesti kohdennettua perhepäivähoidon rekrytointitapahtumaa. Tilaisuudet järjestetään alueilla sijaitsevissa leikki- ja puistoissa tai muissa soveltuvissa kaupungin tiloissa.

Suunnitelmassa ei ole huomioitu tulevien lakimuutosten mahdollisesti aiheuttamia henkilöstön lisäystarpeita. Hallinnon henkilöstö on varhaiskasvatusvirastoa perustettaessa mitoitettu siten, ettei sen vähentämiseen ole mahdollisuuksia.

Kiinnittämällä työhyvinvointiin huomiota saadaan vähennettyä sairauspoissaoloja ja parannetaan päiväkotiyksiköiden toimivuutta. Työhyvinvoinnissa on tärkeää henkilöstön ja esimiesten jatkuva kannustava vuoropuhelu ja henkilöstön vahvuuksien kehittäminen.

centralen undersöker verket alternativa lösningar för nybyggnadsprojekt och ombyggnader som anges i husbyggnadsprogrammet. Projektet för att utveckla ett modulkoncept för byggande av daghem syftar till att hitta en flexibel daghemsmodell med effektiva och modifierbara lokallösningar. Också ett lokalkoncept för nya lekparkbyggnader är under beredning.

Barnomsorgsverket har under år 2014 justerat antalet vårdplatser på de nuvarande daghemmen på det sätt som stadsfullmäktige förutsätter. Som resultat av granskningen kan man öka antalet vårdplatser med cirka 300 jämfört med hur lokalerna har utnyttjats vid utgången av januari 2014. I granskningen av servicelokalnätet strävar man att minska antalet enskilda verksamhetsställen genom att centralisera verksamhet.

I de nya bostadsområdena är det viktigt att byggandet av bostäder och servicelokaler fortskrider enligt planerna så att servicen för det ökade klientantalet kan tryggas. Dessutom utvecklas uppföljningen och mätningen av lokalerna.

#### **Verkets personalplan 2015–2017**

I personalplanen 2015–2017 för barnomsorgsverket har man beaktat det ökade servicebehovet och behovet av ny personal till följd av att antalet barn under skolåldern, alltså i 1–6 års ålder, ökar. Den sammanlagda inverkan på personalbehovet av verkets nybyggnadsprojekt och lokaler som inte längre används har beaktats i planen. Verkets personal ökar under planperioden med sammanlagt 206 personer jämfört med resultatbudgeten för 2014. Ökningen innebär 172 nya anställningar. Jämfört med bokslutet för 2013 ökar antalet anställda med 322 personer och antalet anställningar med 268. Alla tillägg gäller serviceverksamheten. De ersättande nyanställningarna vid verket motsvarar antalet avgångar under ekonomiplanepreioden. Under ekonomiplanepreioden 2015–2017 uppnår 316 av barnomsorgsverkets sammanlagt 4 697 anställda, dvs. 6,7 %, pensionsåldern.

Verket strävar att hålla antalet familjedagvårdare oförändrat under ekonomiplanepreioden 2015–2017. I slutet av 2014 kommer barnomsorgsverket att ordna 3–4 gemensamma rekryteringsevenemang för barnomsorgsområden. Evenemangen ordnas i lekpark i områdena eller i stadens andra lämpliga lokaler.

I planen har man inte beaktat eventuella behov att öka personalantalet till följd av ändringar i lagen. Den administrativa personalen har vid inrättandet av barnomsorgsverket dimensionerats så att det inte är möjligt att minska antalet anställda.

Sjukfrånvaron förebyggs och daghemsenheternas funktionalitet förbättras genom att fästa avseende på välbefinnandet i arbetet. Med tanke på välbefinnandet i arbetet är det viktigt att dialogen mellan personalen och cheferna är uppmuntrande och personalens starka sidor utvecklas.

## Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Varhaiskasvatusviraston tilankäyttösuunnitelmaan on tarkistettu viraston vuokralla olevien tilojen neliömääriä, mutta työ jatkuu edelleen ja erityisesti arvioidaan ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen tietoja.

Tilankäyttösuunnitelmassa vuosille 2015–2024 arvioitu tilamäärän muutos on 9 prosenttia kun väestönkasvun arvioidaan olevan noin 15 prosenttia. Vuokrakulujen muutos on 13 prosenttia. Todellisuudessa vuokravaikutus ei ole näin suuri, koska suunnitelmaan on kuvattu jokaisen hankkeen vuokrakustannukset vuositasolla, vaikka hankkeet eivät valmistuisi vuoden alussa.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

1. Helsingin muita kuntia korkeammat palvelujen yksikkökustannukset lähenevät muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa

Päivähoidon kuusikkoraportin mukaan kunnallisen päivähoidon kustannukset Helsingissä lasta kohden olivat vuonna 2012 keskimäärin 11 983 euroa vuodessa. Kustannukset lasta kohden ovat viimeisten vuosien aikana kasvaneet Helsingissä hitaammin kuin muissa Suomen suurissa kaupungeissa (kuusikkokunnat) keskimäärin, vaikka ne ovat vielä hieman suurimpien kaupunkien keskiarvoa korkeammat. Tavoitteena on lähestyä kuusikkokuntien keskiarvoa. Myös koko järjestelmän kustannuksia 1–6-vuotiasta väestöä kohden seurataan.

Kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 mukaisesti varhaiskasvatusviraston tavoitteena on yhteistyössä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa kaupungin tilankäytön tehostaminen. Lisäksi tilojen yhteiskäyttöä pyritään lisäämään muiden hallintokuntien kanssa palvelujen kokonaiskustannusten pienentämiseksi.

Varhaiskasvatusviraston toimintaa mitataan erilaisin toiminnan tehokkuutta kuvaavin tuottavuusmittarein.

2. Helsingiläisten verotettavat ansiotulot asukasta kohden nousevat muita Helsingin seudun kuntia nopeammin

Lasten määrä Helsingissä kasvaa joka vuosi. Varhaiskasvatusvirasto pyrkii laadukkailla päivähoitopalveluilla ja kattavalla toimitilojen palveluverkolla vastaamaan alle kouluikäisten lasten määrän kasvuun. Varhaiskasvatusvirasto noudattaa palvelustrategiaa, jossa perheet voivat valita vaihtoehtoisista varhaiskasvatuspalveluista. Palvelutarve ja kaupungin talous ohjaavat vuosittain toiminnan järjestämistä.

Helsingissä yksityinen päivähoito täydentää kunnan omaa palvelua, tarjoten perheille valinnanmahdollisuuksia. Yksityisiä palveluntuottajia tuetaan yksityiseen päivähoitoon suunnatulla yksityisen päivähoiton tuen Helsinki-lisällä. Lisäksi vuodesta 2010 alkaen on tuettu päivähoitopaikkoja

## Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Barnomsorgsverkets plan för lokalanvändningen har justerats i fråga om de inhyrda lokalernas kvadratmeterantal, men arbetet pågår i synnerhet i fråga om uppgifterna om lokalerna inhyrda från utomstående aktörer.

I lokalanvändningsplanen för åren 2015–2024 uppskattas det att lokalbehovet kommer att öka med cirka 9 % och befolkningen med cirka 15 % under tidsperioden i fråga. Förändringen i hyresutgifterna är 13 %. Den verkliga effekten på hyrorna är dock inte lika stor eftersom hyreskostnaderna för projekten anges i planen på årsnivå även om projekten inte blir färdiga i början av året.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

1. De å-kostnader för service som är högre i Helsingfors än i andra kommuner närmar sig medeltalet för de andra stora städerna

Enligt rapporten om dagvården i de sex största städerna i landet uppgår kostnaderna för dagvården i Helsingfors år 2012 till 11 983 euro om året i genomsnitt. Kostnaderna per barn har under de senaste åren ökat långsammare i Helsingfors än i de övriga största städerna i Finland i genomsnitt fastän de fortfarande är något större än genomsnittet för de sex största städerna. Målet är att komma närmare genomsnittet. Också kostnaderna för hela systemet i fråga om barn i 1–6 års ålder följs upp.

I enlighet med stadens strategiprogram 2013–2016 har barnomsorgsverket som mål att i samråd med fastighetskontorets lokalcentral effektivisera lokalanvändningen. Dessutom strävar verket att öka sambruket av lokalerna med de övriga förvaltningarna i syfte att minska de totala kostnaderna för tjänsterna.

Barnomsorgsverkets verksamhet mäts med olika produktivitetens mätare som beskriver verksamhetens effekt.

2. De beskattningsbara förvärvsinkomsterna per invånare stiger mer i Helsingfors än i de andra kommunerna i Helsingforsregionen

Antalet barn ökar i Helsingfors varje år. Barnomsorgsverket strävar att svara på ökningen av antalet barn under skolåldern genom högkvalitativa dagvårdstjänster och ett omfattande servicenät av verksamhetslokaler. Barnomsorgsverket följer en servicestrategi enligt vilken familjerna kan välja mellan alternativa barnomsorgstjänster. Servicebehovet och stadens ekonomi styr årligen ordnandet av verksamheten.

I Helsingfors kompletterar den privata dagvården kommunens egna tjänster, vilket ger familjerna möjligheter att välja. Staden uppmanar privata serviceproducenter till att erbjuda privata dagvårdstjänster genom Helsingforstillägg för privat dagvård. Med anledning av det ökade barnantalet

perustavia yksityisiä tuottajia käynnistämistuella, josta päätetään talousarviovuosittain. Vuoden 2015 aikana selvitetään, miten yksityisten päivähoitopalveluiden tuottajien neuvontaa ja tukea voidaan kehittää esim. yhteistyössä YritysHelsingin kanssa.

### **Talousarvion vaikutus terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen**

Varhaiskasvatuspalvelut vaikuttavat palvelujen piirissä olevien lasten ja heidän perheidensä hyvinvointiin ja tätä kautta terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen.

Lasten neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistä Hyve4-mallia täydennetään lapsen osallisuuden ja hyvinvoinnin osalta siten, että vanhemmat kysyvät lapseltaan päivähoitoon liittyviä kysymyksiä. Mallin tarkoitus kokonaisuudessaan on löytää varhain tuen tarpeessa olevat lapset ja kohdentaa tätä varten tarvittavat tukitoimet.

Lapsen tukemisen arvioivan kehittämisen ja auditointien avulla laaditaan kehittämissuunnat erityistä tukea tarvitsevien lasten tukitoimien käyttöön. Tavoitteena nykyistä tasa-laatusemmia palveluita lasten tuen tarpeista nähdä.

Laadukas varhaiskasvatustoiminta muodostuu päivittäisestä sekä sisä- ja ulkotiloissa tapahtuvasta toiminnasta. Lapsilla ja henkilöstöllä on käytössään terveelliset ja turvalliset tilat.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen ja sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Varhaiskasvatusvirasto lisää sähköisiä vuorovaikutteisia palvelukanavia erityisesti päivähoitolaisten poissaolojen, loma-aikojen ja tilapäisesti poikkeavien hoitotarpeiden ilmoittamiseksi. Vuoden 2015 aikana varhaiskasvatusvirasto pyrkii erityisesti vaikuttamaan kaupunkiyhteisen järjestelmän toimivuuteen. Talousarviovuonna varhaiskasvatusvirasto toteuttaa määrärahojen puitteissa kaupunkiyhteisiä kehittämishankkeita sekä omia kehittämishankkeitaan.

#### **Tilastointi- ja raportointijärjestelmän uusiminen**

Vuoden 2015 aikana virastossa otetaan asteittain käyttöön uusi tilastointi- ja raportointijärjestelmä, joka tulee korvaamaan nykyisen sosiaali- ja terveysviraston ja varhaiskasvatusviraston yhteisen järjestelmän ja yksinkertaistamaan järjestelmän arkkitehtuuria.

har staden dessutom från år 2010 understött privata producenter som skapar nya daghemsplatser med en startpeng som staden separat beslutar om för varje budgetår. År 2015 utreder verket hur rådgivningen och stödet till privata dagvårdsproducenter kan utvecklas till exempel i samarbete med FöretagsHelsingfors.

### **Hur budgeten påverkar målet att minska skillnaderna i hälsa och välbefinnande**

Barnomsorgstjänster påverkar välbefinnandet hos barnen inom dagvårdstjänsterna och deras föräldrar och minskar härigenom skillnaderna i hälsa och välbefinnande.

Den gemensamma modellen för barnrådgivningen och småbarnsfostran Hyve4 kompletteras i fråga om barnets delaktighet och välbefinnande med frågor om dagvården som föräldrarna ska ställa till sitt barn. Modellen syftar i sin helhet till att i tidig fas hitta de barn som behöver stöd och rikta behövliga stödåtgärder till detta.

Genom utvärdering av utvecklingen och auditeringar inom stödet för barn sätts det upp utvecklingslinjer för hur stödåtgärderna för barn som behöver särskilt stöd ska utnyttjas. Målet är att erbjuda tjänster som mer än i nuläget överensstämmer med varandra och som utgår från barnens behov.

Högkvalitativ barnomsorgsverksamhet består av dagliga funktioner både inomhus och utomhus. Barnen och personalen har tillgång till hälsosamma och trygga lokaler.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-programmet genomförs och utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Barnomsorgsverket ökar antalet elektroniska interaktiva servicekanaler i synnerhet för anmälan av daghemsbarnens frånvaro, semestertider och tillfälliga avvikande servicebehov. År 2015 strävar barnomsorgsverket att främja speciellt funktionaliteten hos stadens gemensamma system. Under budgetåret genomför verket stadens gemensamma och sina egna utvecklingsprojekt inom ramen för anslagen.

#### **Ett nytt statistik- och rapporteringssystem tas i bruk**

År 2015 tar verket stegvis i bruk ett nytt statistik- och rapporteringssystem som ska ersätta det nuvarande gemensamma systemet för social- och hälsovårdsverket och barnomsorgsverket och förenkla systemarkitekturen.

Viraston hallussa olevaa dataa valmistellaan avattavaksi laajamittaisesti painottaen tietoja, joilla voidaan kehittää palveluverkon suunnittelua ja ennustettuun väestökasvuun vastaamista.

### Sähköinen vuorovaikutteinen suunnitelma

Vuonna 2014 neljässä päiväkodissa koekäytetään sähköistä vuorovaikutteista suunnitelmaa. Suunnitelman avulla voidaan viestittää lasten vanhemmille päivähoidon tapahtumista ja kirjata yhdessä vanhempien kanssa lapsen hyvinvointiin ja varhaiskasvatuksen toteuttamiseen liittyviä olennaisia asioita lapsen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimissuunnitelmiin.

Vuoden 2015 syksyllä arvioidaan koekäytöstä saatuja kokemuksia.

### Päivähoidon sähköinen kulunseuranta

Päivähoidon sähköisen kulunseurannan hankkeessa suunnitellaan vuoden 2015 aikana menettelytavat ja kustannukset mahdollista käyttöönottoa varten, kun päivähoidon maksuperusteiden muutoksen aikataulu ja sisältö täsmenytvät. Sähköisellä kulunseurannalla varaudutaan hoitoaika-perusteiseen päivähoitomaksuun.

### HR-työpöytä

Henkilöstön ja esimiesten sähköisten työvälineiden käyttö on lisääntynyt HR-työpöydän sekä sähköisen palvelukseenoton myötä merkittävästi. HR-työpöydän käyttöaste 72,6 prosenttia ylitti jo vuonna 2013 kaupunkitason keskiarvon, joka oli 66,6 prosenttia

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Varhaiskasvatusviraston sitovat, toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2015 on asetettu strategisten tavoitteiden ja niihin sisältyvien painotusten pohjalta seuraavasti:

1. 4-vuotiaiden lasten varhaiskasvatussuunnitelmaan liitetään vanhempien toteuttama lapsen haastattelu.
2. Deflatoidut menot € /1–6-vuotiaiden väestöä kohden Helsingissä eivät kasva.
3. Asiakastytyväisyyskyselyn toiminnan sisältöä koskevien valittujen kysymysten tulokset ovat verkossa nähtävissä yksikkökohtaisesti.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

1. Leikkipuistoissa suunnitellaan ja toteutetaan koululaisien kanssa osallistumisen foorumit.
2. Lisätään yksityisen päivähoidon osuutta.

Förvaltningens datauppgifter förbereds för att de i vid omfattning ska kunna öppnas med betoning på sådana uppgifter som är till nytta vid utveckling av planeringen av servicenätet och sätten att svara på befolkningstillväxten.

### Elektronisk interaktionsplan

År 2014 provar fyra daghem en elektronisk interaktionsplan. Med hjälp av planen kan man meddela barnens föräldrar om aktuella händelser i dagvården och tillsammans med föräldrarna anteckna viktiga frågor om barnets välbefinnande och om verkställandet av småbarnsfostran i planen för småbarnsfostran och planen för barnets lärande i förskola.

Hösten 2015 utvärderas erfarenheterna från försöket.

### Elektronisk tidrapportering för dagvården

Inom projektet för elektronisk tidrapportering för dagvården planeras tillvägagångssätt och kostnader för eventuell införläggning av systemet år 2015 när tidtabellen och innehållet för ändring av betalningsgrunderna för dagvården preciseras. Den elektroniska tidrapporteringen är ett sätt för verket att förbereda sig på vårdtidsbaserade avgifter.

### HR-skrivbordet

I bruktagandet av HR-skrivbordet och den elektroniska anställningen har avsevärt ökat personalens och chefernas användning av elektroniska hjälpmedel. Användningsprocenten för HR-skrivbordet är 72,58 % vilket redan år 2013 överskred stadens genomsnitt som uppgick till 66,6 %.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Barnomsorgsverkets bindande verksamhetsmål för 2015 bygger på de strategiska målen och betoningarna i dessa:

1. En intervju av barnet utförd av föräldrarna tas upp i planen för småbarnsfostran för barn i 4 års ålder.
2. Deflaterade kostnader €/antalet barn i 1–6 års ålder ökar inte i Helsingfors.
3. Resultaten för valda frågor som gäller verksamhetens innehåll i kundnöjdhetenkäterna läggs enhetsvis ut på nätet.

#### Övriga verksamhetsmål

1. Forum för delaktighet planeras och förverkligas i lek-parker tillsammans med skoleleverna.
2. Andelen privat dagvård ökar.

3. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä tehdään alueellista yhteistyötä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa.

### **Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet**

Varhaiskasvatusvirasto toteuttaa taloussuunnitelmakaudella 2015–2017 toiminnassaan kaupungin strategiaohjelmassa 2013–2016 hyväksytyjä ympäristötavoitteita sekä kaupunginvaltuuston syksyllä 2012 hyväksymän ympäristöpolitiikan tavoitteita.

Ympäristökasvatuksessa huomioidaan vuonna 2013 valmistuneen ympäristökyselyn tulokset ja siinä painottuvat kestävä kehityksen periaatteet. Tavoitteena on, että lapset omaksuvat kunnioittavan suhtautumisen omaan lähiympäristöönsä, oppivat kierrättämisen, omaksuvat energia- ja materiaalitehokkaan toiminnan tavat sekä muodostavat emotionaalisesti rikkaan suhteen luontoon ja muuhun ympäristöön. Lisäksi ympäristökasvatuksen kokonaisuus huomioidaan esiopetussuunnitelmaa uudistettaessa.

Varhaiskasvatusvirasto tulee tekemään yhteistyötä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa jätemäärien seurannassa osalta jätteiden synnyn vähentämiseksi. Toimipaikkakohtainen jäteseuranta on tarpeen, sillä sen avulla on mahdollista tehostaa jätteiden lajittelua. Lisäksi virastossa etsitään tapoja vähentää ruokahävikkiä.

Varhaiskasvatusviraston energiansäästösuunnitelma laaditaan vuoden 2014 aikana. Suunnitelmaan sisällytetään kuvaus käyttäjien, ylläpitäjien ja kiinteistönhuollon välisestä yhteistyöstä pyrittäessä rakennusten oikeanlaisen energiatehokkuuden, ylläpidon ja käytön aikaansaamiseksi vuoden 2015 aikana. Varhaiskasvatusviraston ympäristöohjelma päivitetään vuoden 2015 aikana ja laaditaan viraston ympäristöraportti.

Varhaiskasvatusvirastossa on kierrätystori, jonka tavoitteena on saada viraston yksiköiden tarpeettomat kalusteet ja muut tavarat hyötykäyttöön. Kierrätystorin toimintaa kehitetään edelleen vuoden 2015 aikana. Viraston kalustehankinnoissa hyödynnetään varastoissa ja esim. tyhjennettävissä väistötiloissa olevia kalusteita. Vain tarvittaessa hankitaan uusia kalusteita.

Kehitetään sähköisiä palveluja mm. siirtymällä sähköiseen asiakasmaksupäätökseen vuoden 2014 aikana. Tällöin postin kautta lähetettävien asiakasmaksupäätösten on arvioitu vähenevän noin 80 prosentilla. Sähköisen asiakasmaksun käyttöönottoa jatketaan vuoden 2015 aikana.

Henkilöstöä kannustetaan ekotukihenkilökoulutuksiin. Koulutetut ekotukihenkilöt ohjeistavat henkilöstöä toimitilojen energiatehokkuuteen ja kestävä kehityksen periaatteiden noudattamiseen.

3. Regionalt samarbete förs med stadens övriga förvaltningar i syfte att främja välbefinnandet för barn och ungdomar.

### **Energieffektivitets- och miljömål**

Under ekonomiplanepreioden 2015–2017 verkställer barnomsorgsverket i sin verksamhet miljömålen godkända i stadens strategiprogram för 2013–2016 och målen för miljöpolicyen som stadsfullmäktige godkände hösten 2012.

Inom utvecklingen av miljöfostran beaktas resultaten av miljöenkäten som blev färdig år 2013 och de principer för hållbar utveckling som betonas i enkäten. Målet är att barnen ska tillägna sig en hänsynsfull attityd till sin egen näromgivning, lära sig att återvinna och agera energi- och materialeffektivt och bilda ett rikt emotionellt förhållande till naturen och annan miljö. Dessutom beaktas miljöfostran som helhet i arbetet på en ny läroplan för förskoleundervisningen.

Barnomsorgsverket kommer att samarbeta med fastighetskontorets lokalcentral inom uppföljningen av avfallsmängderna i syfte att minska uppkomsten av avfall. Det är nödvändigt att följa upp avfallsmängderna på verksamhetsställena eftersom det gör det möjligt att effektivare sortera avfallet. Dessutom söker verket nya sätt att minska matsvinnet.

Barnomsorgsverket utarbetar en energisparplan under år 2014. I planen inkluderas en beskrivning om samarbetet mellan användarna, huvudmännen och fastighetsunderhållet, med vilket man strävar efter rätt slags energieffektivitet, underhåll och användning år 2015. Barnomsorgsverkets miljöprogram uppdateras år 2015 och en miljörapport för verket utarbetas.

Barnomsorgsverket har ett återvinningstorg som har som mål att få onödiga möbler och andra föremål från verkets enheter i nytt bruk. Återvinningstorgets verksamhet utvecklas vidare år 2015. Verket utnyttjar i sin möbelanskaffning möbler som står i lager och till exempel i tillfälliga lokaler som ska tömmas och upphandlar nya möbler först därefter.

Elektroniska tjänster utvecklas bland annat genom att år 2014 övergå till ett elektroniskt beslut om kundavgiften vilket gör att antalet kundavgiftsbeslut som skickas per post väntas minska med cirka 80 %. Ibrukttagandet av den elektroniska kundavgiften fortsätter år 2015.

Personalen uppmuntras att delta i utbildningen för nya ekostödpersoner. Utbildade ekostödpersoner hjälper personalen att göra verksamhetslokaler energi- och miljöeffektiva och följa principerna för hållbar utveckling.



Toimipisteissä kannustetaan henkilöstöä huomioimaan kestävä kehitys ja energiatehokkuus. Vuoden 2015 aikana selvitetään, mitä kannustekeinoja voidaan arjessa käyttää energiatehokkuuden laajentamiseksi päiväkodeissa.

### Määrä- ja taloustavoitteet

Vuosille 2016–2017 on huomioitu väestön kasvun mukaiset muutokset.

### Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017

Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisessa lähdetään siitä, että hyvin suunniteltu toiminta on taloudellista ja työhyvinvointia edistävää. Keskeisten talouteen vaikuttavien tekijöiden, kuten henkilöstön ja tilojen käyttöä sekä toiminnan suunnittelua kehitetään ja seurataan säännöllisesti tunnuslukujen avulla.

Tuottavuuden toteutumisessa osalta on huomioitava, että varhaiskasvatusviraston toiminnasta suuri osa on lakisääteistä toimintaa ja toiminnan kustannukset muodostuvat suurimmaksi osaksi henkilöstö- ja tilavuokrakustannuksista.

Virasto pyrkii lisäämään niitä palveluja, jotka vastaavat paremmin asiakkaiden palvelun tarpeeseen ja ovat taloudellisia. Lasten sijoittaminen palveluihin tehdään strategisten tavoitteiden mukaisesti niin, että myös yksityinen päivähoito, perhepäivähoito ja kerhotoiminta otetaan vahvasti palveluvaihtoehtoina mukaan.

### Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017

Varhaiskasvatusviraston tilankäyttöä seurataan tilankäyttösuunnitelmassa olevilla kaupungin yhteisillä mittareilla, jotka ovat tilojen lukumäärä, käytettävissä oleva huoneistoala kokonaisuutena, sekä asiakas-/lapsikohtainen huoneistoala. Päiväkotitilojen seurannassa on ollut käytössä oma tilamittari, tilatäyttöprosentti (tilatäyttöprosentti = hoitosuhteessa olevat lapset/tilapaikat \* 100 (toimipistekohtainen huoneistoala/9 m<sup>2</sup> = tilapaikka). Tilamittaria arvioidaan ja kehitetään vuosien 2014 ja 2015 aikana.

Riittävä päiväkotipaikkojen määrä lähellä kotia mahdollistaa vanhempien töihin paluun ja tuottaa kaupungille verotuloja. Rakennusten korjausvelka on huomattava ja peruskorjauksen suunnitelmallinen ajoittaminen riittävän ajoissa on kaupungille kannattavaa. Alueellisiin väistötiloihin ja suunniteltuihin peruskorjauksiin on panostettava.

Leikkipuistojen palveluverkkosuunnitelma tuodaan lautakunnalle vuoden 2014 kesän selvityksen valmistuttua. Leikkipuistopalveluverkon tilanne esitellään lautakunnalle vuosittain.

På verksamhetsställena uppmuntras personalen att beakta den hållbara utvecklingen och energieffektiviteten i sin verksamhet. År 2015 utreder verket vilka motivationsmetoder som kan utnyttjas för att öka energieffektiviteten i daghem.

### Kvantitativa och ekonomiska mål

Ändringar som orsakas av befolkningstillväxten har beaktats för åren 2016–2017.

### Produktivitetsutfall 2013–2017

Produktionen av barnomsorgstjänster utgår från att välplanerad verksamhet är ekonomisk och främjar välbefinnandet i arbetet. De centrala faktorerna med inverkan på ekonomin såsom personalen och lokalanvändningen samt verksamhetsplaneringen utvecklas och följs regelbundet upp med hjälp av nyckeltal.

Med tanke på produktivitetsutfallet ska man beakta att en stor del av barnomsorgsverkets verksamhet är verksamhet som ordnas enligt lagen och kostnaderna för verksamheten för det mesta består av personalkostnader och lokalhyror.

Verket strävar att öka de tjänster som bättre svarar på klienternas servicebehov och som är ekonomiska. Hur barn placeras inom tjänsterna bestäms enligt de strategiska målen utgående från att även den privata dagvården, familjedagvården och klubbverksamheten beaktas som starka servicealternativ.

### Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017

Barnomsorgsverkets lokalanvändning följs upp med stadens gemensamma mätare som anges i verkets plan för lokalanvändningen. Mätarna är antalet lokaler, den tillgängliga lägenhetsytan sammanlagt och den tillgängliga ytan per klient/barn. Inom uppföljningen av daghemslokaler har verket utnyttjat sin egen lokalmätare, lokalbeläggningsprocenten (lokalbeläggningsprocent = barn i vårdrelation per vårdplatser \* 100, verksamhetsställets lägenhetsyta per 9 m<sup>2</sup> = vårdplatsvolym). Lokalmätarna utvärderas och utvecklas under åren 2014 och 2015.

Ett tillräckligt antal vårdplatser vid daghem gör det möjligt för föräldrarna att återgå till arbetet och medför staden skatteinkomster. Reparationsskulden för byggnaderna är avsevärd och det är lönsamt för staden att i tillräckligt tidig fas systematiskt tidsplanera ombyggnaderna. Man ska satsa på tillfälliga lokaler i områdena och planerade ombyggnader.

Planen för lekparkernas servicenät föreläggs nämnden när utredningen om sommaren 2014 har blivit färdig. Läget för lekparkernas servicenät föreläggs nämnden årligen.

Kerhopaikkojen tiloja etsitään aktiivisesti myös muualta kuin leikkipuistoista. Leikkipuistoissa järjestetään myös monipuolista avointa toimintaa.

Verket söker aktivt lokaler för klubbverksamheten också annanstans än i lekparken. I lekparken ordnas även mångsidig öppen verksamhet.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	TP 2013	TA 2014	ennuste prognos 2014	TAE 2015	TSE 2016	TSE 2017
<b>Suoritetaavoitteet – Prestationsmål</b>						
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset – Barn i vård under skolåldern 31.12.						
Omissa päiväkodeissa – Vid egna daghem 31.12.	20 283	20 621	20 971	21 444	21 887	22 217
Ostopalvelupäiväkodeissa – Vid daghem med köpt service 31.12.	343	379	313	273	273	273
Perhepäivähoidossa – I familjevård 31.12.	1 095	1 100	1 100	1 000	1 000	1 000
Lasten kotihoidontuki, lapset 31.12.– Hemvårdsstöd, barn 31.12.	8 616	9 252	8 666	9 034	9 034	9 133
Yksityisen hoidon tuki, lapset 31.12.– Stöd för privat vård, barn 31.12.	2 666	2 952	2 916	3 022	3 022	3 073
Kerhoissa lapset 31.12. – I klubbar, barn 31.12.	1 133	1 350	1 350	1 450	1 450	1 500
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Käyttöaste – Lokalbeläggning	92,2	92,5	92,5	92,5	92,5	92,5
Menot €/ 1–6 v. Hki* – Utgifter €/barn 1–6 år Hfors*	9 798	9 955	9 955	9 999	9 999	9 999
€/lapsi omissa päiväkodeissa – €/barn vid egna daghem	11 662	11 748	11 748	11 839	11 839	11 839
€/lapsi ostopalvelupäiväkodeissa – €/barn vid daghem med köpt service	13 314	12 860	12 860	12 814	12 814	12 814
€/lapsi perhepäivähoidossa – €/barn i familjevård	13 789	13 195	13 195	13 796	13 796	13 796
€/lapsi lasten kotihoidon tuella – €/barn med hemvårdsstöd	6 287	6 204	6 204	6 257	6 257	6 257
€/lapsi yksityisen hoidon tuella – €/barn med stöd för privat vård	6 280	6 013	6 013	6 319	6 319	6 319
€/lapsi kerhossa** – €/barn i klubbar**		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Vakanssien määrä – Antalet anställningar	5 195	5 291	–	5 397	5 418	5 463
Henkilöstömäärä – Personalantal	5 580	5 696	–	5 823	5 848	5 902
Tilat – Lokaler, m <sup>2</sup>	223 711	227 197	–	233 214	234 534	236 874

\*väestön määrässä siirretty käyttämään 1–6 v. lasten määrää, jossa on mukana myös muualla asuvat, ko. väestöä käytetään muissakin viraston laskelmissa – I kalkyleringen av befolkningen har man övergått till att använda antalet barn i 1–6 års ålder som omfattar även barn som bor annanstans. Samma befolkningsmätare används i verkets andra kalkyler.

\*tulevien vuosien suoritemaaria on ennustettu väestöennusteiden pohjalta, ne voivat siis muuttua – Prestationerna för kommande år har prognoserats med hjälp av befolkningsprognosen och de kan förändras.

\*vuoden 2013 osalta on kyseessä toteuma – För året 2013 anges utfallet.

\*\*kyseessä kerholapsen keskimääräinen hinta, koska hinta vaihtelee hyvin paljon kerhon osallistujien mukaan – Det är fråga om ett genomsnittligt pris för ett barn inom klubbverksamheten eftersom priset varierar mycket enligt klubbens deltagare.

### Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)

Tuottavuuden mittaamisessa käytetään tuottavuusmatriisiä. Matriisiä uudistetaan vuoden 2014 aikana, joten tällä hetkellä tuloksia ei ole saatavilla. – Ett matrissystem med produktivetsmätare utnyttjas inom mätningen av produktiviteten. Matrismodellen förnyas år 2014 och inga resultat är därför tillgängliga för tillfället.

### Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektiviteten i lokalanvändningen

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Tilatäyttö – Lokalbeläggning

99,4	100	100	100	100	100	100
------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

## 4

## SIVISTYSTOIMI – BILDNINGSVÄSENDET

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	33 161	35 696	35 328	33 961	33 961	34 128	34 210
Maksutulot - Avgiftsinkomster	9 004	8 990	9 006	8 860	8 860	8 880	8 900
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	20 736	11 519	24 254	18 329	18 329	13 549	13 549
Vuokratulot - Hyresinkomster	9 057	7 842	7 694	8 190	8 190	8 167	8 179
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	2 686	2 486	2 298	2 717	2 517	2 532	2 524
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	18	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>74 660</b>	<b>66 533</b>	<b>78 580</b>	<b>72 057</b>	<b>71 857</b>	<b>67 256</b>	<b>67 362</b>
Palkat - Löner	337 188	341 149	349 739	349 766	352 916	352 969	352 985
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	107 279	109 435	108 923	110 030	111 080	111 096	111 102
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	191 087	197 217	200 229	192 521	192 395	191 711	191 657
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	31 405	30 941	30 837	29 642	30 342	30 495	30 581
Avustukset - Understöd	56 165	56 366	56 385	55 262	55 262	53 629	54 094
Vuokrat - Hyror	186 025	189 522	192 598	196 139	197 759	198 263	198 295
Muut menot - Övriga utgifter	1 115	716	839	836	836	836	836
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>910 264</b>	<b>925 346</b>	<b>939 550</b>	<b>934 196</b>	<b>940 590</b>	<b>938 999</b>	<b>939 550</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-835 604</b>	<b>-858 813</b>	<b>-860 970</b>	<b>-862 139</b>	<b>-868 733</b>	<b>-871 743</b>	<b>-872 188</b>
Poistot - Avskrivningar	25 782	25 649	25 733	28 153	28 153	28 982	29 754
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-861 386</b>	<b>-884 462</b>	<b>-886 703</b>	<b>-890 292</b>	<b>-896 886</b>	<b>-900 725</b>	<b>-901 942</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-10,9	18,1	8,3	8,0	-6,4	0,2
Menot - Utgifter		1,7	1,5	1,0	1,6	-0,2	0,1
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	179 434	177 163	184 396	188 534	188 754	188 687	188 687

## 4 02 Opetusvirasto – Utbildningsverket

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	6 716	10 080	8 458	8 002	8 002	8 002	8 002
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 902	5 918	5 948	6 086	6 086	6 086	6 086
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	10 146	3 028	14 480	9 979	9 979	5 179	5 179
Vuokratulot - Hyresinkomster	2 466	2 588	2 463	2 523	2 523	2 523	2 523
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	332	185	226	249	249	249	249
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>25 561</b>	<b>21 799</b>	<b>31 575</b>	<b>26 839</b>	<b>26 839</b>	<b>22 039</b>	<b>22 039</b>
Palkat - Löner	250 872	253 334	262 015	260 574	263 689	263 689	263 689
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	77 683	80 273	79 837	80 225	81 267	81 267	81 267
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	158 866	165 217	166 058	161 007	160 915	160 915	160 915
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	15 728	16 067	15 410	14 895	15 595	15 595	15 595
Avustukset - Understöd	5 839	6 198	6 221	5 658	5 658	5 658	5 658
Vuokrat - Hyror	130 906	135 878	139 906	142 800	144 200	144 200	144 200
Muut menot - Övriga utgifter	677	405	437	539	539	539	539
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>640 573</b>	<b>657 372</b>	<b>669 884</b>	<b>665 698</b>	<b>671 863</b>	<b>671 863</b>	<b>671 863</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-615 011</b>	<b>-635 573</b>	<b>-638 309</b>	<b>-638 859</b>	<b>-645 024</b>	<b>-649 824</b>	<b>-649 824</b>
Poistot - Avskrivningar	10 834	11 100	11 387	13 787	13 787	14 595	15 143
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-625 846</b>	<b>-646 673</b>	<b>-649 696</b>	<b>-652 646</b>	<b>-658 811</b>	<b>-664 419</b>	<b>-664 967</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-14,7	44,8	23,1	23,1	-17,9	0,0
Menot - Utgifter		2,6	1,9	1,3	2,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	128 999	130 094	137 375	140 958	140 958	140 958	140 958

## Viraston toimintaympäristön muutokset

### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Talousarviossa on huomioitu 1.8.2014 voimaan astuva oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, joka velvoittaa kunnat järjestämään syksystä 2014 alkaen psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikkien kunnan alueella sijaitsevien toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille. Tämä tarkoittaa, että Helsinki on velvollinen järjestämään palvelut itse ylläpitämiensä oppilaitosten noin 15 000 opiskelijan lisäksi noin 11 000 Helsingissä sijaitsevassa yksityisessä tai valtion toisen asteen oppilaitoksessa opiskelevalle nuorelle. Samassa yhteydessä muutettiin lakia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siten, että kotikunnat ovat velvollisia maksamaan em. palvelujen käytöstä kotikuntakorvauksia oppilaitosten sijaintikunnille. Tämä lisää Helsingin kotikuntakorvaustuloja ja -menoja.

Lakia peruspalvelujen valtionosuudesta muutettiin vuoden 2014 alusta siten, että kotikuntakorvausveloitteet sairaalaopetuksessa ja lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lapsien esi- ja perusopetuksessa laajenivat.

Valtio osallistuu esi- ja perusopetuksen rahoitukseen kunnille maksettavilla peruspalvelujen valtionosuuksilla. Rahoitusjärjestelmä uudistunee vuoden 2015 alusta. Myös toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmiä ollaan uudistamassa siten, että ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen rahoitus perustuisi jatkossa opiskelijamäärien sijaan suoritettuihin tutkintoihin, tutkinnon osiin sekä koulutuksen laatuun. Myös lukiokoulutuksen rahoituksessa tultaneen painottamaan jatkossa tutkintojen suorittamista ja laadullisia tekijöitä. Toisen asteen rahoitusjärjestelmämuutokset tulevat voimaan suunnittelukauden lopulla.

Tutkintojärjestelmän uudistaminen, osaamisperusteisuuden vahvistuminen ja rahoitusjärjestelmän muuttuminen edellyttävät koko ammatillisen koulutuksen perusteellista muuttamista: opetuksen modulointi mahdollistaa tutkinnon osien suorittamisen joustavasti, opintoaika ja oppitunnit eivät ole enää opetuksen järjestämisen mittarina vaan osaamisen tuottaminen, osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen on luotava oma järjestelmänsä.

Yhteishaun uudistaminen ja koulutuspaikkojen lisääminen ammatilliseen koulutukseen muuttavat ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijaprofiilia: tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden määrä kasvaa merkittävästi ja koulutukseen kiinnittyminen on useammalla nuorella vaikeaa.

## Förändringar i verkets omvärld

### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Lagen om elev- och studerandevård, som trädde i kraft 1.8.2014, är beaktad i budgeten. Lagen förpliktar kommunerna att fr.o.m. hösten 2014 ordna psykolog- och kurators-tjänster för de studerande i alla läroanstalter på andra stadiet i kommunen. Detta betyder att staden måste ordna sådana tjänster inte bara för ca 15 000 studerande i läroanstalter som den själv är huvudman för utan också för ca 11 000 unga i privata och statliga läroanstalter på andra stadiet i Helsingfors. Samtidigt ändrades lagen om statsandel för kommunal basservice på så sätt att hemkommunerna är skyldiga att betala de kommuner där läroanstalterna är belägna hemkommunsersättningar för användningen av tjänsterna i fråga. Detta ökar stadens inkomster från och utgifter för hemkommunsersättningar.

Lagen om statsandel för kommunal basservice ändrades vid ingången av år 2014 på så sätt att skyldigheten att betala hemkommunsersättningar utvidgades när det gäller sjukhusundervisning och när det gäller förskoleundervisning och grundläggande utbildning för barn som är placerade med stöd av barnskyddslagen.

Staten bidrar till finansieringen av förskoleundervisning och grundläggande utbildning genom statsandelar som den betalar kommunerna för basservice. Ett reformerat finansieringssystem börjar troligen tillämpas vid ingången av år 2015. Det är dessutom aktuellt att reformera systemen för finansiering av utbildningen på andra stadiet, på det sättet att den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen i framtiden finansieras utifrån avlagda examina, examensdelar och utbildningskvalitet och inte utifrån antalet studerande. Fokus kommer förmodligen i framtiden att ligga på avlagda examina och kvalitativa faktorer också när det gäller finansieringen av gymnasieutbildningen. Ändringarna i systemen för finansiering av utbildningen på andra stadiet träder i kraft vid utgången av planeringsperioden.

Att examenssystemet reformeras, kunskapsbaseringen stärks och finansieringssystemet ändras kräver att hela yrkesutbildningen ses över grundligt: Genom att utbildningen uppdelas i moduler kan examensdelar avläggas flexibelt. Studietiden och lektionerna är inte längre mätare då undervisningen ordnas utan i stället kunskapsproduktionen. Ett eget system måste skapas för hur kunskaper och färdigheter ska identifieras och erkännas.

Studerandeprofilen inom den grundläggande yrkesutbildningen förändras i och med att den gemensamma ansökan reformerats och antalet studieplatser ökar inom yrkesutbildningen: antalet studerande som behöver stöd ökar betydligt, och fler unga får svårt att engagera sig i utbildningen.

Työelämän jatkuvat muutokset ja kasvavat ammattitaitovaatimukset yhdessä opiskelijamäärän kasvun kanssa lisäävät tarvetta ammatillisen koulutuksen uusien tilojen sekä koneiden ja laitteiden hankintaan, jotta koulutusta voidaan järjestää työelämälähtöisesti ja työvaltaisesti. Eri ammattialojen tietoteknistyminen ja sähköisten palveluiden lisääntyminen edellyttävät panostamista tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävään opetukseen ja riittävään varustetasoon ammatillisessa koulutuksessa.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Varhaiskasvatusta ja esiopetusta koskevan lainsäädännön muutoksien vaikutuksia toimintaan (vanhempien valinnat ja ryhmien uudelleen järjestäminen) on vaikeaa arvioida.

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvaa suunnittelukaudella merkittävästi. Ennusteen mukaan vuonna 2015 oppilaita on runsas tuhat enemmän kuin vuoden 2014 talousarviossa. Syksyllä 2013 erityisen tuen oppilaita oli kaupungin omissa kouluissa noin 9 % koko oppilasmäärästä. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden suhteellinen määrä laskenee hieman, mutta kehitysvammaisten ryhmissä ennakoidaan edelleen pientä kasvua. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän ennakoidaan kasvavan noin 500 oppilasta vuodessa.

Uudet opetussuunnitelman perusteet ja tuntijako otetaan käyttöön perusopetuksessa vuonna 2016.

Perusopetuksen järjestämisen tuotantotavoissa ei ennakoita tapahtuvan olennaisia muutoksia. Suomenkielisen perusopetuksen tarjonnasta on noin 80 % omaa ja 20 % kaupungin sopimuskoulujen ja muiden Helsingissä sijaitsevien yksityisten tai valtion koulujen tuotantoa.

Kasvualueilla (uudis- ja täydennysrakentaminen) tukeudutaan ensisijaisesti olemassa olevaan kouluverkkoon.

Iltapäivätoiminnan kysyntä kasvaa oppilasmäärän kasvun myötä. Tavoitteena on, että kaikki halukkaat 1. luokkalaiset ja erityisen tuen oppilaat saavat iltapäivätoimintapaikan. Kysynnän kasvuun vastaaminen edellyttää uusien toimintamuotojen ja -mallien kehittämistä. Yhteistyötä yksityisten palvelutarjoajien kanssa tulee vahvistaa, jotta voidaan vastata laadukkaasti kasvavaan kysyntään. Varhaiskasvatustarvaston kanssa neuvotellaan leikkipuisto-toiminnan kehittämisen mahdollisuudesta siten, että leikkipuistot voisivat palvella muita oppilaita nykyistä laajemmin.

Lukiokoulutuksen kysyntä ei oleellisesti muutu vuoteen 2017 mennessä. Väestöennusteen mukaan lukioikäisten helsinkiläisten määrä vähenee aiemmin ennakoitua vä-

De ständiga förändringarna i arbetslivet och de växande kraven på yrkesskicklighet kräver tillsammans med ökningen i antalet studerande nya lokaler, maskiner och apparater i större omfattning inom yrkesutbildningen för att denna ska kunna ordnas arbetsintensivt och utifrån behoven i arbetslivet. I och med att informationstekniken kommit in i olika yrkesområden och de elektroniska tjänsterna ökat måste det satsas på undervisning där informations- och kommunikationstekniken utnyttjas och på en tillräcklig utrustningsnivå inom yrkesutbildningen.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Det är svårt att bedöma hur ändringar i lagstiftningen om småbarnsfostran och förskoleundervisning påverkar verksamheten (föräldrarnas val och omorganisering av grupper).

Antalet elever inom den grundläggande utbildningen ökar betydligt under planeringsperioden. Enligt prognosen överskrider antalet elever år 2015 antalet i 2014 års budget med drygt tusen. Hösten 2013 behövde ca 9 % av det totala antalet elever i stadens egna skolor särskilt stöd. Den proportionella andelen elever i behov av särskilt stöd minskar troligen något, men en fortsatt liten ökning väntas i grupperna för utvecklingsstörda. Antalet elever med invandrarbakgrund beräknas öka med ca 500 om året.

Nya läroplansgrunder och en ny timfördelning börjar tillämpas inom den grundläggande utbildningen år 2016.

Produktionssätten inom den grundläggande utbildningen förblir troligen i stort sett oförändrade. Staden står själv för ca 80 % av utbudet inom den finska grundläggande utbildningen, medan avtalsskolor och andra privata och statliga skolor i Helsingfors står för ca 20 %.

I tillväxtområden (ny- och kompletteringsbyggnad) utnyttjas i första hand det befintliga skolnätet.

Efterfrågan på eftermiddagsverksamhet ökar då antalet elever ökar. Målet är att alla elever i årskurs 1 och elever som får särskilt stöd ska få en plats inom eftermiddagsverksamheten om en sådan behövs. För att den ökande efterfrågan ska kunna tillgodoses måste nya verksamhetsformer och -modeller utvecklas. Det är nödvändigt att samarbetet med privata tjänsteproducenter stärks för att den ökande efterfrågan ska kunna tillgodoses på ett högklassigt sätt. Utbildningsverket för en diskussion med barnomsorgsverket om möjligheten att utveckla lekparksverksamheten så att den omfattar andra elever i större utsträckning.

Efterfrågan på gymnasieutbildning förändras inte väsentligt under perioden t.o.m. år 2017. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet helsingforsare i gymnasieåldern under

hemmän vuoteen 2017 mennessä, minkä jälkeen se lähtee kasvuun. Ulkokuntalaisten määrä pysynee nykyisellä tasolla eli noin 30 %:ssa lukio-opiskelijoista. Vieraskielisten nuorten määrän arvioidaan lisääntyvän.

Lukiokoulutuksen tuntijako, kieliohjelma ja opetus-suunnitelman perusteet uudistuvat vuonna 2016. Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt monimuotoistuvat ja verkossa tapahtuva opetus tulee kiinteäksi osaksi lukio-opintoja. Ylioppilaskirjoitukset järjestetään sähköisesti vuodesta 2016 alkaen, mikä lisää tieto- ja viestintä-tekniikan käyttöä lukio-opetuksessa ja arvioinnissa. Yksilöllisen ohjauksen ja tuen tarve kasvaa lukioissa opiskelijoiden tarpeiden erilaistuessa.

Lukiolaisten jatko-opinto- ja työelämävalmiuksien sekä tietoyhteiskuntataitojen oppiminen edellyttää lukiopedagogiikan uudistamista, lukio-opetuksen pirstaleisuuden vähentämistä, yhteisöllisyyden lisäämistä sekä tieto- ja viestintätekniikan monipuolista opetuskäyttöä. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen edellyttää tietotekniikan käyttöönottoa eri oppiaineissa, mikä muuttaa merkittävästi opetuksen pedagogisia ratkaisuja ja edellyttää opetustilojen varustamista riittävällä sähkövarustelulla, toimivilla verkkoyhteyksillä ja riittävällä kone- ja laitekannalla.

Maahanmuuttajanuorten määrän lisäämiseksi lukiokoulutuksessa on turvattava maahanmuuttajien lukioon valmistavan koulutuksen vakinaistaminen ja lukio-opinnoissa jo oleville maahanmuuttajataustaisille riittävästi tukea ja ohjausta erityisesti opintojen alussa.

Koulutus- ja nuorisotakuun sekä määrällisesti riittävän, ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan turvaaminen alueen elinkeinoelämän ja julkisen palvelutuotannon tarpeisiin lisäävät ammatillisen koulutuksen kysyntää ja tarvetta. Yhteishaun uudistaminen helpottaa peruskoulun päättävien nuorten pääsyä ammatilliseen peruskoulutukseen. Helsingissä on kuitenkin yli 20 000 alle 29 -vuotiasta nuorta, joilla ei ole toisen asteen koulutusta. Heistä yli 40 % on maahanmuuttajataustaisia nuoria. Työvoimatarpeen kasvun ennakoitaan keskittyvän palvelualoille sekä sosiaali- ja terveysalalle, myös logistiikassa, rakentamisessa ja teollisuudessa tarvitaan ammattiosaajia.

Oppimisympäristöt laajenevat entistä enemmän oppilaitoksen ulkopuolelle ja opetus digitalisoituu, mitä voidaan hyödyntää myös työssäoppimisen ohjauksessa.

denna period mindre än tidigare prognostiserat. Efter år 2017 börjar antalet öka. Andelen gymnasister från andra kommuner förblir densamma som nu, ca 30 %. Antalet unga med främmande språk beräknas öka.

Timfördelningen, språkprogrammet och läroplansgrunderna för gymnasieutbildningen revideras år 2016. Lärmiljöerna inom gymnasieutbildningen blir mångsidigare, och nätbaserad undervisning blir en fast del av gymnasiestudierna. Studentskrivningar ordnas elektroniskt fr.o.m. år 2016, vilket ökar användningen av informations- och kommunikationsteknik i gymnasieundervisningen och vid bedömningen. Behovet av individuell handledning och individuell stöd ökar i gymnasierna genom att de studerandes behov varierar.

För att gymnasisterna ska få färdigheter för fortsatta studier, arbetslivsfärdigheter och färdigheter som behövs i informationssamhället måste gymnasiepedagogiken reformeras, splittringen i undervisningen minska, samhörigheten öka och informations- och kommunikationsteknik utnyttjas mångsidigt i undervisningen. Gymnasierna måste förbereda sig för de elektroniska studentskrivningarna genom att införa informationsteknik i olika läroämnen. Detta förändrar avsevärt de pedagogiska lösningarna för undervisningen och kräver att undervisningslokalerna förses med tillräcklig elutrustning, fungerande nätförbindelser och tillräckligt med datorer och enheter.

För att antalet invandrarungdomar ska öka inom gymnasieutbildningen måste den utbildning som förbereder invandrare för gymnasiestudier göras permanent och de studerande med invandrarbakgrund som redan har inlett sina gymnasiestudier få tillräckligt mycket stöd och handledning särskilt i början.

Efterfrågan på och behovet av yrkesutbildning ökar då utbildnings- och ungdomsgarantin ska uppfyllas och ett utbud av kvantitativt tillräcklig, yrkeskunnig arbetskraft ska säkras i enlighet med behoven i arbetslivet och inom den offentliga tjänsteproduktionen i området. Tack vare att den gemensamma ansökan reformerats blir det lättare för unga som går ut grundskolan att få en plats inom den grundläggande yrkesutbildningen. Fler än 20 000 helsingforsare under 29 år saknar nu utbildning på andra stadiet. Mer än 40 % av dessa har invandrarbakgrund. Arbetskraftsbehovet väntas öka främst inom servicebranscherna och social- och hälsovården. Yrkesfolk behövs också inom logistik, byggnad och industri.

Lärmiljöerna sträcker sig i högre grad utanför läroanstaltslokalerna, och undervisningen digitaliseras. Detta kan utnyttjas också i handledningen vid lärande på arbetsplatsen.



Maahanmuuttajataustaisille nuorille tarvitaan räätälöityjä ja tuettuja koulutuspolkuja, jotta heidän pääsyinsä tutkintotoivoitteeseen koulutukseen turvataan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myöhään Suomeen tulleiden 15–17 -vuotiaiden maahanmuuttajataustaisten nuorten koulutukseen.

Ammatillista koulutusta toteutetaan entistä joustavammin yhteistyössä työpaikkojen kanssa sekä räätälöidään yksilöllisiä, joustavia opintopolkuja ja vaihtoehtoisia väyliä työelämään. Keskeistä on tutkinnon osien joustavampi suorittaminen ja sitä kautta tutkinnon suorittaminen tai työllistyminen. Avoimen ammattiopiston opinnot toimivat joustavana väylänä tutkintoon johtavaan koulutukseen. Oppisopimus-koulutuksen kehittäminen nuorten todelliseksi koulutusmuodoksi ja 2+1-mallin luominen monipuolistavat ja lisäävät tutkinnon osien tai tutkinnon suorittamista. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen nopeuttaa opintoja ja poistaa päällekkäistä koulutusta.

Ammatillisessa koulutuksessa on tarvetta kehittää erilaisia toimia, joilla tähdätään koulutukseen kiinnittymiseen, keskeyttämisen vähentämiseen, läpäisyn edistämiseen (tutkinto kolmessa vuodessa) sekä urasuunnitelmien selkeyttämiseen. Erityisiä toimia tarvitaan maahanmuuttajien koulutukseen pääsyn edistämiseksi, heidän suomen kielen taitonsa parantamiseksi sekä opiskelu- ja työelämävalmiuksiensa vahvistamiseksi.

### Kilpailuttaminen

Vuonna 2015 hankintatoimen kehittämistä jatketaan Helsingin kaupungin hankintastrategian, opetusviraston vuonna 2014 uudistetun hallintokunta-kohtaisen hankintastrategian sekä ilmastolinjausten mukaisesti. Painopistealueina ovat muun muassa ympäristö-vaikutusten huomioiminen ja terveen kilpailun edistäminen hankinnoissa. Viraston tila- ja hankintapalveluissa vuonna 2013 käyttöön otetun sähköisen Cloudia-kilpailutus-järjestelmän käyttöä laajennetaan koko virastoa koskevaksi.

Kilpailuttamista jatketaan niillä toimialueilla ja niissä tehtävissä, jotka jo kuuluvat kilpailuttamisen piiriin. Kaupungin oman toiminnan kilpailuttamista laajennetaan tai uusia kaupungin itse hoitavia tehtäviä saatetaan kilpailutuksen piiriin kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Tällä hetkellä kilpailutuksen piirissä on 12,5 prosenttia ruoka- ja siivouspalveluista. Opetustoimen tavoitteena on, että ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutusta laajennetaan. Muille kuin ruoka- ja siivouspalvelujen alueelle ei ole arvioitavissa muutoksia suunnitelmakaudelle.

Unga med invandrabakgrund behöver skräddarsydda utbildningsvägar där de får stöd för att säkert komma in på examensinriktad utbildning. Det måste särskilt ses till att 15–17-åringar med invandrabakgrund som kommit till Finland sent får utbildning.

Yrkesutbildning ordnas flexiblere i samarbete med arbetsplatserna, och individuella, flexibla studievägar och alternativa vägar till arbetslivet skräddarsys. Det är av stor betydelse att studerande kan avlägga examensdelar mer flexibelt och därigenom få en examen eller arbete. Studier i öppna yrkesinstitutet är en smidig väg till utbildning som leder till examen. Tack vare att läroavtalsutbildningen utvecklas till en reell utbildningsform för unga och en modell 2+1 skapas blir det möjligt att avlägga examensdelar eller en hel examen på ett mångsidigare sätt och i större omfattning. Kunskaper och färdigheter identifieras och erkänns för att studierna ska gå snabbare och överlappningar i utbildningen försvinna.

Inom yrkesutbildningen finns ett behov av att utveckla olika åtgärder som syftar till engagemang i studierna, färre avhopp, fullföljd utbildning på kortare tid (examen på tre år) och klarare karriärplaner. Särskilda åtgärder behövs för att invandrare lättare ska komma in på utbildning, lära sig finska bättre och få starkare studie- och arbetslivsfärdigheter.

### Konkurrensutsättning

Arbetet med att utveckla upphandlingen fortsätter år 2015 i enlighet med stadens upphandlingsstrategi, utbildningsverkets egen, år 2014 reviderade upphandlingsstrategi och verkets klimatriktninjer. Till det som prioriteras hör att miljökonsekvenserna ska beaktas och en sund konkurrens främjas vid upphandling. Hela verket börjar använda Cloudia, det elektroniska systemet för konkurrensutsättning som verket år 2013 införde för lokal- och inköpstjänster.

Konkurrensutsättningen fortsätter inom de verksamhetsområden och i de uppgifter som redan konkurrensutsätts. Den byggs ut i fråga om stadens egen verksamhet eller så börjar nya uppgifter som staden själv sköter konkurrensutsättas i enlighet med beslut av stadsfullmäktige. Andelen konkurrensutsatta mat- och städtjänster är för närvarande 12,5 %. Ett av målen inom utbildningsväsendet är att mat- och städtjänster ska konkurrensutsättas i högre grad. Inga andra förändringar än de som gäller dessa tjänster bedöms bli aktuella under planperioden.

## Riskienhallinta

Tavoitteiden toteutumisen kannalta merkittävimmiksi riskeiksi on tunnistettu seuraavat riskit:

Jollei koulu- ja oppilaitosverkosto jouta palvelu-tarpeiden muutosten mukaisesti, resursseja käytetään tehottomasti. Riskiä vältetään tarkastelemalla erityisesti perusopetuksen palveluverkkoa vuosittain ja uudistamalla sitä yhteistoiminnan periaatteita noudattaen poikkihallinnollisena yhteistyönä. Tavoitteena ovat toimivat, tehokkaat tilat ja osallistava valmistelu. Määrällinen ja laadullinen oppilas- ja opiskelijamäärien kehitys on ennakoitava mahdollisimman hyvin, minkä edellytyksenä on ajantasainen väestöennuste talous-arviovalmisteluvaiheessa.

Asuinalueiden erilaistumiskehitys uhkaa koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Tämä näkyy kouluvalinnoissa. Eriarvoistumiskehitystä ehkäistään laadukkailla, osallistavilla ja joustavilla oppimis-ympäristöillä. Osaa kouluista tuetaan positiivisella diskriminaatio- eli PD-rahalla sekä valtionavustuksilla koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin. Tiedottamista tehostetaan ja lähikoulun imagoa kohotetaan. Huolehditaan soveltuvuuskoeverkon sekä kieliohjelman alueellisesta monipuolisuudesta ja oikeasta kohdentamisesta. Kodin ja koulun yhteistyön malleja monipuolistetaan ja osallisuutta vahvistetaan. Laajennetut oppilaaksiottoalueet helpottavat oppilaiden sijoittumista kouluihin, joissa on tilaa. Vahvistetaan opettajien ja rehtoreiden osaamista ja mallinnetaan oppilaan aidon osallisuuden tapoja.

Opetusviraston tavoitteena on, että koulujen, oppilaitosten ja ruotsinkielisten päiväkotien sisäilman laatu pysyy hyvänä tai paranee. Sisäilman laatua parantavat hankkeet on esitetty Helsingin kaupungin investointiohjelman.

Riskinä on, että ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttäminen ei vähene eikä läpäisy parane. Riskejä vältetään opintojen pedagogisella kehittämisellä. Ohjaus- ja tukitoiminnalla motivoidaan ammatillisen koulutuksen opiskelijoita suorittamaan opintonsa loppuun kolmessa vuodessa. Opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseksi opiskelijoiden poissaoloja ja opintosuorituksia seurataan säännöllisesti ja niihin puututaan ohjaus- ja tukitoimenpitein. Opetuksen ja kasvatuksen prosessien toimivuutta kehitetään. Keskeyttämisiin vaikuttavat monet erilaiset syyt, joita ei voida ratkaista yksinomaan koulutuksen avulla, vaan tarvitaan monihallintokuntaisia palveluita.

## Riskhantering

De nedanstående riskerna är de största när det gäller att nå målen:

Om nätet av skolor och läroanstalter inte ger efter i enlighet med förändringar i behovet av tjänster används resurserna ineffektivt. Risken undviks genom att särskilt servicenätet för grundläggande utbildning går igenom varje år och justeras enligt samarbetsprinciperna, i form av förvaltningsövergripande samarbete. Målet är fungerande, effektiva lokaler och inkluderande beredning. Hur antalet elever och studerande utvecklas kvalitativt och kvantitativt måste beräknas så bra som möjligt, och detta kräver en aktuell befolkningsprognos under budgetarbetet.

Att bostadsområden utvecklas olika är ett hot mot utbildningsjämlighet. Detta syns på hur skolor väljs. Utvecklingen mot att de olika områdena får olika status stoppas genom högklassiga, inkluderande och flexibla lärmiljöer. En del av skolorna får stöd i form av pengar för positiv särbehandling och statsunderstöd för åtgärder som främjar utbildningsjämlighet. Informationen effektiviseras och närskolornas profil höjs. Områdesmässig mångsidighet och rätt kanalisering betonas när det gäller språkprogrammet och nätet av klasser med antagning på basis av lämplighetsprov. Modellerna för samarbete mellan hem och skola görs mångsidigare och delaktigheten stärks. Tack vare större upptagningsområden är det lättare för eleverna att välja skolor där det finns plats. Lärarnas och rektorernas kompetens stärks, och modeller skapas för sätt att möjliggöra äkta delaktighet hos eleverna.

Utbildningsverket har som mål att inomhusluften i byggnader med skolor, läroanstalter och svenska daghem ska förbli god eller bli bättre. Projekt som förbättrar inomhusluften ingår i stadens investeringsprogram.

Risken finns att avhoppet från studierna inom yrkesutbildningen inte blir färre och att slutförandegraden inte höjs. Studierna utvecklas pedagogiskt för att riskerna ska undvikas. De studerande inom yrkesutbildningen motiveras med handledning och stöd att slutföra sina studier på tre år. Utbildningsverket försöker förhindra att studierna inte blir slutförda genom att regelbundet följa hur mycket de studerande är frånvarande och hurdana deras studieprestationer är och vid behov ingripa genom handlednings- och stödåtgärder. Undervisnings- och fostransprocesserna görs mer välfungerande. Det finns många olika orsaker till avhopp från studierna, och lösningen ligger inte enbart i utbildning utan det behövs tjänster baserade på samarbete mellan flera förvaltningar.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

#### Hyvinvoiva helsinkiläinen

Nuorille tilaa kuulua ja loistaa

Alueellista ja koulujen välistä eriarvoistumiskehitystä estetään kouluverkkoratkaisuilla ja oppilaaksiottoa säätelemällä (määritellään koulujen enimmäisoppilasmäärät).

Keskeisenä strategiakauden tavoitteena ovat koulutus- ja nuorisotakuun toteuttaminen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen. Toisen asteen tutkinto ehkäisee syrjäytymistä, lisää työllistymistä ja pidentää työuria. Tässä kohdassa linjattuja koulutus- ja nuorisotakuun toteuttamiseen liittyviä tavoitteita sisältyy osittain strategiaohjelman kohtaan ”Osaavien ihmisten kaupunki”.

Koulutus- ja nuorisotakuun toteuttamiseksi lisätään koulutuspaikkoja sekä nuorten ammatillisessa peruskoulutuksessa että aikuiskoulutuksessa mukaan lukien oppisopimuskoulutus, jotta alle 29-vuotiaille ilman toisen asteen tutkintoa oleville nuorille aikuisille voidaan turvata tutkinto. Samalla kehitetään nuorten alle 20-vuotiaiden oppisopimuskoulutusta paremmin heille sopivaksi koulutusmuodoksi. Ammatillisen koulutuksen laatu ja työelämävastaavuus turvataan suuntaamalla ja kehittämällä koulutusta yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun koulutuksen järjestäjien, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa tehtävän ennakoituvuuden perusteella. Asianmukaiset tilat sekä koneet ja laitteet turvaavat myös ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja mahdollistavat työvaltaisen koulutuksen.

Lukiokoulutuspaikka tarjotaan vähintään 60 prosentille perusopetuksen päättävistä nuorista. Koulutustakuun toteuttamiseksi yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa tehostetaan. Perusopetuksen päättövaiheessa lisätään erityisesti ammatilliseen koulutukseen ja eri ammattialoihin tutustumista sekä vahvistetaan ohjausta ja tukitoimia jatkamalla niitä toiselle asteelle saakka, jotta mahdollisimman moni ammatilliseen koulutukseen hakeutuva perusopetuksen päättävä nuori löytäisi oman alansa ja kiinnittyisi hyvin ammatilliseen koulutukseen. Läheistä yhteistyötä tehdään Tulevaisuustiskin kanssa, josta 15–17 -vuotiaita ilman toisen asteen koulutuspaikkaa olevia nuoria ohjataan nivelvaiheen koulutuksiin, nuorten työpajatoimintaan ja tutkintotavoitteiseen lukio- ja ammatilliseen koulutukseen.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

#### Välmående helsingforsare

Utrymme för de unga att höras och lysa

Utvecklingen mot att de olika områdena och skolorna får olika status stoppas genom skolnätlösningar och reglering av elevantagningen (det maximala antalet elever i skolorna slås fast).

Ett viktigt mål för strategiperioden är att utbildnings- och ungdomsgarantin ska bli uppfylld och utslagning motverkas. En examen på andra stadiet motverkar utslagning, förbättrar sysselsättningsmöjligheterna och förlänger karriären. De i detta avsnitt uppställda målen för hur utbildnings- och ungdomsgarantin ska bli uppfylld ingår delvis i strategiprogrammet under rubriken En stad med kunnigt folk.

För att utbildnings- och ungdomsgarantin ska bli uppfylld och helsingforsare under 29 år utan examen på andra stadiet ska ges möjligheter att avlägga examen ökas antalet studieplatser inom både den grundläggande yrkesutbildningen för unga och vuxenutbildningen inklusive läroavtalsutbildningen. Samtidigt utvecklas läroavtalsutbildningen för helsingforsare under 20 år så att utbildningsformen blir lämpligare för dem. Utbildningsverket ser till att yrkesutbildningen är högklassig och svarar mot behoven i arbetslivet genom att inrikta och utveckla utbildningen tillsammans med andra utbildningsanordnare i huvudstadsregionen, företag och andra aktörer utifrån förutseende arbete. Lämpliga lokaler, maskiner och apparater bidrar till att yrkesutbildningen svarar mot behoven i arbetslivet och möjliggör också arbetsintensiv utbildning.

Minst 60 % av de unga som slutför den grundläggande utbildningen får en gymnasieplats. För att utbildningsgarantin ska bli uppfylld effektiviserar samarbetet i fråga om övergångsskedet mellan den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet. I slutskedet i den grundläggande utbildningen ökas särskilt möjligheterna att bekanta sig med yrkesutbildning och olika yrkesområden. Likaså stärks handledningen och stödåtgärderna genom att de fortsätter på andra stadiet. Syftet är att så många som möjligt av de unga som slutför den grundläggande utbildningen och söker sig till yrkesutbildning ska hitta sin egen bransch och engagera sig ordentligt i yrkesutbildningen. Nära samarbete bedrivs också med Framtidsdisken, där 15–17-åringar utan studieplats på andra stadiet styrs till utbildningar i övergångsskedet, verkstadsverksamhet för unga och examensinriktad gymnasie- och yrkesutbildning.

Avoimen ammattiopiston käynnistämällä luodaan joustava väylä toisen asteen opintoihin ilman toisen asteen koulutuspaikkaa jääneille ja myös toisen asteen opinnoissa keskeyttämisaarassa oleville. Avoimessa opistossa räätälöidään yksilöllisiä koulutuspolkuja nuorten erilaisiin tarpeisiin. Toimintamuotoja ovat ammatillisen koulutuksen joustava aloittaminen tai siirtyminen joustavasti toiselle alalle, opintoihin palaamisen tukeminen, nuorten työllistymispolut, tuettu työssäoppiminen, nuorten oppisopimuskoulutus, maahanmuuttajanuorten polku ja tutkinnon osien suorittaminen.

Keskeistä koulutus- ja nuorisotakuun toteuttamisessa on monihallintokuntainen yhteistyö. Erityisesti etsivän nuorisotyön löytämät nuoret tarvitsevat usein kokonaisvaltaista palvelua kiinnittyäkseen opintoihin. Sama koskee myös moniongelmaisia, opintonsa keskeyttäviä nuoria. Avoimessa opistossa yhdistetään koulutus- ja muut palvelut kokonaisvaltaisesti tukemaan nuoren elämänhallintaa ja koulutautumista.

Ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamista ja opintojen keskeyttämisen vähentämistä tukevia toimenpiteitä jatketaan. Pedagogiikan kehittäminen vahvistamalla osaamisperusteisuutta sekä osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä rakenteiden kehittäminen moduloimalla opinnot mahdollistavat opiskelijoille entistä joustavampia ja yksilöllisemmät opintopolut.

Opiskelijoiden motivoituneisuutta ja kiinnostumista opintoihin lisätään uudistamalla pedagogiikkaa sekä lukio- että ammatillisessa koulutuksessa ilmiöpohjaisuuden pohjalta, jolloin opintojen pirstaleisuus vähenee ja autenttisuus lisääntyy. Koulu on oppilaille turvallinen paikka. Kiusaamiseen päiväkodeissa ja kouluissa puututaan sovittujen mallien mukaisesti. Oppilaiden kokemaan turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Nuorten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla heidän kiinnostumistaan yhteiskuntaan ja kulttuuriin monihallintokuntainen yhteistyönä. Kouluja vahvistetaan erityisesti niillä alueilla ja niissä toiminnoissa, joissa nuorten yhdenvertaisen aseman varmistaminen sitä edellyttää. Tasa-arvohankkeiden avulla luodaan uusia moniammatillisen yhteistyön muotoja hyvinvoinnin lisäämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Oppilaiden käytös- ja poissaolo-ongelmien selvittelyyn luodaan uusia toimintamalleja sekä ryhmämuotoisen toiminnan avulla kiinnitetään oppilaita opiskeluun ja mahdollisimman joustavaan jatkamiseen toiselle asteelle.

Tulevaisuuden koulu -hankkeessa kehitetään koulun pedagogisia, fyysisiä ja virtuaalisia oppimisympäristöjä, jotta voidaan nykyistä paremmin vastata tulevaisuuden yhteiskunnan osaamistarpeisiin. Lähtökohtana tulevaisuuden koulussa on, että oppimista tapahtuu kaikkialla ja kaikki ympäristöt ovat oppimisympäristöjä.

Tack vare det nya öppna yrkesinstitutet kan det skapas en smidig väg till studier på andra stadiet dels för sådana som blivit utan studieplats på andra stadiet, dels för sådana som fått en studieplats men är frestade att avbryta sina studier. I öppna institutet skräddarsys individuella utbildningsvägar för olika behov hos de unga. Verksamhetsformerna är smidig inledning på yrkesutbildning eller övergång till en annan bransch, stöd vid återupptagande av studier, sysselsättningsvägar för unga, stöd vid lärande på arbetsplatsen, läroavtalsutbildning för unga, en väg för unga invandrare och möjligheter att avlägga examensdelar.

Av stor betydelse när det gäller att uppfylla utbildnings- och ungdomsgarantin är samarbete mellan flera förvaltningar. Särskilt de unga som nås genom det uppsökande ungdomsarbetet behöver ofta heltäckande tjänster för att engagera sig i studier. Detsamma gäller för unga som har många problem och avbryter sina studier. I öppna yrkesinstitutet kombinerar utbildning och andra tjänster med fokus på helheten. Målet med stödet till de unga är livskontroll och utbildning.

Utbildningsverket fortsätter med åtgärder som syftar till att yrkesutbildningen ska slutföras snabbare och färre avbryta sina studier. De studerande får mer flexibla och individuella studievägar i och med att pedagogiken utvecklas genom att kunskapsbaseringen och sättet att identifiera och erkänna kunskaper och färdigheter stärks och i och med att strukturerna utvecklas genom att studierna uppdelas i moduler.

De studerande görs mer motiverade och villiga att engagera sig i sina studier genom att pedagogiken reformeras så att den blir fenomenbaserad inom både gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen. Reformen gör studierna mindre splittrade och mer autentiska. Skolan är en trygg plats för eleverna. Mobbning i daghem och skolor tas tag i utifrån överenskomna modeller. Särskild vikt fästs vid att eleverna själva känner sig trygga.

Utslagning bland unga förebyggs genom stöd som gör att de unga får fotfäste i samhället och kulturen. Detta sker genom samarbete mellan flera förvaltningar. Skolorna stärks särskilt i de områden och i den verksamhet där åtgärder krävs för att alla unga ska ha samma ställning. Nya former av yrkesövergripande samarbete som främjar välbefinnande och förebygger utslagning skapas genom jämlikhetsprojekt. Nya modeller skapas för hur problem med uppförande och frånvaro bland eleverna ska utredas, och verksamhet i gruppform tillämpas för att eleverna ska engagera sig i sin skolgång och kunna fortsätta med studier på andra stadiet så smidigt som möjligt.

Projektet Framtidens skola går ut på att skolans pedagogiska, fysiska och virtuella lärmiljöer ska utvecklas så att behovet av kunskaper i framtidens samhälle kan tillgodoses bättre. Utgångspunkt för framtidens skola är att inläring sker överallt och alla miljöer är lärmiljöer.

## Maahanmuuttajat aktiivisina kaupunkilaisina

Peruskouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa kehitetään intrakulttuurisia oppimisympäristöjä. Maahanmuuttajanuorten ja -lasten koulupolkua tuetaan sen kaikissa vaiheissa. Koulutuksellista tasa-arvoa edistetään vahvistamalla perusopetuksessa oppilaiden luku- ja kirjoitustaitoja, valmistavan opetuksen jälkeisen suomen kielen opetusta sekä vanhemmuuden tukea. Valmistavassa opetuksessa kehitetään integratiivisia toimintamalleja kaikissa ikäryhmissä ja koulutulokkailta kokeillaan reppurahaa. Kokeilualueilla koulutulokkaita ei ohjata erillisiin valmistavan opetuksen ryhmiin, vaan he aloittavat koulun omassa lähikoulussa. Kokeilu toteutetaan tasa-arvorahoituksella.

Maahanmuuttajanuorten pääsyä toisen asteen koulutukseen helpotetaan vakainaistamalla lukioon valmistava koulutus sekä kehittämällä ammatilliseen koulutukseen valmistavaa koulutusta ja ammattistarttia. Avoin ammattiopisto tarjoaa oman koulutuspolun maahanmuuttajataustaisille nuorille. Lisäksi toisen asteen opinnoissa järjestetään suomi toisena kielenä opetusta sekä ohjataan ja tuetaan maahanmuuttajataustaisia nuoria tehostetusti erityisesti opintojen alussa. Ruotsinkielistä kotoutumista, erityisenä painopistealueena kielellisen kehityksen tukeminen sekä palvelupolkuja kehitetään osana opetussuunnitelma- ja palveluverkon kehittämistyötä.

Maahanmuuttajataustaisten nuorten koulutuspolut Helsingissä -työryhmän esityksiä ryhdytään toteuttamaan opetusvirastossa. Avoimessa ammattiopistossa jatketaan avointa maahanmuuttajanuorten koulutusta ja järjestetään ammatillisen koulutuksen ja suomen kielen opintoja yhdistävä koulutus.

Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja terveyserot kaventuvat.

Oppilaita motivoidaan monipuoliseen liikuntaan koulupäivien aikana ja niiden jälkeen. Liikkuva koulu - toimintamalli vakiinnutetaan Helsingissä. Opetusvirasto ja liikuntavirasto yhdessä Lähiörahasto- ja Lähiöprojekti-hankeiden kanssa selvittävät mahdollisuuksia kehittää koulujen pihoja osaksi alueen lähiliikuntapaikkoja.

### **Elinvoimainen Helsinki**

Kansainvälisesti tunnettu ja vetovoimainen kaupunki

Opetusta, oppimista ja osaamista täydentää ja vahvistaa kansainvälisyys sekä koulujen ja oppilaitosten tekemä kansainvälinen yhteistyö. Toimintaa tukee ulkopuolisten rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen. Kansainvälisyyden päätavoitteena on vahvistaa erilaisten oppijoiden yhteistyö-

## Invandrarna som aktiva helsingforsare

Intrakulturella lärmiljöer utvecklas i grundskolorna och läroanstalterna på andra stadiet. Invandrarungdomar och -barn får stöd i alla etapper på studievägen. Utbildningsjämlighet främjas genom att elevernas läs- och skrivfärdigheter, undervisningen i finska efter den förberedande undervisningen och stödet till föräldrarna stärks inom den grundläggande utbildningen. Integrativa modeller utvecklas för den förberedande undervisningen i alla åldersgrupper, och ett försök med en peng som följer individen genomförs i fråga om nybörjare. I de områden som omfattas av försöket styrs nybörjarna inte till särskilda grupper för förberedande undervisning utan de inleder skolgången i sin egen närskola. Försöket finansieras med jämlikhetspengar.

Invandrarungdomar får det lättare att komma in på utbildning på andra stadiet genom att utbildningsverket gör den utbildning som förbereder för gymnasieutbildning permanent och utvecklar yrkesstarten och den utbildning som förbereder för yrkesutbildning. Öppna yrkesinstitutet är ett alternativ när det gäller utbildningsvägar för unga med invandrarbakgrund. Undervisning i finska som andra språk ordnas som en del av studierna på andra stadiet. De som har invandrarbakgrund handleds och stöds intensivt speciellt i början av studierna. Utöver att integreringen på svenska utvecklas med särskilt fokus på stöd för den språkliga utvecklingen utvecklas vägar till tjänster, som en del av arbetet med att utveckla läroplanen och servicenätet.

Utbildningsverket börjar genomföra förslagen från arbetsgruppen för utbildningsvägar i Helsingfors för unga med invandrarbakgrund. Öppna yrkesinstitutet fortsätter med öppen utbildning för invandrarungdomar och ordnar utbildning där yrkesutbildning och studier i finska kombineras.

Helsingforsarnas välbefinnande och hälsa förbättras, och skillnaderna i hälsa blir mindre

Eleverna motiveras att motionera och idrotta mångsidigt under och efter skoldagen. Modellen Skolan i rörelse tillämpas permanent i Helsingfors. Utbildningsverket och idrottsverket utreder tillsammans med dem som arbetar med projekt anknutna till förortsfonden och förortsprojektet vilka möjligheter det finns att utveckla skolgårdar till delar av näridrottsplatser.

### **Ett livskraftigt Helsingfors**

En internationellt känd och attraktiv stad

Undervisningen, lärandet och kompetensen kompletteras och stärks genom internationalism och genom internationellt samarbete som skolor och läroanstalter bedriver. Externa finansiella instrument utnyttjas som stöd för verksamheten. Huvudsyftet med internationalismen är att stärka de

valmiuksia ja vuorovaikutustaitoja globaalissa toimintaympäristössä. Oppija on kilpailukykyisen Helsingin tuleva osaaja.

Kulttuurista iloa ja vetovoimaa

Oppilaiden kulttuuri- ja taidekasvatukseen kiinnitetään huomiota.

Osaavien ihmisten kaupunki

Perusopetuksessa tarjotaan laadukas ja turvallinen lähikoulu. Ruotsinkielisten päivähoito- ja opetuspalveluiden saamiseen turvataan tasapuoliset mahdollisuudet joka puolella Helsinkiä. Erilaiset oppimistarpeet huomioidaan opetusjärjestelyissä. Koulu ottaa tasa-arvonäkökulman huomioon kaikessa toiminnassaan. Erityisesti kannustetaan tyttöjä ja poikia tutustumaan oppiaineisiin, jotka on aiemmin ajateltu vastakkaisen sukupuolen pääasiallisiksi kiinnostuksen kohteiksi.

Koulukohtainen opetussuunnitelmatyö ja sen ohjaus käynnistyy vuoden 2015 alussa heti, kun opetushallitus on antanut uudet valtakunnalliset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelman perusteiden uudistamisen tavoitteina on luoda paremmat edellytykset koulun kasvatustyölle, kaikkien oppilaiden mielekkäälle oppimiselle ja kestäväälle tulevaisuudelle.

Kaikille peruskoulun päättävälle pyritään turvaamaan peruskoulun päättäminen sekä sijoittuminen ja kiinnittyminen toisen asteen koulutukseen. Tähän liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä on käsitelty laajemmin edellä kohdissa Nuorille tilaa kuulua ja loistaa sekä Maahanmuuttajat aktiivisina kaupunkilaisina.

#### Toimiva Helsinki -osio

Kaupungin toiminta on kestävä, vaikuttavaa ja tehokasta

Opetusvirasto hillitsee ilmaston muutosta vuosittain asetettavilla energiansäästöavoitteilla.

Talous tasapainottuu ja tuottavuus paranee

Palveluverkon kehittämistyötä jatketaan poikkihallinnollisesti kaupungin tilakeskuksen johdolla. Tavoitteena on opetustilojen tehokas, tarkoituksenmukainen ja monipuolinen käyttö. Tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon toimintaympäristön digitalisoituminen ja teknologian joustava käyttö. Opetusviraston palveluverkon muutostarvetta arvioidaan vuosittain uusien väestöennusteiden perusteella huomioiden opetuslautakunnan asettamat koulutuspoliittiset tavoitteet. Tarkastelussa ovat mukana sekä kaupungin, valtion että yksityisten koulutuksen järjestäjien tarjoama koulutus. Muutosehdotukset valmistellaan päätettäväksi asukkaita kuullen.

olika inlärarnas samarbets- och interaktionsfärdigheter i en global omvärld. Inlärarna är framtida experter i ett konkurrenskraftigt Helsingfors.

Kulturen gläder och attraherar

Kultur- och konstbildning för eleverna betonas.

En stad med kunnigt folk

En högklassig och trygg närskola erbjuds inom den grundläggande utbildningen. Utbildningsverket ser till att det finns lika möjligheter till svensk dagvård och undervisning i alla delar av Helsingfors. Behoven i anslutning till olika sätt att lära sig beaktas när undervisningen organiseras. Skolan utgår från jämställdhetsperspektivet i all verksamhet. Den uppmuntrar särskilt flickor och pojkar att intressera sig för läroämnen som tidigare betraktats som avsedda huvudsakligen för det motsatta könet.

Arbetet på läroplaner för de enskilda skolorna och styrningen av detta inleds i början av år 2015, så snart utbildningsstyrelsen blivit klar med de nya riksomfattande läroplanerna. Målet med revideringen av läroplansgrunderna är att skapa bättre förutsättningar för skolans fostringsarbete, meningsfullt lärande hos alla elever och en hållbar framtid.

Avsikten är att alla ska gå ut grundskolan och fortsätta med utbildning på andra stadiet och där engagera sig i studierna. Mål och åtgärder som har att göra med detta behandlas närmare ovan i avsnitten "Utrymme för de unga att höras och lysa" och "Invandrarna som aktiva helsingforsare".

#### Ett fungerande Helsingfors

Stadens verksamhet är hållbar och effektiv

Utbildningsverket dämpar klimatförändringen genom att årligen ställa upp energisparmål.

Ekonomi kommer i balans, och produktiviteten förbättras

Arbetet med att utveckla servicenätet fortsätter i form av förvaltningsövergripande samarbete lett av fastighetskontorets lokalcentral. Målet är att undervisningslokalerna ska användas på ett effektivt, ändamålsenligt och mångsidigt sätt. Lokalanvändningen planeras med beaktande av att omvärlden digitaliseras och tekniken bör kunna utnyttjas flexibelt. Behovet av att ändra utbildningsverkets servicenät bedöms årligen utifrån de nya befolkningsprognoserna och utbildningspolitiska mål som utbildningsnämnden ställt upp. Granskningen omfattar både den kommunala och den statliga utbildningen och den utbildning som tillhandahålls av privata utbildningsanordnare. Invånarna höras när ändringsförslagen bereds för beslutsfattande.

Opetusvirasto käynnistää kouluverkkotarkastelun prosessin palvelumuotoilun, jolla pyritään luomaan osallistava ja sitouttava muutosjohtamisen prosessi. Kouluverkkotarkastelua tehdään opetustoimessa toistuvasti. Henkilöstön ja asukkaiden sitouttaminen kouluverkkotarkasteluun on tärkeää.

Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö

Palvelun laadusta huolehditaan osaavan henkilöstön avulla. Opetusviraston henkilöstöstä kolme neljäsosaa on opettajia. Strategiakaudella tavoitteena on edelleen nostaa kelpoisten opettajien osuutta. Vakinaisen henkilöstön palvelussuhde turvataan palveluverkkomuutoksissa kaupungin linjausten mukaisesti. Tämä edellyttää henkilöstöltä valmiutta siirtyä toimipaikasta ja tarvittaessa tehtävästä toiseen.

Tavoitteena on, että maahanmuuttajien osuus henkilöstöstä lähenee heidän osuuttaan väestöstä. Tähän pyritään muun muassa edistämällä maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden pätevyitymistä oppisopimuskoulutuksella.

Opetusvirasto huolehtii henkilöstön työhyvinvoinnista ja edistää jatkuvaa oppimista. Johtajuutta ja urakehitystä tuetaan koulutuksin ja esimiesvalmennuksin. Johtamistapoja ja prosessien johtamista tehostetaan. Johtamista seurataan esimiesarvioinnein säännöllisesti. Henkilöstön osamista maahanmuuttajien kohtaamisessa vahvistetaan.

Ennakoivilla toimenpiteillä kuten varhaisella puuttumisella ja uusilla toimintamalleilla varmistetaan, että sairauspoissaolojen määrä laskee edelleen. Sisäilmatoimintamallia käytetään tehokkaasti. Koulujen ja oppilaitosten osa-alueiden hallintaan panostetaan.

Koulujen fyysistä turvallisuutta parannetaan yhteistyössä tilakeskuksen kanssa laajentamalla erilaisten teknisten turvajärjestelmien rakentamista. Samalla pyritään huolehtimaan siitä, että vanhat järjestelmät huolletaan ajallaan ja että lukitukset ovat ajantasaiset ja kunnossa.

Hallintokuntien yhteistyötä jatketaan ja poikkihallinnollisia asiakasprosesseja kehitetään. Keskeisistä tavoitteista tehdään hallintokuntien yhteisiä tavoitteita.

### **Demokratia ja osallisuus -osio**

Osallistava Helsinki

Nuorten kasvua aktiiviseksi kaupunkilaisiksi tuetaan vahvistamalla nuorten osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuuksia sekä toimintaedellytyksiä. Oppilaiden osallisuutta lisätään koulun ja oppilaitoksen toiminnan vuosittaisessa suunnittelussa sekä opetuksen toteuttamisessa ja arvioinnissa. Opetusvirasto on aktiivisesti mukana Ruuti-toiminnassa.

Utbildningsverket börjar med tjänstedesign i processen kring genomgång av skolnätet. Avsikten är att skapa en inkluderande och engagerande process för förändringsledning Skolnätet ses hela tiden över inom utbildningsväsendet. Det är viktigt att personalen och invånarna fås att engagera sig i detta.

Skickligt ledarskap och kunnig personal

En kunnig personal ansvarar för kvaliteten på tjänsterna. Tre fjärdedelar av utbildningsverkets anställda är lärare. Målet är att andelen behöriga lärare ska bli ännu större under strategiperioden. Den ordinarie personalens anställningsförhållanden är tryggade trots förändringar i servicenätet, vilket är i överensstämmelse med stadens riktlinjer. Detta betyder att personalen måste vara beredd att flytta till ett annat verksamhetsställe och vid behov övergå till andra uppgifter.

Målet är att andelen invandrare bland de anställda ska närma sig invandranas andel av befolkningen. Av denna anledning främjas bl.a. läroavtalsutbildning för anställda med invandrarbakgrund för att dessa ska bli behöriga.

Utbildningsverket mår om arbetshälsa hos de anställda och främjar livslångt lärande. Ledarskap och karriärutveckling stöds genom utbildning och chefsträning. Ledarskapsätten och processledningens effektiviserar. Ledarskapet följs regelbundet upp genom chefsutvärdering. Kunskapen i att bemöta invandrare stärks hos de anställda.

Förutseende åtgärder, såsom tidigt ingripande och nya verksamhetsmodeller, vidtas för att sjukfrånvaron ska fortsätta att minska. En verksamhetsmodell för inomhusluften tillämpas effektivt. Satsningar görs på hantering av delområdena i skolor och läroanstalter.

Utbildningsverket förbättrar i samarbete med fastighetskontorets lokalcentral den fysiska säkerheten i skolorna genom att fler tekniska säkerhetssystem av olika slag installeras. Samtidigt ses det till att de gamla systemen underhålls i tid och att läsanordningarna är tidsenliga och fungerar.

Samarbetet mellan förvaltningarna fortsätter, och de förvaltningsövergripande användarprocesserna utvecklas. Nyckelmålen blir gemensamma mål för förvaltningarna.

### **Demokrati och delaktighet**

Ett inkluderande Helsingfors

De unga får stöd i sitt växande till aktiva invånare genom att de får större möjligheter till delaktighet och inflytande och bättre förutsättningar för aktiviteter. Eleverna får i större utsträckning delta i den årliga verksamhetsplaneringen i skolan eller läroanstalten och vara med och genomföra och utvärdera undervisningen. Utbildningsverket är aktivt med och genomför verksamheten Krut.

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden aktiivisuutta ja itseohjautuvuutta oppimisessa. Digitaalisuutta ja uutta teknologiaa käytetään oppilaiden osallisuuden ja motivaation edistämiseksi.

Tulevaisuuden koulu -hankkeessa luodun mallin pohjalta kuvataan toimenpiteet, joiden avulla kehitetään koulujen oppimisympäristöjä kohti avointa oppimista. Koulujen henkilöstön osaamista vahvistetaan digitaalisuuden hyödyntämisessä opetuksessa ja oppimisessa. Opetussuunnitelman uudet perusteet velvoittavat kaikkia koulu- ja teknologian käyttöön opetuksessa. Tämä otetaan huomioon kunta- ja koulukohtaisessa opetussuunnitelman uudistamisprosessissa sekä osaamisen kehittämisessä.

Toisen asteen koulutuksessa opiskelijat osallistetaan aktiiviseksi toimijoiksi oppimisprosessissa. Aktiivipolku-opinnot muodostuvat opiskelijoiden osallistumisesta ja vaikuttamisesta oppilaitoksen ja yhteiskunnan eri toimintoihin. Opetuksessa hyödynnetään nykyaikaista tieto- ja viestintäteknologiaa yhteisöllisesti, ja toiselle asteelle luodaan virtuaalinen oppilaitos Stadin eKampus.

Tietojärjestelmien kehittämisessä huomioidaan tarpeet lisätä sähköisiä asiointipalveluita huomioiden vuorovaikutteisuus ja osallisuuden lisääminen.

Digitaalisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi pidetään huolta siitä, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus saavuttaa tulevaisuuden jatko-opintojen, työelämän ja aktiivisena kansalaisena toimimisen vaatimat tietoteknologiset ja tiedonhallinnan taidot.

Koulujen ja oppilaitosten johtokunnat toimivat edustuksellisen demokratian välineinä. Johtokuntiin kuuluu huoltajien lisäksi oppilas- tai opiskelijaedustajat peruskoulun vuosiluokkien 1–6 kouluja lukuun ottamatta. Johtokunnat päättävät koulujen ja oppilaitosten vuosittaiset talousarvion käyttösuunnitelmat. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijat osallistuvat eri aloilla ammatillisten neuvottelukuntien ja opiskeluoikeustoimikunnan työskentelyyn. Oppilaskunnalle kohdennetaan koulukohtainen kehittämisraha, jonka käytön suunnittelusta ja toteutuksesta oppilaskunta vastaa.

Alueellisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään sekä niitä koskevia menetelmiä parannetaan. Vanhempien osallistamista ja vanhemmuuden tukemista edistetään erilaisin tukimuodoin. Tasa-arvohankkeissa kehitetään uudenlaisia toimintamuotoja, joilla vahvistetaan erityisesti maahanmuuttajataustaisten vanhempien, erityisesti äitien osallisuutta. Koulujen tiloja avataan asukkaiden ja kolmannen sektorin käyttöön nykyistä enemmän.

#### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Oppilas- ja opiskelijamäärän kasvusta johtuen suomenkielisen perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen opettajatarve kasvaa. Tästä johtuen suunnittelukaudella esite-

Ett mål inom den grundläggande utbildningen är att uppmuntra eleverna till aktivitet och självstyrning i lärandet. Delaktighet och motivation hos eleverna främjas genom digitalisering och ny teknik.

Åtgärder som vidtas för att skolornas lärmiljöer ska utvecklas i riktning mot öppet lärande beskrivs utifrån en modell skapad inom projektet Framtidens skola. Skolpersonalen blir kunnigare när det gäller att utnyttja digitaliseringen i undervisning och inläring. De nya läroplansgrunderna förpliktar alla skolor att utnyttja teknik i undervisningen. Detta beaktas i processen kring revidering av läroplanerna för enskilda kommuner och skolor, likaså i kompetensutvecklingen.

De studerande inom utbildningen på andra stadiet inkluderas som aktiva deltagare i inlärningsprocessen. Med en aktiv väg i studierna avses att de studerande deltar i och påverkar olika funktioner i läroanstalten och samhället. Modern informations- och kommunikationsteknik utnyttjas gemensamt i undervisningen, och en virtuell läroanstalt, eCampus/Stadin eKampus, skapas för andra stadiet.

Informationssystemen utvecklas utifrån behovet av att bygga ut de elektroniska kommunikationstjänsterna så att det blir mer interaktion och delaktighet.

Utbildningsverket förebygger digital utslagning genom att se till att alla barn och unga har en möjlighet att inhämta sådana färdigheter i informationsteknik och -hantering som i framtiden krävs för fortsatta studier, i arbetslivet och i en tillvaro som aktiv medborgare.

Direktionerna för skolorna och läroanstalterna är redskap för representativ demokrati. De består av vårdnadshavare och företrädare för eleverna eller de studerande. Grundskolor med årskurserna 1–6 har dock inga elevföreträdare i direktionen. Direktionerna beslutar om årliga budgetbaserade dispositionsplaner för skolorna och läroanstalterna. De studerande i de olika yrkesområdena inom yrkesutbildningen deltar i arbetet i yrkesdelegationerna och studierättskommittén. Elevkåren får utvecklingspengar för sin skola och ansvarar själv för hur de används (planering och genomförande).

De lokala möjligheterna till delaktighet och inflytande ökas, och metoderna förbättras. Föräldradelaktighet och stöd i föräldraskapet främjas genom olika stödåtgärder. En ny typs verksamhetsformer som gör särskilt föräldrar med invandrarbakgrund, allra särskilt mödrar, mer delaktiga utvecklas genom jämlikhetsprojekt. Skollokalerna får i större utsträckning användas av invånarna och den tredje sektorn.

#### **Verkets personalplan 2015–2017**

I och med att antalet elever och studerande ökar behövs det fler lärare inom den finska grundläggande utbildningen och yrkesutbildningen. Nya lärartjänster föreslås därför bli



tään perustettavaksi uusia opettajan virkoja. Lisäksi palkataan oppilas- ja opiskelijamäärän kasvun edellyttämä määrä päätoimisia ja sivutoimisia tuntiopettajia.

Päivähoidossa päivähoitoasetuksen mitoitukset säätelevät hoito- ja kasvatushenkilöstön määrää suhteessa päivähoidossa olevien lasten määrään. Päivähoidossa lasten määrän arvioidaan kasvavan, mikä edellyttää vastaavasti henkilöstön lisäystä hoito- ja kasvatustehtäviin.

Vuosina 2014–2017 nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä arviolta 430 saavuttaa eläkeiän. Muuksi henkilöstön lähtövaihtuvuudeksi arvioidaan noin 630 henkilöä. Vapautuvat opetustehtävät sekä päivähoito- ja kasvatustehtävät täytetään palvelutarpeen mukaisesti. Sen sijaan muiden vapautuvien tehtävien käyttötarkoitusta ja sisältöjä tarkastellaan uudelleen tehtävien vapautuessa.

Rekrytoinnissa tullaan erityistä huomiota kiinnittämään työvoimapula-ammattiryhmien rekrytointiin.

Hallinnon palvelujen tehostamiseksi on käynnistetty hallinto- ja kehittämispalvelujen uudelleenorganisointityö.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi laaditaan ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain mukainen koulutus- ja henkilöstösuunnitelma. Osaamisen kehittämisessä painopisteenä on edelleen johtamisen kehittäminen. Virastossa valmistellaan vuosille 2014–2017 työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka sisältää mm. eri-ikäisten johtamisen suunnitelman. Työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyviä toimintatapoja ja -prosesseja kehitetään edelleen.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain toimeenpano (kts. kohta Toimintaympäristön muutokset) tuo muutoksia kuraattori- ja psykologiresursseihin.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Tilankäyttösuunnitelma pohjautuu lapsi-, oppilas- ja opiskelijaennusteisiin vuosille 2013–2024. Opetustoimessa palveluverkon muutostarvetta arvioidaan vuosittain uusien väestöennusteiden perusteella. Opetuslautakunta on 31.12.2012 hyväksymät palveluverkon kehittämisen koulutuspoliittiset tavoitteet, joista keskeisiä ovat perusopetuksen lähikouluperiaate eli peruskoulu asuinalueen peruspalveluna ja ammatillisessa koulutuksessa koulutustakuun toteuttaminen.

Suunnitelman lähtökohtana on myös lakisääteisen päivähoito- ja kasvatusturvaaminen sekä sisäilma- ja lämpöolosuhteiden perusturvaaminen. Tilankäyttösuunnitelmassa on oletettu, että vieraspaikkakuntalaisten osuudet kokonais-opiskelijamäärästä säilyvät nykyisellä tasollaan. Tilantarvelaskelmissa on tehostettu tilankäyttöä yleis-sivistävissä kouluissa ja päiväkodeissa 10 % ja ammatillisessa koulutuksessa 5 %. Suunni-

innettäessä under planeringsperioden. Dessutom anställs timlärare med befattningen som huvud- eller bisyssla i det antal som ökningen i antalet elever och studerande kräver.

Dimensionerna i förordningen om barndagvård reglerar storleken på personalen för vård och fostran i förhållande till antalet barn som får dagvård. Antalet barn i dagvård väntas öka, vilket gör att det behövs fler anställda för vård och fostran.

Åren 2014–2017 beräknas 430 av de nuvarande ordinarie anställda uppnå pensionsåldern. Den övriga personalomsättningen omfattar uppskattningsvis ca 630 anställda. De anställningar som blir lediga inom undervisningen och inom dagvården/vård och fostran tillsätts i enlighet med behovet av tjänster. När andra anställningar blir lediga omprövas däremot ändamålet och innehållet.

Vid rekryteringen kommer fokus särskilt att ligga på yrkesgrupper med arbetskraftsbrist.

Förvaltnings- och utvecklingstjänsterna har börjat omorganiseras för att tjänsterna inom förvaltningen ska bli effektivare.

En utbildnings- och personalplan upprättas i enlighet med lagen om ekonomiskt understödd utveckling av yrkeskompetensen för att personalkompetensen ska utvecklas. Ledarskapsutveckling prioriteras fortsättningsvis i kompetensutvecklingen. Utbildningsverket bereder ett handlingsprogram för arbetshälsa för åren 2014–2017. Programmet innehåller bl.a. en plan för hur anställda i olika åldrar ska ledas. Tillvägagångssätten och -processerna inom arbetarskyddet och -säkerheten vidareutvecklas.

Det blir förändringar i kurators- och psykologresurserna när lagen om elev- och studerandevård verkställs (se Förändringar i verkets omvärld).

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Planen för lokalanvändningen baserar sig på barn-, elev- och studerandeprognoserna för åren 2013–2024. Behovet av att ändra servicenätet bedöms årligen inom utbildningsväsendet utifrån de nya befolkningsprognoserna. Utbildningsnämnden godkände 31.1.2012 utbildningspolitiska mål för utveckling av servicenätet. De viktigaste av dessa mål är att närskoleprincipen (grundskola basservice i bostadsområdet) ska följas inom den grundläggande utbildningen och utbildningsgarantin uppfyllas inom yrkesutbildningen.

Till utgångspunkterna i planen för lokalanvändningen hör att den lagstadgade dagvården ska tryggas och lokaler med dålig inomhusluft renoveras. Planen baserar sig på att eleverna från andra kommuner utgör en lika stor andel av det totala antalet som nu. Lokalanvändningen är i kalkyler över utrymmesbehovet effektiviserad med 10 % i fråga om allmänbildande skolor och daghem och med 5 % i fråga om

telman mukaisilla investoinneilla tilankäyttö tehostuu oppilaskohtaisten neliöiden määrän laskiessa.

Tilankäyttösuunnitelman tavoitteena ammatillisessa koulutuksessa on turvata tilat lisääntyvälle opiskelijamäärälle, luopua hajallaan olevista ja väliaikaisista tiloista sekä perusparantaa huonokuntoiset tilat.

### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

Opetusvirasto toteuttaa strategiaohjelman talousmittarin ”Helsingin muita kuntia korkeammat palvelujen yksikkökustannukset lähenevät muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa” -toteutumista talousarvioon sisältyvillä sopeuttamis- ja tehostamistoimenpiteillä.

Keskeisimmät sopeuttamis- ja tehostamistoimenpiteet ovat:

- tilasäästöt, joita saavutetaan tiloista luopumalla ja koulujen hallinnollisilla yhdistämisillä,
- hallinnon ja keskitettyjen tukipalvelujen määrärahojen leikkaukset,
- keskitettyjen kehittämismäärärahojen leikkaukset,
- lyhytaikaisten sijaisten palkkaamisen vähentäminen (opettaja ja avustajat),
- positiivisen diskriminaation määrärahan osittainen korvaaminen valtiolta saadulla valtionavustuksella tasa-arvon edistämiseksi sosioekonomisesti heikommilla alueilla,
- harkinnanvaraisten avustusten vähentäminen,
- iltapäivätoiminnan tarjonnan vähentäminen 2-luokkalaisilta,
- ammatillisen koulutuksen maksullisen palvelutoiminnan vähentäminen,
- perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laskennallisten opetusresurssien vähentäminen,
- perusopetuksen avustajaresurssin vähentäminen.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Opetustoimen tietohallinnon kokonaisarkkitehtuuri ohjaa tietojärjestelmien ja sähköisten palveluiden kehittämistä. Hallinnon palveluista valtaosa on kaupunkiyhteisiä ja opetustoimi osallistuu niiden kehittämiseen sekä käyttöönottoon. Opetusviraston omista tietojärjestelmä-hankeista tärkein on arvioida mahdollisuus yhtenäistää oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmät.

Opetustoimen tietojärjestelmä- ja sähköisen palvelun hankkeiden ja projektien seuranta tapahtuu kaupunkiyhteisesti hankesalkun kautta. Oppilas- ja opiskelijatietojärjestelmän (Optio) kehittämistä jatketaan ottamalla käyttöön sähköisiä asiointipalveluita sekä järjestelmän mahdollistamia raportointikantoja.

yrkesutbildningen. Enligt investeringarna angivna i planen blir lokalanvändningen effektivare i och med att antalet kvadratmeter per elev minskar.

Planen för lokalanvändningen omfattar vad yrkesutbildningen beträffar mål som går ut på att lokaler ska tryggas för ett ökande antal studerande, utspridda och temporära lokaler avstås och lokaler som är i dåligt skick renoveras.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet**

Utbildningsverket tillämpar den i strategiprogrammet angivna ekonomiska mätaren ”De å-kostnader för service som är högre i Helsingfors än i andra kommuner närmar sig medeltalet för de andra stora städerna” genom anpassnings- och effektiviseringsåtgärder i budgeten.

De viktigaste anpassnings- och effektiviseringsåtgärder:

- att utrymme sparas genom att lokaler avstås och skolor slås ihop administrativt,
- att anslagen för förvaltning och centraliserade stöd-tjänster minskas,
- att anslagen för centraliserad utveckling minskas,
- att färre vikarier anställs för en kort tid (lärare och assistenter),
- att anslaget för positiv särbehandling delvis ersätts med statsunderstöd för större jämlikhet i socioekonomiskt svagare områden,
- att de behovsprövade understöden minskas,
- att utbudet av eftermiddagsverksamhet minskas för barn i årskurs 2,
- att den avgiftsbelagda servicen inom yrkesutbildningen minskas,
- att de kalkylmässiga undervisningsresurserna inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen minskas,
- att assistentresurserna inom den grundläggande utbildningen minskas.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-programmet genomförs**

Helhetsarkitekturen för informationsförvaltningen inom utbildningsväsendet styr hur informationssystemen och de elektroniska tjänsterna utvecklas. Största delen av förvaltningstjänsterna är gemensamma för hela staden, och utbildningsverket är med och utvecklar och inför dem. Det viktigaste av verkets egna projekt kring informationssystem är att bedöma om systemen för elev- och studerandeadministration kan förenhetligas.

Projektet med anknytning enbart till informationssystem och elektroniska tjänster inom utbildningsväsendet följs upp via stadens gemensamma projektportfölj. Informationssystemet för elever och studerande (Optio) vidareutvecklas genom att elektroniska tjänster införs, likaså rapporteringsbaser som systemet möjliggör.

Toisen asteen koulutuksen Stadin eKampus -hanke jatkuu ja portfolio- ja oppimisalustaa kehitetään syksyn 2014 portfolion pilotoinnin pohjalta.

Perusasteen oppimisalusta kilpailutetaan tai se rakennetaan toisen asteen alustan pohjalle perus-opetuksen tarpeisiin räätälöitynä. Office365 -pilvipalvelun käyttöä kehitetään ja tuotetaan sharepoint -pohjaisia ratkaisuja ja pohjia koulun toiminnan tueksi. Sähköisen kirjastojärjestelmän käyttöönottoa laajennetaan budjetin puitteissa perus- ja toisella asteella.

Kehittämishankkeissa perusopetuksen koulujen tietoteknologian käyttöä monipuolistetaan ja kouluja varustetaan ajantasaisemmalla teknologialla. Tasa-arvohankkeessa mukana olevissa 23 koulussa kehitetään mobiiliteknologian käyttöä ja pedagogisesti oppilaan osallisuutta, oppimaan oppimista, digitaalisten aineistojen käyttöä oppimisen tukena sekä yhteisöllisyyden rakentamista sosiaalisen median avulla. Joustavat ja välittävät oppimisympäristöt -projektissa kehitetään tulevaisuuden oppimisympäristöä luomalla tulevaisuuden koulun skenaarioita tulevan koulujen uudisrakentamisen ja perusparannuksen pohjalta. Tietotekniikan rooli projektissa on eri oppimisympäristöjä yhdistävä sekä opetuksen ja oppimisen tapoja innovoiva ja tukeva.

Ruotsinkielisessä päivähoitossa lähdetään asteittain toteuttamaan vuonna 2014 kirjattua päivähoiton tietoteknologian käytön kehittämissuunnitelmaa, missä tehdään yhteistyötä varhaiskasvatusviraston kanssa.

### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Sähköisten asiointipalveluiden kehittämishankkeet keskittyvät keskitetyn oppilas- ja opiskelijatietojärjestelmän kehittämiseen. Sähköisistä asiointipalveluista otetaan käyttöön muun muassa sähköinen iltapäivätoimintaan ilmoittautuminen ja matkalippueteuden hakeminen. Sähköisten lomakkeiden käyttöönottoa jatketaan hyödyntämällä kaupunkiyhteistä asiointiportaalia.

### **Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet**

#### **Sitovat toiminnalliset tavoitteet**

Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat perusopetuksessa.

- Peruskoulun päättötodistuksen saa suomenkielisissä peruskouluissa vähintään 98 % ja ruotsinkielisissä peruskouluissa vähintään 99 % kaikista peruskoulun päättävistä oppilaista.

Projektet eCampus/Stadin eKampus inom utbildningen på andra stadiet fortsätter, och en portfölj- och inlärningsplattform utvecklas utifrån ett pilotförsök med en portfölj hösten 2014.

En inlärningsplattform för grundskolestadiet konkurrensutsätts eller så byggs en sådan upp utifrån plattformen för utbildningen på andra stadiet, skräddarsydd enligt behoven inom den grundläggande utbildningen. Användningen av molntjänsten Office365 utvecklas, och sharepointbaserade lösningar och plattformar skapas som stöd för skolverksamheten. Ett elektroniskt bibliotekssystem börjar användas i större utsträckning på grundskolestadiet och andra stadiet, inom budgetramarna.

När det gäller utvecklingsprojekt börjar skolorna inom den grundläggande utbildningen utnyttja informationstekniken på ett mångsidigare sätt och får modernare teknisk utrustning. De 23 skolor som deltar i ett jämlikhetsprojekt utvecklar sätten att använda mobilteknik och, i pedagogiskt hänseende, delaktigheten hos eleverna, inlärningsfärdigheterna och förmågan att använda digitala material som lärandestöd. Dessutom skapar de större samhörighet med hjälp av sociala medier. Genom ett projekt för lärmiljöer präglade av flexibilitet och omsorg utvecklas framtidens lärmiljö på det sättet att scenarier för framtidens skola skapas med utgångspunkt på skolbyggnader som blir uppförda eller renoverade i framtiden. Informationsteknikens roll i projektet är att sammanbinda olika lärmiljöer och förnya och stödja undervisnings- och inlärningsätt.

En plan från år 2014 för hur användningen av informationsteknik ska utvecklas inom dagvården börjar gradvis genomföras inom den svenska dagvården. Detta sker i samarbete med barnomsorgsverket.

### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

De projekt som gäller utveckling av elektroniska tjänster har främst att göra med att det centraliserade informationssystemet för elever och studerande ska utvecklas. Elektroniska tjänster börjar tillämpas bl.a. när det gäller anmälan till eftermiddagsverksamhet och ansökan om biljettförmån. Elektroniska blanketter införs i allt större utsträckning på stadens gemensamma portal e-tjänster.

### **Mål som granskas vid budgetuppföljningen**

#### **Bindande verksamhetsmål**

Inlärningsresultaten och välbefinnandet förbättras inom den grundläggande utbildningen.

- Minst 98 % av eleverna i de finska grundskolorna och 99 % av eleverna i de svenska grundskolorna får avgångsbetyg från grundskolan.

- Oppimisen ja kasvun polku esiopetuksesta perusopetukseen toteutetaan laaditun mallin mukaan yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa.

Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat lukiokoulutuksessa.

- Lukioissa ylioppilaskirjoitusten pakollisten aineiden arvosanojen keskimääräinen pistemäärä on vähintään maan keskitasoa.

Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat ammatillisessa koulutuksessa.

- Ammatillisessa peruskoulutuksessa otetaan käyttöön kaikki opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät 320 lisäkoulutuspaikkaa.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Vahvistetaan monihallintokuntaista verkostoyhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

- Kaikilla suomenkielisen perusopetuksen alueilla on käytössä koulun ja lastensuojelun yhteistyöprosessin mukainen toimintamalli lastensuojelun asiakkaina olevien oppilaiden koulunkäynnin turvaamiseksi.
- Alueellisten hyvinvoinnin koordinaatioryhmien toiminta on vakiintunutta ja säännöllistä; vähintään kolme kokousta ja yksi verkostoseminaari vuodessa.
- Vuonna 2014 toimintansa käynnistäneen kaupunkitasoinen ruotsinkielisten oppilashuoltoon liittyvien palveluiden koordinoitiryhmä kehittää toimintaansa edelleen, ja vakiintuu osaksi palvelurakennetta.

Oppilaiden oppimispolut ovat eheitä, joustavia ja vastuullisia.

- Peruskoulun 1. luokkalaisista yleisopetukseen tulijoista suomenkielisissä peruskouluissa 84 % ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 94 % valitsee oman oppilaaksiottoalueen koulun tai painotetun opetuksen. Kuudesluokkalaisista yleisopetuksen oppilaista suomenkielisissä kouluissa 75 % ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 84 % valitsee oman oppilaaksiottoalueen koulun tai jatkaa painotetussa opetuksessa.

Lähikoulunsa valinneeksi lasketaan oman oppilaaksiottoalueensa kouluun menneet ei-painotetun yleisopetuksen oppilaat sekä kaikki omalta oppilaaksiottoalueelta soveltuvuskokeella valitut oppilaat sekä kielipainotteisen opetuksen, luokkamuotoisen erityisopetuksen ja valmistavan opetuksen oppilaat.

- Utbildningsverket genomför i samarbete med barnomsorgsverket en väg för lärande och växande från förskoleundervisning till grundläggande utbildning, enligt en utarbetad modell.

Inlärningsresultaten och välbefinnandet förbättras inom gymnasieutbildningen.

- Det genomsnittliga poängtalet för vitsorden i de obligatoriska ämnena i studentskrivningarna når i gymnasieskolorna minst medelnivån i landet.

Inlärningsresultaten och välbefinnandet förbättras inom yrkesutbildningen.

- Alla de 320 nya utbildningsplatser som beviljats av undervisnings- och kulturministeriet utnyttjas inom den grundläggande yrkesutbildningen.

### Övriga verksamhetsmål

Nätverkssamarbetet mellan flera förvaltningar stärks som en åtgärd för att främja välbefinnande hos barn och unga och förebygga utslagning.

- En modell för att trygga barnskyddsklienters skolgång tillämpas inom den finska grundläggande utbildningen i alla områden. Modellen baserar sig på en process kring samarbete mellan skolan och barnskyddet.
- Verksamheten i lokala koordineringsgrupper för välbefinnandet är etablerad och regelbunden: minst tre möten och ett nätverksseminarium om året.
- En grupp som ska samordna de svenska elevvårdstjänsterna i hela Helsingfors inledde sin verksamhet år 2014. Gruppen vidareutvecklar verksamheten och blir en etablerad del av servicestrukturen.

Elevernas inlärningsvägar är sammanhängande, flexibla och ansvarsfulla.

- Av dem som ska börja i årskurs 1 och delta i den allmänna undervisningen i en finsk grundskola väljer 84 % en skola i det egna upptagningsområdet eller profilerad undervisning. Motsvarande siffra för de svenska nybörjarna är 94 %. Av dem som går ut årskurs 6 och ska delta i den finska allmänna undervisningen väljer 75 % en skola i det egna upptagningsområdet eller fortsätter att delta i profilerad undervisning. Motsvarande siffra för de svenska eleverna är 84 %.

Till dem som valt sin närskola räknas de som valt en skola i det egna upptagningsområdet och deltar i den allmänna icke-profilerade undervisningen, alla som antagits till en skola i det egna upptagningsområdet på basis av ett lämplighetsprov och de som deltar i språkinriktad undervisning, specialundervisning i klassform och förberedande undervisning.

**Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet**

Globaali vastuu toteutuu koulujen ja hallinnon arjessa.

- Tavoitteena on, että kouluissa, oppilaitoksissa, ruotsinkielisissä päiväkodeissa ja opetusviraston hallinnossa kokonaisenergiakulutus vähenee vuonna 2015 yhteensä 8 % vuoden 2010 tasosta sääkorjattuna mukaan lukien aikaisempien vuosien säästötavoitteet.

**Määrä- ja taloudellisuus tavoitteet**

Toiminnan tuottavuus paranee.

- Oppilas- ja opiskelijakohtaiset nettomenot ovat kaupungin tuottamissa opetus- ja koulutuspalveluissa keskimäärin enintään 9 105 euroa ja noin 74 euroa vähemmän kuin vuonna 2014.

**Energieffektivitets- och miljömål**

Globalt ansvar är en del av skolornas och förvaltningens vardag.

- Målet är att den totala energiförbrukningen i skolorna, läroanstalterna och de svenska daghemmen och inom utbildningsverkets förvaltning år 2015 ska minska med sammanlagt 8 % i förhållande till 2010 års väderkorrigerade nivå. De föregående årens sparmål är då beaktade.

**Kvantitativa och ekonomiska mål**

Produktiviteten i verksamheten förbättras.

- Nettoutgifterna per elev och studerande uppgår till högst 9 105 euro i genomsnitt när det gäller undervisnings- och utbildningstjänster producerade av staden. Beloppet är ca 74 euro lägre än år 2014.

**Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017 (tuottavuus 2012=100) – Produktivitusutfall 2013–2017 (produktivitet 2012=100)**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Opetusviraston kokonaistuottavuus – Utbildningsverkets totala produktivitet</b>	<b>97,8</b>	<b>100,1</b>	<b>99,1</b>	100,4	103,8	105,1
Suomenkielinen esi- ja perusopetus – Finsk förskoleundervisning och grundläggande utbildning	98,2	97,9	100,0	99,5	101,8	104,2
Suomenkielinen lukiokoulutus – Finsk gym- nasieutbildning	98,2	100,2	102,0	102,5	103,1	103,2
Ruotsinkielinen esi- ja perusopetus – Svensk förskoleundervisning och grundläggande utbildning	94,3	93,4	98,5	96,4	96,2	95,9
Ruotsinkielinen lukiokoulutus – Svensk gym- nasieutbildning	92,7	95,7	94,0	100,7	100,4	99,7
Ammatillinen koulutus – Yrkesutbildning	94,0	100,6	102,0	97,8	101,2	101,0

**Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017 htm<sup>2</sup>/opp – Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017, m<sup>2</sup> lägenhetsyta/elev**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Yleissivistävä koulutus – Allmänbildande utbildning	12,77	12,59	12,59	12,30	12,03	11,78
Ammatillinen koulutus – Yrkesutbildning	17,00	18,62	18,62	18,17	17,74	18,01

Yleissivistävässä koulutuksessa oppilas-/opiskelijamäärä perustuu kaupungin väestöennusteeseen. 15–17 -vuotiaiden ikäryhmästä 60 % on oletettu siirtyvän lukioon.

Antalet elever/studerande inom den allmänbildande utbildningen baserar sig på stadens befolkningsprognos. En andel på 60 % av 15–17-åringarna antas fortsätta i gymna-

Vieraspaikkakuntalaisten opiskelijoiden määrän on oletettu säilyvän nykytasolla. Aikuislukioiden opiskelijat eivät sisälly tilamitoitusperusteisiin.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijamäärä perustuu opetusviraston laatimaan opiskelijasuunnitelmaan, joka pohjautuu kaupungin väestöennusteeseen, nuorisotakuun toteuttamis-velvoitteeseen sekä arvioituun aikuisten päivä-opiskelijoiden määrään. Vieraskuntalaisten opiskelijoiden määrän on oletettu säilyvän nykytasolla eli noin 27 prosenttia.

siet. De studerande från andra kommuner väntas utgöra en lika stor andel som nu. De som går i vuxengymnasierna är inte beaktade i grunderna för lokaldimensionering.

Antalet studerande inom yrkesutbildningen baserar sig på en studerandeplan utarbetad av utbildningsverket. Planen i sin tur baserar sig på stadens befolkningsprognos, skyldigheten att uppfylla ungdomsgarantin och det beräknade antalet vuxna dagstuderande. De studerande från andra kommuner väntas utgöra en lika stor andel som nu, ca 27 %.

## 4 02 02 Kaupungin tuottamat palvelut – Tjänster producerade av staden

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomi- plan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomi- plan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	6 715	10 080	8 458	8 002	8 002	8 002	8 002
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 447	5 108	5 479	5 616	5 616	5 616	5 616
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	10 083	3 028	14 366	9 979	9 979	5 179	5 179
Vuokratulot - Hyresinkomster	2 466	2 588	2 463	2 523	2 523	2 523	2 523
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	327	185	226	249	249	249	249
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>25 039</b>	<b>20 989</b>	<b>30 992</b>	<b>26 369</b>	<b>26 369</b>	<b>21 569</b>	<b>21 569</b>
Palkat - Löner	250 143	252 627	261 261	260 574	263 689	263 689	263 689
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	77 426	80 033	79 581	80 225	81 267	81 267	81 267
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	83 823	87 620	87 876	81 812	81 820	81 820	81 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	15 575	15 977	15 320	14 895	15 595	15 595	15 595
Avustukset - Understöd	128	154	178	141	141	141	141
Vuokrat - Hyror	130 383	135 364	139 176	142 800	144 200	144 200	144 200
Muut menot - Övriga utgifter	659	404	436	539	539	539	539
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>558 138</b>	<b>572 179</b>	<b>583 828</b>	<b>580 986</b>	<b>587 251</b>	<b>587 251</b>	<b>587 251</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-533 098</b>	<b>-551 190</b>	<b>-552 836</b>	<b>-554 617</b>	<b>-560 882</b>	<b>-565 682</b>	<b>-565 682</b>
Poistot - Avskrivningar	10 776	11 010	11 304	13 787	13 787	14 595	15 143
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-543 874</b>	<b>-562 200</b>	<b>-564 140</b>	<b>-568 404</b>	<b>-574 669</b>	<b>-580 277</b>	<b>-580 825</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-16,2	47,7	25,6	25,6	-18,2	0,0
Menot - Utgifter		2,5	2,0	1,5	2,6	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	128 491	129 600	136 648	140 958	140 958	140 958	140 958

Talousarviokohta sisältää opetusviraston itse tuottamien palveluiden määrärahat seuraavan vastuualuejaon mukaisesti:

Suomenkielinen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen vastuualue sisältää kaupungin suomenkielisten peruskoulujen, lukioiden ja aikuislukion palvelut, opetusviraston järjestämän suomenkielisen iltapäivä-toiminnan sekä suomenkieli-

Budgetmomentet omfattar anslagen för de tjänster som utbildningsverket producerar självt, enligt den nedanstående fördelningen mellan ansvarsområdena.

Ansvarsområdet finsk grundläggande utbildning och gymnasieutbildning omfattar stadens finska grundskolor, gymnasier och vuxengymnasier, den finska eftermiddagsverksamhet som utbildningsverket ordnar och den finska

sen esiopetuksen.

Ruotsinkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen vastuualue sisältää kaupungin ruotsinkielisten perus-koulujen, lukioiden ja aikuislukion palvelut, opetusviraston järjestämän ruotsinkielisen iltapäivätoiminnan sekä ruotsinkielisen esiopetuksen. Ruotsinkielisen päivähoidon määrärahat ovat omana vastuualueenaan.

Ammatillisen koulutuksen vastuualue sisältää ammatillisen oppilaitosmuotoisen koulutuksen, työpajatoiminnan sekä oppisopimuskoulutuksen. Ammatillista peruskoulutusta on varauduttu toteuttamaan nykyisen järjestämisluvan mukaisesti siten, että opiskelijamäärä kasvaa 320 opiskelijalla.

Hallinto ja keskitetyt tukipalvelut käsittää hallinnon, tietohallintopalvelujen, tieto- ja viestintäteknikan opetus-käytön sekä mediakasvatuksen ja tila- ja hankintapalvelujen tuottamisen. Tila- ja hankintapalveluihin on varattu resurssit koulu- ja päiväkotirakennusten tarveselvityksiin ja sisustus-suunnitteluun, teknisen työn kalustonhoitoon, koulujen iltaja vapaa-ajankäyttöön, vuokratilahallintoon sekä keskitettyihin hankintapalveluihin. Hallinnon vastuualueella ovat viraston yhteisen sekä linjojen hallinnon määrärahat.

förskoleundervisningen.

Ansvarsområdet svensk grundläggande utbildning och gymnasieutbildning omfattar stadens svenska grundskolor, gymnasier och vuxengymnasium, den svenska eftermiddagsverksamhet som utbildningsverket ordnar och den svenska förskoleundervisningen. Den svenska dagvården är ett separat ansvarsområde vad anslagen beträffar.

Ansvarsområdet yrkesutbildning omfattar yrkesutbildningen i läroanstaltsform, verkstadsverksamheten och läroavtalsutbildningen. Avsikten är att grundläggande yrkesutbildning ska ordnas i enlighet med det gällande tillståndet att ordna utbildning, vilket betyder att antalet studerande ökar med 320.

Ansvarsområdet förvaltning och centraliserade stödtjänster omfattar produktion av förvaltningstjänster, informationsförvaltningstjänster, informations- och kommunikationsteknik att använda i undervisningen, tjänster inom mediefostran och inköps- och lokaltjänster. I fråga om inköps- och lokaltjänsterna är resurser reserverade för sådant som hänför sig till skol- och daghemsbyggnader: behovsutredningar, inredningsplanering, vård av utrustning för teknisk slöjd, kvälls- och fritidsaktiviteter (skolor), förvaltning av hyreslokaler och centraliserade inköpstjänster. Anslagen för ansvarsområdet är avsedda för utbildningsverkets gemensamma förvaltning och linjernas förvaltning.

## Oppilas-/opiskelijamäärät – Antal elever/studerande

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus – Finsk grundläggande utbildning och gymnasieutbildning	2013	2014	Ennuste – Prognos 2014	2015	Muutos – Förändring 2014–2015		2016	2017
					kpl – st	%		
Esiopetus – Förskoleundervisning	112	107	116	116	9	8,4	116	116
Perusopetus – Grundläggande utbildning	33 664	33 931	34 359	35 165	1 234	3,6	36 041	36 989
Perusopetuksen lisäopetus (10 lk) – Påbyggnadsundervisning (årskurs 10)	269	300	177	110	-190	-63,3	110	110
<b>Esi- ja perusopetus yhteensä – Förskoleundervisning och grundläggande utbildning sammanlagt</b>	<b>34 045</b>	<b>34 338</b>	<b>34 652</b>	<b>35 391</b>	<b>1 053</b>	<b>3,1</b>	<b>36 267</b>	<b>37 215</b>
Lukiokoulutus – Gymnasieutbildning	7 407	7 325	7 346	7 394	69	0,9	7 441	7 452
— Valmistava opetus – Förberedande undervisning			13	32	32		32	32
— Valtionosuuteen oikeuttavat aineopiskelijat – Ämnesstuderande som berättigar till statsandel	707	697	686	686	-11	-1,6	686	686
<b>Lukiokoulutuksen opiskelijat yhteensä – Studerande inom gymnasieutbildningen sammanlagt</b>	<b>8 114</b>	<b>8 022</b>	<b>8 045</b>	<b>8 112</b>	<b>90</b>	<b>1,1</b>	<b>8 159</b>	<b>8 170</b>
<b>Esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus yhteensä – förskola, -grundläggande utbildning och gymnasieutbildning sammanlagt</b>	<b>42 159</b>	<b>42 360</b>	<b>42 697</b>	<b>43 503</b>	<b>1 143</b>	<b>2,7</b>	<b>44 426</b>	<b>45 385</b>

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus – Svensk grundläggande utbildning och gymnasieutbildning	2013	2014	Ennuste – Prognos 2014	2015	Muutos – Förändring 2014–2015		2016	2017
					kpl – st	%		
Esiopetus – Förskoleundervisning	72	71	76	76	5	7	76	76
Perusopetus – Grundläggande utbildning	3 114	3 184	3 158	3 210	26	0,8	3 211	3 212
Perusopetuksen lisäopetus (10 lk) – Påbyggnadsundervisning (årskurs 10)	12	15	12	12	-3	-20	13	13
<b>Esi- ja perusopetus yhteensä – förskola och grundläggande utbildning sammanlagt</b>	<b>3 198</b>	<b>3 270</b>	<b>3 246</b>	<b>3 298</b>	<b>28</b>	<b>0,9</b>	<b>3 300</b>	<b>3 301</b>
Lukiokoulutus - Gymnasieutbildning	1 250	1 258	1 254	1 259	1	0,1	1 260	1 253
— Valtionosuuteen oikeuttavat aineopiskelijat - Ämnesstuderande som berättigar till statsandel	75	94	73	74	-20	-21,3	74	74
<b>Lukiokoulutuksen opiskelijat yhteensä – Studerande inom gymnasieutbildningen sammanlagt</b>	<b>1 325</b>	<b>1 352</b>	<b>1 327</b>	<b>1 333</b>	<b>-19</b>	<b>-1,4</b>	<b>1 334</b>	<b>1 327</b>
<b>Esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus yhteensä - förskola, -grundläggande utbildning och gymnasieutbildning sammanlagt</b>	<b>4 523</b>	<b>4 622</b>	<b>4 573</b>	<b>4 631</b>	<b>9</b>	<b>0,2</b>	<b>4 634</b>	<b>4 628</b>

Ruotsinkielinen lasten päivähoito – Svensk barndagvård	2013	2014	Ennuste – Prognos 2014	2015	Muutos – Förändring 2014–2015		2016	2017
					kpl – st	%		
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset – Barn i vård under skolåldern 31.12.	1 755	1 842	1 848	1 863	21,0	1,1	1 991	2 004
— Omissa päiväkodeissa – I egna daghem	1 632	1 722	1 723	1 739	17,0	1,0	1 871	1 883
— Perhepäivähoidossa – I familjedagvård	123	120	125	124	4,0	3,3	120	121



Ammatillinen koulutus – Yrkesutbildning	2013	2014	Ennuste – Prognos 2014	2015	Muutos – Förändring 2014–2015		2016	2017
					kpl – st	%		
<b>Valtionosuuteen oikeuttava koulutus – Utbildning som berättigar till statsandel</b>	<b>7 649</b>	<b>8 040</b>	<b>8 040</b>	<b>8 360</b>	<b>320</b>	<b>4,0</b>	<b>8 730</b>	<b>8 730</b>
Tekniikan ja liikenteen ala – Teknik och kommunikation	3 926	4 132	4 147	4 362	230	5,6	4 459	4 459
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala – Turism-, kosthålls- och ekonomibranschen	513	566	546	536	-30	-5,4	530	530
Sosiaali- ja terveysala – Social- och hälsovård	2 610	2 720	2 729	2 818	98	3,6	3 076	3 076
Kulttuuriala – Kultur	261	272	264	289	17	6,3	298	298
Maahanmuuttajien valmistava koulutus – Förberedande undervisning för invandrare	220	204	233	237	33	16,2	249	249
Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus – Orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande utbildningen	118	146	122	119	-28	-18,8	119	119
<b>Valtionosuuteen oikeuttava lisäkoulutus – Tilläggsutbildning som berättigar till statsandel</b>	<b>168</b>	<b>185</b>	<b>185</b>	<b>185</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>185</b>	<b>185</b>
<b>Maksullinen palvelutoiminta – Avgiftsbelagd service</b>	<b>287</b>	<b>578</b>	<b>300</b>	<b>300</b>	<b>-278</b>	<b>-48</b>	<b>300</b>	<b>300</b>
<b>Perusopetuksen lisäopetus – Påbyggnadsundervisning (årskurs 10)</b>			<b>25</b>	<b>50</b>	<b>50</b>		<b>50</b>	<b>50</b>
<b>Oppisopimuskoulutus – Läroavtalsutbildning</b>	<b>2 574</b>	<b>3 000</b>	<b>2 800</b>	<b>2 800</b>	<b>-200</b>	<b>-7</b>	<b>2 800</b>	<b>2 800</b>
<b>Työpajatoiminta, opiskelijamäärä henkilötyövuosina – Verkstadsverksamhet, antal studerande, årsverken</b>	<b>87</b>	<b>132</b>	<b>132</b>	<b>132</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>132</b>	<b>132</b>

Oppilas-/opiskelijakustannukset (netto) – Kostnader per elev/studerande (netto)	2013		2014		2015		2016		2017	
	€/opp stud.	%	€/opp stud.	%	€/opp stud.	%	€/opp stud.	%	€/opp stud.	%
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus – Finsk grundläggande utbildning och gymna- sieur utbildning	8 876	0,9	9 099	2,5	8 903	-2,2	8 826	-0,9	8 638	-2,1
Esi- ja perusopetus – Förskoleundervisning och grundläggande utbildning	9 348	2,0	9 635	3,1	9 417	-2,3	9 321	-1,0	9 083	-2,6
Lukiokoulutus – Gymnasieur utbildning	6 902	4,4	6 816	-1,2	6 669	-2,2	6 631	-0,6	6 622	-0,1
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus – Svensk grundläggande utbildning och gym- nasieur utbildning	9 114	4,8	9 124	0,1	8 891	-2,5	8 886	-0,1	8 897	0,1
Esi- ja perusopetus – Förskoleundervisning och grundläggande utbildning	9 705	3,8	9 660	-0,5	9 552	-1,1	9 546	-0,1	9 543	0,0
Lukiokoulutus – Gymnasieur utbildning	7 687	7,6	7 827	1,8	7 256	-7,3	7 253	-0,1	7 289	0,5
Ruotsinkielinen lasten päivähoito – Svensk barndagvård	10 639	2,8	10 297	-3,2	10 506	2,0	9 688	-7,8	9 625	-0,6
Ammatillinen koulutus – Yrkesutbildning	11 512	7,6	11 599	0,8	12 035	3,8	11 528	-4,2	11 528	0,0
Oppisopimuskoulutus – Läroavtalsutbildning	3 717	6,1	3 444	-7,3	3 254	-5,5	3 254	0,0	3 254	0,0
Työpajatoiminta – Verkstadsverksamhet	21 447	-2,6	13 840	-35	13 564	-2,0	13 564	0,0	13 564	0,0
Opetusvirasto – Utbildningsverket Kaupungin tuottamat koulutuspalvelut €/oppilas – Utbildningstjänster producerade av staden €/elev	9 045	4,2	9 179	1,5	9 105	-0,8	8 911	-2,1	8 773	-1,5

Varsinaisen toiminnan osalta. – I fråga om den egentliga verksamheten.

## 4 02 11 Korvaukset ja avustukset muiden tuottamiin palveluihin – Ersättningar och understöd för tjänster producerade av andra

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Maksutulot - Avgiftsinkomster	435	760	460	470	470	470	470
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>435</b>	<b>760</b>	<b>460</b>	<b>470</b>	<b>470</b>	<b>470</b>	<b>470</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	74 094	76 910	77 495	78 885	78 785	78 785	78 785
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	3	0	0	0	0	0	0
Avustukset - Understöd	5 711	6 043	6 042	5 517	5 517	5 517	5 517
Vuokrat - Hyror	85	0	216	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	17	0	0	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>79 910</b>	<b>82 953</b>	<b>83 753</b>	<b>84 402</b>	<b>84 302</b>	<b>84 302</b>	<b>84 302</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-79 476</b>	<b>-82 193</b>	<b>-83 293</b>	<b>-83 932</b>	<b>-83 832</b>	<b>-83 832</b>	<b>-83 832</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-79 476</b>	<b>-82 193</b>	<b>-83 293</b>	<b>-83 932</b>	<b>-83 832</b>	<b>-83 832</b>	<b>-83 832</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		74,8	-39,5	-38,2	-38,2	0,0	0,0
Menot - Utgifter		3,8	1,0	1,7	1,6	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	84	0	216	0	0	0	0

Talousarviokohta sisältää lainsäädäntöön ja sopimuksiin perustuvat muille opetuksen järjestäjille maksettavat kotikuntakorvaukset sekä yhteisöille ja huoltajille maksettavan harkinnanvaraisen avustamisen.

Avustusmäärärahasta on varattu 5 517 000 euroa yhteisöjen tukemiseen:

- Helvary ry, Helsingin vanhempainyhdistysten alueyhdistys 1 000 euroa (2014 avustus 1 000 euroa)
- Lomavirkistystoiminnan avustukset 557 000 euroa (2014 avustus 557 000 euroa)
- Iltapäivätoiminnan avustukset 4 959 000 euroa (2014 avustus 5 189 000 euroa)

Kaupungin omien ruotsinkielisten päiväkotien lisäksi talousarviossa on varauduttu ostamaan 275 hoitopaikkaa yksityisiltä päiväkodeilta.

Helsinki maksaa peruspalvelujen valtionosuuslain-säädännön perusteella valtionosuus-päätökseen sisältyviä kotikuntakorvauksia muille koulutuksen järjestäjille helsinkiläisistä esi- ja perusopetuksen oppilaisista. Vastaavasti Helsinki saa Helsingin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevien oppilaiden kotikunnilta kotikuntakorvaustuloja. Hel-

Budgetmomentet omfattar hemkommunsersättningar som betalas till andra utbildningsanordnare med stöd av lagstiftningen och avtal, likaså understöd som betalas till sammanslutningar och vårdnadshavare efter prövning.

En andel på 5 517 000 euro av understödsanslaget är reserverad för stöd till sammanslutningar:

- Helvary ry, områdesföreningen för föräldraföreningar i Helsingfors 1 000 euro (2014 understöd 1 000 euro)
- Understöd för ferierekreationsverksamhet 557 000 euro (2014 understöd 557 000 euro)
- Understöd för eftermiddagsverksamhet 4 959 000 euro (2014 understöd 5 189 000 euro)

Utöver att staden har egna svenska daghem gör budgeten det möjligt att köpa 275 vårdplatser i privata daghem.

Staden betalar i enlighet med lagen om statsandel för kommunal basservice andra utbildningsanordnare hemkommunsersättningar baserade på statsandelsbeslutet när det gäller elever från Helsingfors inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i andra kommuner. I gengäld får staden inkomster från hemkommuns-

sinki saa vuonna 2014 perus-palvelujen valtionosuusjärjestelmän mukaisia kotikuntakorvaustuloja muilta kunnilta ulkokuntalaisesta oppilaasta yhteensä arviolta 4 178 000 euroa. Vuonna 2015 vastaavien tulojen arvioidaan olevan 4 068 000 euroa. Kotikuntakorvaustulot budjetoidaan opetusviraston talous-arviossa kaupungin tuottamien opetus- ja koulutus-palvelujen talousarviokohtaan 4 02 02 Kaupungin tuottamat palvelut.

### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talousarvioon 2015

Vuoden 2014 alusta voimaan astunut laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta velvoittaa toisen asteen opiskelijoiden kotikunnat maksamaan psykologi- ja kuraattoripalvelujen käytöstä syntyvät henkilöstökustannukset oppilaitosten sijaintikunnille. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 41 ja 45 §:n muuttamisesta laajensi kotikuntakorvausvelvoitteita sairaalaopetuksessa sekä lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lasten esi- ja perusopetuksen järjestämisessä vuoden 2014 alusta lukien. Talousarviossa on varauduttu edellä mainituista muutoksista johtuvaan kotikuntakorvausvelvoitteiden laajenemiseen.

ersättningar som andra kommuner betalar för elever inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i Helsingfors. Staden beräknas år 2014 på basis av systemet för statsandel för basservice få inkomster på sammanlagt 4 178 000 euro från hemkommunsersättningar som andra kommuner betalar för elever som går i skola i Helsingfors. År 2015 beräknas inkomsterna från hemkommunsersättningar uppgå till 4 068 000 euro. Dessa inkomster från undervisnings- och utbildningstjänster är i budgeten för utbildningsverket upptagna på momentet 4 02 02 (Tjänster producerade av staden).

### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

En lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice trädde i kraft vid ingången av år 2014. Lagen förpliktar i fråga om de studerande på andra stadiet hemkommunerna att ersätta de kommuner där läroanstalterna är belägna för de personalkostnader som orsakats av användningen av psykolog- och kuratorstjänster. En lag om ändring av 41 och 45 § i lagen om statsandel för kommunal basservice utvidgade vid ingången av år 2014 skyldigheten att betala hemkommunsersättningar när det gäller sjukhusundervisning och när det gäller förskoleundervisning och grundläggande utbildning för barn som är placerade med stöd av barnskyddslagen. Det är beaktat i budgeten att skyldigheten att betala hemkommunsersättningar utvidgas med anledning av de nämnda ändringarna.

### Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

Kotikuntakorvausten (PVOL) perusteena olevat oppilasmäärät – Elevantal som ligger till grund för hemkommunsersättningar	2013	2014	Arvio – Beräkning 2015	Muutos – Förändring 2014–2015		2016	2017
	31.12.2011 kpl – st	31.12.2012 kpl – st	31.12.2013 kpl – st.	kpl – st	%	kpl – st	kpl – st
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat – Helsingföreläver i förskoleundervisning och grundläggande utbildning som ordnas av andra utbildningsanordnare	8 826	8 826	8 831	5	0	8 831	8 831
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat – Elever från andra kommuner i förskoleundervisning och grundläggande utbildning som ordnas av staden	527	553	553	26	5	553	553

Ruotsinkielinen lasten päivähoido – Svensk barndagvård	2013 kpl – st	2014 kpl – st	2015 kpl – st	Muutos – Förändring 2014–2015		2016 kpl – st	2017 kpl – st
				kpl – st	%		
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset – Barn under skolåldern i vård 31.12. Ostopalvelupäiväkodeissa – I daghem med köpt service	199	201	201	0	0	201	201

Iltapäivätoiminnan oppilasmäärät – Antal elever i eftermiddagsverksamhet	2013 kpl – st	2014 kpl – st	2015 kpl – st	Muutos – Förändring 2014–2015		2016 kpl – st	2017 kpl – st
				kpl – st	%		
Muiden järjestämässä avustettavassa iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat – Elever i eftermiddagsverksamhet som ordnas av andra med understöd från staden	4 173	4 255	4 200	-55	-1	4 700	4 800

## 4 02 13 Työllisyyden hoitaminen – Sysselsättning

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Maksutulot - Avgiftsinkomster	20	50	9	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	63	0	114	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	5	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>88</b>	<b>50</b>	<b>123</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Palkat - Löner	730	707	754	0	0	0	0
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	257	240	256	0	0	0	0
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	949	687	687	310	310	310	310
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	150	90	90	0	0	0	0
Avustukset - Understöd	0	1	1	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	438	514	514	0	0	0	0
Muut menot - Övriga utgifter	1	1	1	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>2 525</b>	<b>2 240</b>	<b>2 303</b>	<b>310</b>	<b>310</b>	<b>310</b>	<b>310</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 437</b>	<b>-2 190</b>	<b>-2 180</b>	<b>-310</b>	<b>-310</b>	<b>-310</b>	<b>-310</b>
Poistot - Avskrivningar	58	90	83	0	0	0	0
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 496</b>	<b>-2 280</b>	<b>-2 263</b>	<b>-310</b>	<b>-310</b>	<b>-310</b>	<b>-310</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-42,9	146,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-11,3	2,8	-86,2	-86,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	424	494	511	0	0	0	0

Ostopalveluna järjestetään eritasoisia suomi toisena kielestä -kursseja helsinkiläisille työttömille tai työttömyysuhan alla oleville maahanmuuttajille. Koulutuksella edistetään maahanmuuttajien kielellisiä valmiuksia ja kotoutumista Helsinkiin sekä lisätään heidän valmiuksiaan työllistyä ja opiskella.

#### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Nuorten työpajatoiminta integroidaan ammatilliseen koulutukseen. Työpajatoiminnasta on tulossa jo vuonna 2015 osa ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta ja osa nuorten oppisopimuskoulutusta. Kun työpajatoiminnan nuoret tulevat valtionosuuteen oikeuttavan koulutuksen opiskelijoiksi, on luontevaa määritellä nuorten työpajatoiminta kuuluvaksi ennemminkin ammatilliseen koulutukseen kuin työllisyyden hoitoon. Myös työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneet nuoret voivat edelleen osallistua nuorten työpajatoimintaan.

Perusopetuksen jälkeiset ohjaavat ja valmistavat koulutukset yhdistyvät yhdeksi ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaksi Valma-koulutukseksi 1.8.2015 alkaen. Valma-koulutukseen yhdistyvät nykyiset ammattistartti, maahanmuuttajien valmistava koulutus, kotitalousopetus, vammaisten opiskelijoiden valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus I ja lisäksi nuorten oppisopimuskoulutuksen ennakkojakso sekä nuorten työpajatoiminta.

Kurser i finska som andra språk på olika nivåer ordnas i form av tjänsteköp för invandrare i Helsingfors som är arbetslösa eller hotas av arbetslöshet. Utbildningen främjar språkliga färdigheter hos invandrarna, gör att invandrarna lättare integrerar sig i Helsingfors och ger dem en större chans att få arbete eller en studieplats.

#### Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

Verkstadsverksamheten för unga integreras med yrkesutbildningen. Den blir redan år 2015 en del av den förberedande utbildningen före den grundläggande yrkesutbildningen och av läroavtalsutbildningen för unga. I och med att de unga som deltar i verksamheten blir studerande inom en utbildning som berättigar till statsandel är det naturligt att den betraktas som yrkesutbildning och inte som sysselsättning. Arbetslösa unga som anmält sig som arbetssökande får också i fortsättningen delta i verksamheten.

De orienterande och förberedande utbildningarna efter den grundläggande utbildningen slås 1.8.2015 ihop till en enda förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen (VALMA). Dessa nuvarande verksamheter hänförs till den nya utbildningen: yrkesstarten, den förberedande utbildningen för invandrare, undervisningen i huslig ekonomi, den undervisning och handledning som ges handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte, förhandsperioden med anknytning till läroavtalsutbildningen för unga och verkstadsverksamheten för unga.

Työpajatoiminta – Verkstadsverksamhet	2013	2014	Ennuste – Prognos 2014	2015	Muutos – Förändring 2014–2015		2016	2017
					kpl – st	%		
Opiskelijamäärä, henkilötyövuosina – Antal, årsverken	87	132	132	132	0	0,0	132	132

## 4 04

**Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tukeminen, Khn käytettäväksi –  
Stöd till Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, till Stns disposition**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	3 120	2 560	2 560	2 000	2 000	1 440	880
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>3 120</b>	<b>2 560</b>	<b>2 560</b>	<b>2 000</b>	<b>2 000</b>	<b>1 440</b>	<b>880</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-3 120</b>	<b>-2 560</b>	<b>-2 560</b>	<b>-2 000</b>	<b>-2 000</b>	<b>-1 440</b>	<b>-880</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-3 120</b>	<b>-2 560</b>	<b>-2 560</b>	<b>-2 000</b>	<b>-2 000</b>	<b>-1 440</b>	<b>-880</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-17,9	0,0	-21,9	-21,9	-28,0	-38,9

## 4 11

## Suomenkielinen työväenopisto – Finska arbetarinstitutet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	3	21	90	21	21	21	21
Maksutulot - Avgiftsinkomster	2 019	1 981	1 981	1 990	1 990	2 010	2 030
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	55	0	65	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	41	49	49	40	40	40	40
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	34	0	10	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	18	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>2 170</b>	<b>2 051</b>	<b>2 195</b>	<b>2 051</b>	<b>2 051</b>	<b>2 071</b>	<b>2 091</b>
Palkat - Löner	7 310	7 494	7 414	7 420	7 420	7 420	7 420
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	2 543	2 504	2 446	2 461	2 461	2 461	2 461
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 018	1 171	1 309	1 260	1 242	1 242	1 242
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	367	366	510	372	372	372	372
Avustukset - Understöd	95	82	82	82	82	82	82
Vuokrat - Hyror	3 322	3 428	3 428	3 450	3 450	3 450	3 450
Muut menot - Övriga utgifter	13	15	15	15	15	15	15
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>14 668</b>	<b>15 060</b>	<b>15 204</b>	<b>15 060</b>	<b>15 042</b>	<b>15 042</b>	<b>15 042</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-12 498</b>	<b>-13 009</b>	<b>-13 009</b>	<b>-13 009</b>	<b>-12 991</b>	<b>-12 971</b>	<b>-12 951</b>
Poistot - Avskrivningar	266	130	130	130	130	130	130
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-12 764</b>	<b>-13 139</b>	<b>-13 139</b>	<b>-13 139</b>	<b>-13 121</b>	<b>-13 101</b>	<b>-13 081</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-5,5	7,0	0,0	0,0	1,0	1,0
Menot - Utgifter		2,7	1,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	2 664	3 200	2 700	3 200	3 200	3 200	3 200

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Helsingin työväenopiston toiminta on tarkoitettu lähinnä yli 16-vuotiaille helsinkiläisille. Väestömuutokset vaikuttavat paljon opiston toimintaan: helsinkiläisten määrä kasvaa, kaupunginosien erilaistuminen jatkuu, yhteiskunnan ja kunnan taloudellinen tilanne on edelleen vaikea, mikä näkyy muun muassa työttömyyden kasvuna. Monien lapsiperheiden tilanne on vaikea, monet nuoret ovat syrjäytymisvaarassa. Yksinasuvien helsinkiläisten määrä on suuri. Yhteiskunta monimuotoistuu ja kansainvälistyy yhä enemmän.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Helsingfors finska arbetarinstitutets verksamhet är främst avsedd för helsingforsare som fyllt 16 år. Befolkningsförändringarna påverkar verksamheten i hög grad: Antalet helsingforsare ökar, olikheterna mellan stadsdelarna blir större, och den ekonomiska situationen i samhället och hos staden är fortfarande svår, vilket syns bl.a. i form av ökande arbetslöshet. Många barnfamiljer har det svårt, och många ungdomar riskerar att bli utslagna. Ett stort antal helsingforsare är ensamstående. Samhället blir allt mer pluralistiskt och internationaliserat.



Uudistuva opetusuunnitelma auttaa opistoa suuntaamaan opetusta kuntalaisten koulutus- ja kehittymistarpeiden mukaan. Opisto pyrkii pitämään huolta yleissivistävän vapaan sivistystyön laajasta tarjonnasta ylläpitolupansa mukaisesti samalla kun opisto vastaa kuntalaisten kokemaan koulutus-tarpeeseen. Helsingin erityispiirre on ilman tutkintoa olevien kuntalaisten muuta maata suurempi osuus. Työväenopiston tarjoama elinikäisen oppimisen mahdollisuus toteuttaa tasa-arvoista koulutuspolitiikkaa omalta osaltaan.

Opisto juhlii satavuotista toimintaansa työvuonna 2014–2015. Opintomahdollisuuksien ohella opiston monipuolinen kulttuuritarjonta lisää kuntalaisten hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Muutoksessa omaehtoisen itsensä kehittämisen ja elämäntaitojen tarve kasvaa. Työväenopiston kursseille ja toimintaan hakeudutaan itse omien tavoitteiden perusteella. Työväenopisto tarjoaa kuntalaisille elinikäisen oppimisen paikkoja eri puolilla kaupunkia samalla kun erilaiset kuntalaiset kohtaavat kursseilla. Opetustoiminta suunnitellaan koko kaupungin tasoisena.

Työväenopisto tekee yhteistyötä kaupungin eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin kanssa. Arbis on erityisen tärkeä yhteistyökumppani yhteisen opistojärjestelmän ja Ilmonet -ilmoittautumisjärjestelmän vuoksi. Kirjaston ja nuorisoasiainkeskuksen kanssa tehdään jatkuvaa suunnitteluyhteistyötä Maunulan uudisrakennuksen yhteydessä. Maunulan valmistuminen vuonna 2016 tulee muuttamaan niin opiston palveluverkkoa kuin opetuksen tarjontaa kaupunkitasolla.

Opiston toimintaa kehitetään edelleen vuosien 2014–2015 aikana prosessilähtöisesti. Opetuksen suunnittelu ja toteuttaminen sekä tukipalvelut on organisaatorakenteessa keskitetty omiin osastoihinsa, millä tavoitellaan opistolle aiempaa tehokkaampaa ja laadukkaampaa suorituskykyä.

Opistolle luodaan laatujärjestelmä vuoden 2015 aikana. Tuottavuuslaskentaa kehitetään siten, että se olisi uudistettuna käytössä vuonna 2016. Opiston tavoitteena on lisätä tuottavuutta kuvaavia mittareita, sillä nykyisellään muun muassa opiston toimintaan oleellisesti kuuluvat erilaiset esitykset ja näyttelyt sekä kaupungin tapahtumiin osallistuminen eivät näy tuottavuuslaskennassa.

Sähköisten opetuspalvelujen tarve lisääntyy. Verkossa tapahtuvia opetuspalveluja ja -menetelmiä kehitetään ja yhdistetään lähiopetusmuotoihin. Asiakastarpeita ja markkinointia tehdään lisääntyvästi verkossa.

Tack vare att undervisningsplanen revideras kan finska arbetarinstitutet inrikta undervisningen utifrån invånarnas utbildnings- och utvecklingsbehov. Institutet vill i enlighet med tillståndet att driva institutet hålla fast vid ett stort utbud som hänför sig till allmänbildande fritt bildningsarbete och samtidigt tillgodose det behov av utbildning som helsingforsarna upplever att de har. Ett karakteristiskt drag hos Helsingfors är att här finns en större andel invånare utan examen än i landet i övrigt. Institutet erbjuder livslångt lärande och bedriver därmed en jämlik utbildningspolitik.

Finska arbetarinstitutet firar sitt hundraårsjubileum arbetsåret 2014–2015. Dess mångsidiga kulturutbud utöver studiemöjligheterna ökar välbefinnandet hos helsingforsarna och gör Helsingfors attraktivare.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017**

I en situation med förändring ökar behovet av att utveckla sig själv och sin förmåga att hantera livet. De som söker sig till finska arbetarinstitutets kurser och verksamhet gör det på eget initiativ utifrån egna syften. Institutet har platser för livslångt lärande i olika delar av Helsingfors, och olika kategorier av invånare kan där mötas på kurser. Kursverksamheten planeras för Helsingfors som helhet.

Finska arbetarinstitutet samarbetar med andra av stadens förvaltningar och den tredje sektorn. Arbis är en speciellt viktig samarbetspartner på grund av det gemensamma institutssystemet och anmälningssystemet Ilmonet. Finska arbetarinstitutet samarbetar fortlöpande med stadsbiblioteket och ungdomscentralen när det gäller planering av en nybyggnad i Månsas. När byggnaden blir färdig år 2016 förändras både institutets servicenät och kursutbudet i Helsingfors som helhet.

Finska arbetarinstitutets verksamhet vidareutvecklas åren 2014–2015 processfokuserat. Arbetet med att planera och genomföra undervisningen är i organisationsstrukturen koncentrerat till egna avdelningar, likaså stödtjänsterna. Syftet med detta är att institutet ska kunna prestera bättre och effektivare.

Ett kvalitetssystem skapas för finska arbetarinstitutet år 2015. Ett nytt sätt att beräkna produktivitet utvecklas så att det kan tillämpas år 2016. Finska arbetarinstitutet har som mål att öka antalet produktivetsmätare eftersom varken olika framträdanden och utställningar eller deltagande i evenemang arrangerade av staden inte för närvarande beaktas när produktiviteten beräknas trots att det är fråga om en väsentlig del av institutets verksamhet.

Behovet av elektroniska undervisningstjänster ökar. Undervisningstjänsterna och -metoderna på nätet utvecklas och kombineras med närundervisningsformer. Användarbehov tillgodoses och marknadsföringen sköts i högre grad på nätet.

Opiston kurssit täyttyvät lähes 100 prosenttisesti, minkä lisäksi jonoissa on tuhansia kursseille haluavia. Nykyiset opiskelupaikat eivät riitä kaikille.

### Kilpailuttaminen

Hankinnat toteutetaan kaupungin hankintaohjeita noudattaen ja hankinnoista ollaan hyvissä ajoin yhteydessä hankintakeskukseen ennen hankintaprosessin käynnistämistä.

### Riskienhallinta

Riskienhallintasuunnitelma ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi päivitetään vuoden 2015 aikana. Työväenopiston riskienhallinta ja sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnanohjeiden mukaisesti.

Merkittävin operatiivinen riski on uuden kurssinhallintajärjestelmän käyttöönotto. Strategisesti merkittävin riski on uuden organisaation mukainen toiminta ja osastojen välisen yhteistyön toimivuuden takaaminen.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

#### 1 Hyvinvoiva helsinkiläinen

Omaehtoinen opiskelu ja itsensä kehittäminen tuottaa oppimisen lisäksi hyvinvointia helsinkiläisille ja ennaltaehkäisee henkisiä, fyysisiä ja sosiaalisia ongelmia. Opiskelu tapahtuu lähes aina ryhmässä ja on siten myös sosiaalista toimintaa. Erityisen tärkeää tämä on yksinasuville ja Helsinkiin muualta muuttaville. Opiskelu auttaa juurtumaan ja integroitumaan uudelle paikkakunnalle.

#### 2 Elinvoimainen Helsinki

Kulttuurista iloa ja vetovoimaa -tavoite on keskeinen opiston toiminnassa. Opisto tarjoaa sekä kulttuurintekijöille että siitä nauttiville oppimismahdollisuuden. Opisto toimii elinikäisen oppimisen mahdollistajana ja tuottaa yleissivistävää osaamista matalan kynnyksen periaatteella eri puolilla kaupunkia joustavasti eri tiloissa. Kohtuulliset kurssimaksut ja erilaiset maksujen alennukset mahdollistavat myös vähävaraisten opiskelun opistossa.

#### 3 Toimiva Helsinki

Tavoitteena on tarjota opetusta eri puolilla kaupunkia hyvien liikenneyhteyksien varrella. Opetuksen tarjonnassa otetaan asukkaiden tarpeet huomioon aiempaa enemmän tasapuolisesti alueellisesti.

Finska arbetarinstitutets kurser fylls till nästan hundra procent, och dessutom köar tusentals för en plats. De nuvarande studieplatserna räcker inte till för alla.

### Konkurrensutsättning

Upphandlingen sker i enlighet med stadens upphandlingsanvisningar, och anskaffningscentralen kontaktas i god tid innan upphandlingsprocessen inleds.

### Riskhantering

Riskhanteringsplanen och -åtgärderna revideras år 2015. Finska arbetarinstitutet sköter riskhanteringen och den interna kontrollen i enlighet med stadens anvisningar i saken.

Den största operativa risken är förknippad med att ett nytt kurshanteringssystem börjar användas. Den strategiskt största risken har att göra med verksamheten i den nya organisationen och behovet av ett fungerande samarbete mellan avdelningarna.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

#### 1. Välmående helsingforsare

Att helsingforsarna får studera på frivillig basis och utveckla sig själva skapar välbefinnande hos dem utöver att de får kunskap. Samtidigt motverkas mentala, fysiska och sociala problem. Studierna bedrivs nästan alltid i grupp och är därför också social verksamhet. Detta är speciellt viktigt för ensamboende och sådana som flyttat till Helsingfors från någon annan ort. Studier gör det lättare att rota sig och integreras på en ny ort.

#### 2. Ett livskraftigt Helsingfors

Målet "Kulturen gläder och attraherar" har stor betydelse i finska arbetarinstitutets verksamhet. Både de som skapar kultur och de som njuter av kultur får lära sig nytt. Institutet möjliggör livslångt lärande och tillhandahåller smidigt allmänbildande kunskap enligt principen lättillgänglighet i olika lokaler runt om i Helsingfors. Tack vare rimliga kursavgifter och olika avgiftsrabatter kan också mindre bemedlade delta i kursverksamheten.

#### 3. Ett fungerande Helsingfors

Målet är att ordna kurser på sådana platser runt om i Helsingfors där det är goda trafikförbindelser. Invånarnas behov beaktas i högre grad på så vis att kursutbudet blir jämnt områdesmässigt sett.

#### 4 Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

Tuottavuustavoitteena on lisätä opetustuntien määrää sekä kehittämällä välitöntä asiakastyötä muun muassa palveluja ja vastaanottoaikoja kohdentamalla. Opiston johtamista kehitetään uuden organisaation vastuurakennetta hyödyntäen. Johtamisessa ovat arvot ja asenteet keskeisiä. Työväenopisto valmistelee toimintansa arvopohjaa osana kehitystyötä.

##### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Opiston henkilöstösuunnittelussa korostuu organisaatiomuutoksen edellyttämä osaamisen kehittäminen, esimiestaidot sekä koko henkilöstön valmennus ja perehdyttäminen. Henkilöstön eläköitymiseen on varauduttu henkilöstösuunnitelmassa ja talous- ja hallintotehtäviä täytetään ensisijaisesti sisäisin järjestelyin niin, että henkilöstömäärä ei kasva.

##### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Tilankäyttösuunnitelma ja palveluverkkosuunnitelmaa tarkastellaan kaupunkitasoisesti. Opiston tilojen neliömäärien tarkastusta jatketaan vuonna 2015 yhdessä tilakeskuksen kanssa. Kurssihallintaohjelma Kursoria ja tilafoorumeita kehitetään siten, että niistä saatavien tietojen perusteella voidaan tehostaa omien tilojen käyttöä ja siten vähentää tuntiperusteisen vuokrauksen tarvetta. Tilankäytön tehokkuuden mittareita käytetään palveluverkkosuunnitelman uudistamisen yhteydessä. Samassa yhteydessä mitataan eri tilojen käyttöasteet.

Työväenopiston tilojen kokonaispinta-ala ei tule nousemaan taloussuunnitelmakauden aikana. Maunula -talon valmistuminen vuonna 2016 otetaan huomioon palveluverkkosuunnitelmassa siten, että täysiaikaisesti käytössä olevien tilojen kokonaispinta-ala ei kasva.

##### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Helsingin työväenopiston palvelujen yksikkökulut ovat maan keskitasoa korkeammat. Tämä johtuu päätoimisten henkilöstön määrästä, joka on maan keskitasoa korkeampi sekä täysiaikaisesti vuokrattujen tilojen määrästä. Opisto tarjoaa toiminta-ajatuksensa mukaisesti opetus- ja toimistopalveluja eri puolilla kaupunkia, mikä johtuu suuresta väestömäärästä ja kaupungin koosta. Lisäksi korkeatasoinen taideopetus sekä erityisryhmien ja maahanmuuttajien opetus nostavat yksikkökuluja.

#### 4. Balanserad ekonomi och gott ledarskap

Produktivetsmålet är att antalet undervisningstimmar ska öka och det direkta kundarbetet utvecklas bl.a. på det sättet att tjänster och mottagningstider riktas rätt. Ledarskapet utvecklas utifrån ansvarsstrukturen i den nya organisationen. Värderingar och attityder är av största betydelse i ledarskapet. Värdegrunden i verksamheten finns slipas som en del av utvecklingsarbetet.

##### **Verkets personalplan 2015–2017**

Finska arbetarinstitutet har i sin personalplanering fokus på den kompetensutveckling som omorganiseringen kräver, på ledarskapsfärdigheter och på utbildning och introduktion för hela personalen. Pensionsavgångarna är beaktade i personalplanen, och anställningarna inom ekonomi och förvaltning tillsätts i första hand genom interna arrangemang för att en personalökning ska undvikas.

##### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Planen för lokalanvändningen och planen för servicenätet granskas i fråga om hela Helsingfors. Finska arbetarinstitutet fortsätter tillsammans med fastighetskontorets lokalcentral att granska lokalerna vad antalet kvadratmeter beträffar. Kurshanteringsprogrammet Kursor och lokalforumen utvecklas så att den information som fås via dem gör att institutet kan använda sina egna lokaler effektivare och därför inte behöver hyra lokaler på timbasis i lika stor utsträckning som tidigare. Mätare som visar hur effektiv lokalanvändningen är används när planen för servicenätet revideras. Samtidigt mäts utnyttjandegraderna i fråga om de olika lokalerna.

Den totala ytan på finska arbetarinstitutets lokaler ökar inte under ekonomiplanepreioden. Att Månsashuset blir färdigt år 2016 beaktas på så sätt i planen för servicenätet att den totala ytan på de lokaler som används på heltid inte ökar.

##### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Finska arbetarinstitutet har högre å-kostnader för sina tjänster är de andra instituten i landet i genomsnitt. Orsakerna är att finska arbetarinstitutet har fler heltidsanställda än de andra instituten i landet i genomsnitt och hyr lokaler på heltid i stor utsträckning. Institutet tillhandahåller i enlighet med verksamhetsidén kurs- och kanslitjänster i olika delar av Helsingfors, vilket beror på att staden är stor både befolkningsmässigt och vad ytan beträffar. Den högklassiska konstfostran och kurserna för specialgrupper och invandrare höjer dessutom å-kostnaderna.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Sähköisten palvelujen kehittäminen on opiston suuria haasteita taloussuunnittelukaudella. Tavoitteena on parantaa asiakaspalvelua ja saada it-tekniikka tukemaan prosessimuotoista toiminnanohjausta. Uusia palveluja tulee sekä asiakkaille että opettajille. Opistojärjestelmä toteutetaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien opistojen kanssa.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Työväenopiston kurssihallintojärjestelmän kehittäminen jatkuu siten, että se on yhteensopiva muiden sähköisten palveluiden kanssa ja se mahdollistaa sähköisen yhteistyön sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden kanssa. Sähköisen arkistoinnin ja puhelinjärjestelmän kehittäminen ajoittuu taloussuunnitelmakaudelle.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toteutetaan 102 000 opetustuntia.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

- 1 Hyvinvoiva helsinkiläinen
  - 1.1. Yhteistyön kehittäminen nuorisoasiainkeskuksen kanssa
    - Jatketaan tila- ja toimintayhteistyötä yhteisissä tiloissa.
    - Toteutetaan kursseja nuorten fokusryhmissä esiin tulleisiin tarpeisiin vähintään 200 opetustuntia.
  - 1.2. Maahanmuuttajaopetuksen kehittäminen
    - Selvitetään aikuisten maahanmuuttajien äidinkielen opetuksen tarvetta ja periaatteita ja määritellään, mikä on työväenopiston rooli aikuisten maahanmuuttajien äidinkielen opetuksessa. Toteutetaan vähintään yksi kokeilukurssi.
    - Varataan 300 opetustuntia erityiskohderyhmien ”ikäntyvät maahanmuuttajat” sekä ”nuoret maahanmuuttajat” opetukseen. Suunnataan tiedotusta ja hakevaa toimintaa kyseessä oleville kohderyhmille.
  - 1.3. Liikunnan ja hyvinvoinnin opetusta kehitetään ja monipuolistetaan
    - Sovitaan liikunnan opetuksen tehtävänjaosta liikuntatoimen kanssa.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

En stor utmaning för finska arbetarinstitutet under ekonomiplanepreioden är att de elektroniska tjänsterna ska utvecklas. Institutet har för avsikt att förbättra kundservicen och få IT-tekniken att stödja verksamhetsstyrningen i processform. Både användarna och lärarna får tillgång till nya tjänster. Institutssystemet förvaltas i samarbete med de andra kommunala instituten i huvudstadsregionen.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Finska arbetarinstitutets kurshanteringssystem vidareutvecklas så att det blir kompatibelt med de andra elektroniska tjänsterna och möjliggör elektroniskt samarbete med interna och externa användare. Att utveckla den elektroniska arkiveringen och telefonsystemet blir förmodligen aktuellt under ekonomiplanepreioden.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

102 000 undervisningstimmar hålls.

#### Övriga verksamhetsmål

1. Välmående helsingforsare
  - 1.1. Samarbetet med ungdomscentralen utvecklas
    - Lokal- och verksamhetssamarbetet i gemensamma lokaler fortsätter.
    - Kurser med minst 200 undervisningstimmar ordnas utifrån behov som kommer fram i fokusgrupper bestående av ungdomar.
  - 1.2. Invandrarundervisningen utvecklas
    - Finska arbetarinstitutet utreder behovet av och principerna för modersmålsundervisning för vuxna invandrare och slår fast vilken institutets roll är i fråga om denna undervisning. Minst en försökskurs ordnas.
    - Finska arbetarinstitutet reserverar 300 undervisningstimmar för specialmålgrupperna åldrande invandrare och unga invandrare. Institutet ger dessa grupper information och bedriver uppsökande verksamhet riktad till dem.
  - 1.3 Den undervisning som hänför sig till motion och välbefinnande utvecklas och görs mångsidigare
    - Finska arbetarinstitutet och idrottsverket kommer överens om uppgiftsfördelningen i fråga om motions- och

- Lisätään tanssin opetusta 200 opetustuntia.
- Järjestetään liikunnan omakustanneperusteista opetusta 300 opetustuntia.

#### 1.4. Alueiden hyvinvoinnin lisääminen

- Suunnataan kaupungin määrittelemille positiivisen diskriminaation alueille 1 000 opetustuntia.

#### 1.5. Toiminnan sukupuolivaikutuksen arviointi (suvaus) ja toimenpiteet

- Lisätään kurssitoimintaa, josta miehet ovat kiinnostuneet. Tavoitteena on sukupuolten välisen eron pienentäminen kursseille osallistuvien määrissä. Tavoitteena: miehet 25 % ja naiset 75 %

### 2. Elinvoimainen Helsinki

- Työväenopiston 100-vuotisjuhlavuosi teemana kevät-lukukaudella 2015
- Lukuvuoden 2015–2016 opetuksen yhtenä teemana on Elinvoimainen helsinkiläinen, jota eri ainealat käsittelevät omalla tavallaan.

### 3. Toimiva Helsinki

#### 3.1. Asukasosallisuutta kehitetään

- Opisto osallistuu Maunulan demokratiapilottihankkeeseen Maunula-talon suunnittelun yhteydessä
- Lisätään alueellista yhteistyötä kaupunginosayhdistysten kanssa.
- Osallistava budjetointi aloitetaan piloteilla yhteistyössä kaupunginosayhdistysten ja nuorisotoimen kanssa. Varataan 200 tuntia.
- Asiakaspalvelun kehittämistä jatketaan muun muassa siten, että erilaisten opiskelijoiden tarpeet otetaan huomioon tasa-arvoisesti palveluiden aukioloajoissa.
- Luodaan rakenteet, joilla mahdollistetaan kaupunkilaisille myös opiston tilojen käyttö opetusajan ulkopuolella erikseen sovittavin ehdoin.

#### 3.2. Palveluverkkosuunnitelman päivitys saadaan valmiiksi

- määritetään tilojen käyttöasteet ja niiden seuranta.

### 4. Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

- Opetussuunnitelma otetaan käyttöön opetuksen suunnittelun perusasiakirjana.
- Laaditaan laatujärjestelmä mittareineen.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Tehostetaan energiayhteistyötä tilakeskuksen ja niiden hallintokuntien kanssa, joiden kanssa toimitaan yhteisissä tiloissa muun muassa kouluilla ja monitoimitiloissa. Toteutetaan Opistotalon energiakatselmuksessa esiin tulleet parannusehdotukset.

idrottsundervisning.

- Timmarna för dansundervisning blir 200 fler.
- Antalet undervisningstimmar som hänför sig till motion och ordnas på självkostnadsbasis uppgår till 300.

#### 1.4 Välbefinnandet i områdena främjas

- 1 000 undervisningstimmar hålls i områden där staden bestämt att positiv särbehandling behövs.

#### 1.5. Konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv, åtgärder

- Fler kurser som intresserar män ordnas. Målet är att skillnaden mellan könen ska minska så mycket när det gäller antalet kursdeltagare att männen utgör 25 % och kvinnorna 75 %.

### 2. Ett livskraftigt Helsingfors

- Finska arbetarinstitutets hundraårsjubileum är tema vårterminen 2015.
- Ett av temana för arbetsåret 2015/2016 är Ett livskraftigt Helsingfors. De som undervisar i de olika ämnena behandlar temata på sitt eget sätt.

### 3. Ett fungerande Helsingfors

#### 3.1. Invånardelaktigheten utvecklas

- Finska arbetarinstitutet deltar i samband med planeringen av Månsas huset i ett pilotprojekt som gäller demokrati i Månsas.
- Det lokala samarbetet med stadsdelsföreningar byggs ut.
- Finska arbetarinstitutet använder 200 timmar för att börja med deltagande budgetering genom pilotförsök och samarbetar då med stadsdelsföreningar och ungdomsväsendet.
- Arbetet med att utveckla kundservicen fortsätter bl.a. med syftet att olika studerandes behov ska beaktas lika mycket i fråga om öppetiderna.
- Finska arbetarinstitutet skapar strukturer som gör det möjligt för invånarna att använda institutets lokaler på särskilt överenskomna villkor också utom undervisningstid.

#### 3.2. Planen för servicenätet blir färdigreviderad

- Utnyttjandegraderna för lokalerna slås fast och följs upp.

### 4. Balanserad ekonomi och gott ledarskap

- Undervisningsplanen börjar användas som grunddokument för undervisningsplaneringen.
- Ett kvalitetssystem med mätare utarbetas.

### Energieffektivitets- och miljömål

Finska arbetarinstitutet effektiviserar energisamarbetet med fastighetskontorets lokalcentral och de förvaltningar som institutet delar lokaler med. Det är bl.a. fråga om skollokaler och allaktivitetshus. De förbättringsförslag som framfördes vid en energisyn i huvudbyggnaden genomförs.

### **Määrä- ja taloustavoitteet**

Työväenopiston sitova toiminnallinen tavoite on opetustuntien lukumäärä. Opistossa seurataan myös ilmoittautuneiden kurssilaisten määrää sekä säännöllisten opiskelijoiden tuntimäärää. Vuosi 2014 on uuden organisaation ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Toimintamallista saatuja kokemuksia pyritään hyödyntämään niin, että tavoitteena on kohdentaa resurssien käyttöä asiakastyöhön. Näin pyritään vastaamaan paremmin kuntalaisten koulutustarpeisiin taloutta tasapainottaen ja tuottavuutta lisäämällä.

### **Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017**

Tuottavuustavoitteena on lisätä opetustuntien määrää ja maksavien kurssilaisten määrää. Kehitetään ja tehostetaan työväenopiston tukipalveluja muun muassa parantamalla kurssihuoltoa ja sen toimivuutta sekä kehittämällä uusia palvelumuotoja kuten ilmoittautumisprosesseja, tiedotusta ja markkinointia sekä kurssien seuranta. Keskittämällä opetuksen suunnittelua ja toteutusta sekä tukipalveluita omiin osastoihinsa tavoitellaan aiempaa tehokkaampaa ja laadukkaampaa suorituskykyä.

### **Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017**

Palveluverkkosuunnitelmaa hyödyntämällä lisätään yhteistyötä yli hallintokuntien. Pyritään lisäämään tilojen yhteiskäyttöä kolmannen sektorin kanssa. Opiston ulosvuokrausta tehostetaan lukukausien ulkopuolella ja päiväsaikaan, kun ei ole opiston omaa toimintaa. Opetuskausia pidentämällä tehostetaan omien tilojen käyttöä.

### **Kvantitatiiva ja ekonomiska mål**

Finska arbetarinstitutet har antalet undervisningstimmar som bindande mål. Institutet följer också timantalet i fråga om anmälda kursdeltagare och regelbundna studerande. År 2014 är det första hela verksamhetsåret med den nya organisationen. Erfarenheterna från verksamhetsmodellen tillämpas med syftet att sätta att använda resurserna för kundarbete ska ändras så att det bättre svarar mot invånarnas utbildningsbehov. Institutet strävar efter balans i ekonomin och högre produktivitet.

### **Produktivitetens utfall 2013–2017**

Produktivitetens målet är att antalet undervisningstimmar och det genomsnittliga antalet betalande kursdeltagare ska öka. Finska arbetarinstitutet utvecklar och effektiviserar sina stödtjänster bl.a. genom att förbättra kursvärden och se till att den fungerar bättre och genom att utveckla nya serviceformer, såsom anmälningsprocesser, information och marknadsföring och kursuppföljning. Arbetet med att planera och genomföra undervisningen, liksom stödtjänsterna, har koncentrerats till egna avdelningar för att institutet ska kunna prestera bättre och effektivare.

### **Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Finska arbetarinstitutet tillämpar planen för servicenätet till att öka det förvaltningsövergripande samarbetet. Institutet vill i högre grad dela lokaler med den tredje sektorn. Lokaler hyrs ut effektivare utanför terminerna och på dagen när institutet inte har egen verksamhet. Institutet använder sina egna lokaler effektivare genom att förlänga terminerna.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
Opetustunnit – Undervisningstimmar	101 367	101 000	101 000	102 000	102 500	103 000
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Menot eur/asukas – Utgifter/invånare, euro	24	25	25	24	25	25
Toimintakate/opetustunti – Verksamhetsbidrag/undervisningstimme	123	129	129	128	131	131
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Kurssilaiset, ilmoittautuneet opiskelijat – Kursdeltagare, anmälda studerande	77 794	75 000	75 000	78 000	78 500	79 000
Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat – Studietimmar, regelbundna studerande	1 323 674	1 333 000	1 333 000	1 336 000	1 340 000	1 345 000
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Vakituisen henkilöstön määrä – Antal ordinarie anställda	104	106	106	106	106	106
Tuntipalkkaisten opetustunnit – Undervisningstimmar hållna av timanställda	87 468	86 352	86 352	86 980	86 980	86 980

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Opiskelutunnit – Studietimmar	102	100	100	102	103	105

**Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)**
**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilat m <sup>2</sup> – Lokaler m <sup>2</sup>	17 405	17 405	17 148	17 148	18 133	18 133
m <sup>2</sup> /asukas – m <sup>2</sup> /invånare	0,029	0,028	0,028	0,028	0,029	0,028
Toimipisteiden määrä – Antal verksamhetställen	11	11	11	11	11	11
Pinta-ala/työntekijä hallintotiloissa – Yta/anställd i förvaltningslokaler	3,84	3,84	3,84	3,84	3,94	3,94

## 4 12

## Ruotsinkielinen työväenopisto – Svenska arbetarinstitutet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	17	0	0	0	0	0	0
Maksutulot - Avgiftsinkomster	455	450	453	460	460	460	460
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	140	10	8	10	10	10	10
Vuokratulot - Hyresinkomster	48	55	40	30	30	5	5
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	31	55	55	30	30	45	45
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>690</b>	<b>570</b>	<b>556</b>	<b>530</b>	<b>530</b>	<b>520</b>	<b>520</b>
Palkat - Löner	1 714	1 762	1 755	1 795	1 795	1 795	1 795
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	558	581	574	590	590	590	590
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	238	238	216	215	211	211	211
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	109	135	133	121	121	121	121
Avustukset - Understöd	1	1	2	1	1	1	1
Vuokrat - Hyror	500	501	501	496	496	496	496
Muut menot - Övriga utgifter	4	5	5	5	5	5	5
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>3 124</b>	<b>3 223</b>	<b>3 186</b>	<b>3 223</b>	<b>3 219</b>	<b>3 219</b>	<b>3 219</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-2 433</b>	<b>-2 653</b>	<b>-2 630</b>	<b>-2 693</b>	<b>-2 689</b>	<b>-2 699</b>	<b>-2 699</b>
Poistot - Avskrivningar	21	36	36	21	21	21	21
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-2 454</b>	<b>-2 689</b>	<b>-2 666</b>	<b>-2 714</b>	<b>-2 710</b>	<b>-2 720</b>	<b>-2 720</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-17,4	-2,5	-7,0	-7,0	-1,9	0,0
Menot - Utgifter		3,2	-1,1	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	471	485	485	469	469	469	469

## Viraston toimintaympäristön muutokset

Toiminnan painopisteenä on järjestää palveluja, parantaa tasa-arvoa erilaisten asukkaiden välillä, lisätä heidän hyvinvointiaan oppimisen ja kulttuuritoiminnan kautta, lisätä toiminnan kustannustehokkuutta ja huolehtia siitä, että opistolla on osaava henkilökunta. Opisto panostaa vuosina 2015–2017 erityisesti eläkeläisten kasvavaan määrään, ulkomaalaisten ja maahanmuuttajien kasvavaan osuuteen, työttömiin, kaksikielisiin ja uusiin, nuoriin kurssilaisiin. Opisto pyrkii myös lisäämään entisestään miesten osuutta toiminnassaan. Lisäksi opiston tavoitteena on säilyttää nykyiset kurssilaisensa.

Suurin opiston lähitulevaisuuden toimintaa koskeva muutos liittyy kasvaneeseen maahanmuuttajien osuuteen kaikista kurssilaisista. Tärkeänä tavoitteena on ollut luoda pääkaupunkiseudun maahanmuuttajille keinoja ja mahdollisuuksia

## Förändringar i verkets omvärld

Tyngdpunkten i verksamheten ligger på att ordna service och öka jämlikheten mellan olika slag av invånare, förbättra deras välmående genom inlärning och kulturell verksamhet, öka kostnadseffektiviteten i verksamheten och se till att institutet har en kunnig personal. Arbis satsar under åren 2015–2017 särskilt på det ökande antalet pensionärer, på den ökande andelen utlänningar och invandrare, på de arbetslösa, på tvåspråkiga och på nya, unga kursdeltagare och på att ytterligare öka andelen män i institutets verksamhet. Dessutom arbetar Arbis på att hålla kvar sina nuvarande kursdeltagare.

Den största förändringen i verksamheten inom den närmaste framtiden är det ökade antalet invandrare bland kursdeltagarna. Ett viktigt mål har varit att för invandrare i huvudstadsregionen skapa vägar och möjligheter till integrat-



kotoutumiseen ruotsin kielellä. Ensimmäinen vapaaehtoinen kotouttamiskoulutus alkoi syksyllä 2012 ja jatkuu parhaillaan. Projekti vaatii opistolta suurta panostusta ja mittavia resursseja henkeä kohti. Opisto on 1.7.2013 alkaen perustanut uuden maahanmuuttajakoordinaattorin toimen. Koordinaattorin tehtäviin kuuluu erityisesti maahanmuuttaja-asioiden koordinointi ja niistä tiedottaminen sekä aktiivinen yhteistyö kolmannen sektorin kanssa.

Terveet ja aktiiviset seniorit ovat kasvava kohderyhmä. Opisto panostaa yhä enemmän päivätoimintaan tämän ryhmän aktivoimiseksi. Seniorit ovat heterogeeninen ryhmä ja toiminnassa otetaan siksi huomioon eri-ikäisten erilaiset tarpeet. Kauden toiminta keskittyy lisäksi kursseihin ja lapsille, nuorille ja perheille suunnattuun kulttuuri-toimintaan.

Helsingin ruotsinkielinen työväenopisto täytti 100 vuotta 14.9.2014. Satavuotisjuhlallisuudet jatkuvat myös kevätkaudella 2015, vaikka pääjuhlaa vietettiin syksyllä 2014.

Suunnitelmakaudella opistolla tehdään peruskorjaus, joka aiheuttaa niin käytäntöihin liittyviä kuin taloudellisiakin heijastusvaikutuksia. Muutto väliaikaisiin tiloihin vaatii henkilökunnalta suurta joustavuutta ja opiston johdolta monien yksityiskohtien suunnittelua.

Varsinaisen remontin aikana kurssitarjonta tulee varmuudella muuttamaan. Peruskorjauksen jälkeen opiston täytyy tehdä työtä saadakseen takaisin ne opiskelijat, jotka mahdollisesti jättävät opiston remontin aikana.

#### **Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon**

Kotouttamisopetus, seniorikurssit sekä lasten ja nuorten kurssiohjelma vaativat erityisiä taloudellisia panostuksia. Opisto valmistautuu vuoden 2015 aikana sisustamaan opistotalon uudelleen ennen muuttoa takaisin vastaremontoituihin tiloihin vuonna 2017.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Kasvava seniorien määrä lisää paineita opetuksen järjestämiseen päiväsaikaan. Kotouttamisopetuksen merkitys kasvaa, kuten myös maahanmuuttajien osuus kurssien osanottajista.

#### **Kilpailuttaminen**

Opisto noudattaa hankinnoissa Helsingin kaupungin sääntöjä.

ion på svenska. En första frivillig integrationsutbildning inleddes hösten 2012 och fortsätter. Satsningen är omfattande och resurskrävande per capita. En nyrättad befattning som invandrarkoordinator inledde sin verksamhet 1.7.2013 med ett särskilt uppdrag att samordna och informera om invandrarfrågor. Ett aktivt samarbete med tredje sektorn ingår.

Friska och aktiva seniorer är en växande målgrupp. Institutet satsar alltmer på verksamhet under dagtid för den här gruppen så att den hålls aktiv. Seniorerna är en heterogen grupp, och de olika behoven för olika åldrar beaktas. Programmet för perioden har också fokus på kurser och kulturell verksamhet för barn, ungdomar och familjer.

Helsingfors arbis fyllde 100 år 14.9.2014. 100-årsfestligheterna pågår ännu under vårterminen 2015 fastän huvudfestligheterna ordnades under höstterminen 2014.

Under planeringsperioden genomgår institutet en grundläggande reparation. Återverkningarna är både praktiska och ekonomiska. En flyttning till tillfälliga lokaler kräver stor flexibilitet av personalen och mycket detaljplanering av ledningen.

Under själva byggnadstiden blir det med säkerhet förändringar i kursutbudet. Efter reparationen måste institutet arbeta för att återfå de kursdeltagare som eventuellt under byggnadstiden har försvunnit.

#### **Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015**

Integrationsundervisningen, seniorkurserna och programmet för barn och ungdomar kräver särskilda ekonomiska satsningar. Inför återflyttningen i det nyreparerade institutet 2017, förbereder man sig på nyrredning av huset redan under år 2015.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsmetoden 2015–2017**

Seniorbefolkningen ökar och ställer krav på att få undervisning på dagtid. Integrationsundervisningens betydelse ökar liksom mängden invandare bland institutets kursdeltagare.

#### **Konkurrensutsättning**

I fråga om upphandling följer institutet stadens regler.

## Riskienhallinta

Opiston riskienhallintasuunnitelma on päivitetty vuonna 2014 vastaamaan Helsingin kaupungin ja opiston ajankohdaisia tarpeita ja muutoksia. Kolme tärkeintä riskienhallinta-aluetta ovat henkilöstökysymykset, kun opiston rehtori jää eläkkeelle vuonna 2014 ja uusi apulaisrehtori on valittu, opiston peruskorjauksen aiheuttamat käytäntöihin liittyvät ja taloudelliset seuraukset vuosina 2016–2017 ja sopeutuminen Helsingin kaupungin tiukentuneeseen taloustilanteeseen.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

Helsingin ruotsinkielisen työväenopiston toiminta vaikuttaa kurssiosallistujien fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen (noin 90 liikunta- ja terveystoimintaa vuositasolla). Opiston toiminta luo sekä henkistä pääomaa että sosiaalisia verkostoja, mikä on erityisen tärkeää senioreille ja maahanmuuttajille. Helsingissä ei ole tarjolla muuta vastaavaa toimintaa ruotsin kielellä yhtä edulliseen hintaan kuin ruotsinkielisellä työväenopistolla.

## Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Vuonna 2015 opisto panostaa tavallisen kurssitoimintansa lisäksi etenkin seuraaviin osa-alueisiin: eri-ikäiset seniorit, lapsiperheet ja nuoret (tarkoitusta varten laaditaan erityinen ohjelma, jolle haetaan projektirahoitusta) ja opiston kotouttamisohjelman jatkuva kehittäminen. Lähiöiden tukemiseksi opisto aikoo järjestää useampia kursseja Itäkeskuksen Stoassa.

Opiston tavoitteena on vuodesta 2015 lähtien ottaa osaa laajaan ESR-kehittämisohjelmaan, jonka tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien kotouttamista ruotsin kielellä pääkaupunkiseudulla.

Helsingin ruotsinkielinen työväenopisto vastaa jatkossakin muiden virastojen ruotsinkielienopetuksesta ja tukee sillä tavoin kaksikielisyyttä Helsingissä.

Opistolla on edelleen aikomuksena saada aikaan pääkaupunkiseudun yhteinen ruotsinkielinen työväenopisto, Samarbis.

## Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Opisto ei suunnittele uusia virkoja tai toimia suunnitelmakaudelle. Henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu tulevat eläköitymiset, mutta koska vakituisen henkilöstön määrä on pieni (27 henkilöä), ei mahdollisuuksia uusiin säästötoimiin ole. Opistolla on noin 250 tuntiopettajaa, jotka hoitavat suurimman osan opetuksesta.

## Riskhantering

Institutets riskhanteringsplan har uppdaterats under år 2014 för att motsvara de behov och förändringar som just nu sker både i Helsingfors stad och på institutet. De tre viktigaste områdena är: personalfrågorna, då institutets rektor under år 2014 har gått i pension och nyrekryteringen av biträdande rektor har skett, de praktiska och ekonomiska konsekvenserna av institutets grundläggande reparation under åren 2016–2017 och anpassningen till den stramare ekonomin för Helsingfors stad.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

Helsingfors arbis hela verksamhet påverkar deltagarnas och helsingforsarnas både fysiska och psykiska hälsa (ca 90 kurser i motion och hälsa på årsbasis). Institutets verksamhet skapar både intellektuellt kapital och ett socialt sammanhang, vilket är särskilt viktigt för seniorerna och invandrarna. Någon annan motsvarande verksamhet erbjuds inte på svenska i Helsingfors till ett så fördelaktigt pris som på institutet.

## Hur strategiprogrammet följs vid verket

Under år 2015 kommer institutet att satsa speciellt på följande områden förutom på sin normala kursverksamhet: seniorer i olika åldrar, barnfamiljer och ungdomar genom att göra upp ett särskilt program för detta och anhålla om projektpengar, och en fortlöpande utveckling av institutets integrationsprogram. För att stödja förörternas planerar institutet att förlägga fler kurser till Stoa i Östra centrum.

Från år 2015 önskar institutet vara med om ett stort ESR-projekt för att förstärka invandringen på svenska i huvudstadsregionen.

Helsingfors arbis fortsätter att ansvara för de andra verkens svenskundervisning för att på så sätt stödja det tvåspråkiga Helsingfors.

Tanken om ett svenskt "Samarbis" för huvudstadsregionen" kvarstår.

## Verkets personalplan 2015–2017

Institutet planerar inga nya tjänster eller befattningar under perioden. I personalplanen har man beaktat de förestående pensioneringarna, men på grund av att den fasta personalen är liten (27 personer) finns det inte möjligheter till nya åtstramningar. Större delen av undervisningen sköts av de ca 250 timlärarna.

Kolme opiston työntekijää saavuttaa 63 vuoden iän suunnitelmakauden aikana. Henkilöstöä kannustetaan aktiivisesti jäämään töihin eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Eläkkeelle jäämistien yhteydessä käydään opistossa läpi työnkuvaukset ja keskinäinen työnjako.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Opisto valmistautuu vuosina 2014–2015 peruskorjaukseen, joka tehdään lukuvuoden 2016–2017 aikana. Remontin aikana opiston tarve erityisluokkahuoneista opistotalon ulkopuolella on suuri. Opisto ei aio ottaa uusia tiloja vuokralle remontin jälkeen vaan yrittää sen sijaan hyödyntää mahdollisimman paljon Dagmarinkatu 3:n kiinteistöä ja Stoa kurssitoiminnassaan.

#### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Opisto pyrkii lisäämään tuottavuutta kaikessa toiminnassaan. Tavoitteena on edelleen kasvattaa opetusryhmien osallistujamääriä sekä tehostaa ja uudistaa markkinointia. Opiston kurssisuunnittelua ja markkinointia koskevaa sopimusta Vantaan aikuisopiston kanssa on jatkettu.

#### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

Opisto on viime vuosien aikana työstänyt uutta Kursor-kurssihallintaohjelmaa yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kansalaisopistojen kanssa. Ohjelma on otettu opistolla käyttöön vuonna 2014 ja ohjelman yksityiskohtia tullaan hiomaan entisestään suunnittelukauden aikana. Uusi ohjelma tuo mukanaan huomattavasti paremmat seuranta- ja arviointimahdollisuudet ja yksinkertaistaa myös kursiosallistujien ilmoittautumis- ja maksukäytäntöjä. Tietotekniikkaa on kehitetty ja kehitetään edelleen läheisessä yhteistyössä kaupungin tietotekniikkaosaston, Helsingin suomenkielisen työväenopiston ja naapurikuntien kansalaisopistojen kanssa.

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Helsingin ruotsinkielinen työväenopisto noudattaa nykyistä tietotekniikkaohjelmaa (TTO 2012–2014) ja huolehtii siitä, että raportointi ja mahdollinen seuranta tehdään aikataulun mukaisesti. Opisto osallistuu uuden tietotekniikkaohjelman esityöstöön.

#### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Opisto jatkaa suunnitelmakaudella uuden Kursor-kurssihallintaohjelman kehittämistä.

Under perioden uppnår tre personer en ålder av 63 år. En aktiv strävan är att uppmuntra människor att stanna kvar efter att de har gjort det. I samband med pensioneringarna genomgås arbetsbeskrivningarna och arbetsfördelningen på institutet.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Institutet förbereder sig under åren 2014–2015 för den grundläggande reparationen, som ska genomföras under läsåret 2016–2017. Under reparationstiden blir behovet av specialklassrum utanför huvudinstitutet stort. Institutet planerar inte att hyra upp nya utrymmen efter reparationen, snarare försöker man förlägga så mycket som möjligt av verksamheten i fastigheten vid Dagmarsgatan 3 och i Stoa

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Institutet eftersträvar i all sin verksamhet att öka produktiviteten. Att höja antalet deltagare per undervisningsgrupp är fortfarande ett mål, liksom att effektivera och modernisera marknadsföringen. Institutets avtal med Vanda vuxenutbildningsinstitut beträffande både kursplanering och marknadsföring är förnyat.

#### **IT och elektronisk kommunikation**

Institutet har under de senaste åren i samarbete med huvudstadsregionens kommunala medborgarinstitut utarbetat ett nytt kurshanteringsprogram, Kursor. Programmet har på Helsingfors arbis tagits i bruk under år 2014 och kommer att på detaljnivå undergå ytterligare finslipningar under planeringsperioden. Det nya programmet kommer att föra med sig betydligt bättre uppföljnings- och utvärderingsmöjligheter, men kommer också att förenkla anmälnings- och betalningsrutinerna för kursdeltagarna. Utvecklingen av IT har skett och sker i nära samarbete med stadens IT-avdelning, med Helsingfors finskspråkiga arbetarinstitut och med grannkommunernas medborgarinstitut.

#### **Hur IT-programmet genomförs**

Helsingfors arbis följer det nuvarande IT-programmet (TTO 2012–2014) och ser till att rapportering och eventuell uppföljning görs enligt tidtabell. Institutet deltar i förarbetet med det nya TTO.

#### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Institutet fortsätter under planeringsperioden med utvecklingen av det nya kurshanteringsprogrammet Kursor.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta on päättänyt, että kurssimaksut tarkistetaan jatkossa vuosittain nykyisen käytännön sijaan, jossa maksuja on päivitetty kahden vuoden välein. Uusi käytäntö tekee mahdolliseksi arvioida tuloja aiempaa paremmin. Peruskorjauksen aikana opiston vuokratulot laskevat huomattavasti.

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Ruotsinkielinen työväenopisto toteuttaa 22 500 opetustuntia vuonna 2015.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2015 uusia toiminnallisia tavoitteita ovat:

- Helsingin ruotsinkielisen työväenopiston kurssitoimintaan osallistuvien määrän suhde Helsingin ruotsinkielisen väestön määrään
- Suunnittelemansa opinnot loppuunsaattavien maahanmuuttajien määrä
- Vuonna 2015 opisto aikoo myös ottaa käyttöön uuden laatukäsikirjan ja kehittää kansalaisopistoille yhteisiä tunnuslukuja yhteistyössä suomenkielisen sisaropistonsa ja naapurikuntien kunnallisten kansalaisopistojen kanssa. Opisto pyrkii myös ottamaan käyttöön tulospalkkiojärjestelmän suunnittelukauden aikana.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Tällä hetkellä opiston on vaikeaa säästää energiaa, koska opisto toimii lähes 60 vuotta vanhassa talossa, joka tulee käymään läpi täydellisen peruskorjauksen kahden vuoden sisällä. Siitä huolimatta opiston ideologiaan kuuluu toimia ympäristötietoisesti kaikissa yhteyksissä.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Institutets direktion har beslutat att framdeles justera kursavgifterna årligen i stället för vartannat år som hittills. Detta ger bättre möjlighet att förutspå inkomsterna. Under den grundläggande reparationen kommer institutets hyresinkomster att radikalt sjunka.

### Bindande verksamhetsmål

Institutets bindande mål för år 2015 är att förverkliga 22 500 lektioner.

### Övriga verksamhetsmål

Nya verksamhetsmål för år 2015 är:

- Antalet personer som deltar i Helsingfors arbis kursverksamhet i relation till antalet svenskregistrerade helsingforsare.
- Antalet invandrare som slutför det program de har planerat för sig.
- Ytterligare har institutet för avsikt att under år 2015 ta i bruk en ny kvalitetshandbok och i samarbete med det finska systerinstitutet och grannkommunernas kommunala medborgarinstitut utveckla gemensamma nyckeltal för instituten. Institutet eftersträvar att införa resultatlönen under perioden.

### Energieffektivitets- och miljömål

Just nu är det svårt att spara energi i ett hus som är nästan 60 år gammalt och dessutom inom två år ska genomgå en grundläggande reparation. Men det hör till institutets verksamhetsideologi att fungera miljömedvetet i alla sammanhang.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritettavoitteet – Prestationsmål</b>						
Opetustunnit – Undervisningstimmar	22 996	22 500	22 500	22 500	22 500	22 500
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Menot €/ruotsink. as. – Utgifter €/svensksp. inv. (=35 000)	87,74	92,09	92,09	92,09	93,54	102,28
Netto €/pidetyt tunnit – Netto €/hållna timmar	-105,84	-118	-118	-120	-122	-136
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Osallistujat – Kursdeltagare	17 167	18 100	18 100	18 100	18 100	18 100
Ohjelmansa suorittaneiden maahanmuuttajien määrä – Antalet invandrare som slutför sina studier				5	7	10
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstö – Personal						
Kkpalkkaiset – Månadslöntagare	27	27	27	27	27	27
Tuntiopettajat – Timlärare	264	250	250	250	250	250
<b>Tilat – Utrymmen, m<sup>2</sup></b>	4 541	4 541	4 541	4 541	4 541	4 541

## Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	100	98,5	98,5	97,3	96,3	86,7

## Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
--	------	------	----------------------------	------	------	------

Vuonna 2014 käytöstä poistuvassa kurssihallintaohjelmassa ei ole ollut mahdollista seurata työväenopiston tilankäyttöä. Tilanteen odotetaan paranevan, kun uusi kurssihallintaohjelma Kursor otetaan käyttöön vuonna 2015. Dagmarinkatu 3:n tiloissa toteutetaan peruskorjaus vuosina 2016–2017. Tänä aikana opiston tiloja ei voida vuokrata ulkopuolisille. – En uppföljning av användningen av arbetsinstitutets utrymmen har inte varit möjlig i det kurshanteringsprogram som man slutar använda år 2014. Situationen torde förbättras i.o.m. att det nya kurshanteringsprogrammet KURSORS tas i bruk fr.o.m. år 2015. En grundläggande reparation förverkligas i utrymmena vid Dagmarsgatan 3 under åren 2016–2017. Under den tiden kan inga utrymmen hyras ut till utomstående.

## 4 15

## Kaupunginkirjasto – Stadsbiblioteket

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	319	375	327	340	340	320	320
Maksutulot - Avgiftsinkomster	406	355	412	120	120	120	120
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	2 197	995	1 770	995	995	995	995
Vuokratulot - Hyresinkomster	23	28	26	26	26	26	26
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	1 128	1 217	1 080	1 190	1 190	1 150	1 150
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>4 072</b>	<b>2 970</b>	<b>3 615</b>	<b>2 671</b>	<b>2 671</b>	<b>2 611</b>	<b>2 611</b>
Palkat - Löner	17 788	16 595	17 390	17 144	17 144	17 144	17 144
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	6 110	5 464	5 737	5 765	5 765	5 765	5 765
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 175	4 571	4 215	4 032	3 988	3 988	3 988
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	3 955	4 000	3 950	3 944	3 944	3 944	3 944
Avustukset - Understöd	14	14	14	14	14	14	14
Vuokrat - Hyror	6 177	6 294	6 249	6 036	6 036	6 036	6 036
Muut menot - Övriga utgifter	40	20	27	25	25	25	25
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>38 260</b>	<b>36 958</b>	<b>37 582</b>	<b>36 960</b>	<b>36 916</b>	<b>36 916</b>	<b>36 916</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-34 188</b>	<b>-33 988</b>	<b>-33 967</b>	<b>-34 289</b>	<b>-34 245</b>	<b>-34 305</b>	<b>-34 305</b>
Poistot - Avskrivningar	1 126	1 280	1 280	1 030	1 030	1 060	1 180
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-35 313</b>	<b>-35 268</b>	<b>-35 247</b>	<b>-35 319</b>	<b>-35 275</b>	<b>-35 365</b>	<b>-35 485</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-27,1	21,7	-10,1	-10,1	-2,2	0,0
Menot - Utgifter		-3,4	1,7	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	5 870	5 337	6 140	5 734	5 734	5 734	5 734

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Sekä käyttäjät odotuksineen että aineisto muuttuvat aiheuttaen uusia osaamis- ja palvelupaineita esimerkiksi tilankäytössä ja sähköisessä opastamisessa. Kirjastojen yhteistyö tiivistyy e-aineiston hankinnassa ja metatiedon tuotannossa. Helsingin kaupunginkirjastolla on yleisten kirjastojen keskuskirjastona keskeinen rooli uudessa työnjaossa.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Både användarna med sina förväntningar och biblioteksmedierna förändras, vilket ställer nya krav på kompetens och tjänster exempelvis i fråga om lokalanvändning och elektronisk vägledning. Bibliotekssamarbetet intensifieras i upphandlingen av e-medier och produktionen av meta-information. Stadsbiblioteket, som är centralbibliotek för de allmänna biblioteken, har en nyckelroll i den nya arbetsfördelningen.

## Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Itsepalvelua kuten omatoimiaukioloja lisätään ja työn apuvälineitä kehitetään sekä panostetaan kirjastojen yhteistyöhön. Prosessien ja logistiikan tehostamiseksi käynnistetään valtakunnallinen projekti, jossa parannetaan myös yksittäisten kirjastojen työtapoja. Kirjastojen palvelualueremontteja jatketaan samassa tarkoituksessa.

### Kilpailuttaminen

Kaupunginkirjaston euromääräisesti merkittävimmät ulkoiset toimittajat ovat kirjastoaineiston sekä posti- ja kuljetuspalveluiden toimittajat, joiden kanssa toimitaan usean vuoden sopimuksilla.

Sisäisten hankintojen osuus kaikista hankinnoista ilman tilavuokria oli 27 % vuonna 2013. Suurimmat sisäiset toimittajat ovat siivous-, vartiointi-, puheluviestintä- ja ruokahuolto- palveluja toimittava Palmia, tilapäistä työvoimaa välittävä Seure Henkilöstöpalvelut, Helsingin taloushallintopalvelu - Talpa, Helsingin Energia sekä rakentamis- ja suunnittelu- palveluita toimittava Stara Konepaja.

Strategisesti merkittävimpiä, yleensä ulkopuolisia hankintoja ovat aineistohankinnat, lainausjärjestelmää ja itsepalvelua edistävät palvelut, kuljetuspalvelut sekä palvelutuotannon kehittämisinvestoinnit. Tietotekniikkahankinnat kuten ohjelmistot, työasemat ja automaattit ovat merkittävä kokonaisuus.

### Riskienhallinta

Kaupunginkirjaston riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeessa on määritelty tehtäväjako ja vastuut. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat operatiiviset riskit kuten henkilöstöresurssien riittävyys ja tietoturvariskit sekä joissain yksiköissä turvallisuus. Merkittävä strateginen riski olisi e-aineistojen lisensointineuvotteluissa epäonnistuminen, mutta se ei näytä olevan toteutumassa. Taloudelliseksi riskeiksi on arvioitu keskustakirjaston rahoitus ja valtakunnalliselle toiminnalle tärkeän ulkopuolisen rahoituksen kiristyminen.

Riskien hallitsemiseksi on panostettu turvallisuuteen eri tavoin. Turvallisuusajattelun syventämiseksi kirjasto on käynnistänyt yhteishankkeen työterveyskeskuksen kanssa.

## Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017

Självbetjäningen, såsom öppettider utan personal, byggs ut, hjälpmedlen för arbetet utvecklas, och satsningar görs på bibliotekssamarbete. För att processerna och logistiken ska bli effektivare inleds ett riksomfattande projekt där också de enskilda bibliotekens arbetssätt förbättras. Biblioteksrenoveringarna med serviceområden som syfte fortsätter av samma anledning.

### Konkurrensutsättning

Stadsbibliotekets mest betydande externa leverantörer penningmässigt är de som levererar biblioteksmedier och tillhandahåller post- och transporttjänster. Dessa leverantörer har fleråriga avtal.

Andelen interna upphandlingar var 27 % år 2013 med alla upphandlingar utom lokalhyrorna beaktade. De mest betydande interna leverantörerna är Palmia, som levererar städ-, bevaknings-, telefonväxel- och mattjänster, Seure Henkilöstöpalvelut Oy, som förmedlar tillfällig arbetskraft, ekonomiförvaltningstjänsten (Talpa), Helsingfors Energi och Staras verkstad, som levererar bygg- och planeringstjänster.

De strategiskt mest betydande upphandlingarna, som oftast är externa, gäller medieupphandlingar, tjänster som främjar lånesystemet och självbetjäningen, transporttjänster och investeringar som utvecklar tjänsteproduktionen. IT-upphandlingarna, såsom programvara, arbetsstationer och automater, är en viktig helhet.

### Riskhantering

Uppgiftsfördelningen och ansvaret är angivna i stadsbibliotekets anvisningar om riskhantering och intern kontroll. Vad riskerna och osäkerhetsfaktorerna beträffar är de operativa riskerna särskilt stora, t.ex. de som har att göra med behovet av tillräckliga personalresurser och med dataskyddet och i vissa enheter säkerheten. En betydande strategisk risk är att förhandlingarna om licensiering av e-medier misslyckas, vilket i och för sig inte ser ut att ske. Finansieringen av centrumbiblioteket och den ökade svårigheten att få de för den riksomfattande verksamheten viktiga externa medlen bedöms vara ekonomiska risker.

Stadsbiblioteket har för att kunna hantera riskerna satsat på säkerhet på olika sätt. Verket har fördjupat säkerhetstänkandet genom att inleda ett projekt tillsammans med företagshälsöcentralen.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Tukiessaan muun muassa lukutaitoa ja lukemista, avointa tietoon pääsyä, elinikäistä oppimista, kulttuurista nauttimista, yhteisöllisyyttä ja kotoutumista kirjasto tukee kansalaisuutta. Kirjastotilat ovat erityisen tärkeitä nuorille, lapsille, maahanmuuttajille, yhdistyksille, harrastuspiireille ja monille syrjäytyneiden ryhmille.

Kirjastojen rooli kaupungin palvelujen edustajina omilla alueillaan vahvistuu. Ne on kytketty mukaan muun muassa asukastilojen käytön tehostamiseen.

Keskustakirjastohanke on keskeinen kehittämistyön moottori. Sen toimintakonsepteja testataan nykyisissä kirjastoissa.

Kaupunginkirjasto kehittää osallistavaa budjetointia edelleen.

E-aineistojen ja -palvelujen opastus kasvattaa helsinkiläisten yleisiä kansalaistaitoja.

Kaupunginkirjasto osallistuu muiden virastojen kanssa maahanmuuttajatyötä, nuorisopalveluita ja tapahtumia edistäviin toimenpideohjelmiin.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Toimintaympäristön muutosten ennen kaikkea sähköisten palvelujen luomien uusien mahdollisuuksien ja haasteiden takia kaupunginkirjaston toimintatapaa kehitetään jatkuvasti. Henkilökuntaa koulutetaan ja tehtäviä järjestellään uudestaan.

Sitovina tavoitteina ovat laajat aukioloajat sekä isojen kirjastojen eri kerrosten turvallisuuden ja toimintojen takaaminen määrittelevät henkilökunnan minimimäärän. Pätevyyksistä säädetään kirjastoasetuksessa.

Johtajuusosaamista, työyhteisötaitoja ja vertaisoppimista vahvistetaan ja tehtävän kiertoa edistetään tavoitteena tehokas osaamisen jakaminen.

### Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Kirjastotoimen kannalta suunnittelukauden tärkein uudisrakennushanke on keskustakirjasto, jonka suunniteltu valmistusvuosi on 2018.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Stadsbiblioteket stöder det medborgerliga livet genom att stödja bl.a. läskunnighet och läsande, öppen åtkomst till information, livslångt lärande, kulturell njutning, samhörighet och integration. Bibliotekslokalerna är särskilt viktiga för ungdomar, barn, invandrare, föreningar, klubbar och många grupper av utslagna.

Biblioteken får en starkare roll när det gäller att representera staden som tjänsteproducent i respektive områden. De deltar bl.a. i det som görs för att invånarlokalerna ska bli effektivare använda.

Centrumbiblioteksprojektet är en viktig drivkraft för utvecklingsarbetet. Verksamhetskoncepten för centrumbiblioteket testas på de nuvarande biblioteken.

Stadsbiblioteket vidareutvecklar den deltagande budgeteringen.

Tack vare att stadsbiblioteket ger vägledning i hur e-medier och e-tjänster används får helsingforsarna bättre allmänna medborgarfärdigheter.

Stadsbiblioteket deltar tillsammans med andra förvaltningar i åtgärdsprogram som främjar invandrarbete, ungdomstjänster och evenemang.

### Verkets personalplan 2015–2017

Förändringar i omvärlden, framför allt de nya möjligheter och utmaningar som elektroniska tjänster för med sig, gör att stadsbiblioteket hela tiden utvecklar sitt sätt att arbeta. Personalen får utbildning, och uppgifterna omorganiserar.

Minimiantalet anställda baserar sig på de långa öppettiderna, som är bindande mål, och på kravet att säkerheten och verksamheten i stora bibliotek med flera våningar ska fungera. Behörighetsvillkoren ingår i statsrådets förordning om bibliotek.

Ledarskapskompetensen, förmågan att fungera i en arbetsgemenskap och lärandet i samspel med jämbördiga stärks och rotation främjas med effektiv kunskapsdelning som syfte.

### Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Centrumbiblioteket är det viktigaste nybyggnadsprojektet inom biblioteksväsendet under planeringsperioden. Det planeras bli färdigt år 2018.



Keskustakirjastohankkeen toteutuessa, vähintään puolet käyttötalouden toimintamenojen nousupaineesta katetaan kirjastotoimen toimintamenojen sisältä tai uusilla kirjastotoimen ulkopuolisilla tulolähteillä. Käyttötalouden kulujen nousun estämiseksi etsitään ulkoisia rahoituskanavia ja pyritään muodostamaan keskustakirjastosta hallintomallitään säätiö, mikäli perusteltua. Samalla tavoitteeksi asetetaan, että kumppanuuksien ja kaupallisten toimijoiden avulla lisätään vuotuisia tuloja.

Uudenlaista yhteistyömallia toteuttavan Maunulan kirjaston, työväenopiston ja nuorisotalon rakentaminen alkaa 2015. Kirjaston osuus hankkeessa on 567 m<sup>2</sup>. Molemmat uudisrakennushankkeet ovat mukana valtion kirjastorakennusten rahoitusohjelmassa. Töölön kirjaston perusparannus valmistuu vuoden 2016 alussa. Lisäksi vuonna 2015 on alkamassa Laajasalon kirjaston julkisivun ja vesikaton peruskorjaus.

#### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Kaupunginkirjaston toimintamenoa vuodelle 2015 on samansuuruinen kuin vuoden 2014 vahvistettu talousarvio. Irtaimen omaisuuden hankintaan on osoitettu 983 000 euroa, mikä on 22 % vähemmän kuin vuonna 2013 toteutuneet investointimenot. Samanaikaisesti kehitetään uusia palvelumuotoja ja tapoja toteuttaa aiempaa haastavimmat palvelut ja kysynnän muutokset. Uusien aineistoformaattien käyttöönotto ja opastaminen toteutetaan tehostamalla työajan käyttöä nykyresurssein. Tilankäyttö tehostuu uusilla toimintamalleilla, kun tiloja annetaan asiakkaiden ja muiden toimijoiden käyttöön aukioloaikojen ulkopuolella. Valtakunnallisten vertailujen perusteella kirjastojen tilat ovat Helsingissä erittäin tehokkaassa ja monipuolisessa käytössä. Kirjastoissa on vuonna 2015 keskimäärin 173 kävijää/m<sup>2</sup>.

Aiemmissa kohdissa on mainittu hankkeita, joiden tavoitteena on tuottavuuden lisääminen itsepalvelua ja kirjastojen yhteistyötä laajentamalla sekä järjestelmiä parantamalla.

#### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

##### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Kaupunginkirjasto noudattaa tietotekniikkaohjelman mukaista jakoa kaupungin yhteisten järjestelmien sekä oman alansa erityisjärjestelmien kesken. Kirjasto osallistuu kaupungin yhteisten järjestelmien sekä kaupungin tietoteknisen kokonaisarkkitehtuurin kehittämiseen.

När centrumbiblioteksprojektet genomförs, täcks behovet att öka omkostnaderna inom driftsekonomin åtminstone till hälften med omkostnader inom biblioteksväsendet eller med nya inkomstkällor utanför biblioteksväsendet. I syfte att hindra en kostnadsökning inom driftsekonomin söks det externa finansieringskanaler, och avsikten är att det som förvaltningsmodell för centrumbiblioteket ska bildas en stiftelse, om detta är motiverat. Samtidigt ställs det som mål att öka de årliga inkomsterna med hjälp av partnerskap och kommersiella aktörer.

Bibliotekslokaler, lokaler för finska arbetarinstitutet och en ungdomsgård byggs i Månsas enligt en helt ny samarbetsmodell. Stadsbibliotekets andel av våningsytan är 567 m<sup>2</sup>. Byggstarten sker år 2015. Både centrumbiblioteket och Månsas huset ingår i statens program för finansiering av biblioteksbyggnader. Töölö bibliotek blir troligen färdigrenoverat i början av år 2016. Fasaden och yttertak på Degerö bibliotek börjar renoveras år 2015.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Omkostnadsramen för stadsbiblioteket för år 2015 motsvarar hela den fastställda budgeten för år 2014. Ett anslag på 983 000 euro är reserverat för upphandling av lös egendom. Anslaget är 22 % mindre än de faktiska investeringsutgifterna år 2013. Samtidigt utvecklar stadsbiblioteket nya serviceformer och sätt att tillhandahålla mer krävande tjänster och att möta förändringar i efterfrågan. Nya medieformat börjar användas, och personalen lär ut hur detta går till. Arbetstiden måste då utnyttjas bättre eftersom resurserna inte ökar. Lokalanvändningen blir effektivare genom nya verksamhetsmodeller som innebär att biblioteksanvändare och andra aktörer i området får lokaler till sitt förfogande också utanför öppetiderna. Riksomfattande jämförelser visar att bibliotekslokaler i Helsingfors används på ett mycket effektivt och mångsidigt sätt. Biblioteken har år 2015 i genomsnitt 173 besökare/m<sup>2</sup>.

Ovan nämns projekt som går ut på att produktiviteten ska öka genom att självbetjäningen och bibliotekssamarbetet byggs ut och systemen förbättras.

#### **IT och elektronisk kommunikation**

##### **Hur IT-programmet genomförs**

Stadsbiblioteket följer den i IT-programmet angivna uppdelningen mellan stadens gemensamma system och specialsystemen för verksamhetsområdet i fråga och deltar i arbetet med att utveckla de gemensamma systemen och IT-helhetsarkitekturen.

Oman alansa osalta kaupunginkirjasto osallistuu keskuskirjastotehtäväänsä mukaisesti valtakunnallisten tai kuntarajat ylittävien kirjastoalan tietojärjestelmien kehittämiseen mm. Kansalliskirjaston, maan muiden kirjastojen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Kaupunginkirjasto on tarjonnut asiakkaille sekä asiakassuhteen hoitoon että kirjaston palvelujen käyttöön liittyviä sähköisiä asiointimahdollisuuksia jo useita vuosia. Näitä kehitetään kohdennettujen hankkeiden avulla. Vuonna 2015 kaupunginkirjasto kehittää teknisiä ratkaisuja asukasviestintään kirjastoissa ja kirjastotilojen omaehtoiseen käyttöön. Esimerkiksi alueiden asukasyhdistysten toiminta voi jatkossa näkyä kirjaston infonäyttöillä. Tilojen käyttöä tehostetaan avaamalla kirjastotiloja kaupunkilaisten käyttöön myös aukioloaikojen ulkopuolella. Lisäksi kehitetään asiakaslähtöisiä ratkaisuja sähköisten aineistojen avaamiseen verkossa ja kirjastotilassa.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- |   |                                |
|---|--------------------------------|
| 4 | 98 600 aukiolotuntia           |
| 6 | Käyntien määrä 14,3 miljoonaa. |

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Lainoja lasketaan kertyvän 8,5 miljoonaa.

#### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Tavoitteena on todentaa (auditoida) Ekokompassi vuonna 2015 koko kaupunginkirjastoa koskevana järjestelmänä.

#### Määrä- ja taloustavoitteet

Vuonna 2014 kirjastoverkon muodostaa 37 kirjastoa, 10 laitoskirjastoa ja kaksi kirjastoautoa. Kirjastoverkko säilyy saman laajuutena vuonna 2015.

Talousarvioehdotuksen mukaiset menot asukasta kohden ovat 59,38 euroa vuonna 2015. Asukaskohtaiset menot suunnittelukaudella ovat 60,66 euroa vuonna 2016 ja 61,11 euroa vuonna 2017.

Tulot asukasta kohden vuonna 2015 ovat 4,29 euroa. Asukaskohtainen tulotavoite on 4,14 euroa/asukas vuonna 2016 ja 4,10 euroa/asukas vuonna 2017.

#### Tuottavuuden toteutuminen 2015–2017

Kaupunginkirjaston tuottavuus lasketaan yhtenä kokonaisuutena erittelemättä eri palveluita. Tuottavuus paranee vuonna 2015 perusvuoteen 2012 verrattuna. Ulkopuolisen

I enlighet med uppgiften som centralbibliotek är stadsbiblioteket vad dess eget verksamhetsområde beträffar med och utvecklar de informationssystem för biblioteksområdet som är riksomfattande eller inkluderar flera kommuner. Andra som deltar är Nationalbiblioteket, olika bibliotek i landet och undervisnings- och kulturministeriet.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Användarna har redan i flera år kunnat både sköta användarangelägenheter och använda bibliotekstjänster elektroniskt. Den elektroniska kommunikationen utvecklas genom riktade projekt. Stadsbiblioteket utvecklar år 2015 tekniska lösningar för invånarkommunikation på biblioteken och för användning av bibliotekslokaler utan att anställda är på plats. Exempelvis kan invånarföreningarna i områdena lägga ut information om sin verksamhet på bibliotekens dataskärmar. Lokalerna används effektivare genom att helsingforsarna får bibliotekslokaler till sitt förfogande också utanför öppettiderna. Dessutom utvecklas användarcentrerade lösningar för åtkomst till elektroniska medier på nätet och i bibliotekslokalerna.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

- |   |                     |
|---|---------------------|
| 5 | 98 600 öppettimmar  |
| 7 | 14,3 miljoner besök |

#### Övriga verksamhetsmål

Antalet lån beräknas uppgå till 8,5 miljoner.

#### Energieffektivitets- och miljömål

Avsikten är att Ekokompassen ska auditeras år 2015 som ett system för hela stadsbiblioteket.

#### Kvantitativa och ekonomiska mål

Biblioteks nätet består år 2014 av 37 bibliotek, 10 anstaltsbibliotek och 2 bokbussar. Det har samma omfattning år 2015.

Utgifterna per invånare uppgår i budgetförslaget till 59,38 euro år 2015. Beloppet är i övrigt under planeringsperioden 60,66 euro för år 2016 och 61,11 euro för år 2017.

Inkomsterna per invånare uppgår till 4,29 euro år 2015. Målet är 4,14 euro för år 2016 och 4,10 euro för år 2017.

#### Produktivitet utfall 2013–2017

Stadsbibliotekets produktivitet behandlas som en helhet, m.a.o. specificeras de olika tjänsterna inte. Produktiviteten förbättras år 2015 jämfört med grundåret 2012. Att extern

rahoituksen menoja kasvattava vaikutus vaikuttaa jonkin verran tuottavuuteen vertailuvuoden ja taloussuunnitelma-kauden välisessä tarkastelujaksossa. Lisäksi Töölön kirjaston remontti vaikuttaa kirjaston tuottavuuteen vuonna 2015.

#### **Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017**

Tilojen käyttöä tehostetaan eri toiminta- ja palvelumuotoja kehittämällä sekä suunnittelemalla remontoitavien kohteiden tilaratkaisut nykyistä monikäyttöisemmiksi ja joustavammiksi. Tilojen käytön tehostamiseen pyritään jatkamalla laajennetun aukiolon kokeilua, jossa asiakkaat voivat käyttää kirjastotiloja ja lainata aineistoa normaalien aukioloaikojen ulkopuolella. Lisäksi käytössä on toimintamalli, jossa eri kaupunginosa-alueiden yhdistykset ja muut toimijat voivat sopimuksen perusteella käyttää kirjastotiloja aukioloaikojen ulkopuolella. Tilojen käyttöä tehostetaan myös virastojen välisillä kaupunkistrategiaa toteuttavilla yhteistyömuodoilla ja tilaratkaisuilla. Vuonna 2015 käynnistyy kirjaston, työväenopiston ja nuorisokeskuksen hankkeena yhteiskäytössä oleva tilaratkaisu Maunulan uuteen keskukseen.

finansiering höjer utgifterna påverkar i någon mån produktivitet under granskningsperioden mellan jämförelseåret och ekonomiplaneåren. Dessutom påverkar renoveringen i Tölö bibliotek produktiviteten år 2015.

#### **Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Lokalanvändningen effektiviseras genom att olika verksamhets- och serviceformer utvecklas och genom att lösningarna för lokaler som ska bli renoverade planeras så att lokalerna kan användas på ett mer mångsidigt och flexibelt sätt. För att lokalanvändningen ska bli effektivare ämnar stadsbiblioteket fortsätta det försök med förlängda öppettider som går ut på att användarna ska kunna komma till biblioteket och låna medier utanför de normala öppettiderna. Dessutom finns det en verksamhetsmodell enligt vilken föreningar och andra aktörer i de olika områdena i stadsdelarna kan använda bibliotekslokaler utanför öppettiderna på basis av avtal. Lokalanvändningen effektiviseras också genom olika former av samarbete mellan förvaltningar med syftet att stadsstrategin ska bli genomförd. Lokallösningarna hänför sig till detta. Stadsbiblioteket, finska arbetarinstitutet och ungdomscentralen inleder år 2015 ett gemensamt projekt som gäller lokaler i en nybyggnad i Månsas nya centrum.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritettavoitteet – Prestationsmål</b>						
Lainat, kpl – Län, st.	8 938 178	8 600 000	8 800 000	8 500 000	8 600 000	8 600 000
Kirjastokäynnit, kerta – Biblioteksbesök, ggr	6 537 580	6 300 000	6 600 000	6 300 000	6 600 000	6 600 000
Verkkokäynnit, kerta – Virtuella besök, ggr	7 044 874	6 100 000	8 400 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
<b>Käynnit, yhteensä – Besök sammanlagt</b>	<b>13 582 454</b>	<b>12 400 000</b>	<b>15 000 000</b>	<b>14 300 000</b>	<b>14 600 000</b>	<b>14 600 000</b>
(sitova tavoite) – (bindande mål)						
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Menot/laina (e) – Utgifter/lån (e)	4,28	4,30	4,27	4,35	4,45	4,53
Menot/käynnit (e) – Utgifter/besök (e)	2,82	2,98	2,51	2,58	2,62	2,67
Menot/asukas (e) – Utgifter/invånare (e)	62,46	60,55	61,40	59,38	60,66	61,11
Tulot/laina (e) – Inkomster/lån (e)	0,46	0,35	0,41	0,31	0,30	0,30
Tulot/asukas (e) – Inkomster/invånare (e)	6,65	4,87	5,94	4,29	4,14	4,10
Toimintakate/laina (e) – Verksamhetsbidrag/lån (e)	-3,82	-3,95	-3,86	-4,03	-4,15	-4,22
Toimintakate/asukas (e) – Verksamhetsbidrag/invånare (e)	-55,81	-55,69	-55,46	-55,09	-56,52	-57,01
Aineistomenot/laina (e) – Medieutgifter/lån (e) –	0,35	0,37	0,36	0,38	0,39	0,39
Aineistomenot/asukas (e) – Medieutgifter/invånare (e)	5,06	5,25	5,14	5,25	5,25	5,25
Lainat/kokoelma – Lån/samlingen	4,8	4,6	4,73	4,6	4,6	4,6
Kokoelma/asukas – Samlingen/invånare	3,0	3,1	3,04	3,0	3,0	3,0
Kirjastokäynnit/m <sup>2</sup> – Biblioteksbesök/m <sup>2</sup>	179	171	179	173	180	180
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
<b>Aukiolotunnit – Öppettimmar</b>	<b>99 600</b>	<b>93 600</b>	<b>103 000</b>	<b>98 600</b>	<b>102 000</b>	<b>102 000</b>
(sitova tavoite) – (bindande mål)						
Lainat/aukiolotunti – Lån/öppettimme	90	92	85	86	84	84
Käynnit/aukiolotunti – Besök/öppettimme	136	132	146	145	143	143
Käynnit/henkilötyövuosi – Besök/årsverke	28 121	27 253	32 967	31 429	31 878	31 878
Aukiolotunnit/1 000 as. – Öppettimmar/1 000 invånare	163	153	159	158	162	160
Lainat/henkilötyövuosi – Lån/årsverke	18 506	18 901	19 341	18 681	18 777	18 777
Henkilötyövuodet/1 000 as. – Årsverken/ 1 000 invånare	0,79	0,75	0,74	0,73	0,73	0,73
<b>Tuotannontekijämäärä (31.12.) – Antal produktionsfaktorer (31.12)</b>						
Kirjastot – Bibliotek	37	37	37	37	38	38
Kirjastoautot – Bokbussar	2	2	2	2	2	2
Laitoskirjastot – Anstaltsbibliotek	10	10	10	10	10	10
Kokoelma, kpl – Samlingen, st.	1 860 942	1 865 000	1 865 000	1 865 000	1 885 000	1 885 000
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilötyövuosi – Årsverke	483	455	455	455	455	455
Tilat m <sup>2</sup> – Lokaler, m <sup>2</sup>	36 395	36 794	36 794	36 395	36 609	36 609

## Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	99	98	106	106	104	102

## Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Kirjastokäynnit/ m <sup>2</sup> – Biblioteksbesök/m <sup>2</sup>	179	171	179	173	180	180

## 4 16 Helsingin taidemuseo – Helsingfors konstmuseum

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	433	302	293	306	306	610	610
Tuet ja avustukset - Understöd och bidra	59	0	5	0	0	20	20
Vuokratulot - Hyresinkomster	7	7	7	4	4	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	39	0	4	0	0	20	20
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>538</b>	<b>309</b>	<b>309</b>	<b>310</b>	<b>310</b>	<b>650</b>	<b>650</b>
Palkat - Löner	2 414	2 500	2 492	2 547	2 547	2 598	2 614
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	827	824	818	845	845	861	867
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 484	1 433	1 487	1 301	1 373	1 157	1 103
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	303	204	370	250	250	250	250
Vuokrat - Hyror	1 078	1 276	1 062	1 294	1 514	1 703	1 735
Muut menot - Övriga utgifter	9	2	10	4	4	4	4
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>6 117</b>	<b>6 239</b>	<b>6 239</b>	<b>6 241</b>	<b>6 533</b>	<b>6 573</b>	<b>6 573</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-5 579</b>	<b>-5 930</b>	<b>-5 930</b>	<b>-5 931</b>	<b>-6 223</b>	<b>-5 923</b>	<b>-5 923</b>
Poistot - Avskrivningar	135	170	120	150	150	150	150
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-5 714</b>	<b>-6 100</b>	<b>-6 050</b>	<b>-6 081</b>	<b>-6 373</b>	<b>-6 073</b>	<b>-6 073</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-42,5	0,0	0,3	0,3	109,7	0,0
Menot - Utgifter		2,0	0,0	0,0	4,7	0,6	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	836	1 152	817	1 181	1 401	1 181	1 181

### Viraston toimintaympäristön muutokset

Kampin alueelle on kehittymässä kansainvälisesti ainutlaatuinen museoiden keskittymä, jossa Helsingin taidemuseolla tulee olemaan aktiivinen rooli. Museokokemuksen kehittäminen ja yleisön odotukset edellyttävät uusia yhteistyö- ja palvelumuotoja kaupungin omien kulttuurilaitosten sekä kansainvälisten kumppaneiden kesken.

Taidemuseo keskittää kaikki toimintonsa Tennispalatsiin. Tilat suljetaan kesällä 2014 peruskorjausta varten ja avataan yleisölle syksyllä 2015. Kluuvin gallerian toiminta siirtyy myös Unioninkadulta Tennispalatsiin. Bäcksbäckan kokoelma tulee pysyvästi esille. Kansainvälisten suurnäytelyiden lisäksi esitellään taidemuseon karttuvaa kokoelmaa.

### Förändringar i verkets omvärld

Ett internationellt sett unikt museikluster där Helsingfors konstmuseum får en aktiv roll är under utveckling i Kampen. Såväl arbetet med att utveckla museiupplevelsen som allmänhetens förväntningar kräver nya samarbets- och serviceformer där stadens egna kulturinstitutioner och internationella partner deltar.

Konstmuseet koncentrerar alla sina funktioner till Tennispalatset. Lokalerna stängdes sommaren 2014 för renovering och öppnas för allmänheten hösten 2015. Glogalleriets verksamhet flyttas från Unionsgatan till Tennispalatset. Bäcksbäckasamlingen ställs ut permanent. Utöver stora internationella utställningar visas verk ur den egna växande samlingen.

Tämä kaikki merkitsee taidemuseon aseman ja brändin huomattavaa vahvistumista. Samalla se antaa mahdollisuuden uudensuuntauksiin kokonaisvaltaisen museokemuksen, palvelumuotoilun ja palveluiden kehittämisessä. Taidemuseon näkyvyys Tennispalatsin kiinteistössä vahvistuu merkittävästi. Näkyvyyttä lisää myös aiempaa aktiivisempi yhteistyö Finnkinon ja talon muiden toimijoiden kanssa. Saavutettavuuteen kiinnitetään erityisen suurta huomiota.

Tilakeskuksen johdolla taidemuseo ja kaupunginmuseo yhdessä kartoittavat tilaratkaisuvaihtoehtoja konservointi- ja kokoelmakeskukselle.

### **Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon**

Tennispalatsi suljetaan muutostöiden takia vuodeksi. Taidemuseo toteuttaa pop-up näyttelyitä korvaamaan Tennispalatsin kävijäjämäärätavoitteita, mutta niiden avulla ei saavuteta yhtä suuria kävijämääriä tai niin merkittäviä pääsylipputuloloja kuin Tennispalatsissa.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Taidemuseon toiminnassa alkaa keskittämisen myötä uusi aikakausi. Asiakkaiden palvelut ja niiden saavutettavuus paranevat merkittävästi. Profiiliin terävöittämisellä lisätään taidemuseon tunnettuutta myös kansainvälisellä tasolla. Toimintaa suuntaamaan ja tukemaan laaditaan yleisöstrategia sekä kävijä- ja tunnettuustutkimuksiin perustuva markkinointiviestinnän suunnitelma.

Tuotantotapoja kehitetään mm. vahvistamalla yhteistyötä etenkin sivistystoimen muiden virastojen kanssa. Myös ulkopuolisten kumppanuuksien merkitys kasvaa palvelutarjonnan kehittämisessä.

Sähköisiä palveluja kehitetään vastaamaan nykyajan vaatimuksia uudistamalla verkkopalveluita mm. verkkosivustoa, avaamalla kokoelmätietoja avoimen datan hengessä ja käynnistämällä verkkokaupan suunnittelutyö. Asiakas- ja kävijämäärien odotetaan lisääntyvän vuodesta 2016 keskittämisen ja palvelutarjonnan monipuolistumisen vuoksi.

### **Kilpailuttaminen**

Taidemuseon näyttelyistä suuri osa tuotetaan yhteistyössä kansainvälisten taidelaitosten kanssa. Palvelut hankitaan usein ulkopuolisilta toimijoilta. Suurimmat kustannukset syntyvät näyttelykuljetuksista ja -maksuista, joita määrittelevät yhteistyötahojen asettamat erityisehdot. Julkisen tai-

Allt det ovanstående innebär att konstmuseets ställning och varumärke blir betydligt starkare. Samtidigt möjliggörs ett nytt slags öppningar när det gäller att utveckla den totala museiupplevelsen, tjänstedesignen och tjänsterna. Konstmuseet blir mycket synligare i Tennispalatset. Synligheten ökar också genom ett aktivare samarbete med Finnkino och andra aktörer i huset. Särskilt stor vikt fästs vid tillgängligheten.

Konstmuseet och stadsmuseet undersöker tillsammans under ledning av fastighetskontorets lokalcentral alternativa lösningar för lokaler för en konserverings- och samlingscentral.

### **Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015**

Tennispalatset stängs för ett år på grund av ändringsarbeten. Konstmuseet ordnar pop up-utställningar för att kompensera bortfallet av besökare i Tennispalatset, men sådana utställningar lockar inte ett lika stort antal besökare eller ger lika stora biljettintäkter som utställningar i Tennispalatset.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

En ny era börjar i konstmuseets verksamhet i och med att denna koncentreras till ett enda ställe. Tjänsterna och tillgängligheten förbättras betydligt. Profilen skärps för att konstmuseet ska bli bättre känt också internationellt. En besökarsstrategi som ska inrikta och stödja verksamheten utarbetas, liksom en plan för marknadskommunikation utifrån besökar- och kännedomsundersökningar.

Konstmuseet utvecklar produktionssätten bl.a. genom att stärka samarbetet särskilt med de andra förvaltningarna inom bildningsväsendet. Dessutom får externa partnerskap större betydelse när utbudet av tjänster utvecklas.

Konstmuseet utvecklar de elektroniska tjänsterna så att de svarar mot dagens krav, genom att förbättra webbtjänsterna, bl.a. omarbete webbplatsen, genom att göra informationen om samlingarna tillgänglig i enlighet med principen om öppna data och genom att börja planera en webbutik. Antalet användare och besökare väntas öka fr.o.m. år 2016 tack vare att all verksamhet finns på samma ställe och utbudet av tjänster blir mångsidigare.

### **Konkurrensutsättning**

Konstmuseet producerar en stor del av sina utställningar i samarbete med internationella konstinstitutioner. Tjänster upphandlas ofta hos utomstående. Konsttransporter och -avgifter orsakar störst kostnader. Dessa beror på specialvillkor bestämda av samarbetspartnerna. I de projekt som

teen hankkeet ovat pääsääntöisesti tilaustöitä, jotka toteutetaan kaupungin muiden virastojen kanssa.

Taidemuseolla on avoimesti kilpailutettu seitsemän voimassa olevaa sopimustoimittajaa, joista kuusi on taidemuseon kilpailuttamaa ja yksi hankintakeskuksen. Ko. hankintasuojimusten uudet kilpailutukset on käynnistettävä vuonna 2015. Taidemuseo käyttää ostopalveluiden kilpailutuksissa kaupungin sisäisiä palveluntuottajia aina kun se on mahdollista, huomioiden taidemuseon toiminnan erityispiirteet palvelujen ostoissa ja kilpailutuksissa. Kilpailutetun toiminnan osuus bruttomenosta (2013) on 4,30 %. Tukipalvelujen ostoa lisätään edelleen myös Palmialta ja Seuresta.

### **Riskienhallinta**

Toiminnan keskittäminen ja yleisötilojen laajentuminen edellyttää arvioimaan uudelleen yleisöön, teoksiin, toimintaan ja henkilökuntaan kohdistuvat turvallisuusriskit. Riskienhallinta- ja pelastussuunnitelmat ja vaarojen arvioinnit päivitetään. Saatujen tulosten perusteella varustelutasoa parannetaan.

Suuri riski sisältyy taidemuseon kokoelmien varastointiin. Kaupunginmuseon kanssa valmistellaan tilakeskuksen johdolla hanketta yhteisestä kokoelma- ja konservointikeskuksesta, jolla ratkaistaisiin kaupungin arvokkaan kulttuurimaisuuden säilyminen molempien museoiden osalta. Kävijä- ja tulotavoitteiden saavuttaminen vuonna 2015 on haasteellista, koska museo on auki vain noin 3 kuukautta.

### **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

#### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Yleisöön kohdistuvan toiminnan pääpaino on kuitenkin kokonaisuuksissa Hyvinvoiva helsinkiläinen, Elinvoimainen Helsinki ja Toimiva Helsinki. THL:n mukaan kulttuurin ja taiteen keinoin voidaan edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä lisätä osallisuutta yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasoilla.

#### Hyvinvoiva helsinkiläinen

Taidemuseon palvelut ja näyttelytarjonta lisääntyvät strategiaudella merkittävästi. Asiakaspalveluun ja yleisötyöhön kehitetään yhteisiä toimintamuotoja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa. Myös Helsingin muiden museoiden kanssa on suunnitteilla uusia yhteistyömalleja kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja viihtyisyyden lisäämiseksi. Toimintaa Uudenmaan taidemuseoiden kanssa kehitetään ja tiivistetään.

gäller offentlig konst är det främst fråga om beställningsarbeten, och konstmuseet genomför projekten i samarbete med andra av stadens förvaltningar

Konstmuseet har för närvarande sju leverantörer som utsetts genom ett öppet anbudsförfarande. Sex av upphandlingskontrakten är ingångna av konstmuseet och ett av anskaffningscentralen. Konkurrensutsättning för nya kontrakt måste inledas år 2015. Konstmuseet anlitar vid konkurrensutsättning för tjänsteköp någon av stadens interna tjänsteproducenter alltid när detta är möjligt. Verksamhetens speciella karaktär måste beaktas vid tjänsteköp och konkurrensutsättning. Den konkurrensutsatta verksamhetens andel av bruttoavgifterna var 4,3 % år 2013. Stödtjänster köps i större utsträckning också hos Palmia och Seure Henkilöstöpalvelut Oy.

### **Riskhantering**

Säkerhetsriskerna för besökarna, konstverken, verksamheten och personalen måste bedömas på nytt i och med att verksamheten koncentreras till ett och samma ställe och lokalerna för allmänheten blir större. Riskhanteringsplanen och räddningsplanen revideras och farorna bedöms på nytt. Utrustningsnivån höjs utifrån resultaten.

En stor risk hänför sig till lagringen av konstmuseets samlingar. Konstmuseet och stadsmuseet förbereder under ledning av fastighetskontorets lokalcentral ett projekt för en gemensam samlings- och konserveringscentral. Syftet är att hitta en lösning som gör att både konstmuseet och stadsmuseet kan bevara sin del av stadens värdefulla kulturregdom. Det är en utmaning för konstmuseet att nå besökar- och intäktsmålen år 2015 eftersom lokalerna kan användas bara ungefär tre månader.

### **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

#### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

Tyngdpunkten i verksamheten för allmänheten ligger på helheterna Välmående helsingforsare, Ett livskraftigt Helsingfors och Ett fungerande Helsingfors. Enligt Institutet för hälsa och välfärd kan hälsa och välbefinnande främjas och delaktigheten ökas på individ-, grupp- och samhällsnivå genom kultur och konst.

#### Välmående helsingforsare

Konstmuseets tjänster och utbud av utställningar ökar betydligt under strategiperioden. Konstmuseet utvecklar tillsammans med andra av stadens kulturaktörer gemensamma verksamhetsformer för kundtjänst och besökararbete. Dessutom planerar konstmuseet tillsammans med andra museer i Helsingfors nya samarbetsmodeller som ska öka välbefinnandet och trivselen hos helsingforsarna. Samarbetet med konstmuseer i Nyland utvecklas och intensifieras.

Koska näyttelytoiminta käynnistyy Tennispalatsissa vasta syksyllä, taidemuseo jalkautuu alkuvuodesta kaupungin eri asuinalueille. Yhteistyötä tehdään mm. Kulttuurikeskuksen talojen kanssa pienimuotoisin näyttelyin ja erilaisin tapahtumin. Osa Tennispalatsin näyttelytarjonnasta on ilmaista, mikä lisää palvelujen saavutettavuutta kaikille.

#### Elinvoimainen Helsinki

Taidemuseon uusi profiili vahvistaa sen asemaa myös kansainvälisellä tasolla. Kampin alueen museokeskittymä tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden markkinoida Helsinkiä vetovoimaisena kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina. Taidemuseo ottaa yhteistyön kehittämisessä aktiivisen roolin. Myös muiden Helsingin museoiden kanssa suunnitellaan yhteistyömalleja, jotka lisäävät pääkaupungin merkitystä luovuuden ja kulttuurin keskuksena.

Taidemuseolla on käynnissä kansainvälisesti merkittäviä julkisen taiteen projekteja, jotka vahvistavat Tennispalatsin ja Kampin alueen houkuttelevuutta ja elinvoimaisuutta.

Museoliiton hanke venäläisten kulttuurimatkailejoiden lisäämiseksi ja heille kohdistettujen palveluiden parantamiseksi jatkuu.

Yritysyhteistyötä varten laaditaan suunnitelma ja yhteistyötä lisätään mm. Finnkinon kanssa.

#### Kulttuurista iloa ja vetovoimaa

Koululaisille kohdistettuja palveluja jatketaan tarjoamalla tietyille luokka-asteille vuosittain ilmainen sisäänpääsy ja maksuton opastus. Kuljetusten osalta yhteistyötä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa tiivistetään. Muita erityiskohderyhmiä ovat strategiakaudella nuoret, ikääntyvät ja maahanmuuttajat. Vapaaehtoistoimintaa kehitetään senioreiden kanssa. Taidemuseo on mukana myös Kulttuurikaveri-projektissa. Maahanmuuttajien osallistamista jatketaan Babel-työpajatoiminnalla. Nuoria osallistavia hankkeita kehitetään yhdessä eri kulttuuritoimijoiden ja virastojen kanssa.

Osa taidemuseon näyttelyistä on aina auki ja osaan on aina ilmainen sisäänpääsy, mikä merkitsee palvelutarjonnan merkittävää lisäystä. Alle 18-vuotiaille sisäänpääsy on ilmainen.

Taidemuseo on mukana valtakunnallisissa hankkeissa Museo 2015 ja Finna. Tavoitteena on avata taidekokoelmat kaikkien nähtäväksi.

Eftersom utställningsverksamheten i Tennispalatset kommer i gång först hösten 2015 söker sig konstmuseet i början av året till olika bostadsområden i Helsingfors. Konstmuseet samarbetar bl.a. med kulturcentralen på så sätt att små utställningar och olika evenemang förläggs till dess hus. En del av utställningarna i Tennispalatset är gratis, vilket gör tjänsterna tillgängligare för alla.

#### Ett livskraftigt Helsingfors

Den nya profilen stärker konstmuseets ställning också internationellt. Museiklustret i Kampen innebär en enastående chans att marknadsföra Helsingfors som en attraktiv kultur- och bildkonststad. Konstmuseet börjar spela en aktiv roll när det gäller att utveckla samarbetet. Dessutom planerar konstmuseet tillsammans med andra museer i Helsingfors nya samarbetsmodeller som ska öka huvudstadens betydelse som centrum för kreativitet och kultur.

Konstmuseet genomför just nu internationellt betydande projekt som gäller offentlig konst. Syftet är att göra Tennispalatset och Kampen attraktivare och livskraftigare.

Finlands museiförbund rf:s projekt med målet fler ryska kulturturister och bättre service för dessa fortsätter.

En plan utarbetas för samarbete med företag, och samarbetet med bl.a. Finnino ökar.

#### Kulturen gläder och attraherar

Konstmuseet fortsätter med tjänster för skolelever genom att årligen låta eleverna i vissa årskurser både komma in och få guidning gratis. I fråga om transporter intensifierar konstmuseet samarbetet med andra av stadens förvaltningar. De unga, de äldre och invandrarna är också särskilda målgrupper under strategiperioden. Konstmuseet utvecklar frivilligverksamheten tillsammans med seniorer. Deltar i projektet Kulturkompis, fortsätter att inkludera invandrare genom verksamhet i Babel-workshoppar och utvecklar tillsammans med olika kulturaktörer och förvaltningar projekt som inkluderar ungdomar.

En del av konstmuseets utställningar är alltid öppna, och till en del är inträdet alltid fritt. Detta innebär en avsevärd ökning i utbudet av tjänster. De som är under 18 år behöver inte betala inträde.

Konstmuseet deltar i de riksomfattande projekten Museum 2015 och Finna. Avsikten är att konstsamlingarna ska bli tillgängliga för alla.



## Toimiva Helsinki -osio

Taidemuseolla on merkittävä osuus prosenttiperiaatteen toteuttamisessa. Tämän lisäksi taidemuseo tuottaa omia julkisen taiteen hankkeitaan kaupungin eri alueille lisäämään kaupunginosien viihtyvyyttä ja voimistamaan niiden alueellista identiteettiä. Asukkaille, erityisesti nuorille, senioreille ja maahanmuuttajille suunnattuja osallistavia julkiseen taiteen hankkeita kehitetään. Yhteisöllistä kaupunkikulttuuria vahvistetaan myös Taidemuseo taloissa -projektilla, jossa museo järjestää kulttuuritaloissa taidetapahtumia ja näyttelyitä. Yhteistyöllä etsitään uusia toimintamalleja. Taidemuseon palveluja kehitetään tunnettuus- ja kävijätutkimusten, käyttäjäpaneelien, asiakaskyselyjen sekä palvelumuotoilun pohjalta.

## Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

Toimintojen keskittäminen Tennispalatsiin poistaa päällekkäisiä palveluja ja toimintoja, mikä merkitsee tehokkuuden lisääntymistä. Taidemuseon tavoitteena on myös uusien kävijäryhmien saavuttaminen, näkyvyyden lisääminen ja siten tuottavuuden parantaminen. Museokaupan tuotevalikoimaa, verkkokaupan toimintoja ja tuottavuutta kehitetään.

## Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Toimintojen keskittäminen ei vaikuta taidemuseon henkilöstömäärään, mutta tehtäviä järjestetään uudelleen. Taidemuseo tekee osaamiskartoituksen ja -suunnitelman.

## Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Taidemuseon nykyisessä tilankäyttösuunnitelmassa näyttely- ja toimistotilojen kokonaisneliömäärä ei kasva.

Tilakeskuksen johdolla taidemuseo ja kaupunginmuseo yhdessä kartoittavat tilaratkaisuvaihtoehtoja konservointi- ja kokoelmakeskukselle niin, että tilojen käyttö tehostuu ja tiivistyy.

## Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

Tilojen keskittäminen tehostaa taidemuseon toimintaa. Tavoitteena on kävijämäärien lisäys, mikä pienentää palvelujen yksikkökustannuksia ja lisää tilojen käytön tehokkuutta. Kasvava kävijämäärä, museokaupan toiminnan tehostaminen ja yritysyritys yhteistyö lisäävät tulonmuodostusta.

## Avsnittet ett fungerande Helsingfors

Konstmuseet står för en betydande del av de projekt som hänför sig till principen med en procentandel för konst. Dessutom producerar konstmuseet egna projekt som går ut på att placera offentlig konst i olika områden i Helsingfors för att öka trivseln och stärka den lokala identiteten i områdena. Konstmuseet utvecklar projekt rörande offentlig konst som riktar sig till och inkluderar invånarna, särskilt ungdomar, seniorer och invandrare. Den gemenskapsbaserade stadskulturen stärks genom ett projekt där konstmuseet arrangerar konstevenemang och utställningar i olika kulturhus. Nya verksamhetsmodeller söks genom samarbete. Konstmuseet utvecklar sina tjänster utifrån kännedoms- och besökarundersökningar, användarpaneler, enkäter och tjänstedesign.

## Balanserad ekonomi och gott ledarskap

Tack vare att konstmuseet koncentrerar sina funktioner till Tennispalatset försvinner dubblingarna i tjänster och funktioner, vilket betyder att effektiviteten förbättras. Konstmuseet har som mål att nå också nya besökargrupper, öka synligheten och därmed höja produktiviteten. Museibutiken får ett bättre produkturval, och webbutiken utvecklas i fråga om funktioner och produktivitet.

## Verkets personalplan 2015–2017

Att konstmuseets funktioner koncentreras till ett och samma ställe påverkar inte antalet anställda, men uppgifter omorganiserar. En kompetenskartläggning görs och en kompetensplan utarbetas.

## Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Enligt konstmuseets nuvarande plan för lokalanvändningen ökar det totala antalet kvadratmeter i utställnings- och kontorlokaler inte.

Konstmuseet och stadsmuseet undersöker tillsammans under ledning av fastighetskontorets lokalcentral alternativa lösningar för lokaler för en konserverings- och samlingscentral. Utgångspunkten är att lokalanvändningen ska bli effektivare.

## Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet

Att alla lokaler finns på samma ställe gör konstmuseets verksamhet effektivare. Målet är att antalet besökare ska öka, vilket sänker å-kostnaderna för tjänsterna och effektiviserar lokalanvändningen. Ett växande antal besökare, effektivare verksamhet i museibutiken och samarbete med företag påverkar inkomstbildningen positivt.

Tuottavuuden mittaamista parannetaan uusimalla tuottavuustavoitteet ja -mittarit. Valmistelutyö aloitetaan vuoden 2014 aikana viraston vision, mission ja strategian valmistuttua. Myös yleisötyö- ja markkinointisuunnitelma uudistetaan.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Taidemuseo noudattaa kaupungin tietotekniikkaohjelman linjauksia. Taidemuseo siirtyy talousarviovuonna kaupungin ICT-palvelukeskuksen piiriin.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Sähköistä asiointia kehitetään palvelujen parantamiseksi mm. liittymällä kaupungin sähköiseen palautejärjestelmään. Taidemuseon verkkosivustoa uudistetaan ja vuorovaikutteisia palvelumuotoja lisätään. Sosiaalisen median, sähköisen tiedottamisen ja verkkopalvelujen käyttöä edistetään. Mobiilivälineiden käyttöä näyttelytoiminnassa ja julkisen taiteen esittelyssä kehitetään. Verkkokauppa perustetaan.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Taidemuseon kävijämäärätavoite on vuodelle 2015 korjaustöiden takia poikkeuksellisesti 50 000 kävijää. Taloussuunnitelmavuosien kävijätavoitetta nostetaan nykyisestä tasosta 145 000 kävijään.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden uudistamista esitetään vuonna 2016 talousarvioon, kun taidemuseon toiminta Tennispalatsissa on vakiintunut. Tavoitteet kytetään strategiaohjelman tavoitteisiin.

### Energiätehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

#### Määrä- ja taloustavoitteet

Sitovan toiminnallisen tavoitteen sekä muiden toiminnallisten tavoitteiden lisäksi määrätavoitteiksi asetettiin uusia tavoitteita vuodelle 2015: verkkokävijätavoite 133 000 kävijää, tavoite aukiolotunneiksi 1 229 tuntia sekä kokoelmien laajuustavoite yhteensä 8 980 teosta. Kokoelmien laajuustavoite sisältää karttuvan kokoelman, julkiset veistokset, julkisen taiteen, prosenttiperiaate-teokset, deponoinnit sekä muut kokoelmiin kuuluvat teokset sisältäen mm lahjoituskoelmat. Tehokkuus/taloudellisuusmittarina on menot euroa per asukas. Vuonna 2015 tehokkuustavoite on 10,32.

Konstmuseet parantavat sätettä att mätä produktiviteten genom att revidera produktivetsmålen och använda anordning mätare. Förberedelserna inleds år 2014 efter att konstmuseet fått sin vision, sin mission och sin strategi klara. Dessutom revideras planen för besökararbete och marknadsföring.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Konstmuseet följer riktlinjerna i stadens IT-program och börjar under budgetåret anlita stadens ICT-servicecentral.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Konstmuseet utvecklar den elektroniska kommunikationen för att tjänsterna ska förbättras och ansluter sig därför till stadens elektroniska responsystem. Dessutom omarbetar konstmuseet sin webbplats, inför fler interaktiva serviceformer, främjar användning av sociala medier, elektronisk information och webbtjänster, utvecklar användningen av mobilapplikationer i utställningsverksamheten och presentationen av offentlig konst och startar en webbutik.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Konstmuseets mål för antalet besökare är undantagsvis bara 50 000 år 2015 på grund av reparationsarbetena. Målet för de övriga ekonomiplaneåren är 145 000.

### Övriga verksamhetsmål

Bindande verksamhetsmål och övriga verksamhetsmål tas upp i reviderad form i budgeten för år 2016 eftersom verksamheten i Tennispalatset då blivit etablerad. Målen kopplas till målen i strategiprogrammet.

### Energieffektivitets- och miljömål

#### Kvantitativa och ekonomiska mål

Utöver ett bindande verksamhetsmål och övriga verksamhetsmål gäller nya kvantitativa mål för år 2015: antal besökare på webben 133 000, antal öppetimmor 1 229 och samlingarnas omfattning sammanlagt 8 980 verk. Målet för samlingarnas omfattning inkluderar den växande samlingen, offentliga skulpturer, offentlig konst, verk med anknytning till procentandelsprincipen, deponerade verk och andra verk i samlingarna, också bl.a. verk i donations-samlingar. Mätare för effektiviteten/lönsamheten är utgifter i euro per invånare. År 2015 är effektivitetsmålet 10,32.

Tämä on 0,26 heikennystä vuoteen 2014. Henkilöstön määrä on 66 henkilöä vuonna 2015. Vuonna 2015 tilojen neliömäärä on 7 157 m<sup>2</sup>.

#### **Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017**

Tuottavuusindeksinä on näyttelykäynnin kustannus per kävijä. Laskelmassa on huomioitu taidemuseon toimintakate, poistot ja työllistettyjen kustannukset. Vuonna 2015 luku on 50,8 johtuen Tennispalatsin remontista. Vuosina 2016–2017 tuottavuus lisääntyy, ja vuonna 2017 indeksi on 157,1. Mittaria tarkastellaan uudelleen sen jälkeen, kun Tennispalatsin toiminta on vakiintunut.

#### **Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017**

Tilankäytön tehokkuutta mitataan taidemuseossa mittarilla tilakustannukset per kävijä. Tavoite vuonna 2015 on 24,1. Tehokkuus on heikompi verrattuna vuosiin 2014 ja 2016–2017 johtuen Tennispalatsin remontista.

Detta är en försämring med 0,26 från år 2014. Antalet anställda är 66 år 2015. Lokalerna omfattar 7 157 m<sup>2</sup> år 2015.

#### **Produktivitetsutfall 2013–2017**

Produktivitetsindex är kostnaden per utställningsbesök. Verksamhetsbidraget, avskrivningar och kostnader för anställda med sysselsättningsstöd är beaktade i kalkylen. Index för år 2015 är bara 50,8 på grund av renoveringen i Tennispalatset. Åren 2016 och 2017 blir produktiviteten högre, och år 2017 är index 157,1. Mätaren omprövas när verksamheten i Tennispalatset blivit etablerad.

#### **Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Konstmuseet mäter effektiviteten i lokalanvändningen med mätaren lokalkostnader per besökare. Målet är 24,1 euro för år 2015. Effektiviteten är lägre än år 2014 och åren 2016 och 2017 på grund av renoveringen i Tennispalatset.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritettavoitteet – Prestationsmål</b>						
Kävijämäärä yhteensä – Antal besökare sammanlagt	90 874	50 000	50 000	50 000	145 000	145 000
Uusien julkisen taiteen hankkeiden käynnistäminen – Nya projekt rörande offentlig konst som inleds	2	3	3	2	2	2
Näyttelyt – Utställningar	21	20	20	13	17	17
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Menot €/asukas – Utgifter €/invånare	9,53	10,06	10,02	10,32	9,76	9,67
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Näyttelyiden laajuus – Utställningarnas omfattning						
näyttelykävijät – utställningsbesökare	90 874	50 000	50 000	50 000	145 000	145 000
verkkokävijät – besökare på webben	129 646	130 000	130 000	133 000	136 000	139 000
yhteensä – sammanlagt	220 520	180 000	180 000	183 000	281 000	284 000
Kokoelmien laajuus – Samlingarnas omfattning						
karttuva kokoelma – växande samlingen	6 059	6 102	6 102	6 125	6 148	6 170
julkiset veistokset – offentliga skulpturer	188	189	189	190	191	192
julkinen taide ja prosenttiperiaate-teokset – offentlig konst och verk med anknytning till procentandelsprinci- pen	251	257	257	263	269	276
deponoinnit – deponerade verk	229	229	229	229	229	229
muut (myös lahj.) – övriga (inkl. donerade)	2 173	2 173	2 173	2 173	2 173	2 173
yhteensä – sammanlagt	8 900	8 950	8 950	8 980	9 010	9 040
Aukiolotunnit – Öppettimmar	3 029	2 204	2 204	1 229	2 424	2 424
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Tilat, m <sup>2</sup> – Lokaler, m <sup>2</sup>	5 495	7 510	5 395	7 157	7 157	7 157
Henkilöstön määrä (vakinaiset) – Antal anställda (ordina- rie)	66	66	66	66	66	66

**Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017 (tuottavuus 2012=100) – Produktivetsutfall 2013–2017 (produktivitet 2012=100)**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuusindeksi – Produktivetsindex (näyttelykäynnin kustannus 2012=100)	100	52,3	52,3	50,8	155,7	157,1

**Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017 – Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilakustannukset/kävijä – Lokalkostna- der/besökare	10,0	18,2	18,2	24,1	11,1	11,1

## 4 17 Kulttuuritoimi – Kulturväsendet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	514	389	453	389	389	389	389
Maksutulot - Avgiftsinkomster	183	160	183	160	160	160	160
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	62	5	5	5	5	5	5
Vuokratulot - Hyresinkomster	563	524	547	524	524	524	524
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	189	142	167	142	142	142	142
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1 511</b>	<b>1 220</b>	<b>1 355</b>	<b>1 220</b>	<b>1 220</b>	<b>1 220</b>	<b>1 220</b>
Palkat - Löner	4 754	4 944	4 865	4 870	4 870	4 870	4 870
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 570	1 645	1 619	1 621	1 621	1 621	1 621
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	3 430	3 651	3 886	3 778	3 760	3 760	3 760
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	338	363	372	356	356	356	356
Avustukset - Understöd	29 024	29 110	29 110	29 757	29 757	28 474	29 499
Vuokrat - Hyror	3 813	3 931	3 925	3 967	3 967	3 967	3 967
Muut menot - Övriga utgifter	37	25	26	16	16	16	16
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>42 967</b>	<b>43 669</b>	<b>43 803</b>	<b>44 365</b>	<b>44 347</b>	<b>43 064</b>	<b>44 089</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-41 456</b>	<b>-42 449</b>	<b>-42 448</b>	<b>-43 145</b>	<b>-43 127</b>	<b>-41 844</b>	<b>-42 869</b>
Poistot - Avskrivningar	405	422	422	424	424	454	557
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-41 861</b>	<b>-42 871</b>	<b>-42 870</b>	<b>-43 569</b>	<b>-43 551</b>	<b>-42 298</b>	<b>-43 426</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-19,3	11,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,6	0,3	1,6	1,6	-2,9	2,4
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	3 674	3 831	3 825	3 861	3 861	3 861	3 861

## 4 17 01 Kulttuurikeskus – Kulturcentralen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	184	157	157	157	157	157	157
Maksutulot - Avgiftsinkomster	114	114	114	114	114	114	114
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	62	5	5	5	5	5	5
Vuokratulot - Hyresinkomster	319	294	294	294	294	294	294
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	169	142	142	142	142	142	142
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>849</b>	<b>712</b>	<b>712</b>	<b>712</b>	<b>712</b>	<b>712</b>	<b>712</b>
Palkat - Löner	4 144	4 414	4 306	4 339	4 339	4 339	4 339
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 410	1 468	1 434	1 444	1 444	1 444	1 444
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	3 075	3 376	3 518	3 501	3 485	3 485	3 485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmögenheter och varor	310	330	330	322	322	322	322
Vuokrat - Hyror	3 447	3 556	3 556	3 595	3 595	3 595	3 595
Muut menot - Övriga utgifter	36	23	23	14	14	14	14
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>12 422</b>	<b>13 167</b>	<b>13 167</b>	<b>13 215</b>	<b>13 199</b>	<b>13 199</b>	<b>13 199</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-11 573</b>	<b>-12 455</b>	<b>-12 455</b>	<b>-12 503</b>	<b>-12 487</b>	<b>-12 487</b>	<b>-12 487</b>
Poistot - Avskrivningar	405	422	422	424	424	454	557
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-11 979</b>	<b>-12 877</b>	<b>-12 877</b>	<b>-12 927</b>	<b>-12 911</b>	<b>-12 941</b>	<b>-13 044</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-16,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		6,0	0,0	0,4	0,2	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	3 322	3 460	3 460	3 495	3 495	3 495	3 495

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Kulttuurin toimintaympäristö muuttuu edelleen monimuotoisemmaksi ja kansainvälisemmäksi. Kulttuurin harrastaminen on tärkeä osa helsinkiläisten elämää ja siihen panostetaan entistä enemmän. Kaupunkilaisten oma-aloitteinen, yhteisöllinen toiminta jatkaa kasvuaan muun kulttuuritoiminnan rinnalla.

Pääkaupungin muuta Suomea laajempi taiteen ja kulttuurin yleisöpohja sekä toimialan keskittymiskehitys jatkuvat ja aiheuttavat muutos- ja kehityspaineita kulttuurikeskuksen toimintaan ja palveluihin. Ilmiö lisää osaltaan paineita myös kulttuurin avustujärjestelmiin.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Kulturens omvärld blir allt mer pluralistisk och internationell. Att hålla på med kultur är en viktig del av helsingforsarnas liv, och allt större satsningar görs på kultur. Den gemenskapsverksamhet som helsingforsarna själva tar initiativet till fortsätter att växa vid sidan av den övriga kulturverksamheten.

Huvudstaden fortsätter att ha ett större publikunderlag inom konst och kultur än Finland i övrigt. Samtidigt fortsätter trenden att konsten och kulturen centraliseras. Detta kräver förändring och utveckling i kulturcentralens verksamhet och tjänster. Fenomenet ställer ökade krav också på systemen för stöd till kultur.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Kulttuuripalvelujen kysynnän ei arvioida vähentyvän suunnitelmakaudella, vaikka kilpailu ihmisten vapaa-ajasta tunnustetaan.

Kaupungin tukemat kulttuuripalvelut ovat lähtökohtaisesti taloudellisesti ja alueellisesti kaikkien saavutettavissa.

Tarjonnassa tulee muutostekijänä ottaa huomioon kasvava väestö, maahanmuuttajien lisääntyvä osuus (2030 yli 20 %), väestön ikääntyminen sekä asuinalueiden lisääntyneet erot hyvinvoinnissa. Viimeksi mainittu näkyy tietyillä alueilla lasten ja nuorten keskiarvoa pienempänä osallistumisena harrastuksiin, taiteen perusopetukseen ja muuhun kulttuuritoimintaan.

Kulttuurikeskus käynnistää vuonna 2015 alueellista eriarvoistumista ehkäisevän Helsingin mallin pilotoinnin. Kansainvälistä huomiota saaneen Lyonin alueellisen kulttuurityön mallin pohjalta kehitetyn osallistavan ja yhteisöllisen mallin pariin pyritään innostamaan helsinkiläisiä kulttuuri- ja taidelaitoksia ja vapaita ryhmiä, asukkaita, kaupungin omia kulttuuritoimijoita sekä muita hallintokuntia. Alueiden ja niiden asukkaiden eriarvoistumiskehitystä pyritään vähentämään monin kaupunkiyhteisin projektein, joista tärkein on tällä hetkellä Lähiöprojekti.

Taiteen tuottamisessa on selkeä suuntaus kohti yhteistuotantoja ja monitoimijaisia tuotantomalleja. Asukaslähtöinen, alueellinen kulttuuri- ja tapahtumatoiminta on koko ajan voimistunut. Sen tukemiseen pyritään luomaan rakenteita yhdessä kaupunginkanslian asukas-yhteistyön yksikön kanssa.

#### **Kilpailuttaminen**

Vuonna 2012 on laadittu myös pienhankintoihin ulottuva viraston oma hankintaohje pohjautuen harmaan talouden ohjeistukseen. Lisäksi yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa on laadittu hankintasuunnitelma.

#### **Riskienhallinta**

Toiminnan riskianalyysit on toteutettu kulttuurikeskuksen kaikissa toimipaikoissa. Virastotasoinen riskianalyysi laaditaan suunnitelmakaudella.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017**

Efterfrågan på kulturtjänster väntas inte minska under planperioden även om konkurrensen om folks fritid är ett faktum.

Utgångspunkten är att alla helsingforsare ska ha tillgång till kulturtjänster som staden stöder oberoende av hurdan ekonomi de har och var de bor.

Förändringsfaktorer som måste beaktas i utbudet är att befolkningen växer, att en allt större andel är invandrare (över 20 % år 2030), att befolkningen åldras och att skillnaderna i välbefinnande mellan invånarna i olika bostadsområden har ökat. Ett tecken på det sistnämnda är att barn och unga i vissa områden deltar mindre i hobbyer, grundläggande konstundervisning och annan kulturverksamhet än barn och unga i genomsnitt.

Kulturcentralen inleder år 2015 pilotprojekt enligt Helsingforsmodellen för motverkande av den utveckling som går mot att områden får olika status. Den har utvecklat en inkluderande och gemenskapsbaserad modell utifrån Lyonmodellen för lokalt kulturarbete, vilken fått internationell uppmärksamhet, och försöker inspirera kultur- och konstinstitutioner, fria grupper, invånare, stadens egna kulturaktörer och andra förvaltningar i Helsingfors att börja tillämpa modellen. Många projekt som är gemensamma för hela staden genomförs för att den utveckling som går mot att de olika områdena och de som bor där får olika status ska bromsas. Förortsprojektet är just nu det viktigaste.

Trenden i konstproduktionen går helt klart mot samproduktioner och mot verksamhetsmodeller med många aktörer. Den invånarcentrerade lokala kultur- och evenemangsverksamheten har hela tiden blivit starkare. Kulturcentralen har för avsikt att skapa strukturer för stöd till den tillsammans med stadskansliets enhet invånarsamarbete.

#### **Konkurrensutsättning**

Kulturcentralen utarbetade år 2012 egna upphandlingsanvisningar som gäller också för små upphandlingar. Dessa anvisningar baserar sig på anvisningarna för bekämpning av den grå ekonomin. Dessutom har kulturcentralen utarbetat en upphandlingsplan i samråd med anskaffningscentralen.

#### **Riskhantering**

Det har gjorts analyser över verksamhetsriskerna på alla kulturcentralens verksamhetsställen. En riskanalys som omfattar hela kulturcentralen görs under planperioden.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Virasto toimii kaupungin arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti.

Strategiakorissa **Elinvoimainen Helsinki** kulttuurikeskus edistää Kulttuurista iloa ja vetovoimaa. Kulttuurikeskuksen toiminnan tavoitteena on omaleimaisen kaupunkikulttuurin kehittyminen niin että kulttuuri on kaikkien ulottuvilla. Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatukseen kiinnitetään huomiota niin kouluissa kuin muissa kaupungin palveluissa. Sukupuolten tasa-arvoiseen kohteluun kiinnitetään huomiota.

Strategiakorissa **Hyvinvoiva helsinkiläinen** kulttuurikeskus toteuttaa tavoitteita liittyen nuorten harrastamiseen, ikäntyyvien palveluihin, kaksikielisyyteen, kansainvälisyyteen sekä monikulttuurisuuteen, palveluiden terveysvaikutuksiin, kaupungin tapahtumallisuuteen, kolmannen sektorin yhteistyöhön sekä muotoilun kehittämiseen.

Strategiakorissa **Toimiva Helsinki** kulttuurikeskus on osalltaan kehittämässä Helsingistä hauskaa ja toimivaa kaupunkia tukemalla asukkaiden vastuunottoa yhteisestä kaupunkitilasta ja kannustamalla yhteisöllisyyttä lisääviin kaupunkikulttuurin hankkeisiin.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Kulttuurikeskuksen henkilöstöstä kolme saavuttaa budjettivuonna 2015 eläkkeen alaikärajan (63 vuotta). Vuosina 2016–2017 eläkkeelle siirtymisen alaikärajan saavuttaa neljä henkilöä. Siirtymistä ei voida tarkkaan ennakoida, koska työntekijällä on oikeus jatkaa työnteoa 68-vuotiaaksi. Kaikki tehtävät täytetään, koska ne ovat oleellisia palvelutuotannon kannalta. Joidenkin tehtävien nimikkeitä saatetaan muuttaa.

Vakituinen henkilöstö vastaa viraston perustehtävän suorittamisesta budjettiraamin sisällä. Mahdolliset uusien toimintamuotojen pilotoinnit ja nykyisten laajennukset tehdään joko ulkopuolisella projektirahoituksella ja -henkilöstöllä tai nykyisiä tehtäviä vähentämällä.

### Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Virastolla on toimintaa kymmenessä eri toimitilassa. Näistä yksi on toimistona ja yhdeksän palvelutuotannossa. Palveluita tarjoavat: Annantalo, Eläintarhan huvila, Harakan saari, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Savoy-teatteri, Stoa ja Vuotalo.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Kulturcentralen följer stadens värderingar och etiska principer.

Kulturcentralen främjar det som hör till **Ett livskraftigt Helsingfors**/Kulturen gläder och attraherar i strategiprogrammet. Den har som mål för sin verksamhet att den karakteristiska stadskulturen ska utvecklas så att kulturen är tillgänglig för alla. Kultur- och konstbildning för barn och unga ägnas särskild uppmärksamhet inte bara i skolorna utan också i andra av stadens tjänster. Alla behandlas lika oberoende av kön.

I fråga om det som hör till **Välmående helsingforsare** i strategiprogrammet gäller kulturcentralens mål hobbyer för unga, tjänster för äldre, tvåspråkighet, internationalism, kulturell mångfald, tjänsternas hälsoeffekter, evenemang, samarbete med den tredje sektorn och designutveckling.

När det gäller det som hör till **Ett fungerande Helsingfors** i strategiprogrammet är kulturcentralen med och utvecklar Helsingfors till en rolig och fungerande stad. Invånarna uppmanas att ta ansvar för det gemensamma stadsrummet, och sådana projekt inom stadskulturen som stärker samhörighetskänslan främjas.

### Verkets personalplan 2015–2017

Tre av kulturcentralens anställda når nedre pensionsgränsen (63 år) under budgetåret 2015 och fyra åren 2016–2017. Det går inte att förutse exakt när någon går i pension eftersom det är tillåtet att arbeta till 68-årsdagen. Alla anställningar tillsätts eftersom de är väsentliga för tjänsteproduktionen. Eventuellt ändras vissa beteckningar.

Den ordinarie personalen sköter kulturcentralens grundläggande uppgift inom budgetramen. Eventuella pilotförsök med nya verksamhetsformer genomförs och nuvarande former byggs vid behov ut antingen med extern projektfinansiering och -personal eller genom gallring i nuvarande uppgifter.

### Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Kulturcentralen har verksamhet på tio olika platser. På en plats sköter den kontorsuppgifter, och på nio tillhandahåller den tjänster. De nio är Annegården, Djurgårdsvillan, Stora Röntan, Caisa, Gamlasgården, Malms kulturhus, Savoy-teatern, Stoa och Nordhuset.



Kulttuurikeskus ei esitä suunnitelmakaudella oman palvelutuotannon tilojen lisäämistä. Helsingin uudisrakentamisen hankealueiden kulttuuritarjonta varmistetaan avustustoimintaa suuntaamalla.

Suunnitelmakaudella tulee päätettäväksi monikulttuurisen kulttuurikeskus Caisan tulevaisuuden toimintamalli.

### **Taloustarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

Kulttuurin panostukset näkyvät yhteiskunnassa viiveellä, mutta pitkään. Kulttuuriset panostukset aiheuttavat pitkäaikaisia kerrannaisvaikutuksia.

Kulttuuri ja suvaitsevaisuus ovat merkittävässä roolissa luovan liiketoiminnan kehittymisessä. Luovien alojen yrittäjyys nähdään useissa selvityksissä ja kansainvälisissä vertailuissa yhtenä suurten kaupunkien tulevaisuuden merkittävistä turvaajista.

Hyvinvoiva helsinkiläinen on viraston toiminnan kokonaisvaltainen tavoite. Erityisesti toimintaa kohdennetaan maahanmuuttajille ja ikäihmisille.

Elinvoimaisen Helsingin tavoitteita edistetään tukemalla sekä keskustan kulttuurisia avaintoimintoja että kaupunkikulttuurista toimintaa koko Helsingin alueella. Suuri osa työstä tehdään avustusten tai kumppanuuksien kautta, jolloin myös yrityssektori saadaan osalliseksi palvelutuotantoon ja -kehittämiseen. Työnjaon rajapinta ja tavoitteet selvitetään kaupunginkanslian elinkeino-osaston kaupunkimarkkinoinnin, kilpailukyyn kehittämisyksikön ja Helsingin markkinointi Oy:n kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Toimivaa Helsinkiä rakennetaan kulttuurin keinoin varsinkin kohdennetulla asukkaita osallistavalla Helsingin malliksi nimetyillä aluetyöllä. Tavoitteena on saada muut kulttuurin hallintokunnat ja helsinkiläiset taidelaitokset sekä taiteen vapaa kenttä mukaan kehittämään toimintaa sekä alueilla että alueiden avulla omissa toimintaympäristöissään. Avustustoiminnassa selvitetään tuen käyttöä alueiden kautta, jotta voidaan varmistua siitä, että myös uudisrakennusalueiden kulttuuritarjonta on kattavaa.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Kulttuurikeskus noudattaa Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelmaa ja toimii kaupungin tietotekniikkayksikön ohjeiden mukaan. Kulttuurikeskus kehittää tietoteknisiä palvelu-

Kulturcentralen föreslår inga nya lokaler för sin egen tjänsteproduktion under planperioden. Att projektområdena för nybyggnad i Helsingfors får ett kulturutbud säkras genom riktad understödsverksamhet.

Det blir under granskningsperioden aktuellt att besluta om en framtida verksamhetsmodell för det mångkulturella kulturcentret Caisa.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Satsningarna på kultur syns inte omedelbart i samhället, men sedan syns de länge. Multiplikatoreffekterna av satsningarna är långvariga.

Kultur och tolerans har en viktig roll när kreativ affärsverksamhet utvecklas. Företagande inom de kreativa branscherna hör enligt flera utredningar och internationella jämförelser till det som i hög grad tryggar framtiden för stora städer.

Välmående helsingforsare är ett övergripande mål för kulturcentralens verksamhet. Särskild fokus ligger på både invandrare och äldre.

Kulturcentralen främjar målen förknippade med ett livskraftigt Helsingfors genom att stödja både kulturella nyckelfunktioner i centrum och verksamhet inom stadskulturen i hela Helsingfors. En stor del av arbetet utförs via understöd och partnerskap, tack vare vilket också företagssektorn får delta i tjänsteproduktionen och -utvecklingen. Kulturcentralen utreder frågan om gränsen i och målen för arbetsfördelningen tillsammans med stadskansliets näringslivs-avdelnings enheter stadsmarknadsföring och konkurrenskraftsutveckling och Helsingin Markkinointi Oy för att dubbleringar ska undvikas.

Ett fungerande Helsingfors byggs upp med kulturella medel, särskilt genom riktat områdesarbete som inkluderar invånarna (Helsingforsmodellen). Målet är att de andra kulturförvaltningarna, konstinstitutionerna i Helsingfors och den fria konstvärlden ska fås med i verksamhetsutvecklingen både i områdena och via dem i de egna närmiljöerna. Kulturcentralen utreder i understödsverksamheten möjligheten till stöd via områdena för att kunna försäkra sig om att också nybyggnadsområden får ett heltäckande kulturutbud.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-programmet genomförs**

Kulturcentralen följer stadens IT-program och anvisningarna från stadskansliets enhet informationsteknik. Den utvecklar sina IT-tjänster och stöder och vägleder använ-

jaan ja tarjoaa käyttäjille tarvittavaa tukea ja opastusta. Käytössä ovat kaikki taloushallintopalvelun tarjoamat järjestelmät ja kulttuurikeskus osallistuu hel.fi-portaalin kehittämiseen. Virasto toimii aktiivisesti tapahtumatietojen avoimen rajapinnan projektissa.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Viraston omia ja kaupungin yhteisiä sähköisiä asiointipalveluja kehitetään edelleen.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kulttuurikeskuksen sitovat toiminnalliset tavoitteet ovat kulttuuri-toiminnan osalta esitysten lukumäärä saleissa sekä taide- ja kulttuuriopetuksen osalta opetustuntien määrä.

Esitysten lukumäärätavoite on 1 200 ja sitä seurataan toimipaikkojen saleissa: Stoa (2 kpl), Malmitalo (2 kpl), Vuotalo (1 kpl), Kanneltalo (1 kpl), Annantalo (1 kpl) ja Caisa (1 kpl). Opetustuntien määrätavoite on 12 000.

Savoy-teatteri ja siihen kuuluva Espan lava ovat nettobudjetoitu yksikkö. Sen sitova toiminnallinen tavoite on järjestettävien esitysten lukumäärä. Vuonna 2015 tämä tavoite on 320.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Kulttuurikeskus pyrkii selkeyttämään toimintansa perustetävää. Jo aloitettu monikulttuurisen kulttuurityön selvitys on ensimmäinen vaihe tätä. Kulttuurisen nuoriso- ja vanhus-työn lisäksi on tärkeää myös selkeyttää rajapinta elinkeino-osaston kanssa.

### Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Kulttuurikeskus laatii vuosittain ympäristöraportin. Energian säästö on keskeinen tavoite kaikessa toiminnassa. Sähköisen viestinnän osuutta lisätään kehittämällä viraston sähköisiä viestintäpalveluita. Myös avustusten hakulomakkeet toimivat sähköisesti. Vuokralaisilta, kaupungin avustuksen saajilta sekä kaupunkitapahtumien järjestäjiltä edellytetään jätteiden lajittelua sekä kestävänsä kehityksen periaatteella tuotettujen astioiden käyttöä.

### Määrä- ja taloustavoitteet

Kulttuurikeskuksen menot asukasta kohden ovat 50,55 euroa (2014:51,29 euroa). Menot sisältävät käyttötulouden ja avustuksen ilman Suomen Kansallisoopperan ja Helsingin kaupunginteatterin tukia.

darna vid behov. Dessutom använder den ekonomiförvaltningstjänstens alla system, är med och utvecklar portalen hel.fi och arbetar aktivt i projektet för ett öppet gränssnitt i informationen om evenemang.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Kulturcentralens egna och stadens gemensamma elektroniska kommunikationstjänster vidareutvecklas.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Kulturcentralens bindande verksamhetsmål är för kulturverksamheten antalet framträdanden i salarna och för konst- och kulturundervisningen antalet undervisningstimmar.

Målet för antalet framträdanden är 1 200. Det följs upp på verksamhetsställena Stoa/två salar, Malms kulturhus/två salar, Nordhuset/en sal, Gamlasgården/en sal, Annegården/en sal och Caisa/en sal. Det kvantitativa målet för undervisningstimmar är 12 000.

Savoyteatern och den därtill hörande Esplanadestråden är en enhet med nettobudgetering. Enheten har som bindande verksamhetsmål antalet framträdanden som ska arrangeras, 320 år 2015.

#### Övriga verksamhetsmål

Kulturcentralen har för avsikt att göra den grundläggande uppgiften i verksamheten klarare. En redan inledd utredning om mångkulturellt kulturarbete är första fasen i detta. Det är viktigt att kulturarbetet bland ungdomar och äldre blir tydligt, likaså gränsen i arbetsfördelningen mellan kulturcentralen och stadskansliets näringslivsavdelning.

### Energieffektivitets- och miljömål

Kulturcentralen utarbetar årligen en miljörapport. Energisparande är ett primärt mål i all verksamhet. Andelen elektronisk kommunikation ökar genom att kulturcentralens elektroniska kommunikationstjänster utvecklas. Också blanketterna för ansökan om understöd fungerar elektroniskt. De som hyr lokaler, får understöd från staden eller arrangerar stadsevenemang måste sortera soporna och använda glas och tallrikar som är producerade enligt principen om hållbar utveckling.

### Kvantitativa och ekonomiska mål

Kulturcentralens utgifter per invånare uppgår till 50,55 euro (51,29 euro år 2014). Utgifterna omfattar driftsekonomin och understöden, dock inte stöden till Finlands Nationalopera och Helsingfors stadsteater.

### **Tilankäytön tehokkuuden toteuttaminen 2015–2017**

Kulttuurikeskuksen tilat pyritään saamaan tehokkaampaan hyötykäyttöön kulttuurikeskuksen toimikausien ulkopuolella tarjoamalla sopimuksen mukaan veloituksetta käyttämättä jääviä tila-aikoja alle 25-vuotiaiden nuorten kulttuuriseen harrastustoimintaan.

### **Tuottavuuden toteuttaminen 2015–2017**

Toimipaikkarakenteen arvioinnin yhteydessä on tehty linjaus, ettei nykyisenkaltaisia eli kaupungin yksinomaisella vastuulla olevia kulttuuritaloja enää rakenneta. Toisaalta nykyisten toimipaikkojen toimintaedellytykset turvataan ja alueellisia toimijoita vahvistetaan. Tavoitteena on kehittää avustusjärjestelmää, joka on joustava ja tehokas väline muuttuvan ja kehittyvän taiteen ja kulttuurin kentän tukemiseen.

Kulttuurikeskuksen tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä on lisäksi muun muassa hankintatoiminnan kehittäminen, energiatehokkuuden parantaminen sekä järjestelmien ja prosessien kehittäminen.

Tuottavuusohjelma pyritään kytkemään osaksi normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua.

### **Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Kulturcentralen försöker få sina lokaler effektivare utnyttjade utanför verksamhetsperioderna genom att på basis av avtal låta unga under 25 år använda lokaler gratis för kulturell hobbyverksamhet under obokade tider.

### **Produktivitetsutfall 2015–2017**

Den struktur som bildas av verksamhetsställena har utvärderats, och detta har resulterat i en sådan linje att det inte mer ska byggas kulturhus av den nuvarande typen med staden som ensam ansvarig. Verksamhetsförutsättningarna för de befintliga enheterna tryggas också i fortsättningen, och lokala aktörer stöds. Kulturcentralen har som mål att utveckla understödssystemet, som är ett flexibelt och effektivt hjälpmedel när det gäller att stödja konst- och kulturvärlden med dess förändringar och utveckling.

Till de åtgärder som främjar kulturcentralens produktivitet hör dessutom att upphandlingen utvecklas, energi-effektiviteten höjs och system och processer förbättras.

Kulturcentralen har för avsikt att göra produktivetsprogrammet till en del av den normala verksamhets- och ekonomiplaneringen.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
<b>Taide- ja kulttuuriopetus erityisesti lapsille – Konst- och kulturundervisning särskilt för barn</b>						
Opetustuntien määrä – Antal undervisningstimmar	12 562	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kurssien määrä yhteensä, kpl – Antal kurser sammanlagt	1 073	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Oppilasmäärä yhteensä – Antal elever sammanlagt	11 582	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
<b>Kulttuuritoiminta toimipaikoissa (Stoa, Vuotalo, Malmitalo, Kanneltalo, Annantalo) – Kulturverksamhet på olika platser (Stoa, Nordhuset, Malms kulturhus, Gamlasgården, Annegården)</b>						
Esitysten lukumäärä saleissa – Antal framträdanden i salarna	1 293	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Taidenäyttelyiden lukumäärä – Antal konstitställningar	104	120	120	120	120	120
<b>Kävijöitä toimipaikkojen tilaisuuksissa – Evenemangsbesökare på verksamhetstillena</b>						
Näyttelyt – Utställningar	321 964	225 000	225 000	225 000	225 000	225 000
Esitykset – Framträdanden	122 658	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
	199 306	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Artist in Residence, käyttöpäivät keskimäärin (majoitustilat) – Artist in Residence, användningsdagar i genomsnitt (inkvartering)						
	284	220	220	220	220	220
Tilojen vuokraukset taiteilijoille, kpl (Harakan saari) – Uthyrning av lokaler till konstnärer, st. (Stora Råntan)						
	35	30	30	30	30	30
Käsiteltyjä avustuksia, kpl – Behandlade understöd, st.						
	1 177	990	990	990	990	990
Myönnettyjä avustuksia, kpl – Beviljade understöd, st.						
	694	440	440	440	440	440
<b>Taloudellisuus – Lönsamhet</b>						
Kulttuurikeskuksen menot/asukas € – Kulturcentralens utgifter/invånare €						
	20,57	21,49		21,24	21,15	20,96
Kulttuurikeskuksen tulot/asukas € – Kulturcentralens inkomster/invånare €						
	1,40	1,16		1,14	1,13	1,12
Toimintakate/asukas € – Verksamhetsbidrag/invånare €						
	-19,17	-20,33		-20,10	-20,02	-19,84
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Vakinaiset (vakanssit) – Ordinarie (anställningar)						
	92	93		93	93	93
Muut (myös erillismäärärahalla ja työllisyysmäärärahoilla palkatut) – Övriga (också med separat anslag och sysselsättningsanslag anställda)						
Kurssiopettajat – Kurslärare	10	10		10	10	10

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	114	100	100	100	100	100

**4 17 02 Savoy-yksikkö – Savoyenheten**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013 1 000 €	2014 1 000 €	2014 1 000 €	2015 1 000 €	2015 1 000 €	2016 1 000 €	2017 1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	330	232	296	232	232	232	232
Maksutulot - Avgiftsinkomster	69	46	69	46	46	46	46
Vuokratulot - Hyresinkomster	244	230	253	230	230	230	230
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	20	0	25	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>663</b>	<b>508</b>	<b>643</b>	<b>508</b>	<b>508</b>	<b>508</b>	<b>508</b>
Palkat - Löner	610	530	559	531	531	531	531
Henkilösivumenot - Lönebidkostnader	159	177	185	177	177	177	177
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	355	275	368	277	275	275	275
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	28	33	42	34	34	34	34
Vuokrat - Hyror	366	375	369	372	372	372	372
Muut menot - Övriga utgifter	1	2	3	2	2	2	2
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>1 520</b>	<b>1 392</b>	<b>1 526</b>	<b>1 393</b>	<b>1 391</b>	<b>1 391</b>	<b>1 391</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-858</b>	<b>-884</b>	<b>-883</b>	<b>-885</b>	<b>-883</b>	<b>-883</b>	<b>-883</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-858</b>	<b>-884</b>	<b>-883</b>	<b>-885</b>	<b>-883</b>	<b>-883</b>	<b>-883</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-23,3	26,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-8,4	9,6	0,1	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	352	371	365	366	366	366	366

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetaavoitteet – Prestationsmål</b>						
<b>Savoy-teatterin ja Esplanadin lavan esitykset yhteensä – Framträdanden på Savoyteatern och Esplanadestraden sammanlagt</b>	331	320	320	320	320	320
Omat esitykset, kpl – Egna framträdanden, st.	18	150	150	150	150	150
Yhteisesitykset, kpl – Gemensamma framträdanden, st.	203	30	30	30	30	30
Ulkopuolisten järjestämät esitykset, kpl – Framträdanden arrangerade av utomstående, st.	110	140	140	140	140	140
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Savoyn teatterisalin käyttöpäivät – Savoyteaterns salong, användningsdagar	188	210	210	210	210	210
Savoyn teatterisalin päiväkäyttö *) – Savoyteaterns salong, daganvändning *)	10	50	50	50	50	50
Savoyn teatterisalin kävijät – Savoyteaterns salong, besökare	66 610	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
<b>Taloudellisuus – Lönsamhet</b>						
Savoy-yksikön menot/asukas € – Savoyenhetens utgifter/invånare €	2,52	2,27		2,24	2,21	2,19
Tulot/asukas € – Inkomster/invånare €	1,10	0,83		0,82	0,81	0,80
Toimintakate/asukas € – Verksamhetsbidrag/invånare €	-1,42	-1,44		-1,42	-1,40	-1,39
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Vakinaiset (vakanssit) – Ordinarie (anställningar)	11	11		11	11	11
Muut – Övriga	0					
*ei sisälly käyttöpäiviin – ingår inte i användningsdagarna						

## Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017 (tuottavuus 2012=100) – Produktivitetens utfall 2013–2017 (produktivitet 2013=100)

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
	91	100	100	100	100	100
<b>Tilat yhteensä – Lokaler sammanlagt</b>						
Tilojen pinta-alamäärä (htm <sup>2</sup> ) suhteessa asiakasmäärään – Lokalyta (m <sup>2</sup> lägenheterna) i förhållande till antalet användare	20 580 htm <sup>2</sup>	20 580 htm <sup>2</sup>	20 580 htm <sup>2</sup>	20 580 htm <sup>2</sup>	20 580 htm <sup>2</sup>	20 580 htm <sup>2</sup>
	0,05	0,08		0,08	0,08	0,08

#### 4 17 03 Yhteisöjen tukeminen – Understöd till sammanslutningar

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	12 634	12 673	12 673	12 713	12 713	12 713	12 713
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>12 634</b>	<b>12 673</b>	<b>12 673</b>	<b>12 713</b>	<b>12 713</b>	<b>12 713</b>	<b>12 713</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-12 634</b>	<b>-12 673</b>	<b>-12 673</b>	<b>-12 713</b>	<b>-12 713</b>	<b>-12 713</b>	<b>-12 713</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-12 634</b>	<b>-12 673</b>	<b>-12 673</b>	<b>-12 713</b>	<b>-12 713</b>	<b>-12 713</b>	<b>-12 713</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

#### 4 17 04 Avustukset teatterilain piiriin kuuluville ammattiteattereille – Understöd till professionella teatrar som omfattas av teater- och orkesterlagen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	4 151	4 208	4 208	4 158	4 158	4 158	4 158
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>4 151</b>	<b>4 208</b>	<b>4 208</b>	<b>4 158</b>	<b>4 158</b>	<b>4 158</b>	<b>4 158</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-4 151</b>	<b>-4 208</b>	<b>-4 208</b>	<b>-4 158</b>	<b>-4 158</b>	<b>-4 158</b>	<b>-4 158</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-4 151</b>	<b>-4 208</b>	<b>-4 208</b>	<b>-4 158</b>	<b>-4 158</b>	<b>-4 158</b>	<b>-4 158</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,4	0,0	-1,2	-1,2	0,0	0,0

**4 17 05 Avustus Suomen Kansallisoopperan Säätöille, Khn käytettäväksi – Understöd till Stiftelsen Finlands Nationalopera, till Stns disposition**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	3 704	3 694	3 694	3 694	3 694	3 694	3 694
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>3 704</b>	<b>3 694</b>	<b>3 694</b>	<b>3 694</b>	<b>3 694</b>	<b>3 694</b>	<b>3 694</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-3 704</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-3 704</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>	<b>-3 694</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

**4 17 06 Avustus Helsingin teatterisäätöille, Khn käytettäväksi – Understöd till Helsingfors teaterstiftelse, till Stns disposition**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	8 535	8 535	8 535	9 192	9 192	7 909	8 934
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>8 535</b>	<b>8 535</b>	<b>8 535</b>	<b>9 192</b>	<b>9 192</b>	<b>7 909</b>	<b>8 934</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-8 535</b>	<b>-8 535</b>	<b>-8 535</b>	<b>-9 192</b>	<b>-9 192</b>	<b>-7 909</b>	<b>-8 934</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-8 535</b>	<b>-8 535</b>	<b>-8 535</b>	<b>-9 192</b>	<b>-9 192</b>	<b>-7 909</b>	<b>-8 934</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster							
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0



## 4 18 Kaupunginmuseo – Stadsmuseet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	318	308	279	318	318	318	318
Maksutulot - Avgiftsinkomster	10	15	29	6	6	6	6
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	12	0	92	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	143	146	152	156	156	156	156
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	2	2	1	2	2	2	2
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>485</b>	<b>471</b>	<b>553</b>	<b>482</b>	<b>482</b>	<b>482</b>	<b>482</b>
Palkat - Löner	2 919	2 823	2 957	2 871	2 871	2 871	2 871
Henkilösivumeno - Lönebidrag	992	814	975	950	950	950	950
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	922	1 030	933	1 032	1 173	1 023	1 023
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	401	398	359	404	404	404	404
Avustukset - Understöd	5	5	5	5	5	5	5
Vuokrat - Hyror	2 254	2 497	2 271	2 315	2 315	2 315	2 315
Muut menot - Övriga utgifter	16	16	15	19	19	19	19
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>7 508</b>	<b>7 583</b>	<b>7 515</b>	<b>7 596</b>	<b>7 737</b>	<b>7 587</b>	<b>7 587</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-7 023</b>	<b>-7 112</b>	<b>-6 962</b>	<b>-7 114</b>	<b>-7 255</b>	<b>-7 105</b>	<b>-7 105</b>
Poistot - Avskrivningar	151	175	175	170	170	170	170
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-7 174</b>	<b>-7 287</b>	<b>-7 137</b>	<b>-7 284</b>	<b>-7 425</b>	<b>-7 275</b>	<b>-7 275</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-2,9	17,4	2,3	2,3	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,0	-0,9	0,2	2,0	-1,9	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	2 037	1 463	2 030	2 260	2 260	2 260	2 260

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Kaupunginmuseon toimintaan vuosina 2015–2016 voimakkaimmin vaikuttava muutos on museon palvelujen keskittäminen Senaatintorin kulmaan Elefantti-kortteliin. Tämä on osa Torikortteleiden kehittämistä ja sisältyy kaupungin strategian elinkeinopoliittiseen tavoitteeseen keskustan elävöittämisestä. Yleisölle vuonna 2016 avattavasta Uudesta kaupunginmuseosta tulee korttelin pohjoisosan suurin toimija ja vetonaula, jonka 200 000 vuosittaista kävijää lisäävät merkittävästi alueen ja siellä toimivien yritysten elinvoimaa.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Den förändring som åren 2015–2016 kraftigast påverkar stadsmuseets verksamhet är att tjänsterna koncentreras till kvarteret Elefanten vid hörnet av Senatstorget. Detta är en del av utvecklingen i torgkvarteren och ingår i det näringspolitiska målet i stadens strategi som går ut på att centrum ska bli mer levande. Nya stadsmuseet, som öppnas för allmänheten år 2016, blir den största aktören och attraktionen i norra delen av kvarteret. De 200 000 årliga besökarna ökar avsevärt livskraften i området och hos företagen där.

Pidemmällä aikavälillä museon toiminnan tuottavuus parane, kun museo tehostaa palvelutuotantoaan yhdistämällä Sederholmin ja Sofiankadun talojen toiminnot ja keskittää asiakkaille suunnatut palvelut uuteen museokokonaisuuteen.

Tilakeskuksen johdolla kaupunginmuseo ja taidemuseo yhdessä kartoittavat tilavaihtoehtoja konservointi- ja kokokehitykselle tilatehokkuuden lisäämiseksi.

Siirtyminen nettobudjettiin 2014 sekä palvelujen kehittäminen Uuden kaupunginmuseon myötä mahdollistaa museolle joustavamman omarahoituksen hankinnan ja käytön. Monikäyttöiset asiakastilat ja uusien palvelujen tuotteistaminen (tilavuokraus, maksulliset tapahtumat, museokauppa) ovat mahdollisuus kasvattaa omarahoitusosuutta.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Museon palvelujen kysyntään vaikuttavat ennen kaikkea muutokset asiakkaiden tarpeissa. Yleinen vaatimustaso kasvaa ja toisaalta tarpeet eriytyvät: pääkaupunkiseudun väestö kasvaa, maahanmuuttajien osuus lisääntyy, väestö ikääntyy ja asuinalueiden erot hyvinvoinnissa lisääntyvät. Sekä museon palvelujen suuntaamisen että vaikuttavuuden näkökulmasta keskeistä tulevana vuosina on osallisuuden lisääminen. Uusi kaupunginmuseo suunnitellaan yhdessä kaupunkilaisten kanssa ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi hyödynnetään monipuolisesti eri kanavia sosiaalisesta mediasta yhteissuunnitteluun.

Vapaa pääsy madaltaa museon kynnystä ja on edellytys monipuolisen vuorovaikutuksen syntymiselle erilaisten yhteisöjen kanssa. Vapaa pääsy muuttaa museopalvelujen käyttöä ja kysyntää monella tavalla. Toistuvien käyntien lisääntyminen, tapahtumien merkityksen kasvaminen ja museon tilahierarkioiden muuttuminen vaikuttavat palvelujen suunnitteluun.

Digitalisoituminen tarjoaa museolle mahdollisuuksia julkisen tiedon avaamiseen ja uusien yleisöjen tavoittamiseen verkossa. Sähköisten palvelujen kysyntä kasvaa ja osa museon asiantuntijapalveluista (esim. kuva-arkiston palvelut) siirtyy entistä laajemmin verkkoon. Suunnitelmakaudella ajankohtaista on mm. museon kokoelmanhallintajärjestelmän uusimiseen valmistautuminen.

Kaikkien asiakkaiden määrä on vuositasolla noin 320 000. Museokävijöiden määrän ennakoitaan vuonna 2015 laskevan noin 90 000:een, sillä Uuden kaupunginmuseon tilojen rakentamisen vuoksi suosittu Lasten kaupunki on suljettu koko vuoden. Myös Ruiskumestarin talo on korjaustöiden vuoksi suljettu vuonna 2015. Verkkokävijöiden osuuden ennakoitaan hieman lisääntyvän parantuvien sähköisten palvelujen myötä.

Produktiviteten i verksamheten höjs på längre sikt när stadsmuseet effektiviserar sin tjänsteproduktion genom att slå ihop funktionerna i Sederholmska huset och byggnaden vid Sofiegatan och koncentrerar tjänsterna för användare till den nya museihelheten.

Stadsmuseet och konstmuseet undersöker tillsammans under ledning av fastighetskontorets lokalcentral alternativ för lokaler för en konserverings- och samlingscentral. Syftet är en effektivare lokalanvändning.

Tack vare att nettobudgetering infördes år 2014 och tjänsterna utvecklas genom Nya stadsmuseet är det möjligt med större flexibilitet när det gäller att skaffa och tillämpa självfinansiering. Mångsidigt användbara lokaler för besökarna och produktifierade nya tjänster (lokalluthyrning, avgiftsbelagda evenemang, museibutik) möjliggör en större självfinansieringsandel.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Efterfrågan på stadsmuseets tjänster påverkas framför allt av förändringar i användarnas behov. Den allmänna kravnivån stiger, och å andra sidan varierar behoven: Befolkningen i huvudstadsregionen växer, andelen invandrare blir större, befolkningen åldras, och skillnaderna i välbefinnande mellan invånarna i olika bostadsområden ökar. Både när det gäller inriktning av museitjänster och när det gäller verkningsfullhet ligger fokus de närmaste åren på ökad delaktighet. Nya stadsmuseet planeras i samarbete med helsingforsarna, och olika kanaler, från sociala medier till samplanering, utnyttjas mångsidigt för att interaktionen ska öka.

Fritt inträde gör folk mer benägna till museibesök och är en förutsättning för att mångsidig interaktion med olika sammanslutningar ska uppstå. Dessutom förändrar fritt inträde sättet att använda museitjänster och efterfrågan på sådana en hel del. Att antalet upprepade besök ökar, evenemang blir viktigare och hierarkin i fråga om museilokaler förändras inverkar på hur tjänsterna planeras.

Digitaliseringen gör det möjligt för stadsmuseet att göra den offentliga informationen tillgänglig och nå nya användare på webben. Efterfrågan på elektroniska tjänster växer, och en del av stadsmuseets experttjänster (t.ex. bildarkivstjänsterna) flyttas i större utsträckning till webben. Till det som är aktuellt under planperioden hör att stadsmuseet förbereder sig för att byta ut sitt samlingshanteringsystem.

Om alla användare beaktas blir det årliga antalet ca 320 000. Antalet besökare på de fysiska museerna beräknas år 2015 minska till ca 90 000, vilket beror på att det populära museet Barnens stad är stängt hela året med anledning av att lokalerna för Nya stadsmuseet byggs om. Museet Sprutmästarens gård är på grund av reparationsarbeten också stängt år 2015. Andelen besökare på webben väntas öka något tack vare bättre elektroniska tjänster.

## Kilpailuttaminen

Museon valmistautuessa vuosien 2015–2016 tapahtuviin toiminnan ja toimitilojen muutoksiin, varaudutaan myös erilaisten palveluhankintojen kilpailuttamiseen. Kalusto- ja laitehankinnat kilpailutetaan kaupungin hankintaohjeiden mukaan tai sopimustoimittajilta.

## Riskienhallinta

Taloudellisista ja toiminnallisista riskeistä merkittävimmät liittyvät toimitiloihin, laajoihin muuttoihin ja niidenrahoitukseen sekä vanhojen tilojen kuntoon.

Muihin kuin kiinteisiin kuluihin käytettävän määrärahan reaalin lasku vähentää museon taloudellista liikkumavaraa sisältöjen tuottamisessa. Nettobudjetoinnin riskejä pyritään hallitsemaan hyvällä ennakkosuunnittelulla ja säännöllisellä toiminnan ja talouden seurannalla.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Museon visio 2018 on ”Jokaisella on mahdollisuus rakastua Helsinkiin”. Viidestä kaupungin strategian tavoitealueesta museon painopisteet liittyvät erityisesti Elinvoimainen Helsinki ja Hyvinvoiva helsinkiläinen -kokonaisuuksiin. Kaupunginmuseo on osaltaan luomassa parempaa, hauskem-paa ja elinvoimaista Helsinkiä. Museon palvelut, tietovarannot ja asiantuntemus tarjoavat eväitä elinikäiseen oppimiseen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja kaupunkikulttuurin kehittämiseen.

Vuosina 2015–2018 kehittämisen kolme painopistettä ovat:

1. Ajattelemme asiakasta,
2. Vahvistamme moniarvoista Helsinkiä ja
3. Tehdään yhdessä!

Ajattelemme asiakasta -kokonaisuus sisältää museon palvelukokonaisuuden kirkastamiseen liittyviä tavoitteita. Uudesta kaupunginmuseosta tulee lippulaivamuseo, jonka palvelujen kehittämisen lähtökohtina on vastaaminen asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin sekä entistä tehokkaampi palvelutuotanto.

Kokonaisuuteen liittyy olennaisesti myös kokoelma- ja tutkimustoimintojen määrittely osana museon palveluita.

Talouden vahvistaminen on toimintakauden keskeinen tavoite. Uusi kaupunginmuseo mahdollistaa uusien maksullisten palvelujen tuotteistamisen yrityksille, yhteisöille ja yksityisille. Verkkopalvelujen kartoitus ja niihin liittyvät maksulliset palvelut tukevat tavoitetta. Myös aktiivinen strategisten kumppanuuksien etsiminen on keino lisätä museon

## Konkurrenssuuttäntning

Samtidigt som stadsmuseet förbereder sig för förändringarna i fråga om verksamhet och lokaler åren 2015–2016 är det berett att konkurransutsätta olika tjänsteupphandlingar. Inventarier och utrustning upphandlas genom konkurrenssuuttäntning i enlighet med stadens upphandlingsanvisningar eller hos avtalsleverantörer.

## Riskhantering

De största ekonomiska och verksamhetsrelaterade riskerna gäller lokalerna, de omfattande flyttningarna inklusive finansiering och de gamla lokalernas skick.

I och med att anslaget för annat än fasta kostnader sjunker reellt minskar stadsmuseets ekonomiska spelrum i innehållsproduktionen. Stadsmuseet ämnar ha kontroll över riskerna med nettobudgetering genom god förhandsplanering och regelbunden verksamhets- och ekonomiuppföljning.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Stadsmuseets vision 2018 är ”Alla har en möjlighet att förälska sig i Helsingfors”. Tyngdpunkten ligger särskilt på två av de fem målhelheterna i stadens strategi, Ett livskraftigt Helsingfors och Välmående helsingforsare. Stadsmuseet är med och skapar ett bättre, roligare och livskraftigt Helsingfors. Dess tjänster, datalager och expertis ger möjligheter till livslångt lärande, ett aktivt medborgarskap och en utvecklad stadskultur.

De tre prioriteringarna när det gäller utveckling åren 2015–2018 är

1. Vi tänker på användarna,
2. Vi stärker ett pluralistiskt Helsingfors och
3. Vi arbetar tillsammans.

Helheten Vi tänker på användarna omfattar mål som går ut på att göra stadsmuseets servicehelhet klarare. Nya stadsmuseet blir ett flaggskepp vars tjänster utvecklas med utgångspunkt i att förändringar i användarnas krav ska mötas och tjänsteproduktionen bli allt effektivare.

Väsentligt i helheten är att samlings- och forskningsfunktionerna slås fast som en del av stadsmuseets service.

Ett nyckelmål under verksamhetsperioden är att ekonomin ska stärkas. Nya stadsmuseet gör det möjligt att produktifiera nya avgiftsbelagda tjänster för företag, sammanslutningar och privata aktörer. En kartläggning över webbtjänsterna stöder målet, likaså avgiftsbelagda tjänster anknutna till webbtjänsterna. Att strategiska partnerskap söks aktivt

voimavaroja. Henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja rekrytoinneissa painotetaan palveluajattelun ja myyntiosaamisen vahvistamista.

Vahvistamalla moniarvoista Helsinkiä museo haluaa lisätä osallisuutta ja vastata kasvavan alueellisen ja sosiaalisen erilaistumisen ja eriarvoistumisen haasteisiin. Erilaisten identiteettien vahvistaminen ja tukeminen edellyttää valmiutta vuorovaikutukseen ja tasavertaisiin kohtaamisiin ihmisten kanssa. Museon opetuspalvelut ja -osaaminen mahdollistavat kohdennettujen palvelujen tarjoamisen päiväkotikäisille, koululaisille, maahanmuuttajille ja ikääntyville.

Osallisuuden ja yhteisöllisen museotyön muotoja etsitään yhdessä muiden virastojen ja museoiden kanssa. Tuomalla asiantuntijatyön sisältöjä sosiaaliseen mediaan museo voi reagoida entistä nopeammin ajankohtaisiin kysymyksiin ja osallistua keskusteluun. Alueiden ominaispiirteiden ja omla leimaisuuden säilymistä museo edistää tuottamalla tietoa historiasta ja toimimalla kulttuuriympäristön asiantuntijaviranomaisena.

Tehdään yhdessä -painopiste tähtää demokratian ja osallisuuden edistämiseen. Kaupungin linjauksen mukaisesti museon aineistoja pyritään avaamaan siten, että se tukee datan avointa käyttöä. Kokoelma-aineistoja tuotetaan verkoon vuosittain kansallisen digitaalisen kirjaston FINNA-tiedonhakupalvelun ja Helsinki Region Infosharen (HRI) kautta. Valokuvien verkkokauppa on tavoitteena avata vuonna 2015. Kokoelmatietojen saatavuutta ja hallittavuutta parannetaan siirtymällä valtakunnalliseen, museoiden yhteiseen kokoelmanhallintajärjestelmään (2016–2017).

Kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia lisätään suunnitelmalla ja toteuttamalla Uusi kaupunginmuseo vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa. Asiakasymmärryksen lisäämisen ohella kokeillaan yhteissuunnittelun erilaisia muotoja (esim. yhteisökuratointi, osallistava budjetointi). Jaetun asiantuntijuuden hengessä etsitään uudenlaisia tapoja osallistaa kaupunkilaisia museotyön eri osa-alueille Vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen ja uusien toimintamallien kehittäminen on myös yksi lähivuosien tavoitteista.

#### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Henkilöstö- ja osaamistarpeet ennakoidaan viraston osaamisen kehittämissuunnitelmassa, jota päivitetään vuosittain. Eläkeiän saavuttaa vuositasolla 2–3 henkilöä, kaikkiaan suunnitelmakaudella eläkeiän saavuttaa 12 henkilöä. Henkilökohtaisten eläköitymisratkaisujen ennakoimiseen pyritään vuosittaisissa tavoite- ja kehityskeskusteluissa. Eläköitymisen kautta tai muuten vapautuvat vakanssit suunnataan uuden strategian mukaisesti.

är också ett sätt att öka stadsmuseets resurser. Personalkompetensen utvecklas och personal rekryteras med fokus på servicetänkande och stärkt säljkompetens.

Genom att stärka ett pluralistiskt Helsingfors vill stadsmuseet öka delaktigheten och möta utmaningar som har att göra med att de områdesrelaterade, sociala och statusmässiga olikheterna växer. Förmåga till interaktion och jämlika möten med människor krävs för att olika identiteter ska kunna stärkas och stödjas. Stadsmuseets undervisningstjänster och -kompetens gör det möjligt med tjänster speciellt för barn i daghemsåldern, skolelever, invandrare och äldre.

Stadsmuseet söker former för delaktighet och gemenskapsrelaterat museiarbete tillsammans med andra förvaltningar och museer. Genom att använda sociala medier för att få ut innehållet i sitt expertarbete kan stadsmuseet reagera snabbare på aktuella frågor och delta i debatten. Stadsmuseet bidrar till att områdenas karakteristiska drag bevaras genom att producera information om historien och vara expertmyndighet för kulturmiljön.

Prioriteringen Vi arbetar tillsammans har som syfte att främja demokrati och delaktighet. Stadsmuseet har i enlighet med stadens linje för avsikt att göra museimaterialet tillgängligt på webben så att det stöder öppen användning av data. Samlingsmaterial produceras årligen för webben via Det nationella digitala bibliotekets sökportal Finna och Helsinki Region Infoshare (HRI). Målet är att en webbutik med fotografier ska öppnas år 2015. Stadsmuseet förbättrar tillgången och hanterbarheten när det gäller information om samlingarna genom att ansluta sig till det nationella, för museerna gemensamma samlingshanteringssystemet (2016–2017).

Helsingforsarna får större påverkansmöjligheter genom att de får vara med och planera och förverkliga Nya stadsmuseet. Utöver att användarförståelsen ökas genomför stadsmuseet försök med olika former av samplanering (kurertering i sammanslutningar, deltagande budgetering m.m.). Stadsmuseet söker i enlighet med principen om delad expertis nya sätt att inkludera helsingforsarna i olika delområden inom museiarbetet. Att etablera frivilligverksamhet och utveckla nya verksamhetsmodeller hör till målen för de närmaste åren.

#### **Verkets personalplan 2015–2017**

Behovet av personal och kunnande beräknas i stadsmuseets plan för kompetensutveckling. Planen revideras årligen. Två–tre anställda uppnår pensionsåldern varje år, sammanlagt tolv under planperioden. Stadsmuseet försöker förutse de individuella pensionslösningarna i samband med de årliga mål- och utvecklingssamtalen. De anställningar som blir lediga genom pensionering eller av någon annan anledning kanaliseras i enlighet med den nya strategin.

## Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Osana Torikorttelien elävöittämistä kaupunginmuseo muuttaa vuodenvaihteessa 2015–2016 Sofiankadulta peruskorjattuihin tiloihin Elefanti-kortteliin, jossa avataan Uusi kaupunginmuseo. Sofiankadun tilat vapautuvat tällöin kaupalliseen käyttöön kaupunginvaltuuston torikortteleita koskevan suunnitelman mukaisesti.

Kaupunginmuseolla on vuonna 2014 vuokrattuna kaikkiaan 15 064 m<sup>2</sup>. Vuokratustannukset ja kokonaisneliömäärä kasvavat, kun Sofiankadun tiloista (2 791 htm<sup>2</sup>) muutetaan Elefanti-kortteliin (3 298 htm<sup>2</sup>). Kaupunginmuseo on varautunut kasvuun luopumalla vuosina 2010–2013 neljästä museosta, viimeisimpänä Tuomarinkylän kartanomuseosta. Sen ja Koulumuseon, Lastenmuseon sekä Voimalamuseon sulkeminen ovat pienentäneet kaupunginmuseon käytössä olevia tiloja 2 014 m<sup>2</sup>. Museoiden määrä pienenee Elefanti-kortteliin muutettaessa vielä yhdellä, koska Sederholmin talo yhdistetään samaan kokonaisuuteen.

Tilakeskuksen johdolla kaupunginmuseo ja taidemuseo yhdessä kartoittavat tilaratkaisuja konservointi- ja kokoelmakeskukselle tilatehokkuuden parantamiseksi. Kaupunginmuseon tiloista 8 961 m<sup>2</sup> on kokoelmakeskus- ja verstatiloja, jotka sijaitsevat neljässä eri kiinteistössä pääkaupunkiseudulla.

### Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta-reiden edistämiseen

”Helsingin muita kuntia korkeammat palvelujen yksikkökustannukset lähenevät muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa” Kaupunginmuseon toiminta on erittäin kustannustehokasta, yksikkökustannukset ovat huomattavasti alhaisemmat kuin muiden suurimpien kaupunginmuseoiden. Museon menot/asukas v. 2015 on 12,44 € (ta 2014: 12,43 €, tp 2013:12,41 €). Saman kokoluokan Tampereen kaupungin historiallisten museoiden ja Turun museokeskuksen tunnusluku on liikkunut 30–40 euron/asukas välillä. Helsingin kaupunginmuseo vertautuu huomattavasti pienempien museoiden kuten Hämeenlinna, Kuopio, Oulu tai Lappeenranta tunnuslukuihin.

### Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

#### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Kaupunginmuseo hyödyntää tietotekniikkaa sisäisissä ja ulkoisissa palveluissaan mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti sekä tuottavasti kaupungin tietotekniikkaohjelman mukaisesti. IT-tehokkuutta nostetaan tukeutumalla kaupunkiyhteisiin perustietotekniikkaratkaisuihin ja -palveluihin. Suunnitelmakauden merkittävimmät tietotekni-

## Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Till det som görs för att torgkvarteren ska bli mer levande hör att stadsmuseet flyttar från Sofiegatan till ombyggda lokaler i kvarteret Elefanten vid årsskiftet 2015/2016. Nya stadsmuseet öppnas där. Lokalerna vid Sofiegatan kan därefter användas för kommersiella ändamål i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända planen för torgkvarteren.

Stadsmuseet har år 2014 hyreslokaler på sammanlagt 15 064 m<sup>2</sup>. Hyreskostnaderna och det totala antalet kvadratmeter ökar när stadsmuseet flyttar från Sofiegatan (2 791 m<sup>2</sup> lägenhetsyta) till kvarteret Elefanten (3 298 m<sup>2</sup> lägenhetsyta). Stadsmuseet har beaktat ökningen genom att åren 2010–2013 avstå fyra museer, senast museet på Domarby gård. Efter att ha stängt museet på Domarby gård, Skolmuseet, Barnmuseet och Kraftverksmuseet har stadsmuseet 2 014 m<sup>2</sup> mindre till sitt förfogande. Antalet museer minskar med ytterligare ett i och med flyttningen till kvarteret Elefanten eftersom Sederholmska huset blir en del av helheten där.

Stadsmuseet och konstmuseet undersöker tillsammans under ledning av fastighetskontorets lokalcentral olika lösningar för lokaler för en konserverings- och samlingscentral. Syftet är en effektivare lokalanvändning. Stadsmuseet har nu samlingscentrals- och verkstadslokaler på totalt 8 961 m<sup>2</sup> i fyra olika fastigheter i huvudstadsregionen.

### Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

”De å-kostnader för service som är högre i Helsingfors än i andra kommuner närmar sig medeltalet för de andra stora städerna.” Stadsmuseets verksamhet är synnerligen kostnadseffektiv, å-kostnaderna är betydligt lägre än på de andra stora stadsmuseerna. Utgifterna per invånare är 12,44 euro år 2015 (12,43 euro i 2014 års budget, 12,41 euro i bokslutet för år 2013). Nyckeltalet för Tammerfors stads historiska museer och Åbo museicentral, vilka är i samma storleksklass som stadsmuseet, har varierat mellan 30 och 40 euro per invånare. Stadsmuseet låter sig jämföras med betydligt mindre museer vad nyckeltalet beträffar, t.ex. med dem som finns i Tavastehus, Kuopio, Uleåborg och Villmanstrand.

### IT och elektronisk kommunikation

#### Hur IT-programmet genomförs

Stadsmuseet utnyttjar i sina interna och externa tjänster IT på ett så effektivt, ekonomiskt och produktivt sätt som möjligt i enlighet med stadens IT-program. IT-effektiviteten ökar genom att stadsmuseet tillämpar grundläggande IT-lösningar och IT-tjänster som omfattar hela staden. De mest betydande IT-utvecklingsprojekten under planperioden är

kan kehittämishankkeet kaupunginmuseossa ovat valokuvien verkkokauppa sekä kokoelmanhallintajärjestelmän vaihtaminen museoiden yhteiseen valtakunnalliseen kokoelmanhallintajärjestelmään, joka tulee ajankohtaiseksi 2016–2017.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Valokuvien verkkokauppa on kaupunginmuseon merkittävin sähköisen asioinnin kehittämishanke. Sähköistä asiointia lisätään muutenkin osana toimintatapojen ja tietojärjestelmien kehittämistä.

Sähköisen asioinnin toteuttamisessa tukeudutaan mahdollisuuksien mukaan kaupunkitasoisin ratkaisuihin (verkkokauppa ja verkkomaksaminen, paikkatietopalvelu ja asiointiportaali).

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kaupunginmuseon sitova toiminnallinen tavoite on vuodesta 2014 alkaen ollut asiakasmäärä. Tavoite vuodelle 2015 on 320 000 asiakasta, johon luetaan museokävijöiden lisäksi muut asiakkaat ja verkkokävijät.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Määrällisiä suoritettavuuksia on asetettu näyttelyille ja julkaisuille, lausunnoille ja muistioille, kokoelmien laajuudelle ja tietojen avaamiselle.

#### Energiätehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Kaupunginmuseo on asettanut energiansäästötavoitteeseen Energiansäästöneuvottelukunnan esittämän hallintokuntaohjelman sitovan säästötavoitteen, joka vuodelle 2015 on 8 % vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta. Vuodelle 2016 kaupunginmuseo ottaa käyttöön energian säästön lisäksi vähintään yhden muun ympäristötavoitteen. Ympäristötavoite liittyy jätteen määrän vähentämiseen, liikkumiseen tai hankintoihin.

#### Määrä- ja taloustavoitteet

Talousarvion mukaiset menot/asukas on 12,44 euroa/asukas vuonna 2015.

#### Tuottavuuden toteutuminen 2015–2017

Kaupunginmuseo on elämyksiä ja hyvinvointia tehokkaasti tuottava palvelu. Vuotuiset asiakasmäärät kuuluvat Suomen museoiden kärkeen.

Tuottavuuslaskenta päivitetään uudella tuottavuusmatriisilla, joka otetaan käyttöön vuonna 2016.

att en webbutik med fotografier öppnas och att det egna samlingshanteringsystemet byts ut mot det nationella, för museerna gemensamma samlingshanteringsystemet. Utbytet blir aktuellt åren 2016–2017.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Stadsmuseets mest betydande utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation är en webbutik med fotografier. Den elektroniska kommunikationen byggs också i övrigt ut som en del av arbetet med att utveckla arbetssätten och informationssystemen.

Stadsmuseet tillämpar inom den elektroniska kommunikationen i möjligaste mån lösningar som är gemensamma för hela staden (webbutik, betalning på nätet, geografiska data-tjänster och portalen för e-tjänster).

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Det bindande verksamhetsmålet för stadsmuseet är sedan år 2014 antalet användare. Målet för år 2015 är 320 000. Till användarna räknas museibesökare, andra användare och besökare på webben.

#### Övriga verksamhetsmål

Kvantitativa prestationsmål gäller för utställningar och publikationer, utlåtanden och promemorior, samlingarnas omfattning och öppna databaser.

#### Energieffektivitets- och miljömål

Stadsmuseet har som energisparmål det bindande energisparmål som energisparkommissionen bestämt för de olika förvaltningarna. Målet för år 2015 är 8 % av den totala energiförbrukningen år 2010. Stadsmuseet ställer för år 2016 upp minst ett miljömål utöver energisparmålet. Miljömålet har att göra med minskad avfallsmängd, mobilitet eller upphandlingar.

#### Kvantitativa och ekonomiska mål

Utgifterna per invånare är i budgeten 12,44 euro år 2015.

#### Produktivitetsutfall 2015–2017

Stadsmuseet är en effektiv tjänsteproducent när det gäller upplevelser och välbefinnande och hör till toppmuseerna i Finland vad det årliga antalet användare beträffar.

Produktivitetsberäkningen revideras med en ny produktivitetmatriis. Matriisen börjar tillämpas år 2016.

Museon tuottavuutta pyritään lähivuosina nostamaan ottamalla käyttöön uusia sähköisiä palveluita, kasvattamalla asiakasmääriä, kehittämällä prosesseja ja yhteistyön eri muotoja sekä keskittämällä toimitiloja.

#### **Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2015-2017**

Kaupunginmuseo on nostanut tilojensa käyttöastetta sulkemalla neljä museota vuosina 2011–2013. Käyttöaste nousee edelleen, kun Elefantti-kortteliin muutettaessa Sederholmin talo yhdistetään Uuden kaupunginmuseon kokonaisuuteen. Uudessa kaupunginmuseossa korostuvat yleisölle avoimet näyttely- ja monitoimitilat. Tilankäyttöä työtiloissa tehostetaan ja toimistotilat optimoidaan suunnitelmalla ne monitilatoimistoiksi.

Kokoelmakeskushankkeen tavoitteena on pienentää kokoelma- ja konservointitilojen neliömäärää keskittämällä ne yhteen kiinteistöön ja tehostamalla tilankäyttöä hyllytysratkaisuilla.

Stadsmuseet har för avsikt att under de närmaste åren höja produktiviteten genom att införa nya elektroniska tjänster, öka antalet användare, utveckla processerna och olika former av samarbete och koncentrera verksamheten lokalmässigt.

#### **Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Stadsmuseet har höjt utnyttjandegraden för sina lokaler genom att stänga fyra museer åren 2011–2013. Utnyttjandegraden stiger ytterligare i och med flyttningen till kvarteret Elefanten eftersom Sederholmska huset blir en del av helheten Nya stadsmuseet. Karakteristiskt för Nya stadsmuseet är utställnings- och allaktivitetslokaler som är öppna för allmänheten. Arbetslokalerna används effektivare, och kontorslokalerna blir optimalt använda genom att de planeras som kombikontor.

Syftet med samlingscentralsprojektet är att minska antalet kvadratmeter för samlings- och konserveringslokaler genom att koncentrera verksamheten till en enda fastighet och effektivisera lokalanvändningen med hyllösningar.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Asiakkaiden lukumäärä, josta – Antal användare, av vilka	459 098	350 000	362 000	320 000	400 000	455 000
— näyttelykävijöitä – utställningsbesökare	202 027	140 000		90 000	155 000	200 000
— muita asiakkaita – andra användare	66 119	55 000		55 000	55 000	55 000
— verkkokävijöitä – besökare på webben	190 952	155 000		175 000	190 000	200 000
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Menot €/asukas – Utgifter €/invånare	12,41	12,43		12,44	12,03	12,00
Näyttelyt ja julkaisut (ISBN, ISSN, näyttelyjulkaisut, asiakaslehdet, levyt, kalenterit) – Utställningar och publikationer (ISBN, ISSN, utställningspublikationer, kundtidningar, skivor, kalendrar)	9	12		7	9	9
Annetut lausunnot ja muistiot – Utlåtanden och promemorior	441	450		450	450	450
Kokoelmien laajuus (objektimäärä) yhteensä Samlingarnas omfattning (antal föremål m.m.) sammanlagt						
— kulttuurihistoriallinen kokoelma – kulturhistoriska samlingen	454 098	454 098		453 898	453 698	453 598
— valokuvat – fotografier	955 837	960 837		965 837	970 837	975 837
— taide – konst	6 090	6 095		6 100	6 105	6 110
— arkeologiset kokoelmat – arkeologiska samlingar		92 042		92 092	92 142	92 192
Kokoelmista avattuna Finna-tiedonhakupalvelun kautta tietokannoittain – Databaser för samlingar öppnade via sökportalen Finna				34 590	41 320	47 850
— Foto				30 500	35 500	40 500
— Teos				140	170	200
— Raku				900	1 300	1 500
— Kamu ja/och Kama				3 050	4 350	5 650
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä (vakituiset) – Antal anställda (ordinarie)	72	72	72	72	72	72
<b>Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare</b>						
	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	103	105	125	104	107	108
<b>Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen</b>						
	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilat – Lokaler, m <sup>2</sup>	15 576	15 064	15 064	15 064	15 398	15 398



## 4 19

## Orkesteritoiminta – Orkesterverksamhet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	1 461	1 543	1 535	1 670	1 670	1 480	1 490
Maksutulot - Avgiftsinkomster	16	0	0	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	0	1	1	1	1	1	1
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	14	70	70	70	70	90	80
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1 492</b>	<b>1 614</b>	<b>1 606</b>	<b>1 741</b>	<b>1 741</b>	<b>1 571</b>	<b>1 571</b>
Palkat - Löner	6 132	6 222	6 129	6 283	6 283	6 283	6 283
Henkilösivumenu - Lönebikostnader	2 045	2 070	2 033	2 084	2 084	2 084	2 084
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	2 531	2 626	2 606	2 745	2 730	2 415	2 415
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	258	202	182	198	198	198	198
Avustukset - Understöd	25	0	0	27	27	27	27
Vuokrat - Hyror	1 170	1 664	1 645	1 457	1 457	1 772	1 772
Muut menot - Övriga utgifter	12	33	22	23	23	23	23
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>12 174</b>	<b>12 817</b>	<b>12 617</b>	<b>12 817</b>	<b>12 802</b>	<b>12 802</b>	<b>12 802</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-10 682</b>	<b>-11 203</b>	<b>-11 011</b>	<b>-11 076</b>	<b>-11 061</b>	<b>-11 231</b>	<b>-11 231</b>
Poistot - Avskrivningar	215	270	154	198	198	200	190
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-10 897</b>	<b>-11 473</b>	<b>-11 165</b>	<b>-11 274</b>	<b>-11 259</b>	<b>-11 431</b>	<b>-11 421</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		8,2	-0,5	7,9	7,9	-9,8	0,0
Menot - Utgifter		5,3	-1,6	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	387	360	384	387	387	387	387

## 4 19 01 Kaupunginorkesteri – Stadsorkestern

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	1 461	1 443	1 443	1 500	1 500	1 450	1 460
Maksutulot - Avgiftsinkomster	16	0	0	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	0	1	1	1	1	1	1
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	14	70	70	70	70	90	80
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1 492</b>	<b>1 514</b>	<b>1 514</b>	<b>1 571</b>	<b>1 571</b>	<b>1 541</b>	<b>1 541</b>
Palkat - Löner	6 132	6 222	6 129	6 283	6 283	6 283	6 283
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	2 045	2 070	2 033	2 084	2 084	2 084	2 084
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	2 531	2 376	2 371	2 295	2 280	2 280	2 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	258	202	182	198	198	198	198
Avustukset - Understöd	25	0	0	27	27	27	27
Vuokrat - Hyror	1 170	1 664	1 645	1 457	1 457	1 772	1 772
Muut menot - Övriga utgifter	12	33	22	23	23	23	23
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>12 174</b>	<b>12 567</b>	<b>12 382</b>	<b>12 367</b>	<b>12 352</b>	<b>12 667</b>	<b>12 667</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-10 682</b>	<b>-11 053</b>	<b>-10 868</b>	<b>-10 796</b>	<b>-10 781</b>	<b>-11 126</b>	<b>-11 126</b>
Poistot - Avskrivningar	215	270	154	198	198	200	190
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-10 897</b>	<b>-11 323</b>	<b>-11 022</b>	<b>-10 994</b>	<b>-10 979</b>	<b>-11 326</b>	<b>-11 316</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		1,5	0,0	3,8	3,8	-1,9	0,0
Menot - Utgifter		3,2	-1,5	-1,6	-1,7	2,6	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	387	360	384	387	387	387	387

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Kaupunginorkesterin toiminta perustuu säännölliseen konserttitoimintaan, jonka ohjelmistotarjonta ottaa huomioon erilaisten yleisöjen tarpeet.

Musiikkitalo mahdollistaa uusien tekniikoiden käytön. HKO:n konserttien audiovisuaaliset tallointimahdollisuudet ja konserttien välittäminen verkossa parantavat palvelujen saatavuutta kaikissa asiakasryhmissä. Uutta mediaa hyödyntämällä orkesteri tavoittaa uutta kuulijakuntaa ja konserttimusiikin ystäviä, joilla ei ole mahdollisuutta käydä Musiikkitalossa.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Stadsorkesterns verksamhet baserar sig på regelbundna konserter, och behoven hos olika slag av publik beaktas i programutbudet.

Musikhuset gör det möjligt att använda ny teknik. Tack vare att det går att spela in stadsorkesterns konserter audiovisuellt och lägga ut dem på webben får alla användargrupper bättre åtkomst till tjänsterna. Stadsorkestern når genom att utnyttja de nya medierna nya åhörare och sådana vänner av konsertmusik som inte kan komma till Musikhuset.

Yleisötyönsä kautta orkesteri tarjoaa eri ryhmille suunniteltuja konserttikokemuksia ja esiintymistilaisuuksia. Vuonna 2012 syntyneitä HKO:n kummilapsia kutsutaan taas perheineen Musiikkitaloon konsertteihin, konserttipäivien määrä säilyy entisellään vielä vuoden 2015. Konserttiyleisö saa edelleen nauttia helsinkiläisten musiikkiopistojen oppilaiden esityksistä ennen HKO:n konsertteja ja erilaiset ryhmät hyödyntävät mahdollisuutta osallistua maksutta avoimiin kenraaliharjoituksiin. Marraskuussa toteutettava Juniorikonserhti on vakiintunut osaksi Helsingin kaupunginorkesterin yhteistyötä peruskoulujen kanssa. Vuodelle 2015 on tarkoituksena lisätä yleisötyötä aikuisväestön ja vanhusten parissa olemassa olevien toimintamuotojen kautta, sekä tarjoamalla aikuisille klassisen musiikin kurssin.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Orkesterin tuottamien konserttien lukumäärät ja lajit säilyvät ennallaan. Yleisötyötä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä eri hallintokuntien ja taidelaitosten sekä musiikkioppilaitosten kanssa, nykyistä suunnitellummin ja monimuotoisemmin.

Verkossa lähetettävät konsertit ovat vakiinnuttaneet paikansa orkesterin tuotantotapana. Yhteistyötä tehdään sekä kaupungin oman julkaisukanavan Helsinki-kanavan että Yleisradion kanssa.

### **Kilpailuttaminen**

Kustannustehokkuuteen kiinnitetään huomiota toiminnan erityisluonteen sallimissa rajoissa. Kilpailuttaminen ei kuitenkaan ole aina mahdollista erityisasiantuntemusta ja -osaamista vaativien toimintojen osalta; tällaisia ovat mm. taitelijakiinnitykset, soitinhankinnat ja -korjaukset, instrumenttikuljetukset sekä nuottimateriaalien hankinnat.

### **Riskienhallinta**

Riskienhallinnan pääperiaatteena on orkesterin taloudellisen ja toiminnallisen vakauden ja turvallisuuden varmistaminen.

### **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

#### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Kaupunginorkesteri toimii laaja-alaisesti ja yhteiskuntavastuullisesti järjestäen asukkaille mahdollisuuksia kokea elävää musiikkia ilman rajoitteita. Orkesteri tuottaa kulttuuripalveluja seniorikansalaisille tarjoamalla edullisia lippuja konsertteihin. Aamupäivisin järjestettävät avoimet yleisökenraalit palvelevat tuhansia eläkeläisiä vuosittain. Yhteistyössä sosiaaliviraston ja toimintaterapiakeskuksen kanssa tarjotaan virkistäviä konserttielämyksiä mm. mielenterveyspotilaille ja liikuntarajoitteisille ryhmille.

Stadsorkesterin planerar via sitt publikarbete konsertupplevelser och framträdanden för olika grupper. Den inbjuder sina år 2012 födda gudbarn och deras familjer till konserter i Musikhuset, antalet konsertdagar förblir oförändrat ännu år 2015. Konsertpubliken får såsom tidigare höra elever från musikinstitut i Helsingfors före stadsorkesterens konserter, och olika grupper tar chansen att gratis vara med om öppna generalrepetitioner. Juniorikonserthen i november har blivit en etablerad del av stadsorkesterens samarbete med grundskolorna. Det är meningen att publikarbetet bland vuxna och äldre ska öka år 2015 inom ramen för de nuvarande verksamhetsformerna. Dessutom arrangeras det en kurs i klassisk musik för vuxna.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Stadsorkesterens konserter förändras inte vad antalet och typerna beträffar. Stadsorkesteren utför publikarbete i nära samråd med olika förvaltningar, konstitutioner och musikäroanstalter och gör det på ett mer systematiskt och mångsidigt sätt än tidigare.

De konserter som sänds på webben har fått en etablerad ställning som ett av stadsorkesterens produktionssätt. Samarbete bedrivs både med stadens egen sändningskanal Helsingforskanalen och med Rundradion.

### **Konkurrensutsättning**

Stadsorkesteren fäster vikt vid kostnadseffektivitet inom de gränser som hänför sig till verksamhetens speciella karaktär. Konkurrensutsättning är dock inte alltid möjlig när det gäller funktioner som kräver specialexpertis och -kompetens. Här avses bl.a. uppgiften att engagera artister m.fl., likaså instrumentköp, -reparationer och -transporter och köp av notmaterial.

### **Riskhantering**

Huvudprincipen för riskhanteringen är att ekonomisk och verksamhetsmässig stabilitet och trygghet ska säkras för stadsorkesteren.

### **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

#### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

Stadsorkesteren gör en omfattande insats förbunden med samhällsansvar genom att ge invånarna möjligheter att uppleva levande musik utan begränsningar. Den tillhandahåller kulturtjänster för seniorer i form av förmånliga konsertbiljetter. De öppna generalrepetitionerna på förmiddagarna gläder tusentals pensionärer varje år. Stadsorkesteren ger i samarbete med social- och hälsovårdsverket/ergoterapien bl.a. mentalpatienter och grupper av rörelsehindrade uppriskande konsertupplevelser.

Kaupunginorkesteri tukee lasten ja nuorten kasvamista luovaan ilmapiiriin tekemällä konserttiyhteistyötä koulujen ja musiikkiopistojen kanssa ja tarjoamalla opetusryhmille lippuja konsertteihin ja kenraaliharjoituksiin. Myös Työväenopiston musiikkikurssien opettajat tuovat ryhmiään konsertteihin maksutta.

Laajaa huomiota herättänyt kummilapsi yleisökasvatusprojekti käynnistyi vuonna 2012 ja on orkesterin tärkein toimintamuoto alle kouluikäisten parissa vuoteen 2019 saakka. Myös maahanmuuttajat tavoitetaan mukaan tähän toimintaan neuvolaverkoston kautta.

Kaupunginorkesterin laadukas kansainvälinen maine on merkittävä ja keskeinen vaikuttaja kaupungin kulttuurisessa rakenteessa. Orkesterin oman toiminnan kannalta konsertti- ja taltiointitoiminnassa menestyminen varmistaa sille johtavan aseman kotimaan kulttuurikentässä sekä kiinnostavan yhteistyökumppanuuden kansainvälisissä verkostoissa.

#### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Orkesterissa tapahtuu eläkkeelle siirtymisiä vuosien 2015–2017 välillä siten, että muusikoita eläköityy ko. aikana 10 henkilöä. Hallinnon henkilökunnasta ei siirry eläkkeelle suunnitelmakaudella kukaan. Kaikki tehtävät täytetään.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Orkesterin tilat säilyvät ennallaan kaudella 2015–2017.

#### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

##### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Orkesteri käyttää uusia sähköisiä järjestelmiä asiakkaille suuntautuvissa palveluissa. Päämääränä on tavoittaa entistä laajempi asiakaskunta. Tämä myös lisää riippumattomuutta tiedotusvälineistä.

Sähköisiä järjestelmiä hyödynnetään konserttien markkinoinnissa. Digitaaliset ratkaisut helpottavat konserttilippujen ostamista.

Tietotekniikkaa hyödynnetään hallinnon ja palveluprosessin välillä mahdollisimman tehokkaasti.

Mediaseurannassa käytetään ajanmukaisia tilastointipalveluja.

##### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Verkkosivujen kävijämäärät tallennetaan Snoobi Analytics-kävijäseurantaan.

Stadsorkesteren stöder barn och unga så att de växer in i en kreativ atmosfär, genom att bedriva konsertsamarbete med skolor och musikinstitut och ge undervisningsgrupper biljetter till konserter och generalrepetitioner. Lärare för musikkurser på finska arbetarinstitutet får gratis ta med sig sina grupper på konserter.

Stadsorkesteren inledde ett nytt gudbarnsprojekt år 2012. Projektet är ett bildningsprojekt som väckt stor uppmärksamhet. Det är fråga om stadsorkesterens viktigaste verksamhetsform för barn under skolåldern fram till år 2019. Också invandrare fås med i verksamheten via nätet av rådgivningsbyråer.

Stadsorkesterens utomordentliga internationella rykte har mycket stor inverkan i stadens kulturella struktur. När det gäller stadsorkesterens egen verksamhet säkras framgång i konsert- och inspelningsverksamheten en ledande ställning i den finländska kulturvärlden och en ställning som intressant samarbetspartner i internationella nätverk.

#### **Verkets personalplan 2015–2017**

Tio musiker uppnår pensionsåldern åren 2015–2017. Ingen med administrativa uppgifter uppnår pensionsåldern under planperioden. Alla anställningar blir tillsatta.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Stadsorkesterens lokaler förblir desamma som nu under perioden 2015–2017.

#### **IT och elektronisk kommunikation**

##### **Hur IT-programmet genomförs**

Stadsorkesteren utnyttjar nya elektroniska system i sina tjänster för allmänheten. Målet är att få en ännu bredare publik. Beroendet av massmedierna minskar till följd av de nya metoderna.

Konserterna marknadsförs genom elektroniska system. Digitala lösningar gör det lättare att köpa konsertbiljetter.

IT utnyttjas så effektivt som möjligt mellan administrationen och serviceprocesserna.

Tidsenliga statistikjänster används inom medieuppföljningen.

##### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Antalet besökare på webbplatsen registreras med uppföljningssystemet Snoobi Analytics.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Orkesterin sitova toiminnallinen tavoite on 43 maksullista, Musiikkitalossa järjestettävää sinfoniakonserttia.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Muut toiminnalliset tavoitteet ovat muut konsertit, konserttien kokonaismäärä, kokonaiskuulijamäärä ja täyttöaste. Kaupunginorkesteri soittaa vuosittain noin 100 000 kuulijalle keskimäärin 75 konsertissa, vuonna 2015 noin 65–70 konsertissa. Viime vuosina konserttien lukumäärää on kasvattanut pienimuotoiset kummilapsikonsertit, jotka siirtyvät 2015 Musiikkitalon konserttisaliin ja konserttien kokonaislukumäärä näin ollen vähenee.

Sen lisäksi että orkesteri esiintyy Helsingissä, konserttitoimintaa lavennetaan kehittämällä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä konserttitarjonnan monipuolistamiseksi muiden orkestereiden vierailuilla.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Musiikkitalon suunnittelussa on huomioitu energiatehokkuus. Orkesterin toiminta on kestävä kehityksen mukaista toimintaa.

### Viraston toimenpiteet kaupungin tuottavuusohjelmassa 2015–2017

Orkesteri pyrkii toimimaan kaupungin tuottavuusohjelman mukaisesti. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan eri kuntalaisryhmien tarpeet. Musiikkitalo mahdollistaa uudet palvelumuodot: Vuonna 2012 aloitettu kummilapsiprojekti jatkuu. Kustannustehokkuuteen kiinnitetään huomioita toiminnan erityisluonteen sallimissa rajoissa. Kilpailuttaminen ei ole mahdollista erityisasiantuntemuksen vuoksi seuraavissa toiminnoissa: taiteilijakiinnitykset, soitinhankinnat ja -korjaukset, instrumenttikuljetukset sekä nuotimateriaalihankinnat.

Orkesteri lisää uusien medioiden käyttöä asiakkaille tavoitukseen laajemman asiakaskunnan. Sähköisiä järjestelmiä hyödynnetään sekä yksityisasiakkaiden kontaktoinnissa että yritysmarkkinoinnissa. Digitaaliset ratkaisut helpottavat konserttilippujen ostoa. Tietotekniikkaa hyödynnetään hallinnon ja palveluprosessin välillä mahdollisimman tehokkaasti.

Tuottavuutta seurataan seuraavien erien osalta: budjetin toteutuminen, eri konserttilajit, konserttien kokonaismäärä, kokonaiskuulijamäärä ja täyttöaste. Lisäksi seurataan kausikorttimyyntiä, miestyövuosien muutosta, kantaesityksiä, konserttiarvosteluja mediassa, levytyksiä ja levymyyntiä sekä radiointeja, televisiointeja ja verkkostriimauksia sekä kaikkien näiden katsoja- ja kuulijamääriä.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Stadsorkesterns bindande verksamhetsmål är att ordna 43 stycken avgiftsbelagda symfonikonsserter på Musikhuset

### Övriga verksamhetsmål

De övriga verksamhetsmålen gäller andra konserttyper, det totala antalet konsserter, det totala antalet åhörare och beläggningsgraden. Stadsorkestern spelar årligen för ca 100 000 personer under i genomsnitt 75 konsserter. År 2015 blir det ca 65–70 konsserter. De senaste åren höjde de småskaliga gudbarnskonserterna antalet konsserter. I och med att dessa konsserter år 2015 flyttas till konsertsalen i Musikhuset blir det totala antalet konsserter mindre.

Utöver att stadsorkestern framträder i Helsingfors breddar den sin konsertverksamhet genom att utveckla det nationella och internationella samarbetet i avsikt att göra konsertutbudet mångsidigare genom gästspel av andra orkestrar.

### Energieffektivitets- och miljömål

Vikt lades vid energieffektivitet när Musikhuset planerades. Hållbar utveckling hör samman med stadsorkesterns verksamhet.

### Åtgärder vid verket i stadens produktivetsprogram 2015–2017

Stadsorkestern avser att följa stadens produktivetsprogram. Olika invånargrupperns behov beaktas när verksamheten planeras och genomförs. Musikhuset möjliggör nya serviceformer. Gudbarnsprojektet, som inleddes år 2012, fortsätter. Stadsorkestern fäster vikt vid kostnadseffektivitet inom de gränser som hänför sig till verksamhetens speciella karaktär. Konkurrensutsättning är inte möjlig när det gäller sådant som kräver specialexpertis: uppgiften att engagera artister m.fl., instrumentköp, -reparationer och -transporter, köp av notmaterial.

Stadsorkestern utnyttjar de nya medierna i sina tjänster för allmänheten. Målet är att få en bredare publik. Kontakterna med privatpersoner och marknadsföringen till företag sköts genom elektroniska system. Digitala lösningar gör det lättare att köpa konsertbiljetter. IT utnyttjas så effektivt som möjligt mellan administrationen och serviceprocesserna.

Produktiviteten följs upp när det gäller budgetutfallet, de olika konserttyperna, det totala antalet konsserter, det totala antalet åhörare och beläggningsgraden. Uppföljningen omfattar också antalet sålda säsongkort, förändringar i antalet årsverken, uruppföranden, konsertrecensioner i medierna, skivinspelning och -försäljning, radiering, televisering och direktuppspelning och dessutom antalet tittare och lyssnare i fråga om allt det nämnda.

**Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2015–2017**

Orkesterin tilat pysyvät muuttumattomina vuosien 2015–2017 aikana.

**Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Stadsorkesterns lokaler förblir oförändrade åren 2015–2017.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
Sinfonikonsertit – Symfonikonsertter	55	47		43	45	45
Viihdekonsertit – Populärkonsertter	6	6		7	5	5
Lasten- ja koululaiskonsertit – Barn- och skolkonsertter	100	40		40	5	5
Muut konsertit – Övriga konsertter	1	2		0	2	2
Tilauskonsertit – Abonnemangskonsertter	3	1		1	3	3
Ulkomaiset konsertit – Konsertter utomlands	3	10		5	1	1
Kamarimusiikkikonsertit – Kammarmusik-konsertter	3	5		5	5	5
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Täyttöaste – Beläggningsgrad	89,7	92,0		90,0	90,0	90,0
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Kokonaiskuulijamäärä – Åhörare sammanlagt	122 162	102 000		100 000	103 000	103 000
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Toimiston henkilökunta – Byråpersonal	11	12		12	12	12
Orkesterin henkilökunta – Orkesterpersonal	102	102		102	102	102

Orkesteri pyrkii suunnitelmakauden aikana samoin käyttömenojen kustannuksin tekemään laajalle yleisölle laadukkaita konsertteja siten, että konserttien keskimääräiset kokonaismäärät ja täyttöasteet säilyvät ennallaan.

Stadsorkestern har som mål för planperioden att med samma omkostnader hålla högklassiga konsertter för en bred publik. Det genomsnittliga totala antalet konsertter och beläggningsgraden ska ändå vara oförändrade.

#### 4 19 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi – Dispositionsmedel, till Stns disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Fö säljningsinkomster	0	100	92	170	170	30	30
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>100</b>	<b>92</b>	<b>170</b>	<b>170</b>	<b>30</b>	<b>30</b>
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	0	250	235	450	450	135	135
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>250</b>	<b>235</b>	<b>450</b>	<b>450</b>	<b>135</b>	<b>135</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>0</b>	<b>-150</b>	<b>-143</b>	<b>-280</b>	<b>-280</b>	<b>-105</b>	<b>-105</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>0</b>	<b>-150</b>	<b>-143</b>	<b>-280</b>	<b>-280</b>	<b>-105</b>	<b>-105</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	-8,0	70,0	70,0	-82,4	0,0
Menot - Utgifter		0,0	-6,0	80,0	80,0	-70,0	0,0

## 4 21

## Korkeasaaren eläintarha – Högholmens djurgård

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	3 437	3 559	3 898	3 604	3 604	3 677	3 749
Maksutulot - Avgiftsinkomster	0	73	0	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	613	592	642	660	660	666	678
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	192	76	119	190	190	190	192
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>4 242</b>	<b>4 300</b>	<b>4 659</b>	<b>4 454</b>	<b>4 454</b>	<b>4 533</b>	<b>4 619</b>
Palkat - Löner	2 792	3 189	3 051	3 568	3 568	3 568	3 568
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	973	1 075	1 014	1 192	1 192	1 192	1 192
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 291	1 229	1 563	778	768	768	768
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 035	863	948	801	801	880	966
Avustukset - Understöd	4	2	2	0	0	0	0
Vuokrat - Hyror	1 502	1 513	1 581	1 689	1 689	1 689	1 689
Muut menot - Övriga utgifter	138	20	91	16	16	16	16
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>7 735</b>	<b>7 891</b>	<b>8 250</b>	<b>8 044</b>	<b>8 034</b>	<b>8 113</b>	<b>8 199</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-3 493</b>	<b>-3 591</b>	<b>-3 591</b>	<b>-3 590</b>	<b>-3 580</b>	<b>-3 580</b>	<b>-3 580</b>
Poistot - Avskrivningar	937	743	742	780	780	834	850
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-4 430</b>	<b>-4 334</b>	<b>-4 333</b>	<b>-4 370</b>	<b>-4 360</b>	<b>-4 414</b>	<b>-4 430</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		1,4	8,3	3,6	3,6	1,8	1,9
Menot - Utgifter		2,0	4,5	1,9	1,8	1,0	1,1
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1 428	1 435	1 416	1 616	1 616	1 616	1 616

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Korkeasaaren eläintarhan toiminnan kannalta yhteiskunnan kehitystrendeinä on otettava huomioon erityisesti seuraavaa:

- b) Vapaa-ajan merkitys korostuu. Toisilla vapaa-aikaa on liikaa ja toisilla riittämättömästi. Vapaa-ajan merkitys vaihtelee työstä palautumisesta osallistuvaan yhteiskunnalliseen toimintaan. Korkeasaari palvelee näitä kumpaakin tarvetta.
- d) Ympäristötietoisuus ja luontoarvojen merkitys lisääntyvät kulutuskäyttäytymisessä ja vapaa-ajan valinnoissa.
- f) Vapaa-aikaan panostetaan entistä enemmän. Samalla vaatimustaso vapaa-ajan palveluja kohtaan nousee.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Särskilt det nedanstående måste beaktas som trender i samhällsutvecklingen vad djurparksverksamheten på Högholmen beträffar.

- c) Fritiden blir allt viktigare. Vissa har för mycket fritid och vissa för lite. Vad fritiden betyder för olika personer varierar mellan att den behövs till att återhämta sig från arbetet och att den behövs för samhällelig verksamhet. Högholmen tillgodoser båda behoven.
- e) Miljömedvetenheten och naturvärdenas betydelse ökar i konsumtionsbeteendet och valet av fritidsaktiviteter.
- g) Folk satsar allt mer på fritiden. Samtidigt stiger kravnivån när det gäller fritidstjänster.



Itäisen kantakaupungin kehittäminen ja uudisrakentaminen Kalasataman ja Suvilahden alueella vaikuttavat siihen, että Korkeasaaren saavutettavuus keskusta-alueelta koetaan jatkossa vaivattomammaksi. Liikenneyhteys kevyenliikenteen Isoisän sillan kautta Mustikkamaalta Kalasatamaan parantaa jatkossa tavoitettavuutta. Kruunusiltojen suunnitellun etenemisen edellyttää Korkeasaarelta arviointia yleisövirtojen ohjauksen osalta.

Kuntalakiuudistuksen vaikutukset tulee ottaa huomioon myös Korkeasaaren eläintarhan osalta kun suunnitellaan miten palveluja jatkossa tuotetaan. Korkeasaaren osalta tehtyä selvitystyötä vaihtoehtoisista hallintomalleista hyödynnetään kehitystyössä.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Korkeasaaren kävijämäärä ylitti vuonna 2013 puolen miljoona kävijän määrän. Maksavia asiakkaita oli 77 %. Ilmaiskävijöistä koululaisia oli noin 20 %, alle 6 -vuotiaita lapsia 70 % ja muita ilmaisryhmiä oli 10 %.

Vuonna 2014 vietetään eläintarhan 125-vuotisjuhlavuotta ja juhlavuoden arvioidaan tuovan julkisuuden lisäksi ennätysellisen määrän asiakaskäyntejä.

Palveluiden kehittämisessä pyritään siihen, että niitä kehitetään ja tuotetaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa, kuten esim Korkeasaaren teatterin toiminta tai Grey Cube-galleriat kesällä 2014. Lisäksi pyritään vähentämään tuotantokuluiltaan kalliita räätälöityjä palveluja.

Jatkossa tullaan panostamaan erityisesti kävijäkokemukseen ja oheispalveluiden kehittämiseen. Yleisötilojen uusia ja kunnostamista jatketaan vuonna 2015.

Ravintolatoiminta, kioskimyynti ja matkamuistomyynti järjestetään uudelleen kilpailutuksella syksyn 2014 aikana. Tavoite on uusia palvelutarjontaa merkittävästi ja valmistautua ottamaan matkamuistomyynti Korkeasaaren eläintarhan omaksi toiminnaksi.

Kaupungin keskitettyjä palveluja käytetään jatkossakin talouspalveluiden palkanmaksun ja työterveyshuollon osalta. Jo vuoden 2013 aikana turvapalveluja on keskitetty Palmia-liikelaitoksen hoidettaviksi. Samoin siivouspalvelut ostetaan Palmia-liikelaitokselta. Kiinteistöjen korjausrakentamisen osalta selvitetään Korkeasaaren kannalta kokonaisuudellista vaihtoehtoa.

Tack vare att östra innerstaden utvecklats och Fiskehamnen och Södervik byggts ut kommer folk att uppleva att det går lättare att ta sig till Högholmen från centrum. Trafikförbindelsen via Farfarsbron, som är avsedd för gång- och cykeltrafik, från Blåbärslandet till Fiskehamnen gör Högholmen tillgängligare i framtiden. När planeringen för Kronbroarna avancerar måste Högholmen överväga hur besöksströmmarna ska styras.

Verkningarna av kommunallagsreformen måste beaktas också i fråga om Högholmen när det planeras hur tjänsterna ska produceras i framtiden. Det utredningsarbete som gjorts när det gäller alternativa förvaltningsmodeller för Högholmen utnyttjas i utvecklingsarbetet.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Antalet besökare på Högholmen översteg år 2013 en halv miljon. Andelen betalande besökare var 77 %. Av dem som kom in gratis var ca 20 % skolelever, 70 % barn under sex år och 10 % övriga gratisgrupper.

Högholmens 125-årsjubileum firas år 2014, och utöver publicitet väntas jubileumsåret föra med sig ett rekordantal besök.

Högholmen har vad tjänsteutvecklingen beträffar för avsikt att utveckla och producera tjänster i samarbete med olika partner. Som exempel kan nämnas verksamheten på Högholmens teater och Grey Cube-gallerierna sommaren 2014. Skräddarsydda tjänster, för vilka produktionskostnaderna är höga, tillhandahålls i mindre utsträckning.

Högholmen satsar i framtiden särskilt på att ge en fin besöksupplevelse och utveckla kringtjänsterna. Arbetet med att bygga och upprusta lokaler för besökare fortsätter år 2015.

Restaurangverksamheten och kiosk- och souvenirförsäljningen omorganiseras genom konkurrensutsättning hösten 2014. Högholmen har som mål att betydligt förnya utbudet av tjänster och att göra sig redo att själv överta souvenirförsäljningen.

Högholmen använder också i fortsättningen tjänster som staden centraliserat, bl.a. i fråga om den ekonomiska tjänsten löneutbetalning och företagshälsovården. Säkerhetstjänsterna har sedan år 2013 köpts hos affärsverket Palmia, och städtjänsterna köps också där. Vad fastighetsrenoveringen beträffar utreds det vilket alternativ som är förmånligast för Högholmen totalt sett.

## Kilpailuttaminen

Vuoden 2014 aikana kilpailutetaan vesiliikenne ja ravintola-toiminta. Nämä kilpailutukset tulevat mahdollistamaan muutoksia sekä palveluvalikoimassa että palvelutasossa. Vesiliikenne kilpailutetaan liikuntaviraston, Suomenlinnan hoitokunnan ja hankintakeskuksen yhteistyönä. Ravintolakilpailutus toteutetaan hankintakeskuksen kanssa yhteistyössä, käyttäen kaupungin sisäistä asiantuntemusta ravintolatoiminnan kehittämisessä.

## Riskienhallinta

Merkittävimmät riskit liittyvät eläintarhan julkisuuskuvaan. Nettobudjetoituna hallintokuntana asiakastulot mahdollistavat toiminnan. Helsingin kaupungin kannalta Korkeasaari on huomattava vetovoimatekijä ja näin sen myönteinen julkisuuskuva tukee erityisesti kaupungin strategiasta tavoitettua vetovoimaisuudesta.

Operatiivisia riskejä ovat mm.: investoinneissa onnistuminen, ilkiäältä, sopimusten hallinta ja kilpailuttaminen, asiakaspalvelun kehittämisessä onnistuminen, osaavan henkilöstön saatavuus ja sääolosuhteet.

Riskien hallintaa on parannettu mm. palkkaamalla turvallisuusasiantuntija, ohjeistamalla hankinnat ja jatkuvalla seurannalla. Sisäinen tarkastus on suorittanut hallinnon tarkastuksia vuoden 2014 aikana. Sisäisen tarkastusten suositukset otetaan käyttöön mahdollisimman pikaisesti.

Korkeasaaren eläintarha päivittää riskienhallintasuunnitelmansa vuoden 2014 aikana. Asiakasriskeihin liittyvät järjestysäännöt on laadittu 2014.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Hyvinvoiva helsinkiläinen

Korkeasaari tarjoaa vapaa-ajan kohteen kuntalaisille.

Elinvoimainen Helsinki

Eläintarha lisää kaupungin vetovoimaisuutta ja kulttuuritarjontaa.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Vakansseja on kaikkiaan 73, mutta poissaolojen ja työrajotusten vuoksi työntekijöiden määrä on vakiintunut noin 80 työntekijään.

## Konkurrensumsättning

Sjötrafiken och restaurangverksamheten konkurrensumsätts år 2014. Detta kommer att möjliggöra förändringar i både utbudet av tjänster och nivån på tjänsterna. Idrottsverket, förvaltningsnämnden för Sveaborg och anskaffningscentralen konkurrensumsätter sjötrafiken i samråd. Högholmen och anskaffningscentralen konkurrensumsätter restaurangverksamheten i samråd och utnyttjar då stadens interna expertis i att utveckla sådan verksamhet.

## Riskhantering

De största riskerna har att göra med bilden av Högholmen i offentligheten. Eftersom Högholmen är en förvaltning med nettobudgetering möjliggörs verksamheten genom användarintäkter. Högholmen är en betydande attraktionsfaktor i Helsingfors, vilket innebär att en positiv bild av verksamheten särskilt stöder stadens strategiska mål att Helsingfors ska vara attraktivt.

De operativa riskerna gäller bl.a. resultatet av investeringar, skadegörelse, avtalshantering och konkurrensumsättning, resultatet av utveckling i kundtjänsten, tillgången på kunnig personal och väderförhållandena.

Högholmen har förbättrat riskhanteringen bl.a. genom att anställa en säkerhetsexpert, ge anvisningar om upphandlingar och följa situationen fortlöpande. Enheten intern revision har granskat förvaltningen år 2014. Dess rekommendationer börjar tillämpas så snart som möjligt.

Högholmen reviderar sin riskhanteringsplan år 2014. Ordningsregler som har att göra med besökarnas säkerhet har utarbetats år 2014.

### Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Välmående helsingforsare

Högholmen är ett fritidsmål för helsingforsarna.

Ett livskraftigt Helsingfors

Högholmen gör att Helsingfors blir attraktivare och får ett större kulturutbud.

### Verkets personalplan 2015–2017

Antalet anställningar är sammanlagt 73, men på grund av frånvaro och arbetsbegränsningar är antalet anställda fortlöpande ca 80.

Suurin osa työstä on fyysisesti kuormittavaa eläintenhoitotyötä tai kiinteistön ja ympäristönhuollon tehtäviä. Vakituista työntekijöistä noin kolmannes on yli 55-vuotiaita.

Eläintarhan toiminnan luonteen mukaisesti kausityöntekijöitä tarvitaan kesäkuukausina noin 30. Mahdollisimman suuri osa kausityöntekijöistä ja muista määräaikaista työntekijöistä palkataan kaupungin tuella syrjäytymisvaarassa olevien joukosta.

Toimintaa pyritään tehostamaan työsuunnittelua parantamalla. Lähivuosien eläköityminen vaikuttaa vähentävästi määräaikaisten työntekijöiden tarpeeseen.

Eläintarhan koulutussuunnitelmassa painotetaan yhteisten valmennusohjelmien merkitystä niin osaamisen kehittämisessä kuin organisaatiokulttuuriin vaikuttamisessa. Vuosien 2013–2015 kantava teema on asiakaspalvelun merkitys organisaation tulevaisuudelle.

Palkitsemisessa tavoite on kannustaa työntekijöitä aktiivisuuteen ja oman työn kehittämiseen, jotta työn mielekkäys, hyvinvointi ja tuottavuus kehittyisivät positiiviseen suuntaan.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Korkeasaari on kokonaisuudessaan eläintarhatoiminnan käytössä ja kaikki alueelle rakennetut tilat on suunniteltu eläintarhan toimintaan.

Korkeasaari ja siihen liittyvä Palosaari ovat eläintarhatoimintaan osoitettua puistoaluetta. Korkeasaari ja Palosaari kuuluvat Museoviraston määrittelemiin valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Korkeasaaren kyljessä on lisäksi valtion omistama Hylkysaari, jonka myymistä valtio valmistelee.

Korkeasaaren eläintarhan käytössä olevista tiloista noin 60 % on eläintiloja, eikä niille ole osoitettavissa muita käyttötarkoituksia. Tilat ovat rakennelmia, eläinsuojia ja häkkeitä. Näiden tekninen arvo vastaa noin 60 % kaikkien rakennusten ja rakennelmien teknisestä arvosta. Rakennuskanta on vanhaa, osin suojeltua. Aluetta on rakennettu asteittain siten, että Korkeasaarta ei ole, ennen nykyistä kehittämissuunnitelmaa, suunniteltu toiminnallisena kokonaisuutena. Nykykäytössä olevia rakennuksia on rakennettu vuodesta 1890 lähtien. Suurin osa rakennuksista on 1960–1980 -luvulta. Kunnallistekniikan korjaustarpeet selvitetään.

Tulevaisuudessa on tavoite toteuttaa eläintarhan kehittämiseksi 2011 laadittua kokonaisvaltaista kehittämissuunnitelmaa. Tällöin suuri osa epätarkoituksenmukaisista rakennuksista (esim. vanhat asuinkäyttöön tarkoitettut rakennukset) korvataan siten, että asiakaskokemus ja palvelutaso paranevat.

Största delen av arbetet är fysiskt belastande djurskötsel och fastighets- och miljövård. Ungefär en tredjedel av de ordinarie anställda har fyllt 55 år.

Djurparksverksamhetens karaktär gör att ca 30 säsongsarbetare behövs under sommarmånaderna. En så stor del som möjligt av säsongsarbetarna och de andra visstidsanställda är sådana som riskerar att bli utslagna och därför sysselsätts med stöd från staden.

Högholmen avser att effektivisera verksamheten genom att förbättra arbetsplaneringen. Pensioneringarna de närmaste åren minskar troligen behovet av visstidsanställda.

Högholmen framhåller i sin utbildningsplan att gemensamma träningsprogram är viktiga både när det gäller kompetensutveckling och när det gäller påverkan på organisationskulturen. Det bärande temat åren 2013–2015 är kundtjänstens betydelse för organisationens framtid.

Syftet med belöningar är att de anställda ska spurras att vara aktiva och utveckla sitt eget arbete så att meningsfullheten i arbetet, välbefinnandet och produktiviteten utvecklas positivt.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Hela Högholmen används för djurparksverksamhet, och alla lokaler och utrymmen i området är planerade för sådan verksamhet.

Högholmen och Paloholmen strax intill är parkområde för djurparksverksamhet. De är av Museiverket betecknade som byggd kulturmiljö av riksintresse. Vid Högholmen finns dessutom Vrakholmen, som är i statens ägo. Staten planerar att sälja holmen.

Ca 60 % av djurparkslokalerna är djurutrymmen och kan inte användas för något annat. Det är fråga om konstruktioner, djurstall och burar. Deras tekniska värde utgör ca 60 % av det tekniska värdet på alla byggnader och konstruktioner. Byggnadsbeståndet är gammalt och delvis skyddat. Området har bebyggt gradvis och inte planerats som en funktionell helhet förrän den nuvarande utvecklingsplanen kom till. De byggnader som nu används är från tiden efter 1890. Största delen är från 1960–1980-talen. Behovet av kommunaltekniska reparationer utreds.

Ett mål inför framtiden är att den övergripande planen för utveckling av djurparken från år 2011 ska bli genomförd. En stor del av de oändamålsenliga byggnaderna (t.ex. de som ursprungligen var bostadshus) ersätts med sådana nya som förbättrar besökarupplevelsen och servicenivån.

Lisäksi laaditaan hankesuunnitelmat eläintilojen uudistamisesta, Korkeasaaren kunnallistekniikasta, logistiikasta, kulkuväylistä ja viherrakentamisesta. Eläintilojen osalta muutostöiden ennakoitiin Kissalaaksoa ja Amazonia-taltoa lukuun ottamatta on vaikeaa toiminnan luonteen vuoksi.

### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta-reiden edistämiseen**

Talouden tavoitteen saavuttaminen on edellyttänyt asiakaspalvelun kehittämistä. Työvuorosunnittelua on pyritty tehostamaan parantamalla työn tuottavuutta. Yhteistyötä jatketaan Tilakeskuksen kanssa tavoitteena laskea lämmityskuluja.

Korkeasaaren tuottavuusohjelma on ollut haasteellinen ja tuottanut tulosta. Ohjelma on painottunut kustannusten leikkaamiseen. Lähitulevaisuudessa tuottavuuden kasvua tulee saada yhä suuremmassa määrin kehittyvistä palveluista.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Korkeasaari käyttää soveltuvin osin kaupunkiyhteisiä järjestelmiä. Korkeasaarella on yksi henkilö, joka vastaa tietotekniikasta. Tilanteen haavoittuvuus on tiedostettu ja toimenpiteisiin on ryhdytty rajallisten resurssien puitteissa.

Tietotekniikkaohjelmaa toteutetaan ohjeistuksen mukaisesti.

#### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Korkeasaaren verkkokauppaa kokeiltiin syksyllä 2013 ja vuoden 2014 alusta se otettiin varsinaisesti käyttöön. Verkkokaupan uskotaan jouhevoittavan asiakkaiden sisäänpääsyä erityisesti suosittuina kesäkuukausina. Verkkokaupan odotetaan myös vapauttavan henkilöresursseja lipunmyynnistä muihin tehtäviin.

Vuoden 2014 alusta otettiin käyttöön uusi www-sivujen julkaisujärjestelmä. Tämän järjestelmän avulla www-sivujen visuaalisuutta ja toiminnallisuutta on mahdollista kehittää jatkuvasti.

Henkilöstön käytössä olleita infonäyttöjä pyritään jatkossa saamaan myös asiakastiloihin palvelemaan ajankohtaista tiedottamista, erityisesti päivittäin vaihtuvien ohjelmatietojen ja oheispalveluiden osalta.

Jatkossakin varmistetaan Korkeasaaren näkyvyys ja aktiivisuus sosiaalisen median kanavilla.

Dessutom utarbetas det projektplaner för ombyggnad av djurutrymmana och för kommunalteknik, logistik, vägar och grönområden på Högholmen. Ändringsarbetena är svåra att förutse vad andra djurutrymman än Kattdalen och Amazonia beträffar, vilket beror på verksamhetens karaktär.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet**

Högholmen har måst utveckla kundtjänsten för att nå det ekonomiska målet, har planerat arbetsskiften effektivare genom att förbättra arbetsproduktiviteten och fortsätter att samarbeta med fastighetskontorets lokalcentral i syfte att sänka värmekostnaderna.

Högholmens produktivetsprogram är fullt av utmaningar men har lett till resultat. Att kostnaderna ska skäras ned betonas i programmet. Produktivitetstillväxten måste inom den närmaste framtiden i allt högre grad fås från tjänster som utvecklas.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-programmet genomförs**

Högholmen använder i tillämpliga delar system som är gemensamma för hela staden. En enda person ansvarar för IT-tekniken. Situationen är helt klart sårbar, och åtgärder har vidtagits inom ramen för de begränsade resurserna.

IT-programmet genomförs i enlighet med anvisningarna.

#### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Högholmen genomförde ett försök med en webbutik hösten 2013 och gjorde butiken allmänt tillgänglig vid ingången av år 2014. Webbutiken tros göra att besökarna kommer in smidigare särskilt under de populära sommarmånaderna. Den väntas också göra att personalresurser kan flyttas från biljettförsäljning till andra uppgifter.

Vid ingången av år 2014 infördes ett nytt system för publicering på webbsidorna. Systemet gör det möjligt att fortlöpande utveckla sidorna visuellt och funktionellt.

Det är meningen att sådana dataskärmar med information som personalen har till sitt förfogande ska placeras också i lokaler för besökare och där användas för aktuell information, särskilt för programinformation och kringtjänster som växlar från dag till dag.

Högholmen vill synas och lyfta fram sitt aktiva arbete och använder därför sociala medier också i fortsättningen.

Prosessien tehokkuutta ja varmuutta parannetaan hyödyntämällä työvuorosuunnittelujärjestelmä Titaniaa.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

2 793 aukiolotuntia

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Muita toiminnallisia tavoitteita ovat asiakasmäärä 530 000 asiakasta ja 170 eläinlajia.

#### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Tilojen korjaushankkeissa ja uudisrakentamisessa huomioidaan energiansäästötavoitteet. Työnjohdossa painotetaan ympäristöystävällisiä työskentelytapoja (mm. veden säästäminen ja ulko-ovien sulkeminen). Pienhankintojen tekemistä vähennetään edelleen.

#### Tuottavuuden toteuttaminen 2015–2017

Eläintarha tarjoaa enemmän opetus- ja valistusmateriaalia omatoimisesti syventää luontotietoisuutta ja lisätä mahdollisuuksia vuorovaikutukseen sosiaalisen median kanssa. Eläintarha jatkaa yhteistyötä ympäristökeskuksen kanssa Harakan saaren osalta ja koulujen luontokerhojen kanssa. Eläintarha suuntaa palveluja syrjäytymisvaarassa oleville. Eläintarha osallistuu aktiivisesti itäisen kantakaupungin kehittämiseen. Lisäksi työvuorosuunnittelua ja työajankorvausten maksua tehostetaan ja yritysmyyntiä ulkoisen yhteistyökumppanin kanssa jatketaan.

Processerna görs effektivare och säkrare genom systemet Titania för planering av arbetsskift.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

2 793 öppetimmor

#### Övriga verksamhetsmål

De övriga verksamhetsmålen är 530 000 besökare och 170 djuarter.

#### Energieffektivitets- och miljömål

Energisparmål beaktas när lokaler repareras och nya byggs. Miljövänliga arbetsätt (spara vatten, stänga ytterdörrar m.m.) betonas i arbetsledningen. Antalet små upphandlingar minskar ytterligare.

#### Produktivitetsutfall 2015–2017

Högholmen tillhandahåller mer undervisnings- och upplysningsmaterial i syfte att göra det möjligt att öka naturmedvetenheten på egen hand, förbättrar möjligheterna till interaktion via sociala medier, fortsätter samarbetet med miljöcentralen när det gäller verksamhet på Stora Råntan och med naturklubbar i skolor, kanaliserar tjänster till sådana som riskerar att bli utslagna, är aktivt med och utvecklar östra innerstaden, planerar arbetsskiftet och betalar ut arbetstidsersättningar effektivare och fortsätter med försäljning riktad till företag i samarbete med en extern samarbetspartner.



## 4 31 Nuorisotoimi – Ungdomsväsendet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	83	110	82	110	110	110	110
Maksutulot - Avgi tsinkomster	1	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	763	853	863	853	853	853	853
Vuokratulot - Hyresinkomster	73	130	65	80	80	80	80
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	562	707	500	757	557	557	557
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>1 482</b>	<b>1 800</b>	<b>1 510</b>	<b>1 800</b>	<b>1 600</b>	<b>1 600</b>	<b>1 600</b>
Palkat - Löner	12 105	12 811	12 602	12 651	12 686	12 686	12 686
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	4 152	4 295	4 186	4 232	4 240	4 240	4 240
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 144	4 150	4 275	4 204	4 168	4 168	4 168
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	1 153	1 084	1 205	1 208	1 208	1 208	1 208
Avustukset - Understöd	1 362	1 483	1 483	1 374	1 374	1 374	1 374
Vuokrat - Hyror	6 348	6 414	6 474	6 566	6 566	6 566	6 566
Muut menot - Övriga utgifter	23	13	25	15	15	15	15
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>29 287</b>	<b>30 250</b>	<b>30 250</b>	<b>30 250</b>	<b>30 257</b>	<b>30 257</b>	<b>30 257</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-27 805</b>	<b>-28 450</b>	<b>-28 740</b>	<b>-28 450</b>	<b>-28 657</b>	<b>-28 657</b>	<b>-28 657</b>
Poistot - Avskrivningar	925	500	500	650	650	550	550
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-28 731</b>	<b>-28 950</b>	<b>-29 240</b>	<b>-29 100</b>	<b>-29 307</b>	<b>-29 207</b>	<b>-29 207</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		21,4	-16,1	0,0	-11,1	0,0	0,0
Menot - Utgifter		3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	5 320	4 848	4 748	4 851	4 851	5 004	5 004

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Helsingin väestö kasvaa muuttoliikkeen seurauksena. Kasvun myötä erot heikompien ja vahvempien alueiden välillä kasvavat. Nuorisosiainkeskus seuraa ja arvioi muutosten vaikutuksia nuorten tilanteeseen vuosittain muun muassa nuorten hyvinvointikertomuksen, aluekartoitusten ja asiakaskyselyjen avulla. Aluetiedon hyödyntämisen tapoja syvennetään. Tässä työssä pilottina toimivat yksiköt, joissa on aluetyöntekijä.

Alueellisiin tarpeisiin vastaaminen ja eriarvoistumiskehityksen hidastaminen edellyttävät vahvempaa aluetuntemusta ja yhteistyötä. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat kaupunkitasoisesti jaettuina ja kaupunkistrategiaan perustuvia, mut-

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Befolkningen i Helsingfors växer till följd av migration. Olikheterna mellan svagare och starkare områden ökar i takt med tillväxten. Ungdomscentralen följer och utvärderar årligen hur förändringar påverkar de ungas situation, bl.a. med hjälp av en välfärdsberättelse rörande unga, lokala kartläggningar och användarenkäter. Sätten att utnyttja lokalkunskap fördjupas. De enheter som har en områdesarbetare är pilotenheter i detta arbete.

För att lokala behov ska kunna mötas och utvecklingen mot att områden får olika status bromsas måste det finnas en starkare områdeskännedom och ett djupare samarbete. Nyckelmålen i verksamheten är desamma för hela Helsing-

ta nuorisotyön tavat eriytyvät paikallisesti. Suunnittelu tehdään tietoperustaisesti yhdessä nuorten kanssa.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Nuorisoasiainkeskuksen asiakasmäärien ennakoidaan kasvavan tai pysyvän nykyisellä tasolla. Uudet palvelutarpeet tunnistetaan vuoden 2014 lopussa päätettävässä nuorisoasiainkeskuksen suunnantarkistuksessa.

Verkostomainen yhteistyö on tehokas tapa parantaa nuorten toimintamahdollisuuksia. Helsinkiläisen nuorisotyön kivijalka on nuorisoasiainkeskuksen henkilökunnan toteutama toiminta sekä laaja tilaverkko. Jatkossa suurempi osa toiminnoista toteutetaan yhteistyössä muiden hallintokuntien, taide- ja kulttuurisektorin toimijoiden, kansalaisjärjestöjen, nuorten ryhmien ja yritysten kanssa. Verkostoroolia vahvistaa Helsingin nuorten ohjaus- ja palveluverkoston, lasten ja nuorten loma-ajan toiminnan, nuorille suunnatun kulttuurityön sekä Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän kaupunkitasoinen koordinoitavuus.

Nuorisoasiainkeskus jatkaa vuonna 2014 tehtyjen selvitysten perusteella palvelujen tuotantotapojen monipuolistamista. Vuoden 2015 kuluessa selvennetään avustusten ja palveluostojen välinen ero neuvottelemalla uudet kumpanuus sopimukset.

### **Kilpailuttaminen**

Nuorisolautakunta päättää vuoden 2015 aikana, mitkä toiminnot jatkossa toteutetaan kumppanuutena tai ostopalveluna. Päätöksen jälkeen nuorisoasiainkeskus neuvottelee uudet sopimukset sekä jatkettaville että uusille kumppanuutena toteutetuille toiminnoille vuonna 2014 hyväksytyjen periaatteiden pohjalta.

Nuorisoasiainkeskus kehittää yhteistyötä hankintakeskuksen kanssa. Palvelujen hankintaan kehitetään kestävä ja läpinäkyvät kriteerit, joiden perusteella nuorille tarvittavien ja tarkoitettujen palvelujen tarjontaa ja laatua voidaan ylläpitää ja parantaa.

### **Riskienhallinta**

Nuorisoasiainkeskus toteuttaa nuorisolautakunnan hyväksymää riskienhallintasuunnitelmaa. Yksikkö- ja toimipaikatason esimiesten osaamista riskienhallinnassa kehitetään.

fors och baserar sig på stadens strategi, men metoderna i ungdomsarbetet är olika i olika områden. Planeringen är kunskapsbaserad, och de unga deltar i den.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Antalet användare väntas öka eller förbli lika stort som det är nu. Nya servicebehov identifieras när beslut fattas om en kursjustering för ungdomscentralen, vilket sker i slutet av år 2014.

Samarbete i form av nätverk är ett effektivt sätt att förbättra de ungas verksamhetsförutsättningar. Fundamentet i ungdomsarbetet i Helsingfors är den verksamhet som sköts av ungdomscentralens personal och det omfattande nätet av lokaler. I framtiden sköter ungdomscentralen en större del av funktionerna i samarbete med andra förvaltningar, aktörer inom konst- och kultursektorn, frivilligorganisationer, ungdomsgrupper och företag. Nätverksrollen stärks genom ungdomscentralens ansvar för att samordna följande för hela stadens räkning: nätverket för vägledning av unga i Helsingfors och för tjänster till dessa, ferieverksamheten för barn och unga, kulturarbetet inriktat på unga och påverkanssystemet Krut.

Ungdomscentralen fortsätter att göra sätten att producera tjänster mångsidigare utifrån utredningar gjorda år 2014. Den klargör år 2015 skillnaden mellan understöd och tjänsteköp genom att förhandla fram nya partnerskapsavtal.

### **Konkurrensutsättning**

Ungdomsnämnden beslutar år 2015 vilka funktioner som i framtiden ska skötas i form av partnerskap eller tjänsteköp. Ungdomscentralen förhandlar därefter fram nya avtal om både de funktioner som redan sköts i form av partnerskap och dem som ska börja skötas på det sättet. Den följer då principer godkända år 2014.

Ungdomscentralen utvecklar samarbetet med anskaffningscentralen och, med tanke på tjänsteupphandlingen, hållbara och transparenta kriterier utifrån vilka de tjänster som är behövliga och avsedda för unga kan upprätthållas och förbättras vad utbudet och kvaliteten beträffar.

### **Riskhantering**

Ungdomscentralen genomför den av ungdomsnämnden godkända riskhanteringsplanen. Cheferna för enheter och verksamhetsställen får bättre riskhanteringskompetens.



## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Nuorisoasiainkeskus toteuttaa kaupungin strategiaohjelmaa tavalla, joka parantaa kaikkien Helsingissä toimivien nuorten omia toimintamahdollisuuksia, osallisuutta yhteiskuntaan ja nuorten tekojen näkyvyyttä. Vuonna 2015 erityistä huomiota kiinnitetään toiminnan viestintään ja saavutettavuuteen, julkisen tilan projekteihin, vähemmistöryhmien osallistumismahdollisuuksiin sekä sosioekonomisen eriarvoistumisen torjumiseen.

Vuonna 2015 nuorisoasiainkeskus ottaa käyttöön uudelleenmääritellyn tehtävän ja painopisteet. Mikäli nuorisolautakunta päättää joulukuussa 2014 organisaation tarkistamisen tarpeesta, organisaatiouudistus valmistellaan yhteistoiminnallisesti vuoden 2015 aikana.

Vuoden 2015 aikana nuorisoasiainkeskus tekee nuorten aloitejärjestelmää tutuksi nuorille ja kaupungin eri hallintokunnille. Samanaikaisesti vahvistetaan nuorisotyöntekijöiden osaamista päätöksenteosta ja kansalaisyhteiskunnasta.

Osallistuva budjetointi syvenee ja laajenee. Vuonna 2015 osallistuvan budjetoinnin malliin osallistuu neljä nuorisotyöyksikköä.

Vertaisohjaajatoiminnan asema nuorisotyön välineenä vakiinnutetaan. Vertaisohjaajien määrää lisätään. Alueellisesti toimivien vertaisohjaajien lisäksi vakiinnutetaan taitoon tai harrastukseen perustuva vertaisohjaajien koulutuksen ja tukemisen toimintamalli.

Nuorisoasiainkeskus lisää nuorten omaehtoisen liikunnan mahdollisuuksia sekä toteuttaa itse ja erityisesti liikuntaviraston ja opetusviraston kanssa matalan kynnyksen ohjattua liikuntatoimintaa. Liikunnan lisäämiseen osallistuu myös kolmannen sektorin kumppaneita. Toiminnan laajentamisen pilotointialueina toimivat Mellunmäki sekä Länsi-Helsinki.

Nuorten kesätyöllistymisen mahdollisuuksia kehitetään ja kesätyöpaikkojen määrää lisätään sekä nuorisotoimen omassa toiminnassa että yhdessä kumppanien kanssa. Paikallisten yrittäjien kanssa kehitetään malleja nuorten kesätyöllistämiseksi. Nuorisotoimen henkilöstön valmiuksia toimia nuorten tukena kesätyöasioissa kehitetään.

Keskustan alueella käynnistetään nuorten palvelupiste yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Helsingissä oleville nuorille kohdennetun palvelupisteen käynnistämiseksi sovitetaan yhteen olemassa oleva palveluita.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Ungdomscentralen genomför stadens strategiprogram på ett sådant sätt att alla unga som vistas i Helsingfors får bättre egna verksamhetsförutsättningar, de ungas delaktighet i samhället förbättras och det som görs av unga får större synlighet. År 2015 fäster ungdomscentralen särskild vikt vid kommunikation och tillgänglighet i verksamheten, projekt som gäller det offentliga rummet, möjligheter för minoritetsgrupper att delta och arbete som motverkar socioekonomisk ojämlikhet.

Ungdomscentralen börjar år 2015 sköta en omdefinierad uppgift och tillämpa prioriteringar. Om ungdomsnämnden i december 2014 beslutar att det finns ett behov av att justera organisationen bereds organisationsreformen i samråd år 2015.

Ungdomscentralen gör år 2015 systemet för initiativ från unga bekant för de unga och för stadens förvaltningar. Samtidigt stärker den ungdomsarbetarnas kunskap om beslutsfattandet och medborgarsamhället.

Den deltagande budgeteringen fördjupas och utvidgas. Fyra ungdomsarbetsenheter följer år 2015 modellen med deltagande budgetering.

Verksamheten med unga som leder andra unga får en etablerad ställning som redskap i ungdomsarbetet. Antalet ledare av denna typ ökar. Utöver modellen med kamratledare som arbetar i ett visst område etableras en modell med utbildning för och stöd till unga som vill vara kamratledare inriktade på någon färdighet eller hobby.

Ungdomscentralen ökar möjligheterna till idrott på frivillig basis och bedriver själv och särskilt tillsammans med idrottsverket och utbildningsverket kravlös idrottsverksamhet ledd av instruktörer. Olika partner från den tredje sektorn är också med och ökar idrottsmöjligheterna. Mellungsbacka och västra Helsingfors är pilotområden när verksamheten byggs ut.

Möjligheterna för unga att få sommarjobb utvecklas, och antalet jobb ökar både i ungdomscentralens egen verksamhet och genom samarbete med olika partner. Ungdomscentralen utvecklar tillsammans med lokala företagare modeller genom vilka unga blir sysselsatta på sommaren. Anställda vid ungdomscentralen får bättre kunskap om hur de ska stödja unga i sommarjobsfrågor.

Ungdomscentralen öppnar ett serviceställe för unga i centrum tillsammans med olika samarbetspartner. I och med att det för unga i Helsingfors avsedda servicestället öppnas blir de nuvarande tjänsterna samordnade.

Luotsi-toiminnan saatavuutta helpotetaan. Toiminnan kehittämisen tavoitteina on nykyisen rakenteen uudelleentarkastelu, toiminnallisten kumppanuuksien lisääminen, uusien yhteistyömuotojen etsiminen sekä henkilöstö- ja tilaresurssit.

Itä-Helsingin alueella jatketaan vuonna 2014 käynnistettyä katuväkivallan vähentämiseen pyrkivää hanketta, joka toteutetaan alueellisen nuorisotyön, kohdennetun nuorisotyön ja kolmannen sektorin, erityisesti Aseman Lapset ry:n, yhteistyönä.

Kulttuurinen nuorisotyö tapahtuu enemmän alueellisilla nuorisotaloilla, kirjastoissa, asukastiloissa ja muissa kaupunkilaisten kohtaamispaikoissa. Kulttuurinen nuorisotyö koordinoi sekä toimii välittäjänä ja tulkina nuorten kanssa toteutettavissa ja nuorille suunnatuissa kulttuuri- ja taideprojekteissa kaupungin kulttuurilinjausten mukaisesti.

Nuorten kaupunkikulttuurista toimintaa, kuten skeittausta, katutaidetta ja tapahtumia tuetaan yhteistyössä kulttuuri- ja taidetoimijoiden ja muiden hallintokuntien. Syyskauden alussa toteutetaan uusi katukulttuuriin, ruokaan ja liikuntaan keskittyvä koko perheen tapahtuma.

Sosiaalisen median käyttöä nuorisotyössä lisätään. Pelitoimintaa ja -pedagogiikkaa kehitetään erityisesti kaupungin kirjaston ja opetusviraston kanssa.

Tuetaan vammaisten nuorten ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten osallistumista ja osallisuutta nuorisosiainkeskuksen toimintaan. Laajennetaan sukupuolivaikutusten arvioimista erityisesti vähemmistöjen osallistumisedellytysten tarkasteluun. Lisätään yhteistyötä monikulttuuristen järjestöjen ja vammaisjärjestöjen kanssa sekä huomioidaan eri nuorisoryhmien välinen dialogi erityisesti Ruuti-toiminnassa. Toiminnallista suomen kielen opetusta testataan kahdessa toimipaikassa maahanmuuttajanuorten koulutuspolkujen tukemiseksi.

### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Nuorisosiainkeskuksen vakanssien määrä pysyy 344 vakanssissa. Eläkeiän saavuttaa vuosina 2015–2017 yhdeksän henkilöä. Valtuustokauden aikana hallinnon ja suunnittelun vakansseja siirretään asiakastyöhön.

Henkilöstön osaamista kehitetään strategisten painotusten ja suunnantarkistuksen pohjalta. Esimiesten valmiutta työn muutoksen johtamiseen tuetaan.

Verksamheten Lotsen blir tillgängligare. Målet är att den ska utvecklas på så sätt att den nuvarande strukturen ses över, de funktionella partnerskapen blir fler, nya samarbetsformer söks och personal- och lokalresurserna går igenom.

Ett projekt med syftet att gatuväldet ska minska startades år 2014 i östra Helsingfors, och projektet fortsätter. Det är fråga om ett samarbetsprojekt som inkluderar det lokala ungdomsarbetet, det inriktade ungdomsarbetet och den tredje sektorn, särskilt Aseman Lapset ry.

Kulturellt ungdomsarbete förläggs i större utsträckning till lokala ungdomsgårdar, bibliotek, invånarlokalerna och andra mötesplatser för helsingforsarna. Byrån för kulturellt ungdomsarbete samordnar och är förmedlare och tolk i kultur- och konstprojekt som gäller de unga och där unga också deltar. Stadens kulturella riktlinjer följs i projekten.

Ungdomscentralen stöder i samråd med kultur- och konstaktörer och olika förvaltningar aktiviteter som hör till den urbana ungdomskulturen, såsom skejtning, gatukonst och evenemang. I början av höstsäsongen ordnades det ett nytt evenemang för hela familjen där gatukultur, mat och idrott ingick.

Ungdomscentralen utnyttjar i högre grad sociala medier i ungdomsarbetet och utvecklar spelverksamheten och -pedagogiken särskilt i samarbete med stadsbiblioteket och utbildningsverket.

Ungdomscentralen stöder handikappade unga och unga som hör till en minoritet i fråga om sexuell läggning eller könsidentitet så att de kan delta i verksamheten och känna delaktighet i den. Konsekvensanalysen ur ett jämställdhetsperspektiv utvidgas, särskilt så att den omfattar en granskning över möjligheterna för minoriteter att delta. Ungdomscentralen ökar samarbetet med mångkulturella organisationer och handikapporganisationer och fäster vikt vid en dialog mellan olika ungdomsgrupper, i synnerhet i verksamheten Krut. Undervisning i funktionell finska testas på två verksamhetsställen, vilket är avsett att stödja invandrardomsgrupper på deras utbildningsvägar.

### **Verkets personalplan 2015–2017**

Antalet anställningar förblir 344. Nio anställda uppnår pensionsåldern åren 2015–2017. Ungdomscentralen flyttar under fullmäktigeperioden anställningar från administration och planering till arbete som har att göra med användarna.

Personalkompetensen utvecklas utifrån strategiska prioriteringar och en kursjustering. Cheferna får stöd i sitt förändringsledarskap.

Ikääntyneiden työntekijöiden jaksamista tuetaan. Henkilökunnan valmiuksia monimuotoisten nuorten kohtaamiseen vahvistetaan.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Strategiakaudella valmistuu kaksi nuorisotaloa. Viikin nuorisotalo valmistuu vuonna 2015 ja nuorisotila Maunulaan osana kirjaston ja työväenopiston yhteistä taloa vuonna 2016. Vuonna 2015 on tarkoitus hankkia tilat ydinkeskuksesta nuorten palvelupisteelle hallintokuntien yhteistyönä.

Yhteiskäyttö on uusien tilojen suunnittelun pääperiaate. Tämän mukaisesti toimitaan Herttoniemessä. Kruunuvuorenrannassa tilat on tarkoitus toteuttaa yhteistyössä liikuntaviraston ja opetusviraston kanssa.

#### **Taloustarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Nuorisoasiainkeskus seuraa taloutta sekä strategiaohjelman toteutumisella että omilla talousmittareilla ja tuottavuusmallilla. Strategiaohjelman mukaisesti virasto lisää toimintansa kokonaistalouden tuottavuutta ja tilankäytön tehokkuutta. Tuottavuusmallin avulla parannetaan toimintayksiköiden ja toimipaikkojen tuottavuutta ja henkilöstön kustannustietoisuutta.

#### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

##### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Tietotekniikan hyödyntämistä lisätään kehittämällä tärkeimpiä omia tietojärjestelmiä ja ottamalla käyttöön kaupunkiyhteisiä järjestelmiä. Tietotekniikkaohjelman tavoitteita toteutetaan erityisesti sähköisen asiointin kehittämishankkeiden kautta.

Uutena järjestelmänä kehitetään tuottavuusmatriisityökalu, joka pohjautuu pääkaupunkiseudun nuorisotyön yhteiseen tunnuslukujen seurantajärjestelmään. Nuorisoasiainkeskus avaa tietovarantojaan avoimen rajapinnan avulla. Pyrkimyksenä on saada kaikki avoimeksi dataksi kelpaava tieto jaettavaksi HRI-verkkopalvelussa.

##### **Sähköisen asiointin kehittämishankkeet**

Kehittämisessä keskitytään verkossa toimiviin palveluihin, joita kehitetään yhdessä käyttäjien kanssa. Verkkopalvelut kootaan yhteen etusivun alle. Sivustojen toiminnallisuutta lisätään vaihtamalla sivustopohja. Erityistä huomiota kiinni-

Äldre anställda får stöd för att orka med sitt arbete. Personalens förmåga att möta olika slags ungdomar stärks.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Ungdomscentralen får två nya ungdomsgårdar under strategiperioden. Viks ungdomsgård blir färdig år 2015 och ungdomslokalen i Månsashuset, som är gemensamt för ungdomscentralen, stadsbiblioteket och finska arbetarinstitutet, år 2016. Det är meningen att flera förvaltningar i samråd ska skaffa lokaler för ett serviceställe för unga i stadskärnan år 2015.

Sambruk är huvudprincipen när nya lokaler planeras. Principen följs i Herttonäs. Det är tänkt att Kronbergsstranden ska få lokaler byggda samtidigt för ungdomscentralen, idrottsverket och utbildningsverket.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Ungdomscentralen följer upp ekonomin både genom att genomföra strategiprogrammet och genom att använda egna ekonomiska mätare och en produktivitetsmodell. Den ökar i enlighet med strategiprogrammet produktiviteten i verksamheten totalekonomiskt sett och effektiviteten i lokalanvändningen. Dessutom förbättrar den med hjälp av produktivitetsmodellen produktiviteten på verksamhetsenheterna och -ställena, likaså personalens kostnadsmedvetenhet.

#### **IT och elektronisk kommunikation**

##### **Hur IT-programmet genomförs**

Ungdomscentralen utnyttjar IT i högre grad genom att utveckla sina egna viktigaste informationssystem och börja använda system som är gemensamma för hela staden. Den avser att nå målen i IT-programmet särskilt med hjälp av utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation.

Ungdomscentralen utvecklar som ett nytt system ett matrisverktyg för produktivitetstillsyn. Verktöget baserar sig på ett system för nyckeltalsuppföljning som är gemensamt för ungdomsarbetet i huvudstadsregionen. Ungdomscentralen gör sina datalager tillgängliga med ett öppet gränssnitt och avser att få all information som duger till öppna data delad i webbtjänsten Helsinki Region Infoshare.

##### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Ungdomscentralen koncentrerar sig i utvecklingsarbetet på webbtjänster och låter användarna delta i arbetet. Tjänsterna sammanförs under framsidan. Webbplatserna ska börja fungera bättre genom att webbgrunden byts ut. Särskild vikt

tetään toimintojen välisiin kytkentöihin ja löydettävyyteen. Nuorisoasiainkeskus kehittää vain sähköisen asioinnin palveluita, jotka ovat helposti käytettäviä myös mobiililaitteilla.

Nuorisotoimi otti 2014 käyttöön kaupunkitasoisen palautejärjestelmän. Palautejärjestelmää käytetään Ruuti-toiminnassa niin, että nuorten tekemät aloitteet kulkevat nopeammin ideasta toteutukseen.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Käyntikertoja – Antal besök	1 402 929	1 270 000	1 270 000	1 370 000	1 370 000	1 370 000
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret – Unga med systematiskt stöd	1 435	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Nuorten pienryhmät – Smågrupper för unga	-	850	850	1 000	1 000	1 000

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Nuorisoasiainkeskuksen luonto- ja ympäristöpainotteisten toimipaikkojen ja toimintojen yhteistyötä vahvistetaan lisäämällä ja parantamalla toiminnallista ruokaa, ruokakulttuuriin ja viljelyyn liittyvää ympäristökasvatusta.

Energiatehokkuuden parantamiseksi jatketaan kohdennettua tiedottamista, jolla pyritään lisäämään toimipaikkojen työntekijöiden tietämystä omasta energiankulutuksestaan ja keinoista energiankulutuksen vähentämisessä. Tavoitteena on vähentää mukana olevissa toimipaikoissa energiankulutusta vuosittain 2 %.

### Tuottavuuden toteuttaminen 2013–2017

Tuottavuutta kehitetään nuorisoasiainkeskuksen suunnantarkistusprosessilla. Suunnantarkistuksen tuloksena nuorisoasiainkeskuksessa on tarkistettu tehtävä ja päämäärä, painopisteet lähivuosille, kumppanuuksien ja kilpailutusten periaatteet, kuvaus nuorisoasiainkeskuksen toiminnosta suhteessa uusiin painopisteisiin, sekä kehittämiskohteet ja vahvuudet. Samalla parannetaan johtamista sekä lisätään vaikutusmahdollisuuksia omaan työhön ja sen kehittämiseen.

fästs vid hur funktioner kopplas samman och hur enkelt det är att hitta information. Ungdomscentralen utvecklar bara sådana tjänster inom elektronisk kommunikation som lätt kan användas med mobilapparater.

Ungdomscentralen har år 2014 börjat använda stadens gemensamma responssystem. Systemet används i verksamheten Krut med syftet att initiativen från de unga ska avancera snabbare från idé till genomförande.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

### Energieffektivitets- och miljömål

Ungdomscentralen stärker samarbetet mellan natur- och miljöinriktade verksamhetsställen och funktioner genom att öka och förbättra den miljöfostran som gäller verksamhet kring mat, matkultur och odling.

För att energieffektiviteten ska förbättras fortsätter ungdomscentralen med riktad information som går ut på att de anställda på verksamhetsställena i fråga ska få bättre kunskap om sin egen energiförbrukning och om metoder för att minska energiförbrukningen. Målet är att energiförbrukningen på de utvalda verksamhetsställena ska minska med 2 % om året.

### Produktivitetsutfall 2015–2017

Ungdomscentralen utvecklar produktiviteten med en kursjusteringsprocess. Denna har resulterat i att följande har justerats: uppgiften och målet, prioriteringarna för de närmaste åren, principerna för partnerskap och konkurrensutsättning, beskrivningen av ungdomscentralens funktioner i förhållande till de nya prioriteringarna och dessutom utvecklingsobjekten och de starka sidorna. Samtidigt förbättras såväl ledarskapet som möjligheterna att påverka det egna arbetet och utvecklingen i detta.

## Määrä- ja taloustavoitteet

Määrällisten tavoitteiden painopisteenä vuonna 2015 on pienryhmien lisääminen. Pienryhmien kautta nuorisosiankeskus tarjoaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia nuorille kaupungin strategian mukaisesti.

Nuorisosiankeskuksen tavoitteena on lisätä ulkopuolisin varoin rahoitettua toimintaa. Tavoitteena on toiminnan uudistaminen ja kehittäminen. Samalla kehittämishankkeet tarjoavat henkilöstölle urakierto- ja kehittymismahdollisuuksia.

## Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2015–2017

Tilojen käyttöastetta parannetaan lisäämällä tilojen aukioloa ja käyttöä erityisesti viikonloppuisin. Uusien tilojen suunnittelussa keskeisenä periaatteena on tilojen yhteiskäyttö. Näin toimitaan Maunulassa ja Herttoniemessä kirjaston ja työväenopiston kanssa. Kruunuvuorenrannassa tilat on tarkoitettu toteuttaa yhteistyössä liikuntaviraston kanssa. Uusien tilojen seurauksena palveluverkkoa tarkastellaan kokonaisuutena vuonna 2015. Kokonaistarkastelun perusteella arvioidaan tilatarpeet ja mahdollisuuksien mukaan luovutetaan tilasta tai osasta tilaa.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

## Kvantitativa och ekonomiska mål

Ungdomscentralen har år 2015 som prioritering vad de kvantitativa målen beträffar att smågrupperna ska bli fler. De unga får genom smågrupper mångsidiga hobby-möjligheter, vilket är i överensstämmelse med stadens strategi.

Ungdomscentralen har som mål att öka den externt finansierade verksamheten och att reformera och utveckla sin verksamhet över lag. Utvecklingsprojekten möjliggör samtidigt personalrotation och -utveckling.

## Effektivitet i lokalanvändningen 2015–2017

Utnyttjandegraden i lokalerna höjs genom förlängda öppettider och ökad användning särskilt under veckosluten. Sambruk är en central princip när nya lokaler planeras. Principen följs i Månsas och Hertonäs, där ungdomscentralen, stadsbiblioteket och finska arbetarinstitutet får lokaler i samma byggnad. Avsikten är att det i Kronbergsstranden ska byggas lokaler i samråd mellan ungdomscentralen och idrottsverket. De nya lokalerna gör att hela servicenätet måste ses över år 2015. Behovet av lokaler bedöms utifrån helhetsgranskningen, och i möjligaste mån avstås lokaler helt eller delvis.

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Toimintakate / käyntikerta – Verksamhetsbidrag/besök	-19,82	-22,40	-22,60	-22,40	-22,40	-22,40
Menot / 0-28 -vuotiaat – Utgifter/0-28 -åringar	142,53	146,22	146,22	145,16	144,30	143,84
Avustukset järjestöille ja nimikkotilojen vuokrat / 0-28 -vuotiaat – Understöd till organisationer och hyror för lokaler använda av dem/0-28 -åringar	7,94	8,48	8,48	7,91	7,87	7,84
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä – Antal anställda	331	340	340	344	344	344
Tilat – Lokaler, m <sup>2</sup>	40 592	40 090	40 090	40 405	40 922	40 922

## Tuottavuusmittari – Produktivitetens mätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	100	91	90	99	101	102

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen kokonaispinta-ala htm <sup>2</sup> – Lokalyta sammanlagt, m <sup>2</sup> lägenhetsyta	40 592	40 090	40 090	40 405	40 922	40 922
Tilojen pinta-alamäärä (htm <sup>2</sup> ) suhteessa asiakasmäärään – Lokalyta (m <sup>2</sup> lägenhetsyta) i förhållande till antalet användare	1,02	1,03	1,03	1,01	1,00	1,01
Nuorisoasiainkeskuksen omat mittarit pinta-ala/työntekijä hallinnossa – Ungdomscentrals egna mätare, yta/anställd inom administrationen	49,15	37,27	37,27	37,36	38,27	38,27

## 4 41 Liikuntatoimi – Idrottsverksamhet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	10 771	9 863	10 623	9 467	9 467	9 467	9 467
Maksutulot - Avgiftsinkomster	0	38	0	38	38	38	38
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	159	100	100	50	50	50	50
Vuokratulot - Hyresinkomster	5 061	3 702	3 702	4 141	4 141	4 141	4 141
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	152	32	60	39	39	39	39
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>16 142</b>	<b>13 735</b>	<b>14 485</b>	<b>13 735</b>	<b>13 735</b>	<b>13 735</b>	<b>13 735</b>
Palkat - Löner	18 104	18 097	18 366	18 520	18 520	18 520	18 520
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	6 268	6 078	6 099	6 213	6 213	6 213	6 213
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	7 073	7 474	7 618	7 556	7 481	7 481	7 481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	7 100	6 833	6 842	6 611	6 611	6 685	6 685
Avustukset - Understöd	16 654	16 888	16 888	16 326	16 326	16 536	16 536
Vuokrat - Hyror	26 662	23 707	23 264	23 572	23 572	23 572	23 572
Muut menot - Övriga utgifter	135	157	157	152	152	152	152
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>81 996</b>	<b>79 234</b>	<b>79 234</b>	<b>78 950</b>	<b>78 875</b>	<b>79 159</b>	<b>79 159</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-65 854</b>	<b>-65 499</b>	<b>-64 749</b>	<b>-65 215</b>	<b>-65 140</b>	<b>-65 424</b>	<b>-65 424</b>
Poistot - Avskrivningar	10 683	10 700	10 700	10 700	10 700	10 700	10 700
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-76 538</b>	<b>-76 199</b>	<b>-75 449</b>	<b>-75 915</b>	<b>-75 840</b>	<b>-76 124</b>	<b>-76 124</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-14,9	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-3,4	0,0	-0,4	-0,5	0,4	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	26 003	22 807	22 807	22 770	22 770	22 770	22 770

### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talousarvioon 2015

Valmisteilla oleva uusi liikuntalaki tulee voimaan vuoden 2015 alusta. Liikuntalain mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Näiden tehtävien toteuttaminen kunnassa tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä. Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskeissa keskeisissä päätöksissä. Kunnan tulee arvioida kunnan asukkaiden liikunta-aktiivisuutta osana terveyden ja hyvinvoinnin kehittämistä. Uuden liikuntalain mukaan kunnan hoitaessa näitä tehtäviä kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kiinnitetään erityistä huomiota. Liikunta ja ravintotottumukset ovat kasvava erottava tekijä ihmisten terveydessä ja hyvinvoinnissa. Lasten ja nuorten kuten aikuistenkin arkiliikunta vähenee

### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

En ny idrottslag är under beredning och träder i kraft vid ingången av år 2015. Följande ingår i den nya lagen: Kommunen ska skapa allmänna förutsättningar för idrott och motion på det lokala planet. Uppgifterna ska i kommunen skötas av olika aktörer i samråd. Kommunen ska höra sina invånare i centrala beslut som gäller idrott och motion. Som en del av utvecklingen av hälsa och välbefinnande ska kommunen bedöma sina invånares motionsaktivitet. När kommunen sköter sina uppgifter gör den det inte i ett konkurrensläge på marknaden.

Särskild vikt fästs vid arbete mot utslagning bland barn och unga. Motion och kostvanor är en växande faktor som skiljer människor från varandra när det gäller hälsa och välbefinnande. Barnens och de ungas liksom också de vuxnas

passiivisen elämäntyylin myötä. Sen vuoksi kaikenlaisen fyysisen aktiivisuuden tarve sekä myös vapaa-ajan liikunta-harrastuksen tarve korostuu. Liikkumattomuuden ydin on arki- ja hyötyliikunnan laskussa, jota organisoitu liikunta ei pysty kokonaan kompensoimaan. Liikunta on edelleen lasten ja nuorten suosituin harrastus. Kuitenkin enää vain noin kolmasosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista harrastaa liikuntaa aktiivisesti liikuntaseuroissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksen mukaan liikunnan harrastaminen liikuntaseuroissa on viime vuosien aikana kallistunut. Kustannusten kasvuista on syntynyt monille perheille liian suuri kynnyks, joka estää lapsen liikunnan harrastamisen ohjatussa seuratoiminnassa. Kustannuksiin vaikuttaminen onkin liikunnan eri toimijoiden yhteinen asia.

Liikunnan vapaaehtoistyön väliaikaistumista ja sitoutumattomuutta paikataan suurimmissa liikunta- ja urheiluseuroissa ammattihenkilöstöllä. Valtakunnallinen liikunnan järjestökenttä on organisoitunut uudelleen.

Väestön ikääntyessä liikunnan avulla on mahdollista lisätä ikääntyvien kansalaisten terveiden ja toimintakykyisten vuosien määrää sekä itsenäistä selviytymistä. Liikunta on osa työhyvinvoinnin laajaa kokonaisuutta ja keino työurien pidentämiseen.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Palvelujen määrä ja laatu säilyvät edellisvuosien tasolla. Kustannussäästöjä saadaan tehostamalla toimintaa ja tarvittaessa supistamalla liikuntapaikkojen aukioloaikoja kausien taitteessa ja kesäaikana.

Liikuntavirasto rakentaa ja aktivoi muita kaupungin virastoja ja yhteisöjä rakentamaan kaikille sopivia monikäyttöisiä ja helposti saavutettavia lähiliikuntapaikkoja. Lähivuosien tavoitteena on rakentaa yhdessä kumppanuushankkeina opetusviraston, rakennusviraston ja muiden toimijoiden kanssa monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja.

Väestön ikärakenteen muuttuessa liikuntavirasto tuottaa senioriliikuntapalveluja ikääntyvien helsinkiläisten toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Ikääntyvien liikuntapalvelujen tuottamisessa lisätään yhteistyötä niiden virastojen kanssa, jotka tuottavat palveluja ikääntyville. Uusien asuinalueiden liikuntapaikat suunnitellaan yhdessä muiden virastojen kanssa ja niille on varaukset asemakaavoissa.

Erlaisia tuotantotapoja kokeillaan esim. liikuntapaikkojen valvonnassa, ulkoilupalveluiden ja ohjatun liikunnan tuottamisessa sekä rakentamalla liikuntapaikkoja yhdessä eri

vardagsmotion minskar på grund av en passiv livsstil. Behovet både av all slags fysisk aktivitet och av någon form av idrott under fritiden är därför uppenbart. Kärran i stillasittandet är den minskande vardagsmotionen. Den organiserade idrotten kan inte helt kompensera detta. Idrott är fortfarande den populäraste hobbyn bland barn och unga. Det oaktat idrottar numera bara ungefär en tredjedel av barnen och de unga i Helsingfors aktivt i idrottsföreningar.

Enligt en utredning som gjorts av undervisnings- och kulturministeriet har det blivit dyrare att idrotta i idrottsföreningar de senaste åren. Kostnadsökningen innebär för många familjer en för stor kostnadsbelastning och ett hinder för barnet att idrotta under ledning av en instruktör i en idrottsförening. Att påverka kostnaderna är därför en gemensam angelägenhet för idrottsaktörerna.

De som deltar i frivilligarbete inom idrotten är tillfälliga och obundna, och de största idrotts- och sportföreningarna fyller därför luckorna med yrkespersonal. Landets organisationsväsen inom idrotten har omorganiserats.

Då befolkningen åldras kan de äldre genom motion få fler år med hälsa och funktionsförmåga och klara sig själva bättre. Motion är en del av den stora arbetshälsohelheten och ett sätt att förlänga tiden i arbetslivet.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Tjänsterna är kvalitativt och kvantitativt på samma nivå som de föregående åren. Kostnadsbesparingar uppnås genom att verksamheten effektiviseras och öppettiderna för idrottsplatser om behövt förkortas vid säsongsskiftena och på sommaren.

Idrottsverket bygger mångsidigt användbara och lättillgängliga näridrottsplatser som är lämpliga för alla och aktiverar andra av stadens förvaltningar och sammanslutningar att göra detsamma. Verket har som mål för de närmaste åren att bygga mångsidigt användbara näridrottsplatser i form av partnerskapsprojekt tillsammans med utbildningsverket, byggnadskontoret och andra aktörer.

I och med att åldersstrukturen hos befolkningen förändras tillhandahåller idrottsverket seniormotionstjänster för att de åldrande helsingforsarna ska behålla sin funktionsförmåga. Idrottsverket samarbetar i tjänsteproduktionen i högre grad med de förvaltningar som tillhandahåller tjänster för äldre. Verket planerar idrottsplatser i nya bostadsområden tillsammans med andra förvaltningar, och områden för sådana ingår i detaljplanerna.

Idrottsverket testar olika produktionssätt när det gäller att övervaka idrottsplatser och tillhandahålla friluftstjänster och instruerad motion och prövar på att bygga näridrottsplatser



toimijoiden kanssa. Liikuntaviraston on vuokrannut jalkapalloseuroille 20 kenttää, joille seurat ovat rakentaneet tekonurmen. Uusia yhteistyötapoja kehitetään liikunta-alan toimijoiden kanssa. Kivikon hiihtohallille etsitään ulkopuolista palveluntuottajaa.

Ohjatun liikunnan lasten ja nuorten liikkumattomuutta vähentäviä hankkeita jatketaan, Helsingin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelman mukaisesti, lähiöprojektin ja muiden hankkeiden kautta.

Liikuntaseurojen avustusjärjestelmää uudistetaan vuonna 2014 valmistuneen selvityksen perusteella. Liikuntalautakunta päättää vuoden 2014 aikana liikuntaseurojen toiminta-avustusten ja liikuntatilojen tilatuen vaiheittaisesta käytöstä vuosina 2015 ja 2016. Liikuntavirasto osallistuu kansainvälisten, kansallisten ja paikallisten liikunta- sekä urheilutapahtumien hakemiseen, edellytysten luomiseen ja ylläpitämiseen, järjestämiseen ja tukemiseen.

### Kilpailuttaminen

Liikuntavirasto kilpailuttaa hankintoja Helsingin kaupungin ohjeiden mukaisesti ja kehittää yhteistyötä hankintakeskuksen ja kaupungin muiden virastojen kanssa.

### Riskienhallinta

Liikuntaviraston riskienhallintatyöryhmä päivitti riskienhallintasuunnitelman vuonna 2013 ja se tullaan jatkossa päivittämään aina vuosittain. Suunnitelmassa on kartoitettu keskeiset riskit ja esitetty keinoja niiden pienentämiseksi. Riskienhallinta on osa liikuntaviraston normaalia toimintaa.

### Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

#### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Helsingin kaupungin uudessa vuosia 2013–2016 koskevassa strategiassa tavoitteena on terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen

#### Toimenpiteet

- Liikunnan kansalaistoimintaa aktivoidaan ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteita uudistetaan siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa.
- Asukkaita kannustetaan omaehtoiseen liikkumiseen ja liikunnallisesti aktiiviseen elämäntapaan toteuttamalla terveysliikuntahankkeita
- Koululaisia kannustetaan välitunnilla ulkoiluun
- Terveysvaikutukset arvioidaan kaupungin päätöksenteossa
- Huomioidaan ulkoliikuntamahdollisuudet kouluissa ja päiväkodeissa
- Liikunnan poikkihallinnollista järjestämistä vahvistetaan

tillsammans med olika aktörer. Verket har hyrt tjugo planer till fotbollsföreningar, och dessa har försett planerna med konstgräs. Vidare utvecklar verket nya samarbetsformer tillsammans med aktörer inom idrottsbranschen. En extern tjänsteproducent söks för Stensböle skidhall.

Idrottsverket fortsätter inom den instruerade motionen med projekt som ska minska barnens och de ungas stillasittande. Detta sker i enlighet med stadens välfärdsplan för barn och unga via förortsprojektet och andra projekt.

Systemet för understöd till idrottsföreningar reformeras utifrån en utredning som blivit klar år 2014. Idrottsnämnden beslutar år 2014 hur verksamhetsstöd till idrottsföreningar och stöd för idrottslokaler etappvis ska börja tillämpas åren 2015 och 2016. Idrottsverket hör till dem som söker värdskapet för internationella, nationella och lokala idrotts- och sportevenemang, som skapar och upprätthåller förutsättningar för evenemang och som arrangerar och stöder sådana.

### Konkurrensutsättning

Idrottsverket konkurrensutsätter upphandlingar i enlighet med stadens anvisningar och utvecklar samarbetet med anskaffningscentralen och andra av stadens förvaltningar.

### Riskhantering

Idrottsverkets arbetsgrupp för riskhantering uppdaterade riskhanteringsplanen år 2013. Planen kommer herefter att uppdateras varje år. De största riskerna är kartlagda i planen, och metoder för att minimera dem tas upp där. Riskhantering är en del av idrottsverkets normala verksamhet.

### Hur stadens strategiprogram följs vid verket

#### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Stadens strategi för åren 2013–2016 innehåller det strategiska målet att den hälsofrämjande motionen ska öka och stillasittandet minska.

#### Åtgärder

- Samhällsaktiviteten inom idrotten ökar, och grunderna för understöd till idrottsföreningar ändras så att tyngdpunkten ligger på idrott för barn och unga.
- Invånarna uppmuntras genom hälsomotionsprojekt att röra på sig på eget initiativ och välja en aktiv livsstil med motion.
- Skoleleverna uppmuntras att vara ute under rasterna.
- Konsekvenserna för hälsan bedöms i stadens beslutsfattande.
- Möjligheter till utomhusidrott för skolor och daghem betonas.
- Idrott organiseras tväradministrativt i större utsträckning, och goda rutiner skapas genom samarbete mel-

- ja luodaan hyviä käytäntöjä eri virastojen välisenä yhteistyönä
- Liikuntapaikoissa huomioidaan esteettömyys ja erityisryhmien tarpeet
  - Vahvistetaan liikuntapaikkojen suunnittelun asiakaslähtöisyyttä ja vähän liikkuvia ryhmiä kannustetaan liikkumaan

### Liikuntastrategia vuosille 2013–2017

Liikuntalautakunta hyväksyi 13.11.2012 ja kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi 17.12.2012 vuosien 2013–2017 liikuntastrategian.

Liikuntastrategian päätavoitteita ovat:

- Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen
- Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen
- Liikunnan kansalaistoiminnan aktivoiminen ja liikunta-seurojen avustusten myöntämisperusteiden uudistaminen siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa.
- Liikuntapalvelujen tuottaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Vuonna 2014 palvelutuotannossa on 443 vakanssia ja hallinnossa on 37 vakanssia eli virastossa on yhteensä 480 vakanssia. Vuonna 2014 ennustetaan toteutuvan yhteensä 432 henkilötyövuotta vakituisen henkilökunnan osalta. Vuonna 2015 käytössä esitetään olevan yhteensä 480 vakanssia. Vakanssien määrät pysyvät samana vuosina 2016 ja 2017.

Taloussuunnitelmavuosina 2015–2017 liikuntaviraston henkilökunnasta eläkeiän saavuttaa 34 henkilöä ja eläkkeelle arvioidaan siirtyvän yhteensä noin 30 henkilöä. Eläkkeelle siirtymisten ja rekrytointien yhteydessä arvioidaan kunkin tehtävän kohdalta henkilöstötarpeet, tehtävän kehittämis- ja osaamistarpeet. Hiljaisen tiedon siirtäminen organisaation sisällä korostuu, kun avainhenkilöt siirtyvät eläkkeelle.

Osaamistarpeita selvitetään osaamiskartoitusten perusteella ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Informaatioteknologiaan, vuorovaikutukseen, viestintään, hankintoihin ja talouteen liittyvä osaaminen korostuu. Esimiesten henkilöstöhallinnon osaaminen korostuu, kun he ottavat käyttöön henkilöstöhallinnon uuden HR-tietojärjestelmän. Henkilöstömäärä ei kasva, joten työssäoppiminen ja moniosaaminen korostuvat toimenkuvien laajentuessa.

lan olika förvaltningar.

- Tillgänglighet och behov hos specialgrupper beaktas på idrottsplatserna.
- Idrottsplatser planeras mer användarcentrerat, och grupper som rör på sig för lite uppmuntras att motionera.

### Idrottsstrategi för åren 2013–2017

Idrottsnämnden godkände 13.11.2012 en idrottsstrategi för åren 2013–2017, och stadsstyrelsen antecknade strategin 17.12.2012.

Primära mål i idrottsstrategin:

- Den hälsofrämjande motionen ökar, och stillasittandet minskar.
- Helsingfors som helhet och de olika stadsdelarna blir trivsammare och attraktivare.
- Samhällsaktiviteten inom idrotten ökar, och grunderna för understöd till idrottsföreningar ändras så att tyngdpunkten ligger på idrott för barn och unga.
- Idrottstjänster tillhandahålls i samarbete med andra aktörer.
- Personalkompetensen utvecklas och arbetshälsan förbättras.

### Verkets personalplan 2015–2017

Det finns 443 anställningar inom tjänsteproduktionen och 37 inom administrationen, sammanlagt 480, år 2014. Det faktiska antalet årsverken beräknas bli sammanlagt 432 vad den ordinarie personalen beträffar. För år 2015 föreslås 480 anställningar. Antalet förblir detsamma åren 2016 och 2017.

Under ekonomiplaneåren 2015–2017 uppnår 34 av idrottsverkets anställda pensionsåldern. Ca 30 av dem antas gå i pension. I samband med pensionsavgångar och rekrytering bedöms anställningen vad behovet av tillsättande, utveckling och kunnande beträffar. Att den tysta kunskapen tas till vara inom organisationen är mycket viktigt då nyckelpersoner går i pension.

Behovet av kunnande utreds utifrån kompetenskartläggningar och i samband med utvecklingssamtal. Kunnande som gäller IT, interaktion, kommunikation, upphandling och ekonomi betonas. Att cheferna måste ha personaladministrativ kompetens blir tydligt då de börjar använda det nya HR-datasystemet för personaladministration. Antalet anställda ökar inte, vilket gör att lärande på arbetsplatsen och mångkunnighet får stor betydelse då uppgiftsbeskrivningarna blir mer omfattande.

Vakituisen henkilökunnan lisäksi liikuntavirasto käyttää vuokratyövoimaa, määräaikaista kausityöntekijöitä ja kesätyöntekijöitä korvaamaan poissaoloja ja tasoittamaan kesä- ja talvikausien työvoimatarvetta. Näiden henkilöstöryhmien määrä vaihtelee vuosittain ja käyttöön vaikuttaa myös vuosittain käytettävissä olevat määrärahat.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Liikuntaviraston käytössä olevien tilojen kokonaismäärä on vuonna 2014 yhteensä 191 200 htm<sup>2</sup>. Vuokratustannukset näistä tiloista ovat yhteensä 17,4 milj. euroa vuodessa. Omaa toimitilaa on 183 400 htm<sup>2</sup>, jonka kustannukset vuodessa ovat 16,3 milj. euroa. Vastaavasti ulkoa vuokrattua tilaa on vain 7 800 htm<sup>2</sup>, josta maksettiin vuodessa 1,1 milj. euroa.

Merkittävimmät tilamuutokset koskevat merellisten palveluiden tukikohtia.

Liikuntaviraston käyttöön tulee jo vuonna 2014 Käpylän liikuntapuiston varasto, jonka kooltaan 666 htm<sup>2</sup>, Lähteen sauna 30 htm<sup>2</sup> ja Rastilan leirintäalueen sauna 102 htm<sup>2</sup>.

Etsitään korvaavia tiloja Holkkien tukikohdalle.

Vuonna 2017 suunnitelmien mukaan otetaan käyttöön Tehtaanpuiston tekojäärädän huoltotilat, kooltaan 230 htm<sup>2</sup>. Merellisten palveluiden järjestämistä uudella tavalla selvitetään suunnitelmakaudella.

Vuonna 2014 luovutaan Uunisaaren ravintolan ja saunan rakennuksista, jotka ovat yhteensä 667 htm<sup>2</sup>. Samoin vuonna 2014 luovutaan Myllypuron liikuntapuiston 328 htm<sup>2</sup> parakeista.

#### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Liikuntavirasto on kokonaisuudessaan nettobudjetoinnissa. Nettobudjetointi kannustaa hakemaan uusia tuottomahdollisuuksia ja etsimään kohteita kustannussäästöihin. Taloudellisuusajattelun vahvistuminen vaikuttaa positiivisesti tuottavuuskehitykseen.

Tuottavuutta edistetään sähköisten varaus- sekä ilmoittautumispalveluilla ja tietotekniikkaa hyödynnetään palvelujen tuotannossa ja hallinnossa. Liikuntapaikkojen itsenäistä käyttöä lisätään. Palveluiden tuottamisessa kokeillaan vaihtoehtoisia palvelujen tuotantotapoja.

Työvuorojärjestelyjä kehitetään ja määräaikaisen henkilökunnan käyttöä vähennetään määrärahojen supistuessa.

Utöver att idrottsverket har sin ordinarie personal behövs det hyr-, säsong- och sommararbetskraft som arbetar under andras frånvaro och jämnar ut toppar i arbetskraftsbehovet under sommar- och vintersäsongen. Storleken på dessa personalgrupper varierar från år till år och påverkas också av de disponibla anslagen året i fråga.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Idrottsverket förfogar år 2014 över lokaler på sammanlagt 191 203 m<sup>2</sup> lägenhetsyta. De totala hyreskostnaderna uppgår till 17 449 594 euro om året. En andel på 183 368 m<sup>2</sup> lägenhetsyta är i stadens ägo, och de årliga hyreskostnaderna uppgår till 16 339 787 euro. Bara 7 835 m<sup>2</sup> lägenhetsyta hyrs hos utomstående, och för denna yta blir hyreskostnaderna 1 109 807 euro om året.

De största lokalförändringarna gäller baserna för havstjänster.

Idrottsverket får redan år 2014 börja använda ett förråd på 666 m<sup>2</sup> lägenhetsyta i Kottby idrottspark, en bastu på 30 m<sup>2</sup> lägenhetsyta i Källvik och en bastu på 102 m<sup>2</sup> lägenhetsyta på Rastböle campingplats.

Idrottsverket söker lokaler som ersätter lokalerna vid Holkvägen.

Idrottsverket ska enligt planerna år 2017 börja använda en servicebyggnad på 230 m<sup>2</sup> lägenhetsyta vid konstisbanan i Fabriksparken. Verket utreder möjligheterna till en omorganisering av havstjänsterna under planperioden.

Idrottsverket avstår år 2014 restaurangbyggnaden och bastubyggnaden på Ugnsholmen. Byggnaderna omfattar sammanlagt 667 m<sup>2</sup> lägenhetsyta. Verket avstår år 2014 också baracker på 328 m<sup>2</sup> lägenhetsyta i Kvambäckens idrottspark.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Hela idrottsverket har nettobudgetering. Detta sporrar verket att söka nya möjligheter till avkastning och kostnadsbesparingar. Att det ekonomiska tänkandet blivit starkare påverkar produktivetsutvecklingen positivt.

Produktiviteten främjas genom elektroniska boknings- och anmälnings-tjänster. IT utnyttjas i tjänsteproduktionen och -administrationen. Idrottsplatser börjar användas självständigt i större utsträckning. Alternativa produktionsätt testas i tjänsteproduktionen.

Arbetskiftsarrangemangen utvecklas och de visstidsanställda blir färre i och med att anslagen minskar.

Liikuntapalveluita keskitetään liikuntapuistoihin ja kesäaika-  
na suuriin liikuntalaitoksiin. Toimipisteiden kesä- ja talvikau-  
sien pituuksia sekä toimipisteiden aukioloaikoja tarkiste-  
taan. Sisäliikuntatilojen päiväkäyttöä tehostetaan jatkamalla  
päiväkotien sekä peruskoulujen ryhmien maksutonta päivä-  
käyttöä. Liikuntapaikkojen käyttöastetta lisätään esim.  
muuttamalla nurmi- ja hiekkakenttiä tekonurmiksi.

Toteutetaan energiaa säästäviä kehittämishankkeita ja  
kiinteistöjen perusrannuksia. Yhteishankinnoilla saadaan  
säästöjä.

Tulospalkkiojärjestelmiä kehitetään niin, että ne kannusta-  
vat tuottavuuden parantamiseen.

## **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asi- ointi**

### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Liikuntavirasto toimii yhteistyössä keskeisten hallintokuntien  
ja Helsingin kaupungin kilpailuttamien tietotekniikan palve-  
lutoimittajien kanssa. Liikuntaviraston tietotekniikkayksikkö  
tuntee kaupungin tietotekniikkaympäristön ja osallistuu  
uuden, vuosille 2015–2017 laaditun kaupungin tietotekniik-  
kaohjelman toteutukseen ja kehitystyöhön.

### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeista merkittävin on  
tilavarauksjärjestelmän uuden version käyttöönotto, jota  
myös laajennetaan liikuntaviraston merelliselle osastolle  
venepaikkavaraustoimintaan. Enkora kassa- ja kulunval-  
vontajärjestelmää edelleenkehitetään mm. verkkokauppa-  
ominaisuudella. Varaudutaan kaupungin henkilöstöhallin-  
non HR-järjestelmän käyttöönottoon sekä muiden käynnis-  
sä olevien projektien jatkotoihin.

### **Tavoitteet ja mittarit**

Liikuntaviraston palveluja ovat:

- Sisäliikuntapaikat
- Ulkoliikuntapaikat
- Ulkoilualueet ja -reitit
- Venepaikat
- Kalastus
- Liikunnanohjaus
- Liikuntaseurojen ja liikuntalaitosten avustaminen
- Rastilan leirintäalue
- Liikuntapalvelujen markkinointi ja tiedottaminen

Idrottstjänster koncentreras till idrottsparker och under  
sommartid till stora idrottsanläggningar. Längden på verk-  
samhetsställen sommar- och vintersäsonger justeras,  
likaså öppetiderna. Lokalerna för inomhusidrott används  
effektivare på dagen genom fortsatt avgiftsfrihet för dag-  
hems- och grundskolegrupper. Utnyttjandegraden på id-  
rottsplatserna höjs t.ex. genom att gräs- och sandplaner  
ändras till konstgräsplaner.

Utvecklingsprojekt genomförs och fastigheter byggs om  
med energisparande som syfte. Gemensamma upp-  
handlingar ger besparingar.

Resultatpremierystemen utvecklas så att de uppmuntrar till  
bättre produktivitet.

## **IT och elektronisk kommunikation**

### **Hur IT-programmet genomförs**

Idrottsverket samarbetar med de i sammanhanget mest  
betydande förvaltningarna och de leverantörer som staden  
konkurrensutsatt IT-tjänster hos. Idrottsverkets IT-enhet  
känner stadens IT-miljö och deltar i arbetet med att genom-  
föra och utveckla stadens nya IT-program för åren 2015–  
2017.

### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Det viktigaste av idrottsverkets utvecklingsprojekt inom  
elektronisk kommunikation är att en ny version av bok-  
ningssystemet börjar användas av verket, också av avdel-  
ningen havstjänster inom verksamheten kring reservering  
av båtplatser. Systemet Enkora för kassa- och passerkon-  
troll vidareutvecklas, bl.a. så att en webbutik fogas till det.  
Verket är berett att börja använda stadens personaladmi-  
nistrativa HR-system och fortsätta att arbeta med andra  
pågående projekt.

### **Mål och mätare**

Idrottsverket tillhandahåller följande tjänster:

- Idrottsplatser inomhus
- Idrottsplatser utomhus
- Friluftsområden och -stråk
- Båtplatser
- Fiske
- Instruerad motion
- Understöd till idrottsföreningar och idrottsanläggningar
- Rastböle campingplats
- Marknadsföring av och information om idrottstjänster

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Monitoimihalleissa (Töölön kisahalli ja Liikuntamyly) on yhteensä 700 aukiolopäivää
- Maauimaloissa (Uimastadionin ja Kumpulän maauimalat) on yhteensä 210 aukiolopäivää
- Tekojääradoilla (7) on yhteensä 650 aukiolo-päivää
- Ulkoiluteitä ja kuntoratoja ylläpidetään Helsingissä 188 km
- Ulkoiluteitä aurataan ja hiekoitetaan talvella tarvittaessa päivittäin 45 km
- Hiihtolatupohjia ylläpidetään 230 km
- Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään 11 800 kappaletta

### Muut toiminnalliset tavoitteet

- Laitostoiminnan käyntikerrat 3 808 500 kappaletta
- Ulkokokenttoiminnan käyntikerrat 4 279 500 kappaletta
- Uimarantatoiminnan käyntikerrat 928 000 kappaletta
- Liikunnanohjauksen käyntikerrat 630 000 kappaletta
- Leirinnän yöpymisvuorokaudet 98 000 kappaletta
- Kalastuslupia 7 000 kappaletta
- Liikuntaviraston ja tytäryhteisöjen tulee yhteistyössä yhtenäistää asiakasjärjestelmiä ja erilaisia menettelytapoja, jotka parantavat sekä helpottavat helsinkiläisten ja muiden asiakkaiden liikuntapalvelujen käyttöä ja lisäävät palvelutuotannon läpinäkyvyyttä, parantavat tuottavuutta ja tuovat kustannussäästöjä.

### Energiätehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Liikuntavirasto seuraa ja raportoi energiankulutuksestaan energiasäästöneuvottelukunnan ohjeiden mukaisesti. Kulusseurannassa ovat kaikki kohteet, joissa kulutetaan sähköä tai kaukolämpöä. Energiasäästön edistämissuunnitelma päivitetään vuosittain.

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet:

- Venesatamien jätehuoltoa parannetaan
- Lajittelevaa jätehuoltoa laajennetaan
- Liikuntatapahtumissa edellytetään jätteiden keräämistä ja kierrättämistä sekä yleistä siisteyttä
- Kiinteistöjen sähkön, kaukolämmön ja veden kulutuksen seuranta kehitetään.

Jaettaviin avustuksiin on varattu 16 311 000 euroa ja henkilökunnan kerhelle 15 000 euroa vuonna 2015. Liikuntaviraston vuokrasubvention suuruus on yhteensä noin 1,6 miljoonaa euroa vuodessa, kun mukaan lasketaan liikuntatiloihin ja maavuokrauksiin liittyvät subventiot.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

- Allaktivitetshallarna (Tölö sporthall och Sportkvarnen) har sammanlagt 700 öppetdagar.
- Friluftsbaden (Simstadion och Gumtåks friluftsbad) har sammanlagt 210 öppetdagar.
- Konstisbanorna (7) har sammanlagt 650 öppetdagar.
- Friluftsvägar och motionsslingor på 188 km underhålls i Helsingfors.
- Friluftsvägar på 45 km plogas och sandas vid behov dagligen på vintern.
- Underlag för skidspår på 230 km underhålls.
- Idrottsverket erbjuder tillsammans med båtklubbarna minst 11 800 båtplatser.

### Övriga verksamhetsmål

- 3 808 500 besök på anläggningar
- 4 279 500 besök på utomhusplaner
- 928 000 besök på badstränder
- 630 000 besök på platser med instruerad motion
- 98 000 övernattningar på campingplatsen
- 7 000 fiskekort
- Idrottsverket och dottersammanslutningarna ska i samråd förenhetliga kundsystemen och olika tillvägagångssätt som förbättrar och underlättar användningen av idrottstjänster för helsingforsare och andra och gör tjänsteproduktionen transparentare, förbättrar produktivitet och medför kostnadsbesparingar.

### Energieffektivitets- och miljömål

Idrottsverket följer upp och rapporterar om sin energiförbrukning i enlighet med anvisningar från energispar-kommissionen. Uppföljningen omfattar alla verksamhetsställen där elektricitet eller fjärrvärme förbrukas. Planen för främjande av energisparande revideras varje år.

Verksamhetsmål för miljön

- Avfallshanteringen i småbåtshamnarna förbättras.
- Sorteringen inom avfallshanteringen byggs ut.
- Skräpet måste samlas in och återvinnas och allmän snygghet råda vid idrottsevenemang.
- Sättet att följa upp el-, fjärrvärme- och vattenförbrukningen i fastigheterna utvecklas.

Ett belopp på 16 311 000 euro är reserverat för att delas ut som understöd och ett belopp på 15 000 euro är reserverat för personalklubben år 2015. Idrottsverket subventionerar hyror på sammanlagt ca 1,6 mn euro om året när subventioner för idrottslokaler och områden ingår.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetaavoitteet, 1000 kpl– Prestationsmål, 1 000 st.</b>						
Laitostoiminnan käyntikerrat – Besök på anläggningar	3 783	3 643	3 643	3 809	3 810	3 811
Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat – Besök på utomhusplaner	3 823	4 241	4 241	4 280	4 280	4 290
Uimarantatoiminnan käyntikerrat – Besök på badstränder	1 275	892	892	928	957	986
Liikunnanohjauksen käyntikerrat – Besök på platser med instruerad motion	681	570	570	630	630	630
Leirinnän yöpymisvuorokaudet – Övernattningar på campingplatsen	95	100	100	98	99	100
Venesatam. venepaikat kpl – Båtplatser i småbåts- hamnar, st.	11 974	11 800	11 800	11 800	11 800	11 800
Kalastusluvat, kpl – Fiskekort, st.	8 452	6 800	6 800	7 000	7 000	7 200
<b>Tehokkuus/taloudellisuus</b>						
Menot/asukas – Utgifter/invånare, €	135,76	129,34	129,34	126,85	125,56	124,41
Tulot/asukas – Inkomster/invånare, €	26,73	22,42	22,83	22,07	21,76	21,57
Toimintakate/asukas – Verksamhetsbidrag/invånare, €	-109,03	-106,92	-106,51	-104,78	-103,80	-102,84
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä yhteensä – Antal anställda sammanlagt	487	487	487	487	487	487

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Käyntikertaa kohti – Per besök	102	102	102	106	106	106
Aukiolotuntia kohti – Per öppettimme	98	102	102	107	107	107

**Tuottavuus – Produktivitet (2012 = 100)**
**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen kokonais-pinta-ala (htm <sup>2</sup> ) – Lokalyta sammanlagt (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)	191 400	191 203	191 203	191 203	191 203	191 433

## 4 53 Työterveyskeskus – Företagshälsovårdscentralen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	8 733	8 612	8 940	9 180	9 180	9 180	9 180
Maksutulot - Avgiftsinkomster	13	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	7 032	6 528	6 866	6 437	6 437	6 437	6 437
Vuokratulot - Hyresinkomster	4	0	0	5	5	5	5
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	4	0	6	48	48	48	48
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>15 786</b>	<b>15 140</b>	<b>15 812</b>	<b>15 670</b>	<b>15 670</b>	<b>15 670</b>	<b>15 670</b>
Palkat - Löner	6 864	7 536	6 866	7 681	7 681	7 681	7 681
Henkilösivumenot - Lönebidrag	2 376	2 532	2 313	2 573	2 573	2 573	2 573
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 690	2 837	4 532	3 134	3 116	3 116	3 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	383	350	368	380	380	380	380
Avustukset - Understöd	5	10	5	5	5	5	5
Vuokrat - Hyror	1 147	1 250	1 165	1 242	1 242	1 242	1 242
Muut menot - Övriga utgifter	7	5	7	7	7	7	7
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>15 472</b>	<b>14 520</b>	<b>15 256</b>	<b>15 022</b>	<b>15 004</b>	<b>15 004</b>	<b>15 004</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>315</b>	<b>620</b>	<b>556</b>	<b>648</b>	<b>666</b>	<b>666</b>	<b>666</b>
Poistot - Avskrivningar	54	70	49	70	70	70	70
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>260</b>	<b>550</b>	<b>507</b>	<b>578</b>	<b>596</b>	<b>596</b>	<b>596</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-4,1	4,4	3,5	3,5	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-6,2	5,1	3,5	3,3	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1 073	1 111	1 105	1 134	1 134	1 134	1 134

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Työterveyskeskuksen toiminta liittyy kansallisiin tavoitteisiin työurien pidentämisestä ja työelämän laadun kehittämisestä. Työterveyspalveluilta odotetaan vaikuttavuutta ja tuloksia, joita mitataan sairauspoissaolojen sekä työkyvyttömyyskustannusten vähenemisenä. Näihin liittyen sairausvakuutus- ja työterveyshuoltolakien muutokset (ns. 30-60-90 malli) edellyttävät työnantajalta ja työterveyshuollolta tiivistä yhteistyötä siinä vaiheessa, kun työntekijän työkyvyttömyys alkaa pitkittyä. Kaupungilla on toimivat yhteistyörakenteet ja hyvät edellytykset toimia ennakoivasti työkykyongelmatilanteissa.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Företagshälsovårdscentralens verksamhet ansluter till de nationella målen längre arbetskarriärer och bättre arbetslivskvalitet. Företagshälsovårdstjänsterna förväntas vara verkningsfulla och leda till resultat i form av mindre sjukfrånvaro och lägre kostnader för arbetsoförmåga. Med anknytning till detta kräver ändringar i sjukförsäkringslagen och lagen om företagshälsovård (mallen 30-60-90) nära samarbete mellan arbetsgivaren och företagshälsovården när arbetsoförmågan hos en anställd börjar bli långvarig. Staden har fungerande samarbetsstrukturer och goda förutsättningar att förebygga problemsituationer som gäller arbetsförmåga.

Myös vuoden 2014 alussa voimaan tullut Hyvä työterveys- huoltokäytäntö -asetus korostaa esimiesten ja työterveys- huollon yhteistyötä. Toimintansa pohjaksi työterveys- huollon on analysoitava mm. työn ja henkilöstötilanteiden muutosta sekä edistettävä palveluillaan työyhteisöjen toimintaa ja esimiestyötä. Asetus laajentaa työterveys- huollon tehtäväksi myös asiakkaiden kuntoutustoimien koordinoimisen. Lisäksi työterveys- huollolla on oltava kirjallinen laatu- järjestelmä vuoteen 2016 mennessä.

### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityk- sestä 2015–2017**

Työterveyskeskuksen erityisenä haasteena on vastata sairaanhoitopalveluiden kasvavaan kysyntään. Kyseessä on sekä määrällinen että laadullinen palveluodotusten kasvu. Taustalla on henkilöstörakenteeseen liittyvää työ- kyongelmaa sekä työelämän muutoksien vaikutuksia hy- vinvointiin.

Vastaanottokäynneissä korostuvat entistä enemmän työssä jaksamiseen ja työkykyyn liittyvät asiat. Vastaanottokäynnit ovat muuttuneet kestoltaan pidemmiksi, mikä puolestaan on heikentänyt palveluiden kattavuutta ja vähentänyt mah- dollisuutta palvella nopeasti hoidettavia asiakkaita. Työter- veyskeskuksen oman toiminnan ohella sairaanhoitopalve- luita on täydennetty ostopalveluilla. Ostopalveluiden lisää- minen vastaamaan kaikkea kysyntää ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista. Lisääntyvä hoito ei välttämättä mer- kitse parempaa terveyttä.

Työterveyskeskus on kehittämässä hoidon- ja palvelutar- peen arviointiprosessia siten, että asiakastarve arvioidaan ensimmäisessä puhelinkontaktissa. Tämä edellyttää työta- pamuutoksia sekä puhelinjärjestelmän uudistamista. Lisäk- si työtapoja ja resurssointia muutetaan niin, että ruuhka- huippuihin kyetään paremmin vastaamaan. Näiden ohella sähköisten palveluiden kehittäminen on välttämätöntä asi- oinnin sujuvuuden parantamiseksi.

Kansaneläkelaitos korvaa työterveyskeskuksen menoista noin 42 %. Kaupungin työntekijää kohden Kela-korvauksen suuruus on 331 € / vuosi. Kela -korvauksen enimmäismää- rä on 408 € / henkilö, joten nykyinen toimintatapa mahdolis- taisi Kela-korvattavien kustannusten kasvattamisen toimin- nan parantamiseksi.

### **Kilpailuttaminen**

Työterveyskeskus on kilpailutuksessa toiminut kaupungin kilpailutusperiaatteiden mukaisesti.

Också i statsrådets förordning om principerna för god före- tagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga, vilken trädde i kraft vid ingången av år 2014, betonas samarbete mellan cheferna och företagshälso- vården. Företagshälsovården ska för att få ett underlag för verksamheten analysera bl.a. förändringar i arbete och personalsituationer och genom sina tjänster främja verk- samheten i arbetsgemenskaperna och chefernas arbete. Förordningen ökar företagshälsovårdens uppgifter till att omfatta uppgiften att samordna rehabiliteringsåtgärder för användarna. Dessutom ska företagshälsovården ha ett skriftligt kvalitetssystem senast vid ingången av år 2016.

### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i pro- duktionssätten 2015–2017**

En särskild utmaning för företagshälsovårdscentralen är att svara på den ökande efterfrågan på sjukvårdstjänster. För- väntningarna på tjänsterna ökar både vad omfattningen och vad kvaliteten beträffar. Bakgrunden till detta är dels ett med personalstrukturen förknippat problem som gäller ar- betsförmågan, dels konsekvenser av arbetslivsförändringar för välbefinnandet.

Fokus ligger under mottagningsbesöken i högre grad än tidigare på sådant som gäller kraft att orka med arbetet och arbetsförmåga. Mottagningsbesöken har blivit längre, vilket gjort tjänsterna mindre täckande och försämrat möjligheten att ta emot vårdbehövande för vilka ett kort besök är nog. Företagshälsovårdscentralen har kompletterat sina egna sjukvårdstjänster med köpta tjänster. Det är emellertid inte ändamålsenligt att all efterfrågan tillgodoses genom att tjänster köps i större utsträckning. Ökande vård är inte nöd- vändigtvis detsamma som bättre hälsa.

Företagshälsovårdscentralen håller på och utvecklar pro- cessen kring bedömning av vård- och servicebehovet på så sätt att den uppringandes behov bedöms under det första samtalet. Detta kräver förändringar i arbetssätten och tele- fonsystemet. Dessutom ändras arbetssätten och resurs- användningen så att toppar i arbetet kan hanteras bättre. Det är också nödvändigt att de elektroniska tjänsterna ut- vecklas för att kommunikationen ska bli smidigare.

Folkpensionsanstalten ersätter ca 42 % av företagshälso- vårdscentralens utgifter. Ersättningen uppgår per anställd hos staden till 331 euro om året. FPA kan betala en maxi- mal ersättning på 408 euro per anställd, vilket betyder att företagshälsovårdscentralens nuvarande sätt att arbeta gör det möjligt att förbättra verksamheten genom att öka de kostnader som FPA ersätter.

### **Konkurrensutsättning**

Företagshälsovårdscentralen har följt stadens principer för konkurrensutsättning.



## Riskienhallinta

Taloudellisista ja strategisista riskeistä merkittävin on Kelan korvauskäytännön muutokset, jotka ovat osin ennakoimattomia ja arvaamattomia. Korvaukset maksetaan takautuvasti, mikä vaikeuttaa työterveyskeskuksen talouden suunnittelua ja ennustamista. Asiakasorganisaatioiden hallintomallimuutokset (yhtiöittäminen) saattavat vaikuttaa työterveyskeskuksen tuloihin Kela-korvauksen kautta.

Operatiiviset riskit liittyvät tietojärjestelmiin ja henkilöstön saatavuuteen. E-reseptin ohella sähköinen palvelu laajenee Kansalliseksi Terveysarkistoksi, mikä edellyttää muutoksia potilastietojärjestelmään. Muutokset voivat aiheuttaa ajoittain toiminnan katkoksia, häiriöitä ja poikkeamia.

Vaikeimmin hallittava riski on pätevien työterveyslääkäreiden saatavuus tilanteessa, jossa alan työmarkkinatilanne on erittäin hyvä.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Työterveyskeskus tukee toiminnallaan kaupungin strategisia päämääriä, jotka liittyvät tuottavuuden parantamiseen sekä hyvään johtamiseen. Tuottavuuden parantamiseksi on käynnistetty henkilöstöosaston hallinnoima työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanke, jonka päätavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja sekä työkyvyttömyyseläkekustannuksia. Työterveyskeskus on mukana ohjelman suunnittelussa ja toteuttamisessa. Työelämästä putoamisuhassa olevat työntekijät (sairauspoissaoloja > 60 pv/12 kk) seuloaan, kontaktoidaan ja käynnistetään tarvittavat työhön palauttavat interventiot. Lisäksi työterveyskeskus vastaa työkykyjohtamisen ja siihen liittyvän auditointimallin kehittämisestä sekä osallistuu kuntoremonttitoiminnan uudistamiseen toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi.

Kaupungin työntekijöiden työkykyriskit seulotaan joka toinen vuosi koko henkilöstöstä. Työkykyriskien tunnistamista tapahtuu jokaisessa asiakaskohtamisessa ja riskeihin puututaan aktiivisesti ja aikaisessa vaiheessa. Tähän liittyen työterveyskeskus takaa tarpeenmukaiset vastaanotto- ja palvelut. Palveluita kohdennetaan erityisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksiin sekä työssä jaksamisen ongelmiin.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Työterveyskeskuksessa henkilöstön lähtövaihtuvuus on suurempi kuin kaupungilla keskimäärin johtuen alan hyvästä työmarkkinatilanteesta. Seuraavan kolmen vuoden aikana eläkepoistuma on 9 % (13 henkilöä).

## Riskhantering

Den största av de ekonomiska och strategiska riskerna är förändringar i FPA:s ersättningspraxis. Förändringarna är delvis oförutsebara och oberäknliga. Ersättningarna betalas retroaktivt, vilket gör det svårare för företagshälsovårdscentralen att planera och förutsäga sin ekonomi. Förändringar i förvaltningsmodellen för användarorganisationerna (bolagisering) kan tänkas påverka företagshälsovårdscentralens inkomster via FPA-ersättningen.

De operativa riskerna har att göra med datasystem och personaltillgång. E-recept har redan börjat användas, och i och med att de elektroniska tjänsterna byggs ut för att kunna anslutas till Nationella hälsoarkivet måste patientdatasystemet ändras. Ändringarna kan tidvis orsaka avbrott, störningar och avvikelser i verksamheten.

Den risk som är svårast att hantera är hur behöriga företagsläkare ska kunna rekryteras i en situation där arbetsmarknadsläget är ypperligt inom företagshälsovården.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Företagshälsovårdscentralen stöder med sin verksamhet dem av stadens strategiska mål som hänför sig till förbättrad produktivitet och gott ledarskap. För att produktiviteten ska förbättras har det startats ett utvecklingsprojekt som gäller arbetslivet och arbetshälsan och för vilket det främsta målet är att sjukfrånvaron och kostnaderna för invalidpensioner ska minska. Stadskansliets personalavdelning administrerar projektet, och företagshälsovårdscentralen är med och planerar och genomför det. De anställda som riskerar att slås ut ur arbetslivet (sjukfrånvaro över 60 dagar på 12 månader) sällas fram och kontaktas, och behövliga interventioner som ska resultera i återgång till arbetslivet inleds. Dessutom utvecklar företagshälsovårdscentralen det hälsofrämjande ledarskapet och den därtill hörande auditeringsmodellen och är med och reformerar friskvårdsverksamheten för att den ska bli mer verkningsfull.

Företagshälsovårdscentralen tar vartannat år fram risker för arbetsförmågan hos enskilda genom en enkät till stadens hela personal. Dess anställda identifierar sådana risker vid alla möten med användare och ingriper aktivt och så tidigt som möjligt. Mottagningstjänster garanteras då enligt behov. Tjänster kanaliseras särskilt till dem som har sjukdomar i rörelseorganen och dem som har svårt att orka med sitt arbete.

### Verkets personalplan 2015–2017

Företagshälsovårdscentralen har en större personalomsättning än staden i genomsnitt, vilket beror på att arbetsmarknadsläget är gott inom företagshälsovården. De följande tre åren går 9 % (13 anställda) i pension.

Työterveyskeskuksen vahvuutena on hyvä perehdytys, kattava koulutustarjonta sekä monipuolinen, joskin ammattillisesti vaativa työnkuva sekä hyvät konsultaatiomahdollisuudet. Työterveyskeskus on alalla tunnettu palveluiden ja toiminnan kehittäjä.

### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Työterveyskeskus on keskittänyt vuonna 2013 kaikki toimintansa, Helsingin Energian työterveysasemaa lukuun ottamatta, Helsinginkatu 24 kiinteistöön, joten toimitilarapeita ei ole.

### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

#### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Kaupungin tietotekniikkaohjelman mukaisesti työterveyskeskus edistää omaa kokonaisarkkitehtuurityötä sekä toimii kaupungin yhteisten pelisääntöjen mukaisesti työasema-, palvelin- sekä tietoliikenneverkkoratkaisujen kehitystyössä.

Pääsiällinen kehitys- ja ylläpitovoimavara ohjataan työterveyskeskuksen potilastietojärjestelmän kehittämishankkeisiin. Kehittämishankkeet tähtäävät joustavampaan palvelutarjontaan sisäisen sekä ulkoisen sähköisen asioinnin kehittämiseen tähtäävien hankkeiden avulla.

Merkittävimpinä hankkeina toimintakaudella ovat E-arkistoon liittyminen, työterveyskeskuksen sähköisten palveluiden kehittämishankkeet ja sisäisen raportoinnin kehittäminen. Tavoitteena on parantaa työterveyskeskuksen tavoitettavuutta ja laajentaa palvelutarjontaa. Verkkoviestintää edelleen kehittämällä pyritään luomaan selkeämpi kuva työterveyden palvelutarjonnasta.

Työterveyskeskuksen puhelinpalvelun parantamiseksi on otettu käyttöön takaisinsoittojärjestelmä ajanvarauksen yhteydessä. Sitä on tarkoitus laajentaa myös osaksi vastaanotto toimintaa.

#### **Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet**

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeina toimikaudella ovat E-arkistoon liittyminen sekä sähköisen asioinnin parantaminen. Sähköisen asioinnin kehittämishanke on käynnistetty vuonna 2012 ja sen osa-alueita tuodaan tuotantoon vuoden 2015 aikana. Sisäisinä kehittämishankkeina työterveyskeskuksen toimintaa integroidaan alueelliseen toimintaan sovitamalla yhteen sanomaliikennettä HUS alueen lähete-palautte-, röntgen- ja mahdollisesti laboratorioliittymien (Navitas) avulla. Navitaksen käyttöönottoa tavoitellaan

Företagshälsovårdscentralens styrka är god introduktion, ett heltäckande utbildningsutbud, ett mångsidigt om än yrkesmässigt krävande arbete och goda möjligheter till konsultation. Företagshälsovårdscentralen är en känd tjänste- och verksamhetsutvecklare inom sitt område.

### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Företagshälsovårdscentralen koncentrerade år 2013 all sin verksamhet utom den på företagshälsostationen Energihälsan till fastigheten vid Helsingegatan 24 och behöver därför inga andra lokaler.

### **IT och elektronisk kommunikation**

#### **Hur IT-programmet genomförs**

Företagshälsovårdscentralen fokuserar i enlighet med stadens IT-program på sitt eget arbete för en IT-helhetsarkitektur och är i enlighet med stadens gemensamma spelregler med och utvecklar lösningar för arbetsstations-, server- och datakommunikationsnätet.

Företagshälsovårdscentralen styr huvudsakligen sina utvecklings- och förvaltningsresurser till projekt som utvecklar patientdatasystemet. Syftet med utvecklingsprojektet är att tjänsteutbudet ska bli smidigare. Projekt som går ut på att utveckla den interna och den externa elektroniska kommunikationen genomförs med tanke på detta.

De största projekten under verksamhetsperioden är att företagshälsovårdscentralen ansluter sig till E-arkivet och utvecklar sina elektroniska tjänster och sin interna rapportering. Till målen hör att förbättra närheten och bredda tjänsteutbudet Dessutom vidareutvecklar företagshälsovårdscentralen webbkommunikationen i avsikt att skapa en tydligare bild av tjänsteutbudet.

Företagshälsovårdscentralen har förbättrat sin telefontjänst genom en återupprättnings-tjänst inom tidsbeställningen. Det är meningen att tjänsten ska byggas ut så att den också blir en del av mottagningsverksamheten.

#### **Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation**

Att ansluta sig till E-arkivet och förbättra den elektroniska kommunikationen hör till företagshälsovårdscentralens utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation under verksamhetsperioden. Projektet för utvecklad elektronisk kommunikation inleddes år 2012, och delar kan börja användas år 2015. Interna utvecklingsprojekt är att verksamhet vid företagshälsovårdscentralen integreras med regional verksamhet genom att meddelandetrafiken inom HNS-området samordnas med hjälp av remiss/bekräftelse- och

vuoden 2014 aikana ja 2015 sen toimintaa pyritään laajentamaan.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Työterveyskeskuksen sitovana toiminnallisina tavoitteina on, että:

asiakastytyväisyys työterveysasemien palveluihin on vähintään 8,9 asteikolla 4–10

- Sitova tavoite liittyy sairaanhoito- ja vastaanotto toimintojen palvelutytyväisyyteen. Arvioinnissa on käytössä on-line palautejärjestelmä, jonka tulokset analysoidaan kuukausittain.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Työterveyshuollon lakisäateistä, ennaltaehkäisevän toiminnan toteutumista seurataan seuraavilla tunnusluvuilla:

- työpaikkaselvitys- tai sisäilmaselvityskohteita on vuodessa vähintään 700 kpl
- esimieskonsultaatioita on vuodessa vähintään 3 000 kpl
- työterveysneuvotteluja on vuodessa vähintään 1 700 kpl
- Vastaanottokäyntien kattavuutta seurataan käyntimäärillä. Vuositavoitteena on vähintään 116 500 käyntiä (kpl) sisältäen kaikkien ammattiryhmien tuottaman palvelun. Laskennallisesti tämä on vuodessa noin 2,9 käyntiä / asiakas.
- Tuottavuuden laskentamalli sisältää tuotetun palvelun suhteutettuna aiheutuneisiin sekä oman toiminnan että ostopalveluiden kustannuksiin. Vertailulukuna 100 on vuosi 2013.

### Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Kesällä 2014 alkaneen julkisivuremontin myötä ikkunoiden tiivistys paranee nykytasosta ja lisäpattereiden tarve talvikausi ja tämän myötä sähkön kulutus vähenevät.

Ympäristöä huomioidaan tilausten keskittämisellä ja paremmalla varastojen hallinnalla. Tavoitteena on näin mm. lääkejätteiden väheneminen.

### Tuottavuuden toteuttaminen 2015–2017

Menokehitykseen ja tuottavuuskehityksen kokonaisuuteen vaikututetaan terveyspalveluostojen sekä vuokratyövoimaa vähentämällä. Oman toiminnan tuottavuutta parannetaan laatutyön ja prosessien kehittämisen avulla. Keskeisintä on suurkuluttaja-asiakkaiden palveluprofiilin tunnistaminen

röntgenreänssnitt ja eventuellt med hjälp av laboratoriegrenssnitt (Navitas). Navitas kan förhoppningsvis börja användas år 2014 och användningen utvidgas år 2015.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Företagshälsövärdcentralen har följande bindande verksamhetsmål:

Användartillfredsställelsen är minst 8,9 på skalan 4–10 i fråga om företagshälsostationernas tjänster.

- Det bindande målet gäller tillfredsställelsen med sjukvårds- och mottagnings-tjänster. Utvärderingen sker med ett responssystem online, och resultaten analyseras månatligen.

### Övriga verksamhetsmål

Följande nyckeltal tillämpas då företagshälsövärdcentralen sköter den lagstadgade förebyggande företagshälsövården:

- Arbetsplatsutredningar och inomhusluftutredningar görs på minst 700 ställen om året.
- Antalet konsultationer med chefer uppgår till minst 3 000 om året.
- Antalet företagshälsövärdskussioner uppgår till minst 1 700 om året.
- Hur täckande mottagningsbesöken är följs genom antalet besök. Årsmålet är minst 116 500 besök, och där ingår alla yrkesgruppers tjänster. Det är då kalkylmässigt fråga om ca 2,9 besök per användare om året.
- I modellen för produktivetsberäkning ingår antalet tillhandahållna tjänster i proportion till kostnaderna. Modellen omfattar både företagshälsövärdcentralens egen verksamhet och de köpta tjänsterna. Jämförelsetalet 100 hänför sig till år 2013.

### Energieffektivitets- och miljömål

En fasadrenovering som inleddes sommaren 2014 gör att fönstertätningen blir bättre och att behovet av extra värmelement på vintern minskar och därmed också elförbrukningen.

Företagshälsövärdcentralen beaktar miljön genom att koncentrera beställningarna och hantera förråden bättre. Syftet är då bl.a. mindre läkemedelsavfall.

### Produktivitetsutfall 2015–2017

Företagshälsövärdcentralen påverkar utgifts- och produktivitetsutvecklingen genom att köpa färre hälsövärdstjänster och hyra in arbetskraft i mindre utsträckning. Den förbättrar produktiviteten i sin egen verksamhet genom kvalitetsarbete och processutveckling. Viktigast är att tjänsteprofilen



## 4 55 Tietokeskus – Faktacentralen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	356	534	350	554	554	554	554
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	113	0	0	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	13	20	0	0	0	0	0
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	6	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>488</b>	<b>554</b>	<b>350</b>	<b>554</b>	<b>554</b>	<b>554</b>	<b>554</b>
Palkat - Löner	3 420	3 842	3 837	3 842	3 842	3 844	3 844
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 181	1 280	1 272	1 279	1 279	1 279	1 279
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	1 225	1 590	1 531	1 479	1 470	1 467	1 467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	275	76	188	102	102	102	102
Avustukset - Understöd	16	13	13	13	13	13	13
Vuokrat - Hyror	1 146	1 169	1 127	1 255	1 255	1 255	1 255
Muut menot - Övriga utgifter	3	0	2	0	0	0	0
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>7 265</b>	<b>7 970</b>	<b>7 970</b>	<b>7 970</b>	<b>7 961</b>	<b>7 960</b>	<b>7 960</b>
		100					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-6 777</b>	<b>-7 416</b>	<b>-7 620</b>	<b>-7 416</b>	<b>-7 407</b>	<b>-7 406</b>	<b>-7 406</b>
Poistot - Avskrivningar	28	53	38	43	43	48	43
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-6 805</b>	<b>-7 469</b>	<b>-7 658</b>	<b>-7 459</b>	<b>-7 450</b>	<b>-7 454</b>	<b>-7 449</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		13,4	-36,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		9,7	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	672	1 040	564	113	113	113	113

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Toimintaympäristön muutokset ja mahdollisuudet tietokeskuksen toiminnassa merkitsevät digitalisten palvelujen kehittämistä hyödyntämällä ict:n uusia mahdollisuuksia asiantuntijatyössä, palvelutehtävissä, viestinnässä ja tietoineistojen hallinnassa. Paikkatieto-osaaminen on avainasemassa monissa tietotehtävissä ja mahdollisuuksien avaamisessa kehittäjäyhteisöille ja yrityksille uusien palvelujen tuottamiselle. Tietokeskus osallistuu kaupungin tietotekniikkaohjelman 2015–2017 laadintaan.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Förändringar i omvärlden och möjligheter i faktacentralens verksamhet innebär att faktacentralen utvecklar de digitala tjänsterna genom att utnyttja nya ICT-möjligheter i expertarbete, serviceuppgifter, kommunikation och hantering av informationsmaterial. Kunskap om geografiska data har en nyckelposition i många fall när informationsuppgifter sköts och när utvecklarsammanslutningar och företag ges möjligheter att producera nya tjänster. Faktacentralen deltar i arbetet på ett IT-program för staden för åren 2015–2017.

Tietokeskuksen toiminnan kehittämisessä korostuvat vuosina 2015–2017 älykkäät verkkopalvelut, HRI - verkkopalvelun edelleen kehittäminen (Suomen kärjessä pitäminen), sähköisen arkistoinnin järjestelmällinen edistäminen ja verkkoviestinnän vahvistaminen. Tämä merkitsee mm. tietopalvelun osalta palvelun uutta konseptointia ja uudelleen muotoilua.

Tietokeskus on keskeinen toimija seudullisen ja valtakunnallisen tilastotoimen kehittämisessä että myös avoimen datan kehittämisessä. Seudulliseen tietoyhteistyöhön osallistutaan mm. seututietoryhmän ja seudullisen rekisteriyhteistyöryhmän kautta. Tietokeskus toimii seututietoryhmän puheenjohtajana. Helsinki Region Infoshare -palvelu toimii sekä julkisen tiedon avaamisen että seudullisen tietoperustan yhtenäistämisen edistäjänä ja toteuttajana. Tietokeskus osallistuu valtakunnallisten standardien kehittämiseen.

Valtakunnallisesti merkittävä hanke on vuoteen 2019 ulottuva valtiovarainministeriön johtama kuntien talous- ja toimintatietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelma (Kuntatieto-ohjelma), jonka tavoitteena on kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastotiedon tuottamisen nopeuttaminen ja laajentaminen. Ohjelman avulla pyritään myös kohentamaan ja varmistamaan kerättävien tietojen laatua ja vertailukelpoisuutta. Tietokeskus osallistuu ohjelman ohjausryhmän, projektiryhmän sekä eri osahankkeiden toimintaan.

Korkeakouluysteistyössä on merkille pantavaa, että keväällä 2014 on valmisteltu uutta Kaupunkitutkimus- ja metropolitiikkaohjelmaa (KatuMetro) 2015–2018, sillä nykyinen ohjelma päättyi 31.12.2014.

Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kehittyvä sivuaineikonaisuus Kaupunkiakatemia ja sen todennäköinen laajeneminen tarkoittavat tietokeskukselle yliopistoyhteistyön syvenemistä.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Tietokeskuksen toiminnan ja palveluiden kehittämisessä korostuvat tietotekniikan ja tietoaisteiden paikkatietominaisuuksien hyödyntäminen, verkkopalvelujen käyttäjälähtöinen kehittäminen, ”älykkäämpiin julkaisuihin” siirtymisen, tiedon avoimuuden toteuttaminen ja sähköinen asiointi. Sähköisen arkistoinnin kehittäminen on kaupunkiyhteinen kehittämishanke. Toteutuessaan nämä toimenpiteet kasvattavat kaupunkiyhteistä digitaalista tietoperustaa, tarjoavat yhä enenevässä määrin kaupungin tietoaisteita avoimena datana, parantavat tietoaisteiden yhdisteltävyyttä ja palveluiden laatua sekä nostavat tuottavuutta. Toimenpiteet edellyttävät-kehittämismäärärahaa, henkilöstön osaamiseen

Faktacentralen utvecklar åren 2015–2017 sin verksamhet med tyngdpunkten på att införa smarta webbtjänster, vidareutveckla webbtjänsten Helsinki Region Infoshare (så att den stannar på toppen i Finland), systematiskt främja elektronisk arkivering och stärka webbkommunikationen. Detta innebär bl.a. i fråga om informationstjänsten ett nytt koncept och annorlunda redigering.

Faktacentralen är en nyckelaktör när det gäller att utveckla det regionala och det nationella statistikväsendet och öppna data. Den deltar i det regionala informationssamarbetet bl.a. via gruppen för regionala data och gruppen för regionalt registersamarbete och är ordförande i den förstnämnda. Tjänsten Helsinki Region Infoshare är främjare och genomförare både när det gäller att göra offentlig information åtkomlig och när det gäller att förenhetliga det regionala informationsunderlaget. Faktacentralen är med och utvecklar nationella standarder.

Ett nationellt betydande projekt är programmet för utveckling av kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistik och informationsunderhåll (Kommuninformationsprogrammet). Programmet leds av finansministeriet och gäller in på år 2019. Målet med programmet är att påskynda och utvidga produktionen av kommuners och samkommuners ekonomi- och verksamhetsstatistik och att förbättra och säkerställa kvaliteten och jämförbarheten hos uppgifterna. Faktacentralen är företrädare i styrgruppen och projektgruppen och deltar i olika delprojekt.

Vad högskolesamarbetet beträffar kan det noteras att ett nytt program Stadsforskning och metropolpolitik bereddes våren 2014. Det gäller för åren 2015–2018. Det nuvarande programmet gäller till 31.12.2014.

Helsingfors universitets och Aalto-universitetets biämneshelhet Stadsakademi, som är under utveckling och sannolikt utvidgas, innebär för faktacentralen ett fördjupat universitetssamarbete.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Det som faktacentralen prioriterar i fråga om verksamhets- och tjänsteutveckling är att den utnyttjar IT och egenskaper i informationsmaterial som gäller geografiska data, utvecklar webbtjänsterna med användarna i fokus, övergår till ”smartare publikationer”, tillhandahåller öppna data och använder elektronisk kommunikation. Att utveckla den elektroniska arkiveringen är ett projekt gemensamt för hela staden. Då de nämnda åtgärderna vidtas är resultatet att stadens digitala informationsunderlag blir större, att stadens informationsmaterial mer och mer blir öppna data, att informationsmaterial lättare kan föras samman, att tjänsterna blir bättre och att produktiviteten stiger. Åtgärderna kräver

panostamista ja yhteistyötä kaupungissa yli hallintokuntarajojen, seudullisesti ja kansallisesti.

Kaupungin strategiaohjelma korostaa tiedon merkitystä johtamisessa. Kasvava hallintokuntien yhteistyö ja seutu-yhteistyö lisäävät tiedon ja tietopalvelujen kysyntää. Myös linjaus, jonka mukaan tietopalvelut on aikaisempaa enemmän keskitetty tietokeskukseen, vaikuttaa tietokeskuksen tieto- ja asiantuntijapalveluiden ja asiakirjahallinnan palveluiden kysynnän kasvuun.

Tuotantotapa muuttuu. Prosessit virtaviivaistetaan ja ”automasoidaan” mahdollisimman pitkälle tavoitteena toisaalta nostaa tuottavuutta tietokeskuksessa ja toisaalta tarjota uusia palveluvaihtoehtoja ja itsepalvelua asiakkaille. Tätä kautta saadaan enemmän resursseja sisällön tuotantoon.

Avoimen datan edistämisessä ja lisävaihtoehtojen tarjoamisessa tiedon käyttäjille haetaan uudenlaista yhteistyötä sovelluskehittäjien ja avoimen datan yhteisön kanssa. Tavoitteena on sujuvampi arki kaikille ja samalla tuottavuusparannuksia kaupungille.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017 on kuvattu ajantasaistetussa **Tietoa Stadista** -ohjelmassa ja Sähköisen arkistoinnin loppuraportissa. Lisäksi käynnistetään uuden Asiakirjahallinnan ohjelman (ent. Arkistotoimen suunta- ohjelma) laadinta vuonna 2015.

### Kilpailuttaminen

Toiminnan kehittämisessä tullaan selvittämään ja kokeilemaan markkinoilla olevia palveluja, kuten taittopalveluja.

Kilpailuttamisessa noudatetaan kaupungin ohjeita ja käytänteitä sekä konsultoidaan hankintakeskusta ja kaupunginkanslian oikeuspalveluja. Lisäksi tietokeskus ylläpitää hankintasuunnitelmaansa yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa.

### Riskienhallinta

Tietokeskuksen tehtävistä johtuen toiminnan riskit liittyvät ennen muuta päätöksenteon perusteena olevan tiedon oikeellisuuteen, tiedon säilyvyyteen ja käytettävyyteen sekä riittäviin henkilöstö- ja talousresursseihin. Avoin tieto ja tietosuoja vaativat jatkuvaa huomiota riskien välttämiseksi. Tietoaineistojen hankinta ulkoisilta toimittajilta sisältää aika- ja kustannusriskejä, joihin kiinnitetään ennakoivasti huomiota ja ylläpidetään reagoitavalmiutta.

että utvecklingsanslag, satsningar på personalkompetens och samarbete såväl över gränserna mellan stadens förvaltningar som regionalt och nationellt.

Vikten av information i ledarskapet lyfts fram i stadens strategiprogram. Det ökande samarbetet mellan förvaltningarna och det likaså ökande regionala samarbetet gör efterfrågan på information och informationstjänster större. Den linje som går ut på att informationstjänsterna i högre grad ska vara koncentrerade till faktacentralen bidrar till en ökad efterfrågan på informations-, expert- och dokumenthanteringstjänster som tillhandahålls av faktacentralen.

Produktionssättet förändras. Processerna strömlinjeformas och ”automatiseras” så mycket som möjligt dels för att produktiviteten ska kunna höjas vid faktacentralen, dels för att användarna ska kunna erbjudas nya tjänstealternativ och självbetjäning. Mer resurser fås då för innehållsproduktion.

För att kunna främja öppna data och erbjuda användarna fler alternativ söker faktacentralen ett nytt slags samarbete med applikationsutvecklare och med aktörer inom öppna data. Målet är en smidigare vardag för alla och samtidigt förbättrad produktivitet för staden.

Den beräknade utvecklingen i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten åren 2015–2017 framgår av det reviderade statistik- och forskningsprogrammet och slutrapporten från arbetsgruppen för elektronisk arkivering. Ett nytt program för dokumenthantering börjar utarbetas år 2015 (ersätter programmet för arkivfunktionens inriktning).

### Konkurrensutsättning

Då faktacentralen utvecklar verksamheten kommer den att utreda hurdana tjänster, t.ex. ombrytningstjänster, det finns på marknaden och sedan testa dessa.

Faktacentralen följer stadens anvisningar och praxis för konkurrensutsättning och konsulterar anskaffningscentralen och stadskansliets rättstjänst. Den håller sin upphandlingsplan ajour i samarbete med anskaffningscentralen.

### Riskhantering

Med tanke på faktacentralens uppgifter har riskerna i verksamheten framför allt att göra med att informationen då den är underlag för beslutsfattande måste vara korrekt, kunna bevaras och vara åtkomlig men också med att personalresurserna och de ekonomiska resurserna måste vara tillräckliga. Den öppna informationen och datasekretessen kräver ständig observans för att riskerna ska undgås. Att upphandla informationsmaterial hos externa leverantörer är förknippat med tids- och kostnadsrisker, och faktacentralen föregriper riskerna och håller sig beredd att reagera.

Viraston riskienhallinnankuvaus valmistuu 30.11.2014 mennessä. Riskienhallintakuvaukseen liittyvä kriisiviestintäsuunnitelma valmistuu 31.5.2015 mennessä.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Tietokeskuksen tuotteissa ja palveluissa huomioidaan kaupungin strategiaohjelma 2013–2016 ja hallintokuntien tietotarpeet. Julkisten tietoaisteistojen avaamista jatketaan yhteistyössä hallintokuntien kanssa. Avaamistyössä hyödynnetään saatuja asiakaspalautteita sekä tietokeskuksen ja HRI:n sosiaalista mediaa ja kaupungin yhteistä palautejärjestelmää. Kaupunginarkisto tuottaa palveluita virastoille ja laitoksille, tukee Helsingin historiatutkimusta ja kehittää sähköistä arkistointia kaupunginjohtajiston huhtikuussa 2014 päättämien suuntaviivojen mukaisesti.

Tietokeskuksen hankkeet ja palvelut tukevat kaupungin strategiaohjelman toteuttamista vuonna 2015. Tietokeskuksen perustietotuotanto, ylläpidettävät tietokannat ja perustilastot ovat sisällöltään laajat ja julkisiltaan osiltaan avatut Helsinki Region Infosharessa [www.hri.fi](http://www.hri.fi). Ne tukevat kaikkia strategiaohjelman painopisteitä. Vuotuisen väestöennusteen laadinta on keskeinen tehtävä. Ennuste laaditaan koko väestöstä ja ruotsinkielisestä väestöstä erityisinä tarkastelukohteina alueiden ja eri ikäryhmien kehitys. Joka kolmas vuosi laaditaan erikseen ennuste myös vieraskielisestä väestöstä. Helsingin seudun työmarkkina-alueita koskevaa työpaikkaprojektiota laaditaan yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa. Kaupungin elinvoimaisuus, palvelut ja kuntatalous ovat keskeisiä tiedon tuottamisen kohteita. Väestöennusteen lisäksi voidaan mainita mm:

- Uusien asuinalueiden väestökehityksen ennakointi ja seuranta.
- Koulutuksen ja työmarkkinoiden tarpeiden kohtaantoon ja ennustamiseen liittyvien analyysien ja raporttien tihentäminen.
- Kaupungin eri alueiden sosio-ekonomisen kehityksen seuranta, kuvaus ja tulkinta.
- Muuttoliikkeen, maahanmuuton, asumisen, asukkaiden hyvinvoinnin sekä näissä tapahtuvien muutosten tilastollinen ja tutkimuksellinen seuranta.
- Lasten ja nuorten hyvinvointiselvitys, jonka tueksi perustetaan 2014 indikaattoritietokanta (laaja yhteistyöhanke).
- Vapaa-aika- ja kulttuuritutkimus, joka tehdään yhteistyössä muiden virastojen kanssa, kohteena vapaa-aikapalveluiden kulutus Helsingissä.
- Väestön ikärakenteen vanhenemisen vaikutuksia kuvaava laaja yhteistyöhanke, johon kytkeytyy myös eurooppalaisen TOOLS hankkeen jatko.

En beskrivning över faktacentralens riskhantering blir klar före 30.11.2014 och en kriskommunikationsplan anknuten till beskrivningen före 31.5.2015.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Faktacentralen beaktar i sitt utbud av produkter och tjänster stadens strategiprogram 2013–2016 och förvaltningarnas behov av information. Den fortsätter att göra offentliga informationsmaterial åtkomliga i samarbete med andra förvaltningar och utnyttjar då kommentarer från användarna, de sociala medier som används för den själv och för Helsinki Region Infoshare och dessutom det för hela staden gemensamma responssystemet. Stadsarkivet tillhandahåller tjänster för förvaltningar och affärsverk, stöder forskningen om Helsingfors historia och utvecklar den elektroniska arkiveringen enligt riktlinjer som stadsdirektörskollegiet fattade beslut om i april 2014.

Faktacentralen bidrar år 2015 med sina projekt och tjänster till att stadens strategiprogram blir genomfört. Dess produktion av grundläggande information, de databaser som den förvaltar och dess grundläggande statistik har ett omfattande innehåll och är vad de offentliga delarna beträffar åtkomliga i Helsinki Region Infoshare, [www.hri.fi](http://www.hri.fi). Alla prioriteringar i strategiprogrammet blir beaktade i det ovan nämnda. Att sammanställa den årliga befolkningsprognosen är en nyckeluppgift. Prognosen fokuserar på hela befolkningen och på den svenskspråkiga andelen, och det som särskilt granskas är utvecklingen i områdena och i de olika åldersgrupperna. Vart tredje år sammanställs en separat prognos över befolkningen med främmande språk. Staden företrädd av faktacentralen gör en projektion över jobb på arbetsmarknaden i Helsingforsregionen i samråd med de andra kommunerna i regionen. Stort fokus ligger i informationsproduktionen på Helsingfors livskraft, stadens tjänster och den kommunala ekonomin. Utöver befolkningsprognosen kan det nedanstående nämnas:

- Befolkningsutvecklingen i nya bostadsområden prognostiseras och följs.
- Tätare analyser och rapporter sammanställs över hur utbildningen tillgodoser behovet på arbetsmarknaden och hur saken kan förutses.
- Den socioekonomiska utvecklingen i olika områden i Helsingfors följs, beskrivs och tolkas.
- Migration, invandring, boende och invånarnas välfärd, likaså förändringar i dessa, följs statistiskt och forskningsmässigt.
- En välfärdsutredning som gäller barn och unga görs. Som stöd för denna skapas år 2014 en indikator-databas (omfattande samarbetsprojekt).
- En fritids- och kulturundersökning görs i samråd med andra förvaltningar. Det som undersöks är konsumtionen av fritidstjänster i Helsingfors.
- Konsekvenserna av att befolkningen åldras blir beskrivna genom ett omfattande samarbetsprojekt. Hit hör att det europeiska TOOLS-projektet fortsätter.



- Helsingin ja Helsingin seudun työmarkkinoiden, yritysten, työpaikkojen, työvoiman, tutkimus- ja kehittämis-toiminnan ja muiden talouden piirteiden muutosten tarkastelut.
- Helsinki–Tallinna kaksoiskaupungin tilastollisen kuvauksen jatkeena selvitetään yhteisen tietokannan perustamista.
- Kansainväliset ja kansalliset kaupunkivertailut (esim. kuutosvertailut ja Urban Audit).
- Osallistuvan lähidemokratian ja verkkodemokratian kehitystä Helsingissä selvittävä tutkimus.
- Maahanmuuttajien integraatiota kuvaavat tilastot ja tutkimukset, mm. maahanmuuttajien sijoittuminen koulutukseen ja työmarkkinoille.

Tietokeskus nostaa esiin uusia näkökulmia ja havaintoja kaupungista ja kaupunkikehityksestä vankkaan asiantuntemukseen, osaamiseen, tietoon sekä verkostoihin pohjautuen.

Tietokeskus tähtää suunnitelmakaudella 2015–2017 EU:n uuden ohjelmakauden ohjelmien–rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämiseen. Lisäksi tietokeskus osallistuu asiantuntijaroolissa ja kaupunkitiedon vaihdon roolissa moniin kansainvälisiin hankkeisiin ja verkostoihin.

#### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Vuoden 2015 TAE:n ja taloussuunnitelmakauden aikana tietokeskuksessa tehdään rakenteellisia muutoksia henkilöstön eläköitymisen myötä. Keskeinen toiminnallinen muutos on digitaalisen tietoperustan vahvistaminen, sähköisten palveluiden tarjonnan kasvattaminen kysyntää ja toimintaympäristön muutosta vastaavasti ja avoimen tiedon vahvistaminen. Tämä rakennemuutos ja toimintojen ajantasais-tamistarve edellyttävät vakanssien sisällöllistä muuttamista vaativimmiksi.

- Määräaikaisten ja osa-aikaisten työsuhteiden määrän arvioidaan edelleen kasvavan HRI-palvelun, EU:n uuden ohjelmakauden projektien, ja myös henkilöstön ikärakenteen vuoksi.

Vuosina 2014–2017 toteutetaan tietokeskuksen henkilöstö-ohjelmaa, joka sisältää viraston työhyvinvointisuunnitelman, palkitsemisen ohjelman ja tasa-arvosuunnitelman.

#### Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Nykyiset tilat toimivat henkilöstön työtiloina. Arkistomakasiinit toimivat koko kaupungin arkistotiloina. Sähköisen arkiston myötä arkiston tilojen tarve ei tule tulevaisuudessa kasvamaan.

- Arbetsmarknaden, företagen, jobben, arbetskraften, forsknings- och utvecklingsverksamheten och de övriga ekonomiska särdragen i Helsingfors och Helsingforsregionen granskas i fråga om förändringar.
- Den statistiska beskrivningen över tvillingstaden Helsingfors–Tallinn får ett tillägg i form av en utredning om möjligheterna till en gemensam databas.
- Internationella och nationella stadsjämförelser görs (t.ex. jämförelser mellan de sex största städerna, Urban Audit).
- En undersökning görs om hur den inkluderande närde-mokratin och demokratin på webben utvecklats i Helsingfors.
- Statistik som beskriver hur invandrarna integrerats sammanställs, och undersökningar görs om detta. Det är bl.a. fråga om i vilken utsträckning invandrarna kommit in på utbildning och på arbetsmarknaden.

Faktacentralen lyfter fram nya aspekter på och rön om staden och stadsutvecklingen utifrån sin gedigna expertis, kunnskap och vetenskap och de nätverk som den kan använda.

Faktacentralen har för avsikt att under planperioden 2015–2017 utnyttja möjligheterna att finansiera program som hänförs till den nya EU-programperioden. Den deltar dessutom i många internationella projekt och nätverk i sin roll som expert och i sin roll i anknytning till utbyte av stadsinformation.

#### Verkets personalplan 2015–2017

Faktacentralen genomför under budgetåret 2015 och ekonomiplaneproduktionen i övrigt strukturella förändringar för-anledda av pensionsavgångar. Viktiga förändringar i verksamheten är att det digitala informationsunderlaget stärks, att utbudet av elektroniska tjänster ökas så att det motsvarar efterfrågan och förändringen i omvärlden och att den öppna informationen byggs ut. Denna strukturomvandling och behovet av att uppdatera funktionerna gör att anställningarna måste bli mer krävande innehållsmässigt.

- Antalet visstids- och deltidsanställningar beräknas öka ytterligare med anledning av tjänsten Helsinki Region Infoshare, projekt anknutna till den nya EU-program-perioden och personalens åldersstruktur.

Faktacentralen genomför åren 2014–2017 sitt personal-program, som omfattar en arbetshälsoplan, ett belönings-program och en jämställdhetsplan.

#### Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

De nuvarande lokalerna är arbetslokaler för personalen. Arkivmagasinen är arkivlokaler för hela staden. Det elektroniska arkivet gör att behovet av arkivlokaler inte kommer att öka i framtiden.

## Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen

Tietokeskuksen toiminta kokonaisuudessaan tähtää strategiaohjelman sekä hyvinvointi- että talousmittareiden edistämiseen:

Parhaalla Helsinki-tiedolla edistetään hyvinvointia, kilpailukykyä ja taloudellisuutta, sekä huomioidaan samalla toimintaympäristön muutokset. Tuetaan johtamista ja päätöksentekoa ja lisäksi avoimella tiedolla mahdollistetaan läpinäkyvyyttä, osallistumista, yhteistyötä ja uuden kehittämistä.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Ylläpitovaiheeseen edenneellä HRI -palvelulla avataan julkisia tietoaineistoja ja luodaan kolmansille osapuolille edellytyksiä osallistua kaupunkiyhteisön ja sen palvelujen kehittämiseen. Lisäksi edistetään tiedon jakamista, yhteentoimivuutta ja yhteiskäyttöä. Yhteistä tietokeskuksen it-hankkeille on avoimen tiedon ja kaupunkiyhteisen tiedon tarjonnan kasvattaminen, työtapojen ja prosessien uudistaminen, sähköisen asioinnin mahdollistaminen, palvelutason ja tuottavuuden parantaminen. Vahvistuva piirre sähköisissä palveluissa on vuorovaikutteisuus ja palvelun käyttäjien kuuleminen. It-kehittämishankkeille on varattu avainresurssit.

Tietokeskus osallistuu yhteistyössä kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosaston, kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston ja muiden virastojen kanssa edistämään linjausta ”kohti yhteentoimivaa paikkatietoa”. Talous- ja henkilöstöhallinnossa otetaan käyttöön kaupunkiyhteiseen käyttöön valmistuneita ja valmistuvia sähköisiä palveluita (AHJO, Laske, HR).

Toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia otetaan huomioon, uusimpina Julklct -strategian ”Palvelut ja tiedot käytössä. Ehdotus julkisen hallinnon ICT:n hyödyntämisen strategiaksi 2012–2020” ja valtiovarainministeriön 17.5.2013 asettama ”Avoimen tiedon ohjelma 17.5.2013–30.6.2015” sekä valtiovarainministeriön johdolla laadittava kansallinen Kuntatieto -ohjelma 2013–2019.

## Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

Faktacentralen syftar med hela sin verksamhet till att vara med och genomföra strategiprogrammet och tillämpa välfärdsmätarna och de ekonomiska mätarna.

Faktacentralen främjar med bästa Helsingforsforskenskapen välbefinnande, konkurrenskraft och resurshushållning och beaktar samtidigt förändringar i omvärlden. Den stöder ledarskap och beslutsfattande och möjliggör med den öppna informationen transparens, medverkan, samarbete och utveckling av nytt.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Tjänsten Helsinki Region Infoshare, som nått förvaltningsfasen, innebär att offentliga informationsmaterial blir åtkomliga och tredje parter får förutsättningar att vara med och utveckla staden och dess tjänster. Delning, interoperabilitet och gemensam användning främjas när det gäller information. Gemensamt för faktacentralens IT-projekt är att utbudet av öppen information och sådan information som är gemensam för hela staden ökar, arbetsätten och processerna förnyas, elektronisk kommunikation möjliggörs och nivån på tjänsterna och produktiviteten höjs. Något som allt mer karakteriserar de elektroniska tjänsterna är interaktion och möjligheter för användarna att få sin röst hörd. Nyckelresurser har reserverats för IT-utvecklingsprojekt.

Faktacentralen samarbetar med stadskansliets IT- och kommunikationsavdelning, fastighetskontorets stadsmättningsavdelning och andra förvaltningar i syfte att främja linjen ”med sikte mot samverkande geografisk information”. Elektroniska tjänster som skapats och skapas för staden som helhet börjar användas inom ekonomiförvaltningen och personaladministrationen (Ahjo, Laske, HR).

Förändringar i omvärlden beaktas. Det nyaste som beaktas är ”Mot en effektivare användning av tjänster och information. Ett strategiförslag för användningen av informations- och kommunikationsteknik inom den offentliga förvaltningen 2012–2020”, det av finansministeriet 17.5.2013 tillsatta ”Programmet för öppen information för perioden 17.5.2013–30.6.2015” och nationella Kommuninformationsprogrammet 2013–2019, som sammanställs under ledning av finansministeriet.

Voimavaroja ja tukea HRI -palvelun edelleen kehittämiseksi saadaan toimimalla pilottina VM:n kehittämisalustassa Julkict Labissa, osallistamalla 6Aika-ohjelmaan ja selvittämällä HRI-palvelun toimintamahdollisuuksia kansallisessa Palveluväylässä.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Kaupunki siirtyy vaiheittain säilyttämään asiakirja-aineistonsa sähköisessä muodossa.

Kaupunginarkiston asiakirjat tilataan tutkijasaliin jatkossa verkkopalvelun välityksellä. Sinettitietokantaa ja sen osajärjestelmiä kehitetään. Myös uuden arkistotietojärjestelmän ominaisuudet (optinen haku) parantavat huomattavasti tietojen haettavuutta digitoiduista päätösasiakirjoista. Ulkoisella rahoituksella pyritään digitoimaan loputkin painetut kaupungin päätösasiakirjat, mikä lisäisi hallinnon läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tietokeskuksen sitovana tavoitteena vuonna 2015 on:

- 68 julkaisua, joista 25 kappaletta on myös painettuina
- Tuotekalenteri, jota päivitetään 11 kertaa vuodessa
- Helsinki Region Infosharen (HRI) avattujen tietoa-aineistojen määrä yhteensä 1 200 kpl.

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Vanhoiden aineistojen digitointia jatketaan ja ulkoisia rahoituskanavia tähän tarkoitukseen selvitetään yhteistyössä muiden suurten kaupunkien kanssa. Ks. tekstiosuus sekä määrä- ja taloustavoitteet -taulukko.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Tietokeskus saavutti sähkön kulutusyksiköissä 15,8 %:n säästön vuosina 2010–2012 (laskenta perustuu niihin tiloihin, joissa energiankulutuksen seuranta on ollut mahdollista laskea). Virasto pyrkii pitämään sähkönkulutuksen tällä tasolla. Kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa käytetään tietotekniikkaa apuvälineenä, ja näin vältetään turhilta paperitulostuksilta. Yhteisissä projekteissa käytetään sähköistä työtilaa.

Resurser ja stöd fås för vidareutveckling av tjänsten Helsinki Region Infoshare genom att denna är pilotprojekt på finansministeriets utvecklingsplattform för öppen offentlig information och genom att faktacentralen deltar i de sex största städernas program för öppna och smarta tjänster och utreder vilka verksamhetsmöjligheter HRI har i det nationella konceptet för informationsförmedling med öppna gränssnitt.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Staden börjar gradvis bevara sitt dokumentmaterial i elektronisk form.

Handlingar som finns på stadsarkivet beställs härefter till forskarsalen via webbtjänsten. Arkivdatabasen Sinetti och delsystemen i den utvecklas. Det nya arkivinformationssystemets egenskaper (optisk sökning) gör det betydligt lättare att söka information i stadens digitaliserade beslutshandlingar. Det är tänkt att externa medel ska fås så att också de återstående tryckta beslutshandlingarna kan digitaliseras. Digitaliseringen gör förvaltningen transparentare och öppnare.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Faktacentralen har följande bindande mål för år 2015:

- 68 publikationer, av vilka 25 också trycks
- en produktkalender som uppdateras 11 gånger om året
- sammanlagt 1 200 åtkomliga informationsmaterial i Helsinki Region Infoshare

#### Övriga verksamhetsmål

Arbetet med att digitalisera gamla material fortsätter, och staden företrädd av faktacentralen utreder tillsammans med de andra stora städerna möjligheterna till externa finansieringskanaler för ändamålet. Se textdelen och tabellen under rubriken Kvantitativa och ekonomiska mål.

### Energieffektivitets- och miljömål

Faktacentralen lyckades spara 15,8 % på elförbrukningsenheterna åren 2010–2012 (beräkningen baserar sig på energiförbrukningen i de lokaler där förbrukningen kan följas). Den försöker hålla elförbrukningen på nivån i fråga. IT används som hjälpmedel under möten och tillställningar, tack vare vilket texter inte i onödan skrivs ut på papper. En elektronisk arbetsyta används i gemensamma projekt.

- Tietokeskuksen toimintoihin kuuluu oleellisena osana julkaisujen tuottaminen. Julkaisuista suurin osa tuotetaan nykyisin verkkojulkaisuina. Tietokeskus käyttää ja pitää yllä useita tietokantoja verkossa. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun yhteisen Helsinki Region Infoshare (www.hri.fi) -palvelun kautta tarjotaan pääkaupunkiseutua koskevaa tietoa avoimena datana kenen tahansa hyödynnettäväksi. Perinteisten paperijulkaisujen sijaan tieto tarjotaan kuntalaisille digitaalisessa muodossa.

### **Määrä- ja taloustavoitteet**

Tietokeskus on uudistanut toiminnan ja talouden mittareita joiltain osin vastaamaan enemmän digitaalista toimintaympäristöä. Uudet mittarit otetaan käyttöön vuonna 2015.

Mittareiden tarkastelu on aloitettu vuonna 2014. Uusina mittareina vuonna 2014 ovat Sinetti-arkistotietokanta sekä HRI:n eli Helsinki Region Infosharen avattujen tietoaisteiston määrä.

### **Tuottavuuden toteutuminen 2013–2017**

Tuottavuuden parantamisen tavoitteena on prosessien selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen, tietotekniikan tuloksellinen hyödyntäminen, resurssien yhteiskäyttö ja tilojen käytön tehostaminen. Tietokeskuksen asiakaspalvelua ja tietovarantojen entistä laajempaa ja avointa hyödyntämistä tehostetaan. Tietopalveluissa tähdätään itsepalveluasteen kasvattamiseen. Väliarkiston toiminta vähentää muiden hallintokuntien omien arkistotilojen tarvetta vapauttaen ne muuhun käyttöön.

Kaupungin tutkimus-, tilasto- ja arkistotoimen kehittämishankkeilla haetaan parempaa tuottavuutta. Toimimalla jäsenenä tai koordinaattorina tutkimus-, tilasto- ja arkistotoimen alan laajemmissa hanke- tai ohjelmakonsortioissa haetaan laatua ja kustannussäästöä.

### **Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2013–2017**

Tietokeskuksen tilankäyttösuunnitelmassa on karkeasti ottaen kolmenlaisia tiloja: työhuoneita, yhteistä tilaa ja arkistotoiminnan edellyttämät tilat, makasiinit, erikoissäilytystilat, konservointitila ja varastotila. sosiaaliviraston ja terveystietokeskuksen uudelleen organisoimisen yhteydessä Tietokeskukseen siirtyneille kuudelle uudelle henkilölle järjestettiin työtilat nykyisissä toimitiloissa vuosina 2013–2014.

Arkistotoimen tilat palvelevat suoraan hallintokuntia, jotka siten säästävät omissa tiloissaan. Ahjosta tulostettavalle paperiaineistolle, jota syntyy vuosittain arviolta 800 hyllymetriä, on kehitteillä sähköinen arkistointi. Tilankäyttösuun-

- En väsentlig del av faktacentralens verksamhet är att producera publikationer. Största delen av publikationerna är numera webbpublikationer. Faktacentralen använder och förvaltar flera databaser. Exempelvis får vem som helst till sitt förfogande information om huvudstadsregionen i form av öppna data genom tjänsten Helsinki Region Infoshare (www.hri.fi), som är gemensam för huvudstadsregionen. I stället för traditionella papperspublikationer får invånarna information i digital form.

### **Kvantitativa och ekonomiska mål**

Faktacentralen har delvis bytt ut mätarna för verksamhet och ekonomi så att de bättre passar in i den digitala miljön. De nya mätarna börjar användas år 2015.

Faktacentralen har börjat se över mätarna år 2014. Nya mätare år 2014 är arkivdatabasen Sinetti och antalet åtkomliga informationsmaterial i Helsinki Region Infoshare.

### **Produktivitetsutfall 2013–2017**

Produktiviteten förbättras med målet att processerna ska göras klarare och enklare, IT utnyttjas med gott resultat, resurser användas gemensamt och lokalerna användas effektivare. Faktacentralens kundtjänst effektiviseras, och datalagren kan användas fritt i ännu större utsträckning. Vad informationstjänsterna beträffar är målet högre självbetjäningegrad. Mellanarkivsverksamheten minskar andra förvaltningars behov av egna arkivlokaler och gör att dessa kan användas för annat.

Faktacentralen försöker förbättra produktiviteten genom forsknings-, statistik- och arkivutvecklingsprogram som omfattar hela staden. Den söker kvalitet och kostnadsbesparing genom att vara medlem eller samordnare i större projekt- och programkonsortier inom forskning, statistik och arkivverksamhet.

### **Effektivitet i lokalanvändningen 2013–2017**

Faktacentralens plan för lokalanvändningen omfattar grovt taget tre slags lokaler: arbetsrum, gemensamma lokaler och lokaler som arkiveringen kräver, närmare bestämt magasin och specialförvarings-, konserverings- och lagerlokaler. De sex anställda som flyttade till faktacentralen i samband med att socialverket och hälsovårdscentralen omorganiserades fick arbetsrum i de nuvarande lokalerna åren 2013–2014.

Arkivlokalerna gagnar direkt förvaltningarna eftersom dessa inte behöver använda egna lokaler för arkivering. Elektronisk arkivering utvecklas för det pappersmateriel som nu skrivs ut i Ahjo, uppskattningsvis 800 hyllymeter om året.

nitelman loppuvuosina odotetaan arkistoinnin tilantarpeen kasvavan hitaammin sähköisen arkistoinnin myötä.

Behovet av lokaler för arkivering väntas öka långsammare i slutet av den period som planen för lokalanvändningen omfattar, vilket beror på den elektroniska arkiveringen.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
Julkaisut, kpl – Publikationer, st.	77	67	67	68	68	68
Joista painettuja versioita, kpl – av vilka tryckta versioita, st.	37	23	30	25	25	25
Tuotekalenteri – Produktkalender	8	11	11	11	11	11
Helsinki Region Infosharen avattujen tietoaineistojen määrä yhteensä, kpl – Åtkomliga informationsmaterial i Helsinki Region Infoshare sammanlagt, st.	1 053	1 100	1 150	1 200	1 250	1 300
Laaja tietopalvelutehtävä, kpl – Omfattande uppgifter inom informationstjänsten, st.	1 380	1 300	1 300	1 250	1 100	1 100
Tutkijapalvelu kaupungin arkistossa, tutkijakäynnit, kpl – Tjänster till forskare i stadens arkiv, besök av forskare, st.	1 700	1 700	1 700	1 650	1 600	1 600
Tutkijoiden tilaamat asiakirjat, kpl – Handlingar beställda av forskare, st.	7 776	7 200	7 200	7 200	7 150	7 100
Luennot, koulutus ja konsulttipalvelut, kpl – Föreläsningar, utbildning och konsulttjänster, st.	1 680	1 100	1 300	1 400	1 420	1 450
<b>Tehokkuus/taloudellisuus – Effektivitet/lönsamhet</b>						
Kävijämäärä, www.hel.fi tietokeskus/ vuosi – Antal besökare/år på www.hel.fi, faktacentralen	49 223	49 500	49 500	49 800	49 900	50 000
Kävijämäärä, Sinetti-tietokanta/vuosi – Antal besökare i databasen Sinetti	15 391	18 000	18 000	20 000	21 000	22 000
Aineistojen lataukset HRI palvelusta – Nedladdningar från tjänsten Helsinki Region Infoshare (www.HRI.fi)						
<b>Helsinki Region infosharen ladattujen tietoaineistojen määrä/ vuosi – Antal informationsmaterial nedladdade från Helsinki Region infoshare/år</b>	10 670	10 100	10 200	10 250	10 300	10 350
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Helmen Yhteiset-palvelut/ kohdassa ja julkaistava ja ylläpidettävä tieto, teemojen lukumäärä – Information publicerad och administrerad på Helmi/Yhteiset palvelut, antal teman	16	18	18	18	18	18
Ylläpidettävät tietokannat, kpl – Förvaltade databaser, st.	9	10	10	11	11	11
Tiedotteet – Meddelanden						
Helsinki Region Infosharen käyntejä, per vuosi kpl – Besök i Helsinki Region Infoshare/år, st.	67 584	67 600	67 700	67 800	67 900	68 000
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilömäärä – Antal anställda	79	84	83	83	83	82

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	101,8	102,2	102,2	102,4	102,4	102,4

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen kokonaispinta-ala (htm <sup>2</sup> ) – Lokalyta sammanlagt (m <sup>2</sup> lägenhetsyta)						
Toimisto – Expeditionen	2 455,5	2 455,5	2 455,5	2 455,5	2 455,5	2 455,5
Arkistotilat – Arkivlokalerna	4 762	4 762	4 762	4 762	4 762	4 762
Konservointi – Konserveringen	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5
Varasto – Lagret	96	96	96	96	96	96

Helsingin seudun aluesarjat -tilastotietokanta, Helsingin seudun aluesarjat -kuviotietokanta, Nordstat-tietokanta, Kirjaston kokoelmatietokanta, Helsinki Region Infoshare, Helsingin Seudun Suunnat, Kuutos-vertailut – Helsingin seudun aluesarjat/statistikdatabasen, Helsingin seudun aluesarjat/figurdatabasen, databasen Nordstat, databasen över bibliotekets samlingar, Helsinki Region Infoshare, Helsingin seudun suunnat, jämförelser mellan de sex största städerna

<sup>1</sup> HRI, Facebook, Internet sivuston kävijämäärä (vuonna 2012 ollut Sinetti mukana luvuissa) – Antal besökare på HRI, Facebook och internet (Sinetti ingår år 2012)

<sup>1</sup> Sinetti-arkistotietokanta, Sinetti-piirustusrekisteri, Sinetti-karttarekisteri – Sinetti/arkivdatabasen, Sinetti/ritningsregistret, Sinetti/kartregistret

## Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut –liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads personalutvecklingstjänster

Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitos käyttää toiminnassaan nimeä Oiva Akatemia.

### Liikelaitoksen toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Talustilanne tiukkenee edelleen ja sen vaikutukset näkyvät todennäköisesti myös liikelaitoksen palveluiden kysynnässä. Virastojen tiukempi toiminnan ja talouden ohjaus saattaa heijastua koulutus- ja kehittämispalveluiden oston määrään.

Toisaalta kuitenkin kaupungin suurimmissa virastoissa on edelleen voimassa lakisääteinen koulutusvelvoite. Kaikki virastot tulevat myös laatimaan kaupungin ohjeiden mukaiset vuosittaiset osaamisen kehittämissuunnitelmat, jotka liittyvät kaupungin ja viraston strategiaan tavoitteisiin sekä ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun. Nämä suunnitelmat tekevät paremmin näkyväksi kehittämis- ja koulutustarpeet, minkä voidaan ennakoida helpottavan osaamisen kehittämisen konkreettisten toimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta Oiva Akatemian kanssa.

Toimintaympäristössä tapahtuvat lakisääteiset muutokset määrittelevät kuntalaispalveluille uusia toteuttamistapoja ja laatukriteereitä. Näin ollen virastoissa syntyy tarpeita uudistaa toimintatapoja ja kehittää henkilöstöä toteuttamaan palveluita niin, että ne vastaavat uudistumiselle asetettuja velvoitteita.

Kaupungissa on toteutettu ja toteutetaan edelleen organisaatiomuutoksia, joissa yhdenmukaistetaan useamman organisaation toimintatapoja ja luodaan uudenlaista palvelu- ja johtamiskulttuuria. Johtaja- esimies- ja henkilöstömuutokset kaupungin henkilöstössä lisäävät muutosjohtamis- ja uudistumistarpeita.

Kilpailutilanne ulkopuolisten koulutus- ja konsulttiorganisaatioiden kesken kiristyy talouden tiukentuessa, mikä tuo lisähaasteita kilpailuun eri toimijoiden välillä.

#### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Palveluiden kysyntään vaikuttaa kaupungin talustilanne. Palveluiden vaikuttavuuteen ja mitattavuuteen kiinnitetään entistä enemmän huomiota, mikä saattaa kasvattaa liikelai-

Affärsverket personalutvecklingstjänster använder namnet Oiva Akatemia i sin verksamhet.

### Förändringar i affärsverkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Det ekonomiska läget blir fortfarande stramare, och verkningarna av detta kommer sannolikt att synas också i efterfrågan på tjänster som Oiva Akatemia tillhandahåller. Att förvaltningarna styr verksamheten och ekonomin med hård hand återspeglas eventuellt i mängden utbildnings- och utvecklingstjänster som de köper.

Å andra sidan har stadens största förvaltningar fortfarande en lagstadgad utbildningsskyldighet. Alla förvaltningar kommer också årligen i enlighet med stadens anvisningar att utarbeta kompetensutvecklingsplaner anknutna till stadens och förvaltningens strategiska mål och till förutseende personalplanering. Tack vare planerna blir utvecklings- och utbildningsbehovet synligare, vilket kan antas göra det lättare att planera och vidta konkreta kompetensutvecklingsåtgärder tillsammans med Oiva Akatemia.

Lagstadgade förändringar i omvärlden för med sig krav på nya sätt att ordna tjänster för invånarna och nya kvalitetskriterier för tjänsterna. Förvaltningarna måste följaktligen revidera sina rutiner och utveckla personalen så att den kan sköta tjänsterna i enlighet med de skyldigheter som gäller efter revideringen.

Staden har genomfört och kommer att genomföra organisationsförändringar där flera organisationers rutiner förenhetligas och en ny typs service- och ledarskapskultur skapas. Chefs- och personalförändringar hos staden ökar behovet av förändringsledarskap och förnyelse.

Konkurrenssituationen mellan externa utbildnings- och konsultorganisationer skärps när ekonomin blir stramare, vilket innebär extra utmaningar i konkurrensen mellan olika aktörer.

#### Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionsätten 2015–2017

Efterfrågan på tjänster påverkas av stadens ekonomiska läge. Större vikt fästs vid att tjänsterna är verkningsfulla och mätbara, vilket eventuellt ökar Oiva Akatemias behov av att

toksen oman palvelutuotannon lisäksi tarvetta kehittää koulutus- ja valmennuspalveluita yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Liikelaitoksen ”Kannattava kasvustrategia” tarkoittaa noin 2 % keskimääräistä kasvua liikevaihdossa myös taloussuunnitelmakaudella 2016–2017 sekä henkilöstö- ja vuokramenojen säilyttämistä nykyisellä tasolla. Strategiasaan liikelaitos keskittyy valittujen uusien kumppanuuksien kehittämiseen ja vanhojen vahvistamiseen. Avainasemassa on johdon konsultointi- ja valmennuspalveluiden osuuden kasvattaminen 10 %:iin liikevaihdosta sekä valmennusohjelmien, koulutusten ja työyhteisö- ja organisaatiopalveluiden osuuden säilyttäminen nykyisellään. Palveluiden kysynnän ja vetoimaisuuden lisäämiseksi jatketaan Oiva-brändin kehittämistä ja kehitetään johtamista tavoitteena saavuttaa esimerkillisen työyhteisön asema kaupunkikonsernissa. Uudistamisen ykköskumppanin asema on tavoitteena keskeisimpien asiakasvirastojen kanssa.

### **Kilpailuttaminen**

Ulkopuoliset asiantuntijapalvelut kilpailutetaan hankintalain mukaisesti. Erityisesti ammatillisen koulutuksen toteutuksessa ovat merkittävässä roolissa kaupungin omien oppilaitosten lisäksi myös ulkopuoliset toimijat.

### **Riskienhallinta**

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa liikelaitoksen päivittäistä johtamista. Toimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, tehokkuus ja jatkuvuus sekä tavoitteiden saavuttaminen. Lisäksi toiminnalla varmistetaan raportoinnin ja tiedon luotettavuus ja ajantasaisuus sekä resurssien tarkoituksenmukainen jakautuminen. Liikelaitoksen toimintaa uhkaavia riskejä tunnistetaan toimintaympäristön muutoksia arvioimalla.

Oiva Akatemian merkittävimpiä epävarmuustekijöitä ovat asiakastarpeiden ja henkilöstön osaamisen yhteensovittaminen ennakoivasti. Tätä helpottaa ulkopuolisen kumppaniverkoston osaamisen hyödyntäminen. Oiva Akatemian johto arvioi ja muokkaa palvelutarjontaansa toimintaympäristöä ja asiakastarpeita ennakoiden.

Kaupungin taloustilanteen muutokset ovat merkittävä riski Oiva Akatemian toiminnassa. Oiva Akatemian on arvioitava palvelutarjontaansa ympäristöä ja asiakastarpeita ennakoiden sekä varauduttava mahdollisiin toiminnan muutoksiin.

utveckla utbildnings- och träningstjänster i samarbete med externa expertorganisationer vid sidan om den egna tjänstproduktionen.

Oiva Akatemias strategi lönsam tillväxt innebär en genomsnittlig omsättningsökning på 2 % också under ekonomiplaneåren 2016–2017 och lika stora personal- och hyresutgifter som nu. Oiva Akademia koncentrerar sig i strategin på att utveckla utvalda nya partnerskap och stärka gamla. Nyckeluppgifter är att öka den andel av omsättningen som hänförs till konsultations- och träningstjänster för chefer till 10 % och hålla kvar den andel som hänförs till träningsprogram, utbildning och tjänster för arbetsgemenskaper och organisationer på nuvarande nivå. Oiva Akademia fortsätter att utveckla sitt varumärke för att tjänsterna ska bli mer efterfrågade och attraktiva och utvecklar ledarskapet i syfte att uppnå en status som exemplarisk arbetsgemenskap i stadskoncernen. Målet är en ställning som partner nummer ett för de främsta kundförvaltningarna när det gäller reformer.

### **Konkurrensutsättning**

Externa experttjänster konkurrensutsätts i enlighet med lagen om offentlig upphandling. Särskilt inom yrkesutbildningen har externa aktörer en viktig roll vid sidan om stadens egna läroanstalter.

### **Riskhantering**

Riskhantering och intern kontroll är en del av det dagliga ledarskapet på Oiva Akademia. Syftet med åtgärderna är att säkra att verksamheten präglas av resultat, effektivitet och kontinuitet och att målen nås. Dessutom ses det i verksamheten till att rapporterna och informationen är tillförlitliga och aktuella och resurserna fördelas på ett ändamålsenligt sätt. Risker som hotar verksamheten identifieras genom att förändringar i omvärlden bedöms.

En av de största osäkerhetsfaktorerna för Oiva Akademia är hur användarbehoven ska kunna förutses och personalkompetensen fås att svara mot dem. Att kunskap inom det externa partnernetverket kan utnyttjas underlättar saken. Oiva Akatemias ledning bedömer och utformar tjänstebudet genom att förutse hur omvärlden och användarbehoven kommer att se ut.

Förändringar i stadens ekonomiska läge är en stor risk i Oiva Akatemias verksamhet. Oiva Akademia måste både utforma sitt tjänstebud genom att förutse omständigheterna och behovet av tjänster och förbereda sig inför eventuella förändringar i verksamheten.



## **Kaupungin strategiaohjelma liikelaitoksen toiminnassa**

### **Strategiaohjelman toteuttaminen liikelaitoksen toiminnassa**

Oiva Akatemian visiona on olla uudistamisen ykköskumppani. Ykköskumppanuus tarkoittaa sitä, että liikelaitos on keskeinen toimija strategian edistäjänä, osaamisen uudistajana ja poikkihallinnollisen yhteistyön mahdollistajana. Näillä toimilla liikelaitos edistää strategiaohjelmassa linjattua johtamisen ja henkilöstön osaamisen kehittämistä.

Erityisenä huomion kohteena ovat kuntalaispalveluiden käyttäjälähtöisyyden sekä johtamisen ja arvioinnin kehittäminen. Esimiesten taloudellista ajattelua, tuottavuutta, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämistä edistetään koulutus- ja kehittämistoimenpiteillä.

### **Liikelaitoksen henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Laskennallisen eläkeiän saavuttaa kaksi henkilöä. Tähän varaudutaan niin, että nykyisen henkilöstön osaamista kehitetään eläkkeelle jäävien henkilöiden osaamisalueilla ja rakennetaan samalla urapolkua nuoremmille konsultteille. Tilalle ei välttämättä rekrytoida uusia henkilöitä.

### **Liikelaitoksen tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Nykyiset tilat toimivat henkilöstön työtiloina ja koulutustiloina. Koulutustiloina käytetään myös asiakasvirastojen tiloja, muita kaupungin omia tiloja ja ulkopuolisten tarjoamia tiloja. Tilankäyttöä tehostetaan liikkuvan työn laajentuessa.

### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

Toimintamenot sopeutetaan toimintatuloihin niin, että tulos on positiivinen. Henkilöstön määrää ei lisätä.

Investointimenot pysyvät aikaisemmalla tasolla.

Toimintaa tehostetaan niin, että tuottavuus saadaan pysymään nykyisellä tasolla. Mittareina ovat talousarviossa esitetyt suoritemittarit ja tuottavuusindeksi.

## **Hur stadens strategiprogram följs vid affärsverket**

### **Hur strategiprogrammet följs vid affärsverket**

Oiva Akademia har som vision att vara partner nummer ett i fråga om reformer. Detta betyder att Oiva Akademia är en nyckelaktör när det gäller att främja strategier, förnya kompetens och möjliggöra förvaltningsövergripande samarbete. Oiva Akademia bidrar följaktligen till att strategiprogrammet blir genomfört vad utveckling av ledarskapet och personalkompetensen beträffar.

Särskilt vikt fästs vid att tjänsterna för invånarna blir mer användarcentrerade och att ledarskapet och utvärderingen utvecklas. Ekonomiskt tänkande hos cheferna, produktivitet, större personalkompetens och bättre arbetshälsa främjas genom utbildnings- och utvecklingsåtgärder.

### **Affärsverkets personalplan 2015–2017**

Två anställda uppnår den beräknade pensionsåldern. Oiva Akademia förbereder sig inför detta på så sätt att den nuvarande personalens kompetens utvecklas inom de avgående kompetensområde och en karriärväg samtidigt skapas för yngre konsulter. Det blir inte nödvändigtvis någon nyrekrytering.

### **Affärsverkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

De nuvarande lokalerna är arbetslokaler för personalen och utbildningslokaler. För utbildning används också lokaler i kundförvaltningarnas besittning, andra lokaler i stadens ägo och lokaler som bjuds ut av utomstående. Lokalanvändningen blir effektivare i och med att det rörliga arbetet ökar.

### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Omkostnaderna anpassas efter verksamhetsintäkterna med syftet att resultatet ska bli positivt. Antalet anställda ökas inte.

Investeringsutgifterna stannar på nuvarande nivå.

Verksamheten effektiviseras så mycket att produktiviteten fås att förbli på nuvarande nivå. Som mätare används prestationsmätare och ett produktivetsindex angivna i budgeten.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Sähköisten oppimisympäristöjen ja sosiaalisen median mahdollisuuksien hyödyntämistä laajennetaan entisestään kehittämis- ja valmennuspalveluissa. Henkilöstöä valmennetaan ottamaan käyttöön uudet järjestelmät ja hyödyntämään uuden teknologian mahdollisuudet omassa työssään ja kuntalaispalveluiden tuottamisessa.

Oiva Akatemia tukee tietotekniikkaohjelman toteutusta kaupunginkanslian kanssa suunnitelluilla koulutus- ja valmennushankkeilla.

Oiva Akatemian omat IT-linjaukset noudattavat tietotekniikkaohjelman periaatteita.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Yli 90 % Oiva Akatemian asiakkaiden hallinnollisesta asioinnista tapahtuu sähköisten järjestelmien kautta.

Koulutuksen hallintajärjestelmää kehitetään jatkuvasti helpokäyttöisemmäksi.

### Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

#### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Palveluiden asiakastytyväisyystavoite on 4,0, asteikolla 1–5 (Vuoden 2013 toteuma 4,07).

#### Muut toiminnalliset tavoitteet

Muina toiminnallisina tavoitteina seurataan opintopäivien ja konsulttipäivien määrää.

### Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Oiva Akatemia pyrkii toteuttamaan kaupungin asettamat energiansäästöavoitteet liikelaitoksen päivittäisessä toiminnassa.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

De möjligheter som har att göra med elektroniska lärmiljöer och sociala medier börjar utnyttjas i ännu större omfattning för utvecklings- och utbildningstjänsterna. De anställda får vägledning i att använda nya system och utnyttja de möjligheter den nya tekniken medför i deras eget arbete och i produktionen av tjänster för invånarna.

Oiva Akatemia bidrar till att IT-programmet blir genomfört, i form av utbildnings- och träningsprojekt planerade tillsammans med stadskansliet.

Oiva Akatemias egna IT-riktlinjer svarar mot principerna i IT-programmet.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Mer än 90 % av användarnas administrativa kontakter med Oiva Akatemia sker via de elektroniska systemen.

Systemet för utbildningshantering utvecklas så att det hela tiden blir lättare att använda.

### Mål som granskas vid budgetuppföljningen

#### Bindande verksamhetsmål

Målet för användarnas tillfredsställelse med tjänsterna är 4,0 på skalan 1–5 (utfallet år 2013 var 4,07).

#### Övriga verksamhetsmål

De övriga verksamhetsmålen går ut på att antalet studiedagar och konsultdagar följs.

### Energieffektivitets- och miljömål

Oiva Akatemia avser att nå stadens energisparmål i sin dagliga verksamhet.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Opintopäivät – Studiedagar</b>	<b>32 812</b>	<b>28 000</b>	<b>30 500</b>	<b>30 500</b>	<b>30 500</b>
<b>Konsulttipäivät – Konsultdagar</b>	<b>1 605</b>	<b>1 500</b>	<b>1 570</b>	<b>1 600</b>	<b>1 600</b>
Liikevaihdon muutos – Förändring i omsättningen, %	60,1	-10,2	2,6	0	0
Käyttökate – Verksamhetsbidrag, %	2,1	2,3	2,2	2,2	2,2
Sijoitetun pääoman tuotto – Avkastning på investerat kapital, %	67	44	35	32	30
Liikevaihto/henkilö – Omsättning/person	163	150	154	154	154
<b>Resurssit – Resurser</b>					
Henkilöstö keskimäärin – Anställda i genomsnitt	25	26	26	26	26

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2013=100)	100	95	99	99	99

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Toimitilat/henkilö – Lokaler/person	20,4	20,4	20,4	20,4	20,4

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>4 234</b>	<b>4 100</b>	<b>4 000</b>	<b>4 000</b>	<b>4 000</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	110	0	0	0	0
Varsinaiset kulut - Kostnader	-4 256	-4 011	-3 911	-3 911	-3 911
Poistot - Avskrivningar	-42	-50	-50	-50	-50
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>47</b>	<b>39</b>	<b>39</b>	<b>39</b>	<b>39</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Rahoituskulut - Finansiella kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-12	-12	-12	-12	-12
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>33</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Pro- gnos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassavirta - Kassavirta från verksamheten</b>					
Liikeliiketoiminta/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	47	39	39	39	39
Poistot - Avskrivningar	42	50	50	50	50
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korvaus peruspääomalle - Ersättning på grundkapitalet	-12	-12	-12	-12	-12
Muut - Övriga	-2	0	0	0	0
<b>Investointien rahavirta - Kassavirta från investeringar</b>					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-32	-50	-50	-50	-50
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassavirta</b>					
	<b>42</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansiering</b>					
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	293	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta från finansiering</b>					
	<b>293</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>					
	<b>335</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>27</b>

## 5

## KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI – STADSPLANERINGS- OCH FASTIGHETSVÄSENDET

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	12 610	17 515	12 680	16 567	16 567	16 338	16 822
Maksutulot - Avgiftsinkomster	21 731	18 680	39 827	29 881	31 048	25 116	25 178
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	161	0	0	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	641 287	628 833	647 534	673 013	679 540	698 440	717 518
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	7 723	2 684	7 150	5 058	5 058	5 138	5 208
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	2 291	2 350	2 350	2 500	2 500	2 550	2 600
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>685 803</b>	<b>670 062</b>	<b>709 541</b>	<b>727 019</b>	<b>734 713</b>	<b>747 582</b>	<b>767 326</b>
Palkat - Löner	40 822	42 087	42 441	43 308	43 508	43 734	44 030
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	14 050	14 031	14 130	14 309	14 309	14 387	14 471
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	67 381	80 209	76 339	74 579	73 290	75 846	78 506
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	31 976	37 403	32 330	34 298	34 298	34 882	35 289
Avustukset - Understöd	963	1 200	1 482	1 200	1 200	1 200	1 200
Vuokrat - Hyror	142 047	134 755	147 913	151 272	151 272	156 581	162 578
Muut menot - Övriga utgifter	5 653	7 854	5 856	7 430	7 970	7 536	7 836
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>302 891</b>	<b>317 539</b>	<b>320 491</b>	<b>326 396</b>	<b>325 847</b>	<b>334 166</b>	<b>343 910</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>382 912</b>	<b>352 523</b>	<b>389 050</b>	<b>400 623</b>	<b>408 866</b>	<b>413 416</b>	<b>423 416</b>
Poistot - Avskrivningar	161 240	172 404	167 930	172 765	172 765	172 531	172 351
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>221 672</b>	<b>180 119</b>	<b>221 120</b>	<b>227 858</b>	<b>236 101</b>	<b>240 885</b>	<b>251 065</b>
Tuottotavoite - Avkastningsmål	246 000	248 000	248 000	250 000	250 000	252 000	254 000
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-24 328</b>	<b>-67 881</b>	<b>-26 880</b>	<b>-22 142</b>	<b>-13 899</b>	<b>-11 115</b>	<b>-2 935</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-2,3	5,9	8,5	9,6	1,8	2,6
Menot - Utgifter		4,8	0,9	2,8	2,6	2,6	2,9
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	24 095	24 782	25 575	29 551	29 551	32 091	33 091

## 5 11 Kaupunkisuunnittelutoimi – Stadsplaneringsväsendet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	3	10	10	10	10	10	10
Maksutulot - Avgiftsinkomster	310	300	300	300	300	300	300
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	161	0	0	0	0	0	0
Vuokratulot - Hyresinkomster	4	10	10	10	10	10	10
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	118	100	100	100	100	100	100
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>596</b>	<b>420</b>	<b>420</b>	<b>420</b>	<b>420</b>	<b>420</b>	<b>420</b>
Palkat - Löner	13 440	13 544	14 206	13 734	13 734	13 734	13 734
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	4 617	4 502	4 684	4 552	4 552	4 552	4 552
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 344	4 454	4 748	4 064	4 033	4 033	4 033
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	643	821	783	766	766	766	766
Avustukset - Understöd	25	25	25	25	25	25	25
Vuokrat - Hyror	3 031	3 085	3 091	3 290	3 290	3 290	3 290
Muut menot - Övriga utgifter	46	20	23	20	20	20	20
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>26 145</b>	<b>26 451</b>	<b>27 560</b>	<b>26 451</b>	<b>26 420</b>	<b>26 420</b>	<b>26 420</b>
		1 107					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-25 549</b>	<b>-26 031</b>	<b>-27 140</b>	<b>-26 031</b>	<b>-26 000</b>	<b>-26 000</b>	<b>-26 000</b>
Poistot - Avskrivningar	1 503	1 219	1 724	1 544	1 544	1 290	1 110
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-27 052</b>	<b>-27 250</b>	<b>-28 864</b>	<b>-27 575</b>	<b>-27 544</b>	<b>-27 290</b>	<b>-27 110</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-27 052</b>	<b>-27 250</b>	<b>-28 864</b>	<b>-27 575</b>	<b>-27 544</b>	<b>-27 290</b>	<b>-27 110</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-29,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		1,2	4,2	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	2 648	2 614	2 700	2 523	2 523	2 523	2 523

### Viraston toimintaympäristön muutokset

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Koko kaupungin yleiskaavan laatiminen jatkuu yleiskaavaehdotuksen laatimisella vuonna 2015. Myös Pissararadan suunnittelu jatkuu. Raide-Jokerin hankesuunnittelu yhteistyössä Espoon, Liikenneviraston ja HSL:n kanssa valmistuu. Eri asioiden valmistelussa yhteistyön tarve yli hallintokuntarajojen korostuu entisestään.

### Förändringar i verkets omvärld

#### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

En ny generalplan för hela staden fortsätter att utarbetas genom att ett förslag till generalplan görs upp år 2015. Också planeringen av centrumslingan fortsätter. Projektplaneringen av spår-Jokern i samarbete med Esbo stad, Trafikverket och HRT blir sannolikt slutförd. Behovet av förvaltningsöverskridande samarbete framhävs mer än tidigare i beredningen av ärendena.

Östersundomin maankäyttöä yhteensovitetään naturalainsäädännön vaatimuksiin tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Valtio on ilmoittanut luopuvansa Malmin lentokentän vuokraoikeudesta. Alueen kaavoitus käynnistetään ensisijaisesti kaupungin asuntotuotantotavoitteiden toteuttamiseksi

Taloustilanne on edelleen kireä. Tarve siirtyä kestävämpiin energia- ja liikennetarkaisuihin luo paineita investointien priorisointiin. Yhteiskuntataloudellisen osaamisen rinnalla arvioidaan kaupunkitaloudellisia vaikutuksia maankäyttö- ja liikennetarkaisuihin. Kytkestä kaupungin talousarvioon ja investointiraamiin sekä toteutuksen taloussuunnitteluun vahvistetaan.

Älyliikenteen keinoin tulee löytää mahdollisuuksia tehostaa olemassa olevan liikenneinfrastruktuurin hyödyntämistä ja siten siirtää ainakin osa investointipaineista eteenpäin.

Kaupungistuminen ja väestönkasvu jatkuvat. Asuntojen kysyntä pysyy korkealla tasolla. Vuotuinen asuntotuotantotavoite 5 500 asuntoa (500 000 k-m<sup>2</sup>) on haastava. Asuin- ja toimitalorakentamisessa käytetään enemmän rakennettavuudeltaan heikompia ja haastavampia alueita. Täydennysrakentamisen rooli asuntokaavoituksessa korostuu entisestään ja luo haasteita myös innovatiivisille menettelyille pysäköintitarkaisujen osalta. Myös ulkopuolisiin/yksityisiin hankkeisiin tulee pystyä reagoimaan aiempaa nopeammin.

Kansainvälistyminen eri muodoissaan jatkuu. Logistiikan ja kansainvälisten yhteyksien näkökulma on yhä vahvempi strategisessa maankäytön suunnittelussa.

Kuntarakenteen uudistamiseen ja metropolikehityksen hallintaan liittyy epävarmuuksia, mikä heijastuu maankäytön suunnitteluun monella tasolla. Kaupunkisuunnitteluvirasto huomioi suunnittelussaan seudulliset näkökulmat ja vaikutukset.

Vaatimukset päätöksenteon ja siihen liittyvän valmistelun avoimuuden ja läpinäkyvyyden parantamiselle lisääntyvät edelleen. Myös toiveet avoimen datan lisäämiseksi kasvavat, ja kaupunki jatkaa määrätietoista tieto-varantojensa avaamista verkkoon. Tähän liittyvä haaste on se, miten omaehtoisia asukaslähtöisiä ideoita ja toiveita kytetään nivomaan rakentavalla tavalla osaksi virallista suunnittelujärjestelmää ja -työtä.

Markanvändningen i Östersundom samordnas med kraven i Natura-lagstiftningen i tätt samarbete med olika aktörer.

Staten har meddelat att den avstår från arrenderätten till Malms flygfält. En planläggning av området inleds i första hand för att stadens bostadsproduktionsmål ska nås.

Det ekonomiska läget är fortfarande stramt. Behovet att övergå till mer hållbara energi- och trafiklösningar ökar trycket på att prioritera investeringar. Vid sidan av den samhällsekonomiska kunskapen bedöms också markanvändnings- och trafiklösningarnas stadsekonomiska konsekvenser. Anknypningen till stadens budget och investeringsram och till genomförandet av den ekonomiska planeringen stärks.

Man ska hitta möjligheter att effektivare utnyttja den befintliga trafikinfrastrukturen genom lösningar för intelligent trafik och därigenom åtminstone delvis skjuta upp investeringstrycket.

Urbaniseringen och befolkningstillväxten fortsätter. Efterfrågan på bostäder stannar på hög nivå. Det årliga bostadsproduktionsmålet på 5 500 bostäder (500 000 m<sup>2</sup> vy) är utmanande högt. Bostäder och verksamhetslokaler byggs allt oftare i områden som har svagare och mer utmanande byggbarhetsförhållanden. Kompletteringsbyggandets roll i planläggningen av bostäder framhävs ytterligare och detta medför utmaningar också för innovativa parkeringslösningar. Man ska dessutom kunna reagera på utomstående och privata projekt snabbare än tidigare.

Internationaliseringen fortsätter i dess olika former. Perspektivet på logistiken och internationella förbindelser är allt kraftigare inom den strategiska planeringen av markanvändningen.

Kommunstrukturreformen och hanteringen av metropolutvecklingen innebär osäkerheter, vilket återspeglas i planeringen av markanvändningen på många olika nivåer. Stadsplaneringskontoret beaktar de regionala synpunkterna och effekterna i sin planering.

Kraven på att förbättra öppenheten och transparensen i beslutsfattandet och i beredningen av ärendena fortsätter att bli större. Också önskemålen om att öka öppna data blir kraftigare och staden fortsätter målmedvetet att öppna sina informationsreserver på webben. En utmaning som hänför sig till detta är hur invånarnas spontana idéer och önskemål på ett konstruktivt sätt kan inkluderas i det officiella planeringssystemet och -arbetet.

## Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Viraston on edelleen sujuvoitettava suunnitteluprosesseja yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa saavuttaakseen AM-ohjelman asuntotuotantotavoitteen 5 500 asuntoa.

### Kilpailuttaminen

Virasto toteuttaa Helsingin kaupungin hankintastrategiaa. Palvelujen hankinnan lähtökohtana on, että pääsääntöisesti virasto hoitaa itse ydintoimintonsa, maankäytön suunnitteluun sekä liikenteen suunnitteluun ja ohjaukseen. Suunnittelu- ja palveluja hankitaan ulkopuolelta silloin, kun se omien resurssien tai erityisosaamisen puuttuessa on tarpeen, sekä haluttaessa vaihtoehtoisia suunnitelmia ja ideoita maankäytön ja liikenteen suunnitteluratkaisujen pohjaksi. Viraston ulkopuolisilta asiantuntijoilta ostettujen palvelujen määrä on noin 10 % toimintamenoista.

### Riskienhallinta

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt riskianalyysin tavoitteiden osalta, ja sitä päivitetään vuosittain tavoitteiden asettamisen yhteydessä.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

#### Toimiva Helsinki

#### Kaupunginosat kehittyvät eloisina ja houkuttelevina

Uudet työpaikka- ja asuinalueet tiivistyvät, olemassa olevat alueet suunnitellaan ympäristönsä sekä toimintojensa omista lähtökohdista lähtien vahvan, tunnistettavan identiteetin omaaviksi toimintaympäristöiksi.

Esikaupunkien keskuksista suunnitellaan kaupunkikeskustoja, joissa on sekoittunut kaupunkirakenne, kaupunkimainen ympäristö ja arjen palvelut.

Katutilat ja muut julkiset paikat suunnitellaan viihtyisiksi siten, että ne luovat edellytykset hyvälle kaupunkielämälle, tapahtumille ja urbaanille liiketoiminnalle. Ajoneuvoliikenteen määrä, nopeus ja pysäköinti sekä elinkeinoelämää palveleva kaupunkijakelu suunnitellaan niin, että liikenteen aiheuttamat haittavaikutukset ihmisille ja toiminnoille vähenevät ja keskustojen vetovoima kasvaa.

## Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

Verket ska fortsätta arbetet på att göra planeringsprocesserna smidigare i samråd med de övriga förvaltningarna för att uppnå målet om produktion på minst 5 500 bostäder i BM-programmet.

### Konkurrensutsättning

Verket genomför Helsingfors stads upphandlingsstrategi. En utgångspunkt för upphandlingen av tjänster är att stadsplaneringskontoret i regel själv sköter sina kärnfunktioner, dvs. planeringen och styrningen av markanvändningen och trafiken. Externa planeringstjänster upphandlas när det är behövt på grund av att egna resurser eller specialkunnsaker saknas och även när det är önskvärt att få alternativa planer och idéer som underlag för planeringslösningarna inom markanvändningen och trafiken. Mängden tjänster som verket köper av externa sakkunniga uppgår till ca 10 % av verksamhetsbidraget.

### Riskhantering

Stadsplaneringskontoret har gjort en riskanalys om sina mål och analysen uppdateras årligen då verket slår fast sina mål.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

#### Ett fungerande Helsingfors

#### Stadsdelarna utvecklas som levande och lockande

De nya arbetsplats- och bostadsområdena blir tätare, de befintliga områdena planeras utgående från områdenas miljö och funktioner till verksamhetsmiljöer som har en stark och identifierbar identitet.

Ytterstadsområdenas centrum planeras till stadscentrum med blandad stadsstruktur, urban miljö och vardagens tjänster.

De planerade gaturummen och de andra offentliga rummen görs trivsamma utgående från att de ska skapa förutsättningar för ett bra stadsliv, evenemang och urban affärsverksamhet. Antalet fordon, deras hastighet, parkering och stadsdistribution som tjänar näringslivet planeras så att olägenheterna från trafiken för människor och funktioner minskar och centrumen blir mer attraktiva.



### **Kaupunkirakenteen eheyttäminen parantaa saavutettavuutta ja sujuvuutta**

Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina, jossa nykyisten ja suunniteltavien raideliikenteen solmukoh- tien ja asemien ympäristöistä suunnitellaan kaupunkikes- kustoja, joissa rakentamista tiivistetään ja pysäköintiratkai- suja kehitetään.

Kantakaupunkia laajennetaan muuttamalla moottoritie- mäisiä ympäristöjä kaupunkimaiseksi. Kehitetään liikenneverk- koja niin, että tuetaan kaupungin tiivistymistä.

Täydennysrakentamista edistetään kaikkialla kaupungin alueella.

Kävely, pyöräily ja joukkoliikenne nostetaan kilpailukyky- seksi henkilöautoliikenteen kanssa kaikilla matkoilla ja matka-aikojen ennustettavuutta parannetaan. Joukkoliiken- teen runkolinjastosta ja pyöräliikenteen runkoyhteysverkos- ta tehdään selkeä ja sujuva kokonaisuus.

Toteutetaan liikkumisen kehittämisohjelman toimenpiteitä.

### **Kaupungin toiminta on kestävä, vaikuttavaa ja teho- kasta**

Osallistutaan ja vaikutetaan seudun liikennejärjestelmä- ja maankäyttösuunnitelman laadintaan sekä valtakunnallisen liikennepolitiikan osa-alueiden koordinointiin.

Kaupunkia suunnitellaan energiatehokkaan, kävelyyn, pyö- räilyyn ja joukkoliikenteeseen tukeutuvan verkostokaupun- gin tavoitteiston mukaan. Kaupunkirakennetta tiivistämällä turvataan palveluiden hyvä saavutettavuus, vähennetään autoriippuvuutta ja ohjataan liikenteen kasvu kestäviin kul- kutapoihin.

Edistetään energiatehokasta rakentamista ja uusien ener- giateknologioiden käyttöönottoa. Suunnitelmissa huomioi- daan myös rakennetun ympäristön elinkaari ja kokonaista- loudellisuus.

Korttelialueiden sekä katu- ja puistoalueiden suunnittelussa varaudutaan sään ääri-ilmiöihin huomioimalla ratkaisussa tulvien torjunta, hulevesien hallinta sekä kaupunkivihreä ja ympäristön pienilmasto.

Toteutetaan pysäköintipolitiikan strategisia linjauksia.

### **Stadsstrukturen kompletteras med bättre tillgänglighet och smidighet som resultat**

Helsingfors utvecklas som en stad för spårtrafiknät i vilken miljöerna kring knutpunkterna för den nuvarande och den planerade spårtrafiken och stationerna planeras till stads- centrum i vilka byggandet förtätas och parkerings- lösningarna utvecklas.

Innerstaden utvidgas genom att motorvägslänkande miljöer byggs om till urbana miljöer. Trafiknätet utvecklas så att det stöder förtätningen av staden.

Kompletteringsbyggandet främjas i stadens alla områden.

Gång- och cykeltrafiken och kollektivtrafiken lyfts upp som konkurrenskraftiga alternativ för personbilstrafiken på alla sträckor och möjligheterna att förutspå resetiderna för- bättras. Kollektivtrafikens stamnät och cykeltrafikens hu- vudlinjenät byggs upp till en klar och smidig helhet.

Åtgärder i programmet för utveckling av framkomligheten genomförs.

### **Stadens verksamhet är hållbar och effektiv**

Verket deltar i och inverkar på utarbetandet av trafiksystem- och markanvändningsplanen och samordningen av del- områdena för den riksomfattande trafikpolitiken.

Staden planeras i enlighet med målen för en energieffektiv nätverksstad som har ett smidigt gång-, cykel- och kollektiv- trafiknät. Genom att förtäta stadsstrukturen säkras man god tillgång till servicen, minskar bilberoendet och styr trafikill- växten mot hållbara färd sätt.

Energieffektivt byggande och ibruktagande av energi- effektiva teknologier främjas. Också livslängden för den byggda miljön och den totalekonomiska nyttan beaktas i planerna.

Verket förbereder sig på extrema väderförhållanden i plane- ringen av kvartersområden och gatu- och parkområden genom att beakta bekämpningen av översvämningar, han- teringen av dagvatten, grönskan i staden och miljöns mikroklimat.

De strategiska riktlinjerna för parkeringspolitiken verkställs.

## **Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa kaupungissa**

Mahdollistetaan lähitulevaisuuden ja pitkän aikavälin edellytykset riittävälle asuntotuotannolle AM-ohjelman mukaisesti.

Edistetään tiivistyvään kaupunkiin soveltuvien laadukkaiden asuntojen toteutustapoja ja rakentamista.

Kaavoitetaan alueet siten, että myös kohtuuhintaiselle asumiselle on tarjolla tontteja eri puolella kaupunkia

## **Elinvoimainen Helsinki**

### **Kansainvälisesti tunnettu ja vetovoimainen kaupunki**

Helsingin erityispiirteitä ja Helsingille tyypillistä kulttuuriympäristöä ylläpidetään, vahvistetaan ja kehitetään osana tiivistyvää kaupunkia.

Merellistä Helsinkiä vahvistetaan. Vesiliikennettä edistetään ja parannetaan merenrannan ja saariston virkistysmahdollisuuksia ja saavutettavuutta. Huolehditaan matkailun ja merellisten elinkeinojen kehittymismahdollisuuksista.

Eteläsataman ja koko kaupungin merellisestä imagosta huolehditaan ja sitä markkinoidaan kaupunkisuunnittelun keinoin.

### **Suomen yritysmuotoisin kaupunki**

Varataan riittävästi alueita yritystoiminnan tarpeisiin ja taa-taan myös tuotannollisen toiminnan mahdollisuudet säilyä ja laajentua.

Varmistetaan työvoiman ja työpaikkojen sekä kuluttajien ja kaupan kohtaaminen kaavoittamalla asuntoja, palveluita ja työpaikkoja keskustoihin ja hyvien pyöräily- ja joukkoliikenneyhteyksien äärelle.

Edistetään työpaikkojen sijoittumista eri kaupunginosaan ja pyritään lisäämään erityisesti itäisen Helsingin työpaikkoja.

Osana muita vaikutustenarviointeja huomioidaan hankkeiden elinkeinovaikutukset.

Huolehditaan lentoaseman, sataman sekä tavaraliikenteen terminaalien hyvästä saavutettavuudesta ja terminaalien välisistä hyvistä liikenneyhteyksistä.

### **Uudistamalla kilpailukykyä**

Uusia asuin- ja työpaikka-alueita sekä yliopisto- ja korkeakoulualueita hyödynnetään uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämis-, kokeilu- ja käyttöönottoympäristöinä. Niitä var-ten tehdään tarvittavat kaavat ja liikennesuunnitelmat.

## **Mångsidiga boendialternativ i det växande Helsingfors**

Förutsättningarna för tillräcklig bostadsproduktion inom den nära framtiden och på lång sikt tryggas i enlighet med BM-programmet.

Möjligheterna att förverkliga och bygga högkvalitativa bostäder som lämpar sig för en allt tätare stad främjas.

Områden planläggs så att också tomter för boende till ett rimligt pris finns tillgängliga i olika delar av staden.

## **Ett livskraftigt Helsingfors**

### **En internationellt känd och attraktiv stad**

Helsingfors särdrag och den för Helsingfors typiska kulturmiljön upprätthålls, förstärks och utvecklas som en del av den allt tätare staden.

Det maritima Helsingfors stärks. Sjötrafiken främjas och rekreativsmöjligheterna på havsstranden och i skärgården och deras tillgänglighet förbättras. Utvecklingsmöjligheterna för turismen och sjönäringsar tas hand om.

Södra hamnens och hela stadens maritima image värnas om och marknadsförs genom stadsplaneringen.

### **Finlands mest företagsvänliga stad**

Tillräckligt med områden reserveras för företagsverksamhetens behov och möjligheterna att bevara och utvidga produktionsverksamheten tryggas.

Genom att planlägga bostäder, tjänster och arbetsplatser i centrum och vid goda cykel- och kollektivtrafikförbindelser säkerställer man att arbetskraften och jobben samt konsumenterna och handeln möter varandra.

Man strävar efter att fördela nya jobb mellan olika stadsdelar och att öka antalet jobb särskilt i östra Helsingfors.

Projektens inverkan på näringslivet beaktas som en del av andra konsekvensbedömningar.

Verket ser till att flygplatsen, hamnen och terminalerna för godstrafiken är tillgängliga och trafikförbindelserna mellan terminalerna smidiga.

### **Konkurrenskraft genom förnyelse**

De nya bostads- och arbetsplatsområdena och universitets- och högskoleområdena utnyttjas som miljöer för utveckling, testning och ibruktage av nya produkter och tjänster. De nödvändiga detaljplanerna och trafikplanerna för dessa bereds.

Edistetään uudenlaisten ympäristö- ja energiateknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa. Suunnitellaan uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyvien ratkaisujen pilottialueita ja houkuttelevia sijaintipaikkoja cleantechalojen yrityksille.

### **Kulttuurista iloa ja vetovoimaa**

Kaavoissa varataan riittävästi tilaa kulttuuritoiminnoille ja taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan.

### **Hyvinvoiva helsinkiläinen**

Nuorille tilaa kuulua ja loistaa, ikääntyvistä huolehditaan, helsinkiläisten liikunta lisääntyy.

Kaupunkia suunnitellaan siten, että se tarjoaa edellytykset hyvälle kaupunkielämälle ja ihmisten kohtaamiselle.

Kaupunginosia kehitetään monipuolisina ja siten, että palvelut ovat hyvin saavutettavissa. Ympäristö on viihtyisä ja tarjoaa jokaiselle mahdollisuuksia omaehtoiseen toimintaan.

Kaupunkitila suunnitellaan ihmisen mittakaavaan.

Edistetään liikkumisen tarjoamista palveluna. Jalankulkija huomioidaan ensimmäisenä. Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet, reitit ja verkostot suunnitellaan sujuviksi, jatkuviksi ja houkutteleviksi koko Helsingin alueella.

Kaavoissa varataan riittävästi tilaa virkistysalueille ja liikuntaan. Virkistysreitistöt ja viherverkostot suunnitellaan jatkuviksi ja hyvin saavutettaviksi.

### **Demokratia ja osallisuus vahvistuvat**

#### **Avoin ja osallistava Helsinki**

Kaupunkisuunnitteluun liittyviä verkkopalveluja ja verkossa tapahtuvaa vuorovaikutusta parannetaan.

Asiakkaille tarjotaan sujuvat ja integroidut palvelut. Asukasta asiakasnäkökulmaa korostetaan jokaisen työntekijän henkilökohtaisessa työn laadussa.

Nuorille suunnattuja vuorovaikutusmenetelmiä parannetaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksentekoon liittyvää viestintää parannetaan.

Kaupunkisuunnitteluun liittyvää alueellista viestintää ja vuorovaikutusta parannetaan etenkin strategisesti merkittävien täydennysrakentamisalueiden osalta.

Utvecklingen och ibrukttagandet av nya miljö- och energiteknologier främjas. Pilotområden för lösningar som bygger på förnybar energi och energieffektivitet planeras, likaså lockande lokaliseringssorter för företag inom cleantechbranschen.

### **Kulturen gläder och attraherar**

I detaljplanerna reserveras tillräckligt med utrymme för kulturfunktioner och konst börjar synas mer i stadsmiljön.

### **Välståndet i Helsingfors**

Utrymme för de unga att höras och lysa, de äldre tas om hand, helsingforsarna börjar röra på sig mer

Staden planeras så att den erbjuder förutsättningar för ett bra stadsliv och bemötande av människor.

Stadsdelar utvecklas mångsidigt och tjänsterna görs tillgängliga. Miljön är trivsamt och erbjuder invånarna möjligheter till egen verksamhet.

Stadsrummet planeras i människans skala.

Mobilitetstjänster erbjuds och främjas. Fotgängare beaktas i första rummet. Smidiga, oavbrutna och lockande förbindelser för gång- och cykeltrafiken, rutter och nätverk planeras i hela Helsingfors.

I detaljplanerna reserveras tillräckligt med utrymme för rekreationsområden och idrott. Friluftslederna och grönområdena blir sammanhängande och tillgängliga.

### **Demokratien och delaktigheten stärks**

#### **Ett öppet och inkluderande Helsingfors**

Stadsplaneringens webbtjänster och växelverkan på webben förbättras.

Kunderna får flexibel och integrerad service. Invånar- och kundperspektivet framhävs personligen i arbets kvaliteten hos varje anställd.

Ungdomarnas kanaler för växelverkan förbättras

Kommunikationen om beslutsfattandet i stadsplaneringsnämnden förbättras.

Områdesspecifik kommunikation och växelverkan om stadsplaneringen förbättras speciellt i fråga om strategiskt viktiga kompletteringsbyggnadsområden.

## Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

### Talous tasapainottuu ja tuottavuus paranee

Tuottavuus paranee prosesseja uudelleen muotoilemalla ja sujuvoittamalla.

Merkittävistä kaavoitus- ja liikennesuunnitteluhankkeista tehdään laajennetut taloudellisuus- ja elinkeinovaikutusten arvioinnit.

Liikennejärjestelmän suunnittelua ja liikennehankkeiden arviointia kehitetään niin, että otetaan huomioon maankäyttövaikutukset ja kaupungin toiminnalliset tarpeet.

### Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö

Johtaminen on osaavaa, vastuullista, osallistavaa ja tuloksellista.

Hyvinvoiva henkilöstö on tavoitteiden toteuttamisen edellytys. Yhdessä tekemisen toimintakulttuuria kehitetään.

Osaamista johdetaan strategisten painopisteiden suuntaisesti. Osaamisen siirtämisellä ja jakamisella tuetaan tulostavoitteiden toteutumista sekä esimiesten jaksamista.

Seutu- ja viranomaisyhteistyöllä parannetaan yhteisten tavoitteiden toteuttamismahdollisuuksia.

### Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut

Hyödynnetään sähköisiä vuorovaikutuskanavia ja sosiaalisia mediaa.

Avataan tietovarastoja suunnitelmallisesti yhteistyökumppaneille ja kuntalaisille (avoin data).

Kaupungin toimitilojen käytön kehittäminen kytketään yhteen kaavoituksen kanssa.

Hankintojen ympäristövastuuta lisätään.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Eläköitymiseen on varauduttu käymällä läpi kaupunkisuunnitteluviraston tulevaisuuden osaamistarpeet, joiden perustana ovat kaupungin strategiset tavoitteet. Osaamistarpeiden pohjalta on määritelty kriittiset ammattiryhmät, joissa osaamisen korvaaminen on vaikeaa. Nykyinen henkilöstörakenne ja -määrä tukevat pääosin tavoitteiden toteuttamista.

## Balanserad ekonomi och bra ledarskap

### Ekonomin kommer i balans, och produktiviteten förbättras

Produktiviteten förbättras genom att processer formas om och görs smidigare.

Vid betydande planläggnings- och trafikplaneringsprojekt utarbetas utvidgade bedömningar av konsekvenserna för ekonomin och näringslivet.

Planeringen av trafiksystemet och bedömningen av trafikprojekt utvecklas med beaktande av effekterna på markanvändningen och stadens funktionella behov.

### Skickligt ledarskap och kunnig personal

Ledarskapet är kompetent, deltagande och resultatrikt.

Välmående personal är en förutsättning för att målen ska uppnås. Verksamhetskulturen som bygger på gemenskapsanda utvecklas.

Kunskaperna leds i samma riktning som de strategiska prioriteringsområdena. Överföring och delning av kunskap stöder uppnåendet av resultatmålen och chefernas ork.

Genom regionalt samarbete och samarbete med myndigheter förbättras möjligheterna att uppnå de gemensamma målen.

### Effektiva och fungerande stödtjänster

Elektroniska kommunikationskanaler och de sociala medierna utnyttjas.

Verkets datalager öppnas systematiskt för samarbetspartner och kommuninvånare (öppna data).

Utvecklingen av hur stadens verksamhetslokaler utnyttjas kopplas samman med planläggningen.

Miljöansvarets betydelse vid upphandlingar ökas.

### Verkets personalplan 2015–2017

Stadsplaneringskontoret har förberett sig på pensionsavgångarna genom att gå igenom de framtida kompetensbehoven som bygger på stadens strategiska mål. På basis av kunskapsbehoven har man fastställt kritiska yrkesgrupper i vilka det är svårt att ersätta anställdas kompetens. Den nuvarande personalstrukturen och antalet anställda stöder för det mesta uppnåendet av målen.

Osaamisen kehittämissuunnitelmassa hyödynnetään viraston henkilöstön asiantuntemusta ja osaamisen jakamista. Painopisteinä ovat laatuun sekä kaava- ja yhdyskuntataloudellisiin vaikutusarvioiteihin liittyvä osaaminen.

Esimiesten valmennusta jatketaan systemaattisesti, ja painopisteenä on työhyvinvointi.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Virasto ei tule lisäämään toimitiloja. Vireillä oleva teknisten virastojen yhteinen tilahanke tulee vaikuttamaan myös kaupunkisuunnitteluviraston tulevaan tilankäyttöön.

#### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittausten edistämiseen**

Maankäytön ja toimintojen suunnittelun strateginen yhteistyö vireillä olevan uuden yleiskaavatyön yhteydessä, jotta palveluverkkorakenteen uudistaminen ja keskeiset maankäytölliset kehittämissuunnitelmat saadaan kytkettyä taloudellisia tavoitteita tukeviin toisiinsa.

Hankeohjauksen ja asemakaavoituksen tasolla voidaan osaltaan vaikuttaa investointien loppusummaan jo toimivien yhteistyöfoorumien kuten aluerakentamisprojektien johtoryhmän ja hankeohjausryhmän kautta toimintojen sijainninhankkeen keinoin. Asemakaavojen kaavataloustarkasteluja sekä kokonaistaloudellista arviointia kehitetään edelleen.

#### **Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi**

##### **Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen**

Tietotekniikkaohjelman painopistealueiden toteutumisen keskeisiä toimia ovat:

- Virasto on vahvasti mukana sekä kaupunkiyhteisissä että teknisen sektorin yhteishankkeissa.
- Käynnissä oleva teknisen sektorin kokonaisarkkitehtuurityö luo perusteet sujuville digitalisoiduille prosesseille.
- Omien tietovarastojen (ProjectWise) avaamista muille hallintokunnille jatketaan sovittujen periaatteiden mukaisesti.
- ProjectWisen integraatio Ahjoon ja Suunnitelmat kartalla -palveluun saatetaan loppuun.
- Tietotyön sujuvuutta edistetään viraston tietotyöryhmissä esiin tulleiden aloitteiden kautta.

I programmet för kompetensutveckling strävar man att utnyttja sakkunskapen hos förvaltningens personal och möjligheterna att dela med sig av sitt kunnande. Kunskaper som hänför sig till kvaliteten, detaljplaneekonomin, samhällssekonomi och bedömningen av konsekvenserna prioriteras.

Den systematiska utbildningen för chefer fortsätter med välbefinnandet i arbetet som prioriteringsområde.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Verket kommer inte att öka volymen för verksamhetslokalerna. Det aktuella projektet för ett gemensamt hus för stadens förvaltningar inom den tekniska sektorn kommer att påverka också stadsplaneringskontorets lokalanvändning i framtiden.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska måtarna i strategiprogrammet**

Strategiskt samarbete kring planeringen av markanvändningen och funktionerna i anslutning till arbetet på en ny generalplan, så att omstruktureringen av servicenätet och de viktigaste riktlinjerna för utveckling av markanvändningen kan sammankopplas i och med att de stöder de ekonomiska målen.

På nivån för projektstyrningen och detaljplanläggningen går det att inverka på slutsumman för investeringarna via de samarbetsforum som redan är verksamma, såsom ledningsgruppen för områdesbyggprojekt och projektstyrgruppen, genom att styra placeringen av funktioner. Granskningen av detaljplaneekonomin och den totalekonomiska utvärderingen av detaljplaner vidareutvecklas.

#### **IT och elektronisk kommunikation**

##### **Hur IT-programmet genomförs**

Centrala åtgärder för att genomföra prioriteringarna i IT-programmet är följande:

- Verket deltar aktivt i gemensamma projekt både på stadens nivå och inom den tekniska sektorn.
- Det pågående arbetet på helhetsarkitekturen inom den tekniska sektorn lägger grunden till smidiga digitaliserade processer.
- Verkets egna datalager (ProjectWise) fortsätter att öppnas för andra förvaltningar i enlighet med överenskomna principer
- Integrering av ProjectWise med Ahjo och tjänsten Suunnitelmat kartalla slutförs.
- Smidigheten i informationsarbetet främjas genom initiativ som har lyfts fram i verkets informationsarbetsgrupp.

## Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Sähköisen asioinnin osalta merkittävä uudistus on kaupunkitasoisen palautejärjestelmän käyttöönotto. Palautejärjestelmää hyödynnetään viraston asiakaspalvelun parantamisessa. Myös Helsingin kaupungin verkkoportaalia ollaan uudistamassa ja kaupunkisuunnitteluvirasto on tässä työssä mukana aktiivisesti. Verkkopalveluja kehitetään asiakaslähtöisesti.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Laaditaan yleiskaavaehdotus.

Laaditaan strategiaohjelman mukaisesti asemakaavoja noin 5 500 asunnon rakentamisen mahdollistamiseksi pääosin raideliikenteen palvelualueelle (tämä tarkoittaa noin 500 000 k-m<sup>2</sup>:n kaavoittamista).

Asemakaavoitetusta asuntokerrosalamäärästä on täydennysrakentamista vähintään 150 000 k-m<sup>2</sup>, mikä tarkoittaa noin 1 650 asuntoa.

Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan kasvaa 0,2 %-yksikköä edellisvuoden toteumasta (73,77 % vuonna 2013).

Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä kasvaa 0,2 %-yksikköä edellisvuoden toteumasta (19,71 % vuonna 2013).

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Turvataan yritysten toimintaedellytykset ja elinkeinoelämän toimivuus laatimalla riittävästi ja oikea-aikaisesti toimitilakaavoja kaupunkirakenteen ja saavutettavuuden kannalta hyvillä paikoilla.

Laaditaan Malmin lentokenttäalueen asemakaavoituksen pohjaksi Malmin kaavarunkoluonnos.

Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa verrattuna vuoden 2013 tasoon (76,7 % vuonna 2013).

Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden ja kuolleiden kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 % vuodessa.

Yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa tuetaan toimia, jotka edistävät pyöräilyä. Tavoitteena on pyöräilyn lisääminen ja turvallisuuden edistäminen.

## Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

En viktig förnyelse i fråga om elektronisk kommunikation är att ett responsystem på stadsnivå har tagits i bruk. Responssystemet utnyttjas för att förbättra verkets kundtjänst. Också Helsingfors stads webbportal förnyas för tillfället och stadsplaneringskontoret deltar aktivt i arbetet. Webbtjänsterna utvecklas användarcentrerat.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Ett utkast till generalplan utarbetas.

Detaljplaner utarbetas i enlighet med strategiprogrammet så att det blir möjligt att bygga 5 500 bostäder främst inom områden med spårtrafik (m.a.o. planläggs ca 500 000 m<sup>2</sup> vy).

Av den detaljplanelagda bostadsvåningsytan används minst 150 000 m<sup>2</sup> vy, som motsvarar minst 1 650 bostäder, för kompletteringsbyggande.

Kollektivtrafikens andel i morgontrafiken mot centrum ökar med 0,2 procentenheter jämfört med utfallet året innan (73,77 % år 2013).

Kollektivtrafikens andel i tvärtrafiken ökar med 0,2 procentenheter jämfört med utfallet året innan (19,71 % år 2013).

### Övriga verksamhetsmål

Verksamhetsförutsättningarna för företag och ett fungerande näringsliv säkerställs genom att det i rätt tid utarbetas tillräckligt med detaljplaner för verksamhetslokaler på platser med bra stadsstruktur och tillgänglighet.

Ett utkast till stomplan för detaljplanering av flygfältsområdet i Malm utarbetas.

Den andel av alla resor som sker till fots, med cykel och med kollektivtrafik ökar jämfört med 2013 års nivå (76,7 % år 2013).

Den årliga nedgången i det sammanlagda antalet personer som skadas och omkommer i trafikolyckor är minst 2 %.

Stadsplaneringskontoret stöder i samarbete med andra förvaltningar åtgärder som främjar cykelåkning. Målet är att cykelåkningen ska öka och säkerheten förbättras.

## **Energiätehoakkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet**

### **Energiätehoakkuuden tavoite**

Hallintokuntaakohtainen sitova energiansäästötavoite on 8 % vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta mukaan lukien aiempien vuosien säästötavoitteet.

### **Ympäristöä koskevat tavoitteet 2015**

Yleiskaavaehdotukseen liittyvät vaikutusten arviointien selvitykset.

Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan kasvaa 0,2 % -yksikköä edellisvuoden toteumasta.

Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä kasvaa 0,2 % -yksikköä edellisvuoden toteumasta.

## **Energieffektivitets- och miljömål**

### **Energieffektivitetsmål**

Förvaltningens bindande energisparmål är 8 % av den totala energiförbrukningen år 2010, inklusive de tidigare årens energisparmål.

### **Miljömål för 2015**

Utredningar för bedömning av konsekvenserna hänför sig till förslaget till generalplan.

Kollektivtrafikens andel i morgontrafiken mot centrum ökar med 0,2 procentenheter jämfört med utfallet året innan.

Kollektivtrafikens andel i tvärtrafiken ökar med 0,2 procentenheter jämfört med utfallet året innan.





**Tuottavuusmittari – Produktivitetetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012 = 100)	100	110	110	110	110	110

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilankäytön tehokkuus – Effektivitet i lokal-användningen	100	100	100	100	100	100

## 5 21 Kiinteistötoimi – Fastighetsväsendet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	818	3 419	680	1 705	1 705	1 705	1 705
Maksutulot - Avgiftsinkomster	12 704	11 300	30 224	21 901	21 901	15 969	16 031
Vuokratulot - Hyresinkomster	641 282	628 820	647 521	673 000	679 527	698 427	717 505
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	7 543	2 580	7 045	4 954	4 954	5 034	5 104
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	2 291	2 350	2 350	2 500	2 500	2 550	2 600
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>664 639</b>	<b>648 469</b>	<b>687 820</b>	<b>704 060</b>	<b>710 587</b>	<b>723 685</b>	<b>742 945</b>
Palkat - Löner	19 100	19 363	19 522	20 264	20 464	20 652	20 844
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	6 578	6 471	6 562	6 685	6 685	6 748	6 812
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	59 380	72 436	68 053	66 916	65 686	68 186	70 786
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	31 134	36 362	31 337	33 309	33 309	33 883	34 290
Avustukset - Understöd	917	1 155	1 437	1 155	1 155	1 155	1 155
Vuokrat - Hyror	137 963	130 320	143 108	146 211	146 211	151 974	157 971
Muut menot - Övriga utgifter	2 092	2 729	2 672	2 387	2 927	2 387	2 387
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>257 163</b>	<b>268 836</b>	<b>272 691</b>	<b>276 927</b>	<b>276 437</b>	<b>284 985</b>	<b>294 245</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>407 476</b>	<b>379 633</b>	<b>415 129</b>	<b>427 133</b>	<b>434 150</b>	<b>438 700</b>	<b>448 700</b>
Poistot - Avskrivningar	159 364	170 690	165 711	170 726	170 726	170 731	170 731
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>248 112</b>	<b>208 943</b>	<b>249 418</b>	<b>256 407</b>	<b>263 424</b>	<b>267 969</b>	<b>277 969</b>
Tuottotavoite - Avkastningsmål	246 000	248 000	248 000	250 000	250 000	252 000	254 000
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>2 112</b>	<b>-39 057</b>	<b>1 418</b>	<b>6 407</b>	<b>13 424</b>	<b>15 969</b>	<b>23 969</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-2,4	6,1	8,6	9,6	1,8	2,7
Menot - Utgifter		4,5	1,4	3,0	2,8	3,1	3,2
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	20 684	21 527	22 090	26 244	26 244	28 784	29 784

## Viraston toimintaympäristön muutokset

### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Kiinteistöviraston toimintaan vaikuttavat seuraavat toimintaympäristön muutokset:

- Taloudellisen tilanteen jatkuminen epävarmana
- Asumisen ja maankäytön sekä toteutusohjelman aiheuttamat muutostarpeet
- Uusien alueiden käyttöönoton edellyttämät lisätarpeet suunnittelussa ja pohjatutkimuksissa sekä tontinluovutukselle
- AM -ohjelman tuotantotarpeen vaikutus suunnitteluun ja pohjatutkimusten hankintaan
- Viraston henkilöstön merkittävä eläköityminen lähivuosina
- Kaupungin liikelaitosten yhtiöittämisen vaikutukset maanvuokrajärjestelyihin ja rakennusten omistajahallintoon ja ylläpitoon
- Tietotekniikan, verkkopalveluiden ja paikkatietopalveluiden kehittämistarpeet
- Tarve maksuttomien kartta-aineistojen yms. avaamiselle
- Kaupungin väestönkasvu ja muunkielisten helsinkiläisten osuuden merkittävä lisääntyminen
- Sähköisten asiointipalvelujen tarjoaminen verkossa

### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Kiinteistöviraston keskeisimmät haasteet liittyvät AM-ohjelman ja elinkeinostrategian toteuttamiseen. Tämä edellyttää uusien alueiden sekä täydennysrakentamiskohteiden käyttöönottoa ja haastavien kaavaratkaisujen toteuttamista sekä mittavien infrainvestointien rahoittamista ja toteuttamista.

Tehokkaasti rakennettavien kantakaupunkialueiden ja uudentyyppisten tiiviiden pientaloalueiden luovuttaminen edellyttää tavanomaista enemmän ohjausta ja lisää tontinluovutukseen liittyvää palvelukysyntää. Laajat julkisia hankintoja sisältävät tontinluovutuskilpailut lisäävät puolestaan palvelujen tarvetta. Vaativat kaavaratkaisut, kasvavat myyntivoitteen, toiminnan avoimuuden lisääminen, laajoja sopimusjärjestelyjä vaativat täydennysrakentamishankkeet sekä erilaiset tontinluovutuskilpailut lisäävät myös kiinteistöviraston työmäärää ja edellyttävät resurssien kohdentamista niihin.

Geoteknisten palvelujen kysyntä kasvaa samalla kun geoteknisen suunnittelun vaatimustaso kasvaa, johtuen siitä että ns. ”hyvät” rakennusalueet on jo käytetty. Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamiseksi esirakentamisprosessin

## Förändringar i verkets omvärld

### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Följande förändringar i omvärlden påverkar fastighetskontorets verksamhet:

- Det fortsatta osäkra ekonomiska läget
- De ändringsbehov som programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) medför
- Tilläggsbehov i planering och grundundersökningar då nya områden tas i bruk och tomter överläts
- Konsekvenserna av produktionsbehovet i BM-programmet för planering och för upphandling av grundundersökningar
- En betydande andel av de anställda vid verket går i pension under de närmaste åren
- Effekterna av att stadens affärsverk bolagiseras på arrendearrangemangen och byggnadernas ägarförvaltning och underhåll
- Utvecklingsbehovet i fråga om datateknik, nättjänster och tjänster för geografisk information
- Behovet att öppna avgiftsfritt kartmaterial
- Befolkningstillväxten och den betydande ökningen i andelen invånare med främmande modersmål i staden
- Tillgången till elektroniska tjänster på webben

### Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

De största utmaningarna för fastighetskontoret hänför sig till genomförandet av BM-programmet och näringslivsstrategin. Detta kräver att nya områden och kompletteringsbyggobjekt tas i bruk, utmanande detaljplanlösningar förverkligas och vidsträckt investeringar i infrastrukturen finansieras och förverkligas.

Överlåtelse av områden som ska utnyttjas för effektivt byggande i innerstaden och nya slags tätbebyggda småhusområden förutsätter mer handledning och ökar efterfrågan på service när det gäller tomtöverlåtelse. Omfattande tävlingar om tomtöverlåtelse i vilka det ingår offentliga upphandlingar ökar för sin del servicebehovet. Krävande lösningar i detaljplanen, ökade försäljningsmål, större öppenhet i verksamheten, kompletteringsbyggobjekt som kräver omfattande avtalsarrangemang och olika tävlingar om tomtöverlåtelse ökar dessutom fastighetskontorets arbetsmängd och kräver resurser.

Efterfrågan på geotekniska tjänster ökar i takt med kravnivån för den geotekniska planeringen eftersom s.k. goda byggområden redan har utnyttjats. Samordningen av grundberedningen på stadens nivå effektiviseras och plane-

kaupunkitasoista koordinoitua tehostetaan ja suunnittelua aikaistetaan. Esirakenta-misprosessi on keskeinen ja kriittinen asuntotuotannon sujuvuuden näkökulmasta. Asuntohankkeiden suunnittelua, tonttien toteutuskelpoisuuden suunnittelua ja töiden ohjelmointia tehdään samanaikaisesti yleisten alueiden ja infraverkoston suunnittelun kanssa. Kiinteistövirasto selvittää yhteistyössä rakennusviraston kanssa mahdollisuudet toteuttaa asuntohankkeiden ja niitä ympäröivien katu- ja puistoalueiden rakentaminen saman toimijan toteuttamana. Tonttien ja sitä ympäröivien yleisten alueiden esirakentaminen yhdistetään katujen perustustöiden ja infraverkoston rakentamiseen kustannus- ja aika- ja säästöjen saavuttamiseksi.

Rakennetun kiinteistöomaisuuden käyttö ja omistaminen vaatii kehittämistä lisääntyneiden investointitarpeiden sekä asiakkaiden kanssa tehtävän tilankäytön tehostamisen vuoksi. Rakennusten korjausvelka edellyttää tilankäytön tehostamista sekä tiloista luopumista. Peruskorjausten lisäksi rakennuksiin joudutaan tekemään yhä enemmän osittaisia teknisiä korjauksia lisävaurioitumisen ehkäisemiseksi ja käyttöarvon säilyttämiseksi.

Tilojen käyttöön liittyvät tarpeet ovat kasvaneet ja ovat edelleen kasvussa, kun käyttäjähallintokunnat haluavat siirtää yhä enemmän tehtäviä tilakeskuksen hoidettavaksi esimerkkinä turvallisuuteen liittyvät kiinteistöjen lukitus, kulunvalvonta ja rikosilmoitusjärjestelmät. Kiinteistön ylläpitovuokralla katetaan kiinteistön ylläpitokustannukset kuten lämmitys, vesi, jätehuolto, kiinteistön huolto ja kunnossapito. Käyttäjien toimintaan liittyvistä ylläpitopalveluista peritään erillinen korvaus.

Vuokra-asuntojen kysyntä on edelleen korkealla tasolla. Samalla kaupungin oma vuokra-asuntotuotanto on kasvussa aiempiin vuosiin verrattuna. Tämä näkyy suurena hakemusmääränä sekä laajana asiakaspintana. Asiakaspalvelun taso pyritään edelleen pitämään laadukkaana huolimatta siitä, että asuntotarjonta ei pysty vastaamaan suureen kysyntään. Kokonaistarjonnan ei oleteta kasvavan, koska kasvava peruskorjausten määrä asuntokannassa lisää asunnonvaihtojen määrää.

Sähköisten järjestelmien avulla parannetaan asunto-osaston palvelutasoa ja kustannustehokkuutta. Keskeinen palvelupaikka on kaupungin oma asiointipalvelu, joka palvelee asiakkaita verkossa ajasta ja paikasta riippumatta. Asumisoikeuden vuoronumeron voi hakea kaupungin sähköisestä asiointipalvelusta, mikä parantaa palvelun laatua. Meneillään on hanke laajentaa vuoronumerojärjestelmää seudulliseksi, ja samalla keskittää kaiken viranomaistyön Helsingin hoidettavaksi. Korjaus- ja energia-avustukset voidaan myös hakea kaupungin sähköisestä asiointipalvelusta. Asunto-osaston koko palvelutuotanto keskitetään sähköiseen asiointipalveluun.

ringen tidigareläggs för att göra bostadsproduktionsprocessen smidigare. Grundberedningsprocessen spelar en central och kritisk roll för bostadsproduktionens smidighet. Bostadsprojektet, möjligheterna att bebygga tomterna och byggarbetena planeras samtidigt som de allmänna områdena och infrastrukturen. Fastighetskontoret utreder i samarbete med byggnadskontoret möjligheterna till att en och samma aktör förverkligar både bostadsprojekt och de omgivande gatu- och parkområdena. Grundberedningen på tomterna och på de omgivande allmänna områdena kopplas ihop med grundläggningen av gator och byggande av infrastruktur för att spara i kostnaderna och förkorta tidtabellen.

De ökade investeringsbehoven och effektiviseringen av lokalanvändningen i samråd med kunderna förutsätter att utnyttjandet och ägandet av den byggda fastighetsegendomen ska utvecklas. Reparationsskulden för byggnaderna kräver att man ska använda lokalerna mer effektivt och avstå från lokaler. Förutom ombyggnader måste man i allt högre grad göra delvisa tekniska reparationer i byggnader i syfte att förebygga större skador och att bevara byggnadernas bruksvärde.

Behoven i fråga om lokalanvändning har ökat och de fortsätter att öka när förvaltningarna vill överföra allt fler uppgifter till lokalcentralen, såsom låsning av fastigheter, passerkontroll och brottsanmälningssystem. Underhållshyran för fastigheten täcker kostnaderna för fastighetens underhåll såsom värme, vatten, sophantering, fastighetens vård och underhåll. En separat ersättning tas ut för de underhållstjänster som hänför sig till användarnas verksamhet.

Efterfrågan på hyresbostäder är fortfarande stor. Samtidigt håller stadens egen produktion av hyresbostäder på att stiga jämfört med tidigare år. Detta syns som ett stort antal ansökningar och ett omfattande kundunderlag. Man strävar att fortfarande hålla kundservicen på en hög nivå trots att bostadsutbudet inte kan svara mot den stora efterfrågan. Det sammanlagda utbudet väntas inte öka eftersom det ökade antalet ombyggnader bidrar till antalet bostadsbyten inom bostadsbeståndet.

Med hjälp av elektroniska system höjs bostadsavdelningens servicenivå och kostnadseffektivitet. Ett viktigt serviceställe är stadens egen webbplats för e-tjänster som betjänar kunderna oavsett tid och plats. Man kan hämta ett könummer för en bostadsrättsbostad på stadens e-tjänst, vilket ger tjänsten mervärde. För närvarande pågår ett projekt för att utvidga kösystemet till hela regionen och samtidigt koncentrera allt myndighetsarbete till Helsingfors. Reparations- och energibidrag kan också sökas genom stadens e-tjänst. Bostadsavdelningens hela serviceproduktion koncentreras till den elektroniska tjänsten.

Asumisoikeus- ja Hitas-asuntoihin liittyvät asioinnit lisääntyvät asuntokannan kasvaessa. Valtion tukien ja avustusten kysyntä riippuu tarjolla olevista tukimuodoista.–Meneillään olevalla hallituskaudella aravavuokratuotantoa on tuettu erityisin avustusmuodoin.

Kaupunkimittausosaston palvelujen kysyntään vaikuttavat rakentamisen suhdanteet. Kolmiulotteisen kartta- ja kaupunkimalliaineiston tuotanto jatkuu normaalin kartastotyön puitteissa. Ilmakuva-aineistoa päivitetään tarpeiden mukaan vain yksittäisiltä alueilta.

Paikkatietojen kysyntä ja käyttö lisääntyy ja monipuolistuu edelleen voimakkaasti. Toisaalta on tarve avata aineistoja vapaaseen maksuttomaan käyttöön. Palveluita kehitetään ja aineistojen määrää lisätään resurssien sallimassa tahdissa. Kaupungin oman paikkatietopalvelun ohella palvelukonaisuuden kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä julkishallinnon muiden palvelutuottajien kanssa.

#### **Kilpailuttaminen ja hankintojen toteuttaminen**

Kiinteistövirastossa hankinnat poikkeavat toisistaan siten, että tilakeskuksen hankinnoista valtaosa liittyy kiinteistöjen ylläpitoon ja rakennushankkeisiin, joiden kilpailutus toteutuu selkeiden toimintamallien mukaan. Kiinteistöviraston käyttötalouden ja investointien hankintavolyymistä tilakeskus hankkii 95 %. Merkittävä osa lopuista hankinnoista kohdistuu maan parantamiseen ja maaperän tutkimiseen liittyviin palveluhankintoihin.

Tilakeskus jatkaa ylläpidon palveluhankintojen kilpailuttamista mm. erikoishuoltojen osalta. Tilakeskus ottaa huomioon hankintojen toteuttamisen suunnittelussa kaupungin omien tuottajaorganisaatioiden Palmian, Staran ja HKR-Rakennuttajan resurssit. Uusien toteutusmallien käyttämistä rakennushankkeissa selvitetään ja hankintamenettelyjä sekä sopimusmalleja kehitetään edelleen. Puitesopimus-kumppanien kilpailutuksessa syvennetään yhteistyötä muiden kaupungin hankintayksiköiden kanssa. Tilakeskuksen kilpailuttaminen hoidetaan projektipankki-ohjelman kautta sähköisesti.

Geotekninen osasto kilpailuttaa keskitetysti kaupungin hallintokuntien tarvitsemat pohjatutkimuspalvelut. Pohjatutkimuspalveluiden hankintamenettelyjä kehitetään yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Muilta osin kiinteistöviraston kilpailuttaminen kohdistuu kunkin osaston oman toimialan palveluiden, laitteiden ja ajoneuvojen hankintaan sekä IT-hankintoihin. Kaikki hankinnat kilpailutetaan hankintalain mukaisesti.

Service i frågor som gäller bostadsrätten och Hitas-bostäder ökar i takt med att bostadsbeståndet blir större. Efterfrågan på statliga stöd och bidrag beror på de stödformer som står till förfogande. Under den nuvarande regeringsperioden har man stött aravahyresproduktionen genom särskilda stödformer.

Byggnadskonjunkturerna påverkar efterfrågan på stadsmättningsavdelningens tjänster. Produktion av tredimensionellt kart- och modellmaterial för staden fortsätter inom ramen för det normala kartmaterialarbetet. Flygbildsmaterialet uppdateras enligt behov bara i enskilda områden.

Efterfrågan på och användningen av tjänsterna för geografisk information fortsätter kraftigt att öka och bli mångsidigare. Å andra sidan finns det behov att öppna material för avgiftsfritt bruk. Tjänsterna utvecklas och materialvolymen ökar i den takt som resurserna medger. Vid sidan av stadens egen geotjänst samarbetar verket tätt med andra serviceproducenter inom den offentliga förvaltningen i syfte att utveckla servicehelheten.

#### **Konkurrensutsättning och upphandling**

Upphandlingarna vid fastighetskontoret varierar på så sätt att största delen av lokalcentralens upphandlingar hänförs till fastighetsunderhåll och byggprojekt, där konkurrensutsättningen sker enligt klara handlingsmodeller. Lokalcentralens andel av upphandlingsvolymen inom fastighetskontorets driftsekonomi och investeringar är 95 %. En betydande andel av de övriga upphandlingarna är serviceupphandlingar i samband med marksanering och grundundersökningar.

Lokalcentralen fortsätter att konkurrensutsätta serviceupphandlingarna bl.a. i fråga om specialunderhåll. Lokalcentralen beaktar i planeringen av upphandlingarna resurserna vid stadens egna producentorganisationer Palmia, Stara och HSB-Byggherre. Möjligheterna att använda nya genomförandemodeller i byggprojekt utreds och upphandlingsförfarandena och avtalsmodellerna vidareutvecklas. I konkurrensutsättningen av ramavtalspartner strävar man att fördjupa samarbetet med stadens andra upphandlingsenheter. Lokalcentralen sköter konkurrensutsättningarna elektroniskt genom ett projektbanksprogram.

Geotekniska avdelningen konkurrensutsätter centraliserat de grundundersökningar som stadens förvaltningar behöver. Förfarandet för upphandling av grundundersökningstjänster utvecklas tillsammans med samarbetsparterna.

I övrigt gäller konkurrensutsättningen vid fastighetskontoret upphandling av service inom de olika avdelningarnas verksamhetsområden, av anordningar, av fordon och av IT-utrustning. Alla upphandlingar konkurrensutsätts i enlighet med upphandlingslagen.

## Riskienhallinta

Kiinteistövirasto huolehtii maankäyttöön liittyvissä hankkeissa kaupungin oikeudellisen aseman turvaamisesta tontinluovutus- ja muin sopimusehdoin. Lisäksi kiinteistövirasto huolehtii siitä, että luovutettavat tontit ovat oikea-aikaisesti rakentamiskelpoisia ja maaperä puhdistetaan viimeistään rakentamisen yhteydessä.

Tilakeskuksessa riskienhallintaa kehitetään 2015 aikana erityisesti rakennushankkeiden osalta. Projektisuunnitelma- vaiheessa arvioidaan hankkeen riskit ja otetaan ne huomioon mm. hankkeen hankinta- ja toteutusmuotojen valinnassa (esim. IPT- eli integroitu hankinta- ja toteutusmalli - hankkeet, elinkaarihankkeet, kokonaistaloudellinen kilpailutus myös urakoissa, takuuaikojen pidentäminen jne.). Rakentamisen heikon laadun on todettu olevan merkittävä riski. Riskien pienentämiseksi kehitetään mm. konseptirakentamista, sopimusmalleja ohjaamalla suunnittelua tiukemmin ja määrittelemällä kohdekohtaisesti valvontatarve sekä hankkeen valmistumisen jälkeen kiinteistönhoidon osaamistasovaatimus.

Harmaan talouden hallintaan liittyvää ennaltaehkäisevää toimintaa ja näihin liittyvien riskien hallintaa jatketaan kaupungin ohjeistuksen mukaan hankintatoiminnassa. Tilakeskuksessa harmaan talouden torjunta on viety osaksi tilaaja-prosessien toimintaohjeita ja malliasiakirjoja ja toimintaa valvotaan pistokoeluonteisin auditoinnein. Harmaan talouden hallintaan liittyvää ennaltaehkäisevää toimintaa ja näihin liittyvien riskien hallintaa laajennetaan osaksi myös poikkihallinnollisten prosessien kehitystyötä. Korjausvelan edelleen kasvaessa ja sisäilmaolosuhteiden vaatimusten kasvaessa tilojen sisäilmaongelmien korjaaminen ja ennaltaehkäiseminen ovat tilakeskuksen keskeisiä painopiste-alueita. Ennaltaehkäisyssä panostetaan korjausten oikeaan kohdistamiseen. Ennaltaehkäisevien korjausten suunnittelua tehostetaan isännöitsijäkierrosten yhteydessä tehtävillä korjaustarpeiden arvioinneilla. Korjausten onnistumisen edellytyksenä ovat oikeat tutkimus- ja korjausmenetelmät sekä korjausprosessin hallittu hoitaminen sekä tiedonkulun varmistaminen. Näiden osalta osallistutaan aktiivisesti alan kehitystoimintaan.

Kaupunkimittausosaston keskeisin riski kiristyvän talouden puitteissa on kartta- ja paikkatieto-ohjelmistojen hankinta- ja ylläpitokustannusten mahdollinen merkittävä nousu, joka voi hidastaa kehittämistä.

Viraston henkilöstöriskejä pyritään välttämään ennakoivalla henkilöstösuunnitelmalla ja tunnistamalla kriittiset osaamis- resurssit. Viraston sisäisiä henkilöresursseja kohdistetaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimalla tavalla.

## Riskhantering

Fastighetskontoret ser till att stadens juridiska ställning tryggas genom villkor om tomtöverlåtelse och andra avtalsvillkor i projekt som hänför sig till markanvändning. Dessutom tar fastighetskontoret hand om att de tomter som överläts är i byggbart skick i rätt tid och att marken saneras senast i samband med byggandet.

Riskhanteringen vid lokalcentralen utvecklas under år 2015 i synnerhet i fråga om byggprojekt. I projektplanefasen bedöms riskerna för projektet och de beaktas bl.a. vid val av projektets upphandlings- och genomförandemodell (till exempel IPT-projekt, dvs. projekt som bygger på en integrerad upphandlings- och genomförandemodell, livscykelprojekt, totalekonomisk konkurrensutsättning också vid entreprenader, förlängning av garantitiderna m.m.) Den svaga kvaliteten hos byggandet har konstaterats som en betydande risk. I syfte att minska riskerna utvecklas bl.a. konceptbyggande och avtalsmodeller genom att strikt styra planeringen och bestämma övervakningsbehovet och kompetenskravnivån för fastighetsunderhållet för varje objekt efter att projektet blivit färdigt.

Den förebyggande verksamhet som hänför sig till kontrollen av den grå ekonomin och av riskerna i anslutning till den grå ekonomin fortsätter inom upphandlingsverksamheten i enlighet med stadens anvisningar. Riskhanteringen vid lokalcentralen har gjorts till en del av anvisningarna och modellhandlingarna för beställarprocesserna och verksamheten övervakas genom auditering av stickprovskaraktär. Den förebyggande verksamhet som hänför sig till kontrollen av den grå ekonomin och hanteringen av risker i anslutning till den grå ekonomin utvidgas också till en del av arbetet på att utveckla de tväradministrativa processerna. Att råda bot på och förebygga problem med inneluften i lokaler är centrala prioriteringar vid lokalcentralen eftersom reparationskostnaden fortfarande ökar och kraven på inneluftskvaliteten blir högre. I det förebyggande arbetet satsar man på att rätt inrikta reparationerna. Planeringen av förebyggande reparationer effektiviserar genom bedömning av reparationsbehovet i samband med disponenttronden. Förutsättningar för att reparationerna ska bli lyckade är rätta undersöknings- och reparationsmetoder, behärskad reparationsprocess och säkert informationsutbyte. Verket deltar aktivt i branschens utvecklingsverksamhet inom dessa områden.

Den största risken för stadsmättningsavdelningen inom ramen för den åtstramande ekonomin är en eventuell betydande höjning i underhållskostnaderna för programmen för kart- och geotjänster som kan fördröja utvecklingsarbetet.

Verket strävar efter att undvika personalrisker genom förebyggande personalplanering och genom att identifiera de kritiska kunskapsresurserna. Verkets interna personalresurser inriktas på det sätt som den föränderliga omvärlden förutsätter.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Kiinteistövirasto tuottaa palveluita kuntalaisille ja luo edellytyksiä kuntalaisten palveluille. Tästä syystä erityisesti valtuuston strategiaohjelman kolme strategialuetta vaikuttavat kiinteistöviraston toimintaan painopisteen ollessa kaupunkirakenteessa, asumisessa ja toimitilavuokrauksessa.

### Elinvoimainen Helsinki

#### Suomen yritysmäntein kaupunki

Kiinteistövirasto luo edellytykset työpaikkojen määrän kasvulle toteuttamalla yritysmänteistä tontinluovutuspolitiikkaa, mikä käsittää uusien tonttien luovuttamisen, vanhojen sopimusten jatkamisen sekä aktiivisen panostuksen toimitilatonttien kehittämisen ja kaavoitusprojekteihin.

Toimitilatontteja luovutetaan sekä uusilta että nykyisiltä yritysalueilta. Tuotannollisen toiminnan mahdollisuudet säilyä varmistetaan tonttipolitiikalla. Teollisuus- ja varastotonttien pääasiallinen luovutuskohde on Kivikon teollisuusalue. Keski-Pasilan tornialueen luovutuskilpailu järjestetään yhdessä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Vanhojen ostoskeskusten kehittämistä jatketaan. Pasila-Vallila-Kalasadama-akselia kehitetään työpaikka- ja yritysvelyöhykkeenä. Huolehditaan työpaikkojen sijoittumisesta eri kaupunginosaan, kasvatetaan nykyisten yritysalueiden vetovoimaa ja pyritään lisäämään erityisesti itäisen Helsingin työpaikkoja.

Työvoiman saatavuuden kannalta keskeinen tekijä on kohtuuhintaisten asuntojen tarjonta Helsingissä ja lähialueilla. Uusien työpaikkojen syntyminen ja seudun voimakas väestönkasvu ovat lisänneet asuntojen kysyntää, mikä pahentaa entisestään vaikeata asuntomarkkinatilannetta. Pitkään jatkunut kysynnän ja tarjonnan epätasapaino Helsingin asuntomarkkinoilla on johtanut sekä asuntojen hintojen, että vuokrien nousuun. Riittävän asuntotarjonnan edellytyksenä on, että asuntomarkkinoille saadaan lisää toimijoita, rakentajia, rakennuttajia sekä vuokra-asuntojen omistajia. Kiinteistövirasto pyrkii toimillaan luomaan edellytykset kohtuuhintaisten asuntotuotannon tavoitteiden toteutumiseen AM-ohjelman mukaisesti.

Tilakeskus tarjoaa toimitiloja sekä myymällä että vuokraamalla yrityksille ja yhteisöille. Pinta-alaltaan tarjonta on suuruusluokkaa 650 000 m<sup>2</sup> ja uusia vuokrasopimuksia solmitaan vuosittain 250–300 kappaletta kokonaismäärän ollessa yli 3 000 kappaletta.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

Fastighetskontoret producerar tjänster för kommuninvånarna och skapar förutsättningar för tjänsterna. Av denna orsak påverkar de tre strategiområdena i strategiprogrammet fastighetskontorets verksamhet, med tonvikt på stadsstrukturen, boendet och uthyrningen av verksamhetslokaler.

### Ett livskraftigt Helsingfors

#### Finlands mest företagsvänliga stad

Fastighetskontoret skapar förutsättningar för ett ökat antal jobb genom sin företagsvänliga tomtöverbättningspolitik, vilket innebär överbättningspolitik av nya tomter, förlängning av gamla avtal och aktiva satsningar på projekt för utveckling och planläggning av tomter för verksamhetslokaler.

Tomter överbättnas i både nya och nuvarande företagsområden. Möjligheterna att bevara produktionsverksamheten säkerställs genom tomtpolitik. Industri- och lagertomter överbättnas i huvudsak i Stensböle industriområde. Tävlingsen om överbättningspolitik av tornhusområdet i Mellersta Böle ordnas tillsammans med Senatfastigheter. Utvecklingen av gamla köpcenter fortsätter. Axeln Böle–Vallgård–Fiskehamnen utvecklas som en zon för arbetsplatser och företag. Man ser till att nya jobb fördelas mellan olika stadsdelar, dragningskraften hos de nuvarande företagsområdena ökas och man strävar att öka antalet jobb särskilt i östra Helsingfors.

En viktig faktor med tanke på tillgången till arbetskraft är utbudet av bostäder till rimliga priser i Helsingfors och i närområdena. Uppkomsten av nya jobb och den kraftiga befolkningstillväxten i regionen har ökat efterfrågan på bostäder, vilket gör det svåra bostadsmarknadsläget ännu värre. Efterfrågan och utbudet har länge varit i obalans inom bostadsmarknaden i Helsingfors, vilket har lett till att både bostadspriser och hyror har stigit. En förutsättning för ett tillräckligt bostadsutbud är att fler aktörer, byggare, byggherrar och ägare till hyresbostäder kommer till marknaden. Fastighetskontoret strävar genom sina egna åtgärder att skapa förutsättningar för genomförande av bostadsproduktionsmålen i enlighet med BM-programmet.

Lokalcentralen erbjuder verksamhetslokaler både genom att sälja och hyra ut lokaler till företag och sammanlutningar. Utbudet omfattar en sammanlagd yta av storleksklassen 650 000 m<sup>2</sup> och årligen ingås 250–300 nya hyresavtal. Det totala antalet avtal uppgår till mer än 3 000.

Osana paikkatiedon jakelupalveluiden kehitystyötä on kaupunkimittausosasto ryhtynyt avaamaan kartta-aineistojaan mm. vapaaseen maksuttomaan yrityskäyttöön, mikä vastaavasti vähentää aineistoista saatavia myyntituloja.

### **Uudistamalla kilpailukykyä**

Helsingin keskustan elinvoiman vahvistamiseksi kiinteistöviraston toiminta kohdistuu ydinkeskustan (mm. kaupungintalokorttelit), Eteläsataman, Kalasataman, Jätkäsaaren ja Keski-Pasilan kehittämiseen. Lisäksi edistetään keskustan maanalaisten hankkeiden toteutumista.

### **Toimiva Helsinki**

#### **Kaupunginosat kehittyvä eloisina ja houkuttelevina**

Täydennysrakentamista edistetään kaupungin vuokratonteilla, erityisesti kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden hallinnassa olevissa kohteissa. Varikkoalueiden kehittämissuunnitelmissa luodaan uusia toimitiloja ja asuntoja olemassa olevan rakenteen sisälle esim. Koskelan ja Metsälän alueille. Tärkeimmät täydennysrakentamiskohteet ovat talousarviovuonna Myllypuron alue, Ormuspelto Malmilla, Isonnevantien alue Haagassa ja Linnanpelto Mellunkylässä. Geoteknisellä suunnittelulla selvitetään MAL -ohjelman uusien asuinalueiden ja täydennysrakentamisalueiden maaperän rakennettavuutta ja erilaisten pohjarakentamiskäytösten kustannuksia. Uusien alueiden rakentamiskelpoiseksi saattaminen edellyttää aikaisempaa suurempia maamassojen käsittelyä, mikä on otettu huomioon myös investointisuunnitelmassa. Puhtaiden, heikosti kantavien massojen sijoittaminen Helsingin kuntarajojen sisälle on haasteellista ja edellyttää virastojen yhteisiä panostuksia ja maankäyttöön liittyviä uusia päätöksiä tarvittavien sijoituspaikkojen osalta. Liikenteen sujuvuuteen tähtääviä tunneli- ja siltahankkeita kehitetään esimerkiksi Sörnäisten tunneli ja Kruunusillat.

Muunkielisten eli muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien helsinkiläisten määrä on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina. Väestön kasvu perustuu valtaosin maahanmuuttajien kasvavaan määrään. Kaupunginosittain tarkasteltuna muunkielinen väestö keskittyy vuokratotalovaltaisille alueille, erityisesti itäisiin ja koillisiin kaupunginosiin. Segregaatiosta puhutaan silloin, kun muunkielinen väestö on keskittynyt sosioekonomisesti heikolle alueelle, jota leimaa muita alueita korkeampi työttömyys ja alhaisempi tulo- ja koulutustaso. Tällaista keskittymistä pyritään torjumaan.

I samband med att distributionstjänsterna för geografisk information utvecklas har stadsmättningsavdelningen börjat öppna sina kartmaterial bl.a. för avgiftsfritt bruk för företag, vilket på motsvarande sätt minskar försäljningsinkomsterna från materialen.

### **Konkurrenskraft genom förnyelse**

I syfte att stärka Helsingfors centrum livskraft riktar fastighetskontoret sin verksamhet till utveckling av stadskärnan (bl.a. stadshusvarteren), Södra hamnen, Fiskehamnen, Busholmen och Mellersta Böle. Dessutom främjar verket genomförande av de underjordiska projekten i stadens centrum.

### **Ett fungerande Helsingfors**

#### **Stadsdelarna utvecklas som levande och lockande**

Kompletteringsbyggandet främjas på stadens arrendetomter, speciellt i objekten i stadens fastighetsbolags besittning. Genom projekt för utveckling av depåområdena skapar man nya verksamhetslokaler och bostäder inom den befintliga stadsstrukturen t.ex. i Forsby och Krämertsskog. De viktigaste kompletteringsbyggobjekten är Kvarnbäckens område, Ormusåkern i Malm, Stormyrvägens område i Haga och Borgåkern i Mellungsby. Med hjälp av geoteknisk planering utreds markgrundens byggbarhet i de nya bostadsområdena och områdena för kompletteringsbyggande i MBT-programmet och kostnaderna för olika grundläggningslösningar. Att göra de nya områdena byggbara förutsätter behandling av större jordmassor än tidigare, vilket har beaktats i investeringsplanen. Det är utmanande att förlägga rena massor med svag bärförmåga till områden inom Helsingfors kommungränser och detta kräver gemensamma satsningar och nya beslut särskilt i fråga om nödvändiga förlägningsplatser. Tunnel- och broprojekt som syftar till att göra trafiken smidigare utvecklas, t.ex. Sörnäs trafikunnel och Kronbroarna.

Antalet invånare med främmande modersmål, dvs. annat än finska eller svenska, har avsevärt ökat under de senaste åren. Befolkningsstillväxten beror närmast på att antalet invandrare ökar. I en stadsdelsvis granskning är befolkningen med främmande modersmål koncentrerad till områden som domineras av hyreshus, speciellt i de östra och nordöstra stadsdelarna. När befolkningen med främmande modersmål har koncentrerats till områden med svagare socioekonomisk ställning och som präglas av högre arbetslöshetsgrad och lägre inkomst- och utbildningsnivå är det fråga om segregation. Verket strävar att bekämpa sådan utveckling.



Monipuolisen ja tasapainoisen asukasrakenteen turvaamiseen kaupungin eri alueilla on kiinnitetty huomiota kaupungin asuntopolitiikassa. Tavoitteeseen on pyritty mm. sekoittamalla asumisen eri hallintamuotoja uustuotantoalueilla ja vanhoilla asuinalueilla täydennysrakentamisen keinoin. Muunkielisen väestön tasaisempi sijoittuminen eri alueille ja eri hallintamuotoa oleviin asuntoihin edellyttää asumisen hallintamuotojen sekoittamisen jatkamista. Sen lisäksi riittävä kohtuuhintainen asuntotarjonta eri puolilla kaupunkia on edellytys tasapainoiselle kehitykselle.

Kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä tavoitteena on kaupungin vuokratulojen ja asuinalueiden asukasrakenteen monipuolisuus. Toimintaohjelma on perustunut mm. maahanmuuttajien hajasijoittamiseen ja syntyneiden keskittymien purkamiseen. Mahdollisuudet vaikuttaa kehitykseen ovat kuitenkin rajalliset, koska maahanmuuttajien osuus kaupungin ja muiden omistajien aravuokra-asuntokannassa on jatkuvasti kasvanut.

#### **Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut**

Kaupungin vuokra-asunnon ja asumisoikeusnumeron hakemisessa sähköisten asiointipalvelujen käyttö on korkealla tasolla. Runsas 90 % kuluttajista käyttää näitä verkossa tarjottuja palveluita. Palvelujen laatutasoa on nostettu tarjoamalla ne kaupungin sähköisessä asiointipalvelussa, jolloin palveluun on voitu lisätä vuorovaikutteinen elementti. Asiakas saa käyttöönsä tapahtumatilin, jonne hakemus ja asian käsittelytiedot tallentuvat. Asiointipalveluja laajennetaan liittämällä vähitellen kaikki asumisen tuotteet kaupungin omaan sähköiseen asiointipalveluun. Palvelu on kustannustehokas, helppokäyttöinen ja joustava.

Yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa edistetään tyyppipäiväkotien ja muiden päiväkotikäyttöön soveltuvien tilojen käyttöönottoa sekä valmiiden tai helposti rakennettävien moduulirakennusten käyttöä leikkipuistorakennusten korvaajina. Asiakaslähtöiset, kustannustehokkaat, terveelliset tilat ovat kaiken palvelutuotannon lähtökohtana.

Puuttuvien hissien rakentamista edistetään sekä valtion että kaupungin hissien rakentamiseen tarkoitetuilla avustuksilla. Vuosittain rakennetaan noin 60 hissiä.

Paikkatietoaineistojen sekä niiden katselu- ja jakelupalveluiden kehittäminen ja laajentaminen jatkuu osana kansallista paikkatietoinfrastruktuuria. Aineistoja avataan merkittävästi myös maksuttomaan käyttöön. Tämän lisäksi tuetaan paikkatietojen käyttöä kaupunkiyhteisellä asiointialustalla sekä hallintokuntien muilla sivustoilla.

I stadens bostadspolitik har man fäst avseende på att säkerställa en mångsidig och balanserad invånarstruktur i stadens olika områden. Man har försökt uppnå målet bl.a. genom att blanda olika besittningsformer för boende i nyproduktionsområdena och genom att kompletteringsbygga i de gamla bostadsområdena. En förutsättning för att befolkningen med främmande modersmål ska fördelas mellan olika områden och i bostäder av olika besittningsformer är att staden fortsätter att bygga hus för blandade besittningsformer. En balanserad utveckling förutsätter dessutom ett tillräckligt utbud av bostäder med rimliga priser i olika delar av staden.

Målet för förmedlingen av stadens hyresbostäder är att invånarstrukturen i stadens hyreshus och bostadsområden ska vara mångsidig. Handlingsprogrammet har baserat sig bl.a. på att invandrare ska bo på olika håll och koncentrationer avvecklas. Möjligheterna att påverka utvecklingen är dock begränsade eftersom andelen invandrare hela tiden har ökat inom stadens och andra ägares aravabostadsbestånd.

#### **Invånarna får flexibel och integrerad service**

Elektroniska tjänster används flitigt vid ansökan om kommunal hyresbostad och bostadsrättsnummer. Drygt 90 % av konsumenterna använder dessa webbtjänster. Servicens kvalitetsnivå har höjts genom att tillhandahålla tjänsterna på stadens webbplats för e-tjänster. Då har det varit möjligt att lägga till ett interaktivt element i servicen. Kunden får tillgång till sin egen ärendemapp i vilken ansökan och uppgifterna om behandlingen av ansökan sparas. Tjänsterna utvidgas genom att så småningom överföra alla stadens boendeprodukter till stadens webbplats för elektroniska tjänster. E-tjänsten är kostnadseffektiv, lätt att använda och flexibel.

I samarbete med stadsplaneringskontoret främjas ibruggandet av s.k. typdaghem och andra lokaler som lämpar sig för daghemsbruk och användningen av färdiga eller lättbyggda modulbyggnader med vilka man kan ersätta lekparcsbyggnader. En utgångspunkt för en effektiv tjänsteproduktion är att lokalerna är kundorienterade, kostnadseffektiva och hälsosamma.

Byggnad av hissar där sådana saknas främjas med såväl statliga som kommunala bidrag avsedda för hissbyggen. Årligen byggs det ca 60 hissar.

Visnings- och distributionstjänsterna för geodatamaterial utvecklas och byggs ut som en del av den riksomfattande geodatainfrastrukturen. Material öppnas i betydlig mån också för avgiftsfritt bruk. Dessutom stöder man utnyttjandet av geografisk information på stadens gemensamma plattform för e-tjänster och på förvaltningarnas andra webbsidor.

## **Kaupungin toiminta on kestävä, vaikuttavaa ja tehokasta**

Kaupungin omistamien rakennusten energiatehokkuutta parannetaan korjauksien ja ylläpidon avulla ja vaikutetaan tilojen käyttäjien käyttötottumuksiin. Uudis- ja peruskorjaushankkeissa rakennukselle asetetaan energiatehokkuustavoitteet. Energiatehokkuustavoitteissa valmistaudutaan vuoden 2019 alusta voimaan tuleviin lähes nollaenergiarakentamisen vaatimuksiin. Suunnittelun ohjauksella ja mallidetalliohjeistuksella edistetään turvallisia ja kestäviä rakennusratkaisuja elinkaarikustannusten minimoimiseksi. Kiinteistönhoidossa energianhallintapalvelut on eriytetty erilliseksi palvelupaketiksi, jolloin se voidaan tarvittaessa hankkia erikseen energianhallintapalveluihin erikoistuneilta osajilta. Taloautomaation uudistusten yhteydessä rakennukset pyritään liittämään etävalvonnan piiriin energiansäästön tehostamiseksi. Kulutusseurannassa on siirrytty pääosin automaattiseen lämmön- ja sähkönkulutustietojen kirjaamiseen tarkkuuden ja vertailtavuuden parantamiseksi. Rakennushankkeiden aikana ja rakennusten käytön aikana syntyvien jätteiden lajittelu on ohjeistettu.

Uudisrakentamisessa edistetään energiatehokkaita ratkaisuja. Tähän pyritään käyttämällä tontinluovutuskilpailujen yhtenä laatukriteerinä energiatehokkuutta ja uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Tontinluovutusehtoihin sisällytetään rakennusten energiatehokkuutta koskevat ehdot.

## **Kaupunkirakenteen eheytyminen parantaa saavutettavuutta ja sujuvuutta**

Kaupunkirakennetta eheytetään raideliikenneverkkoon tukeutuen.

Raideverkkoon liittyvä maankäytön geotekninen suunnittelukohde on Östersundomin suunnan metrohaara. Lisäksi Pissararadan suunnitteluun liittyviä tarkasteluja jatketaan, samoin hankkeiden geoteknisen suunnittelun ohjausta. Geotekninen osasto ohjaa osaltaan Helsingin ja Tallinnan välisen kiinteän yhteyden (Talsinkifix) suunnittelukilpailua.

Metroasemien ja rautatieasemien vaikutusalueelta luovutetaan tontteja sekä toimitila- että asuntorakentamiseen. Tällaisia kohteita on Malmin, Ilmalan, Ruoholahden, Kalasataman, Käpylän, Herttoniemen, Itäkeskuksen, Puotilan, Myllypuron ja Mellunkylän asemien läheisyydessä.

## **Stadens verksamhet är hållbar och effektiv**

Energieffektiviteten i byggnader i stadens ägo förbättras med hjälp av reparationer och underhåll, och användningsvanorna hos lokalinnehavarna påverkas. I fråga om nybyggnads- och ombyggnadsobjekt sätter man upp mål för energieffektiviteten i byggnaderna. Verket förbereder sig på de energieffektivitetskrav som kommer att träda i kraft räknat från ingången av 2019 och som förutsätter nästan nollenergibyggande. Genom planeringsstyrning och detaljerade modellplaneringar främjar verket säkra och hållbara konstruktionslösningar i syfte att minimera livscykelkostnaderna. Inom fastighetsunderhållet har tjänsterna för energihantering gjorts till sin egen serviceenhet, vilket gör det möjligt att vid behov separat anskaffa tjänsten hos specialister inom energihantering. I samband med förnyelser inom husautomationen strävar man att ansluta husen till fjärrövervakningen för att effektivisera energibesparingen. Inom konsumtionsuppföljningen har man i huvudsak övergått till automatisk registrering av värme- och elförbrukningsuppgifterna för att förbättra deras exakthet och jämförbarhet. Det har gjorts upp anvisningar för sortering av avfall som uppkommer under byggandet och användningen av byggnaderna.

Inom nybyggandet främjas energieffektiva lösningar. Detta sker genom att energieffektivitet utgör ett av kvalitetskriterierna i tomtöverlåtelseävtlingarna, likaså användning av förnybara energiformer. I tomtöverlåtelseavtal upptas villkor om energieffektivitet.

## **Stadsstrukturen kompletteras med bättre tillgänglighet och smidighet som resultat**

Stadsstrukturen kompletteras med fokus på spårtrafiknätet

Ett geotekniskt planeringsobjekt inom markanvändningen med anknytning till spårnätet utgörs av metroförbindelsen åt Östersundomhåll. Också granskningarna om planeringen av Centrumslingan fortsätter, likaså styrningen av den geotekniska planeringen för projekten i fråga. Geotekniska avdelningen styr för sin del planeringstävlingen för en fast förbindelse mellan Helsingfors och Tallinn (Talsinkifix).

Inom metro- och järnvägsstationernas influensområden överläts det tomt för byggande av både verksamhetslokaler och bostäder. Sådana objekt finns i närheten av stationerna i Malm, Ilmala, Gräsviken, Fiskehamnen, Kottby, Hertnäs, Östra centrum, Botby gård, Kvarnbäcken och Mellungsby.

## Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa kaupungissa

AM-ohjelman toteuttamiseksi varataan tontteja ja järjestetään erityyppisiä tontinluovutuskilpailuja. Pientalorakentamista edistetään varaamalla tontteja omatoimiseen, tuottajamuotoiseen ja rakennuttajakonsulttivetoiseen rakentamiseen. Omatoimista rakentamista ja rakennuttamista tuetaan luovuttamalla omakotitontteja ja edistämällä ryhmärakentamishankkeita.

Puurakentamista sekä uusiutuvien ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien rakennusmateriaalien käyttöä edistetään. Rakennuttajana kaupunki on monipuolistamassa uustuotantoaan. Luodaan uusia asumisen konsepteja.

Asunto-osaston markkinoinnille uudet konseptit asettavat haasteen; oikeat kohderyhmät on löydettävä ja erityispiirteet on huomioitava asuntoja esiteltäessä ja tarjottaessa.

## Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

### Viraston toimenpiteet kaupungin tuottavuusohjelmassa 2015–2017

Viraston tuottavuutta kehitetään erityisesti ulkoisissa vuokrauksissa ja myynneissä sekä vaikuttamalla viraston merkittävimpiin kulueriin. Viraston kokonaistuottavuuden suutuisan kehittymisen varmistamiseksi toteutetaan aktiivisesti taloudelliseen kokonaisuuteen liittyviä seuraavia toimenpiteitä:

Strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti tavoitellaan 100 milj. euron kiinteän omaisuuden myyntiä vuonna 2015. Asuntotonttien maanvuokrauskäytäntöjä uudistetaan.

Kaupungin omistuksessa olevien toimitilojen käyttö- ja investointimenojen hillitsemiseksi toteutetaan rakennusomaisuuden myyntitoimia. Myynnin toteuttamiseksi tavoitellaan 20 000 huoneistoneeliömetrin vuotuista myyntimäärää. Tällä toimenpiteellä pyritään vähentämään rakennusomaisuuden ylläpitoon ja kaupungin tukipalveluihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti hallintokuntarajojen yli ulottuviin tilankäytön tehostamisen hankkeisiin.

Henkilöstön eläköitymisen yhteydessä huolehditaan siitä, että tarve lisärekrytoineille on sisäisin tehtäväjärjestelyin mahdollisimman pieni. Lisäksi pyritään vähentämään lyhyitä poissaoloja hyödyntämällä varhaisen tuen mallia työssä jaksamisessa sekä tehdään tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Tilapäisen henkilöstön käyttöä vähenne-

## Mängsidiga boendeanternativ i det växande Helsingfors

Genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning implementeras med tomtreserveringar och olika slags tomtöverlåtelseälvlingar. Småhusbyggande främjas genom att tomter reserveras både för självbyggeri och för byggande i producenters och byggherrekonsulters regi. Staden stöder sådana som själva vill bygga eller låta bygga genom att upplåta egnahemstomter och främja projekt för gruppbyggande.

Staden främjar träbyggande och användning av förnybara byggmaterial och sådana byggmaterial som belastar miljön så lite som möjligt. Staden strävar som byggherre för närvarande efter en mångsidigare nyproduktion. Nya koncept för boende skapas.

De nya koncepten är en utmaning för bostadsavdelningens marknadsföring i och med att man ska hitta de rätta målgrupperna och beakta särdragen när man presenterar och bjuder ut bostäderna.

## Balanserad ekonomi och gott ledarskap

### Åtgärder vid verket i stadens produktivetsprogram 2015–2017

Verkets produktivitet utvecklas särskilt i fråga om externa hyror och försäljning och genom att påverka de största utgiftsposterna för förvaltningen. För att säkra en gynnsam utveckling i helhetsproduktiviteten genomför verket aktivt de med tanke på helhetsekonomi viktiga åtgärder som anges nedan.

I enlighet med strategiprogrammets mål strävar man att sälja fast egendom till ett värde av 100 mn euro år 2015. Utarrenderingspraxisen för bostadstomter förnyas.

I syfte att dämpa ökningen i drifts- och investeringsutgifterna för verksamhetslokalerna i stadens ägo säljer staden en del av sin byggnadsegendom. För att kunna genomföra försäljningen vill staden uppnå en årlig försäljningsvolym på 20 000 m<sup>2</sup> lägenhetsyta. Med den här åtgärden strävar man att minska den kostnadsbelastning som beror på underhållet av byggnadsegendomen och samtidigt kostnaderna för stadens stödtjänster. Dessutom deltar man aktivt i förvaltningsöverskridande projekt för effektivisering av lokalanvändningen.

I anslutning till pensionsavgångarna ser man genom interna arrangemang till att behovet att rekrytera ny personal är så litet som möjligt. Dessutom strävar verket att minska korttidsfrånvaron genom att utnyttja modellen för tidigt stöd för orken i arbetet och genom att samarbeta tätt med företagshälsovården. Användningen av tillfällig personal kommer att

tään selkeyttämällä yhteistyötä, kehittämällä työn tekemisen tapoja, tehtävärakenteita uudistaen sekä hyödyntämällä eläkepoistuma hallintotyön tehostamisessa. Strategiaohjelman, AM-ohjelman ja elinkeinostrategian sekä asetettujen tulostavoitteiden toteuttamiseksi pyritään varmistamaan riittävät henkilöstöresurssit.

Hankinnat muodostavat merkittävän osan viraston kustannuksista. Hankintatoimeen liittyvän osaamisen lisäämisellä pyritään hillitsemään kustannusten nousua. Hankinnoissa lisätään ulkoisia ostoja ottaen huomioon kaupungin oma palvelutuotanto ja kaupungin linjaukset liittyen oman palvelutuotannon hyödyntämiseen.

### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Vakituudesta henkilöstöstä 16 % jää eläkkeelle vuosina 2014–2017. Eläköitymistä ennakoidaan mm. vähentämällä päällekkäisiä tehtäviä, kehittämällä työnkuvia, yhteistyötä ja työn tekemisen tapoja. Henkilöstörakennetta muutetaan eläköitymisen myötä siten, että osa vapautuvista ammattija toimistotehtävistä muutetaan asiantuntija- ja projektinjohtotehtäviksi.

Keskeisimmät osaamistarpeet tulevaisuudessa ovat juridiikan, taloushallinnon ja tietotekniikan osaaminen sekä projektien hallinta ja johtaminen. Henkilökunnan osaamisen kehittämistoimenpiteet suunnitellaan osana tuloskeskusteluja käytävässä ammatillisen kehittymisen suunnitelmassa, jossa otetaan huomioon tulevat tehtävämuutokset, ammatiosaaminen ylläpito ja työuralla kehittyminen.

Virastoon on laadittu ikäjohtamisen ohjelma ja erityistä huomiota kiinnitetään työn ja perhe-elämän yhteensovittamista tukevan johtamiskulttuurin ja käytäntöjen sekä tasa-arvoisen ilmapiirin edistämiseen työyhteisöissä. Varhaisen tuen ja paluun tuen mallin mukaisia toimenpiteitä hyödynnetään aktiivisesti sairauspoissaolojen hallitsemiseksi ja työurien pidentämiseksi.

### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Strategiaohjelman mukaisesti kaupungin omissa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva strategiakaudella. Kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Hallintotyössä edistetään avokonttoreiden käyttöön siirtymistä.

Kiinteistövirastoa tutkii yhteistyössä muiden teknisen alan virastojen ja kaupunginkanslian kanssa teknisten virastojen yhteiseksi toimitaloksi soveltuvia kiinteistöjä ensi sijassa olemassa olevassa kiinteistökannassa. Tätä ennen kiinteistövirasto suunnittelee toimivansa nykyisissä toimitiloissaan. Nykyisten toimitilojen tilankäyttöä tehostetaan.

minskas genom att klarlägga samarbetet, utveckla arbets-sätten, förnya uppgiftsstrukturerna och utnyttja pensionsavgången i effektiviseringen av det administrativa arbetet. Verket strävar att säkerställa tillräckliga personalresurser för att kunna fullfölja strategiprogrammet, BM-programmet och näringslivsstrategin och uppnå resultatmålen i dessa.

Upphandlingarna utgör en väsentlig andel av kostnaderna vid verket. De stigande kostnaderna dämpas genom att öka kunskaperna i upphandling. Externa upphandlingar ökar till antalet inom upphandlingsverksamheten med beaktande av stadens egen serviceproduktion och stadens riktlinjer i fråga om att utnyttja den egna serviceproduktionen.

### **Verkets personalplan 2015–2017**

Sammanlagt 16 % av de ordinarie anställda går i pension åren 2014–2017. Pensionsavgångarna beaktas bl.a. genom att minska överlappande uppgifter och utveckla uppgiftsbeskrivningarna, samarbetet och arbetssätten. Personalstrukturen ändras i takt med pensionsavgångarna utgående från att en del av de yrkes- och kontorsuppgifter som blir vakanta ändras till expert- och projektledaruppgifter.

De viktigaste kompetensbehoven i framtiden gäller juridik, ekonomiförvaltning och datateknik samt processhantering och ledarskap. Åtgärder för personalens kompetensutveckling preciseras i en plan för yrkesutveckling som görs upp i samband med utvecklingssamtalen. I planen beaktas kommande förändringar i uppgifterna, upprätthållandet av yrkeskunskaperna och avancemangen i arbetskarriären.

Verket har gjort upp ett program för åldersledarskap. Speciell uppmärksamhet fästs vid att främja en ledningskultur och praxis som stöder sammanjämkningen av arbetet med familjelivet och en jämlik atmosfär i arbetsgemenskapen. Åtgärder för modellen för tidigt stöd och för stöd vid återgång till arbetet utnyttjas aktivt för att hantera sjukfrånvaron och förlänga arbetskarriärerna.

### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Den totala ytan för verksamhetslokalerna i stadens eget bruk ökar inte under strategiperioden i enlighet med strategiprogrammet. Alla förvaltningar utarbetar program för lokalanvändningen och planer för effektivisering av denna och beaktar då tekniska förändringar och nya former av service och arbete. En övergång till öppna kontor främjas när det gäller administrativt arbete.

Fastighetskontoret undersöker i samarbete med andra förvaltningar inom den tekniska sektorn och stadskansliet lämpliga fastigheter främst i det befintliga fastighetsbeståndet för ett gemensamt hus för stadens förvaltningar inom den tekniska sektorn. Innan dess planerar fastighetskontoret att fortsätta verksamheten i sina nuvarande lokaler. Användningen av de nuvarande lokalerna effektiviseras.

## Taloustarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen

Helsingin muita kuntia korkeammat palvelujen yksikkökustannukset lähenevät muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa.

Tilakeskuksen tavoitteena on yhteistyössä virastojen kanssa kaupungin tilankäytön tehostaminen. Tavoitteena on saattaa rakennus- ja tilaomistus pitkällä aikavälillä sellaiselle tasolle, että tilakeskuksella on taloudelliset edellytykset huolehtia omistamansa rakennus- ja tilakannan käyttöarvon säilymisestä. Toimintatapoja ja sopimusmenettelyjä kehitetään tilojenkäytön tehostamiseksi. Tilakeskuksen toimintaa mitataan erilaisin toiminnan tehokkuutta kuvaavien tuottavuusmittarein.

Osana palveluverkkotarkastelua laaditaan alueelliset tilankäytön kehittämissuunnitelmat, joissa tarkastellaan, palvelutilaverkoston tehostamisen lisäksi, mitä rakennuksia ja tiloja kaupungin on tarkoituksenmukaista omistaa ja mistä rakennuksista ja tiloista voidaan luopua. Hallintokuntarajat ylittävän alueellisen tilankäytön toimintamallin kehittämisen yhteydessä tarkistetaan myös tarveselvitys- ja hankesuunnitteluprosessia keskeisten yhteistyökumppanien kanssa.

Hallintokuntarajat ylittävien prosessien kehittämistyötä jatketaan asettamalla prosessiin osallistuville osapuolille yhteisiä tavoitteita kaikkien tilojen käytön tehostamisessa, yhteiskäyttömahdollisuuksien etsimisessä ja palvelujen kokonaiskustannusten pienentämisessä.

Helsingiläisten verotettavat ansiotulot/asukas nousevat muita Helsingin seudun kuntia nopeammin.

Tavoitteena on tontinluovutuksella luoda edellytykset korkeatasoisen ja vetovoimaisen asuntotuotannon toteutumiseksi Helsingissä. Vuotuista luovutetun asuntorakennusoi-  
keuden määrää ja jakaumaa seurataan. Kiinteistöviraston tavoitteena on tarjota tontteja asuntorakentamiseen AM-ohjelman toteuttamiseksi. Asuntorakentaminen jatkuu sekä Jätkäsaarella että Kalasatamassa. Tiiviiden pientaloalueiden toteuttamista edistetään. Täydennysrakentamiskorvauksella edistetään asuntojen lisärakentamista kaupungin vuokratonteilla.

Virasto kehittää aktiivisesti kaupungin tonttitarjontaa ja osallistuu elinkeinotoiminnan kehittämishankkeisiin yhdessä elinkeinoelämän ja kaupungin muiden hallintokuntien kanssa. Toimintaa seurataan erilaisin tuottavuusmittarein. Kiinteistövirasto luovuttaa toimitilatontteja lähinnä Jätkäsaaresta, Ruskeasuolta ja Pitäjänmäeltä. Teollisuus- ja varastotonttien pääasiallinen luovutuskohde on Kivikon teollisuusalue.

## Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

De å-kostnader för service som är högre i Helsingfors än i andra kommuner närmar sig medeltalet för de andra stora städerna.

Lokalcentralen har som mål att i samråd med förvaltningarna effektivisera stadens lokalanvändning. Målet är att på lång sikt få byggnads- och lokalsägandet till en sådan nivå att lokalcentralen har ekonomiska förutsättningar att se till att bruksvärdet hos byggnads- och lokalbeståndet i stadens ägo bevaras. För att effektivisera lokalanvändningen utvecklar verket sina tillvägagångssätt och avtalsförfaranden. Lokalcentralens verksamhet mäts med olika produktivetsmätare som beskriver verksamhetens effektivitet.

Som en del av granskningen av servicenätet utarbetas områdesvisa utvecklingsplaner för lokalanvändningen i vilka man utöver effektiviseringen av servicenätet granskar vilka byggnader och lokaler som är ändamålsenliga för staden att äga och vilka staden kan avstå från. I samband med att verksamhetsmodellen för förvaltningsöverskridande områdesvis lokalanvändning utvecklas justeras också processen för behovsutredning och projektplanering med de viktigaste samarbetsparterna.

Arbetet på att utveckla processer över förvaltningsgränserna fortsätter genom att man för alla parter som deltar i processen ställer upp gemensamma mål som syftar till att effektivare använda lokalerna, söka möjligheter till sambruk och minska totalkostnaderna för servicen.

De beskattningsbara förvärsinkomsterna per invånare stiger mer i Helsingfors än i de andra kommunerna i Helsingforsregionen

Målet är att genom tomtöverlåtelse skapa förutsättningar för en högkvalitativ och attraktiv bostadsproduktion i Helsingfors. Den årliga överlåtna byggrätten för bostäder och dess fördelning följs upp. Fastighetskontoret har som mål att erbjuda tomter för bostadsbyggande i syfte att genomföra BM-programmet. Byggandet av bostäder fortsätter både på Busholmen och i Fiskehamnen. Verket främjar anläggningen av tätbebyggda småhusområden. Kompletteringsbyggande av bostäder på stadens arrendetomter främjas med ersättning för kompletteringsbyggande.

Verket utvecklar aktivt stadens tomtutbud och deltar i näringslivets utvecklingsprojekt tillsammans med näringslivet och stadens andra förvaltningar. Verket följer verksamheten med olika produktivetsmätare. Fastighetskontoret överläter tomter för verksamhetslokaler huvudsakligen på Busholmen, i Brunakärr och i Sockenbacka. Tomter för industri- och lagerbyggnader överläts främst i Stensböle industriområde.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Kehitysohjelman mukaisesti jatketaan ydinaineistoihin kohdistuvaa kehittämistä toteuttamalla tietojen ylläpitoa tehostavia ja tietojen yhteiskäyttöä helpottavia ratkaisuja. Valtakunnallisen pysyvän rakennustunnuksen käyttöönotto vaatii täydentäviä ja vakiinnuttavia toimenpiteitä vielä vuoden 2015 puolella. Lisäksi käynnistyvät kolmiolotteisen kiinteistönmuodostuksen mahdollistavan järjestelmän toteutus ja käyttöönoton valmistelut. Kiinteistövirasto osallistuu aktiivisesti tiedonhallinnan yhteistyöhön kaupungin sisällä ja valtakunnallisesti.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Kaupungin vuokra-asunnon haku ja asumisoikeusasuntojen vuoronumeron antaminen toteutetaan kaupungin sähköisessä asiointipalvelussa. Palveluun on liitetty myös korjaus- ja energia-avustusten hakeminen. Kaikki asumisen palvelut keskitetään vähitellen kaupungin sähköiseen asiointipalveluun ja palvelujen laatua kehitetään vuorovaiikutteiksi mahdollisuuksien mukaan.

Tontinhaku- ja myyntiprosesseissa siirrytään asteittain sähköiseen asiointiin.

Rakennusten ylläpitoon liittyvä sähköinen projektipankki ja huoltokirjan uusi kehitysversio (koko rakennetun ympäristön tiedonhallinta) ns. kohdetietojärjestelmä otetaan käyttöön. BEM- kohdetietojärjestelmään kootaan jatkossa kunnossapitokorjaustarpeista ja pienistä toiminnallisista investointitarpeista korjaustarverkisteri, joka muuttuu toiminnan myötä korjausohjelmaksi (PTS) ja laskujen käsittelyn myötä korjaushistoriarekisteriksi. Ohjelman kautta niin tilan käyttäjä, huollonedustaja sekä isännöinti pystyvät seuraamaan ajan tasalla rekisterin tapahtumia. Sähköisen huoltokirjan käyttöä lisätään edelleen käyttäjien palvelupyyntöjen / korjaustarpeiden ilmoittamisessa, sisäilmaongelmien ilmoittamisessa, korjauksiin liittyvässä tiedottamisessa, tiedotteiden yms. asiakirjojen säilyttämisessä.

Paikkatiedon katselu- ja jakelupalveluiden kehittämisessä tavoitteena on nykyisten resurssien puitteissa lisätä aineistojen määrää palveluissa, erityisesti standardeissa rajapinoissa. Valtakunnalliseen tietotuotteiden määrittämisohjelmassa osallistutaan ja aineistojen avaamista maksuttomaan käyttöön jatketaan. Tämän lisäksi tuetaan paikkatietojen käyttöä kaupunkiyhteisellä asiointialustalla sekä hallintokuntien muilla sivustoilla.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Utvecklingsarbetet på kärnmaterialen fortsätter i enlighet med utvecklingsprogrammet genom att söka lösningar som effektiviserar upprätthållandet av informationen och gör det lättare att använda den gemensamt. Införingen av det riksomfattande systemet för en permanent byggnadsbeteckning kräver sannolikt kompletterande och etablerande åtgärder år 2015. Dessutom inleds genomförandet och förberedelserna för ibruktagande av ett system som möjliggör tredimensionell fastighetsbildning. Fastighetskontoret deltar aktivt i samarbetet inom informationshanteringen på både stadens och hela landets nivå.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Stadens hyresbostäder söks och könummer för en bostadsrättsbostad hämtas på stadens e-tjänst. Också reparations- och energibidrag söks genom e-tjänsten. Alla boendetjänster kommer så småningom att koncentreras till stadens webbportal för elektroniska tjänster och de kommer enligt möjligheterna att utvecklas till interaktiva tjänster.

Verket övergår gradvis till elektroniska tjänster inom sökning och försäljning av tomter.

Inom underhållet av byggnader tas den elektroniska projektbanken och den nya versionen av serviceboken (Built Environment Management BEM, dvs. informationshantering för hela den bebyggda miljön) som är ett s.k. system för objektinformation, i bruk. I systemet samlas i fortsättningen ett register över reparationsbehov och små funktionella investeringsbehov som så småningom ändrar registret till ett reparationsprogram på lång sikt. I och med att fakturor hanteras blir programmet till register över gjorda reparationer. Med hjälp av programmet kan såväl lokalanvändaren, underhållspersonalen som disponenten följa uppdateringarna i transaktionerna i registret. Användningen av den elektroniska serviceboken ökar ytterligare när det gäller begäran om service, anmälan om reparationsbehov eller om ineluftsproblem, information om reparationer eller lagring av meddelanden m.m.

Målet för visnings- och distributionstjänsterna för geoinformation är att inom ramen för de nuvarande resurserna öka materialvolymen i tjänsterna, i synnerhet i de standardiserade gränssnitten. Verket deltar i det riksomfattande utvecklingsarbetet på informationsprodukter och material fortsätter att öppnas också för avgiftsfritt bruk. Dessutom stöder verket utnyttjandet av geografisk information på stadens gemensamma plattform för e-tjänster och på förvaltningarnas andra webbsidor.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Kaupungin strategiaohjelmasta johdetut suoritettavat tavoitteet – Mål</b>						
<b>härledda ur stadens strategiprogram</b>						
<b>Elinvoimainen Helsinki – Ett livskraftigt Helsingfors</b>						
Luovutettu asuntorakennusoikeus vähintään, kem <sup>2</sup> – Överläten byggrätt för bostäder minst, m <sup>2</sup> vy	191 700	250 000	250 000	260 000	270 000	270 000
<b>Toimiva Helsinki – Ett fungerande Helsingfors</b>						
Vapautuvien vuokra-asuntojen markkinointiaika, keskiarvo enintään pv. – Marknadsföringstid för ledigblivande hyresbostäder högst, medeltal i dagar	4,18	7	5	5	5	5
Tyhjien tilojen osuus tilakannasta enintään % *) – Andelen tomma lokaler i lokalbeståndet högst, % *)	3,9	5	5	4	4	4
Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeisten palvelujen toimitusaika enintään, keskiarvo pv, – Utförandetid för centrala tjänster i anslutning till lantmäteriverksamheten, medeltal i dagar	15,4	18	18	19	19	19
Kaupungin tuella rakennettujen hissien määrä, kpl – Hissar byggda med stöd av staden, st	50	65	50	60	60	60
<b>Talouden tasapaino – Balanserad ekonomi</b>						
Ulkoiset maanvuokrat, milj. €, vähintään – Externa arrenden minst, mn €	161,5	166	166	195	205	215
Hyvä johtaminen – Gott ledarskap						
Sairauspoissaolo – Sjukfrånvaro %	3,4	3,3	3,0	3,0	3,0	3,0
Koulutuspäivät / hlö – Utbildningsdagar/person	3,0	3,2	3,0	3,2	3,4	3,6
<b>Muut tavoitteet – Övriga mål</b>						
Rakentamiskelpoiseksi tutkittu ja kunnostettu maa (5 v. keskiarvo, ha) – Mark som undersökts och satts i byggbart skick (medeltal för 5 år, ha	20,3	15	15	15	15	15
Geoteknisestä suunnittelusta johtuvia, yli 0,5 milj. euron vahinkoja ei toteudu pohja- ja kalliorakentamisessa, vahinkojen määrä, kpl – Skador på över 0,5 mn euro som beror på den geotekniska planeringen inträffar inte vid grund- och bergbyggnad, antal skador, st.	0	0	0	0	0	0
Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu lämpöenergian kulutus, kWh/brm <sup>2</sup> /v – Väderkorrigerad förbrukning av värmeenergi i stadens servicebyggnader, kWh/m <sup>2</sup> brutto/år	143,7	143,4	143,4	142,0	141,0	140,0
<b>Toiminnan laajuustiedot – Verksamhetens omfattning</b>						
Maaomaisuus Helsingissä – Markegendom i Helsingfors, ha	14 443	14 190	15 093	14 553	14 593	14 633
Maaomaisuus muissa kunnissa – Markegendom i andra kommuner, ha	5 834	5 846	5 834	5 800	5 700	5 600
Pohjatutkimusprofiileja tietokannassa, kpl. – Grundundersökningsprofiler i databasen, st.	247 131	253 000	253 500	256 000	259 000	261 000
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita, kpl. – Registrerade fastigheter och servitut, st.	531	600	550	590	590	590
Uudisrakennusmittauksia, kpl. – Nybyggnadsmätningar, st.	708	750	730	700	700	700
Ara-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtajia, kpl – Sökande till ara-bostäder exkl. bostadsbytare	23 825	22 000	24 000	24 000	24 000	24 000
Välitetyt ara-vuokra-asunnot, kpl – Förmedlade arahyresbostäder, st.	2 712	3 200	3 000	3 000	3 000	3 000
Tiloja vuokrauksessa, m <sup>2</sup> – Uthyrda lokaler, m <sup>2</sup>	2 975 000	2 920 000	2 970 000	2 980 000	2 980 000	2 980 000
Tiloja ylläpidossa, m <sup>2</sup> – Underhållna lokaler, m <sup>2</sup>	1 826 000	1 870 000	1 850 000	1 880 000	1 880 000	1 880 000

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilömäärä – Antal anställda, 31.12.	470	455	460	464	469	469
Tilojen kokonaispinta-ala, htm <sup>2</sup> – Lokaler sammanlagt, m <sup>2</sup> lägenhetsyta	11 401	11 703	11 401	11 401	11 401	11 401
josta yksityisiltä vuokrattu – av vilka privat förhyrda	6 852	7 155	6 852	6 852	6 852	6 852
Tilojen pinta-ala suhteessa asiakasmäärään – Lokalernas yta i relation till antalet kunder**)	1,03		1,05	1,06	1,08	1,09

#### Tuottavuuden toteutuminen – Produktivitetsutfall

	2012	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2013=100)	100	100	101	95	102	103	104

\*) Tyhjien tilojen laskennassa käytetään ulkopuolisen, riippumattoman Kiinteistöaloustaloustutkimuskeskuksen (KTI) mukaista laskentatapaa. – Vid beräkningen av tomma lokaler används det externa, oavhängiga Kiinteistöaloustaloustutkimuskeskuset (KTI) kalkyleringssätt.

\*\*\*) Käytetty tilakeskuksen asiakasmääriä ja verrattu suhteessa vuoden 2012 tasoon. – Lokalcentralens kunder i relation till 2012 års nivå.



## 5 21 01 Kiinteistövirasto – Fastighetskontoret

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	818	1 899	680	1 705	1 705	1 705	1 705
Maksutulot - Avgiftsinkomster	10 711	11 300	28 724	18 501	18 501	12 501	12 501
Vuokratulot - Hyresinkomster	209 171	210 220	208 521	228 000	228 000	238 000	248 000
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	2 777	1 050	1 045	1 454	1 454	1 464	1 464
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>223 477</b>	<b>224 469</b>	<b>238 970</b>	<b>249 660</b>	<b>249 660</b>	<b>253 670</b>	<b>263 670</b>
Palkat - Löner	10 637	10 666	10 745	10 899	11 099	11 099	11 099
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	3 643	3 553	3 604	3 553	3 553	3 553	3 553
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	4 082	4 586	4 553	4 416	4 490	4 490	4 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	232	362	337	309	309	309	309
Avustukset - Understöd	16	18	16	18	18	18	18
Vuokrat - Hyror	2 249	2 120	2 108	2 151	2 151	2 151	2 151
Muut menot - Övriga utgifter	359	427	372	387	387	387	387
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>21 218</b>	<b>21 732</b>	<b>21 735</b>	<b>21 733</b>	<b>22 007</b>	<b>22 007</b>	<b>22 007</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>202 259</b>	<b>202 737</b>	<b>217 235</b>	<b>227 927</b>	<b>227 653</b>	<b>231 663</b>	<b>241 663</b>
Poistot - Avskrivningar	647	690	711	726	726	731	731
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>201 613</b>	<b>202 047</b>	<b>216 524</b>	<b>227 201</b>	<b>226 927</b>	<b>230 932</b>	<b>240 932</b>
Tuottotavoite - Avkastningsmål	150 000	152 000	152 000	154 000	154 000	156 000	158 000
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>51 613</b>	<b>50 047</b>	<b>64 524</b>	<b>73 201</b>	<b>72 927</b>	<b>74 932</b>	<b>82 932</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,4	6,5	11,2	11,2	1,6	3,9
Menot - Utgifter		2,4	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	1 451	1 057	1 529	1 244	1 244	1 244	1 244

## 5 21 03 Tilakeskus – Lokalcentralen

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	0	1 520	0	0	0	0	0
Maksutulot - Avgiftsinkomster	1 993	0	1 500	3 400	3 400	3 468	3 530
Vuokratulot - Hyresinkomster	432 111	418 600	439 000	445 000	451 527	460 427	469 505
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	4 766	1 530	6 000	3 500	3 500	3 570	3 640
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	2 291	2 350	2 350	2 500	2 500	2 550	2 600
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>441 161</b>	<b>424 000</b>	<b>448 850</b>	<b>454 400</b>	<b>460 927</b>	<b>470 015</b>	<b>479 275</b>
Palkat - Löner	8 463	8 697	8 777	9 365	9 365	9 553	9 745
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	2 935	2 918	2 958	3 132	3 132	3 195	3 259
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	55 298	67 850	63 500	62 500	61 196	63 696	66 296
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	30 902	36 000	31 000	33 000	33 000	33 574	33 981
Avustukset - Understöd	6	7	7	7	7	7	7
Vuokrat - Hyror	135 714	128 200	141 000	144 060	144 060	149 823	155 820
Muut menot - Övriga utgifter	1 733	2 302	2 300	2 000	2 540	2 000	2 000
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>235 049</b>	<b>245 974</b>	<b>249 542</b>	<b>254 064</b>	<b>253 300</b>	<b>261 848</b>	<b>271 108</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>206 112</b>	<b>178 026</b>	<b>199 308</b>	<b>200 336</b>	<b>207 627</b>	<b>208 167</b>	<b>208 167</b>
Poistot - Avskrivningar	158 717	170 000	165 000	170 000	170 000	170 000	170 000
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>47 395</b>	<b>8 026</b>	<b>34 308</b>	<b>30 336</b>	<b>37 627</b>	<b>38 167</b>	<b>38 167</b>
Tuottotavoite - Avkastningsmål	96 000	96 000	96 000	96 000	96 000	96 000	96 000
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-48 605</b>	<b>-87 974</b>	<b>-61 692</b>	<b>-65 664</b>	<b>-58 373</b>	<b>-57 833</b>	<b>-57 833</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-3,9	5,9	7,2	8,7	2,0	2,0
Menot - Utgifter		4,6	1,5	3,3	3,0	3,4	3,5
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	19 232	20 470	20 561	25 000	25 000	27 540	28 540

## 5 21 05

## Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen – Understöd för byggande av hissar i bostadshus

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Avustukset - Understöd	895	1 130	1 414	1 130	1 130	1 130	1 130
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>895</b>	<b>1 130</b>	<b>1 414</b>	<b>1 130</b>	<b>1 130</b>	<b>1 130</b>	<b>1 130</b>
		284					
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-895</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 414</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-895</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 414</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-895</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 414</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>	<b>-1 130</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		26,2	25,1	0,0	0,0	0,0	0,0

## 5 22 Asuntotuotantotoimisto – Bostadsproduktionsbyrån

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	11 789	14 086	11 990	14 852	14 852	14 623	15 107
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	56	0	0	0	0	0	0
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>11 845</b>	<b>14 086</b>	<b>11 990</b>	<b>14 852</b>	<b>14 852</b>	<b>14 623</b>	<b>15 107</b>
Palkat - Löner	2 999	3 666	3 228	3 808	3 808	3 846	3 950
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 041	1 221	1 066	1 265	1 265	1 280	1 300
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	2 901	2 581	2 773	2 834	2 817	2 873	2 933
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	128	137	119	140	140	150	150
Avustukset - Understöd	7	8	8	8	8	8	8
Vuokrat - Hyror	410	695	999	1 104	1 104	650	650
Muut menot - Övriga utgifter	3 492	5 079	3 098	4 994	4 994	5 100	5 400
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>10 978</b>	<b>13 387</b>	<b>11 291</b>	<b>14 153</b>	<b>14 136</b>	<b>13 907</b>	<b>14 391</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>866</b>	<b>699</b>	<b>699</b>	<b>699</b>	<b>716</b>	<b>716</b>	<b>716</b>
Poistot - Avskrivningar	36	45	45	45	45	60	60
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>830</b>	<b>654</b>	<b>654</b>	<b>654</b>	<b>671</b>	<b>656</b>	<b>656</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>830</b>	<b>654</b>	<b>654</b>	<b>654</b>	<b>671</b>	<b>656</b>	<b>656</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		18,9	-14,9	5,4	5,4	-1,5	3,3
Menot - Utgifter		21,9	-15,7	5,7	5,6	-1,6	3,5
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	236	126	250	256	256	256	256

### Viraston toimintaympäristön muutokset

Asuntotuotantotoimiston tehtävänä on rakennuttaa ja peruskorjata Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) tavoitteiden mukaisesti laadukkaita ja elinkaarikustannukseltaan edullisia asuntoja. Asuntotuotantotoimiston asiakkaita ovat kaupungin asuntoja omistavat yhtiöt ja asuntojen ostajat. Lisäksi asuntotuotantotoimisto tuottaa asuinkiinteistöjen yhteyteen palvelutiloja kuten päiväkotia ja myymälätiloja.

### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Vuoden 2015 talousarvion lähtökohtana on pidetty tontinvaaruspäätöksiä, joiden perusteella asuntotuotantotoimikunnan on mahdollista päättää 963 uuden asunnon rakentamisesta vuonna 2015. Vuonna 2015 voitaneen päättää noin 814 asunnon peruskorjauksen toteuttamisesta.

### Förändringar i verkets omvärld

Bostadsproduktionsbyrån har till uppgift att låta bygga och upprusta högklassiga bostäder med förmånliga livscykelkostnader i enlighet med målen i programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet). Byråns kunder består bl.a. av stadens fastighetsbolag och av bostadsköpare. Dessutom producerar bostadsproduktionsbyrån servicelokaler, såsom daghem och butiker, i anslutning till bostadsfastigheter.

### Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

En utgångspunkt för 2015 års budget har varit tomtreserveringsbesluten på basis av vilka det är möjligt för bostadsproduktionsbyrån att besluta om att bygga 963 bostäder år 2015. År 2015 kan man troligen besluta om ombyggnad av ca 814 bostäder.

Talousarvion toteutumisen edellytyksenä on AM-ohjelman mukaiseen tuotantoon soveltuvien tonttien saanti ja tonttien toteuttamiskelpoisuuden, kuten kaavoituksen valmistuminen. Peruskorjaustavoitteiden toteutuminen perustuu peruskorjauksia koskevien toimeksiantojen saamiseen ja muiden, kuten rahoitusedellytysten olemassaoloon.

Omistusasuntojen yleinen markkinatilanne vaikuttaa käynnistettävien kohteiden määrään ja sitä kautta talousarvion toteutumiseen. Tonttivarannon perusteella taloussuunnitelmakauden tuotannosta noin 19 % on omistusasuntotuotantoa, josta osa sijoittuu vaativille täydennysrakentamisalueille. Uusille projektialueille toteutettavien kohteiden aikatauluihin vaikuttavat myös muiden asuntotuottajien hankkeiden ajoitus sekä liikenne-, palvelu- ja muiden ympäristöön liittyvien järjestelyiden aikataulut. Myös hallituksen kehysriihen asuntoliittisen toimenpidepaketin vaikutukset ulottuvat taloussuunnitelmakaudelle.

Asuntotuotantotoimiston tuotantomäärät vaikuttavat taloussuunnitelmakaudella asuntotuotantotoimiston hankekohtaisiin menoihin. Ne saattavat jäädä alle arvioidun, mikäli hankkeita ei käynnisty suunnitellusti. Hankemäärän mahdollinen väheneminen pienentää myös asuntotuotantotoimiston tuloja tulevina vuosina.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Asuntotuotantotoimisto vastaa uudistuotannon lisäksi suurelta osin kaupungin asuntoja omistavien yhtiöiden peruskorjausten rakennuttamisesta. Palveluiden kysyntään vaikuttaa myös omistusasuntojen markkinatilanne. Asuntotuotantotoimisto on vastannut pääsääntöisesti Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Kiinteistö Oy Auroranlinnan omistamien rakennusten laajemmista peruskorjauksista. Tällä hetkellä voidaan arvioida, että asuntotuotantotoimistolla on vastaava rooli myös taloussuunnitelmakaudella. Asuntotuotantotoimistolla on kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamisessa keskeinen rooli kaupungin asuntokannan peruskorjauksissa ja energiatehokkuuden parantamisessa.

#### **Kilpailuttaminen**

Asuntotuotantotoimisto toimii rakentamispalveluiden eli rakentamisen, suunnittelupalveluiden ja rahoituksen kilpailuttajana. Rakentamispalvelut kilpailutetaan. Rakentamisenot eivät sisälly asuntotuotantotoimiston talousarvioon. Talousarviossa merkittävimmät kilpailuun perustuvat menot ovat rakennusaikaiset korot, joiden arvioidaan olevan noin 26 % talousarviomenoista vuonna 2015. Asuntotuotantotoimisto on saanut talouden taantuman aikana enemmän tarjouksia urakkakilpailuissa kuin paremmassa suhdannetilanteessa. Mikäli heikko suhdannetilanne jatkuu, sen vaikutusten urakkakilpailuihin voidaan arvioida olevan positiivisia. Toisaalta hankkeiden suuri koko saattaa rajoittaa kilpailua.

En förutsättning för att budgeten ska hålla är att det finns lämpliga tomter för produktion enligt BM-programmet och att tomterna har gjorts byggbara i och med att bl.a. planläggningen har blivit färdig. Målen om ombyggnader uppnås om bostadsproduktionsbyrån får ombyggnadsuppdrag och har andra resurser såsom förutsättningar för finansiering.

Den allmänna marknadssituationen för ägarbostäder påverkar antalet byggstarter och därigenom också budgetutfallet. På basis av tomtreserven består cirka 19 % av produktionen under ekonomiplaneproduktionen av ägarbostäder och en del är förlagd till krävande områden för kompletteringsbyggande. Tidsschemat för objekt som byggs i helt nya områden påverkas också av tidsschemat för andra bostadsproducenters projekt och av tidsschemat för trafikregleringar, servicearrangemang och annat som hänför sig till omgivningen. Också konsekvenserna av det bostadspolitiska åtgärdsprogrammet från regeringens ramförhandlingar sträcker sig till ekonomiplaneringsperioden.

Bostadsproduktionsbyråns produktionsvolym påverkar verkets projektutgifter under ekonomiplaneproduktionen. Projektutgifterna kan understiga den beräknade nivån om produktionen inte inleds som planerat. Den eventuella minskningen av projektantalet minskar också bostadsproduktionsbyråns inkomster under de kommande åren.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Bostadsproduktionsbyrån svarar vid sidan av byggherreuppgifterna vid nybyggnad också för dessa uppgifter vid ombyggnad i bostäder ägda av stadens bostadsbolag. Efterfrågan på servicen påverkas också av marknadssituationen för ägarbostäder. Bostadsproduktionsbyrån har i regel ansvarat för de mer omfattande ombyggnaderna i fastigheter i Helsingfors stads bostäder Ab:s och Fastighets Ab Auroraborgs ägo. I nuläget kan bostadsproduktionsbyrån vänta sig en motsvarande roll också under ekonomiplaneproduktionen. Byrån har en central roll vid ombyggnad i stadens bostadsbestånd och vid förbättring av energieffektiviteten för att stadens strategiska mål ska nås.

#### **Konkurrensutsättning**

Bostadsproduktionsbyrån har till uppgift att konkurrensutsätta byggtjänster, dvs. byggande, planeringstjänster och finansiering. Alla byggtjänster ska konkurrensutsättas. Byggutgifterna ingår inte i byråns budget. I budgeten är de största utgifter som baserar sig på konkurrensutsättning räntekostnaderna under byggtiden, vilka beräknas utgöra ca 26 % av budgetutgifterna år 2015. Bostadsproduktionsbyrån har fått fler anbud i entreprenadtävlingar under regressionen än under bättre konjunkturlägen. Om det nuvarande svaga ekonomiska läget fortsätter bedöms detta medföra positiva konsekvenser för entreprenadtävlingar. Å andra sidan kan det stora antalet projekt begränsa konkurrensen.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella ei ole suunnitella muutoksia kilpailuttamisessa tai kilpailuissa.

### **Riskienhallinta**

Asuntotuotantotoimiston riskienhallinta perustuu riskienhallintasuunnitelmaan, jossa on luokiteltu toimintaan liittyvät riskit ja arvioitu niiden haittavaikutukset sekä riskien toteutumisen todennäköisyys. Asuntotuotantotoimiston toimintajärjestelmä ohjaa prosesseja ja asiakirjoja vakioidun käytännön mukaisiksi, millä on olennainen toiminnallisia riskejä vähentävä vaikutus. Asuntotuotantotoimisto käynnistää prosessien tarkastelun erityisesti riskienhallinnan näkökulmasta. Merkittävimpinä toimintaan liittyvinä riskeinä voidaan pitää kohtuuhintaisten rakentamiskelpoisten tonttien puutetta, urakkakilpailujen toimimattomuutta ja omistustuotannon myyntiin liittyvää markkinointiriskiä.

### **Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa**

#### **Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa**

Asuntotuotantotoimiston keskeisen strategiaperustan muodostavat kaupungin strategiaohjelma 2013–2016 sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2012 (AM-ohjelma).

Asuntotuotantotoimiston osalta strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteet liittyvät keskeisesti tavoitteisiin toimivasta kaupungista ja tasapainoisesta taloudesta sekä hyvästä johtamisesta.

Toimivan kaupungin toimenpiteinä asuntotuotantotoimisto osallistuu sekä uusien kaupunkimaisten asuinalueiden toteuttamiseen, että esikaupunkialueiden tiivistämiseen. Uusien asuinalueiden identiteettiä luodaan järjestämällä arkkitehtuurikilpailuja ja ohjaamalla suunnittelijoita luomaan kullekin uudelle alueelle omaleimaista arkkitehtuuria. Täydennysrakentamisella eheytetään kaupunkirakennetta ja varmistetaan palveluiden edellyttämää väestöpohjaa esikaupunkialueilla sekä vähennetään kaupungin sisäistä liikennettä. Toiminnallisen monipuolisuuden toteuttaminen asuntohankkeissa edellyttää hyvää yhteistyötä ja eri hallintokunnille asetettujen tavoitteiden yhdensuuntaisuutta.

Asuntotuotantotoimisto toteuttaa hankkeissaan erilaisia uusia asumisen ratkaisuja ja laajaa asuntotyypivalikoimaa. Tällä ja eri hallintamodoilla varmistetaan monipuolisten ja kohtuuhintaisten asumisvaihtoehtojen saatavuutta kaupungissa. Uudistuotannossa noudatetaan rakentamismääräyskokoelman mukaisia esteettömyysvaatimuksia. Peruskorjausten yhteydessä pyritään muuttamaan esteettömiksi olemassa olevat esteelliset ratkaisut asumista palvelevien tilojen ja asuntojen osalta silloin, kun se on rakenteellisesti ja taloudellisesti järkevää.

Inga förändringar i konkurrensutsättning och konkurrensplaneras under budget- och ekonomiplanepreioden.

### **Riskhantering**

Bostadsproduktionsbyråns riskhantering bygger på en riskhanteringsplan med en klassificering av de risker som hänför sig till verksamheten och en bedömning av deras negativa verkningar och av sannolikheten för att de blir verklighet. Byråns verksamhetssystem styr processerna och dokumenten så att de följer en standardpraxis, vilket väsentligt minskar riskerna i verksamheten. Bostadsproduktionsbyrån börjar granska processerna speciellt ur riskhanteringsperspektiv. De största verksamhetsriskerna är bristen på byggbara tomter för bostadsproduktion till ett skäligt pris, dåligt fungerande entreprenadtävlingar och marknadsföringsrisken i anslutning till försäljningen inom ägarbostadsproduktionen.

### **Hur stadens strategiprogram följs vid verket**

#### **Hur strategiprogrammet följs vid verket**

Stadens strategiprogram för 2013–2016 och genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2012 (BM-programmet) utgör den centrala strategiska basen för bostadsproduktionsbyråns verksamhet.

Bostadsproduktionsbyråns målsättningar hänför sig till målen i strategiprogrammet 2013–2016 om en fungerande stad och en balanserad ekonomi och gott ledarskap.

Som en åtgärd för en fungerande stad deltar bostadsproduktionsbyrån både i att genomföra nya urbana bostadsområden och i att förtäta ytterstadsområdena. Identiteten för de nya bostadsområdena byggs upp genom att ordna arkitekturtävlingar och planerna styrs att skapa särpräglad arkitektur för varje område. Kompletteringsbyggandet harmoniserar stadsstrukturen i ytterstaden och säkrar ett tillräckligt befolkningsunderlag för nya tjänster i ytterstaden samt minskar den interna trafiken i staden. För att garantera att bostadsprojekten blir mångsidigt funktionella förutsätts smidigt samarbete och likriktade mål av förvaltningarna.

Bostadsproduktionsbyrån genomför olika nya boendekoncept och ett vidsträckt urval av bostadstyper i sina projekt, vilket tillsammans med olika besittningsformer säkerställer tillgången till mångsidiga bostadsalternativ till rimliga priser i Helsingfors. Inom nyproduktionen följer man de tillgänglighetskrav som anges i byggbestämelse-samlingen. I samband med ombyggnader strävar man att göra nuvarande lösningar i bostadskomplement och bostäder med hinder tillgängliga i fall där det med tanke på konstruktionen och ekonomin är motiverat.

Asuntotuotantoa koskevien strategiavoitteiden toteuttamiseksi on tärkeää huolehtia koko asuntotuotantoketjun sujuvuudesta ja eri vaiheiden edellyttämistä investoinneista. Asuntohankkeiden toteutusaikataulut ovat riippuvaisia rakentamisedellytysten olemassaolosta.

Uusien alueiden sekä täydennysrakennushankkeiden suunnittelussa ja rakentamisessa tarvitaan tiivistä yhteistyötä kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginkanslian ja rakennusviraston kesken. Tätä hallintokuntien välistä yhteistyötä tiivistetään entisestään taloussuunnitelmakaudella.

#### **Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017**

Taloussuunnitelmakaudella 2015–2017 henkilöstön kokonaismäärä pysyy vakaana. Vuoden 2015 talousarvioon sisältyy 71 henkilön vakanssit. Tuotannon toteuttamiseen ja tuleviin eläkkeelle siirtymisiin on varauduttu henkilöstön rekrytoinnilla. Rekrytoinnit tehdään aina vain tarpeen mukaisesti. Toteutuneet henkilötyövuodet ovat olleet viime vuosina vakanssimäärää pienemmät. Palkka- ja muiden henkilöstömenojen osuus on edellä mainituilla tuotantomäärillä noin 36 % talousarviomenoista.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Asuntotuotantotoimiston toimitilat sijaitsevat Itä-Pasilassa tilakeskukselta vuokratuissa tiloissa. Asuntotuotantotoimisto on mukana kaupungin teknisten virastojen yhteisen toimitalohankkeen valmistelussa.

#### **Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmitta- reiden edistämiseen**

Helsingin muita kuntia korkeammat palvelujen yksikkökustannukset lähenevät muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa: Rakennuttamispalveluiden kustannusten vertailutietoa ei kuntasektorilla ole käytettävissä. ARA- tuotannossa ARA vahvistaa rakennuttajapalkkiot ja ne ovat samat kaikille. Hitas-tuotantoa muissa kunnissa ei ole.

Helsingin kuntakohtainen yhteisövero- osuus pysyy yli 20 % tasolla valtuustokaudella 2013–2016: Kaupungin oma asuntotuotanto tarjoaa kohtuuhintaisia asuntoja yritysten henkilöstölle, mikä tekee Helsingistä houkuttelevamman sijaintipaikan yritysten toiminnolle. Asuntotuotantotoimiston toiminta tukee työvoiman saatavuutta ja elinkeinoelämän mahdollisuuksia sijoittua Helsinkiin.

Helsinkiäisten verotettavat ansiotulot/asukas nousevat muita Helsingin seudun kuntia nopeammin: Uusien merenranta-alueiden rakentamisella ja täydennysrakentamisella pyritään tekemään Helsingistä houkutteleva asuinkunta työssäkäyville aktiiviväestölle. Asuinalueiden ja asuntora-

Det är viktigt att ta hand om smidigheten i hela bostadsproduktionskedjan och om investeringarna i dess olika faser för att strategimålen om bostadsproduktion ska uppnås. Genomförandetidtabellerna för bostadsprojekt är beroende av förutsättningarna för bygghetsverksamhet.

I planeringen och byggandet av nya områden och kompletteringsbyggobjekt behövs tätt samarbete med fastighetskontoret, stadsplaneringskontoret, stadskansliet och byggnadskontoret. Man kommer att bedriva ännu tätare samarbete över förvaltningsgränserna under ekonomiplaneringsperioden.

#### **Verkets personalplan 2015–2017**

Det totala personalantalet är stabilt under ekonomiplaneringsperioden 2015–2017. I budgeten för 2015 finns befattningar för 71 personer. Man har förberett sig på produktionen och de kommande pensioneringarna genom att rekrytera nya anställda. Nyrekryteringar görs bara vid behov. Antalet årsverken har varit mindre än antalet befattningar under de senaste åren. Andelen löneutgifter och andra personalutgifter uppgår med produktionsvolymen ovan till ca 36 % av budgetutgifterna.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Bostadsproduktionsbyråns verksamhetslokaler ligger i Östra Böle i lokaler förhyrda av lokalcentralen. Bostadsproduktionsbyrån deltar i att bereda ett gemensamt hus för stadens förvaltningar inom den tekniska sektorn.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

De å-kostnader för service som är högre i Helsingfors än i andra kommuner närmar sig medeltalet för de andra stora städerna. Kommunsektorn har inte tillgång till jämförelsematerial om kostnaderna för byggherretjänsterna. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet fastställer byggherreansättningens storlek och samma ersättning tillämpas för alla byggherrar. Andra kommuner har ingen bostadsproduktion på hitasvillkor.

Stadens andel av kommunernas utdelning av intäkterna från samfundsskatten överstiger 20 % under fullmäktigeperioden 2013–2016. Staden tillhandahåller genom sin bostadsproduktion bostäder till rimliga priser för företagets personal, vilket gör Helsingfors till en mer attraktiv lokaliseringsort för företagsfunktioner. Bostadsproduktionsbyråns verksamhet främjar tillgången till arbetskraft och näringslivet möjligheter att etablera sig till Helsingfors.

De beskattningsbara förvärsinkomsterna per invånare stiger mer i Helsingfors än i de andra kommunerna i Helsingforsregionen. Man strävar att göra Helsingfors till en lockande bostadskommun för den yrkesaktiva befolkningen genom att bygga och kompletteringsbygga i områden vid

kentämisen taso pidetään korkeana. AM-ohjelman mukaan kaupungin asuntotuotannossa varmistetaan monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tarvetta ja kysyntää vastaava asuntojen kokojakauma.

Asuntotuotantotoimisto pyrkii rakennuttamaan Hitas- asunto-osakeyhtiöitä alueille, joilla muuta omistusasuntotuotantoa ei ole, jos se taloudellisesti on mahdollista. Asuntotuotantotoimisto toteuttaa AM-ohjelman tavoitetta hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan monipuolisesta asuntotuotannosta, mikä tukee kaupungin tasapainoista kasvua ja ehkäisee asukasrakenteen alueellista yksipuolistumista.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Asuntotuotantotoimisto käyttää hankesuunnitteluun, rakennusaikaiseen hankeseurantaan ja johdon raportointiin teetettyä tietokantaa.

Asuntotuotantotoimiston raportointijärjestelmää kehitetään edelleen vuonna 2015 LASKE- ja Heta -järjestelmien puitteissa.

### Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Sähköistä asiointia edistetään kehittämällä ja uudistamalla toimiston www-sivusto. Asuntotuotantotoimisto on kehittänyt sähköisen menettelyn Hitas-asuntojen hakua ja arvontaa varten.

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Asuntotuotantotoimisto sitoutuu rakennuttamaan asuntotuotantotoimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puitteissa AM-ohjelman mukaisen kaupungin oman asuntotuotannon, jonka määrä vuonna 2015 on 963 asuntoa.

Toimisto rakennuttaa siltä tilattavat kaupungin kiinteistöyhtiöiden peruskorjaukset, joille saadaan rahoitus.

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Asuntotuotantotoimisto on nettobudjetoitu yksikkö, jonka sitova tavoite on toimintakate. Toimintakatetavoite vuodelle 2015 on 699 000 euroa. Asuntotuotantotoimiston tuottavuuden kehitys perustuu tuotettavien asuntojen ja peruskorjausten sekä henkilöstön määrään. Tuotannon käynnistymiseen vaikuttavat mm. tonttitilanne ja rakentamisen yleinen

havet. Kvaliteten på bostadsområdena och bostadsbyggandet hålls på hög nivå. I enlighet med BM-programmet tryggar bostadsproduktionsbyrån en mångsidig fördelning mellan besittnings- och finansieringsformer och mellan olika bostadsstorlekar som motsvarar behovet och efterfrågan i stadens bostadsproduktion.

Bostadsproduktionsbyrån strävar att låta bygga bostadsaktiebolag med hitasbostäder i områden i vilka det inte finns annan ägarbostadsproduktion, om detta är ekonomiskt sett möjligt. Bostadsproduktionsbyrån genomför BM-programmets mål om bostadsproduktion med mångsidiga besittnings- och finansieringsformer, vilket stöder en balanserad tillväxt i staden och förebygger att invånarstrukturen i områdena utvecklas ensidigt.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Bostadsproduktionsbyrån använder en databas som den låtit skapa för projektplanering, för projektuppföljning under byggtiden och för rapportering till ledningen.

Byråns rapporteringssystem utvecklas vidare år 2015 inom ramen för stadens gemensamma system Laske och Heta.

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Den elektroniska kommunikationen främjas genom att fortgående utveckla och förnya byråns webbsidor. Bostadsproduktionsbyrån har utvecklat ett elektroniskt förfarande genom vilket hitasbostäder kan sökas och lottas ut.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Bostadsproduktionsbyrån förbinder sig att vara byggherre för stadens egen bostadsproduktion på de för bostadsproduktionskommittén reserverade byggbara tomterna, i enlighet med BM-programmet. År 2015 produceras 963 bostäder.

Byrån är byggherre då stadens fastighetsbolag beställer ombyggnad, om finansiering beviljas för denna.

### Övriga verksamhetsmål

Bostadsproduktionsbyrån är en enhet med nettobudgetering och har verksamhetsbidraget som bindande mål. Målet för verksamhetsbidraget år 2015 är 699 000 euro. Hur byråns produktivitet utvecklas baserar sig på bostadsproduktions- och ombyggnadsvolymen och på antalet anställda. Produktionsstarten påverkas bl.a. av



suhdannetilanne. Taloussuunnitelmakaudella korostuvat kohtuuhintaisen asuntotuotannon mahdollistavien tonttien saatavuus ja yleisen taloustilanteen epävarmuus. Taloussuunnitelmakaudella tulisi AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti aloittaa yhteensä 4 500 asunnon toteuttaminen. Tavoitteeseen ei päästäne, mutta vuosina 2016 ja 2017 tuotantomäärien ennakoidaan kasvavan nykyisestä tasosta.

Asuntotuotantotoimikunnalle viimeksi vuosina 2012–2013 varatuista tonteista lähes puolet edellyttää kumppanuuskaavoitusta tai vastaavaa menettelyä. Näissä hankkeissa kaavojen valmistumisen ja tonttien rakentamiskelpoisuuden aikataulut voivat vaihdella suuresti. Myös tontin varauksesta rakentamiseen kuluva keskimääräinen aika on pidempi kuin valmiiksi rakentamiskelpoisella tontilla.

Kumppanuuskaavoitus edellyttää asuntotuotantotoimistolta huomattavaa lisäpanostusta ja resurssin varaamista jo kaavoitusvaiheessa. Resurssien sitominen kumppanikaavoitukseen heikentää ainakin kaavoitusvaiheessa asuntotuotantotoimiston tuottavuutta. Mikäli kumppanuuskaavoitus tuottaa paremmin toteutettavissa olevia kaavoja, projektien toteutusvaiheessa toiminnan tehokkuus ja tuottavuus saattavat vastaavasti parantua.

### **Energiätehoakkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet**

Asuntotuotantotoimisto kehittää hankkeissaan energia- ja materiaalitehokasta rakentamista asettamalla hankinnossaan näihin näkökulmiin liittyviä vaatimuksia. Tavoitteena on kehittää materiaalneutraalia urakkakilpailutusmenetelmää. Energiätehoakkuuden osalta asuntotuotantotoimiston uudistuotannon tavoitetaso on asetettu energiätehoakkuusluokkaan C. (Energiatodistusasetus 2013). Peruskorjauksessa tavoitetaso on energiätehoakkuusluokka D, silloin kun se on toiminnallisesti, teknisesti ja taloudellisesti järkevää.

tomtsituationen och det allmänna konjunkturläget i byggbranschen. Under ekonomiplanepreioden betonas tillgången till tomter som medger bostadsproduktion till ett skäligt pris, liksom osäkerhetsfaktorer med avseende på det allmänna ekonomiska läget. På basis av målen i BM-programmet ska sammanlagt 4 500 bostäder börja byggas under ekonomiplanepreioden. Målet uppnås sannolikt inte, men produktionsvolymerna år 2016 och 2017 prognoseras öka från den nuvarande nivån.

Av de tomtreserveringar som gjorts åren 2012–2013 kräver nästan hälften partnerskapsplanläggning eller motsvarande förfarande. I dessa projekt kan tiden för när detaljplanerna blir fastställda och tomterna byggbara variera i hög grad. Dessutom är den genomsnittliga tiden från reserveringen av en tomt till byggstarten längre än på tomter som är byggbara från all början.

Partnerskapsplanläggning kräver en omfattande tilläggsatsning av bostadsproduktionsbyrån och reservering av resurser redan vid planläggningen. Byråns produktivitet minskar åtminstone i planläggningsfasen av att resurser binds vid partnerskapsplanläggning. Om partnerskapsplanläggningen producerar detaljplaner med bättre genomförbarhet, kan effektiviteten och produktiviteten i verksamheten på motsvarande sätt förbättras då projekten genomförs.

### **Energieffektivitets- och miljömål**

Bostadsproduktionsbyrån utvecklar energi- och material-effektiva byggsätt i alla sina projekt och ställer energikrav på sina upphandlingar. Målet är att komma med ett materialneutralt anbuds-förfarande för entreprenader. I fråga om energieffektivitet strävar bostadsproduktionsbyrån att uppnå energieffektivitetsklass C i de nybyggnader som bostadsproduktionsbyrån uppför (förfordningen om energicertifikat 2013). I ombyggnadsobjekten är målet energieffektivitetsklass D i de fall där det funktionellt, tekniskt och ekonomiskt är motiverat.

**Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritettavoitteet – Prestationsmål</b>						
ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä, asuntoja, kpl – Ara- produktion: byggstartbeslut, bostäder, st.	478	688	824	808	696	830
Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä, asuntoja, kpl – Annan nyproduktion: byggstartbeslut, bostäder, st.	113	204	198	155	121	260
Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätöksiä, asuntoja, kpl – Nyproduktion sammanlagt: byggstartbeslut, bostäder, st.	591	892	1 022	963	817	1 090
Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä, asuntoja, kpl – Om- byggnad: byggstartbeslut, bostäder, st.	565	653	584	814	1 000	1 000

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä – Antal anställda	57	71	65	71	71	71
Tilojen määrä – Antal lokaler	9 387	9 387	9 387	9 387	9 387	9 387

**Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	91	68	74	80	94	151

**Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen**

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilojen ja henkilöstön suhde – Lokaler i relation till antalet anställda (2013 = 100)	100	97	106	97	97	97

## 5 31

## Rakennusvalvontavirasto – Byggnadstillsyn

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2016	Talous- suunnitelma Ekonomiplan 2017
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Maksutulot - Avgiftsinkomster	8 717	7 080	9 303	7 680	8 847	8 847	8 847
Vuokratulot - Hyresinkomster	0	3	3	3	3	3	3
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	7	4	5	4	4	4	4
<b>Tulot yhteensä - Inkomster sammanlagt</b>	<b>8 724</b>	<b>7 087</b>	<b>9 311</b>	<b>7 687</b>	<b>8 854</b>	<b>8 854</b>	<b>8 854</b>
Palkat - Löner	5 283	5 514	5 485	5 502	5 502	5 502	5 502
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	1 814	1 837	1 818	1 807	1 807	1 807	1 807
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	756	738	765	765	754	754	754
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	72	83	91	83	83	83	83
Avustukset - Understöd	14	12	12	12	12	12	12
Vuokrat - Hyror	644	655	715	667	667	667	667
Muut menot - Övriga utgifter	23	26	63	29	29	29	29
<b>Menot yhteensä - Utgifter sammanlagt</b>	<b>8 605</b>	<b>8 865</b>	<b>8 949</b>	<b>8 865</b>	<b>8 854</b>	<b>8 854</b>	<b>8 854</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>119</b>	<b>-1 778</b>	<b>362</b>	<b>-1 178</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Poistot - Avskrivningar	337	450	450	450	450	450	450
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-218</b>	<b>-2 228</b>	<b>-88</b>	<b>-1 628</b>	<b>-450</b>	<b>-450</b>	<b>-450</b>
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-218</b>	<b>-2 228</b>	<b>-88</b>	<b>-1 628</b>	<b>-450</b>	<b>-450</b>	<b>-450</b>
Muutos - Förändring, %							
Tulot - Inkomster		-18,8	31,4	8,5	24,9	0,0	0,0
Menot - Utgifter		3,0	0,9	0,0	-0,1	0,0	0,0
Sisäiset vuokramenot - Interna hyresutgifter	528	515	535	528	528	528	528

## Viraston toimintaympäristön muutokset

## Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Vuonna 2013 aloitettiin koko maassa arvioiden mukaan 27 800 asunnon rakennustyöt eli 1 000 asuntoa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asuinrakentaminen oli kuitenkin ennakoitua vilkkaampaa. Valtion tuen turvin (ARA) käynnistettiin 6 400:n uuden asunnon rakentaminen.

Vuonna 2014 arvioidaan koko maassa aloitettavan yhteensä 26 500 asunnon rakentaminen. (Lähde: RT Suhdannekatsaus 15.4.2014)

Rakentamisen kokonaisvolyymi oli Helsingissä vuonna 2013 myönnettyjen lupien osalta 2,83 miljoonaa kuutiota (15 % vähemmän kuin vuonna 2012). Haettujen lupien kuutiot nousivat lähelle 3,5 miljoonaa, kun vuonna 2012 jäätettiin 3 miljoonaa kuutiota.

## Förändringar i verkets omvärld

## Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Enligt bedömningar inleddes år 2013 ca 27 800 bostadsbyggen i hela landet, vilket är 1 000 bostäder färre än året innan. Bostadbyggandet var dock livligare än prognoserat. Med statligt stöd (Ara) inleddes 6 400 bostadsbyggen.

År 2014 väntas de inledda byggena uppgå till sammanlagt 26 500 i hela landet. (Källa: Byggnadsindustrin RT rf:s konjunkturrapport 15.4.2014).

Den totala byggnadsvolymen i de beviljade byggloven år 2013 uppgick i Helsingfors till 2,83 miljoner kubikmeter (15 % mindre än år 2012). Mängden kubikmeter i de sökta byggloven uppgick till nästan 3,5 miljoner, medan motsvarande siffra för 2012 var 3 miljoner kubikmeter.

Vuoden 2014 ensimmäisellä vuosineljänneksellä on myönnettyissä luvissa ollut nousua verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Myönnettyjen lupien kuutiot ovat ylittäneet jo miljoonan (1 078 000 m<sup>3</sup>). Haettujen lupien kuutiot vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä olivat kuitenkin vain 368 000 m<sup>3</sup> (edellisenä vuonna 692 000). Asuntojen lukumäärä haetuissa luvissa on ensimmäisenä vuosineljänneksenä ollut 242, mikä on 47 % vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuosi sitten.

Maan hallitus linjasi 29.11.2013 osana rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa, että ”kunnan rakennusvalvonta-toimen asiantuntemusta ja yhtenäistä toimintatapaa vahvistetaan kokoamalla rakennusvalvonta ylikunnalliseksi yksiköiksi. Uudet rakennusvalvontayksiköt kattaisivat toimintansa täysimääräisesti lupamaksuilla. Uudistus on tarkoitus toteuttaa vuoden 2016 aikana.”

Rakennusvalvontavirasto siirtyy nettobudjetoiduksi yksiköksi vuoden 2015 alusta lähtien. Talousarviokohtaan määrärahojen sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate eli nettomääräisesti tulojen ja menojen erotus.

#### **Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017**

Rakennusvalvonnan perustehtävät pohjautuvat lainsäädäntöön. Palvelujen kysyntä riippuu rakentamisen määrästä ja rakentamisen määrä taas vaihtelee suhdanteiden mukaan. Vuodelle 2014 ei odoteta talouden olennaista nousua, joten haettujen ja myönnettyjen rakennuslupien määrä tuskin tulee ainakaan olennaisesti vuoden 2013 tasosta nousemaan. Korjausrakentamisen odotetaan jatkuvan vilkkaana. Vuodelle 2015 ennustaa RT Rakennusteollisuus koko maassa 2 %:n kasvua rakentamisen kokonaisvolyymissä.

Palvelujen tuotantotapojen muutokseen vaikuttaa eniten sähköinen asiointi, jota virasto aktiivisesti kehittää.

#### **Kilpailuttaminen**

Virasto sisällyttää hankintakeskuksen kanssa sovitulla tavalla hankintastrategiansa vuotuisen toimintasuunnitelmaansa. Strategia lähtee siitä, että virasto hoitaa perustehtävänsä itse turvautumatta ostopalveluihin

Merkittävimmät viraston kertaluontoisista hankinnoista ovat tietotekniikkaan liittyviä konsulttipalveluja ja laitehankintoja. Nämä hankinnat hoidetaan suunnitelmallisesti ja noudattaen kaupungin puitesopimuksia.

Antalet bygglov som beviljats under första kvartalet år 2014 har stigit något jämfört med den motsvarande perioden året innan. Mängden kubikmeter i de beviljade byggloven har redan överskridit en miljon (1 078 000 m<sup>3</sup>). Mängden kubikmeter i de sökta byggloven var dock bara 368 000 m<sup>3</sup> under första kvartalet (692 000 m<sup>3</sup> år 2013). Antalet bostäder i de sökta byggloven uppgick under första kvartalet till 242, vilket är 47 % mindre än under den motsvarande perioden år 2013.

I beslutet om verkställande av det strukturpolitiska programmet 29.11.2013 konstaterade regeringen följande: ”Inom kommunens byggnadstillsyn ska sakkunskapen och ett enhetligt verksamhetssätt stärkas genom att byggnadstillsynen sammanförs till större enheter som agerar över kommungränserna. De nya byggnadstillsynsenheterna ska täcka sin verksamhet till fullt belopp genom tillståndsvavgifter. Avsikten är att reformen genomförs under 2016.”

Byggnadstillsynsverket blir vid ingången av år 2015 en enhet med nettobudgetering. Anslagen på budgetmomentet är bindande gentemot stadsfullmäktige i fråga om verksamhetsbidraget, dvs. nettobeloppet för skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna.

#### **Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017**

Basuppdragen inom byggnadstillsynen baserar sig på lagstiftningen. Efterfrågan på tjänster är beroende av byggvolymen som varierar efter de ekonomiska konjunkturerna. Antalet sökta och beviljade bygglov kommer sannolikt inte avsevärt att öka från 2013 års nivå eftersom det ekonomiska läget år 2014 knappast kommer att bli väsentligt bättre än år 2013. Reparationsbyggandet väntas fortsätta livligt. Byggnadsindustrin RT rf prognoserar att den totala byggvolymen i hela landet ökar med 2 % år 2015.

Sätten att producera tjänster påverkas mest av den elektroniska kommunikationen, som verket aktivt utvecklar.

#### **Konkurrensutsättning**

Verket tar in sin upphandlingsstrategi i sin årliga verksamhetsplan enligt en överenskommelse med anskaffningscentralen. Strategin utgår från att verket sköter sina grundläggande uppgifter själv utan att köpa tjänster.

De största upphandlingarna av engångskaraktär vid verket gäller IT-konsulttjänster och IT-utrustning. Dessa upphandlingar sköts planmässigt och i enlighet med stadens ramavtal.

## Riskienhallinta

Viraston sisäinen valvonta ja riskienhallinta noudattavat kaupunginvaltuuston 11.12.2013 hyväksymiä perusteita ja on osa normaalia toimintaa johtoryhmän valvonnassa.

Viraston riskienhallintasuunnitelma on valmistunut joulukuussa 2013. Suunnitelmassa on määritelty merkittävimmät 10 riskiä sekä niiden ensioireet, todennäköisyys, vakavuus, vaikutusmahdollisuus riskin toteutumiseen sekä toimenpite-ehdotuksia riskin pienentämiseksi. Merkittävimmät riskit liittyvät rekrytointiin ja henkilöstöön sekä osaamisen säilymiseen eläköitymisen lisääntyessä.

## Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

### Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

#### Toimiva Helsinki

Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut

- Rakennusvalvonnan palvelupiste Tellinki antaa laaja-alaista ja yksilöllistä neuvontaa rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tellingin toimintaa kehitetään edelleen voimavarojen sallimissa rajoissa.
- Sähköisen asiointin kehittämällä vaikutetaan asiakkaiden palvelutasoon.

Kaupungin toiminta on kestävä, vaikuttavaa ja tehokasta

- Rakennusvalvonnassa kannustetaan toteuttamaan uudisrakennus- ja korjaushankkeet energiatehokkaammin kuin mitä voimassa olevat määräykset edellyttävät. Kalasataman keskus toimii energiatehokkaan ja elinkaaritarkat huomioon ottavan rakentamisen pilotina.

Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa kaupungissa

- Yhteistyössä ympäristöministeriön ja Osuuskunta Suomen Asuntomessujen kanssa toteutettava selvitys asuntosuunnittelun muutoksista ja laatutekijöistä valmistuu loppukeväästä 2014. Poikkihallinnollinen projekti Helsinki-kerrostalo -konseptista on käynnistynyt. Kaupungin lukuisien hallintokuntien lisäksi hankkeeseen osallistuu Aalto-yliopisto.

#### Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

Talous tasapainottuu ja tuottavuus paranee

- Rakennusvalvonta osallistuu aktiivisesti asuntotuotannon prosessien sujuvoittamiseen.

### Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

Taloussuunnitelmakaudella 2015–2017 henkilöstön kokonaismäärä pysyy vakaana.

## Riskhantering

Verkets interna kontroll och riskhantering baserar sig på grunder godkända av stadsfullmäktige 11.12.2013 och är en del av den normala verksamheten under ledningsgruppens övervakning.

Verkets riskhanteringsplan har blivit färdig i december 2013. I planen fastställs de tio största riskerna och deras första symtom, sannolikhet och allvarighet, möjligheterna att påverka riskutfallet och förslag till åtgärder för att minska risken. De största riskerna hänför sig till rekrytering, personalen och kunskapsbevarande vid ökad pensionering.

## Hur stadens strategiprogram följs vid verket

### Hur strategiprogrammet följs vid verket

#### Ett fungerande Helsingfors

Invånarna får flexibel och integrerad service

- Ett nytt serviceställe för byggnadstillsynsverket, Tellinki, ger omfattande och individuell handledning i byggfrågor. Tellinkis verksamhet utvecklas vidare inom ramen för resurserna.
- E-tjänsterna utvecklas, vilket förbättrar servicenivån för kunderna.

Stadens verksamhet är hållbar och effektiv

- Byggnadstillsynen uppmuntrar till att genomföra nybyggnads- och reparationsbyggnadsprojekt mer energieffektivt än vad de nuvarande bestämmelserna förutsätter. Fiskehamnens centrum är ett pilotprojekt för energieffektivt byggande som beaktar livscyklifaktorer.

Mångsidiga boendialternativ i det växande Helsingfors

- Utredningen om förändringar och kvalitetsfaktorer inom bostadsplaneringen som görs upp i samarbete med miljöministeriet och Andelslaget Finlands Bostadsmässa blir färdig under sensvåren 2014. Ett tväradministrativt projekt om konceptet Helsingfors-höghus har inletts. Utöver stadens flera förvaltningar deltar Aalto-universitetet i projektet.

#### Balanserad ekonomi och gott ledarskap

Ekonomi hålls i balans, och produktiviteten förbättras

- Byggnadstillsynen deltar aktivt i att göra bostadsproduktionsprocesserna smidigare.

### Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Personalantalet vid verket förblir stabilt under ekonomiplanperioden 2015–2017.

Henkilöstön ikääntymisen myötä eläkkeelle jäävien määrä kasvaa lähivuosina. Tämä aiheuttaa haasteita osaavan ja asiantuntevan henkilöstön rekrytointiin. Myös lähivuosina tuleva sähköinen rakennuslupaprosessi vaikuttaa henkilöstöresurssien ja osaamisen suuntautumiseen viraston sisällä.

Viraston henkilöstösuunnitelmassa vuosille 2013–2016 on varauduttu lähivuosien haasteisiin. Virastossa toimii ennakkoivan henkilöstösuunnittelun työryhmä, joka valmisteleo tuleviin muutoksiin varautumista toimien yhteistyössä viraston strategiaryhmän kanssa.

Henkilöstöohjelma tukee viraston strategian toteutumista ja on henkilöstöpolitiikan työkaluja. Henkilöstöohjelman päätaoiteet liittyvät henkilöstön asemaan. Keinoina tähän ovat muun muassa johtamisen ja esimiestyön kehittäminen, henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon kehittäminen sekä pyrkimys henkilöstön ja työyhteisön hyvinvoinnin parantamiseen.

#### **Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024**

Rakennusvalvontavirasto on laatinut osana talousarvioehdotusta tilankäyttösuunnitelman vuosille 2015–2024. Viraston toimitilojen määrä ei tilankäyttösuunnitelmassa lisääny.

Tällä hetkellä rakennusvalvontavirasto toimii osoitteessa Siltasaarekatu 13 sijaitsevassa kiinteistössä. Virasto on mukana kaupungin teknisten virastojen yhteisen toimitalon valmistelussa.

Lisäksi virasto on mukana teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävässä työryhmässä.

#### **Talousoarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen**

Talousomittareista todetaan rakennusvalvonnan kannalta seuraavaa.

Rakennusvalvontaviraston henkilöstömäärä on asukasluukuun suhteutettuna Helsingissä 1,75 (henkilötyövuotta/10 000 as.); Espoossa 1,97 ja Vantaalla 2,03. Luvut ovat vuodelta 2013. Kaikkien em. kuntien rakennusvalvonnan tulot olivat vuonna 2013 menoja suuremmat. Tulot muodostuvat pääosin rakennusvalvontamaksuista, joita peritään lupapäätöksistä. Helsingin ja Vantaan maksut ovat käytännössä yhtä suuret, mutta Espoossa hiukan alhaisemmat.

Yritysten toimitilahankkeet on Helsingissä luvitettu ripeästi.

I takt med att personalen åldras kommer antalet pensioneringar att öka under de närmaste åren. Detta medför utmaningar i att rekrytera ny kompetent och sakkunnig personal. Också den elektroniska bygglovsprocessen som ska tas i bruk under de närmaste åren kommer att inverka på hur personalresurserna och kunskaperna riktas inom förvaltningen.

I personalprogrammet för 2013–2016 har man förberett sig på kommande utmaningar under de närmaste åren. Verket har en arbetsgrupp för förutseende personalplanering som har till uppgift att förbereda verket för de kommande förändringarna i samarbete med verkets strategigrupp.

Personalprogrammet stöder genomförandet av verkets strategi och är ett personalpolitiskt verktyg. Huvudmålen för personalprogrammet hänför sig till personalens ställning. Programmet genomförs genom att utveckla ledarskapet och chefsarbetet, öka personalens kompetens och yrkeskunskaper och sträva att öka välbefinnandet hos personalen och arbetsgemenskapen.

#### **Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024**

Byggnadstillsynsverket har gjort upp en plan för lokalanvändning för åren 2015–2024 som en del av budgetförslaget. Verkets lokalvolym ökar inte i lokalanvändningsplanen.

För närvarande fungerar byggnadstillsynsverket i en fastighet på Broholmogatan 13. Verket deltar i att bereda ett gemensamt hus för stadens förvaltningar inom den tekniska sektorn.

Verket deltar dessutom i en arbetsgrupp som utreder förnyelsebehoven inom den tekniska sektorn.

#### **Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet**

Om de strategiska mätarna inom byggnadstillsynen konstateras följande:

Byggnadstillsynsverkets personalantal i relation till invånartalet motsvarar i Helsingfors 1,75, i Esbo 1,97 och i Vanda 2,03 årsverken/10 000 invånare. Siffrorna gäller för år 2013. I kommunerna ovan hade byggnadstillsynen större inkomster än utgifter år 2013. Inkomsterna består för det mesta av byggnadstillsynsavgifter som tas ut för tillståndsbeslut. Avgifterna är i praktiken lika stora i Helsingfors och Vanda men något lägre i Esbo.

I Helsingfors har tillstånd för lokalprojekt för företag beviljats snabbt.

Rakennusvalvonta edistää omalta osaltaan toimenpiteitä, jotka on kirjattu Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyo-ryhmän loppuraporttiin 31.12.2013.

## Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

### Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Keskeisiä kaupungin strategisia tavoitteita ovat mm. sähköisten palvelujen ja niiden saavutettavuuden kehittäminen. Rakennusvalvontavirastossa tietotekniikkaohjelman tavoitteita pyritään toteuttamaan erityisesti sähköisen asiointin kehittämishankkeiden kautta.

Tietotekniikan hyödyntämistä pyritään lisäämään kehittämällä tärkeimpiä tietojärjestelmiä ja edistämällä liikkuvan työn tekemistä (kannettavat työasema, etätö).

### Sähköisen asiointin kehittämishankkeet

Rakennusvalvontavirastossa on suunnitteilla useita tietotekniikkahankkeita, joilla pyritään prosessien sähköistämiseen. Merkittävin niistä on eHakemus hanke, jonka tavoitteena on muuttaa nykyinen, suurelta osin manuaalinen rakennuslupaprosessi sähköiseksi.

Muita suunniteltuja sähköisen asiointin kehittämishankkeita ovat älykäs asemapiirros-hanke, sekä sähköiseen ajanvaraukseen tähtäävä hanke

## Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

### Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 % käsitellään 6 viikossa (= 1,4 kk)

### Muut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteena on vähentää pidettävien katselmusten ja vastaanotettujen erityissuunnitelmien määrää toimintaa rationalisoidulla. Valvonta- ja tarkastustoimenpiteitä kohdistetaan riskikohteisiin.

Talousarviossa on edellä esitettyjen lisäksi ennakoitu suhdanteista riippuvia suoritteita, kuten tehtävien lupapäätösten määrää sekä uudisrakentamista koskevia lupa- kappale- ja kerrosneliömetrimääriä eri rakentamistarkoituksittain.

Seurattavana suoritteena on myös kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoite: Toimiva Helsinki, Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa kaupungissa; toimenpide: ”Helsinkiin rakennetaan vuosittain 5 500 asuntoa uudistuantona sekä käyttötarkoituksen muutoksin”.

Byggnadstillsynen främjar åtgärder som anges i slutrapporten 31.12.2013 från arbetsgruppen för smidighet i bostadsproduktionsprocessen.

## IT och elektronisk kommunikation

### Hur IT-programmet genomförs

Primära mål i stadens strategi är bl.a. att utveckla elektroniska tjänster och att förbättra tillgången till dessa. Vid byggnadstillsynsverket strävar man att genomföra IT-programmets mål speciellt genom projekt för utveckling av elektroniska tjänster.

Man strävar att i högre grad utnyttja datatekniken genom att utveckla de viktiga datasystemen och att främja det mobila arbetet (bärbara arbetsstationer, distansarbete).

### Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Byggnadstillsynsverket har flera IT- projekt under planering, med vilka man vill göra processer elektroniska. Viktigast av projekten är eHakemus som syftar till att överföra bygglovsprocessen, som nu till största delen är manuell, i elektronisk form.

Övriga projekt för utveckling av elektroniska tjänster vid verket är ett projekt för intelligenta planritningar och ett projekt som syftar till elektronisk tidsbeställning.

## Mål som granskas vid budgetuppföljningen

### Bindande verksamhetsmål

Minst 80 % av de tillståndsansökningar som kommer in behandlas inom 6 veckor (= 1,4 månader).

### Övriga verksamhetsmål

Det är meningen att antalet syneförrättningar och mottagna specialplaner ska minska genom rationalisering av verksamheten. Tillsyns- och inspektionsåtgärderna inriktas på objekt med hög riskfaktor.

Utöver prestationerna ovan har antalet prestationsobjekt som är beroende av konjunkturerna förutsetts i budgeten, såsom antalet tillståndsbeslut och antalet nybyggen i fråga om tillstånd, stycken och kvadratmeter våningsyta enligt olika byggändamål.

En prestation som också följs upp är åtgärden Mångsidiga boendialternativ i det växande Helsingfors under målet Ett fungerande Helsingfors i strategiprogrammet 2013–2016 som lyder enligt följande: ”Det tillkommer årligen 5 500 bostäder i Helsingfors, genom nyproduktion och ändringar i användningen”.

## Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Viraston keskeinen kehitysalue, sähköisen asioinnin edistäminen tähtää mm. rakennusvalvonnassa käytettävien paperipiirustusten määrän vähentämiseen.

Viraston rooli painottuu kuitenkin siihen, että rakennushankkeisiin ryhtyvät ylittävät esim. energiatohokkuuden osalta valtakunnallisen vähimmäistason. Tähän pyritään ja on pyritty osin myös taksan muuttamisella siten, että se kannustaa määräysten vähimmäistasoa parempaan lopputulokseen.

## Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitatiiva ja ekonomiska mål

## Energieffektivitets- och miljömål

Verkets centrala utvecklingsområde, främjande av elektronisk kommunikation, syftar bl.a. till att minska antalet pappersritningar inom byggnadstillsynen.

Verkets roll går dock främst ut på att få dem som inleder byggprojekt att sikta högre än till den riksomfattande minimivån t.ex. i fråga om energieffektiviteten. Verket försöker och har också tidigare försökt få taxan ändrad på ett sådant sätt att den uppmuntrar till ett slutresultat som överstiger minimivån i bestämmelserna.

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Suoritetavoitteet – Prestationsmål</b>						
Lupapäätökset, kpl – Tillståndsbeslut, st.	2 647	3 500	2 600	3 500	3 600	3 600
Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset, kpl – Tillståndsbeslut för nybyggnad, st.	452	650	600	650	700	700
Uudisrakentamisen lupapäätökset, asuntoja kpl – Tillståndsbeslut för nybyggnad; bostäder, st.	3 127	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Käyttötarkoituksen muutokset, asuntoja kpl – Ändring av användningsändamål, bostäder, st. *)	430	500	500	500	500	500
Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimistot, liiketilat ja julkiset tilat kem <sup>2</sup> – Tillståndsbeslut för nybyggnad; kontor, affärslokaler, offentliga lokaler, m <sup>2</sup> vy	192 756	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Uudisrakentamisen lupapäätökset, teollisuus- ja varastotilat, kem <sup>2</sup> – Tillståndsbeslut för nybyggnad; industri- och lagerlokaler, m <sup>2</sup> vy	35 656	90 000	40 000	90 000	90 000	90 000
Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut tilat, kem <sup>2</sup> – Tillståndsbeslut för nybyggnad; övriga lokaler, m <sup>2</sup> vy	5 395	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Eryityssuunnitelmat, kpl – Specialplaner, st.	40 935	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000
Katselmukset, kpl – Syneförrättningar, st.	15 581	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Uudisrakentamisen määrä, milj. m <sup>3</sup> – Nybyggnadsvolymin, milj. m <sup>3</sup>	2,83	3,80	3,0	3,8	3,5	3,5
*) virallinen tavoite TA 2014 alkaen – officiellt mål sedan 2014 års budget						
<b>Sitova toiminnallinen tavoite – Bindande verksamhetsmål:</b>						
Lupien (80 %) käsittelyaika, kk(=viikko) – Behandlingstiden för bygglov (80 %), månader (=veckor)	1,2 5,1	1,4 6	1,4 6	1,4 6	1,4 6	1,4 6



	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
<b>Resurssit – Resurser</b>						
Henkilöstön määrä (vakanssit) – Antal anställda (anställningar)	123	122	122	118	117	117
Tilat – Lokaler, m <sup>2</sup>	3 130	3 130	3 130	3 130	3 130	3 130
Henkilötyövuodet – Årsverken	106	117	117	116	116	116

#### Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	100	110	110	110	110	110

#### Tilankäytön tehokkuuden mittari – Mätare för effektivitet i lokalanvändningen

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tilankäytön tehokkuus – Effektivitet i lokalanvändningen	100	110	110	109	109	109

**TUOSLASKELMAOSA**  
**RESULTATRÄKNINGSDELEN**

## Tuloslaskelma – Resultaträkning

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toimintatulot - Verksamhetsintäkter</b>							
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	245 561	276 098	256 201	262 569	262 713	262 892	264 289
Maksutulot - Avgiftsinkomster	190 336	202 958	217 785	210 262	211 429	205 862	206 295
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	117 362	109 032	117 391	114 604	114 604	108 924	108 924
Vuokratulot - Hyresinkomster	676 140	661 913	680 793	706 925	713 452	732 380	751 614
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	45 621	45 024	52 301	42 109	41 909	42 081	42 440
	<b>1 275 019</b>	<b>1 295 025</b>	<b>1 324 471</b>	<b>1 336 469</b>	<b>1 344 107</b>	<b>1 352 139</b>	<b>1 373 562</b>
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	118 587	131 554	108 462	121 476	121 476	121 606	121 476
<b>Toimintamenot - Omkostnader</b>							
Palkat - Löner	-1 238 857	-1 279 891	-1 282 488	-1 285 530	-1 288 789	-1 289 516	-1 287 888
Henkilösivumeno - Lönebikostnader	-430 891	-436 321	-434 743	-433 809	-434 850	-435 072	-434 712
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 783 582	-1 830 426	-1 819 360	-1 808 928	-1 802 895	-1 816 888	-1 829 472
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-162 727	-183 978	-159 216	-169 564	-170 264	-171 022	-171 487
Avustukset - Understöd	-393 367	-389 487	-410 761	-402 941	-413 090	-415 988	-424 517
Vuokrat - Hyror	-510 347	-515 441	-536 238	-537 504	-539 124	-544 847	-550 760
Muut menot - Övriga utgifter	-20 221	-33 846	-20 658	-36 922	-37 307	-70 775	-155 965
<b>Toimintamenot yhteensä - Omkostnader sammanlagt</b>	<b>-4 539 991</b>	<b>-4 669 390</b>	<b>-4 663 464</b>	<b>-4 675 198</b>	<b>-4 686 319</b>	<b>-4 744 108</b>	<b>-4 854 801</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>	<b>-3 146 385</b>	<b>-3 242 811</b>	<b>-3 230 531</b>	<b>-3 217 253</b>	<b>-3 220 736</b>	<b>-3 270 363</b>	<b>-3 359 763</b>
Verotulot - Skatteintäkter	2 906 349	2 921 500	2 938 400	3 013 500	3 013 500	3 089 500	3 200 500
Valtionosuudet - Statsandelar	275 737	254 600	250 000	244 000	244 000	244 000	244 000
<b>Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter</b>							
Korkotulot - Ränteinkomster	67 970	65 704	68 104	87 690	87 690	85 648	83 859
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	79 172	78 504	79 415	34 915	34 907	66 375	68 478
Korkomenot - Ränteutgifter	-12 181	-30 500	-23 000	-47 000	-47 000	-51 000	-54 000
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiering-utgifter	-281	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
<b>Vuosikate - Årsbidrag</b>	<b>170 379</b>	<b>45 197</b>	<b>80 588</b>	<b>114 053</b>	<b>110 561</b>	<b>162 360</b>	<b>181 274</b>
Poistot - Avskrivningar	-284 948	-304 432	-297 479	-308 208	-308 208	-311 078	-314 769
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster	77 726	130 590	103 575	140 495	140 495	141 105	141 694
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	0	0	0	0	0	0	0
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>-36 842</b>	<b>-128 645</b>	<b>-113 316</b>	<b>-53 661</b>	<b>-57 152</b>	<b>-7 613</b>	<b>8 199</b>
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens	841	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys - Ökning av fonder	-40 167	0	0	0	0	0	0
Rahastojen vähennys - Minskning av fonder	7 291	10 850	13 563	9 800	9 800	7 850	7 650
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-68 877</b>	<b>-117 795</b>	<b>-99 753</b>	<b>-43 861</b>	<b>-47 352</b>	<b>237</b>	<b>15 849</b>

## Helsingin kaupungin tuloslaskelma – Helsingfors stads resultaträkning

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toimintatulot - Verksamhetsintäkter</b>						
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	1 062 140	1 080 323	1 040 944	275 277	299 965	340 283
Maksutulot - Avgiftsinkomster	187 057	200 859	202 328	208 874	203 294	203 713
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	116 545	107 428	115 608	112 868	107 188	107 188
Vuokratulot - Hyresinkomster	329 818	314 336	342 598	346 460	357 864	368 551
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsintäkter	74 659	61 289	67 745	46 250	37 430	37 789
	<b>1 770 218</b>	<b>1 764 235</b>	<b>1 769 222</b>	<b>989 729</b>	<b>1 005 741</b>	<b>1 057 524</b>
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	130 734	141 356	117 837	126 807	126 937	126 807
<b>Toimintamenot - Omkostnader</b>						
Palkat - Löner	-1 432 160	-1 476 309	-1 477 755	-1 385 591	-1 386 125	-1 382 747
Henkilösivumenot - Lönebikostnader	-488 928	-496 530	-493 591	-463 534	-463 861	-463 104
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 606 077	-1 623 580	-1 621 546	-1 643 680	-1 661 362	-1 681 858
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-535 967	-566 604	-515 960	-164 583	-166 152	-168 597
Avustukset - Understöd	-389 129	-378 882	-401 703	-399 340	-397 657	-398 122
Vuokrat - Hyror	-169 600	-195 915	-206 393	-178 804	-187 114	-201 690
Muut menot - Övriga utgifter	-51 281	-59 595	-48 895	-37 394	-70 857	-156 045
<b>Toimintamenot yhteensä - Omkostnader sammanlagt</b>	<b>-4 673 144</b>	<b>-4 797 415</b>	<b>-4 765 844</b>	<b>-4 272 926</b>	<b>-4 333 128</b>	<b>-4 452 163</b>
<b>Toimintakate - Verksamhetsbidrag</b>						
	<b>-2 772 191</b>	<b>-2 891 824</b>	<b>-2 878 785</b>	<b>-3 156 390</b>	<b>-3 200 450</b>	<b>-3 267 832</b>
Verotulot - Skatteintäkter	2 906 349	2 921 500	2 938 400	3 013 500	3 089 500	3 200 500
Valtionosuudet - Statsandelar	275 737	254 600	250 000	244 000	244 000	244 000
<b>Rahoitustulot ja -menot - Finansieringsinkomster och -utgifter</b>						
Korkotulot - Ränteinkomster	52 283	64 777	64 765	90 379	88 313	86 558
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	26 671	21 189	19 905	14 799	44 799	44 799
Korkomenot - Ränteutgifter	-14 878	-41 711	-29 718	-53 807	-61 475	-71 320
Muut rahoitusmenot - Övriga finansieringsutgifter	-529	-1 800	-1 801	-1 800	-1 800	-1 800
<b>Vuosikate - Årsbidrag</b>	<b>473 441</b>	<b>326 731</b>	<b>362 766</b>	<b>150 681</b>	<b>202 887</b>	<b>234 905</b>
Poistot - Avskrivningar	-403 088	-433 047	-421 522	-345 399	-356 374	-370 831
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	77 476	130 590	103 575	140 495	141 105	141 694
<b>Tilikauden tulos - Räkenskapsperiodens resultat</b>	<b>147 829</b>	<b>24 274</b>	<b>44 819</b>	<b>-54 223</b>	<b>-12 382</b>	<b>5 768</b>
Poistoeron muutos - Förändring i avskrivningsdifferens	11 336	17 037	2 371	2 586	2 967	2 792
Varausten muutos - Förändring i reserveringar	-5 293	-5 025	-4 513	-2 741	-2 198	-1 769
Rahastojen muutos - Förändring av fonder	5 928	10 850	13 563	9 800	7 850	7 650
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>159 801</b>	<b>47 136</b>	<b>56 239</b>	<b>-44 578</b>	<b>-3 763</b>	<b>14 441</b>

Vuosien 2013 ja 2014 luvuissa on mukana vuoden 2015 alusta yhtiötettävien Helsingin Energian ja Helsingin Sataman erät, sekä myös Palmian yhtiötettävien osien erät – I siffrorna för åren 2013 och 2014 ingår poster för Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn, som bolagiseras vid ingången av år 2015, likaså poster för de delar av Palmia som bolagiseras vid samma tidpunkt.

## 7 TULOSLASKELMAOSA – RESULTATRÄKNINGSDELEN

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	3 337 359	3 331 158	3 389 905	3 389 897	3 493 373	3 604 487
Menot - Utgifter	63 061	47 514	67 006	67 155	75 686	86 750
Netto	3 274 297	3 283 644	3 322 899	3 322 742	3 417 687	3 517 737
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-0,2	1,8	1,8	3,1	3,2
Menot - Utgifter		-24,7	41,0	41,3	12,7	14,6

### 7 01 Toiminnan rahoitus – Finansiering av verksamheten

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
	1	2	3	4	5	6
Tulot - Inkomster	3 182 085	3 176 100	3 257 500	3 257 500	3 333 500	3 444 500
Menot - Utgifter	0	0	0	0	0	0
Netto	3 182 085	3 176 100	3 257 500	3 257 500	3 333 500	3 444 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-0,2	2,6	2,6	2,3	3,3
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

#### 7 01 01 Verotulot – Skatteinkomster

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	2 906 349	2 921 500	3 013 500	3 013 500	3 089 500	3 200 500
Menot - Utgifter	0	0	0	0	0	0
Netto	2 906 349	2 921 500	3 013 500	3 013 500	3 089 500	3 200 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,5	3,1	3,1	2,5	3,6
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tuloarvot alakohdittain:

Budgetmomentet omfattar följande anslag och beräknade inkomster undermomentvis:

	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
01 Kunnallisvero - Kommunalskatt	2 442 087	2 446 000	2 486 000	2 486 000	2 595 000	2 686 000
02 Yhteisövero - Samfundsskatt	268 546	270 000	308 000	308 000	269 000	283 000
03 Kiinteistövero - Fastighetsskatt	195 275	205 000	219 000	219 000	225 000	231 000
04 Koiraverot - Hundskatt	441	500	500	500	500	500

## 7 01 03 Valtionosuudet – Statsandelar

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	275 737	254 600	244 000	244 000	244 000	244 000
Menot - Utgifter	0	0	0	0	0	0
Netto	275 737	254 600	244 000	244 000	244 000	244 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-7,7	-4,2	-4,2	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

## 7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta – Finansierings- och investeringsverksamhet

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	147 142	144 208	122 605	122 597	152 023	152 337
Menot - Utgifter	22 894	47 514	67 006	67 155	75 686	86 750
Netto	124 247	96 694	55 599	55 442	76 337	65 587
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-2,0	-15,0	-15,0	24,0	0,2
Menot - Utgifter		107,5	41,0	41,3	12,7	14,6

## 7 02 01 Korot, kaupunginkanslian käytettäväksi – Räntor, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	68 046	65 704	87 690	87 690	85 648	83 859
Menot - Utgifter	12 181	30 500	47 000	47 000	51 000	54 000
Netto	55 864	35 204	40 690	40 690	34 648	29 859
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-3,4	33,5	33,5	-2,3	-2,1
Menot - Utgifter		150,4	54,1	54,1	8,5	5,9

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tulorivit alakohdittain:

Budgetmomentet omfattar följande anslag och beräknade inkomster undermomentvis:

	2013	2014	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
54 Asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen antolainojen korot - Räntor på lån som beviljats för stödande av bostadsbyggnadsverksamheten	7 809	7 600	9 000	9 000	9 000	9 000
55 Muiden antolainojen korot - Räntor på övriga utgivna lån	1 554	1 400	1 800	1 800	1 500	1 500
56 Rakennusaikaisen luoton korot - Räntor på kredit under byggnadstiden	221	800	800	800	800	800
59 Muut korot - Övriga räntor	4 516	5 000	4 000	4 000	4 000	4 000
60 Henkilöstökassatoimikunnan myöntämien asunonhankkimislainojen korot - Räntor på bostadslån beviljade av intressekontorskommittén						
64 Helsingin Energian lainojen korot - Räntor på Helsingfors Energis lån	17 357	14 300	24 000	24 000	23 000	22 000
65 Helsingin Veden lainojen korot - Räntor på Helsingfors Vattens lån						
66 Helsingin Sataman lainojen korot - Räntor på Helsingfors Hamns lån	0	0	11 500	11 500	10 700	9 900
67 HKL:n lainojen korot - Räntor på HST:s lån	191	207	193	193	251	262
68 Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän lainojen korot - Räntor på Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänsters lån	36 397	36 397	36 397	36 397	36 397	36 397
Menot - Utgifter						
01 Ottolainojen korot - Räntor på upptagna lån	11 096	29 000	45 000	45 000	49 000	52 000
02 Tilapäisluoton korot - Räntor på tillfällig kredit	1 085	1 500	2 000	2 000	2 000	2 000



## 7 02 02 Muu rahoitus, kaupunginkanslian käytettäväksi – Övrig finansiering, till stads-kansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	12 452	11 860	21 988	22 068	53 536	55 639
Menot - Utgifter	281	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Netto	12 171	10 060	20 188	20 268	51 736	53 839
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-4,8	85,4	86,1	142,6	3,9
Menot - Utgifter		540,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat määrärahat ja tulo-  
arviot alakohdittain:

Budgetmomentet omfattar följande anslag och beräknade  
inkomster undermomentvis:

	2013	2014	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	2015	2015	1 000 €	1 000 €
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
55 Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsin- komster	27	150	50	50	50	50
56 Osingot - Dividender	1 498	500	10 500	10 500	40 500	40 500
57 HKL:n infratulo - HST:s inkomst för infra- struktur	10 926	11 210	11 438	11 518	12 986	15 089
Menot - Utgifter						
04 Muut rahoitusmenot - Övriga finansiering- sutgifter	281	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800

## 7 02 03 Tuet erälle hallintokunnille, kaupunginkanslian käytettäväksi – Understöd till vissa förvaltningar, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	6 552	10 714	13 706	13 855	18 386	26 450
Netto	-6 552	-10 714	-13 706	-13 855	-18 386	-26 450
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		63,5	27,9	29,3	32,7	43,9

Määrärahaan sisältyy seuraavat tuet eri hallintokunnille:

I anslaget ingår följande understöd till olika förvaltningar:

	2013	2014	Ehdotus Förslag 2015	Talousarvio Budget 2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
03 Hankintakeskukselle maksettava tuki - Understöd till anskaffningscentralen	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807
05 Palmialle maksettava tuki - Understöd till Palmia	50	0	50	50	0	0
08 Tuki infrainvestointien pääomakuluihin, HKL - Stöd för kapitalkostnader för infrastrukturinvesteringar, HST	4 695	8 907	11 849	11 998	16 579	24 643

## 7 02 04 Peruspääomien tuotot – Avkastning på grundkapital

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	66 644	66 644	12 927	12 839	12 839	12 839
Menot - Utgifter	0	0	0	0	0	0
Netto						
Muutos - Förändring, %	66 644	66 644	12 927	12 839	12 839	12 839
Tulot - Inkomster						
Menot - Utgifter		0,0	-80,6	-80,7	0,0	0,0

Peruspääomien tuotot jakautuvat seuraavasti:

Avkastningen på grundkapitalen fördelar sig enligt följande:

	2013	2014	Ehdotus Förslag 2015	Talousarvio Budget 2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
01 Helsingin Energian peruspääoman tuotto - Avkastning på Helsingfors Energis grundkapital	47 400	47 400	0	0	0	0
03 Helsingin Sataman peruspääoman tuotto - Avkastning på Helsingfors Hamns grundkapital	6 317	6 317	0	0	0	0
04 HKL:n peruspääoman tuotto - Avkastning på HST:s grundkapital	8 442	8 442	8 442	8 442	8 442	8 442
07 HUS-peruspääoman tuotto - Avkastning på HNS grundkapital	4 249	4 249	4 249	4 249	4 249	4 249
08 Palmian peruspääoman tuotto - Avkastning på Palmias grundkapital	168	168	168	80	80	80
10 Oiva Akatemian peruspääoman tuotto - Avkastning på affärsverket Oiva Akatemias grundkapital	12	12	12	12	12	12
11 Taloushallintopalvelun peruspääoman tuotto - Avkastning på affärsverket Ekonomiförvaltningstjänstens grundkapital	56	56	56	56	56	56

**7 02 05 Tuet Helsingin Väylä Oy:n rahoituskuluihin kaupunginkanslian käytettäväksi –  
Understöd för Helsingforsleden Ab:s kostnader till stadskansliets disposition**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	3 880	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Netto	-3 880	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

## 7 03 Rahastointi – Fondering

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	7 291	10 850	9 800	9 800	7 850	7 650
Menot - Utgifter	40 167	0	0	0	0	0
Netto	-32 876	10 850	9 800	9 800	7 850	7 650
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		48,8	-9,7	-9,7	-19,9	-2,5
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

## 7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto – Fonden för Kampen-Tölöviken

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	3 546	5 850	4 800	4 800	2 850	2 650
		2 251				
Menot - Utgifter	0	0	0	0	0	0
Netto	3 546	5 850	4 800	4 800	2 850	2 650
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		65,0	-17,9	-17,9	-40,6	-7,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

## 7 03 07 Asuntotuotantorahasto – Bostadsproduktionsfonden

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	167	0	0	0	0	0
Netto	-167	0	0	0	0	0
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

### 7 03 09 Lähiorahasto – Förortsfonden

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	3 745	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Menot - Utgifter	0	5 000	0	0	0	0
Netto	3 745	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		33,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

### 7 03 10 Innovaatorahasto – Innovationsfonden

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	10 000	0	0	0	0	0
Netto	-10 000	0	0	0	0	0
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

### 7 03 11 Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto – Fonden för idrotts- och friluftsanläggningar

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	30 000	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	0	0	0	0	0
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

## 7 05 Poistoerot – Avskrivningsdifferenser

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	841	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	0	0	0	0	0	0
Netto	841	0	0	0	0	0
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

**INVESTOINTIOSA**  
**INVESTERINGSDELEN**

## 8 INVESTOINTIOSA – INVESTERINGSDELEN

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	108 850	130 590	140 495	140 495	141 105	141 694
Menot - Utgifter	415 336	435 000	447 213	447 096	447 104	447 104
Netto	-306 486	-304 410	-306 718	-306 601	-305 999	-305 410
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		20,0	7,6	7,6	0,4	0,4
Menot - Utgifter		4,7	2,8	2,8	0,0	0,0

### 8 01 Kiinteä omaisuus – Fast egendom

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	78 859	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Menot - Utgifter	78 844	66 420	75 584	75 084	80 287	76 372
Netto	15	33 580	24 416	24 916	19 713	23 628
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		26,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-15,8	13,8	13,0	6,9	-4,9



		Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
		2013	2014	2015	2015	2016	2017
		1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
1	2	3	4	5	6	7	8
	Tulot - Inkomster						
52	Kiinteän omaisuuden myynti - Försäljning av fast egendom	78 859	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
	Menot - Utgifter						
01	Kiinteistöjen ostot ja lunastukset, Khn käytettäväksi - Köp och inlösen av fastigheter, till Stns disposition	36 814	6 500 21 038	5 500	5 500	5 500	5 000
02	Esirakentaminen, täyttötyöt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Khn käytettäväksi - Grundberedning, utfyllnadsarbeten och åtgärder i anslutning till ibruktagande av områden, till Stns disposition	30 324	52 420 12 489	61 084	61 084	67 287	63 872
	Töölönlahden esirakentaminen - Grundberedning vid Tölövikén	2 632	350	500	500	500	700
	Muu esirakentaminen - Övrig grundberedning	3 420	9 000	7 000	7 000	7 000	7 000
	Alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet - Utredningar och åtgärder i anslutning till ibruktagande av områden	4 997	9 000	7 000	7 000	7 000	7 000
	Länsisataman esirakentaminen - Grundberedning i Västra hamnen	10 948	10 800	16 600	16 600	16 347	19 900
	Viihinmäen maaperän kunnostus - Marksanering i Viksbacka	818	0	0	0	0	0
	Kalasadama, esirakentaminen ja maaperän puhdistus - Fiskehamnen, grundberedning och marksanering	5 272	8 620	10 785	10 785	20 220	16 850
	Kruunuvuorenrannan esirakentaminen - Grundberedning i Kronbergsstranden	1 685	8 400	6 650	6 650	9 800	7 300
	Kuninkaantammen esirakentaminen - Grundberedning i Kungseken	534	1 400	2 000	2 000	1 000	1 800
	Pasilan esirakentaminen - Grundberedning i Böle	17	4 850	10 549	10 549	5 420	3 322
03	Kiinteistöjen hankinta, rakentamiskelpoiseksi saattaminen sekä kaavoituskorvaukset, Klk:n käytettäväksi - Fastighetsförvärv, bygghetsåtgärder och planläggningsersättningar, till fastighetsnämndens disposition	11 706	7 500 4 123	9 000	8 500	7 500	7 500
	Piensehköjen kiinteistöjen ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset - Köp och inlösen av mindre fastigheter och planläggningsersättningar	8 167	4 000	5 000	4 500	4 000	4 000
	Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen - Åtgärder som gör tomter byggbara	1 328	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
	Täydennysrakentamiskorvaukset ja korvausinvestoinnit, Klk:n käyttöön - Ersättningar för kompletteringsbyggande och ersättningsinvesteringar, till fastighetsnämndens disposition	2 211	2 000	2 500	2 500	2 000	2 000

Kiinteän omaisuuden myynnistä arvioidaan saatavan suunnitelmakauden aikana vuosittain 100 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden ostoihin ja lunastuksiin on varattu 5,5 milj. euroa. Suunnitelmavuodelle 2016 on merkitty 5,5 milj. euroa. Suunnitelmavuoden 2017 tarpeeksi on arvioitu 5,0 milj. euroa.

Försäljningen av fast egendom beräknas under ekonomiplanepreioden inbringa 100 mn euro årligen.

För köp och inlösen av fast egendom har reserverats 5,5 mn euro. För ekonomiplanåret 2016 har det upptagits 5,5 mn euro. Behovet under ekonomiplanåret 2017 har beräknats till 5,0 mn euro.

Esirakentamiseen, täyttötöihin ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin on talousarviossa varattu yhteensä 61,1 milj. euroa. Eniten määrärahaa on osoitettu Länsisataman alueelle 16,6 milj. euroa, Kalasataman alueelle 10,8 milj. euroa, Pasilan alueelle 10,5 milj. euroa ja Kruunuvuorenrannan alueelle 6,7 milj. euroa. Suunnitelmavuonna 2016 esirakentamiseen sekä muihin em. toimenpiteisiin on arvioitu tarvittavan 67,3 milj. euroa. Suunnitelmavuoden 2017 arvioitu tarve on 63,9 milj. euroa.

Projektialueiden lisäksi muuhun esirakentamiseen sekä alueiden käyttöönoton edellyttämiin selvityksiin ja toimenpiteisiin on talousarvioon varattu ja suunnitelmavuosille 2016–2017 merkitty vuosittain yhteensä 14,0 milj. euroa.

Kiinteistöjen hankintaan, rakentamiskelpoiseksi saattamiseen ja kaavoituskorvauksiin kiinteistölautakunnan käytettäväksi on talousarvioon varattu yhteensä 8,5 milj. euroa. Suunnitelmavuosille 2016–2017 on vuosittain merkitty yhteensä 7,5 milj. euroa.

Budgeten innehåller 61,1 miljoner euro för grundberedning, utfyllnadsarbeten och åtgärder i anslutning till ibruktagande av områden. De största anslagen har anvisats enligt följande: Västra Hamnen 16,6 mn euro, Fiskehamnen 10,8 mn euro, Böle 10,5 mn euro och Kronbergsstranden 6,7 mn euro. Behovet under ekonomiplaneåret 2016 för grundberedning och andra ovannämnda åtgärder har beräknats vara 67,3 mn euro. Det beräknade behovet för ekonomiplaneåret 2017 är 63,9 mn euro.

Utöver projektområdena har det i budgeten och för ekonomiplaneringsåren 2016-2017 anvisats 14 mn euro per år, för övrig grundberedning, utredningar och åtgärder, i anslutning till ibruktagande av områden.

För fastighetsförvärv, byggbarhetsåtgärder och planläggningsersättningar, till fastighetsnämndens disposition, har det reserverats sammanlagt 8,5 mn euro i budgeten. För ekonomiplaneåren 2016–2017 har det upptagits 7,5 mn euro årligen.

## 8 02 Talonrakennus – Husbyggnad

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	174 979	176 142	180 809	180 775	181 808	184 399
Netto	-174 979	-176 142	-180 809	-180 775	-181 808	-184 399
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,7	2,6	2,6	0,6	1,4

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
01 Tilakeskuksen uudis- ja lisärakennushankkeet, kiinteistölautakunnan käytettäväksi - Ny- och tillbyggnadsprojekt vid lokalcentralen, till fastighetsnämnden	53 585	42 666 9 737	32 661	36 436	34 474	39 485
Opetustoimen uudisrakennushankkeet - Nybyggnadsprojekt inom utbildningsväsendet	15 053	18 236	7 552	8 232	7 102	12 648
Muut tilakeskuksen uudisrakennushankkeet - Övriga nybyggnadsprojekt vid lokalcentralen	3 022	5 315	12 853	13 101	17 769	24 000
Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset, hanke- ja muu suunnittelu - Behovsutredningar för nybyggnadsprojekt, projektplanering o.a. planering	1 072	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Sosiaali- ja terveystieteiden uudisrakennushankkeet - Nybyggnadsprojekt vid social- och hälsovårdsverket	23 646	5 169	1 805	1 805	1 251	0
Varhaiskasvatusviraston uudisrakennushankkeet - Nybyggnadsprojekt vid barnomsorgsverket	10 791	12 746	9 251	12 098	7 152	1 637
02 Tilakeskuksen korjaushankkeet, kiinteistölautakunnan käytettäväksi - Reparationsprojekt vid lokalcentralen, till fastighetsnämnden	116 651	124 692 4 754	127 672	123 863	139 323	138 021
Opetustoimen korjaushankkeet - Reparationsprojekt inom utbildningsväsendet	70 484	62 785	70 353	72 703	97 831	83 403
Muut tilakeskuksen korjaushankkeet - Övriga reparationsprojekt vid lokalcentralen	22 045	46 161	44 194	36 888	23 391	35 848
Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset, hanke- ja muu suunnittelu - Behovsutredningar för reparationsbyggnadsprojekt, projektplanering o.a. planering	805	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
Sosiaali- ja terveystieteiden korjausrakennushankkeet - Reparationsbyggnadsprojekt vid social- och hälsovårdsverket	9 723	4 048	7 860	7 860	6 984	3 956
Varhaiskasvatusviraston korjausrakennushankkeet - Reparationsbyggnadsprojekt vid barnomsorgsverket	13 594	9 298	2 865	4 012	8 717	12 414
04 Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi - Utveckling av stadshuskvarteren, till Stns disposition	3 325	6 884 2 175	14 577	14 577	3 129	6 283
05 Pelastustoimen rakennukset, pelastuslautakunnan käytettäväksi - Byggnader för räddningsväsendet, till räddningsnämndens disposition	1 419	1 900 2 315	5 899	5 899	4 882	610
Pelastustoimen korjaushankkeet - Reparationsprojekt inom räddningsväsendet	1 419	1 900	5 899	5 899	4 882	610

Investointiohjelma vuosiksi 2015–2024 on esitetty liitteessä. Yli 1 milj. euron hankkeet on esitetty omina riveinä.

Talonrakennuksen investointeihin on talousarviossa varattu yhteensä 180,8 milj. euroa. Tilakeskuksen uudis- ja lisärakennushankkeisiin ja niiden suunnitteluun on varattu 36,4 milj. euroa, korjaushankkeisiin ja niiden suunnitteluun 123,9 milj. euroa sekä kaupungintalokorttelien kehittämiseen 14,6 milj. euroa. Pelastustoimen rakennuksiin on varattu 5,9 milj. euroa. Suunnitelmavuonna 2016 talonrakennuksen investointeihin on arvioitu tarvittavan 181,8 milj. euroa ja suunnitelmavuonna 2017 tarpeen arvioidaan olevan 184,4 milj. euroa.

Investeringensprogrammet 2015–2024 presenteras i en bilaga. Projekt på över 1 mn euro anges på egna rader.

Sammanlagt 180,8 mn euro i budgeten har reserverats för husbyggnadsinvesteringar. En andel på 36,4 mn euro har reserverats för lokalcentralens ny- och tillbyggnadsprojekt och för planering av sådana, 123,9 mn euro för reparationsprojekt och planering av sådana och 14,6 mn euro för utveckling av stadshuskvarteren. För räddningsväsendets byggnader reserveras 5,9 mn euro. Under ekonomiplanåret 2016 reserveras 181,8 mn euro för husbyggnadsinvesteringar och år 2017 beräknas behovet uppgå till 184,4 mn euro.

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeita myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiömuotoisina. Merkittävimpiä kiinteistöyhtiömuotoisina suunniteltuja uudishankkeita ovat Metropolia ammattikorkeakoulun käyttöön tarkoitettu Myllypuron kampuskiinteistö, Tukku-torin pakastamo sekä Myllypuron ja Mariankodin vanhus-tenkeskuksien perusparannukset. Kiinteistöyhtiömuotoisena hankkeena suunnitellun Jätkäsaaren Bunkkerin soveltu- vuutta kaupungin ulkopuoliseen käyttöön selvitetään.

Kaupunginteatteri peruskorjataan Helsingin teatterisäätiön lainarahoituksella. Marian sairaalan Keskusterveysasema (Marian korvaava tila) suunnitellaan toteutettavan mahdollisesti vuokrakohteena. Terveysaseman sijainti ja toiminnot päätetään vuoden 2014 aikana.

Talonrakennuksen investoinneissa kaudella 2015–2024 panostetaan merkittävästi korjausrakentamiseen. Korjaus- rakentamisen osuus on noin neljä viidesosaa suunnittelu- kauden investointirahoituksesta.

Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoit- teena on, että kaupungin omassa käytössä olevien koko- naistoimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva strate- giakaudella. Mikäli uudisrakennuksia rakennetaan, tulee olemassa olevia tiloja tehostaa ja luopua rakennuskannasta joko myymällä tai purkamalla.

Uudisrakentamisen kohdalla talonrakennushankkeiden investointiohjelmassa kaudella 2015–2024 pääpaino on satamalta vapautuvien ja uusien alueiden palvelurakennus- ten sekä ammatillisen koulutuksen opetustilojen toteuttami- ssa. Merkittävimpiä uudis- ja lisärakennushankkeita vuo- sina 2015–2024 ovat Keskustakirjasto, ammatillisen ope- tuksen lisätilat Roihupeltoon, Jätkäsaaren peruskoulu, Kalasataman korttelitalo, Lauttasaaren toinen ala-aste, Staran Jätkäsaaren työtukikohta ja Myllypuron yläaste.

Keskustakirjastohankkeen toteutuessa, vähintään puolet käyttötalouden toimintamenojen nousupaineesta katetaan kirjastotoimen toimintamenojen sisältä tai uusilla kirjasto- toimen ulkopuolisilla tulolähteillä. Käyttötalouden kulujen nousun estämiseksi etsitään ulkoisia rahoituskanavia ja pyritään muodostamaan keskustakirjastosta hallintomallil- taan säätiö, mikäli perusteltua. Samalla tavoitteeksi aset- taan, että kumppanuuksien ja kaupallisten toimijoiden avul- la lisätään vuotuisia tuloja. Mikäli keskustakirjaston inves- tointi uhkaa ylittää ennusteen, karsitaan kuluja ja etsitään säästöjä investoinnin toteuttamiseksi siihen varatuin määrä- rahoin.

Korjausrakentaminen kohdistuu rakennusten turvallisuuden ja terveellisuuden parantamiseen sekä erityisesti koulura- kennusten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriokorjauk-

Utöver investeringsprogrammet genomför staden nybygg- nadsprojekt även som hyres- och aktieobjekt och i fastig- hetsbolagsform. Viktiga nybyggnadsprojekt som ska ge- nomföras som fastighetsbolag är en campusfastighet i Kvarnbäckens som planerats för yrkeshögskolan Metropolias bruk, partitorgets frysrum och ombyggnaderna av Kvarn- bäckens och Mariankoti äldrecentraler. Hur den i Bushol- men planerade Bunkern som ett projekt i fastighetsbolags- form lämpar sig för andra aktörers bruk utanför staden utreds.

Stadsteatern renoveras med lånefinansiering av Helsingfors teaterstiftelse. Maria sjukhus Centralhälsostation (ersättan- de lokal för Maria) planeras bli byggd eventuellt som ett hyresobjekt. Beslut om var hälsostationen placeras och om dess funktioner fattas under år 2014.

I investeringarna för husbyggnad under perioden 2015– 2024 görs betydliga satsningar på reparationsbyggnad. Andelen för reparationsbyggnad är cirka fyra femtedelar av planeringsperiodens investeringsfinansiering.

I Helsingfors stads strategiprogram 2013–2016 är målet att den totala ytan på de lokaler som används av staden själv inte ska öka under strategiperioden. Om nybyggnader byggs ska befintliga lokaler effektiviseras och byggnadsbe- ståndet avstås från antingen genom försäljning eller genom rivning.

När det gäller nybyggnad ligger tyngdpunkten i in- vesteringsprogrammet för husbyggnad under perioden 2015–2024 på servicebyggnader som blir lediga efter ham- nen och i nya områden och på byggande av undervisnings- lokaler för yrkesutbildning. Viktiga ny- och tillbyggnadspro- jekt under åren 2015–2024 är Centrumbiblioteket, tillskott av lokaler för yrkesutbildning i Kasåker, Jätkäsaaren pe- ruskoulu, Fiskehamnens kvartershus, en finsk lågstadie- skola till på Drumsö, Staras arbetsstation på Busholmen och Myllypuron yläasteen koulu.

När centrumbiblioteksprojektet genomförs, täcks behovet att öka omkostnaderna inom driftsekonomin åtminstone till hälften med omkostnader inom biblioteksväsendet eller med nya inkomstkällor utanför biblioteksväsendet. I syfte att hindra en kostnadsökning inom driftsekonomin söks det externa finansieringskanaler, och avsikten är att det som förvaltningsmodell för centrumbiblioteket ska bildas en stiftelse, om detta är motiverat. Samtidigt ställs det som mål att öka de årliga inkomsterna med hjälp av partnerskap och kommersiella aktörer. Om investeringen i centrumbibliote- ket hotar överskrida prognosen, skärs kostnaderna ned och söks det besparingar för att investeringen ska kunna ge- nomföras med de för ändamålet reserverade anslagen.

Inom reparationsbyggandet ligger tyngdpunkten på för- bättring av byggnadernas säkerhet och hälsosamhet och särskilt reparationer som gäller inomhusluften och fukt-

siin. Koko 10-vuotiskaudella korjausrakentamisen investointitaso on yhteensä lähes 1,4 miljardia euroa. Ohjelmakaudella korjausrakentamiseen osoitetuilla määrärahoilla voidaan rakennuskantaa pitää käyttökelpoisena edellyttäen, että kaupunki luopuu tarpeettomista huonokuntoisista rakennuksista.

Merkittävämpiä yksittäisiä korjaushankkeita rakentamishjelmakaudella 2015–2024 ovat mm. Finlandiatalon perusparrannus, ammatillisen koulutuksen koulutusyksiköiden perusparrannukset Roihuvuoreen ja Teollisuuskadulle. Muita suuria hankkeita ovat mm. Herttoniemen sairaalan korvaavien tilojen järjestäminen sekä Aleksis Kiven peruskoulun, Alppilan ylä-asteen ja lukion ja Taivallahden koulun peruskorjaukset.

Tilakeskuksessa kiinteistöjen korjauksissa noudatetaan seuraavia periaatteita, joilla ylläpidetään kiinteistökannan tilojen maksimikäyttöä ja vuokrattavuutta sekä vähennetään korjausvelkaa:

- tehdään ensisijaisesti ja ennakoivasti korjaukset, jotka estävät suurempien vaurioiden syntyminen
- korjaukset pyritään suorittamaan kiinteistöissä suurimpina kokonaisuuksina, jolloin vältetään jatkuvat pienemmät osakorjaukset
- panostetaan kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksiin
- Korjausten ja -suunnitelmien tavoitteena on energiansäästö ja kiinteistön elinkaaren aikaisten kustannusten minimointi.

Talousarviossa opetustoimen uudis- ja lisärakentamiseen on osoitettu 8,2 milj. euroa. Suunnitelmakaudella jatkuu useiden kouluhankkeiden suunnittelu ja toteutus mm. Jätkäsaaren, Kalasatamaan sekä ammatillisen opetuksen lisätilojen ensimmäisen vaiheen suunnittelu ja toteutus Roihupeltoon.

Tilakeskuksen muuhun uudis- ja lisärakentamiseen on talousarviossa varattu 13,1 milj. euroa. Suunnitelmakaudella merkittävimpiä hankkeita ovat Keskustakirjasto, Staran Jätkäsaaren työtukikohta, Maunulan kirjasto ja työväenopisto sekä Viikin nuorisotalo.

Sosiaali- ja terveysviraston uudis- ja lisärakentamiseen on osoitettu 1,8 milj. euroa, jotka käytetään Outamon oppilaskodin hankkeisiin.

Varhaiskasvatusviraston uudis- ja lisärakentamiseen on varattu 12,1 milj. euroa. Merkittävimpiä suunnitelmakauden kohteita ovat päiväkotit Selkämeri Jätkäsaarella, päiväkodit Alppikylä Suurmetsässä, Kurkimoisio Keski-Vuosaarella, Ruskeasuo sekä Fallpakka Mellunmäessä. Leikkipuistojen ja päiväkotien investointitarpeet käydään läpi raamibudjetin 2016 yhteydessä.

skador i skolhus och daghemsbyggnader. Under hela tioårsperioden är investeringsnivån inom reparationsbyggnad sammanlagt nästan 1,4 miljarder euro. De anslag som under programperioden anvisas för reparationsbyggnad räcker till för att hålla byggnadsbeståndet i brukbart skick förutsatt att staden gör sig av med överflödiga byggnader som är i dåligt skick.

Viktiga enskilda reparationsprojekt under byggnadsprogramperioden 2015–2024 är Finlandiahuset, ombyggnaderna av lokalerna för yrkesutbildningsenheterna i Kasberget och på Industrigatan och ombyggnaden av Finlandiahuset. Andra stora projekt är bl.a. arrangerandet av ersättande lokaler för Herttonäs sjukhus och ombyggnaderna av Aleksis Kiven peruskoulu, Alppilan ylä-asteen koulu och Alppilan lukio och Taivallahden koulu.

När det gäller reparationer i fastigheter tillämpar lokalcentralen de nedanstående principerna, med vilka syftet är att lokalerna i fastighetsbeståndet ska utnyttjas maximalt och vara uthyrbara och att det beräknade beloppet för utförda reparationer ska minska.

- Reparationer som förhindrar att större skador uppstår utförs i första hand och på ett förutseende sätt.
- Reparationerna utförs om möjligt som större helheter i fastigheterna för att ständiga mindre delreparationer ska undvikas.
- Det satsas på reparationer som gäller inomhusluften och fuktskador i fastigheterna.
- Målet med reparationerna och planerna är energibesparing och minimering av kostnaderna under fastigheternas livscykel.

I budgeten anvisas 8,2 mn euro för ny- och tillbyggnad inom utbildningsväsendet. Under ekonomiplaneprioden fortsätter flera skolprojekt att planeras och genomföras, bl.a. på Busholmen och i Fiskehamnen, likaså planeringen och genomförandet av första fasen av lokaltillskott för yrkesutbildning i Kasäker.

För lokalcentralens övriga ny- och tillbyggnadsprojekt anvisas 13,1 mn euro. Viktiga projekt under ekonomiplaneprioden är Centrumbiblioteket, Staras arbetsstation på Busholmen, Månsas bibliotek och arbetarinstitut och ungdomsgården i Vik.

För ny- och tillbyggnad vid social- och hälsovårdsverket anvisas 1,8 mn euro som används för projekt vid Outamo elevhem.

För ny- och tillbyggnad vid barnomsorgsverket reserveras 12,1 mn euro. De viktigaste objekten under ekonomiplaneprioden är daghemmen Selkämeri på Busholmen, Alppikylä i Storskog, Kurkimoisio i Mellersta Nordsjö och Fallpakka i Mellungsbacka. Behoven av investeringar i lekparken och daghem gås igenom i anslutning till rambudgeten 2016.

Opetustoimen korjausrakentamiseen on varattu 72,7 milj. euroa. Suunnitelmakaudelle 2015–2017 on perusparannushankkeisiin osoitettu yhteensä 254 milj. euroa. Merkittävimpiä kohteita ovat Roihuvuoressa Prinsessantie 2:ssa ja Vallilassa Teollisuuskatu 23:ssa sijaitsevien ammatillisten koulutusyksiköiden perusparannukset ja muutostyöt sekä mm. Alppilan yläasteen ja lukion, Botbyn grundskolan Puotinharjussa, Vuosaaren ala-asteen, Keinutien ala-asteen Kontulassa, Roihuvuoren ala-asteen ja Pihlajamäen ala-asteen perusparannukset. Svenska Normallyceumin perusparannus käynnistetään alkuvuodesta 2015 hankkeen urakkakilpailun ratkettua.

Muihin tilakeskuksen korjaushankkeisiin on varauduttu 36,9 milj. eurolla. Suunnitelmakaudella merkittävimpiä muita tilakeskuksen perusparannushankkeita ovat mm Hakanien kauppahalli, Ruotsinkielinen työväenopisto Etu-Töölössä ja Töölön kirjasto.

Sosiaali- ja terveystieteiden korjausrakentamiseen on talousarvioon merkitty 7,9 milj. euroa. Suunnitelmakaudella korjataan mm. Sofianlehdon A-rakennus lyhytaikaisyksikön käyttöön ja vaikeasti kehitysvammaisille päivätoimintakeskuskäyttöön sekä Teinilän lastenkoti Patolassa.

Varhaiskasvatusviraston korjausrakentamiseen on varauduttu 4,0 milj. eurolla. Suunnitelmakaudella perusparannettavia kohteita ovat mm. päiväkodit Yliskylä, Vilppula Malmilla, Virkkula Kruununhaassa, Kaivopuisto, Ylä-Malmilla sijaitsevat Suvi ja Raitti sekä Asteri Pukinmäessä. Varhaiskasvatusviraston korjausrakentamiseen on varauduttu 3,3 milj. eurolla. Suunnitelmakaudella perusparannettavia kohteita ovat mm. päiväkodit Yliskylä, Vilppula Malmilla, Virkkula Kruununhaassa, Kaivopuisto, Ylä-Malmilla sijaitsevat Suvi ja Raitti sekä Asteri Pukinmäessä.

Hankkeiden suunnitteluun, selvityksiin ja tutkimuksiin on osoitettu vuosittain yhteensä 3,6 milj. euroa.

Talousarviossa kaupungintalokorttelien kehittämiseen on varattu 14,6 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet suunnitelmakaudella ovat Elefanttikorttelin pohjoisosan osoitteessa Katariinankatu 1–3 ja Sarvikuonokorttelissa osoitteessa Sofiankatu 4 sijaitsevien kohteiden perusparannukset.

Pelastustoimen rakennuksiin on talousarviossa varattu 5,9 milj. euroa. Merkittävin hanke on Haagan pelastusaseman peruskorjaus. Suunnitelmavuosille 2016–2017 on pelastustoimen rakentamiseen merkitty yhteensä 5,5 milj. euroa.

Anslag på 72,7 mn euro har reserverats för renovering inom utbildningsväsendet. För ombyggnader under ekonomiplanepreioden 2015–2017 anvisas sammanlagt 254 mn euro. De viktigaste objekten är ombyggnaden av och ändringsarbetena på lokalerna för yrkesutbildningsenheterna vid Prinsessvägen 2 i Kasberget och vid Industrigatan 23 i Vallgård och ombyggnaderna av bl.a. Alppilan yläasteen koulu och Alppilan lukio, Botby grundskola i Botbyhöjden, Vuosaaren ala-asteen koulu, Keinutien ala-asteen koulu i Gårdsbacka, Roihuvuoren ala-asteen koulu och Pihlajamäen ala-asteen koulu. Ombyggnaden av Svenska Normallyceums skolhus inleds i början av år 2015 när entreprenadtävlingen för projektet har avgjorts.

För övriga reparationsprojekt vid lokalcentralen reserveras 36,9 mn euro. De viktigaste ombyggnadsprojekten under ekonomiplanepreioden är bl.a. Hagnäs saluhall, svenska arbetarinstitutionen i Främre Tölö och Tölö bibliotek.

För reparationsbyggnad vid social- och hälsovårdsverket anvisas 7,9 mn euro i budgeten. Under planperioden repareras bl.a. A-byggnaden på Sofielund för enheten för kortvarig vård och för svårt utvecklingsstörda för användning som dagverksamhetscentrum och barnhemmet Teinilä i Dammen.

Det har reserverats 4,0 mn euro för renoveringar vid barnomsorgsverket. Under planperioden genomförs ombyggnader i bl.a. daghemmen Yliskylä, Vilppula i Malm, Virkkula i Kronohagen, Kaivopuisto, Suvi och Raitti i Övre Malm och Asteri i Bocksbacka.

Det har reserverats 3,3 mn euro för renoveringar vid barnomsorgsverket. Under planperioden genomförs ombyggnader i bl.a. daghemmen Yliskylä, Vilppula i Malm, Virkkula i Kronohagen, Kaivopuisto, Suvi och Raitti i Övre Malm och Asteri i Bocksbacka.

Sammanlagt 3,6 mn euro har i budgeten reserverats för projektering, utredningar och undersökningar.

I budgeten reserveras 14,6 mn euro för utveckling av stads-huskvarteren. De viktigaste projekten under planperioden är ombyggnaden av ett objekt i norra delen av kvarteret Elefantent på Katrinegatan 1–3 och ombyggnaden av ett objekt i kvarteret Noshörningen på Sofiegatan 4.

Anslag på sammanlagt 5,9 mn euro reserveras för byggprojekt som gäller räddningsväsendet. Det viktigaste projektet är ombyggnaden av Haga räddningsstation. Sammanlagt 5,5 mn euro har reserverats för byggprojekt inom räddningsväsendet under ekonomiplanepreioden 2016–2017.

## 8 03

## Kadut, liikenneväylät ja radat – Gator, trafikleder och banor

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	75 168	103 951	103 230	102 927	99 330	98 630
Netto	-75 168	-103 951	-103 230	-102 927	-99 330	-98 630
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		38,3	-0,7	-1,0	-3,5	-0,7
	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
08 Uudisrakentaminen, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi - Nybyggnad, till nämnden för allmänna arbeten	24 636	25 972 300	26 380	23 480	19 040	16 867
Eteläinen suurpiiri - Södra stordistriktet	706	462	580	580	500	791
Läntinen suurpiiri - Västra stordistriktet	3 719	1 109	1 220	1 220	600	1 086
Keskinen suurpiiri - Mellersta stordistriktet	974	1 293	650	650	530	486
Pohjoinen suurpiiri - Norra stordistriktet	2 220	1 201	1 210	1 210	700	848
Koillinen suurpiiri - Nordöstra stordistriktet	6 069	6 916	5 780	4 580	4 290	3 812
Kaakkoinen suurpiiri - Sydöstra stordistriktet	1 573	647	950	950	770	762
Itäinen suurpiiri - Östra stordistriktet	5 647	6 558	5 720	4 520	4 530	3 078
Östersundomin suurpiiri - Östersundoms stordistrikt	13	185	400	400	350	353
Meluesteet - Bullsrydd	973	1 350	1 100	1 100	1 000	762
Ranta-alueiden kunnostus - Istandsättning av strandområden	387	1 251	2 270	1 770	770	600
Joukkoliikenteen kehittäminen - Kollektivtrafikutveckling	2 353	5 000	6 500	6 500	5 000	4 289
09 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi - Ombyggnad och trafikregleringar, till nämndens för allmänna arbeten disposition	23 001	26 188 4 250	31 950	30 857	28 620	25 457
Katujen peruskorjaukset - Ombyggnad av gator	2 587	5 104	8 190	7 288	5 320	4 193
Siltojen peruskorjaukset - Ombyggnad av broar	9 850	6 222	6 140	6 091	6 000	5 528
Päällysteiden uusiminen - Förnyande av beläggning	5 158	5 153	5 300	5 257	5 000	4 289
Liikennejärjestelyt - Trafikregleringar	2 691	3 209	2 820	2 797	3 000	2 583
Jalankulun ja pyöräilyn väylät - Gång- och cykelvägar	2 074	3 500	9 500	9 424	9 300	8 864
Jalankulun ja pyöräilyn sillat - Gång- och cykelbroar	641	3 000	0	0	0	0
10 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi - Samprojekt med Trafikverket, till Stns disposition	1 900	8 250 17 690	1 750	1 750	2 200	7 250
Lahdenväylä - Lahtisleden	0	0	0	0	0	1 000
Hämeenlinnanväylä - Tavastehusleden	0	0	0	0	0	1 000
Kehä I (Kivikontie) - Ring I (Stensbölevägen)	1 900	8 000	0	0	0	0
Vihdintie - Vichtisvägen	0	0	400	400	0	0
Tuusulanväylä - Tusbyleden	0	0	600	600	450	0
Porvoonväylä - Borgåleden	0	0	500	500	1 000	0
Kehä I (Myllypurontien eritasoliittymä) - Ring I (Planskild korsning vid Kvarnbäcksvägen)	0	0	0	0	500	4 000



	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Kehä I (meluntorjunta) - Ring I (bullerbekämp- ning)	0	0	0	0	0	1 000
Tiehankeiden suunnittelu - Planering av vägprojekt	0	250	250	250	250	250
13 Muut kadunpidon investoinnit, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi - Övriga gatuhäll- ningsinvesteringar, till nämndens för allmänna arbeten disposition	1 777	1 412	1 360	1 360	1 200	859
Täytemaan vastaanottoaikat - Mottagnings- platser för fyllnadsjord	1 149	730	680	680	600	334
Lumen vastaanottoaikat ja hiekkasiilot - Snöstjälpningsplatser och sandsilor	559	487	450	450	400	334
Yleiset käymälät - Allmänna toaletter	69	195	230	230	200	191
20 Liityntäpysäköintipaikat, Khn käytettäväksi - Infartsparkeringsplatser, till Stns disposition	812	1 500 640	1 500	1 500	1 500	1 430
30 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi - Gator i projektområden, till Stns disposition	23 042	40 629 8 350	40 290	43 980	46 770	46 767
<b>Kamppi-Töölönlahti - Kampen-Tölövikén</b>	<b>330</b>	<b>2 917</b>	<b>300</b>	<b>300</b>	<b>1 550</b>	<b>1 430</b>
Kamppi-Töölönlahti-alueen kadut - Gator i Kampen-Tölövikén	330	2 917	300	300	1 550	1 430
<b>Jätkäsaari - Busholmen</b>	<b>4 739</b>	<b>3 792</b>	<b>4 400</b>	<b>4 400</b>	<b>5 200</b>	<b>3 984</b>
Mechelininkadun eteläpää (Länsilinkki) - Mechelingatans södra ända (Västra länken)	0	0	100	100	60	953
Jätkäsaaren kadut ja rantarakenteet - Gator och strandkonstruktioner på Busholmen	4 739	3 792	4 300	4 300	5 140	3 031
<b>Kalasadama - Fiskehamnen</b>	<b>9 264</b>	<b>13 737</b>	<b>11 780</b>	<b>13 780</b>	<b>10 050</b>	<b>12 571</b>
Sörnäisten liikennetunneli - Trafiktunnel i Sör- näs	122	500	0	0	0	477
Kalasadaman kadut ja rantarakenteet - Gator och strandkonstruktioner i Fiskehamnen	9 142	13 237	11 780	13 780	10 050	12 094
<b>Kruunuvuorenranta - Kronbergsstranden</b>	<b>5 292</b>	<b>7 347</b>	<b>5 350</b>	<b>5 350</b>	<b>3 510</b>	<b>4 241</b>
Itäväylä/Linnanrakentajantie - Österle- den/Borgbyggarvägen	211	1 500	500	500	500	953
Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta - Kronbergs- strandens spärvägsbro	948	500	500	500	500	667
Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet - Gator och strandkonstruktioner i Kronbergs- stranden	4 133	5 347	4 350	4 350	2 510	2 621
<b>Pasila - Böle</b>	<b>3 417</b>	<b>10 405</b>	<b>15 390</b>	<b>17 080</b>	<b>23 910</b>	<b>23 588</b>
Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet - Ilmala och Västra Böle, gator och konstruk- tioner	1 544	817	30	30	270	1 401
Keski-Pasila, kadut ja rakenteet - Mellersta Böle, gator och konstruktioner	1 220	7 730	14 380	16 070	22 180	19 080
Pohjois-Pasila, kadut ja rakenteet - Norra Böle, gator och konstruktioner	531	1 488	340	340	670	2 859
Pasilan konepaja-alue - Fredriksbergs maskin- verkstadsområde	122	370	640	640	790	248
<b>Kuninkaankolmio - Kungstriangeln</b>	<b>0</b>	<b>2 431</b>	<b>3 070</b>	<b>3 070</b>	<b>2 550</b>	<b>953</b>
Kuninkaantammen alue - Kungsekens område	0	1 303	3 070	3 070	2 080	572
Honkasuon alue - Hongasmossaområdet	0	1 128	0	0	470	381

Katu- ja liikenneinvestointeihin on talousarviossa varattu 102,9 milj. euroa.

Normaalien katujen ja siltojen rakentamisen sekä puistorakentamisen ohella investointiohjelman valmistelun lähtökoh-  
tana ovat olleet mm. seuraavat strategiset painotukset:  
asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman  
(AM-ohjelma) investoinnit, joukkoliikenteen, jalankulun ja  
pyöräilyn investoinnit.

Budgetanslag på 102,9 mn euro har reserverats för in-  
vesteringar i gator och trafikleder.

Utöver det vanliga byggandet av vägar, broar och parker  
har utgångspunkten för beredningen av investerings-  
programmet legat bl.a. på de följande strategiska betoning-  
arna: investeringar i boende och härmed sammanhäng-  
ande markanvändning (BM-programmet), investeringar i  
kollektivtrafik, gång och cykeltrafik.

## Uudisrakentaminen

Asuntotuotantoa palvelevat katuinvestoinnit jatkuvat keskeneräisissä kohteissa Arabia-Toukolan alueella, Etelä-Hermannissa, Viikki-Latokartanossa, Viikinmäessä ja Vuosaassa. Katuinvestointeja tehdään myös pienemmissä erilliskohteissa: Lauttasaari, Haaga, Alppikylä, Ormuspelto, Kotinummentien alue, Tapulikaupunki, Maunula, Myllypuron puukaupunki, Linnanpelto, Myllypuron voimala-alue, Rukatunturintien alue, Lallukantien alue, Kivikon eteläosa ja Kurkimoisio sekä Tankovainio. Työpaikkarakentamisen kannalta tärkeimmät alueet ovat Kivikko ja Salmisaari. Erillisiä katuhankkeita toteutetaan myös kaava-alueiden keskeneräisyyden ja alueiden täydennysrakentamisen vuoksi.

Meluntorjunnan erillishankkeet kohdistuvat meluntorjuntaselvityksen mukaisille, rakennetun pääkatuverkon osille (Itäväylä Herttoniemen kohdalla, Kirkonkyläntie, Tapaninvainiontie, Suutarilantie, Tapaninkyläntie - Tapanilankaari, Vanha Porvoontie). Uusien katujen ja liikenneväylien meluntorjunta tehdään tarvittaessa osana kyseisiä hankkeita. Lisäksi meluntorjuntaa sisältyy Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen yhteishankkeisiin.

Joukkoliikenteen poikittaisyyden runkolinja 560 (ent. Jokeri 2) välille Vuosaari - Myyrmäki rakentaminen on käynnissä ja valmistuu viimeistelyineen vuonna 2016. Katuinvestointeihin sisältyy nykyisen katuverkon parantaminen runkolinjan vaatimusten mukaiseksi.

Bussiliikenteen linjastomuutosten edellyttämien pysäkkijärjestelyjen tekemiseen ja muuhun joukkoliikenteen sujuvuuden parantamiseen varaudutaan. Länsimetron Lauttasaa-aren asemien seutujen liikennejärjestelyt toteutetaan vuosina 2015–2016.

## Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen perusparantaminen keskittyy pääosin ydinkeskustaan, jossa suurimmat hankkeet ovat Vuorikatu, Erottaja ja Iso Robertinkatu. Muut katujen peruskorjaushankkeet johduttavat joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehityshankkeiden yhteydessä tehtävistä koko kadun perusparannuksista ja vakavien rakennevaurioiden kuten painumien korjaustarpeesta.

Siltojen ja muiden erikoisrakenteiden (tukimuurit, portaat, melusteet) peruskorjausten määrärahaehdotukseen sisältyy myös uusittavien siltojen investointikustannukset.

Suuria siltojen peruskorjauskohteita 10-vuotisella ohjelmakaudella ovat Viikintien sillat Vantaanjoen yli, kaksi Viikin liittymän risteyssillat Itäväylällä, Haagan risteyssillat ja Malmin ylikulkusilta. Kiireisimpiä uusittavia siltoja ovat Kil-

## Nybyggnad

Gatuinvesteringarna som betjänar bostadsproduktionen fortsätter i de halvfärdiga projektområdena i Arabia-Majstad, i södra Hermanstad, i Vik-Ladugården, i Viksbacka och i Nordsjö. Gatuinvesteringar görs också i mindre, separata områden: Drumsö, Haga, Alpbyn, Ormuså kern, området vid Hemmalmsvägen, Stapelstaden, Månsas, Kvarnbäckens trästad, Borgå kern, Kvarnbäckens kraftverksområde, området vid Rukatunturivägen, området vid Lallukkavägen, södra Stensböle, Trankyan och Stångfallet. De viktigaste områdena för byggande av nya arbetsplatser är Stensböle och Sundholmen. Dessutom genomförs det separata gatuprojekt som halvfärdiga detaljplaneområden och områden med kompletteringsbyggande kräver.

Separata bullerbekämpningsprojekt gäller delar av det befintliga nätet av huvudgator (Österleden vid Hertnäs, Kyrkobytvägen, Staffansslättsvägen, Skomakarbölevägen, Staffansbyvägen – Mosabackabågen, Gamla Borgåvägen) i enlighet med riktlinjerna i en bullerbekämpningsutredning. Bullerbekämpningen vid nya gator och trafikleder utförs vid behov som en del av projekten i fråga. Dessutom ingår bullerbekämpning i projekt som är gemensamma för staden och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland.

Byggandet av stomlinjen 560 för tvärgående kollektivtrafik (tidigare Jokern 2) mellan Nordsjö och Myrbacka har inletts och färdigställs inklusive efterarbete år 2016. I gatuinvesteringarna ingår förbättring av det befintliga gatunätet så att det motsvarar kraven som stomlinjen ställer.

Förberedelser görs för utförande av hållplatsändringar enligt vad linjeändringarna förutsätter och för andra sätt att förbättra smidigheten inom kollektivtrafiken. Under åren 2015–2016 genomförs trafikregleringarna på gatorna kring västmetrons stationer på Drumsö.

## Ombyggnad och trafikregleringar

Gatuombyggnad sker under planperioden huvudsakligen i stadskärnan, där de största objekten är Berggatan, Skillnaden och Stora Robertsgatan. Övriga typiska gatuombyggnadsprojekt beror på ombyggnad av hela gator i anslutning till utvecklingsprojekt för kollektivtrafik eller cykeltrafik och på behovet att reparera allvarliga konstruktionsskador, såsom sättningar.

I anlagen för ombyggnad av broar och andra specialkonstruktioner (stödmurar, trappor, bullerskärmar) ingår också investeringskostnaderna för förnyande av broar.

Stora ombyggnadsprojekt som gäller broar är under den tioåriga planperioden Viksvägens broar över Vanda å, två viadukter på Österleden vid korsningen med Viksvägen, Haga viadukter och Malms övergångsbro. De mest brådskande

lingholman kevyen liikenteen ponttonisilta, Rajasaarensilta, Arkadiankadun silta, Runeberginkadun silta ja Hakaniemisilta.

Katujen ja liikenneväylien uudelleen päällystys kohdistetaan vuosittain tehtävän päällystysohjelman perusteella eniten kuormitetuille pää- ja kokoojakaduille.

Liikennejärjestelyhankkeet kohdistetaan erityisesti turvallisuutta edistäviin liittymä-, risteys- ja kaistajärjestelyihin, jotka tukevat myös joukko- ja muun liikenteen sujuvuutta. Määrärahaa varaudutaan myös älyliikenteen järjestelmien kehittämiseen. Vuosittainen toteutusohjelma valmistellaan yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston kanssa.

Jalankulun ja pyöräilyn väyliin osoitettua määrärahaa käytetään mm. pyöräilyverkon laajentamiseen kantakaupungissa, niin sanotun baanaverkon laajentamiseen ja nykyisen verkoston parantamiseen. Määrärahaa rakennetaan myös jalankulun ja pyöräilyn yli- ja alikulkusiltoja liikkumisen turvallisuuden ja sujuvuuden parantamiseksi.

### **Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa**

Yhteishankkeiden talousarviomäärärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön. Kaupungin kustannusosuutta Liikenneviraston yhteishankkeissa koskeva määrärahaehdotus sisältää valtion maanteihin liittyvät liikennejärjestely- ja meluntorjuntahankkeet kaupungin alueella. Yhteishankkeiden toteutus on sidoksissa hankkeiden valtion osuuden rahoitukseen valtion tulo- ja menoarviossa lukuun ottamatta joitakin kaupungin kokonaan rahoittamia pieniä kohteita. Kaupunki rahoittaa hankkeita valtion kanssa sovittavalla tavalla.

Kehä I:n ja Kivikontien eritasoliittymän rakentaminen on meneillään. Eritasoliittymän rakentaminen ja rahoitus perustuvat kaupungin ja valtion välisiin sopimuksiin. Hankkeen loppuunsaattamiseen tarvittava kaupungin kustannusosuus rahoitetaan kokonaan vuoden 2014 talousarvion käytävissä olevin määrärahoihin, joten vuoden 2015 talousarvioon ei ole ollut tarpeen osoittaa määrärahaa. Eritasoliittymän rakentaminen mahdollistaa pääsyn Latokartanosta Kehä I:lle ja Kivikkoon. Samalla Kivikon valo-ohjattu liittymä poistuu.

Kehä I - Myllypuron eritasoliittymän rakentaminen käynnistyy aikaisintaan vuonna 2016. Tuusulanväylän ja Yhdyskunnantien eritasoliittymässä varaudutaan runkolinjan 560 (Jokeri 2) edellyttämien vaihtopysäkkien rakentamiseen vuosina 2015–2016. Lahdenväylä - Koskelantien eritasoliittymän länsipuolisten ramppien toteutus alkaa aikaisintaan vuonna 2017.

broarna som ska förnyas är på pontonbron för gång- och cykeltrafik på Killingholmen, bron till Råholmen, bron på Arkadiagatan, bron på Runebergsgatan och Hagnäs bro.

Nybeläggningen på gator och trafikleder sker enligt ett årligt beläggningsprogram på de mest belastade huvud- och matargatorna.

Trafikregleringsprojekten gäller i synnerhet anslutnings-, korsnings- och körfältsregleringar som förbättrar säkerheten och gör kollektivtrafiken och den övriga trafiken smidigare. I anslaget beaktas också utveckling av intelligenta trafiksystem. Det årliga genomförandeprogrammet bereds i samverkan med stadsplaneringskontorets trafikplaneringsavdelning.

Anslaget för leder för gång- och cykeltrafik används bl.a. för utvidgning av cykelnätet i innerstaden, utvidgning av nätet av huvudstråk och förbättring av det befintliga nätet. Anslaget används också för att bygga över- och undergångar som förbättrar säkerheten och smidigheten för gång- och cykeltrafiken.

### **Samprojekt med Trafikverket**

Budgetanslagen för samprojekt är ställda till stadsstyrelsens disposition. Det föreslagna anslaget för stadens andel av kostnaderna för samprojekt med Trafikverket omfattar trafikreglerings- och bullerbekämpningsprojekt som hänför sig till statliga landsvägar inom Helsingfors. Genomförandet av samprojekten är förbundet med statsandelsfinansieringen i statsbudgeten, dock inte i fråga om vissa projekt som staden finansierar helt och hållet. Staden finansierar projekten på ett med staten senare överenskommet sätt.

Byggandet av en planskild korsning Ring I/Stensbölevägen pågår. Byggandet och finansieringen av den planskilda korsningen grundar sig på avtal mellan staden och staten. Stadens kostnadsandel som behövs för att slutföra projektet finansieras i sin helhet med befintliga anslag i 2014 års budget varför det inte är nödvändigt att anvisa anslag för ändamålet i 2015 års budget. Byggandet av den planskilda korsningen gör det möjligt att ta sig från Ladugården till Ring I och Stensböle och eliminerar samtidigt den signalreglerade korsningen med Ring I i Stensböle.

Byggandet av en planskild korsning Ring I/Kvarnbäcken inleds tidigast 2016. Vid den planskilda korsningen Tusbyleden/Samhällsvägen görs reserveringar för byggande av byteshållplatser som stomlinjen 560 (Jokern 2) förutsätter under åren 2015–2016. Byggandet av ramperna väster om den planskilda korsningen Lahtisleden/Forsbyvägen börjar tidigast år 2017.

Porvoonväylällä Jakomäen kohdalla varaudutaan melusuojarakenteiden toteuttamiseen vuosina 2015–2016. Hämeenlinnanväylän joukkoliikenne- ja meluntorjuntajärjestelyt Kaarelasta pohjoiseen rakennussuunnitelmat on laadittu ja toteutus alkaa aikaisintaan 2017.

Kehä I:n ja Itäväylän eritasoliittymän suunnittelu jatkuu suunnitelmakauden jälkeen ja rakentaminen arvioidaan käynnistyvän vuonna 2020. Varaudutaan Kehä I:n ja Itäväylän eritasoliittymän toteuttamiseen kaupunkisuunnittelulautakunnan päättämän mallin ja aikataulun mukaisesti ja varaudutaan tähän tarvittavilla investointimäärärahoilla vuosille 2021 ja 2022. Länsiväylän ja Koivusaaren eritasoliittymän rakentaminen liittyy Länsimetron toteutukseen ja liittymä palvelee myös Koivusaaren suunniteltua asuin-aluetta. Eritasoliittymän toteutukseen varaudutaan suunnitelmakauden jälkeen 2020-luvulla. Kaupunki varautuu rahoittamaan puolet edellä mainittujen hankkeiden kokonaiskustannuksista.

Hämeenlinnanväylän ja Kuninkaantammen eritasoliittymän rakentaminen ajoittuu 2020-luvulle.

Lahdenväylän eritasoliittymä Malmin kohdalla ajoittuu 2020-luvulle. Lahdenväylän ylittävä Tattarisillan toteutus on osa Malmin eritasoliittymän toteutusta. Tattarisilta luo yhteyden Kivikon ja Malmin välille, ja palvelee erityisesti alueiden yritystoimintaa.

Valtion hankkeena käynnistettyyn Pesararadan suunnitteluun osallistutaan valtion kanssa erikseen sovitulla tavalla.

### **Muut kadunpidon investoinnit**

Ylijäämämassojen määrärahaa käytetään kaivumaiden hyödyntämishjelman mukaisesti maa-ainesten hyötykäyttö- ja vastaanottoaikojen toteuttamiseen.

Lumenvastaanottoaikojen ja hiekkasiilojen investointimäärärahoilla toteutetaan lumen lähivastaanottojärjestelyjen ja nykyisten vastaanottoaikojen kehittäminen sekä hiekoitussepin varastosilojen ja suolavarastojen perusrannukset. Toimenpiteet ohjelmoidaan vuosittain laadittavan toteutusohjelman mukaisesti.

Yleisten käymälöiden rakentamisen määräraha käytetään uusittavien ja uusien käymälöiden vaatiman kunnallistekniikan rakentamiseen ja perustamistöihin.

### **Liityntäpysäköinti**

Vuonna 2015 toteutetaan mm. Mellunkylän metroaseman liityntäpysäköintijärjestelyjä.

På Borgåleden vid Jakobacka görs reservationer för byggande av bullerskyddskonstruktioner under åren 2015–2016. Byggplanerna för kollektivtrafiken och bullerbekämpningen på Tavastehusleden från Kårböle norrut är färdiga och byggandet inleds tidigast 2017.

Planeringen av en planskild korsning Ring I/Österleden fortsätter efter planperioden och byggandet av korsningen beräknas börja år 2020. Det görs förberedelser för att anläggas den planskilda korsningen Ring I/Österleden enligt den modell och tidsplan som stadsplaneringsnämnden har bestämt och behövliga investeringsanslag för detta reserveras för åren 2021 och 2022. Byggandet av den planskilda korsningen Västerleden/Björkholmen hänför sig till genomförandet av västmetron och korsningen tjänar även det planerade bostadsområdet på Björkholmen. Byggarbetena på korsningen inleds efter planperioden på 2020-talet. Staden förbereder sig att finansiera hälften av de sammanlagda kostnaderna för de ovannämnda projekten.

Byggandet av en planskild korsning Tavastehusleden/Kungseken sker under 2020-talet.

Lahtisledens planskilda korsning vid Malm byggs på 2020-talet. Byggandet av Tattarbron över Lahtisleden är en del av byggandet av Malms planskilda korsning. Tattarbron skapar en förbindelse mellan Stensböle och Malm och tjänar särskilt företagsverksamheten i områdena.

Staden medverkar i planeringen av Centrumslingan, som inleds som ett statligt projekt, på ett sätt som särskilt överenskommit med staten.

### **Övriga gatuhållningsinvesteringar**

Anslaget för överskottsmassor används i enlighet med programmet för utnyttjande av schaktmassor för byggande av platser för utnyttjande och mottagning av jordmaterial.

Med investeringsanslagen för snötippor och sandsilor ordnas lokala snöstjälpningsplatser i områdena och de nuvarande tipparna utvecklas. Även de nuvarande lagersilorna för sandningsmakadam och saltupplagen byggs om. Åtgärderna schemaläggs enligt ett årligt genomförandeprogram.

Anslaget för byggande av allmänna toaletter används för kommunaltekniska anordningar och grundläggningsarbeten som krävs för nya toaletter och sådana som byts ut.

### **Infartsparkering**

År 2015 utförs arrangemang kring infartsparkeringen bl.a. vid Mellungsby metrostation.

## Projektialueiden kadut

Projektialueiden katuihin tarvittavat määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttäväksi. Projektialueiden katuihin on talousarviossa varattu yhteensä 44,0 milj. euroa. Suunnitelmavuonna 2016 arvioidaan tarvittavan yhteensä 46,8 miljoonaa. Suunnitelmavuodelle 2017 on merkitty yhteensä 46,8 milj. euroa.

## Kamppi – Töölönlahti

Määrärahalla toteutetaan Töölönlahden tulvasuojelun toimenpiteitä.

## Jätkäsaari

Saukonpaaden ja Jätkäsaaren asemakaava-alue 1:n katu- ja rantarakenteet valmistuvat vuonna 2016. Jätkäsaaren muiden asemakaava-alueiden rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

## Kalasadama

Sörnäisten liikennetunnelin (Hermannin rantatie - Sörnäisten rantatie) rakentaminen ajoittuu 2020-luvulle.

Kalasadaman alueen rakentaminen jatkuu Sörnäistenniemmen ja Kalasadaman keskuksen alueella koko suunnitelma-kauden ajan. Rakentaminen etenee edelleen Hanasaareen ja Verkkosaareen suunnittelukauden kuluessa.

## Kruunuvuorenranta

Itäväylän ja Herttoniemen eritasoliittymän Suunnittelijankadun kohdan rakentaminen käynnistyy aikaisintaan vuonna 2017.

Kruunuvuorenrannan alueen katurakentaminen jatkuu Koirasaaarentien katu- ja meluntorjuntatöillä sekä alueen keski-osan kortteleissa (Gunillankallio, Borgströminmäki, Hopealaakso, Haakoninlahti).

Kruunusiltojen eli raitiotie- ja kevyen liikenteen siltayhteyden rakentamisen käynnistämiseen Kruunuvuoresta Kalasatamaan varaudutaan vuonna 2018.

## Pasila

Ilmalan alueen kadunrakentaminen jatkuu koko talous-suunnitelmakauden ajan. Raitiotieyhteys Itä-Pasilasta Ilmalaan toteutetaan vuosina 2017–2019.

Keski-Pasilan aloituskorttelin rakentaminen käynnistyy suunnitelmakaudella. Muita alueen suuria hankkeita ovat Veturitien siirto ja tunneli sekä Teollisuuskadun jatke ja Asemapäällikökadun sillan leventäminen.

## Gator i projektområden

Anslagen till projektområdets gator har anvisats till stadstyrelsens disposition. I budgeten har sammanlagt reserverats 44,0 mn euro till projektområdets gator. För ekonomiplaneringsåret 2016 estimeras behovet till 46,8 mn euro. För ekonomiplaneringsåret 2017 har anvisats sammanlagt 46,8 mn euro.

## Kampen – Tölövikén

Med anslaget genomförs åtgärder för översvämningsskydd vid Tölövikén.

## Busholmen

Gatu- och strandkonstruktionerna i detaljplaneområde 1 på Utterhällen och Busholmen färdigställs 2016. Bygandet i de övriga detaljplaneområdena på Busholmen fortsätter under hela planperioden.

## Fiskehamnen

Bygandet av en trafiktunnel i Sörnäs (Hermanstads strandväg–Sörnäs strandväg) sker under 2020-talet.

Byggarbetena i Fiskehamnen fortsätter på Sörnäsudden och i Fiskehamnens centrum under hela planperioden. Bygandet avancerar under planeringsperioden till Hanaholmen och Nätholmen.

## Kronbergsstranden

Bygandet av den planskilda korsningen Österleden/Hertonäs vid Planerargatan inleds tidigast 2017.

Gatubygandet i Kronbergsstranden fortsätter med gatu- och bullerbekämpningsarbeten på Hundholmen och i kvarteren i mellersta delen av området (Gunillaberget, Borgströmsbacken, Silverdalen, Håkansvik).

Byggarbetena på de s.k. Kronbroarna, en broförbindelse för spårvagnar och gång- och cykeltrafik från Kronberget till Fiskehamnen, väntas komma i gång år 2018.

## Böle

Gatuarbetena i Ilmala fortsätter hela ekonomiplanep-erioden. En spårväg från Östra Böle till Ilmala byggs under åren 2017–2019.

Byggarbetena i begynnelsekvarteret i Mellersta Böle börjar under planperioden. Andra stora projekt i området är en flyttning av Lokvägen och Lokvägens tunnel och förlängningen på Industrigatan och breddandet av Stinsgatans bro.

Pohjois-Pasilan työpaikka-alueella on käynnissä asema-kaavamuutos. Varsinainen työpaikka-alueen rakentaminen ajoittuu suunnitelmakauden lopulle.

Pasilan konepaja-alueen rakentaminen on käynnissä ja alue valmistuu suunnitelmakauden aikana.

### **Kuninkaankolmio**

Honkasuon alueen rakentaminen käynnistyi katu- ja hulevesiverkoston rakentamisella. Katurakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

Kuninkaantammen alueen rakentaminen käynnistyi hulevesiverkoston rakentamisella. Katuhankkeista kiireisimpänä toteutetaan runkolinjan 560 (Jokeri 2) käynnistämisen edellyttämä katuverkosto. Muu katurakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

I arbetsplatsområdet i Norra Böle genomförs en detaljplaneändring. Det egentliga byggandet av arbetsplatsområdet inleds i slutet av planperioden.

Byggande pågår i det område där Fredriksbergs maskinverkstad funnits, och arbetena slutförs under planperioden.

### **Kungstriangeln**

Byggandet av Hongasmossa inleddes med byggande av gatu- och dagvattennätverk. Gatubyggandet fortsätter under hela planperioden.

Byggarbetena i Kungseken började med byggande av ett dagvattennätverk. De mest brådskaade gatuprojekten som genomförs är det gatunät som trafikstarten på stomlinje 560 (Jokern 2) förutsätter. Det övriga gatubyggandet fortsätter under hela planperioden.

## 8 05 Väestönsuojat – Skyddsrum

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	4 620	100	100	100	100	100
Menot - Utgifter	992	500	407	407	407	1 000
Netto	3 628	-400	-307	-307	-307	-900
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		-97,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-49,6	-18,6	-18,6	0,0	145,7

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
53 Väestönsuojakorvaukset - Ersättningar för skyddsrum	4 620	100	100	100	100	100
Menot - Utgifter						
08 Väestönsuojat, pelastuslautakunnan käytettäväksi - Skyddsrum, till räddningsnämndens disposition	992	500 702	407	407	407	1 000
Väestönsuojien korjaushankkeet - Reparationsprojekt inom skyddsrum	992	500	407	407	407	1 000

## 8 06 Puistorakentaminen – Anläggande av parker

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	6 798	7 980	10 588	10 588	7 740	7 800
Netto	-6 798	-7 980	-10 588	-10 588	-7 740	-7 800
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		17,4	32,7	32,7	-26,9	0,8

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
08 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi - Nya parker och istandsättning av parker, till nämndens för allmänna arbeten disposition	5 329	4 600	4 858	4 858	5 080	5 000
30 Projektalueiden puistot, Khn käytettäväksi - Parker i projektområden, till Stns disposition	1 469	3 380 1 840	5 730	5 730	2 660	2 800
Kamppi-Töölönlahti-alueen puistot - Parker i Kampen-Tölviken	584	2 500	4 000	4 000	800	450
Jätkäsaaren puistot - Parker på Busholmen	885	700	800	800	500	1 500
Kalasadaman puistot - Parker i Fiskehamnen	0	180	810	810	940	0
Pasilan puistot - Parker i Böle	0	0	0	0	150	350
Kuninkaankolmion puistot - Parker i Kungst-riangeln	0	0	120	120	270	500

Puistorakentamiseen on talousarviossa varattu 10,6 miljoonaa euroa. Puistorakentamisen investointiohjelman laatimisen lähtökohtana ovat olleet seuraavat strategiset painotukset: rakennettujen puistojen peruskorjausinvestoinnit, asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) puistoinvestoinnit sekä ympäristöinvestoinnit.

### Uudisrakentaminen ja peruskorjaus

Uudisrakentaminen keskittyy suurien asuntotuotantokohteisiin erityisesti läntisen, keskisen, koillisen ja itäisen suurpiirin alueille.

Investoinnit puistoihin kohdistuvat aikaisempaa enemmän peruskorjauksiin, erityisesti käyttäjäturvallisuuteen. Tehtävät toimenpiteet ovat ensisijaisesti leikkipaikkojen ja -puistojen välineiden uusimista, käytävä- ja oleskelualueiden parantamista sekä laite- ja kalustekannan ajanmukaistamista nykyisten vaatimusten mukaisiksi.

I budgeten reserveras 10,6 mn euro för anläggande av parker. I utarbetandet av investeringsprogrammet för anläggande av parker har utgångspunkten varit de följande strategiska betoningarna: istandsättningsinvesteringar i anlagda parker, parkinvesteringar i programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) och miljöinvesteringar.

### Nyanläggning och istandsättning

Nyanläggningen koncentreras till stora bostadsproduktionsobjekt särskilt i västra, mellersta, nordöstra och östra stordistrikten.

Investeringarna i parker riktas mer än tidigare till istandsättningar, särskilt användarsäkerhet. Åtgärderna i fråga går i första hand ut på att redskapen på lekplatser och i lekparkerna förnyas, gångarna och områdena för utevistelse förbättras och utrustningen och möblerna byts ut mot sådana som uppfyller de nuvarande kraven.



## Projektialueiden puistot

Projektialueiden puistoihin tarvittavat määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttäväksi. Projektialueiden puistoihin on talousarviossa varattu yhteensä 5,7 milj. euroa. Suunnitelmavuosille 2016–2017 on projektialueiden puistoille merkitty yhteensä 5,5 milj. euroa.

## Kamppi - Töölönlahti alueen puistot

Puistorakentaminen rajoittuu radanvarren uusiin korttelialueisiin liittyvien puistonosien toteutukseen. Muutoin aluetta kehitetään väliaikaisjärjestelyinä siten, että alueen virkistyskäyttömahdollisuudet ja kaupunkikuvallinen kelpoisuus varmistetaan.

Hesperianpuiston (Töölönlahden) rantavyöhyke Finlandia-talon ja oopperan välisellä osuudella käynnistetään talous-suunnitelmakauden lopulla.

## Jätkäsaaren puistot

Jätkäsaaren alueen puistorakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

Saukonpaadenpuiston rakentamista jatketaan kytkeytyen alueen muuhun rakentamiseen. Hyväntoivonpuiston rakentaminen alkoi vuonna 2013 ja jatkuu koko taloussuunnitelmakauden.

## Kalasadaman puistot

Kalasadaman alueen puistojen suunnittelu käynnistyy vuonna 2014 ja rakentaminen alueen toteuttamisen edellyttämällä tavalla vuodesta 2015 alkaen jatkuen suunnitelmakauden jälkeen.

## Kruunuvuorenrannan puistot

Kruunuvuorenrannan puistojen suunnittelu käynnistyy suunnitelmakauden jälkeen.

## Pasilan puistot

Pasilan puistojen toteuttaminen käynnistyy Konepajanpuiston toteuttamisella ja jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

## Kuninkaankolmion puistot

Honkasuon alueen puistorakentaminen käynnistyy vaiheittain toteutuen pääosin vasta suunnitelmakauden jälkeen.

Kuninkaantammen alueella aloitetaan Helene Schjerfbeckin puiston rakentaminen osana alueen hulevesien hallintajärjestelmää.

## Parker i projektområden

Anslagen till projektområdets parker har anvisats till stadsstyrelsens disposition. I budgeten anvisas sammanlagt 5,7 mn euro till projektområdets parker. För ekonomiplaneringsåren 2016–2017 reserveras sammanlagt 5,5 mn euro.

## Parker i Kampen–Tölövikens

Anläggningen av parker begränsas till parkdelar som hänför sig till de nya kvartersområdena vid banan. I övrigt utvecklas området genom tillfälliga arrangemang så att möjligheterna att utnyttja området för rekreation och dess stadsbildsmässiga duglighet säkras.

Arbetena på Hesperiaparkens (Tölövikens) strandzon mellan Finlandiahuset och operan inleds i slutet av ekonomiplanepreioden.

## Parker på Busholmen

Anläggandet av parker på Busholmen fortsätter under hela planperioden.

Anläggandet av Utterhällsparken fortskrider enligt förutsättningarna för byggandet i området. Arbetena på Godahoppsparken började år 2013 och fortsätter under hela planperioden.

## Parker i Fiskehamnen

Planeringen av parkbyggandet i Fiskehamnen inleds under år 2014 och arbetena kommer i gång år 2015 på det sätt som genomförandet av projektområdet förutsätter och fortsätter efter planperioden.

## Parker i Kronbergsstranden

Planeringen av parker i Kronbergsstranden inleds efter planperioden.

## Parker i Böle

Byggandet av parkerna i Böle inleds med Maskinverkstads-parken och fortsätter under hela planperioden.

## Parker i Kungstriangeln

Parkbyggandet i Hongasmossa inleds i faser och genomförs huvudsakligen först efter planperioden.

I Kungseken börjar byggandet av Helene Schjerfbeck's park som är en del av systemet för dagvattenhantering i området.

## 8 07

## Liikuntarakentaminen, liikuntalautakunnan käytettäväksi – Byggnade av idrottsplatser, till idrottsnämndens disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	14 484	10 700	10 068	10 568	9 700	9 700
Netto	-14 484	-10 700	-10 068	-10 568	-9 700	-9 700
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-26,1	-5,9	-1,2	-8,2	0,0

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
08 Liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset - Planering, byggande och grundlig förbättring av idrottsplatser	14 181	10 350 1 286	10 068	10 568	9 700	9 700
Urheilulaitokset ja -kentät - Idrottsanläggningar och -planer	3 122	2 000	1 870	1 870	1 850	4 000
Ulkoilualueiden ja -puistojen rakennustyöt - Byggnadsarbeten inom friluftsområden och -parker	297	450	250	750	400	450
Ulkoilutiet ja kuntoradat - Friluftsvägar och motionsslingor	63	300	200	200	200	200
Liikuntapaikkojen perusparannukset - Grundlig förbättring av idrottsplatser	9 825	7 000	7 048	7 048	5 050	4 450
Venesatamat - Småbåtshamnar	369	200	300	300	1 800	200
Suunnittelu - Projektering	506	400	400	400	400	400
09 Rastilan leirintäalue - Rastböle campingplats	303	350	0	0	0	0

Liikuntatoimen talousarviossa on perusparannuksiin varattu 7,0 milj. euroa, uudisrakentamiseen 3,1 milj. euroa sekä suunnitteluun 0,4 milj. euroa eli yhteensä noin 10,6 milj. euroa. Rastilan leirintäalueen investoinnit sisältyvät lukuihin.

Uudisrakennushankkeista suurimpia ovat uudet lähiliikuntapaikat sekä Paloheinän ulkoilumajan ympäristössä tehtävät työt, jotka liittyvät joukkoliikennetunnelihankkeeseen.

Suurimmat rakentamishjelmaan sisältyvät perusparannushankkeet ovat Oulunkylän liikuntapuiston huolto- ja katso-morakennuksen peruskorjauksen jatkaminen ja Herttonie-men liikuntapuiston peruskorjaus.

I budgeten för idrottsförvaltningen ingår 7,0 mn euro för ombyggnad, 3,1 mn euro för nybyggnad, 0,4 mn euro för projektering, vilket sammanlagt utgör ca 10,6 mn euro. Investeringarna för Rastböle campingplats ingår i talen.

Till de största nybyggnadsprojekten hör nya näridrottsplatser och arbeten i omgivningen av Svedängens friluftstuga, som hänför sig till projektet för en kollektivtrafik-tunnel.

De största ombyggnadsprojekten i budgetförslaget är den fortsatta ombyggnaden av service- och läktarbyggnaden i Äggelby idrottspark och ombyggnaden av Hertonäs idrotts-park.

Lähiliikuntapaikkoja toteutetaan yhdessä opetusviraston, nuorisosiainkeskuksen, rakennusviraston, sosiaali- ja terveysviraston, varhaiskasvatusviraston ja tilakeskuksen kanssa.

Ulkoilureittien rakentamiseen ja perusparantamiseen on merkitty yhteensä 0,4 milj. euroa. Ulkokuntoilulaitteiden hankkimista reittien varrelle tullaan jatkamaan.

Suunnitelmavuosille 2016–2017 on merkitty toteutettavaksi tekojäärata Tehtaanpuistoon, jonne tulisi myös pieni huolto-rakennus.

Rakentamishjelmaan on ohjelmoitu myös tekonurmien rakentaminen. Kenttien peruskorjauksen yhteydessä harkitaan aina, muutetaanko luonnonnurmi- tai kivituhkapintaisia kenttiä kumi-rouhetekonurmikentiksi. Tekonurmien avulla on mahdollista lisätä merkittävästi kenttien käyttötuntien määrää keväisin ja syksyisin sekä vähentää hoitokustannuksia. Muutos hyödyttää myös koululiikuntaa.

Venesatamissa resurssit kohdistetaan lähinnä välttämättömiin perusparannustöihin ja palvelutason parantamiseen olemassa olevissa venesatamissa. Niissä uusitaan käyttöikänsä päässä olevia ponttoneita. Veneiden suurelle keskitetylle talvisäilytysalueelle etsitään edelleen paikkaa.

Rastilan leirintäalueen vuokrattavien mökkien peruskorjauksia ja uudisrakentamista jatketaan vaihteittain.

Näridrottsplatser byggs i samverkan med utbildningsverket, ungdomscentralen, byggnadskontoret, social- och hälsovårdsverket, barnomsorgsverket och lokalcentralen.

För byggande och ombyggnad av friluftsstråk anvisas sammalagt 0,4 mn euro. Utplaceringen av motionsredskap vid stråken kommer att fortsätta.

För planåren 2016–2017 upptas byggandet av en konstisbana i Fabriksparken, där det också uppförs en liten servicebyggnad.

I byggnadsprogrammet har också programmerats byggande av konstgräsplaner. I samband med ombyggnad av planer övervägs alltid om planer med naturgräs- eller stensmjölsyta ska ändras till konstgräsplaner med gummi-granulat. Med denna åtgärd går det att märkbart öka antalet användningstimmar på våren och hösten och att minska underhållskostnaderna. Ändringen gagnar också skolgymnastiken.

I småbåtshamnarna allokeras resurserna främst till oundgängliga ombyggnadsarbeten och till förbättring av service-nivån i befintliga småbåtshamnar. Gamla, uttjänta pontoner byts ut. Det letas alltjämt efter ett stort centraliserat område för vinteruppläggnings av båtar.

Ombyggnaderna och nybyggandet på Rastböle camping-plats, dvs. bygge av stugor för uthyrning, fortsätter i faser.

## 8 08

## Korkeasaaren eläintarha – Högholmens djurgård

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - I komster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	2 231	2 500	2 543	2 543	2 543	2 543
Netto	-2 231	-2 500	-2 543	-2 543	-2 543	-2 543
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		12,1	1,7	1,7	0,0	0,0

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
08 Korkeasaaren rakennusten ja tarhojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi - Byggnader och inhägnader på Högholmen, planering, byggande och grundliga förbättringar, till nämndens för allmänna arbeten disposition	2 231	2 500 951	2 543	2 543	2 543	2 543

## 8 09 Irtaimen omaisuuden perushankinta – Grundanskaffning av lös egendom

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	490	395	395	1 005	1 594
Menot - Utgifter	41 426	54 677	52 005	52 225	52 797	54 068
Netto	-41 426	-54 187	-51 610	-51 830	-51 792	-52 474
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	-19,4	-19,4	154,4	58,6
Menot - Utgifter		32,0	-4,9	-4,5	1,1	2,4

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
06 Pelastustoimi - Räddningsväsendet	0	460	395	395	1 005	1 594
28 Työterveyskeskus - Företagshälsovårdscen- talen	0	30	0	0	0	0
Menot - Utgifter						
03 Tarkastusvirasto - Revisionskontoret	0	0	0	0	41	0
06 Pelastustoimi - Räddningsväsendet	2 276	2 440	3 000	3 000	4 110	4 549
		2 684				
Paloautot - Brandbilar	794	1 388	1 070	1 070	840	760
Ensihoitoautot - Ambulanser	307	0	0	0	290	1 000
Muut hankinnat - Övriga anskaffningar	896	542	1 270	1 270	1 835	1 195
Öljyntorjuntakalusto - Oljebekämpningsmateriel	279	510	660	660	1 145	1 594
07 Ympäristökeskus - Miljöcentralen	63	150	152	152	152	122
		115				
10 Kaupunginkanslia - Stadskansliet	3 888	12 092	15 544	15 544	15 095	13 063
		4 120				
Kaupunginkanslia - Stadskansliet	431	488	440	440	496	471
Keskitetty tietotekniikka - Centraliserad informa- tionsteknik	3 457	8 579	12 079	12 079	11 602	10 000
ICT-palvelukeskus – ICT-servicecentralen	0	3 025	3 025	3 025	2 997	2 592
11 Hankintakeskus - Anskaffningscentralen	0	50	51	51	51	51
		150				
12 Rakennusvirasto - Byggnadskontoret	1 039	730	1 242	1 142	1 042	942
		279				
13 Rakentamispalvelu - Byggtjänsten	3 845	3 300	3 353	3 353	3 353	3 000
		187				
Työkoneiden ja autojen hankinta - Anskaffning av arbetsmaskiner och bilar	2 811	2 700	2 753	2 753	2 753	2 500
Muut hankinnat - Övriga anskaffningar	1 034	600	600	600	600	500
14 Opetusvirasto - Utbildningsverket	12 331	18 000	12 192	12 192	12 192	12 192
		5				
Tietotekniikkapalvelut ja kehittäminen - IT- service och utveckling	6 454	6 353	5 217	5 217	4 645	4 904
Muut hankinnat - Övriga anskaffningar	5 877	11 647	6 975	6 975	7 547	7 288
17 Suomenkielinen työväenopisto - Finska arbete- rinstitutet	113	59	64	64	263	64

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
18 Ruotsinkielinen työväenopisto - Svenska arbetarinstitutioner	33	42	46	46	46	46
19 Kirjastotoimi - Biblioteksväsendet	1 267	1 089 105	983	1 163	973	950
20 Kulttuuritoimi - Kulturväsendet	453	335	306	306	508	306
21 Kaupunginmuseo - Stadsmuseet	165	140	305	405	203	153
22 Kaupungin taidemuseo - Stadens konstmuseum	474	500	355	355	355	285
Taidemuseon kokoelmien uushankinnat - Nyförvärv till konstmuseets samlingar	194	117	117	117	117	87
Julkisten taideteosten hankinta - Anskaffning av offentliga konstverk	152	148	148	148	148	118
Muut hankinnat - Övriga anskaffningar	97	205	85	85	85	75
Sijoitettavan taiteen hankinta - Anskaffning av konst för deposition	30	30	5	5	5	5
23 Korkeasaaren eläintarha - Högholmens djurgård	88	74	76	76	100	50
24 Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet	450	377	383	383	383	333
25 Liikuntatoimi - Idrottsverksamhet	670	800 184	864	864	864	614
Liikuntatoimi - Idrottsverksamhet	670	800	864	864	864	614
26 Kaupunginorkesteri - Stadsorkestern	0	84 100	85	85	85	125
28 Työterveyskeskus - Företagshälsovårdscentralen	33	30	30	70	30	30
29 Tietokeskus - Faktacentralen	12	42 57	43	43	37	31
32 Sosiaali- ja terveysvirasto - Social- och hälsovårdsverket	11 109	11 350 2 403	9 500	9 500	9 500	14 116
Tietotekniikkahankinnat - IT-anskaffningar	7 489	4 350	5 000	5 000	5 000	3 500
Muut hankinnat - Övriga anskaffningar	3 620	7 000	4 500	4 500	4 500	10 616
33 Varhaiskasvatusvirasto - Barnomsorgsverket	993	803 650	1 016	1 016	1 016	1 016
Tietotekniikkahankinnat - IT-anskaffningar	459	433	626	626	626	626
Muut hankinnat - Övriga anskaffningar	533	370	390	390	390	390
35 Kaupunkisuunnittelutoimi - Stadsplaneringsväsendet	1 034	750 116	762	762	762	762
Tietotekniikkalaitteet - IT-utrustning	333	220	220	220	220	220
Muu kalusto - Övriga inventarier	701	530	542	542	542	542
36 Kiinteistötoimi - Fastighetsväsendet	675	580 260	1 000	1 000	1 130	762
37 Rakennusvalvonta - Byggnadstillsyn	349	800 305	610	610	463	463
38 Asuntotuotantotoimisto - Bostadsproduktionsbyrån	67	60	43	43	43	43

## 8 18 Helsingin kaupungin tukkutori – Helsingfors stads partitorg

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	2 000	1 500	49	49	42	162
Netto	-2 000	-1 500	-49	-49	-42	-162
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-25,0	-96,7	-96,7	-14,3	285,7

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
08 Peruskorjaukset ja suunnittelu - Ombyggnads- projekt och projektering	2 000	1 500	0	0	0	0
11 Tietotekniikkahankinnat - IT-ankaffningar	0	0	16	16	12	12
12 Kalustohankinnat - Materielanskaffningar	0	0	33	33	30	150

Peruskorjaukset ja suunnittelu -kohdan määrärahat sisältyvät vuodesta 2015 alkaen talousarvion kohtaan 8 02 02 Talonrakennus, Tilakeskuksen korjaushankkeet.

Anslagen på momentet Ombyggnadsprojekt och projektering ingår från år 2015 i budgetmomentet 8 02 02, Husbyggnad, reparationsprojekt vid lokalcentralen.

## 8 21

## Kuntayhtymät, kaupunginkanslian käytettäväksi – Samkommuner, till stadskansliets disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	0	130	130	130	130	130
Netto	0	-130	-130	-130	-130	-130
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
11 Kärkulla samkommun	0	130	130	130	130	130



## 8 22 Arvopaperit, Khn käytettäväksi – Värdepapper, till Stns disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	0	0	0	0	0	0
Menot - Utgifter	14 579	8 000	4 300	4 300	4 820	4 800
Netto	-14 579	-8 000	-4 300	-4 300	-4 820	-4 800
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-45,1	-46,3	-46,3	12,1	-0,4

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Menot - Utgifter						
09 HITAS-osakkeiden ostaminen, kiinteistöla- kunnan käytettäväksi - Köp av HITAS-aktier, till fastighetsnämndens disposition	1 063	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
10 Lasten päiväkotitilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankinta - Förvärv av aktier som berättigar till innehav av barndaghemlokaler	3 077	3 500	1 500	1 500	1 720	1 700
14 Pakkokuutokaupoista lunastettavat asunto- osakkeet - Bostadsaktier som löses in vid exekutiva auktioner	0	200	0	0	0	0
19 Muut kohteet - Övriga objekt	10 140	3 000	1 500	1 500	1 800	1 800
21 Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkitsemi- nen - Tecknande av aktier i Helsinki Stadion Oy	299	300	300	300	300	300

## 8 29

## Muu pääomatalous – Övrig kapitalhushållning

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	25 371	30 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Menot - Utgifter	3 836	2 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Netto	21 535	27 500	32 500	32 500	32 500	32 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		18,2	33,3	33,3	0,0	0,0
Menot - Utgifter		-34,8	200,0	200,0	0,0	0,0

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
51 Valtionosuudet ja -avustukset - Statsandelar och -understöd	8 549	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
52 Muut pääomatulot - Övriga kapitalinkomster	16 822	28 000	38 000	38 000	38 000	38 000
Menot - Utgifter						
03 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi - Projekt som finansieras med medel ur förortsfonden, till Stns disposition	3 745	0 10 801	5 000	5 000	5 000	5 000
04 Kehittämishankkeet, kaupunginkanslian käytettäväksi - Utvecklingsprojekt, till stadskansliets disposition	91	2 500 2 500	2 500	2 500	2 500	2 500

Kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myyntiä jatketaan. Tavoitteena on saada 35 milj. euron myyntitulot, jotka kirjataan Muihin pääomatuloihin.

Försäljningen av fastigheter och aktielägenheter som inte har betydelse för stadens kärnverksamhet fortsätter. Målsättningen är att få en försäljningsvinst på 35 mn euro, som bokförs till Övriga kapitalinkomster.

**RAHOITUSOSA**  
**FINANSIERINGSDELEN**

## Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassavirta i verksamheten</b>							
<b>Tulorahoitus - Inkomstfinansiering</b>							
Vuosikate - Årsbidrag	170 379	45 197	80 588	114 053	110 561	162 360	181 274
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	77 726	130 590	103 575	140 495	140 495	141 105	141 694
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansieringen	-93 988	-146 286	-119 271	-154 353	-154 353	-154 320	-153 660
<b>Investointien rahavirta - Kassavirta för investeringarnas del</b>							
Investointimenot - Investeringar	-415 336	-435 000	-469 726	-447 213	-447 096	-447 104	-447 104
<i>Ylitysoikeus - Överskridningsrätter</i>		-117 661					
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringsutgifter	13 169	2 590	2 475	2 495	2 495	3 105	3 694
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	95 681	128 000	101 100	138 000	138 000	138 000	138 000
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassavirta</b>	<b>-152 368</b>	<b>-274 909</b>	<b>-301 259</b>	<b>-206 524</b>	<b>-209 898</b>	<b>-156 854</b>	<b>-136 102</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta för finansieringens del</b>							
<b>Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen</b>							
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-17 847	-15 350	-25 350	-16 350	-16 350	-16 350	-16 350
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	28 708	29 283	35 272	61 138	61 138	60 438	60 458
<b>Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen</b>							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	273 000	472 000	472 000	290 000	290 000	540 000	310 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-91 135	-240 900	-190 900	-135 745	-135 745	-390 000	-220 000
<b>Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten</b>							
Pääoman siirto Helsingin Energian pääomasta - Kapitalöverföring från Helsingfors Energis kapital	150 000	0	150 000	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta för finansieringens del</b>	<b>342 726</b>	<b>245 033</b>	<b>441 022</b>	<b>199 043</b>	<b>199 043</b>	<b>194 088</b>	<b>134 108</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>190 358</b>	<b>-29 876</b>	<b>139 763</b>	<b>-7 481</b>	<b>-10 855</b>	<b>37 234</b>	<b>-1 994</b>

## Helsingin kaupungin rahoituslaskelma – Helsingfors stads finansieringskalkyl

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2014	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassavirta i verksamheten</b>						
<b>Tulorahoitus - Inkomstfinansiering</b>						
Vuosikate - Årsbidrag	473 441	326 731	362 766	150 681	202 887	234 905
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	77 476	130 590	103 575	140 495	141 105	141 694
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter i inkomstfinansieringen	-98 061	-146 286	-119 271	-154 353	-154 320	-153 660
<b>Investointien rahavirta - Kassavirta för investeringarnas del</b>						
Investointimenot - Investeringar	-647 268	-708 404	-665 463	-609 683	-610 313	-609 492
Rahoitusosuudet investointimenoihin - Finansieringsandelar i investeringar	13 196	9 570	9 455	2 495	3 105	3 694
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	106 974	128 000	101 100	138 000	138 000	138 000
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassavirta</b>	<b>-74 242</b>	<b>-259 799</b>	<b>-207 839</b>	<b>-332 365</b>	<b>-279 536</b>	<b>-244 859</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta för finansieringsdel</b>						
<b>Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen</b>						
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-23 646	-23 710	-31 350	-16 350	-16 350	-16 350
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	69 745	23 495	30 284	64 650	63 450	63 670
<b>Lainakannan muutokset - Förändringar i lånen</b>						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	401 012	535 500	515 000	420 500	673 500	439 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-117 016	-275 935	-220 957	-141 697	-402 882	-239 646
Lyhytaikaisten lainojen muutos -Förändring i kortfristiga lån	0	0	0	0	0	0
<b>Oman pääoman muutokset - Förändring av eget kapital</b>	0	0	0	0	0	0
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten</b>	1 308	245	-2 389	250	-275	403
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassavirta för finansieringsdel</b>	<b>331 403</b>	<b>259 595</b>	<b>290 588</b>	<b>327 353</b>	<b>317 443</b>	<b>247 077</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>257 161</b>	<b>-204</b>	<b>82 749</b>	<b>-5 012</b>	<b>37 907</b>	<b>2 218</b>

Vuosien 2013 ja 2014 luvuissa on mukana vuoden 2015 alusta yhtiötettävien Helsingin Energian ja Helsingin Sataman erät, sekä myös Palmian yhtiötettävien osien erät – I siffrorna för åren 2013 och 2014 ingår poster för Helsingfors Energi och Helsingfors Hamn, som bolagiseras vid ingången av år 2015, likaså poster för de delar av Palmia som bolagiseras vid samma tidpunkt.

## 9 RAHOITUSOSA – FINANSIERINGSDELEN

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	301 708	501 283	351 138	351 138	600 438	370 458
Menot - Utgifter	108 982	256 250	152 095	152 095	406 350	236 350
Netto	192 726	245 033	199 043	199 043	194 088	134 108
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		66,1	-30,0	-30,0	71,0	-38,3
Menot - Utgifter		135,1	-40,6	-40,6	167,2	-41,8

### 9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus – Långfristig finansiering

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	301 708	501 283	351 138	351 138	600 438	370 458
Menot - Utgifter	108 982	256 250	152 095	152 095	406 350	236 350
Netto	192 726	245 033	199 043	199 043	194 088	134 108
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		66,1	-30,0	-30,0	71,0	-38,3
Menot - Utgifter		135,1	-40,6	-40,6	167,2	-41,8

### 9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi – Långivning för bostadsproduktion, till Stns disposition

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	13 889	14 300	15 000	15 000	14 500	14 500
Menot - Utgifter	11 612	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
		8 500				
Netto	2 276	4 300	5 000	5 000	4 500	4 500
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		3,0	4,9	4,9	-3,3	0,0
Menot - Utgifter		-13,9	0,0	0,0	0,0	0,0

**9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi – Övrig långgivning, till Stns disposition**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	2013	2014	2015	2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	14 819	14 983	46 138	46 138	45 938	45 958
Menot - Utgifter	6 235	5 350 8 400	6 350	6 350	6 350	6 350
Netto	8 585	9 633	39 788	39 788	39 588	39 608
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		1,1	207,9	207,9	-0,4	0,0
Menot - Utgifter		-14,2	18,7	18,7	0,0	0,0

Talousarviokohtaan sisältyy seuraavat lainamäärärahat ja lainanlyhennykset alakohdittain:

Budgetmomentet omfattar följande låneanslag och amorteringar undermomentvis:

	2013	2014	Ehdotus Förslag 2015	Talousarvio Budget 2015	2016	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster						
52 Vuokra-asuntotuottajien oman pääoman osuutta varten myönnettyjen lainojen lyhennykset - Amorteringar på lån för hyresbostadsproducenternas egen kapitalandel		85	95	150	150	170
54 Muiden antolainojen lyhennykset - Amorteringar på övriga lån	3 321	4 000	3 500	3 500	3 400	3 400
55 Helsingin Energian lainojen lyhennykset - Amorteringar på Helsingfors Energis lån	8 409	8 400	20 000	20 000	20 000	20 000
57 Helsingin Sataman lainojen lyhennykset - Amorteringar på Helsingfors Hamns lån	0	0	19 800	19 800	19 800	19 800
58 HKL:n lainojen lyhennykset - Amorteringar på HST:s lån	1 988	1 988	1 988	1 988	1 988	1 988
59 Sosiaalisen luototuksen lainojen lyhennykset - Amorteringar på lån för social kreditgivning	1 016	500	700	700	600	600
Menot - Utgifter						
01 Lainojen myöntäminen kouluille - Lån till skolor	888	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000
04 Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettäviä lainoja varten - Lån för sociala ändamål	1 710	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
05 Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoja varten - Lån till stadsorkesterens musiker för anskaffning av instrument	0	50	50	50	50	50
22 Sosiaalisen luototuksen lainojen myöntämiseen, sosiaali- ja terveyslautakunnan käytettäväksi – till social- och hälsovårdsnämndens disposition	1 362	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
25 Muut lainat - Övriga lån	275	0	0	0	0	0
31 Laina Helsingin teatterisäätiölle - Lån till Helsingin teatterisäätiö	2 000	0	0	0	0	0

**9 01 03 Ottolainat ja niiden lyhennykset, kaupunginjohtajan käytettäväksi – Upplåning och amorteringar, till stadsdirektörens disposition**

	Käyttö Förbrukning	Talousarvio Budget	Ehdotus Förslag	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Tulot - Inkomster	273 000	472 000	290 000	290 000	540 000	310 000
Menot - Utgifter	91 135	240 900	135 745	135 745	390 000	220 000
Netto	181 865	231 100	154 255	154 255	150 000	90 000
Muutos - Förändring, %						
Tulot - Inkomster		72,9	-38,6	-38,6	86,2	-42,6
Menot - Utgifter		164,3	-43,7	-43,7	187,3	-43,6



## **RAHASTOT**

### **FONDER**

Asuntotuotantorahasto - Bostadsproduktionsfonden  
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto – Fonden för idrotts- och friluftsanläggningar  
Vakuutusrahasto - Försäkringsfonden  
Innovaatorahasto - Innovationsfonden

## RAHASTOT

Rahastot osa sisältää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty itsenäisiksi taseyksiköiksi. Helsingin kaupungilla on neljä tällaista rahastoa: Asuntotuotantorahasto, Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto, Vakuutusrahasto ja Innovaattiorahasto.

### Asuntotuotantorahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin omaan omistukseen tulevan yhtiömuotoisen uuden asuntotuotannon ja peruskorjauksen sekä kiinteästi asuntotuotantoon liittyvien palvelutilojen omarahoituksen turvaaminen, kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskien hallitseminen, asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittaminen sekä kaupungin omistaminen, vuoden 1992 jälkeen rakennettujen korkotukiasuntojen pääomakustannusten hoitaminen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos. Rahastoon on yhdistetty vuonna 1.1.2013 Asuntolainarahasto.

### Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto

Rahaston tarkoituksena on Helsingin kaupunkiin rakennettavien urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottaminen. Rahastoa kartutetaan vuosittain rahaston tilikauden tuloksella.

### Vakuutusrahasto

Rahaston tarkoituksena on kaupungin oman ja sen huostassa olevan vieraan vakuuttamattoman omaisuuden vahingonvaaran muuntaminen tasaisiksi vuosikustannuksiksi. Rahastoa kartutetaan tai puretaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston yli- tai alijäämällä.

### Innovaattiorahasto

Rahaston tarkoituksena on Helsingin osaamisperustan vahvistaminen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos. Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien tulevaisuuden elinkeinoperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen.

## FONDER

Avsnittet fonder omfattar de fonder som i bokföringen utgör självständiga balansräkningsenheter. Helsingfors stad har fem sådana fonder: Bostadslånefonden, Bostadsproduktionsfonden, Fonden för idrotts- och friluftsanläggningar, Försäkringsfonden och Innovationsfonden.

### Bostadsproduktionsfonden

Syftet med fonden är att säkerställa den egna finansieringen för ny bostadsproduktion i form av bolag som kommer i stadens ägo, för ombyggnad och för servicelokaler som är fast anknutna till bostadsproduktionen, att hantera byggherreriskerna vid stadens egen bostadsproduktion, att finansiera utvecklings- och försöksbyggnadsverksamhet inom bostadsproduktionen och att betala kapitalkostnaderna för räntestödsbostäder i stadens ägo som är byggda efter 1992. Fonden förkovras genom att det belopp som utgör räkenskapsperiodens resultat för fonden årligen överförs till fonden i anslutning till bokslutet.

### Fonden för idrotts- och friluftsanläggningar

Fonden har till syfte att underlätta finansieringen av idrotts- och friluftsanläggningar som ska byggas i Helsingfors stad. Fonden förkovras årligen med det belopp som utgör räkenskapsperiodens resultat för fonden.

### Försäkringsfonden

Fonden har till syfte att omvandla skaderisken för stadens oförsäkrade egendom och utomstående tillhörig oförsäkrad egendom i stadens besittning till jämna årliga kostnader. Fonden förkovras eller minskas årligen i anslutning till bokslutet med det belopp som utgör fondens över- eller underskott.

### Innovationsfonden

Syftet med fonden är att kunskapsbasen ska stärkas i Helsingfors i samråd med högskolorna och näringslivet. Fonden förkovras genom att det belopp som utgör räkenskapsperiodens resultat för fonden årligen överförs till fonden i samband med bokslutet. Fondmedlen används för finansiering av investeringsprojekt och andra projekt som är i överensstämmelse med syftet och som skapar en näringsbas för framtiden. Projekten kan genomföras av staden ensam eller tillsammans med andra parter.

**Itsenäisinä taseyksiköinä toimivien rahastojen yhdistetty tulos- ja rahoituslaskelma - Kombinerad resultaträkning och finansieringskalkyl för de fonder som utgör självständiga balansräkningsenheter**

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	17 781	17 800	18 156	18 519	18 890
Varsinaiset kulut - Kostnader	-21 807	-23 170	-22 503	-22 843	-23 190
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>-4 026</b>	<b>-5 370</b>	<b>-4 347</b>	<b>-4 324</b>	<b>-4 300</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	5 222	5 970	5 382	5 416	5 461
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkningsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>1 196</b>	<b>600</b>	<b>1 035</b>	<b>1 092</b>	<b>1 161</b>
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten</b>					
Tulorahoitus - Internt tillförda medel					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-4 026	-5 370	-4 347	-4 324	-4 300
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korkotulot - Ränteinkomster	2 576	3 370	3 382	3 416	3 461
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	2 645	2 600	2 000	2 000	2 000
Muut - Övriga	5 222	5 970	5 382	5 416	5 461
Muut oikaisut - Övriga korrigeringar	-67	0	0	0	0
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde</b>	<b>1 129</b>	<b>600</b>	<b>1 035</b>	<b>1 092</b>	<b>1 161</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-15 723	-6 000	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	5 479	5 400	5 500	5 000	5 200
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	129 818	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Andra förändringar i likviditeten	-732	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>	<b>118 842</b>	<b>-600</b>	<b>5 500</b>	<b>5 000</b>	<b>5 200</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>119 971</b>	<b>0</b>	<b>6 535</b>	<b>6 092</b>	<b>6 361</b>

## Asuntotuotantorahasto- Bostadsproduktionsfonden

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	17 781	17 800	18 156	18 519	18 890
Varsinaiset kulut - Kostnader	-16 134	-16 670	-17 003	-17 343	-17 690
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>1 647</b>	<b>1 130</b>	<b>1 153</b>	<b>1 176</b>	<b>1 200</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	2 367	3 120	3 182	3 246	3 311
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>4 014</b>	<b>4 250</b>	<b>4 335</b>	<b>4 422</b>	<b>4 511</b>
	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten</b>					
Tulorahoitus - Internt tillförda medel					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	1 647	1 130	1 153	1 176	1 200
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korkotulot - Ränteinkomster	2 349	3 120	3 182	3 246	3 311
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	18	0	0	0	0
Muut - Övriga	2 367	3 120	3 182	3 246	3 311
Muut oikaisut - Övriga korrigeringar	0	0	0	0	0
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde</b>	<b>4 014</b>	<b>4 250</b>	<b>4 335</b>	<b>4 422</b>	<b>4 511</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-11 443	-4 000	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	2 798	2 300	2 100	2 100	2 200
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	89 818	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Andra förändringar i likviditeten	134	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>	<b>81 306</b>	<b>-1 700</b>	<b>2 100</b>	<b>2 100</b>	<b>2 200</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>85 321</b>	<b>2 550</b>	<b>6 435</b>	<b>6 522</b>	<b>6 711</b>

## Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto - Idrotts- och friluftsanläggningar

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	0	0	0	0	0
Varsinaiset kulut - Kostnader	0	0	0	0	0
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	233	250	200	170	150
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>233</b>	<b>250</b>	<b>200</b>	<b>170</b>	<b>150</b>
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten</b>					
Tulorahoitus - Internt tillförda medel					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Korkotulot - Ränteinkomster	227	250	200	170	150
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	6	0	0	0	0
Muut - Övriga	233	250	200	170	150
Muut oikaisut - Övriga korrigeringar	0	0	0	0	0
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde</b>	<b>233</b>	<b>250</b>	<b>200</b>	<b>170</b>	<b>150</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>					
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i lånefordringar	-4 280	-2 000	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i lånefordringar	2 681	3 100	3 400	2 900	3 000
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	30 000	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Andra förändringar i likviditeten	8	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>	<b>28 409</b>	<b>1 100</b>	<b>3 400</b>	<b>2 900</b>	<b>3 000</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>28 642</b>	<b>1 350</b>	<b>3 600</b>	<b>3 070</b>	<b>3 150</b>

## Vakuutusrahasto - Försäkringsfonden

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	0	0	0	0	0
Varsinaiset kulut - Kostnader	-2 005	-2 500	-1 500	-1 500	-1 500
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>-2 005</b>	<b>-2 500</b>	<b>-1 500</b>	<b>-1 500</b>	<b>-1 500</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	2 621	2 600	2 000	2 000	2 000
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>616</b>	<b>100</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	<b>500</b>
	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten</b>					
Tulorahoitus - Internt tillförda medel					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-2 005	-2 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Muut rahoitustulot - Övriga finansieringsinkomster	2 621	2 600	2 000	2 000	2 000
Muut - Övriga	2 621	2 600	2 000	2 000	2 000
Muut oikaisut - Övriga korrigeringar	-67	0	0	0	0
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde</b>	<b>549</b>	<b>100</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	<b>500</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>					
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Andra förändringar i likviditeten	-83	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>	<b>-83</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>467</b>	<b>100</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	<b>500</b>

## Innovaatorahasto–Innovationsfonden

	Käyttö Förbrukning	Ennuste Prognos	Talousarvio Budget	Talous- suunnitelma Ekonomiplan	Talous- suunnitelma Ekonomiplan
<b>Tuloslaskelma - Resultaträkning</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Liikevaihto - Omsättning</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Liiketoiminnan muut tuotot - Övriga intäkter av affärsverksamheten	0	0	0	0	0
Varsinaiset kulut - Kostnader	-3 668	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
<b>Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott</b>	<b>-3 668</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>
Rahoitustuotot - Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä) - Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</b>	<b>-3 668</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>
<b>Rahoituslaskelma - Finansieringskalkyl</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
<b>Toiminnan rahavirta - Kassaflöde från verksamheten</b>					
Tulorahoitus - Internt tillförda medel					
Liikelylijäämä/alijäämä - Rörelseöverskott/underskott	-3 668	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader					
Muut - Övriga	0	0	0	0	0
Muut oikaisut - Övriga korrigeringar	0	0	0	0	0
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde</b>	<b>-3 668</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>					
Oman pääoman muutokset - Förändring i eget kapital	10 000	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Andra förändringar i likviditeten	-791	0	0	0	0
<b>Rahoituksen rahavirta - Kassaflöde från finansiering</b>	<b>9 209</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen - Effekt på likviditeten</b>	<b>5 541</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>	<b>-4 000</b>

**TAULUKOT**

**TABELLER**



## OTTOLAINAT (ILMAN LIKELAITOKSIA)- UPPTAGNA LÅN (UTAN AFFÄRSVERKEN)

Laina vuodelta/nro Lån för år/nr	Alkuperäinen lainapääoma Ursprungligt lånekapital	Pääoma 1.1.2014 Kapital 1.1.2014	Lyhennys vuonna 2014 Amortering under år 2014	Korko vuonna 2014 Ränta under år 2014		Pääoma 31.12.2014 Kapital 31.12.2014	Erävuosi Sista amor- teringsår
	€	€	€	%	€	€	
Sampo Pankki Oyj/jvk/2009 FI4000004924	50 000 000	50 000 000	50 000 000	3,000	1 015 068	0	2014
Pohjola Pankki Oyj/jvk/09 FI4000005467	50 000 000	50 000 000	50 000 000	0,632	534 371	0	2014
Seniorisäätiöltä siirtyneet lainat (1.1.2011): Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen S52156E	336 195	201 717	44 826	5,300	9 371	156 891	2018
Loppuvelka kauppahinnasta Seniorisäätiölle	6 974 527	7 437 803	0	2,056	155 042	7 437 803	2030
European Investment Bank EIB2002/2022	150 000 000	75 000 000	8 333 333	0,362	283 584	66 666 667	2022
EIB2003/2018	130 000 000	46 428 571	9 285 714	0,372	184 274	37 142 857	2018
EIB2004/2024A	190 000 000	104 500 000	9 500 000	0,372	416 644	95 000 000	2024
EIB81914-18122013	70 000 000	70 000 000	0	2,724	1 906 800	70 000 000	2038
Debeqa	20 000 000	20 000 000	0	4,575	915 000	20 000 000	2018
Kuntarahoitus Oyj 14520/10	200 000 000	127 272 728	36 363 636	2,623	3 015 125	90 909 092	2017
Kuntarahoitus Oyj 14724/10	100 000 000	72 727 273	18 181 818	2,067	1 272 562	54 545 455	2017
Kuntarahoitus Oyj 15224/11	200 000 000	200 000 000	0	0,581	1 101 072	200 000 000	2016
Kuntarahoitus Oyj 17081/13	150 000 000	150 000 000	0	2,983	4 474 500	150 000 000	2038
Council of Europe Development Bank/09	50 000 000	30 000 000	5 000 000	0,798	226 414	25 000 000	2019
Council of Europe Development Bank/10	50 000 000	37 500 000	4 166 667	0,383	152 043	33 333 333	2022
EZVK-04102013	20 000 000	20 000 000	0	3,32	664 000	20 000 000	2033
Deutsche Bank	33 000 000	33 000 000	0	3,15	1 039 500	33 000 000	2033
Lainakanta 25.8.2014 Yhteensä - Summa	1 470 310 722	1 094 068 092	190 875 994		17 365 372	903 192 098	
Vuoden 2014 lainanotto	472 000 000					472 000 000	
Kaikki yhteensä - Sammanlagt	1 942 310 722	1 094 068 092	190 875 994		17 365 372	1 375 192 098	

**LIITTEET**

**BILAGOR**

## VUODEN 2015 TALOUSARVIOON SISÄLTYVISTÄ AVUSTUSMÄÄRÄRAHOISTA SIDOTUT AVUSTUKSET JA AVUSTUKSENLUONTEISET KORVAUSMÄÄRÄRAHAT

### UNDERSTÖD OCH UNDERSTÖDSMÄSSIGA ERSÄTTNINGANSLAG SOM SKA ANVISAS UR UNDERSTÖDSANSLAGEN I 2015 ÅRS BUDGET

Kohdan nimike selityksineen Momentets beteckning jämte förklaringar		2014 Myönnetty Beviljat	Anotaan Begärt	2015 Lautakunnan ehdotus Nämndens förslag	Khn ehdotus Stns förslag
		€	€	€	€
<b>1</b>	<b>Kaupunginjohtajan toimiala – Stadsdirektörsroteln</b>				
<b>1 39</b>	<b>Muu yleishallinto – Övrig allmän förvaltning</b>				
<b>1 39 05</b>	<b>Yhteisöjen tukeminen, Khn käytettäväksi – Under- stöd till sammanslutningar, till Stns disposition</b>				
	Finlandia-talo Oy	660 000	660 000	560 000	560 000
	Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö – Stiftelsen Helsingfors stads 450-årskonstnärshus	50 000	70 000	50 000	50 000
	Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö – Stiftelsen för Helsingforsnejdens sommaruniversitet	101 800	104 000	101 800	101 800
	Oy Gardenia–Helsinki Ab	608 000	857 000	608 000	608 000
	Y-Säätiö – Y-stiftelsen	109 000	109 000	109 000	109 000
	Muut yhteisöt – Övriga sammanslutningar	1 985 200		2 071 200	2 071 200
	1 39 05 Yhteensä – Sammanlagt	3 514 000		3 500 000	3 500 000
<b>2</b>	<b>Rakennus- ja ympäristötoimi – Byggnads- och mil- jöväsendet</b>				
<b>2 35</b>	<b>Pelastustoimi – Räddningsväsendet</b>				
	Yhteisöjen tukeminen – Understöd till samman- slutningar	122 000		122 500	122 000
<b>2 37</b>	<b>Ympäristölautakunta – Miljönämnden</b>				
	Muut yhteisöt – Övriga sammanslutningar	82 000		84 000	84 000
<b>3</b>	<b>Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi – Social-, hälsövärd- och barnomsorgsväsendet</b>				
<b>3 10</b>	<b>Sosiaali- ja terveysvirasto – Social- och hälsövärd- verket</b>				
<b>3 10 01</b>	<b>Sosiaali- ja terveyspalvelut – Social- och hälsö- värdstjänster</b>				
	Yhteisöjen tukeminen – Understöd till samman- slutningar	4 930 000		4 930 000	4 930 000
<b>3 20</b>	<b>Varhaiskasvatusvirasto - Barnomsorgsverket</b>				
	Muut yhteisöt – Övriga sammanslutningar	84 000		84 000	84 000
	3 20 Yhteensä – Sammanlagt	84 000		84 000	84 000

Kohdan nimike selityksineen Momentets beteckning jämte förklaringar	2014 Myönnetty Beviljat	Anotaan Begärt	2015 Lautakunnan ehdotus Nämndens förslag	Khn ehdotus Stns förslag
	€	€	€	€
<b>4 Sivistystoimi – Bildningsväsendet</b>				
<b>4 02 Opetusvirasto – Utbildningsverket</b>				
<b>4 02 11 Muu toiminta – Övrig verksamhet</b>				
Yhteisöjen tukeminen – Understöd till samman- slutningar	6 040 000		5 517 000	5 517 000
<b>4 04 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tukeminen, Khn käytettäväksi – Stöd till Metropolia Ammatti- korkeakoulu Oy, till Stns disposition</b>				
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2 560 000		2 000 000	2 000 000
<b>4 11 Suomenkielinen työväenopisto – Finska arbetar- institutet</b>				
Yhteisöjen tukeminen – Understöd till samman- slutningar	80 000		80 000	80 000
<b>4 17 Kulttuuritoimi – Kulturväsendet</b>				
<b>4 17 03 Yhteisöjen tukeminen – Understöd till samman- slutningar</b>				
Helsingin Kuvataidekoulun Kannatusyhdistys ry	201 700	235 000	201 700	201 700
Helsingin Konservatorion Säätiö	451 300	659 000	451 300	451 300
Helsingin Taidehallin Säätiö	110 000	130 000	110 000	110 000
Helsinki-viikon säätiö – Stiftelsen Helsingfors-veckan	1 513 000	1 680 000	1 513 000	1 513 000
Juhlaviikkojen toimintaan – För festspelen	1 495 000	1 650 000	1 495 000	1 495 000
Musica nova	18 000	30 000	18 000	18 000
Itä-Helsingin Musiikkiopiston Kannatusyhdistys ry	620 000	646 000	626 000	626 000
Museoiden Kaapelitehtaalle maksettaviin vuokriin – För museernas hyror till Kabelfabriken	717 048	794 412	731 389	731 389
Hotelli- ja ravintolamuseosäätiö – Stiftelsen för Hotell- och restaurangmuseet	103 515	111 796	105 585	105 585
Suomen valokuvataiteen museon säätiö – Stiftelsen för Finlands fotografiska museum	342 203	369 580	349 047	349 047
Teatterimuseon säätiö – Stiftelsen för teatermuseet	271 330	313 036	276 757	276 757
Keski-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	197 900	220 642	197 900	197 900
Käpylän musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	213 000	213 000	213 000	213 000
Lauttasaaren musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	159 500	179 500	159 500	159 500
Luoteis-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	170 600	200 000	170 600	170 600
Munkkiniemen Musiikkilyhdistys ry	285 700	308 440	285 700	285 700
Pakilan musiikkiopistoyhdistys ry	228 200	300 944	228 200	228 200
Vuotuisavustus – Årsunderstöd	222 925	295 924	222 925	222 925
Korkojen ja lyhennysten maksamiseen – För betalning av räntor och amorteringar	5 275	5 020	5 275	5 275
Pohjois-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	285 700	330 000	285 700	285 700
Pop & Jazz Konservatorion Säätiö	296 800	300 000	296 800	296 800
Stiftelsen Helsingfors svenska musikinstitut r.s., Brages musikskola	219 100	220 000	219 100	219 100
Tekniikan museon säätiö – Stiftelsen för tekniska museet	246 089	280 000	251 011	251 011
UMO-säätiö	780 000	855 600	780 000	820 000
Muut avustukset – Övriga understöd <sup>1</sup>	5 971 363		5 952 100	5 952 100
4 17 03 Yhteensä – Sammanlagt	12 673 000		12 673 000	12 713 000

Kohdan nimike selityksineen Momentets beteckning jämte förklaringar	2014 Myönnetty Beviljat	Anotaan Begärt	2015 Lautakunnan ehdotus Nämndens förslag	KhN ehdotus Stns förslag
	€	€	€	€
<b>4 17 04 Avustukset teatterilain piiriin kuuluville ammattiteattereille – Understöd till professionella teatrar som omfattas av teater- och orkesterlagen</b>				
Garantiföreningen för Svenska Teatern i Helsingfors, Finlands svenska nationalscen rf	1 600 122	1 812 439	1 600 112	1 600 112
Vuotuisavustus – Årsunderstöd	987 673	1 200 000	987 673	987 673
Korkojen ja lyhennysten maksamiseen – För betalning av räntor och amorteringar	612 439	612 439	540 690	540 690
Huoneteatteri Jurkan kannatusyhdistys ry	67 481	85 000	67 481	67 481
Into Liikkeessä ry	84 924	180 000	84 924	84 924
KOM-Teatterin Kannatus ry	410 000	420 000	410 000	410 000
Nukketeatteri Sampon kannatusyhdistys ry.	105 311	115 000	105 311	105 311
Q-teatteri ry	370 122	400 000	370 122	370 122
Ryhmäteatterin kannatus ry	398 750	400 000	398 750	350 000
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö	180 000	180 000	180 000	180 000
Suomen Komediateatteri Oy/Komediateatteri Arena	–	135 000	30 000	30 000
Tanssiteatteri Hurjaruuthin kannatus ry	112 053	180 000	112 053	112 053
Tanssiteatteri Rollon Kannatus ry	19 426	24 000	19 426	19 426
VIIRUS rf	248 452	280 000	248 452	248 452
Zodiak Presents ry	247 438	300 000	247 438	247 438
Vuotuisavustus – Årsunderstöd	147 438	200 000	147 438	147 438
Tanssin aluekeskuksen toimintaan – För verksamheten vid det regionala centret för dans	100 000	100 000	100 000	100 000
Muut avustukset – Övriga understöd <sup>1</sup>	363 931	–	332 681	332 681
4 17 04 Yhteensä – Sammanlagt	4 208 000		4 158 000	4 158 000
<b>4 17 05 Avustus Suomen Kansallisoopperan säätiölle, KhN käytettäväksi – Understöd till Stiftelsen Finlands Nationalopera, till Stns disposition</b>				
Suomen Kansallisoopperan säätiö – Stiftelsen Finlands Nationalopera	3 693 843		3 694 000	3 694 000
<b>4 17 06 Avustus Helsingin teatterisäätiölle, KhN käytettäväksi – Understöd till Helsingfors teaterstiftelse, till Stns disposition</b>				
Helsingin teatterisäätiö – Helsingfors teaterstiftelse	8 535 000	8 673 000	9 192 000	9 192 000
Vuotuisavustus, josta 420 000 euroa käytettäväksi teatterirakennuksen vuosi- ja peruskorjauksiin ja mahdollinen säästö toimintarahastoon – Årsunderstöd, varav 420 000 euro används för årsreparationer och ombyggnader i teaterhuset och eventuella besparade medel hänförs till verksamhetsfonden	5 236 000	5 234 000	5 234 000	5 234 000
Vokra-avustus – Understöd för hyror	2 629 000	2 811 000	3 348 000	3 348 000
Korkojen ja lyhennysten maksamiseen – För betalning av räntor och amorteringar	670 000	628 000	610 000	610 000
4 17 Yhteensä – Sammanlagt	29 109 000		29 717 000	29 757 000
<b>4 31 Nuorisotoimi – Ungdomsväsendet</b>				
Yhteisöjen tukeminen – Understöd till sammanslutningar	1 474 000		1 365 000	1 365 000

<sup>1</sup> Käytettäväksi kohdassa 4 17 04 ja 4 17 06 mainittujen yhteisöjen avustamiseen kulttuuri- ja kirjastolautakunnan harkinnan mukaan - Att användas för understöd till sammanslutningarna på momentet 4 17 04 och 4 17 06 enligt kultur- och biblioteksnämndens prövning

Kohdan nimike selityksineen Momentets beteckning jämte förklaringar	2014 Myönnetty Beviljat	Anotaan Begärt	2015 Lautakunnan ehdotus Nämndens förslag	Khns ehdotus Stns förslag
	€	€	€	€
<b>4 41 Liikuntatoimi – Idrottsverksamhet</b>				
Liikunnan järjestötoiminnan tukeminen – Understöd till idrottsorganisationer	6 989 000		6 989 000	6 989 000
Liikuntatapahtumien tukeminen – Understöd till idrottsevenemang	77 000		77 000	77 000
Laitos- ja säätiöavustukset – Anläggnings- och stiftelseunderstöd				
Helsinki Stadion Oy	204 000	580 000	580 000	580 000
Helsinki Halli Oy	210 000	300 000	0	0
Tontin vuokra-avustus – Understöd för tomtarrende				
Jääkenttä-säätiö – Isbanestiftelsen	879 000	919 000	919 000	919 000
Korkojen ja lyhennysten maksamiseen – För betalning av räntor och amorteringar	650 000	690 000	690 000	690 000
Tilivuosvuokra-avustus – Understöd för interna hyror	229 000	229 000	229 000	229 000
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	687 000	654 000	654 000	654 000
Stadion-Säätiö – Stadion-stiftelsen	1 910 000	1 502 000	1 502 000	1 502 000
Korkojen ja lyhennysten maksamiseen – För betalning av räntor och amorteringar	1 475 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000
Tilivuosvuokra-avustus – Understöd för interna hyror	435 000	452 000	452 000	452 000
Urheiluhallit Oy	3 316 000	2 857 000	2 857 000	2 857 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2 376 000	2 433 000	2 433 000	2 433 000
Muut laitosaavustukset – Övriga anläggningsunderstöd	225 000	642 000	300 000	300 000
Laitos- ja säätiöavustukset yhteensä – Anläggnings- och stiftelseunderstöd	9 807 000		9 245 000	9 245 000
4 41 Yhteensä – Sammanlagt	16 873 000		16 311 000	16 311 000
<b>5 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi – Stadsplanerings- och fastighetsväsendet</b>				
<b>5 21 Kiinteistölautakunta ja -virasto – Fastighetsnämnden och kontoret</b>				
<b>5 21 05 Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen – Understöd för byggande av hissar i bostadshus</b>				
Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen – Understöd för byggande av hissar i bostadshus	1 130 000		1 130 000	1 130 000
<b>Avustukset yhteensä – Understöd sammanlagt</b>	<b>65 913 000</b>		<b>64 840 500</b>	<b>64 880 000</b>

# VUODEN 2015 TALOUSARVIOON SISÄLTYVIEN JÄSENMAKSUJEN ERITTELY SPECIFIKATION AV MEDLEMSAVGIFTERNA I 2015 ÅRS BUDGET

Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn		2015
		€
<b>1</b>	<b>Kaupunginjohtajan toimiala – Stadsdirektörsroteln</b>	
<b>1 10</b>	<b>Kaupunginkanslia – Stadskansliet</b>	
	The European Policy Center, EPC	1 400
	MTÜ Helsinki-Tallinn Euregio	31 000
	International Association of Educating Cities	1 700
<b>1 39</b>	<b>Muu yleishallinto – Övrig allmän förvaltning</b>	
<b>1 39 06</b>	<b>Jäsenmaksut, kaupunginkanslian käytettäväksi – Medlemsavgifter, till stadskansliets disposition</b>	
	Baltic Development Forum, BDF	7 500
	Baltic Sea Tourism Commission -järjestö, BTC	2 300
	Cruise Baltic Association	22 000
	Future Home -konsortio	2 000
	Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry	28 400
	European Cities Marketing ECM	4 000
	Eurocities asbl	16 000
	Euroopan metropolialueiden verkosto, METREX	3 000
	Euroopan Unionin pääkaupunkien liitto, UCUE	1 000
	Helsingin seudun kauppakamari – Helsingfors regionens handelskammare ry	5 700
	International Meetings Association, ICCA	2 700
	Kopioisto ry	139 000
	Kunnallistieteen yhdistys – Föreningen för kommunalvetenskap ry	200
	Kunnallinen työmarkkinalaitos – Kommunala arbetsmarknadsverket	510 000
	Laatukeskus Excellence Finland Oy	4 000
	Lightning Urban Community International – verkosto, LUC	5 300
	Luottokunta – Kreditlaget osuuskunta	-
	Network of Good Food Cities of the World – verkosto, DELICE	3 000
	Nuorten kapellimestarien kehittämis- ja tukiyhdistys ry	-
	Saksalais-Suomalainen Kauppakamari	700
	SAP Finnish user group ry	700
	Suomen Kuntaliitto – Finlands Kommunförbund	1 870 000
	Sydkustens landskapsförbund rf	32 000
	Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry	70 000
	Sanastokeskus TSK ry – Terminologicentralen TSK rf	1 100
	Tietotekniikan liitto ry	800
	Union of the Baltic Cities	7 250
	Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry – Förening Nylands friluftsområden rf	530 000
	World e-Governments Organization of Cities and Local Governments (WeGO)	8 000
	World Trade Center Association Helsinki ry	600
<b>2</b>	<b>Rakennus- ja ympäristötoimi – Byggnads- och miljöväsendet</b>	
<b>2 05</b>	<b>Helsingin kaupungin tukkutori – Helsingfors stads partitorg</b>	
	Nordiska Torg og Partihandelsföreningen	100
	Suomen Kylmäyhdistys ry – Kylföreningen i Finland rf	200
	World Union of Wholesale Markets	1 100
<b>2 09</b>	<b>Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto – Nämnden för allmänna arbeten och byggnadskontoret</b>	
	Pohjoismaiset Rakennuspäivät, Suomen osasto ry	600
	SAP Finnish User Group ry	400
	Suomen Tieyhdistys – Vägföreningen i Finland ry	900
	Viherympäristöliitto ry – Grönmiljöförbundet rf	1 900
	Finnish Green Building Council FIGBC	3 000
	ArchiMad- kerho, toimittaja Micro Aided Design	6 000
	Energie-Cités	5 000

Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn		2015
		€
<b>2 35</b>	<b>Pelastustoimi – Räddningsväsendet</b>	
	Helsingin Pelastusliitto ry – Helsingfors Räddningsförbund rf	8 500
<b>2 37</b>	<b>Ympäristötoimi – Miljöväsendet</b>	
	Green Net Finland ry	800
	Luonto-Liitto ry	200
	The International Council for Local Environmental Initiatives, ICLEI	4 500
	Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys – Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsnejden ry	63 000
	<b>HKL-liikelaitos – Affärsverket HST</b>	
	Suomen Paikallisliikenneliitto – Finlands Lokaltrafikförbund ry	20 000
	Union Internationale des Transports Publics, UITP	15 000
<b>3</b>	<b>Sosiaali-, terveys ja varhaiskasvatustoimi – Social-, hälsovårds- ock barnomsårgsväsendet</b>	
	Kehitysvammaliitto – Förbundet Utvecklingshämning ry	800
	Lastensuojelun Keskusliitto ry – Centralförbundet för Barnskydd rf	200
	Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry – Centralförbundet för Socialskydd och Hälsa rf	700
	Suomen Muistiasiantuntijat	600
	Suomen Haavanhoitoyhdistys	100
	European Cities Against Drugs, ECAD	8 200
	The International Hospital Federation, IHF	500
	Työterveyden Edistämisyhdistys ry	700
<b>4</b>	<b>Sivistystoimi – Bildningsväsendet</b>	
<b>4 02</b>	<b>Opetusvirasto – Utbildningsverket</b>	
	International Baccalaureate Organization	9 000
	Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry	4 900
	Suomen ammattitaito - Skills Finland ry	900
	Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry	19 000
	Valtakunnallinen työpajayhdistys ry	300
	Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjät ry	1 100
<b>4 11</b>	<b>Suomenkielinen työväenopisto – Finska arbetarinstitutet</b>	
	Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL – Medborgar- och arbetarinstitutens förbund MAIF ry;	3 000
<b>4 12</b>	<b>Ruotsinkielinen työväenopisto – Svenska arbetarinstitutet</b>	
	Kansalais- ja työväenopistojen liitto KTOL – Medborgar- och arbetarinstitutens förbund MAIF ry	2 000
	Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland FAMI rf	2 000
<b>4 15</b>	<b>Kaupunginkirjasto – Stadsbiblioteket</b>	
	International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA	700
<b>4 16</b>	<b>Kaupungin taidemuseo – Stadens konstmuseum</b>	
	International Council of Museums, ICOM	700
	Engage International	300
	Museum Store Association	300
	Suomen Museoliitto	2 000



Yhdistyksen yms. nimi – Sammanslutningens namn		2015
		€
<b>4 17</b>	<b>Kulttuuritoimi – Kulturväsendet</b>	
<b>4 17 01</b>	<b>Kulttuurikeskus – Kulturcentralen</b>	
	Biennale des Jeunes Créateurs de l'Europe et de la Méditerranée, BJCEM	2 000
	European Network of Art Organizations for Children and Young People, EU NET ART	1 000
	European Network of Cultural Centres, ENCC	500
	Informal European Theatre Meeting, IETM	500
<b>4 18</b>	<b>Kaupunginmuseo – Stadsmuseet</b>	
	International Association of Museums of History	100
	Reseau Art Nouveau Network	2 000
	Suomen Kotiseutuliitto ry – Finlands Hembygdsförbund rf	800
	Suomen museoliitto – Finlands museiförbund ry	2 000
	Art Nouveau European Route (Ruta Europaea del Modernise) -verkosto	0
<b>4 19</b>	<b>Orkesteritoiminta – Orkesterverksamhet</b>	
	European Association on Communication Directors	100
	International Association of Music Libraries	100
	Major Orchestra Librarians Association, MOLA	200
	Nordisk Orkesterbibliotek Union, NOBU	100
	Suomen Sinfoniaorkesterit ry	3 100
	ProCom Viestinnän ammattilaiset	100
<b>4 21</b>	<b>Korkeasaaren eläintarha – Högholmens djurgård</b>	
	European Association of Zoo and Wildlife Veterinarians, EAZWV	100
	European Association of Zoos and Aquaria, EAZA	1 800
	International Association of Zoo Educators, IZE	200
	International Wildlife Rehabilitation Council, IWRC	100
	World Association of Zoos and Aquaria, WAZA	2 500
	Mainostajien liitto ry	300
	The International Species Information system (ISIS)	11 000
<b>5</b>	<b>Kaupunkisuunnittelu ja kiinteistötoimi – Stadsplanerings- och fastighetsväsendet</b>	
<b>5 11</b>	<b>Kaupunkisuunnittelutoimi – Stadsplaneringsväsendet</b>	
	Docomomo Suomi Finland ry	300
	ICOMOSin Suomen osasto ry – Finska nationalkommittén rf	300
	Pohjoismaiden Tieteellisen Liiton PTL Suomen osasto – Nordiska Vägtekniska Förbundets NVF avdelning i Finland ry	200
	Älykkään liikenteen verkosto ry – ITS Finland Oy	1 800
	Liikenneturvallisuuatkimuksen verkosto ICTCT	600
	Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto – Cities for Cyclists	2 000
<b>5 21</b>	<b>Kiinteistötoimi – Fastighetsväsendet</b>	
	Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto, RAKLI ry	25 000
	Sähkölaitteistojen Kunnossapitoyhdistys, SÄKPY ry	700

## **KONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTIÖT JA -SÄÄTIÖT – DOTTERBOLAG OCH -STIFTELSE INOM KONCERNEN**

---

Yhtiön nimi – Bolagets namn

---

### **Kaupunginjohtajan toimiala – Stadsdirektörsroteln**

Forum Virium Helsinki Oy  
Helen Oy  
Helsingin Markkinointi Oy  
Helsingin Satama Oy  
Helsinki Abroad Ltd Oy  
Helsinki Region Marketing Oy  
Seure Henkilöstöpalvelut Oy

### **Rakennus- ja ympäristötoimen toimiala toimiala – Byggnads- och miljöväsändets verksamhetsområde**

Gardenia-Helsinki Oy Ab  
Helsingin Bussiliikenne Oy  
Helsingin Konsernihankinta Oy  
MetropoliLab Oy  
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy  
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy  
Suomenlinnan Liikenne Oy  
Työmaahuolto Oy Ab

### **Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen toimiala – Stadsplanerings- och fastighetsväsändets verksamhetsområde**

Auroranlinna Koy  
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy  
Finlandia-talo Oy  
Hansasilta Koy  
Helsingin Asumisoikeus Oy  
Helsingin Asuntohankinta Oy Ab  
Helsingin Harmajankatu As Oy  
Helsingin Hermanninkulma As Oy  
Helsingin Kartanonisäntä As Oy  
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö  
Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka)  
Helsingin Korkotukiasunnot Keskinäinen Koy  
Helsingin Leijona Oy  
Helsingin Malminkatu 3 Koy  
Helsingin Nattastenpolku As Oy  
Helsingin Palveluasunnot Koy

## KONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTIÖT JA -SÄÄTIÖT – DOTTERBOLAG OCH -STIFTELSE INOM KONCERNEN

---

Yhtiön nimi – Bolagets namn

---

Helsingin Sähkötalo Koy  
Helsingin Tennispalatsi Koy

Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy  
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy  
Helsingin Toimitilat Koy  
Helsingin Varustuksentie As Oy  
Helsingin Vellamonkatu 29 As Oy  
Helsingin Väylä Oy  
Helsingin Ympäristötalo Koy  
Intiankatu 31 Koy  
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy  
Jokikarhu As Oy  
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy  
Jätkäsaaren pysäköinti Oy  
Kaapelitalo Koy  
Kaisaniemen Metrohalli Koy  
Kalasataman jätteen putkikeräys Oy  
Kontulan Palvelutalo Oy  
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy  
Käpylän Terveystalo Koy  
Lasipalatsin Mediakeskus Oy  
Malmin Liiketalo Oy  
Merimiehenkatu 12 As Oy  
Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos Koy  
Paciuksenkatu 4 As Oy  
Pakkalantie 30 Koy Ab  
Palvelukeskus Albatross Oy  
Parmaajanpuisto Koy  
Puistolan Pankkitalo Koy  
Rastilankallion päiväkotiki Koy  
Ruskeasuon Asunnot Koy  
Suutarilan Lampputie Koy  
Torpparinmäen korttelitalo Koy  
Töölönlahden pysäköinti Oy  
Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Koy Fast. Ab  
Villamonte Keskinäinen Koy

## KONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTIÖT JA -SÄÄTIÖT – DOTTERBOLAG OCH -STIFTELSE INOM KONCERNEN

---

Yhtiön nimi – Bolagets namn

---

### **Sosiaali- ja terveystoimen toimiala – Social- och hälsovårdsväsendets verksamhetsområde**

Helsingin Seniorisäätiö  
Niemicotissäätiö  
Oulunkylän sairaskotissäätiö  
PosiVire Oy

### **Sivistystoimen toimiala – Bildningsväsendets verksamhetsområde**

Helsingin Musiikkitalon säätiö  
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö  
Helsingin teatterisäätiö  
Helsinki Stadion Oy  
Helsinki-viikon säätiö  
Jääkenttäsäätiö  
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy  
Stadion-säätiö  
UMO-säätiö  
Urheiluhallit Oy  
Vuosaaren Urheilutalo Oy







	Käyttö Använt 2013	TA BDG 2014	TA BDG 2015	TS EP 2016	TS EP 2017	Alustava Preliminär 2018	Alustava Preliminär 2019	Alustava Preliminär 2020	Alustava Preliminär 2021	Alustava Preliminär 2022	Alustava Preliminär 2023	Alustava Preliminär 2024
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
<b>Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi - Samprojekt med Trafikverket, till Stns disposition</b>	<b>1,90</b>	<b>8,25</b>	<b>1,75</b>	<b>2,20</b>	<b>7,25</b>	<b>10,65</b>	<b>3,65</b>	<b>6,65</b>	<b>11,74</b>	<b>20,26</b>	<b>17,85</b>	<b>9,50</b>
Kehä I (Itäväylä, eritasoliittymä) - Ring I (Österleden, planskild anslutning)							0,90	3,75	8,24	9,76	3,35	
Hakamäentie - Skogsbackavägen											1,00	1,00
Lahdenväylä - Lahtisleden					1,00	3,25	0,50		1,00	5,00	6,00	
Hämeenlinnanväylä - Tavastehusleden					1,00	3,15		0,50	1,00			
Kehä I (Kivikontie) - Ring I (Stensbölevägen)	1,90	8,00										
Hämeenlinnanväylä, Kuninkaantammen liittymä - Tavastehusleden, Kungsekens anslutning								1,40	1,00			
Vihdintie - Vichtisvägen			0,40				1,00					
Tuusulanväylä - Tusbyleden			0,60	0,45			0,50				1,00	1,00
Porvoonväylä - Borgåleden			0,50	1,00								
Länsiväylä, Koivusaaren eritasoliittymä - Västerleden, planskild anslutning vid Björkholmen										5,00	6,00	7,00
Kehä I (Myllypurontien eritasoliittymä) - Ring I (planskild anslutning vid Kvarnbäcksvägen)				0,50	4,00	3,00						
Kehä I (meluntorjunta) - Ring I (bullerbekämpning)					1,00	1,00	0,50	0,50				
Tiehankkeiden suunnittelu - Planering av vägprojekt		0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
<b>Muut kadunpidon investoinnit - Övriga gatuhållningsinvesteringar</b>	<b>1,78</b>	<b>1,41</b>	<b>1,36</b>	<b>1,20</b>	<b>0,86</b>	<b>0,96</b>	<b>1,00</b>	<b>1,00</b>	<b>1,50</b>	<b>1,50</b>	<b>1,50</b>	<b>2,00</b>
Täytemaan vastaanottoaikat - Mottagningsplatser för fyllnadsjord	1,15	0,73	0,68	0,60	0,33	0,43	0,40	0,40	0,60	0,60	0,60	0,80
Lumenvastaanottoaikat ja hiekkasiilot - Snöstjälpningsplatser och sandsilor	0,56	0,49	0,45	0,40	0,33	0,33	0,40	0,35	0,55	0,55	0,55	0,70
Yleiset käymälät - Allmänna toaletter	0,07	0,20	0,23	0,20	0,19	0,19	0,20	0,25	0,35	0,35	0,35	0,50
<b>Projektialueiden kadut Khn käytettäväksi - Gator i projektområden, till Stns disposition</b>	<b>23,04</b>	<b>40,63</b>	<b>43,98</b>	<b>46,77</b>	<b>46,77</b>	<b>50,55</b>	<b>63,97</b>	<b>77,02</b>	<b>65,04</b>	<b>51,24</b>	<b>61,78</b>	<b>63,26</b>
<b>Kamppi-Töölönlahti-alue, Khn käytettäväksi - Kampen-Tölövikens, till Stns disposition</b>	<b>0,33</b>	<b>2,92</b>	<b>0,30</b>	<b>1,55</b>	<b>1,43</b>	<b>0,86</b>	<b>1,10</b>	<b>0,98</b>				
Kamppi-Töölönlahti-alueen kadut - Gator i Kampen-Tölövikens Kampin keskuksen katu- ja raitiotiejärjestelyt - Gatu- och spårvägsregleringar i Kampens centrum	0,33	2,92	0,30	1,55	1,43	0,86	1,10	0,98				



	Käyttö Använt 2013	TA BDG 2014	TA BDG 2015	TS EP 2016	TS EP 2017	Alustava Preliminär 2018	Alustava Preliminär 2019	Alustava Preliminär 2020	Alustava Preliminär 2021	Alustava Preliminär 2022	Alustava Preliminär 2023	Alustava Preliminär 2024
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
<b>Jätkäsaari - Busholmen</b>	<b>4,74</b>	<b>3,79</b>	<b>4,40</b>	<b>5,20</b>	<b>3,98</b>	<b>4,36</b>	<b>6,06</b>	<b>8,50</b>	<b>5,73</b>	<b>6,16</b>	<b>5,71</b>	<b>2,88</b>
Jätkäsaaren kadut ja rantarakenteet - Busholmen, gator och strandkonstruktioner	4,74	3,79	4,30	5,14	3,03	3,18	2,54	6,04	5,73	6,16	5,71	2,88
Hernesaaren ja Telakkarannan kadut ja rantarakenteet - Ärtholmen och Docksstranden, gator och strandkonstruktioner			0,10	0,06	0,95	1,17	3,52	2,46				
<b>Kalasadama - Fiskehamnen</b>	<b>9,26</b>	<b>13,74</b>	<b>13,78</b>	<b>10,05</b>	<b>12,57</b>	<b>5,44</b>	<b>9,90</b>	<b>13,90</b>	<b>13,50</b>	<b>28,70</b>	<b>46,20</b>	<b>51,80</b>
Sörnäisten liikennetunneli - Trafiktunnel i Sörnäs	0,12	0,50			0,48	0,48	1,00	1,00	7,00	20,50	44,70	50,50
Kalasadaman kadut ja rantarakenteet - Fiskehamnen, gator och konstruktioner	9,14	13,24	13,78	10,05	12,09	4,97	8,90	12,90	6,50	8,20	1,50	1,30
<b>Kruunuvuorenranta - Kronbergsstranden</b>	<b>5,29</b>	<b>7,35</b>	<b>5,35</b>	<b>3,51</b>	<b>4,24</b>	<b>11,75</b>	<b>18,70</b>	<b>22,40</b>	<b>23,50</b>	<b>12,20</b>	<b>8,50</b>	<b>5,60</b>
Itäväylä, Linnanrakentajantie - Österleden, Borgbyggarvägen	0,21	1,50	0,50	0,50	0,95	4,78	5,00					
Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta - Kronbergsstranden, spårvägsbro	0,95	0,50	0,50	0,50	0,67	3,49	9,00	16,50	16,50	7,20		
Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet - Kronbergsstranden, gator och strandkonstruktioner	4,13	5,35	4,35	2,51	2,62	3,49	4,70	5,90	7,00	5,00	8,50	5,60
<b>Pasila - Böle</b>	<b>3,42</b>	<b>10,41</b>	<b>17,08</b>	<b>23,91</b>	<b>23,59</b>	<b>27,00</b>	<b>25,80</b>	<b>28,90</b>	<b>21,04</b>	<b>3,58</b>	<b>0,27</b>	<b>1,88</b>
Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet - Ilmala och Västra Böle, gator och strandkonstruktioner	1,54	0,82	0,03	0,27	1,40	1,66	1,40	3,11	2,44			
Keski-Pasila, kadut ja rakenteet - Mellersta Böle, gator och konstruktioner	1,22	7,73	16,07	22,18	19,08	23,07	18,64	18,62	15,37	1,82	0,08	0,11
Pohjois-Pasila, kadut ja rakenteet - Norra Böle, gator och konstruktioner	0,53	1,49	0,34	0,67	2,86	1,44	4,40	5,34	2,00	1,76	0,19	1,77
Pasilan konepaja-alue - Fredriksbergs maskinverkstadsområde	0,12	0,37	0,64	0,79	0,25	0,83	1,36	1,83	1,23			
<b>Kuninkaankolmio - Kungstriangeln</b>		<b>2,43</b>	<b>3,07</b>	<b>2,55</b>	<b>0,95</b>	<b>1,15</b>	<b>2,41</b>	<b>2,34</b>	<b>1,27</b>	<b>0,60</b>	<b>1,10</b>	<b>1,10</b>
Kuninkaantammen alue - Kungseken		1,30	3,07	2,08	0,57	0,67	2,08	1,57	1,00	0,60	0,80	0,80
Honkasuon alue - Hongasmossa		1,13		0,47	0,38	0,48	0,33	0,77	0,27		0,30	0,30
<b>Liityntäpysäköintipaikat, Khn käytettäväksi - Infartsparkering, till Stns disposition</b>	<b>0,81</b>	<b>1,50</b>	<b>1,50</b>	<b>1,50</b>	<b>1,43</b>	<b>1,43</b>	<b>1,50</b>	<b>2,00</b>	<b>3,00</b>	<b>3,00</b>	<b>3,00</b>	<b>3,00</b>
<b>8 05 VÄESTÖNSUOJAT - SKYDDSRUM</b>	<b>0,99</b>	<b>0,50</b>	<b>0,41</b>	<b>0,41</b>	<b>1,00</b>	<b>2,59</b>	<b>4,40</b>	<b>5,00</b>	<b>3,30</b>	<b>2,50</b>	<b>2,50</b>	<b>3,50</b>

	Käyttö Använt 2013	TA BDG 2014	TA BDG 2015	TS EP 2016	TS EP 2017	Alustava Preliminär 2018	Alustava Preliminär 2019	Alustava Preliminär 2020	Alustava Preliminär 2021	Alustava Preliminär 2022	Alustava Preliminär 2023	Alustava Preliminär 2024
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
<b>8 06 PUISTORAKENTAMINEN - ANLÄGGANDE AV PARKER</b>	<b>6,80</b>	<b>7,98</b>	<b>10,59</b>	<b>7,74</b>	<b>7,80</b>	<b>9,27</b>	<b>10,12</b>	<b>9,09</b>	<b>11,05</b>	<b>10,87</b>	<b>11,00</b>	<b>10,75</b>
Uudet puistot ja puistojen peruskorj. - Nya parker och istandsättning av parker	5,33	4,60	4,86	5,08	5,00	5,00	5,00	5,00	6,00	6,00	6,00	6,00
<b>Projektialueiden puistot Khn käytettäväksi - Parker i projektområden, till Stns disposition</b>	<b>1,47</b>	<b>3,38</b>	<b>5,73</b>	<b>2,66</b>	<b>2,80</b>	<b>4,27</b>	<b>5,12</b>	<b>4,09</b>	<b>5,05</b>	<b>4,87</b>	<b>5,00</b>	<b>4,75</b>
Kamppi-Töölölahti-alueen puistot Khn käytettäväksi- Parker i Kampen-Töölöviken, till Stns disposition	0,58	2,50	4,00	0,80	0,45	1,20	1,20	0,27				
Eiranranta - Eirastranden												
Jätkäsaaren puistot - Parker på Busholmen	0,88	0,70	0,80	0,50	1,50	2,22	2,00	2,10	2,00	1,50	1,50	1,50
Kalasadaman puistot - Parker i Fiskehamnen		0,18	0,81	0,94			0,30	0,40	0,50	0,42	1,50	1,50
Kruunuvuorenrannan puistot - Parker i Kronbergsstranden						0,10	0,50	0,40	0,40	1,20	1,00	1,00
Pasilan puistot - Parker i Böle				0,15	0,35	0,25	0,49	0,42	1,00	0,75	1,00	0,75
Kuninkaantammen puistot - Parker i Kungseken			0,12	0,27	0,50	0,50	0,63	0,50	1,15	1,00		
<b>8 07 LIIKUNTAPAIKAT - IDROTTSPLATSER</b>	<b>14,48</b>	<b>10,70</b>	<b>10,57</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>
<b>Liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen - Projektering och byggande av idrottsplatser</b>	<b>14,18</b>	<b>10,35</b>	<b>10,57</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>
Urheilulaitokset ja -kentät - Idrottsanläggningar och -planer	3,12	2,00	1,87	1,85	4,00	3,65	1,35	1,25	2,45	1,35	1,70	1,80
Ulkoilualueet ja -puistot - Friluftsområden och -parker	0,30	0,45	0,75	0,40	0,45	0,30	0,30	0,30	0,30	0,20	0,20	0,30
Ulkoilutiet ja kuntoradat - Friluftsvägar och motions slingor	0,06	0,30	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Liikuntapaikkojen perusparannukset - Grundliga förbättringar på idrottsplatser	9,83	7,00	7,05	5,05	4,45	4,95	7,05	7,15	6,05	7,25	6,90	6,60
Venesatamat - Småbåtshamnar	0,37	0,20	0,30	1,80	0,20	0,20	0,30	0,30	0,20	0,20	0,20	0,30
Suunnittelu - Projektering	0,51	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
<b>8 08 KORKEASAAREN ELÄINTARHA - HÖGHOLMENS DJURGÅRD</b>	<b>2,23</b>	<b>2,50</b>	<b>2,54</b>	<b>2,54</b>	<b>2,54</b>	<b>2,54</b>	<b>2,54</b>	<b>4,07</b>	<b>4,07</b>	<b>4,07</b>	<b>4,07</b>	<b>4,07</b>
<b>8 09 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA - GRUNDANSKAFFNING AV LÖS EGENDOM</b>	<b>41,43</b>	<b>54,68</b>	<b>52,23</b>	<b>52,80</b>	<b>54,07</b>	<b>53,20</b>	<b>50,30</b>	<b>50,29</b>	<b>50,29</b>	<b>50,29</b>	<b>50,29</b>	<b>50,29</b>
<b>MUU INVESTOINTIALOUS - ÖVRIG INVESTERINGSEKONOMI</b>	<b>20,41</b>	<b>12,13</b>	<b>11,98</b>	<b>12,49</b>	<b>12,59</b>	<b>11,16</b>	<b>10,35</b>	<b>10,47</b>	<b>10,97</b>	<b>11,17</b>	<b>11,17</b>	<b>11,17</b>



Kohde	Sisältö	Osoite	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Rakentamisen ajoitus	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Alustava 2018	Alustava 2019	Alustava 2020	Alustava 2021	Alustava 2022	Alustava 2023	Alustava 2024
			brm2	milj. €		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
<b>8 02 01 07 Varhaiskasvatusviraston uudisrakennushankkeet</b>						<b>12,10</b>	<b>7,15</b>	<b>1,64</b>	<b>13,18</b>	<b>9,47</b>	<b>2,40</b>	<b>4,26</b>			
Päiväkoti Albatrossi	Uudisrakennus	Isokaari	2 400	8,00	2018-19	0,07	0,16	0,18	4,22	3,33					
Päiväkoti Alppikylä	Uudisrakennus	Alppikylänkatu 5	1 200	4,00	2015-16	1,55	2,29								
Päiväkoti Fallpakka	Uudisrakennus	Fallpakankuja 9	1 200	4,34	2014-15	1,81									
Päiväkoti Kaartintorppa	Päiväkoti Ruusu 2 (Päiväkoti Villiruusu)	Saunalahdentie 2	750	2,50	2020-21				0,01	0,07	0,82	1,56			
Päiväkoti Kalasatama 2	Uudisrakennus	Kalasatama 2	1 200	3,40	2018-19		0,05	0,10	1,12	2,13					
Päiväkoti Kruunuvuorenranta 1	Uudisrakennus	Borgströminmäki	1 200	3,40	2017-18	0,03	0,10	1,14	2,13						
Päiväkoti Kruunuvuorenranta 3	Uudisrakennus	Haakoninlahti 1	1 400	4,48	2020-21				0,07	0,14	1,58	2,69			
Päiväkoti Kurkimoisio	Paviljonkipäiväkodin rakentaminen	Aitiopaikka	880	2,40	2015-16	1,38	1,27								
Päiväkoti Ruskeasuon korvaava päiväkoti	Päiväkoti Ruskeasuon korvaava päiväkoti	Paraistentie 9	1 295	4,48	2014-15	2,66									
Päiväkoti Selkämeri	Uudisrakennus	Jätkäsaarenuja	1 600	5,40	2015-16	2,07	3,10								
Päiväkoti Neulanan/Myllypuron ala-aste	Päiväkoti Neulanan (korvaava uudisrakennus)	Neulapadontie 6	3 000	9,70	2018-19	0,07	0,18	0,20	5,25	3,79					
Leikkipuisto Mäkitorppa	Uudisrakennus, korvaa palaneen	Mäkitorppantie 42-44	-	1,35	2014-15	0,78									
<b>Varhaiskasvatusviraston muut uudis- ja lisärakennushankkeet</b>						<b>1,67</b>		<b>0,01</b>	<b>0,39</b>						
KOONTIHANKE	Päiväkoti Loisto, tontti 20819/3 (Jätkäsaari)	KOONTIHANKE	-	0,40	2018-18			0,01	0,39						
Leikkipuisto Lampi	Uudisrakennus	Lampipolku	250	0,85	2015-15	0,85									
Leikkipuisto Pohjois-Haaga	Uudisrakennus	Ida Aalbergin tie 8	250	0,85	2015-15	0,82									
<b>8 02 02 TILAKESKUKSEN KORJAUSHANKKEET</b>						<b>123,86</b>	<b>139,32</b>	<b>138,02</b>	<b>120,53</b>	<b>130,82</b>	<b>139,48</b>	<b>142,50</b>	<b>131,42</b>	<b>138,29</b>	<b>156,10</b>
<b>8 02 02 01 Opetustoimen korjaushankkeet</b>						<b>72,70</b>	<b>97,83</b>	<b>83,40</b>	<b>74,06</b>	<b>68,29</b>	<b>62,10</b>	<b>53,36</b>	<b>26,53</b>	<b>23,77</b>	<b>9,04</b>
Aleksis Kiven peruskoulu	Perusparannus	Porvoonkatu 2	11 000	20,00	2018-20	0,12	0,28	0,44	3,89	8,88	6,25				
Alppilan yläaste ja lukio	Alppilan lukion perusparannus	Tammisaarencatu 2	8 448	17,00	2016-17	0,51	4,33	11,75							
Botby grundskola	Perusparannus	Kukkaniityntie 2	7 545	14,70	2016-18	0,27	4,01	8,47	1,47						
Brändö lägstadie/gymnasium	Perusparannus	Ståhlbergintie 2	3 895	4,28	2014-15	2,07									
Cygnaeus lägstadie	Perusparannus	Ratakatu 8	3 019	5,00	2021-22			0,03	0,04	0,10	0,11	2,04	2,67		
Drumsö lägstadie	Perusparannus	Tallbergin puistotie 12	4 233	6,00	2017-18	0,10	0,13	1,68	4,02						
Etu-Töölön yläaste ja lukio	Perusparannus	Arkadiankatu 26	5 855	9,00	2022-23					0,10	0,15	0,20	1,98	6,57	
Gymnasiet Lärkan/Haga lägstadie	Perusparannus	Isonnevantie 22	6 603	15,00	2020-21		0,10	0,13	0,31	0,33	6,13	8,00			
Helsingin kuvataidelukio	Perusparannus	Torkkelinkatu 6	4 176	7,50	2015-16	1,76	5,35								
Hietakummun ala-aste	Ilmanvaihdon ja julkisivujen perusparannus	Hietakummuntie 1	-	5,00	2015-15	4,72									
Itäkeskuksen lukio	Perusparannus	Kajaaninlinnantie 10	4 930	10,00	2018-19	0,10	0,21	0,22	4,09	5,33					











Kohde	Sisältö	Osoite	Laajuus	Rakentamiskustannukset (alv 0)	Rakentamisen ajoitus	TA 2015	TS 2016	TS 2017	Alustava 2018	Alustava 2019	Alustava 2020	Alustava 2021	Alustava 2022	Alustava 2023	Alustava 2024
			brm2	milj. €		milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Leijona kortteli/K30, Kaupungintalo	Helleniuksen talon liiketilojen muutostyöt	Pohjoisesplanadi 11-13/Aleksanterinkatu 20-24	-	1,32	2014-15	0,74									
Leijona kortteli/K30, Kaupungintalo	Pihojen kunnostus	Pohjoisesplanadi 11-13/Aleksanterinkatu 20-24	-	1,60	2014-15	1,21									
Sarvikuono kortteli / K 31	Sofiankatu 4, perusparannus	Aleksanterinkatu 28	-	9,00	2016-17	0,29	2,37	6,06							
<b>TILAKESKUKSEN JA KHN RAKENNUSHANKKEET YHTEENSÄ</b>						<b>174,88</b>	<b>176,93</b>	<b>183,79</b>	<b>190,34</b>	<b>189,63</b>	<b>154,83</b>	<b>162,33</b>	<b>158,99</b>	<b>152,12</b>	<b>157,48</b>
<b>8 02 05 PELASTUSTOIMEN RAKENNUKSET, PELASTUSLAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI</b>						<b>5,90</b>	<b>4,88</b>	<b>0,61</b>	<b>1,22</b>	<b>2,43</b>	<b>5,70</b>	<b>2,80</b>	<b>3,40</b>	<b>1,80</b>	<b>1,00</b>
<b>Pelastustoimen uudishankkeet</b>									<b>0,80</b>	<b>2,03</b>	<b>5,30</b>	<b>2,40</b>	<b>3,00</b>	<b>1,40</b>	
<b>Pelastustoimen perusparannukset</b>						<b>5,90</b>	<b>4,88</b>	<b>0,61</b>	<b>0,42</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>1,00</b>
Haagan pelastusasema peruskorjaus						5,00	4,30								
Muut pelastustoimen peruskorjaukset						0,29	0,58	0,61	0,42	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	1,00
<b>TALONRAKENNUS (8 02) YHTEENSÄ</b>						<b>180,77</b>	<b>181,81</b>	<b>184,40</b>	<b>191,56</b>	<b>192,06</b>	<b>160,53</b>	<b>165,13</b>	<b>162,39</b>	<b>153,92</b>	<b>158,48</b>



Objekt	Innehåll	Adress	Omfattning	Byggkostnader (moms 0)		Byggtid	BDG 2015	EP 2016	EP 2017	Preliminär 2018	Preliminär 2019	Preliminär 2020	Preliminär 2021	Preliminär 2022	Preliminär 2023	Preliminär 2024
				brm2	mn €											
<b>8 02 01 07 Varhaiskasvatusviraston uudisrakennushankkeet</b>							<b>12,10</b>	<b>7,15</b>	<b>1,64</b>	<b>13,18</b>	<b>9,47</b>	<b>2,40</b>	<b>4,26</b>			
Daghemmet Albatrossi	Nybyggnad	Storsvängen	2 400	8,00	2018-19	0,07	0,16	0,18	4,22	3,33						
Daghem, Alpbyn	Nybyggnad	Alpbygatan 5	1 200	4,00	2015-16	1,55	2,29									
Daghem, Fallbacka	Nybyggnad	Fallbackagränden 9	1 200	4,34	2014-15	1,81										
Daghem, Gardestorpet	Daghem, Ruusu 2 (Daghemmet Villiruusu)	Bastuviksvägen 2	750	2,50	2020-21				0,01	0,07	0,82	1,56				
Daghem, Fiskehamnen 2	Nybyggnad	Fiskehamnen 2	1 200	3,40	2018-19		0,05	0,10	1,12	2,13						
Daghem, Kronbergsstranden 1	Nybyggnad	Borgströmsbacken	1 200	3,40	2017-18	0,03	0,10	1,14	2,13							
Daghem, Kronbergsstranden 3	Nybyggnad	Håkansvik 1	1 400	4,48	2020-21				0,07	0,14	1,58	2,69				
Daghem, Trankyan	Byggande av ett paviljongsdaghem	Logeplatsen	880	2,40	2015-16	1,38	1,27									
Ersättande daghem, Brunakärr	Daghem som ersätter Daghemmet Ruskeasuo	Pargasvägen 9	1 295	4,48	2014-15	2,66										
Daghemmet Selkämeri	Nybyggnad	Busholmsgränden	1 600	5,40	2015-16	2,07	3,10									
Myllypuron ala-aste/Daghemmet Neulanen	Daghemmet Neulanen (ersättande)	Näldammsvägen 6	3 000	9,70	2018-19	0,07	0,18	0,20	5,25	3,79						
Lekparken Kullatorp	Nybyggnad, ersätter den uppbrunna byggnaden	Kullatorpsvägen 42-44	-	1,35	2014-15	0,78										
<b>Övriga nybyggnads- och tillbyggnadsprojekt vid barnomsorgsverket</b>							<b>1,67</b>		<b>0,01</b>	<b>0,39</b>						
KOONTIHANKE	Päiväkoti Loisto, tontti 20819/3 (Jätkäsaari)	KOONTIHANKE	-	0,40	2018-18				0,01	0,39						
Leikkipuisto Lampi	Uudisrakennus	Lampipolku	250	0,85	2015-15	0,85										
Leikkipuisto Pohjois-Haaga	Uudisrakennus	Ida Aalbergin tie 8	250	0,85	2015-15	0,82										
<b>8 02 02 REPARATIONSPROJEKT VID LOKALCENTRALEN</b>							<b>123,86</b>	<b>139,32</b>	<b>138,02</b>	<b>120,53</b>	<b>130,82</b>	<b>139,48</b>	<b>142,50</b>	<b>131,42</b>	<b>138,29</b>	<b>156,10</b>
<b>8 02 02 01 Reparationsprojekt inom utbildningsväsendet</b>							<b>72,70</b>	<b>97,83</b>	<b>83,40</b>	<b>74,06</b>	<b>68,29</b>	<b>62,10</b>	<b>53,36</b>	<b>26,53</b>	<b>23,77</b>	<b>9,04</b>
Aleksis Kiven peruskoulu	Ombyggnad	Borgågatan 2	11 000	20,00	2018-20	0,12	0,28	0,44	3,89	8,88	6,25					
Alppilan yläaste ja lukio	Ombyggnad av Alppilan lukio	Ekenäsgatan 2	8 448	17,00	2016-17	0,51	4,33	11,75								
Botby grundskola	Ombyggnad	Blomängsvägen 2	7 545	14,70	2016-18	0,27	4,01	8,47	1,47							
Brändö lågstadie/gymnasium	Ombyggnad	Ståhlbergsvägen 2	3 895	4,28	2014-15	2,07										
Cygnaeus lågstadieskola	Ombyggnad	Bangatan 8	3 019	5,00	2021-22			0,03	0,04	0,10	0,11	2,04	2,67			
Drumsö lågstadieskola	Ombyggnad	Tallbergsallén 12	4 233	6,00	2017-18	0,10	0,13	1,68	4,02							
Etu-Töölön yläaste ja lukio	Ombyggnad	Arkadiagatan 26	5 855	9,00	2022-23					0,10	0,15	0,20	1,98	6,57		
Gymnasiet Lärkan/Haga lågstadieskola	Ombyggnad	Stormyrvägen 22	6 603	15,00	2020-21		0,10	0,13	0,31	0,33	6,13	8,00				
Helsingin kuvataidelukio	Ombyggnad	Torkelsgatan 6	4 176	7,50	2015-16	1,76	5,35									
Hietakummun ala-aste	Ombyggnad av ventilationen och fasaden	Sandkullavägen 1	-	5,00	2015-15	4,72										
Itäkeskuksen lukio	Ombyggnad	Kajaneborgsvägen 10	4 930	10,00	2018-19	0,10	0,21	0,22	4,09	5,33						

Objekt	Innehåll	Adress	Omfattning	Byggkostnader (moms 0)		Byggtid	BDG 2015	EP 2016	EP 2017	Preliminär 2018	Preliminär 2019	Preliminär 2020	Preliminär 2021	Preliminär 2022	Preliminär 2023	Preliminär 2024
				brm2	mn €											
Jakomäen ala-aste	Ombyggnad	Drågvägen 3	6 524	13,00	2017-18	0,26	0,29	4,85	7,41							
Jakomäen yläaste	Ombyggnad	Klapperstensstigen 6	7 200	9,00	2018-19	0,10	0,15	0,20	1,98	6,57						
Kaisaniemen ala-aste	Ombyggnad	Trädgårdsgatan 1	5 500	8,60	2016-17	0,17	1,82	6,01								
Kallion ala-aste	Ombyggnad	Fjärde linjen 11-15	6 900	13,50	2019-20	0,08	0,11	0,27	0,32	5,52	7,20					
Kallion lukio	Ombyggnad	Porthansgatan 15	3 970	8,00	2019-20		0,09	0,13	0,18	1,76	5,84					
Keinutien ala-aste	Ombyggnad	Gungvägen 13	6 116	11,29	2015-16	2,42	8,19									
Konalan ala-aste/nuorisotila	Ombyggnad	Riäkersgränden 2	4 100	8,50	2018-19	0,09	0,14	0,19	1,87	6,21						
SAMLINGSPROJEKT	Förnyande av låssystem i skolor och läroanstalter	SAMLINGSPROJEKT	-	11,00	2013-24	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kronohagens lågstadieskola	Kronohagens lågstadieskola, ombyggnad	Gengatan 7	1 555	3,88	2014-15	2,15										
Kruunuhaan yläaste	Ombyggnad	Snellmansgatan 18	5 779	9,00	2018-19	0,08	0,18	0,21	3,68	4,80						
Käpylän peruskoulu	Ombyggnad/Untamovägen 2	Väinölägatan 7	4 818	10,50	2020-21			0,08	0,12	0,26	2,23	7,30				
Käpylän peruskoulu	Ombyggnad/Väinölägatan 7	Väinölägatan 7	4 463	10,00	2022-23				0,04	0,10	0,21	0,24	4,17	5,75		
Laakavuoren korttelitalo/ala-aste	Ombyggnad	Fjällmyrsstigen 1	4 400	11,00	2023-24					0,12	0,18	0,24	2,43	8,04		
Päiväkoti Tammi/Itä-Pakilan ala-aste	Ombyggnad	Svalustensvägen 13	2 342	5,98	2014-15	2,64										
Maatullin ala-aste/Gruppen Minttu	Ombyggnad	Gymnasiestigen 5	5 900	11,00	2017-18	0,18	0,24	2,43	8,04							
Maunulan ala-aste/Gruppen Miilu	Ombyggnad	Mänsasbacken 5	8 700	16,00	2020-21			0,15	0,23	0,38	3,54	11,69				
Meilahden yläaste	Förnyande av tegeltaket och reparation av fasaden	Granvägen 12	-	1,45	2013-15	0,72										
Munkkiniemen ala-aste	Ombyggnad	Datagränden 1/Bredviksvägen 32	3 938	7,08	2014-15	3,32										
Munkkivuoren ala-aste	Ombyggnad	Raumovägen 2	4 594	9,00	2017-18	0,19	0,20	3,68	4,80							
Munksnäs högstadieskola	Ombyggnad	Solnavägen 18-20	5 733	10,45	2015-16	1,73	8,11									
Munksnäs lågstadieskola	Ombyggnad	Locklaisvägen 9	2 780	5,00	2018-19	0,11	0,09	0,08	0,97	3,52						
Oulunkylän ala-aste	Ombyggnad	Djäknevägen 12/Läsförhållsstigen 2	4 556	10,50	2015-17	2,02	5,55	2,50								
Pakilan yläaste	Reparation av fuktskador inomhus och reparation av filttak	Baggbölevägen 67	-	1,05	2011-15	0,22										
Pakilan yläaste	Ombyggnad	Baggbölevägen 67	5 400	11,00	2020-21	0,05	0,11	0,23	0,25		4,49	5,87				
Pelimannin ala-aste/Päiväkoti Pelimanni/NT	Ombyggnad av fasaden	Spelmansvägen 16	-	2,50	2014-15	1,85										
Pihlajamäen ala-aste	Ombyggnad	Örstensvägen 20	4 789	10,78	2015-16	2,29	7,79									
Pihlajiston ala-aste	Ombyggnad	Rönningevägen 1	6 112	12,00	2019-20	0,08	0,10	0,25	0,26	4,90	6,40					
Pohjois-Haagan ala-aste	Ombyggnad	Tolarivägen 6	4 806	10,00	2018-19	0,09	0,21	0,22	4,09	5,33						
Puutilan ala-aste	Ombyggnad	Klávusvägen 17	4 671	9,50	2020-21	0,02	0,09	0,15	0,21		2,09	6,94				
Ressun lukio	Ombyggnad	Kalevagatan 8-10	6 000	12,00	2018-19	0,12	0,25	0,26	4,90	6,40						
Roihuvuoren ala-aste	Ombyggnad	Bergtrollsvägen 7	4 235	12,48	2014-16	6,18	4,16									
Yrkesinstitutet Stadin ammattiopisto/Kasberget	Ombyggnad	Prinsessvägen 2	18 131	48,64	2015-18	10,32	15,40	16,21	5,40							



Objekt	Innehåll	Adress	Omfattning	Byggkostnader (moms 0)	Byggtid	BDG	EP	EP	Preliminär	Preliminär	Preliminär	Preliminär	Preliminär	Preliminär	Preliminär
						2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
						milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
<b>Projekt inom partitorgets område</b>						<b>0,76</b>	<b>1,30</b>	<b>2,00</b>	<b>2,00</b>	<b>2,00</b>	<b>2,00</b>	<b>2,70</b>	<b>2,50</b>	<b>1,50</b>	<b>1,50</b>
<b>Ospecificerade reparationsprojekt och tillfälliga lokaler</b>						<b>26,51</b>	<b>10,03</b>	<b>20,30</b>	<b>5,55</b>	<b>14,19</b>	<b>31,28</b>	<b>43,19</b>	<b>51,66</b>	<b>76,93</b>	<b>129,81</b>
<b>8 02 02 05 Behovsutredningar för reparationsprojekt, projektplanering och annan planering</b>						<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>	<b>2,40</b>
SAMLINGSPROJEKT	Behovsutredningar för renoveringsprojekt	SAMLINGSPROJEKT	-	26,40	2013-24	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40
<b>8 02 02 06 Reparationsprojekt vid social- och hälsovårdsverket</b>						<b>7,86</b>	<b>6,98</b>	<b>3,96</b>	<b>17,10</b>	<b>34,12</b>	<b>27,09</b>	<b>22,18</b>	<b>20,13</b>	<b>10,16</b>	<b>12,90</b>
Aurorasjukhuset och skola	Ombyggnad av gården	Nordenskiöldsgatan 20	-	2,93	2019-22			0,17	0,15	0,35	0,50	0,78	0,77		
Aurorasjukhuset och skola	Byggnad 3 ombyggnad	Nordenskiöldsgatan 20	2 000	6,00	2020-21			0,08	0,13	0,14	2,45	3,20			
Aurorasjukhuset och skola	Byggnad 9 ombyggnad	Nordenskiöldsgatan 20	1 216	3,85	2019-19		0,03	0,08	0,11	3,63					
Aurorasjukhuset och skola	Byggnad 2 ombyggnad	Nordenskiöldsgatan 20	2 500	7,00	2021-22				0,07	0,11	0,15	1,54	5,11		
Aurorasjukhuset och skola	Byggnad 4 och 5 ombyggnad	Nordenskiöldsgatan 20	3 000	3,00	2019-19			0,04	0,12	2,83					
Hertonäs sjukhus	Byggnad A ombyggnad/ersättande lokaler	Rävvägen 8	-	24,00	2019-20		0,26	0,46	0,67	7,27	15,35				
Hertonäs sjukhus	Byggnad C ombyggnad/ersättande lokaler	Rävvägen 8	-	21,00	2021-22				0,22	0,38	0,53	5,79	14,08		
Stickelbackens verksamhetscenter	Ombyggnad för dagverksamhet för utvecklingsstörda	Stickelvägen 13	1 200	3,60	2017-18	0,11		1,19	2,25						
Forsby äldrecenter	Istandsättning av gårdsplanen, fas 8, portbyggnaden	Kottbyvägen 11	-	1,50	2020-20				0,01	0,05	1,43				
Dals sjukhus	Byggnad 6, renovering av kostcentralen	Läkaregatan 8	3 350	11,00	2018-19	0,11	0,19	0,20	2,40	8,04					
Dals sjukhus	Byggnad 1 ombyggnad	Läkaregatan 8	5 700	12,00	2020-21			0,13	0,20	0,26	2,65	8,77			
Dals sjukhus	Byggnad 12, ombyggnad	Läkaregatan 8	2 009	4,50	2017-18	0,12		0,85	3,48						
Dals sjukhus	Byggnad 4, reparation av huset, västra delen	Läkaregatan 8	5 316	12,00	2018-19	0,09	0,25	0,26	4,90	6,40					
Dals sjukhus	Trafikomläggning och gårdsarbete i sjukhusområdet	Läkaregatan 8	-	3,20	2020-21				0,06	0,10	0,98	1,94			
Lappvikens sjukhus	Ändrings- och ombyggnadsarbete	Lappviksvägen	11 521	44,40	2023-25	0,19	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	10,16	12,90
Outamo elevhem	Ombyggnad av huvudbyggnaden	Karkalivägen 148	596	1,20	2019-19	0,02	0,02	0,02	0,04	1,01					
Servicecentralen Stenskvättan	Reparation av sprickor i fasaden	Stensbölebågen 21	-	1,85	2015-15	1,68									
Sofielund, lokalerna för kortvarig vård	Byg. A 4:e vån., Sofielund, lokalerna för kortvarig vård	Sofielundsgatan 8, byg. a+b	600	1,80	2015-15	1,70									
Dagverksamhetscentrum för gravt utvecklingsstörda	Byg. A, Dagverksamhetscentrum för gravt utvecklingsstörda	Sofielundsgatan 8, byg. a+b	-	4,50	2015-16	0,75	3,62								
Storkärrs sjukhus	Ombyggnad av förbindelse delen till akutsjukhus	Storkärrskanten 3 A-B	1 820	4,50	2018-19	0,05	0,08	0,11	2,01	2,25					

Objekt	Innehåll	Adress	Omfattning	Byggkostnader (moms 0)		Byggtid	BDG 2015	EP 2016	EP 2017	Preliminär 2018	Preliminär 2019	Preliminär 2020	Preliminär 2021	Preliminär 2022	Preliminär 2023	Preliminär 2024	
				brm2	mn €												milj. €
Teinilän lastenkoti	Perusparannus ja laajennus	Enspännarvägen 15	1 300	4,50	2015-16		1,94	2,34									
Tervalampi rehabiliteringscentrum	Byggnad 14, ombyggnad	Tervalampi	1 700	4,40	2019-20			0,01	0,18	0,10	1,12	2,88					
<b>Övriga reparationsprojekt vid social- och hälsovårdsverket</b>							<b>1,11</b>										
<b>8 02 02 07 Reparationsprojekt vid barnomsorgsverket</b>							<b>4,01</b>	<b>8,72</b>	<b>12,41</b>	<b>15,53</b>	<b>6,27</b>	<b>6,46</b>	<b>7,36</b>	<b>3,25</b>			
Daghemmet Virkkula/Kronohagens lågstadieskola	Daghemmet Virkkula, ombyggnad	Gengatan 7	865	2,50	2015-16		0,95	1,43									
Daghemmet Apila	Ombyggnad	Arrendegränden 3	985	2,65	2017-18		0,03	0,08	0,88	1,66							
Daghemmet Asteri	Ombyggnad	Astervägen 12	755	2,00	2016-17		0,06	0,56	1,36								
Daghemmet Himmeli	Ombyggnad	Halmkärvsvägen 17	995	3,00	2021-22						0,04	0,09	0,99	1,88			
Daghemmet Kaivopuisto	Ombyggnad	Parkgatan 6	814	2,30	2016-17		0,06	0,54	1,68								
Daghemmet Kotilo/Kolupolun koulu	Ombyggnad	Klapperstensgränden 1	920	2,50	2017-18		0,03	0,07	0,83	1,56							
Daghemmet Kotitorppa	Ombyggnad	Övre Fallsvägen 11	750	2,20	2021-22						0,03	0,07	0,73	1,38			
Daghemmet Kukkanitty	Ombyggnad	Ingeroivägen 6	1 200	3,00	2018-19			0,04	0,09	0,99	1,88						
Daghemmet Linnunlaulu och Daghemmet Arla	Daghemmet Linnunlaulu, ombyggnad av yttertak och fasader	Djurgårdsvägen 18 A /B	-	0,86	2014-15		0,45										
Daghemmet Louhikko	Ombyggnad	Glimmervägen 6	924	2,50	2018-18			0,04	0,10	2,36							
Daghemmet Myllytonttu	Ombyggnad	Kvarntomtsstigen 8	1 000	2,90	2020-20				0,02	0,06	0,08	2,73					
Daghemmet Naava	Ombyggnad	Jakobackastigen 5	757	2,05	2018-19		0,03	0,03	0,08	0,63	1,26						
Daghemmet Nuotti/Pukinmäen ala-aste	Villa Öller/ombyggnad	Åfältsvägen 15	533	1,00	2014-15		0,58										
Daghemmet Perttu	Ombyggnad	Bertäkersvägen 10	1 100	3,00	2020-21					0,04	0,09	0,99	1,88				
Daghemmet Raitti	Ombyggnad	Hejnäkersgränden 4	700	2,00	2017-17		0,04	0,07	1,89								
Daghemmet Suvi	Ombyggnad	Högsommargränden 3	790	2,10	2016-16		0,06	1,94									
Daghemmet Särki	Ombyggnad	Mörtnäsvägen 28	1 147	3,10	2017-18		0,04	0,09	0,87	2,10							
Daghemmet Tahvonlahti	Ombyggnad	Gunillagränden 1	1 000	2,90	2019-20				0,04	0,09	0,96	1,81					
Daghemmet Tilhi	Ombyggnad	Röntraststigen 6	1 477	3,69	2014-15		0,61										
Daghemmet Tuuli	Ombyggnad	Jasmingränden 3	700	2,10	2020-21					0,03	0,06	0,69	1,31				
Daghemmet Vaapukka	Ombyggnad	Stor-Andersvägen 22	1 030	2,90	2018-19			0,04	0,09	0,96	1,81						
Daghemmet Vuorilinna	Ombyggnad	Bergfortsvägen 4	900	2,60	2021-21					0,02	0,06	0,07	2,45				
Daghemmet Yliskylä	Ombyggnad och utbyggnad	Kökargränden 5	1 500	4,50	2015-16		0,89	3,55									
Allaktivitetshuset Daghemmet Suursoo, biblioteket	Omdisponering av Månsas bibliotek för daghemsbruk	Storkärrkanten 6	-	7,00	2017-18		0,13	0,13	1,62	5,03							
Pehrstået 8, Heka-Malmi Oy	Daghemmet Vilppula/ombyggnad	Pehrstået 8	889	3,25	2017-17		0,07	0,11	2,87								
<b>8 02 04 UTVECKLING AV STADSHUSKVARTEREN, TILL STNS DISPOSITION</b>							<b>14,58</b>	<b>3,13</b>	<b>6,28</b>								

Objekt	Innehåll	Adress	Omfattning	Byggkostnader (moms 0)		Byggtid	BDG 2015	EP 2016	EP 2017	Preliminär 2018	Preliminär 2019	Preliminär 2020	Preliminär 2021	Preliminär 2022	Preliminär 2023	Preliminär 2024
				brm2	mn €											
Stadsmuseets lokaler	Ombyggnad av norra delen av kvarteret Elefanten	Katrinegatan 1-3/ Alexandersgatan 14-18	8 858	16,52	2014-15	10,23										
SAMLINGSPROJEKT	Mindre ändringsarbeten i torgkvarteren, K 4, K 30 och K 32	SAMLINGSPROJEKT	-	2,00	2013-17	0,40	0,45	0,23								
Kvarteret Lejonet/K30, Stadshuset	Ändringsarbeten i Bockska husets gårdsflygel och i affärslokalerna i Burtzka huset	Norra esplanaden 11-13/Alexandersgatan 20-24	-	2,20	2015-16	1,70	0,31									
Kvarteret Lejonet/K30, Stadshuset	Ändringsarbeten i affärslokalerna i Helleniuska huset	Norra esplanaden 11-13/Alexandersgatan 20-24	-	1,32	2014-15	0,74										
Kvarteret Lejonet/K30, Stadshuset	Iståndsättning av gårdar	Norra esplanaden 11-13/Alexandersgatan 20-24	-	1,60	2014-15	1,21										
Kvarteret Noshörningen/ K 31	Sofiegatan 4, ombyggnad	Alexandersgatan 28	-	9,00	2016-17	0,29	2,37	6,06								
<b>LOKALCENTRALENS OCH STNS BYGGNADSPROJEKT SAMMANLAGT</b>						<b>174,88</b>	<b>176,93</b>	<b>183,79</b>	<b>190,34</b>	<b>189,63</b>	<b>154,83</b>	<b>162,33</b>	<b>158,99</b>	<b>152,12</b>	<b>157,48</b>	
<b>8 02 05 RÄDDNINGSVÄSENDETS BYGGNADER, TILL RÄDDNINGSNÄMNDENS DISPOSITION</b>						<b>5,90</b>	<b>4,88</b>	<b>0,61</b>	<b>1,22</b>	<b>2,43</b>	<b>5,70</b>	<b>2,80</b>	<b>3,40</b>	<b>1,80</b>	<b>1,00</b>	
<b>Nybyggnadsprojekt inom räddningsväsendet</b>									<b>0,80</b>	<b>2,03</b>	<b>5,30</b>	<b>2,40</b>	<b>3,00</b>	<b>1,40</b>		
<b>Ombyggnader inom räddningsväsendet</b>						<b>5,90</b>	<b>4,88</b>	<b>0,61</b>	<b>0,42</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>1,00</b>
Ombyggnad av Haga räddningsstation						5,00	4,30									
Andra ombyggnader inom räddningsväsendet						0,29	0,58	0,61	0,42	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	1,00	
<b>HUSBYGGNAD (8 02) SAMMANLAGT</b>						<b>180,77</b>	<b>181,81</b>	<b>184,40</b>	<b>191,56</b>	<b>192,06</b>	<b>160,53</b>	<b>165,13</b>	<b>162,39</b>	<b>153,92</b>	<b>158,48</b>	



## VUOKRA- JA OSAKEKOHTEIDEN SUUNNITTEILLA OLEVAT UUDIS- JA PERUSKORJAUSHANKKEET VUOSINA 2015–2017 HYRES- OCH AKTIEOBJEKT, PLANERADE NYBYGGNADS- OCH OMBYGGNADSPROJEKT UNDER ÅREN 2015–2017

Kohde - Objekt	Laajuus Omfattning brm2	Rakentamisen ajoitus Tidsperiod för byggandet	Toteutusmuoto Genomförande	Arvioitu vuosivuokra Uppskattad årshyra €	Kustannusarvio Kostnads kalkyl milj. €
<b>Opetustoimen osake- ja vuokrahankkeet - Aktie- och hyresprojekt inom utbildningsväsendet</b>					
Minervaskolan, perusparannus - Minervaskolan, ombyggnad	4842	2016-17	Koy Helsingin Toimitilat - Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors		11,6
Jätkäsaaren ruotsinkielinen päiväkotikiinteistö Kvarteret Victoria -korttelissa (työnimi Daghem Pärlan) - Svenskt daghem på Busholmen i kvarteret Victoria (arbetsnamn Daghem Pärlan)	690	2016	Vuokra - Hyra	165 600	
Ammatilliset oppilaitokset, Hattulantie 2- Yrkesläroanstalter vid Hattulavägen 2	10 736	2015	Vuokra - Hyra	2 410 000	
<b>Sosiaali- ja terveysviraston osake- ja vuokrahankkeet - Aktie- och hyresobjekt vid social- och hälsovårdsverket</b>					
Kalasadaman hyvinvointikeskus - Fiskehamnens välfärdscenter	19 000	2015-17	Vuokra - Hyra	5 700 000	
<b><u>TERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT - HÄLSOVÄRDSTJÄNSTER OCH MISSBRUKARVÅRD</u></b>					
Keskustan hyvinvointikeskus - Centrums välfärdscenter	16 500	2015-17	Vuokra - Hyra	4 950 000	
<b><u>PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT - FAMILJE- OCH SOCIALTJÄNSTER</u></b>					
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Majakka - Majakka gruppboende för utvecklingsstörda	1 127	2013-15	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt		2,4
Lapinlahtea korvaava, Pihkapuiston arviointi- ja vastaanottoyksikkö (nyk. Vellikellontie 4 ja nyk. Pihkatie 6) - Kådparkens bedömnings- och mottagningsenhet (nuv. Vällingklocksvägen 4 och nuv. Kådvägen 6), ersätter Lappviken	1 700	2014	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	5 950 000	6
Lassilan ammatillinen perhekoti - Lassas professionella familjehem	200	2014-15	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	560 000	0,6
Vaikeavammaisten asuntoryhmä, Junonkatu - Gruppboende för gravt handikappade, Junogatan	1 118	2014-16	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	3 913 000	3,9

Kohde - Objekt	Laajuus Omfattning brm2	Rakentamisen ajoitus Tidsperiod för byggandet	Toteutusmuoto Genomförande	Arvioitu vuosivuokra Uppskattad årshyra €	Kustannusarvio Kostnads kalkyl milj. €
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Jätkäsaari, Hampurinkuja - Gruppboende för utvecklingsstörda Busholmen, Hamburgsgränden	1 600	2015-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Vuosaarentie - Gruppboende för utvecklingsstörda, Nordsjövägen	1 600	2015-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten ryhmäkoti Jakomäki (laitoshoitoa korvaava) - Gruppboende för utvecklingsstörda, Jakobacka (ersätter institutionsvård)	1 800	2016-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	6 300 000	6,3
Kehitysvammaisten ryhmäkoti 2 (laitoshoitoa korvaava) - Gruppboende för utvecklingsstörda 2 (ersätter institutionsvård)	1 800	2016-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	6 300 000	6,3
Kruunuvuorenranta 1 (lastenkodin yksikkö) - Kronbergsstranden 1 (barnhemsenhet)	800	2016-17	Koy/Vuokra	2 800 000	2,8
Kruunuvuorenranta 2 (kehitysvammaisten lasten pienryhmäkoti) - Kronbergsstranden 2 (smågruppsboende för utvecklingsstörda barn)	1 200	2016-17	Koy/Vuokra	4 200 000	4,2
Kehitysvammaisten ryhmäkoti 3 (Lapinlahtea ja laitoshoidoa korvaava) - Gruppboende för utvecklingsstörda 3 (ersätter Lappviken och institutionsvård)	1 800	2016-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	6 300 000	6,3
Kehitysvammaisten ryhmäkoti 4 (Lapinlahtea ja laitoshoidoa korvaava) - Gruppboende för utvecklingsstörda 4 (ersätter Lappviken och institutionsvård)	1 800	2016-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	6 300 000	6,3
Kehitysvammaisten asuntoryhmä (Lapinlahtea korvaava) - Gruppboende för utvecklingsstörda 3 (ersätter Lappviken)	1 600	2017	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Pasila - Gruppboende för utvecklingsstörda Böle	1 600	2017	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	5 600 000	5,6
Autistien asuntoryhmä 1 - Gruppboende för autistiska	900	2017	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	3 150 000	3,2
Tukikoti (Paula-koti 2) - Stödhem (Paulahemmet 2)	700	2017	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	1 960 000	2
Autistien asuntoryhmä 2 - Gruppboende för autistiska 2	900	2017	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	3 150 000	3,2
Kalasadaman toimintakeskus - Fiskehamnens verksamhetscenter	1 100	2016-18	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	3 080 000	3,1
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Oma Orsi - Gruppboende för utvecklingsstörda Oma Orsi	1 600	2017-18	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Jätkäsaari 2 - Gruppboende för utvecklingsstörda Busholmen 2	1 600	2017-18	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Jätkäsaari 3 - Gruppboende för utvecklingsstörda Busholmen 3	1 600	2017-18	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten asuntoryhmä (Honkasuota korvaava) - Gruppboende för utvecklingsstörda (ersätter Hongasmossa)	1 600	2017-18	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	4 480 000	4,5
Kehitysvammaisten asuntoryhmä Arcturuksenkatu - Gruppboende för utvecklingsstörda Arcturusgatan	723	2014-15	Vuokra - Hyra	173 520	

Kohde - Objekt	Laajuus Omfattning brm2	Rakentamisen ajoitus Tidsperiod för byggandet	Toteutusmuoto Genomförande	Arvioitu vuosivuokra Uppskattad årshyra €	Kustannusarvio Kostnadskalkyl milj. €
<b><u>SAIRAALA-, KUNTOUTUS- JA HOIVAPALVELUT - SJUKHUS-, REHABILITERINGS- OCH OMSORGSTJÄNSTER</u></b>					
Kustaankartano, D- ja E-talot, peruskorjaus - Gustafsgård, D- och E-husen, ombyggnad	7 200	2015-16	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	14 400 000	14,4
Antinkodin vanhustenkeskus, perusparannus - Antinkoti äldrecenter, ombyggnad	6 000	2015-16	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	6 000 000	6
Riistavuoren monipuolinen palvelukeskus, E- ja F-rappu, muutostyöt ryhmäkodeiksi - Djurbergets servicecentral, E- och F-trapporna, omdisponering till gruppboenden	2 500	2015-16	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	5 000 000	5
Kannelmäen palvelutalon B-osan muuttaminen ryhmäkodeiksi - Gamlas servicehus, omdisponering av B-delen till gruppboenden	2 000	2015-16	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	2 000 000	2
Myllypuron vanhustenkeskus, perusparannus - Kvarnbäckens äldrecenter, ombyggnad	15 500	2016-17	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	37 200 000	37
Mariankodin vanhustenkeskus, perusparannus - Mariankoti äldrecenter, ombyggnad	7 500	2017-18	Kaupungin oma vuokrahanke - Stadens eget hyresprojekt	18 000 000	18
<b>Varhaiskasvatuksen osake- ja vuokrahankeet - Aktie- och hyresprojekt inom barnomsorgen</b>					
Lpk Maunula, perusparannus - Daghemmet Maunula, ombyggnad	900	2015-16	Heka		3,9
Lpk Loisto, Jätkäsaari - Daghemmet Loisto, Busholmen	750	2017	Vuokra - Hyra	180 000	
<b>Muut osake- ja vuokrahankeet - Övriga aktie- och hyresprojekt</b>					
Myllypuron kampus Metropolia ammattikorkeakoulun käyttöön - Campusfastighet i Kvarnbäcken för yrkeshögskolan Metropolias bruk	56 000	2016-19	Koy		165
Mellunmäen kirjasto - Mellungsbacka bibliotek	1 000	2016-17	Vuokra - Hyra	240 000	
Kokoelma- ja konservointikeskus - Samlings- och konserveringscentralen	7 000	2015	Vuokra - Hyra	840 000	
Tukkutorin Pakastamo - Slakthusets fryshus		2016-17	Kaupungin omistama Koy		10

## LIIKUNTATOIMEN RAKENTAMISOHJELMA VUOSIKSI 2015–2024 BYGGNADSPROGRAM FÖR IDROTTSPLATSER FÖR ÅREN 2015–2024

Kohde Objekt	Rakentamis- kustannukset (alv 0) Byggkostnader (moms 0) milj. €	Rakentamisen ajoitus Tidsperioden för byggandet	TA BDG 2015 milj. €	TS EP 2016 milj. €	TS EP 2017 milj. €	Alustava Preliminär 2018 milj. €	Alustava Preliminär 2019 milj. €	Alustava Preliminär 2020 milj. €	Alustava Preliminär 2021 milj. €	Alustava Preliminär 2022 milj. €	Alustava Preliminär 2023 milj. €	Alustava Preliminär 2024 milj. €
<b>8 07 LIIKUNTAPAIKAT - IDROTTSPLATSER</b>	<b>97,87</b>		<b>10,57</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>
<b>8 07 08 LIIKUNTAPAIKKOJEN SUUNNITTELU, RAKENTAMINEN JA PERUSPARANNUKSET - PLANERING, BYGGANDE OCH GRUNDLIG REPARATION AV IDROTTSPLATSER</b>	<b>97,87</b>		<b>10,57</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>	<b>9,70</b>
<b>Urheilulaitokset ja kentät, uudisrakentaminen - Idrottsanläggningar och -planer, nybyggnad</b>	<b>22,81</b>		<b>1,87</b>	<b>1,85</b>	<b>4,00</b>	<b>3,65</b>	<b>1,35</b>	<b>1,25</b>	<b>2,45</b>	<b>1,35</b>	<b>1,70</b>	<b>1,80</b>
*Jätkäsaaren liikuntapuisto (ja Bunkkeri) - Busholmens idrottspark (och Bunkern)	2,00	<b>2017-</b>			1,00	1,00						
*Tehtaanpuiston kenttä, tekojäärata ja huoltorakennus - Fabriksparkens plan, konstisbana och servicebyggnad	1,50	<b>2015-16</b>		0,50	1,00							
Kalasadama, uimala - Fiskehamnen, badinrättning	0,20											0,20
Paloheinän ulkoilumaja, ympäristö ja lähiliikuntap. - Svedängens friluftsstuga, omgivning och näridrottsplats	0,70	<b>2014-15</b>	0,70									
Kruunuvuorenranta, uimala - Kronbergsstranden, badinrättning	0,60	<b>2016-</b>						0,60				
*Vuosaaren liikuntapuisto - Nordsjö idrottspark	2,32	<b>2016-</b>		0,40	0,50	0,70	0,50					
Kivikon hiihtohalli - Stensböle skidhall	0,67	<b>2012-15</b>	0,20									
*Kivikon liikuntapuisto, kentät, kumirouheteknurmi, huoltor. ym. - Stensböle idrottspark, planer, konstgräs med gummigranulat, servicebygn. m.m.	3,15	<b>2017-</b>			0,50	0,70			1,10		0,80	
Roihupellon tukikohdan siirto - Förflyttning av Kasåkers arbetsstation												
Rastilan leirintäalue - Rastböle campingplats	1,47		0,12	0,05	0,25	0,05	0,25	0,05	0,05	0,25	0,10	0,10
WDC Säilöt - WDC förråd	0,40	<b>2012-</b>	0,10	0,10		0,10						0,10
*Lähiliikuntapaikat - Näridrottsplatser	5,30	<b>2012-</b>	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
*Seurojen yhteishankkeet, juniorihallit yms. - Föreningarnas gemensamma projekt, juniorihallar m.m.	1,00	<b>2012-</b>	0,10			0,20			0,20	0,20		0,20
Kuntoiluvälineet, ilmoitustaulut, opasteet - Motionsredskap, anslagstavlor, skyltar	1,10	<b>2012-</b>	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Kenttien katsomot - Åskådarläktare vid planer	0,40	<b>2016</b>		0,10		0,10			0,10			0,10
Liikuntapaikkojen aidat - Stängsel vid idrottsanläggningar	1,00	<b>2015</b>	0,05		0,05	0,10			0,20	0,30		0,30
Jätehuoltorakenteita - Sophanteringskonstruktioner	1,01	<b>2012-</b>	0,10	0,10	0,10	0,10			0,20		0,20	0,20

Kohde Objekt	Rakentamis- kustannukset (alv 0) Byggkostnader (moms 0) milj. €	Rakentamisen ajoitus Tidsperioden för byggandet	TA BDG 2015 milj. €	TS EP 2016 milj. €	TS EP 2017 milj. €	Alustava Preliminär 2018 milj. €	Alustava Preliminär 2019 milj. €	Alustava Preliminär 2020 milj. €	Alustava Preliminär 2021 milj. €	Alustava Preliminär 2022 milj. €	Alustava Preliminär 2023 milj. €	Alustava Preliminär 2024 milj. €
<b>Ulkoilualueiden ja -puistojen rakennustyöt - Byggarbeten i friluftsområden och -parker</b>	<b>3,88</b>		<b>0,75</b>	<b>0,40</b>	<b>0,45</b>	<b>0,30</b>	<b>0,30</b>	<b>0,30</b>	<b>0,30</b>	<b>0,20</b>	<b>0,20</b>	<b>0,30</b>
Pihlajasaari, laiturit, sauna, varastot ym. - Rönnskär, bryggor, bastu, förråd m.m.	0,98	2012-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10		
Ulkoilualueet, Kaunissaari, Elisaari, Lähteelä, Malkasaari ym. - Friluftsområden Fagerö, Ålgsjölandet, Källvik, Takvedaholmen m.m.	1,78	2012-	0,58	0,15	0,15	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	
Ulkoilualueet, Salmi, Luukkaa ym. - Friluftsområden, Salmi, Luk m.m.	1,13	2012-	0,08	0,15	0,20	0,10	0,10	0,10	0,10		0,10	0,10
<b>Ulkoilutiet ja kuntoradat - Friluftsvägar och motionsslingor</b>	<b>2,20</b>		<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,10</b>
<b>Venesatamat - Småbåtshamnar</b>	<b>5,20</b>		<b>0,30</b>	<b>1,80</b>	<b>0,20</b>	<b>0,20</b>	<b>0,30</b>	<b>0,30</b>	<b>0,20</b>	<b>0,20</b>	<b>0,20</b>	<b>0,30</b>
<b>Liikuntapaikkojen perusparannukset - Ombyggnad av idrottsplatser</b>	<b>70,65</b>		<b>7,05</b>	<b>5,05</b>	<b>4,45</b>	<b>4,95</b>	<b>7,05</b>	<b>7,15</b>	<b>6,05</b>	<b>7,25</b>	<b>6,90</b>	<b>6,60</b>
Töölön kisahalli - Tölö sporthall	3,15	2012-	0,40	0,50	0,40	0,60		0,10	0,10	0,30	0,20	0,20
*Töölön pallokenttä - Tölö bollplan	0,90	2013					0,60		0,30			
Uimastadion - Simstadion	2,27	2012-	0,20	0,30	0,20	0,20	0,20	0,10	0,10	0,10	0,10	
Seurasaaren uimaranta - Fölisöns badstrand	0,63	2012-13						0,20	0,20			0,20
Yrjönkadun uimahalli - Georgsgatans simhall	2,72	2012-	0,20	0,30	0,10	0,10	0,10	1,00	0,10	0,20	0,50	
Kampin liikuntakeskus - Kampens idrottscentrum	0,34							0,10				0,20
Pihlajasaari, rakennukset ym. - Rönnskär, byggnader m.m.	1,60	2012-	0,10	0,20		0,10	0,20	0,30	0,20		0,20	0,20
*Lauttasaaren liikuntapuisto - Drumsö idrottspark	0,80	2013-15	0,10								0,30	
Katajanokan liikuntahalli - Skatuddens idrottshall	0,70	2014-15	0,20								0,30	
Soutustadion - Roddstadion	0,65	2013-15	0,10							0,20	0,30	
*Meilahden liikuntapuisto - Mejlans idrottspark	0,60							0,40				
Talin liikuntapuisto, pysäköintialue ym. - Tali idrottspark, parkeringsområde m.m.	0,30	2012-13										0,20
*Talin jalkapallohalli, tekonurmi - Tali fotbollshall, konstgräs	0,40	2012-13										0,40
Laakson ratsastuskenttä - Dals ridplan	0,11	2012-13										0,10
Konalan liikuntapuisto - Kånala idrottspark	0,30						0,30					
*Kannelmäen liikuntapuisto - Gamlas idrottspark	0,50								0,50			
*Lassilan liikuntapuisto - Lassas idrottspark	0,50										0,50	
Ruskeasuon liikuntahalli, tallit ja kentät - Brunakärrs idrottshall, stall och planer	0,75	2013-16							0,70			

Kohde Objekt	Rakentamis- kustannukset (alv 0) Byggkostnader (moms 0) milj. €	Rakentamisen ajoitus Tidsperioden för byggandet	TA	TS	TS	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava
			BDG 2015	EP 2016	EP 2017	Preliminär 2018	Preliminär 2019	Preliminär 2020	Preliminär 2021	Preliminär 2022	Preliminär 2023	Preliminär 2024
			milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
*Käpylän liikuntapuisto, kumirouhetekonurmi ym. - Kottby idrottspark, konstgräs med gummigranulat m.m.	0,80	2013					0,50			0,30		
*Velodromi, tekonurmi ym. - Velodromen, konstgräs m.m.	0,90		0,40				0,50					
Kumpulän maauimala - Gumtåkt friluftsbad	0,30	2012-13					0,10		0,10			
*Brahententtä - Braheplanen	0,40									0,40		
Oulunkylän liikuntapuisto, huolto- ja katsomorakennus ym. - Äggelby idrottspark, servicebyggnad och åskådarlåktare	1,66	2013-15	0,50									
Pirkkolan liikuntapuisto, rakennukset, valot ym. - Britas idrottspark, byggnader, belysning m.m.	3,75	2014-15	0,40	0,40	0,40		0,50	0,50		0,50	0,50	
Maunulan liikuntahalli - Månsas idrottshall	0,10		0,10									
Tuomarinkartanon ratsastuskeskus, kentät ym. - Domargårds ridcenter, planer m.m.	0,30	2015								0,30		
*Siltämäen liikuntapuisto - Brobacka idrottspark	0,21	2013										0,20
*Tapanilan urheilukenttä - Mosabacka sportplan	0,40								0,40			
*Tapulikaupungin liikuntapuisto, kumirouhetekonurmi - Stapelstadsplanen, konstgräs med gummigranulat	0,60	2016								0,60		
Herttoniemen liikuntapuisto - Hertonäs idrottspark	1,07	2011-13	0,60							0,40		
*Viikinkenttä ja lähiliikuntapaikka - Viksplanen och näridrottsplats	0,50								0,50			
Kivikon hiihtohalli - Stensböle skidhall	1,10	2013	0,40				0,50					
Mellunmäen kenttä, uudelleenjärjestelyt - Mellungsbackaplanen, omarrangemang	0,30	2016-17										0,30
*Myllypuron liikuntapuisto - Kvambäckens idrottspark	0,35	2013-15	0,20									
*Pallomyllyn tekonurmi - Bollkvarnens konstgräs	0,60	2016				0,30					0,30	
*Liikuntamyly, juoksuradan pinnoite ym. - Sportkvarnen, löpbanans beläggning m.m.	0,82	2011-13				0,20		0,40				
Itäkeskuksen uimahalli - Östra centrums simhall	1,70	2011-	0,20	0,10	0,10		0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Rastilan leirintäalue - Rastböle campingplats	1,38		0,08	0,15	0,05	0,15	0,05	0,15	0,15	0,05	0,20	0,20
Venasatamien peruskorjaukset - Småbåtshamnar, grundliga reparationer	3,70	2011-	0,20	0,20	0,20	0,20	0,30	0,50	0,30	0,50	0,50	0,50
Vesiliikennelaiturit - Bryggor för sjötrafik	3,10	2011-	0,40	0,40	0,40	0,40	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Veneväylien ja -satamien ruoppaukset - Muddring i farleder och småbåtshamnar	3,10	2012-	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,20	0,20	0,20	0,30
Venasatamien ponttonien ym. uusiminen - Nya pontoner m.m. till småbåtshamnar	5,30	2011-	0,30	0,30	0,40	0,40	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Ulkoilutiet ja kuntoradat - Friluftsvägar och motionsslingor	2,20	2011-	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Liikuntapaikkojen aitojen peruskorjauksia - Upprustning av stängsel vid idrottsanläggningar	1,10	2011-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Uimahallien peruskorjauksia - Grundliga reparationer i simhallar	1,56	2011-	0,20	0,20	0,20	0,20		0,20				0,50

Kohde Objekt	Rakentamis- kustannukset (alv 0) Byggkostnader (moms 0) milj. €	Rakentamisen ajoitus Tidsperioden för byggandet	TA	TS	TS	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava
			BDG 2015	EP 2016	EP 2017	Preliminär 2018	Preliminär 2019	Preliminär 2020	Preliminär 2021	Preliminär 2022	Preliminär 2023	Preliminär 2024
			milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Rakennusten peruskorjauksia - Grundliga reparationer i byggnader	3,90	2001-	0,30	0,30	0,30	0,30	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Kenttien peruskorjauksia - Upprustning av planer	4,30	2011-	0,30	0,30	0,30	0,30	0,60	0,50	0,40	0,50	0,50	0,50
Ulkoilualueet, Kaunissaari, Elisaari ym. - Friluftsområden, Fagerö, Älgsjölandet m.m.	1,10	2011-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Uimarantojen peruskorjauksia - Upprustning av badstränder	1,13	2011-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Ulkoilualueet, Salmi, Luukkaa ym. - Friluftsområden, Salmi, Luk m.m.	1,12	2011-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Ympäristötyöt ym. - Miljöarbeten m.m.	1,90	2011-	0,10	0,10	0,10	0,20	0,10	0,20	0,20	0,10	0,20	0,40
Liikuntapaikkojen valaistus - Idrottsplaner, belysning	1,10	2011-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Pienet nimeämättömät kohteet - Små ospecificerade objekt	1,59	2011-	0,07	0,30	0,30	0,30	0,10	0,10				0,10
<b>Suunnittelu - Planering</b>			<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,40</b>	<b>0,50</b>	<b>0,50</b>	<b>0,50</b>	<b>0,50</b>	<b>0,50</b>	<b>0,50</b>

\* = Liikuntajohtaja hakee/ on hakenut hankkeelle valtionavustusta - Idrottsdirektören ansöker/har ansökt om statsunderstöd för projektet

